

MORAVSKÉ
NÁRODNÍ PÍSNĚ

S

NÁPĚVY DO TEXTU VŘADĚNÝMI.

SEBRAL A VYDAL

FRANTIŠEK SUŠIL.

V BRNĚ.

TISKEM A NÁKLADEM KARLA WINIKERA.

Předmluva.

Národní písně slovanské za doby poslední hojně pěstovatelů z nejedné příčiny našly. S jedné strany líbeznost, prostota a svěžest samorostlých těch kvítků zajala duše těch, jejichžto zrakové na nich spočinuli; s druhé strany viděly se písně ty čarodějným klíčem býti, jimž tajnice povahy národa se otvírá a mnohostranně se nazíráti dává. I tyto jež vydáváme písně obojí ráz ten do sebe mají a ač bohužel nemůžeme říci, že jsou obrazem historie národa našeho, aneb že jsou chrámem posvátného vědění, vědomí a věření jeho, předce se v nich co v prozračitém křišťálu soukromý život národní obráží, dolování v nich pro starozití není zhora nevýnosno a vřduch nad nimi se vznáší, jimž duše blahodějně osvěžuje se.

Ale my nevolíme tu mluvit o povaze národních písní slovanských; učinili to Václav z Oleska, Berviňský, Boďanský, Štúr a jiní. Ani o povaze písní v naší sbírce zahrnutých se šířiti nebudeme, ač by snad nebylo nemístno, zvláště o povaze nábožných písní národních a o rázu melodií písní našich některé slovo provésti. Obmezíme se tu něco krátce pověděti o povstání sbírky té a o poměru, v jakém se k jiným sbírkám písní moravských povahuje.

Drahně let tomu jest, co ve vydavateli těchto písní myšlenka povstala, národní ty perly po vlasti moravské sbírat. Dálo se to l. 1824, když sl. neb. Fr. Čelakovský nějakých písní z Moravy pro všeslovanskou sbírku svoji dovolával se. Uznáv potřebu takového sbírání, vydal jsem se ve prázdných od studií dobách v práci tu a ačkoli do dalejších přes nejbližší okolí svého rodiště okresů, podati se nemoha, předce za čtyry léta dosti značnou sbírku písní národních sebral jsem. Sbírká ta, některými náhodě sebranými písněmi rozmnožená, tepruv l. 1835 světla Božího došla (v Brně u Trasslera), aniž pak sběratel její o dalejší sbírání pokoušeti se mohl. Tepruv když léta 1837 nového postavení se mu dostalo, za povinnost sobě uložil, v prázdninách a vůbec v dobách ode školy

svobodných ve sbírání písní národních pokračovati. Tenkrát rozprostranil pole úkolu toho a veškery kraje, v nichžto se moravsky mluví, v obor činnosti své pojal. Tudy projížděl netoliko vlast svou Moravu, nýbrž i Opavsko a tu část Těšínska, ve kteréžto okres řeči české jazyku polskému neustoupá; kromě toho se mu vidělo slovanských osad v severném Rakousku nepomíjeti, anyž v nejužším svazku se všemi v Moravě stojí. Samozřejmo pak jest, že uherského Slovenska při sbírání moravských n. n. p. p. k účelům svým potáhnouti nemohl.

Nejpruv se domýšlel, že s prospěchem bude několik pomocníků, aby dílo tím lépe se dařilo a tím spíše konce došlo, sobě přidružit. I svěřil část práce těm, jenž přirozeně za svým postavením k ní určení býti se zdáli, učitelům totiž venkovským, té jsa nádeje, že se všelijak jemu propůjčí, aby sbírka dokonalejší a všestrannou se stala. Skutečně ho nemálo takových částečných sbírek došlo, z nichž některých při druhém svazku l. 1840 v Brně vydaném ač některé se zdráháním použil. Když se ale při pozdějším vlastním sbírání byl předsvěčil, že dotčení pomahatele ani dost šetrně a správně, ani dosti věrně sobě nepočínají, upustil od posavadného způsobu a pomocníkům výhost dav, sám v práci tu se uvázal. Ovocem mnoholetého, krušného a mozolného v báněch moravské národní poesie dolování jest sbírka tato. Ona sice větším dílem prvnější dvě v sobě zahrnuje, avšak písně dříve od jiných sběratelů přijaté a v druhém onom svazku 1840 položené nalézají se v ní v tom způsobu, v jakém z nova z úst lidu dle slov i nápěvu odemne napsány byly. Obyčejně udává se místo, kde píseň ta buď nejprve buď nejúplněji zpívána, při čemž pamatovati jest, že Nová ves Břeclavská, Pavlovice Brněnské se kladou, není-li okrají místněji naznačeno. Málo která se tu nachází, buď dle textu buď dle melodie od jiného sběratele přijatá, o kteréž bych se nebyl sám přesvědčil, že skutečně z úst lidu čerpána jest; při té pak stojí ochotníka toho, jenž ji byl zaslal, jméno napsáno. Mezi jmény těmi nejhustěji se nalézá p. Cypr. Lelek, jenž mi sbírku svou v pruském Opavsku shledanou připustil, ovšem bez nápěvův, ale ku které jsem melodie tím lehčeji z úst lidu naznamenal, moha již určitou píseň udati, jejížto melodie jsem vyhledával. Mnoho z písní námi sebraných jsme vypustili, poněvadž se týž text a táž melodie v nár. česk. p. p. Erbenových nalézá. Směle říci můžeme, že není teměř žádné písně nár. české, jenž by se na Moravě neslyšela! Tolikéž se o písních slovenských v Uhrách dá tvrditi. Méně zhusta se písně naše s jinოსlovanskými stýkají; kde se nám

jaková shoda objevila, tam jsme to na svém místě poznamenali; s krátkem Mein. potahujeme se na sbírku německých v moravském Kravarsku sebraných a od Meinerta pod názvem Fyeltgie 1817 vydaných písní národních.

Při textu rovně jako při nápěvích především věrnosti šetřeno, aby nic nepřimudrováno, nic proměněno, nic vynecháno nebylo. Tudy každá píseň v tom podřečí napsána, v němžto zpívána byla. Nedůslednosti v tom nemálo zábihá, ana škola značný vliv na otírání podřečových zvláštností vyvírá; ozvláště ale nedůslednosti ty patrný bývají při těch písních, jenž odjinud, z druhého podřečí, přejaty a poněkud dle vlastního výhovoru přikrojeny byly. Tudy jde, že národní písně za dokonalý obraz podřečí sloužit nemohou. S naší strany také bohužel jak tam ve sbírce Kollárově nedostatek v tom zašel, že tvrdého l od měkkého nerozlikujeme leč tam, kde se ono jak *u* vyslovuje; snad také nebylo by nemístno bývalo *s* a *z* měkké od tvrdého *z* a *s* rozeznávati, poněvadž rozdílu toho na východní straně Moravy k Polsku, ač ne všady dosavad stává, a poněvadž by nebylo nehodno, podle něho pravopis některého slova určití.*) Podobně litujeme, že jsme při písních některých rozdílu mezi *e* a *ä* nešetřili; leč doufáme, že malichernosti ty se nám prominou, an výhovor v písních vezdy se k češtině blíží.

Neméně melodie tak převzaty napsány jsou, jak původně zpívány byly; vidí-li se tudy ta neb ona od obyčejného způsobu odchodna, to jedině lidu či zpěvákovi tomu, z jehož úst nápěv napsán jest, přičítati dlužno. Při žádném nápěvu na jednom slyšení a napsání jeho jsme nepřestávali, nébrž tutéž melodii několikráte pro jistotu i v jiných krajích sobě zpívati dávali, a tedy žádná melodie na povaze jediného, abychom tak mluvili, čtení nespolehá. O krásotě ryzosti, hloubi a výši nápěvů těch již veřejně znatelé kompetentní, jak n. p. proslulý Chrysander v Mohuckých hud. novinách, (což Slovenské noviny již l. 1854 přeložily) a ve zvláštních, k sběrateli samozvaně daných, velmi pochleb-
ných listech (ač textu nerozuměje) se vyslovili a musíme ovšem opakovati tu i ve sbírce písní německých n. p. od Erka (Berlin

*) Rusové a Poláci n. p. píší sice posýlati; ale jako v staré češtině slovo to měkkým *i* (posielati) psané nalézáme, tak posavad totéž slovo se měkkým *s* vyzvukuje v Moravě tam, kdež rozdíl ten mezi tvrdým a měkkým *esem* dosud se nesesetřel n. p. v Kozlovicích u Příbora, kdež jsme my zvláště a sehválně věc tu vyšetřovali.

VI

1856) vydané vyslovenou poznámku, že theorie hudby ledakteré věci, jižto si posud nevšímala, z národních melodií se přiučiti může. Ani to, že melodie některá s malými proměnami dvakráte ve sbírce čte se, bez poučení a bez zajímavosti nebude. Tempo se povahou písně určuje.

Hned po vyjití prvního svazku l. 1853 a opět nejnověji se žádalo, aby sběratel, jak tam při Zpěvánkách se dalo, hojná poznamenání, ano celá pojednání přičinil a jmenovitě zvukosloví moravských podřecí a nějakou topografii písní a nápěvů sestavil. Lituje on, že ani té ani oné požádce vyhověti nemůže, dílem pro nedostatečnost svoji, dílem pro nebytí místa (an sbírka výše 50 archů vyrostla) dílem, že pojednání taková již odjinud se strojí a brzo bohda světla Božího dojdou. Pro druhou příčinu také na ten čas upustil od vydání dramatických her lidu po Moravě s nápěvy sebraných, což však za vadu sbírky národních mor. pp. nepovažuje, poněvadž dotčené hry povahu ryze a přešně národní jen z části chovají.

Ostatně ze sbírky nové na konci tohoto vydání viděti, že netoliko nové písně z nepřesechlého pramene života národního vyvírají, nébrž že ještě mnohá perla z dávnověkosti nás došla pod rumem někde zasuta se tají. Záslužno i dále k tomu prohlédati, aby ty drahé zbytky pod povlakou skryté na jasné světlo vynešeny byly.

Budtež tuto posléze upřímé díky všechněm těm vyjádřeny, kteříž jakýmkoli způsobem při sbírání těchto písní sběrateli se propůjčovali.

V Brně, 17. prosince 1859.

František Sušil.

O b s a h.

	Strana
I. Posvátné:	
a) legendy a podobné	1, 774 a 786
b) lyrické a náučné	51, 776 a 788
II. Dějepisné	79, 777 a 789
III. Milostné	194, 781 a 795
IV. Svadebné:	
a) před oddávkami	420
b) po oddávkách	432
c) obecné	465, 785 a 797
V. Rodinné	488
VI. Při zaměstnání:	
a) rozličném	512
b) o žních	551
VII. Vojenské	565 a 799
VIII. Hospodské, tanečné a společenské	602 a 799
IX. Žertovné, satyrické, naivné, allegorické	656 a 789
X. Obřadné a pořadné:	
Hody	715
Hry	721
Koledy. a) pobožné	735
b) světské	742
c) milostné	748
Krátky	755
Přístky	762
Smrtná neděle	768
XI. Dodatky a doplňky	774
XII. Nová sbírka	786
XIII. Některá píseň mor. Charvátů	799

Patrnější omyloyé, Str. 55 ř. 14 čti stuká. — Str. 125 ř. 4. čti de. — Str. 167. ř. posl. čti čujno. — Str. 303 ř. 1 čti pro. — Str. 379 ř. 3 čti šaty — Str. 571 ř. posl. čti pojmi. — Str. 589 ř. 18 čti švarný. Str. 590 ř. 8. čti Břecnavy. — Str. 641. ř. 6 čti náš. — Str. 648 ř. 3 čti chodívava. — Str. 656 ř. 16 nekeré panence — Str. 681 má předcházení úterý a středa přede čtvrtkem se svými strofami. — Str. 726 ř. 8 přidej sem. — Str. 768. ř. posl. čti Aby rostla. — Str. 771 ř. 13 čti pěkný, prozelený. — Str. 800 ř. 7 čti spala. — Ostatní omyly, časté krátkých místo dlouhých hlásek a na obrat kladení atd. prominuty buďte. — V notách str. 12 řád. 2. takt 5. a podobně Čísl. 756 t. 4. čti f. — V č. 788 smaž b při začátku. — V č. 122 Str. 121, 3. t. ab vázati a 5. t. gflis oddělití přijde

U k a z a d l o.

Strana:			
A byla macička 1.	Ach ovej, co je 603.	Aló páni 617.	A v tej našej zahra-
A byla děvečka 789.	Ach ovej, ovej 604.	A mám já ločičku 638.	deče 210.
A byla mlynařka 779.	Ach pane panáčku 566.	Amně se kamerádi 625.	A v te naši zahradce
A byla vdova 790.	Ach provode 769.	A mom jo křepelenku	205.
A co mně dáš 420.	Ach sloboda 494.	614.	A v te rechte na roho
A co jste vy 512.	Ach ta vojna 567.	A můj milý 630.	687.
A co ten král 757.	Ach teče voda 200.	A my máme kozu 620.	A v tym našim lese
A co to tam píská 79.	Ach vojna 80, 567, 777.	A my máme psíka 621.	488.
A co to tam šamoří 614.	Ach žito 554.	A my máme vlka 921.	A v tym našim Pišču
A čije to studýnka 622.	Ai mezi dvěma 152.	A na Brně vrbujú 588.	388.
Adesiáš da! 786.	Ai žali ženci 554.	A na oných horách 377.	Až já půjdu z hodů
A dnes sv. pátek 786.	A já dycky 397.	Andulko, huběnko 247.	720.
A dybych já 201.	A já svou 664.	Anička milučká 518.	Až tů jánu 557.
A dycky mi pravěli 567.	A já už přiklekávám 431.	Aničko dzěvečko 387.	Až vyjedem 460.
A dyž na vůz 451.	A já vím hrušičku 374.	Aničko z Téna 673.	
A dyž přišlo 673.	Aj byla jedna baba 607.	Ani mně nevoní 225.	Belegrad, Belegrad
A gdy půjdu 604.	Aj děvča 515.	Ani sem senenadál 468.	585.
Ach Bože, Bože 656.	Aj děvče zima 608.	Anka, Andulka 208.	Berane škope 719.
Ach Bože dobrý 51.	Aj dobrou noc 671.	A pod Vackovým 438.	Beskyde 530.
Ach Bože můj 444, 465,	Aj dubina 201.	A pojedeme 674.	Běžela ovečka 719.
489, 496.	A je to lúka 521.	A před te naše 466.	Běží psota 675.
Ach Božemůj 194, 195,	Aj gajdošu 613.	A před rájem 787.	Běží voda běží. 52,
viz též 781.	Aj hora, hora 205.	A před Volným 450.	211, 781.
Ach v zelené 195.	Aj hory, hory 203.	A před vraty 209.	Běží voda Lindava 421.
Ach co mně mrzí 603.	Aj koupil jsem 516.	A ta naša dědina 209.	Běží voda z javora 211.
Ach B. m. miuý 496.	Aj másku 646.	A ta naša maměnka	Běží zajíc 623.
Ach Bože můj ty 795,	Aj mezi dvěma 493.	567.	Bohotící mládenci 212,
Ach B. m. všemohúci	Aj na horach 620.	A ta naša panna 608.	781.
788.	Aj Nanynko 204.	A ta naša mladá žena	Bojanovský krchov
Ach Bože, přebože 614.	Aj nevěsce, mne 461.	608.	500.
Ach Bože, rozbože 488,	Aj oramy, oramy 516.	A teče vodička 36.	Bosonoská mája 716.
656.	Ajož sme to dožale 559.	A te naše koně 204.	Bože miuý dobrý 212.
Ach Bože s nebe 653.	Aj pase šohaj 81.	A ten celý týdeň 209.	Bože můj, 53, 675.
Ach co je, co je 196	Aj počkej Janku 657.	A to je ten šohajček	Bože můj nebeský 122,
Ach co je to 602.	Aj pojedzěmy my 748.	643.	466, 495, 496.
Ach co to tam 565.	Aj pošla nám 5.	A to naše vokýnečko	Bože můj Otče můj
Ach člověče 51.	Aj ráno 518.	408.	212, 467.
Ach do kraja 513.	Aj reža 628.	A tymilé Pospíšku 763.	Brodil Janko koně 86.
Ach dolina 514.	Aj středo 204.	A ty Réhradice 210.	Brucko, brucko 647.
Ach javore 551.	Aj stupaj 460.	A včera byla neděla	Budemeli žito žit 758.
Ach kdybys ty 465.	Aj synečku 344.	604.	Bude mor 683.
Ach když sem 566.	Aj šel Franta 608.	A u Šaratic 278.	Bude nám běda 536.
Ach laštověnka 196.	Aj ty ptáčku 516, 784.	A už je lóčka vese-	Bude sa vydávat 467.
Ach letos je 709.	Aj už je ráno 518	čena 445.	Bude vojna, bude 86,
Ach maměnko 197, 781.	Aj vím já lúčku 2.	A už my se spát stro-	94.
Ach mamičko 199.	Aj v Opavě 379.	jíme 52.	Bude vojna, bude mor
Ach má milá 577.	Aj za horů 205.	A už sem se naučila	685.
Ach můj Bože, co je	Aj zerzaj 206.	675.	Bude zima 519.
láska 603.	Aj z hory doly 205.	A ve štvrtek po večeri	Bud' sedláčku vesel
Ach m. B. co mám 514.	Aj ženy 663.	2, 774.	608.
Ach m. B. nej. 566.	A kdo si mě vezme 672.	A v neděli ranušenko	Bud' synečku veselý
Ach m. B. s nebe 79.	A když bylo kole 434.	332.	492.
Ach nadešel 187.	A když přijde na 206.	A v nedělu po obědě	Budte panny veselý
Ach na rybníčku 464.	A když ráno 207.	3, 774.	689.
Ach odkázal 136.	Ale kdes ty byla 545	A v pondělí 82, 777	Byla cesta, byla 4.
Ach oře, oře 200.	Ale kdo nám pomůže	A v tej našej stodo-	Byla cesta ušlapaná
	726.	lence 670.	26, 775.

- Byla cesta utlačená 27, 775.
 Byla chudá vdova 89, 778.
 Byla sirá vdova 790.
 Byla smutná žena 90.
 Byla stará žena 6, 7.
 Byla vdová 146.
 Byla vdovička 91, viz též 778.
 Byla Dorota 7, 774.
 Byla sem veselá 628.
 Byla-tě kačenka 158.
 Byla-tě paní 177.
 Byla-tě lúka 27.
 Byla-tě stará kovářka 91.
 Byla vojna 107.
 Byl Janíček krásný 764.
 Bylo Juři pachole 92, 778.
 Bylo lásky 213, 781.
 Byl sem ve vězení 213.
 Byl tatíček starý 119.
 Byltě jeden člověk 9, 774.
 Byl-tě jeden pán 13.
 Byltě pobožný mládenec 683.
 Byl-tě tatíček obstarý 118.
 Byl tu člověk 10.
 Byly dvě sousedy 95.
 Bystra voda vylela 438.
 Byua vojna byua 592.
 Čelo leží, hrozně stuka 55.
 Cib, cib, cibulinka 757.
 Císaři, císaři 590.
 Co by mně dal 702.
 Co by se propadlo 213.
 Co chce krkavec 688.
 Co je mně po tobě 214.
 Co je po studýnce 214.
 Co je ve vozi 450.
 Co mi doš 340.
 Co mně mily daruješ 275.
 Co mně milé za dar 275.
 Co mně žalujete 497.
 Co pak je ti 215.
 Co pak k nám synečko 215.
 Co pak tak Aničko 469.
 Co sa stalo v nově 38.
 Co sa stauo v nově 98, 99, 778.
 Cos dělala ženo má 676.
 Cos má milá 797.
 Co sem sa nažala 215.
 Co sem udělala 244.
 Cos sem vos tak 468.
 Co se stalo v Rataji 137.
 Co se stalo za horama 95.
 Co se této noci 29.
 Co se to červená 284.
 Co se to tam 539.
 Co si myslíš 216.
 Co si tam na venku 12.
 Co si ženy 440.
 Cos Mářeno 771.
 Co šte mamenko 577.
 Co su to za koně 583.
 Co ten ptáček 216.
 Co ten synek 753.
 Co to děvče 217.
 Co to máš 217.
 Co to milá za lásku 81, 777.
 Co ty ženy 440.
 Což ty jsi mně sliboval 258.
 Čej to pachole 217.
 Čeho želiš 798.
 Čemu jsi se oženil 479.
 Černá hora 219.
 Černé oči 219.
 Červenaj se 407.
 Červená modrá 220.
 Červená růžička 441.
 Červená růžičko 221.
 Červené jabličko 406, 407.
 Červené jablučko 578.
 Červené jabučko 631.
 Červené ořeší 221.
 Červený tulipán 602.
 Červený rojovník 689.
 Čích je to lóka 521.
 Čích pak je to 639.
 Čija to dzěvečka 362.
 Čí je to dceruška 677.
 Čí je to děvče 390.
 Čí je to děvčina 252.
 Čí je to lučka 691.
 Čí je to polečko 534.
 Čí je to svadbička 469.
 Čí je to syneček 639.
 Čím jsi ty děvečko 678.
 Čis něbyl doma 222.
 Čí to husičky 520.
 Čí to lúka 520.
 Čí to pachole 218.
 Čí to rola 520.
 Čižmáři 522.
 Čiž to pachole 218.
 Daj maměnko 463.
 Daj mi m. daj 522.
 Daj mi m. vědět 467.
 Daj nám panáčku 555.
 Dej myslivečku 522.
 Daj si šohaj 614.
 Dajte nám 427.
 Dalby mně 783.
 Dala sem ti 222.
 Dals mně to 689.
 Dal sem sobě 421.
 Daleká, široká 222.
 Daleko, široko 551, 795.
 Dař paňmaměnko 761.
 Darmo's 223.
 Darmo se ty 692.
 Dávno si já 223.
 Dávě vajec 734.
 Dcera matku 99.
 Debech bela stárkó 715.
 Debech bela paní 253.
 Debe mně 256.
 Debe prodávale 253.
 Debe vojna 600.
 Decke mně 494.
 Dé mně Bože dar 224.
 Dej Bože 328.
 Dej Bůh 755.
 Dej mi Bože dar 224.
 Dej mi B. dej 420.
 Dej mi panenka 223.
 Dejme my se 629.
 Dej Pán B. 735.
 Děkujeme 447.
 Děkuju 452.
 Des te milé 610.
 Děvčata 523.
 Děvče husy 546.
 Děvečka husy 101.
 Děvečka chudobná 471.
 Děvečkasvobodná 469.
 Děvečko, d. 470.
 Dež sem šil 658.
 Divijó se 633.
 Dívča, d. 225, 782.
 Dobře je mně 470, 648.
 Dobře je ti 568.
 Dobró noc 471.
 Dobrý večer 227.
 Dolů d. m. věneček 443.
 Dolína 225, 226.
 Doléno d. 226.
 Dovolte 718.
 Do voza 554.
 Do zahrádky 523, 524.
 Dříme se mi 497.
 Dubku d. 471.
 Dů kravičky 724.
 Dva kapúni 42.
 Dva kohóti 696.
 Dvanáct trubačů 798.
 Dyby byla kasa 638.
 Dyby b. M. 700.
 Dybych byla vtáček 579, 581.
 Dybych byl sedlák 389.
 Dybych já byl 353.
 Dybych já věděl 684.
 Dybych já věděla 255, 255, 783.
 Dybych mohl býti 200.
 Dybych já mamičko 500.
 Dybych věděl 632.
 Dyby mně dal p. B. 421.
 Dyby mi p. B. 701.
 Dyby mi tak bylo 255.
 Dyby mi tak p. B. 53.
 Dyby mi svítil 255.
 Dyby nebyl p. tr. 633.
 Dybys byl k nám 257.
 Dybys měl být 678.
 Dycky mně bývalo 575, 576.
 Dycky mně má milá 662.
 Dycky sem ti pov. 655.
 Dycky sa bohatý 525.
 Dycky sa sedláci 524.
 Dycky mně maměnka 401.
 Dycky ta novina 587.
 Dy sem byla p. 202.
 Dy sem byla u mam. 257, 783, 448.
 Dyž sem u maměnky 501.
 Dy sem já jel 207, 644.
 Dyž sem já jel m. chl. 685.
 Dy sem já se vdávala 475.
 Dy sem já šel 340, 642, 570, 258, 259.
 Dyž sem šel k muzice 272.
 Dyž sem na konička 578.
 Dyž sem plela len 260.
 Dyž sem slóžil 610, 796.

- Dyž sem šel dom 665.
Dyž sem šel z hosp. 665.
Dyž kómára ženili 694, 695.
Dyž naši 677.
Dyž půdu na trávu 72, 260.
Dyž my do t. hor 458.
Dyž si mne nechtěla 263.
Dyž tě vidím 271.
Dyž tys m. necht. 262.
Dyž ty pudeš 261.
Dževečka b. z. 452.
- Ej** Bože 785.
Ej B. B. můj 195.
Ej dívča d. 228.
Ej hanba 323.
Ej hej, b. v. 439.
Ej hoja k. 528.
Ej hora 780.
Ej Janku 228.
Ej kad. 800.
Ej lásko 228.
Ej mamó 707.
Ej měla máti 792.
Ej mosela 642.
Ej na horách 379.
Ej pravím 229.
Ej sedí 545.
Ej sive 229.
Ej škoda 664.
Ej v onen d. č. 15, 775.
Ej už mia 578.
Eliška v kole 724.
Ešče já si 525.
Ešče jednu 230.
Ešče se já p. 230.
Ešče se tě 348.
Ešče sem se 664.
Ešče si zazpívám.
Evička nechtěla 727.
- Falešné** synečku 231.
Fialenko m. 499.
Fialo modrá 231.
Fóké větr. z D. 434.
Frajerenky m. 232.
Fuč větríčku 438.
Fúkaj větre 436.
Fuká větr 436.
- Gajdoš** 614.
Galanečky m. 647.
Gořalenka 647.
- Hajej** 508.
Haj, haj. 462, 7, 17.
Hajičku z. 233.
Hajič. 80.
Haj husičky 422, 436.
- Hajsa 757.
Halé dítě 508, 509.
Hanačka ryby 609.
Hanačko, děv. 601.
Haničko 384.
Ha ty vtáčku 441.
Hdžě můj nocleh 55.
Hej, hej 446.
Hej, vej 743.
Helekám 525, 526.
Helenko 52.
Helička 724.
Herlička 725.
Herličko 726.
Heriška 725.
Hezký Janek 464.
Hlavěnka mě 253.
Hlubočí 375.
Hnala Anička 234.
Hnala Auka 101, 102.
Hnalo děvča 102.
Hnala Dorka 102.
Hnala husičky 692.
Hněvaj sa 234, 782.
Hněvam sa 785.
Hody, hody 453.
Hody h. só 569.
Hojá, 526, 527, 528, 731.
Hojasa 631.
Hojné 722.
Hole, hole 271.
Holianské pastocha 555.
Holianské hode 721.
Holianský proti 367.
Holi beli 511.
Holiánští zak. 703.
Holuběnka siva 472.
Holubička litá 295.
Holubičko bílá 413.
Holomúc 584.
Hom, hom 733.
Hop holka 609.
Hompe 509.
Hopsa 684.
Hora, hora 631.
Hora černá 339.
Horalá linda 641.
Heralo 415.
Hore hájek 234, 782.
Hoře je 235.
Hořela lípa 641.
Hore slunečko 557.
Horko je 559.
Hore Ranovici 569.
Hoří 734.
Horno mi 235.
Ho rebníčka 370.
Horo krásná 54.
Horo milá 54.
- Hory, hory 423.
Hory milé 122.
Hory se černají 552.
Hospodář 557.
Hou, hou 734.
Hradišću 239.
Hraj muziko 798.
Hrajem 444.
Hrále bechme 727.
Hrbatá 691.
Hrozenko 684.
Hrušky zrajó 712.
Hu, hu 508.
Hulaj 510.
Huličky 510.
Hulečka 530.
Huli 511.
Hulu belu 509.
Hululu 508.
Husa, h. 729.
Husa zlá 729.
Husaři, h. 579.
Husaři jedou 579.
Husička divoká 530.
Husičky, h. 422.
Husi bílé 423.
Hybaj 459.
Hybajte 531.
Hy koničku 531.
Hýlečku 616.
Hýlom, h. 762.
- Chaso** braniborská 586.
Chceme se 237.
Chodijó chlapci 678.
Chodí hlásný 247.
Chodí králka 759.
Chodila děvucha 404.
Chodila po roli 238.
Chodilatě máti 580.
Chodil Kristus 787.
Chodili chlapci 239.
Chodil p. Bůh 3, 14, 774.
Chodí Martin 238.
Chodí ptáček 629.
Chodí smrti 775.
Chodí syneček 239.
Chodí syněk 177.
Chodí šohaj 632.
Chodí trubač 238.
Chodíval k nám 103.
Chodíval sem 240.
Chodníček 239, 783.
Chodžila ch. 240.
Chodila holka 156.
Chodila po lesi 240.
Chtěl se komár 694.
Chudeho 386.
Chvála Bohu 748.
- Chvála p. Bohu 648.
Chval každý 55.
Chytlas mia. 657.
- Jaborník, j.** 531, 626.
Jaborové husličky 615.
Jaborové lodi 241.
Já bych toho Fr. 764.
Ja co sa to 122.
Ja co mně to 569.
Ja dolina 241.
Já do budy 733.
Jahoda 355.
Ja Helo 527.
Ja chodila 242.
Jak je mně 236, 242.
Jak po zahradě 335.
Jaký jsi hospodář 533.
Jak z vojenky 92, 778.
Jak živa 199.
Jak živi 535.
Já milého 308.
Já na světě 56.
Janek do vojny 93, 778.
Janek můj 657.
Janičku, J. 498.
Janičku kde jsi 568.
Janko 536.
Janku náš 243.
Janku synku 534.
Ja počkaj p. 243.
Ja pozná 472.
Ja proč ty k nám 700.
Já sem jedné 117.
Já sem se umínil 590.
Já sem synek 626.
Já sem zeman 678.
Já sem z Opavy 583.
Jas ti koňa 677.
Já su malý ž. 736.
Jatelinko 288.
Ja ty milý. přev. 243.
Já vjem čo 609.
Jdu já 489.
Jdžě dzěvucha 424.
Jde sedlák 11.
Je cestička 244.
Jede člověk 676.
Jede forman 104.
Jede Janiček 255.
Jede Janošek 105.
Jede, Jede výv. 106, 778.
Jede Kudrna 701.
Jedeme j. 458.
Jede Poloch 684.
Jede synek 548.
Jedna matka 175.
Jedou myslivci 569.
Jedou fortáši 569.

- Jedu kupci 445.
 Je hospoda 177.
 Jejte 514.
 Jel synek 537.
 Jeli váš 730.
 Jenom ty mně 246, 639, 782.
 Jestli mne ráda 580.
 Je pěkná 342.
 Ještě jednou 582.
 Ještě já ráz 391.
 Ještě kůža 647.
 Ješče sa vás 448.
 Ješče sem s miló 247.
 Ješče sobě kole 248.
 Jezerečko 299.
 Je zima 417.
 Ježíši světlo 56.
 Jide šohaj 632.
 Jidú ženci 417.
 Jiříkovské stárek 715.
 Jmala sam 799.
 Jedú panny 400.
 Jojdana 248.
 Jozífek 511.
 Jož nám pomín. 721.
 Jož nám t. vtáček 248.
 Jož slonýčko 557.
 Jož to slonýčko 557.
 Jsi ty hospodynka 533.
 Jsom já synek 609.
 Jšel Janko 794.
 Juž jsi Aničko 532.
 Juž ju vezó 459.
 Juž jsem se dost 653.
 Juž ty můžeš 373.
 Kačenka pod 683.
 Kačena divoká 530.
 Kady my 458, 459.
 Kaj si přebývala 658.
 Kaj ty jedeš 244.
 Kamarádko 244, 249.
 Kameňu 249, 783.
 Kain jedeš 726.
 Kampak povandr. 742.
 Kam půjdem 701.
 Kam se smutná 452.
 Kam zaletíš 730.
 Katerinko 537.
 Kázala mně 538, 482.
 K Biskópkám 250.
 Kde jedeš 726.
 Kde jsi můj 57.
 Kdes byl J. 668.
 Kdes holubinko 250.
 Kdes má milá 251.
 Kde sme žali 552.
 Kde ste se 720.
 Kdes ty holubku 251.
 Kdoby řekl 311.
 Kdo chodí 109.
 Kdo gořalku 648.
 Kdo se ten masopust 649.
 Kdo se to proch. 251, 783.
 Kdo se v pátek 16, 775.
 Kdo si bere 473.
 Kdo si na mne 560.
 Kdo snídání 558.
 Kdo to chodí 108.
 Kdyby černé oči 252.
 Kdybych já se B. 254.
 Kdybych já věděl 506, 501.
 Kdybych se já nebál 255.
 Kdyby mně dal 421.
 Když děvečka 112.
 Když ja spomenu 490.
 Když idu 58.
 Když pomaširuju 581.
 Když sem byla 633.
 Když sa Janko 111.
 Když sem já byl 85.
 Když milý p. Kr. 17.
 Když sem k vám 250.
 Když sem šel 17, 110, 208, 257, 259, 260, 310, 380, 542, 569.
 Když sem slóžil 621.
 Když sem za milú 272.
 Když se náš p. J. 19.
 Když sme sem 432.
 Když nebe 19.
 Když syneček 113.
 Když v úterý 461.
 Keď já pojdém 317.
 Keď sme šli 720.
 Kedy šokajko 263.
 Ke koncu 655.
 Kemu mně 763.
 Kerá bude 639.
 Kerá je zlá 669.
 Kerá panenka 718.
 Kerchove 492.
 Keré vtáček 268.
 K fojtovi 264.
 K horám 799.
 Klečela 605.
 Kobyla se 722.
 Koleda k 743.
 Kole Jarošova 265.
 Kole n. oken 265.
 Koleda nám 744.
 Kolem do k. 723.
 Kolednice 745.
 Koledníci 744.
 Kolíbala 610.
 Kolik je 307.
 Kolik rožků 446.
 Kolíne 585.
 Komenský dvore 512, 266.
 Komu je tak 543.
 Kolomazník 642.
 Komu je nejl. 649, 666.
 Komu je horší 493.
 Konec Věteř. 581.
 Koničku 460, 532.
 Konvalinka 645.
 Konopě 266.
 Kosí 267.
 Košute 586.
 Kopřivo 308.
 K smolinům 658.
 Koteček 618.
 Ková synek 749.
 Koza leží 694.
 Krejčíři 702.
 Krajino 267.
 Král na vojnu 106.
 Krasna 770.
 Krásná moja 267.
 Krávý 529.
 Křeček to 688.
 Křepelenka 544.
 Křepelila 561.
 Kristus P. 736.
 Kterak bys ty 686.
 Kucharka 704.
 Kukulenka 549.
 Kulaj mně 268.
 Kulalo se 407.
 Kuli se 117.
 Kupala se 115, 548.
 Landava 584.
 Láska není 633.
 Lásko, l. 431.
 Lásko milá 229.
 Laštověnka 197, 293.
 Ledajaké 685.
 Lepší hoblíček 544.
 Lepší vínečko 199.
 Lesti fa 605.
 Leta moje 59.
 Letěla husička 386, 649.
 Letěl holub 269.
 Letěl roj 115.
 Letěu vtáček 679.
 Letěu kraholiček 693.
 Letí vták 755.
 Ležel L. 13.
 Liboce se 280.
 Libám já 58.
 Lípo 472.
 Lístek 519.
 Lišička 116.
 Litoval se 698.
 Líto je mně 452.
 Lóčení 453.
 Lúbí se mi 270.
 Lúčení 453.
 Ludé sa smúvajú 101.
 Lúka sečená 521.
 Luňák 508.
 Má duše 60.
 Máji 770.
 Májový vršku 270.
 Má hlavičko 702.
 Maličké štěstí 279.
 Málo pšenice 679.
 Maloměřské st. 719, 790.
 Maloměřští dó 717.
 Mal sem 610.
 Má maměnko 200.
 Má maměnka 705, 426.
 Maměnko vožením se 707.
 Maměnko 428, 708.
 Máme pána 559.
 Mamičko 426.
 Mám já koňa 544.
 Mám já piščelenku 707.
 Mám já múdrú 679.
 Mám já ženu 610.
 Mám já pole 516.
 Mám já v Hodslav 271.
 Má milá děvečko 60.
 Má milá Hejličko 727.
 Má m. je nem. 305.
 Má milá Mařeno 770.
 Má m. je za městem 580.
 Má milá mně 275.
 Mainko mamko 706, 707.
 Mámo, mámo 708.
 Má moja mamička 570.
 Mám maličko 649.
 Mám synečka 626.
 Mamulenko 272.
 Má panenka 659, 273.
 Mařena m. 771.
 Maria panna 737.
 Maria p. Boha 61.
 Marnost 61.
 Martinek je 561.
 Maširuju 586.
 Máš děvečko 273.
 Máš, máš 611.
 Máte mňa 495.
 Matičko B. 62.
 Máti sa dcery 659.
 Medu maměnko 463.
 Měla babička 607.
 Měla paní kuňa 754.
 Měla sem galánů 689.

Měla sem já milučkého 689.	Na Brezovej 570.	Na slavkovském p. 283.	Nechcu tě 539.
Měla sem já šohaj 643.	Na Brez. veži 390.	Na stokrát 64.	Nechodívej 290, 292.
Měla sem milého 659	Na Bystrick. poli 571.	Na svatého Bart. 123.	Nechod Janku 262, 135.
Měla sem synečka 116, 117, 274.	Na čajču 659.	Na sv. Blažeje 722.	Nechod k nám 290, 291, 398.
Měla sem včera 274.	Na čem p. B. 747.	Na sv. Řehoře 722.	Nechod šohaj 291, 292.
Měla žena 666.	Na člupečku 632.	Na svatém kopečku 62, 643.	Nechod ty 292.
Mělcě sv. Jiří 40.	Na co je ti 681.	Naša Hanička 688.	Nechod švarný 796.
Měl jest synek 632.	Nad Buděckem 120.	Naša královna 759.	Nechod za mnó 198.
Měl jsem píšťalku 707.	Nad Hluzovem 121.	Naša paní 660.	Nejedno 293.
Měl jsem já 615.	Nad hostýnský horů 65.	Naše trdlo 697.	Nejednúc 332.
Měltě tatíček 118.	Nad Kostelcem 94.	Našu sem 257.	Nemarni 534.
Mé pantličky 442.	Nad naším hum. 278.	Náš panáček 474.	Nemáš tolej 344.
Mé srdečko 274, 757, 783.	Na dole 522.	Náš pán 731, 761, 762.	Nenadála sem se 657.
Mezi kopci 436.	Nad Podolí 281.	Náš staříček 24, 775.	Není hezčejší 660.
Milá paní 722.	Na drýtomské d. 121.	Na tej Br. veži 390.	Není lepší 294.
Milá plemenico 754.	Nad Slavíkovic 279.	Na tej hoře 287.	Není mňanajlutěj 475.
Milá zeli ok. 275, 784.	Na dušičky 65.	Na tej lúce 124, 695.	Není na Moravě 295.
Milo je mně 266, 256.	Na horách 121, 669.	Na tej našej střese 284.	Není na okole 294.
Milý sv. Matěji 734.	Na hoře 281.	Na tej panskej 750.	Není, není 611.
Mimo n. oken 276	Na janovských p. 381.	Na tej vojně 591.	Není toho čl. 439.
Mistře 77.	Na javornici 279.	Na té nové děd. 284.	Neoru 295.
Mišačka 705.	Na jedné dolině 142.	Na techlhotských 699.	Nepij 650.
Mládenec má 474.	Na kaménku 767.	Na tem dole 139, 779.	Nepohlídej 290, 554.
Mladost milá 502.	Na konec 123.	Na t. lhot. poli 786.	Nepovím 295.
Mladženečku 21.	Na kopečku 709.	Na tom našem díle 285.	Nepřš 25.
Močila konopě 680.	Na košaté j. 282.	Na tom n. dvoře 285, 286, 599.	Nepůjdu 475, 536, 560, 680.
Moja mamuličko 777.	Na kroměřížsk. m. 282.	Na tom n. nátoní 367.	Neřek sem 568.
Moja nejmilejší 583.	Na Lichnovských h. 282.	Na tom světě 65.	Neseme 770, 771, 773.
Moja panimamo 709.	Na lanž. poli 600.	Na tom zlin. zámku 181.	Neskoro 295.
Moja žena 678.	Namluval mia 705.	Na to rozlóčení 276.	Nečasné 296, 784.
Moje milá 633.	Na mšu sv. 20, 23.	Na tureckem pomezí 124.	Netak po z. 270.
Mom jo 272.	Na nasilským p. 541.	Na tu svatú 575.	Ne tak si 667.
Moravčí vojáci 591.	Na náspěčkách 627.	Na tych l. lukách 185.	Neuhódne 296.
Može tě 252.	Na našem dvoře 286.	Na tym moscě 380.	Nevandruj 571.
Mračí se 120.	Na naší zahradě 366.	Na t. racib. m. 340.	Nevědělach 371.
Můj Janičku 785.	Na onej hoře 587.	Na Veleckých k. 611.	Nevěř 307.
Můj koničku 552, 644	Na panskej roli 517.	Na vrch 475.	Nevezte 461.
Můj klobúček 626.	Na peci 680.	Na zahrádce 586.	Neviděli ste 640.
Můj milé 281.	Na olivě 280.	Na záhumní 742.	Nevojnička 80, 777.
Můj milý 252, 277, 418, 582, 659.	Na nebesích 737.	Neber sobě 667.	Nevrkoc 441.
Můj synečku 659.	Na nedělu 21, 775.	Neberte si 666.	Nevybírej 297.
Můj tatíček 610, 646.	Na osice 279.	Nebudeš má 540.	Nezachod 416.
Můj tatíčku 490, 503.	Na pěkné luce 167.	Nebudu 287.	Nežeň se 476, 680.
Musím domů 650.	Na Petrovském polu 380.	Nebudu se vdávat 287.	Nic mi tu 297.
Muzikanti 615, 616.	Napi sa 502.	Nebudu synečku 693.	Nic to 298.
Může vám 475.	Napila se 695.	Nebudzem dobrý 673.	Nocovali 298.
My Březovci 575.	Na polanskej vodě 280.	Nebyla Heliška 725.	Nosím, nosím 735.
Mý červený p. 289.	Na prahu 453, 454.	Nebyla sem 288.	Novina, n. 126.
Mý koničke 644.	Na poli 680.	Nebyl bych 289.	Obávám se 58
My máme dceru 677.	Na půl mostě 560.	Nedaj Bože 504, 799.	Obecký děvčata 660.
Mý milý sesí 735.	Na roboto 513.	Nedaj sa 498.	Objel 127.
Mý pantličky 442.	Narodil se K. P. 24.	Nedalečko 454.	Oboro 786.
My Pavlovci 717.	Na rynku 499.	Nechcejte ho 686.	O což to 397.
Myselko 277.	Nasadil sem 383.	Nechce mně 660.	Oči černé 299.
My vezeme 446.	Nasela sem 283, 292, 319, 553, 689.		Odbila 366.
	Na slavkovských l. 634.		Odbírej 449.
			Ode mlyná 128.

- Odkud že ti 617.
 Od pondělí 83, 777.
 Od východu 766.
 O foit. syně 128.
 O hleďte 355.
 O hory 65.
 O chmelu 300.
 O Jezu 66.
 Oj Bože 515.
 Oj Janičku 534.
 Oj jedě 681.
 Oj kerý 533.
 Oj masare 627.
 Oj na t. hoře 532.
 Oj pošlo 160.
 Oj přišlo 587.
 Oj vím 588.
 Okolo Buchlova 462.
 Okolo hájička 165.
 Okolo Hodolan 129.
 Okolo Hradišča 672.
 Okolo Jarošova 529.
 Okolo Milotic 375.
 Okolo Mutěnic 373.
 Okolo Pavlovic 300.
 Okolo Strážnice 127.
 Okolo zahrádky 300.
 O Maria 66.
 O můj kominičku 617.
 Oralo 517.
 Orali 765.
 Oře sedlák 503.
 Ořeší 221.
 Oře šohaj 220.
 Osířelo 161.
 O službičko 496.
 O tom s. Valentině 28, 775.
 Otrhana chalupa 611.
 Otvírej 459, 462, 464.
 Ouvej 661.
 Ovečko 67.
 O vimci 750.
 Oženil bych 670.
 Oženilo se 997.
 Oženil sa 131.
 Oženil se 710.
 Ožením se 650.
 Oženiu sa 130.

Padá rosa 28.
 Padla rosa 29.
 Pan Bůh náš 611.
 Pan Bůh vám 455.
 Pan Bůh zaplať 741.
 Paně B. pomahej 565.
 Pane B. všemoh. 717.
 Pane náš 555.
 Panenka Maria 30.
 Panimáma zlá 646.
 Panimámo 558, 589, 646.
 Panimámo švarná 589.
 Panimámo ženci 558.
 Páni, vojenščí 572.
 Paní syna uklád. 132.
 Pase pastýř 133.
 Pase šohaj 301.
 Pásla děvečka 545.
 Pásla hanačka 301.
 Pásla husy 133.
 Paslach husky 730.
 Pásla som 544.
 Pásli ovce 33.
 Pásli voly 182.
 Páslo děvča 102, 167.
 Pásl ovčák 132.
 Pásl sem ja 719.
 Pas sa 529.
 Pec se nám 744.
 Pěkně vám 562.
 Pěkné zkázaničko 413.
 Peřiny 447.
 Pijme vínečko 647.
 Pime za Mariu 655.
 Pite chlápce 651.
 Plače kočka 711.
 Plelo děvče 302.
 Pletla sem 751.
 Pleuo dívča 320.
 Plha 698.
 Pobíl 794.
 Pohuda nebudem 622.
 Poctivosť 498.
 Počkaj děvče 627.
 Počkaj Janku 667.
 Počkaj postoj 455.
 Počkaj šohajčku 303.
 Počké synečko 302.
 Po čom's mia 572.
 Počuvaj, 304.
 Pod Aničko 672.
 Poděkujme 67.
 Pod hájičkem 304, 590.
 Pod horama 305.
 Pod horú studenečka 286.
 Pod horu studénka 305.
 Pod javorem 134, 135, 486.
 Pod kopečkem 553.
 Pod kostelem 663, 391.
 Pod Křópalovém 765.
 Poďme domů 768.
 Pod městem 605.
 Pod našim dom. 748.
 Pod našim humenkem 278.
 Pod Slavkovem 174.
 Pod synečkem 606.
 Pod šable 732.
 Pod Štramberk 781.
 Poďte chlápce 514.
 Pod tím našim 690.
 Pod tú černú 406.
 Pohled' 737.
 Pochválen buď 717, 765.
 Pojed' 445.
 Pojedem do ml. 643.
 Pojedzěm, p. 748.
 Pojedzěmy na h. 622.
 Pojete, pojete 741.
 Pokud sem byl 504.
 Pokutovaly 787.
 Polajko 232.
 Polívečka 476.
 Polovníček 553.
 Pomale 386.
 Pomalutky 345.
 Pomodli se 646.
 Pomožte 401.
 Ponáhli 774.
 Pondělí 308.
 Poslala královna 572.
 Poslala mně hanačka 640.
 Poslal Sobol 135.
 Poslechněte 136, 686.
 Poslouchéte 761, 762.
 Postil se tě 33.
 Postůj 785.
 Posvícení 717.
 Pošla Anička 137.
 Pošla děvečka 619.
 Pošla Kačenka 156.
 Pošlu ti 308.
 Poštorské děvč. 550.
 Poštorsčí 572.
 Pověz mi synečku 310, 377.
 Pověz mně děv. 309, 414, 361, 388, 476.
 Pověz mně gauanečko 309.
 Pověz mně ma milá 246, 387.
 Pověz mně má 257.
 Pověz te m. 635, 640.
 Povězte, povězte 88.
 Pověz ty m. 210, 450, 504.
 Povidajó lidi 311.
 Povidajú lidé 232.
 Povidali 667.
 Povi ty 800.
 Povole 502.
 Povol sobě 502.
 Po zahradě 311, 435.
 Po zahrádce 437.
 Pozná 472.
 Pozorský 594.
 Přádte 766.
 Přebývali 298.
 Před holení 367.
 Před Křópalovém 765.
 Před námi 312.
 Před naše 180, 512, 312, 314, 606.
 Před našem 313, 730.
 Před naší 314.
 Před našima 515, 477.
 Před našim dom. 597.
 Před sousedovym 449, 751, 752.
 Před te naše 315.
 Před tím našim 357.
 Před to Proch. 467.
 Překerak sem 638.
 Překrásná dennice 68.
 Přelečela huska 591.
 Přelet ptáčku 316.
 Přeletěla laštov. 316.
 Přeletěl havrun 756.
 Pře má milá 726.
 Pře můj m. 443, 661.
 Přeneščasná 138, 779.
 Přes Bukovinku 592.
 Přes hory 319.
 Přes poléčko 320.
 Přes potok 515.
 Přes ten Slavič. 320.
 Přes vinohrady 596.
 Přeshltě 685.
 Přeskoda 592.
 Při Morave 552.
 Přijdi 618.
 Při jedné dolině 319, 141.
 Přijeli 792.
 Přiletěl 317, 421.
 Přimluvaj se 68.
 Přišel k nám 690.
 Přišel pod okýnko 89.
 Přišel sem 643, 674.
 Přišel ti k nám 732.
 Přišla mně 142.
 Přišli mně 321, 784.
 Pro Boha vás 462.
 Proč by koza 615.
 Proč kalino 321, 784.
 Proč k nám 322.
 Proč krušino 522.
 Proč linduško 322.
 Proč pak plačeš 323.
 Proč pak syneč. 223.
 Proč stružinko 322.
 Prodala rubáč 660.
 Profukaj 323, 324.
 Prokvítala 324.

- Propil 612.
 Propust 325.
 Prošvarná 641.
 Proti fáře 212.
 Provázky 766.
 Prš dešičku 724.
 Pršelo 325, 782.
 Prší 723.
 Prvej by 326.
 Prvším razem 573.
 Prýščí se 34.
 Ptajó se 572.
 Ptala se tě 483.
 Ptám se ja 695.
 Pudeme my 495.
 Půjdemo má 389.
 Půjdemo 457.
 Půjdu do Brna 711.
 Půjdu, 745.
 Puste mia 679.
 Pustím já ho 759.
 Putovali dva 36.
 Putovali hudci 143.
 Putoval robenek 11.
 Pytala se 641, 659.
 Pytal se svej 681.

Ráda na puf 634.
 Radošina 687.
 Rodinečko 505.
 Rojily se 100.
 Rokyta 326.
 Rostó 326, 329.
 Rousnatý 400.
 Rozmarýn, 327, 629.
 Rozvi se 597.

Sadila jsem 712.
 Sadila, sadila 327.
 Sama sem 337.
 Seče komár 695.
 Sedaj na vůz 455.
 Sedajte 433.
 Seděla děvečka 584.
 Seděla na vršku 712.
 Seděla tě na k. 477.
 Seděl jeden vězeň 144, 779, 328, 784.
 Sedělo děvča 330.
 Seděl sokol 696.
 Sedí Adam 37.
 Sedí brablec 477.
 Sedí káčer 478.
 Sedí kocór 618.
 Sedí máti 330.
 Sedí pantáta 796.
 Sedí pláček 330, 331.
 Sedláci 513.
 Sel Petr 727.
 Sel sedláček 676.
 Sem já synek 331.
 Sem pospěšte 69.
 Sem synek 384.
 Sestra bratra 174.
 Sigotě 485.
 Sil Petr 727.
 Sisí 735.
 Sivá husa 375.
 Sivý sokol 93.
 Skáče straka 332.
 Skákej 732.
 Skalička 573.
 Skleničko 651.
 Skoro ráno 332.
 Slavíkovský pol. 635.
 Slavkovský farár 474.
 Slíbila mně 663.
 Sliboval's 258.
 Sluboda 469.
 Slóžilo děvče 682.
 Slúbil pan Sobolý 147.
 Slunečko zachádí 352, 353, 552, 560.
 Slúžilo děvčátko 546.
 Smlóvali se 148.
 Smrc klupe 13.
 Smrtná neděla 758.
 Smrtnice krásná 770.
 Smutná je mně 573.
 Snad sa's 742.
 Sobotěny 333.
 Sódijo 149.
 Sokolové oči 307, 373.
 Só, só 738.
 Spadla slípečka 651.
 Spadla tutěnka 651.
 Spadl s pece 728.
 Spala bych 70.
 S pánem Bohem 440, 456.
 Spi 509, 510.
 Spieše sa rozlúčí 478.
 Spíšej by se 326.
 Sprovoď mia 262.
 Srp plachetku 444.
 Stádo husí 199.
 Stála Kačenka 157.
 Stála láska 662.
 Stála panenka 38.
 Stála se v pilču 97.
 Stála svadba 149, 779.
 Stála u studánky 651.
 Stanula dzěvucha 635.
 Starajó se 682.
 Starala se 61.
 Starám se 71, 776, 682.
 Stará Pivničková 151, 779.
 Starobilský kost. 191.
 Starojitský kost. 334.
 Stárý mladé 151.
 Stavaj koníčku 532.
 Stávaj hospodáru 613.
 Stavijó zedníci 548.
 Stodolenka 553.
 Stodýnka 286.
 Stojí dřevo 39.
 Stojí hora 751.
 Stojí hruška 155, 354, 385, 540, 564, 704.
 Stojí hrůšička 562, 751.
 Stojí kostelíček 738.
 Stojí kostel 48.
 Stojí limba 161.
 Stojí lipka stojí 151, 168, 564, 739.
 Stojí tyčka 749.
 Stojí v poli 202, 525.
 Stojí vrba 742.
 Stojí zahrádka 752.
 Stonó 612.
 Straka 698, 666.
 Stroj se 428.
 Strojte 558.
 Stromečku 344.
 Studená rosa 543, 758.
 Studená rosenka 332.
 Studýnka rajska 741.
 Studýnka róbená 355.
 Stůj březo 752.
 Stůj jabluňko 426.
 Stupaj 460.
 Stupavčí 699.
 Súdijú 336.
 Súsedova dívka 682.
 Svatá Anna 788.
 Svatá Barborka 741.
 Svatý Jiří 39, 776.
 Svatý Lukáš 41.
 Svatý Michale 760.
 Svatý Štěpán 739, 747.
 Svěc měsíčku 336, 339, 559.
 Svět se točí 592.
 Svitaj 250, 357, 635.
 Svitila mně 338, 392.
 Svítí měsíc 336, 358.
 Sviř měsíčku 339, 406, 416, 465, 479.
 Syneček do vojny 114.
 Syneček se 652.
 Synečku můj 341.
 Synečku, synečku 342, 343.
 Synečku v halině 343.
 Synečku-zlá rada 344.
 Šafářovy žnice 561.
 Šak sem já 345.
 Šaratice 346.
 Ščestí 740.
 Šebišovské 354.
 Šel bych 346.
 Šel dudáček 152.
 Šel je milej 753.
 Šel jsem 47, 776.
 Šel Jura na víno 624.
 Šel Kristus P. 3, 741.
 Šel mysliveček 462.
 Šel Pán Bůh 43.
 Šel staříček 110.
 Šeltě Pan Trum 155, 779.
 Šenkyřko 652.
 Šest dní 346.
 Šil sem 545.
 Široká příkopa 347.
 Široká leliček 441.
 Široko, daleko 522.
 Široký les 430.
 Škoda je tě 348.
 Škoda mojeho 347.
 Škoda tě šohajku 347.
 Šla Anička 642.
 Šla dceruška 642.
 Šla děvečka 153, 348, 774.
 Šla do komory 434.
 Šla Dorna 154.
 Šla dzěvucha 3.
 Šla jest Maria 739.
 Šla Kača 125.
 Šla Kačenka 155.
 Šla Maria do Bet. 32.
 Šla Maria do Kl. 43.
 Šla milá 349.
 Šla panenka 178, 349.
 Šla sirotka 159.
 Šla ševčička 703.
 Šla žena 162.
 Šle dvě 643.
 Šlo děvča 164.
 Šle děvčátka 156, 162, 189, 780.
 Šlo děvče 163.
 Šlo dítě 159.
 Šly děvčátka 164, 350, 780.
 Šohajičku 543.
 Šohajku 350, 517, 661.
 Šohajova láska 249.
 Šohaj 350, 548.
 Šohaju 351, 535, 794.
 Špatná radost 325.
 Štyry koně 712.
 Štyry míle 381, 697, 791.
 Šohajkovo 630.
 Šuhajova hlava 407.
 Šuo děvčátko 547.
 Švarná dzevečko 351.
 Švarné děvče 352.

- Švarný šohajčku 547. Švarný šohaj 276.
- Ta Brněnská 573.**
Ta dzěvucha 753.
Ta fojtova 662.
Tajila sem 427. ●
Také sem já 686.
Takú sem si 352.
Ta Kyjovská 599.
Tam z tej strany 189.
Ta naša 353.
Tancovala 708.
Tancujte 619.
Tanovská 522.
Tatíčku 505, 595.
Ta Uninská 165.
Ta Velčovská 535.
Ta zvezda 500.
Ta Židenská 716.
Ťažko je mně 354.
Ťažko sa učily 357.
Teče voda 289, 355, 356, 323, 493, 677, 713.
Teče voděnka 412.
Tečou dvě 48.
Te Holianský 688.
Ten Bořecký 356.
Ten Fraštatský 147.
Ten Hodonský 146.
Ten mladý pan 550.
Ten Perštenský 357.
Ten Stražovský 492.
Ten Stupavský 358.
Ten šafařů synek 358.
Tesaři 548.
Těžko je mi 354.
Těžko tomu 358.
Těžký kameň 479.
Tichá voda 263.
Ticho šohaj 327.
Ti Koměňší 718.
Ti Lhotel pach. 779.
Ti Pavlovci chl. 699.
Ti Pavlovci úřad. 574.
Ti Světlavci páni 412.
Tluku jsem 359.
To Cvečkovo p. 399.
To je Bože 645.
To je ten 359.
To mňa mrzí 359.
To naše stavení 360.
Topolu 373.
To šaratské pole 361.
To je 796.
Toulali jsou se 429.
Trajda 638.
Gráva mala 627.
Grávo 601.
Grestal 44.
- Trnó 574.**
Trubjú 175.
Trudova žena 780.
Třeba lavek 342.
Třeba sem 198.
Třeba seš 713.
Třesu 735.
Tulali se 429.
Tulemy se 746.
Tulipán 782.
Tuším 362.
Túžení 362.
Tužičky 563.
Tvrď-li je 731.
Ty Bobrovský 394.
Ty Březovské 363.
Ty Čacovské p. 562.
Ty Čučické kost. 464.
Ty děvečko 380.
Ty hodiny 302.
Ty junáčku 728.
Ty Karlovské 441.
Ty Kojetské hatě 236.
Ty měsíčku kr. 78.
Ty Milotské 166.
Ty Moščenský 363.
Ty Ochozké 718.
Ty panenka 364.
Ty Perštenské 564.
Ty střížičku 728.
Ty Tuřanský 575.
- Ubíraj se 459.**
U Brna 364.
U Brněnské 365.
Učila se 619.
Udělalí Bačaláci 612.
Udeřila 366.
U Dunaja 359, 797.
Uhynula 713.
U Jamolic 366.
Ujis nevěsta 429.
U kostela 45.
U Krakova 166.
U Kyjova 183.
U Kyjovské 259.
Uliána krásná 468.
Uliánka čistá 137.
U Martinků 687.
U Marýny 546.
U mé matky 324, 563.
Umřela 170, 780.
U našeho dvor. 368.
U našeho fojta 759.
U našeho jazera 369.
U našeho mynáře 370.
U oltáře 480.
Upadlá 596.
U Píščeků v síni 306.
Upřímnost 72.
Usni Aničko 509.
- Usnula 576, 789.**
U studenky 370.
U súseda 368, 753.
U súsedů 183, 318, 371, 372, 573.
U Ščítenskéj muky 365.
U tech Dvorských 766.
U tech Prudkejš 562.
U těch Vítků 766.
U tej muky 365.
Utekla 728, 618.
Utíkej 374.
Utnu 719.
U toho háječka 170.
U Zarošic 73.
Už baběnka 607.
Už já musím 713.
Už já ty pentličky 443.
Už je slúnečko 374.
Už je toho masoposto 690.
Už je vás Mokeršci 574.
Už je zima 519.
Už je zle 575.
Už jsi ty Aničko 432.
Už mi tak nebude 256, 470.
Už mó miló 430, 431.
Už na lože 52.
Už sa navracáme 798.
Už sa svatba 447.
Už sa ta lavečka 353.
Už sa všeci 588.
Už sa fašaň 374.
Už se já 376.
Už sem já 480, 652.
Už sem propil 653.
Už sem te pantličky 443.
Už sem ty střevičky 443.
Už se my 789.
Už se ta lavečka 353.
Už sme sežali 556.
Už sme to dostali 451.
Už sme všecko 517.
- Vadili se 336.**
Vadlo 418.
Valaši 376.
Vandrovala 171.
Vandrovali dva 37.
Vandrovali hudci 144.
Vandrovali tři 141.
Vandroval jest 46.
Vandroval mládenec 12, 794.
Vandroval šohajek 597.
Vánoce 491.
Vařecha 705.
- V Brně na placu 598.**
VBuchlovských horách 523.
Včera na poledne 382.
Včera od poledňa 382.
V černej hoře 192.
V černým lese 172, 193, 538.
Včilej ty 480.
V čirem poli 158, 172.
Vdala sem se 470.
V dobrém sme se 625.
Ve Zenci 598.
Večera nám 559.
Večere 559.
Večeřo nám 559.
Vedle našich 630.
Vejou 553.
Velef 628.
Verustla 365.
Veselú 481.
Větr-li 304.
Viděla sem 383.
Viděli-i ste 385.
Vila věnec 305, 758.
Vím-ci zahrádku 383.
Vím hajíček pěkný 5.
Vím já hajíček zelený 754.
Vím já hrušičku 384, 385.
Vím já jeden hajíček 175.
Vím já hospodu 177, 780.
Vím já lipku 468.
Vím já skalú 431.
Vím já kopeček 47, 776.
Vím já kostelíček 47, 776.
Vím já kostel 48.
Vím já lučinu 2, 190.
Vím já ptáčka 697.
Vím já studenku 36.
Vím já studňu 35.
Vím já v horách 463.
Vím já zahrádečku 48.
Vím já zahrádku 73.
Vím já zámek 179.
Vím já bařinečku 522.
Vím zahrádku 524.
Vinečko 653.
Vinku 227.
V Jičíně 636.
V Kosteleckém mléně 103.
V Kostelíčku 45.
V Kyjově 385.
Vletěla 386.

Vlk 722.	V tomto zeleným 396.	Za horama 486, 670,	Zelenaj se 264, 407
V městě Holomúci 593.	V tom zeleném boří 181.	687.	Zelená se 407, 744.
V Metylovské věži 389.	V úbočí 375.	Zahrej 487.	Zelená trávička 783.
V Mlynařovem splavku 179.	Vůře šohaj 220.	Zahrejte 616, 617.	Zelené sem 415.
V našem domě 390.	Vy Březovské 396.	Zahučaly 402.	Zelený rozmaryn 628.
V našem dvoře 534, 756.	Vydaj se 425.	Za humnama 670.	Zelený vineček 417.
V nedělu po obědě 774.	Vydale máti 484.	Zajel 402.	Zelíněčko má 518.
V nedělu sa napít 654.	Vydale matička 485.	Zajtra 637.	Zelínko milá 417.
V nedělu se rád napíju 653, 654.	Vyhledala 317.	Zakázali 107.	Zešel Balšan 177.
V nedzeličku 775.	Vyhořela 759.	Za Krakovem 169, 598.	Ze země 506.
Vod kostela 644.	Vy chlapci 396.	Za kravařem 660.	Zezulenka 837.
Vojáček 593.	Vyjel do pole 411.	Zakukaj 549.	Zhůru chaso 716.
Vojáčku 504.	Vyletěl do pole 411.	Zakukala zezulenka 198, 403, 668, 670.	Zhůru stežka 401.
Voli 503.	Vyletěla holubička 182, 425, 351, 424, 397, 442.	Zamiloval sem si 403.	Zingaj 781.
Voňavý 562.	Vyletěla křepelenka 637.	Zamračilo se 713.	Zižděli se 188, 795.
Vorali 549.	Vyletěla sojka 746.	Zamrku 403.	Z jedné strany 187,
Votinský děvčátka 390.	Vyletěl holoubek 398.	Zamykaj 404.	188, 369, 456, 448,
V poledne 444	Vyletěl holub 115.	Za naše homne 404.	549, 786, 781.
V ponděli 654.	Vyletěl sokol 745, 756.	Za našema humnama 714, 378.	Zlaté husy 729.
Vrana letí 508.	Vyletěl-tě sokol 184, 185.	Za našima okny 408.	Zle ste mia 495.
V Ratiboři 391, 576.	Vyleza 589.	Za našim humnem 405.	Zostaň s Bohem 594.
Vrať mi milá 391.	Vylivá se 606.	Za našimi humny 207, 355, 392, 404, 406, 408, 450, 505.	Zpívaj si 549.
Vrať sa šohaj 392.	Vyndi 723.	Za našim před našim 372.	Zpívala bych 214.
V Rosinově 180.	Vynšujem 740.	Za našó vsó 690.	Zpíváte 577.
Vsadila sem 636.	Vyptala 226.	Za našum stodolum 409.	Z ráju 788.
Všicí hospodáři 613.	Vysekám 659.	Za Opavu 85.	Zrálo 418.
Vstávajče 392.	Vyskočilo 24.	Za Ošravu 409.	Zrána 521.
V Šaraticích 393, 784.	Vysoké jsú 399, 645.	Za padesát 507.	Zrojili se 424.
Všecí lidi 73, 636, 672.	Vystup 467.	Zapálejte se 410.	Ztratila se 550.
Všecke moche 696.	Vyšel 399.	Za panskými humny 758.	Ztratila sem 607.
V širém poli hruška 285, 563, 613.	Vyšla děvčina 797.	Zápíleť 682.	Z večera 437.
V tej Hodonské 151.	Vyšla hvězda 50, 591.	Zapomněl sem 671.	Zvolenovčí chlap. 764.
V tej Šardické 600.	Vyšla je Marianka 400.	Zaspalo 541.	Zvůlečko 502.
V tej Telecké 394.	Vyšly ryby 400.	Za stoly 785.	
V tej Uherské 394.	Vyviň 73.	Zažen mně 410.	
V tem Brodečku 180.	V zahradě 481.	Zatmělo se 411.	
V tem Čejkovským šenku 598.	Vzdejme čest 74.	Zatoč se 411, 619, 620.	
V tem hrozen. koste. 432.	V zelenej dubině 542.	Za zdraví 655.	
V tem Mark. domku 395.	V zeleném hájičku 637.	Zavěj větříčku Dunaje 438.	
V té naše zahrádce 393.	V Židenicích na rynku 687.	Zazpíváť 428.	
V té Vavřince 562.	Zabečala 483.	Zběšovský děvčátka 411	
V tom Hovězkém kostelíčku 636, 133.	Zabila 96.	Zdaleka 472.	
V tom klášteře 583.	Zabolela 388.	Zdalo se 186, 187, 412, 413, 414, 415, 630.	
V tom Račic. zámku 395.	Zabrdovské vrchní 512.	Zdař vám 740.	
	Zábřeščí pacholci 401.	Zdola se mračí 120.	
	Za Bzeneckýma humnama 714.	Zdonaje 233.	
	Zadala máti 484.	Zdravús mia 457.	

I. P o s v á t n ě.

a) Legendy.

1. S v. V a v ř í n.

Z Polanky od Klinkovic.

A by-la cě jedna macička, měla překra-sneho synačka.

A byla cě jedna macička,
Měla překrasneho synačka.

Zly pohan se o něm dovědzěl,
Kazal to dzicjatko přinesci,
Do vřuciho masla vložici.

Peče se dzicjatko jako ryba:
Až se ten zly pohan posnida.

Jehož to macička slyšela,
Stala za dveřami, plakala.

Ach moji macičko něplačcě,
Ležim ja v rosičce studenej,
Ležim na travičce zelenej.

Zly pohan se o tom dovědzěl,
Kazal to dzicjatko přinesci,
Do vřuciho oleje vložici.

Smaže se dzicjatko jak ryba:
Až se ten zly pohan posnida.

Jehož to macička slyšela,
Stala za dveřami, plakala.

Ach moji macičko něplačcě,
Ležim ja v rosičce studenej,
Ležim na travičce zelenej.

Zly pohan se o tom dovědzěl,
Kazal to dzicjatko přinesci,
Na železny rožeň strčici.

Peče se dzicjatko jak ryba:
Až se ten zly pohan posnida.

Jehož to macička slyšela,
Stala za dveřami, plakala.

Ach moji macičko něplačcě,
Ležim ja v rosičce studenej,
Ležim na travičce zelenej.

Zly pohan se o tom dovědzěl,
Kazal to dzicjatko přinesci,
Na cinovy taliř vložici.

Zly pohan do něho zakroji,
A dzicjatko k němu promluvi:

A ty zly pohane někrajej,
A moji dušičky vèzjadej.

Bo moja dušička spasena,
Tvoja je na věky spalena.

Zpivali to žačci v kostele,
A svaty Vavřínec při stole.

2. S v. D a v i d.

Vraz. I. 6. Luž. I. 273. Z Bělé a z horní Bečvi.

Aj vím já lúčku ze-le-nú na ní lin-dičku
sá-ze-nú na ní lin-dičku sá-ze-nú.
Aj vím já lúčku ze-le-nú Aj vím já lúčku ze-le-nú
na ní lin-dičku sázenú.

Aj vím já lúčku zelenú,
Na ní lindičku sázenú. ¹⁾
Pod nů seděl David král,
Svaté písničky sobě hrál. ²⁾
O radostná novina,
Přišla k němu Maria.
O Davide, Davide,
Tvoja matička v pekle je. ³⁾
Svatý David nemeškal,
Vezma husličky hned se bral.
Když tam před peklo přišel,
Svoju matičku uslyšel.

- 1) Vím já lučinu širokú,
Na ní olívu vysokú.
2) Na té olívě David hrál,
Až se hajíček rozléhal.

Hned na husličkách zahudal,
Svoju matičku ven volal.
Dušičky se jí chytaly,
Z pekla ven vyjít nedaly.
Hned se s ďáblem zakládal,
Kdoby z nich pěkněj zahudal.
David lepší zahudal,
Svoju matičku vyhudal.
Aj Davide, Davide,
Budešli ty služit u mně?
Nebudeš těžce dělávat,
Enom v měsíčku sedávat,
Svaté písničky zpívat. ⁴⁾

- 3) O Davide, co děláš,
Svoju matičku v pekle máš.
4) Na harfě své hrávati.

3. H ř í š n i c e.

Od Hranic. Luž. I. 287. II. 149.

A ve štvr-tek po ve-če-ři šel pan Je-žíš na procházku
se dvaná-sti a-po-što-ly.

A ve štvrtek po večeri
Šel pan Ježíš na procházku
Se dvanásti apoštoly.

Postřetli tam jednu dívku,
A ta dívka nesla vodu.:/
Daj nám dívko daj tej vody,
Ať umyjem ruce, nohy.

A ta voda není čistá,
Napršelo do ní lista.

A ta voda, ta je čistá,
Než ty dívko nejsi čista.

Devět mužů jsi ty měla,
S žádným zdávána nebyla,
S každým's dítky zmrdovala.

A ta dívka se ulekla,
Hned na své kolena klekla,
Ani slova mu neřekla.

Ale dívko nelekaj se,
Jdi před kněza, spovíдай se,
Vezmi rúšku a zavij se.

A jak do kostela vešla
Hned před obraz Krista klekla.

Obrazy se zobracaly,
Na sebe hleděť nedaly.

Oltáře se poklonily,
Svíčky z vosku zhasinaly.

1) Šel pán Ježíš po slobodě.

Jiný začátek:

Chodil pán Bůh kole hrobu,
Šla děvečka šla na vodu.

V širém polu vodu brala,
S pánem Bohem se potkala.

A jak dále pokleknula,
Na tom místě zkameňala.
To učinil pán Bůh milý
Všem panečkám na znamení.
Kerá je múdra panenka,
Nedá rozvíť svého vínka.
Jako sem já rozvíť dala,
Do pekla sem se dostala.

Jiné čtení.

A v nedělu po obědě
Chodil pán Bůh po besedě. ¹⁾

Nadešel tam panskú dívku,
Nabírala vodu čistú.

Podaj děvče podaj vody,
Umyjem si svoje nohy.

A to voda není čistá,
Napadalo do ní lista. ²⁾

A ta voda ta je čistá,
Než ty dívko nejsi jistá. ³⁾

Padesáte's mužů měla,
S každým dítě zahubila.

Mužma's peklo zahustila,
Dětma's moře zaplavila.

Začátek jiný od Vizovic:

Šel Kristus pán na procházku
S učelníky jedenásti,
Sám pan Kristus byl dvanáctý.

Aneb v Polomi:

Šla dzěvucha šla na vodu
Potkal ju tam mily pan Bůh.

2) Teho lisca duboveho,
Teho prášku cestoveho.

3) Tys dzěvucho tys je hřišna.

Pannú si se udělala,
Knězi se nespovídala.
Sám-li ste vy pán Bůh milý,
Že vy znáte moje viny? ⁴⁾
Jdi děvče do kostela,
Padni na holé kolena. ⁵⁾
Jak na křehovo vkročila
Samy zvony zazvonily. ⁶⁾
Co ty zvony znamenají
Či mě ony hříšnou znajú?

4) Sam-lis ty s nebe pan Bůh náš,
Že moje hříchy všechny znaš?

5) Ona se hned spovídala,
Že pět mužů prolehala.

Jak do kostela vkročila,
Obrazy se potrhaly,
Naopak se obracaly.

Co obrazy znamenají,
Či mě ony hříšnou znajú?

Jak v kostele pokleknula,
V solný sloup se obrátila.

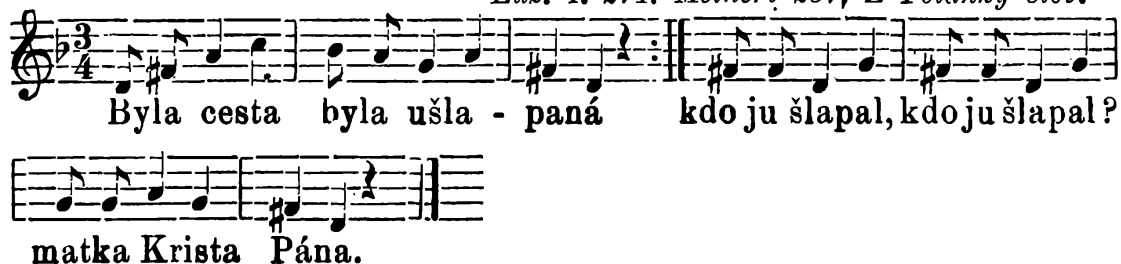
Pět mužů sem prolehala,
A s každým sem dítě měla.

Dítěma moře zastavila,
Mužma peklo zahusila.

6) Zvony same zazvonily,
Že v kostele vraha měly.

4. Maria a Alžběta.

Luž. 1. 274. Meinert 257, Z Polanky slov.

Byla cesta byla ušla - paná kdo ju šlapal, kdo ju šlapal?
matka Krista Pána.

Od Fridlandu.

By - la ce - sta by-la ušla - pa-na, by-la ce-sta by - la
u - šla - pa - na. Kdo ju šla - pal? Matka Krista Pá - na.
By-la ce - sta byla ušla pa-ná, byla cesta
byla u-šla - paná, kdo ju šlapal? matka Krista Pána.

Byla cesta byla ušlapaná, / Krácím sestro, krácím do kostela,
Kdo ju šlapal? matka Krista Pána. Poslúchat mše, svatého nešpora.

Postřetla ju tam svatá Alžběta: Nechoď sestro nechoď do kostela,
Kam ty krácíš, sestřičko má milá? Povídejú že porodiš syna.

Máš ho zrodit na ty slavné hody,
Když zamrznú v studenkách vody.

A co by to za novina byla,
Kdyby panna syna porodila!

Porodila v ty vánoční hody,
Co zamrzly všecky všady vody.

Není ptáčka ani křepelice,
Samé zimy, samé metelice.

Edem jedna voda nezamrzla
Kde Maria pro vodu chodila,
By Ježíšku kúpel udělala.

Jiné čtení.

Ai pošla nám panenka Maria,
Pošla ona zrana do kostela.

Potkala ju svata Alžbětyja,
Kaj tež iděš sestřičko ma mila?

A ja idu sestro do kostela,
Posluchať mše, svateho nešpora.¹⁾

Něchoď ty tam, sestřičko ma mila,
Bo sem ja tam včera večer byla.

Lide tam o tobě povědaji
Ba i z toho velku radost maji,

Že maš zrodit pana Jezu Krista,
Po porodu maš byť panna čista.

1) A ja kračim k svatemu klášteru
Bych nězmeškala slavných nešporů.

Kterak by to sestro mohlo byti
Abych měla Krista poroditi,
Po porodu čistou pannu byti?

Jak živa sem muže nepoznala,
Ani tež sem na mysli něměla.

Maš ty syna, maš ho poroditi,
Po porodu čistou pannu byti.

A o tobě sestřičko pravija
Že porodiš to svateho Jana.

Sestry sobě ruky podávaly,
Pacholatka v životech plesaly.²⁾

Pověz ty mně milý svaty Jane,
Kdy tvojeho narození budě?

Budě mi ho střed mileho leta,
Budě hojnosť po všem světě květa.

Budě kvitnuť rež ba i pšenica,
Budě zpívať ptaček křepelica.

Pověz ty mně³⁾ milý Kriste Pane,
Kdy tvojeho narození budě?

Buděť mi ho na ty slavne hody,
Jak zamrznú po všem světě vody.

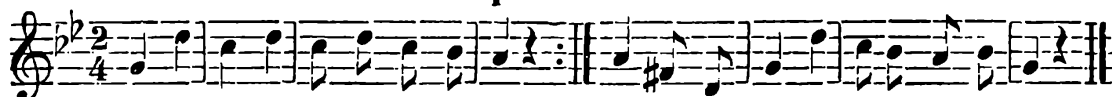
Něuvídi ptačka křepelice
Edem same zimne metelice.⁴⁾

2) Děťatka se v životě vitality.

3) Vitej, vitej.

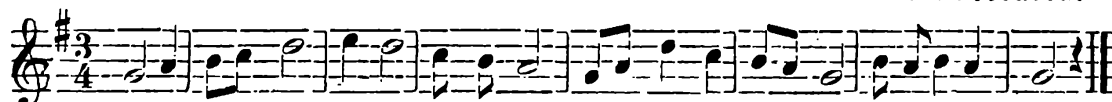
4) Same zimy, velke šuteřice.

Jiné pěni a čtení.

Vím há-jíček pěkný zele-ný A v něm by-dle-jí svatí andě-li.

Vím há-jíček pěkný ze-le - ný A v něm by-dlejí svatí andě-li.

Z Provodova.

Vím há-jí-ček pěkný ze-le-ný, A v něm bydle - jí svatí andě-li.

Vím hájíček pěkný zelený,
A v něm bydlejí svatí anděli.¹⁾

Pod hájíčkem lúka zelená,
Kráčela po ní panna Maria.

1) A v tém hájíčku svaté bydlení.

Potkala ju svatá Alběta:
Kam pak to kráčíš panno Maria?²⁾

Kráčím já, kráčím do kláštera,
Bych nezmeškala Božího anděla.³⁾

Seslal pán Bůh anděly s nebe,
Aby hledali panny Marie.

2) Postřetla ju svatá Helena:
Ach daleko-li panno Maria?

3) Idu, idu k jednom' klášteru
Abych zastihla s nebe nešporů.

aneb:

Bych nezmeškala svatých nešporů.

4) Tomu pambůh zdraví, štěstí dá.

Našli ju tam při mši v kostele,
A ona klečí při Božím těle.

Svého syna v rukách pěstuje,
A za nás za hříšné oroduje.

Kdo tu píseň třikrát vyspívá
Skoro ráno dřív než posnídá,
Tomu pán Bůh břichy odmyvá.⁴⁾

Spívala ju panna Maria
Když kolébala Božího syna.⁵⁾

5) Zpívala ju jedna děvečka
Když kolíbala panna Ježíška.
Hajej, hajej, dětátko milé,
Ty jsi narozen z panny Marie.

5. Anděl a dítě.

Z Kunovic.

Byla jedna byla stará žena,
Měla ona jediného syna.

Potkalo ju mladé pacholátko,
A to bylo od Boha poslátko.

A ten leží v smrtelnej nemoci,
Chtělo se mu studenej vody píti.

Už já nesu jeho milú duši,
Do radosti, do nebeskej vlasti.

Neměl mu kdo pro voděnku jíti,
Šla mu pro ňu jeho stará máti.

6. Sv. Anna.

Z Černotína od Hranic.

Byla jedna stará žena:/
Co se byla na prošení dala.

Šla ona tam, šla tú cestú,
Kde nejvíce formánkové jedú.

V čirém poli forman stojí,
Své koničky o hladě je moří.

„Což formánku, což stojíte,
Své koničky o hladě moříte?“

Jak já nemám, ženo, státi,
Dyť nemožu kolem ani hnúti.

„Půjč, formánku, biče svého,
Já ti šlaším koňa švortelného.“

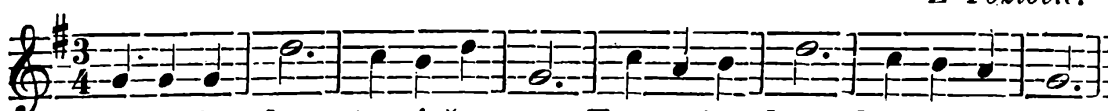
Stará žena bičem točí,
Hned všecky čtyry kola vyskočí.

„Kdež půjdete, pojedete,
Všude sobě na mne zpomenete.“

Nebyla to žádná žena,
A to byla milá svatá Anna,
Co to formánkovi pomáhala.

7. Dcera nezdárnice.

Z Pozlovic.

By la je - dna sta - rá že - na, Enom je - dnu dceru mě - la.

Byla jedna stará žena,
Enom jednu dceru měla.

Poslala ju do kostela,
Aby mši svatú slyšela.

Mělo evanděljum býti,
Dcera chtěla domů jíti.

„Pověz dcero Sibilio,
Jaké evanděljum bylo.“

„Dys chtěla matko věděti,
Měla's se jít kněza ptáti.“

„Nedám ti jest ani píti,
Ty mně mosíš pověděti.“

„Nestojím ti o tvé jídlo,
U tebe mám čertí bydlo.“

V tejto chvíli a v tej době
Zemské žaby měla v hubě.

Počaly ju vyjímati,
Počala jedem stříkati.

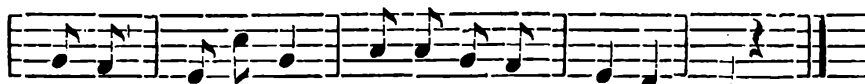
Kom ten jed na ruku padne,
Kned mu ta ruka odpadne.

8. Sv. Dorota.

Od Slavkova.

Byla krásná Dorota, byla krásná Dorota, pobož-

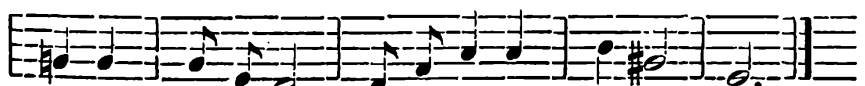

ného živo-ta, pobožného živo - ta.

Sr. náp. č. 11. b.

Byla krásná Do - ro ta, byla krásná Do-ro-ta, pobož-

ného života, pobožného živo ta.

Ze Skřípova.

Byla krásná Dorota:/
Pobožného života.:/ ¹⁾

A ta krásná Dorota
Měla věnec ze zlata.

A z tej bilej leluje
Od panenky Marie.

Zamiloval si ju král,
Za Dorotou listy psal. ²⁾

Chcešli Dorko moja být?
Má tě svět co paní ctít.

A já už mám jiného,
Krista Pána samého. ³⁾

Král se na to rozhněval,
Do vězení Dorku dal,
A na vojnu odjechal. ⁴⁾

Sedum let tam bojoval
A na osmý přijechal.

Zpomněl si na Dorotu,
Žijeli či nežije. ⁵⁾

Ach žije pane, žije,
Ač nic nejí, nepije.

Dorotka vyvedena
Před krále představena.

Chcešli Dorko moja být?
Má tě svět co paní ctít.

A já už mám jiného,
Krista Pána samého.

Král se na to rozhněval
A pec hrozně topit dal.

Čím se déle pálila,
Tím víc krásy nabyla.

Dorotka vyvedena,
Před krále představena.

Chcešli Dorko moja být?
Má tě svět co paní ctít.

A já už mám jiného,
Krista Pána samého.

Král dal olej vařiti,
Dorku na něm smažiti.

Čím se déle smažila,
Tím víc krásy nabyla.

Z oleje vyvedena,
Před krále postavena.

Chtěj Dorotko moja být,
Má tě svět co paní ctít.

A já už mám jiného,
Krista Pána samého.

Král dal kolo dělati,
Pannu na něm lámati.

Dorka Boha prosila,
Aby ju zbavil kola.

Bůh se nad ní smiloval,
Hrom to kolo polámal.

1) A ta svatá Dorota
Slunci se rovnala
Poctivě se chovala.

2) Šla jednou skrz králů dvůr:/
Přišel na ni sám král Trum.:/
anebo:
Potkal ju tam sám pán Brun.

3) Nevzala bych celý svět
Bych panenství zrušila
A tvú královnú byla.

4) Dorotka ve vězení
Nepije ani nejí.

5) Sedum let je na vojně,
Osmý rok domů jede,
Na Dorotku zpomene.

A to z čistého jasna,
Až se země zatřásla.

Pomůže ti ostrý meč,
Až ti hlavu setne přeč.

Za město ju kázal vést,
A jí mečem hlavu smést.

Potkal ju tam Eliáš:
Kam Doroto pospícháš?

Do Kristové štěpnice,
Budu trhat ovoce.

Budu trhat lilije,
U panenky Marie.

Dyž ho budeš trhati,
Chcešli mi ho poslati?

6) Kat ju mečem udeří
A meč se jí pokoří.

Pane králi pravda je
Že Dorotka svatá je.

Když kat nejprv uhodil,
Meč se nad ní poklonil,
Na dvoje se rozlomil.

Kat se na to rozhněval
Od razu jí hlavu sťal.⁶⁾

Svatá hlava je sfata,
Duše do nebe vzata.

Stojí mezi anděly
Jako hvězda na nebi.

Přišlo s nebe diářátko,
Překrásné pacholátko.

Mělo košík na ruce
A v něm krásné ovoce.

Eliáš! důvěrče,
Tu ti nesu ovoce
S nebeského obrojece.⁷⁾

Co ti sestra slibila,
Dyž se na smrt' strojila.

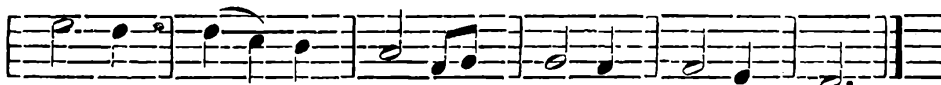
7) Jablunce.

9. S m r t.

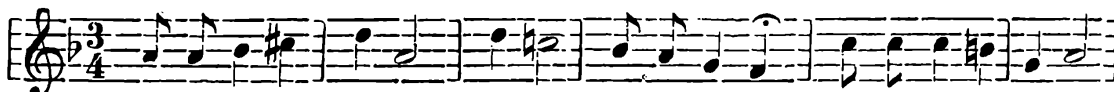
Od Příbora a Opavy.

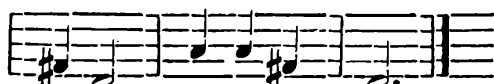
Byl - tě je - den člo - věk, byl - tě je den člo - věk, by -

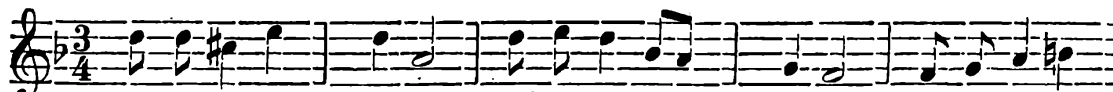
lo mu jak-kol - věk, by - lo mu jakkol - věk.

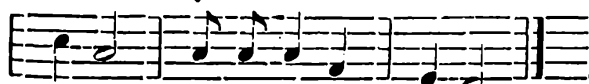
Byltě jeden člověk, byltě jeden člověk, bylo mu jakkolvěk,

by-lo mu jakkol - věk.

Byltě jeden člověk, byltě je-den člověk, bylo mu jak-

kolvěk, bylo mu jak-kolvěk.

Byltě jeden člověk, :/ Mam s tebu mluvití, Juž tam kněze něchaj,
Bylo mu jakkolvěk. :/ Maš ty semnu jiti. Jenom semnu spěchaj.

Šel od roli k roli, Něch mne mila smrti,
Hledět na obili. ¹⁾ Ja mam co činiti. Běda mně hřišnemu,
Jsem dlužen každemu.

Obiličko moje, Dam ti peněz dosti,
Co si je tak pěkně! ²⁾ Co můžeš unesti. ³⁾ A najvēc jednemu
Panu Bohu svemu.

Je pěkně zelene A což mi to zlato,
Od vrchu do země. To kladu za blato. Střelila ho smrti
Střelu přeukrutnu.

Kterak ja tě sežnu, Mam ja drobne děti,
Do stodoly svezu. Chcu jich spořadati. ⁴⁾ A pichla ho v srdce,
Převelice těžce.

Potkala ho smrti Tvoje drobne ditky
Na velkej silnici. Budě Bůh živiti. Už ten vtipny rozum
Už mi služít něchce.

Co dělaš můj choti? Malženku mam mladu,
Mam s tebu mluvití. Komu ju poručim? Rozmili přatele,
Z toho příklad vemtě.

Jdu od role k roli, Tu tvoju malženku
Hledět na obili. Sam Pan Bůh opatři. ⁵⁾ Což na mně viditě,
Na sobě čekajtě.

Mocny, mily Bože, Zaněchaj mne smrti,
Jak je ono pěkně. Až pošlu pro kněze. Moje mile děti,
Na mne pamatujtě.

Zaněchaj obile, Co sem v mladi činil,
Stroj se v rucho bile. Na oči mi leze. Při každej mši svatej
Jen mne obětujtě.

1) Obhlídal obilí.

2) Mocný, milý Bože
Jak je ono pěkné.

3) Už ty musíš jíti,
Všecko opustiti.
Smrti milá smrti,
Zanechaj mne ešče.

Mám ja mnoho peněz
Vyplatím se ešče.

4) Zanechaj mne smrti,
Až zajdu do domu.
Svoje drobne děti
Odporučim komu.

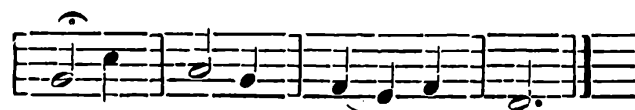
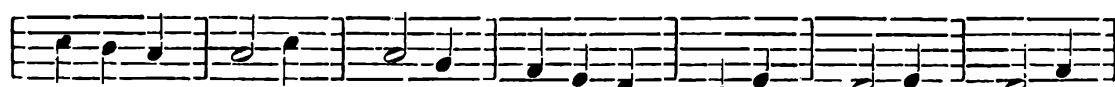
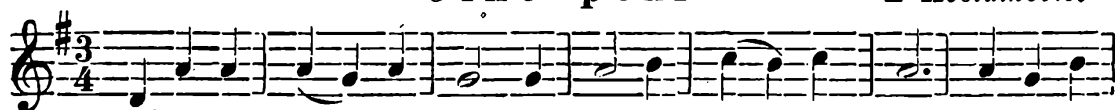
5) Smrti, milá smrti
Zanechaj mne ešče.

Mám já mladú ženu,
Drobné děti k tomu.

Tvoji mladej ženě
Zlého se nestane.
Tvojím drobným dítkám
Tatík se dostane.

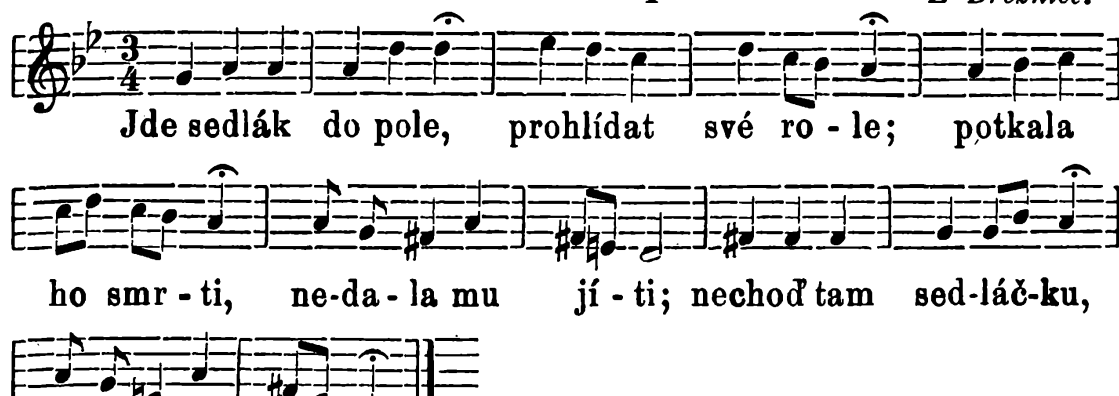
Jiné pěni.

Z Hoštalkovic.

Jiné čtení a pění.

Z Březnice.

Jde sedlák do pole, prohlídat své ro - le; potkala
ho smr - ti, ne-da - la mu jí - ti; nechod tam sed-láč-ku,
nebudeš to ží - ti.

Jde sedlák do pole
Prohlídat své role.
Potkala ho smrti,
Nedala mu jíti:
Nechod tam sedláčku
Nebudeš to žíti.

Počkej milá smrti,
Mám mnoho činiti;
Mám moc drobných dítek,
Ženu a příbytek,
Mám ich opatřiti.:/

Počkej milá smrti,
Až pošlu pro kněze;
Co jsem z mládi činil,/
Na oči mi leze.:/

Nech leze jak leze,
Ja tu stat nemožu,
Nemožešli umřít,
Ja tobě pomůžu.

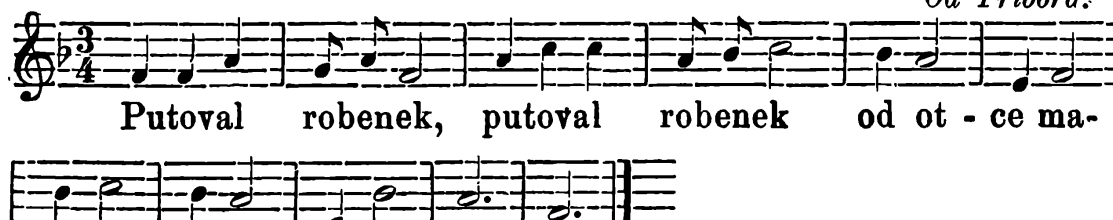
Zabodla ho v srdce
Převelice těžce:
Už můj vtipný rozum,
Už mi slúžit nechce.

O Bože, Rozbože,
Už je semnú veta,
Poslední hodinu
Mám jít z toho světa.

Pospěš a nemeškej
Milý hospodáři,
Ty půjdeš na hody
K nebeskému otci.

Čtení a pění jiné.

Od Příbora.

Putoval robenek, putoval robenek od ot - ce ma -
te-ři, od ot - ce ma - te - ři.

Putoval robenek
Od otce, materi.

Nadešla ho smrti
Na jednej silnici.

Počkej robenečku
Mam s tebu mluvíti.

Mam s tebu mluvíti,
Že maš dnes umříti.

Ma mila smrtničko,
Zaněchaj mne ešče

Do dně devateho,
Do roku sedmeho.

Sedmy rok přichodi;
Devaty deň stojí.

Dal se oholiti,
Vylez' mezi děti.

Smrť buři na dveře,
Vyšlo k ni pachole.

Ma mila stařeno,
Něni tu žadneho.

Mamy doma něni,
A taty němamy.

Smrť na to nědbala,
Do dveři se brala.

Přes prah překračala, Hned ho za krk vzala, Běda mně hříšnému,
Na pec pohlídala. A o zem ním prala. Dlužen sem každému.

Na pec pohlídala, A takhle ho stiskla A najvíc jednomu,
Po peci sahala. Ež krev zněho vyšla.¹⁾ Panu Bohu svemu.

Vstaň z peca ty, holy, Hleďtě mili pani, Musim před ním stati,
Dy robenka něni. Jak se on jí brani. Jemu počet dati.

1) piskla. --

Jiné čtení a pění.

Z Bělé.

Vandro - val mla-dženec od svých rodzi či přeč, od svo-
ji ma - te ry, me-zi cu-ze lu - dži, od svo-ji ma-
te-ry me-zi cuze lu-dzi.

Vandroval mladzěnec od svých rodziči přeč,
Od svoji matery mezi cuze ludzi.:/

Nadešla ho smrci na jednej silnici:
Mladzěněčku mladý, maš na raz umřici.

Smrci, mila smrci, zaněchaj mně ešče;
Do roku jednoho, abych se moh' dostać
Do tacička sveho.

Měl's juž času dosci do tacička jisci;
Mladzěněčku mladý, maš za raz umřici.

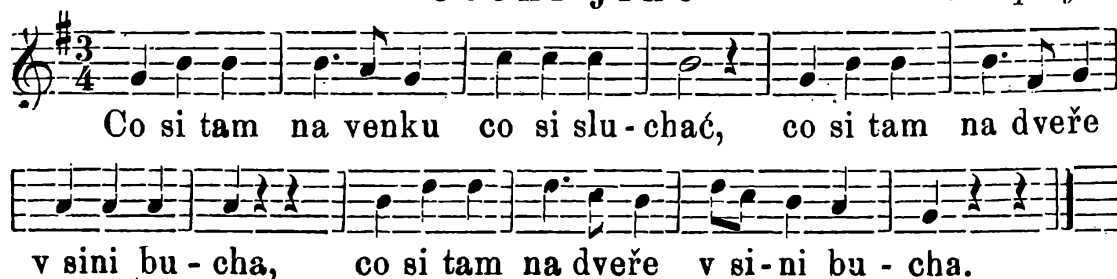
Smrci, mila smrci, zaněchaj mne ešče
Choć do dne třeciho, abych se moh' vyznać
Z hřichu smrtelného.

Měl's už času dosci z hřichu se vyznaci;
Mladzěněčku mladý, maš na raz umřici.

Tak ona nim pere, ež se zema chvěje,
Tak ona ho hněce, ež z něho krev teče,
Tak ona ho sciska, ež z něho krev prska.

Čtení jiné.

Od Opavy.

Co si tam na venku co si slu-chać, co si tam na dveře
v sini bu - cha, co si tam na dveře v si-ni bu - cha.

Co si tam na venku co si sluchač,
Co si tam na dveře v sini bucha.:/

Jeli to žebraček, almužnu mu,
Jsuli pani hosci, ja sam vyndu.

Nejsu to tam hosci, smrc tam stojí
A našeho pana vzač se stroji.

Vitaj ty mi, vitaj smrci mila,
Hdzě si toli času, hdzě si byla?

Byla sem v Dundžěši při východu,
Vedla sem cisaře na sud k Bohu.

Uchop sobě místo na stoličce,
Z tak dalekej cesty odpočiň si.

Němam se ja tady kdy bavici,
Než ty musíš, paně, semnu jisci.

Zapřihajcě koně služebnici,
Ujiždžějcě semnu ve dně v noci.

Ucěkajcě s panem ve dně v noci,
Něujdzě přece moji moci.

Co budžěš ucěkač za celý rok,
Dohonim ja cěbe na jeden krok.

Ty budžěš na koněch a ja bosa,
Ale cě doscihne moja kosa.

IV. Čtení jiné.

Smrc klupe na dveři, klupe z novu:
Jeli tu jaký pan, něch de z domu.

Vyjdzi ty sluho ven, co jest to tam,
Eli je žebraček, almužnu daj,
A eli su hoscě, vijdu k nim sam.

Oj nejsu to paně, hoscě žadne,
Ale přeukrutna smrc tam stojí,
K panu residenci isč se stroji.

Vitam cě čekanko, smrc ma mila
Kaj si se tak dluho obavila?

Byla sem v Indii od východu,
Vedla sem cisaře na sud k Bohu.

Vyjdzi, vyjdzi sluho pro stoličce,
A ty smrci mila, odpočiň si.

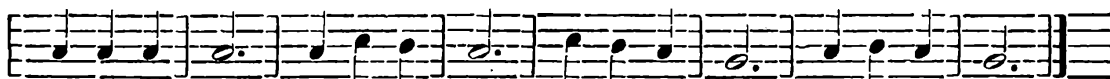
Němam ja tu času odpočivač,
Musim k panu Bohu na sud hybač.

Napsala se na lože, na dveři,
Na pamjať měj, kaj chodíš, kaj ležíš.

10. Boháč a smrt.

Byltě je - den pán boha - tý, žádnému nic nechtěl da - ti,

a-ni své-mu podda-né - mu sedlá-čko - vi chudobné - mu.

Byl tě jeden pán bohatý
Žádnému nic nechtěl dati.
Ani svému poddanému,
Sedláčkovi chudobnému.

Tu pán hned v stal ze stoličky,
Vyvedl ho ven za ruce;
Vyvedl ho ven ze dveří:
Jdi sedláče, kam ti měří.

Byltě tam jeden sedláček
Velmi pobožný človíček;
Žádal, prosil pána svého,
By obživil chudobného:

Šeltě odsud plakající,
Pro pláč cesty neznající.
Potkala ho jedna žena,
A to byla smrt hotová.

Co sedláčku co naříkáš?
Kam se bereš, koho hledáš?
Hledám chleba, své živnosti;
Pomůž mně Bože s výsosti.

Pospěš rychle pospěš domů,
Najdeš statku velmi mnoho,
Pan Bůh ti dal požehnání,
Na tvém statku rozmnožení.

Jak ty slova promluvila,
Hned se k zámku ubírala:
Co vy, pane, co děláte?
Zdálíž vy co pro mne máte?

Já jsem žena dost chudobná,
Ráda bych se obživila.
A vy tolí statku máte,
Jistě vy mně něco dáte.

Jdi mně z domu jdi z domu ven,
Taková žena nesmí sem.

Brzoli mně ven nepůjdeš,
Vymrskána prutem budeš.

Nesu já na tebe psaní,
Čti v něm tvůj osud napsaný.
Tu se pán hnedky ulekl,
A hned na kolena klekl.

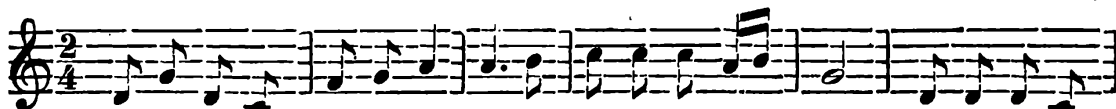
Vem si statku všeho dosti,
A co bude k tvé libosti,
Vem si stříbra, vem si zlata,
Má dušička už je zjata.

A co bych peníze brala,
Kam pak bych je schovávala!
Mlč boháči, nemeškej mi,
Ať se nám ta chvíla mění.

Půjdem spolu ku kerchovu,
A já tobě tam ustelu,
Tam si budeš odpočívát,
Dne soudného očekávat.

11. Christus Pán a mýtný.

Od Přibora.

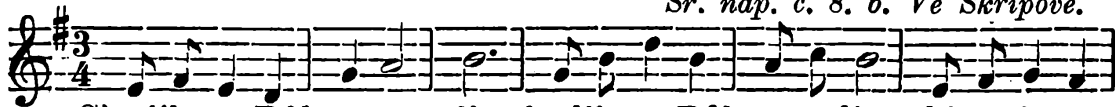

Chodil pan Bůh po poli, chodil pan Bůh po po - li, sbi-ra-ja a-

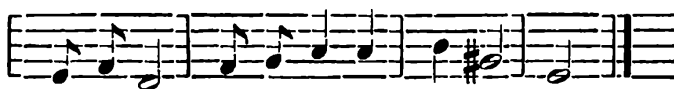

poštoly, sbi-ra - ja a-pošto - ly.

Sr. náp. č. 8. b. Ve Skřipove.

Chodil pan Bůh po po - li, chodil pan Bůh po poli, sbi-ra-ja a-

poštoly, sbi-ra-ja a - po-što - ly.

Chodil pán Bůh po poli:/
Sbiraja apoštoly.:/

Nasbiral jich dvanaste,
Sam pan Bůh byl třinacty.

Přišli oni na pole,
Nadešlo jich pachole
Pacholatko maličke.

Pověz ty nam pachole,
Kdě je tudy hospoda
Pro putničky sloboda?

To městečko na rohu,
Na tem drobnem kameňu.

Tam jest dobra hospoda,
Pro putničky sloboda.

Když se odtamtud brali
Mytného polezali.

Pod ty s nami putovat
Na horu Kalvariu.

Lepší mi tu myto brať,
Než na horu putovat.

Mytny, mily mytničku,
Pusť nas přes to mytečko.

A ja vas tam nepřustim,
Dokad vy mně nědatě,
Co ja sobě vyvolim.

Mytny mily mytničku,
Co ty sobě vyvolíš?

Štýry tůně hluboke,
V nich peníze široke.

Štýry kůry anjelske
A kralovstvi nebeske.

Toho's mytny něhoden,
Ve hříchach si potopen.

Povstaň na pravu nohu,
Pohleď zhůru i dolů.

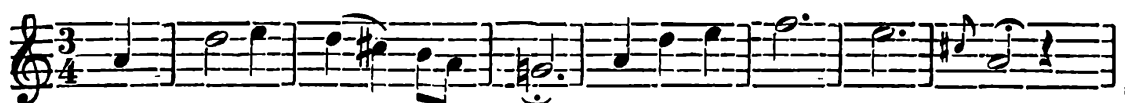
Ach Bože všemohuci,
Vidim peklo horuci.

Ach kdybych ja byl věděl
Že jsi ty ten pan Bůh sám,

Bylbych putoval s tebu
Na Kalvariu horu.

Mytny, mily mytničku,
Něskoro ty lituješ,
Už kralovstvi pozbuděš.

12. Bouře na moři.

Ej v onen dá - vný čas, ej v onen dá - vný čas,

Je - žíš spa - si - tel náš.

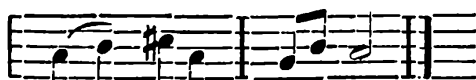
Ej v onen dáv - ný čas, ej v onen dáv - ný čas, Je-žíš spa-

si - tel náš.

Ej v o - nen dáv - ný čas, ej v o - nen dáv - ný čas, Je-žíš

spa - si tel náš.

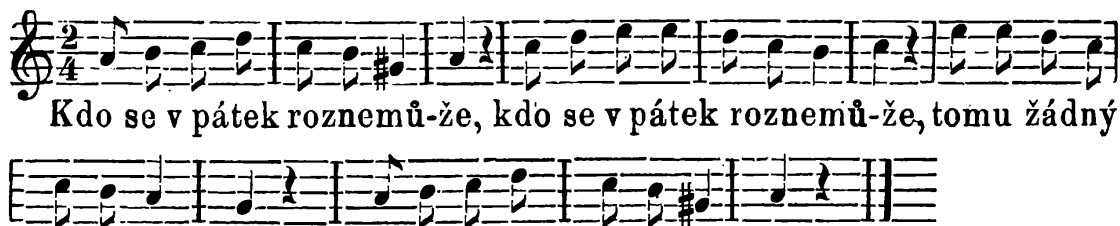
Ej v onen dávný čas, ej v onen dávný čas, Ježíš spa-sitel náš.

Ej v onen davný čas:/ Spomožiš nám Pane, Lidé se divili,
 Ježíš spasitel náš:/ Ať nezahyneme. Že je moc veliká,
 Stoupil na lodičku, Pročež se bojíte, Že větrové, moře
 Bral se přes vodičku. Snad malé víry jste? Jeho poslouchají.
 Ej bouře veliká, Pán Ježíš tiše vstal, Už se nám narodil,
 Strach, hrůza všeliká. Moři, větrům přikázal. Co všecek svět stvořil.
 Velké vlny bily Na to rozkázání*) Co stvořil stvoření,
 Lodi přikrývaly. Bylo utišení. I v zemi koření.
 Pán spal na podušce Moře se zdvihlo, I drobný dobytek,
 V konci na lodičce. Větry zastavilo. Lidom na úžitek.
 Volali na něho
 Učedníci jeho: *) povelení.

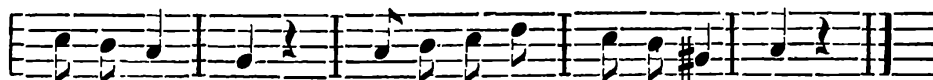
I ve Španělských písních podobná: „Ježíš na lodi“ od starodávna známa.
 Viz: Geschichte der span. Liter. im Mittelalter von Clarus. I. 184.

13. Ú m r t í.

Z Buchlovic.

Kdo se v pátek roznemů-že, kdo se v pátek roznemů-že, tomu žádný

nepomů že, tomu žádný nepomů - že.

Kdo se v pátek roznemůže:/
 Tomu žádný nepomůže:./

Leda pán Bůh všemohúcí,
 Co má všecko ve své moci.

Přátelé se k němu sejdú
 Pohledna naň zas odejdú,
 Bolesti mu neodejmú.

Což je po tom, dy se sešli,
 Dyž mně zdraví nepřinesli.

Dyž člověka k hrobu vezú
 Přátelé se zase sejdú,
 O statek se pohádajú.

Tys dostal moc a já málo,
 Třetímu se nedostalo.

*

Dyž já umřu co mně dáte?
 Košulenkú, bílé gatě.

Kúsek dřeva jedlového,
 Co by byla truhla z něho.

Na tej truhle slovo Boží
 By věděli, kdo tu leží.

Leží, leží ležet bude
 Až ten anděl trúbit bude.

*

Kdo to chodí po mém dvoře
 Dělá se mi za šafáře?

Já jsem smrti Hospodina,
 Prosím tebe, odevři mňa.

A já tobě neotevřu,
 Ješče sobě túžej zavřu.

Tvé závory nic neplatí,
 Již ty musíš se mnú jíti.

*

A když bylo před kostelem,
 Hádała se duše s tělem:

Tělo, tělo cos dělalo,
 O duši jsi nic nedbalo.

Cos vidělo všecko's chtělo,
Na hříchy si nepomnělo,
Do kostela's nechodilo.

Tělo, tělo, tělo hříšné,
Bývalo jsi v světě pyšné.

Chodilo jsi v stříbře, zlatě,
A já duše trpím za tě.

1) Trp to duše trp jen semnú.
Šak činila's také semnú.

Tys chodilo po muzikách,
A já musím v těžkých mukách.

Nedávej mně, duše, viny,
Byla's semnú v každé chvíli.

Bylali sem já kdy s tebú,
Nevládla sem sama sebú.

2) Činila-li sem já s tebú,
Upiata sem byla tebú
Jak to dřevo tvrdú kúrú.
Věil sem s tebú rozlúčená,
Pánu Bohu poručena.

14. Cesta ku p. Marii.

Od Hranic z Černotina.

Když jsem já šel na svatý kopeček,
Potkal mě tam hanácký chla-peček.
Ptám se já tě hanácký chla-pečku,
Kudy cesta k svatému kopečku?

„Tamhle je ta panenka Maria,
Ona voní jako konvalija.
Jenom pospěš můj milý pútničku,
Tam ty najdeš svú milú matičku.“

15. Vstoupení Páně.

Z Vlčnova a Kuřima.

Z Polanky vsacké.

Když milý pán Ježíš do nebe vstupoval,
Matičku svou milou na zemi zanechal.

Synáčku můj milý, a já prosím tebe,
Rač mě sebou vzít do věčného nebe. ¹⁾

Nemůže, matičko, nemůže to býti,
Ty musíš, matičko, na zemi umřít.

Když budu, synáčku, na zemi umírat,
Nedej, můj synáčku, ďáblu přistupovat. ²⁾

Neboj se, matičko, ďábla šeredného,
Já pro tebe pošlu anděla krásného. ³⁾

Anděla krásného, dvanáct apoštolů,
A já sám třináctý přijdu pro tě spolu. ⁴⁾

Půjdeš ty matičko půjdeš mezi námi
Jak jasný měsíček mezi hvězdičkami. ⁵⁾

Když já sedět budu na soudné stoličce,
Budeš ty matičko sedět na pravici. ⁶⁾

Za koho matičko ty budeš prositi,
Nechcu já matičko žádného ztratiti. ⁷⁾

Ten kámen veliký z hrobu odvalený,
Pán Ježíš svou mocí na nebe vznešený.

Rozmilé dušičky, nermuťte se nyní,
Máte pomocnici panenku Marii.

Ta za vás prosila Ježíše milého,
Budete zbaveni ohně pověčného.

Ach milí křesťané, přidržme se Krista,
Bude nám prospěšna k nebi naše cesta.

Maria, Maria, budiž pozdravena,
Spolu s Kristem pánem až na věky Amen.

1) Nenech mne, synáčku, nenech mne na zemi,
Já s tebou volím být raději na nebi.

2) Když já tu na zemi budu umírat,
Nenechej synáčku mně dlouho zívati.

3) svatého
Jinak: Neboj se matičko tu chvíli nic zlého,
Já pošlu anděla s trůnu Otce svého.

4) S nimiž já v tu chvíli sám přítomen budu.

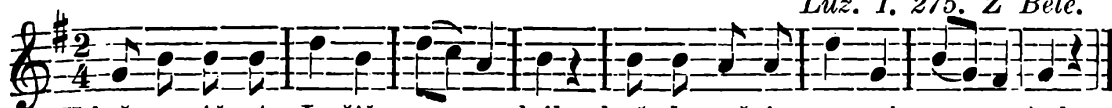
5) Jako to slunečko mezi hvězdičkami.

6) A já budu tenkrát spravedlivě soudit,
Ty budeš matičko za hříšníky prosit,
Za všechny hříšníky, kteří v světě bydlí
By raděj poznali již zde svoje chyby.

7) Ten žádný nemůže zatracený býti.

16. Útěk Marie Panny.

Luž. I. 275. Z Bělé.

Psíčkové ho litovali,
Rány jeho mu lízali.

Odstup Lazare stolu,
Necíň mi tu nic na
mzdoru.

Lazar stolu odstoupil,
Převelice se zarmoutil.

Neminula hodina,
Přišla k Lazaru novina.

Stroj se Lazare, máš
čas,
Jde pro tebe s nebe
hlas !)

Po té velké úzkosti
Dodješ nebeské ra-
dosti.

Přiletěli andělé
A vzali ho na křídla.
Na křídla ho pojali,
Do nebe se s ním brali.

Otvírejte nám vrata,
Nesem milého brata.

Posadte ho na lůně
Pánu Bohu na klíně.

Přineste mu stolicí
A vínečka sklenici.

Nech se Lazar napije
A nechať si odpočine.

1) Ustroj se již Lazare.
Jdou pro tebe andělé. —

Neminula hodina,
Došla boháče novina:

Stroj se boháči, máš
čas,
Jde pro tebe z pekla
hlas.

Jdou pro tebe ďáblové
Luciperovi poslové.

Boháč na to nic
nedbal,
Nejdražší šaty na se
bral.

Pí a hoduj duše má,
Šak máš dost na léta
mnohá.

Ďábli dva přiletěli
A vzali ho na rohy.

Na rohy ho ujali,
Do pekla s ním pospí-
chali.

Když před peklo přijeli,
Na ně hlukem udeřili.

Otevřte tovaryši,
Nesem vám tělo i duši.

Dejte pánu stolicí,
Nalejte vína sklenici,
Čiré smoly konvici.

Boháč vína okusil,
Plamen modrý z úst vy-
pustil.

Ach přeběda, nastojte,
Co jest víno to ne-
chutné!

Chtěl-lis dobré víno pít,
Měl se's s chudými dělit,
A na světě lépe činit.

Hledí boháč na stranu,
Zří Lazara v Božím
lůnu.

O Lazare bratře můj,
Omoč prst, ovlaž jazyk
můj.

Ať mne tak prudce ne-
pálí,

Bratře Lazare rozmilý.

Teprva mě bratrem
zveš,

Kdy v ohni věčném by
tuješ,
Byl jsi mi horší nežli
pes.

Skličila tě moc Boží,
Nespomáhá ti tvé zboží.

Mám tam ještě dva bsa-
try,

Rač jim po někom zká-
zati,

Aby lépe činili
A s chudými se zdělili.

Netřeba jim zkazovat,
Ví každý, jak se spra-
vovat. —

Čtení a pění jiné.

Od Příbora.

Na mšu svatu zvonili
By se lude schodili.

Všeci lude na mšu šli
I ten Lazar ubohy.

Kněz mši svatu doko-
nal,

Boháč na hostinu zval,
Bratra Lazara něchal.

Jak se Lazar dověděl,
K bratru na hostinu šel.

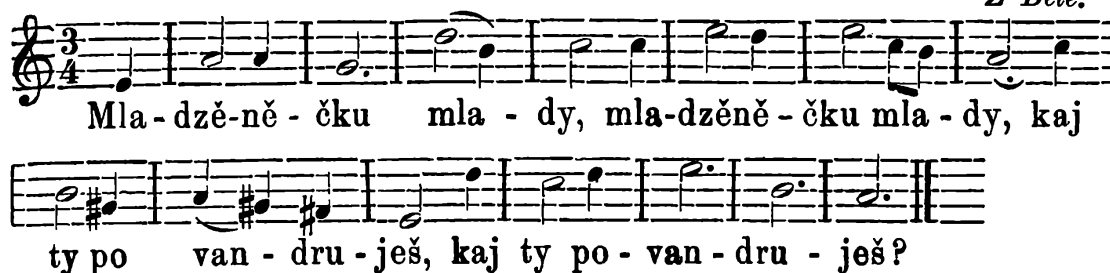
Vyhнали ho před vrata,
Přišla k němu ščeňata.

Rány jeho lizaly,
Drobka jemu nosily.

Jak se bohač dověděl, Lazarkvík jich uslyšel, Vem mne k sobě, Bože
 Ščeňata pozavíral K Bohu oči pozdvížel. můj.
 A je kyjmi biti dal. Ach Bože můj, Bože Něminula hodina atd.
 můj,

19. P. Maria opatřitelkyně.

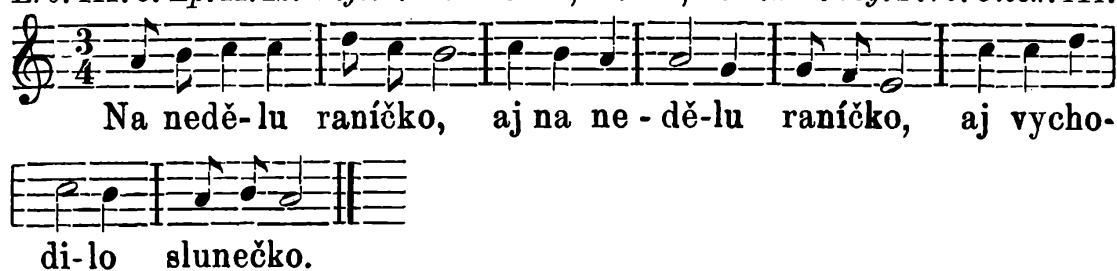
Z Bělé.

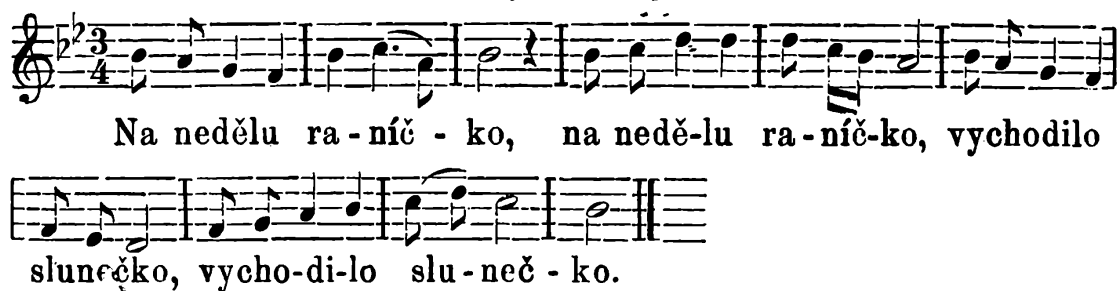
Mladzěněčku mladý, „Mam ja tam svu milu Do truhly mne vloží,
 Kaj ty povandruješ? Panenku Mariu.“ Do hrobu položí.
 „Z tej země do jinej, Ona mne opatři, Do hrobu položí,
 Do krajiny cuzej.“ Dy mne smrc zachvací. Do nebe sprovodzí.
 Kdo cě tam opatři, Košulu ušije,
 Dy cě smrc zachvací? Do ni mne obleče.

20. Nesvěcení neděle.

Erb. III. 8. Zp. II. 12. Vojc. I. 99. 101. 291; II. 301, Mein. 213. Žeg. P. 76. Olesk. 411.

Jiný nápěv.

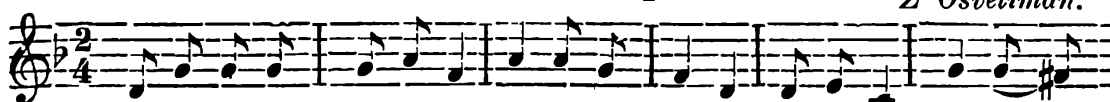

Na neděle, raníčko:/ V tom kostele zvonili, Do zahrady vkročila,
 Vychodilo slunečko:/ By se lidé schodili. Tři růžečky utrhlá,
 Na tú horu vysokú Šla matička s cerami, Tři pérenka uvila!
 Na tú lúku širokú. Dvě byly pod věncami. Jedno pérko dovíjáj,
 Na ty lúce nic není, A tá třetí nebyla, Kněz mšu svatú začíná.
 Edem kostel kamenný. Z krchova se vrátila.

- Druhé pérko dovíjá,
Kněz hostiu pozdvíhá.
Třetí pérko dovíjá,
Ďábel se k ní dobývá.
Pomož Pán Bůh děve-
čko,
Komu viješ pérečko?
Daj to pán Bůh, mlá-
denec,
Není péro, lež věnec.
Dyby přišel mládenec,
Dala bych mu ten
věnec.
Dyby přišla osoba,
Dala bych já jí oba.
Daj děvečko daj věnec,
Šak jsu hodný mlá-
denec.
Daj děvečko daj oba,
Šak jsem hodná osoba.
Daj děvečko všecky tři,
Šak jsem heský jako ty.
A já vínka nesmím dat,
Mohla by mně máti
lát. ¹⁾
Matky se ty nic nebůj,
Víneček mi přece daruj.
Stup děvečko na kamen,
A z kameňa na střemeň.
Ze střemeňa na koňa,
Pojedeme do rája.
Tam's jak živa nebyla,
Ani tvoja rodina.
Vzal Kačenku na rohy,
A letěl s ňú přes hory.
- Jak za humny vyjeli
Nikde cesty neměli,
Po samém trní jeli.
Po trní a po boří,
Po ďábelském šáchoří.²⁾
Zvihni milá sukničku
Ať se netkneš trá-
vníčku.
Zvihni milá kazajku
Ať se netkneš turánku.
Když přijeli před peklo,
Zaklepal on na okno.
Otevřte tovaryši,
Vezu tělo i duši.
Chystejte nám stolicu,
Dajte vína sklenicu,
Ať se panna napije,
A s nami tu spočine.
Jedni s koňa snímali,
Druzí vínko chystali.³⁾
Sedni Kačo na stolek,
Vypij vínka s pohárek.
Co's tělo co's dělalo
Že's do pekla muselo?
A to tělo hřešilo,
Věnečky ve mšu vilo.
Ponejprv se napila,
Hned jí krása změnila,
Samo šáší, hamrazí,
Kde se ďábel prochází,
aneb:
Jenom dycky po horách
Po ďábelských komo-
rách.
- Po druhé se napila,
Modrý plamen pustila.
Po třetí se napila,
Plamenem se chytila.⁴⁾
Vystavte mě za dveře,
Nech mě větr prověje.
Dy se's chtěla provějat,
Měla's na mšu chodí-
vat.⁵⁾
Proč zvony nezvoníte,
A snad o mně nevíte?
Zvony začaly zvonit:
Nechtěla's na mšu
chodit.
Dyby's byla chodila
Tož's v pekle byt ne-
měla.
Dajte ju tam na lože
Kde jsú břitvy a nože.
A jeli tu formani,
Velmi biči praskali.
O formani, formani,
Esli ste vy z mej strany
Z Holomúca, z Opavy?
Řekněte tam matce mé,
Dcerušky má ešče dvě,
By je lepší trestala,
Než mě hříšnú chovala,
Do peklach se dostala.
Do pekla horícího,
Nevijdu nikdá z něho.⁶⁾
- 1) A já vínka nesmím vít,
Třeba je mi na mšu jít.
Už děvečko už po mši,
Už se lidé rozešli.
2) Stup děvečko do koče,
Jak nám to pěkně svědčí!
Tři dni tři noci jeli,
Nikde cesty neměli.
3) Jeden dvěra otvírá,
Druhý pohár vymývá.
4) V oheň se obrátila
(a tu končí někde píseň,
snad zmatením s písní
jinou.)
5) Otevřete mřežičku
Ať si schladím hlavičku.
Nepřišla's na to milá
Aby's se tu chladila,
Ale by's tu shořela.
6) Kerá múdrá děvečka
Nevij ve mšu věnečka.
Jako já sem vijala,
Do peklach se dostala.

Jiné čtení a pění.

Z Osvětiman.

Na mšu svatú zvo-ni-li, ai na mšu svatú zvoni-jú, pa-nen-

ke se stro-ji - jú.

Na mšu svatú zvoni-jú:/
Panenky se strojijú.:/

Všecky idú pod věnci
A za nimi mládenci.

Jenom jedna nebyla,
Pro věnec se vrátila.¹⁾

Do zahrady vkročila,
Tři růžečky utrhlá.

Tři růžečky utrhlá,
Tři věnečky uvila.

První vínek zavíjáš,
Kněz mšu svatú začíná.

Druhý vínek zavíjáš,
Kněz svůj kalich po-
zvíhá.

Třetí vínek zavíjáš,
Kněz mšu svatú zavírá.

Do kostela běžela,
Mšu svatú omeškala.

Potkal tě ju jeden pán,
A to byl ten ďábelsám.²⁾

Kam děvečko kam ideš,
Do kostela nepřindeš.

Du pane do kostela. —
Mšu svatú sem zmeš-
kala?

Mšu svatú si zmeškala,
Kázání neslyšela.

Skoč děvečko na ka-
men,

A z kamena na třemen,
A z třemena na můj
kůň,

Pojedeme na hrad můj.

Pojedeme do pola
Kde's jak živa nebyla.

Ke kostelom přijeli,
Zdaleka vyhýbali.

K šibenicám přijeli,
Zdaleka se klaňali.

Co to pane děláte,
Kostelom vyhýbáte?

Kostelom vyhýbáte,
Šibenicám se klaňáte?

To jsou naše kostely,
By ste hříšní věděli.

A kdy k peklu přijeli
Na dveře udeřili.

Otevřte tovaryši,
Vezem vám tělo i duši.

Postavte jí stolicu,
Dejte jí vína sklenicu.

Ponýprv se napila
Modrý plamen pustila.

Po druhé se napila,
Červený plamen pu-
stila.

Po třetí se napila,
Bílý plamýnek pustila.

Otevřte okynečko
Ať si ochladím srdýčko.

„Kdy si chtěla chladiti
Měla's dobře činiti.“

Kdo je tady z Moravy,
Od mamulky z tej
strany?

Zkažte tam mé materi,
Ať mě nečeká k večeri.

Ani zítra k obědu,
Že už já věc nedondu.

Ještě jednu dceru má,
Ať jí vůle nedává,

Jako mně ju dávala;
Kam sem se smutná
dostala!

Proč zvony nezvoníte,
Snad už o mně nevíte?

Jak ti máme zvoniti?
Nechtěla's nás slyšeti.

Kohúti nezpíváte,
Snad už o mně nedbáte?

Jak ti máme zpívati?
Nechtěla's nám sypati.

2) Přijel tě kní z hradu pán
aneb:

1) Na Vranové zvoni-jó,
Všecky panny na mšu jdó.

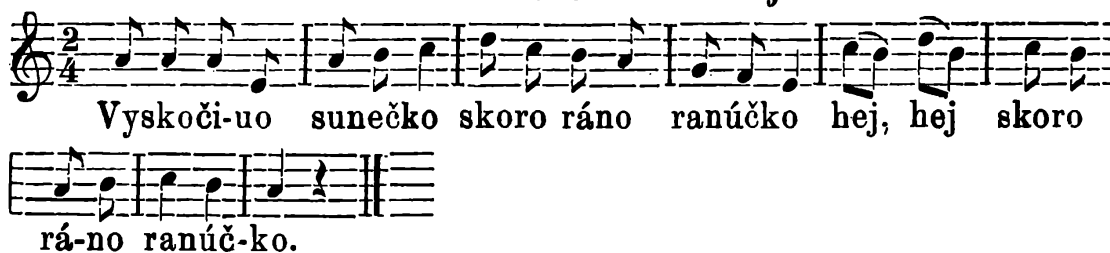
Šel tatík se synami
A matka šla s dcerami.

Všecky byly pod vínky
Pod zlatými prstýnky.

A ta jedna nebyla,
Do domu se vrátila.

Přijel tě k ní ryci pán
Na vraném koničku sám.

V Mikulčicích začínají.

Vyskoči-uo sunečko
Skoro ráno ranúčko,
Hej hej skoro ráno ranúčko.

Vyrůstuy tam tři růže,
Žádný pro ně nemože,
Hej hej žádný pro ně nemože.

Vyskoči-uo na stěnu
Na zahrádku trněnú,
Hej hej na zahrádku trněnú

A šua pro ně děvečka
Co chovaua synečka,
Hej hej co chovaua synečka. atd.

21. Pláč Ježíškův.

Ze Studenky.

Narodzil se Kristus
pan:/
Teho dne, toho toho
dne
S velkym veselím.

Macička ho kojila,
Teho dne, toho toho
dne
S velkym veselím.

Mam křescjany vyku-
pić,
Teho dne, toho toho
dne
S velikym veselím.

Na ubohej posteli,
Teho dne, toho toho
dne
S velkym veselím.

Ach můj synu něplačiz,
Teho dne, toho toho
dne
S velikym veselím.

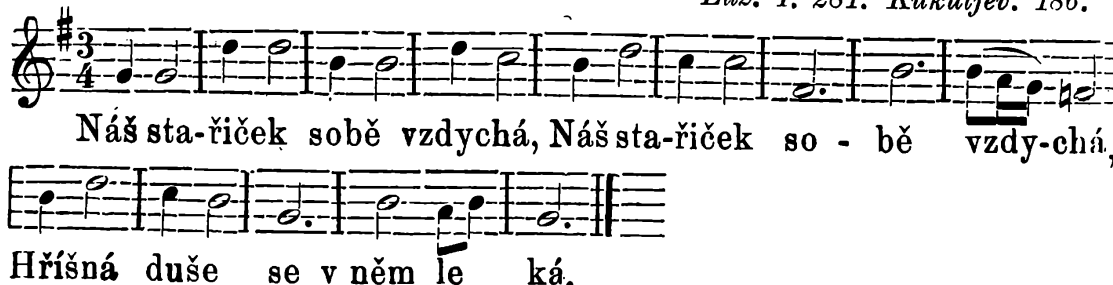
A ně stříbrem ně
zlatem,
Teho dne, toho toho
dne

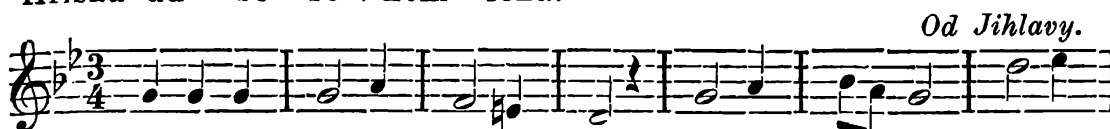
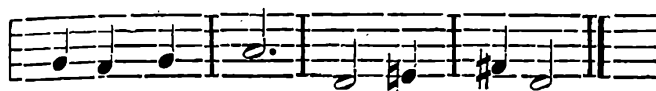
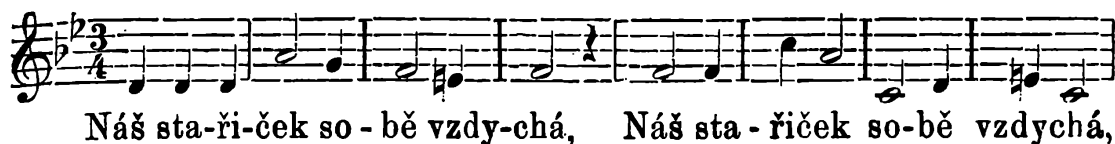
Třikrat pan Bůh za-
plakal,
Teho dne, toho toho
dne
S velkym veselím.

Kterak němamplakaci,
Teho dne, toho toho
dne
S velkym veselím.

S velkym veselím.
Svym nejdrazším živo-
tem,
Teho dne, toho toho
dne
S velikym veselím.

22. Duše a Panna Maria.

Luž. I. 281. Kukuljev. 186.

Náš staříček sobě vzdychá,/
Hříšná duše se v něm leká.

Nelekaj se duše milá,
Juž si se tu dost nabyla.

Duše z těla vyletěla,
Na zelenú lúku sedla. ¹⁾

A tam sobě naříkala
Až se lúka rozléhala. ²⁾

Přiletěl k ní anděl Boží:
Co naříkáš hříšná duše?

Kterak nemám naříkati
Dyž se nemám kam poděti.

Chyť se duše mého křídla,
Poletíme v rájské sídla. ³⁾

A jak k rájským dvěřím přišli,
Na ty dvěře zabúřili. ⁴⁾

Svatý Petře vemte klíče,
Pohledněte kdo to tluče.

Tluče to tam anděl Boží,
Za ním hříšná duše stojí.

Mého anděla sem pustte,
Hříšné duši pryč ukažte.

Ukažte jí cestu šířú,
Kady hříšní do pekla jdú.

Šla dušička plakající
A svých hříchů litující.

Potkala ju matka Boží:
Co naříkáš hříšná duše?

A jak nemám naříkati
Dy se nevím kam poděti!

Vrať se duše vrať se semnú,
Přimluvím se k mému synu. ⁵⁾

Jak k nebeským vratům přišly,
Na ty vrata zabúřily.

Svatý Petře vemte klíče,
Pohlednite kdo to tluče.

Tluče to, pane, matka tvá,
Za nů stojí duše hříšná.

1) Někdy píseň odtad začínají:
Vyletěla duše z těla atd.

2) Co sem hříšná udělala.

3) Sedni duše na mé křídla
Poletíme k rájským vratům.

4) Ráčil pán Bůh uslyšeti
A na Petra zavolati.

5) Chyť se duše meho plašče,
Půjděmy zas k rájským dveřom.

Někde tuto zavírají tím způsobem:

Klekni duše na kolena,
Poprosím za tebe syna.

Tak dlúho na nich klečela
Až jí z kolen krev běžela.

Staň má duše vyvolená,
Vina tvá jest odpuščena.

Mú matičku mně sem pusťte,
Duši hříšné odtad kažte.

Kažte jí cestú širokú
Kady hříšní do pekla jdú.

Netak, netak, synu milý,
Odpusť hříšné duši viny.

Já jí viny neodpustím,
Za hříchy ju trestat musím,
Nedávala ona chudým.

Do kostela nechodila,
Na ofěry nedávala.

Pátečky se nepostila
A svátečky nesvětila.

Podej duše svého prsta,
Povedu tě do očístca.

Duše prsta podávala,
Po pás v smole zostávala.

Podej duše pravé ruky,
Povedu tě skrze muky.

Skrze muky do propasti,
Potom do nebeské slasti. ⁶⁾

Duše ruky podávala,
Celá ve smole zůstala.

Podej duše pravé ruky,
Vyvedu tě z těžké muky.

6) Z těžké muky do radosti
Kde není žádné žalosti.

aneb:

Skrze muky do temnosti
Kde není žádné světlosti.

Duše ruky podávala,
K živému Bohu volala.

Chyť se duše mého prstu,
Přivedu tě k pánu Kristu. ⁷⁾

Jak k nebeským vratům přišly
Na ty vrata zabúřily.

Svatý Petře, vemte klíče,
Pohledněte kdo to tluče.

Tluče to pana matka tvá,
A za ňú zas hříšnice ta.

Mú matičku mně sem pusťte,
Hříšné duši odtad kažte.

Kažte jí cestu širokú,
Kady hříšní do pekla jdú.

Ne tak, ne tak, synu milý,
Odpusť hříšné duši viny.

Já jí viny neodpustím,
Za hříchy ju trestat musím.

Už ona dost podstúpila,
V očístcových mukách byla.

Pod dušičko vyvolená,
Drahú krví vykupená.

Pod dušičko večerati,
Budeš s námi přebývati.

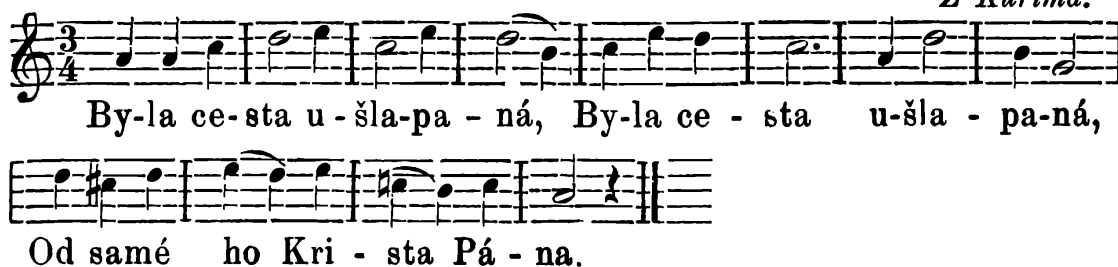
Pane Bože budiš chvála,
Do nebe sem se dostala.

7) K pánu Kristu do radosti
Kde není smutku žalosti.

Dušička prstu podala,
Hned se s Kristem radovala.

Jiné čtení a pění.

By - la cesta u-šla-pa - ná, By-la ce-sta u-šla-pa-ná,
Od sa - mé-ho Kri-sta Pána.

Z Kuřima.

Byla cesta ušlapaná:/
Od samého Krista Pána. ¹⁾

Kráčely po ní dvě duše,
Za něma velká hříšnice.

Když k nebeským dveřom přišly,
Hned na dveře udeřily.

Svatý Petře, vemte klíče,
Podivte se kdo to tluče.

Tlučou to pane dvě duše,
Za něma velká hříšnice.

Ty dvě duše mně sem pusťte,
Hříšné duši odtad kažte.

Ukažte jí cestu dolů,
Kady hříšní do pekla jdou.

Šla od nebe plakající
A svých hříchů litující.

Potkala ju matka Boží:
Odkad kráčíš hříšná duše?

Kráčím matičko od nebe,
Nemám přimluví jak tebe.

Vrať se semnou hříšná duše,
Poprosím za tě Ježíše.

Když k nebeským dveřem přišly
Zas na dveře udeřily.

Svatý Petře, vemte klíče,
Podivte se kdo to tluče.

Tluče tam pane matka tvá,
A za ní zas hříšnice ta.

Mou matičku mně sem pusťte,
Hříšné duši odtud kažte.

Netak, netak, synu milý,
Odpusť hříšné duši viny.

Optej se jí matko milá
Kolik svátků osvětila.

Kolik chudých obživila,
Kolik pátků se postila.

Já sem svátků nesvětila,
Ani pátků nepostila;
Almužny jen troník dala.

Ten troníček malý peníz,
Ten ti do nebe spomůž. ²⁾

1) K pánu Kristu je vedená,
Je pěkná bílá červená.

Jindé začínají:

Byla cesta utlačená
Od města Jeruzaléma.

aneb:

Byla tě lúka zelená,
Po ní rosička krvavá,
Kráčaly přes ňú dvě duše atd.

2) a. Tonto jeden marný peníz
Ten mne do kralovství donís.

b. Jenom jeden halíř dala,
Ten jí do nebe spomáhá.

Amen, Amen to nám Bůh daj
Bysme přišli v nebeský ráj.

Abysme se tam dostali,
S Kristem pánem přebývali.

23. Sv. Valentin.

Od Přibora.

O tom svatem Valenti - ně, o tom svatem Valenti - ně, pěčna
slava o něm sly - ně, pěčna slava o něm sly - ně.

O tom svatem Valentině:/
Pěčna slava o něm slyně.:/

Panny se ho odkochaly,
Pěkne dary odebraly.

Že na světě tak krasny byl,
Dřevolivnu podobny byl.

Prosil Boha přemileho,
By mu vrátil zdraví jeho.

Panny se ho zakochaly,
Pěkne dary jemu slaly.

A pan Bůh ho hned uslyšel,
Valentinek zdraví došel.

A on prosil Boha sveho
By mu změnil krasu jeho.

Ešče ho tak obdaroval,
Aby lidi ozdravoval.

A pan Bůh ho v tom uslyšel,
Valentinek knězství došel.

Valentinku, popros za nas,
By byl pan Bůh laskav na nas.

Jak prvšů mšu svatu služil,
Přetěžky ho vřed obrazil.

Amen, Amen tak nám Bůh daj,
By smy přišli v nebesky raj.

Hazalo nim po kostele
Od oltaře ež ku stěně.

24. Křestění Ježíšovo.

Karadž. I. 121. 122. Z Buchlovic.

Padá ro-sa studená, Kriste ne-bes-ký. Padá ro-sa stude-ná,

Al le - lu-ja, zdrávas Ma-ri - a.

Padá rosa studená,	Syna nám porodila.	Čím ho křítí budeme?
Kriste nebeský.	Potkala ju Alžběta;	Čistú vodú z Jordána.
Padá rosa studená,	Kam pospícháš Maria?	Kterážto matka byla?
Alleluja zdrávas Maria.		
Chodí po ní Maria,	Do Betléma Judova.	A to byla Maria.
Kriste nebeský,	Co tam budeš dělati?	Kterýž to byl stareček?
Chodí po ní Maria,		
Alleluja, zdrávas Maria. *)	Budem křítiti děťátko.	A to byl svatý Jachym.

*) Tak se po každém verši opakuje.

Kteráž byla stařenka? Kterí byli kmotrové? Svatá Anna s Alžbětú.
To byla svatá Anna. Svatý Štěpán, svatý Jak mu říkat budeme?
Jan.

Kterážto tetka byla? Kteréz byli kmotřičky? Ježíš, náš vykupitel.
A to byla Alžběta.

Jiné čtení a pění.

Co se této noci stalo? Kyrieleison
Co se této noci stalo? leluja
Zdrávas buď panenka Maria.

Narodilo se nám dítě, Kyrieleison
Narodilo se nám dítě, leluja
Zdrávas buď panenka Maria. *)

Jaké my mu jméno dáme?

Jak by jiné, než Pán Ježíš?

Jakéž my mu kmotry dáme?

Svatý Jachym křestný tata.

Svatá Anna, křestná máma;

A kdež my ho křtíti budem?

Kdežby jinde, jak v Jordáně.

*) Tak se každá sloha opakuje.

Z Mysliboře od Telče.

Padla rosa studená,
Kriste nebeský.
Chodí po ní Maria.
Alleluja, zdrávas
Maria.

Do Betléma vkročila,
Kriste nebeský
Synáčka porodila,
Alleluja, zdrávas
Maria.

V Jordáně, v čistéj
vodě,
Kriste nebeský!
Tam ho křtíti budeme.
Alleluja, zdrávas
Maria!

Kam pak kráčíš Maria?
Kriste nebeský,
Do Betléma Judova,
Alleluja, zdrávas
Maria.

Starala se Maria,
Kriste nebeský
Kdež ho křtíti budeme,
Alleluja, zdrávas
Maria.

Starala se Maria,
Kriste nebeský!
Kdež mu plenky vez-
meme.
Alleluja, zdrávas
Maria!

Utrhneme z růže květ,
Kriste nebeský!
Budem mítí plenky
hned. ¹⁾
Alleluja, zdrávas
Maria!

Starala se Maria,
Kriste nebeský!
Kdež mu kmotry vez-
meme.
Alleluja, zdrávas
Maria!

Svatý Stěpán, svatý Jan,
Kriste nebeský!
Ten nám bude kmotrem
sám.
Alleluja, zdrávas
Maria!

1) Z Vydří u Dačic:
Měla fěrtoch dvě poly,
Kriste nebeský

Roztrhla ho vejpoly,
Alleluja, zdrávas Maria.
Půl synáčka ovila,

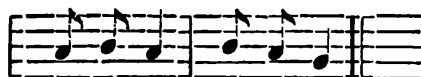
Kriste nebeský
A půl se s ním zavila.
Alleluja, zdrávas
Maria. —

25. Porod panny Marie.

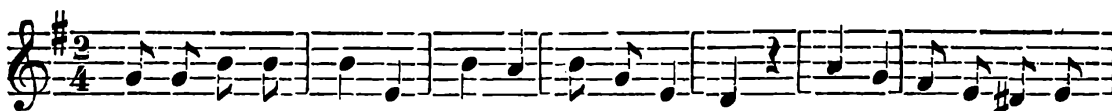
Erb. II. 6.

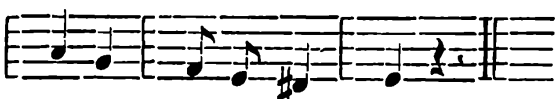
Panenka Ma-ri-a po světě chodi-la, Boží-ho synáč-ka

v živo-tě no-si-la.

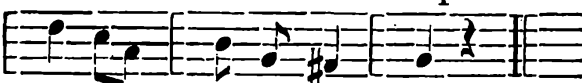
Panenka Ma-ri-a po svě-tě chodi-la, Bo-ží-ho synáč-ka

v živo- - tě no - si la.

Panenka Ma - ri - a po svě - tě chodi - la, Bo - ží - ho synáčka

v ži-vo tě no - si la.

Panenka Maria po světě chodila,
Božího synáčka v životě nosila. ¹⁾

Přišla ona přišla do jednoho města,
Do jednoho města kam ju vedla cesta.

Vešla tě tam vešla k jednemu šenkýři:
Šenkyřečku milý, přenocuj mne tady. ²⁾

1) Po světě chodila, noclehu hledala,
Celé kraje prošla, noclehu nenašla.

2) Šenkyřečku milý, dej mně přežení.

aneb: Vešla jest tam vešla do jedné uličky,
Do jedné uličky mezi kováčky.

Kovalu, kovalu, popřaj mi nocleha,
Popřaj mi nocleha, předaj kusek chleba.

Nemožu matičko vás tu nocovati,
Ožralci tu pijú a kartáři hrajú,
Ve dně v noci pijú, světla nezasahujú. ³⁾

Přišla tě tam přišla do jedné uličky,
Do jedné uličky mezi kovářičky.

Vešla ona vešla k jednemu kováři:
Kovářičku milý přenocuj mne tady. ⁴⁾

Nemožu matičko vás tu nocovati,
Musíme matičko celú noc kovati. ⁵⁾

Můj milý kováři, co to tak kujete,
Co to tak kujete a nenocujete? ⁶⁾

A kujeme my to tři kolní hřebíky,
To na Krista Pána, má se naroditi. ⁷⁾

Ona se ulekla, hned odtud utekla,
Do jednoho chlíva kde dobytek bývá. ⁸⁾

Přes prah překročila, syna porodila,
Syna Jezu Krista sama panna čistá.

Porodila tě ho na té prosté slámě,
Do plen ovinula, v jesle položila. ⁹⁾

Kovářova dcera na ráno běžela,
Na ráno běžela, do chléva pohledla. ⁹⁾

Kovářova dcero, podej mně dítěte,
Podej mně dítěte mého pacholete. ¹⁰⁾

3) Přeležení nedám, mnoho ožralců mám,
Vedně v noci pijú, světla nezasahujú.

4) Kovářičku milý, dej mi přeležení.

5) Přeležení nedám, moc tovaryšů mám,
Vedně v noci kujú, nikdá nenocujú.

6) Můj milý kováři, co tak pilně kujú,
Co tak pilně kujú, nikdá nenocujú.

7) Kujú oni kujú tři železné klíny,
Aby měli přibit Krista pána nimi.

8) A panna Maria jak to uslyšela,
Jak to uslyšela, odtud pospíchala:

Můj milý synáčku ty o ničem nevíš,
Postel ti chystajú, ty po světě chodíš.

9) Vešla tě tam vešla kovářova dcera:
Mé milé děvčátko, kolib mi dífátko.

10) Já bych kolibala, dybych ručky měla,
Na oči nevidím, na uši neslyším.

Jak já vám ho podám, dy já rukú nemám,
Jenom ty gramličky ¹¹⁾ co držím knížečky.

Dotkni se hůlečky, dá ti pán Bůh ručky.
Maličko se sehla, obě ruce měla. ¹²⁾

A domů běžela, rukama košala: ¹³⁾
Má dcerko rozmilá kdes ručičky vzala?

A tato, tatíčku, už se ten narodil,
Už se ten narodil co mé ruce stvořil.

Dala mně jich dala ta ženička mladá,
Ta ženička mladá co noclehu ptala!

Dybych já byl věděl že to matka Boží,
Byl bych jí dal ležet v novém bílém loži.

Byl bych jí uhostil v té pěkné komnatě, ¹⁴⁾
V té pěkné komnatě na stříbře na zlatě.

A sám bych byl lehl hlavou na kamení,
Hlavou na kamení, nohama do trní.

To bych byl udělal lidům na znamení,
Aby matce Boží dali přelebení.

Včil já nejsem hoden po té zemi chodit,
Ale sem já hoden do ohně mne hodit. ¹⁵⁾

11) brlečky.

12) Dotkni se jak můžeš, hned ruček nabudeš.
Dotkla se jak mohla, hned ruček nabyla.

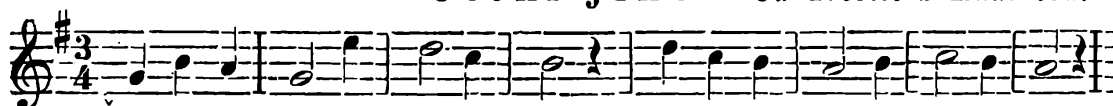
Na oči viděla, na uši slyšela.
Do domu běžela, rukama čapkala.

13) tleskala, pleskala, čundala.

14) korvátě, komoře, komžatě.

15) Neskoro kováři, neskoro lituješ,
Dy už ty na věčnost u pekle bydluješ.

Čtení jiné. *Od Třebíče z Rudíkova.*

Šla Ma-ri - a do Bet-lé - ma, so-bě podruzství hleda-la.

Šla Maria do Betléma,
Sobě podruzství hledala.

Vzala ti ho na své ruce,
Spívala mu velmi sladce.

My ti podruzství nedáme,
Žádné chaloupky nemáme.

Spívala mu: nynej, nynej
Můj synáčku roztomilej.

Máme jen jednu maštalku,
Přebývá v ní vůl, oslátko.

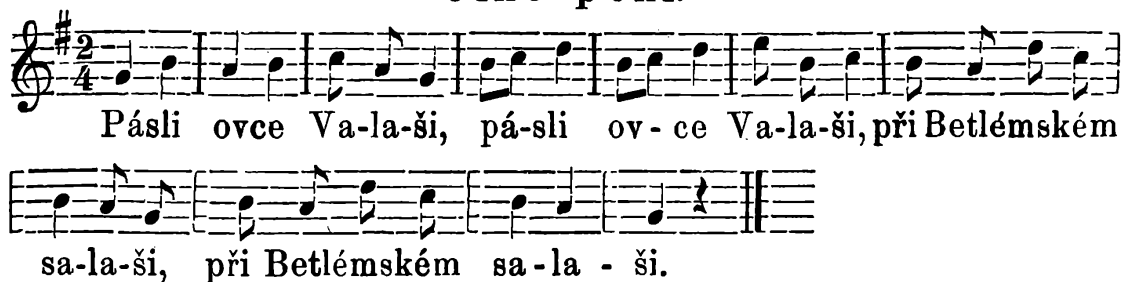
Spívali jsou mu anděli,
Až ho do nebe dostali.

Maria prah překročila,
Hned synáčka porodila.

26. Pastýři Betlémští.

Jiné pění.

Pásli ovce Valaši, / A tam běžte, pospěšte, Hajej, belej synu můj,
Při Betlémském sa- Ježíška tam najdete. Svatý Jozef pěstúntvůj.
laši. /¹⁾

Anděl se jim ukázal, Obvinutý v pleníčkách. Kde by plének nabrala.
Do Betléma jim kázal.

1) Pásli ovce pastýři,
Ti nebeščí malíři.

aneb:

Pásli pastuši voly,
U Betlémské doliny.

A on leží v jesličkách, Maria se starala,
Obvinutý v pleníčkách. Kde by plének nabrala.
Maria ho kolíbá, Utrhneme z růže květ,
Svatý Jozef mu spívá.²⁾ Obvineme celý svět.³⁾

2) Maria ho kolíbá,
Nynej, nynej mu spívá.

Zdravas panno Maria.
Milosti Boží plná.

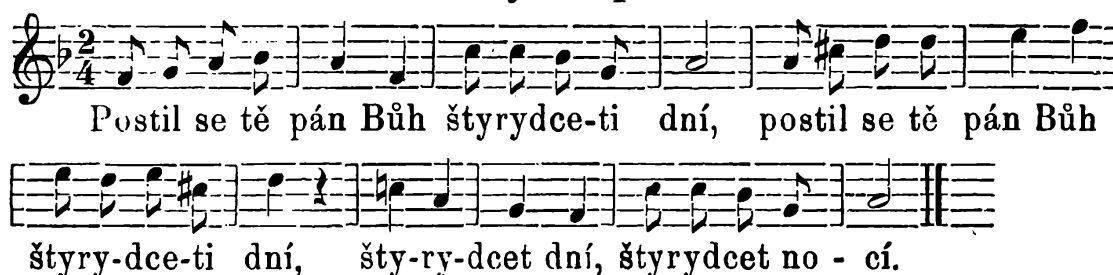
Anděl spívá písničku,
Pozdravuje matičku.

3) Budeme mět plénky
hned.

27. Pokušení Páně.

Jiný nápěv.

Postil se tě pán Bůh štyrydceti
dní, :/

Štyrydcet dní, štyrydcet nocí :/

A přišel tě k němu pokušitel zlý,
Přišel k němu ďábel šeredný.

Zkoušel pána Krista zkoušel po
první,

Vyvedl ho k hromadě kamení. ¹⁾

Jsili Jesu Kriste jsili syn Boží,
Udělej mně chleba z kamení.

Není jenom člověk samým chle-
bem živ,

Je živ také tím slovem Božím.

Zkoušel Krista pána, zkoušel po
druhý,

Vynesl tě ho na chrám vysoký.

Aj jsili ty Kriste, jsi-li syn Boží,
Spust se dolů a s' aň na nohy,
Zadrží tě andělé tvoji.

1) Vzal jest pana Boha své na ramena,
Dones' ho k hromadě kameňa.

2) a. Já sa tobě ďáble klanět nebudu,
Já krajinu všecku mět budu.

Netřeba mě ďáble dolů spouštěti,
Mám své nohy, možu choditi.

Zkoušel Pána Krista zkoušel po
třetí,

Vynesl ho na hora vysoký.

A z té milé hory mnoho viděti,
Mnoho světa, drahého květa.

Chcešli se mně Kriste chcešli kla-
něti,

Volím tobě to všecko dati.

Všecky je to ďáble všecko je to mý,
I tady to drahé kamení. ²⁾

Kopnul ³⁾ pán Bůh ďábla pravým
kolenem,

Hleď ďáble, hleď do propasti, ⁴⁾

Nemáš ty mě v ničem podvesti.

b. Netřeba se ďáble tobě klaněti,
Já si možu krajinu vzíti.

3) Šturnul.

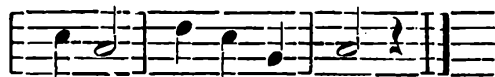
4) Hýbej ďáble do propasti tvé,
A ja půjdu do radosti mé.

28. Snídání panny Marie.

Z Polanky Vsacké.

Prý-ščí se stu-dená vo-dička z kameňa a v ní se u-mý-vá

panen-ka Ma-ri - a.

Prýščí se studená vodička z kameňa,
A v ní se umývá panenka Maria.

A jak se umyla, na březek stúpila,
Na březek stúpila, syna porodila.

Synáčku můj milý, já bych už snídala,
Já bych už snídala rybičky z Dunaja.

Shov milá matičko, až ti jich nalovím,
Z ledu oheň složím, tobě jich přistojím.

Synáčku můj milý, jak bys' jich nalovil,
S ledu oheň složil, dy se's dnes narodil?

Ty toho, matičko, ty toho nevěříš?
A já sem syn Boží, já sem všechno stvořil.

Já sem stvořil nebe i matičko tebe,
Ty ptáčky na horách, rybičky ve vodách.

Ten dobrý dobytek lidom na užitek,
To drobné kamení lidom na znamení.

Nestvořil sem horšího jako ty prsteně,
Jako ty prsteně, ty drahé kameně. ¹⁾

Šla panenka Maria cestú nedalekú,
Potkala děťátko malé neveliké.

Ptám se tebe děťátko, kde's růžičky vzalo?
„V tej zahrádce rajské tam růžička roste.

Tam je růžička milá červená a bílá,
Jdi sobě jí natrhat panenka Maria.“

-
- 1) Nestvořil sem horšího jako ty peníze,
Lidé se jim radují, na duši nedbají.

Jiné čtení.

Vím já studňu srúbenú, kamením dláženú,
A co sa v ní umyla panenka Maria.

A jak sa v ní umyla na kamýnek sedla,
Na kamýnek sedla, syna porodila.

Porodila, umyla, do plének vinula,
V plenky obvinula, v jesle položila.

Jala mu spívati o šesteré žalosti,
O šesteré žalosti, o sedmé radosti.

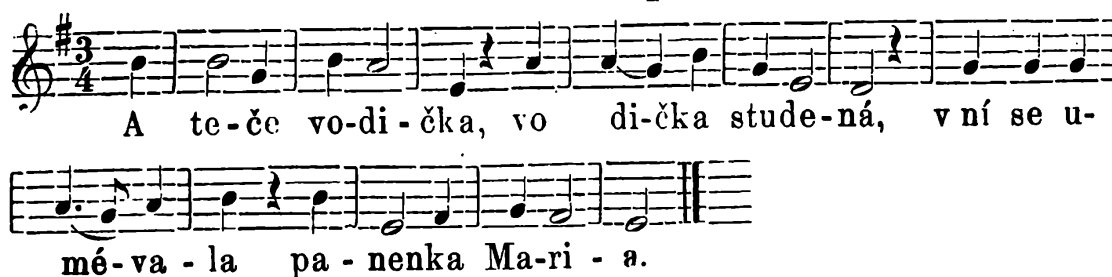
Hulaj belaj můj synu, už bych já snídala,
Už bych já snídala rybičky z Dunaja.

Shov matičko na chvílu, až ti jich nalovím,
Z ledu oheň složím, tobě jich přistrojím.

Synáčku můj milý, jak by's jich nalovil,
Jak bys jich nalovil, dy se's dnes narodil?

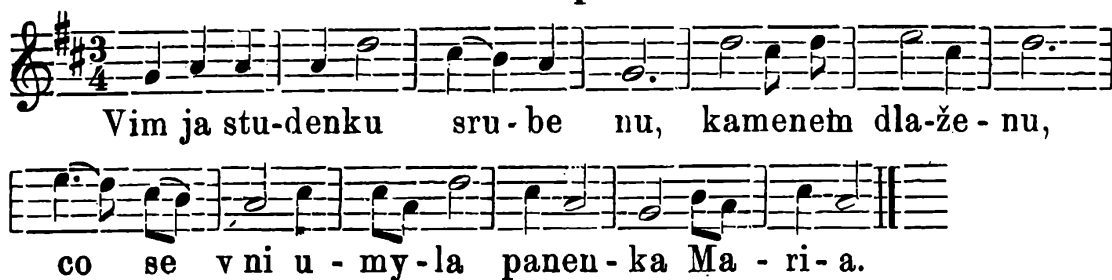
Strčil ručičku do moře; ulovil úhoře,
Strčil ručičku do říčky, ulovil rybičky.

Znal oheň na ledě, smažil rybky v medě:
To matičko snídání za tvé kolíbání.

Jiné čtení a pěnění. *Z Lesnice u Zábřeha.*

A te-če vo-di-čka, vo di-čka stude-ná, v ní se u-
mé-va - la pa - nenka Ma-ri - a.

A teče vodička, vodička studená, Jeli tam dvě pánové, obá zemanové,
V ní se umávala panenka Maria. Potkali děťátko, ono růžu neslo.
A dyž se umyla, na břeh vystúpila, Mé milé děťátko, kde's růžu utrhllo,
Na břeh vystúpila, syna porodila. Není hodinečka, co se's narodilo?
Mé milé děťátko, co jesti budeme? Pojejte pánové, pojejte vy semnó,
Co jesti budeme, přis hora půjdeme. Postavte koničky pod lindu zelenó.
Má milá matičko, nestaréte se nic, Ony budó čekat jarního vobroku,
Ja půjdu na ryby do vody studené. Tak jak my čekáme sluníčka z vo-
Mé milé děťátko, jak by's na ryby blaků.
šlo,
Není hodinečka co se's narodilo.

Jiné pěnění. *Ze Sklenova od Příbora.*

Vím ja stu-denku sru-be nu, kamenem dla-že - nu,
co se v ní u - my-la panen - ka Ma - ri - a.

Jiné pěnění. *Od Vizovic z Újezda.*

Vím já studen-ku srú - benú, ka-me-nem dlá - že - nú, co sa
v ní u - my-la panen - ka Ma - ri a.

29. Nalezeňátko.

Od Klimkovic.

Pu-to-va - li dva mladzěn-ci, pu-to-va - li dva mladzěn-ci,
dva mladzěn-ci, o-ba bra - tři.

Putovali dva mladženci, /
Dva mladženci, oba
bratři. Poněsem ho do kla-
štera, A z kláštera do kostela.
Pohledz bratře, co jsme
našli, Ku kostelu přichazeli,,
Nějsmy teho, nějsmy
hodni, Dveře se jim otevřely,
Zvony samy zazvonily.
Jeden pravi: je to
psjatko, Položili ho na oltař
Druhy pravi: je dzi- Před pana Jesu Krista
cjatko. ¹⁾ tvař. ²⁾

¹⁾ Jiný začátek: Jeden pravi: to je psjatko,
Druhy pravi: je dzicjatko.
Vandrovali dva vandrovní, Jeden pravi: Utopmy ho,
Byli sobě oba rovni. Druhy pravi: Pokřcimy ho.

Vandrovali přes polečko, ²⁾ Na oltař ho položili,
Nadešli tam dzicjatečko Pěci slovy obložili.

A dzicjatko nemeškalo,
Ku mladžencům pro-
mluvilo: Dzěkuju vam, dva
mladženci,
Dva mladženci, oba
bratři,
Budu za vas mšu slu-
žici. ³⁾

³⁾ Bůh vam zaplać dva
mladženci,
Dva mladženci, oba
bratři,
Že scě mne tu položili,
Pěci slovy obložili.

30. Adam a Eva.

Zp. II. 65. Erb. II. 1.

Jiný nápěv.

Jiné pění.

Sedí Adam na kopečku, /
Na tým zeleným trávníčku. /

Přišel k němu milý pán Bůh:
Co Adame co tu děláš?

Vyjal žebro z boku jeho,
Udělal mu ženu z něho.

To Adame žena tvoja,
Opatruj ji, a tě ona.

Chodil pán Bůh kolem ráje,
Adam za ním pospíchaje.*

Jak do ráje přichodili,
Mluvil pán Bůh Adamovi:

Ze všech stromů požívejte,
Jednoho jen vynechejte.

Který stojí prostřed ráje,
Modrým kvítkem prokvetaje,
Červeným jabkem zasedaje.

Učinil se ďábel hadem,
Svedl Evu i s Adamem.¹⁾

Uvinul se po jablůnce,
Urval jabko na halúsce,
Dal ho Evě v její ruce.

Jez Evičko jez to jabko,
Jak je po něm velmi sladko!

Eva vzala, okusila,
S Adamem se rozdělila.²⁾

Jez Adámku jez to jabko,
Jak je po něm velmi sladko.

Když to jabko okusili,
Tak se obá prohřešili,
Obá z ráje pryč museli.

Dal jim pán Bůh po motyce,
A seménka po trošičce,
A zaved jich na vinice.

Jděte, dělejte, kopejte,
Chleba sobě dobývejte.³⁾

Kady Adam pokopával,
Hned se oves rozzelenal.⁴⁾

Kde Evička pokopala,
Pšenička se zelenala.⁵⁾

Ten Adam jest první otec,
Do velké nás práce⁶⁾ doved.

A ta Eva první matka,
Zavedla nás nebožátka.

1) A to podivným způsobem,
anebo:
A vlez na strom jedným pádem.

2) Eva dala Adamovi
Jakož svému manželovi.

3) Z Kuželov.
Vyvedl jich na podolek,
Ukázal jim trn a hložek.

Tu kopajte, tu kučujte,
Tu si chleba dobývajte.

4) Kady Adam kady kope,
Zelená se réž, konopě.

5) Než se chleba dokopali,
Do syta se naplakali.

6) bídy.

31. Zvěstování panně Marii.

Z Kounic horn.

Stála panenka Maria,/
Jako růžička červená.:/

Přišel tě k ní anjel Páně,
Dal pozdravení té panně.

Ta panenka se ulekla,
Hned na své kolínka klekla. ¹⁾

Nelekej se panno čistá,
Máš porodit pána Krista. ²⁾

Pána Krista porodila,
Žádné bolesti neměla.

Pán Kristus je malé dítě,
A on chodí po všem světě. ³⁾

- 1) Ulekla se promluvení
Andělského pozdravení.
2) Pána Krista, slabé dítě,
Má vládnouti v celém světě.

- Jak pak by to mělo býti,
A já měla poroditi?
3) On má vládu po všem světě

32. K ř í ž.

Z Rudikova u Šumberga.

na něm pán Bůh od-po-čí - vá.
svó předra - hó krev vy-lí - vá.

Stojí dřevo olíva:/
Na něm pán Bůh odpočívá.
Svó předrahó krev vylívá.

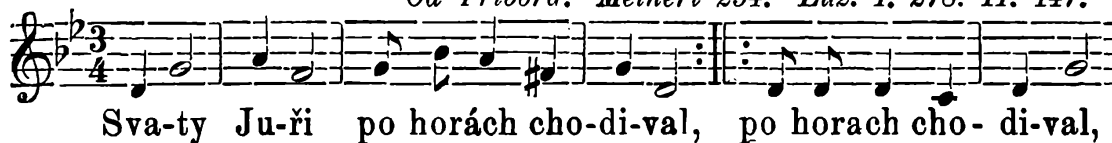
Šla tě tady Maria,
Našla na cestě kříž Boha.

Tém křížem se žehnala
Zlýho ďábla se nebála.

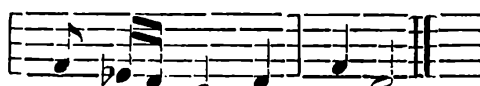
Žehnéma se ním taky,
Odženem ďábly proklaty.

33. Sv. Ji ř í.

Od Příbora. Meinert 254. Luž. I. 278. II. 147.

po cestach je - zdi-val.

po cestach je - zdiv al.

Svaty Juři po horach chodival,:/
Po horach chodival, po cestach
jezdiv al.:/

Přijel un tam k jednomu jazeru,
Nadešel tam klečeť tisařovu dceru

Co krasna panno, co ty tady sedíš,
A tak truchle, smutně do jazera
hlediš?

Ach jak němam, ach přesmutna
byti,

Dy ja už dněs musim smrti pod-
stupiti?

Chcešli krasna panno v Boha uvě-
řiti,

Chcu tě tej sanuti smrti obhajiti.

O ja by rada v Boha uvěřila,
A kdyžby to jenom možna věc to
byla.

Svaty Juři na koničku jedě,
A ta zla sanuti už z jazera ležě.

Svaty Juři vytabnul kopiju,
A prohnal ji hlavu ež na druhu
stranu.

Krasna panno, daj zlateho pasu,
Poveděmy my tu sanuti k mě-
stečku. ¹⁾

1) Podaj krasna panno pasečka svojeho,
Okuznam ja tobě draka pekelného.
Včil ty krasna panno veď sanuť za sebu,
A ja tež pojedu na koni za tebu.

Seděla kralovna v vrchním oke-
nečku,
Přirovnala se jasnému slunečku.

Ai lude, lude, něviditě divu? ²⁾
Už ta naša dcera vedě sanuť živu.

O jak ta sanuti jak ona ryčela,
Městečko se třaslo, zeď se osypala.

A jak dojiždžali palacu panskeho,
Přebod svaty Juři draka pekelného.

Zapřahlitě tři tisíce volův,
Tři tisíce volův a dvě sta koni,
A ešče sanuti z mista hnuť ně-
mohli. ³⁾

Chcetěli lude v Boha uvěřiti?
A ja vam chci tu saň z města vy-
smyčiti.

A my bysme radi v Boha uvěřili,
A když by to ach možne věci byly.

Svaty Juři zapřahnul konička
A vyvez un sanuti z městečka. —

2) Vyzři mily paně z velikeho divu.

3) Na sedmero saně sanuť nakladali,
Ješče se ji nohy po zemi smýkali. —

Jiný začátek a konec.

Od Opery.

ko-ni-čka bra-ne-ho, a cho-jil un cho-jil do města je - dno - ho.

Měl-cě svaty Juři konička braneho,
A chojil *) un chojil do města je-
dneho.

Nadešel dzěvečku nad jazerem
klečeć,
Do teho jazera tak přesmutně hle-
dzěć.

Což ty to dzěvečko nad jazerem
klečiš,
Do teho jazera tak přesmutně hle-
dziš?

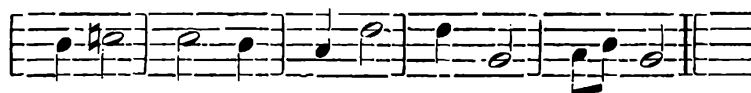
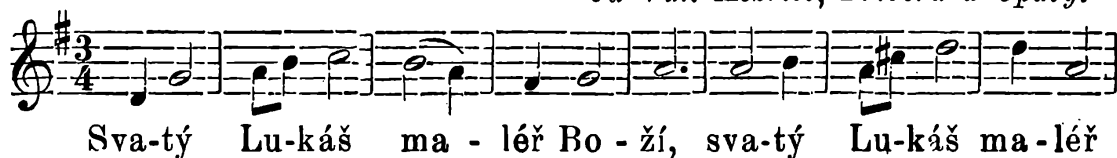
Ach co ja to němam tak smutně
hledzěci,
Dy už mne ma ten drak, už mne
ma sežraci.
a. t. d.

A co my panimamo, a co my mu
damy?
V tym našim koscěle maľovać ho
damy.

*) Chojil = šel či jel.

34. Obraz panny Marie.

Od Val. Mezříče, Příbora a Opavy.

Svatý Lukáš malěř Boží,
On maloval obraz Boží. ¹⁾

Budú lidé putovati,
Zdraví tamo nabývati.

Nemoh on ho vymalovat,
Musel nad ním podřimovat. ²⁾

A když jeli krajem lesa,
Pohonič bičem zapleskal.

Matka Boží přistúpila,
Obraz svatý malovala.

Když prostřed lesa přijeli,
Tře zbůjnici vyskočili.

Svoje líčka přiložila,
Hned obrázek ozdobila.

Stůjte, stůjte nešmihajte,
Co vezete to nám dajte. ⁵⁾

Staň, Lukáši, staň ze spání,
Už je obraz malovaný, ³⁾
Častochovu oběcaný.

Vezem obraz svatej panny,
Na Častochov oběcaný. ⁶⁾

Zapřahajte šest pár volů,
Vezte obraz k Častochovu. ⁴⁾

A my vám ho porúbáme,
A my vám ho posekáme.

Postavte ho na kopečku,
Proti jasnému sluněčku.

Nerúbajte, nesekajte,
Zkamenáte; zdřevénáte.

1) Svatý Lukáš evangelista
Maloval obraz pána Krista.

2) Chtělo se mu velice spat.
v Bránkách:

Maloval ho malú chvíli,
Štyrcet let, ešče štyry.

Malá chvíla se mu zdála,
Kdy se duše radovala.

3) a. Staň Lukáši, nelekaj se,
Svatým křížem požehnaj se.

b. Staň Lukáši, spracovany,
Už maš obraz zhotoveny.

Povezemy obraz nový,
Do Častova oběcany.

4) Jedťe, jedťe s panem Bohem,
S tym obrazem Mariovym.

Zapřahajtě dvacet koni,
Ješče k tomu volů toli.

5) Stůjte s vozem, co vezete,
Že vy tak těžko jedete?

6) Vezeme my obraz Boží,
Co maloval malěř Boží.

Zkameňáte jako múry,
Na památku tej figúry.⁷⁾

Jali rúbať, jali sekať,
Matky Boží nelitovať.

Jeden zaťal, hned zkameňal,
Druhý zaťal, hned zdřevěnal.

A to máte na památku,
Nerúbajte Boží matku.

7) Jinde tu končí píseň takto:

Jak jsú ten hlas uslyšeli,
Hnedkaj na kolena padli:

Odpusť Bože odpusť vinu,
A dej nám šťastnú hodinu.

8) Nechcu rubati, sekati,
Raději budu vzývati.

A ten tretí Boha chválil,
Že obrazu neporanil.⁸⁾

K Častochovu dále jeli,
Na kopečku zastavili,
Dále už jeti nemohli.

Tu mě složte na kopečku,
Proti jasnému sluněčku.

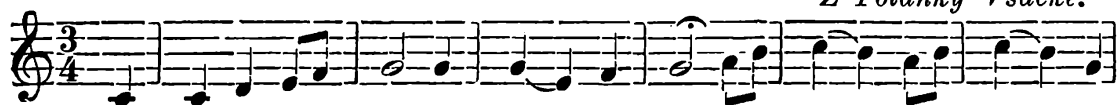
Budú ke mně putovati,
Zdraví u mne nabývati.⁹⁾

9) Budu ku mně putovati
Slepi, chromi, trudovati.

Ja jich budu uzdravovať,
Chromým brla odhazovať,
Névidomým zrak navracať.

35. Den soudný.

Z Polanky Vsacké.

Svatý Michal trúbí trúbú: :/
Vstaňte hříšní, počte k súdu.

Hory milé, přikryte nás,
A ovlažte srdéčko v nás.

Hříšníci se radovali,
Na súd Boží pospíchali.

Kterak my vás přikryt máme?
Samy zítra shořet máme.

Došli tě tam k rájským dveřím,
Tlúkli na ně, aj volali:

Dušíčky se polekaly,
Hned na vody posedaly.

Odpověděl jim Kristus Pán:
„Jistě, jistě, já vás neznám.

Vody milé, přikryte nás,
A ovlažte srdéčko v nás.

Jděte vy tam k Pánu tomu,
V jehož ste slúžili domu.

Kterak my vás přikryt máme?
Samy zítra vyschnout máme.

Slúžili ste tomu světu,
Svět vám nyní dá odplatu

Dušíčky se polekaly,
Hned na peklo posedaly.

Dušíčky se polekaly,
Hned na hory posedaly.

O běda nám hříšným bude,
Dyž den súdný Páně přijde.

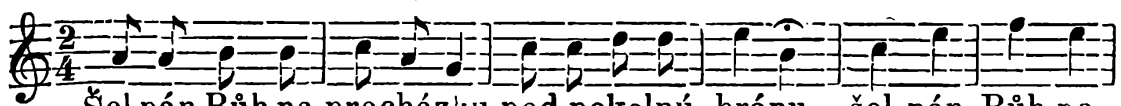
36. Myšlénka a skutek.

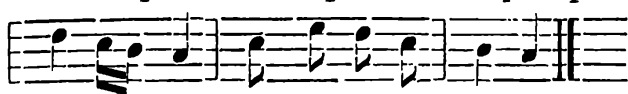
Šel pán Bůh na procház-ku pod pekel-nú brá-nu, šel pán

Bůh na procház-ku pod pekelnú bránu.

Šel pán Bůh na procházku pod pekelnú bránu, šel pán Bůh na

procházku pod pekelnú bránu.

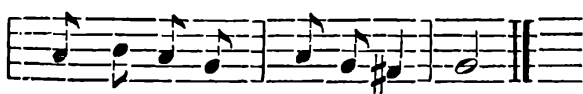
Šel Pán Bůh na pro- cházku, Pod pekelnú bránu.	Vem si jednu lebo dvě, Jdi s něma do ráje.	„Proč bych smutná ne- byla? Otce, máti bila.
Všecky dvěře zavřeny, Na zámky zamčeny.	„Já nejdu pro jednu, Ani pro dvě, pro tři;	Ach nebila, nebila, Jenom jsem myslela. ¹⁾
Jak Pán do dveří stušil, Hned zámky porušil.	Já sem přišel pro všecky, Pro věrné dušičky.“	Za to pomýšlení, Boha jsem ztratila.“ ²⁾
Co jest to za mocný Pán, Že ruší zámky nám?	Všecky duše řadem jdou, Vesele zpívají;	Horší jest pomýšlení, Nežli udeření.
„Já jsem Pán Bůh s výsosti, Přišel jsem pro duše.“	Jenom jedna smutná jde, Žalostivě plače.	
	Proč dušičko smutná jdeš, Žalostivě plačeš?	1) pomyslila. 2) Předce jsi tím dušičko Předce jsi tím vinna.

Jiné čtení a pění.

Vojc. I. 195. 266. Z Polanky Vsacké.

Šla Ma-ri-a do klášte - ra, šla Ma-ri-a do klášte - ra,

tam synáčka po-ro-di - la.

Šla Maria do kláštera,/
Tam synáčka porodila.

Porodila i povila,
Do jeslíček položila.

Lež tu synu lež tu milý,
A já půjdu pro anděly.

Andělé proň přiletěli,
Pod své křídla syna vzali.

Letěli s ním pod nebesa,
Nebesa se otevřely.

Křížičky se poklonily,
Zvony samy zazvonily,
Dušičky se zradovaly.

Jedna jen se neraduje,
Kerá otce, matku bije.

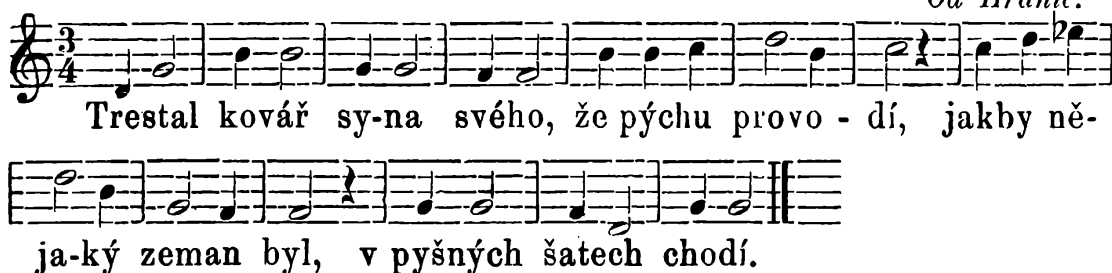
„A já sem hříšná nebila,
A jenom sem pomyslíla.“

A dy jsi ty pomyslíla,
Jako bys to učinila.

A hned padla v věčný plameň,
Uchovej nás Kriste, Amen.

37. Syn posměvač.

Od Hranic.

Trestal kovář sy-na svého, že pýchu provo - dí, jakby ně-
ja-ký zeman byl, v pyšných šatech chodí.

Trestal kovář syna svého, že pýchu provodí,
Jakby nějaký zeman byl, v pyšných šatech chodí.

„Do roku dvě sta tolarů z truhly's mně vynosil,
Dělals co se ti líbilo, nikdá se's neprosil.“

Obořil se syn na otce: mně to přináleží,
Já mosím jít mezi lidi, tebe tu čert drží.

O tebe už svět nestojí, jsi bílý jako květ,
Jakby tě čert v pekle pražil a mlýn s tebou vymet.

Hledaj mně spovědníčka, má malženko milá,
Už se mi to přibližuje poslední hodina.

Na první pondělek ráno s tebou se rozlúčím,
Duši Bohu, statek tobě všecko v moc poručím.

Když už bylo na osmý deň po pohřebě vyšlo,
V bílém rúchu pacholátko k tomu synu přišlo.

Vzalo ho za pravú ruku, octlo se s ním v bráně:
Cos to činil svému Otci? půjdeš semnú dále. ')

To jsú děti, jenžto někdy rodiče hněvali;
Aj jak ptáci prostřed v pekle oči jim klubají!

Prosím tebe pacholátko, vyveď mne z tej hory,
Pták mně chce vyklubat oči, ujděme pryč radši.

1) Hrne se tam mnoho pyšných, pýcha čeká na ně.

A na pravej straně viděl snop na snopě státi,
Na levici devět ženců, a to byly smrti.

Měly tě srpy zubaté a jedna z nich kosu:
Na tebe, pyšný mládenče, na tebe ju nesu.

Podetnu tvó krásnú mladost', měl's byť dosti starý,
Ale se's otci posmíval, hodím tě na máry. ²⁾

- 2) Legenda tato vidí se býti z počtu oněch písní, jež písničkáři listy běhlými po vlasti naší rozšiřují. Písně takové napotom z úst do úst přecházejíce proměnám mnohým podléhají a drsnatost obyčejnou tytýž ztrácejí. Z nesčíslného množství takového klademe zde jedinou legendu tuto jako na ukázkou, ovšem v takovéto již proměně. Povahu takovou nese poněkud legenda o smrti hore č. 10. jakož i doleji písně č. 44. 49. 53. 60. 62. 67. 69. 70. 72. 80. 82.

38. Bezesnost Ježíškova.

Od Kyjova.

Náp. č. 10.

U kostela na kopečku
Na zeleném na trávníčku
Kolébala panna čistá,
Kolébala pána Krista. ¹⁾

Nynej, nynej, synu milý,
Trpíš muka pro křesťany.
Matičko, nemožu spáti,
Ani se sníčka dobrati. ²⁾

Hospodáři nastávajú,
Ve svátek hnůj ³⁾ vozívajú.
To mě bolí, to mě sadá,
To všecko do mých ran padá

U kostela na kopečku,
Na zeleném trávníčku
Kolébala panna čistá,
Kolébala pána Krista.

Nynej, nynej, synu milý,
Trpíš muka pro křesťany.

Matičko, nemožu spáti,
Ani se sníčka dobrati.

Včil mládenci nastávajú,
Do mší svatých v karty hrajú.
To mě bolí, to mě sadá,
To všecko do mých ran padá. ⁴⁾

U kostela na kopečku,
Na zeleném na trávníčku
Kolébala panna čistá,
Kolébala pána Krista.

Nynej, nynej, synu milý,
Trpíš muka pro křesťany.
Matičko, nemožu spáti,
Ani se sníčka dobrati.

Hospodyně nastávajú,
Ve mši svatú pekávajú; ⁵⁾
To mě bolí, to mě sadá,
To všecko do mých ran padá.

1) V kostelíčku na kopečku
Panenka Maria stála,
Krista Pána kolébala,
Svaté písně mu spívala.

2) Hulaj, belaj, Jezu Kriste,
Narozený z panny čistě.
Matičko nemožu spáti,
Ani sa sníčka shledati.

3) a. V pátek hnoje.
b. Na suché dni hnůj vozijú.

4) a. Co z těch kartů odletuje,
To mé rany obnovuje.
b. Ti mé rany obnovují,
Že se krví prolévají.

5) V pátek šaty zvařávajú.

U kostela na kopečku,
Na zeleném na trávníčku
Kolébala panna čistá
Kolébala pána Krista.

Nynej, nynej, synu milý,
Trpíš muka pro křesťany.
Nemožu matičko spáti,
Ani se snička dobrati.

Včil panenky nastávají,
Do mší svatých vínky vijú: 6)
To mě bolí, to mě sadá,
To všechno do mých ran padá.

U kostela na kopečku,
Na zeleném na trávníčku
Kolébala panna čistá,
Kolébala pána Krista.

Nynej, nynej, synu milý,
Trpíš viny pro křesťany.
Matičko, nemožu spáti,
Ani se snička dobrati.

Včilej děti nastávají,
Otčenáše zaspávají;
To mě všechno bolí, to mě sadá,
To všechno do mých ran padá.

6) Ve dni suché vínky vijú.

39. Svět a milost Boží.

Od Příbora.

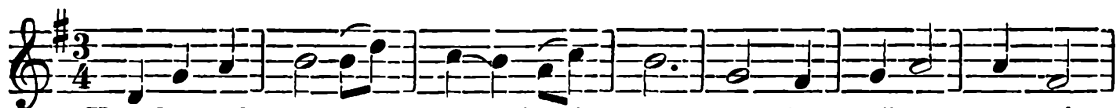

Van-dro-val jest člo-věk hříš-ny z to-ho svě-ta zar-mu-ce-ny, z to-

ho svě - ta zar-mu - ce - ny.

Od Val. Mezříč.

Vandroval jest člo - věk hříš - ný z toho svě-ta zar-mú-

ce-ný, z to - ho svě-ta zar-mú - ce-ný.

Vandroval jest člověk hříšný,
Z toho světa zarmúcený.:/

Potkala ho milost Boží,
Plná nebeského zboží.

Kam putuješ, můj člověče,
Proč naříkaš pořád hořce?

Putuju od světa zlého,
Není na něm nic dobrého.

„Neschyluj se z cesty pravé,
Ať tě svět ten nezavede.“

Svět mu toho hned zbraňoval
Aby dále nevandroval.

Vrať se semný k své radosti,
Nezarmucuj své mladosti. 1)

A já se s tebou nevrátím,
Radši se k Bohu obrátím.

Sliboval jsem Bohu svému,
Že půjdu na službu k němu.

On mne přijme, živit bude,
Za službu mně platit bude.

Sliboval jsem, nepřišel sem,
Pane Bože, prohřešil jsem!

1) Budú plakat panny, paní,
S kerýmś měl utěšení.

40. Tré loží.

Žeg. P. r. I. 9. p. 73. 74. Vojc. II. 319. Šachar. I. 93. sl. 133. sl. Ze Suché Lozy.

Vím já kopeček, na něm domeček,
Bože, Bože, Bože, na něm domeček.

A v tom domečku tři bílé lože,
Bože, Bože, Bože, tři bílé lože.

Na jednom loži Maria leží; Bože atd.

Na druhém loži svatý Ján leží;

Na třetím loži Kristus Pán leží.

Před pannú Marjí růže prokvetá;

Před svatým Jánem andělé hrajú;

Před Kristem pánem svíce hořijú.

Kdo tu písničku třikrát vyspívá,
Ten tři dušičky z pekla vystříhá.

Jednu otcovu, druhú matčinu,
Bože, Bože, Bože, a třetí svoju.

Jiné čtení.

Od Kyjova.

Šel jsem, našel sem kamýnek bílý,
A v tém kamýnku klášter stavený.

A v tom klášteře tři lože stojí,
Na prvním loži sám pán Bůh leží.

Na druhém loži Maria leží,
Na třetím loži svatý Ján leží.

Nad pánem Bohem anděli hrajú,
Nad pannú Marjú svíce hořijú.

Nad svatým Jánem růže rozkvétá,
A z tej růžečky vtáček vylítá.

To není vtáček, to je syn Boží,
Co v celém světě každý lid stvořil.¹⁾

1) Kerý nám dává milý dar Boží.

Jiné pěni a čtení.

Od Brna.

Vím já kostelíček pod jedno horó,:/
A v tom kostelíčku:/ tři oltáře só.

Na jednom oltáři panna Maria,
Na druhém oltáři milý svatý Ján,
Na třetím oltáři milý Kristus Pán.

Nad pannó Marií svíce hoříjó,
A nad svatým Jánem varhany
hrajó.

A to nebyl vtáček, to byl syn Boží,
Kerý pro nás umřel na svatém kříži.

A před trůnem Božím růže roz-
kvétá,
A z té bílé růže vtáček vyhlídá.

Jiné pění.

Od Olomouce.

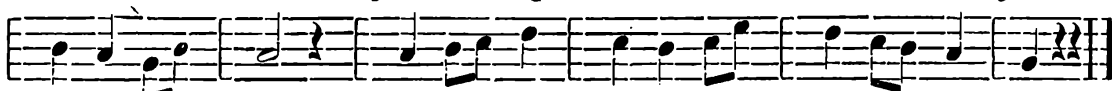
Vím já zahra-dečku tr-ním ple-te - nó, trním ple-te-nó.

Vím já zahradečku /: trním ple- A pod tó travičké kostýlek malé,
tenó, :/ A v tém kostýlku só tři oltáře atd.
A v té zahrádece trávu zelenó.

Od Dačic z Vydří.

Tečou dvě vo-dy o-bě pro - ti so - bě. Zvo - lej-me

bez přestá - ní: Smi-luj se Je-zu Kri - ste nad ná - mi.

Tečou dvě vody, obě proti sobě,
Zvolejme bez přestání:
Smiluj se Jezu Kriste nad námi!
Mezi vodama trávníček zelený.
Zvolejme a. t. d.

Na tom trávníčku tři lože ustlany,
Zvolejme a. t. d.
Na prvním loži svatý Josef leží;
Na druhém loži panna Marja leží.
Na třetím loži sám pán Kristus
leží. a. t. d.

41. Krev Páně.

Z Vlčnova.

Vím já kostel kamen-ný, Ky-ri - e, vím já kostel kamen-

ný, lexem do-mi - ně; Je-zu Kriste z Mari - e.

Vím já kostel kamenný, kyrie,
Vím já kostel kamenný, lexem
domine;
Jezu Kriste z Marie.

Je v něm sedum oltářů, kyrie,
Je v něm sedum oltářů, lexem
domine,

Jezu Kriste z Marie.

U každého žid stojí, kyrie atd.

Každý drží hrst hloží.
Krista pána bičují,
Až krev z něho stříkala.
Maria ju sbírala,
Do zlateho pohára.
Po zahradě chodila,
A tú krvjů kropila.
Kde kapečka ukápala,
Všady révek vypukl,
A z révečka pupenec,

A z pupenca listeček,
A z listečka kvítečko,
A z kvítečka zrnečko,

Ze zrnečka vínečko;
Kdo to vínko pit bude
Na věky spasen bude.

Jiné čtení a pěnění.

Stojí kotel kamenný, lilie, :/
Jezu Kriste z Marie.

A v něm devět oltářů, atd.

U každého žid stojí,
Každý drží hrst roždí.
Jali Krista šlahati,
Až z něho krev stříkala,
Maria nemeškala,

Tu svatou krev sebrala,
Do šátečka svázala.
Co s tou krví dělala?
Do zahrádky vsadila.
Co z té krvi poroste?
Poroste z ní slunýčko,
Po slunýčku měsíček,
Po měsíčku hvězdičky,
Po hvězdičkách syn Boží.

Čtení a pěnění jiné.

Stojí kostel na skalí, Kriste
nebeský,
Stojí kostel na skalí, aleluja
zdrávas Maria:

Je v něm devět oltářů, atd.
U každého žid stojí;
Každý drží nůž, hloží.

Krista Pána bodají,
Až z něho krev fíkala.
Maria ju sbírala,
Do šátečka svázala.
Do zahrady skočila,
Třikrát rýčem zaryla,
Tu krev svatou rozsela.¹⁾
Růstni, růstni révečku,

1) a. Co z té krve vyrůstete?
Vyrůstete z ní drahý květ
Ten vykoupí celý svět.

aneb:

Obveselý celý svět.

b. Co z té krvi poroste?
Vyrůstla z ní růžička,
Z té růžičky věneček.

Komuž ten věnec dáme?
Pánu Kristu na hlavu.

c. Co z té krvi vyrůstete?
Vyrůstete z ní libeček,
A z libečka pupýnek,
A z pupýnka růžička,
A z růžičky zrnečko,
Ze zrnečka vínečko,
Kdo to víno pit bude,
Všech hříchů zbaven bude.

Z toho révka púpénko,
Z toho pupna listeček;²⁾
Z toho listka hrozének,

2) po revíčku listeček,
po listěčku kvíteček atd.

Z toho hrozna vínečko.
Kdo to víno pit bude,
Ten na věky živ bude.
Bude je pit svatý Ján,
Naposledy Kristus Pán.

42. Utrpení Páně.

Vyšla hvězda na kraj světa,
Osvítla do půl světa.

Nebyla to hvězda jasná,
Než to byla panna krásná.¹⁾

Šla Maria, šla plačící,
Syna svého hledající.

Přišla tě tam na údolí,
Nalezla tam Apoštoly.

A vy milí Apoštoli,
Co jste smutní, neveselí?

My sme smutní, neveselí,
Že sme Krista neviděli.

Neviděli, neslyšeli,
Jak ve čtvrtek při večeri.

Když chléb lámal a rozdával,
A svou svatou krev nám dával.

Jezte, píte, pamatujte,
Této noci mne ztratíte.

A jak bylo po večeri,
Hned ti židi Krista jali.

Octa, žluči nastrojili,
Na dřevo kříže přibili.²⁾

Maria to uslyšela,
Hned pod svatý kříž běžela.

A tam stála a plakala,³⁾
Kde ta svatá krev kapala.

Kde ta svatá krev kapala,
Všady růže prokvétala.

Co tu matičko stojíte,
Tak přežalostně hledíte?

Jak tu nemám smutná státi,
Nad synáčkem naříkati!

Když z něho krev svatá stříká;
Což jest ta bolest veliká!

Sstup můj synu s kříže dolů,
Já za tebe trpět budu.

Neplač, neplač, milá máti,
Třetího dne volím vstáti.⁴⁾

Já netrám za žádného,
Jen za hříchy světa zlého.

A já trpím za křesťany,
Aby v pekle nezůstali.

V pekle pálí věčný plamen,
Uchovej nás Kriste. Amen.

1) Byla to Maria krásná.

2) Dejme Kristu octu žluči,
Ať se v něm srdce rozpučí.

3) Matka stála jako skála.

4) Mlč matičko, mlč a neplač,
Šak já vstanu třetí den zas.

b) *Lyrické*

41. Starost a doufání. *)

Ach Bože do-brý, mám děti drob-ný, nú-za ve - li-ká,
a chleb ni žádny.

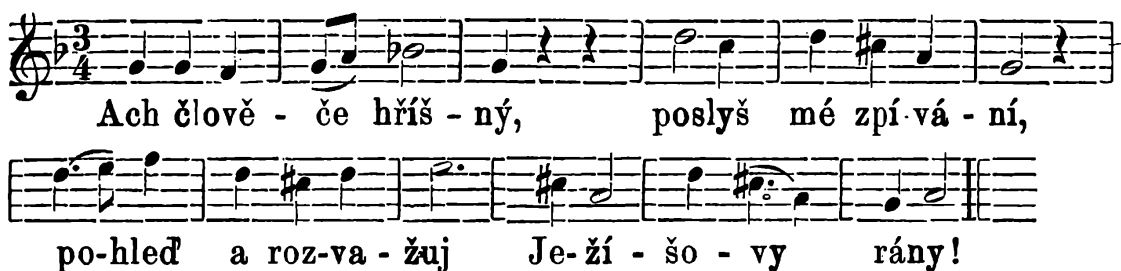
Ach Bože dobrý, mám děti drobný,
Núza veliká, a chleb nižádný.

Co pak mám dělat, komu stěžovat!
Děti chcú chleba, co pak si počat!

Půjdu já k Otci, on je všemocný,
On mně spomůže v této úzkosti.

*) Zpívají tu píseň při tanci: na tři kroky — zvláště na svadbách.

44. Trudy Páně. *)

Ach člově - če hříš - ný, poslyš mé zpí - vá - ní,
po-hleď a roz-va - žuj Je - ží - šo - vy rány!

Ach člověče hříšný, poslyš mé zpívání,
Pohleď a rozvažuj Ježíšovy rány!

Náš milý Spasitel hned od narození,
Věrně jest pracoval pro naše spasení.

Tak nás milý Ježíš, tak nás zamiloval,
Že své drahé tělo pro nás nelitoval.

Dal se od katanů ukrutně trýzniti,
Dal pro nás své tělo na kříži probiti.

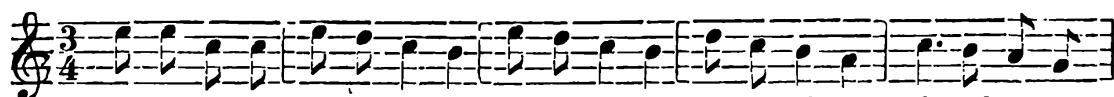
O člověče hříšný, to často rozjímej,
Pro Christovu lásku hříchům výhost dávej.

Takého nenajdeš sobě upřímného,
Jakého spatřuješ Spasitele svého.

O Christe Ježíši, uděl mně milosti,
Abych jenom v tobě nacházel radosti.

*) viz pozn. 2. k č. 37.

45. Večerní.

A už my se spat strojíme, Bohu du-ši po-ru-číme, tak jako ten

sva - tý Šče - pán, dyž měl bý - ti ka - meno - ván.

Nápěv jiný.

A už my se spat strojíme, Bohu du-ši po-ru-čí-me, tak ja - ko

ten sva - tý Šče - pán, dyž měl bý ti ka - me - no - ván.

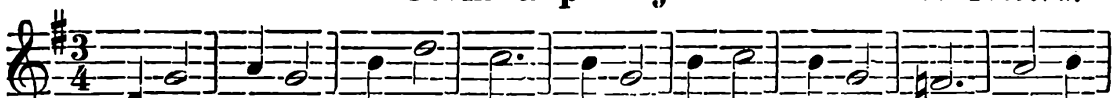
A už my se spat strojíme,
Bohu duši poručíme,
Tak jako ten svatý Ščepán,
Dyž měl býti kamenován.

Bil se nábožně v prsy své:
Pane odpusť mně hříchy mé,
Všecky hříchy nepravosti,
Ach můj Bože na výsosti.¹⁾

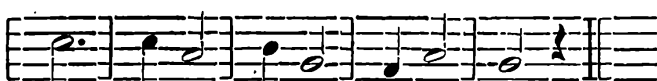
1) Co sem činil od mladosti.

Čtení a pění jiné.

Od Přibora.

Už na lo-že li-ha - my k Tobě Bo-že vo-la - my, Bo-že

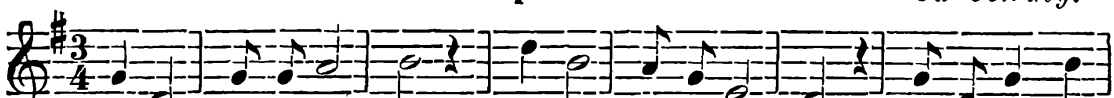

naš, To-bě se po - ru-ča - my.

Už na lože lihamy,	Opatruj nas tej noci	Odvrať od nas všechno
K Tobě Bože volamy:	Nědaj zlemu tej moci,	zle,
Bože náš,	Bože náš,	Myšlenky nepřoctive,
Tobě se poručamy.	Rač nam býť napo-	Bože náš,
	mocny.	Tobě se poručamy.

46. Opuštěnec.

Od Ostravy.

Bě-ži vo-da bě - ži, po ka - me - ni šu - sci, zka - za - la mně

moja mi-la, že mne už o pu - sci, že mně už o - pu - sci.

Běži voda běži, po kameni šusci,
Zkazala mně moja mila, /: že mne už opusci.:/

Už mne opusčila cela ma rodzina;
Ene mne ty něopuščaj, panenka Maria!

Už mne opusčili bratři, tovaryši,
Ene mne ty něopuščaj, můj Kriste Ježíši!

Už mne opusčili, kteří byli se mnu,
Ene mne ty něopuščaj, který jsi nade mnu!

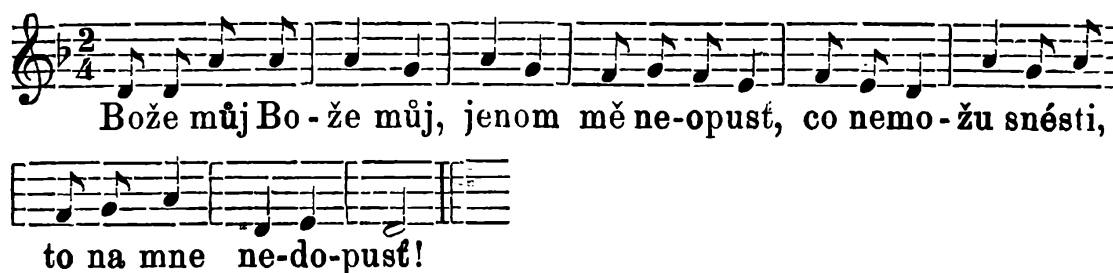
Ze Studenky.

Běži voda běži z hrazky do rybníčka,
A už sem ja pochovala svojího tacička.

Běži voda běži, kolečkem te točí,
Ach už sem ja vyplakala svoje černé oči.

Běži voda běži, po kameňu šusci,
Enem ty mne něopuščaj můj Kriste Ježíši.

47. Postesk.

Bože můj, Bože můj, jenom mě neopust,
Co nemožu snéstí to na mne nedopust!

Bože můj, Bože můj, Bože můj -nebeský,
To na mne nedopust, co nemožu snéstí.

48. Opatření Boží.

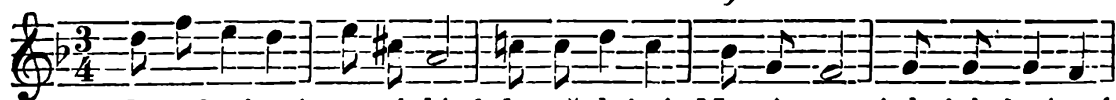
Z Černotina od Hranic.

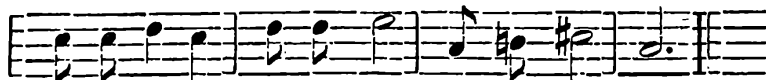
Dyby mi tak pán Bůh přil, jak mi lidi přejú,
Už bych dávno ležela pod tú černú zemú.

Ale že mi Pánbiček všecko dobré přeje,
Taky se mi na světě všecko dobré děje.

49. Poutní. *)

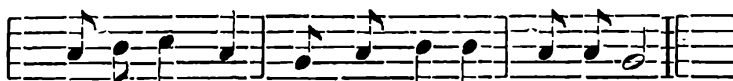
Horo krásná spani-lá, kde přebývá Ma-ri - a, jak jsi krásná

k mi-lo-vá-ní, Svato-hor-ská Ma - ri - a.

Horo krásná spani-lá, kde přebý-vá Ma-ri-a, jak jsi krásná

k mi-lo-vá-ní, Svato-horská Ma-ri-á.

Horo krásná, spanilá,
Kde přebývá Maria,
Jak jsi krásná k milování,
Svatohorská Maria!

Uslyšel sem krásný hlas,
Jak Maria volá nás:
Podťte ke mně moje děti,
Přišel čas, již přišel čas.

Ti ptáčekové spanilí
Chválí pannu Marii;
Zezulenky milým hlasem
Cukrují, aj cukrují.

Poutníčkové rozmilí,
Pozdravujme Marii,
Čisté srdce Boží matce
Darujme, o darujme.

O převzácný klenote
Nejkrasší na tom světě!
Kdo tebe má ten se s tebou
Jako v nebi raduje.

Slyš matičko volání,
Pros za věrné křesťany,
By se ráčil Bůh smilovat
Nad námi, ach nad námi!

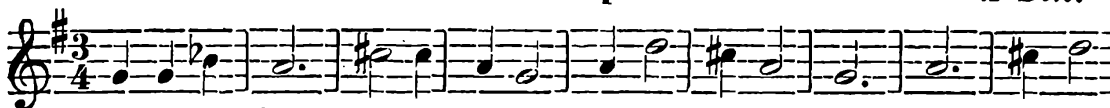
Vypros nám požehnání,
O Svatohorská paní,
Ať víra, naděje, láska
Přebývá mezi námi.

Zvlášť se rač přimlouvati,
Když budu umíráti,
Bychom hodně tělo Páně
Přijali, ach přijali.

*) Viz pozn. 2. k č. 37.

50. Nocleh po smrti.

Z Bělé.

Ho-ro mi - la, vy-so-ka's je, ko-pe-čku ze - le - ný! jak ja

so - bě roz-po --menu na můj deň po - sle - dni.

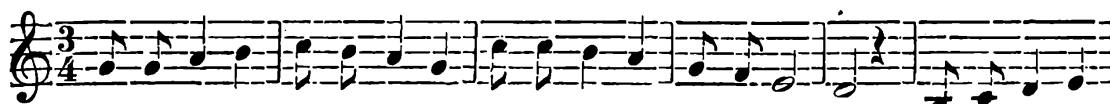
Horo mila, vysoka's je,
Kopečku zelený!
Jak ja sobě rozpomenu,
Na můj deň poslední.

Ach Bože můj, mocny Bože,
Kaj můj nocleh budžě,
Tenkrat když moja dušička,
Z meho těla vyjdzě.

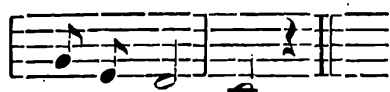
Snad u Krista Spasitele,
Tam si odpočině,
Ach tam ona prvšú nocku
Ach dobře spać budžě.

Mam ja postelku ustlanu,
Ale vim že dobře,
Co mi Kristus Ježíš ustlal
Na kalvarskej hoře.

Jiné čtení a pění.

Hdžě můj prvni nocleh budžě, hdžě můj prvni nocleh bu-džě, až ma du-še

z cěla vy - jdzě.

Hdžě můj prvni nocleh budžě, /
Až ma duše z cěla vyjdzě? 1)

Půjdzě ona k panu Bohu,
Ach již ten čas přijdzě domů.

Dej, bychme se radovali,
A tam šťastně putovali.

Do domu tveho jasneho,
Na věky něskonaleho.

1) kladou též před veršem tímto ještě
jiný tento:

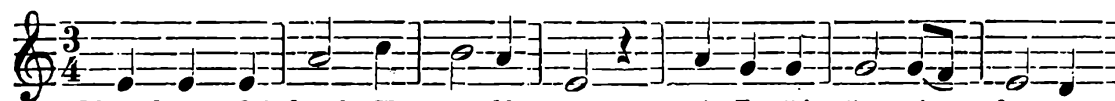
Cělo leží, hrozně štuka,
Dušička se v cěle leka.

O dej nam to, mily Paně,
Ač se nam to všem dostaně.

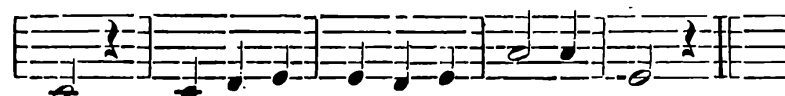
Přivedz nas tam, slavný hosci,
Do tej něbeskej radosci.

51. Hlásný.

Hlásný opovídaje hodiny večír takto zpívá:

Chval každý duch Ho-spodi - na, i Je-ží - še je - ho sy-

na, od-bi-la de-vá-tá ho-di - na.

Chval každý duch Hospodina,
I Ježíše jeho Syna,
Odbila devátá hodina.

Opatrujte světlo, oheň,
Ať není žádnému škoden,
Odpočiňte s Pánem Bohem.

Svatý milý Floriáne,
Této dědiny patrone,
Chraň nás od věčného ohně. *)

Z rána:

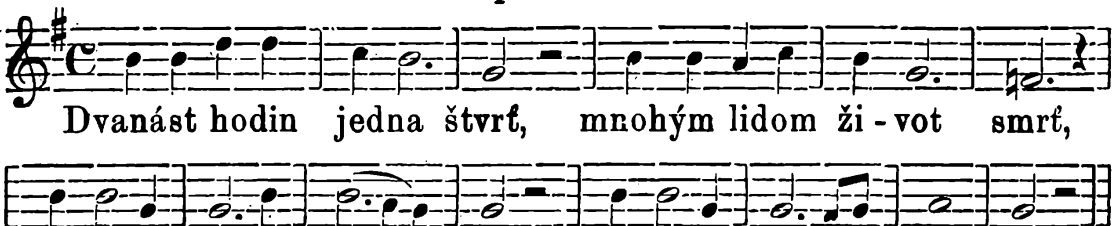
Chval každý duch Hospodina,
I Ježíše jeho syna,
Odbila již druhá hodina.

Odbila druhá hodina,
Vstávej, vstávej duše věrná,
A poklekni na kolena!

Vstávej, již bude svítati,
Máš Pána Boha chváliti,
Že tě ráčil ostříhati.

*) Svatá panenko Maria,
Matko naše milostivá,
Pros Ježíše svého Syna!
By nám ráčil odpustiti,
Nás té noci ostříhati.
Od neštěstí chrániti.

O půl noci:

Dvanášt hodin jedna štvrt, mnohým lidom ži - vot smrt,
ta přijde ne-na dá - le, se-be-re pá - ny, krá - le.

Dvanášt hodin, jedna štvrt,
Mnohým lidom život — smrt;
Ta přijde nenadále,
Sebere pány, krále.

52. K sv. Janu Nep.

(do kola tancující ji zpívají).

Z Čučic.

Já na svě-tě zar-mó-ce-ná, o-de všech sem o-pu-ště-ná, nemám v světě
žá-dného kromě Já-na sva-té-ho.

Já na světě zarmócená, ode všech sem opuštěná,
Nemám v světě žádného, kromě Jána svatého.

Nemám kdo by orodoval, za mne k Bohu stížnost podal,
Proti utrhačům mým, bezbožným nešlechetným.

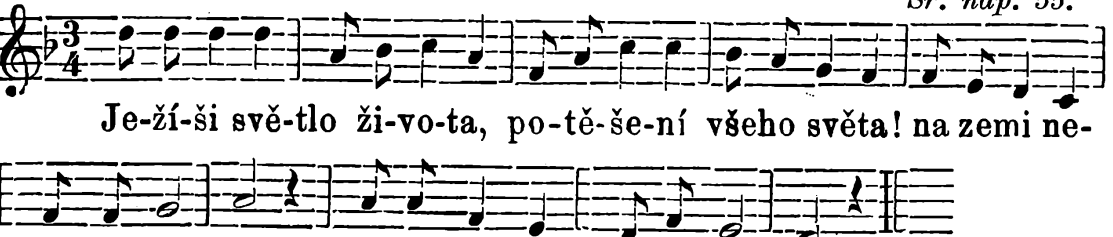
Zlé huby se staví na mne, jazyky si brousí na mne,
Kterak by mě skazili, v hanbu mě přivodili.

Ale toho nedovedó, a v hanbu mě nepřivedó,
Svatý Jan mně pomůže, utrhače přemůže.

O zastaň mě Jene svatý, zahub jazyk jedovatý,
By se všickni poznali, na pokání se dali.

53. Vzdychot na pouti života. *)

Sr. náp. 55.

Je-ží-ši svě-tlo ži-vo-ta, po-tě-še-ní všeho světa! na zemi ne-
jsem než-li host, u-děl ať sem hříchů svých prost.

*) Viz. pozn. 2. k č. 37.

Ježíši světlo života,
Potěšení všeho světa!
Na zemi nejsem nežli host,
Uděl ať sem hříchů svých prost.

Když mně smrtí stuhne srdce,
Budiž slovo Tvé má svíce.
A když nakloním své hlavy,
Přej mi Christe věčné slávy.

Mám před sebou prázdnou cestu
K Tvému nebeskému městu;
Tam je má vlasť zaslíbená,
Krví tvojí vysloužená.

Tvůj kříž berla k putování,
Tvůj kříž mé odpočívání;
Nechť Tvé prostěradlo lněné
Jest mé roucho smrtedlné.

Tvé svaté bolestné rány
Jsou mé duše jisté schrány,
V nichž by se skryla holubice,
A nebála se vichřice.

Dej ať před soudem obstojím,
Odsouzení se nebojím;
Otevři mně nebes vrata,
Když dokonám pouť života.

54. Christus poklad největší. *)

Od žebřáka v Ivančicích. p. T. Pr.

Kde jsi můj přemilý Ježíši Kriste?
Kde Tě hledat budu, na kterém místě?

Puť od sebe světlo, o slunce jasné,
Bez Tebe nám svíce života hasne.

S Tebou se mé srdce žádá spojití,
Bez Tebe nemůže déle živo býti.

Dokad Tě nenajdu, volat Tě budu,
Ve dne také v noci volat Tě budu.

Ach pospěš k smutnému, déle neodkládej,
Můj drahý poklade, pomoci mně dej.

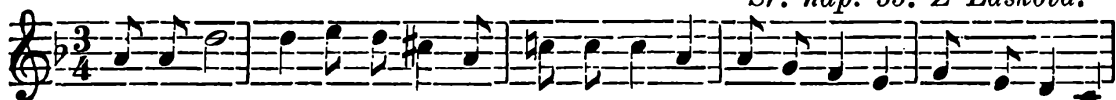
Kdekoli Ty půjdeš, za Tebou půjdu,
Tebe se na věky přidržet budu.

Když Tebe mít budu, předražený hosti,
Nech jiného nemám, na tom mám dosti.

*) Viz č. 37. pozn. 2.

55. Okolo kříže.

Sr. náp. 53. Z Laškova.

Když i-du o-ko-lo kří-že, lejó se mně v oči sloze, když pohlednu

na sva-tý kříž, na němž umřel můj pan Je-žíš.

Když idu okolo kříže,	Nedopóšcej Bože na mne,
Lejó se mně v oči sloze,	Že sem zhřešil přenáramně!
Když pohlednu na svatý kříž,	Když já budu v černé zemi,
Na němž umřel můj pan Ježíš.	Rač spokojit mé svědomí.

Jiné čtení a pění.

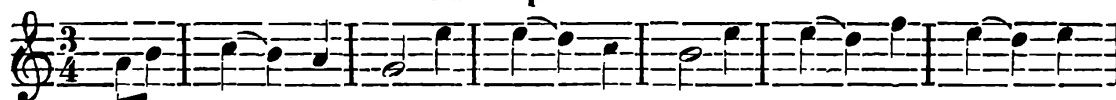
Z Osvětman.

Lí - bám já ten-to kříž sva-tý, na němž jest Ježíš rozpia-tý.

Líbám já tento kříž svatý,	Jezu Christe netreštěj nás,
Na němž jest Ježíš rozpiatý.	Tvá matička prosí za nás.
Líbám Tebe o Ježíši,	Prosí Tebe: O synáčku,
Draho's vykúpil mů duši.	Nerač trestat svú ovčíčku.
Děkuji Tobě za všecko,	Vztáhni Christe svú ručičku,
Dal's probodnúť své srdečko.	A požehnej mů dušičku.

Jiná podobná.

O bá-vám se sú - du Tvé-ho, když Tě vi díím roz-

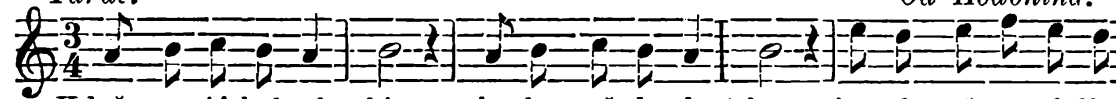
pia - té - ho.

Obávám se súdu Tvého,	Požehnej nás, zachovej nás,
Když Tě vidím rozpiatého.	S svú milostí budiž při nás.
O Ježíšku, o kvítečku,	
Požehnej nás svú ručičkú.	

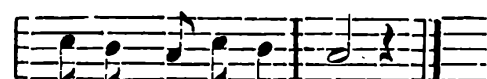
56. Život lidský.

Tarde.

Od Hodonína.

Když som já byl mla-dý, by-lo mně dvadcet let, byval mně po vů-li,

bý-val mně ce-lý svět.

Když sem já byl mladý, bylo mně dvacet let,
Býval mně po vůli, býval mně celý svět.

A od tech dvaceti šlo mně ke třiceti,
Už mně počínaly mé líčka měnati.

A od tech třiceti šlo mně k čtyřiceti,
Už mně počínaly mé údy klesati.

Od tech čtyřiceti šlo mně k padesáti,
Už mia obsypaly moje drobné děti.

Od tech padesáti bylo mně šedesát,
Už mně počínaly mé vlásky šedivjat.

Od tech šedesáti bylo sedemdesát,
Už sem si já začal ten svět rozvažovat.

Od sedemdesáti bylo osemdesát,
Už sem sa já začal hůlečku podpírat.

Od osemdesáti bylo devadesát,
Už sem si já počal s malýma dětma hrát.

Od tech devadesát už mně ide ke stu,
Už mně ukazují ke krchovu cestu.

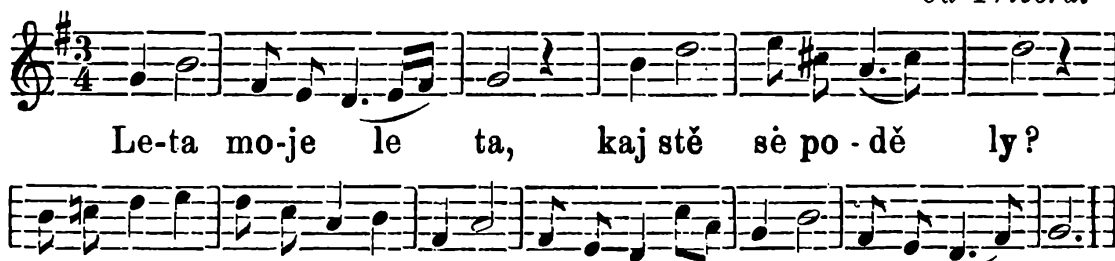
A po tech sto letech ešte jedno leto,
Už mně rozžihajte moje děti světlo.

Do hrobu mia dajte, do hrobu tmavého,
Tam budu spočívat až do dně súdného.

Tam vás moje děti vsecky čekat budu,
Až na ten súdný deň přinde anděl s trúbú.

57. Mládí a stáří.

Od Příbora.

Leta moje leta, kam stě se poděly?
Něvěděly nožky moje,
Jakby chodiť měly.:/

Chodivaly ony po hoře, dolině;
A včul chodiť už něchcetě,
Choť vam hraju šumně,

Co je už tu po mně, po tym
mrtvym těle,
Zaněstě mne na krchovo,
Do tej tmavej země.:/ —

58. Útulek v Christu Pánu.

Pohoř. 471.

Má duše schovej se, nepří-tel blí-ží se. Já sem se

scho-va - la do ran Kri-sta Pána, já již ne - bo-jím se.

Má du-še scho-vej se, ne-přítel blí - ží se. Já sem se

scho-va - la do ran Kri-sta Pá-na, já již ne - bo-jím se.

Má duše schovej se,
Nepřítel blíží se.
„Já sem se schovala
Do ran Krista Pána,
Já již nebojím se.

Ty Kristovy rány
To jsou moje brány,
Aby ve dně v noci
Neměl ke mně moci
Ten ďábel pekelný.

Tobě, o Ježíši,
Odevzdávám duši,

Veď ji a zastávej,
Padat ji nedávej,
Až můj čas vyprší.

Pak, Kriste, duši mou,
Vem ji k sobě sebou,
Do věčné radosti,
Do nebeské vlasti,
Ať přebývá s Tebou.

Ještě taky žádám,
A svou prosbu skládám,
Za své dobrodince,
V poslední hodince
Tobě jich oddávám.

59. Chof Christus.

Od Ostravy.

Ma mi-la dzě-večko, jak se pěkná zdaš! Edem spomeň na to,

že jsi popel bla-to, konec lasky maš.

Ma mila dzěvečko,
Jak se pěkná zdaš!
Edem spomeň na to,
Že jsi popel bláto,
Konec lasky maš.

Nač jsi ty dzěvečko,
Nač jsi myslela?
Stvořitele sveho,
Ježíše mileho,
Jsi opuscila!

Edem, ty dzěvečko,
Světa zaněchaj!
Stvořitele sveho,
Ježiše mileho,
Za ženicha měj.

Marii Přiborsku
Sem si oblíbil. *)
Kdo se ji něspusci,
Ona něopusci,
Že by pochybil.

*) Tu sobě oblib.

60. Nejdražší poklad. *)

Maria po Bohu v tom světě nāděje,
Tebe naše srdce milovat slibuje.

Ty jsi překrásného matka milování,
Na tebe po Bohu krásnějšího není.

Není hoden míti srdce ve svém těle,
Kdoby nemiloval matičky spanilé.

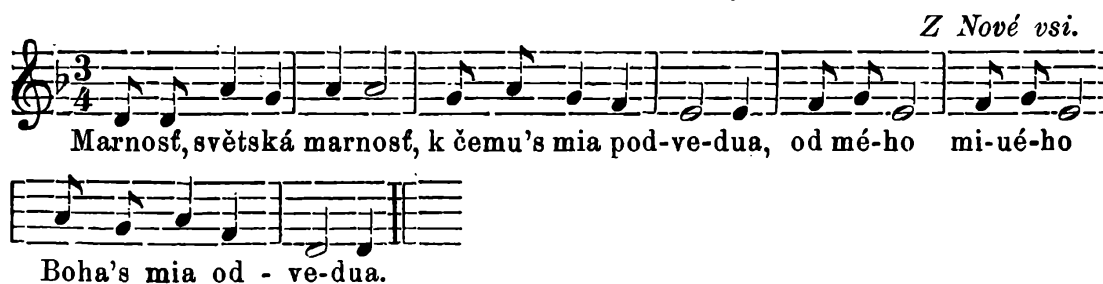
Patř na srdce naše, jak láskou plápolá,
K tobě o Maria ustavičně volá.

Tys poklad, tys klenot v tom světě nejdražší;
Budiž o matičko pomocnicí naší.

Poníženě k svatým nohám tvým padáme,
Dej nám ať se s tebou v nebesích shledáme.

*) Viz č. 37. pozn. 2.

61. Obávání se.

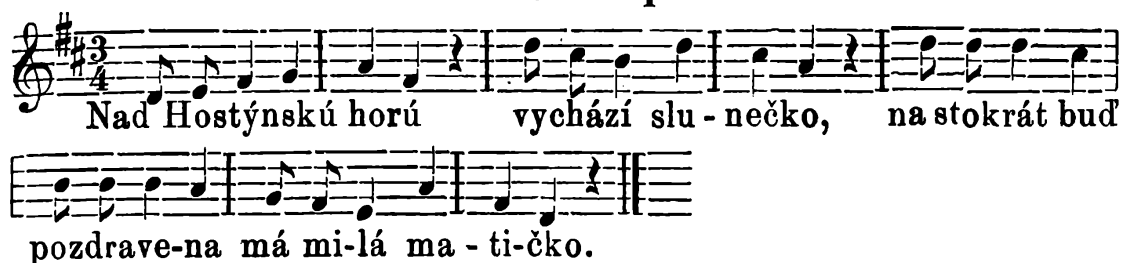
Marnost, světská marnost, k čemu's mia podvedua
Od mého miuého Boha's mia odvedua.

On mia na to stvořiu, abych jemu suúžiu,
A já sem, můj Bože, k tvej libosti nebyu.

Z Nové vsi.

Ja kdybych byl umřel na svatém Kopečku,	Budiž pozdravena, odevšech uctěna,
Byli by mně pochovali V samém izopečku.	Fridecká Maria.
Ja kdybych byl umřel na svatém Hosténě,	Nad svatým Hosténem stojí na poledně,
Byli by mně dali přikrýt V samým rozmarýně.	Budiž pozdravena, odevšech uctěna,
Za svatým Fridečkem slunečko vychází,	Hosténská Maria.
	Nad svatým Kopečkem slunečko zachází,
	Budiž pozdravena, odevšech uctěna,
	Kopecká Maria.

Jiné čtení a pění.

Nad Hostýnskou horou vychází slunečko, na stokrát buď
pozdravena má milá matičko.

Nad Hostýnskou horou vychází slunečko;
Na stokrát buď pozdravena má milá matičko.
Přimlúvej se za nás vždycky a každý čas;
A když duše z těla vyjde, přijmi ji pod svůj plášť.
Když se postavíme pod úřad nebeský,
Matka Boží prosbu složí u milosrdenství.
A když matka Boží za nás prosbu složí,
Má u Boha přislíbeno, zač žádá, obdrží.
Když se tam dostanem, buď pán Bůh pochválen,
A i se všemi svatými, až na věky. Amen.

64. Pomnění na dušičky.

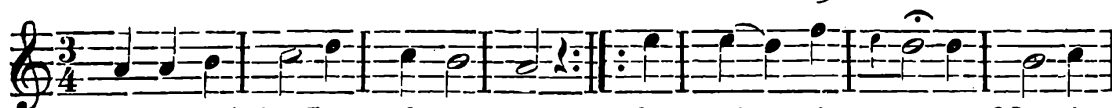
Od Brna.

Na du - ši - čky spo - mí - nej - te, } Budó na vás
Z o čist - ce jim spo - máhej - te. }
zaspomí - nat, dyž bu - de - te u - mí - rat, u - mí rat.

Na dušičky pomínejte,
Z očistce jim pomáhejte.
Budó na vás zas pomínat,
Dyž budete umírat.

65. Maria Žarošská. *)

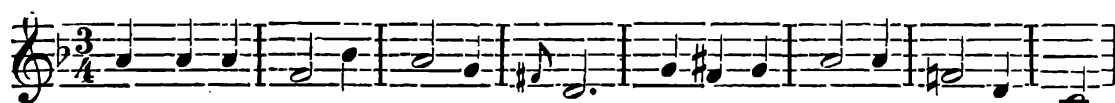

Na stokrát buď po-zdrave-ná, } O Ma - ri a, o Ma-ri-
 Na ti-síc-krát po-chvále - ná. } O Ma - ri a, o rů-ži-

a, ty jsi ne - be - ská li - li - ja,
 čko, zdrávas Ža - roš - ská ma-ti - čko.

Jiné pěni.

Na stokrát buď po-zdrave - ná, na ti-síc-krát po-chvále - ná.

O Ma-ri a, o Ma - ri-a, ty si ne-be-ská li - li - ja,
 O Ma-ri - a, o rů - ži-čko, zdrávas Ža-rošská ma - ti-čko.

Na stokrát buď pozdravená,
 Na tisíckrát pochválená,
 O Maria o Maria!

Ty jsi nebeská lilija;
 O Maria, o růžičko,
 Zdrávas Žarošská matičko.

Z východních jsi krajin vyšla,
 Do Moravy si k nám přišla,
 O Maria, o Maria!
 Ty jsi nebeská lilija;
 O Maria, o růžičko,
 Zdrávas Žarošská matičko.

Svatý Cyrill z Boží rady
 Postaviti tě dal tady,
 O Maria, a. t. d.

Na tisíc let již jest tomu,
 Co přebýváš v tomto domu,
 O Maria, a. t. d.

Korunu neseš na hlavě,
 Činíš zázraky v Moravě.
 O Maria, a. t. d.

Vědí to co byli chromí,
 Hluší, němí, nevidomí.
 O Maria, a. t. d.

Turek pohan sem přitáhl,
 Po tvém sídle ruku vztáhl.
 O Maria, a. t. d.

Padnul slepý u oltáře,
 Oslepila ho tvá záře.
 O Maria, a. t. d.

Hájila jsi svého místa,
 Morava hned byla jistá.
 O Maria

Horlivě nás se ujímej,
 Krista Pána za nás vzývej,
 O Maria

Nedopouštěj na nás pádu,
 Chraň od moru, vojny, hladu,
 O Maria

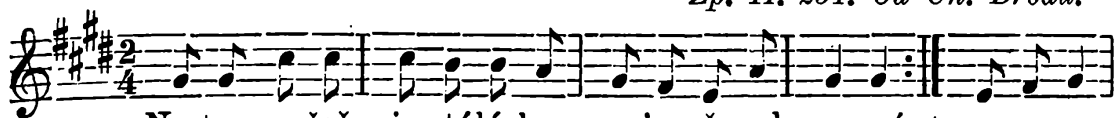
Nejvíce pros Boha, žádáme,
 Ať ho hříchem nehněváme,
 O Maria

Při poslední pak nás době
 Do nebe zavolej k sobě,
 O Maria, a. t. d.

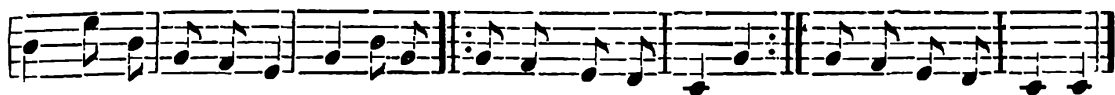
*) Viz č. 37. pozn. 2.

66. Svět všečen marný.

Zp. II. 234. Od Uh. Brodu.

Na tom světě nic stálé-ho, on je všecek marný, { A dy při-
Mo-je le-ta ta-ky i - dú rovno s ho-di - na-mi. }

jde amen, složá na mne kamen, duša v skrúšenosti {
půjde do věč-no-sti, { půjde na e-xamen.

Na tom světě nic stálého, on je všecek marný,
Moje leta taky idú rovno s hodinami.
A dy přijde amen, složá na mne kamen,
Duša v skrúšenosti půjde do věčnosti,
Půjde na examen.

Tenkrát se každý doví, jaké to tam bude;
Budemli mět dobré skutky, dobře nám tam půjde.
Ale ty zlé skutky, ty budú zármutky,
Ty nás budú hnísti, ty na srdci hrýzti,
Ach po všecky věky!

Ale na to žádný člověk předce dbati nechce,
Jenom sobě naplňuje každý svoje měšce.
Nech je mladý, starý, předce je lakomý,
Statky sobě shání, hříchu se nechrání,
Až dojde na máry.

67. Rozjímání skutků Božích.

O ho-ry, kopce a do-li - ny! jak jste mně bý-va - ly

u - přím - ny! Když jsem já k vám chodíval, mě-síček mně pěkně

sví-tí val.

O hory, kopce a doliny,
Jak jste mně bývaly upřímný!
Když jsem vámi chodíval,
Měsíček mně pěkně svítíval.
Svítily hvězdičky překrásné,
Obloha, celé nebe jasné,

Všecko všady vesele,
Utěšení moje spanilé.
Chodil jsem přes všechny doliny,
Přes hory, louky a roviny,
Chodníček mně ubýval,
Když jsem si na Boha myslíval.

Myslil jsem v srdci svém na něho,	Každý pozemský tvor Tě vzývá,
Rozjímal jsem ty skutky jeho:	Pták, jenžto nad mou hlavou zpívá,
Bože jak jsi rozmilý,	Všecko Tě oslavuje,
Slavný, dobrotivý, spanilý!	Nademnou moc Boží zvěstuje.

Krásu Tvou zvěstuje obloha,	Půjdu tak ve svatém pokoji,
Dobrotu dobrodiní mnohá,	Pán Bůh mě na cestě zprovodí;
Nebe, země, dílo Tvé,	Doved Pane, doved mě
K lásce probuzuje srdce mé.	Po této časnosti do nebe.

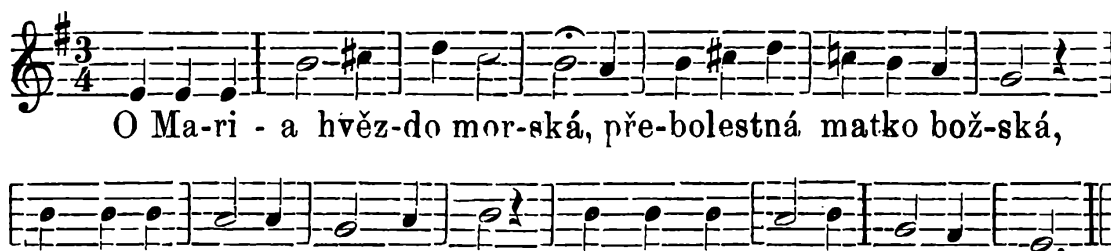
68. Dětská večerní.

O Je-su, můj Je-su, ty's o-brana mo-je.

O Jesu, můj Jesu,	A když nyní usnu,	Ochraň všechny lidi
Ty's obrana moje.	Opatruj mě, pane,	Od ohně a vody.
A půjdu já, půjdu	Ať moja dušička	Od moru a hladu,
Do svého pokoje.	Ráno zdravá vstane.	A všeliké škody.

69. Důvěra ku přímlovám P. Marie. *)

O Ma-ri - a hvěz-do mor-ská, pře-bolestná matko bož-ská,

na tom mo - ři svě - ta vzdychám a s prosbou k Tobě pospí - chám.

O Maria hvězdo morská,	A když přijde čas určitý,
Přebolestná matko božská,	A surť se bude blížit,
Na tom moři světa vzdychám,	Tenkrát v poslední nemoci
A s prosbou k Tobě pospíchám.	Příspěj svou mocnou pomocí.

Račič mě v smutku těšiti,	Umřítí se já nebojím,
V nebezpečenství chrániti,	Nebo se nadějí kojím,
Abych nikdy nepoklesl,	Že skrz tvou svatou ochranu
Zlé i dobré jednak nesl.	K Tvému Synu se dostanu.

*) Viz č. 37. pozn. 2.

70. Hlas Páně. *)

Ovečko ztracená,
Celá zarmoucená!
Sem ke mně pospíchej,
Nic se neostýchej.

Ruce roztahuji,
Sebe obětuji;
Přijmu tě na milost,
Odpustím ti vši zlost.

Prosím v truchlivosti,
Odpusť mně mé zlosti!
A již mne ozdravuj,
Neb jsi Ty lékař můj.

„Ach já nesmím k Tobě,
Stydím se v té době,
Těžce sem shřešila,
Tvou lásku ztratila.“

„Ach já omámená,
Ovečka ztracená!
Hle zdaleka stojím,
Vrátiti se bojím.“

Byla sem vyhnaná,
A hříchům prodaná,
Hynula sem cele,
Na duši na těle.

Pastvou tě nakrmím,
Svým tělem nasytím,
Navrať se brzičko,
Ztracená ovečko!

Neboj se spanilá,
Pojď ke mně rozmilá.
Vstaň, ó vstaň od země,
A obrať se ke mně.

Již činím pokání,
Uděl smilování!
Přijmi navrácenou,
Ovečku ztracenou.“

„Ráda bych šla blíže,
Nedá hříchů tíže.
Podvést sem se dala,
Na Tebe nedbala.“

Hleď, jak Já pro tebe
Opustil sem nebe.
Pojď tedy brzičko,
Ztracená ovečko.

O vítej ztracená,
Vítej opuštěná!
Vítej holubičko,
Vítej má ovečko!

Tys drahý poklad můj,
A já sem pastýř tvůj.
Bok tobě odvírám,
A v stráž tě zavírám.

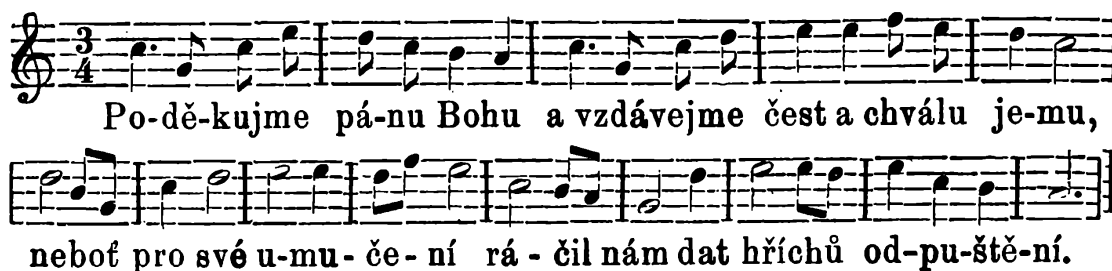
„O pastýři milý,
Miláčku spanilý!
Slyším Tvé volání,
Již činím pokání.

Hlavu nakloňuji,
V lásce se skloňuji,
Polib mne dušičko,
Ztracená ovečko.

*) Viz č. 37. pozn. 2.

71. Muka Páně.

(Spívají děvy na smrtnou neděli).

Poděkujme pánu Bohu,
A vzdávejme čest chválu jemu,
Neboť pro své umučení
Ráčil nám dat hříchů odpuštění.

S nebe stúpil, ponížil se,
A z Marie panny narodil se;
Tři a třicet let pracoval,
A pak na svatém kříži umíral.

Lámala matka své ruce,
Když viděla syna v těžké muce,
Od nepřátel zhaněného,
A na svatém kříži rozpjatého.

Slyšela ho plačícího,
Viděla ho ukrvaveného,
Nemohla ho slovem těšit,
Ani jeho svatou krev zastavit.

Svatá krev jest po něm tekla,
Z hlavy, z boku, z čistého života,
A tá krev nás vykúpila
Z muk velikých, z horúcího pekla.

Kriste pro tvé umučení,
Račiž nám dat hříchů odpuštění,
Ať nás nezžehne věčný plamen,
Uchovej nás Jezu Kriste. Amen.

72. Christus choť duše, *)

Překrásná den-ni- ce vze- jdi v čas na-še -ho zarmouce- ní!

Ty jsi ten ko-ří-nek Jes-se, k Tobě hří-šníci modlí-me se.

Překrásná dennice vzejdi,
V čas našeho zarmoucení!
Ty jsi ten kořínek Jesse,
K Tobě hříšníci modlíme se.

Počátek jsi a skonání,
Milost Tvá nás vždycky chrání.
Uchop mne v své svaté ruce,
Ať tě nepustím dokonce.

Krásný kvítku libovonný,
Králi z Boha narozený.
Srdce moje Tebou jaté
Spočine v Tvé lásce svaté.

Čím víc lásku Tvou rozjímám,
Víc Tě milovati žádám;
Tvé milosti, o můj Bože,
Kdož se nasytiti může?

Rač mně milost prokázati,
Nademnou se smilovati,
O můj Pane, můj Ježíši,
Přijmi za choť moji duši.

V libém ochrany Tvé stínu
Beze strachu odpočinu,
Nebo na mé nepřátely
Obracuješ svoje střely.

Kriste, překrásná lilije,
Vykvetlá z panny Marie,
Rozviň sklad své spanilosti,
Opoj duši svou milostí.

O Ježíši choti vzácný,
Připrav duši palác krásný,
K věčnému s Tebou bydlení
Ozdob ji kmentem, perlami.

*) Viz č. 37. pozn. 2.

73. K sv. Michalu archang.

Ze Lhotky u Příbora.

Přimlu-vaj se za nas dycky na kaž-dy čas, o sva-ty

Micha - le, my k tobě vo - la - me, o pomoc ža - da - me, náš mi - lý

pa - tro - ne.

Přimluj se za nas,
Dycky a každý čas,
O svaty Michale!
My k tobě volame,
A pomoc žadame,
Naš mily patrone.

Ochraň nas od škody,
Od ohně a vody,

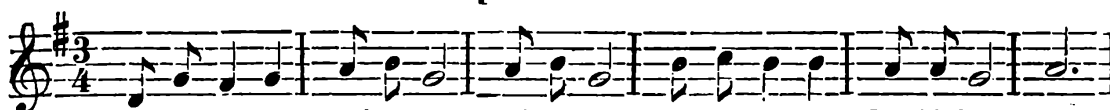
O svaty Michale atd.
Ochraň nam od škody
Na poli urody,
O svaty atd.

Když budem v nemoci,
Přispěj nam k pomoci!
a. t. d.

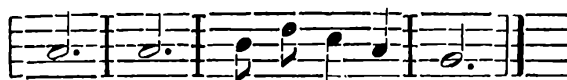
Obzvláště při smrti
Rač přítomen byti atd.
My vždycky každý čas
Běžime pod tvůj plašć.
a. t. d.

Amen ať se staně,
Tak všickni žadame.
atd.

74. Uspávání Ježíška.

Sem pospěšte ptáčátka, zvířátka, spívej-te u děťátka: spi,

spi, spi, náš Ježíš-ku spi.

Sem pospěšte ptáčátka, zvířátka,
Spívejte u děťátka: spi, spi, spi,
Náš Ježíšku spi.

Sem, sem jarní slavičku, čížičku,
Spívej libou písničku: spi, spi, spi,
Náš miláčku spi.

Čížíček pokřikuje, pokřikuje,
Hrdlička mu cukruje, spi spi, spi,
Věčný králi spi.

Sírkorka ho vítá k nám, vítá k nám:
Ty jsi všeho světa Pán, spi, spi, spi,
Náš panáčku spi.

Zezulenka mu kuká, mu kuká,
Holoubek jemu vrká: spi, spi, spi,
Dítě sladce spi.

Přiběhnultě zajíček, zajíček,
Pokleknul u jeslíček: spi, spi, spi,
Věčný králi spi.

Dej zajíčku kožíšek, kožíšek,
Zimu snáší Ježíšek, ať spi, spi,
Ať v teplíčku spi.

„Kdož mě srstí přiodil, přiodil,
Než Ty jenž si mě stvořil? ach
spi, spi,
Stvořiteli spi.

Co's mi dal, vem si zase, vem zase,
Dám se svléct v každém čase; spi,
spi, spi,

Mocný králi spi.

Všechno co kde živo jest, živo jest,
Prokazuje Bohu čest. Spi, spi spi,
Dobrý Bože spi.

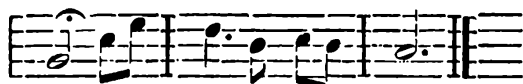
O člověče rozumný, rozumný,
Patř na tvor nerozumný, jak ctí, ctí,
Svého Boha ctí.

75. Večerní.

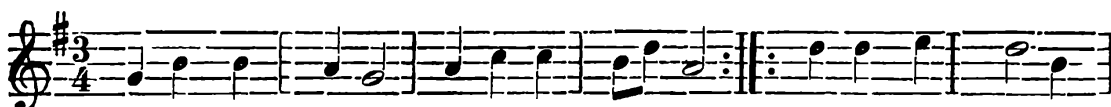
Erb. III. 92.

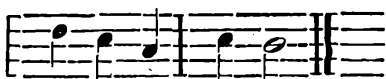
Spala bych spa - la, a - le ne sa - ma, s pánem Je - ží -

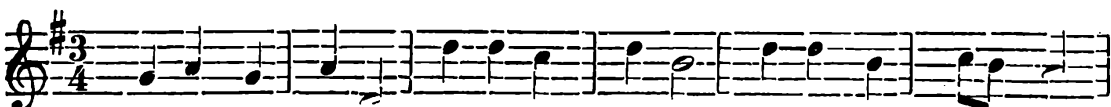
šem, s an - je - lič - ka - ma.

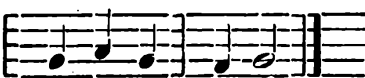
Spala bych spa - la, a - le ne sa - ma, s pánem Je - žíšem

s anje - lič - ka - ma.

Spala bych spa - la, a - le ne sama, s pánem Je ží - šem

s anje - lič - ka - ma.

Spala bych spala, ale ne sama,
S pánem Ježíšem, s anjelíčkama.

Ještě bych k tomu modlitbu dala, ¹⁾
Dybych s panenkou Marií spala.

O Kriste, Kriste můj nejmilejší,
Tobě poručím, tělo i duši. ²⁾

1) zato almužnu dala.

2) dálejšek jiný:

Poručím tobě pod tvou ochranu,
Aby's nás přijal do svého domu.

Kdybych tuto noc umřít musela,
Přiď mi na pomoc panno Maria.

Když budu muset před soudcem státi,
Z mého života počet vydati;

Když bude na mne ďábel žalovat,
Tenkrát se budu strachem, hrůzú trást;

Ať mně nesoudí po spravedlnosti,
Ať mně učiní milosrdenství.

Ať na levici duch můj nestojí,
Ale na pravici v svatém pokoji. —

Stup můj Ježíši do srdce mého,
Najdeš tam, najdeš Jesu napsáno.

Svou duši kladu do tvých pěti ran,
Nechť v tvé milosti život do-
konám. ³⁾

Při mém skonání stůj anjel strážce,
Maria panna orodovnice. ⁴⁾

3) Kladu se, kladu do tvých svatých ran
Dej mně Ježíši, ať šťastně skonám.

4) Ještě jinde přidávají:

Ach světe, světe mě's podmaňoval,
O mó dušičku mě's připravoval.

Věřila jsem ti, nebudu více,
Stup můj Ježíšku do mého srdce.

Jiný dálejšek takto:

Pane Ježíši vem ty mou duši,
Do svého domu pod svou ochranu.

Co v tom tvém domě dělati budem?
Panně Marii věnce vit budem.

A v tom tvém domě je sláva a moc,
Uděl nám^o Bože šťastnou dočnou noc.

76. Svadba poslední.

Erb. II. 102. Zp. II. 33. Sr. Meinert. 98.

Starala se máti má:/ hej nam hej, Ty mně budou pěkně hrát,
Kde mě k místu dochová. A já budu tvrdo spat.

Nestarej se matičko:/ hej nam hej, By mi hráli sto hodin,
Dá mi pán Bůh místečko. Já se už neobudím.

Na Slavkovském křehově, By mě hráli dvě sta let,
Tam mám místo v hotové. Už nepřijdu na ten svět.

Ty nebeské hvězdičky By mi hráli přes tři sta,
Budou moje družičky. Já už půjdu před Christa,
Je tam daleká cesta.

Nebeští andělové Je tam cesta daleká,
Budou moji družbové. Nech se žádný neleká. — *)

Ti Slavkovští zvoníci,
To jsou moji muzici.

Ty Slavkovské zvonečky,
To jsou moje husličky.

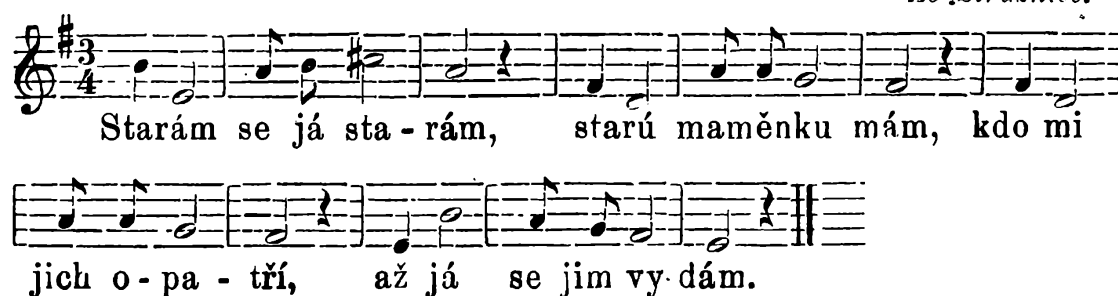
*) Někde dodávají:

Budu ležet na márách,
Jak nevěsta v peřinách.

Hodijó mě do jamy,
Mezi červy a žaby. —

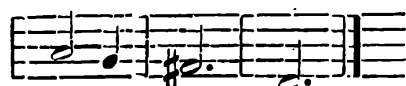
Jiné čtení a pěnění.

Ze Strážnice.

Od Příbora.

Staram se ja sta - ram, kdo mi jich o - pa - tří, až ja
Sta - ru maměn - ku mam,

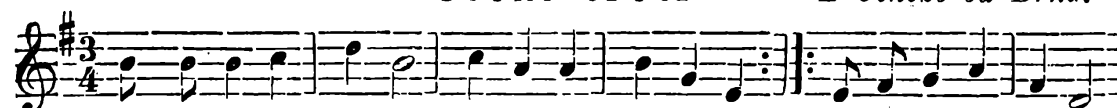
se jim vy - dam.

Staram ja se staram,	A co pak my bychmy	Vezmu si družičky
Staru maměnku mam,	Byly za přátely,	Knězove ručičky,
Kdo mi jich opatří,	Dybysmy my tebe	Ony mne odvedu
Až ja se jim vydam.	Něvyprovodili?	Od moji mamičky. ¹⁾

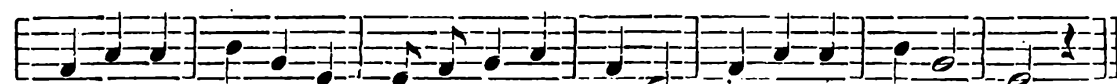
Vydam se ja, vydam	Budu měť za družbu	1) Oni mně podají
Za čtyry neděle,	Svateho Jozefa,	Svěcené vodičky.
Za čtyry neděle,	A za starosvatku	Vezmu si mládence
Do tej cizi země.	Krista Pana matku.	Z růžového věnce.

Rozmili přatele,	Budu měť ženicha	Keří mně ponesú
Něstyďte se za mne,	Ježíše mileho,	K Marii panence.
A vyprovodíte mne	A on mne přivedě.	
Do tej cizi země.	Do kralovstvi sveho.	

Čtení třetí.

Z Ochoze od Brna.

Dyž pudu na trá - vu, pudu po do - li - ně, abych u - sly - še - la

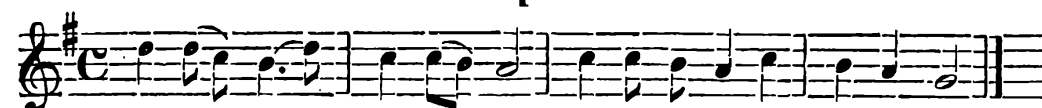

ty Ochoz - ky zvone, abych u - sly - še - la ty Ochoz - ky zvo - ne.

Dyž pudu na trávu,
Pudu po dolině,
Abych uslyšela
Ty Ochozky zvone.

Ty Ochozky zvone,
To je má muzika,
Ony mě budó hrát,
Dyž pudu ze světa.

77. Upřímnost.

U - přim - nost pěkná cnost, ta bude trvat na věčnost.

Upřímnost pěkná cnost,
Ta bude trvat na věčnost.

Maria matičko milá,
Vypros nám milost u Syna.

Miluj mě bratře, já tebe,
Dostaneme se do nebe.

U syna svého milého,
Vypros nám milost každého.

Tam bude v nebi sláva má,
Ježíš, Maria matka má.

78. Zahrada Boží.

Vím já zahrád-ku, mí-stečko krásné, svítí tam slunce pře-vel-mi jas-né.

Vím já zahrádku, místečko krásné, Já nežádám víc světské rozkoše,
Svítí tam slunce převelmi jasné. Žádám já vidět pána Ježíše.

Pravda a víra, láska, pokora, V tom věčném ráji, kde starci hrají,
Do té zahrádky dvěře odvírá. Andělé pěkné písně zpívají.

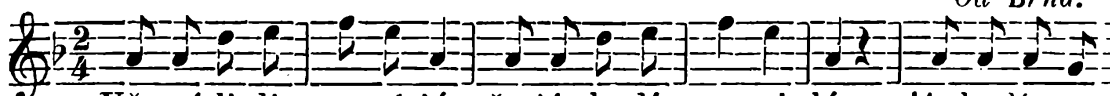
Ach Bože, komu ráčíš to dáti, Raduj se duše a buď veselá,
Ve Tvé zahrádce slávy dojíti. Tvého zde bydla je chvílka malá.

Zde člověk dychtí po světské slávě, Budešli stále zde bojovati,
A zítra již má hrob na hřbitově. Chce ti Bůh za to korunu dáti.

Zde pyšní lidé ve zlatě chodí,
Zítra je červi a žaby snědí.

79. Milá Panna Maria.

Od Brna.

Vše-cí li-di pra-vi-jó, že já chodím za mí-ló, já chodím za

mi-ló za hinó, za panenka Ma-ri - ó.

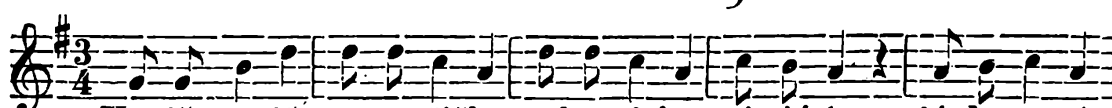
Všecí lidi pravijó,
Že já chodím za miló,
Já chodím za miló za hinó,
Za panenka Marió.

V Tuřanech má domeček,
Překrásné kostelíček.
Panenko Maria, Maria,
Ach boď mně milostivá!

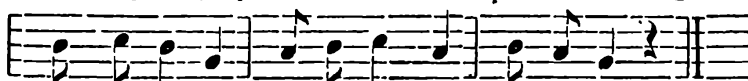
Jiné čtení.

U Žarošic kopeček,
Na kopečku domeček,
V tom domečku tam je má milá,
Ta panenka Maria.

80. Vánoční. *)

Vyviň, vyviň svou ručičku, o božské pa-cholátko, já do ni vti-

sknu hubi-čku, o sladké Je - zu-látko.

*) Viz č. 37. pozn. 2.

Vyviň, vyviň svou ručičku,
O božské pacholátko;
Já do ní vtisknu hubičku,
O sladké Jezulátko.

Nynej, nynej holubičko,
Marijanské poupátko;
Podložím ti své srdéčko,
O nevinné robátko.

Vyhlídáš z lůna matičky,
A snad hledáš beránky?
Z mé duše, bludné ovčičky,
Ustroj své radovánky.

O matko plná milosti,
Půjč mi tvého synáčka,
Ať objímám do sytosti
Andělského panáčka.

Pro to útlé pacholátko
Drsnaté jsou jesličky,
V srdci láskou zapáleném
Lepší jsou poduštičky.

Nebeští dvořenínové,
Sem s nebe pospíchejte,
A rozkošné nemluvňátko
S matičkou *) kolíbejte.

V kralů východních šlepěji
Do Betléma přistoupím,
A víru, lásku, naději
Od nich sobě zakoupím.

O děťátko roztomilé,
Do srdce mého vpadni,
A v duši mé od té chvíle
Na věky věků vládni.

Stavím na Tvém smilování,
Já sem Tvůj, spas mě, pane,
Ať setrvám do skonání,
Dej Bože ať se stane.

Měj se dobře marný světe
S tou podvodnou radostí,
Již Ježíš v srdci mém kvete,
Ten květ plný sladkosti.

*) Tu semnou.

81. Před svadební hostinou.

Vzdejme čest Bohu samému,
Bohu Otci nebeskému,
Jenž nás vše ráčil stvořiti,
A na tom světě řídit.

Buď čest božská Bohu Synu,
Že z nás odňal věčnou vinu,
Kdy za nás ráčil trpěti,
Na dřevu kříže umřít.

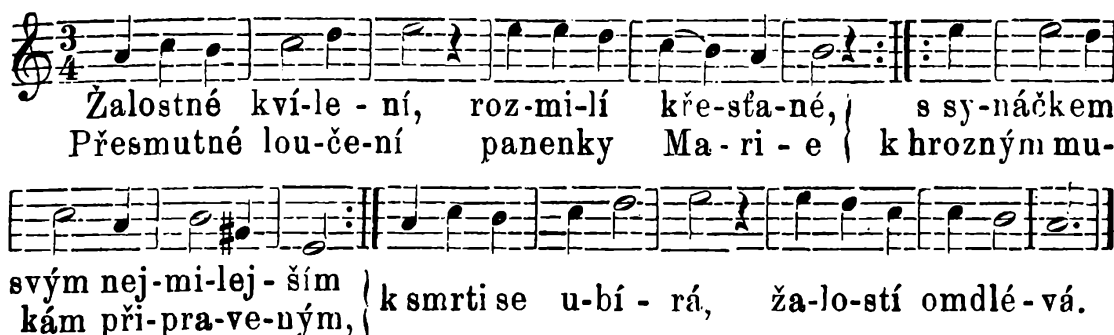
Buď čest i Duchu Svatému,
Posvětiteli našemu,

Že nás na křtu svatém zplodil,
Dítkami Božími zvolil.

Požehnej Bože ty dary,
Ať nám všem slouží ke zdraví,
Jako na svadbě chudobské,
V městě Káni Galilejské.

Ať jsou tělu k otavení,
Duši naší ke spasení.
My Tě chceme chválit vděčně,
Zde a v nebi nekonečně.

82. Loučení Páně s mateří svou. *)

Žalostné kvílení, rozmilí křesťané,
 Přesmutné loučení panenky Marie
 S synáčkem svým nejmilejším,
 K hrozným mukám odsouzeným;
 K smrti se ubírá, žalostí omdlívá.

„Matičko má milá, moje potěšení,
 Hodina nastává smutného loučení.
 Již já musím na smrt jíti
 A hrozná muka trpěti;
 Již se s tebou loučím,
 Bohu tě poroučím.“

Synáčku můj milý, mé srdce roz-
 milé,

Ach neopouštěj mne matičky své
 milé.

Rozpomeň se na mou lásku,
 A na mou lítost mateřskou,
 Neb nemám žádného krom Tebe
 samého.

„Matičko má milá, nemůž jinak
 býti,

My se již musíme spolu rozloučiti.
 Již mě Jidáš židům zradí,

A mě falešně políbí,
 Budou mě vázati, po zemi smýkati.“

Synáčku můj milý, nech mne s Te-
 bou jíti,

Já volím za Tebe ty muky trpěti.

Stokrát chci raděj umřítí,
 Než bez Tebe živa býti,
 Mé srdce rozmilé, ach k sobě vezmi
 mne.

„Ach to musí býti, matičko má milá,
 Láska má mne nutí, Otec toho žádá.
 Všechn svět mám vykoupiti,
 A smrti věčné zbaviti.
 K smrti se ubírám, tebe zane-
 chávám.“

Žalostná já máti již sem opuštěná,
 Již vidím synáčka jak v krvi om-
 dlvá,

Po všem těle sbičováný,
 A trním korunováný,
 Kříž přetěžký nese, bolestí se třese.

Synáčka milého na kříž jsou přibili,
 Když vypustil ducha kopím bok
 prohnali;

Jak já nemám smutná býti,
 Nad synáčkem omdlévati!
 Ze všech ran krev teče, pro tebe
 člověče.

O hříšný člověče, vezmi si do srdce
 Mého Syna rány, mé velké trápení!
 Budešli to rozjímati,
 Máš věčnou slávu dostati,
 Budeš s mojím synem až na věky.

Amen.

*) Viz č. 37. pozn. 2.

83. Dvánactero počtů.

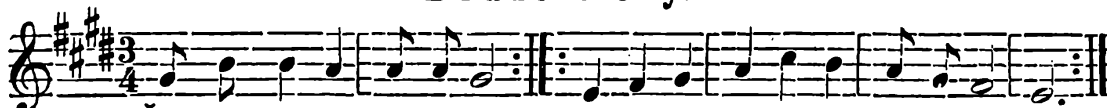
Erb. III. 163. Luž. II. 150.

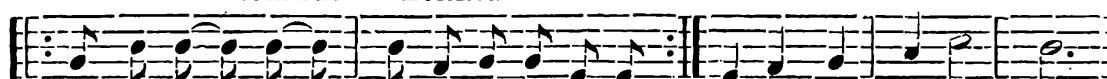
je-den jest Je-su Krist, co nad námi králem jest.

Druhé slohy.

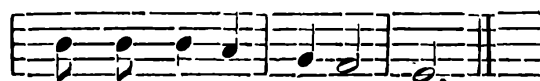

Žáčku, žáčku u-če-ný, } A ty víš nám povíš, co to jsou dvě?
Ze všech škol vy-bí-ra-ný, } a já vím, vám povím, co to jsou dvě:

tolikrát kolikrát

dvě ta - bu - le Moj-ži - šo - vy, jeden jest Je-su Krist,

co nad námi králem jest.

Žáčku, žáčku učený,
Ze všech škol vybíraný,
A ty víš, nám povíš,
Co je jeden?
A já vím, vám povím,
Co je jeden.
Jeden jest Jesu Krist,
Co nad námi králem jest

Žáčku, žáčku učený,
Ze všech škol vybíraný,
A ty víš, nám povíš,
Co to jsou dvě?
A já vím, vám povím,
Co to jsou dvě.
Dvě tabule Mojžišovy;
Jeden jest Jesu Krist,
Co nad námi králem jest.

Žáčku, žáčku učený,
Po všech školách cvičený,
A ty víš, nám povíš,
Co to jsou tři?
A já vím, vám povím,
Co to jsou tři:
Tři patriarchové,
Dvě tabule Mojžišovy;
Jeden jest Jesu Krist,
Co nad námi králem jest.

Žáčku, žáčku učený,
Po všech školách cvičený,
A ty víš, nám povíš,

Co jsou čtyry?
A já vím, vám povím,
Co jsou čtyry:
Čtyry evangelistové,
Tři patriarchové a. t. d.

Žáčku, žáčku učený,
Ze všech škol vybíraný,
A ty víš, nám povíš,
Co to jest pět?
A já vím, vám povím,
Co to jest pět:
Pět ran Kristových krvavých,
Čtyry evangelistové. a. t. d.

Žáčku, žáčku učený,
Ze všech škol vybíraný,
A ty víš, nám povíš,
Co to jest šest?
A já vím, vám povím,
Co to jest šest:
Šest jest stoudiv kamenných,
V Galileji postavených,
Pět ran Kristových krvavých
Čtyry evangelistové, a. t. d.

Žáčku, žáčku učený,
Po všech školách cvičený,
A ty víš, nám povíš,
Co jest sedum?
A já vím, vám povím,
Co jest sedum:
Sedum darů Ducha svatého,

Šest jest stoudví kamenných,
V Galileji postavených,
Pět ran Kristových krvavých, atd.

Žáčku, žáčku učený,
Ze všech škol vybíraný,
A ty víš, nám povíš,
Co jest osum?
A já vím, vám povím,
Co jest osum:
Osmero blahoslavenství,
Sedum darů Ducha svatého,
Šest je stoudví kamenných,
V Galileji postavených, atd.

Žáčku, žáčku učený,
Po všech školách cvičený,
A ty víš, nám povíš,
Co jest devět?
A já vím, vám povím,
Co jest devět:
Devět je zborů anjelských,
Osmero blahoslavenství, atd.

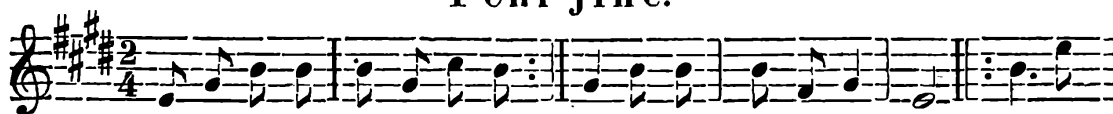
Žáčku, žáčku učený,
Ze všech škol vybíraný,
A ty víš, nám povíš,
Co jest deset?
A já vím, vám povím,
Co jest deset:
Deset Božích přikázání,
Devět sborů anjelských, atd.

Žáčku, žáčku učený,
Po všech školách cvičený,
A ty víš, nám povíš,
Co jedenást?
A já vím, vám povím,
Co jedenást:
Jedenást panen zamordovaných,
Deset Božích přikázání, atd.

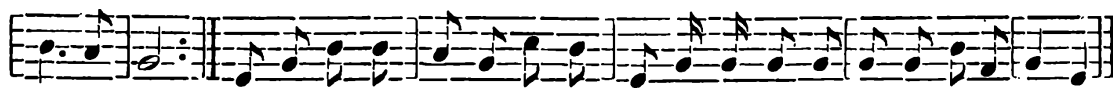
Žáčku, žáčku učený,
Ze všech škol vybíraný,
A ty víš, nám povíš,
Co jest dvanást?
A já vím, vám povím,
Co jest dvanást:
Dvanást apoštolů po světě po-
slaných,

Jedenást panen zamordovaných,
Deset Božích přikázání,
Devět je sborů anjelských,
Osmero blahoslavenství,
Sedum darů Ducha svatého,
Šest je stoudví kamenných,
V Galileji postavených,
Pět ran Kristových krvavých,
Čtyry evangelistové,
Tři patriarchové,
Dvě tabule Mojžišovy,
Jeden jest Jesu Krist,
Co nad námi králem jest.

Pění jiné.

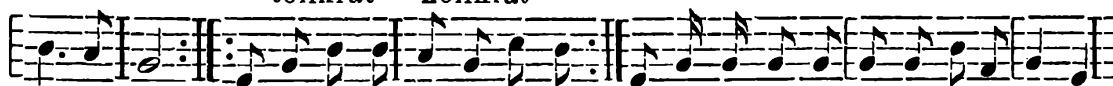
Mistře nad mi-stry u-če-ný, } pověz mně, co jest je- dno? { a já
A po školách vy-cviče-ný, } já to-

do-bře vím, } a jeden je pán Bůh s námi, který pa-nu-je nad námi hříšnými.
bě po-vím: }

Mistře nad mi-stry u-če-ný, } pověz mně to, co je dvě? { a já
A po školách vy-cviče-ný. } já to-
tolikrát kolikrát

dobře vím, } dvě ta-bu-l: Moj-ži-šo-vy } který pa-nu-je nad námi hříšnými.
bě po-vím: } a jeden je p. Bůh s námi, }

Mistře nad mistry učený,
A po školách vycvičený,
Pověz mně co jest jedno?
A já dobře vím,
Já tobě povím:
A jeden je pán Bůh s námi,
Který panuje nad námi hříšnými.

Mistře nad mistry učený,
A po školách vycvičený,
Pověz mně to, co je dvě?
A já dobře vím,
Já tobě povím:
Dvě tabule Mojžišovy,
A jeden je pán Bůh s námi,
Který panuje nad námi hříšnými.

Mistře nad mistry učený,
A po školách vycvičený,
Pověz ty mně, co jsou tři?
A já dobře vím,
Já tobě povím:
Tři svatí patriarchové,
Dvě tabule Mojžišovy,

A jeden je pán Bůh s námi,
Který panuje nad námi hříšnými.

Mistře nad mistry učený atd.

Čtyry evangelistové.

A pět jest ran Ježíšových.

A šest jest stoudví kamenných,
V Galileji postavených.

Sedm darů Ducha svatého.

Osmero blahoslavenství.

Devět jest kůrů anjelských.

Deset Božích příkázání.

Jedenáct panen zmordovaných,
U Kolína pochovaných.

Dvanáct článků apoštolských,

aneb:

Dvanáct apoštolů svatých,
Po všem světě rozeslaných.

84. Zlomek od Lachů za Příborem.

Ty měsíčku krasny,
Kaj je náš tatiček vracny?

Ach půjděmy k němu,
Ach k Jeruzalemu,
S Maři Majdalenu.

Ty slunečko jasne,
Půjděm k matce krasnej.

Zemo, zemo dobra,
Aj ty nas živivaš,
Po smrti přikryvaš.

My se ti sklonimy,
Z tebe se živimy.

II. Dějpravné.

85. Postřelený.

Z dolní Bečvi.

A co to tam pí-ská v tej na - šej ja-vo - ri-ně? v tej na-

šej ja-vo - ri-ně.

A co to tam píská,:/
V tej naší javorině?:/

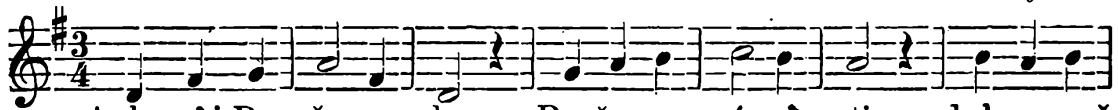
Přišel naň myslivec,
Postřelil jeho srdce.

Pase synek ovce,
Ja na zelenéj lúce.

Čemu sa nebránil,
Dyž měl obušek v rukách?

86. Pohřeb milého.

Od Rajhr.

Ach můj Bo - že z ne-be, Bo-že na vý-so - sti, dal se mně

sy-neček, dal se mně sy-neček do těž-ké ne-mo - ci.

Ach můj Bože z nebe,	Jož toho mládenca	Do kapcečky sáhla,
Bože na výsosti!	Po krchově nesó,	Tolárek vetáhla,
Dal se mně syneček	Jeho nemilěší	Tem malém žáčkovém
Do těžké nemoci.	Za něm k hrobu vedó.	Po jedném dávala.

Debech já věděla,	Jož toho mládenca	To máte, žáčkové,
Ze homře za Prahó,	Do hroba dávajó,	Za vaše slóžení,
Dala bech mo dělat	Jeho nemilěší	Že ste poslózili
Trohlo bramoruvó.	Vodó homévajó.	Mýmo potěšení.

Trohlo bramoruvó,	Jož toho mládenca	Pochovali ste mně
Z rozmarýno věnec,	Do hroba vložili,	Z červené růže květ,
Habe každé věděl,	Jeho nemilěší	Ten mně bel milěší
Že bel můj mládenec.	Dvá vod hroba vedli.	Nežle ten celé svět.

Čtení jiné.

Od Příbora.

Hajičku, hajičku,
Si pěkný zelený;
Leži tam syneček
Cely poraněny.

Dyby ja věděla,
Že tě hlava boli,
Poslala by ja ti
Někaj pro dochtory.

Něchcu, ma děvečko,
Dochtorovej masti,
Už su porubane
Na hlavě me kosti.

Dyby ja věděla,
Že už musíš umřít,
Dala by ja tobě
Košulu zlatem šit.

Nědavej, děvečko,
Košulu zlatem šit,
Klekni na kolena
A pros pana Boha,
Bych moh co spěš umřít.

Na hrobě klečela,
Žalostně plakala,

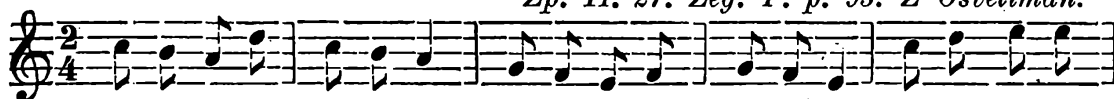
A bilym šatečkem
Oči utírala.

Něplakaj děvečko
O synka mrtveho,
Možeš sobě vybrat
Z tisica jednoho.

A ja bych vybrala
Až bych baj přebrala,
Něni žádný milši
Nežli ten najprvši.

87. Vojna nehojna.

Zp. II. 27. Žeg. P. p. 93. Z Osvětlan.

Ach vojna voj-na, vojna, ne-ni každé-mu hojná, jenom tomu

šo-haj-kovi, ke-rý se-dá na ko-ňa.

Ach vojna, vojna, voj-na,*)
Není každému hojná,
Jenom tomu šohajkovi
Kerý sedá na koňa.

Na koníčka si sednu,
Smrti se bát nebudu.
Vezmu svou nejmilejší
A s nů bojovat budu.

A když přišli pod lindu,
Pod tu lindu vysokú:
Slízej milá slízej skoňa,
Odpočinem si trochu.

Včil mně kážeš slízati,
Měl's mě nebrat od
máti,

Začala si galanečka
Žalostně naříkati.

Nedaleko chodníčka
Teče dobrá vodička,
Slízej milá slízej dolů,
Napojíme koníčka.

Naše vrané koníčky
Napily se vodičky:
Sedej milá sedeť na ně,
Pojedem pomalúčky.

Dyž do vojny přijeli,
Na holú zem si lehli,
Nepočalo ešče svítat
Tambor začal bubnovat:

S pánem Bohem, moja
milá,
Musíme maširovat.

Vylez milá na dřevo,
Podívej se na levo,

Uvidíšli tam armádu
A šohajka milého.

Nevidím tam žádného,
Jenom svého milého,
A on sobě smutně vzdychá,

A krev teče od něho.

Ach škoda mé mladosti,
Dvacet roků starosti,
Dyž já musím v cizím
světě
Složit své mladé kosti.

Ach mamulko má milá,
Dybyste to věděla,
Jak vysoko krev stříkala

Z mého mladého těla!

*) Nevojnička, nevojna.

Z Provodova.

Co to milá za lásku máš?/:
Dyž k vám přijdu, ty sa hněváš.

Ty si sedneš na koníčka,
A já půjdu vedle bočka.²⁾

Co bych já sa nehněvala?
Obudils mia, jak sem spala.

Dyž dojeli prostřed moře:
Slezaj, milá, dolů s koňa.

Možeš milá tepruv spáti,
Až já budu bojovati.

Co sem ti já provinila,
Abych moře přeplavila?³⁾

Dyž ty budeš, budu aj já,
Budem bojovat obá dvě.¹⁾

Budu vědět povídati,
Jak je s milým bojovati.⁴⁾

Malého my koňa máme,
Jak na něho posedáme?

3) Načo's mia mal na koňa brať,
Keď mi kážeš s něho sedat?

1) pojdzem spolu, duša moja.

4) To máš milá to máš za to,
Strávili sme spolu leto.

2) Treba, Janko, vedla koňa,
Preca budzem žena tvoja.

Ale zimu nebudeme,
Jako sa my zabudeme?

88. Propasená halena.*Od Slavkova.*

Aj pase šohaj koně, aj koně,
Aj koně:/*)
Na Hójezdské dolině.
Přišli na ně hájící,
Ti Slavkovščí myslivci.

Vzali mu tam halenu,
Až zaplatí dolinu.

Dolinu sem vypásl,
Halenu sem propásl.

*) Tak se v každé sloze opětuje.

89. Nešťastná svadba.

Od Ivančic z Čučic. Erb. III. 1. Luž. II. 31. Zp. 34. Čel. I. 26. 80. Karadž. I. 309.

A v pondělí po neděli
Česal Heřman koně vraný.:/

Přišla k němu jeho matka,
Přinesla mu krásné jabka.

Co si, Heřman, co si smutný,
Zdaliž tě hlava nebolí? ¹⁾

Jak pak nemám smutný býti,
Dyž mám pro nevěstu jeti,
A domů se nevrátiti?

Nejedť, Heřman, nejedť pro ni,
Pošli pro ni tři sta koní.

Tři sta koní to nic není,
Dyž já musím přece pro ni.

Jak jsó mrskli, tak jsó jeli,
Až na tó lóku přijeli.

Na tó lóku na širokó,
Pod tó lípu pod vysokó. ²⁾

Koníček zlámal nožičku,
Heřmánek srazil hlavičku. ³⁾

Formani só se radili,
Majíl' pro ni přece jeti,
Či se domů navrátiti.

Tělo mrtvé promluvílo,
By se pro ni přece jelo.

„Nebudeli mně samému,
Bude bratrovi mladšímu.“

Jak só mrskli tak só jeli,
Až na její dvůr přijeli. ⁴⁾

Vítám vás, páni mládenci,
Kde ste ženicha nechali?

A ženich nám doma zůstal,
Aby hostům stoly chystal.

Jak živa sem neviděla,
Jak živa sem neslyšela,

Aby ženich doma zůstal,
Aby hostům stoly chystal.

Jak só mrskli, tak só jeli,
Až na tó lóku přijeli.

Nevěsta se s vozu nahla, ⁵⁾
Červenó krev uhlídala.

Tady vidím krev červenó,
Neníli to Heřmanova? ⁶⁾

A to není krev člověčí,
Ale to je krev zvířecí.

Zabil Heřman, zabil lani,
Aby měl hostům chystání.

Jak só mrskli, tak só jeli,
Až na jeho dvůr přijeli.

Vítám vás, páni mládenci,
Vítám vás, panny družičky.

Tebe nevěsto nemilá,
Dy bys byla krk srazila,
Než mého Heřmana znala!

1) Ach můj synu roztomilý,
Co pak si tak zarmócený?

2) A dyž přišli na rozcestí,
Nenadáli se neštěstí.

3) Koně se jim zatočili,
Ženichovi hlavu strhli.

4) Hned zas jeli, nemeškali,
Pro nevěstu pospíchali.

5) Nevěsta se našinula.

6) Zdali není ze ženicha,
Mého drahého klenóta?

Komu pak to máti praví?
Nepraví-li to mně samý?

A to nepraví mně samý,
A to praví Heřmanovi.

Dyž počaly stolů chystat,
Heřmanovi hrany zvoní.

Komu pak to hrany zvoní?
Nezvoní to Heřmanovi? ⁷⁾

Umřelo tady dětátko,
A to malé nemluvnátko.

Dyž počali k stolu sedat,
Heřmanovi prepus zvoní.

Komu pak to prepus zvoní?
Nezvoníli Heřmanovi?

Komu pak by to jinému,
Nežli Heřmanovi tvému? ⁸⁾

Nevěsta to uslyšela,
Hned jim oknem vyskočila,
A na krchov hned běžela. ⁹⁾

Jedním nožem hrob hrabala,
Druhým nožem k srdci jela.

Kdo tady půjde, pojede,
Každý litovati bude.

Leží tady tělo s tělem,
Dvě dušičky s pánem Bohem.

7) Pověz ty mně starší dróžko,
Má nejlepší tovaryško,

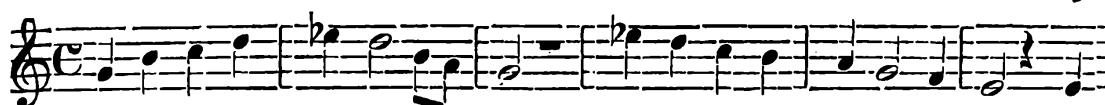
Komu ty zvony zvonijó,
Že oni tak smutně idó?

8) To zvonijó ženichovi,
Temu tvému klenótovi.

9) Nevěsta hned ven vylezla,
Dva zlaté nože nalezla.

Jiné čtení a pěni.

Z Vidče.

Od pondě-lí na ú - te - rý, byl Heřmáněk zarmúce-ný, byl

Heř-mánek zar-múce - ný.

Od pondělí na úterý
Byl Heřmáněk zarmúcený.

Přišla k němu jeho matka,
Přinesla mu v klíně jabka.

Můj synáčku kam pojedeš,
Že své vrané koně češeš?

Já pojedu pro svú milú,
Pro nevěstu roztomilú.

Já si musím pro ňu jeti,
Dybych měl život ztratiti.

Když ze dvorka vyjždžali,
Ze sta ručnic vystřílali. ¹⁾

Když na lúku příjždžali,
Ze sta ručnic vystřílali,
Až Heřmánka postrělali.

Když k hájíčku příjždžali,
Ze sta ručnic vystřílali.
Až Heřmanka zastřelili. ²⁾

„A jední sa semnú vraťte,
A jední mně pro ňu jeďte.“

A jední sa s ním vrátili,
A jední mu pro ňu jeli.

1) Dyž do pole vyjeli,
Bubnovali a trúbili,
Vrané koně poskočili.

Heřmánkú kůň nejvíc skočil,
Až mu z pošvy meč vyskočil,
A do srdce jemu skočil.

2) Můj Heřmanku roztomilý,
Mámeli pro milú jeti,
Leboli doma ostatí?

Když ke dvorku přijížděli,
Ze sta ručnic vystřílali. ³⁾

„Všecky hosti tady vidím,
Jenom ženicha nevidím.

Kde je, kde je můj Heřmánek,
Že on sám pro mne nejede?

Tvůj Heřmánek doma zůstal,
Hodným hostom stoly chystal.

Jak živa sem neviděla,
Aby ženich zůstal doma.

Když ze dvorka vyjížděli,
Ze sta ručnic vystřílali.

Když k hájíčku přijížděli,
Ze sta ručnic vystřílali,
Krev červenú tam spatřili.

Ptám sa já ta, družičko má,
Z čeho je tá krév červená?

Zabili sme tu jelena,
Z toho je tá krév červená.

Když za humna přijížděli,
Ze sta ručnic vystřílali.

„Ptám sa já ta, družičko má,
Komu to tak pěkně zvoná?“

Umřelo tam pacholátko,
Jemu to tak pěkně zvoná.

Když ke dvorku přijížděli,
Ze sta ručnic vystřílali.

„Ptám sa já ta družičko má,
Co můj Heřmánek včil dělá?“

Tvůj Heřmánek ve sklepě je,
Hodným hostom víno leje.

3) Nevěsta na vrátoch stála,
Bílý střevíc obúvala,
Uctivé jich přivítala.

Vítám já vás hostě milí,
Hostě milí, nejvzácnější,
Můj Hermánku nejkrásnější.

3) Hermánek tvůj v truhle leží,
Rozmarýnem obložený.

Jak živa sem neviděla,
Co by ženich ve sklepě byl,
Hodným hostom víno točil.

Když za stoly posedaly,
Ze sta ručnic vystřílaly.

Ptám sa já ta družičko má,
Co můj Heřmánek včil dělá?

Tvůj Heřmánek v komoře je,
Leží v malovanej truhle. ⁴⁾

Štýry stoly přeskočila,
Na pátém se zatočila,
Hned do komory skočila. ⁵⁾

Dva zlaté nože nalezla,
Jeden bodla v pravém boce,
Druhý bodla proti srdce. ⁶⁾

Ulomte chvojku zelenú,
Přikryjte tu krév nevinnú.

Ať na ňu vrany nekvačú,
Černé oči ať neplačú.

Na druhý deň matka její
Přijela tam s peřinami.

„Všecky hostě tady vidím,
Enom svej dcery nevidím.“

Vaša dcera je v komoře,
Stele pěkné bílé lože.

Jak pak by ho smutná stlala,
Dyž tady peřin neměla?

A ležá tam milá s milým,
Jsú přikrytí rozmarýnem.

5) Jiný konec :

Devět stolů přeskočila,
V devátém se vytočila.

Budiž Bohu čest a chvála,
Že sem v panenství zůstala.

6) Umřel milý pro milenku,
A milenka pro milého,
Byli srdenka věrného.

Podobné tresti.

Od Opavy.

Za Opavu na rovni, na rovni, Hejnam na rovni, Vytočil se na koni.:/	Ta nevěsta leniva, Sama mne spát pobiza. A jak bylo půlnoci, Janiček se obraci.	Dceruška je v komoře, Scěle tam bile lože. Z čeho by ho ustlala? S sebu peřin nevězala.
Na koni se vytočil, vy- točil, Hejnam vytočil, Meč mu z pošvy vy- skočil, Milej do boku skočil.	Ona byla studena, Jak by byla umřena. A jak bylo na ranu, A o dobrem snidaňu, ¹⁾	Ej z drelichu bileho, Už nětřeba ineho. Za co si se zradco bral, Že's ju už zamordoval?
Šatku z sebe odvazal, Milenku ju opasal. Trp ženičko, trp bolu, Až dojedzēm do domu.	Mač za dceru přijela, ²⁾ Na třech vozech šat měla. A na štvrtem peřiny, To všecko dceruščiny.	Oj macičko, něhejuci, Vi pan Bůh všemohuci. Obrać pachole ku dvoru, Pojedzēmi do domu.
A ona to tajila. Od rana do večera. A jak bylo na večer: „Starosvatko scěl lože, Me srdečko němože.“	A všeci ju vitali, Edem její dcera ni. Ach kaj je ma dceřička, Že mne ona něvita?	A kravičky mučely, Už Aničky neměly. ³⁾ Ajkdo nam da travičky, Už němamy Aničky.

1) A jak bilo ranni,
Tak o dobrým snidani.

2) Matka kravy přihnala.

3) A kravičky ryčely,
Svej Aničky želely.

Jiné čtení.

Žeň se Janko, žeň se rad, Pojedzēm ci namluvać. Jak za humny vyjeli, Vytočil se na koni. Upadla mu šablička, To svej milej do bočka.	Trvaj mila jak možeš, Ež do domu dojedzěš, Šak ci pan Bůh spo- može. Jak do domu přijeli, Všeci s vozu slizali. To za stoly sedali, Jidla, pici chystali. Všeci se jim libili, Enem ta nevěsta ni.	Ona byla studena, Dy už živa něbyla. A on s lože vyskočil, Na sve kolena skočil. Ach můj Bože s vysosci, Co's to na mne do- puscil? Vyjal si mi z růže květ, Byl mi milši než ten svět.
A ona to tajila, Ež do pole přijela. „Ach me mile družěcky, Pojčajcě mi šatečky.“ Vyjal šatku z toboly, Přepasal ju přes poly.	Něchcu isć ani pici, Volim sobě lehnuci. A jak bylo půlnoci, Už něbylo pomoci.	Rano matka přijela, Tři vozy šat přivezla. A na štvrtem peřiny, A bylo jich žebriny.

To ju všeci vitali,
Eněm její dcerka ni.

Kaj je moja dceruška,
Že mne ona něvita?

Dceruška je v komoře,
Scěle tam bile lože.

Jak přes prah pře-
kročila,
Sedym razů omdlela.

„Na co's mi ju, kate,
vzal,

Dys mi ju zamor-
doval?“

Ach mamičko, něch-
ćuci,

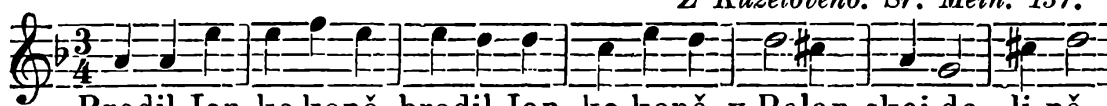
Vi to Bůh všemohuci.

Jdzicě kravy do domu,
Němam vas něchać
komu.

Šly kravičky ryčuci,
A macička plačuci.

90. Utonulý.

Z Kuželovéhoho. Sr. Mein. 137.

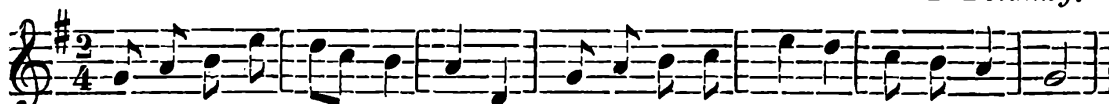

Brodil Jan-ko koně, brodil Jan-ko koně v Polan-skej do - li-ně,

v Polan-skej do - li-ně.

Z Polanky.

Brodil Janko ko-ně v Polanskej do-lině, v Polanskej do-li - ně.

Brodil Janko koně
V Polanskej dolíně. ¹⁾

Koničky nad vodú,
Janíček pod vodú.

Koničky řehtali,
Jakoby plakali,
Janička hledali.

Milá nemeškala,
K rybařom běžala.

Rybáři, rybáři,
Zatahujte moře,
Utopilo sa mi
Potěšení moje. ²⁾

Ponajprv zatáhli,
Klobúček ³⁾ vytáhli.

Po druhé zatáhli,
Širáček vytáhli.

Po třetí zatáhli,
Janóška vytáhli.

To-li je ta ryba,
Mému srdci milá? ⁴⁾

Milá nemeškala,
K zvonařum běžala.

Zvonaři, zvonaři,
Zvoňte na vše strany,
Utopilo sa mi
Moje potěšení.

Milá nemeškala,
K stolařum běžala.

2) Mily rybařičku,
Ulov mně rybičku,
Co by byla ryba
Mému srdci libá.

Stoláři, stoláři,
Dělajte mi truhlu.

Velikú, širokú,
Co dvě do ní lehnú,
Milý se svú milú.

Milá nemeškala,
K hrobařum běžala.

Hrobaři, hrobaři,
Ukopte mi jamu,
Velikú, širokú,
Co dvě do ní lehnú.

Janóšek a i já,
Lehneme obadvá.

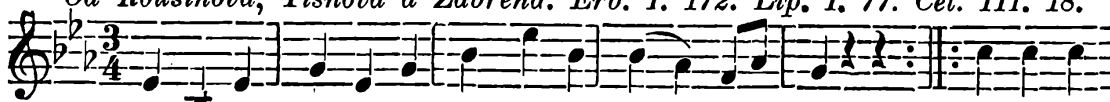
3) Tatárek.

4) A to je ta ryba,
Mému srdci libá.

1) v tej Jordanskej vodě.

91. Utonulá.

Od Rousinova, Tišňova a Zábřeha. Erb. I. 172. Lip. I. 77. Čel. III. 18.

Bu-de voj-na bude, kdo pak na ňu půj - de? kte-rá má

Bude vojna, bude,
Kdo pak na ňu půjde?
Která má milého,
Sobě upřímného,
Tá naříkat bude.

Já bych taky jela,
Dybych koňa měla,
Koníčka vraného,
Pěkně sedlaného,
Sedla bych na něho.

Co bys tam, má milá,
Co bys tam dělala?
„U Dunaje stála,
Košulinky prala,
To bych tam dělala.“¹⁾

Kde bys je, má milá,
Kde bys je máchala?
U Dunaje kameně,
Stála bych já na něm,
Tam bych je máchala.

Kde bys je má milá,
Kde bys je sušila?
Na zelených lókách,
Na hedbávných šnů-
kách.

Tam bych je sušila.²⁾
Kde bys je má milá,
Kde bys je válela?
V císařské komoře,
Só tam vále dvoje,
Tam bych je válela.³⁾

Vrať se milá domů,
Já tam sám pojedu,
Až mine sedum let,
Potom si tě vezmu.⁴⁾

Počkám já sedum let,
Šak nepomine svět,
Milé z vojny přijde,
A on si mě vezme,
Budeli pán Bůh chtět.

Sedum let dochází,
Můj milé nejede.
Ach Bože, Rozbože,
Kdy pak mně přijede!⁵⁾

Sedum let už došlo,
Milého neslyším,
Ach Bože, Rozbože,
Ach já se oběsím.

Já se neoběsím,
Radši se utopím,
Svoje mladé tělo
Po Dunaji pustím.

K Dunaji běžela,
Dunaje se ptala:
Jsili tak hluboká,
Jak su já vysoká,
Bych do tě skočila?

Co dělá Kače má,
Že mně neotvírá?
Tvá Kače svatbu má,
S inšim je zezdaná.

1) Košulinky prala,
Můj synečku milé,
Abys chodil bílé.

2) Na císařském dvoře
Na hedbávné šnůře,
Tam bych je sušila.

aneb:

V tem císařském domě,
Só tam šnůry na ně.

3) Na zlaté stoličce,
Stříbrnýma válcí,
Tam bych je válela.

4) Běž má milá domů,
Poruč pánu Bohu,
Až já z vojny přijdu,
Já si tebe vezmu.

5) Odtad u Zábřeha a tak dale
celá píseň jde:

Sedum let minulo,
Milý z vojny jede.
A jeho vraný kůň
Pod ním si těžko jde.

Co pak ty koníčku,
Co pak tak těžko jdeš?
Zdaliž mého těla
Unést nemůžeš?

Netíží tvé tělo,
Tíží tvoja milá,
Co se předevcírem
Jinému provdala.

Když ke vratům přijel,
Na vrata udeřil,
Na své miló volal,
Až se dvůr rozléhal.

Synek se obrátil,
Tříkrát se zatočil,
A svůj ostrý paláš
Do srdce namočil.

Káče to slyšela,
Přes stoly skočila,
K Dunaji běžela,
Dunaje se ptala:

Dunaji, Dunaji,
Jsili tak hluboký,
Jak se zdáš široký,
Bych se utopila?

Já sem tak hluboký,
Jak se zdám široký,
Jenom se má milá,
Jenom se boj Boh.

Rodičové milí,
Já se s vama lóčím,
Bratrové a sestry,
Bohu vás poróčím.

Její bílé nohy
Do písku sahalý, ⁶⁾
Její bílé ruce
Břehu se chytaly.

Její černé vlasy
Po vodě plovaly,
Její černé oči
K nebi se zdvihaly.

6) šlapaly.

Sedum let minulo,
Milé z vojny jede.
Což jeho vrané kůň
Pod něm tak smutně
jde.

Co pak můj koníčku,
Co pak tak smutno
jdeš?

Zdali mého těla
Unésti nemůžeš?
Netíží tvé tělo,
Tíží mě tvá milá,
Kerá se pro tebe
Včera utopila.

7) Milý se obrátil,
Vytáh dvě pistole,

Hned s koníčka slezl,
Kord do něho vrazil,
Do svého srdečka
Z pistole vystřelil. ⁷⁾

Už só vobá mrtví,
Pochovat jich dejte,
Z rozmarýnu věnec
Na hrob jim posadte.

Z rozmarýnu věnec
Bílým kvítkem kvete;
Nenašli se spolu
Ti milí na světě.

Dal ránu do koňa,
Druhou dal do sebe.

Jiné čtení.

Od Val. Mezř.

Jedú páni, jedú
Brněnský silnicú,
Až se jim šablenky
Na boku libocú.

Hoja, chlapci, hoja,
Ja s vama pojedu,
A já vám v Opavě
Košulky prať budu.

Kde bys ich má milá,
Kde bys ich právala,
Dyž tam vody není,
Jen skala, kamení?

Já bych si stanula
Pod lindu zelenú,
Já bych si natřásla
Rosenku studenú.

Kde bys ich, má milá,
Kde bys ich věšala,
Dyž tam plota není,
Jen skala, kamení?

Já bych ich věšala
Na hedbávnej šňoře,

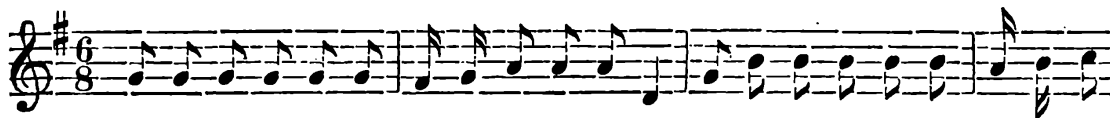
Na hedbavnej šňoře,
V cisarskej komoře.

Kde bys ich má milá,
Kde bys ich válela,
Dyž tam válů není,
Jen skala, kamení?

Já bych ich válela
Na zlatém válečku,
Na zlatém válečku,
S tebú, šohajčku.

Čtení a pění jiné.

Z Nov. Hrozenk.

Povězte, povězte vy ma-lé ry-bičky, povězte, povězte vy ma-lé

ry-bičky, vi-dě-ly-i ste tam, vi-dě-ly-i ste tam děvča u vo-dičky.

Povězte, povězte,
Vy malé rybičky,
Viděly-i ste tam,
Děvča u vodičky?

Viděli, viděli,
Dívalo sa do ní:

Si-i tak hluboká,
Jako si široká,
Skočila bych do ní.

Neskákaj, neskákaj,
Nedělaj mi toho;

Jak sa ti nelúbím,
Hledaj si jiného.

Rožnove, Rožnove,
Stojíš na kopečku,
Pro tebe sem pozbyl
Svoju galanečku.

Podobné tresti.

Z Rajhrad a od Zábřeha.

Přišel pod okynko:
 Spíšli Marijanko,
 Spíšli nebo nespíš,
 Lebo mne neslyšíš?

Nespím, ach já nespím,
 Dobře tebe slyším,
 Ale k nám, synečku,
 Tebe pustit nesmím.

Panimáma leží
 Nedaleko dveří,
 Ona všecko slyší,
 Když kočička běží.

Ráno by přivstala,
 A mne by se ptala:
 S kým's to Marijanko,
 S kým's to rozmlóvala?

1) Stroj se, Marijanko,
 Stroj se k utopení,
 Už je nedaleko
 Vaše rozlóčení.

Ach s kým pak by jin-
 ším,
 Se svým nejmilejším,
 On k nám dycky chodí,
 A mne ze sna budí.

Počkej Marijanko,
 Esli pravda není,
 Bůj se Marijanko,
 Bůj se utopení. ¹⁾

Marianka vstala,
 K Dunaji běžela:
 Dunaji, Dunaji,
 Dunajenko milá.

Jsili Dunajenko,
 Jsili tak hluboká,
 Jako sem vysoká,
 Já do tebe skočím.

5) Bože na výsosti,
 Přej mně do radosti.

Do vody skočila,
 Ešče zavolala,
 Ešče zavolala,
 Panenko Maria. ²⁾

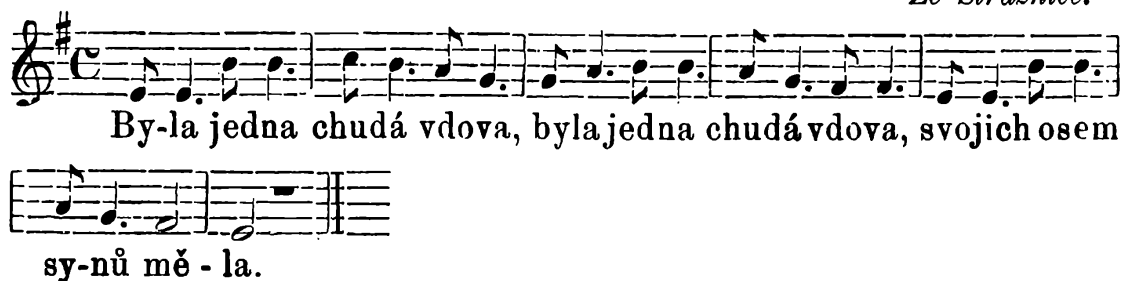
Její černé vlasy
 Po Dunaji plyly,
 Její bílé ruce
 Břehu se chytaly.

Její černé oči
 Se světem se lóčí,
 Že jsó oklamany
 Od šohaja v noci. ³⁾

3) Šohaj se dověděl,
 K Dunaji hned běžel,
 Aby Marijanku
 Ešče jednó viděl.

92. Milenka sfata.

Ze Strážnice.

Byla jedna chudá
 vdova:/
 Svojich osem synů
 měla.

Měla ona osem synů,
 A devátú Katerinu.

A tu dala do majira,
 Do Heršekového dvora.
 Panímámo moja milá,
 Nedávaj mia do majira.

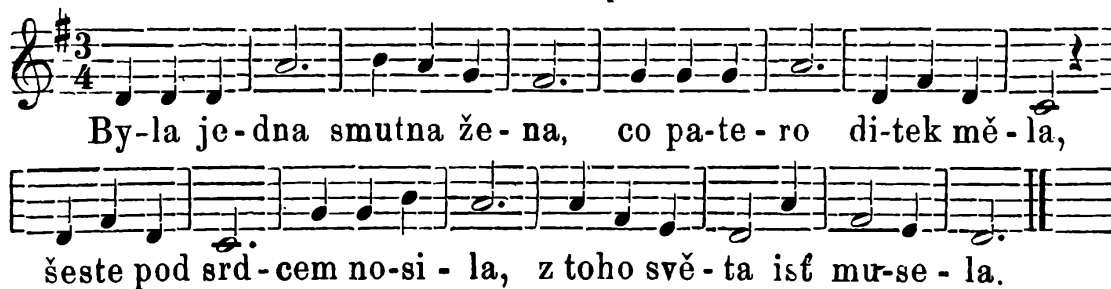
Šak sa mně tam něco
 stane,
 Co mia velce hanba
 bude.

Neminula malá chvíla,
 Katerina sama diuhá.

Na koho mám žalovati, Na koho mám povídati?	Jak ho máti uviděla, Hned mu vrata otvírala.	Postřetl ho tam starý pán:
Na Herška na mladého, Či na služebníka jeho?	Paní mámo moja milá, Kde je moja Katerina?	Heršek mladý, kam je- deš, kam?
Nepovídaj na jiného, Na Herška na mladého.	A v kravárni krávy dojí, Druhá dívka u ní stojí.	A já jedu ku Dunaju, A já tam mám Katerinu, Svoju věrnú služeb- kyňu!
Už páni do vojny jedú, Svojich paní si nevezú.	Heršek mladý s koňa skočil,	Není tu tvá Katerina, Šak o ní ví paní máma.
Heršek mladý taky jede, Katerinky si neveze.	A hned do kravárně vkročil.	Paní mámo moja milá, Kde je moja Katerina?
Hned izbetky zametala, Slzami jich polévala.	Kde je moja Katerina, Moja věrná služeb- kyňa?	Dala jsem ju katom sťáti,
Ach čeho sem tu doč- kala,	Není tu tvá Katerina, Šak o ní ví paní máma.	Měla na ta nesvádati.
Svůj věneček jsem ztra- tila!	Paní mámo moja milá, Kde je moja Katerina?	A měl on dva nože čisté, Na oba dva boky ostré.
Při věnečku živobyť! Dalimiasem moja máti.	Poslala jsem ju prat šaty,	Jedným sobě hrob vy- kopal,
Už ti páni z vojny jedú, Svojim paňám dary vezú.	Nemožu sa jí dočkati.	Tym druhým si hlavěn- ku sťal.
Heršek mladý taky jede, Kateřince dary veze.	Heršek mladý koňa bo- del,	Zostavaj tu tělo s tělem, A dušičky s pánem Bo- hem.
Veze on jí postelenku, V postelence kolé- benku.	A hned rychle k Dunaj- ju jel.	

93. Živcem pohřbená.

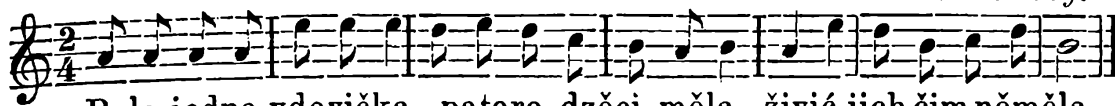
Od Přibora.

Byla jedna smutna žena, Co patero ditek měla; Šeste pod srdcem nosila, Z toho světa isť musela.	Tatičku můj roztomily, Podte k hrobu v tuto chvili, Mamička tam v hrobě zpíve,	A dy ten hrob otevřeli, Ona na truhle, seděla, Male díťatko držela. A on se ji počal bati, Počal od ní utikati.
To nejmladší pacholatko Po krchově chodivalo, Drobne kvítečka zbíralo.	Male díťatko kolibe. Tatik tomu něchtěl věřit, Šel se na faru poradit.	A ty muži, něbůj se mne, Vem to díťatko odemne; Šťyry leta s tebu budu,
Uslyšelo v hrobě zpívať. Male díťatko kolibať.	Na faře mu tak radili, By byl ten hrob otevřený.	Na paty rok zas tu půjdu.

94. Nešťastná matka.

Od Ostravy.

Byla jedna vdovička, patero dzěci měla, živić jich čím něměla.

Byla jedna vdovička, Patero dzěci měla, Živić jich čím něměla.	Ona s plačem běžela, K dzětom svym pospi- chala, Všecky je pověšala. *)	Ja sem ji ho nědala, Ešče sem ji vylala. By robila jako ja, Že budžě měć kus chleba.
Dzěci nad ňu plakaly, Žeby velice jedly.	Jeji brat dom při- chodzil, A do chleba zakrojil.	Na hůru se hnedky bral, Štyrypecny chleba vzal.
Ach něplačcě, dzěci me, Půjdu ja do švagrovej.	Jak zakrojil do chleba, To krev z něho běžela.	K sestře svoji pospi- chal.
Budu prosić pro Boha, By mi dala kus chleba.	Ptam se cjebe, ženo ma, Bylli tu chudši ež ja?	Na sestřičko, na moja, Bys sirotky živila.
Ta ji chleba nědala, A ešče ji vylala.	Byla tu tva sestřička, Prosila mne pro Boha,	Už nic něchcu od cjebe, Už jich živi Bůh s nebe.
Rob, švagrova, jako ja, To budžěš měć kus chleba.	Bych ji dala kus chleba.	

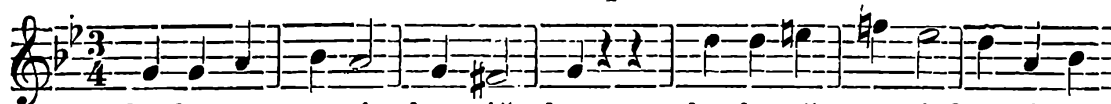
*) Jiný dálejšek.
Na haluzku lipovu,
A sama na vrcholu.

Litala tam hrdlička,
Krista Pana macička.

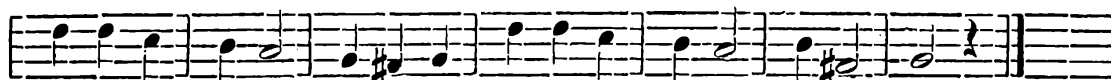
Litala tam, litala,
A přehořce plakala.

95. Václavěk vrah.

Zp. I. 340 — II. 395. Erb. II. 30.

By-la-tě sta-rá ko-vář-ka, by-la-tě sta-rá ko-vářka,

mě-la sy - náčka Václavka, měla sy - náčka Václav-ka.

Bylatě stará kovářka,:/	A zabil tě tam jednoho,	Nech mně pošle košu-
Měla synáčka Vác-	U Holešova druhého.	lenku,
lavka.:/		Tu konopnú a tu tenkú.
Nedala se mu ženiti,	Už v Holešově zvonijú,	Vkonopné budu choditi,
Kázala mu vandrovati.	A Václavka už honijú.	A v tenké budu viseti.
Vandruj Václavku van-	Už v Holešově přestali,	
druj přeč,	Že už Václavka dostali.	Nevěšejte mne na duby,
Dám ti na cestu ostrý		Objedli by mě holubi.
meč.	Zkažte tam moje mateři,	
A Václavěk se roz-	Ať mě nečeká k večeri.	Pověšte mě radš na je-
hněval,		dlu,
Do Holešova van-	Ach ani zítra k obědu,	Kam chodí milá pro
droval.	Už mě do Brna povedú.	vodu.

Až té vodénky nabere, Ej nežerte mu ručiček, Nežerte těch černých očí,
Holubi se mne zežene. Co mně nosily perníček. Co mě přivodili k pláči. ¹⁾

Ej hukša, hukša s milého, Ej nežerte mu hlavěnku, A holubi jenom žrali,
Nejezte těla bílého. Co mě lúbala huběnku. Kostí jenom zanechali. ²⁾

Ej nežerte mu nožiček,
Co k nám šlapaly chodníček.

1) a. Ej hešo, hešo vtáčička,
Nejezte černé očička.
b. Ej hešo, hešo táčata.
Už je má hlava načata,

2) Ej roste, roste travička,
Kde je milého hlavička,
Ej roste, roste kvítečko,
Kde je milého srdečko.

96. Milá v hrobě.

Ze Studenky. Erb. I. 19. Luž. I. 34. 88. Vojc. I. 56. II. 295. Ol. 399. Ž. P. r. II. 13.

Bylo Juři pachole,/ Sluhovalo ve dvoře.:/	Ptam se ja cě pastyři, Jeli živa Slezkova, Co švarnudcerku měla?	Marianka umřela, V klášteře jeschovana, Bilym ruchem odzita.
Vyslužilo brany kůň, Na konička sedelko, Pod sedelko třmeněčko.	Och Slezkova živa je, Dněska dcerku vydaje.	Bilym ruchem odzita, Černu hlinu přikryta.
Pod třmeněčko šatečku, Švarnu Marijanečku.	Už vy jenom pospěšcě, Na svadbu přijedzěcě.	Třikrát klášter ob- jechal, Marijanku zavolal.
Marianko dzěvečko, Ež do ročku sedmeho, Němiluj ty žádného.	Jak za humny přijechal, Velku střelbu udžělal, Marijance hlas vydal.	Marijanko dzěvečko, Přemluv ke mně slo- večko!
Sedmy roček přichodzi, Juříček jedzě z vojny.	Vyšla k němu Anička, Marjančina sestřička.	Cěžké moje mluveni, Dy ve mně dechu něni.
Natrefil tam pastyře, Co černe bydlo pase.	Vitej z vojny Juříčku, Můj rozmily švagříčku.	Zlaty prsteň sprstusjal, Marijance na prst dal, A sam se zamordoval.

Z Hošťálkovic.

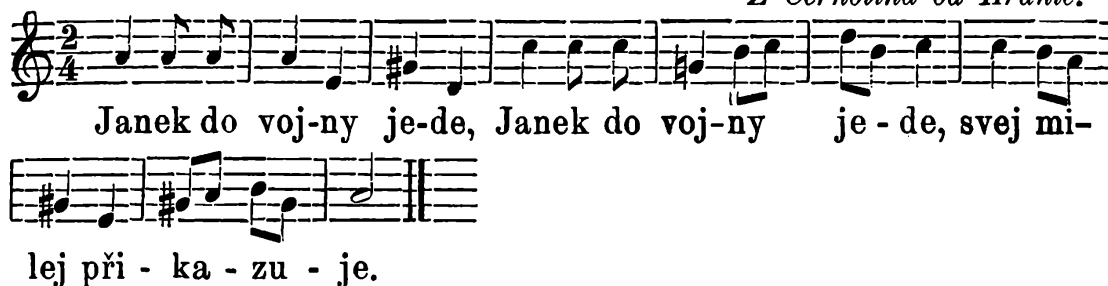
Jak z vojenky přijechal, Do macičky pospíchal, Na okenko zaklepal.	Ty už milej něuzdřeš, Včerať tydzěň co je preč, Pod zeleným krchovem	Moje mile srdečko, Promluv ke mně slovečko!
Matka k němu vyběhla, S koňam slezcí kazala.	On koničkovi zacjal, Na krchovo pospíchal, Věřim, zdravas vyřikal.	Od koho si to slyšel, Že by mrtvy mluvić měl?
Ja s konička nėslezu, Dokad milej něuzdřu.		Pan Bůh zaplać, dzě- večko, Za to jedno slovečko.

Ze Sklenova.

Sivy sokol zaletěl hej, hej, Ež přes Krakov pře- letěl.	Moja mila umřela, V klašteře je schovana.	Hej milenko děvečko, Potěš moje srdečko.
Krakovjanky, měščanky hej, hej, Nikda nic nědělaju, Sokola posluchaju.	Bilym ruchem oděta, Černu hlinku přisuta.	Ja sem ti ho těšila, Dokud sem živa byla.
Sokoličku, Janíčku, Kajmaš svoj milučku?	Tříkrat klášter obešel, Žadnych dverek nena- šel	Včil ho těšiť něbudu, Ani už tež němožu.
	Edem jedno okynečko, Svoji milej srdečko.	Nech ho těši svaty Jan, Na ostatku pan Bůh sam.

Z Černotina od Hranic.

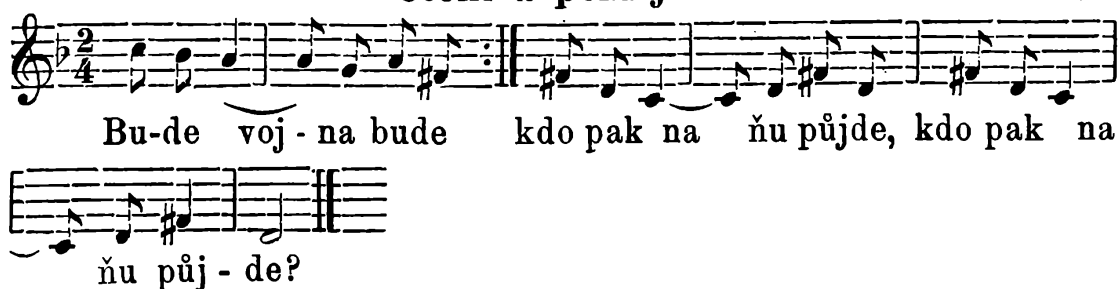
Janek do vojny jede, / Svej milej prikazuje.	Jenom malé okénko, Co svítilo slunýnko, Kačenčino srdénko.	Až půjdeš podle moře, Vhod' ten prsten do moře, Vylej si svoje hoře.
Aby se nevdávala, Sedum roku čekala.	Ach Kačenko milá má, Kam's ty dary poděla, Co's odemne dostala? ¹⁾	Až půjdeš vedle vody, Vhod' ten prsten do vody,
Až on z vojny přijede, Že si ju potom vezme.	„Zlatý obraz na oltář, Zlatú sukňu na ornát.	Ať tě hlava nebolí.
Neminulo sedum let, Janka viděť z vojny jeť.	Zlatý řefaz na zvony, Aby hlasno zvonily, Tvě srdéčko těšily.	Neminula hodina Janka hlava bolela.
Jeho sestra Dorota Otvírala mu vrata.	Ptám se já tě má milá, Kam's ten prsten po- děla?	Neminulo to týdeň, Janka nesú z městaven
Ach sestřičko, sestro má? Jak se tu Kačenka má?	Zlatý prsten ješče mám, Ten já ti Janíčku dám.	Co sis od Boha žádal, To ti Bůh nebeský dal, S Kačenkú odpočívaj.
Kačenka se dobře má, Včera týden schovaná Do nového kláštera.		

Tříkrát klášter obešel,
Nide dveří nenašel.

¹⁾ Bratrom, sestrám sem
dala,
Něco chudým rozdala.

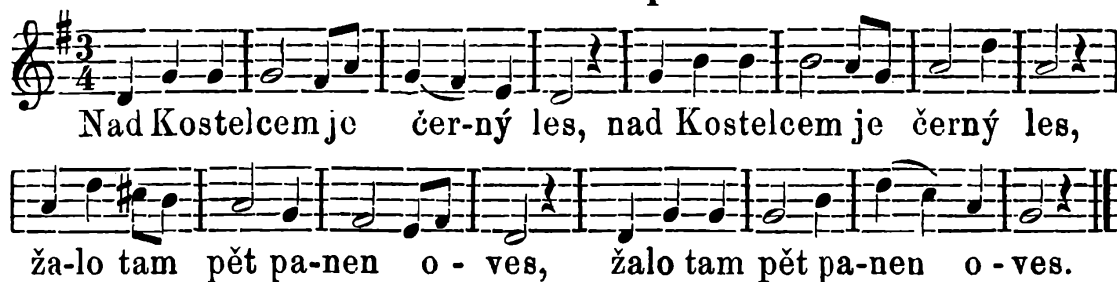
Čtení a pěnění.

Z Vidče.

Bude vojna bude,:/	Radši bych umřela,	Edem okenečko,
Kdo pak na ňu půjde?:/	Lež bych sa vydala.	Co svítilo slunéčko,
Kdož pak by šel jinší,	Slovo nevyřekla,	Na divčino líčko.
Chyba najmilejší.	Hned a i umřela.	Milúnká děvečko,
Na koníčka sedal,	Milý z vojny jede,	Potěš mé srdečko!
Splácem sa s ňú žehnal.	Kůň pod ním smutně jde.	Prvej sem těšila,
Čekaj mia do leta,	Můj koníčku sivý,	Včilej už nemožu.
Do leta sedmého,	Proč si tak truchlivý?	S koněm sa zatočil,
Až do úplného.	Snad milá umřela,	Hořem sa rozpučil.
Sedmý rok dochodí,	Lebo sa vydala?	Zhynul on pro milú,
Milého tu není.	Milúčka umřela,	Ona pro milého.
Máti se dcery ptala,	V klášter je schována.	Zhynuli obádvá,
Budeš-i naň čekať,	Tříkrát klášter objel,	Jeden pro druhého.
Lebo sa vydávať?	A dveří nenašel.	

Jiné čtení a pěnění.

Sr. náp. str. 96.

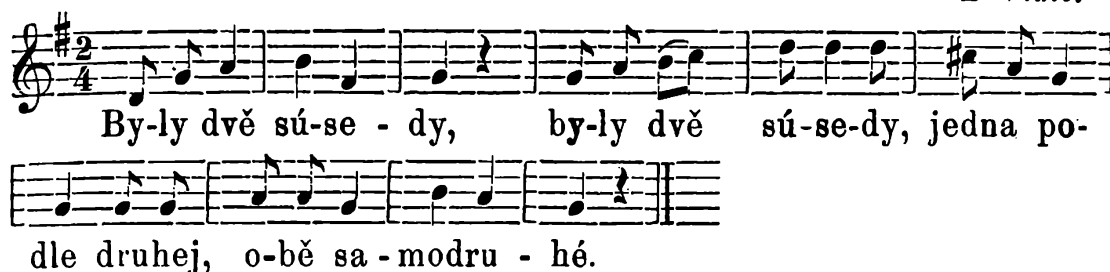

Nad Kostelcem je černý	Jeli tady moja milá,	Zvoňte zvony po všem
les, :/	Jeli zdravá jako jiná?	světě,
Žalo tam pět panen	Tvoja milá už umřela,	Že už já nemám děvčete.
oves. :/	Včera ráno pohřeb	Ukažte mně tu stež-
Povězte mně mé pa-	měla.	čenku,
nenky,	Zvoňte zvony na vše	Kady vezli mó pan-nku.
Mého srdca holuběny:	strany,	Ta cesta je právě známá,
	Umřelo mé potěšení.	Rozmarýnem vypletená.

Kady panenka vezená, Po třetí kerchov obešel, A šel cestou pod podloubí,
Všady rosička sražená. Na její hrobeček přišel. Tam kde má hrobař ná-
dobí,
Povězte mně, kde tam „Kdo se šlape po mém
leží? hrobě,
„Na kerchově vedle Nedá mně v hrobě po-
dveří.“ koje?“
A vzal ryčku a motyčku,
Aby vykopal Aničku.
Běž Janičku běž ty
domů,
Ponejprv kerchov obe- Já se šlapu, moja milá,
šel, Jsili ty ke mně upří-
Na její hrobek nepřišel. mná?
Poruč mě tu pánu Bohu.
A šak ty mne už ne-
Po druhé kerchov obe- „A to je Janiček milý,
šel, Co tu po mém hrobě
Na její hrobek nepřišel. chodí.“ Ešče spíše za mnó
přindeš.

97. Zasnoubenci.

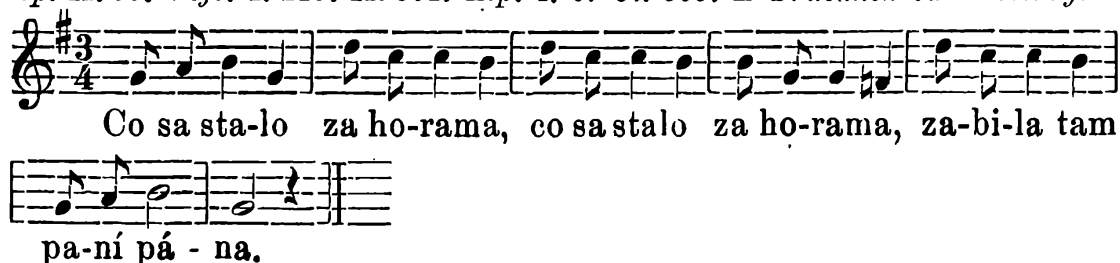
Z Vidče.

Byly dvě susedy, :/ Jedna podle druhej, Obě samodruhé.	Vilémova máti Nedá mu jí brati. Vem ty sobě radše Kovářovo děvče.	Mám si vzítí radše Kovářovo děvče. A to rádo robí, Ušubrané chodí.
Kdy ony sa sešly, Ony sobě řekly: Ty budeš měť syna, Synáčka Viléma.	Súsedovo děvče Pěkně sobě chodí, A nerádo robí.	Vyšli na zahradu, Obá sa obňali, A hned tak zostali.
Já budu měť dceru, Dceru Majdalenu.	A to rádo robí, Ušubrané chodí.	Která múdrá máti, Nebráňuj díťati.
Až oba urostú, Oni sa seberú.	Vilímek nemeškal, Hned k súse-dom běžal.	Já sem zbraňovala, Syna jsem pozbyla, Synáčka Vilíma.
Jak oni urostli, Oni se brať chtěli.	Neráda prý robíš, Pěkně sobě chodíš.	A suseda dceru, Dceru Majdalenu.

98. Manželka vrahyně.

Zp. II. 36. Vojc. I. 115. II. 304. Lip. I. 6. Ol. 505. Z Prušánek od Břeclavy.

Co sa stalo za horama? :/
Zabila tam paní pána.

Do zahrady zakopala,
Ešče po něm pošlapala.

Přijeli tam tři pánové,
To byli jeho bratrové.

Má paničko, má švagrová,
Kdes poděla svého pána?

Nevím smutná, kde sa poděl,
Dnes třetí deň kdesi odjel;
Živa po něm nezůstanu.

Šli pánové do stodoly,
Našli jeho kočár nový.

Má paničko, má švagrová,
Kdes poděla svého pána?

Nevím smutná, kde sa poděl,
Dnes třetí deň kdesi odjel,
Živa po něm nezůstanu!

Šli pánové do maštale,
Našli jeho koně vrané.

Má paničko, má švagrová,
Kdes poděla svého pána?

Nevím smutná kde sa poděl,
Dnes třetí deň kdesi odjel;
Živa po něm nezůstanu.

Šli pánové do komory,
Našli jeho kabát nový.

Má paničko, má švagrová,
Kdež poděla svého pána?

Nevím smutná kde sa poděl,
Dnes třetí deň kdesi odjel;
Živa po něm nezůstanu.

Šli pánové do pivnice,
Našli krvi dvě sklenice.

Má paničko, má švagrová,
Co je toto za krev nová?

Zabila sem holubičku,
Mému pánu k snídaničku.

Šli pánové do zahrady,
Našli jeho hrobek nový.

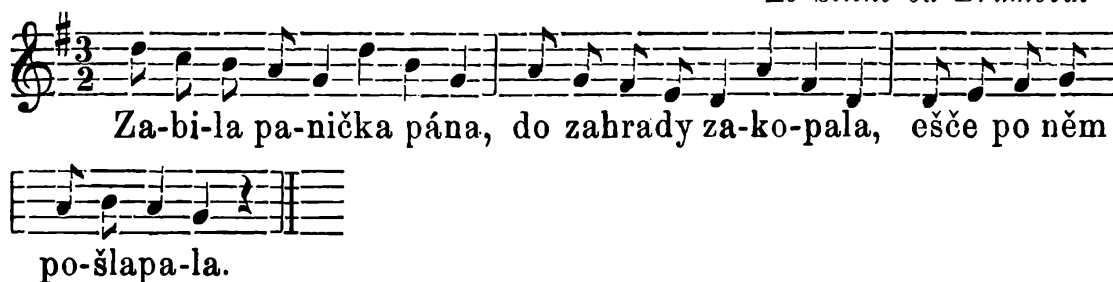
Má paničko, má švagrová,
Co je to tam za zem nová?

Zasela sem petržalku,
Mému pánu pod polévku.

Zrádná paní ty švagrová,
Tys pána zamordovala,
A v tom hrobě zakopala.

Zetnute mi už tu hlavu,
Živa po něm nezůstanu.

Ze Štítné od Brumova.

Zabila panička pána,
Do zahrady zakopala,
Ešče po něm pošlapala.

Přijeli k ní radní páni,
Na pána sa jí pytali:
Zrádná paní kde jest tvůj pán?

Smutná nevím kam sa poděl,
Už třetí deň jak ven vyšel,
Živá po něm nezůstanu.

Vešli oni do komory,
Našli jeho klobúk nový,
Zrádná paní kde jest tvůj pán?

Smutná nevím kam se poděl,
Už třetí deň co ven vyšel;
Živá po něm nezůstanu.

Vešli oni do maštale,
Našli jeho koně vrané:
Zrádná paní, kde jest tvůj pán?

Smutná nevím, kam sa poděl,
Už třetí deň, jak ven vyjel;
Živá po něm nezůstanu.

Vešli oni do stodoly,
Našli jeho kočár nový:
Zrádná paní kde jest tvůj pán?

Smutná nevím kam sa poděl,
Už třetí deň jak ven vyjel;
Živá po něm nezůstanu.

Vešli oni do pivnice,
Našli krvi dvě sklenice:
Zrádná paní, jaká to krev?

Zabila sem dvě kačice,
Bylo krvi dvě sklenice;
Radní páni to je ta krev.

Vešli oni do zahrady,
Našli jeho hrodek nový:
Zrádná paní, tu jest tvůj pán.

A tu paničku chytili,
Do želez ju zakovali,
Na šibenice ju dali.

Jiné čtení a pěni.

Od Ostravy

Stala se v Pilšču novina,
Že pani pana zabila.

Schovala ho do zahrady,
Rokytku na něm zasila.

Růsč, rokytko, růsč vysoko,
Jak je můj pan zvyš, hlyboko.

Rokytko ji nic něžešla,
Bila růže ji vykvetla.

Jdzi pachole, jdzi do pole,
Co to tam jedžě za dvoje?

Nejsu to žadni panove,
Jsu to panovi bratrove.

Jak přijeli, za stůl sedli,
Po svym bratře hned se ptali.

Ptamy se vas, vy švagrova,
Esli vaš pan něni doma?

A už je dněskaj třeci deň,
Co ten můj pan co vyjel ven.

Jdzi, pachole, do maštale,
Jsuli tam panove koně?

Koně panove v maštali
Všecky hladem řehotaji.

Jdzi, pachole, do komnaty,
Jsuli tam panove šaty?

Šaty jeho su na ložu,
Srdečko trči na nožu.

Jdzi pachole do světnice,
Jsuli tam jeho střevíce?

Střevíce jeho su na ložu,
Srdečko trči na nožu.

Stroj se ty s nami, švagrova,
Sedněš s nami do kočara.

Ona se hnědaj strojila,
Do kočara s nimi sedla.

A jeli tam kole vody,
Byly tam pěčne jahody.

O jahody, vy jahody,
Co scě pěčne kole vody!

Něskoro nas lutujecě,
Dy už na smrcě vandrujecě.

99. Zabítec.

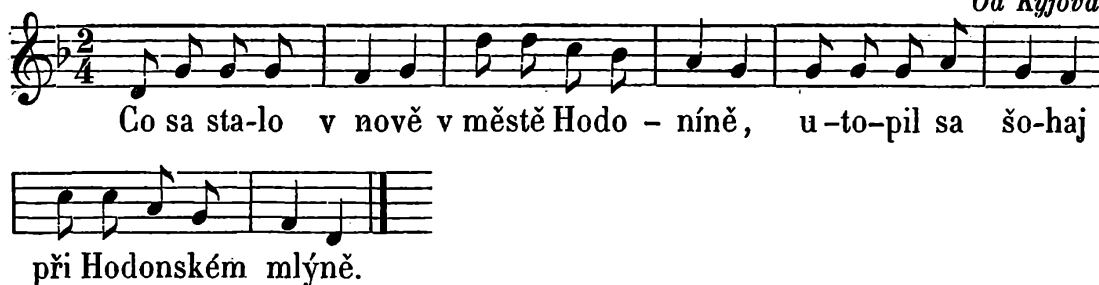
Z Poštorně.

Co sa stauo v nově :/	Na kohos, Martinku,	Smutně naříkaua,
Na Novej dědině? :/	Na kohos ty vouau,	Až k zemi padaua.
Zabiuo tam dřevo	Keď na ťa velký dub	Jak se ty, můj synu,
Syna Strakového.	V čirých horách padau?	Dúho trápit budeš?
Ráno vyjeu zdravý,	A byubych já vouau	Čili mně okřeješ,
Šohajček švárný.	Na svého tatička,	Čili ty mně umřeš?
Napouedne jede	Než mně krev zaliua	Okřeju, okřeju,
Ceuý pouamaný.	Mé černé očička	Mamičko má miuá,
Tatičku, mamičko,	A byubych já vouau	Až na mém hrobečku
Otvírajte dveře,	Na svoju mamičku,	Bude černá hlína.
Z vašeho synáčka	Než mně dub proraziu	Na tej černej hlíně
Nevinná krev leje.	Na štvoro huavičku.	Výroste rozmarýn,
Jak to usuyšeua	Ubohá matička	Mamičko má miuá,
Ta jeho sestřička,	U postele stáua,	Potom vám ozdravím.
Rukama uomiua		
O svého bratříčka.		

100. Utopenec.

Od Kyjova.

Co sa stalo v nově	Dyž sa topit začal,	Bylo na třetí den,
V městě Hodoníně?	Na svú milú volal: ¹⁾	Vyšel na vodičku,
Utopil sa šohaj	Podaj mně ručenku,	Přišla jeho milá
Při Hodonském mlýně.	Topit sa mně nedaj.	Podat mu ručičku. ²⁾

U Hodonína:
¹⁾ na chuapců zavouau:
 Kamarádi moji,
 Už sem sa vám skovau.

²⁾ Jak mu ju podaua,
 Žalostně puakaua:
 Jak sa's miuý kúpau,
 Dyž ťa voda vzaua?

Košulenska tenka
 Na břehu ležela:
 Proč sa's milý kúpau,
 Dyž byla neděla?

Já sem sa nekúpál,	Do tej vody vhodil,	Chudobná děvčina
Já sem koně brodil,	Do tej hlubočiny,	Pro Boha prosila:
Snad mia milý pán Bůh	Že sem si nevšímal	Vem si mia, synečku,
Do tej vody vhodil.	Chudobnej děvčiny.	Abych neslúžila.

101. Krvavé námluvy.

Z Nové vsi.

(Náp. předešlý).

Co sa stauo v nově Ve Gbelech městečku? Zabiu Jura Karman Svoju frajirečku.	Pícheu on ju, pícheu Pod její srdečko, Z tej rany vyrůstuo Zelené perečko.	V tém Holickém poli Šibenice dvoje, Pohledni Juříčku, Keré budú tvoje?
A jak on ju zabiu, Na Boha zavouau: Frajirečko moja, Co sem ti uděau!	Pícheu on ju, pícheu Pod její bíuú tvář, Z tej rány vyrůsteu Červený tulipán.	Na keré mia dajú, Na tech budu visat, Bude mně z huavy mej Tulipan prokvítat.
Nenamúvau sem ta Uahodnými suovy, Než sem ta namuviu Brúsenýma noži.	Má mamičko miuá, Dost je mauá chvíla, Dost je mauá chvíla, Co sem s váma byua.	1) Už Aničku nesú Na bílých ručnickách, A Janička vezú Na vraných koníčkách.
Pícheu on ju, pícheu Do pravého bočka, Z tej rany vykvetua Červená růžička.	Už Aničku nesú S pannami muádenci, ¹⁾ A Juřenka vedú Kati k šibenici.	Už Aničku nesú Družčky pod věnci.

102. Matka v hrobě.

Od Příbora.

The musical score is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two systems. The first system has a melody line with lyrics 'Dcera matku pro-si - la, hej, hej, pro-si - la, mo-ja ma-' and a bass line with lyrics 'měnko rozmi-la'. The second system continues the melody with lyrics 'Dcera matku pro-si - la, hej, hej, pro-si - la, mo-ja ma-' and the bass line with lyrics 'měnko rozmi - la.' There are handwritten annotations above the first system: '54' and '9' above the first measure, and '12' and '13' above the second measure. There are also handwritten notes to the right of the first system: '12' and '13' with arrows pointing to the second and third measures of the melody.

Dcera matku prosila, hej, hej prosila: Moja maměnko rozmila!	Jak do dvora přijeli, Žadného něviděli.	Dy stě nam ho nědaly, Když stě nam umiraly.
Něvdajtě mne dalečko, hej, hej dalečko Edem přes male po- lečko. ¹⁾	Jenom male pachole, Co sedělo při stole.	Ach mamičko stavajtě, Slovečko ke mně mluvťě.
Matka na to nědbala, Tym dalej ju vydala. ²⁾	Ptam se ja tě pachole, Hdě moja maměnka je?	Ma dceruško něvolaj, Těžkosti mi něděljaj.
To do cizej krajiny, Mezi ty Turecke pany. ³⁾	Mamička nam umřela, To včera od večera.	Ležim blizko kostela, A něslyšim zvoněňa.
Když jest bylo po roce, Chtěla dcera isť k matce.	Leža tamto v komůrce, V malovanej truhelce.	Ani ptačka zpivati, Tej zezulky kukati.
Stroj pachole košinu, Pojeděm na hostinu.	Dcerka jak to učula, Hned k mamičce běžela.	Těš tě už tu pan Bůh sam, Matka Boží, svaty Jan.
Jak do pole přijeli, Zvony zvonit slyšeli.	Ach mamičko, stavajtě, Požehnani mně dajtě.	

1) Najdale přes polečko.

2) Dcerku daleko vdala.

3) Štyry mile za Prahu,
A sedum za Opavu.

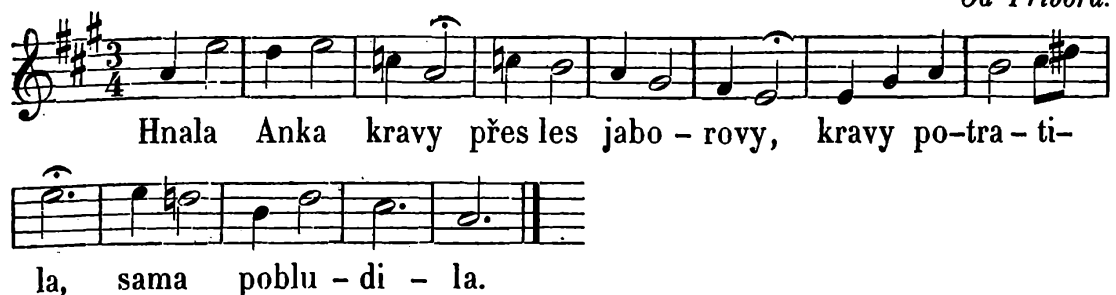
Tarde. *51* Jiné čtení a pěnění. Z Vidče.

Ro-ji-ly se vče-ličky, ro-ji-ly se vče-ličky, ne-by-ly to
vče-li - čky.

Rojily se včeličky; Nebyly to včeličky.	Čím dalej tym nejlepší, Dceruško najmilejší.	Enom jedno pachole, Které stálo při stole.
To byli dobří lidé, Dobří lidé měščané.	Dcerka sa rozhněvala, Do roka nepřijela.	O má milá sestřičko, Maměnka nám umřela.
Pro dcerušku přijeli, Vezma dcerku pryč jeli.	A jak bylo po roce: Podme milý k mej matce.	O můj milý bratříčku, Co mi poručila?
O má milá maticčko, Nedajte mia dalečko.	A když k matce přijeli, Žadného tam nenašli.	Štyry koně ve dvoře, Što zlatých na komoře. ²⁾
Dajte mňa naprotivo, Ať je mi všecko milo. ¹⁾	1) Do suseda třeciho.	2) Dvě peřiny v komoře, Štyry krávy ve dvoře.

103. Nález za ztrátu.

Od Přibora.

Hnala Anka kravy
Přes les jaborovy;
Kravy potratila,
Sama pobludila.

Co tu dělaš, Anko,
Nadobna galanko?
A ja viju vinky
Z různěj rutovinky.

Něber polajovy
Hlava z něho boli;
Vem rozmarinovy,
Bo ten pěkně voni.
Vem si hřebíčkovy,
Svědči Janičkovi. *)

Pod jaborek sedla,
Chleb se syrem jedla.
Nadešel ju Janek
Nadobny šuhajek.

Daj mi viněk, Anko,
Prošvarna galanko!
Uvila sem ich šest,
Ober si kery chceš.

*) Pro tě je hotovy.

Čtení a pění jiné.

Ze Želetic.

Děvečka husy pase,
Pěkně nastroja se.

Přiletěl k ní sokol,
Sedl na ten jabor.

Leť sokole vrchem,
A já půjdu dolem.

Husičky potratila,
Domů jít nesměla.

Ach sokole, sokole,
Kde sú husy moje?

U našej bránečky,
Tam se sejdem spolem.

Pod jaborek sedla,
Chleb se syrem jedla.

Husičky sú v ječmení,
Běž milá vyžen jich.

Jiné čtení a pění.

Z Vlachovic.

Ludé sa smúvajú,
Co tito dvě majú.

Černojoké děvča,
Dělat mu nedajú.

Enem husy pase,
Pěkně nastroja se.

Haj, haj, haj husičky
Okolo vodičky.

Jede tu můj milý
Obrodit koničky.

Jak koně obrodil,
S děvčátkem sa schodil.

Okolo vodičky
Za ruku ho vodil.

104. Vědomý orel.

Od Nivnice z Boršic.

Hnalo děvča krávy, hnalo děvča krávy, z Uher do Mo - ra - vy.

Hnalo děvča krávy, :/	Na javor pohledla,	Krávy rumázgajú,
Z Uher do Moravy.	Orla uviděla.	Voděňky nemajú.

Děvča pobludilo,	Orle milý orle,	Voděňky studenej,
Krávy potratilo.	Kde sú krávy moje?	Travěňky zelenej.

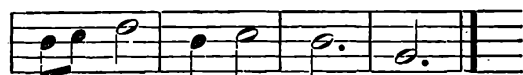
Pod javor si sedlo,
Snídaníčko jedlo.

Jiné pění a čtení.

Z Osvětiman.

Hnala Anka krá - vy, hna - la An - ka krá - vy,

z Uher do Mo - ra - vy.

Ze Strážnice.

Hnala Dorna krávy, hnala Dorna krá - vy, z Uher do Mo -

ra - vy, z Uher do Mo - ra - vy.

Hnala Anka krávy, :/	Ach ty milý orle,	Jak pěkně cingaly,
Z Uher do Moravy.	Kde sú krávy moje?	Jakby husle hrály.

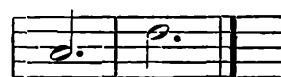
Pod jaborem sedla,	Já sem jich neviděl,	Jakby Janóškovi
Orla tam uhledla.	Enom sem jich slyšel.	Křivdu žalovaly.

Jiné pění a čtení.

Z Blatnice.

Páslo děvča hu - sy, páslo děvča husy, v jabo - rovém

le - sí.

Páslo děvča husy:/
V jaborovém lesí.

Husy potratila,
Pod jabor si sedla,
Chleb se syrem jedla.

Na jabor pohledla,
Orla tam uhledla.

Orle milý orle,
Viděš husy moje?

Já sem ich neviděl,
Enom sem ich slyšel.

Oný ščebotaly,
Voděňky hledaly.

Voděňky studenej,
Travěňky zelenej.

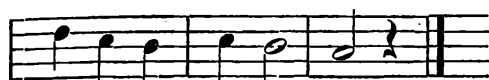
Husy popelaté,
Majú křídla zlaté.

Jiné čtení a pění.

Z Kostelce u Holešova.

V Koste-le-ckém mléně, je tam je - dnostejně, hejno hej,

je tam je - dnostej - ně.

V Kosteleckém mléně,
Je tam jednostejně,
Hejno hej, je tam jedno-
stejně.

Tam herskó dceru majó,
Dělať jí nedajó.

Jenom husy pase,
Pěkně nastroja se.

Pase jich na lóce,
Napájí v potoce.

Haj, haj, haj husičky,
Nekalte vodičky.

Přijede sem šuhaj
Oplavit koničky. ¹⁾

Košulěnka tenká,
Šila ju milénka.

Šila ju pod hájem,
Zeleným hedbávem.

Dyž ju vyšévala,
Žalostně plakala.

1) Jiný dálejšek v Žalkov.
Pod jaborem sedla,
Snídaničko jedla.

Dyž ju došévala,
Na orla volala:

Orle, milý orle,
Kde só husy moje?

Já sem ich neviděl,
Ale sem ich slyšel.

Z vysoka letěly,
Velice křičely.

Když ho dojídala,
Na orla volala.

105. Podvodník.

Zpěv. II. 7. Erb. II. 22. Luž. I. 40.

ten podvo-di - tel pa - nen-ský.

Chodíval k nám pán Uherský,
Ten podvoditel panenský.

Všecky panenky podvedl,
Jen Komendovej nemohl.

Hrabala baba zahradu,
A přišel k ní pán na radu.

»Ach babičko dej mi radu,
Jak bych podvedl tu pannu.«

Obleč šatečky panenské,
Obuj střevičky kramarské. ¹⁾

Túlej se sem tam po rynku,
Až ke Komendových domku. ²⁾

A jak se k domku dotúlal,
Hned na okénko zaklepal. ³⁾

»Kdo to tak tluče nezbedně,
Neměl času dosti ve dně?« ⁴⁾

Já jsem kramařka z Opavy,
A vezu tovar do Prahy.

Vozy jsem napřed poslala,
Sama jsem v zadu zůstala.

A když bylo po večeri,
Kázal pantáta své dceři:

Běž dceruško lůžko stláti,
Bude tam kramařka spati.

O můj pantáto rozmilý,
Mně se kramařka nelíbí. ⁵⁾

Jak živa jsem neviděla,
By kramařka fousa měla.

A když bylo o půl noci,
Volala dcera pomoci; ⁶⁾

A když už nastal bílý deň,
Vyskočil pán král z okna ven.

A jak bylo už na ráně,
Tluče šerha tam na bráně: ⁷⁾

Že Komendova Naninka
Není poctivá panenka.

A když bylo už za týdeň,
Plakala Nánka každý deň.

A když bylo zas za měsíc,
Plakala Nánka ještě víc.

A když už bylo po roce,
Nosila Nánka na ruce:

Nýnej, nynej synáčku můj,
Uherský král je otec tvůj. ⁸⁾

1) Běž ty do krámu drahého,
Nakup damašku modrého.

A daj si z něho šaty šit,
Jak to na pannu sluší byt.

2) A přechod se v nich po rynku,
Až ke Komendom k okýnku.

3) A tluče tam na okénko:
Otevř otevř má Kačenko.

4) Já nesmím spíš otvírati,
Až sa budeš jmenovati.

5) Ona po žensky nemluví,
Ona má muzský pohledí.

6) Král Uherský se obrací.

7) A když už bylo na ráno,
Bylo v městě vyvoláno:

Všecky panenky pod věnci,
A Komendova jde v čepci.

8) A král sedí na pavlači,
Vysmívá se svojí Kači.

106. Zbojník a vozka.

Jede forman dolinú,
Zbůjník za ním bočinú.

Stůj formane, nenáhlaj,
Vrané koně vypřahaj.

Dy jsi ty tak velký pán,
Vypřahaj si koně sám. ¹⁾

1) Forman bere motyku:
Co chceš po mně zbůjníku?

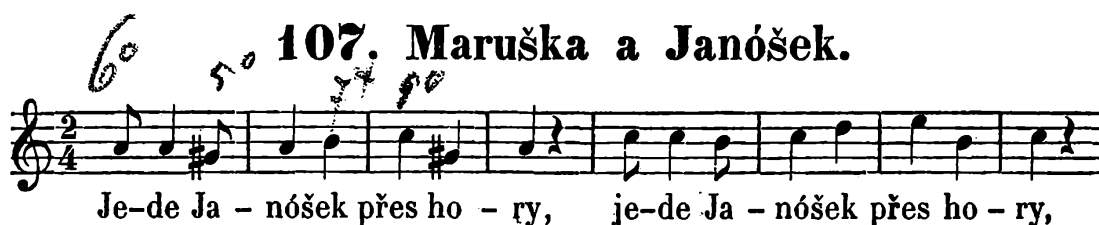
Dyby bylo na poli,
Nebylbych ti po vůli.

Ale že je při horách,
Při zbojnických komorách. ²⁾

2) Tu byste mia zabili,
Do chrastiny vhodili.

Děti by mia plakaly,
Že tatíčka neznaly.

Žena by mia želila,
Že semnú málo byla.

Jede Janóšek přes hory,:/
Veze Marušku na koni.:/

Kázal Marušce spívati,
A horám sa rozléhati.

Spívaj Maruško pěsničku,
Veselú, pěknú maličku.

Jak si ju doma spívala,
Dy's u otca, matky byla.

Jala Maruška spívati,
A hory sa rozlíhati.

Učili tě ju zbojníci,
Velehradščí lúpežníci.

Podme, my mu ju vezmeme,
Toho zrádca zabijeme.

Ustup Maruško na levo,
Pod javor zelené dřevo.

Janóšek mečem zatočil,
Po dvanásti hlavách skočil.

Třináctý sa mu vyprosil,
Že by za ním zbrojí nosil.

Nezabíjaj mne Janíčku,
Složím o tobě písničku.

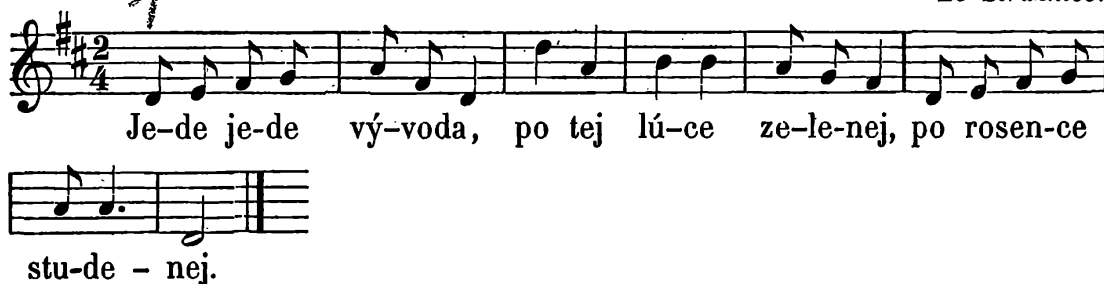
»Vím já bránu malovanú,
Zlatem, stříbrem okovanú.«

Kdo tu bránu malovat dal,
Zlata stříbra nelitoval.

Ten tu bránu malovat dal,
Kdo Marušku domiloval.

108. Chytrá na chytrého.

Ze Strážnice.

Jede jede vývoda
Po tej lúce zelenej,
Po rosence studenej.

Jede jede k hájičku,
Nadešel tam Aničku,
Ona žala travičku.

Ach Andulko, Andulko,
Pojď ty ke mně slúžiti,
Chcešli muža nabyti.

A ty starý vývodo,
Co ty mně za službu dáš,
Dyž ty mia slúžit voláš?

Štýry krávy ve dvoře,
Bílé lože v komoře.

Dyž do dvora přijeli,
Ničeho neviděli,
Jenom holé kamení.

Do komory vkročili,
Bílé lože našli.

Ach Andulko, Andulko,
Běž ty bílé lože stlat,
Půjdem na ně spolem
spat.

Počkaj, starý vývodo,
Až světelko zahasím,
Sukničku si zavěsím.

Světelko zahasila,
Oknem ven vyskočila.

Utékala k hájičku,
Zpívala si písničku.

Ach hájičku, hájičku,
Jak jsi ty tak zelený,
Jak rozmarýn saděný!

109. Bojovnice.

Od Příbora. Zp. II. 6.

Ze Skřípova od Opavy.

Kral na vojnu zavolal, Sedlaček se zastaral.	Něstaraj se tatičku, Nahotuj mi šabličku.	Kral se tomu podivil: Co to za vojaček byl?
Koho na tu vojnu dam? Syna žádného nemám.	Ja na vojnu pojedu, Za vas bojovat budu.	Něni sem ja vojaček, Ale ja sem děvečka Chudobného tatička.
Měltě jenom tři dcery, Dvě do vojny něchtěly.	Když na koňa sedala, Všeckym ruček dávala.	Dybys byla děvečka, Dal bych tobě synačka.
Jedna byla Dorota, Pobožného života.	Pichla koňa ostrohu, Poručila se Bohu.	Něpřijela sem se vdat, Přijela sem bojovat.
Druha byla Ludmila, Každemu se libila.	Jak do vojny přijela, Kordem si vytočila.	To za sveho mileho, Za tatička stareho.
Třetí byla Anička, Potěšila tatička.	Třikrát vojsko objela, Tři sta Turků zabila.	

Jiné čtení.

Zakázali na vojnu, Sedláčkovi do domu. ¹⁾	Poslal pro tu nejmladší: Tebe já mám najradší.	Jak ponajprem střelila, Tři sta Turků zranila.
Sedláček se zastaral, Sedňa za stůl zaplakal.	Pod děvečko pod domů, Pojeď za mne na vojnu.	Jak po druhé střelila, Celý tábor zranila.
Nemám syna žádného, Ani bratra vlastního.	Já tatičku, já půjdu, Za vás bojovat budu.	Jak po třetí střelila, Všecky Turky zahнала.
Ty děvečko nejstarší, Jdi za mne bojovati.	Já sem srdca tvrdého, Nebojím se žádného.	Podivil se císař pán: A co je to za husar?
Oj tatičku nepůjdu, Já bojovat nebudu.	A když ju oblékali, Obě sestry plakaly.	Jenom jednu dcerku mám, Tu tomu vojáčku dám.
Já sem srdca měkkého, Já se leknu každého.	Když jí vlasy splétali, Všecky panny plakaly.	A nejsem já vojaček, A sem ja ti Anička, Chudobného tatička.
Ty dceruško prostřední, Jdi za mne bojovati.	Když na koňa sedala, Otec, máti plakala.	
Oj tatičku nepůjdu, Ja bojovat nebudu.	Jeď dceruško jeď s Bo- hem, Daj ti pan Bůh dobrý den. ²⁾	»A jednoho Syna mám, Tobě Aničko ho dám.«
Ja sem srdca měkkého, Ja se bojím každého.	Jak do vojny přijela, Třikrát vojsko objela.	Hned se vojna skončila, A svadba se strojila.

1) Začíná též u Jihlavy:
Byla vojna vydaná,
Od císaře Johanna.

Každej má dat jednoho,
A já nemám žádného.

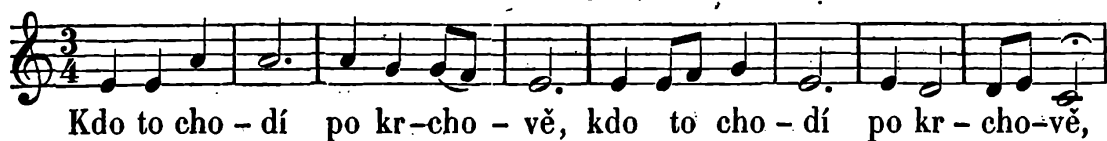
A jenom tři dcery mám,
Ach můj Bože, kterou dám?

2) Dyž jí vrata otvíral,
Takto jí on povídal:

Ndrž sa předu, zadu,
Než sa chytňi prostředu.
V zadu, předu střilajú,
Prostředek vymíňajú.

110. Rubáš.

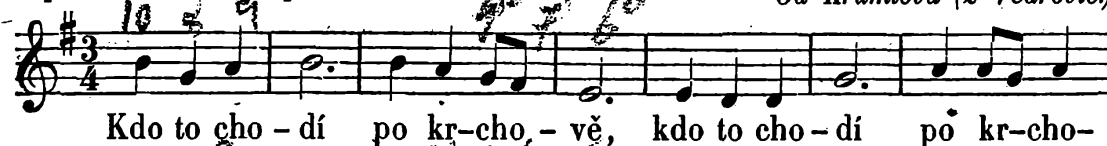
Od Dačic (z Vydří.) Erb. II. 13. Luž. I. 92. Mein. 13.

Od Batelova (z Lovětina.)

Od Krumlova (z Vedrovic.)

Kdo to chodí po krchově,
Po krchově po mém hrobě?

Šlape travičku zelenou,
Sráží rosičku studenou.

Chodí tady náš pan šafář,
Z tohoto dvora hospodář. ¹⁾

Zkažte vy tam mojí paní,
Ať mně pošle čechel nový. ²⁾

Že já v tom ležet nebudu,
Že raděj ven z hrobu půjdu. ³⁾

Mám čechel v neděli šitý,
A do mše svaté válený.

Přišel šafář, přišel domů,
Sedlu za stůl, sklonil hlavu.

Co pak ste tak neveselý,
Snad vás vaše hlava bolí?

Mě má hlava nic nebolí,
Mé srdce je žarmoucený.

Zkazuje ti pán tvůj první,
Bys mu dala čechel nový.

Že on v tom ležet nebude,
Že raděj ven z hrobu půjde.

Že je ve čtvrtek přadený,
V pátek velký ovářený.

V sobotu po slunci praný,
V neděli do mše válený.

Dvanáct truhel otevřela,
Žádné košile neměla.

Když třináctou otevřela,
Tam ta košile ležela,
Na krchov s ní pospíchala.

Kdo to chodí po krchově,
Po krchově po mém hrobě?

1) A já sem ten pán z Moravy,
Co tvoju paní opatruji.

2) Zkažte jí tam tu novinu,
O jejím prvnějším pánu.

3) By mně dala čechel nový,
Že v tom čechli shnit nemožu,
Pokoje v zemi mít nemožu.

A já su to, tvoje paní,
Nesu tobě čechel nový.

Otvírejte se hrobové,
Moje paní sem ke mně jde.

Hrob Boží se hned otevřel,
A tam ten pán její ležel.

Ona k němu přistoupila,
Hrdla se ho zachytila.

Nechytej se krku mého,
Dyť vidíš jen mrtvé tělo.

Třeba tělo mrtvé bylo,
Když mně bylo někdy milo.

Stup paní stup ty doleji,
Vyvrž klíče na hrob nový,
To sirotkům na znamení.

4) Dyť sťe dítky dosti hrubý,
Opatrujte jedno druhý.

Nikdy se vy neztratíte,
Když poslouchati budete.

Přiletěli dvě holoubci,
Sedli sobě na zvonici.

A tak překrásně houkali,
Jakoby hrany zvonily.

Jak sirotci uslyšeli,
Hned na krchov pospíšili.

Ach matičko roztomilá,
Komu ste nás poručila?

Poroučím vás pánu Bohu,
Matce Boží pod ochranu. ⁴⁾

Přidávají ve Vydří:

Svatý Jene Nepomucký,
Opatruj sirotky všechny.

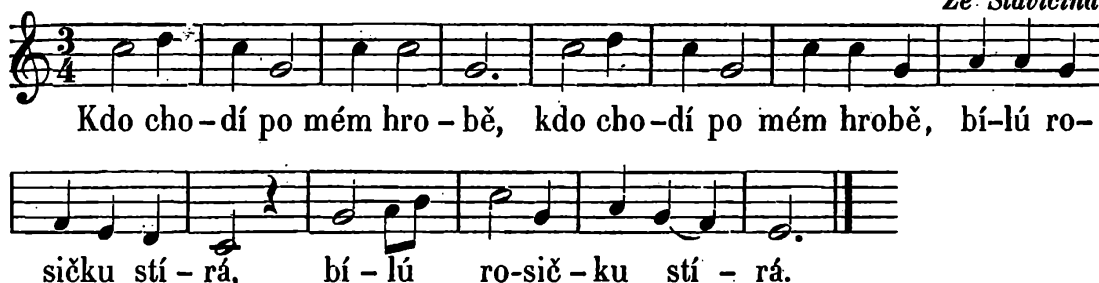
Svatá Anno sama třetí,
Opatruj ty malé děti.

Ve Zvole:

Komuch vás nechám jinému,
Než pánu Bohu samému?

Jiné čtení a pěnění.

Ze Slavičína.

Kdo chodí po mém hrobě, /
Bílú rosičku stírá? /

Já to chodím, kmotře můj,
Můj kmocháčku rozmilý.

Kdo tam chová mé děti,
Mé ubohé sirotky?

Já jich chovám, kmotře můj,
Můj kmocháčku rozmilý.

Dvakrát za deň chleba dám,
A po třetí vyšlahám.

Zle jich chováš, kmotře můj,
Můj kmocháčku rozmilý.

Třikrát za deň chleba daj,
A po štvrté vyšlahaj.

Zkažte tam mojí ženě,
Nech mně šije košule.

Nech jich šije ve středu,
Při slunéčku východu. ¹⁾

Nech jich nese v sobotu,
Při slunéčku západu. ²⁾

1) Nech jich šije v sobotu,
Při slunýčka západu.

2) Nech jich nese v ponděli,
V kohútkovo spívání.

Jak na krchov kročila,
Žalostně zaplakala.

Ach kde jsi můj manžele?
Nech se mně hrob otevře.³⁾

Nový hrob sa otevřel,
Sivý holub vyletěl.

Sedl si na kostele,
Zaspíval si vesele.⁴⁾

3) Otevř se nový hrobe,
Vyndi, vyndi malžene,
Nesu nové košule.

Podívaj sa ženo má,
Jak je košula mokrá.

Od tvých dítek plakání,
A tvého naříkání.

Budeš v nebi ty a já,
I s našima dětima.

4) Zaspíval si písničku,
Jak anjelé spívají,
Dyž se v nebi radují.

Jiné pění a čtení.

Z Ujezda od Vizovic.

Šel sta-ři - ček do-li - nú, šel sta-ři - ček do-li-nú, až k sva-
té-mu Hostý - nu.

Šel staříček dolinú:/
Až k svatému Hostýnu.:/

Šel tam přes jeden krchov,
Jednoho pána přes hrob,

Kdož po mém hrobě ide,
Studenú rosu myje?

Já panáčku, sluha tvůj,
Služebníček věrný tvůj.

Odkážte tam mej paní,
Nech šije čechel nový.

Že je tento juž shnilý,
Od sirotí uplakaný.

Paní nemeškala,
Hned na krchov běžala.

Otvíraj sa hrob hrubý,
Mého pána dům nový.

Jak sa ten hrob otevřel,
Sivý holub vyletěl.

Ta paní sa ulekla,
Hned na kolena klekla.

Nelekaj sa paní má,
Šak to byla duše má.

Přiletěli andělé,
Vzali duši do nebe.

Přiletěli po druhéj,
Vzali tělo předrahé.

111. Prozrazená.

Od Opavy.

Kdy sem ja šel u - lič - ku, ma-lu něve - lič - ku na-de-

Kdy sem ja šel uličku,
Malu něveličku,
Nadešel sem svu milu,
Ona šla z noclehu.
Mily, mocny Bože. *)

Dal sem ja ji slovečko:
Dař pan Bůh dzěvečko!
A ona se ulekla,
Slovečka něrekla.

Nělekaj se ma mila,
Ja na cě něpovim.
Což by's na mne po-
vėdzěl,

Dyž na mne nic něviš?

A kata ja tež něvim,
Dy sem byl nad vami,

*) Tak se končí každá sloha.

Ach nad vami, nad vami, Zlaty prstěněček,
Sam pan Bůh nad námi. Zelený věněček.

Což's mila udžělala,
Pod lipku zelenu?
Pachole's porodzila,
Tam's ho zakopala.

Něpovidaj můj mily,
Dam ci na košulu,
Dam ci na košulu,
Baj ci ju ušiju.

Což mi je po košuli?
Košula se zdere,
Košula se zdere,
Na mem hřišnem cěle,
Pachole něstaně.

Něpovidaj můj mily,
Dam ci prstěněček,

Což mi je po prstenku,
Po zelenem vinku?
Prstěněk se zlame. 1)
A vinek uvadně,
Pachole něstaně.

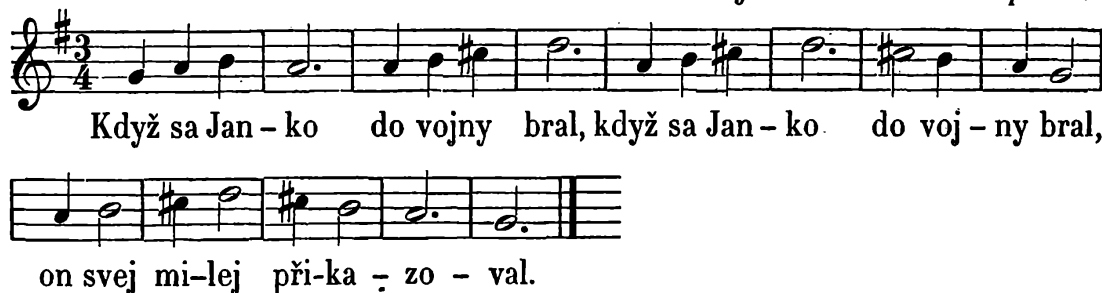
Jak už bylo ve středu,
Už Kačenku vedu,
Už Kačenku vedu
K mistu popravnimu.

Pomodli se, Janičku,
Jednu modlitbičku,
Jednu modlitbičku
Za její dušičku.

1) Prstěň z prsta spadně.

112. Umrlec.

Ze Strážnice. Žeg. P. r. II. 57. Sr. náp. č. 5.

on svej mi-lej při-ka - zo - val.

Když sa Janko do vojny bral,
On svej milej prikazoval:

Nevdavaj sa moja milá,
Čekaj ty dva roky na mňa.

Šest roků ona čekala,
Na ten sedmý čarovala,
Až sa černá zem pukala.

Už Janóšek z vojny jede,
Už on ke svej milej jide.

Zatukal tam na okénko:
Odevři mně, má Kačenko!

Jak ho milá uslyšela,
Hned mu dvěra odevřela.

Levú ruku mu podala,
A pěkně ho přivítala.

Vítaj Janku roztomilý,
Dávno jsme sa neviděli!

Mámli ti večeru dati,
Nebo čeládku zbuditi?

Na to pán Bůh noci dává,
Nech čeládka odpočívá.

Vyprovod' mia moja milá,
Až tam do čírého pola. —

Vyprovod' mia přes to pole,
Až po ty střešenky malé. —

Pohled' mně milá do hlavy,
Co mia má hlavěnka bolí!

Můj Janošku roztomilý,
Proč ta tvá hlavěnka bolí?

A jak by mia nebolela,
Když šest roků v zemi hnila.

Na ten sedmý vstat musela,
Dyž's mně hrubě čarovala.

Ja tak's ty mně čarovala,
Až sa černá zem pukala.

Dom běžala, nemeškala,
Maměnce to povídala;

Že je Janko porúbaný,
Pod střešenkú pochovaný.

Vem dceruško bílé groše,
A daj zaňho slúžiti mše.

Jak měl kněz mšu dokonávat,
On jí došel poděkovat:

Děkuju ti moja milá,
Že's mia z pekla vykúpila.

113. Nevěsta nešťastnice.

Od Rousinova a Kyjova.

Když děvečka huse pás-la, /
Červenó pantličku naš-la.

A když naš-la, skovala ju,
Přišel milé, dala mu ju.

Tu máš, milé, našu lásku,
Všem mládencům na vokážku.

Když děvečka huse pás-la,
Červené šáteček ¹⁾ naš-la.

Do půlnoce vyšívala,
Od půlnoce zametala.

1) pěkné bílé šátek.

Když sedničku zametala,
Slozama ju polívala.

Jak ju matka uviděla,
Metličku jí z ruk vydřela.

Hybaj dcero uplakaná,
Néseš mýho doma hodná.²⁾

Na syněčka zavalala,
Křivdu jemu žalovala.³⁾

Trp má milá pokud můžeš,
Šak dlóho trpět nebudeš.

Seber sobě co je tvýho,
Půdem do kraja ceziho.

A když přišli na trávníčky:
Pohledni mně do hlavičky.

2) Nepochívá ju slozama,
Máš vodičku za dveřama.

3) Šla milému žalovati:
Zlá syněčku zlá tvá máti.

4) Jak do pole přicházeli,
Byl syneček v zlém domnění.
Požehnaj se Anko milá,
Je čas bys smrt podstúpila.
Co bych se já mohl ženit,
Mojí matce vůlu splnit.

Kolik vlásků přeložila,
Tolik slozé uželila.⁴⁾

A když došli tmavých lesů,
Rozťal ju na devět kusů.⁵⁾

Tu máš milá ulevení,
Za na matku nařikání.

Seber, milé, kosti moje,
Hoď je do hluboké zmole.

Vezmi, milé, šatu bílou,
A zakrý mó krev nevinnou.⁶⁾

Aby vrany nekvákaly,
Černý voči neplakaly.⁷⁾

U Hodonína tak:

Dovede ju na kraj lesa:
Moja miuá, rozpleť sa.

Cobyh sa já rozpleťaua?
Vínem sem si zachováua.

5) A jak přišli přes ty lesy,
Roztrhnul ju na tři kusy.

6) Nasekej doubi zeleného,
Přikrej mé nevinné tělo. (u Telče)

7) Ale vrany přede kvákaly,
Černý voči přede plakaly.

114. Navrátilce.

*Z míst různých. Mel. z Rajhradu. Zp. II. 582. Erlach III. 140. Karadž. 269. 270.
Vraz. I. 60. 61. Luž. I. 72. II. 27. Mein. 245.*

Když syneček na vojnu vzal, když syneček na voj-nu vzal, své panence

při-ka - zoval, své panence při-ka - zoval.

Když syneček na vojnu vzal,/
Své panence prikazoval,/
Aby se mu nevdávala,
Sedum roků naň čekala.

A když bylo v sedmém roce,
Žala trávu při potoce.
Když našla, navázala,
Po polu se ohlíkala.

Neviděla tam žádného,
Jenom vojáčka samého.

A kde je on, ten můj milý,
Můj syneček roztomilý?

Tvůj milý se včera ženil,
Já sem na jeho svadbě byl.

Co mu zkážeš Andulenko,
Pěkná kulatá huběnko?

Zkazuju mu toli štěstí,
Co je v tom háječku listí.

Zkazuju mu toli zdraví,
Co je na trávníčku trávy.

Na trávníčku tráva drobná,
Spočítat ju není možná.

Zkazuju mu na tisíce,
Aby ušel šibenice.

Zkazuju mu ještě více,
By mu tekly bokem plíce,

Bokem plíce, játra, srdce,
By nešidil panen více.

Zatočil se a zasmál se,
Vytal facku té panence.

Červená ju polévala,
Do šátečka utírala.

Do šátečka do bílého,
Že je byla od milého.

Kdyby byla od pajmámy,
Dala bych se do stonání.

Ale že je od milého,
Snesu já ju z lásky jeho.

Jiné čtení.

Syneček do vojny jede,
A své milé přikazuje:

Za sedum let zas přijedu,
Zlatý prsten ti dovezu.

Sedum let se nevdávala,
Pořád na něho čekala.

Když už sedmý rok dochází,
Panna na trávu vychází.

Potkal tě ju v poli jonák,
Toho regimentu voják.

Takyli se, má rozmilá,
Budeš vdávat jako jiná?

A já se vdávat nebudu,
Na milého čekat budu.

Tvůj milý se už oženil,
Já sem na jeho svadbě byl.

Co mu zkážeš Anduličko,
Červená, bílá růžičko?

Zkazuju mu toli zdraví,
Co je v tomto háju trávy.

Zkazuju mu toli štěstí,
Co je v tomto háju listí.

Co mu zkážeš ještě více,
Krásná sívá holubiце?

Zkazuju toli hubiček,
Co je na nebi hvězdiček.

A toli dobrých noclehů,
Co je na světě kostelů.

Zkazuju mu toli dítek,
Co je v tom hájičku kvítek.

Zatočil se a zasmál se,
Zlatý prsten zasvítíl se.

To je prsten z mého prstu,
Ten sem mu dala na cestu.

Kostelíček v černém lese,
Pod má milá sezdáme se.

Pojal on ju za ručičku,
A vedl ju ku kostelíčku.

Od kostýlka před faráře,
Co ty ruce štolou váže.

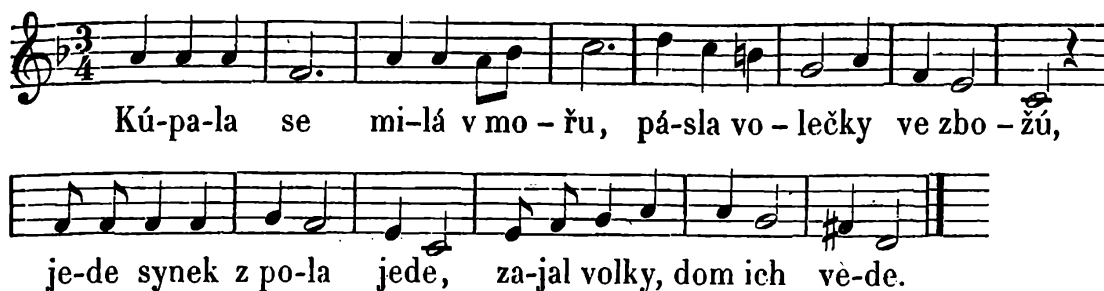
Dyž je začal svazovati,
Ona počala plakati.

Co pak plačeš, moja milá,
Má Andulko roztomilá?

A jak já nemám plakati,
Neví o tom otec, máti.

Ani moje tovaryšky,
Co chtěly byt za družičky.

115. Vymínění.

Kúpala se milá v moři,
Pásla volečky ve zboží.
Jede synek, z pola jede,
Zajal volky, dom ich vede.

Jak se milá dověděla,
Hned pro volečky běžela.

Vrať mně synku vrať mně volky,
Dám ti za ně tři tolarky.

Vrátím já ti tvé volečky,
Připovíšli mně ručičky.
A můj milý šuhajčku,
Připovídám tobě ručku.

116. Zábrana.

Od Hradiště a Slavkova.

Letěl, letěl roj na mej milej dvor, ¹⁾ Otevřela bych, máti mně brání,
Přiletěl k okýnku zafukal na sklén- Že ty nejsi hoden podle bočka se-
ku: ²⁾ dnút, ⁴⁾

Stroj sa milá stroj.

Šohaju švárný. ⁵⁾

Jak sa přistrojím, dyž cesty nevím, Dyž nejsem hoden, ostaň tu s Bo-
Enom ten chodníček, co chodil Ja- hem,

Mé potěšení.

Pomož si, možešli moja najmilejší,
Já si nemožem.

Stojím u dveří, milá otevři, ³⁾
Otevři mně milá, holuběnko sivá,
Mé potěšení.

³⁾ Dyž já idu k vám, na piščalku hrám.

⁴⁾ Špinit líčka moje.

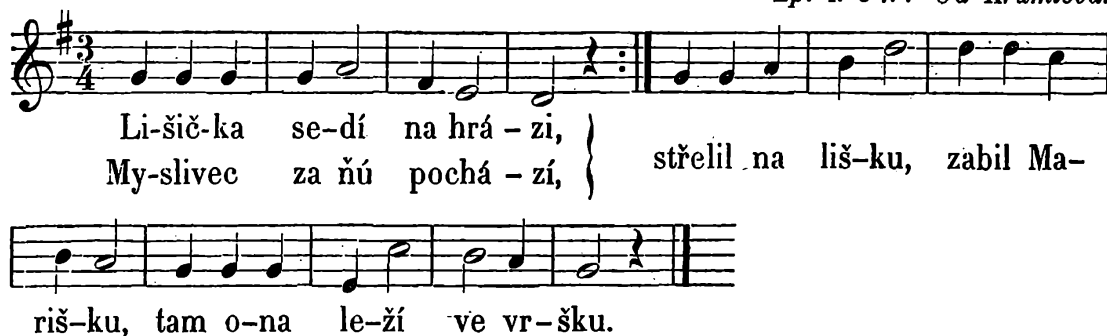
⁵⁾ A že jsu já ešče
Sivojoké děvče
Dceruška mladá.

¹⁾ Vyletěl holub na susedů slúp.

²⁾ Padl na okýnko, zaklepal na stěno.

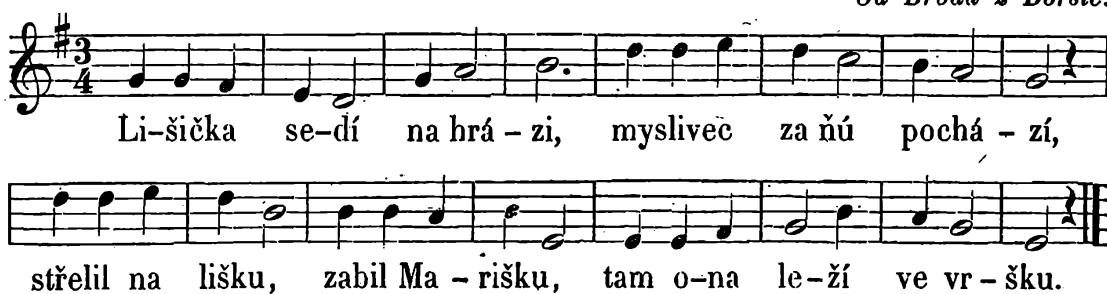
117. Mariška zabitá.

Zp. I. 347. Od Krumlova.

Li-šič-ka se-dí na hrá - zi, } střelil na liš-ku, zabil Ma-
 My-slivec za ňú pochá - zí, }
 riš-ku, tam o-na le-ží ve vr-šku.

Od Brodu z Boršic.

Li-šička se-dí na hrá - zi, myslivec za ňú pochá - zí,
 střelil na lišku, zabil Ma - rišku, tam o-na le-ží ve vr - šku.

Lišička sedí na hrázi,
 Myslivec za ňú pochází;
 Střelil na lišku,
 Zabil Marušku,
 Tam ona leží ve vršku. ¹⁾

Měla sukničku zelenú,
 A šnurovačku červenú,
 Pančošky bílé,
 Střevičky černé,
 Hlavěнку všecku zraněnú.

Urostly na ní tři růže,
 Žáden jich trhat nemůže;
 Jedna je bílá,
 Druhá červená,
 A třetí pěkná zelená.

Pro tento jeden bílý květ,
 Musím opustit celý svět,
 Otca, mamičku,
 Bratra, sestřičku,
 Pro jednu vonnou růžičku. ²⁾

1) Zrovna jí srdce prorazil.

2) A Marišky sa přidržet.

118. Voda nevrátivá.

Od Zdánic.

Měla sem sy - nečka jako rozma - rýnek, vzala mně ho vo-da
 když kvetl bar - vínek.!

Měla sem synečka
 Jako rozmarýnek,
 Vzala mně ho voda,
 Když kvetl barvínek.

Dyž barvínek kvetl,
 Levandula zrála,
 Vzala mi ho voda,
 Voděnka z Dunaja. ¹⁾

1) Měla sem galána,
 Měla sem ho ráda,Vzala mně ho voda,
 Teča do Dunaja.

Já půjdu k Dunaju,
Budu volat hlasem:
Voděnko Dunajská,
Navrať ²⁾ mně ho zas ven.

Já ti ho navrátím, ³⁾
Ale ne živého,
Zabolí tě srdce, ⁴⁾
Pohlídna na něho. ⁵⁾

2) vyhod.

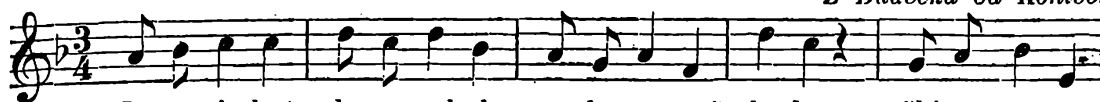
3) Já ti ho vyhodím

4) Budeš naříkati.

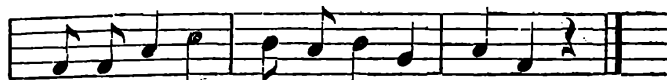
5) Co bych naříkala
O synka mrtvého,
Dy si možu vybrat
Z tisíce jednoho.

Jiné pěni a čtení.

Z Budějcka od Konice.

Já sem jedná doma nebyl, sta-la se mně škoda, měl jsem pannu

namluvenó, vzala mně ju vo-da.

Já jsem jedná doma ne- Půjdu, půjdu do kláštera, Vodo, voděnko studená,
byl, Budu prosit Boha, Navrať mně mó miló,
Stala se mně škoda, Aby mně jí navrátila Ešli mně jí nenavrátiš,
Měl sem pannu namlu- Ta studená voda. Namluvím si jinó. —
venó,
Vzala mně ju voda.

P o d o b n á.

Od Příbora.

Ku-li se to jabko ku-li po u - li-ci; kaj stě se podě-li,

kaj stě se podě-li mo-ji mí-lo - vni-ci?

Kuli se to jabko,
Kuli po ulici,
Kaj stě se poděli
Moji milovnici?

Půjdu do kostela,
Budu prosit Boha,
Aby mi ho dala
Ta Dunajská voda.

Skoč děvúcho dolů
S břeha vysokeho,
Vytrhni meč ostrý
Ze srdečka meho.

Něbyla sem doma,
Potkala mne škoda,
Měla sem mileho,
Vzala mi ho voda.

Ona mi ho dala,
Ale ni živého.
Na prostřed srdečka
Mečem prohnateho.

Ona ho vyjala,
Do svojího tala,
A to pro synečka,
Že ho milovala.

Od Slavkova.

Měla sem synečka,
Bylo mu Martinek,
Vzala mně ho voda,
Když květ barvínek.

Zastav se, voděnko,
Na Slavkovských polích,
Vyhod' mně Martinka
Na zelený trávník.

Já se nezastavím,
Já jsu voda prudká,
Co jedná zachvátím,
Více nenavrátím.

119. Tři dcery.

Od Přibora.

Měl-tě ta - tíček tři dce - ry, měl-tě ta - tíček tři dce-
 ry, vše-cky na vy - daj by - ly.

Měl-tě ta - tíček tři dce - ry, měl-tě ta - tí - ček tři dce-
 ry, vše-cky na vy - daj by - ly.

Měl-tě ta-tí-ček tři dce-ry, měl-tě ta-tí-ček tři dce-ry,
 a všechny na vy - daj byly.

Měltě tatiček tři dcery, :/
 Všecky na vydaj byly. :/ ¹⁾

Jak nejstarší vydaval,
 Tři sta tolarů s ňu daval.

Buděš mě dcero živiti,
 Jak něbudu mocť robiti.

Budu tatičku, toť budu,
 Do vaši smrti, dali Bůh.

Jak tu prostředni vydaval,
 Dvě sta tolarů s ňu daval.

Buděš mě dcero živiti,
 Jak něbudu mocť robiti.

Budu tatičku, toť budu,
 Do vaši smrti, dali Bůh.

Dy tu nejmladší vydaval,
 Hole stěny ji věnoval. ²⁾

Buděš mě dcero živiti,
 Jak něbudu mocť robiti.

Budu tatičku, toť budu,
 Do vaši smrti, dali Bůh.

Něminulo sedym roků,
 Šel tatiček v slabem kroku.

A šel najprv k svej Verušce,
 K svoji nejstarší dcerušce.

Buděš mne dcero chovati,
 Ja už němožu dělati.

Ona do komůrky vešla,
 Stary provaz ³⁾ otdať něsla.

Dyž němožetě dělati, ⁴⁾
 Jditě se do lesa věšati. ⁵⁾

Vzal hůlečku ⁶⁾ a zaplakal:
 Čeho sem se ja dočkal!

1) Byltě tatiček obstarý,
 Měl na vydaj tři dcery.

2) sto tolarů jí zadával.

3) kamen tvrdý.

4) robiti,

5) do vody topiti.

6) lasečku.

Vzal hůlečku, šel ze dveří,
Šel ke své prostřední dceři.

Buděšli mne ty chovati,
Dy už němožu dělati?

Ona do komůrky vešla,
Stary sotorek přinesla.

Dy němožetě dělati,
Jditě si chleba žebrati.

Vzal hůlečku a zaplakal:
Čeho sem se tež dočkal!

A šel k tej nejmladší dceři,
A vchazel v strachu do dveří.

Buděšli mne věil chovati,
Dy ja němožu dělati?

A hned do komůrky vešla,
Pěkný kolač mu doněsla.

Tu matě tatičku, jeztě,
Moje děti mně kolibte.

Dcerko, dcerko moja mila,
Tebe sem najvēc bijaval,
Věil sem u tebe milost dostal.

Dobře stě to mně dělali,
Že stě mne z mladu bijali.

Jiné čtení a pění.

Byl tatiček starý, :/
Měl tři pěkné dcery. :/

Jak nebudu chodit,
Nebudu moct robit.

Jde starý s hůlečkú,
Zhůru po chodníčku. ³⁾

Jak nejstarší vdával,
Tři sta jí věnoval. ¹⁾

Neminú tři léta,
Jde starý do světa.

Přišel k druhé dceři,
Sňal klobúk u dvěří.

Tu máš dcerko milá,
By si mě živila,

Jide tam s hůlečkú,
Zhůru po chodníčkú.

Zdař Bůh dcerko milá!
Daj mi kúsek chleba.

Jak nebudu chodit,
Nebudu moct robit.

Přišel k první dceři,
Sňal klobúk u dvěří. ²⁾

Do komůrky vešla,
Chleba mu přinesla.

Jak prostřední vdával,
Dvě sta jí věnoval.

Zdař Bůh dcerko milá?
Daj mi kúsek chleba.

Tu máš tatku starý,
Aby se's udlavil,
Věc chleba neprosil. ⁴⁾

Tu máš dcerko milá,
Aby's mě živila,

Já nemožu robit,
Musín chleba prosit.

Jde starý s hůlečkú,
Zhůru po chodníčku.

Když nebudu chodit,
Nebudu moct robit.

Do komůrky vešla,
Provaz mu přinesla.

Přišel k třetí dceři,
Sňal klobúk u dvěří.

Jak nejmladší vdával,
Sto peněz jí zadal.

To máš tatku starý,
Už můžeš na maryl.

Zdař Bůh, dcero milá!
Daj mi kúsek chleba.

Tu máš dcerko milá,
Aby's mě živila.

Aby se oběsil,
Věc chleba neprosil.

³⁾ Vzal starý hůlečku,
Bral se po malúčku.

¹⁾ zadával.

²⁾ udeřil na dvěří.

⁴⁾ Ke mně věc nechodil.

Vítám vás tatíčku,
Sivý holubečku.

Já vás budu chovat,
Vy mně děti hlídat.

Sedněte tatíčku,
Vařím polévečku.

Já jí jest nebudu,
Hořem jest nemožu.

Co je vám tatíčku,
Sivý holubečku?

Jedna provaz dala,
Abych se oběsil,
A k ní věc nechodil.

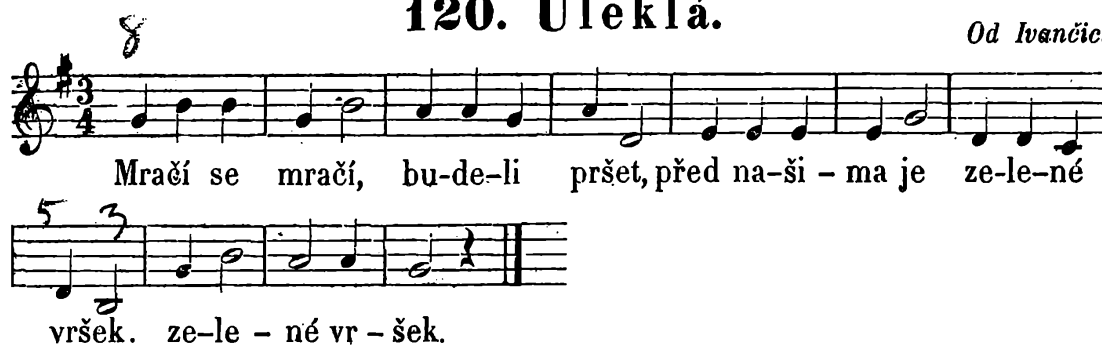
Druhá chleba dala,
Abych se udávil,
A k ní věc nechodil.

Já na ně poběhnu,
Jím domlúvat budu.

Než na ně doběhla,
Jedna zkameňala.

120. Uleklá.

Od Ivančic.

Mračí se mračí, budeli pršet?
Před našima je zelené vršek. ¹⁾

A pod tēm vrškem široké kameně,
Sedí syneček s panenkó na něm.

Syneček praví: hlavěnka bolí, -
Zavaž panenka, ať se mně zhojí.

Paněnka váže, hlavěnka klesla;
Co se's panenka, co se's tak lekla?

Ach jak se nemám smutná lekati,
Dyž už ty mně chceš v rukách
skonati. ²⁾

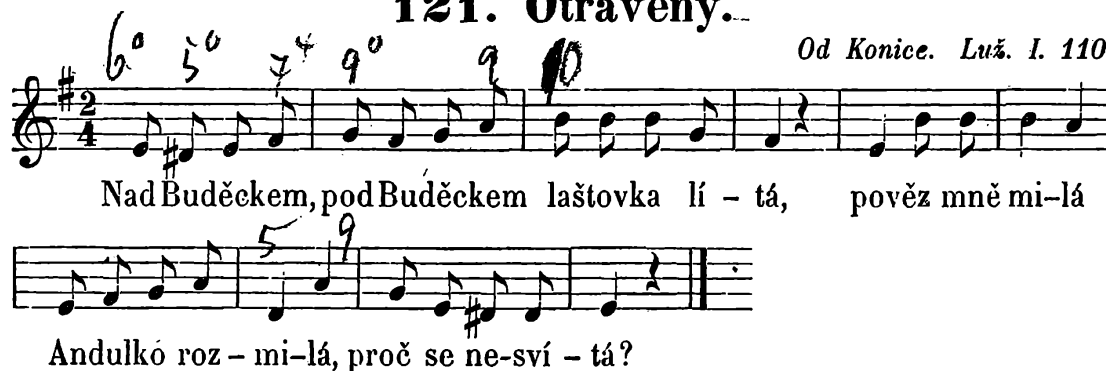
Já neskonávám, jenom se lóčím,
Tebe panenka Bohu poróčím.

1) Z dola se mračí, přijdúli pršky?
Před naším oknem zelené vršky.

2) Já sem se lekla, srdce mě bolí,
Že už tvá hlava, že je na poly.

121. Otrávený...

Od Konice. Luž. I. 110.

Nad Buděckem pod Buděckem laštovka lita,
Pověz mně milá, Andulko rozmilá, proč se nesvítá?

Proč pak se ty, můj synečku, na svítání ptáš?
Dyť ty ani ješče / snídání nemáš.

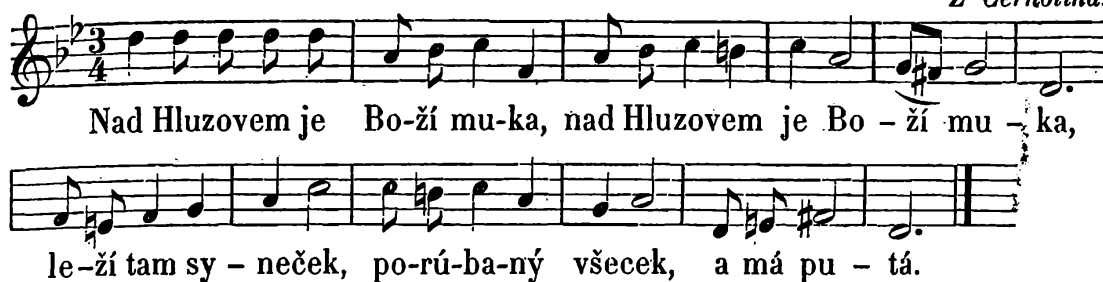
Snídaničko přichystala samo jedové:
Pod' můj Janíčku, pod' můj synečku, pod' a posnící.

A jak bylo po snídání, šohajek skočil,
Své černé oči :/ k nebi zatočil.

Zatočte se černé oči zhůru do nebe,
Ať vyprosíj :/ pomstu na tebe.

122. Překážka.

Z Černotina.

Nad Hluzovem je Boží muka, :/ Aj mája milá, rozlučme se,
Leží tam syneček, porúbaný všecek, Nedajú nám naši, nechejme se.
a má puta.

Jaké je naše rozlúčení,
Přišla tam k němu jeho milá, Ja dyť jsme my spolem :/ naučení.
Jedným slovečkem ho :/ zarmútila.

123. Janko zabitý.

Lento.

Zp. II. 56.

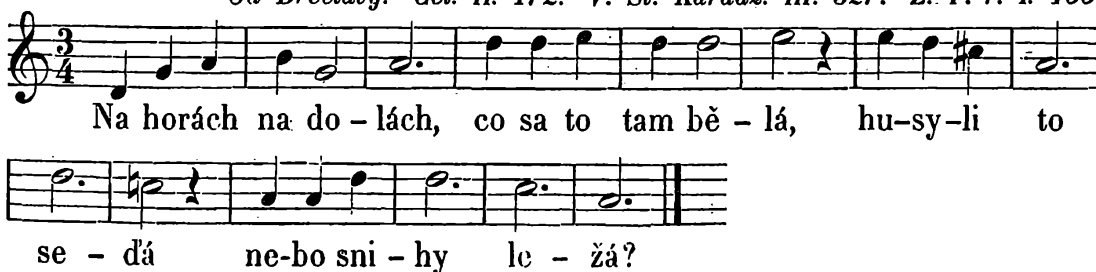
Na Drytomskej dolině Já vám haleny nedám, Plače oňho, naříká,
Pase Janko dva koně. Radšej se s vami sje- Otec, mati, frajirka.
dnám.

Přišli k němu hajníci, Tak sa dlúho jednali, Otec, mati slzami,
Ti Drytomščí zbojníci. Až Janóška zabili. A frajirka vzdychami:

Daj nám Janko haleňu, »Škoda mého milého,
Daj tu v nově kúpenú. Leží Janko zabitý, Neměla jsem nad něho.«
Rozmarýnem zakrytý.

124. Žarlivec.

Od Břeclavy. Čel. II. 172. V. St. Karadž. III. 527. Ž. P. r. I. 166.

Na horách na dolách
Co sa to tam bělá; ¹⁾
Husy-li to sedá ²⁾
Nebo snihy ležá?

Dyby byly husy,
Už by ulétaly,
Dyby sněhy byly,
Už by otajaly. ³⁾

A to sa tam bělá
Postelka vystlaná, ⁴⁾
Leží tam šohajek,
Hlava porúbaná.

Z jednej strany leží
Z ocela šablenka,
Z druhej strany sedí
Jeho frajerenka.

V jednej ruce drží
Bílený šáteček,
V druhej ruce drží
Zelený prúteček.

Bíleným šátečkem
Čelo mu utírá,
Zeleným prútečkem
Muchy mu ohání.

Ani mně neumřeš,
Ani neokřeješ,
Ani mně nepovíš,
Jak dlúho živ budeš. ⁵⁾

Podaj mně má milá
Šablu zrcadelnú,
Nech sa já podívám,
Jak mně líčka blednú. ⁶⁾

Šablu mu podala,
Honem odskočila,
Na jeho srdečku
Zradu ucítila.

Kdo ti, moja milá,
Kdo ti tu radu dal,
Věrně ta, má milá,
Věrně ta miloval.

Dala mně ju dala
Má stará mamička,
By mia nesetala
Tá tvoja šablička. ⁷⁾

Býl bych ti má milá
Býl bych ti hlavu stal, ⁸⁾
Aby po mej smrti
Žadný ta nedostal.

1) šedá

2) a. holuběnky bílé,
b. studené voděnky.

Jinde začíná:

Hory milé hory,
Co to ve vás stojí,
Snihyli to ležá
Či labutě sedá?

aneb:

Ja co sa to, co sa
Na tech horách šeřá,

Súli to tam snihy
Lebo husi sedá?

3) Dyby sněhy byly
Už by rozpotaly,
Holuběnky bílé
Už by ulétaly.

4) postel malovaná.

5) esli si mia vezmeš.

6) potom já ti povím,
Esli si ta veznu.

7) Nedal mně ju žádný,
Dala sem si sama,
Na tvojem srdečku
Zradu sem uznala.

8) Co bys mně byl milý
S tú šablú udělal?
Frajerenko moja
Býl bych ti hlavu stal.

Býl bych ti udělal
Svadbu bez ohlášek,
Až by mně byl ostal
Krvavý palášek.

Jiné čtení (z Milotic) a pěnění (z Rohatce).

Bo-že můj ne - beský, jdú na mňa tes-knosti, že můj milý le-ží

ve velkej ne - moci, ve vel - kej nemo - ci.

Bože můj nebeský,
Jdú na mňa tesknosti,
Že můj milý leží
Ve velkej nemoci.

Nehledaj má milá
Tej červenej masti,
Už je má hlavěnka
Porúbaná dosti.

Nedávaj má milá
Košelky zlatem šit,
A pros pána Boha
Abych mohl okřít.

Dybych já věděla
Že jemu pomůžu,
Zajela bych já mu
Pro červenú růžu.

Dyby já věděla
Že mně miníš umřít,
Dala bych já tobě
Košelku zlatem šit.

Podaj mně, má milá,
Šablu zrcadlnú,
Nech sa já podívám
Jak mně líčka blednú.

Jak mu ju podala,
Na straně ostala;
Kdo ti tu radu dal
Bys u mňa nestála?

Dala mně ju dala
Má stará matička,
By mňa neseřala
Tá tvoja, řablička.

Byl bych ti udělal
Svadbu bez ohlášek,
Až by mně byl ostal
Krvavý palášek.

125. Nepoznaný.

Od Pódivína.

Na konec No - vej Vsi, na konec No - vej Vsi, u tej Bo-ží mu-ky,

u tej Bo-ží muky.

Na konec Novej Vsi, :/
U tej Boží muky. :/

Komu bych 'ta nechau,
Leda pánu Bohu;

Mamička poznali,
Tatíček nemohli:

Stojí tam děvečka,
Zauamuje ruky.

Aby sa's modliua,
Abych dořeu domů.

To jsem já tatíčku,
Co mia v noci vezli. ¹⁾

Zauamuje si jich
Za svoju huavičku:

Řohaj z vojny jede,
S huavú porúbanú:

1) Tatíček nemoheu:
Tatíčku můj starý,
Já sem z vojny dojeu.

Komus mia tu nechau,
Řvárný řohajíčku?

Zavař mi ju miuá,
Naší nepoznajú.

126. Neláska přivírá.

Ze Slavíkovíc od Rousínova.

Na svaté-ho Bar-to-ló-my velká hosti - na se strojí u rychtá-řů

v síni, žádné vo ní neví.

Na svatého Bartolómy
Velká hostina se strojí
U rychtářů v síni,
Žádné vo ní neví.

Dceruška peče koláče,
Pozvala sobě mládence;
Keré napřed pude,
Její milé bude.

A ten jeden napřed vkročil,
Druhé za ním hnedka skočil;

Ten třetí pozadu,
Přivřela mu hlavu.

»Nepřivíré, nepřivíré,
Dyť su já tvůj třetí milé.
Co mně ju přivíráš?
Snad mě neráda máš?»

Řak bych já ju nepřivřela,
Dybych tebe ráda měla.
Dyž tě neráda mám,
Proto ju přivírám.

Turek do dvora jede, Na Kačenku se ptá: „Ach můj Bože nebeské, Kačenka homřela. ¹⁾ “	Jak nemá byt červená, Dyž jí srdce hoří, A ten plamen vod srdca Do do jehí tváří?	Dal jí truhlu hodělat Ze stříbra, ze zlata: A tuhle máš Kačenko, Má huběnko zlatá.
Turek nescel věřiti, Šil se sám podívat, A hoviděl Kačenko Na márách homírat.	Dal jí šaty hodělat Ze samé dykyty: A tuhle máš Kačenko, Moje krásné kvítí.	Dal ti jí všudy zvonit Všudy na vše zvony, ³⁾ Aby bylo slýcháno Po Turecké zemi.
„Má Kačenko rozmilá, Tvý tvářičke červený; Dyž je tělo umrlý, Só tvářičke bledý.“ ²⁾	Dal tě jí hrob hodělat Z bílého bramoru: A tuhle máš, Kačenko, Tu máš své komoru.	Turek ze dvora jede, Tříkrát se zatočil, A velikó žalostí Hořem se rozskočil.

1) Turek do dvora jede,
Velkou střelbu vede,
A na vrata udeřil:
Kačenko odevři.

Její rozmilá máti
Šla mu odvírat:
A co Kačenka dělá,
Že mně neodvívá?

O můj milý Turečku,
Kačenka umřela,
Tvá Kačenka umřela,
Než hodinka bila.

2) Můj milý tatičku
Kačenka je řídká,
A Kačenka je řídká,
Jakby byla živá.

O lásco, o lásco zlá,
Jak ty mnoho můžeš,
Že ty tem mladém lidům
Ze světa spomůžeš. ⁴⁾

3) pomoranči zvony

4) Nedůslednosti n. p. umrlý
homřit atd., pěvci přičítati.

Jiné čtení a pění.

Šla Kača pro vodu K bílému Dunaju, :/	A jak nemám plakat, Dyž tě mám Turku dat?	Turek na dvůr jede, Běžte mu otvírat.
Postřetla tam Turky, Podala jim ruky. :/	Turku škaredému, Pohanu čirému.	A ja budu sama V komoře umírat.
Hned domů běžala, Rukama čapkala.	Turkova nebudu, Radši z náhla umřu.	Do komory vběhla, A do truhly lehla.
Bože milý dobrý, Co sem udělala!	Dajte truhlu dělat, Dyž pojede Turek Já budu umírat.	Turek s koňa skočil, Do světnice vkročil.
Psaní za psaním šlo, Až Kačenky došlo.	Na horu vyběhla, Okénkem vyhledla.	Dař pán Bůh máti má! Co dělá Kače má, Že mne tu nevíta?
Tatínek čte psaní Celý zarmúcený.	Kavky-li letíja, Či Turci běžíja?	Kačenka umřela, Jak byla neděla.
Tatičku můj milí Co vy to četete, Že nad tím plačete?	Kavky neletíja, Než Turci běžíja.	A tam ona leží, U tych bočních dvéří.

Turek na to nedal,
Jen Kačenky hledal.

Šli do prvních dveří,
Tam Kačenky není.

Šli do druhých dveří,
Tam Kačenky není.

Šli do třetích dveří,
Tam Kačenka leží. *)

*) Katerinka leží
Na marách složená,
Milý mocný Bože
Jeli to věc možná!

Vytáh z kapce šátek
Utřel její líčko:
Bohu tě porúčím,
Moja Katerličko.

Tak celá červená,
Jak by živá byla.

Zlatý pás odpásal,
Kačenku opásal.

Zlatý prstének sňal,
Na její prst ho dal.

Na krk její bílý
Dal drahé gorály.

Dal jí truhlu dělat
Z samého bramoru:

Vytáh z kapce prsteň,
Dal na její ruce:
Bohu tě porúčím
Mé andělské srdce.

Tu máš má panenko
Tu máš svou komoru.

Dal jí zvonit hrany
Na patery strany,
Až se rozlíhalo
Po Tureckej zemi.

Turek z brány jede,
Milá z komory jde.

Sproved tě Kristus Pán
Do Tureckej země,
Abys sa nevrátil
Jak si živ už ke mně!

Vytáh z kapce perle,
Dal na její hrdlo:
Bohu tě porúčím
Má andělská perlo.

129. Utopení.

Od Hodonína z Bojanovic.

Jiné čtení a pěnění.

Ze Strážnice.

Okolo Strážnice
Voděnka sa točí,
Stojí nad ňú milá,
Že tam do ní skočí.

Jak do ní skočila
Ručenky pozvihla,
By jí pomáhali
By sa nezalila.

Její bratříčkové
Celú noc nespali,
Co pořád Marušku
Po vodě volali.

A když ju vytáhli,
Žalostně plakali,
Od velké žalosti
Néstí ju nemohli.

Má sestřičko milá,
S kým's tam nocovala? Pro prudkou vodičku.
S rybama, s rakama,
S morskýma pannama.

Má sestřičko milá,
Na kohos volala,
Dyž ti ta vodička
Usta zalávala?

Byla bych volala,
Na svého bratříčka,
Dyž mia zalávala
Dunajská vodička.

Byla bych volala
Na svoju mamičku,

Ale jsem nemohla
Pro prudkou vodičku.
Ty Skalické zvony
Vesele zvonijú,
Skalické děvčátka
Všecky sa čudujú.

Jedni povídají:
Pútníckové idú,
Druzí povídají:
Pochovávat budú.

Pochovávat budú
Marušku z vodičky;
Skalické děvčátka,
Chystajte voničky.

130. Návštěva.

Od Telče.

Objel syneček kolem černý les, Ráda, synečku, ráda nocleh dám,
Nadvandroval si Vanov, pěknou ves. V horní komoře, kde sama léhám.

Přijel k Jarošovejm, zatlouk na vrata, Ustlala lože v horní komoře,
Vyšla Marjánka sama devátá. Rozčesávala vlasy kadeře.

Kdo nám to tlouče na naše vrata? Bylo půl noci, koníček řehtal,
Ať neotlouká stříbra a zlata. Aj se Jarošů domek otřásal.

Já jsem tvůj milej z dalekej země, Marjánka stala, čtvrt ovsu dala,
Žádám Marjánko nocleh u tebe. Zas polehoučku spat poléhala.

Což pak synečku což tak tvrdě spíš, Až bude svítat, jejte pryč od nás,
Že svého koně hlasu neslyšíš? A neříkejte, že ste byl u nás.

Já svého koně hlasu málo dbám, Ale řekněte, že ste koně pás,
Jen když Marjánku při svém boku Na louce zeleny v rose studeny.
mám.

131. Pomsta.

Od Rousinova a od Přibora.

Ode mlýna k hájíčku	Šla mynárka pro vodu,	»Dy sem utal, utal sem,
Cesta ušlapaná;	Pro vodu studenú,	Do vody sem vhodil,
Kdo tu cestu ušlapal,	Našla tě tam hlavěnkú	Aby lidi viděli,
Ten mynárku miloval.	Převelice raněnú.	Kdo mně za ženú cho- dil.«

Kluče, kluče na dveře:	»O hlavěnkó, hlavěnkó,	O mládenci, mládenci,
Jeli mynár doma?	Kam's poděla tělo?»	Nemilujte ženy,
Mynár šel na mlýnicu,	Tělo je ve mlýnici	Já sem ženu miloval,
Mele réž a pšenici.	Na dubové lavici.	Až sem pro ňu život dal.

Jak to mynár uslyšel,	Ach mynáři, mynáři,
Do sednice běžel,	Co ste udělali,
A popadna sekerku	Že ste mému milému
Utal jemu hlavěnkú. *)	Tu hlavěnkú utali!

*) přidává se tu též:
Plyň hlavičko plyň dolů
K bystrému Dunaju,
Jak k Dunaju doplyneš,
Potom sobě spočíneš.

132. Zloděj.

Z Hošťalkovic od Ostravy.

O fojtovim syně
Zla novina slyně,
Že ukrad štyry koně
V lese Bukovině.

Zaved jich do města,
Dostal za ně tři sta,
Kupil si on za ně
Botky šnurovane.

Ty ho prozradzily,
Že tak šumne byly.

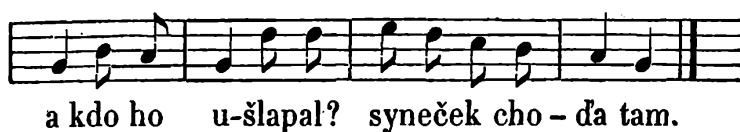
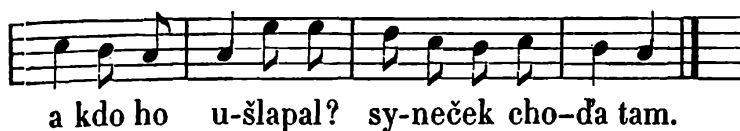
Z uterka na středu
Už Janička vedu;
Vedu ho silnici
Kaci k šibenici.

Šibenko šibena,
Pro keho's stavena?
Dybych to byl vědzěl,
Že na ni viseć mam!

Bylbych ju dal zlacić
Od vrchu do země,
Od vrchu ež do země,
Zlate litery kole mne.

133. Krvavý trest.

Sr. náp. č. 36. b.

Z Moutnic.

Okolo Hodolan
Chodníček jako dlaň;
A kdo ho ušlapal?
Syneček choďa tam.

Ach tato, tatíčku,
Co ste udělali,
Že ste šohajovi
Hlavěнку utali?

Synečkova hlava
Po Dunaju plyve,
A za tú hlavičkú
Štyry krápě krve.

Přišel pod okýnko:
Spíšli má Hanýnko,
Spíšli, či co děláš,
Že mně neotvíráš?

Hlavičku sem utal,
Do Dunaja hodil,
A to pro tě, dcero má,
Že za tebu chodil.

Za tymi krapjami
Klobúček s pentlami,
A za tym klobúčkem
Botky s ostrohami.

Tatíček uslyšel,
Z bílého lůžka vstal,
Ostrý ¹⁾ meč vytáhnul,
Synkovi hlavu stal.

Pustte mě tatíčku
K Dunaju na trávu,
Abych tam spatřila
Synečkovu hlavu.

Za tymi botkami
Truhelka s pokrovem,
A při tej truhličce
Štyřé mládencové.

1) Holý.

A nad hrobem stála,
Žalostně plakala,
Chudobným žebráčkům
Almužnu dávala.

Dceruško, dceruško,
Nežel synka toho,
Můžeš sobě vybrat
Z tisíce jednoho.

Dybych si vybrala
Z tisíce jednoho,
Nedostanu předce
Šuhajčka svého.²⁾

2) Modlete se žebráci
Za mého milého,

Aby mi dal pán Bůh
Do rána jiného.

134. Ženobijce.

Oženiu sa Jura,
Jura za horama.

Nechau jsem ju doma,
Mosí krmit koňa.

Sobě tu zpomínau,
Na Aničku vouau:

Ej vzau si on Anku,
Ze dvora zemanku.

Sem ti jí nedaua,
Aby doma byua,

Staň Aničko hore,
Staň srdečko moje,
Ženu statky tvoje.

Keď byuo po roce,
Praviu Jura Ance:

Než sem ti ju daua,
Aby k nám chodiua.

Keď ženeš, užívaj,
Mně smutnej pokoj daj.

Pojedu za hory,
K otcovi, k materi;

Otec ti jí posuau
Štyry koně vrané,
Dva voze kované.

Dívali sa páni
Z tej Hodonskej brány,

Mosíš doma býti,
Koničky krmiti.

Máti jí posuaua
Štyry krávy stelné,
Ceué šaty pěkné.

Co děuá Juriček
Pod šibenícami.

Já doma nebudu,
Já s tebu pojedu.

Jura koně seduá,
Anka obrus hledá.

Šestra jí posuaua
Štyry krávy dojnë,
Ceué šaty nové.

Co by děuau? visí,
Nebožátko mosí.

Už Juriček jede,
Anka za ním ide.

A bratr jí posuau
Štyry vouy párné,
Dva puuhy kované.

Zmokla mu košelka
Od krvavej rosy.

Jak dojeu pod hory,
Pod jabor zelený,

Tu máš ty Juričku,
Pozdravuj Aničku.

Požčaj mně, má miuá,
Šátka hedbávného,

Aničce huavu stau,
Pod jabor zakopau.

Už Juriček jede,
Velký statek žene.

Až sa já obetřu
Z potu krvavého.

Jak dojeu k otcovi,
Všecí ho vítali.

Jak dojeu pod hory,
Pod jabor zelený;

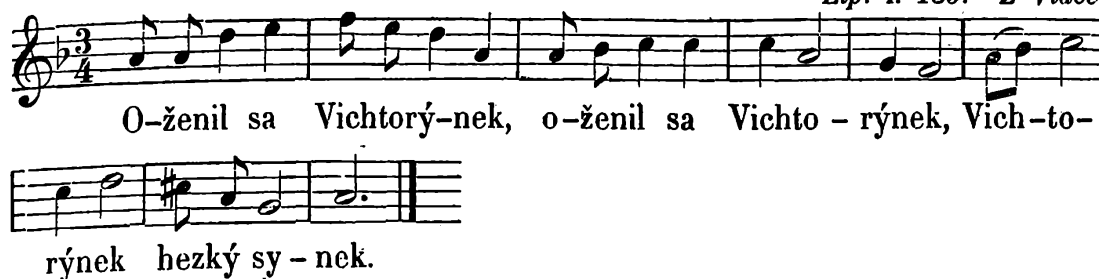
Požčaj mně, má miuá,
Bíuého ručníčka,

Vítaj k nám Juričku,
Kdes nechau Aničku?

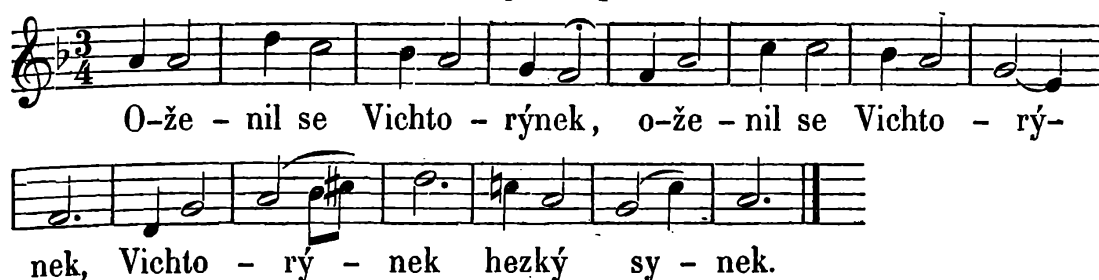
Až si já obetřu
Své červené líčka.

135. První milejší.

Lip. I. 159. Z Vidče.

Jiný nápěv.

Oženil sa Vichtorýnek, ¹⁾:/
Vichtorýnek hezký synek.

A vzal sobě mladú ženku, ²⁾
Chudobné matičky dcerku. ³⁾

Edem jednu noc s ňú pospal,
Kráľ ho do vojny povolal. ⁴⁾

Tot máš, máti, dcerku svoju,
Dcerku svoju, ženku svoju.

Chovaj mi ju šest let v domu, ⁵⁾
Sedmý ju daj leda komu.

Sedmý rok ten juž dochodí,
Vichtorýnka z vojny není.

Barborka sa vydávala,
Fojtového Janka brala.

Vichtorýnek z vojny jede,
Štýry koně sobě vede.

A ten pátý sotva leze,
Co na něm peníze veze.

Stála v poli kravařenka:
Jeli živa moja ženka?

Tvoja ženka eště živa,
Ona právě veselí má.

Sednul sobě na roh stola:
Pozná-i mia ženka moja?

Štýry stoly přeskočila,
Na pátém sa vytočila. ⁶⁾

Radši já mám Vichtorýnka,
Nežli Fojtového Janka.

Vichtorýnek ženku si vzal,
Fojtů Janek o ňu plakal.

Vydává sa za jiného,
Za Janíčka Fojtového.

Vichtorýnek hned nemeškal,
Hned na tu svadbu dočoškal.

Vitaj, vitaj, můj prvnější,
Ty Janíčku hledaj inší.

V Hošťalkovicích:
Sbiraj matko stroje moje,
Půjdu ji hrač na vesele.

Jak ho mila uviděla,
Štýry stoly přeskočila,
Na patem se vytočila.

Už ja něhecu už inšího,
Enem Salverynka svého.

1) Salverýnek, Severýnek.

2) Kačenečku.

3) Kačenečku ze záměčku.

4) Na druhú ho král povolal.

aneb:

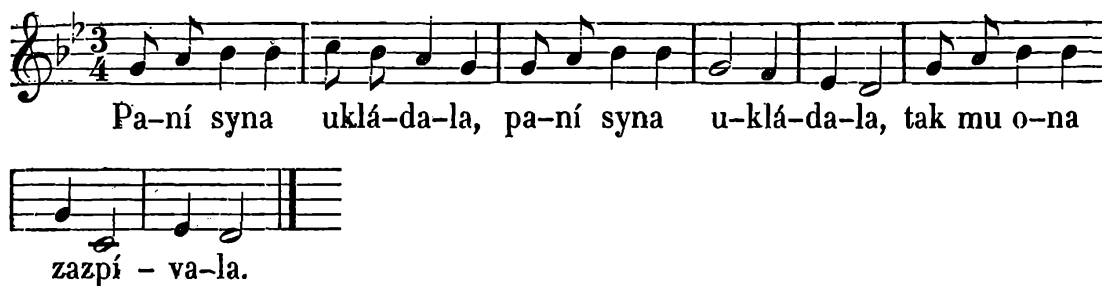
Přišlo mu na vojnu jeti,
Musel ženku opustiti.

5) do sedmi let.

6) Od Valask. Mezřič:

Kde máš mamko dcerku svoju,
Dčerku svoju, ženku svoju?

136. Nepřirodná msta.

Paní syna ukládala,
Tak mu ona zazpívala:

Huli, beli, můj pacholík,
Tvůj otec je velký zbojník.

Ve dně ide, v noci přide,
Vždy krvavý meč donese.

Dvanášt šátek sem zedrala,
Co sem mu meč utěrala.

»Pověz že mi ženo věrná,
Jak jsi to sobě zpívala?«

Šak sem si já nezpívala,
Len sem si na služku lála.

Pověz že mi služko věrná,
Proč ta paní tobě lála?

Šak mňa paní nic nelála,
Len si syna ukládala.

Podže ženo, podže dole,
Pojedeme tam do pole,
Pod ty hrušky rozšířené.

Sedni ženo, sedni dolů,
Já ti zetnu hlavku tvoju.

Podaj služko, daj synáčka,
Nech mu bozkám jeho líčka.

Jedno líčko pobozkala,
Druhé líčko vyhryzala.

Tu máš synu na památku,
Že ti stínal otec matku.

137. Ovčák pronevěrec.

Erb, II. 20.

Pásl ovčák ovce,
Na zelenej lúce,
Aitom tytom tytom,
Na zelenej lúce.

Přišel k němu řezník,
A s ním strakatý psík. Aitom atd.

Zdař pán Bůh, ovčáče!
Zač dáš svoje ovce?

»Za dva rýnské slovem,
Za tolar si je vem. ¹⁾

Žene ovčák domů,
Trefil se pán k tomu.

1) Za čtyry dukáty,
Jsú peníze taky.

Ovčák ovce prodal,
A peníze prožral.

Můj milý ovčáče,
Kam's dal čtyry ovce? ²⁾

Milý ty můj pane,
Přišel mně vlk na ně.

Měl's kyj, proč ho's nehnał,
Měl's psa, proč ho's nečval?

Nedaleko Nysy
Už ovčáček visí.

2) Můj pane, můj pane,
Uzkost na mne táhne.

Jiné čtení a pěnění. Z Polanky od Klinkovic.

Pa-se pasťyř ov-ce, pa-se pasťyř ov-ce na ze-le-nej lu-ce,
na ze-le-nej lu-ce.

Pase pasťyř ovce: /	Vlci mi ho vzali,	Kaci po ulici.
Na zelenej lúce: /	Do lesa zahnali.	Prosto k šibenici.
Pan stojí na moscě,	Čemu si psa něčval,	Jak mila vidzěla,
Přeličuje ovce.	Lebo sam něběhal?	Hněd k němu běžala.
Jedneho chybělo,	Psi něchoěli ščekač,	Tu maš mila šatku,
Baranka lyseho.	Ja sem němuh běhač.	Na věčnu pamatku.
Kaj je baran lysy,	Z uterka na středu	Tu maš mila druhu,
Co chodzil do Nysy?	Ovčiřička vedu	Na věčnu posluhu.

138. Pastevnice ušlá.

Erb. I. 36.

Pásla hu-sy pode mlýnem, a sama se-ďě-la pod ja-bo-rem.

Pásla husy pode mlýnem,	Dyž ti bude máti láti;
A sama seděla pod jaborem.	Šak ty možeš semnú vandrovati.
Vila věnec fíjalový,	Dybych s tebu vandrovala,
A propletala ho rozmarýnem.	Kam bych já ty svoje husy dala?
Přišeltě k ní její milý,	Puť husičky po vodince,
A ptal ju o věnec fíjalový. ¹⁾	Ony poplovú k tvojí matince. ²⁾
Já ti nesmím věnec dáti,	Starší husa zakýhala, ³⁾
Lála by mně moja stará máti.	A její mamička zavolala: ⁴⁾

1) Přijeli k ní čtyři páni:
Pojeď, děvče, pojeď s námi.

Já bych s vama ráda jela,
Kam bych ušičky, kam poděla?

2) Hajte husy po vodince,
A hleďte sobě pastevnice.

3) zagagala, zagvagala.

4) zaplakala.

Kýhaj huso ešte více,
Kam se nám poděla pastevnice?

Pastevnice vandrovala,
A vás smutné samy zanechala. ⁵⁾

⁵⁾ Tancuje tam ona s husarama.

139. Za zbojníka provdaná.

Z Březové a Hovorán. Zp. II. 57. Vraz. I. 53. Ž. P. p 85. Karadž. I. 491.

Pod ja-vorem pod ze-le-ným; pod ja - vorem pod ze - leným

o-ře dívča volem čer-ným.

Pod javorem pod zeleným :/
Oře dívča volem černým.

Jak pod javor dovoraua, ¹⁾
Máti na ňu zavouaua.

Pojed' dcerko, pojed' domů,
Daua sem ta nevím komu.

Daua sem ta Janíčkoví,
Dvanástému ²⁾ zbojníčkovi.

„Janíčku, ty's čirý zbojník,
Viš ty k horám každý chodník.

Každý chodník, každú cestu,
Kerá ke kerému městu.

Nejsem milá, taký zbojník,
Nemám peněz, enom trojník.“

V noci vyše, v noci doše,
Nikdá jí nic nedoneseu. ³⁾

Doneheu jí ručník nový,
Ručník nový nebílený. ⁴⁾

Kázau jí ho z mydua práti,
Nedau jí ho rozvíjati.

Miuá praua, protřípaua,
Vypadua jí ruka bíuá. ⁵⁾

Počkaj Janko povím na ta,
To je ruka z mého brata. ⁶⁾

Jaká by's ty žena byua,
Dybys muža prozradiua!

Jaká bych já sestra byua,
Dybych brata zatajiua?

Miuá zradí, šerha vsadí,
Kat oběsí, lebo mosí. —

1) Ani záhon nezoraua.

2) největšiemu.

3) Z Kuželového začátek.

Byla jedna sirá vdova,
Sedem synů ona měla.

Sedem synů, osmú dceru,
Pěkným jmenem Katerinu.

A tak si s ňú hore vedla,
Žádnému ju dat nescela.

Dala tě ju za Janíčka,
Za Janíčka, za zbojníčka.

V noci vyšel, v noci přišel,
Nikdá doma nepřeležel. —

4) krvavený.

5) A ona ho rozvinula,
Bílú ruku vyvinula.

6) Cos porobil Janko zlého,
Že si zabil brata mého?

Katerinko ženo moja,
A pro Boha, nezraduj mia.

A co bych za žena byla,
Keď bych muža prozradila?

Ani rána nedočkala,
K rychtárovi hned běžala.

Kde tu bývá rychtářiček,
Všeckým právám úředníček?
Už Janóška drábi vedú atd.

P o d o b n á.

Z Bělé.

Nechoď Janku přes Javorník,
Povídaju, že si zbojník.

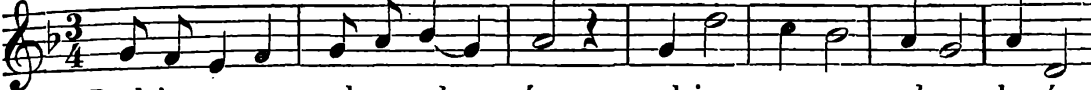
Ešče mi ho mila dala,
Dy mne z domu provádzela. ¹⁾

Něni sem ja žádný zbojník,
Němam peněz, enom trojník.

1) Co ho těžko vydžělala.
anebo:
Dyž na pole kravy hnala.

Jiné čtení a pěnění.

Z Poštorně.

Pod ja-vorem pod ze - le - ným, pod ja - vorem pod ze - leným

o-ře dívča volem je-dním.

Pod jaborem pod zeleným
Oře dívča vouem jedním.

Ja sa vydávat nebudem,
Na Janoška čekat budem.

Oře, oře, přeorává,
Máti na ňu povouává.

Janošek je hodný chasník,
Ví přes hory každý chodník.

Ostaň dívča, ostaň státi,
Budešli sa vydávati?

Každý chodník, každú cestu,
Kady chodá pro nevěstu. —

140. Sobol a Sochol (zlomek).

Poslal So - bol psaní Socholo - vi, poslal So - bol

psa-ní Socholo - vi, a-by dě - lal mosty, a-by dě - lal

mosty, aj z Uher do Mo-ra - vy.

Poslal tě So-bol psaní So - cho - lo - vi, a-by

dělal mo - sty, a-by dělal mo - sty, z U-her do Mo - ra - vy.

Poslal tě Sobol psaní Socholovi, :/
Aby dělal mosty :/ z Uher do Moravy.

Sochol mu odepsal že je to těžká věc,
 Že už leží Turka okolo Prešpurka
 Nepřemožená moc.

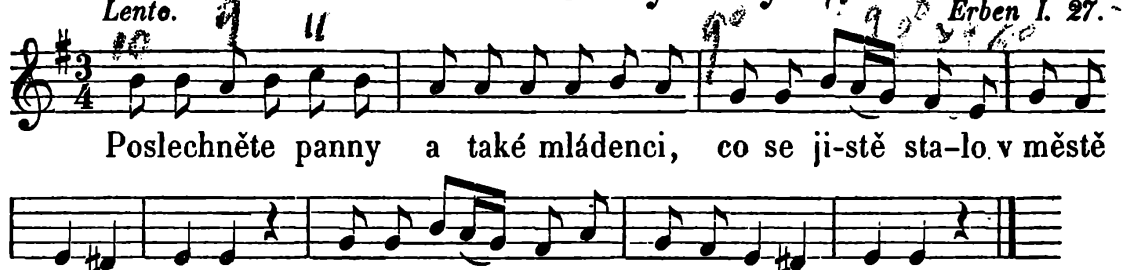
Jiné čtení zlomku.

Ach odkázal pan Poles panu Sobolovi,
 Aby ho přepustil přes ty bílé hory.

A on mu odepsal že sa ho nebojí,
 Že už leží Turka okolo Prešpurka
 Z Uher do Moravy.

141. Vražedný milý. *Erben I. 27.*

Lento.

Poslechněte panny a také mládenci, co se ji-stě sta-lo v městě
 Ho-lo - mouci, co se ji-stě sta-lo v městě Ho-lo - mouci.

Poslechněte panny
 A také mládenci,
 Co se jistě stalo
 V městě Holomouci. :/

Loudil on ju loudil
 Až na to rozcestí,
 Ach nenadála se
 Velkého neštěstí. ¹⁾

Zakopal ju tamto
 Pod zeleným stromem, ²⁾
 Ale vykoukalo
 Koušek fěrtouška ven.

Zabil tam Matoušek,
 Zabil Majdalenku,
 Že si ju nesměl vzít
 Za věrnou manželku.

Tam ju na zem svalil,
 Na tělo jí stoupil,
 Víc než jaký tyran
 Rukama ju kroutil.

A když přišel domů,
 Tatínek se ho ptal:
 Kde jsi mlynářovu
 Majdalenku nechal?

Často u ní býval,
 Do půl noci sedal,
 O lásce rozmlouval,
 A jí přísliboval.

Ona ho prosila:
 Ach pro pána Krista,
 Jen mě můj Matoušku
 Nezabij do čista.

Dobře jsi Matoušku,
 Dobře jsi udělal,
 Že jsi mlynářovu
 Majdalenku nechal. ³⁾

Když bila hodina:
 Poď Madlenko milá,
 Poď a vyprovod' mě
 Do šírého pola.

Ona ho prosila:
 Ach pro všechny svatý,
 Jen se mně Matoušku
 Nech vyspovídati.

Můžeš si vybrati
 Podle své libosti,
 Kerá bude míti
 Stříbra, zlata dosti.

Vyprovodila ho
 Až k panskému dvoru:
 Jdi milý Matoušku
 S pánem Bohem domů.

Dám já tobě, blázne,
 Té zповědi dosti,
 Až tobě vylezou
 Z tvé hlavěnky kosti.

»Vy mně to, tatínku,
 Vy mně to pravíte,
 O mojem žalostném
 Srdečku nevíte.«

1) A on ti ju lódlil
 Ten kósek po kósku,
 Až ti ju vylódlil,
 K červenému mostku.

2) A dal na ňu kamen;
 aneb:
 Pod zeleným lohem

3) schoval.

Přišel na kancelář,
Pan vrchní se ho ptal:
Kdes ty mlynářovu
Majdalenku nechal?

»O já o ní nevím,
Já za ňou nechodím;
Kde se ona toulá,
O tom sám pán Bůh ví.«

4) z trní.

Majdalenka leží
Pod zeleným stromem,
A ty budeš viset
Za širokým domem.

Majdalenku nesou
Štýry panny stejný, 4)
A Matouška vedou
Kati do vězení.

5) Co sem jí udělal
To mně udělejte,

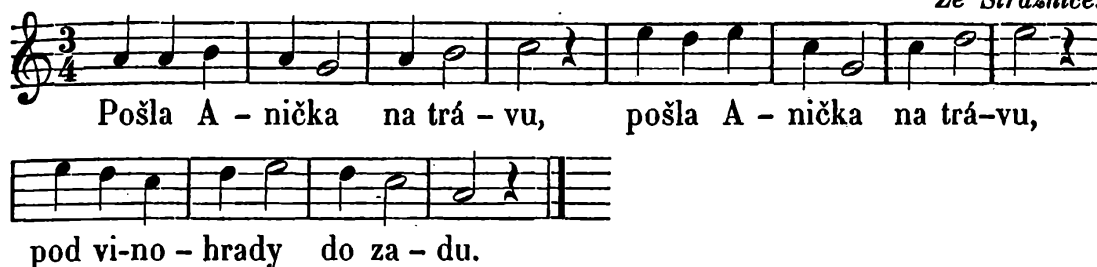
Majdalenku nesou
Mládenci pod věnci,
A Matouška vedou
Kati k šibenici. 5)

Hlavu na špic dejte,
Kolem mě lámejte.

Co sobě vyžádal
To mu udělali,
Hlavu na špic dali,
Kolem ho lámali.

142. Žarlivý.

Ze Strážnice.

Pošla Anička na trávu :/
Pod vinohrady do zadu.

Ej nadešla tam Janička,
On tam napásal koníčka.

Poslal Aničku pro kosíř,
Že jí travěnky nakosí. 1)

Jak jí travěnky navázal,
Hned sa Andulky vyptával:

Pověz Andulko má milá,
Kerého's měla frajira?

Ach neměla jsem žádného,
Tebe Janošku samého.

Ach pověz, pověz po druhé,
A lebo s tebou zle bude.

Ach neměla jsem žádného,
Tebe Janošku samého.

Ach pověz, pověz po třetí,
Než ti hlavěnka odletí.

Ach neměla jsem žádného,
Tebe Janošku samého.

Vytáhl z pošvy šavličku,
Utal Anulce hlavičku.

Zavázal 2) jí ju ručníčkem:
Tu běž Andulko chodníčkem.

Jaké je moje chodění,
Dyž je hlavěnka na zemi.

Kady Andulka vedena,
Všady fialka červená.

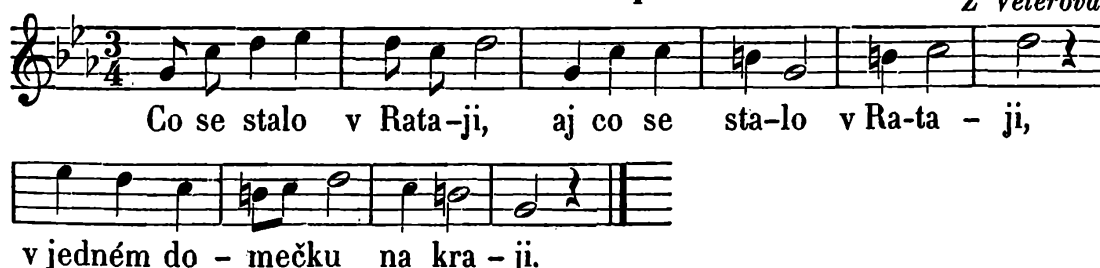
1) Počkaj, vydržíš Janičku,
Žes nám popásl travičku.

Dones mně Andulko kosu,
Já ti travěnky naseču.

2) Povázal.

Jiné čtení a pění.

Z Věteřova.

Co se stalo v Rataji,
Aj co se stalo v Rataji,
V jednom domečku na kraji.

Zabil Adam Evičku,
Aj v tem zeleném hájičku. ¹⁾

Po kolenách lozila,
Jeho pro Boha prosila:

Oj nechej mě na živě,
V tobě dušička, ve mně dvě.

Na živě tě nenechám,
Já tě ze světa zmařit dám.

1) pro maličku vinečku.

Věru bys mě zradila,
A do vězení vsadila. ²⁾

Dala bys mně voničku,
Tu Koryčanskú temničku.

Dala bys mně pérečko,
To Koryčanské putečko.

Dala bys mně šáteček,
Ten Koryčanský zámeček.

2) jinde končí se tak:
Dali by mně chládeček,
Ten Koryčanský zámeček.

143. Nocleh na odchodu.

Ž. P. r. II. 26. Ol. 276. Sachar. IV. 415. Z Pavlovic.

Přeneščasná cizí máti,
Nemožu jí vyhověti.

Dost sem skoro ráno vstala,
Do dňa šaty ozvařela.

Ozvařela i oprala,
A na plot jich vyvěšala.

Když matička ráno vstala,
Hned nevěstu fačkovala.

Co's nevěsto, co's dělala,
Že po tobě neznat děla?

Šla nevěsta ven, plakala,
Milému to žalovala.

Seber, milá, své šatečky,
Půjdem od té zlé mamičky.

V cizím kraji, v neznámosti,
Tam nás Pámbů neopustí. ¹⁾

Štýry míle vandrovali,
Slova k sobě nemluvili.

Až na jedné dolinečce
Promluvil milý k milence:

Tu si, milá, tu si sednem,
Odpočinem si pod stínem.

A když sobě odpočali,
Přece vandrovat museli.

Dyž pátú dovandrovali,
Zase k sobě promluvili:

Ustel, milá, postel bílú,
Ponocujem si tu chvílu.

1) a. Opustí-li, zvolám k němu,
Neublížil sem žádnému.

Ani vraně ani strace,
Ani mé milé panence.

b. Není možná, snad zahynu,
Dyž od matky povandruju.

Nezahyneš, moja milá,
Kam ty půjdeš, půjdu aj já.

Kerak bych já postel stlala?
Peřin sem si nenabrala.

Široký list jabloňový,
Ešče širší jaborový. ²⁾

Jabloňovým si ustelem,
Jaborovým se přikryjem.

2) Utrhneme list dubový,
Ešče k tomu jaborový.

Čtení podobné trestí.

Od Kyjova.

Na tem dole, na podole,
Šohaj dívča odluďuje.

Tak ju dlúho odluďoval,
Štýry míle zavandroval.

Štýry míle vandrovali,
Slova k sobě nemluvili.

Až na pátú vandrovali,
Slovo k sobě promluvili:

Vím já jednu dolinečku,
V tej dolince studenečku.

Tam si milá spočineme,
Chleba, sýra posvačíme.

Tak si oni spočínali,
Až večera dočekali.

Stel, má milá, bílé lože,
Už to jinak byt nemože.

Z čeho bych ho smutná stlala?
Peřin sem si nenabrala,
Doma sem jich nenechala.

Přeneščasné vydávání,
Dyž otca, mateře není.

Dyby otec, máti byli,
Peřin by mně nadělili.

Široký list malinový,
Ešče širší kalinový.

Malinovým usteleme,
Kalinovým odějeme.

Dyž přijeli na půl cesty,
Na to Ostrožské podměstí:

Shoď mia, milý, shoď mia s mosta
Ať sem já tej hanby prosta.

Pochovaj mňa pod kopeček,
Pód ten zelený háječek.

Postav na mňa máj zelený,
Aby bylo na znamení.

Já sem si ta na to nevzal,
Abych ta s mosta shazoval.

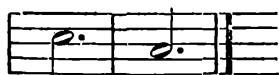
Ale sem si ta na to vzal,
Abych ta věrně miloval.

144. Nematka.

Od Břeclavy. Vraz. I. 149.

Při je-dné do-li-ně } při dru-hé do-li-ně snížek po-le-
Ví-tr pro-fu-ku-je,

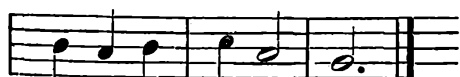

tu-je.

Z Újezda od Viz.

Při jedné do-li-ně ví-tr pro-fu-ku-je, při druhé do-li-ně

snížek po-le-tu-je.

Při jedné dolině
Větr profukuje,
Při druhé dolině
Snížek poletuje.

Při třetí dolině
Vdova dům buduje,
Vdova dům buduje,
Kolem ho cifruje.

Jedú Turci jedú,
Před domem stanuli,
Před domem stanuli,
Na vdovu volali.

Vdovo, milá vdovo,
Zanech budování,
Zanech budování,
A povandruj s námi. ¹⁾

Pane, milý pane,
Já bych vandrovala,
Kam bych děla dítky
Ubohé sirotky?

Jedno daj do škoře,
Budeš mět školáka,
Druhé daj do dvora,
Budeš mět dvořáka. ²⁾

A tú třetí Anku,
Tu si daj do zámku,
Tu si daj do zámku,
Budeš mět hajtmanku.

A to štvrté malé,
To s sebu vezmeme,
To s sebu vezmeme,
Až povandrujeme.

1) A v tej černej hoře
Jasný oheň hoří,
Shřívá sa tam paní
S drobnýma dítkami.
Přijeli k ní páni:
Pojeď Anna s námi.

2) Jinde kratší dalejšek:
(z Březové)

Jedno daj bratrovi,
Druhé daj švagrovi,
A třetímu v hájku
Uvážeš kolébku.

A keď mu vázala,
Žalostně zpívala:
Hulaj belaj synu,
Keď větr pověje,

Děti, moje děti,
Ostávají s Bohem,
Ostávají s Bohem,
Už já povandrujem.

Mamičko, má milá,
Daj nám groš lebo dva,
Daj nám groš lebo dva,
Kupíme si chleba.

Děti, milé děti,
Pod ploty sedajte,
Pod ploty sedajte,
Chleba si pytajte.

Dyž k horám došli,
Syn sa jí rozplakal,
Syn sa jí rozplakal,
Pán sa jí rozhněval. ³⁾

Vdovo, milá vdovo,
S dětma sem ťa nebral,
Než sem ťa bral samu
Za svú věrnú ženu. ⁴⁾

Vdova nemeškala,
Březu ohýbala,
Vintušku vázala,
Syna do ní kladla. ⁵⁾

Synú, milý synu,
Dyž bude pršati,
To ťa bude, synu,
Máti napájati.

Dyž bude, můj synu,
Snížek poletovat,
To ťa bude, synu,
Máti nakrmovat.

Budeš ty si myslet,
Že ťa mať kolébe.

Hulaj, belaj synu!
Keď vtáček zapíská,
Budeš ty si myslet,
Že to matka výská.

A keď vyšli z hájku
Na dobré dvě míle,
Turek sa jej pyτά:
Ach luto-i ti je?

Luto mi je, luto
Teho najmladšího,
Teho najmladšího
Kvítko najdražšího.

Keď's mala lutovat,
Mala's nevandrovat.

Dyž bude, můj synu,
Listeček padati,
To ťa bude, synu,
Máti odívati.

Dyž bude, můj synu,
Vycházet hvězdička,
Ty budeš myslet,
Že ide mamička.

Dyž bude, můj synu,
Vycházet měsíček,
Ty budeš myslet,
Že ide tatíček.

Dyž bude, můj synu,
Větríček fúkat,
To ťa bude, synu,
Máti kolébat.

A dyž už zajeli
Za ty třetí hory,
Turek sa ohledl,
Na vdovu pohledl:

Vdovo, milá vdovo,
Co's to udělala?
Dy's svoje sirotky
V světě zanechala.

A dyž už zajeli
Za hory daleko,
Teprv milú vdovu
Bolelo srdéčko.

Bolelo, bolelo
Nad dětma jejíma,
Srdečko v ní puklo
Nad dětma drobnýma.

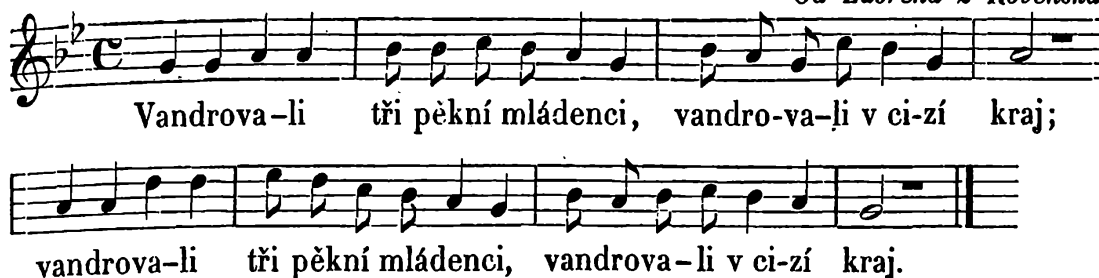
A tu vdovu vzali,
Hlavu jej uřáli,
Ruky obrúbali,
Do jamy vhodili.

3) A jak už došli
Za ty hory druhé,
Turek sa ohledl,
Na vdovu pohledl:

4) Vdovo, milá vdovo,
Chcešli s námi jeti,
Mosiš svého syna
Tady zanechat.

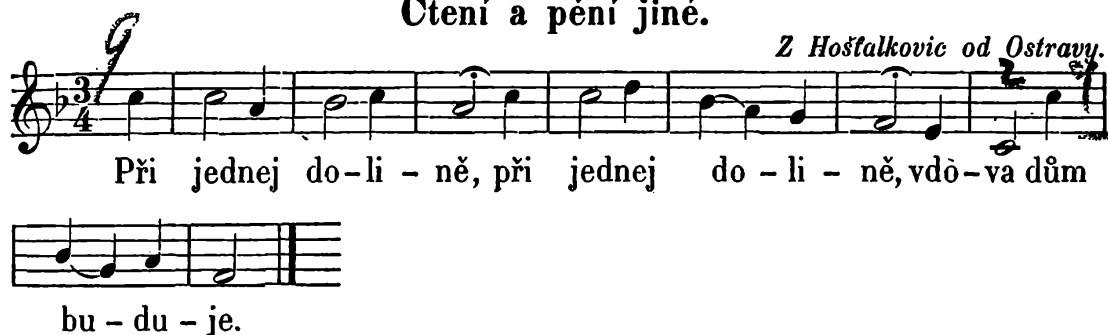
5) Do lesa běžala,
Březe ohýbala,
Hyntušky vázala,
Synáčka tam dala.

Jiné čtení a pěnění.

Od Zábřeha z Rovenska.

Vandrovali tři pěkní mládenci, Vandrovali v cizí kraj.	A dyž přišli do černýho lesa, Maruška se vohlíží.
Stavěli se v tem starém Bušině, U Marušky na víně.	Ptáme se tě, má pěkná Maruško, Po čem ty se vohlížíš?
Ptáme se tě, má pěkná Maruško, Po čem vínó nalíváš?	Je mně líto dítěte malého, Co na kolíbce leží.
Já nalívám za štyry grécary, Za dva groše, nic jinač.	Dy's ty chtěla dítě litovati, Neměla's s námi jíti.
Vandruj s námi, má pěkná Maruško, Vandruj s námi v cizí kraj.	Hned Marušku mezi sebe vzali, Na kusy roztrhali.
Počkéte mě, tři pěkní mládenci, Až dítě ukolíbám.	Tu máš Marušku, za tvé nalívání, Chudých lidí klamání.
Počkéte mě tři pěkní mládenci, Až dítěti píti dám.	

Čtení a pěnění jiné.

Z Hošťalkovic od Ostravy.

Při jednej dolině Vdova dům buduje.	Jak mam s vami jeci? Třeci daj do chlopa, Dy mam drobne dzěci. Budzěš mēc sedlaka.
Přijel ku ni Janek, Z Podola furmanek.	Dzěci daj do ludzi, Na sta mil zajela, Něch jich pan Bůh živi. Na dzitky zpomněla.
Komu to, mynarko, Komu mlyn buduješ?	Jedno daj do pana, Dzitky, moje dzitky, Budzěš mēc hajtmana. Ubohé sirotky.
Tej najmladší dcerce, Jmenem Marijance.	Druhe daj do kněza, Němacě žadneho, Budzěš mēc papeža. Krom Boha sameho.
Zaněch budovani, A pojedzěš s nami.	

Jiné čtení a pěni.

Od Napajedel.

Na jednej dolině
Snížek poletuje,
Na druhej dolině
Vdova dům buduje.

Jedno daj bratrovi
A druhé švagrovi,
A to nemluvnátko
Povandruje s námi.

Dyž bude synáčku
Větríček fúkati,
Tenkrát sobě myslí:
Kolíbá mě máti.

Vdovo milá vdovo,
Zanech budování,
Zanech budování,
A povandruj s námi.

A dy sú přijeli
Prostřed bílej hory,
Turek jí povídá:
Nebral sem tě s dětmi,
Než sem tě vzal samu.
Za poctivú ženu.

Dyž bude synáčku
Snížek poletovat,
Tenkrát bude tebe
Máti nakrmovat.

Jak bych já ubohá
S vámi vandrovala,
Komu bych ubohé
Sirotky nechala?

Máti nemeškala,
Bučí zohýbala,
Vintušek vázala,
Synáčka tam dala.

Dyž bude synáčku
Deščíček pršetí,
Budeš sobě myslet:
Napájí mě máti.

145. Pochovaná.

Přišla mně hodinka
S půlnoci novinka,
Že moju milenku
Chytila hodonka.

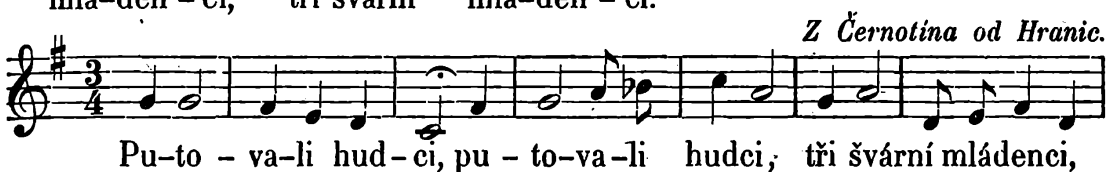
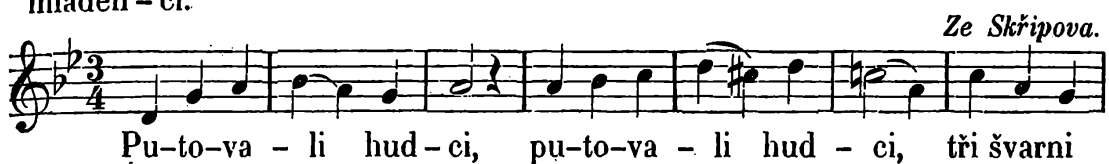
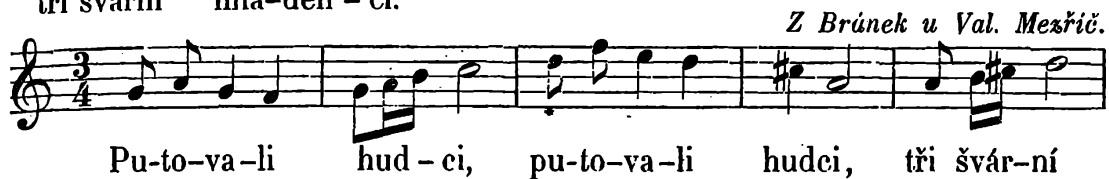
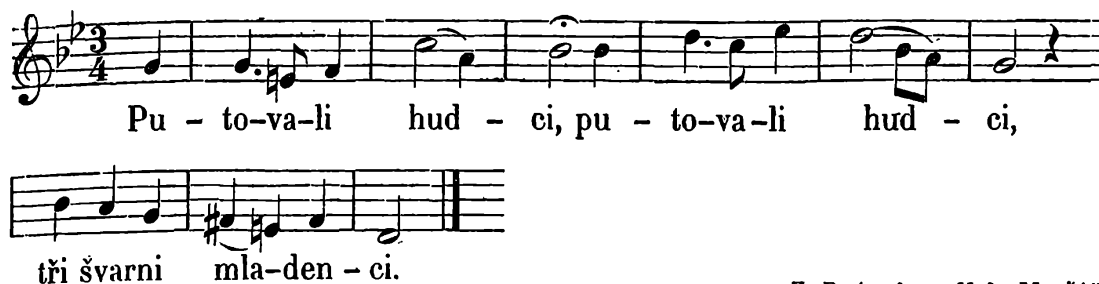
Už moju milenku
Do šatů oblekli.

Dyž ju pochovali,
Tož mně povídali;
To moje srdenko
Těžce zarmútili.

Půjdu jí na léky
Do tej apatéky.

Do šatů oblékli,
A do truhle dali,
Už moju milenku
Včera pochovali.

146. Zakletá dcera.

Ze Skotnice od Příbora. Erb. III. 220. Zp. II. 4. Mein. 122. Sr. náp. 19.*Z Osvětman.*

Putovali hudci,
Tři švární mládenci.

Putovali polem,
Rozmlúvali spolem.

Uhledli tam dřevo,
Dřevo jaborové
Na husličky dobré.

Podme my ho stati,
Huslí nadělati.

Budú z něho, budú
Troje husle hlasné.

Ponýprv zarubli,
Dřevo zesinalo.

Po druhé zatali,
Dřevo zaplakalo.

Po třetí zatali,
Dřevo promluvilo:

Nerúbejte hudci,
Přešvární mládenci.

Nejsem já to dřevo,
Jsem já krev a tělo. ¹⁾

¹⁾ Nejsem dřevo žádné,
Než sem děvče švárné.

Kořen vykopejte,
Otcí mě dodejte.

Otcovi na radost,
A matce na žalost.

Ta mě zaklnula,
Dyž sem vodu brala.

Ostaň dcero, ostaň
Jaborem vysokým,
Listečkem širokým.

O nešťasná máti,
Kerá klne děti.

Jiné čtení.

Z Kunovic:

Vandrovali hudci,
Všeci třé muádenci. ¹⁾

Praví jeden druhém',
Bratr bratrovi svém':

Kamaráde bratře,
Vím já dřevo krásné
Na husličky huásné.

Podme ho rubajme,
Huslí naděuajme.

1) Našli dřevo krásné,
Na husličky hlásné.

aneb:

Na husličky jasné.

2) ivoro vyťali.

U Brna:

Ťal první do něho,
Dřevo se pohnulo.

jinak:

Tříška uletěla.

3) Krev se rozskočila.

4) Proč pak mě sekáte,
Co pak mě neznáte?

Dyť sem já děvečka
Z vašeho městečka.

Máti mě zaklela,
Dy sem pro vodu šla.

Že sem s milým stála,
Slovko s ním mluvila.

5) A zaneste vy mě
K mej milej mateři.

A zahrajte vy jí
O dceři Barboře.

Ponajprv zatali,
Dřevo se šinuuo. ²⁾

Po druhé zatali,
Samu krev vytali. ³⁾

Po třetí zatali,
Panna promuuviua:

Stojte, nerubajte,
S kořenem vyvalte. ⁴⁾

Postavte u dveří
Mej miuej mateři. ⁵⁾

Hudci jali hráti,
A máti plakati.

Nehrajte mi hudci
O mojem dítěti.

Měla sem já dceru,
Dcerušku Barboru.

Já sem ju proklela,
Dyž s milým svým stála.

Co chceš máti dáti,
Chcem ti dceru dáti?

Dala bych sto tisíc,
A k tomu ješče víc.

Dyby ona byla,
Moja dcera milá.

Toť máš máti dceru,
Dcerušku Barboru.

Má milá matičko,
Vy ste mé srdečko.

Hned jí ruky vzala,
Lítostně líbala.

Začnite jí hráti,
O jejím dítěti,
Takto jí zpívati:

Kerá dobrá máti,
Nech nekune děti,

Jak ona kunuua,
Bych dřevem ostaua,

Dřevem jaborovým,
Na husličky dobrým.

Na mši svatú dala,
Almužnu skládala,
Bohu děkovala.

Jiný konec:

Vemte mě pod paží,
Neste mě k mateři,
Postavte za dveři.

Píseň o mně hrejte,
Pěkně ju skládejte.

Hudci píseň hráli,
Pěkně ju skládali.

Co hudci děláte,
Že tu píseň hráte?

To je o mé dcerce,
O dcerce Kačence.

Co nám matko chceš dát?
Přestanem píseň hrát.

Dej nám matko tři sta,
Vyprovoď nás z města.

Matka tři sta dala,
Z města sprovázela,
Žalostně plakala.

147. Za Turka provdaná.

Z Vidče. Zp. II. 8. 392. Ol. 487.

Seděl jeden vězeň
Sedumdesát neděl,

A tak těžko seděl,
Až tam ošedivěl.

Sam sobě rozmlúval,
Kdo by ho vyjednal,
Že by mu dceru dal.

Svú dceru Barboru,
Polovicu dvoru.

Žádný ho neslyšel,
Edem to pachole,
Co poklúzá koně.

Pachole nemeškalo,
Turkům povídalo:

Slyšte milí páni,
Co náš vězeň praví: ¹⁾

Kdoby ho vyjednal
Že by mu dceru dal,

Dcerušku Barboru,
Polovicu dvoru.

Turci nemeškali,
Věžňa vyručali. ²⁾

Přišel vězeň domů,
Sednul si ke stolu,
Svěsil hlavu dolů.

Což je vám tatíčku? ³⁾
Snad vás hlava bolí,
Nebo život celý?

Mia hlava nebolí
Ani život milý;

Slíbil sem ta dáti
Turku pohanovi. ⁴⁾

A já bych zaň nešla,
Radši bych umřela. ⁵⁾

1) Pachole slyšelo,
K pánovi běželo.
Panáčku můj milý,
Co náš vězeň mluví.

2) Jdi pachole dolů,
Kaž starému domů.

3) Co smutno sedíte,
Do země hledíte?

4) Barborko má milá,
Dy sem tě zaprodal
Turku škaredému,
Pohanu čírému.

aneb:

Ach tato, tatíčku,
Co se tam staráte,
Jedinú mne máte.

Na hůru běžala,
Muziku slyšala.

Můj milý tatíčku,
Pro koho to jedú,
Střílají, bubnujú?

Pro tebja Baruško,
Najmladší dceruško.

A Turci přijeli,
Všecko strojně měli.

Koníčky v šarlatě,
Pacholci ve zlatě,

Její najmilejší
V samém diamantě. ⁶⁾

Do voza sedala,
S otcem sa žehnala.

S Bohem můj tatíčku,
Už k Vám víc nepříjdu
Zakél živa budu. ⁷⁾

Patnást míl ujela,
Slova nemluvila.

Třidcet míl ujela,
Slovo promluvila:

Počkaj milý koči,
Až z voza seskočím,
Napiju sa vody. ⁸⁾

Nepij, milá, vody,
Máš vínko ve vozi.

Enem tě jednu mám,
Ešče tě Turkom dám.

5) Turka si nevezmu,
Radš si hlavu strhnu.

6) Barborka děvečka
Po pavlači chodí,
A do pola hledí.

Ptám se vás, tatíčku,
Co to tam černé je?
Jeli bukovinka,
Anebo chvojinka?

„Jsú naši přátelé,
Ukrutná Turkyně.“

K dvoru přijíždžali,
Hráli, bubnovali.

Do dvora přijeli,
Všecko šumné měli.

Pivo, vínko dobré,
Vodička nejlepší.

Ona seskočila,
Vínec s hlavy sňala,
Na vodu pustila.

Plyň ty můj vínečku
Až k mému tatíčku,

A pověz ty jim tam
Že sem sa vydala
Bystrému Dunaju.

Ty drobné rybičky,
To moje družičky;

Ti velcí kaprové,
To moji družbové;

Vrhina, olšina
To moja rodina.

Vody dosihala,
Do Dunaja padla.

Turek křičí, plače,
A sobě naříče.

Její bílé vlasy
Po vodě sa plásí.

Její bílé ruce
Vodú plavú prudce.

Její černé oči,
Písek sa v nich točí.

Turek křičí, plače,
A sobě naříče:

Bych ťa byl dovezl
K svej milej mateři,

Nedala by tobě
Po zemi choditi;

Koně širované,
Zlatem vykládané.

Ke dvěřím přijeli,
Do dveří střelili:

Stroj se mladá paní,
Pojedeš ty s námi.

7) Pán Bůh vás požehnaj,
Všecko vám dobré daj.

8) Postůj povozníčku,
Až se já napiju.

Byla by ti stlala
Červené přikrytí.

Zvonily by tobě
Ty turecké zvony.

Věil ťa budú žráti
Ty mořské potvory.

Čtení jiné.

Byla jedna vdova,
Patnast dcerek měla.

Kaj je ma Veruška,
Ona mne něvita?

Sestřičky me mile,
Budťe vy tu s Bohem. ²⁾

Všecky povdavala,
Verunku něchala.

Jak byla něděla
Veruška umřela.

Jak přijeli k dubu:
Staň kočarku semnu.

Turek se dověděl,
Hned pro Verušku jel. ¹⁾

Turek na to nědal,
Jen Verunky hledal.

A choji lamala,
Pod kočar chybala.

Za humny seděla,
Zlatem vyšívala.

Šli do prvních dveří,
Tam Verunky něni.

Ma mila Verunko,
Na co ty to lameš?

Slyšela tam hrati.
Bubny bubnovati.

Šli do druhých dveří,
Tam Verunky něni.

A to na znameni,
Že tu Turci jeli.

Komu to maměnko,
Komu to bubnuju?

Šli do třetích dveří,
Tam Verunka leží.

Jak přijeli k moři:
Staň kočarku semnu.

Tobě to Verunko,
Turci pro tě jedu.

Mlada cisarovna,
Vypravuj se s nami.

Abych se napila
Z bystrego Dunaja.

Ma mila maměnko,
Hdě bych se skovala?

A Verunku vzali,
Na kočar ju dali.

Něpij to Verunko,
Lepši u Turků vinko.

Skryj se do komory,
Jsu tam troje dveří.

Jak byla za vraty,
Volala na braty:

Nežbych měla vinko piť,
Volim se utopit. ³⁾

Jak Turci přijeli,
Všeci je vitali,
Jenom Verunka ni.

Bratřicci rozmili,
Zůstaňtě tu s Bohem.

Do vody skočila,
Hned se utopila.

1) Jak se o ni zvěděl
Brunovský pan hejtman,
Hned na nu odpisal,
Aby za něho šla.

2) Nědajťe vy mne brať,
Bo mne budě bijaf.

Ujela půl cesty,
Volala na sestry:

3) A ten starý hejtman
Na druhé straně stál,
A zlatým poharem
Voděnku vyléval.

Ta stará Turkeyňa
U Dunaja stála:
Čehos sa ty moja
Nevěstičko bála?

Nebyla bys u mne
Jiného dělala,
Šatky vyšívala
Peníze čítala. —

Čtení a pěnění jiné.

Od Hodonina.

Ten Hodonský mýtný
Na roh stola sedí.

Na roh stola sedí,
Do cedulky hledí.

Přichodila k němu
Jeho dcerka milá:

Tatínku můj milý,
Hlavalí vás bolí?
Hlava mia nebolí,
Ale život celý,
Že sem tebe prodal ¹⁾
Turku pohanovi.

Vyhledni, dceruško,
Vyhledni oknem ven,
Prachyli to idú,
Nebo Turci jedú?

To prachy neidú,
Než to Turci jedú,
A to Turci jedú,
Co mia vezmú sebú.

Jak k domu přijeli,
Do dveří střelili:
Stroj sa mladá paní,
Musíš jeti s námi.

1) zadal.

Pěkně vám děkuju,
Můj tatičku milý,
Za dobré chování,
Za zlé vydávání.

K Dunaju přijeli,
Bystrej vody ptala;
A on jí podával
Z zlatého pohára.

Nejsem naučena
Ze zlatých pohárů,
Ale sem učena
Přilehna k Dunaju. ²⁾

K Dunaju přilehla,
Vody sa napila;
Jak sa jí napila,
Do něho skočila.

2) Nejsem naučena
Z pohárů pijati,
Než sem naučena
K voděnce lihati.

Sjézte mia tu sjézte,
Dunajské rybičky,
Ať mia nedostanú ³⁾
Turkovy ručičky.

Sjézte mia tu sjézte
Dunajščí račkové,
Ať mia nedostanú
Turci pohanové.

Ta stará Turková
Po břehu chodila:
Co's to mladá paní,
Co's to urobila?

Nebyla bys u mňa
Jinší dělávala,
Ve zlatě, ve stříbře
Dycky přebírala.

3) Aby mě nebily.

Jiné čtení a pění.

Ten Frašacký mýtník se-dí ve vě-ze-ní, aj se-dí ve vě-ze-ní

v Červeném Ka-me-ni.

Ten Frašacký mýtník
Sedí ve vězení,
Sedí ve vězení
V červeném Kameni. ¹⁾

Mýtníčku Frašacký,
Či si ešče živý?
Živý sem já živý
A na poly shnilý.

Moje bílé tělo
Všecko očernalo,
Moje bystré oči
Pískem zapadnuly.

Z Lidečka:
1) Slúbil pan Sobolý
Panu Lidborovi,
Aby mu dceru dal,
Že mu kúpí hory.

Mýtníčku, mýtníčku,
Máš ty jednu dceru,
Až nám ty ju slúbíš
Ty sa vyslobodíš.

A keď prišiel domů
Sednul na stoličku,
Sednul na stoličku,
Zalomil hlavičku.

Pantatíčku starý,
Či vás hlava bolí,
Či vás hlava bolí,
A či život bělý?

Hlava mia nebolí,
Ani život bělý,
Ale si ty dcerko
Turkom zaprodaná.

Nechajte tatičku,
Nech jich oklamáme;
Máme dvě služebné,
Z tych jim jednu dáme.

Dcerko Katerinko,
Sklamat sa nedajú,
Sklamat sa nedajú,
Tebe oni znajú.

Dcerko Katerinko,
Vejdi do světlíčky,
Co krajší šaty máš,
Obleč si na sobáš.

Dcerko Katerinko,
Postav si stoličku,
Zvihni očka hore,
Pozři na horičku.

Či to dú mrakavy,
Či zore červené?
Ój pro tebe idú
Koče zostrojené.²⁾

Keď už oni prišli
Vrch hory vysokej:
Turecká družičko,
Požičaj nožička,
Ať si já překrojím
Dvě sladké jablíčka.

2) Přijeli, došli
První polajťáři:
Stroj sa mladá paní,
Pojedeš ty s námi.
Čekajte, dočkajte,
Milí polajťáři,
Až sa poděkuju
Otcovi materi.

Zabudla sem si ho
V tatíčkovém dvoře,
V tatíčkovém dvoře
Na kameném stole.

Turecký družbičku,
Požičaj nožička,
Dala mi mamička
Těsného lajblička.

Přijeli, došli
Druzí polajťáři:
Stroj sa mladá paní,
Pojedeš ty s námi.

Čekajte, dočkajte,
Milí polajťáři,
Až sa poděkuju
Sestřičce bratrovi.

Přijeli, došli
Třetí polajťáři:

Turecký mladý zať,
Požičaj nožička,
Len si já odkrojím
Svého radostníčka.

A jak ho chytila,
Do srdca štuřila,
Vrch hory vysokej
Hnedky tam zemřela.

Stroj sa mladá paní,
Pojedeš ty s námi.

Čekajte, dočkajte,
Milí polajťáři,
Až sa já napiju
Z Dunaja voděnky.

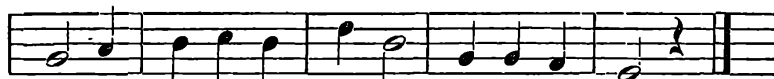
Jednů ruků pila,
Druhů sa topila,
Na své tovaryšky
Žalostně volala.

148. Milý s milou.

Od Zábřeha z Rovenského.

Smlóva-li se dva smlóva-li, by přeč vandrova - li, z jedné dě-

di-ny do druhé, do kra - ji-ny ci - zé.

Smlóvali se dvě smlóvali,
By přeč vandrovali,
Z jedné dědiny do druhé,
Do krajiny cizé.

A jeho milá rozmilá
Napřed vandrovala,
A když k hájičku když
přišla,
Pod stromem usnula.

A její milý rozmilý
Za ňó na koňu jel,
A když k hájičku když
přijel,
Svó miló neviděl.

Zdali tě zvěř neroznesla,
Lebo zabitá jsi?

Uvázal koňa u duba,
Sám klek' na kolena,
Vytáhl z pošvy ostrý meč,
Uťal si hlavu přeč.

A jeho milá rozmilá
Ze sna procítila,
Viděla ho zabitého,
Kůň stojí u něho.

Měla tě milá dva nože,
Oba balzanovy,
Jedném sobě hrob kopala,
Druhém se zabila.

Aby naše věrné duše
Přišly k pánu Bohu.

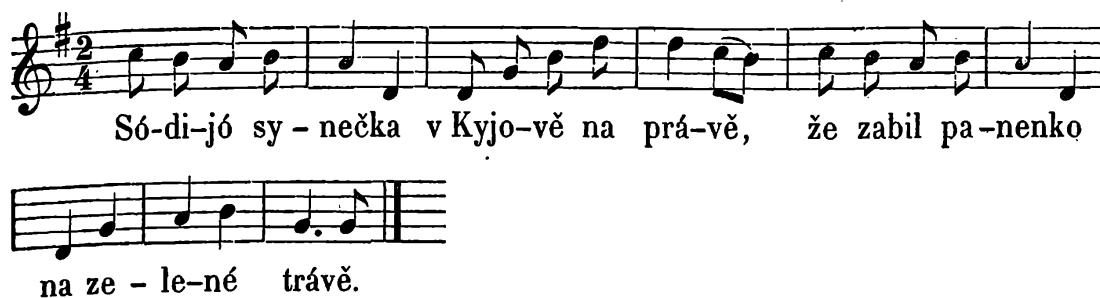
Ach položte nás, položte
Až tam na rozcestí,
Kady dobří lidi chodí,
Formánkové jezdí.

Kdo tady půjde, pojede,
Ať na nás zpomene,
Tudy leží milý s miló,
Obá zabití jsó.

Kdo tady půjde, pojede,
Ať sobě zpomene,
Tu leží milý pro miló,
Milá pro milého.

Zavolal hlasem velikým: Ach položte nás, položte
Ach má milá kde jsi? Do jednoho hrobu,

149. Samovrahyně.

Od Rousínova ze Slavikovic.

Sódijó synečka
V Kyjově na právě,
Že zabil panenka
Na zelené trávě.

Vrazila nožéček
Do levýho bočka,
Z té raný vykvetla
Červená růžička.

Ach co sis panenka,
Co sis pomeslila!
Pro marný slovíčko
Srdečko's zranila!

Já sem jí nezabil,
Zabila se sama,
Já sem se jí díval,
Jak se mordovala. *)

Červená růžička,
Modré karafiát,
Škoda ti panenka,
Škoda ti na stokrát.

Zranila, zranila
Pro synečka svýho,
Že jož nedostane
Nikdá takovýho.

*) Sudťe páni sudťe,
Ale podle práva,
Já sem jí nezabil,
Zabila sa sama.

A já sem sa díval
Z mašťale okénkem,

Dyž sa zabíjala
Březovým polénkem.

150. Nevěsta bezděčná.

Stála svadba stála
Do bílého rána,
V pondělí celý deň,
Celý Boží týdeň.

Dyž je ukládali,
Jemu přikázali,
Aby se jí netknul,
Až právě v půlnoci.

Pravím ti po druhé,
Obrat se ty ke mně
Tým líčkem červeným,
Červeným a bílým.

Ty družbo nejmladší,
Pro Boha tě prosím,
Neukládej mě s ním,
Lebo umřít musím.

Dyž bylo v půlnoci,
K dvanácté hodině:
Obrat se ty milá
Pravým líčkem ke mně.

Já se neobráťm,
Svej krásy neztratím,
Krásu bych ztratila,
Pannú bych nebyla.

Bys také umřela,
Ty s ním spáti musíš.
Bože můj Otče můj,
K čemu ty mě nutíš!

Já se neobráťm,
Svej krásy neztratím,
Krásu bych ztratila,
Pannú bych nebyla.

Pravím ti po třetí,
Obrat ty se ke mně
Tým líčkem červeným,
Červeným a bílým.

Já se neobráším,
Svej krásy neztratím,
Krásu bych ztratila,
Pannú bych nebyla.

Za klobúček sáhnul,
Ostrý meč vytáhnul,
Svojí nejmilejší
Do srdečka bodnul.

A ráno, raníčko,
Ženky se schodily,
Jeho nejmilejší
Snídaní strojily.

*) Šibenko, šibenko,
Dybych ja byl věděl,

Ach ženky, ženičky,
Snídaní nestrojíte,
Mojí nejmilejší
Košulenu šijte,
A mi viset dejte. *)

Její milá máti
Do komory vkročí,
Svoje bílé nohy
Všecky v krvi zmočí.

Že ty buděš moja,
Bylbych tě dal dlažď
Od vrchu ež do dna.

Od spodku tolary,
Od vrchu dukaty,

Bože můj, otce můj,
Co sem udělala,
Že sem svú dcerečku
Na ten snub nahnala!

A hosti se ptajú,
Jaký šat jí dajú?
Nedejte jí ženský,
Dejte jí panenský.

Byla by si se skla
Jak dennice jasna.

Už milenku něsu
Mladěnci pod věnci,
A mileho vedu
Kati k šibenici.

151. Nezachovalá.

Z Nové Vsi a z Osvětman.

Sta-rá Pivníč-ko-va na jarmak sa strojá, ja-taj danom tanaj danom,

na jarmak sa stro-já.

Stará Pivníčková
Na jarmak sa strojá,
Jataj danom tanaj danom
Na jarmak sa strojá.

Ja ty dcero moja,
Pozor dávaj doma.
Jataj a. t. d.

Ona pozor daua,
Zle sa zachovaua.

Jak prah překročiua,
Syna porodíua. ¹⁾

1) Do humna běžela,
Trnky se chytíla.

Přes prah překročila,
Syna porodila.

Dúhý nůž si vzaua,
Krk mu podřezaua.

Na miuého uúce
Zakopaua ruce.

Na miuého rolí
Zakopaua nohy.

Na miuého nivu
Zakopaua huavu.

Kamarádko moja,
Pohledni do pola.

Jdeli tam máti,
Lebo idú kati
Huavičku mně stati?

Neide tam máti,
Než tam idú kati
Huavičku ti stati.

Ona nemeškaua,
Bíué groše braua.

Zahraj mně, muziko,
Za ty bíué groše,

Ja nech já užiju
Panenskej rozkoše.

Muzika jí hráua,
Ona tancovaua.

Bože můj, Přebože,
Co sem uděuaa!

152. Starý a mladá.

Zp. I. 273.

Starý mladé nic nevěří,
Zaléhá jí ode dveří,
Ahaha, ahahú ode dveří.

Puť mě starý ven z komory;
Co mne ta hlavěnka bolí!

Vylehni ven z okenečka,
Ochladí se tvá hlavička.

Jaké je to ochlazení,
Dyž tu není potěšení!

Vzala klíče od sednice;
Bolí mě hlava velice.

Ze sedničky vykročila,
Devět plotů přeskočila.

Ten desátý byl vysoký,
Tam byl synek černovoký. ¹⁾

Od večera do svítání
Tam se spolu milovali.

Běž milenko ke starému,
Chýlí se ke dni bílému.

Kde's Aničko, kde's ty byla,
Že si se tak urúsala? ²⁾

A já sem byla v kostele,
Modlila sem se za tebe.

Za tvé staré šediviny,
Aby na světě nebyly.

1) Ten desátý zatrněný,
Tam leželo potěšení.

2) Jiný dálejšek:

— Kdos otevřel naše vrátka,
Vyšly nám ven ty telátka.

Zašly ony až do prosa;
Co tam byla velká rosa!

Lepší s mladým dříví štípat,
Než se starým zlato čítat.

Lepší s mladým na kamení,
Než se starým na peřiny.

153. Hojivá milenka.

Z Ostravice.

Stoji lipka, stojí
Dřeva vysokeho.

Dřeva vysokeho,
Lista širokeho.

Leži pod ňu leži
Janiček zraněne.

Janiček zraněne,
Z kusa postřelene.

Galanečka jeho
Plakala o něho.

A nasbirala mu
Desatere mascě.

Desatere mascě
Mazać jeho kosců.

Co mo porubane,
Ać se mu to zroscě.

Jiné čtení z Březnice.

(Náp. č. 135).

V tej Hodonskej rubanině
Leží synek, zabítý je,
Rozmarýnem přikrytý je.

Přišla k němu jeho milá,
Rozmarýnek odekryla.

Kdo tě milý, kdo tě rúbal,
Krví tvojí nelitoval.

Rúbali mě dvě vojáci,
Od poledňa do půlnoci.

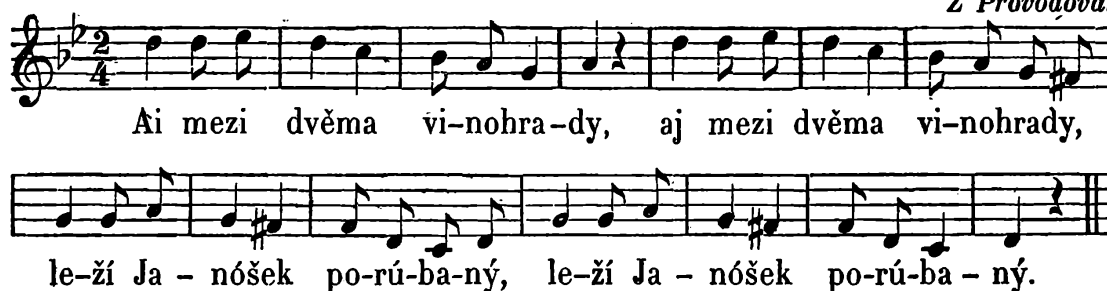
Kdo tě rúbal, nech tě hojí,
Nech tě veze k dočtorovi.

Dochtor nemá takej masti,
Co by zhojil bez bolesti.

Má milá má také zeljé,
Co mě zhojí do neděle.

Jiné čtení a pění.

Z Provodova.

Ai mezi dvěma vi-nohra-dy, aj mezi dvěma vi-nohrady,
le-ží Ja - nóšek po-rú-ba-ný, le-ží Ja - nóšek po-rú-ba - ný.

Ai mezi dvěma vinohrady:/
Leží Janóšek porúbaný.:/

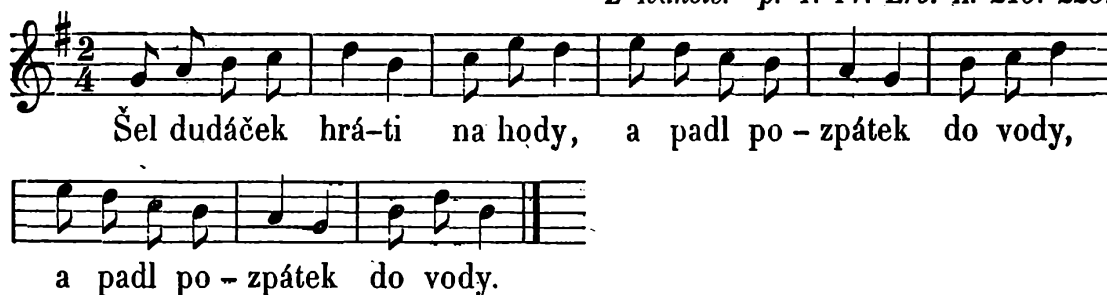
Ja dochtor nemá takej masti,
Co by vyhojil ty bolesti.

Kdo ho porúbal, nech ho hojí,
Nech ho doveze k dočtorovi.

Moja milá má takovú masť,
Ona vyhojí za jeden ráz.

154. D u d á k.

Z Ivančie. p. T. Pr. Erb. II. 219. 220.

Šel dudáček hrá-ti na hody, a padl po - zpátek do vody,
a padl po - zpátek do vody.

Šel dudáček hráti na hody,
A padl pozpátek do vody.:/

Dyž sme tě dudáčku vytáhli,
Ničky nám zadudáš na dudy.

Černovoký děvče pravilo,
Že dudáčka plynót vidělo.

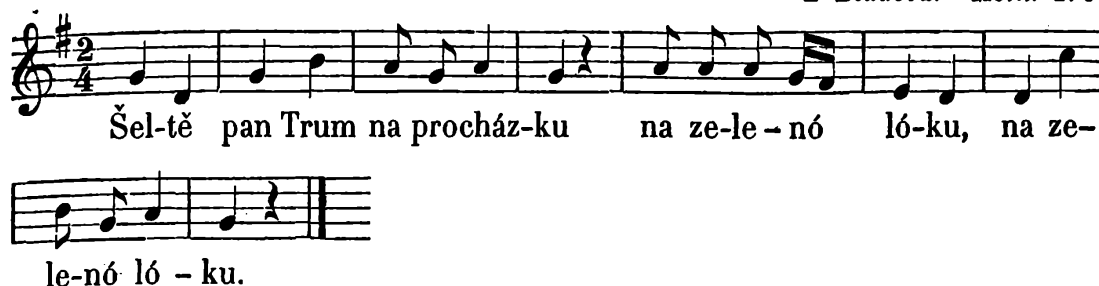
Jak pak na ty dudy zadudám,
Dyž sem ješče vínka nebumbal?

Poběhnite lidi s hákama,
Vytáhnem dudáčka s dudama.

Až se já vínečka nabumbám,
Potom vám na dudy zadudám.

155. Věště. *)

Z Bludova. Mein. 179.

Šeltě pan Trum ¹⁾ na procházku
Na zelenó lóku.

Šel nadešel tam dětátko,
Malé pacholátko.

Dítě rostlo, až dorostlo.
Dyž mu sedm let bylo,
Do školy chodilo.

Nadávali mu ve škole:
Ty nejsi od nas pachole,
Ty si nalezené
Na lóce zelené.

A dyž přišel dům, povídal:
Já sem nalezené
Na lóce zelené.

Dejte mně knížky pod pažo,
Krajíček pod druhó,
Abych měl na stravo.

Šel, nadešel tam chalópko,
V ní rychtář s rychtárkó.

Ach boche, boche na dveře,
Matičko otevře!

Počké, počké chvílenečko,
Já vařím kašičko.

Mám já dítě, je hrubě zlý,
Je hrubě šklibavý.

»A já je budu kolíbat,
Jemu pěkně zpívat.«

Na kotle kašu vařila,
Nasytit nemohla.

Dvanást kráv mu podojila,
Napojit nemohla.

Zatoč se ďáble kolečkem,
Vyleť vokynečkem.

Šak už se's dost nakolíbal,
Mé matičky nasužoval.

Ďábel kolečkem zatočil,
Vokýnkem vyskočil.

Dvanást kotóčků vyrazil,
Třináctý narazil.

To máš matičko znamení
Za tvý vychování.

¹⁾ Pámbůh.

*) Litujeme že podati nemůžeme textu správnějšího, ač jsme všemožně o dopídění se ho usilovali.

156. Kde slib se béře.

Od Příbora.

Z Klímkovic. Sr. náp. str. 26,

Šla děvečka na vodičku
Ež k bystremu Dunajičku.

Chcu synečku chcu tva byti,
Poď mi ty z vody pomoci.

Jednu ručku vodu brala
A druhu se podpirala.

O daj Bože daj slunečka,
Ať mi uschně ta děvečka.

Ručka se ji pošinula,
A děvečka v Dunaj padla.

»O daj Bože veliký můr,
Ať mi umře něliby můj.«

Daj mi, Bože, daj synečka,
Co by pomoh' z Dunajička.

Nětak si mi slubovala,
Dys po Dunaju plyvala.

Janiček tam koně pase,
Ten se běře po tym hlase.

»Slub něberu v Dunajičku,
Sluby беру v kosteličku,
Při tym velkym oltaričku.«

Chceš děvečko moja byti?
Chcu tě z vody propustiti.

157. Matka travička.

Z Osvětiman.

Šla Dorna pro vodu,
Pro vodu studenú.

Matka nemeškala,
Dvě sklenice vzala.

Syn se jedu napil,
Po světnici chodil,
Poručenství robil.

Přijeli k ní páni:
Pojeď Dorno s námi.

Dvě sklenice vzala,
Do sklepa běžela.

Tobě, bratře, tobě
Štyry koně vráné
Pěkně osedlané.

Dorna nemeškala,
Na kočár sedala.

A do jedné medu,
A do druhé jedu.

Tobě, sestro, tobě
Štyry krávy dojně
A štyry jalové.

Kdo ste tu z Moravy,
Zkažte mé materi:

A před syna s medem,
Před nevěstu s jedem.

Tobě, milá, tobě
Ten dům malovaný
Za tvé milování.

Že se svadba strojí
Na Rakúském poli.

Sám pán Bůh to změnil,
Napil se syn jedu
A nevěsta medu. —

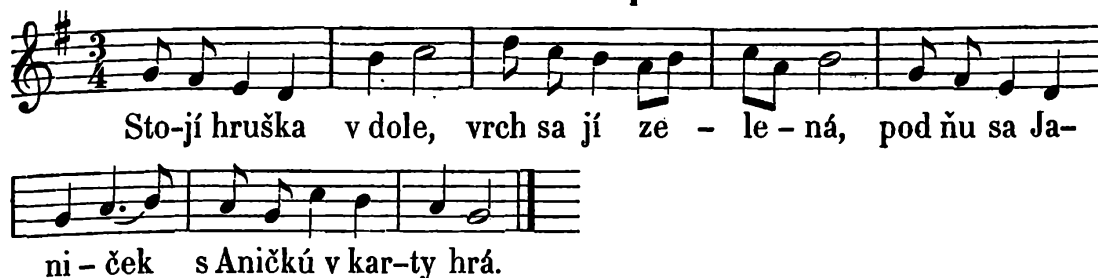
Co mně, synu, co mně? Tobě, matko, tobě
Co mně, staré mamě? Ten kameň široký
A Dunaj hluboký.

Že's mě otráвила,
S milú rozlúčila.

Srovnej Skotskou: Edvard, v Percy-ho Reliqu. Vol. I. 57. v Herder: Stimmen, ve skotských číslo 16.

Jiné čtení a pění.

Z Poštorně.

Stojí hruška v dole,
Vrch sa jí zelená;
Pod ňu sa Janiček
S Aničkú v karty hrá.

Tak sa oni hráli,
Až sa miuovali,
Od velikej úasky
Obá dvá zaspali.

Zaspaua Anička
Na bíuém fertušku,
Zaspau i Janiček
Na červeném líčku.

Zazpívau suaviček
V zeleném hájičku,
Probudiu Janička,
Janiček Aničku.

Vstaň Aničko hore,
Staň srdečko moje,

Staň Aničko, čas máš,
Kravičky dojít máš.

Létali, létali
Dva sokoli malí,
Až sa nalétali,
Zas dom doletěli.
Má mamičko miuá,
Máteli nás rádi,
Ustelte nám lože
V tej novej komoře. *)

Keď jim lože stuaau,
Zle jim vinšovaua,
Aby ta nevěsta
Rána nedočkaua.

Skoro ráno staua,
Snídaní chystaua,
Pro synečka medu,
Pro nevěstu jedu.

Uděuau sám pán Bůh
Mezi tým proměnu,
Napiu sa syn jedu
A nevěsta medu.

Ponajprv sa napiu,
Hned huavičku skuomiu,
Po druhé sa napiu,
Poručenství suoziu.

Tobě miuá, tobě
To stavení nové,
Čo v něm leží, stojí,
Šecko bude tvoje.

Tobě matko, tobě
Ten Dunaj široký,
Ten Dunaj široký,
Na krk kameň mlýnský,
Abys nerušiu
Jak živ stav manželský.

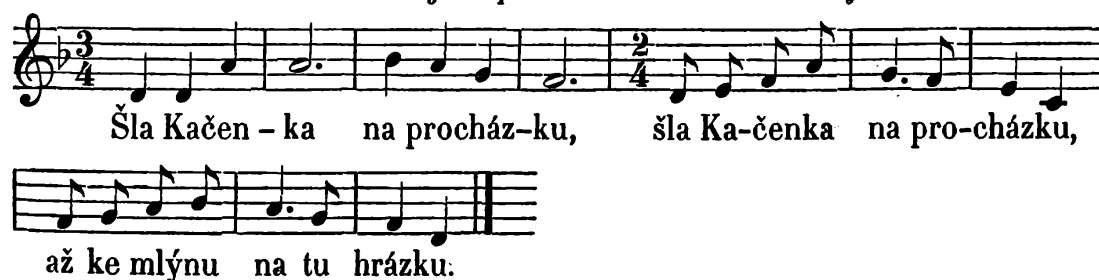
*) Rádali mia matko,
Rádali mia vidíš?
Tebe synu ráda,
Nevěstu neráda.

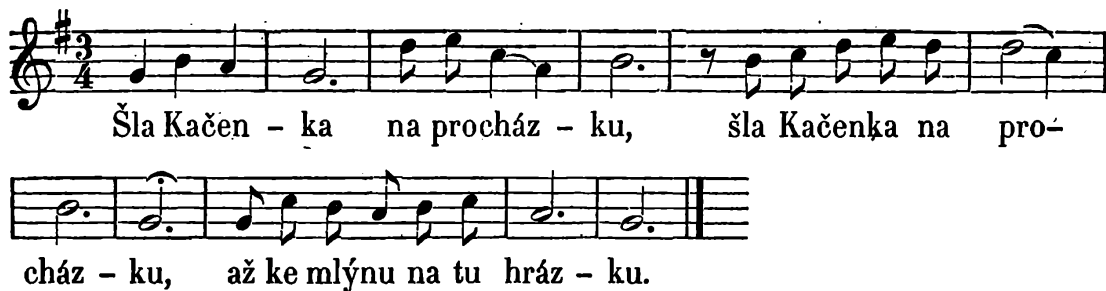
Do sklepa běžeua,
Vína natočiu,
Jedu namíšaua;
Pro synáčka medu,
Pro nevěstu jedu.

Přes prah překročiua,
Sklenice zmýliua;
Před synáčka jedu,
Před nevěstu medu;
Synáček sa napiu,
Všecku barvu změniua.

158. Dětobijkyně.

Erb. II. 54. Žeg. P. p. 89. r. II. 8. Ol. 489. Voj. I. 91. 95. II. 295.

Šla Kačenka na procházku :/
Až ke mlýnu na tu hrázku. ¹⁾

Jak na hrázku vykročila,
Krásné dítě porodila. ²⁾

Černú pantlú krk zatáhla,
Po vodínce je pustila.

Plyň pachole dolů vodú,
A já zase pannú budu.

Jeli tamto tři pánové,
A to všeci rétarové. ³⁾

Jeli cestú i necestú,
Až přijeli k tomu mostu.

Na tom mostě bylo jabko,
Pod tím mostem pacholátko,
Černooké nemvluvňátko.

Jeden praví: Vezmíme ho,
Druhý praví: Neberme ho.

A ten třetí, ten byl z Boha,
Vezme dítě do kočára.

Do kočára vysokého:
Tam najdeme matku jeho.

1) Šlo děvčátko na procházku,
K Dunajičku na tu hrázku.

Rychtaříčku, dejte zvonit,
Pacholeti matku najít.

Jak ponejprv zazvonili,
Hned tam všechny matky byly.

Rychtaříčku ješče jednu,
Ať se všechny panny sběhnú.

Jak po druhé zazvonili,
Hned tu všechny panny byly.

Enom jedna tam nebyla,
Rychtářova Kateřina.

Kateřino, kde's ty byla,
Kde jsi krásu proměnila?

Pod mostem sem šaty prala,
Tam jsem krásu zanechala.

Jiné panny také praly,
A krásy tam nenechaly.

Shodte ju tam z toho mosta,
Ať je už té hanby zprostá.

2) U tej hrázky postanulo,
Hezké pacholátko mělo.

3) císařové.

Jiné čtení.

Pošla Kačenka ze mlýna,
Neslatě na rukách syna.

Kole Dunaja chodila,
Do Dunaja ho hodila,
Jakby jeho máť nebyla. ¹⁾

1) Chodžila holka po luce,
Nosila synka na ruce.
A tak ho dluho nosila,
Ež ho do Dunaja hodžila.

Rybáři ryby lovili,
Krásné pachole chytíli.

Mne tu mamička vhodila,
Leda ve vínku chodila.

A na ratúze zvonijú,
Panenky z města svádijú. ²⁾

Všecky panenky do rady:
Našli jsme dítě u vody.

2) Daly se panny svolati,
Kerá bý mu byla máti.

Všecky prišly ve věnečku,
Jenóm Andulka v čepečku.

Proč Andulka vínka nevzala?
Lebo tě hlavěnka bolela?

Hlavěnka mě nebolela,
Ale maměnka bránila. ³⁾

Co pak's tam dítě robilo,
Dyž's po vodince brodilo?

Jak pak ty dítě, jak se máš?
Kerú matičku svoju máš?

Byla má máti bohatá,
Pošla do smrti za kata. ⁴⁾

Vemte ju kati pod boky,
Hodte ju v Dunaj hlyboký.

Kati ju vzali pod boky,
Hodili v Dunaj hlyboký.

3) Co si to holka robila,
Že si se vinka něvzala?

Či cě hlavička bolela,
Čili ci macička umřela?

Hlavička mě něbolela,
Macička mí něumřela.

4) To jedno leži pod slivu,
Dzělalach se pannu poctivu.

To druhe leži pod mezu,
Tam o něm ludzě něvědzu.

To třeci leži v Dunaji,
Tam o něm ludzě hadaji.

Chycili holku za boky,
Vhodzili v Dunaj hlyboký.

Jiné čtení a pění.

Z Březové na Uhersk. hranicích.

Stá-la Ka - čenka u Du-na - ja, stá-la Ka - čenka u Du-na-ja,
bí-lé no - ženky u-mýva - la.

V Boršicích u Brodu Uhers.

Stá-la Ka-čenka u Du-na-ja, bí-lé no-ženky u-mý-va-la.

Stála Kačenka u Dunaja, /
Bílé noženky umývala.

A keď jich ona umývala,
Hořce žalostně zaplakala.

Len jedneho syna mala,
Hodila ho do Dunaja.

Dolů synu dolů vodú,
A já ešče pannú budu.

Stála baba za Vážínu,
Počúvala Katerinu. ¹⁾

Hned ta baba nemeškala,
Rychtářičkom vědět dala.

Rychtařici, zlá novina,
Utopila Kača syna.

Rychtařici nemeškali,
Hned Kačenku chytit dali.

Posadili ju na stoličku:
Zmysli sobě na mamičku.

Pozři Kačko ven okjenci,
Jidu-i tam otec, máti?

Neidú tam otec, máti,
Než tam idú štyrja kati,
Koho's budú utrácati.

Teba, Kačko, teba samú,
Že's chtěla byt ešče pannú.

Keď Kačenku utrácali,
Všeci mládenci plakali.

1) Seděli chlapeci za hložínu.
Čuli Kačenčinu novinu.

Jiné pění a čtení.

Z Příborska.

V čírem poli stojí zamek, :/
Služil tam jeden pacholek. :/ ¹⁾

Služil tam s jednu děvečku,
To s rychtařovu dcerečku.

Sedým let tam spolem byli,
Slova spolu němlovili. ²⁾

A jak bylo v osmem letě,
Dal jim pan Bůh krasné dítě.

Tak se spolu uradili,
By to dítě zmordovali.

Zrob ty, mila, jak rozumíš,
Enom ať se něvyzradiš.

Zlatu šňůru ukrutila,
Do studnice ho pustila. ³⁾

Divča pani to vidělo,
Hned panovi žalovalo.

Pantatičku, zla novina,
Naša Anka měla syna.

Zlatu šňůru ukrutila,
Do studnice ho pustila.

»Jdi Aničko jdi do pole,
Co uvidíš, všecko tvoje.« ⁴⁾

»Stoji, stojí šubenička,
Na ni bila holubička.«

Hdo těž na ni viset budě?
Hdo by jiny, lež Anička? ⁵⁾

A idě kat s ňu pó mostě,
A rozpravi s ňu pro sprostě.

Chceš Aničko moju byti?
Ja ti kupim živobyti.

Dělaj, kate, jak maš dělat,
Moje očka zavazovať.

Ja sem teho zasluzila,
Tři děti sem usmrtila.

Jak to slovo vypustila,
Hned ji hlava odskočila.

Zakryte tu krev červenou,
Ať ji vrany něglubaju.

-
- 1) Byla tě jedna Kačerka,
Jednoho pána milenka.
2) Teprv k ní slovo promluvil,
A zló radu jí umínil.

Zhub Kačenko zhub to dítě,
Netólé se s ním po světě.

- 3) A ona ho zahubila,
Zlató šňůrkó krk zatáhla,
Do zahrádky zakopala.

-
- 4) A Kačenka z vokna kóká :
Juž k nám jde můj otec, máti,
Co pak mně budó říkati?

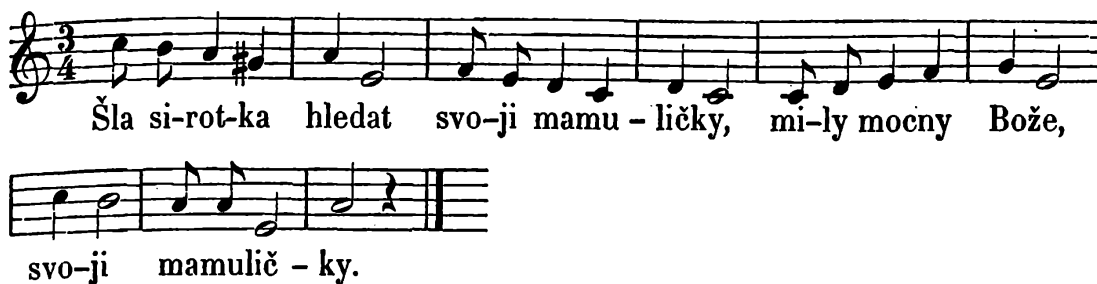
Není otec ani máti,
A to só ti zlostní kati
Co mě budó utráceti.

- 5) Už Kačenku vyvádíjő,
Panny, paní ju želijó.

Neželte mě panny, paní,
Zaslóžila sem trestání.

159. Sirotek.

Od Příbora. Erb. I. 1. Vraz. I. 145. Luž. I. 155. II. 90. Ž. P. p. 75. Lit. (Čel.) 51. Mein. 89.

Šla sirotka hledat
Svoji mamuličky,
Mily mocny Bože,
Svoji mamuličky.

Potkal ju stařeček,
Stařeček přestary,
Mily mocny Bože,
Stareček přestary.

Kaj iděš děvečko,
Mila sirotečko?
Mily mocny Bože atd.

Ach ja idu hledat
Svoji mamuličky.

Tva mamička leži
U tych velkych dveři.

Ulom si pruteček,
Klupni na hrobeček.

Oj hdo mi to klupe
Po mojím hrobečku?

To ja sem macičko,
Ja vaše dítko.

Vemtě mne tam k sobě
Do tej černej země.

Co bys tu dělala,
Sirotko ma mila?

Dybych rano stala,
Růženec říkala.

Co bys tu jidala,
Sirotko ma mila?

Dybych rano stala,
Piseček sbírala.

Co bys tu pijala,
Sirotko ma mila?

Dybych rano stala,
Rosičku sbírala.

Di děvča do domu,
Maš tam mladu mamu.

Co je po mladosti,
Dy něni lutosti.

Jak do domu přišla,
Matka ju popadla,

Třikrát zatočila,
Za pec ju hodila.

Tatik šel z kostela,
Všeci ho vitali,
Enem Anička ni.

Všeci mne vitatě,
Kaj Aničku matě?

A Anička leži
Za pecem v kutečku.

Přišli dva anděle
Vzali ju pod křídla;

Vyletěli nízko,
Vzletěli vysoko.

Přišli dva ďablove,
Popadli macochu;

Vyletěli nízko,
Sletěli hlyboko.

Jiné pění a čtení.

Šlo díta chodníkem,
Šprtalo špendlíčkem.

Chodil pan Bůh po vsi,
Nadešel to díta.

Co tu díta dělaš?
Svoji mamy hledám.

Di díta na krchov,
Tam tva mama leži,
Druhy hrob od dveři.

Ulom haluzečku,
Pobuř ¹⁾ na hrobečku.

Kdo tu buří na mne, ²⁾
Hlinu na mne sype?

¹⁾ omeť.

²⁾ Kdož to tu ometá?

Ja matičko buřim, Hlinu na vas sypu.	Dy mi hlavu češe, To mi z ni krev teče.	Tatiček něvěři, Kyjem tež udeři.
Pustť mne tam k sobě, Pustť v tejto době.	Dy ona mne myje, Po ličku mne bije.	Di diťa do domu, Třeti deň tě vezmu.
Di diťa do domu, Maš tam mladu mamu.	Ach matičko mila, Vemť my mne k sobě, Vemť v tejto době.	Ach tato tatičku, Předajťe kozičku, Dělajťe truhličku.
Což je po mladosti, Dy něni milosti.	Me diťa rozmile, Co bys tu dělalo, Co bys tu jidalo?	Ach tato tatičku, Předajťe kravičku, Šijťe košulečku.
Dy mi chleba dava, Popelem ho vala.	Rosičku zbíralo, Vam nožičky mylo.	Košulku došiva, Diťa už umirá.
A tak mi ho hodi, Jako zlemu psovi.		
Dy svojim chleba da, Za stůl jich posaza: Maslem jim pomaza.	Di diťa do domu, Poviz tatičkovi, Že si bylo semnu.	

Jiné čtení a pění.

Od Příbora.

Oj pošlo ditatko, Male pacholatko.	Nic tam něslyšalo, Enem zahučalo.	Kaj maš tu šatečku, Co sem ti kupila Dy sem živa byla?
Potkal ho staříček, A to byl Pambuček.	Padlo na třeti hrob, Křičelo, plakalo, Matičky volalo.	Macocha ju vzala, Svojim dětom dala.
Kaj iděš ditatko, Male pacholatko?	Ach hdož to tam vola, Pokoja mi něda?	Pustť mne matičko Pustť mne tam k sobě, Budě mi tam dobře.
Jdu ja staříčku Svej matičky hledať, By mi šli chleba dať.	To ja sem, matičko, Ja vaše ditatko.	Di diťa do domu, Maš tam mladu mamu.
Tvoja mamka leži Ten hrob ode dveři.	Kaj maš tu košulku, Co sem ti ušila, Dy sem živa byla?	Něniť mi to mama, A je to macocha.
Padlo na prvši hrob, Křičelo, plakalo, Matičko volalo.	Macocha ju vzala, Svojim dětom dala.	Dy mi chleba kraje, To mi ho nepřaje.
Nic tam něslyšalo, Enem zahučalo.	Kaj maš tu letničku, Co sem ti kupila, Dy sem živa byla?	A dy mi ho dava, V popele ho vala.
Padlo na druhy hrob, Křičelo, plakalo, Matičko volalo.	Macocha ju vzala, Svojim dětom dala.	Dy mne ona češe, To krev ze mne teče.

Dy košulku dava,
To mne pošlahava.

Di diťa do domu,
Pomodli se Bohu.

Šak tě tam ochrani
Ta něbeska pani.

Do domu přiběhlo,
Otcí povědělo:

Ach tato, tatičku,
Už sem ja mluvila
Se svou maticku.

Hned se rozněmohlo,
Třetí deň umřelo.

Jiné čtení.

Od Brna a Zábřeha.

Stojí limba, stojí
Listu širokého.

Pod ňó hrá děťátko,
Malý nebožátko.

Tak tam dlóho hrálo,
Až se rozplakalo.

Šlo, nadešlo žlíbek,
Na něm byl krchóvek.

Hrobaři, hrobaři,
Kde má matka leží?

A tvá matka leží
Třetí ode dveří.

Dítě nemeškalo,
Na krchov běželo.

Třikrát hrob obešel,
Anděl k němu přišel.

Vzal ho za ručičku:
Tady máš mamičku.

Dítě na hrob padlo,
Žalostně plakalo.

Má mamičko staňte,
A mě politujte.

Jak pak já mám státi?
Mám na sobě škřutí.

K tomu ješče kameně,
Jdi dom s pánem Bohem.

Já škřutí odházím,
Kamení odvážím.

Jdi, dítě, jdi domů,
Máš tam jinó mamu.

Co je po té matce,
Dyž není od srdce.

Dyž má chleba dáti,
Třikrát je obrátí.

Ukrojí krajíček,
Hodí pod stoleček.

Dyž mám jít k obědu,
Pošle mě pro vodu.

Dyž mám jít k večeři,
Pošle mě za dveři.

Dyž košulku pere,
Div mě neprokleje.

A dyž mě oblíká,
Všudy mnó namýká.

Tu máš, dítě, klíčky
Od malé truhličky.

Vem si tam tu róchu,
Dej ušit košulku.

Dyž tě budó bítí,
Přid' mně povědítí.

Já tam na ně přindu,
Obóm hlavu strhnu.

Tebe vezmu k sobě,
Budem spolu v hrobě.

Dyž byla večeře,
Klube, klub na dveře:
Pod dítě otevři.

Dítě nemeškalo,
Otevřít běželo,
Nic tam nevidělo.

Ty neščasný tatku!
Což sem tě prosila,
Dy sem umírala:

Neubližuj dětóm,
Ubohým sirotkóm.

Dyž pryč odcházela
Otcí hlavu strhla,
Macoše uryla.

Jiný začátek.

Osiřelo dítě
O půl druhém létě.

Přišlo do rozumu,
Ptalo se na mamu.

Tvá matka umřela,

•Dnes rok pohřeb měla.

Můj zlatý tatičku,
Ukažte stežčičku.

Jdi tam tó stežčičkó,
Svítlí tam slunýčko
Matce na srdéčko.

Děvče hned běželo,
Matce na hrob padlo.

Má maticčko vstaňte,
Chlebička mně dejte.

Běž dceruško domů,
Máš tam jinó mamu.

Což je po té mamě,
Dyž ona mně bije.

Dyž mně chleba dává,
Zlým mě odevzdává.

Má mamičko vstaňte,
Hlavičku mně češte.

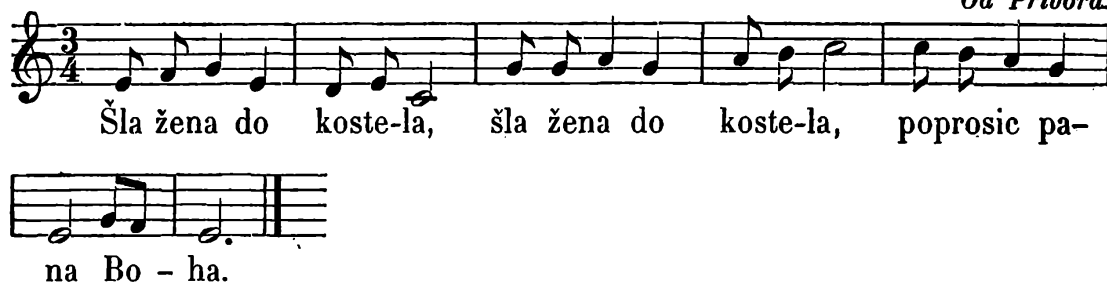
Běž ty dítě domů,
Máš tam jinó mamu atd.

Jiný konec.

a. Běž dítě k potůčku,
Umej si hlavičku.	Kúry zazpívaly,
Zlí se spropadali.	d. Kdes dítě kdes bylo,
Žes doma nebylo?
Dítě pořád mylo,
Až se utopilo.	c. Běž mé dítě domů,
Vylez na komoru.	Byla sem u máti,
Na vás žalovati.
b. Běž na lomenicu,
Dej kúrám pšenicu.	Zavolej slepičky,
Nahaž jim pšeničky.	Matka nemeškala,
Krajíc ukrojila,
Máslem pomazala.
Kúry zaspívají,
Zlí se spropadají.	Jak kohót zazpíval,
Hned macochu čert vzal.	Dítěti ho dala,
A víc ho nebila.
Děvče nemeškalo,
Kúrám nasypalo.		

160. Umrlec.

Od Příbora.

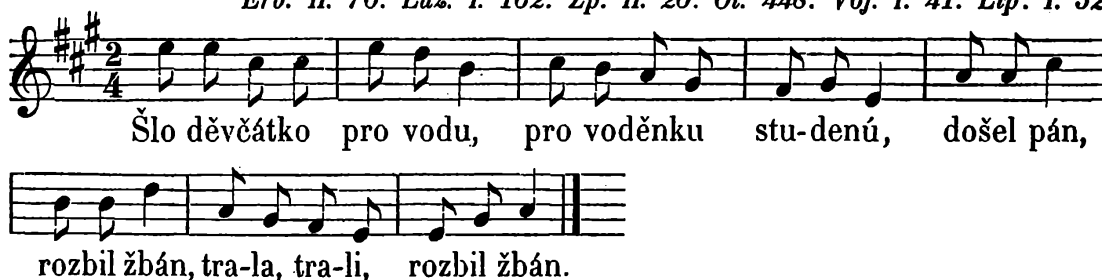
Šla žena do kostela :/
Poprosíť pana Boha.	Šij mi ženo košulu,
Bo mam celu ohnilu.	Něžadaj to ženo ma,
By se ku mně dostala.
Nadešla umrleho,
Prvšeho muža sveho. ¹⁾	Ušij mi ju v sobotu,
Přiněs mi ju v nědělu.	Ležim blizko kostela,
A něslyšim zvoněňa,
Ani ptačka zpivaňa. ²⁾
An chodi po krchově
Po travičce zelenej.	Polož mi ju na hrobě,
Vemu ja ju sam sobě.	Ach jdi, ženo do domu,
A přikaž tam svym dětom:
Tlači travu zelenú,
Zbira rosu studenu.	Pozdravuj tam mileho
Druheho muža sveho.	At už o mne něplaču,
Težkosti nědělaju.
Rosičku se umyva,
Košulu se utira.	Tu maš mužu košulu,
At ti ji věc něšiju,
At se k tobě dostanu.	

1) Něviděla žadneho,
Ene muža prvšeho.

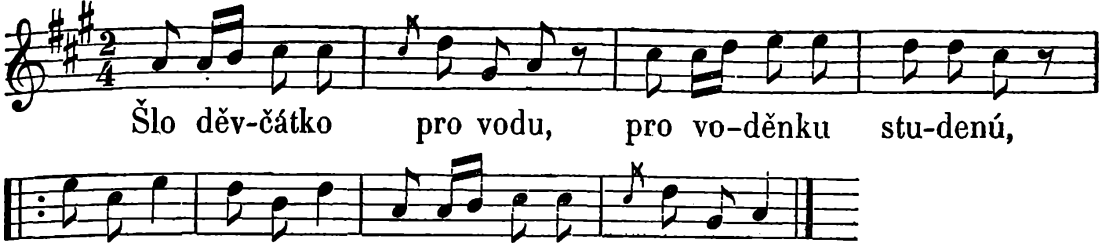
2) Ani ptačků zpivati,
Ani zezulky kukati.

161. Náhrada.

Erb. II. 70. Luž. I. 162. Zp. II. 20. Ol. 448. Voj. I. 41. Lip. I. 52

Grazioso.

Šlo děv-čátko pro vodu, pro vo-dětku stu-denú,
došel pán, rozbil žbán, tra-la, tra-li, rozbil žbán.

Šlo děvčátko pro vodu; Děvče dukát nechtělo, Nestaraj sa, děvče ty,
Pro vodětku studenú. Jenom žbána želelo. Škoda sa ti zaplatí.
Došel pán, rozbil žbán, Dyž jsi pán, zaplať žbán. Za ten žbán sebe dám.
Trala, trali rozbil žbán.

Nestaraj sa děvče ty, Děvče hned dom běžalo
Děvče hned nemeškalo Škoda sa ti zaplatí. A na máti volalo:
A za pánem běžalo: Za ten žbán dům ti Ráda jsem, našla jsem.
Dyž jsi pán, zaplať žbán. dám. ¹⁾

Ztratila jsem, našla jsem,
Nestaraj sa děvče ty, Děvče domu nechtělo, Rozbila jsem, ráda jsem.
Škoda sa ti zaplatí; Jenom žbána želelo; Za ten žbán pána mám.
Za ten žbán dukát dám. Dyž jsi pán, zaplať žbán.

1) Tak se opakuje, jak dlouho krávu, koňa, panství,
libo, strofa: »Nestaraj sa bratra atd. dám.
atd.; a ve třetím řádku se
klade: /: za ten žbán: /

2) Podobně se i tato strofa
dle libosti, ve spojení

ovšem s předešlou, opě-
tuje, a v prvním řádku se
klade: Děvče krávy,
koňa, panství, bratra
atd nechtělo. —

162. Š í p e k.

Sr. náp. 146. a. Od Příbora.

Šlo děv-če na tra - vu, šlo děv-če na tra-vu, na luč-ku ze-
le-nu, na luč - ku ze - le - nu.

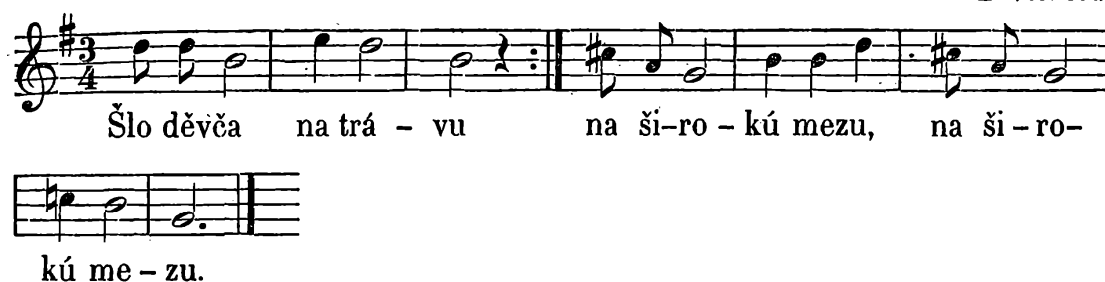
Šlo děvče na travu Nadešlo tam šipek, Nětrhaj mne v letě,
Na lučku zelenou. Na tym šipku kvitek. Dy slunečko pečé. ¹⁾

Němohlo ji nažat Kvitku, milý kvitku, Utrhni mne z jara,
Pro rosu studenu. Ja tebe utrhnou. Moja krasa stala.

Po lučce chodilo, Nětrhaj mne v zimě,
Žalostně plakalo. Moja krasa zhyně. 1) dy ma krasa kvetě.

163. Plat lékaři.

Z Vlčnova.

Šlo děvča na trávu
Na širokú mezu. :/

Po třetí zažala,
Lékařa žádala.

Po druhé zavázal,
Druhé sto zažádal.

Ponajprv zažala,
Prstíček odžala.

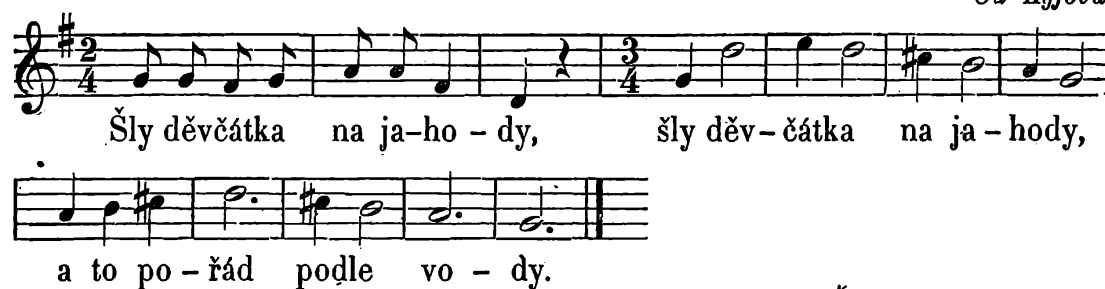
Ponajprv zavázal,
Jedno sto zažádal.

Po třetí zavázal,
Děvča si zažádal.

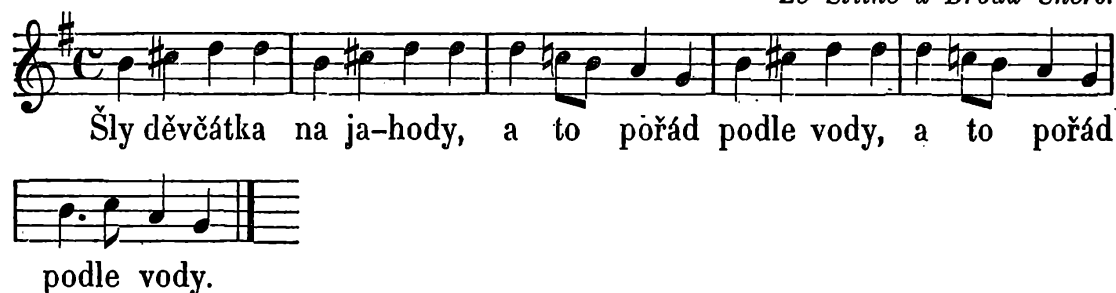
Po druhé zažala,
Ručenku odžala.

164. Převozník.

Od Kyjova.

Ze Štítné u Brodu Uhers.

Šly děvčátka na jahody,
A to pořád podle vody.

Nadešly tam přivozníčka,
Přešvárného šohajíčka.

Oj Janíčku přivozníčku,
Převez ty nás přes vodičku. ¹⁾

Všecky panny popřeváží,
Jenom svou milú nechal.

Oj Janíčku, převez i mňa,
Zaplatím ti jako jiná.

»Nemám čluna, ani vesla,
Všecko mi to voda zněsla.«

Máš ty člunek a i veslo,
Ale tebe bludí pestvo.

Sedni milá na lodičku,
Převezu ťa přes vodičku. ²⁾

1) Janko, Janko nic nerobí,
Jenom převáží na jahody. :/

2) Dybys milá haňbu znala,
Na člun bys mně nesadala.

»Já sem sedla, leda sedla,
Leda sa já s tebou svezla.«

Já sem volal, leda volal,
Leda z tebe smích udělal.

Jak došli prostřed vody,
Stupoval jí do slobody.

Nestupaj mně do slobody,
Než mia dovez na kraj vody.

Jak došli na krajíček,
Vyhodil ju na trávníček. ³⁾

Ruce nohy jí urúbal,
Černé oči jí vylúpál.

Odešel ju na půl míle,
Počúval ju, živali je.

Vrš plakala, vrš zpívala,
Vrš na Janoška volala.

Ach Janíčku srdce moje,
Kam si poděl nohy moje?

Tam jsou tvoje bílé nohy
U Dunaja na tom poli.

Vrš plakala, vrš zpívala,
Vrš na Janoška volala:

Ach Janíčku, srdce moje,
Kam si poděl ruce moje?

A ty tvoje bílé ruce
U Dunaja na tej lúce.

Vrš plakala, vrš zpívala,
Vrš na Janíčka volala:

Ach Janíčku srdce moje,
Kam si poděl oči moje?

Tam sú tvoje černé oči,
Kde sa Dunaj kolem točí.

Vrš plakala, vrš zpívala,
Vrš na Janíčka volala:

Ach Janíčku srdce moje,
Kam si poděl vlasy moje?

A ty tvoje černé vlasy
Po Dunaju větr plaší. ⁴⁾

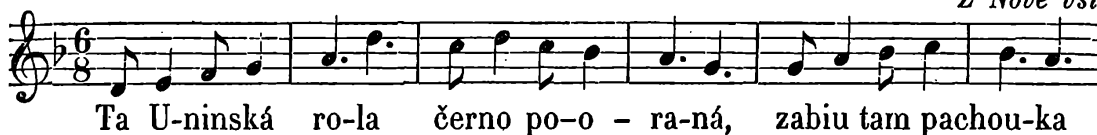
5) Tu si milá tu sedávaj,
Koření, šafran prodávaj.

•Straky vrany já mám kupců,
Ty sa v mojej krvi kucú. •

4) A ty tvoje černé vlasy
Po hajíčku větr nosí.

165. Zabitý.

Z Nové vsi.

Ud'-he-li z U - ní-na.

Ta Uninská rola
Černo pooraná,
Zabiú tam pachouka
Udheli z Unína.

Odpúšťám, odpúšťám,
Ale! veľmi ťažko,
Že je mé srdečko
Poranené vŕecko.

Michale, Michalku,
Kdo je ti príčina?
Kdo by byu, mamičko?
Udheli z Unína.

A jak ho tam zabiú,
Do žita odskočiu,
Skočiu k pohůnkovi:
Jak je pachoukovi?

Vy tetko Doračko,
Smutná, neveseúá,
Nesem vám synáčka
V halinečce z pola.

Žebys mně Michalku
Moheu ešte ožiť,
Ešče bych ti daua
Košelu zuatem šit.

Michale, Michalku,
Odpusti mně vinu,
Že sem ti do huavy
Dau smrtelnú ranu.

Vy tetko Doračko,
Nic sa nelekajte,
Pro vašeho syna
Bíuú puachtu dajte.

Nechcu já, mamičko,
Košele zuatovej,
Už já dávno čekám
Tej smrti hotovej.

Zandite, mamičko,
Pro tech knězů gbel-
ských
Já sa vyzpovídám
Z mojich hříchů těžkých.

Ja co si, Michalku,
Gbelských knězů žádáš?
A šak ty Michalku
Tolej hříchů nemáš.

Jak bych já mamičko
Tolej hříchů neměu?
Šak sem já nejednu
Děvečku podvedeu.

Nejednu podvedeu,
Nejednu okuamau,
Kerak by sa pán Bůh
Na mňa nerozhněvau?

A ten Gbelský cinter
Kolem mauovaný,
Leží tam Michálek
Pěkně pochovaný.

Na jeho hrobečku
Rozmarýn zelený,
To Gbelským pachoukom
Roste na znamení.

Na jeho hrobečku
Marijánek roste,

Vy Gbelské děvčátka
Vínky z něho neste.

Ta jeho rodina
Třema řady stáua,
Tak ho naříkaua,
Jak muzika hráua.

Na nebi hvězdička,
Na zemi děvečka,
Tak ho naříkaua
Jeho frajerečka.

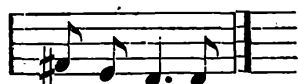
Na nebi měsíček,
Na zemi tatíček,
Tak ho naříkaua
Mamička, tatíček.

166. Milenka travička.

Z Milotic.

Ty Milotské zvony pěkně vyzváňa-jú, li-dé po-vi-da-jú, co to

zname-na-jú?

Ty Milotské zvony
Pěkně vyzváňajú,
Lidé povídajú:
Co to znamenajú?

Jedni povídajú:
Pútníkové idú,
Druzí povídajú:
Pochovávat budú.

Pochovávat budú
Jednej vdovy syna,
Co ho otráвила
Galanečka milá.

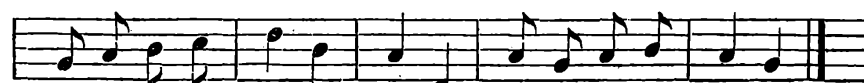
Nešťasná galanko,
Jak na pohřeb půjdeš?
Nešťasná galanko,
Jak naříkat budeš?

167. Zavedená.

Lip. I. 111. Od Val. Mezříče.

U Krako-va na do-li-ně pa-se dívča vra-né ko-ně, při-šel

k ní šohaj z Kra-kova, za-jal jí ko-ně do dvora.

U Krakova na dolině
Pase dívče vrané koně.
Přišel k ní šohaj z Krakova,
Zajal jí koně do dvora. ¹⁾

Dávala mu tři dukáty, ²⁾
Dva stříbrné, jeden zlatý: ³⁾
Nechaj švarné děvče sobě,
Zítřka večír přijdu k tobě.

Chceš-li ty k nám chodívati,
Mosiš dobrý pozor dati; ⁴⁾
Naša mama z ticha ⁵⁾ spává,
Ona dobrý pozor dává. ⁶⁾

Stávaj starý, stávaj hore,
Kdosi u naší dcery je.
Než starý z postele skočil,
Šohaj oknem ven vyskočil.

Ven vyskočil a zavískal,
A děvečce ruku stískal;
Ostávaj tu s Bohem milá,
Já mládenec, a ty jiná.

Jak pak bych já jiná byla,
Šak sem s tebou málo byla.
Dyby bylo půl hodiny,
Nejmenuj se mezi panny.

Dybys měla na tisíce,
Nebudeš ty pannu více;
A já jenom dva grýcary,
Přece budu šohaj švárný.

Pust' perečko ⁷⁾ po tej vodě,
Půjdeli ti po svobodě;
Budeli ti k vrchu plyvať,
Budeš v našem domku bývať.

Dyž to pérko namáčala,
Do voděňky ho házala:
Plyvaj mé perečko do dna,
Abych byla vínka hodna. ⁸⁾

1) a. Páslo děvče, páslo koně
U Moravy při tej vodě.
Přišli třé šohaji z pola,
Zajali koně do dvora.

b. Na pěkně luce zelene
Marijanka pase koně,
Na šalmaje pěkně hrála,
Ona synečka čekala.

A přišel k ní šuhaj její,
A dvě jablečka daval jí:
To maš, milá, skovaj sobě,
Dněskaj večer přijdu k tobě.

2) tři tolary.

3) Jeden hrubý a dva malý.

4) Krajačkama neřukávat,
Ostrožkama nebrínkávat.

5) čudno.

6) a. Naša mama leží tiše,
Ona všecko dobře slyší.

b. Naša panimama stara
Sama dveři zavirava.

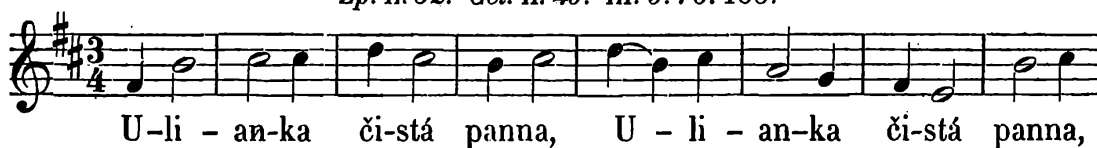
7) Hoď kamének.

8) a. Kde's to šohaj, kde's to viděl,
By kamének po vodě jel?
Viděl sem to na Dunaju,
Kamének plaval po kraju.

b. Už je ma krasa u đasa,
Něchodi k nam žadna chasa.
A ja mezi panny něsmim,
Stale si na tebe myšim.

168. Sestra travička.

Erb. I. 8. Kukuljev. I. 214. Karadž. I. 215. Ž. P. p. 80. Sachar. IV. 7. Voje. I. 71. 252 289.
Zp. II. 52. Čel. II. 49. III. 9. 76. 108.

Ulianka čistá panna, :/
U Dunaja šaty prala.

Dojeli tam třé husaři:
Pod Uliško pojed' s námi.

Já bych s vámi ráda jela,
Dybych tu bratra neměla.

Bratra můžeš otrávití,
Můžeš s námi předca jeti.

Jak bych já ho otrávila?
Temu sem sa neučila.

Běž do lesa dubového,
Najdeš hada jedového.

Uvař mu ho k snídaničku,
Jak rybičku s černú máčků.

Už Janíček z hory jede,
Malované dřevo veze.

Hned mu vrata otvírala,
Vrané koně vypřáhala.

Ulianko, ccť nevého,
Že vypřáháš koňa mého?

Pod Janíčku k snídaničku,
Máš přichystanú rybičku.

A co sú to za rybičky?
Dyť nemá žádná hlavičky.

Hlavičky sem urúbala,
Pod okénko zakopala.

Jak ten první kúsek zédl,
Hned na levé líčko zbledl.

Jak ten druhý kúsek zédl,
Hned na obě líčka zbledl.

Jak ten třetí kúsek zédl,
Hned na celé tělo zbledl.

Běž Uliško, pro pivečko,
Ať si ovlažím srdečko.

Donesla mu lužovice:
Pij Janíčku, pij velice.

Běž, Uliško, pro peřinku,
Nech položím svú hlavěнку.

Donesla mu tvrdý kamen:
Ostávaj tu s pánem Bohem.

Bojanovské zvony zvoňá,
Uliánku drábi hoňá.

Ty Mutenské zezvňajú,
Uliánku doháňajú.

A Hodonské dozvonily,
Uliánku dohonili.

Janíčka na krchov nesú,
Uliánku kati vezú.

Zazdite mia do kamení,
Nech o mně přesničky není.

Zedníci ju zazdívali,
Panny přesničku skládaly.

Uliánku už zazdili,
Panny přesničku složily. *)

*) Do kamení zakopali,
Už přesničku začínali. (u Vizovic.)

Zavezte mne na kameněc,
Ať jest tej přesniče konec. (u Příbora.)

II. Od Ivančic.

Uliana krásná panna,
Také-li by si mě vzala? ¹⁾

Ráda bych si tebe vzala,
Dybych pro bratříčka směla.

1) Stoji lipka v širem poli,
Pod tum lipkum kamen bily.

Pod kameněm zlaty prsteň,
Přez ten prsteň trava rostě.

Hdo tu travu žnutí budě,
To ten prsteň nosit budě.

A žnula ju pěčna panna,
A ten prsteň sebu vzala.

Viděla tam štyry pany,
Mezi nima dva ulany.

Poď děvečko, jeď ty s nami,
Buděš věděť jak se mamý.

Ja bych rada s vami jela,
Dybych se bratra něbala.

Bratra můžeš otrávití,
Po tem mozes s nami jeti. atd.

Umoř bratra, vezmi si mě,
Budeš mítí štěstí ze mně.

Jakbych já ho umořila?
Dyť sem se to neučila.²⁾

Di do lesa višňovýho,
Najdeš hada jedovýho.³⁾

Uvař mu ho v sladkým mlíce,
On ti skoná po hodince.⁴⁾

Už bratříček z lesa jede,
Přeneščasný dříví veze.⁵⁾

Hned mu vrata otvírala,
A koničky odpřihala.

Pod bratříčku, pod k snídání,
Máš rybičky přichystaný.⁶⁾

Co pak só to za rybičky?
Žádná nemá své hlavičky.

Hlavičky sem zutínala,
Sama sem jich posnídala.

A dyž první kósek snědl,
Hnečka jako stěna zbledl.⁷⁾

Di, sestřičko, dones vína,
Už mně mé srdce zemdlívá.⁸⁾

Sestřička hned nemeškala,
Z luže vody mu nabrala.⁹⁾

Pi bratříčku, šak je dobrý,
Z plnýho sudu nabraný.¹⁰⁾

Dé mně sestro dé peřinko,
Ať položím své hlavěnko.

Donesla mu tvrdé kameň:
Spi bratříčku tade na něm.¹¹⁾

Už sem bratra votrávila,
Tvé srdečko zaslóžila.

Dones milá tvrdé kameň,
Já rozdělím srdce na něm.

Bratříčka sem votrávila,
A tebe sem nedostala.¹²⁾

Bratříčkovi už zvonijó,
Uliánku podpalujó.

Bratříčkovi odzvonili,
Uliánku podpálili.

2) Čarom sem se něučila.

3) Jdi dcerečko do hájička,
A najdeš tam jedovička.

4) Usmaz mu ho z černé jíšky,
Vylož mu ho na dvě mísky.

5) Pěkně sobě vypraskuje.

6) Pod bratříčku, pod k obědu,
Máš tam rybičky z rosolu.

7) Druhý žvanek na nůž bere,
Už svou hlavičku skloňuje.

8) Jdi sestřičko pro vínečko,
Zalívá mně krev srdečko.

9) Nabrala mu vody z louže:
Pi bratříčku, to spomůže.

10) Co pak je to za vinečko?
Dyť je same kyseličko.

Jak raz střeblul, líčkem zblednul,
Jak okusil umřít musil.

11) Ach sestřičko hlava bolí,
Ovaž ji než se rozkolí.

12) U bratrovy rakve stála,
Vlasy rvala, smutně lkala. (u Telče.)

Mezi nejstarší právem se klade; po celém Slovanstvu jako sotva jiná píseň rozšířena jest, a nadesílá nadvládu bratrův nad sestrami, jakáž za starodávna u Slovanů panovala. Maciej. hist. pravod. sl. IV. 14. 348. 355. a. d. Z nesčíslných různocnění jsme jen značnější podali. Památno že v textu II. se panna upaluje, jak v ruské u Sach. na d. m.

Památen jest též začátek té písně
v Opavsku:

Za Krakovem černa rola,
Chodi po ni Uliana.

Uliana věnky víje,
To ze samej konvalije.

Přišel ku ni z Uher Janek,
Prosil ji o jeden věnek.

Ja ti věnka něsmim dati,
Před bratříčkem svym naj-
starším.

Otruj sestro bratra sveho atd.

U Holešova v Kostelci kladou
konec:

Vzala gbelík, šla na vodu
Až k samému Velehradu.

Do jednoho vodu brala,
A na druhé bubnovala.

Zazděte mě do kamení,
Ať písnička o mně není.

169. Trud nevěřivý.

Z Vlachovic.

Z Ostravice.

Po-ni-že mě-stečka Ho-le-šo - va } Ach vi-si, vi-si, něch tam vi-
Vi-si tam hlavič-ka synečko - va. } Ach to-va - ry-ši ka-ma-ra-

si, šak mu to do - vedli to-va-ry - ši.
dzi, něch jim to pan Bůh vy-nahra - dzi.

Poniže městečka Holešova,
Visi tam hlavička synečkova.
Ach visi, visi, něch tam visi,
Šak mu to dovedli tovaryši.

Ach tovaryši kamaradzi,
Něch jim to pan Bůh vynahradzi.

171. Zbojce.

Luž. I. 1.

Vandro - va-la Ka - čen - ka, ta rych-ta - řo - va dcer-ka,
hej nam hej, ta rych - ta-řo - va dcer-ka.

Od Opavy.

Vandro - va-la Ka - čen - ka, ta rych - ta-řo - va dcer - ka
hej nam hej ta rych - ta-řo - va dcer - ka.

Vandrovala Kačenka,
Ta rychtařova dcerka,
Hejnam hej,
Ta rychtařova dcerka.

Vandrovala dolinú
Až na lúčku zelenú,
Hejnam hej,
Až na lúčku zelenú.

Nadešla tam Janička,
A on pásł koníčka.

Sedni milá v té trávě, Zle Janičku zle s námi,
Jískaj mi v mojí hlavě. Černá mrakva²⁾ nad námi.

Při kopečku seděla,
Jískati mu musela.

Co do hlavy pohlídla,
Zaplakati¹⁾ musela.

Proč Kačenka truchlivá,
Když do hlavy pohlídá?

Nademnú jest černá mhlá
A nad tebou červená,
Hejnam hej,
Že nebudu tvá žena.³⁾

²⁾ velká mhlá je.

³⁾ A ta mhlá je celý deň,
Zhyněš Janku ten tydeň.

1) Rozplakat se.

**Janiček se rozhněval,
Hned Kačence hlavu
stal. 4)**

Položil ju na Dunaj,
A na Dunaj hluboký.

**Jeli tamto pánové
Od bystrého Dunāja.**

4) Kačence pohlavek dal.
Zhynuli já ten týden,
Zhyneš ty ten dnešní den.
Chytil ju za ručičku,
Hodil ju do rybníčku.
Do rybníčku ju hodil
A kamenem přiložil.

Co Janíčku co tam máš, Čili pro mne samého,
Co kamenem pokládáš? Či pro koho jiného.

Hned Janíčka chytili,
K šibenici ho vedli.

Šibeničko šibená,
Pro koho si stavena?

**Páni ze zámku jeli,
Kačenku tam viděli.**

**Uviděli Kačenku
Za sukničku zelenú.**

Do kočárku ju vzali,
Do města s ňú přijeli.

Bylbych tebe ozlatil
Od vrchu až do dna,
Že nebyla hodna.

**Prostřed rynku stanuli,
Po rychtáři se ptali.**

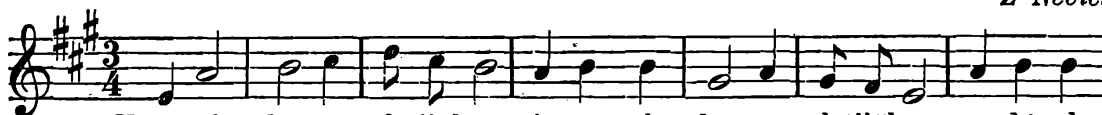
**Ptám se já vás Fojtová,
Máteli syna doma?**

Můj syn sedí za stolem,
Jí rybičky s rosolem.

Co kerý ráz okusil,
Okenkem vyzřít musí!

172. Uvážaná.

Z Něčic.

V černým le-se v hájičku, ai v černým le-se v hájičku namlóval

šo-haj děvečku.

V černým lese v hájíčku:/
Namlóval šohaj děvečku.

Tak ju dlóho namlóval,
Ja až se na ňu rozhněval.

Uvázal ju u dubu,
A nasypal jí žaludu.

Pí voděнку, jez žalud,
Na' mne smutného nežaluj.

Čula voze za lesem,
A zavolala svým hlasem.

Jeli tu kdo z Moravy
Od mé maměnky z té strany?

Zkažte tam mé máteři,
Nech mě nečeká k večeři.

Ani zítra k obědu,
Ja sám pán Bůh ví, kde budu.

A já se tu dobře mám,
Vrany, straky kupce mám,
Pepř, kořeníčko prodávám.

Ony mi to skupujó,
Dolů voděnkó spóščajó.

173. Vyhlídaný z vojny.

Z Komně. Žeg. P. p 68. Ol. 73 422. 488. Zp. I. 43. 391. Karadž. I. 453. Sachar. IV. 299.

V čířém po-li strom ze-le - ný, v čířém po-li strom ze-le - ný, pod tím stromem

vojsko le - ží, pod tím stromem vojsko le - ží.

V čirém poli strom zelený,
Pod tím stromem vojsko leží.

Tichý větr pofukuje,
Už sa vojsko pohybuje.

Mladý kapral předeck vede,
Jeho koník smutný jede.

Můj koníčku hnědovraný,
Co si smutný neveselý?

Tlačíli ta zbroja moja,
Lebo šabla ocelová?

Netlačí mia zbroja tvoja,
Ani šabla ocelová;

Trápijá mia tvé ostrožky,
Co píchajú moje bočky. ¹⁾

Moje bočky pobolané,
Od tvých ostroh rozpíchané.

Pod Verónú, pod tým kopcem,
Leží Francúz se svým vojskem.

A císař pán proti němu,
Budú držet spolu vojnu.

A princ Karel odkazuje,
Do Moravy odpisuje.

Jedna sestra bratra měla,
Do vojny ho dat mosela. ²⁾

Běž, bratříčku, běž do vojny,
Pomož z núze císařovi.

Všecí páni z vojny jedú,
Jejího bratra nevedú.

A vy páni jeneráli,
Kde ste mého bratra dali?

Tvůj bratr je pod Verónú,
Má hlavěnkú porúbanú. ³⁾

1) Ale tvoje ostruženy,
Ty mně derú mé bočenky.

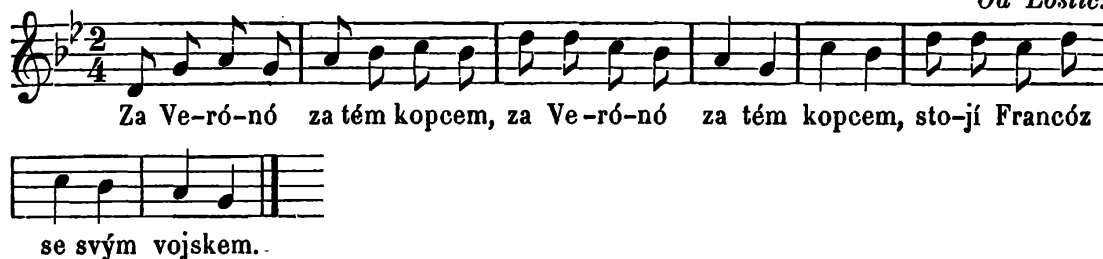
2) přistrojila.

3) Tvůj bratr je v Netálii,
Teče z něho pramen krvi.

Ach pramýnek, pramýneček,
Kde se poděl můj bratříček!

Jiné čtení a pění.

Od Loštic.

Za Verónó za tém kopcem
Stojí Francóz se svým vojskem.

Císař pán tam na něj táhne,
Že ho se svým vojskem zajme.

Dyž viděl, že nic nespraví,
Poslal psaní do Moravy.

Do Moravy na ty pány,
Aby lidi přichystali.

Koníčky jim vobsedlali,
A do vojny vodeslali.

V tem Hósovským šerým poli,
Tam na vojnu verbovali,
Po vraném koňu dávali.

Dyby mně kdo koňa sedlal,
Taky bych se na vojnu dal.

Krásná panna nemeškala,
Konička mu vobsedlala,
Do vojny ho vodeslala.

A když ho tam vodsílala,
Přezalostně zaplakala.

Neplač, sestro, neplač vo mně,
Za dvě leta přijdu k tobě.

Dvě leta už pominula,
Sestra bratra neviděla.

A dyž bylo po té vojně,
Komendanti vedó koně.

Vyšla ti tá krásná panna,
Komendanty přivítala.

Vítám vás, vy milí páni,
Jeli bratr mezi vámi?

Tvůj bratříček leží v poli,
Má noženky na dvě půly.

Vraný kůň stojí u něho,
Hrabe nohó, žaluje ho.

1) Škoda je ho, škoda po dnes,
Co mě dával seno, oves.

Stávej, stávej můj patróně,
Dávej obrok, seno moje.

Dokud můj pán na mně sedal,
Dycky sem se dobře míval. ¹⁾

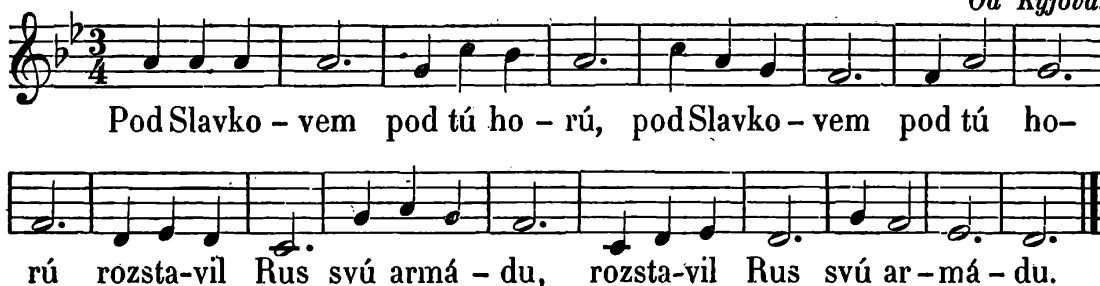
Včilka můj pán leží v poli,
Roznesó ho černý vrany. ²⁾

2) Jdi koničku, jdi ode mně,
Šak ti kdosí nafutruje.

Třebas moja frajerečka,
Co sem si vzal do srdečka.

Jiné čtení a pění.

Od Kyjova.

Pod Slavkovem pod tú horú
Rozstavil Rus svú armádu.

Minulého dňa druhého
Pobil Francúz Rusa mnoho.

Minulého dňa třetího
Ptali se jeden druhého:
Neviděl's-li bratra mého?

Tvůj bratříček už tam leží,
Krev mu z obú boků běží.

Vraný kůň stojí u něho,
Hrabe nožkú, lituje ho.

Že už pozbyl pána svého,
Co mu dával oves, seno.

Jiné čtení a pění.

(Náp. žnový).

Z Veselé od Val. Mezř.

Sestra bratra vystrojala
Na tu vojnu na daleko.

Košulku mu vyválela,
Aby sa na něm bělala.

Šnurečku mu zavázala,
By sa na něm červenala.

»Všecí páni z vojny jedú,
Mého bratra koňa vedú.

Ptám sa já vás, páni milí,
Kde ste mého bratra děli?»

Na tém francúzském pomezí
Tvého bratra hlava leží.

Leží, leží porúbaná,
Podkovama rozšlapaná.

Jiné čtení.

Od Opavy.

Trubju, hraju i bubnuju,
Vojačkove maširuju.

Težcie bych ja maširoval,
Dyby mi hdo koňa sedlal.

Starši sestra uslyšela,
Bratrovi koňa sedlala.

Ta prostředni šablu dala,
Ta najmladši zaplakala.

Něplačce sestry o bratra,
A on přijdzě za tři leta.

Už tři leta pomijaju,
Sestry bratra vyhlidaju.

Pytam se vas, pani mili,
Kaj scě bratra kaj scě dzěli?

Vaš bratřiček v poli leži,
Krev od něho valem běži.

A kůň jeho vedle něho,
Nohu hřebe, lituje ho.

Stavaj, paně, stavaj, nělež,
Daval si mi holy oves.

A včul němaš ani slamy,
Rozďubu cě straky, vrany.

Straky vrany i ptakove,
Na ostatku chrobakove.

Čtení jiné ze Suché Lozy.

(Náp. 98 str. 95).

Jedna matka syna měla,/
Do vojny ho sprovázela.

Jeď synečku s pánem Bohem,
Se svým pěkným vraným koněm.

Starši sestra koňa sedlá,
Osedlaja ven vyvedla.

Ach můj synu přemilný,
Dy ta budu čekat z vojny?

Má mamičko přemilená,
Vyhledajte po tři rána.

První ráno vyhlédala,
Červeného uhlédala.

Ach můj Bože přemilný,
Už je můj syn zkrvavený.

Druhé ráno vyhlédala,
Bílého ho uhlédala.

Ach můj Bože přemilný,
Už je můj syn oblečený.

Třetí ráno vyhlédala,
Černého ho uhlédala.

Ach můj Bože přemilný,
Už je můj syn v černej zemi.

Radní páni domů jedú,
Mého syna koňa vedú.

Dy sem já měl svého pána,
Mívával sem obrok z rána.

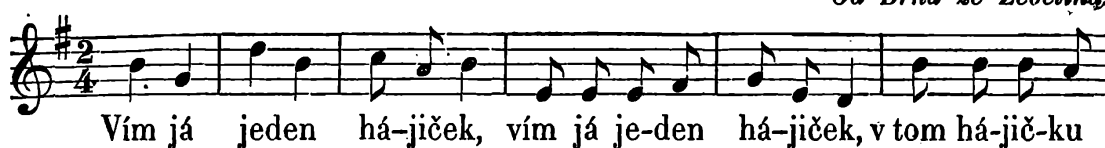
A včil nemám vody slámy,
Roznesú mia straky, vrany,

174. Milá v hrobě.

Sr. č. 96. Z Moravan od Kyjova.

Vím já jeden há-ji-ček, vím já jeden há-jiček, v tom hájič-ku

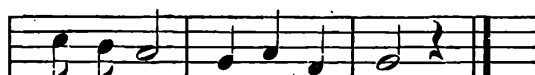
dome - ček.

Od Brna ze Žebětína.

dome - ček.

Z Poštorně od Břeclavy.

dome - ček.

Z Březové u hranic Uh.

v tom hájič - ku dome - ček.

Vím já jeden hájiček, :/
V tom hájičku domeček.

V tom domečku děvečka,
Chovala sokolíčka.

Čisté žito sbírala,
Sokolovi sypala.

Nemohla ho uchovat,
Musela ho ven vyhnat. ¹⁾

Sedum let ho chovala,
Na osmý ho pustila.

Leť sokole do pole,
Nalítej se do vůle,
Nazobej se kúkole.

Letěl sokol, zaletěl,
Tříkrát Krakov obletěl. ²⁾

Sedl si tam na rynek,
Na červený kamýnek. ³⁾

A tak vesele zpíval,
Až se Krakov rozlíhal.

Krakovjané měščané
Všeho díla nechali,
Sokola poslúchali.

Došla k němu hrdlička,
Jeho vlastní sestřička.

Co sokole co děláš,
Žádného smutku nemáš?

Jaký bych já smutek měl,
Když mi žádný neumřel?

Umřela ti tvá milá,
Dvě hodiny s poledňa.

Třetí den co pohřbená,
V klášteře pochovaná.

Sokol letěl, zaletěl,
Až na klášter doletěl.

1) Nechtěl sokol dobrý být,
Musela ho vypustit.

2) Vzal sa sokol na křídla,
Proletěl do Krakova.

3) A sedl na rynečku,
Na bílém kamýnečku.

Třikrát klášter obešel,
Žádných dveří nenašel. ⁴⁾

Jenom jedno okénko:
Promluv ke mně, milenko.

Dybych mohla mluvit,
Mohla bych aj chodit.

Na srdečku mám kameň,
Na jazyku mám plameň;

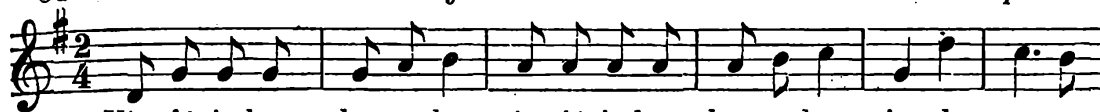
To pro tebe můj milý,
Že sme spolu chodili.

A já ležím hluboko,
V černej zemi na střevíc,
Už mia neuhlídáš víc.

4) Moja milá kde ležíš,
Keď sa mi neohlásíš?

175. Nalezená sestra.

Od Ivančic. Erb. II. 39. 42. Žeg. P. r. I. 168. II. 24. Luž. I. 33. II. 33. Zp. II. 5.

Vím já jednu hospodu, vím já jednu hospodu, je z ka-me-na

bramoru, je z kamena bramo - ru.

Od Klinkovic.

Vim ja je-dnu, vim ja jednu ho-spo - du, je z ka-me-ňa

bra-mo - ru.

Vím já jednu hospodu, :/
Je z kameňa bramoru. ¹⁾

Je tam hospodská mladá,
Vino, pivo nalívá.

Z Vidče. 1) a. Byla tě jedna paní,
Měla dceru Kačenku.

Ona nic nedělala,
Jen husičky pásala.

Jeli, jeli furmani,
Vzali Kaču do saní.

A tam Kaču prodali
Za oklepinu slámy.

Za půl másečka vína,
Leda darmo nebyla.

Vandroval zámečníček,
Tej Kačenky bratříček. atd.

Od Příbor. b. Zešel Balšan půl světa,
Hledaja si děvčata.

Našel un ho v Žilině,
U šenkyřky při vině. atd.

Chodí synek po světě,
Chodí hledat děvčete.

Našel a. t. d.

d. Je hospoda v Podolí,
Je z drobného kamení.

Je tam hospodská atd.

Od Olom. e. Šla panenka pro vodu,
K zelenému jaboru.

Jeli tam dvě formani,
To děvče sebo vzali.

Do hospody přijeli,
Tam panenku prodali,

Za otepečku sena,
Za čtyry másy vína.

Přijeli tam pánové atd.

Jedó tam tři pánové,
Překrásní rytířové.

Hej hospodská hej mladá,
Nalejte nám más vína. ²⁾

Hospodská jim nalívá,
Po Kačence posílá.

Kačenka víno nese,
Až se jí ruka třese.

Netřese se od žbánů,
Než od zlatých prstenů.

Hej hospodská hej mladá,
Jeli tato dcera tvá?

A to není dcera má,
To děvečka služebná. ³⁾

Za tři míry semena
Od formanů kópená. ⁴⁾

A když bylo s večera,
Hospodská na ňu volá:

Jdi Kačenko postel stlat,
Ti pánové pudó spat.

Co pak je to nového?
Sedum let sem slóžila,
Postýlky sem nestlala.

Kačenko neodmlóvej,
Co ti kážu to dělej.

Jak Kačenka pokročí,
Rytíř za ňó poskočí.

Ne tak, ne tak rytíři,
Já sem z rodu dobrého,
Z rodu tobě rovného.

Dyž si z rodu dobrého,
Pověz ty mně z jakého?

Jsem krále Inšperského
Vlastní dceruška jeho.

Dyž si jeho dceruška,
Vlastní moja sestřička. ⁵⁾

Sedum let sem tě hledal,
Co sem s koňa neslízal.

A jak sem s koňa slezl,
Hned sem tebe nalezl.

A když bylo za rána,
Na Kačenku volala:

Staň nevěsto ospalá,
Na kravičky nedbalá.

Žádná vaša nevěsta,
A moja vlastní sestra. ⁶⁾

Pod' Kačenko k placení,
Za sedum let slóžení.

Sto tolarů jí dala,
Že jí dobře dělala,
Ešče pro ňu plakala.

Stup Kačenko na kameň,
A z kameňa na střemen,

Ze střemen na můj kůň,
Pojedeme kde náš dům.

Dyž přijedem k mateři,
Stup Kačenko za dveři,
A ja pudu k mateři.

Co by's matičko dala,
By's o dceři věděla?

Dala bych všeco zboží,
Bych věděla o dceři.

Nedávej všeho zboží,
Podívej se za dveři.

2) Mášli hospodská stlaní,
Pro naše koně vraný?

3) Dyby to moja byla,
Ne tak by mi chodila.
Chodili ta v šarlatě,
Chodila by ve zlatě.

4) Ptam se ja vas šenkýřko,
Smim s ňu jednu nocku spať?
Ty s ňu možeš nocku spať,
Ale se ji nětykať.

5) Dej Andulko znamení;
Jak má otec stavení?

Stavení bramorové,
Stříbrem, zlatem kované,
A zlatem vykládané.

6) Jdi šenkýřko za bránu,
Zaplatím ti za stravu.
Šenkýřka šla za bránu,
Rytíř jí uťal hlavu.

176. Trest Boží.

Od Příbora.

Vim ja zamek malovaný,
Bystru vodu obehnaný;
V tem zamečku byla pani
Moravského malování.

Ta jedno dítě měla,
Chůvěnku při něm držela,
Krasnější ež byla sama,
Co s tym dítětem spávala.

A jak bylo po půlnoci,
Dítě počalo plakati;
A chůvěnka tvrdo spala,
Dítětko plakat nechala.

Jak to pani uslyšela.
Na tu chůvěnku běžela,
Hrozny políček ji dala,
Ež se hned krvju oblila.

A chůvěnka němeškala,
K panu povědět běžela:
Naš pan tato, zla novina,
Naša pani mne pobila.

Cit chůvěnko moja cnostna,
Budě temu jina pomsta. ¹⁾
Vzal pan pani za ručičku,
A vyved ju na světničku.

Otevřel ji okenečko:
Podivaj se ma paničko;
Podivaj se do zahrady,
Jak tam kvitnu vinohrady!

Panička okny hleděla,
Chůvěnka ju postrčila.
To než na zem doletěla,
V drobný prach se obrátila.

Vyrůstla tam jablunečka,
To tej pani ze srdečka.
Kdo z ni jabka trhat budě,
Ten pomsty Boží nējždě.

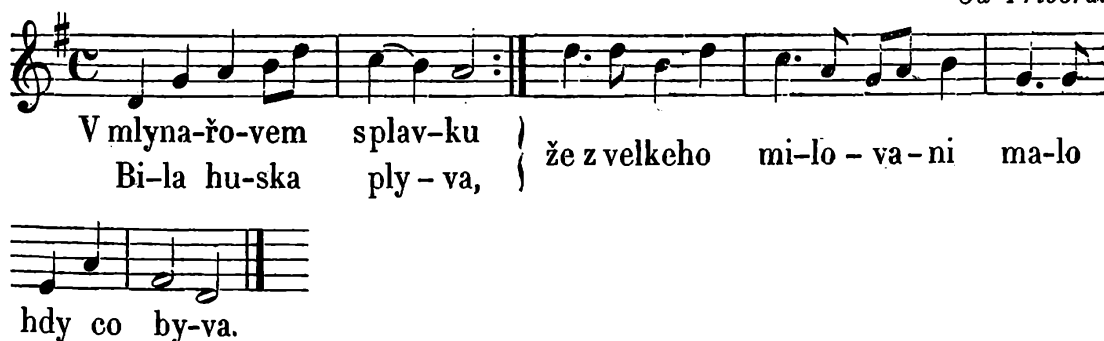
Trhal jich pan s pacholatkem,
A chůvěnka s tym dítětkem.
V tom se mračno postavilo
A tu chůvěnku zabilo. ²⁾

1) Mlč chůvičko, nežel teho,
Přijď pomsta přijď z teho.
anebo:
Mlč chůvěnkó má rozmilá,
Bude temu jiná správa.

2) V tom se nebe zamračilo,
Hromobiti jest nastalo.
Zabílo pana s pacholatkem,
A chůvěnku s tym dítětkem.

177. Nepanna.

Od Příbora.

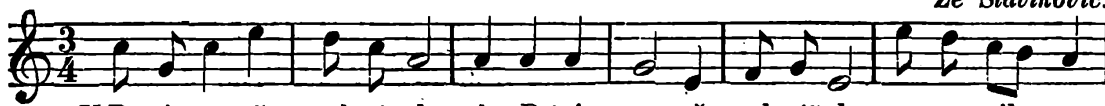

V mlynařovém splavku Bila husa plyva, Že z velkého milování Malo kdy co byva.	Je mně hrubě zima, Větríček zaviva, Pust' mne jenom do ko- můrky, Moja roztomila.	Včil ju on opustil V jejích mladých letech, Ztratila vinek zeleny, Něůžila světa. ¹⁾
Stanul pod okenko, Zavolal tišenko: Marianko srdce moje, Otevř mně okenko.	Ja tě do ni pustim, Na svých ručkách uspiš, Slibila sem Bohu svemu, Že tě neopustim.	Světa něůžila, Pannu něnabyla, To že pro synka mileho Boha opustila.

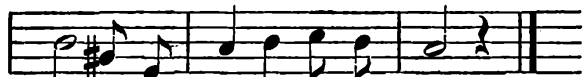
1) Měla sem vinek zeleny,
Padl mně do blata.

178. Utopenec.

Ze Slavíkovíc.

V Rósi-no-vě rebníček, aj v Rósi - no-vě rebníček u-to-pil se

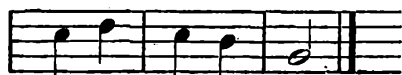

tam sy-ne-ček, ja sy-ne-ček.

Z Pavlovic.

Před naše je rybníček, aj před na-še je rybníček, u-to-pil

se tam sy-ne-ček.

V Rósinově rebníček,
Aj v Rósinově rebníček,
Utopil se tam syneček
Ja syneček.

Utopil se, škoda ho,
Aj utopil se škoda ho,
Přišla vodinka, vzala ho *)
Ja vzala ho.

Plače vo ně děvečka,
Že už pozbela synečka.

Neplač vo ně dítě mé,
Šak ho tam zase spatříme.

Zase ho tam spatříme,
Až jedná všecí vstaneme.

*) prudká voděnka vzala ho.

179. Bitka o milou.

Z Čitova.

V tem Brodečku na ko-peč-ku bi-jó se tam o dě-več-ku; o ke-ró,

o keró? o tó, co má šněro-vačku červe-nó.

V tem Brodečku na kopečku
Bijó se tam o dèvečku; ¹⁾
O keró, o keró?
O tó, co má šněrovačku čer-
venó. ²⁾

Tak se o ňu posekali,
Až tam jednoho nechali,
Synečka milého,
A už teče potok krvi od něho. ³⁾

Kdo nevěří, nech tam běží,
Šak tam ešče šabla leží,
Šablička krvavá;
Umývá ju jeho milá slzama.

Pokud ešče živa budu,
Černó pantlu nosit budu
Pod šátkem v lelíku,
Za tu lásku můj obrázku velikó.

1) Na tom Zlínském černém zámku
Sekali se o galánku.

2) O tu co má kordulku zelenú.

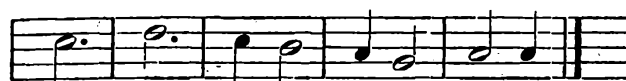
3) Než bych se já o ňu sekal,
Radš falešné panny nechám.
»Nenechám, nenechám,
Radši za ňu tři vojáky zesekám.«

180. Adámek.

Od Břeclavy a Napajedel.

V tom ze - leném bo-ří, v tom ze - leném bo-ří, jasný oheň

ho - ří, ja-sný o-heň ho-ří.

V tom zeleném boří:/
Jasný oheň hoří.:/

A při tom ohýnku
Dvanást švárných synků.

Trinástý Adámek,
Zbojnický hejtmánek.

Leží poraněný,
Kulkú je střelený.

Keď už umřít musí,
Kamarádů prosí:

Kamarádi moji,
Nenechte mia tady. *)

Vezměte mia sebú
Do těch tmavých žlebů.

Tam mia pochovajte,
Kde sa scházíváte.

Na tych křížných cestách
Hrob mně vykopajte,
Do něho mia dajte.

Pod tema jedlami,
Kde sem píjal s vámi.

Keď mia pochováte,
Nápis na hrob dajte:

Tu leží Adámek,
Náš dobrý hajtmánek.

*) jiný dálejšek:

1) K ostrozským hranicám
Pochovat mě dajte.

Z mojeho paláška
Kříž mi udělajte.

Kdo tady pojede,
Každý ať zpomene:

Tu leží Adámek,
Zbojnický hétmánek.

Adámku, Adámku,
Kam's peňázky díval,
Co's po horách zbíjal?

Neco sem propíjal,
Neco chudobě dal.

2) Na tech křížných cestách
Hrob mně vykopajte,

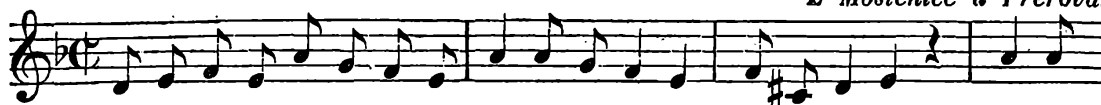
Z mej ostrej šablenky
Kříž mi udělajte.

Kdo půjde, pojede,
Každý si zpomene:

Tu leží Janíček,
Dvanástý zbojníček,

Co nám ukazoval
Přes hory chodníček.

181. Poroubaný.

Z Moštěnice u Přerova.

Vy-le-tě-la ho-lu-bička, aj vy-le-tě-la ho-lu-bička, aj od

só-se-dů z o-kýnečka.

Vyletěla holubička,
Ai vyletěla holubička
Ai od sósedů z okýnečka.

Sedla sobě na bránečku:
Co pak děláš můj synečku?

U synečka za dveřama
Stojí lože s peřinama.

Na tom loži synek leží,
Poróbanó hlavu drží.

Co's má milá co's dělala,
Že's synečka róbat dala?

Bránila sem, nemohla sem,
Vezma šátek plakala sem.

Sósedova stěna bílá,
Teče po ní krev nevinná. *)

Paněnka ju zalíčuje,
Krev nevinná přestupuje.

»Nepřestupuj, krev nevinná,
Bývala's mně kdysi milá.«

Nezaličuj, nezalécíš,
Pokad se s ním nerozlócíš.

Už je stěna zalíčená,
Má milá s ním rozlóčená.

*) Celá krvjů oprščená.

Jiné čtení.

Od Kyjova.

Pásli voly volařici
Při tej -našej rúbanici.

Přišli na ně přišli drábi,
Volečky jim zajímali.

Volečků jim nezajali,
Hlavičky jim porúbali.

Podaj milá šatu tenkú,
Nech zavážu svú hlavěнку.

A hned milá nemeškala,
Vyšívaný šátek vzala.

Podaj, milá, šátek jinší,
Co by byla škoda menší.

Šátek bude, ty nebudeš,
Ty mně milý v rukách umřeš.

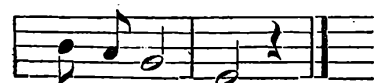
Zvoňte zvony na vše strany,
Umřelo mé potěšení.

Zvoňte zvony po všem světě,
Už na milém tráva kvete.

Jiné čtení a pěnění.

Od Brna z Kohoutovic.

Na Kohó - toským vi-no - hrade, le-ží tam šuhaj po-ró - bané,

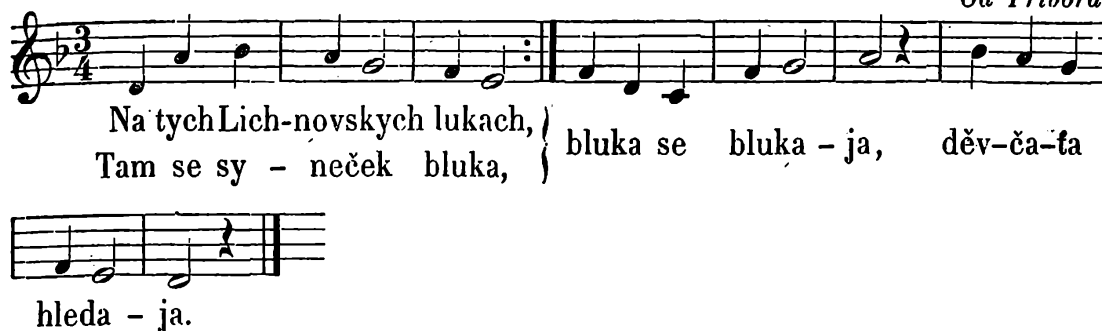

po-ró-ba - né.

Na Kohótoským vinohrade, A bránila sem, hájila sem,
Leží tam šuhaj poróbané, poróbané. Vezma šáteček plakala sem.
Přišla ti k němu jeho milá, Vezmi panenka, šatu bílou,
Slověnko k němu promlouvala. A zakré mně mů krev nevinnou.
Kde pak's, panenka, kde pak's bela, Hať nad ňo vrane nekvákajó,
Že si mě bránit nechodila? A černý voči neplakajó.

Čtení a pěnění jiné.

Od Příbora.

Na tych Lich-novských lukach, }
Tam se sy - neček bluka, } bluka se bluka - ja, děv-ča-ťa
hleda - ja.

Na tych Lichnovských lukach
Tam se syneček bluka,
Bluka se blukaja,
Děvčata hledaja.

Zavolal ná ňu hlasem:
Švarna děvečko pod sem,

Pod podaj šatečku
Zavazat hlavičku.

Hděž ti ju porubali,
Hděž ti ju posekali?
U fojta v ulici,
Šelmy pacholici.

Jiné čtení.

Z Pozlovic.

U susedů za dveřama
Stojí lože s peřinama.

Na tom loži Janko leží,
Porúbanú hlavu drží.

Drží, drží, podržuje,
Drahú masťu pomastuje.

Běž milenko pro šatečku,
Uvaž mů hlavěnku těžkú.

Hned milenka hned běžala,
Najdražší šátek vybrala.

Ty mně Janko ty mně umřeš,
Mé srdenko zarmucuješ.

Dyž já umřu, bude jiný,
Ešče budu ležat v síni.

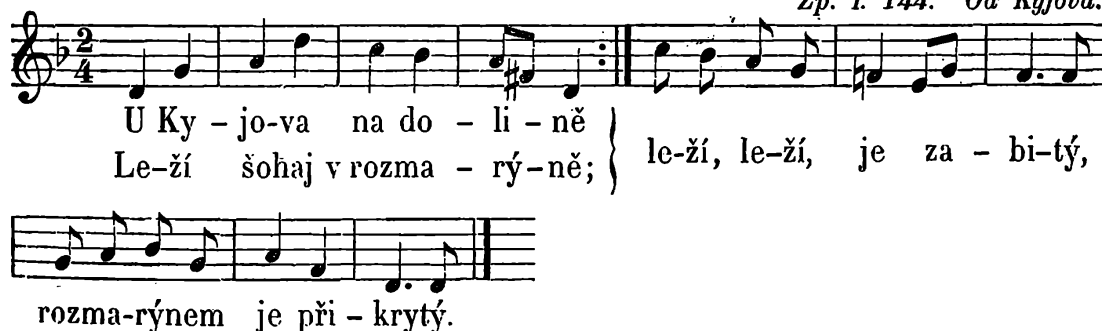
Dyž ja umřu, tož tam budu,
Daj malovat zlatem truhlu.

Na tej truhle slovo Boží,
By věděli, kdo tu leží.

Leží, leží můj Janíček,
Mého srdca milovníček.

Jiné čtení a pěnění.

Zp. I. 144. Od Kyjova.

U Ky - jo - va na do - li - ně }
Le - ží šohaj v rozma - rý - ně; } le - ží, le - ží, je za - bi - tý,
rozma - rýnem je při - krytý.

U Kyjova na dolině
Leží šohaj v rozmarýně;
Leží, leží, je zabítý,
Rozmarýnem je přikrytý.
Došla k němu jeho matka,
Donesla mu v klíně jabka:

Tu máš Janku, můj Janíčku,
Vezmi si jedno jablíčko.
Došla k němu jeho milá,
Donesla mu rozmarýna:
Tu máš Janku, můj Janíčku,
Z rozmarýnu máš voničku.

182. S o k o l.

Od Brna z Uliánova. Zp. I. 592.

Vy-le-těl tě sokol na o - bla-ky, vy-ná-šel se nade všechny

vtá - ky, aj nade - všecko stvoře - ní.

Z Provodova.

Vy - le - těl tě so-kol na o - blaky, vyná-šel sa nade všechny

ptáky, aj nade vše-cko stvoře - ní.

Ze Ždounek.

Vy-le-těl tě sokol na o - bla-ky, vyná-šel se nade všechny

vtáky, aj nade všecko stvoře - ní.

Od Kyjova z Moravan.

Vy-le-těl tě sokol pod o - bla-ky, vyná-šel se nade všechny

vtáky, aj nade vše-cko stvoře - ní.

Vyletělť sokol na oblaky,
Vynášel se nade všechny vtáky,
Aj nade všecko stvoření.

Sedl sobě na Štymberské veži,
Protíral si svoje zlaté péří,
Ach svoje zlaté péříčko. ¹⁾

1) A zaletěl až k Liberské hoře,
A tam sobě sedl na jaboře,
Ai na ten vysoký jabor.

Dověděl se ten správce Liberský,
Dal si dělat celý prostřel nový,
Ai na vtáčka sokolíčka.

Střelil po něm Štymberský král prudce, Kdyby byla v tém moc Boží daná,
Poranil mu jeho věrné srdce, Hojila bych tvé srdéčko sama,
Aj jeho zlaté srdéčko. Ach od večera do rána.

A přiletěl k milé pod okýnko, Dej má milá kopat hrobek nový,
A zavolal: poď otevř milenko, Do něho dej mé srdce raněné,
Ach spíšli lebo mě slyšíš? Nechať si v něm odpočine. ³⁾

A já nespím, já tě dobře slyším, Od večera do rána hojila,
Ale já sem žádného nepustím, Ráno si ho pěkně nastrojila,
Jenom vtáčka sokolíčka. ²⁾ Večer k hrobu sprovodila. ⁴⁾

A tak se s ním dlóho domlóvala, Lež tu s Bohem, můj milý synečku,
Až ho potom po hlasu poznala, Lež tu s Bohem sivý holubečku,
Poznala a zaplakala. Lež tady s pánem Bohem!

Vítej, vítej z daleké krajiny, Zvoňte zvony na všechny tři strany,
Povidej mně zlé dobré noviny, Umřelo mně moje potěšení,
Jak se ti ve světě vedlo? Jakého ve světě není.

Zle se vedlo, má milá děvečko,
Zraněné je to moje srdéčko,
Ach zraněné je na stokrát.

aneb:

Ja nech kopá ten nový hrobeček,
Že v něm bude raněný syneček,
Raněný a prostřelený.

jinak: Tam vyletěl nad Hliněnskou horu,
Tam se snášel dolů po jaboru,
Aj po zeleném stromečku.

Na tom hrobě udělal křížiček,
Že tam leží švárný šohajíček,
Porubany, posekaný.

2) A já nespím, dobře tebe slyším,
Ale já ti otevřítí nesmím,
Nemám milého doma.

Na tom kříži slova zlatem psaná,
Aby věděla děvečka švárná,
Kde ten její sokol leží.

Můj milý je v daleké krajině,
On mně přinde o vánocích v zímě,
Ai o půlnoční hodině.

4) Od večera do rána hojila,
Skoro ráno k hrobu sprovodila:
Čím se ubohá těšit mám?

3) Stel mi milá, stel mi bílé lože,
Ustel mi ho z té červené růže,
Už to mé srdce nemůže.

Těšila sem se, synečku, tobě,
A včil ležíš na křehově v hrobě,
Ach můj ze všech nejmilejší.

Běž ty milá, běž ty k farářovi,
Od faráře běž ty k hrobařovi,
Aby mně kopal hrob nový.

aneb:

Těšila sem se, synečku, tobě,
Že mě budeš chovati při sobě,
Aj jako děťátko svoje.

A hrobař mu kopal ten hrob nový,
Na tom hrobě udělal znamení,
Že tam leží potěšení.

Jiné čtení a pění.

Z Rybího od Příbora.

Vy-le-těl tě sokol ho-re pod o-blaky, a měl un-pe-rič-ko

nade všechny ptaky, nad všechny zvě-ři-neč-ky.

Vyletěl tě sokol hore pod oblaky, A tak mila s milým spolu rozmluvala,
A měl un peříčko nade všechny ptaky, Ež ona ho po řeči poznala,
Nad všechny zvířinečky. Pěkně ho přivítala.

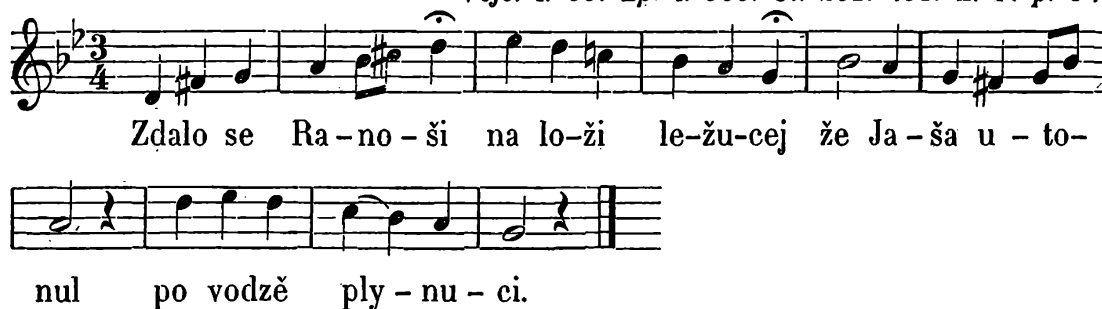
A letěl un, letěl po tem Rybim zhůru, A vitaj, můj milý, z dalekej krajiny,
A spustil se po dřevě javoru, Povíдай mi nějaké noviny,
Po stromečku zelenem. Jak se ti v světě vedlo?

A letěl un letěl, vesele zazpíval: A vedlo je vedlo ma mila děvečko,
Spišli mila, spišli čili čuješ, Zraněné je me srdečko všecko,
Čili koho nocuješ? To pro tebe děvečko.

A něspim ja něspim a ja dobře čuju,
Ja žadneho tudy něnocuju,
Ani tebe něbudu.

183. Ranoše.

Vojc. I. 66. Zp. I. 588. Ol. 281. 461. Ž. P. p. 94.

Zdalo se Ranoši
Na loži ležucej,
Že Jaša utonul
Po vodzě plynuci.

Že Jaša utonul,
Jak by ho vidžela,
Popatřič lude,
Jak ho milovala.

Chodzila Ranoša,
Po břehu běhala,
Rybaky na pomoc
Po vodzě volala.

Rybaře, rybaře,
Pro Boha živeho,

Či scě něvidželi
Jašonka mojeho?

Vidželi, vidželi,
Ale něživeho,
Na prostředku vody
Mečem probiteho.

Rybaře, rybaře,
Na čluny sedajcě,
Mojeho Jašanka
Na břeh vyrušajcě.

A hnedkaj rybaře
Čluny zarušali,
Mileho Jašanka
Na břeh vyrušali.

Skočila Ranoša
S břehu vysokeho,
Vydobila ten meč
Z boku Jašoveho.

Meč ten vydobila,
Sama se probila,
Pohledněč lude,
Jak ho milovala.

Bože můj, Božè můj,
Bože miloscivy,
Keho jsem kochala,
Těho mi už něni.

184. Pohroma.

Erb. I. 32.

Zdál se mi této noci sen,
 Že můj milý ke mně přišel. ¹⁾
 Já se probudím, nic není,
 Jen mého srdce soužení. ²⁾

Mám já poslíčka tajného,
 Co mně pude pro milého.
 Pospěš, poslíčku, jako pták,
 Pozdrav milého na stokrát.

Poslíček k hradu přibíhá,
 Můj milý se z okna dívá:
 Vrať se poslíčku vrať domů,
 Že tam dnes jítí nemohu.

Až zítra skoro raničko,
 Dříve než vyjde slunéčko.

Slunéčko z horý vychází,
 Můj milý se nenachází.

Ach milý jede po mostě,
 Pod ním koníček za dvě stě.
 Koníček pod ním laškuje,
 Mé srdečko se raduje.

Koníček zlámal nožičku,
 Můj milý srazil hlavičku.
 Zvučte hrany na vše strany,
 Umřelo mé potěšení.

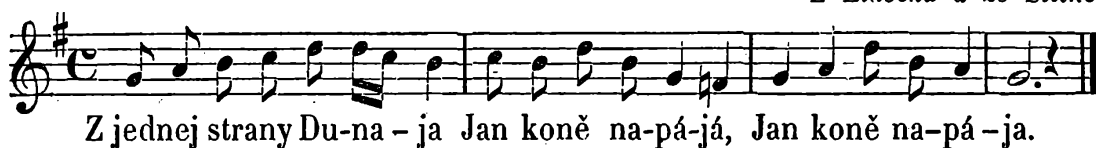
Jednoho sem milovala,
 Toho sem smutná pozbyla.
 Umřel mně z vonné růže květ,
 Mrzí mě celý šířý svět.

1) Ach nadešel mne v noci sen,
 Že můj syneček jedě sem.

2) edem meho srdca tužení.

185. Libá ryba.

Z Lidečka a ze Štítné.

Z jednej strany Dunaja A já večer nepřijdu,
 Jan koně napájá.:/ Z večera bývá tma.

Z druhé strany Dunaja Já ti rožžu svíčečku
 Durna ruce myje. Naprotivaj okna.

Ach Durničko, Durno má, Než svíčečku zažžela,
 Máte ruce bílé; Janka voda vzala.

Komu vy jich podáte, Ach rybaři, rybaři,
 Tomu budou milé. Vytáhněte rybu

Komu bych jich podala, Mému srdcu libů.

Chybě Janko tobě? Jak ponajprv zatáhli,

Přijdi zítra večer k nám, Rybičku vytáhli.
 A já ti jich podám.

A to není ta ryba,
 Mému srdcu libá.

Jak po druhé zatáhli,
 Janóška vytáhli.

A to je to ta ryba
 Mému srdcu libá.

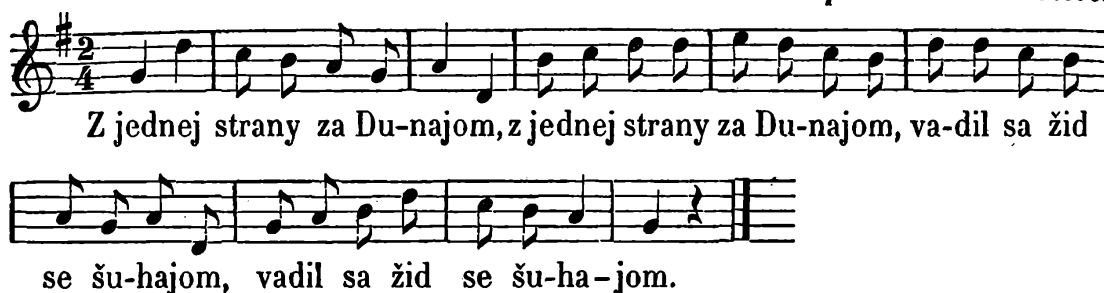
A co je mně už po ní,
 Dyž už není živá.

Měla Durna dva nože;
 Oba metalové;

Jedným hrobek kopala,
 Druhým sa probodla.

186. Žid a šuhaj.

Zp. II. 18. Z Březové.

Z jednej strany za Du-najom, z jednej strany za Du-najom, va-dil sa žid

se šu-hajom, vadil sa žid se šu-ha-jom.

Z jednej strany za Dunajom
Vadil sa žid se šuhajom.

Kerý šátek tužej pojdze,
Ten si švárné dzjevča najdze.

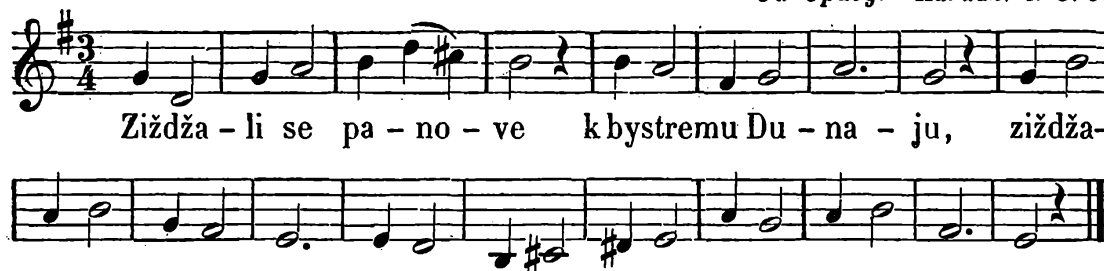
Jakú oni zvádu mali?
Obá k jednej chodívali.

Židuov šátek tužej išel,
Ten si švárné dzjevča našel.

Ty máš šátek, já mám druhý,
Pustíme jich po Dunaji.

187. Závod.

Od Opavy. Karadž. I. 570.

Ziždža - li se pa - no - ve k bystremu Du - na - ju, ziždža-

li se pa-no - ve k bystre-mu Du - na-ju, mi-ly mocny Bo - že.

Ziždžali se panove
K bystremu Dunaju,
Mily mocny Bože.

Jak byl prostřed Dunaja, Posel k zamku přichodzi,
Volal: Bože, kraja. Panna v tańcu chodzi.

Jak k Dunaju přijeli,
Velku radu měli,
Mily mocny Bože.

A jak byl blízko břeha: Ach paničko, pani ma,
Podaj pachole dřeva, Dýbys ty vědzěla!
Bo mi ho potřeba.

»Dřevo ci něspomuže,«
Pomož paně Bože.

Tańca by si něchala,
K milemu běžela.

Kdo ten Dunaj přeplyně,
Rytířem ostaně.

Dybych ja měl poslička, V tym bystrem Dunaji.
Poslička věrneho!

Obral se z nich naj-
mladši,
Ze sta najšvarnějši.

Ach co by mi tam zašel K Dunaju běžela,
K mej milej panence. 1) Rybaři hledala.

1) jinak:

Napište mi psaničko
To tej mojej panně.

Posel přes prah překrača,
Pani se vytača.

Dyby's pani vědzěla,
Tanca by's něchala.

Hnedkaj pani přestala,
Pisemko to vzala.

Oj rybaře, rybaře,
Ulovte mi rybu,
Srdci memu milu.

Jak to pismo přečnula,
K Dunaju běžela.

Jak první raz zatahli,
Klobuček vytahli.

Jak po třetí zatahli,
Mileho vytahli.

Krku se ho chycila,
Do vody skočila.

Jak druhý raz zatahli,
Pantličky vytahli.

A mila ho uzřela,
Žalostně zplakala.

Čtení jiné od Kyjova.

(Náp. 174.)

Tam z tej strany Dunaja,
Tam se chlapci scházíjú,
Sobě hádky dávají.

Kdo ten Dunaj přeplyne,
Ten to děvče dostane.

A ten šohaj mladý pán

Podepřel si své boky,
Pluje v Dunaj hluboký.

Když ke koncu doploval,
Vesele si zazpíval:

Hoja chlapci vesele,
Už to děvče moje je.

188. Zajatá.

Erb. II. 18. Luž. II. 29. Zp. II. 21.

ne-da-le-ko Ve-le-hra-du.

Žalo dívča žalo trávu :/
Nedaleko Velehradu. ¹⁾

Mladý pán sa z okna dívá,
Pro její krásu omdlívá. ²⁾

Širuj kočí, širuj koně,
Pojedeme v čiré pole.

Přes to pole přes široké,
Najdem dívča černooké.

Dyž na tu lúku přijeli,
Na děvčátko zavořali.

»Kdo ti kázal trávu žati?
Musíš za to základ dati.«

Kázali mně otec, máti,
Ti mia budú vymlúvati.

Co ty dívča, co ty nám dáš,
Dyž ty tu trávu kosíváš?

Dávala jim srp, plachtíčku;
Ej my chceme tvú ručičku.

Jak bych já vám ruku dala?
Já su dcera pastýřova.

Třeba si ty pastýřova,
Sedaj s námi do kočára.

Jak do kočára sedala,
K Velehradu pohlédala. ³⁾

1) Šlo děvčátko na travičku,
Vezma kosák pod pažíčku.

2) dív od lásky neomdlívá.

3) Na kočár ju posadili,
K Velehradu pospíchali.

Co ty, dívča, sa ohlédáš,
Zdáli ty tam někoho máš?

Já pohlédám k Velehradu,
Mé sestřičky tam smítajú. ⁴⁾

Mladší sestra povazuje,
Starší za ňú prozpěvuje.

Mé sestřičky s pánem Bohem,
Ej já musím s tímto pánem.

Ani sem sa nenadála,
Že bych měla muža pána.

Já sem sa také nenadál,
Že bych sobě pastýřku vzal.

4) Já pohlédám na Velehrad,
Na ten maměčin vinohrad.

Čtení kratší z Pozlovic.

Žalo děvče žalo trávu
Nedaleko vinohradu.

Pán sa na ňu z okna dívá,
On si na ňu rukú kývá.

Širuj kočí, širuj koně,
Pojedeme v čiré pole.

Čiré pole projíždžali,
Až sa k děvčati dostali.

Daj nám děvče daj nám záloh,
Že's na panském trávu žalo.

Dávala jim svú plachtičku,
Pán ju pojal za ručičku.

Už si děvče, už si moje,
Líbí sa mně líčko tvoje.

Tobě moje a mně tvoje,
Líbíjá sa nám oboje.

Čtení jiné trestí.

Vím já lu-či-nu ši-ro-kú, na ní travěnkú vy-so-kú, vím já lu-
či-nu ši-ro-kú, na ní travěnkú vy-so-kú.

Vím já lučinu širokú,
Na ní travěnkú vysokú.

Podme my na ňu, sestřičko,
Nažnem travičky brzičko.

Jedna ju žala, vázala,
Druhá seděla, plakala.

A díval se jim z hradu král,
Na své pachole zavolał.

Stávej pachole, stroj koně,
Pojedem na hon do pole.

Budeme honit zvířátka,
Patnáctileté děvčátka. ¹⁾

A jak na lúku přijeli,
Vrané koně zastavili.

Kdo vám tu trávu kázal žít?
Jedna musíte s námi jít.

Kázali otec a máti
Zelenej trávy nažati.

Jedna ju žala, vázala,
Druhá seděla, plakala.

Pro jeden kúsek trávníčka
Musím opustit tatíčka.

Pro jednu malú travičku
Musím opustit mamičku.

Pro jeden kúsek býlého
Musím opustit milého. ¹⁾

1) Pro jeden kúsek ostřice
Musím opustit rodiče.

U Příbora píseň IIe trestí tak zpívají:

Sta-ro - bilsky ko - ste-ličku, stojíš na pěknym kopečku, pod tym

kopečkem domeček, pod tym domečkem dvoreček.

Starobilsky kosteličku,
Stojíš na pěknym kopečku.
Pod tym kopečkem domeček,
Pod tym domečkem dvoreček.

Díval se na ně milostpan,
Na sve pachole zavolal.
Stavaj pachole, stroj koně,
Pojedem na hon do polc.

Pod tym dvorečkem lučenka,
Na ni vysoka travěnka.
Domluvily se dvě panny,
By tej travěnky nážaly.

A co tam buděmy honiti,
Dy němamy žadnej flinty?
Buděmy honit zvířatka,
Patnactilete děvčatka. atd.

189. V r a h.

Z Ujezda od Vizovic. Luž. I. 27. Mein. 61.

Ža-la trá-vu u po - to-ka, ža-la trá-vu u po - to - ka

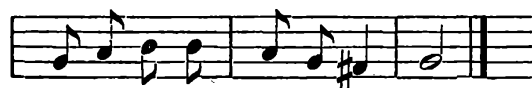

Ka-te - řin-ka černo - o - ká.

Od Kyjova.

Ža-la trávu u po-to - ka, ža-la trávu u po - to-ka

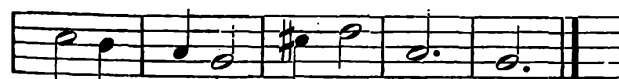

Ka-te-řin-ka černo-o - ká.

Od Příbora.

Ža-la travu u po - to-ka, ža-la travu u po - to-ka

Ka-te - řinka čer-no - o - ka.

Žala trávu u potoka :/
Kateřinka černoooká.

Přišel tě k ní Černojurský,
Černojurský král uherský.

Dej té trávy koňu mému,
Koňu mému višňovému. ¹⁾

Chceli tvůj kůň trávu jesti,
Musíš s něho dolů sleztí.

Slezuli já s koňa svého,
Zbavím tebe vínka tvého. ²⁾

Zbavišli mě vínka mého,
Zbaví tě Bůh štěstí tvého.

Zatočil se a zasmál se,
Slezl s koňa k té panence. ³⁾

Jednů ruků koňu dával,
Druhů ruků víněk snímal.

Chcešli déle živa býti,
Lebo mi chceš víněk dáti?

Ona sobě vyvolila,
Tříkrát k horám zavolala.

Jak ponejprv zavolala,
Travěnka se zeleňala. ⁴⁾

Jak po druhé zavolala,
Ta hora se prohýbala. ⁵⁾

Jak po třetí zavolala,
Mamka na dvůr uslyšela. ⁶⁾

O synové, co děláte,
Vraných koní nesedláte?

Naša Anka v lese volá,
Co se jí za křivda dělá!

Bratříčkové nemeškali,
Vrané koně osedlali.

Ostré kopí připínali,
K čirým horám pospíchali.

Jeli cestů i necestů,
Kadem lidi nechodijů.

Šinuli se při potoce,
Tam Indriáš si myl ruce.

Indriášku co's to zabil,
Že's si ruce okrvavil?

Zabil sem já holubičku,
Sedávala v okénečku.

Sedávala, vrkávala,
Mně smutnému spať nedala.

Nebyla to holubička,
Byla to naša sestřička. ⁷⁾

Tak ho za švagra vítali,
Až z něho kosti lítaly.

Hledejte suchého buka,
Tam z vašej Kačenky ruka.

Hledejte kde suchá plaňka,
Tam z vašej Kačenky kaňka.

1) V černej hoře na pascce
Švárné děvče trávu seče.

Přijel tě k ní Ondriášek,
Z Velehradu Matyášek.

Nažni Kačo, nažni trávy,
Můj koníček, on je hladný.

2) Buduli já s koňa slézat,
Budu k tvému vínku síhat.

Vínku tvému zelenému,
Rozmarýnem provitému.

3) Skočil s koňa, zatočil se,
Liščil děvče a zasmíl se.

Posadil ju v drobnej trávě,
Kázal si jí hledat v hlavě.

Kolik vlasů přehrnila,
Toli slzí uronila.

Co pak plačeš Katerinko
Z Velehradu má panenka?

Plačešli ty vínka svého
A vrkůčka zeleného?

Neplaču já vínka svého,
Než se bojím meče tvého.

Než mě budeš obímati,
Dovol tříkrát zavolati,
Ať uslyší otec máti.

4) Morava se rozlívala, rozlívála.

5) Hned se hora rozvinula.

6) Máti syny svolávala.

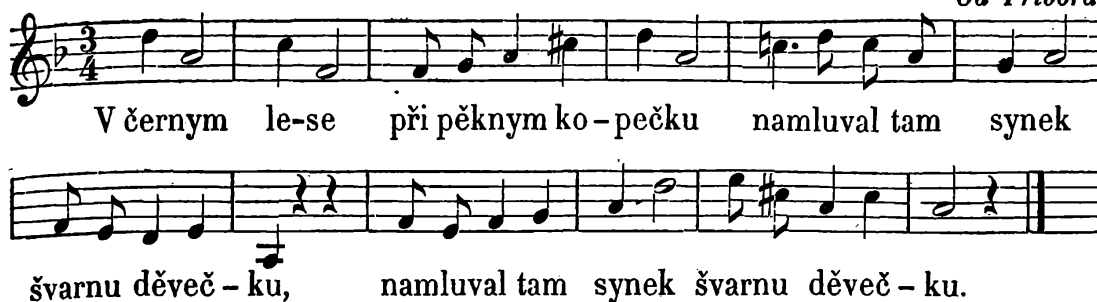
7) Odpusťte mně to bratrové,
Dám vám za ňu dvě takové.

Nebude nám žádná milá,
Jak nám naša sestra byla.

Dvů bratrové odpúšćali,
Až z něho kuse létali.

Jiné pění a čtení.

Od Příbora.

V černym lese při pěknym kopečku
Namluval tam synek švarnu děvečku.

A tak dluho ju sobě namluval,
Ež zeleny vinek s její hlavy sjal.

Prosim tě ja prošvarny Janičku,
Něbraň mi zavolať na svu mamičku.

Volaj, volaj, šak se nědovolaš,
Šak v tym černym lese ptačka ně-
slychať.

Jak ponajprem hlasem zavolala,
Hned se v černym lese chojka lamala.

Jak po druhej hlasem zavolala,
Hned bystra vodička z Dunaja lela.

Jak po třeti hlasem zavolala,
Jeja mamička hned z hrobu vstávala.

Zhůru, staňte, rozmili synove,
Už se s našu Anu v horach zle děje.

A synove z hrobu povstávali,
Na svoje koničky vrane sedali.

Potkali tam jednoho Janička,
Byla zkrvavena jeho šablička.

»Co's udělal rozmily Janičku,
Že maš zkrvavenu svoju šabličku.«

Letěla tu bila holubička,
A ja sem ji střelil prostřed srdečka.

Něbyla to bila holubička,
To byla Janičku, naša sestřička.

Kaj si poděl rozmily Janičku,
Kaj si poděl tu našu sestřičku?

Zakopal sem v lese při chodničku,
A přikryl sem ju zelenou chvojičku.

A hned Janičkovi hlavu stali,
Na tej hlavě jemu klobuk něchali.

Na klobuček psali zlate litery,
By lide věděli, čím se provinil.

III. Písně o lásce.

190. R o z d í l.

Z Hošťalkovic.

Ach Bože můj, Bo-že můj, ach na můj hlupy ro-zum! dybych by-la

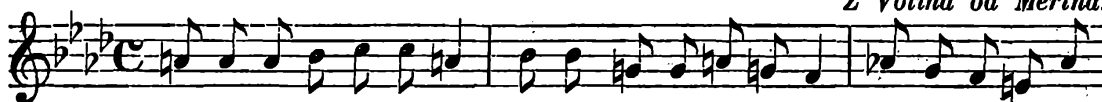
chodzi-la za sluneč-ka do dom, za slu-neč-ka do dom!

Ach Bože můj, Bože můj,
Ach na můj hlupy rozum!
Dybych byla chodžila
Za slunečka do dom!

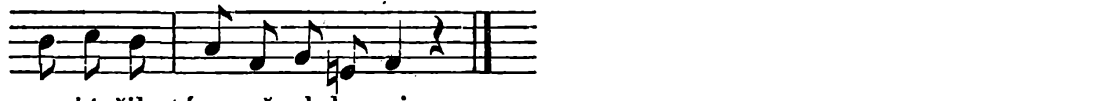
Ach kera za slunečka,
Ach každá paneněčka!
A kera po měsíčku,
Zavíja hlavičku.

191. S t e s k.

Z Votina od Měřina.

Ach Bože můj, Bože můj, mě smutného po-li-tuj, co sem u Te-be

zasló-žil, tým mě obda-ruj.

Ach Bože můj, Bože můj,
Mě smutného polituj,
Co sem u Tebe zaslóžil,
Tým mě obdaruj.

Jsem zbaven potěšení,
Že ho ve světě není,
Není, není a nebude
Víc k nalezení. —

Jak to nemá líto byt?
Musíme se rozejít,

Mé srdečko s tvým srdečkem
Musí se lóčit.

Těžké naše lóčení,
Jsme obá zarmócení,
Srdce leží mezi kordy
K politování.

Vy nebeščí ptáčekové,
Keří sem tam lítáte,
Naříkati a kvíleti
Mně pomáhejte. —

192. Nedoba.

Ze Skřip. Ž. P. p. 120. Lip. I. 10. 201.

Ach Bože můj Bože můj, :/
Ten falešny, to je můj. :/

Ešče se ci přistrojim,
U lůžčka postojím

Falešne un oči ma,
Za jinyma pohlida.

Můžeš tu byt do rana,
Vyženu tě s ovčama.

K jinym chodí každý dzěň,
A ke mně raz za tydžěň.

Poženu tě uličku,
Na tem vranem koničku.

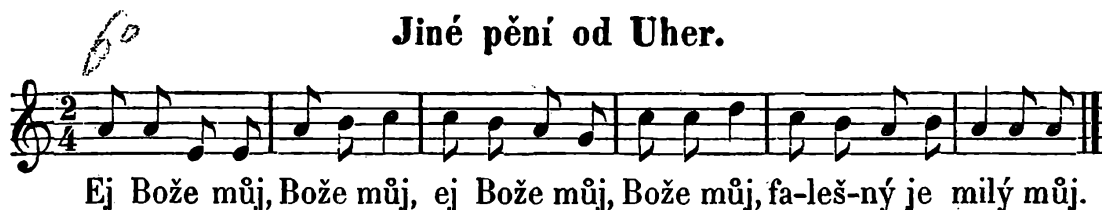
Ešče přijde v sobotu,
Kdy mám pilnu robotu.

Šatečku tě přikryju,
Ať tě lude něznaju.

A přijde ty v nedělu,
Lůžčko ti ustělu.

Šatečka je lehka věc,
Přijde věter, vezme přeč.

Jiné pění od Uher.

Ej Bože můj, Bože můj,
Falešný je milý můj.

Keď já bělím aj mažu,
Shovárať sa nemožu.

Falešné on oči má,
Za inými pozerá.

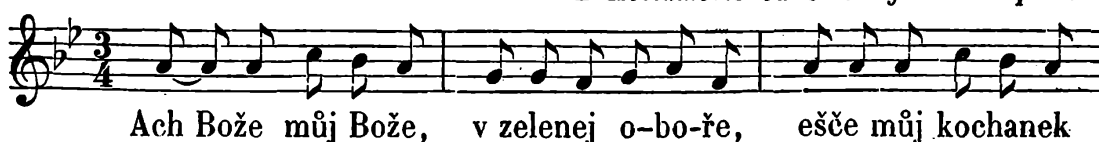
Ale ty přijď v nedělu,
Keď mám pěknú košelu.

Inde ide každý deň,
Ke mně přijde ráz týdeň.

Potom sa já shovorím,
Aj ti dvírka otvorím.

Aj to už len v sobotu,
Keď mám pilnú robotu.

193. Opadalá kvítka.

Z Hoštalkovic od Ostravy. Ž. P. p. 115.

ně-sni-dal, Ty moje kochani, zaněs mu snidani, e-ne mi s nim

ně - ga-daj.

Ach Bože, můj Bože,
V zelenej oboře!
Ešče můj kochanek něsnidal;
Ty moje kochani,
Zaněs mu snidani,
Ene mi s nim něgadaj.

Ešče něsvita,
Maci se ji pyta:
Kaj's dcerko věnek podzěla?
Hoja, ene hoja,
Mamuličko moja,
Janičkovi jsem ho dala.

Kerak němam gadać,
Dy mi něchce snidać,
Ach mamuličko vy moji?
Postav to za zahon,
A navrać se do dom,
Aj dcerušničko ty moja.

Bala se mamičky,
Pošla na kvitečky,
Do ohradečka svojih;
Co jeden urvala,
To ji opadaly
Do listečka jednoho.

194. Dva kováři.

Z Metylovic.

Ach co je co je po dvoch ko - valoch na zam-ku, dy jeden

ku-je, druhý mi - lu-je ga-lan - ku.

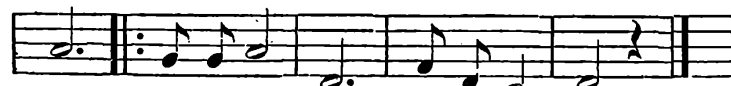
Ach co je co je po dvoch kovaloch	A co je co je po dvoch kovaloch
Na zomku,	V měscěčku,
Dy jeden kuje, druhý miluje	Dy jeden kuje, druhý miluje
Galonku!	Dzěvěčku.

195. Vlastovice.

Z Lichnova.

Ach lašto - věnka čer - ny ptak, ach lašto - věnka čer-ny

ptak, rano vsta - va, švi-ho-ta - va,
mlade lu - di ze sna bu - di.

Ach laštověnka, černý ptak :/
Rano vstava, švihotava,
Mlade ludi ze sna budi.

Ach laštověnko černička,
Přelet polečko z nizučka.

Přelet mi ono stavení,
Hdě je moje potěšení.

Ach mam srdce zarmucene,
Jak do trňa zatlačene.

Ach potěš mi ho mily Bůh,
Něpotěšiš, musím zhynuť.

Ach zhynu ja něnadale,
Něpřatele stoja všadě.

Něpřately mam na sebe,
Nědaju mi synku těbe.

Jiné čtení a pění.

Z Palkovic.

Lašto - věn-ka černý ptok, la-što - věnka černý ptok,
ro-no vsto - vo; švi-to - ro - vo.

Laštověnka černý ptok,
Rono vstovo, švitorovo.

Pod jednu mo pohanku,
Pod druhu mo svu galonku.

Mezi dvěma jedlami
Mivo ptoček sve chovoni.

196. Vdovec nemil.

Od Hranic. Zp. I. 273. Ž. P. r. II. 110.

Ach maměnko maměnko, zlá novi - na le-tí, vdovec si mě namlú-
vá, má pa-te-ro dě-tí!

Ach maměnko maměnko, Nežbych sobě vdovca
Zlá novina letí, Plesnivého vzala,
Vdovec si mě namlúvá, Radši bych já radši
Má patero dětí. Do vody skočila.

Ach vdovče ty můj milý, Radši bych já radši
Pověz ty mně pravdu, Dvanáct kráv dojila,
Kolko ty tech dětí máš, Než vdovcovým dětom
Ať mě neklamáš. Snídání strojila.

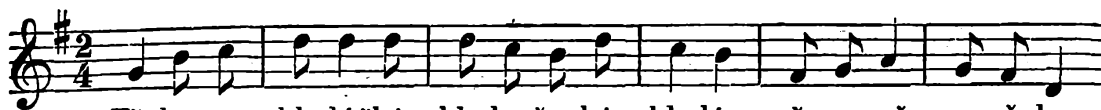
Pod pecem je patero, Dvanáct kráv podojím,
Za pecem je štvero, Se synkem postojím,
Není jich má milá
Jenom devatero.

Tem vdovcovým dětom
Nikdá neuhovím.

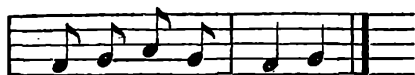
Ty vdovcovy fúsa
Radovaly by se,
Moje černé oči
Naplakaly by se.

Ta vdovcova brada
Jako drobná sečka,
Ona by popchala
Moje bílé líčka.

Jiné pěnění a čtení.

Z Osvětlan.

Třeba sem bledúčká, bledu-šenká bledá, přece mě maměnka

le-da-kemu ne-dá.

Třeba sem bledúčká,
Bledušenká, bledá,
Přece mě maměnka
Ledakemu nedá.

Oni mě nenašli
Na žádném smetisku,
Aby mě dávali
Starému chlapisku.

Dali by mě dali
Za chlapa starého,

Bylo by mi haňba
Sedat vedle něho.

To staré chlapisko
Jak stará halena,

Dyž se ňů přikryje,
Přece je ti zima.

To staré chlapisko
Jak staré grnisko,

Može ním povorat
Kde keré strmisko.

Vdovcovi starému
Smrdí brada vínem,
A mladý šohajek
Voní rozmarýnem.

Vdovca bych nechtěla,
Nebo bych se bála,
Že by ta nebožka
Za dveřama stála.

Od Kyjova.

Zaku-ka-la ze-zulen-ka z jalovca; ne-davej-te mně maměnko

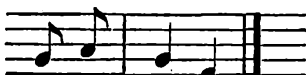
chtět vdovca.

Zakukala zezulenka z jalovca;
Nedavajte mně maměnko chtět vdovca.

Ja co je ten starý vdovec drdlavý,
Co by moje modré oči plakaly.

Od Slavkova.

Nechoď za mnó le-da-ja-ke vdovče, dě-lal bes mně jak's dě-

lal ne - bozce.

Nechoď za mnó ledajaké vdovče,
Dělal bes mně jak's dělal nebozce.

Tvá nebožka vod tvých rok umřela,
Take bech já ubohá musela.

Z Vlčnova.

Stá-do hu-sí, stádo ovec, chodí ma-měnko za mnú vdovec.

Stádo husí, stádo ovec, Stádo husí, stádo kácat,
Chodí maměnko za mnú- vdovec. Mosíš, vdovečku, dalej krácat.

Stádo husí, jedna ovca,
Nechcu maměnko, nechcu vdovca.

Z Ochoze. Erb. I. 121.

Jak živa sem neviděla	Jak živa sem neviděla
Na lóce jalovca,	Na boru žaludu,
Aby panna opustila	Aby mládenec opustil
Mládenca pro vdovca.	Panenu pro vdovu.

Od Kelče.

Lep-ší je vínečko než-li vo - da, lep-ší je vínečko

než-li voda, lep-ší je panenka než-li vdova, lep-ší je panenka

než-li vdo - va.

Lepší je vínečko nežli voda,	Lepší je žitečko nežli oves,
Lepší je panenka nežli vdova!	Lepší je mládenec nežli vdovec.

197. Závada.

Ze Strážnice. Zp. I. 84. 102.

Ach mamičko mamko, srdce sa mně zamklo, kdo mně ho odemkne?

ne-ní doma Janko.

Ach mamičko mamko,	Má mamička neví,	Petrove, Petrove,
Srdce sa mně zamklo,	Ani vědět nesmí,	Jsi mně na závadě,
Kdo mně ho odemkne?	Za kým mé srdečko	Nemožu uvidět
Není doma Janko.	Ve dně v noci teskní.	Šohajka v zahradě.
Mamičko má milá,	Teskním Bože teskním	Šohajka v zahradě,
Já půjdu pro něho,	Za synečkem hezkým,	Přesazuje kvíti,
Pase on koničky	Žalovala bych sa	Dyby ne Petrova,
U hájka zeleného.	Svej maměnce, nesmím.	Mohla sem tam býti.

Podobné tresti.

Má maměnka neví	Mé srdenko teskní,
Ani neuhodne,	Žalovat si nesmí,
Za kým mé srdenko	Dyby žalovalo
Ve dně v noci vjadne.	Aj by zaplakalo.

P o d o b n á.

Dybych mohl býti	Viděl bych svou milou	Chodí po zahradě,
Kde je mé myšlení,	Chodit po zahradě.	Trhá sobě kvítí,
Tam kde se prochází	Hory, hory, hory	A to sám Pámbůh ví,
Moje potěšení!	Ustupte na stranu,	Kdo tě bude míti.
Dyby mně nebyly	Ať já od své milé	
Hory na závadě,	Slovečka dostanu.	

Tutěž píseň děva zpívá o šohajovi, proměnic dle potřeby to
neb ono slovice. Tak n. př. i dokládá:

Budeli večerát	Dybych já tam byla,
Za červeným stolem,	Sedli bysme spolem.

198. Smích — hřích.*Z Buchlovic.*

5f

Ach o-ře o-ře pá-nů pa-cholek, ko - ně po-há-ní ten jeho

synek, ko - ně po-há-ní ten jeho synek.

Ach oře oře pánů pacholek,	Ach vězí, vězí mé těžké hřích,
Koně pohání ten jeho synek.	Že sem dělala z mládenců smíchy.

Ach oře oře od meze k mezi,	Mívalali jsem, budu mít ješče,
Až se dooře, kde milá leží.	Abych věděla, proč mě Bůh tresce.

Ach leží, leží na třetí mezi:	Ach tresci, tresci žebra i kosti,
Pověz mně milá, co v tobě vězí?	Jen mě nesklamej na poctivosti.

199. Obrana v nesnází.*Od Meřina z Votína.*

Ach teče voda za vo - dó, ach teče voda za vo - dó,

za Dří-ma - lo-vó sto-do-ló, za Dří-ma - lo-vó sto-do - ló.

Ach teče voda za vodó,
Za Dřimalovó stodoló.

Často tam hosti bévajó,
Pěknó dceruško milujó.

Ach milujó ju milujó,
Že jí dlóho mít nebudó.

Ale to nečí pachole
Odvede jim ju svévole.

Dceruška sedí v zahradě,
Vije věneček z fiale.

Stroj si synečku hlavičku,
Proti tomuto věnečku.

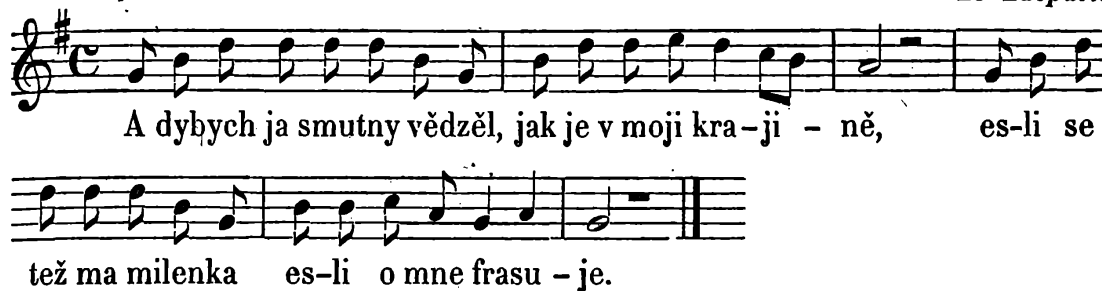
»Jak pak mám smutný strojiti,
Dy se mně strojí zabiti?«

Neboj se synečku žádného,
Mám já bratříčka švárného.

Dyby tě chtěli zabiti,
My tě budeme brániti.

200. Holub posel.

Ze Záopavi.

A dybych ja smutny vědzěl,
Jak je v moji krajině!
Esli se tež ma milenka
Esli o mne frasuje.

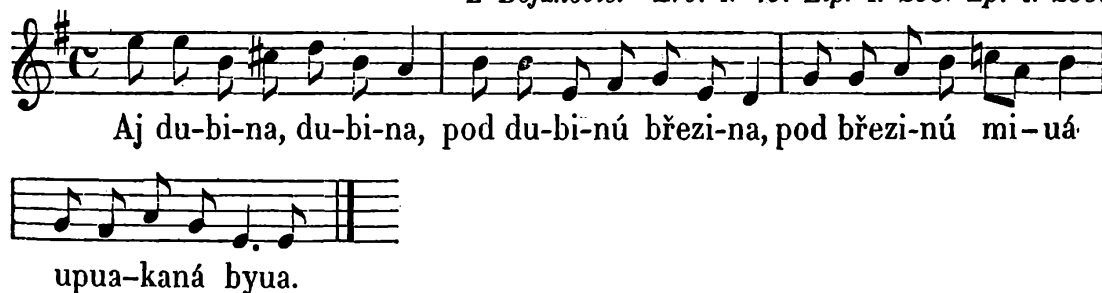
Holubeček s pismem stojí,
Ona mu něodvira,
Enom sobě bilu šatku
Černe oči ucira.

Mam ja doma dvouh holubků,
Pošlu s pismem jednoho,
Esli už tež ma milenka
Esli už ma ineho.

Nělituj že ma dzěvucho
Tej svojej urody,
Bo sem ja tež nělitoval
Chodić přes ty zahrady.

201. Pozdní žel.

Z Bojanovic. Erb. I. 46. Lip. I. 208. Zp. I. 266.

Aj dubina, dubina,
Pod dubinú březina,
Pod březinú miuá
Upuakaná byua.

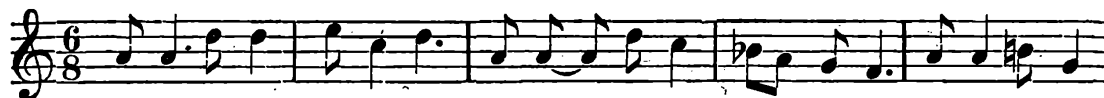
Co ti miuá co ti je,
Mé srdečko rozmiué!
Snad ti máti uáua,
Či sa's nevypaua?

A mně máti neuáua,
A já sem sa vyspaua;
Ale želím svého
Vínka zeleného.

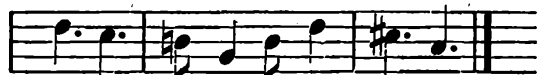
Jiné panny tancujú
Pěkně jedna za druhú,
A já nebožátko
Chovám pachouátko!

Halaj, belaj můj synu,
Máš mamičku malenu,
Tatička hodného
Šelmu falešného.

Od Příbora.

Dy sem byla panenku, se - da - la sem v o - kenku, v okenečku,

okně, s mladeněčkem po tmě.

Dy sem byla panenku, Do kostela zvonili,
Sedala sem v okenu, By se panny schodily,
V okenečku, v okně A já nebožátko
S mladeněčkem po tmě. Kolibam dítětko.

Stoji, stojí lipina,
Pod lipinu děvčina,
Smutna, něvesela,
Kolibať musela.

Tak dluho sem sedala, Ty nejmladší sestřičko, Hulaj, nynaj, můj synu,
Ež sem jmeno dostala; Pod kolibať maličko! Máš mamičku hrdinu,
Moje jmeno panno »Kolib si ho sama, Tatička jednoho
Jest mi zakazano. Dy's je jeho mama.« Šelmu falešného.

Z Věteřova.

Sto-jí v poli broskviňa, pod broskviňú děv-či-na, ní-z-ká, ne-vy-so-

ká, hez-ká čer-no-o - ká.

Stojí v poli broskviňa, A já stojím sama,
Pod broskviňú děvčina Všecka uplakaná.
Nízká, nevysoká,
Hezká, černooká.

Do kostela zvonijú,
Panenky se strojijú,

Co to stojíš, co je ti?
Vybila ti tvá máti?
Lebo ti hřešila
Tvá maměnka milá?

A já nebožátko
Kolibu děťátko.

Ani mně nevybila,
Ani mně nehřešila,

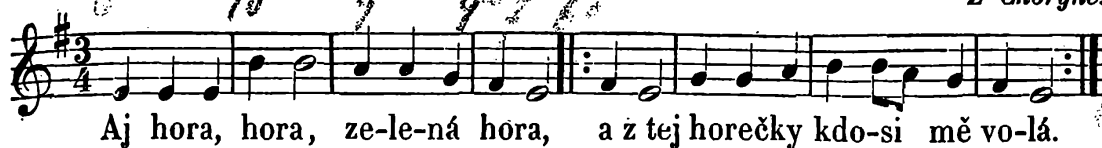
Ty sestřičko nejmladší
Tebe já mám nejradší,
Pokolíbej mně ho,
Budeš tetka jeho.

Já kolíbat neumím,
Za kolébku se stydím;
Kolíbej si sama,
Šak si jeho mama.

Všecky panny tancujú,
Pěkně jedna za druhú,
A já nebožátko
Kolibu děťátko.

202. Zamítnuté pozvání.

Z Choryně.

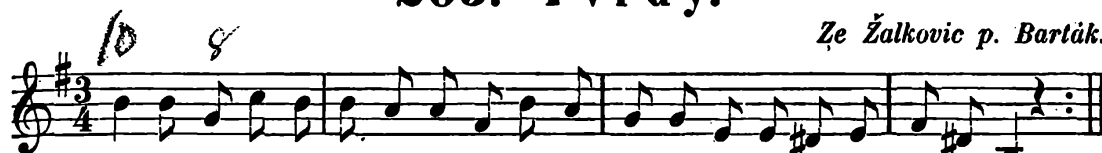
Aj hora, hora, zelená hora, Žádného není, svítí měsíček,
 A z tej horečky kdosi mě volá. Poď k nám synečku, zpívá slaviček.

Aj volá, volá galanka moja: Já k vám nepůjdu, ešče skoro je,
 Poď k nám synečku, sem sama doma. Nebudeš děvče, nebudeš moje.

Sem sama doma, žádného není, Nebudeš moje, a ani nesmíš,
 Poď k nám synečku, mé potěšení. Darmo si, děvče, darmo si myslíš.

203. T v r d ý.

Ze Žalkovic p. Barták.

Aj ho-ry, hory, jak ste o-šumě-ly, dyž na vás rosič-ka pa-da-la!
 Aj zká-zala mně moja némi-lej-ší, aj že by se rá-da vdáva-la.

Kama-rá-de bratře, A já ju přec nechcu, a já ju přec nechcu,
 ga-la-nečka pla-če. at si plače jak chce.

Aj hory, hory, jak ste ošuměly,
 Dyž na vás rosička padala!
 Aj zkázala mně moja němilejší
 Aj že by se ráda vdávala.

»Kamaráde bratře,
 Galanečka plače.«
 A já ju přec nechcu,
 Ať si plače jak chce.

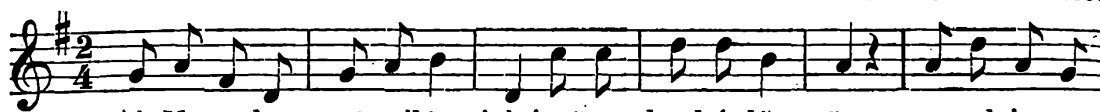
Aj lóko, lóko, jak se's zeleňala,
 Dyž tebe voděnka polila!
 Aj zkázala mně moja němilejší,
 Žeby semná ráda mluvila.

»Kamaráde bratře,
 Galanečka plače.«
 A já přece nedbám,
 Ať si plače jak chce.

Aj řeko, řeko, jak se's rozvodnila
 Dyž do tebe sytno přšelo!
 Aj zkázalo mně moje milé děvče,
 Aj žeby už rádo umřelo.

»Kamaráde bratře,
 Běž navštívit děvče.«
 A já ju přec nechcu,
 Ať si umře kdy chce.

204. Za dennice narozená.

Z Buděcka u Konice.

Aj Nanyňko má milá, jak jseš ty hezký děv - če, musela's se

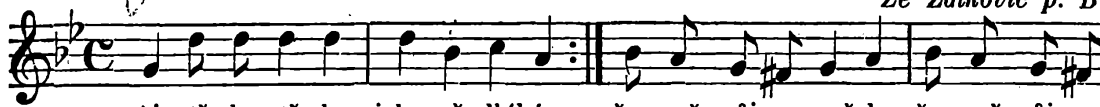
na-rodit, na-rodit, spíš než den-ni-ce vy - šla.

Aj Nanyňko má milá,
Jak jseš ty hezký děvče!*)
Musela's se narodit, narodit,
Spíš než dennice vyšla.

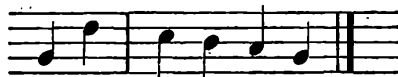
Já sem se narodila,
Dennice vycházela,
Už mě moja maměnka
Na rukách kolíbala.

*) Tuším má být dívka aby se rýmovalo se slovem vyšla; jistě píseň ta odjinud do Konice se dostala.

205. Nedožármutek.

Ze Žalkovic p. B.

Aj středo středo jak seš dlóhá, že mně můj sy-neček, že mně můj sy-

neček vy-po - ví - dá.

Aj středo středo jak seš dlóhá!
Ze mně můj syneček vypovídá.

A s jinó seděl, už se smáli,
By moje srdečko zarmótili.

Aj vypovídá, vypověděl,
A už včera večír s jinó seděl.

Aj zarmótili, šak nehrubě,
Šak zas do neděle jiné bude.

206. K o n ě.

Od Brna.

A te na-še ko-ně, be-le-be to ko-ně, de-be si chodi - le

pro vodo do stodně.

A te naše koně,
Belebe to koně,
Debe si chodile
Pro vodo do stodně.

Pro vodo do stodně,
Na hůro pro slámo,
Habe ten seneček
Chodíval za pannó.

207. Galán čarovaný.

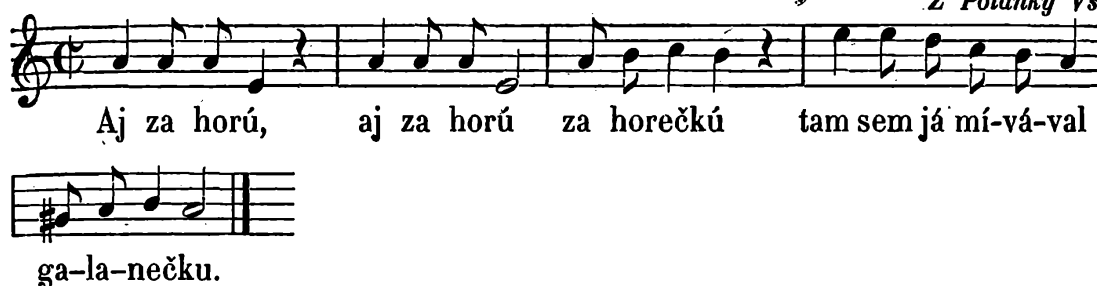
Z Ostravice.

A v te naši zahrodce Něchodz tamo synečku, Čaruj dzěvčotko, čaruj,
Rozmarijan roscě; Je tam čarovane. Žaden ci něbroni,
Nětrhaj ho synečku, Něni tamo žadneho, Šak čarovany galan
Ež větši uroscě. Kdoby tam čaroval, Něni požehnany.
A v te naši zahrodce Ach žeby to dzěvčotko,
Pěkně obrovnane; Co sem tam chodzival.

208. Milá za horou.

Z Polanky Vs.

Aj za horú, aj za horú za horečkú
Tam sem já mívával galanečku.

Tam sem já k ní chodívával na slovečko,
Líbával sem usta i srdečko.

Když ona své bílé ruce rozkládala,
Každá žila v mojím těle hrála.

209. Překážka.

Ze Skotnice u Příbora. Zp. I. 100.

Aj z hory doly dešč idě,
Už můj mily nepřijdě;

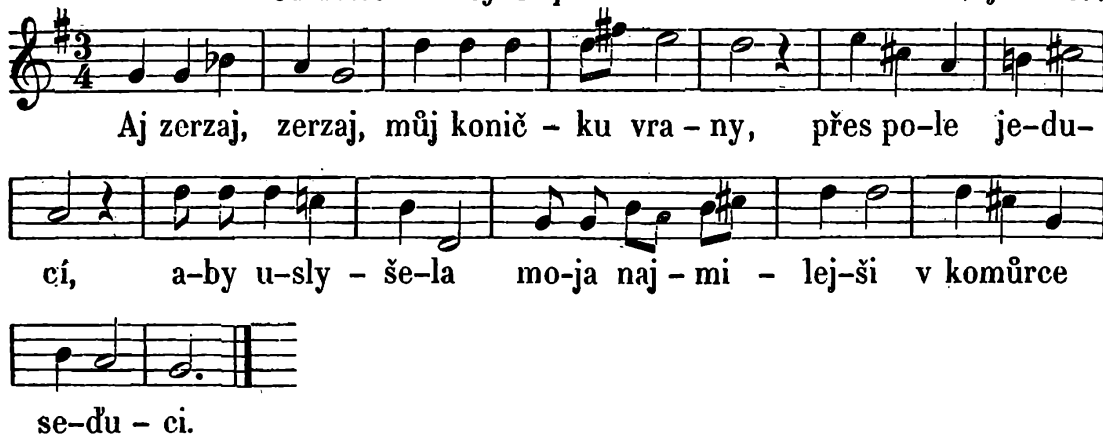
Hej nám hej
Už můj mily nepřijdě.

A přišelby un, můj Bože,
Pro zle lidi němože. Hej atd.

Pro ty baby klebetne,
Pro děvčátka ščebotne.

210. Stesk.

Od Příbora. Žeg. P. p. 116. Ol. 216. Erb. III. 127. Voj. I. 237.

Aj zerzaj, zerzaj, můj konič - ku vra - ny, přes po-le je-du-
cí, a-by u-sly - še-la mo-ja naj - mi - lej-ši v komůrce
se-đu - ci.

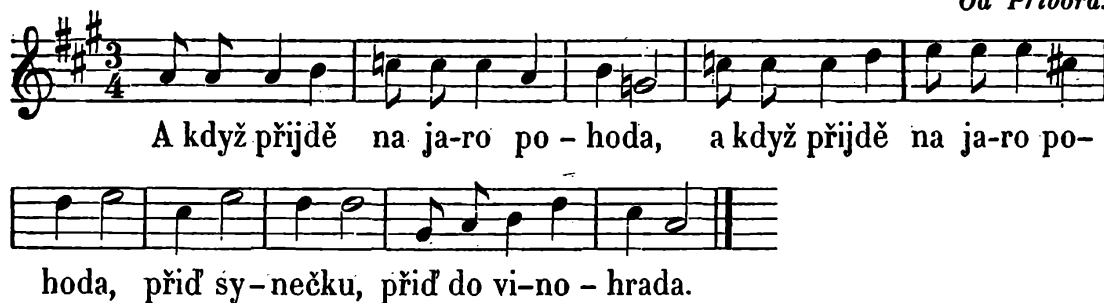
Aj zerzaj, zerzaj,
Můj koničku vrany,
Přes pole jeduci,
Aby uslyšela
Moja najmilejší
V komůrce seduci.

Jak ho uslyšela,
Zaplakat musela
O koňa vraneho,
Nětak o konička,
Jako o Janička,
Janička švarneho.

Svitilo slunečko
Na me okenečko,
Od půlnoci měsíček,
Ach že už mi zarůst
Od meho mileho
Přes zahradku chodniček.

211. Domluva.

Od Příbora.

A když přijde na ja-ro po - hoda, a když přijde na ja-ro po-
hoda, přid' sy-nečku, přid' do vi-no - hrada.

A když přijde na jaro pohoda, /
Přid' synečku, přid' do vinohrada.

Nědivaj se, můj synečku, temu,
Trefi se to i tobě samemu.

Navoňáš se kvitka voňaveho,
Napatříš se líčka červeného.

Trefi se to i panně ve zlatě,
Ně tak, Bože, chudobnej sirotě.

Ach což je mi po tej červenosti,
Dyž ja nějsem u těbe v milosti. -

Dybys byla chudobna sirota,
Něnosila by's řetazy ze zlata.

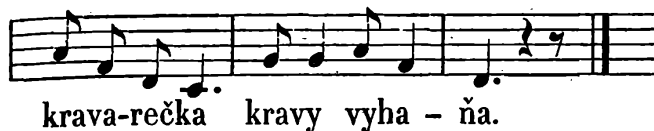
Přid' ty edem můj synečku ku mně,
Spatříš pěkný rozmaríjan u mne.

Nosila by's patěrečky drobne,
Jako nosa děvečky chudobne.

Poručím tě panu Bohu i s nim,
Spatřil sem tě v zahradečce s inšim.

212. Bezděčná náuka.

Od Příbora. Ž. P. p. 148.

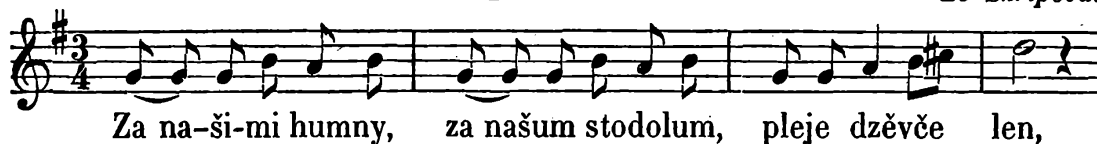
A když rano raňusěňko Pomož pan Bůh, ma dě- Kyj dubovy, kyj dubovy
Drobný dešť pada, večko, Nauči vařit,
Susědova kravarečka Jak ty pleješ len. A hrabovy, ten nauči
Kravy vyhāňa. Dajž to pan Bůh, můj Těbe chleba pect.

Vyhнала jich v šire pole Nějed mi přežen. Než by's ty mně, můj
A tam plela len; synečku,
Přijel tu k ni šohajiček Něpojedu, ma děvečko, Měl kyje chystat,
Na koňu branem. ¹⁾ Slub mi moju byt. Volim radše, můj sy-
»Co bym ja ti slubovala? nečku,

Něumim robiť. Těbe zanechat.
1) Dy sem ja jel do polečka, Nějedz mi přežen.
Ešče něbyl deň; Nějedu, ma děvečko, Už sem ja je opuščeny
Nadešel sem švarne děvče, Ani chleba pect. Jak ten polni ptak,
Ono pleje len. Nějstaraj se, moja mila, Kery lice ve dně v noci
Naučim tě přec. Po horach, dolach.

Jiné pění a čtení.

Ze Skřipova.

Za našimi humny, za našum stodolum Pomož tobě pan Bůh, ma mila dzě-
Pleje dzěvče len; vucho,
Přijelcě k ni prošvarny šohajek, Jak ty pleješ len.
Pře-jel ji přežen. A dajž to pan Bůh, můj mily sy-
nečku;
Nějedz mi přežen.

»A ja něpojedu, ma mila dzěvečko, A ohledni se, ma mila dzěvucho,
 Slub mi moju być.« Na haj zeleny!
 A co bym ja tobě slubovala? Kyj dubovy a makytovy
 Něumim robić. Nauči robić.

»A dosci to jest ta robocička, Skoro by toto, můj šohajku, bylo,
 Dyž ty pleješ len.« Ešče němaš nic,
 A ledva mne ta moja macička, A už by si se nademnu potřisal,
 Vněvolila ven. ¹⁾ Že mne budžěš bić. ²⁾

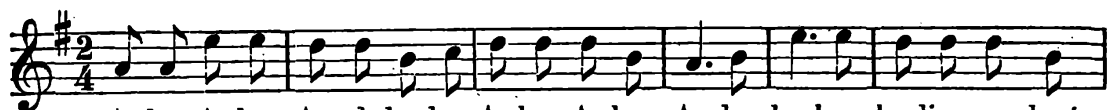
1) vyhnala kyjem.

2) Obezdrži ty se, prošvarna dzěvucho,
 Na ten černý les!
 Roscě tamyk březovy pruteček,
 Nauči cě přec.

Skoro, synečku, skoro šohajčku,
 Skoro slubuješ,
 Bo mi ty ešče, chvala panu Bohu,
 Něrozkazuješ.

213. Uchlácholený pes.

Z Poštorně. Erb. III. 57.

od ma - lunka.

Anka, Anka, Andulenska, :/ Házau sem mu z kapse kůrky :
 Chodiu sem k vám od malunka. Pust mia psíčku do komůrky.
 Chodiu sem k vám přes trávníček,
 Předsedau mia černý psíček.

Jiné čtení.

Z Kunovic.

Dyž jsem já k vám chodívávau, :/ Nosiu sem mu v kapsi kůrky :
 Vrata sem vám otvírávau. Pust mňa, psíčku, do komůrky.
 Vrata sem vám otvírávau, Pust mňa, psíčku pěkný bílý,
 Psíček na mňa ščekávávau. Ať já možu ke svej milej.

Jiné čtení a pění.

abys na mě nevrucel, když půjdu od vás.

Když sem já šel k svej milej, pes na mne vručel,
 Hodil sem mu kus chleba, aby nevrucel: ¹⁾
 Gurašku, Guráš, kůrečku tu máš,
 Abys na mě nevrucel, když půjdu od vás.

1) aby pomlčel.

214. Vinek stonulý.

Od Příbora.

A před vraty kameň zlaty,
Bila leluja;
Vije vinky z mateřanky
Švarna divčina.

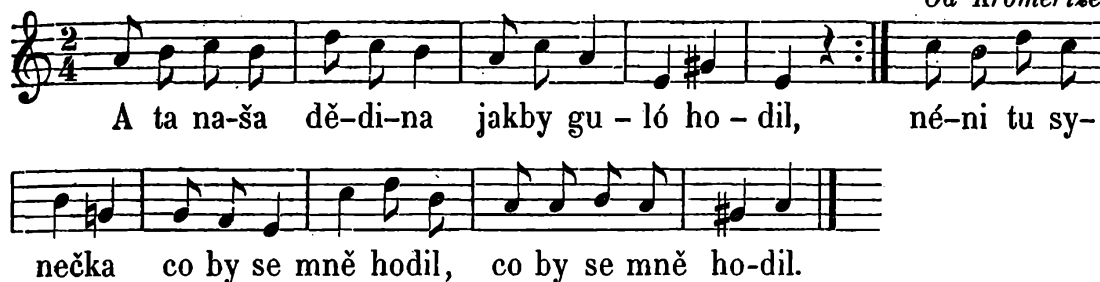
Voda běži, vinek plyně,
Už je po kraju;
Chcešli ho měť, ma děvečko,
Ja ho dostanu.

Nědavaj ho synečkovi,
Un je podvodny,
Ale ho svaž do šatečka
Shoď ho do vody.

Voda běži, vinek tyně
Do sameho dna,
Ach něnis ty, ma děvečko,
Věnečka hodna.

215. Neplatné vzkazování.

Od Kroměříže.

A ta naša dědina
Jakby guló hodil,
Něni tu synečka
Co by se mně hodil. ¹⁾

Zkazuje mně syneček,
Leda mně zkazoval,
Leda mě syneček
Jiné nemiloval. ²⁾

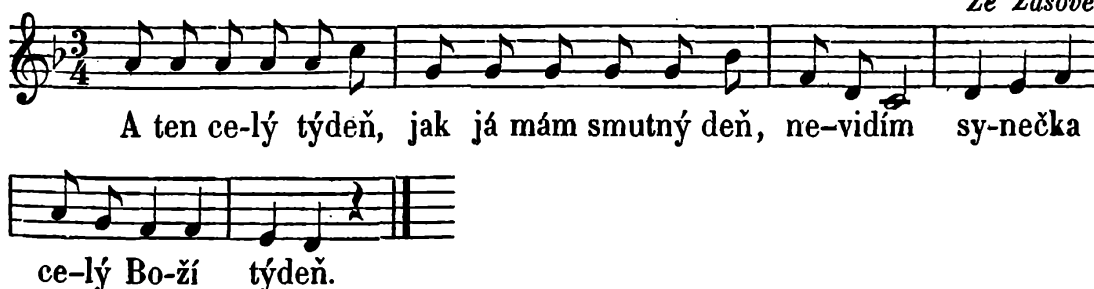
1) Co by za mnó chodil.

Moje potěšení
Pod Hosténem dole.

2) Něni ho v dědině
Ale je přes pole,

216. Neděle vesela.

Ze Zašové.

A ten celý týdeň,
Jak já mám smutný deň!
Nevidím synečka
Celý Boží týdeň.

Dyž přijde neděla,
Ta je mně veselá,

Uhlednu synečka
Jda do kostela.
Ty Zašovské zvony,
Ony pěkně zvoní,
Na horním pavlači
Rozmarýnek voní.

Na horním rozmarýn,
Na dolním hřebíček,
Na prostřed kostela
Švárný šohajíček.

217. Příčina pláče.

Z Rajhrad.

A ty Réhra - di-ce na pěkné ro - vi-ně, te-če tam vo - děn-ka

do-lů po dě - di-ně, je pěkná je či - stá.

A ty Réhradice
Na pěkné rovině,
Teče tam voděnka
Dolů po dědině,
Je pěkná, je čistá.

A po té voděnce
Drobný rebe skáčó;

Pověz mně má milá,
Proč tvý voči plačó
Tak smutně, žalostně?

Plačó vone plačó,
Šuhajo, vo tebe,
Že sme se dostali

Daleko vod sebe,
Daleko vod sebe. ¹⁾

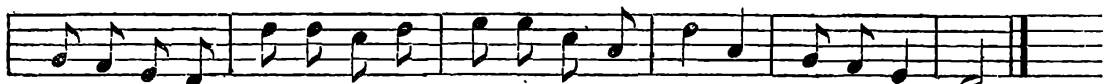
¹⁾ Proč by neplakaly,
Dyž hlavěnka bolí?
Musijó zaplakat
Šohajovi k vůli,
Šohajovi k vůli.

218. Nepominulá tesknost.

Od Příbora.

A v tej našej zahradecce sto-ji sucha je-dla, ně-buděš ty

děvče moja, něbuděš ty děvče moja, ež se rozze-le - ňa.

A v tej našej zahradecce
Stoji sucha jedla;
Něbuděš ty, děvče, moja,
Ež se rozzeleňá.

Kerak se ma rozzeleňat
Dyž je suchy kořen?
Něnis mne ty, můj synečku,
Něnis mne ty hoden.

Do tej našej zahradečky
Naseju si osti,
Aby mi už pominuly,
Po milem tesknosti.

Tesknosti mne pominuju,
Žalost mi nastava;
Ach měla jsem ja synečka,
Už mne zaněchava.

219. Kajicný milec.

Od Příbora.

Bě - ži vo - da bě - ži, po ka - menich šusti, } dle slovečka
Zka - zal mně můj mi - ly, že mne už o - pu - sti,

je - dne - ho pozby - la sem mi - le - ho.

Běží voda běží,
Po kamenich šusti.
Zkázal mně můj mily,
Že mne už opusti;
Dle slovečka jednoho
Pozbyla sem mileho.

Ja přijdu k muzice,
Stojím vedle kola,
Můj mily se točí,
Něboji se Boha,
Kole mne se otírá,
Jinu do tance bira.

Co's mi ty tu přišlo,
Něšťastne stvoření!
Nadarmo je všecko
To tvoje chodění;
Neb já již mam jineho,
Pana Boha sameho. ¹⁾

Dycky mně sliboval
Stoja v naší sini,
Že mne něžaněcha,
Dyby měl sto jiných.
A ješče žadnej něměl,
A už - na mne zapomněl.

Šla ona do domu,
Lehla na lůžčko:
Ach potěš mi Bože
To moje srděčko.
A tu přijde a buří:
Staň ma mila, otevři.

A ja tebe prosím,
By's se něhněvala,
Červeným hedbavím
Šátek vyšivala;
Neb sem ja ten, co sem byl,
Navrátit se zas minim.

1) Ešče sem ja sobě
Těch slov nězapsala,
A co bych ja tobě
Dveři otvirala?

Dyť ty nejsi z růže květ,
Dy je ešče chasy cely svět.

Jinde:

Nač by ti ja synku
Dveři otvirala,

Dy tě při muzice
Jina milovala,
Ty maš v hlavě šibalku,
Chceš mne podvesť šohajku.

220. Zármutivý slavík.

Od Příbora a od Loštice.

Bě - ži voda z ja - vo - ra, bě - ži voda z ja - vo - ra,
ež k mej milej do dvo - ra.

Běží voda z javora, /
Ež k mej milej do dvora.

Děvucha ju vyliva,
Šohaj se na ňu diva.

Nědivaj se, nědivaj,
Vem putenku, vylivaj.

Což bych ja ju vylival? Přiletěl tu slaviček,
Dy sem ji tam něnalal. ¹⁾ Sednul si na zameček.

1) Dyť sem tě nemiloval.
Nechťsi ju ten vylívá
Co za tebou chodívá.

A tak krásně zazpíval,
Ež se zamek rozlehal.

Nězpívej tak slavičku,
Rmutiš našu Aničku.

Bože můj, Otče můj,
Zarmúcený svět můj.
Zarmúcené všecko
To moje srdečko.

Dost sem sa nachodil
Po Uherskej zemi,
Ešče sem neviděl
Malovanej ženy.

Neviděl, neviděl,
Ale vidět budu,
Tepru ju malířé
Malovati budú.

Jiné čtení.

Co by se propadlo
Kroměřížský bahno!
Co sem se nachodil
Za mó miló darmo.

Co sem se nachodil
A našlapal blata,
Předc sem tě nedostal,
Galanečko zlatá.

Co sem se nachodil,
Našlapal kamení,
Předc sem tě nedostal
Svoje potěšení.

224. Láska bývalá.

Z Březnice. Erb. III. 65.

skova-la se pod kamé - ní.

Bylo lásky, už jí není, /
Skovala se pod kaméní.

Nevykope, nevyoře,
Už jí žádný nespomůže.

Pod kaméní pod široké,
Už jí žádný nevykope.

225. Útěcha ve vězení.

zle neby-lo, že tam za mnú chodi-lo mo-je po-tě-še - ní.

Byl sem ve vězení tři leta pod zemí,
A mně tam zle nebylo, že tam za mnú chodilo
Moje potěšení.

226. Pláňka a sladké jabko.

Z Komně.

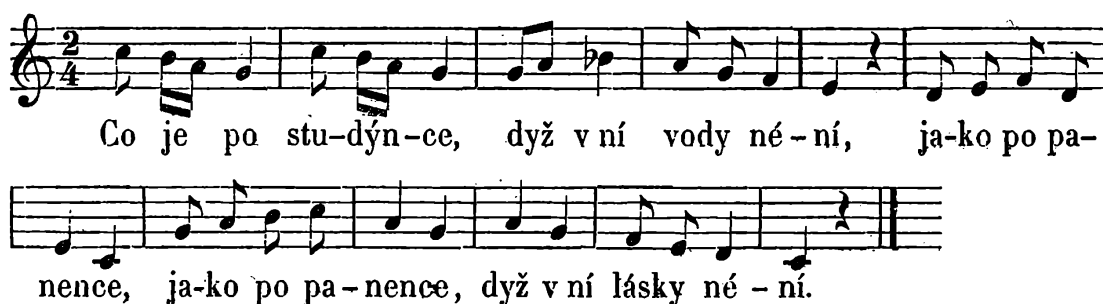
Co je mně po tobě,	Já sa jí nenajím,	To sladůnké jabko
Že ty chodíš ke mně,	Ona mňa nespasí.	Do truhly si skovám,
Dyž ta mé srdečko	Nachod sa k nám, nachod,	Tu kyselú pláňku
Nemiluje věrně?	Ty kyselá pláňko,	Kamarádkám rozdám.
Co je mně do tebe,	Až sa mně nadhodí	
Do tvej pěkněj krásy?	To sladůnké jabko.	

Jiné čtení.

Z Ujezda u Vizovic.

Zpívala bych sobě,	Co je mňa po tobě	Vesele, vesele,
Ale hrubě nesmím,	Po tvojej podobě,	Třeba sa zle děje;
Dyž moje srdenko	Co mňa do tvej krásy,	Srdečko v zármutku,
Za milůnkým teskní.	Dyž ty pro mňa nejsi.	Huběnka sa směje.
Zpívala bych sobě,	Pila bych, jedla bych,	Mé srdenko, srdce,
Synečku, o tobě;	Chleba sa mně nechce,	Biješ ve mně prudce,
Pomyslela sem si,	Než toho synečka,	Ležíš jako skála,
Co je mňa po tobě.	Co je v Novém městě.	Dycky bych plakala!

227. Bezceňa.

Co je po studýnce,	Co je po vodince
Dyž v ní vody není?	Co teče kolajó!
Jako po panence, :/	Jako po panence,
Dyž v ní lásky *) není.	Dyž mně o ňu lajó.

*) k ní chutí.

228. Nenemilý častý příchod.

Co pak je ti mo-ja mi-lá těžko, že já chodím pod okyn-ko
často? Né-ní, né-ní, né - ní, můj sy - nečku věr - ný.

Co pak je ti moja milá těžko,
Že já chodím pod okynko často?
»Není, není, není,
Můj synečku věrný.«

229. Příčina závist.

Zc Žebětína u Brna.

Co pak k nám synečko ce-lé tédeň nendeš? A dež já k vám přendo,
te mně nevu - tevřeš.

Co pak k nám synečko Ne tak na ramýnko
Celé tédeň nendeš? Jako na srdečko,
»A dež já k vám přendo, Abech ti poznala,
Te mně nevutevřeš. ¹⁾« Hezké šohajíčko. ³⁾

Černý voči hledět,
Tvý tvářička mluvit,
Kdo tobě zbraňuje
Před te naše chodit?

Přendi k nám synečko Já mosím, synečko,
Dneska večír chvílko, Dneska všecko vědět,
Tvó krásnó hlavěno Proč tvý černý voči
Vlož na mý ramýnko. ²⁾ Nechcó na mně hledět.

Zbraňujó, zbraňujó
Mojí kamarádi,
Tebe mně nepřijó,
Sami be ti rádi.

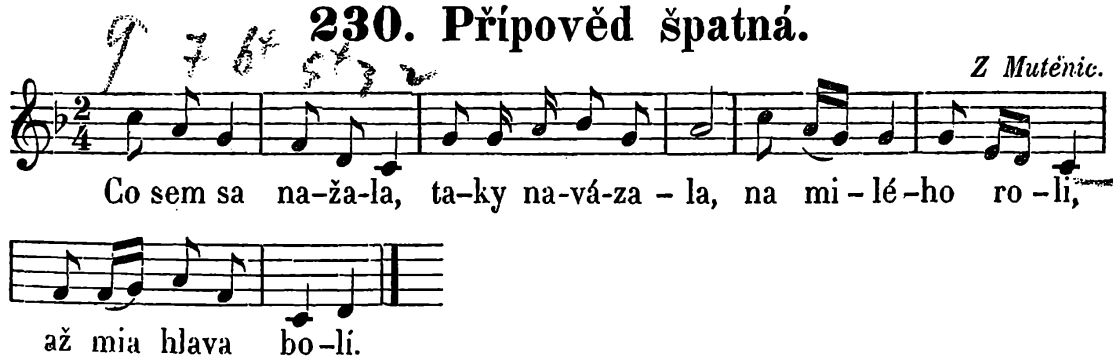
1) Co bech ho vás dělál,
Dež za mnó nevendeš?

2) A já vložím tobě
Hlavo na ramýnko.

3) Hlavo na ramýnko,
Roko na hlavičko,
Co pak se to stalo,
Hezké šohajíčko?

230. Přípověď špatná.

Z Mutěnic.

Co sem sa na-ža-la, ta-ky na-vá-za - la, na mi - lé - ho ro - li,
až mia hlava bo-li.

Co sem - sa nažaua
Taky navázaua,
Na miuého roli,
Až mia huava bolí!

Nemíniu's sa ženit,
Moheu's nezačínat,
Mohli sa mně s tebú
Ludé nevysmívat.

»Jestli to musí byt,
Že si ta musím vzít,
Dyž na ta pohlednu,
Dycky ta budu bit.

231. Klášterník.

Z Mikulčic.

Co si myslíš mo-ja miuá semnu u-či - ni-ti? snad si myslíš

své panenství semnú za-ta - ji - ti.

Co si myslíš moja miuá
Semnú učiniti?
Snad si myslíš své pa-
nenství
Semnú zatajiti?

Šaty šijú, vuasy řezú,
Kabát oblekajú,
Principie, breviáře
Na stůu předkuadajú.

Vysedua si do druhého,
Viděua z růže květ:
Ach Bože můj najmilejší,
Snad skočím proňho
hned.

A já mosím, moja miuá,
Do kláštera íti,
Tam mně daua paní
mamka

Vysedua si do okénka,
Viděua miuého:
Ach Bože můj najmilejší,
Snad skočím pro něho.

Vysedua si do třetího,
Viděua Mišenku,
Měu on očka upuakané
Jak zrauú višenku.

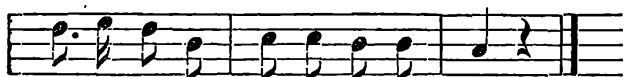
Černé šaty šíti.

232. Nesmutná.

Erb. I. 131.

Co ten ptáček ja-ra-báček nad ná-mi lí - tá? Co to ne-se

za novinku, že nic ne-ří - ká?

Co ten ptáček jarabáček
Nad námi lítá?
Co to nese za novinu,
Že nic neříká?

Nese, nese novinečku,
Ale takovou,

Že mi ze všech nejmilejší
Chodí za jinou.

Dyž si chodí, ať si chodí,
Já o něj nedbám,
Pro něj smutek neponesu,
Ani ho nemám.

233. Svědectví.

Z Pavlovic.

Co to děvče po-vi-dá? na syne - čka svědčí, že on za-bil
je-le-na v Bo-le-hrad-ské se-či.

Co to děvče povídá?
Na synečka svědčí,
Že on zabil jelena
V Bolehradské seči.

Ei nebyl to jelínek,
Byly to dvě laně;
Nepovídej má milá,
Nepovídej na mne.

234. Otázky.

Ze Slavíkovíc.

Co to máš dě-večko, co to máš za krásu? dyž na tě pohlednu,
ce-lý se za-třasu.

Co to máš, děvečko,
Co to máš za krásu?
Dyž na tě pohlednu,
Celé se zatřasu.

Co to máš, děvečko,
Co to máš za ruce?
Dyž za tebou přindu,
Domů se mně nechce.

Červené šáteček
Vyšité harasem.
Co to máš, děvečko,
Co to máš za ňadry?

Co to máš, děvečko,
Co to máš za líce?
Dyž na tě pohlednu,
Zabolí mě srdce.

Co to máš, děvečko,
Co to máš za pasem?

Dvě červený jabka,
Aby mně nezvadly.

235. Ohledy.

Z Polešovic a z Moravičan.

Čej to pachole v noci chodí, čej to pachole v noci chodí,
a dobré li-di ze sna budí, a dobré li-di ze sna budí?

Od Hranic ze Zbrašova.

Číž to pachole po vsi chodí, a dobré li-dí ze sna budí,

a dobré li-dí ze sna bu - dí.

Čej to pachole v noci ¹⁾ chodí, /
A dobré lidi ze sna budí? ²⁾

Čej by bylo? Běhavkovo, ³⁾
Chodí pod okno Planetovo.

Přinda pod okno zabubnuje:
Stávej Kačenko, stavej hore. ⁴⁾

Nač bych já ti k vůli stávala,
Svou postelku barouchala? ⁵⁾

Na mý postelce drahé šaty,
Já si ich nesmím barouchati.

Běž, synečku, podle řádu,
Kde ti lidé k vůli stanou.

Ja stanou, stanou, ale málo,
Přindi synečku zejtra ráno.

Zejtra ráno, na poledne,
Až se mé srdce rozpomene.

1) po vsi.

2) že děvčata ze sna budí.

3) A či by bylo? Draholovo,
Chodí pod okno Homolovo.

4) Staň má milenko srdce moje.

5) A já bych stala, hrubě nesmím,
Naše mně laj, nač já myslím.

A já nemyslím na nic zlého,
A na Janka Draholovýho.

Janiček má páví pírká,
Visijó mu na ramýnka.

Aj jedno bílý, dvě červený,
To je Lizenčino potěšení.

Z Dubenek P.

Čí to pa-cho-le v noci cho-dí, čí to pa-chole v no-ci chodí,

že dobré li-di ze sna budí, že dobré li-di ze sna bu - dí.

Čí to pachole v noci chodí,
Že dobré lidi ze sna budí?

Čí by bylo než Hlavačkov? ¹⁾
Chodí pod okno Kučerovo.

Spíšli Nanyňko, nebo nespíš?
Nebo ty mně odevřit nesmíš?

Já bych ti ráda odevřela,
Dyby mě hlava nebolela.

Šak tě nebolí jak se děláš,
Jen že v srdéčku jinšího máš.

Z Krasonic.

Čí to pa - chole po vsi chodí, že dobré li-di, že dobré

li-di se sna bu - dí.

Cíž to pachole po vsi chodí,
A dobré lidi ze sna budí?

Nač bych já tobě otvírala?
Dyž tebe miluje panna jiná.

A či by bylo? rychtářovo;
Chodí pod okenko Tomečkovo.

Mně nemiluje žádná inší,
Leda ty Františko nejmilejší.

Tluče na okno i na dvěři:
Pod' mi má Františko pod', odevři.

236. Nevidaný.

Z Mikulčic od Hodonína. Zp. I. 91. 141. 328.

Černá hora, bíuý les,
Ej černá hora, bíuý les,
Ej kdo miuého viděu dnes?

Kamarádko má miuá,
Nechaj ty ho a i já,
Nech sa šelma potúuá.

Kdo ho viděu, nech poví,
Nech mia huava nebolí.

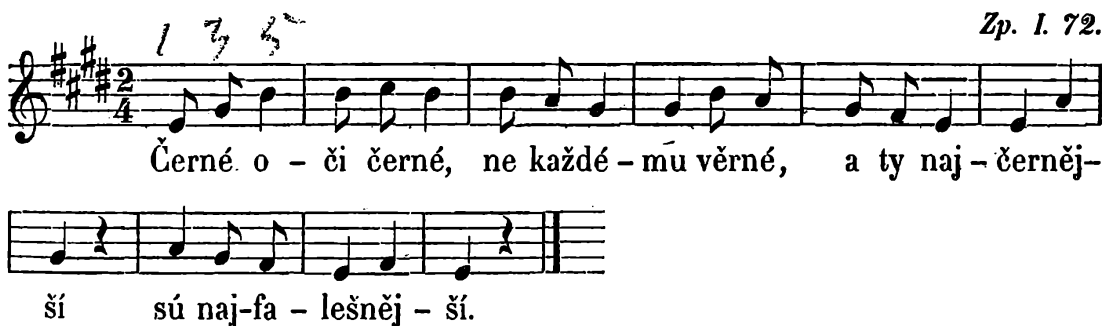
Pomine ho túuání,
Pod okénkem stávání.

Kamarádka viděua,
Pověďet mně nechceua.

Pomine ho aj tanec,
Nebude už muádenec.

237. Vřezání se do srdce.

Zp. I. 72.

Černé oči černé,
Nekaždému věrné,
A ty najčernější
Sú najfalešnější.

Černé oči černé
Jako ta trnečka,
Jak ste sa vřezaly
Do mojho srdéčka.

A už sa vřezaly,
Už sa nevyřežú,
Už to mé srdéčko
Na poly rozřežú. *)

*) Pokad mé sardenko,
V poly nepřerežú.

Od Podivína.

po hed-bavnej šnuře.

Oře šohaj, oře	Hedbávná šnurečka	Požčaj mně šohaju
V zeleném úhoře,	Velice tenúčka,	Požčaj mně nožíčka,
Popuščá koničky	Zařezala se mně	Nech já si vyřežu
Po hedbavnej šnuře.	Do mého srdečka.	Šnúrku ze srdečka.

Od Brna.

bávné šnúře.

Vuře šohaj, vuře	Nevěř milá nevěř,	A zahynuli já,
V zeleným hóhoře,	A šak nemáš kemo,	Zahyneme vobá,
Pohání koníčka	Šuhajek falešné	Jenom nás položte
Po hedbávné šnúře.	Pojede na vojno.	Do jednoho hroba.
Ta šňura hedbávná	Debech měla koňa,	Do jednoho hroba,
Na pole strhaná,	Sama bech s něm jela,	Do jedné trohlíce;
Nevěř milá nevěř,	Aspoň bech viděla	Bodó vo nás plakat
Šak je láska planá.	Kde bech zahynula.	Bestrecké děvčice.

238. Fiala, ořeší.

Erb. I. 71. Zp. I. 146. 151.

nenko tr-ha - la.

Červená, modrá fiala,
Kdes ju panenka trhala?

Trhala jsem ju na mezi,
Je tam fialy až leží.

Trhala sem ju na lóce,
Zabolelo mě mé srdce.

Utrhla sem jí práteček,
Tobě, synku, za klobóček.

Utrhla sem jí kytečku,
Tobě, synku, za čepičku.

Jiné čtení.

Červené modré ořeši,
Kdo mně srdečko potěší?

Potěšilby ho Janíček,
Ale mu nedá tatíček.

Zarmútí mně ho ledakdo,
Potěšilby ho nemá kdo.

Podobné čtení svadební.

Od Příbora.

Ořeši, moje ořeši,
Hdož mne srdečko potěši?

Už moja mati tvrdo spi,
O mojem veselu něvi.

Zarmuti mi ho leda hdo,
Potěšiti ho něma hdo.

O hdyby ona věděla,
Potěšit by mne musela.

Ach potěš mi ho sam Bože,
Dy už maměnka němože.

239. Nevěrná.

Ze Šlapanic a Dřevohost. Zp. I. 143. 229. Erb. I. 80.

Čer-ve-ná rů-žičko, proč se ne - rozví-jáš? fa-lešný synečku

proč k nám ne - chodíváš, proč k nám ne - cho-di-váš?

Červená růžičko,
Proč se nerozvíjáš?
Falešný synečku,
Proč k nám nechodíváš?

Jako dvě holubi,
Jako dvě hrdličky,
Dávali sme sobě
Falešné hubičky.

Až bude ohláška
Na Vážanské fáře,
Až nám ten pan falář
Štóló ruce sváže.*)

»Dybych já k vám chodil,
Ešče bys plakala,
Červeným šátečkem
Oči utírala.«

Falešný šohaju,
Jako falešný klíč,
Neodemkneš ty mně
Mého srdečka víc.

Až ručenky sváže,
Až nás spolu sezdá,
Teprv budu věřit,
Že budu žena tvá.

Proč pak bych plakala,
Dyž mě nic nebolí?
Milovali sme se
Jako dvě holubi.

Falešný šohaju,
Falešná tvá láska,
Nebudu ti věřit
Až bude ohláška.

Tvému bratru švagře,
Matce panímámo,
Budu jí líbávat
Ruce každý ráno.

Ruce každý ráno
A nohy každý deň,
Budó lidi věděť
Že sem jí byl hoden.

*) Až bude ohláška
Na Šlapanské fáře,

Teukrát budu říkat
Tvému bratru švagře.

240. Vyznání.

Z Bělé.

Či's nebyl do - ma či's krmil ko - ňa, - či ti ma - cička ně - da -
la? a - le - bo ci in - ša ta dzěvucha mil - ša cestečku za - stu -
po - va - la.

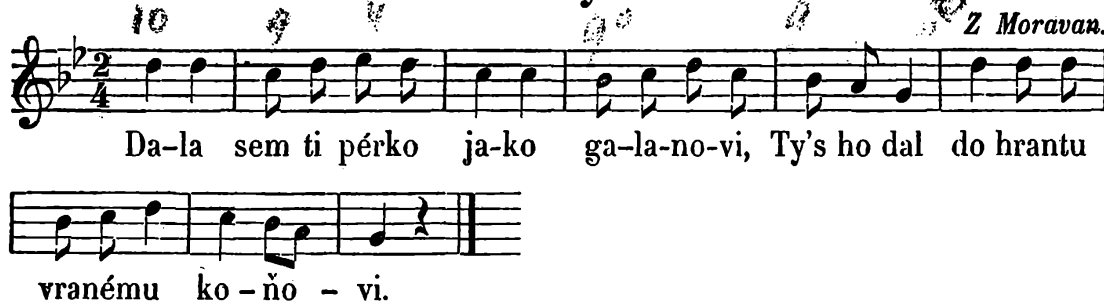
Či's něbyl doma,
Či's krmil koňa,
Či ci macička nědala?
Alebo ci jinša

Ta dzěvucha milša
Cestečku zastupovala?
Měl jsem ja koňa
Baj sem byl doma,

Baj mně macička kazala;
Ale že mi jinša
Ta dzěvucha milša
Cestečku zastupovala.

241. Výčitka.

Z Moravan.

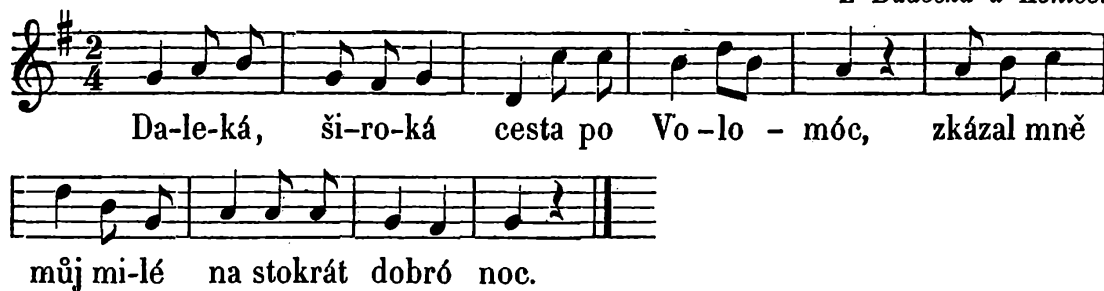
Da - la sem ti pérko ja - ko ga - la - no - vi, Ty's ho dal do hrantu
vranému ko - ňo - vi.

Dala sem ti pérko
Jako galanovi,
Ty's ho dal do hrantu
Vranému koňovi.

Dala sem ti pérko,
Ješče ti jedno dám,
Teprv se tě zeptám,
Budešli chodit k nám.

242. Pravá příčina.

Z Budějka u Konice.

Da - le - ká, ši - ro - ká cesta po Vo - lo - móc, zkázal mně
můj mi - lé na stokrát dobró noc.

Daleká, široká
Cesta po Volomóc,
Zkázal mně můj milé
Na stokrát dobró noc.

A já mo děkojo
Z jeho dobré noce,
Že se nevespale
Moje černý voče.

A co pak dělale,
Že se nevespale?
Čekale milýho
Až do dně bílýho.

Deň bílé Jož vešil,
Seneček nepřešil;
Snad ho voda vzala,
Lebo na vojno šil.

Voda ho nevzala,
Na vojno se nedal,
Jenom že své milé
Včera vypovídal.

243. Odkad darmo?

Darmo's dceruško, darmo's dá-va-la pěkný rozmaryn, kdes ho
bra-va-la pěkný rozmaryn, kdes ho bráva-la.

Darmo's dceruško, darmo's dávala,
Pěkný rozmaryn, kde's ho brávala?

Brávala jsem ho v naší zahrádce,
A ty's ho dával jinej galánc.

244. Předsevzeti.

Z Nov. Hrozenk.
Dávno si já modlit-bičku skládám,
A-by přišel sta-ro-dá-vní ga-lán, } kte-rého já rá-da mám.
Které-ho já ve svém srdci nosím, }

Dávno si já modlitbičku skládám,
Aby přišel starodávni galán,
Kterého já ve svém srdci nosím,
Kterého já ráda mám.

A když ta já synku nedostanu,
Udělám si ve svém srdci ranu,
Já se vdavat nebudu,
Radši pannu zůstanu.

245. Nedomilá.

Ze Slavíkovice a z Bilovic u Hrad.

Dej mi panen-ko rozma-rý-nu, dej mi panen-ko rozma-rý-nu,
ať pod okénkem ne-za-hynu.

Dej mi panenku, rozmarýnu, :/
Ať pod okénkem nezahynu. :/

Nasela sem ho záhoneček,
Vyvila sem ho na věneček. *)

Nasela sem si ešče druhý,
Vykutaly ho vaše kúry.

Nasela sem si ešče třetí,
Vytrhaly ho vaše děti.

Počkej synečku u našich vrat,
Až nám rozkvete karafiát.

Karafiát a boží dřevce,
Měla sem synka, už mě nechce.

*) jiný dálejšek :

Vyvila sem ho na věneček,
Už mně vypovídá syneček.

Když vypoví, ať si vypoví,
Šak só ješče mládenci jiní.

A vypověďa vypověďel,
Včera na večir s jinó seděl.

Aj kamarádko moja milá,
Tvůj šohajek za mnó chodívá.

A udělě si jak se ti zdá,
A šak já něsu závistivá.

Dyž nevidím nic neříkám,
A když uvidím smutně vzdychám.

Jiné čtení.

Kamarádko spravedlivá,
Tvůj milé za mnó chodívá.

A já nevím mámlí ho chcet,
Lebo s tebo za dobry bet.

Dělě sobě jak se ti zdá,
Kamarádko spravedlivá.

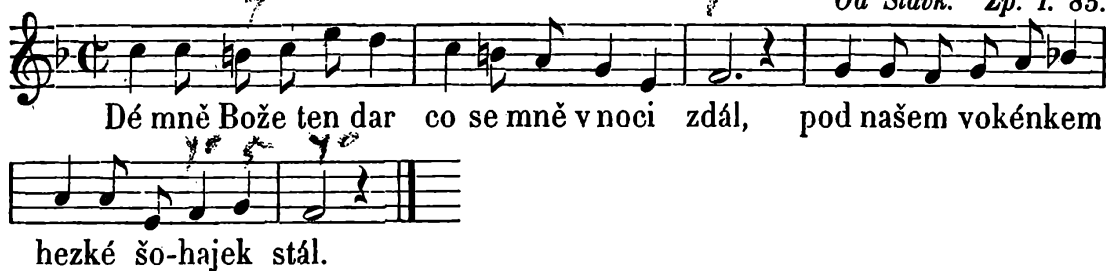
Dyž nevidím nic neříkám,
A dyž vidím smutně vzdychám.

Chodí zhůru, chodí dolů,
Okolo našeho domu.

A na mně se nepodívá;
To je lítost, sestro milá!

246. Dar ve snách.

Od Slavk. Zp. I. 85.

Dé mně Bože ten dar Hezké šohajínek,
Co se mně v noci zdál, Bylo mu Martinek,
Pod našem vokénkem Co se mně naprosil
Hezké šohajek stál. ¹⁾ O zlaté prstýnek! ²⁾

O zlaté prstýnek,
O zelené vínek,
Abych mu ho dala,
Že je hodné synek.

1) Že mě můj šohajek,
Na rukó pěstoval.

2) A on mně zavoněl
Jako rozmarýnek.

Dej mně Bože synka,
Co na cimbál břínká,
Aby mně zabřínkal
Stoja u okýnka.

Dej mně Bože synka,
Co na cimbál břínká,
Aby ze mně byla
Dobrá hospodyňka.

Čtení jiné.

Dej mi Bože ten dar	Černojoký synek	Dyby tě synečku
Co se mi v noci zdál,	Jako rozmarýnek,	Z kameňa tesali,
Černojoký synek	Jakby ho maměnka	Tak tě nevytešó
Před naším oknem stál.	Vyvinula z plinek.	Jak tě vychovali.

247. Odpadlý od srdce.

Od Hodonina.

2

Dívča, dívča la-što - vi - čka, }
 Ví-dal sem ta od ma - li - čka, } a eš-če ta ko-lé-ba - li

a už ta mně slu-bo-va - li.

Dívča, dívča laštovička,
 Vídal sem ta od malička,
 A ešče ta kolébali
 A už mně ta slubovali.

»Šohaj, šohaj laštovička,
 Odpadel's mi od srdečka,
 Jak od srdca tak od lásky
 Jak to jabko od halúzky.

248. Rozmarýn a chladná voda.

Z Osvětlan. Zp. I. 147.

3

Do-li-na, do-li - na, ma-lá do - li-neč - ka, jak mně za-

vo-ně-lá, jak mně za-vo-ně-la přespolní děveč - ka.

Dolina, dolina,
 Malá dolinečka,
 Jak mně zavoněla
 Přespolní děvečka!

Ani mně nevoni
 Rozmarýn vonička,
 Jak mi zavoněla
 Přespolní děvečka.

Čtení jiné.

Ani mně nevoni
 Z rozmarýnu věnec,
 A jak mně zavoněl
 Přespolní mládenec.

Studená rosenka
 Tej noci padala,

Když sem za synečkem
 Dvěře zavírala.

Studená jako led,
 Nemožu zapomnět,
 Nemožu synečku,

Sivý holubečku,
 Na tebe zapomnět.

Už sem zapomněla
 Na koho sem chtěla,
 Na tebe, synečku,
 Leda bych musela.

Jiné čtení z Vizovic.

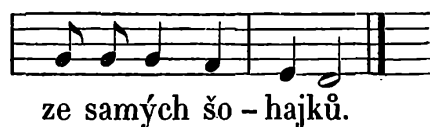
(Náp. č. 194).

Vyptala sem si
Od své maměnky
Svobodu,
Abych chodila

Do studenečky
Pro vodu.
A v tej studence
Chladná voděnka

Jako led,
Nemožu na tě
Mé zlaté dítě
Zapomnět.

249. Věž a kaplička.

Dolina, dolina
Níže Nových Zámků;
Vystavjali vežu
Ze samých šohajků.

Toho najmladšího
Až na hore dali,
Pěknú makověnku
Z něho udělali.

Ta naša Anička
Na kolena padla,
By jí makověnka
Do fěrtúška spadla.

Jiné čtení.

Dolina, dolina
Níže Nových Zámků;
Stavjá tam kapličku
Ze samých šohajků.

A mého milého
Až na hore dali,
Aby moje očka
Naňho pohlédaly.

250. Počítání.

Z Metyl.

Dolino dolino,
Dolinečko malo,
Co sem se nachodzil
Za dzěvčotkem darmo.

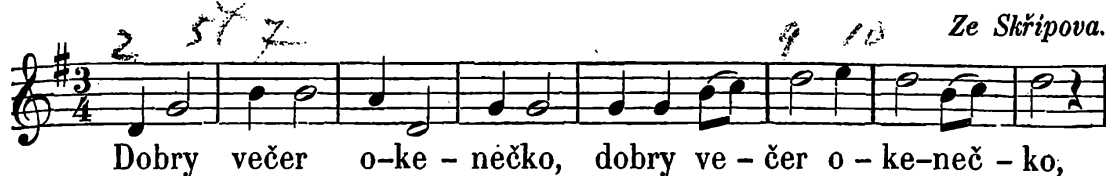
Sporachuj, dzěvečko,
Sporachuj to sobě,

Kela jo chodničků
Udzělal jsem k tobě.

Dyby sem jo měla
Chodničky rachovač,
Musela by sem jo
Lokajička chovač.

Nětak lokajička,
Ale pisarička,
Aby mně spisoval
Falešne slovečka.

251. Sloužení dvěma.

Z Libošťe u Příbor.

Dobry večer okenečko,
Tam stavalo me srdečko.

Tam stavalo a něbudě,
Že můj milý povandruje.

O listěčku livendovy, ¹⁾
Po tobě mne hlava boli.

Hlava boli, srdce tuži,
Že můj milý dvěma služi.

Hlavo něbol, srdce nětuž,
A můj, milý dvěma něsluž.

Buděšli ty dvěma služít,
Něda ti Bůh světa užít. ²⁾

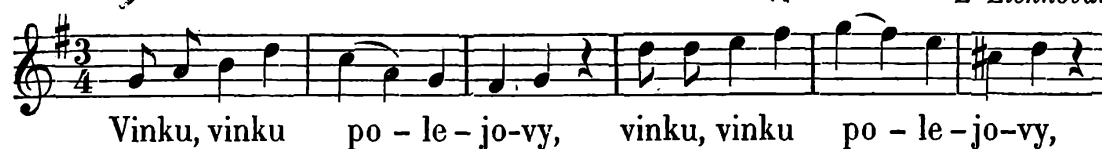
Ani s jednu, ani s druhu,
Ani se svu roztomilu.

Ani se svu najmilejší,
Kera je ti najvěrnější.

1) Vinku rozmarijanovy.

2) Něbuděš mocť lasky užít.

Jiné čtení a pěni.

Z Lichnova.

Vinku vinku polejovy,
Jak mne pod nim hlava boli!

Hlava boli, srdce tuži,
Že můj milý jinší služi.

Jinší služi, ba i budě,
Ež mne zaňho haňba budě.

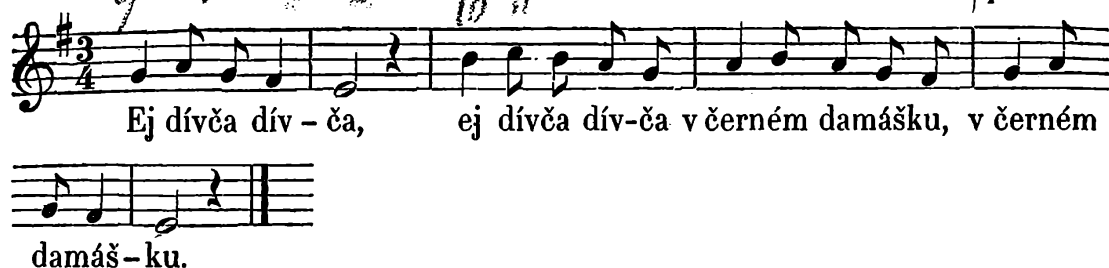
Sednul za stůl a zaplakal:
Vrať mi mila co sem ti dal.

Vrať mi mila co je meho,
Ja ti vratim co je tveho.

Vrať mi milý můj věneček,
Ja ti vratim prsteneček.

252. Domluva.

Z Rohatce u z Komně. Zp. I. 329.

Ej dívča, dívča
V černém damášku!

Ten rozmarýnek
On pěkně voní;

Zedral bych boty
Třebas i troje.

Neprocházej sa
Po mém salášku.

Kdo po něm chodí,
Pán Bůh ho skloní.

Ej hora, hora,
Vysoká hora!

Ten můj salášek
Velice drahý.

Ej dívča, dívča,
Sto ďáků v tobě!

Pověz děvčico
Budešli moja?

Každá ovečka
Za dva tolary.

Zedral sem boty
Chodáci k tobě.

Ej budu, budu,
Ale to ne věil;

Ej dívča, dívča
V černém domíně!

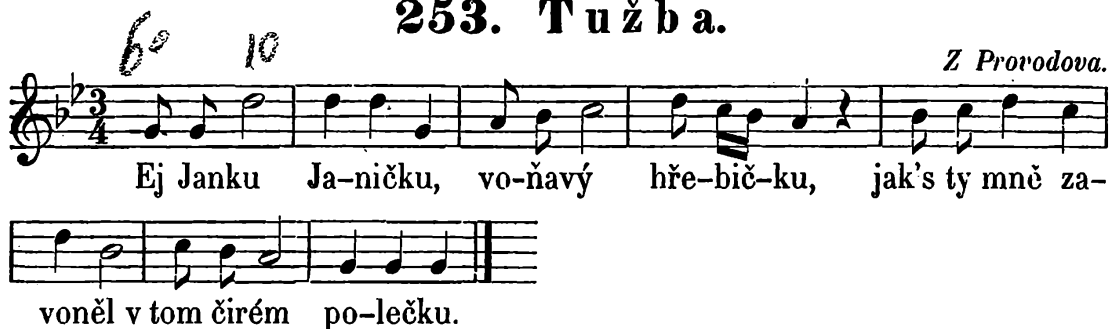
A dybych věděl
Že budeš moja,

Počkej šohajku,
Až si podívčím.

Neprocházej sa
Po rozmarýně.

253. T u ž b a.

Z Prorodova.

Ej Janku Janičku,
Voňavý hřebičku,
Jak's ty mně zavoněl
V tom čirém polečku!

To moje srdenko
Tak si hořekuje,
Že si ledakoho
Věrně zamiluje.

To moje srdenko
Tak ve mně buchoce,
Jako ta ryběnka
V hlubokém potoce.

254. L á s k a.

Z Kužel. Zp. I. 84.

Ej lásko lásko, ty nejsi stálá,
Jako voděnka mezi břehama.

Voda uplyne, láska pomine,
Jako listek na rozmarýně.

Vystavím klášter mezi horama,
Tam budu bývat bez milována.

Bez milována tam budu bývat,
Nedám sa věcej panenkám klamat.

Čtení jiné. Náp. 253.

Lásko, milá lásko,
Kde tě lidi berú?
V zahradách nerůsteš,
V poli tě nesejů.

»Mne v poli nesejů,
Já se sama rodím,
Mezi mládencama
A pannama chodím.«

255. Výhrůžka.

Ze Studenky.

Ej pravim synku, pravim to-bě,
Es-li ci je zle, naprav so-bě, } ja sem sobě u-mi - ni-la,
a-by sem cě o-pu - sci-la.

Ej pravim synku, pravim tobě,
Esli ci je zle, naprav sobě.
Ja sem sobě uminila,
Aby sem cě opuscila.

Milovalach cě z upřimnoscí,
Podezřelach cě v něpravoscí;
Pomni, synku, pomni na to
Že cě pan Bůh stresce za to.

Smutny budzěš, plakač budzěš,
Dy mne s inšim vidzěc budzěš,
Jak se budzěm namluvaci
A z tebe se vysmivaci.

A jak ja půjdu do kostela,
Přes tve srdečko půjdzě střela,
Půjdzě střela, litovani
Pro falešne milovani.

A jak ja budu u oltáře,
Tam nam pan farař ruce svaže;
Svaže nam jich z puhej lasky,
Rozvaže nas Bůh něbesky.

A jak půjdu od oltáře,
Svič ty měsíčku, jasna zaře,
Jasna zaře i slunečko,
Pocěš Bože me srdečko.

256. Nebolest.

Z Osvětman.

Ej si-vé vo-ly, si-vé vo-ly, co mě hla-věnka tu-ze bo-lí,
tu-ze bo - lí.

Ej sivé voly, sivé voly,
Co mě hlavěnka tuze bolí!

Ej bolí, bolí, pobolívá,
Že mně děvčinka vypovídá.

Ej dyž vypoví, bude jinší,
Bude děvčinka upřímnější.

Ej dyž vypoví, bude jiná,
Bude děvčinka bohumilá.

257. Či vina.

Z Milotic.

Eš-če je - dnú eš-če jednu za svú milú půjdu, co jsem si za-

mi-lo-val, to mi-lo-vat budu.

Ešče jednu- za svú milú půjdu,
Co jsem si zamiloval, to milovat budu.

Miloval jsem s černýma očima;
Esi ta nedostanu, či to bude vina?

Čí by byla, leda, šohaj, tvoja,
Chodíval's k nám tři leta, nepromluvil's slova.

258. Nepotěšilý.

Z Pavlovic. Erb. I. 176.

Eš-če se já podívám k tem Pavlovským zahra - dám, es-li

je tam ešče čer-no - o-ké děvče, já si na ně za-vo - lám.

Ešče se já podívám
K tem Pavlovským zahradám.
Ešli je tam ešče
Černooké děvče,
Já si na ně zavolám.

Ani ho tam nevidím,
Ani ho tam neslyším;
A to sám pán Bůh ví, :/
S kým se já včil potěším.

259. Zpěv známka.

Z Rohatce.

Eš-če si zazpí - vám, eš-če si zazpívám za humny na

me-zi, za hum-ny na me - zi.

Ešče si zazpívám
Za humny na mezi;

Učuje mia milý
Seda při večeri.

Seda při večeri
Hlavú k okenečku:

Poslúchaj mamičko
Moju frajerečku.

Poslúchám, poslúchám,
Ale nevím kerú.

Poslúchaj, mamičko,
Súsedovu dceru.

Jiné čtení z Věterova.

Dyž já si zazpívám
Na Věterském poli,
Můj hlásek udeří
Na Lovecké zvony.

Na Lovecké zvony,
Na ty bílé domy,
Na ten nejbčlejší,
Kde je nejmilejší.

Dyž já si zazpívám
Za humnem na mezi,
Můj hlásek udeří
Milému do dveří.

On ide k večeri,
Okenko otvírá:

Poslyšte mamulko,
Galanečka zpívá.

Zpívá, synku, zpívá,
Šak ví pán Bůh kerá.
To mamulko zpívá
Má galanka věrná.

260. Žena a družka.

Erb. II. 104.

Fa-leš-né synečku, ty mně rmó-tíš!
Ty mně to srdečko darmo trá - pís! } dřívě's mně slibo-val
že budu tvá, včilka mně po-vidáš: né-ni mo-žná.

Falešné synečku, ty mě rmótíš!
Ty mně to srdečko darmo trápíš!
Dříve's mně sliboval že budu tvá,
Včilka mně povídáš: není možná.

»Dyž sem si tě nevzal za ženičku,
Vyvolím si tebe za družičku.«

O to ti můj milé nebudu stát, ¹⁾
Nemohla bych pro plač věnců podat. ²⁾

Pro plač věnců podat, před kněza jít,
Pro falešnou lásku ³⁾ musím umřít.

O to jenom prosím šohajíčku,
Při mém umírání rozži svíčku! ⁴⁾
O to tebe prosím, bys při mně stál,
Můj bledý vočenka zaklačoval.

³⁾ Od velké žalosti.

⁴⁾ Při mém umírání rozži svíčku,
Klekní a modlí se za dušičku.

aneb:

Aby se ta láska zapálila,
Modrým plamýnečkem vyhořela.

1) Toho nesmíš milý po mně žádat.

2) Za družičku tobě nemožu byt,
Nemohla bych od žalu perka uvít.

261. Čáry.

Ol. 190. 352.

Fi-a-lo modrá, fi - a-lo modrá, dávno sem tě zna-la,
dávno sem tě zna-la.

Fialo modrá, Čarovaly mu Ve dně jich viděl,
Dávno sem tě znala! Moje modré voči; Šel za nima v noci.

Když sem milému
S tebou čarovala.

P o d o b n á.

ča-ro-va-ly.

Polajko, polajko,
Dávno sme sa znaly,
Keď sme šohajovi
Spolu čarovaly.

Čarovaly tobě
Moje černé oči,
Keď's jich viděl ve dně,
Musel přijít v noci.

Čarovala tobě
Má bílá hubička,
Keď ti ščeбетала
Jako laštovička.

Nečarovala sem
Ani má mamička,
Než mu čarovaly
Mé černé očička. ¹⁾

1) Jiný dálejšek:
Čarovala sem mu
Na dva ostré nože,
Už tobě Janóšku
Žádný nepomože.

Žádný nepomože
Ani neporadí,
Půjdeš na zelinky
Do naší zahrady.

Čtení jiné.

Povídají lidé
Že sem čarovala,
Jak živa sem čarů
Ani nepoznaua.

Nečarovala sem
Ani má mamička,
Než mu čarovaui
Mé červené líčka,

Mé červené líčka
A černé očička.

262. Dvou nemožno vzíti.

2p. 1. 96.

abych si vzal o - bě.

Frajeranky moje,
Nezávidte sobě,
Něni mně to možná,
Abych si vzal obě.

A ty modrooká,
Ty čekej do roka,
A ty černoooká,
Hledej si člověka.

Jiné čtení.

Galanečky moje,
Proč ste vy sa bily?
Pro tebja šohajku,
Že sme ta lúbily.

Galanečky moje,
Nezávidte sobě,
Něni mně věc možná
Abych si vzal obě.

Jednu sobě vezmu,
Druhá mně ostane;
Ja Bože, Přehože,
Komu sa dostane!

263. Neveta.

Od Napaj.

Hájíčku zelený,
Kdo ta hájit bude?
Myslivca zabili,
Hájného nebude.

Hájíčku zelený,
Kdo ta hájit bude,
Galanečko moja,
Kdo k vám chodit bude?

Ešče sú pacholci,
Co k nám chodívali.

Ešče sú hájící
Co mia hájit budú,
Ešče sú pacholci
Co k nám chodit budú.

Hájíčku zelený,
Už sem ta dohájl,
Galanečko moja,
Už sem k vám dochodil.

Ešče sú hájící,
Co mia hájivali;

264. Předvídané pokoření.

Hlavěnka mě bolí,
Srdečko ve mně hrá,
Že můj šohajíček
Jinó panenka má.

Že se mě naprosí,
Na kolínka klekne,
Nebude na tom dost,
Ješče klobók smekne.

Ať lidi neřekno,
Že jsu Boží muka.

Že jsu Boží muka,
Co na poli stojí,
Že za mnó pacholek
Černovoké chodí.

Jinó panenka má,
Jiné dary nosí,
A já mám nádeju
Že se mě naprosí.

Nesmeké synečku,
Nesmeké klobóka,

Jiné čtení z Březí.

Zp. 1. 98.

Zdoruje mně kdosi,
Lebo já komusi,
Lebo se mne kdosi
Do vůle naprosí.

Do vůle naprosí,
A já neposlechnu,
Až předemno klekne
A klobóček smekne.

265. Zbledlá.

Z Polanky od Klimkovic.

Hnala A - nička kravy, hnala A - nička kravy přes le-sek
ja-bo - ro-vy, přes lesek ja-bo - ro-vy.

Hnala Anička kravy, :/
Přes lesek jaborovy. :/

Dať ji jablečko i dvě:
To maš Aničko sobě.

Vyběh syneček z choja:
Vitaj Aničko moja.

Ona jablečko sjedla,
Jak bila šatka zbledla.

266. Nehněv.

Z Vlachovic.

Hněvaj sa ty, hněvaj, třeba sa po-pukaj, enom když jdeš po-
dle, na okno za-tu - kaj.

Hněvaj sa ty, hněvaj,
Třeba sa popukaj,
Enom když jdeš podle
Na okno zatukaj.

A já nezafukám,
Zavolám hlasitě:
Otevři milunká,
Už jsu na násypě.

267. Marijánek cizým věnovaný.

(Sr. náp. před.) Z Osvětiman.

Hore há - jek hore, ten ze-le - ný hájek, pověz mně ma mi - lá,
kde máš ma - ri - já - nek.

Hore hájek hore,
Ten zelený hájek;
Pověz mně má milá,
Kde máš marijánek?

Já mám marijánek
V zahrádce na hřádce,
Ale ne pro tebe,
Pro jiné mládence.

Pro jiné mládence
Co jsú za horama,
Aby nepravili
Že nemám galána.

268. Nezávada.

Ho-ře je mně ho-ře v tém Komenském dvoře, vy-so-ké kle-nu-tí,
ja žádný tam ne - može.

Hoře je mně hoře	Pro švajcara može,	Dyby byly zámky
V tém Komenském dvoře,	Pro švajcarku nesmí,	Železa štyrského,
Vysoké klenutí,	Přijdi čerte s měchem	Žáden nezabrání
Žádný tam nemože.	Švajcarku si vezmi.	Do dvoru panského.

269. Hoře.

Od Mezř. Val.

Horno mi je horno, už je všechno darmo, už s mojí sy - nečkem
do-se-dá le - dakdo.

Od Vizov.

Horno mi je horno, už je všechno dar-mo, už s mojí synečkem
do-se-dá le-da-kdo.

Horno mi je horno,	Jak živa galána,	Nebudu, nebudu,
Už je všechno darmo,	Jak živa milého, ¹⁾	V tem Ujezdě bývat,
Už s mojí synečkem	A včil s ním posedá	Lebo mně nedají
Posedá ledakdo.	Do rána bílého.	Dobřej vody pít.

Posedá, posedá,	Posedaj, posedaj,
Ledajaká dáma,	Enem mně pokoj daj,
Co ona neměla	Enem sa, dcérečko,
Jak živa galána.	Ze mňa nevysmívaj.

¹⁾ Jak živa galána,
Ani pohůnečka,
Včil mně odlúdila
Mojeho synečka.

Posedá, posedá
Leda šelma bledá,
A mému synečku
Pokoja už nedá.

Měla sem galánů
Jak na trně trnek,
Včil by sa mi zešel
Ledajaký synek.

Měla sem galánů
Jak maku drobného,
A včilej já smutná
Už nemám žádného.

270. Zapomínati těžko.

Hradišću Hradišću
Na dole na blatě,
Nemožu, synečku,
Zapomenót na tě.

Já bych zapomněla,
Dybych jenom mohla,
Dybych tě, synečku,
Vorat neviděla.

Vorát neviděla,
Praskat neslyšela,

Šak bych já, synečku,
Na tě zapomněla.

Dobře je přivykat,
Ale zle odvykat,
Ale ještě horší
Srdečko zamykat.

Já sem si ho zamkla
Na devět zámečků,
Ty's mně ho odemkl
Falešné synečku.

Falešné synečku,
Falešné jsi hrubě,
Že mně ukazuješ
Svó lásku na dubě.

Ten dóbek uvadne,
Lestí z něho spadne,
Tak se. naše lásce
Nekdy koněc stane.

Jiné čtení.

Ty Kojetské hatě
Na vodě na blatě,
Nemožu zapomnět
Můj synečku na tě.

Jedno zapomenu,
Po druhý zpomenu,
Po třetí své líčka
Slzama poleju.

Plakaly děvčátka
Seda u kravárně,
Až se rozlíhaly
Brněnský kasárně.

Jiné čtení.

Karlovické hatě
Na vodě na blatě,
Nemožu zapomnět
Šohajínku na tě.

Bodaj tě šohaju
Bodaj tě nebylo,

Co by mé srdenko
Na tě nemyslilo.
Zapomeneš na mně,
Mé srdenko, snadně,
Dyž su u muziky
Nepohlídej na mně.

Jak bych zapomněla,
Na tvé sladké slova,
Co sme rozprávěli
V našem humně stoja?

Jak je mně tak je mně, Moje potěšení,
Šak mně dobře není, Můj věrný syneček,
Když k nám nesmí chodit Nesmí on šlapávat
Moje potěšení. K našemu chodníček.

Můj starý tatíčku,
Pro Boha vás prosím,
Dovolte si mně vzít,
Co v mém srdci nosím.

Z Komně.

Sami ste si vzali,
Co sa vám líbilo,
Mně si nedáte vzít
Co by mia těšilo.

Dolina, dolina,
Co je po dolině,
Dyž sa my, šohajku,
Rozejít musíme.

V dobrém sme sa sešli Zapomněla bych já,
V dobrém sa rozejdem; Zapomněla lehce,
Kerý na kerého Ale mé srdénko
Spjéše zapomenem? Zapomenút nechce.

Já bych zapomněla,
Dybych jenom chtěla,
Dybych ťa šohajku
Tak ráda neměla. ¹⁾

1) Dybych si, synečku,
Na ťa nemyslila.

271. Nehlásení se.

Chceme my se chceme, a-le po-ta-jemně, ne-znaj sa děvči-co

me-zi ludma ke mně.

Chceme my sa chceme
Ale potajemně,
Neznaj sa děvčico
Mezi ludma ké mně.

Jak sa nemám znáti,
Dyž to lidé vědā,
Dyž tvé černé oči
Dycky po mně hledā?

Čtení jiné.

Z Nové Vsi.

Našeu sem oříšek
Mezi vinohrady;
Pověz mně má miuá,
Mámeli sa rádi?

My sa rádi máme,
Ale potajemně;

Nehuas sa, má miuá,
Mezi ludma ke mně.
Šak sa ja nehuásím,
Ani neraduju,
Pán Bůh ví nebeský,
Či já žena budu.

Nebudešli moja,
Budeš bratránkova,
Přeca budeš v rodě,
Frajirenko moja.

272. Hlásný.

Z Moravan od Kyjova.

Chodí hlásný po dě-di-ně, ve-se-le si prozpě-vu-je, ve-se-le si

prospěvu-je, Krista Pána zve-le-bu-je.

Chodí hlásný po dědině
Vesele si prozpěvuje :/
Krista Pána zvelebuj.

Ach mlč hlásníčku nespívý,

Neb mně usnul můj rozmilý
Na mých rukách pěkných bílých.

Neráda bych ho zbudila,
Neráda mu snu zrušila,
By ho hlava nebolela.

Jiné čtení.

Od Příbora.

Chodi trubač po dědině,
Mileho mi ze sna probudzuje.

Ja sem ho ledva uspala,
Aby ho hlavěnka něbolela.

Ach trubači, nepřetrubuj,
Mileho mi ze sna nepřobudzuje.

273. Kvítí milodějné.

Z Vlachovic.

10 10 9 8 1

Chodi - la po ro - li, tr-ha - la kú-ko-li, aj tu dobro-
mysel, co by šo-haj přišel.

Chodila po roli,
Trhala kúkoli,
Aj tu dobromysel,
Co by šohaj přišel.

Ešče si natrhám
Toho návratníčku:
Navrať sa mně navrať,
Švarný šohajíčku.

Vodívali sme sa
Spolu za ručenky.

Milovali sme sa
Jako dva holubi,
Včil sa mně, synečku,
Tvá láska nelúbí! —

Chodila po hájku,
Trhala polajku,
Trhala, volala:
Pod' ke mně šohajku.

Milovali sme sa
Jak dvě holuběny,

274. Nenáhraďa.

Z Kužel.

Chodí Martin po dědi-ně puača, umřeua mu Ka-te-řinka, Ka-ča,
Ka-te-řinka Ka - ča.

Chodí Martin po dědině puača,
Umřeua mu Kateřinka, Kača.

Ja co je mně po tej Uliance,
Pobija ju uteče k maměnce.

Ja nepuač ty, Martine, Martinku,
Možeš si vzít našu Ulianku.

Lepší byua moja nebožčička,
Sčebotaua jako uaštovička.

275. Hledač.

Zp. II. 112.

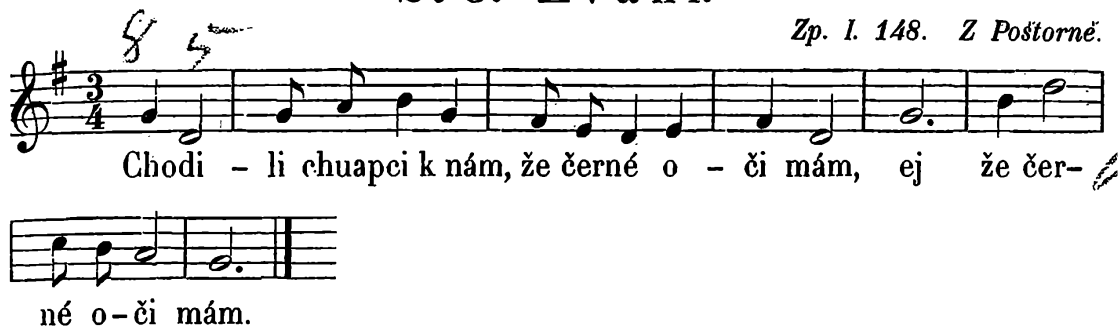
Chodí syneček okolo voza,
Jako by hledal kósek železa.:/

Kósek ¹⁾ železa, kósek ²⁾ litiny,
On chce oklamat švarné divčiny.

1) netak 2) ani.

276. Z v á n í.

Zp. I. 148. Z Poštorně.

Chodili chuapci k nám,
Že černé oči mám.

Nechod tam šohaju,
Rády ta nemajú.

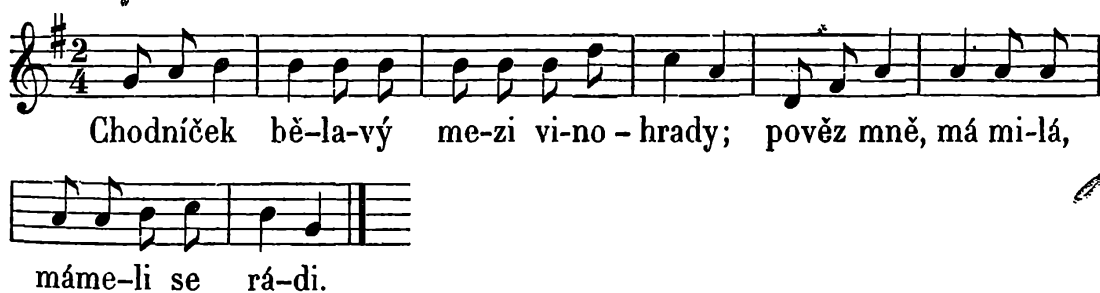
Ale už nechodá,
Chodá do Močiduan.

Chodte chuapci, chodte,
Víněčko k nám neste.

Močiduanské panny
Černé oči majú.

Náš tata ho lúbjá,
Oni vám mia slúbjá.

277. Veta za vetu.

Chodníček bělavý
Mezi vinohrady;
Pověz mně, má milá,
Mámeli se rádi.

„Co pak si ty myslíš,
Že já tě mám ráda?
Já se ti vysměju
Stúpna ti za záda.“

A co si ty myslíš
Že já tě mět mosím?
Takové panenky
Pod špalíčkem nosím.

278. Odveta.

Ze salaše u Březnice.

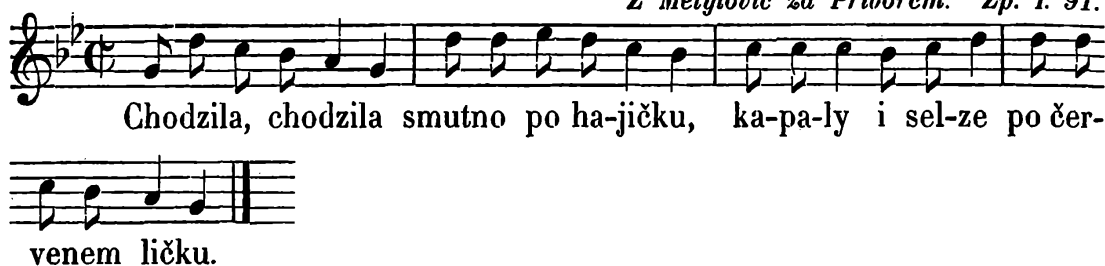
Chodíval sem přes lavečku
K tem súsedom za děvečkú.

A já chodil, leda chodil,
Leda děvče za nos vodil.

Lavečku mně odhodili,
Galanečku odlúdili.

A já chtěla leda chtěla,
Leda víc galánů měla.

279. Tuhá láska neberná.

Z Metylovic za Příborem. Zp. I. 91.

Chodzila, chodzila
Smutno po hajičku,
Kapaly i selze
Po červenem ličku.

Ztracilach, ztracilach
Zelenu ratolesć,
Co mi odbirala
Od srdečka bolesć.

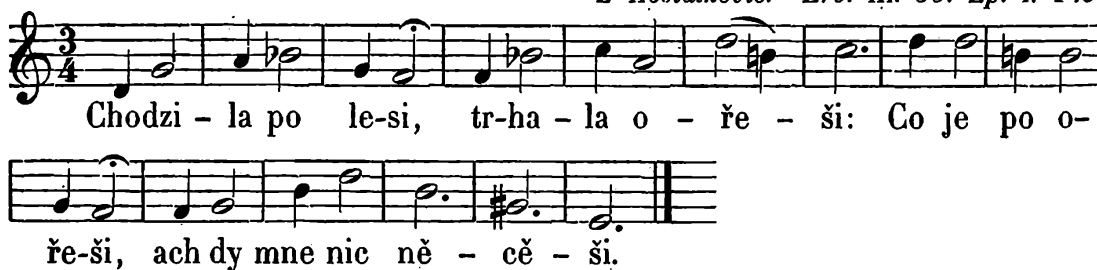
Dyby to pon Bůh, dal,
By se ona zrůstla,
Aby sem synečka,
Na ni seděc našla!

Chodzila, chodzila,
Rukami lomala:
Už sem jo ztracila,
Co sem roda měla.

Byla lavka byla,
A už se zlomala,
Co sem jo s synečkem
Na ni sedovala.

Za našimi okny
Tam se husky peru,
Kero loska tuho,
To se zřidka беру.

280. Všecko bezcenno.

Z Hošťalkovic. Erb. III. 36. Zp. I. 146.

Chodzila po lesi,
Trhala ořeši;
Co je po ořeši,
Dy mne nic něčeši.

Chodzila' po hajku,
Trhala fijalku;
Co je po fijalce,
Dy mne mily něchce.

Chodzila po roli,
Po oranej roli;
Co je po tom poli,
Dy mne hlava boli.

281. Záměna.

Od Podivína.

Jaborník, Jaborník,	Možeš, šohaj, chodit	Co to za rozmarýn,
Zelený Jaborník,	K mojej kamarádce,	Dyž mi nic nevoní,
Dy sa miuá vydá,	Ona má zelený	Co mně po panence,
Kam já budu chodit?	Rozmarýn v zahrádce.	Dyž k ní chuti není.

Čtení jiné.

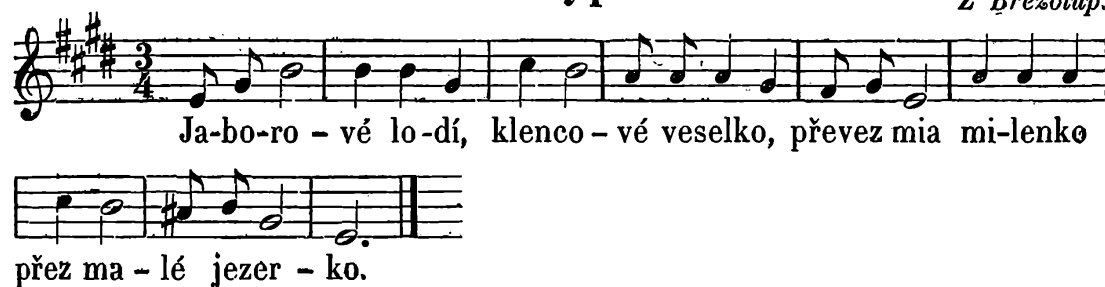
Od Podivína.

Jaborník, Jaborník,	A na tom jaborci	Červené jabučko
Přes Jaborník chodník,	Zuatá makovička;	Po zemi sa točí,
Pověz mně má miuá,	A kdo ju pozuatíu?	Odevři mně miuá,
Kam já budu chodit?	Moja frajerečka.	Máš-i černé oči.

A já budu chodit	Půjdeme, půjdeme	Červené jabučko
Na ten horní konec,	Přes hory zelené,	Po zemi sa kúlá,
Před vaší naroste	Budeme si trhat	Odevři děvečko
Zelený jaborec.	Jabučka červené.	Je-i tvoja vůla.

282. Výpověď.

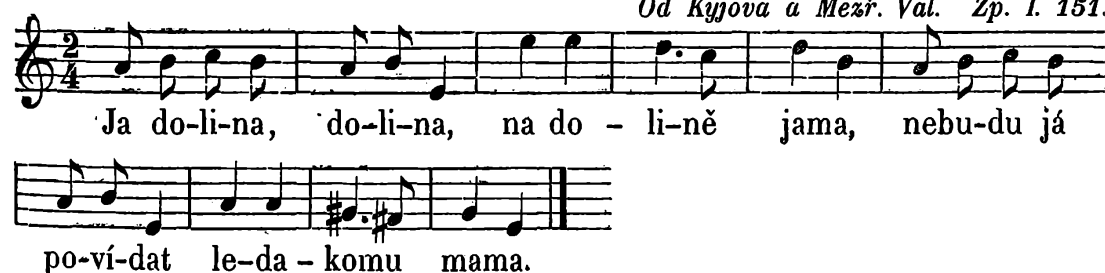
Z Březolup.

Jaborové lodí,	Já ťa nepřevezu,
Klencové veselko,	Já sa vody bojím,
Převez mia, milenko,	Já o ťa synečku
Přez malé jezerko.	Do konca nestojím.

283. Dolina.

Od Kyjova a Mezř. Val. Zp. I. 151.

Ja dolina, dolina,
Na dolině jama,
Nebudu já povídat
Ledakomu mama.

Ja dolina, dolina,
Na dolině kopec,

Nebudu já povídat
Ledakomu otec.

Ja dolina, dolina,
Na dolině bučník,
Vyšívaj ty, vyšívaj
Šohajovi ručník.

Vyšívaj ho, vyšívaj
Drobnými kvítečky,
Aby on si nehledal
Jinej galanečky. *)

*) Ja dolina, dolina
Sama polajková,
Nebudeš ty má milá
Žena šohajkova.

284. Chození o tužbě.

Z Kunovic.

Ja chodiua, chodiua
Po zelenej úce;

Nosiua, nosiua
Fialenku v ruce.

Fialenko modrá,
Nerozkvétaj z rána!

Mám na vojně gauána,
Komu bych tá daua?

Chodiua po hájku,
Zbíraua fialku:

O jak je mně teskno,
Po tobě, šohajku!

Chodiua po skalce,
Sbíraua uaskavce:

Nemožu zapomnět
Na Kunovské chuapce!

285. Nedobře.

Jak je mně, tak je mně, Kráčí v Štyrské zemi,
Šak mně dobře není, K maticce celensky;
Moje potěšení Ach Bože, Rozbože,
Kráčí v Štyrské zemi. Dej jí navrácení.

Dej jí navrácení
Ščastlivého domů,
A když přijde domů,
Sejdeme se spolu.

Jiné čtení.

Jak je mně, tak je mně, Plačte oči plačte,
Šak mně dobře není, Enom nezlykajte,
Moje potěšení Čeho jste navykly,
Leží v černej zemi. Toho odvykajte.

A vy ste navykly
Se šohajem hrávat,
A včil je vám těžko
Toho odvykávat.

286. Milá místo matky.

Zp. I. 87. Od Slavkova.

Janku náš, Janku náš, pěknó košul - ku máš; kdo ti ju vypè-re, dyž ma-

měňky nemáš?

Janku náš, Janku náš,	Já nemám maměňky,	Dyž mně ju vypere,
Tenkó košulku máš;	Ale mám panenku,	Pěkně ju vyválí,
Kdo ti ju vypere,	Vona mně vypere	Dyž pudu přes pole,
Dyž maměňky nemáš?	Tenkó košulěňku.	Každě mě pochválí.

287. Pohružka.

Ja počkaj, počkaj, šelmo ja - ká - si, co sem se nastál

u o-ken va-ších.

Z Lichnova.

Ja počkaj, počkaj, šelmo ja-ka-si, co sem se nastal u oken vašich.

Ja počkaj počkaj, šelmo jakási,	Jiný miloval, sobě namlúval,
Co sem se nastál u oken vašich!	Já sem se na vás pod oknem díval.

Co sem se nastál u vašich dvěří,	Pod oknem díval, to vedle dvěří,
Nešla's, má milá, nešla's otevřít.	Nech žádný synek pannám nevěři.

Nastál se, nastál, na tě navolal,
Tebe dèvečko jiný miloval.

288. Voda bystrá.

Z Pavlovic.

Ja ty milý převozní-čku, převez ty mě přes tu malú du-na-ji-

anebo

čku, přes vodu stude-nú, vodu by-strú; mám tam fra - jerenku

ja-ko ji - skru.

Ja ty milý převozníčku, Nemám lodi, ani vesla,
 Převez ty mě přes tu malú dunajičku, Všecko mně to ta voděnka pryč od-
 Přes vodu studenú, vodu bystrú; nesla;
 Mám tam frajerenku jako jiskru. Voděnka studená, voda bystrá,
 Moja frajerenka jako jiskra.

Zp. I. 162. Ol. 31.

Co sem u - dě - la-la včera, dne-ska, }
 Všecko mně vo - dinka do-lů sne - sla, } ta vodín-ka bystrá,

teče od Hra - dišča, vzala mně mi - lé-ho ja-ko ji - skra.

Co sem udělala včera, dneska,
 Všecko mně vodinka dolů snesla.
 Ta vodinka bystrá;
 Teče od Hradišča,
 Vzala mně milého jako jiskra.

P o d o b n á. Z Rychaltic od Přib.

Kaj ty je - děš můj Ja - ni - čku? Kaj ty je - děš můj

Ja - ni - čku? Je - du o - rať za vo-di - čku.

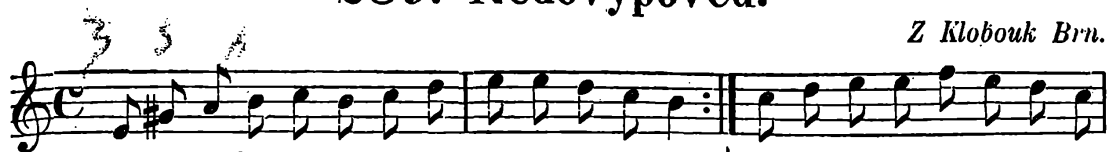
Kaj ty jeděš můj Janičku? :/
 Jedu orať za vodičku.

Sněsla mi to do tarasu;
 Čim ja budu chovat chasu!

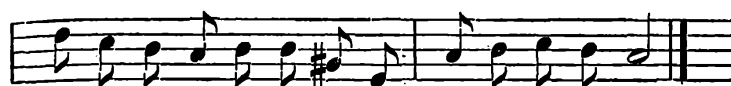
Oral sem tam včera, dněska,
 Všecko mi to voda sněsla,

289. Nedovýpověď.

Z Kloboúk Brn.

Je ce-stička u-šla-paná pod naším oknem, }
 Kdo ju šlapal, než můj milé, dyž mě volal ven, } vyvo-lal mě na rozce-stí.

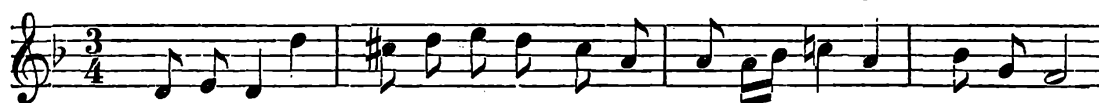
dé ti mi-lá Bo-že ščestí, hledé si s Bohem.

Je cestička ušlapaná pod naším	Dež's te chodil můj šohaju přes
oknem,	zelený háj,
Kdo ju šlapal, než můj milé, dyž	Jenom ty se na to zpomeň že's k
mě volal ven;	nám chodíval;
Vyvolal mě na rozcestí:	Chodíval's k nám ve dne v noci,
Dé ti milá Bože ščestí,	Šidíval's mý černý voči,
Hledé si s Bohem.	Včil's mě voklamal.

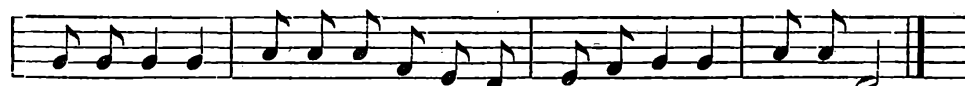
Co pak seš te můj šohaju v celém	Ach můj Bože némilěší, co mě
světě sám,	mrzí svět,
Že já pro tě mé srdenko zarmó-	Že nemužo, můj šuhajo, na tě za-
cený mám?	pomnět.
Šak je ješče chlapců dosti,	Zapomeno, ale těžko,
Jako na stromečku lestí,	Zpomeno se na to všecko,
Co chcó chodit k nám.	Plakalabych hned. —

290. Lítost.

Olesk. 43. Voj. I. 158. Z Bělé.

Je-de Ja-ni - ček na brany ko-ňu po ze - le-nej po tra-vě,

a rozpúscil on zlate perečka ko-ničko-vi po hlavě.

Jede Janiček na břanym koňu	Ale je mně lito švarne dzěvuchy,
Po zelenej po travě,	Že jsem ji opúscil.
A rozpúscil un zlate perečka	Choď by mi včilej muzika hrala,
Koničkovi po hlavě.	Trubači trubili,
Něni mi lito zlatych pereček,	Ach to by mi to moje srdečko
Že jsem jich rozpúscil,	Něrozveselili.

291. Shodování se.

Zp. I. 295.

Jenom ty mně má panenko pověz, kam ty rá-no na travěнку
půjdeš? A já půjdu, půj-du, půjdu do há - jíčka, ze-le-ná se
tam pěkná tra - víčka.

Jenom ty mně má panenko pověz,
Kam ty ráno na travěнку půjdeš?
A já půjdu, půjdu, půjdu do hájíčka,
Zelená se tam pěkná trávička.

Zelenej se travěenko zelená,
Rozlívej se voděňko studená!

Rozlívej, rozlívej po hladkém kamení,
Nastalo mně s milú rozlúčení.

Rozlúčení, co je to těžká věc,
To je horší nežli jaká bolest!
Od bolesti zelená bylínka,
Od tesknosti je hezká panenka. *)

*) Od lúčení je pravá ručenka.

Jiné čtení.

Jenom ty mně můj synečku pověz,
Kam ty ráno koníčky povedeš?
Povedu, -povedu na suchý rybníček,
Zelená se tam pěkný trávníček.

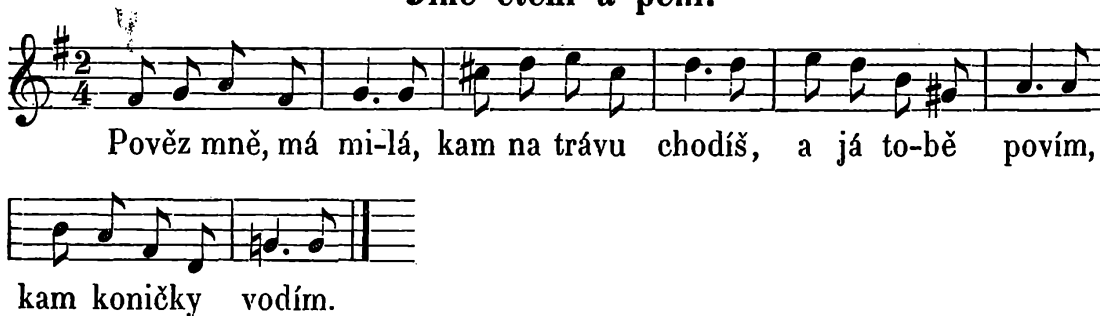
Zelenej se, zelený trávníčku,
Rozpomeň se rozmilý synečku!

Rozpomeň, rozpomeň na mé nářikání,
Je od tebe, těžké rozlúčení.

Rozlúčení, co je to těžká věc,
To je horší nežli jaká bolest.
Od bolesti voňavý hřebíček, ¹⁾
Od tesknosti švárný šohajíček.

1) listěček.

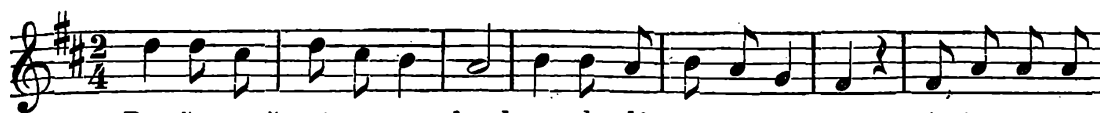
Jiné čtení a pění.

Pověz mně, má mi-lá, kam na trávu chodiš, a já to-bě povím,
kam koníčky vodím.

Pověz mně má milá,
Kam na trávu chodiš,
A já tobě povím,
Kam koníčky vodím.

Já koníčky vodím
Pod zelenú lindu.
«A tam já synečku
Na travěнку přindu.»

Pověz mně má panen-ko, kam chodíš na travěn-ko? A já to-bě

ta-ky povím, kam naše ko-ně vo-dím.

Pověz mně má panenke, Pověz mně má panenke, A te nesmíš můj synečku
Kam chodíš na travěnko? Kdy budeš pro voděnko? Veprovázet panenke.

A já tobě taky povím, A já tobě v cestu vendo,
Kam naše koně vodím. A dám tobě hoběnko. Dobrá noc už vám dávám

»Já chodím na travěnko Já chodím pro voděnko Ve dne k nám nesmíte
Do zeleného hájko,« Do zeleného hájko, přejít,
A já naše koně vodím Přendite radši v noce.
Do drobného jatýlko.

p. B.

Andulko huběnko, duše má, kam paks ty o-večky za-hnala?

Já sem jich zahna-la do háje, kde pěkná ze-le-ná tráva je.

Andulko huběnko, dušo má, Já sem jich zahнала do háje,
Kam pak's ty ovečky zahнала? Kde pěkná zelená tráva je

292. Slíbený pohřeb.

Ze Šaratic.

Ješče sem s mó mi-ló v nedě-lu stál, }
Je-jí-ho ne-šče-stí se nena - dál, } na pondě - lek v noci

padla do nemo-ci; Pámbůh ví bu - de-li jí ví-ce po-mo - ci.

Ješče sem s mó miló v nedělu stál, Bolí mě to srdce strápené velice,
Jejího neštěstí se nenadál, Pro mý potěšení, že ho možná není.

Na pondělek v noci padla do nemoci; Dyby tě, má milá, Bůh povolal,
Pámbůh ví budeli jí více pomoci. Pěkné pohřeb bych ti udělat dal,

Pověz mně, má milá, co tě bolí? Dal bych tobě tróbit, na vše zvony
A já tobě pošlu pro doktory. zvonit,

A třema kněžama k hrobu doprovodit.

293. Lehko naleznutá.

12

Ješče so-bě ko-le vo-dy zajdu, ješče so-bě ko-le vo-dy
zajdu, ja tam so - bě já hezké děvče najdu, ja tam so - bě já
hezké děvče najdu.

Ješče sobě kole vody zajdu,
Ja tam sobě já hezké děvče najdu.

Už jsem sobě kole vody zašel,
Tam jsem sobě hezké děvče našel.

294. Slib pamatovaný.*Z Moravičan.*

Jož nám ten vtáček o-le - těl a oche - til nám pérko;
kemo pak te se dosta - neš, te Křópa - lo-va dcerko?

Jož nám ten vtáček oletěl,
A ochetil nám pérko,
Kemo pak te se dostaneš,
Te Křópalova dcerko?

Kemo pak bech se dostala,
Nežle Františko tobě?
De's te mně decky sleboval,
Že te mě vezmeš k sobě..

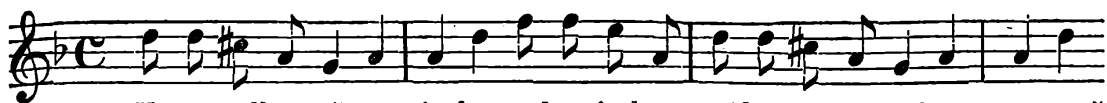
295. Volení.

Jojda-na, joy-da-na, nepůjdu za Já-na; radši po Ju - říčka,
má červe - né líčka.

Jojdana, joydana,
Nepůjdu za Jána;
Radši za Juříčka,
Má červené líčka.

Jojdana, joydana,
Nepůjdu za Jána;
Radši za Mikulku,
Má tenkú košulku.

296. Posměch nejhůře bolí.

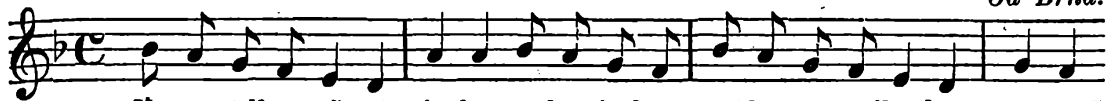

Kamarádko věrná ja-ko ruka jedna, měla sem milé-ho, tys mně

ho odve - dla.

Od Brna.

Kamarádko věrná, ja-ko ruka jedna, měla sem milé-ho, tys mně

ho od-ve - dla.

Kamarádko věrná,
Jako ruka jedna,
Měla sem milého,
Ty's mně ho odvedla.

Dy's mně ho odvedla,
Jenom si ho mívej,
Jenom se, sestřičko,
Ze mně nevysmívej.

297. Tíže.

Z Bránek.

Kameňu -kameňu, těžko srd - cu mému, rozděl se na dvoje,

potěš srd-ce moje!

Kameňu, kameňu,
Těžko srdcu mému,
Rozděl se ¹⁾ na dvoje,
Potěš srdce moje!

Dyby se ten kameň
Ve zlato obrátil,

Co by se děvčati
Syneček navrátil. ²⁾
Srdce mé, srdce mé,
Proč's tak zarmúcené?

Hoříš jako plameň,
Visíš jako kameň.

Horno mi je horno
Na mojem srdečku,
Jakby mě ho svázal
Červenú šnúrečkú.

Červená šnúrečka
Je velice tenká,
Ona se vřezala
Do mého srdečka.

1) Rozstup.

2) Choť by se rozstupil
Baj na desatero,

Už mi tak něbudě
Jak mi byvalo.

Jiné čtení. a)

Šohajova láska
Je velice těžká,
Na srdečku na mém
Jako mlýnský kameň.

I ten mlýnsky kameň
Někdy sa roztočí,
Na srdečku na mém
Nic sa neulahčí.

b)

Svitaj, Bože, svitaj,
Coby skůr mrkalo,
Coby mého věku
Skůrej ubývalo.

Zazpívaj slavičku
V zeleném hájíčku,

Učiň potěšení
Mojemu srdečku.

To moje srdečko
Tvrdé jako kameň,
Už ho nepotěší
Na tom světě žáden.

Potěšilby jeden,
Ale je daleko,
Potěšilby druhý,
Ale neví jako.

298. Odbytý.

Z Čučic.

K Biskópkám cestička zla-tá, bílém ja-telem pópja-tá; bí-lé ja-tel

pěkně kvete: má mi-lá mně vo-te-vři-te.

K Biskópkám cestička zlatá,
Bílém jatelem popjatá;
Bílé jatel pěkně kvete:
Má milá mně votevřite.

Proč pak bech ti votvírala?
Néso já žádná tvá panna:
Bel's tade, synečko, včera,
Dnes ti to není potřeba.

299. Holubička.

Z Litencic. Erb. III. 93.

Kdes ho-lu - bičko lí - ta - la, kdes ho-lu - bičko lí - ta - la,

že's své pé - řečka, že's své pé - řečka zmácha - la.

Kdes holubičko lítala, :/
Že's své péřečka :/ zmáchala?

Lítala sem já po poli,
Svému milýmu na vzdory.

Budešli ješče lítati,
Budu na tebe lícati.

Nalícám na tě žitné klas,
Dostanu tebe brzo zas.

Dostanu-li tě za ruku,
Nespustím se tě do roku;

Dostanu-li tě za obě,
Nespustím se tě až v hrobě.

Nechám na hrobě znamení:
Tudy ležijó dvě holóbátka spo-
jený.

Jiné čtení. a)

Kdes holubinko lítala,
Že's své peříčko zrókala?

»Lítala sém já přes hory,
Svému milému na vzdory.«

Budešli dlóho lítati,
 Budu na tebe líkati.

Políknu na tě sitečko,
 Dostanu tebe brzičko.

Políknu na tě vějice,
 Dostanu tebe do srdce.

Políknu na tě železa,
 Dostanu tebe od kněza.

b) Z Březové.

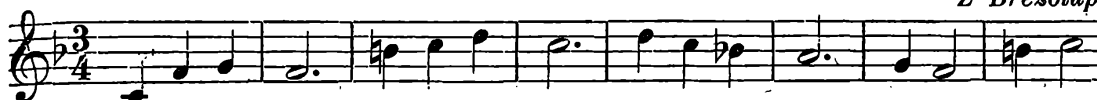
Kdes ty holubka kráčala, Keď do izbičky kráčala,
 Keď ty křidelko moje srdenko zmá- Zelený vjének zlatý prstének strhala.
 čala?

Kráčala sem já po poli,
 Svému milému na zdory.

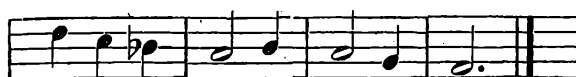
Tu ho šohajko tu ho máš,
 A šak ty o to, srdenko moje, dávno
 hráš.

300. Trest jist.

Z Březolup.

Kde's má mi - lá, vče-ra by - la, kde's má mi - lá vče-ra by-la,

že jsi ty do-ma ne-by - la?

Kde's má milá, včera byla,
 Že jsi ty doma nebyla?

Byla jsem milý v kostele,
 Modlila jsem sa za tebe,
 Za tvoje srdce fortelné.

Dycky's chodil, dycky's klamal,
 Až mně můj víneček zvjadal.

Prosila jsem ťa pro Boha,
 Že já nejsem tobě rovna.

Nemám otca, ani máti,
 Nemám sa kom' žalovati.

Kdekoliv's mia potkati měl,
 Dycky's vyminúti hleděl.

Nevymínaj, nevymineš,
 Trestu Božího neujdeš.

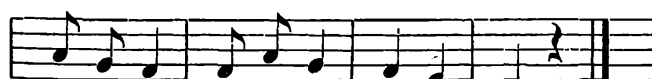
Ale ťa Bůh trestat bude,
 Až při tom posledním súde.

301. Statek chudé.

Ze Štěpánova u Olom.

Kdo se to pro-chá-zí po Li-bo-ské hrá-zi? Čer-no-o-

ký děvče ma-ri-já-nek sá-zí.

Kdo se to prochází
 Po Liboské hrázi?
 Černoooký děvče
 Marijánec sází.

Sází tě ho sází
 Po jednom zbílečku;
 Ach že's ty ošidil
 Chudobnó děvečku!

Chudobná děvečka
Nic inšího nemá,
Jenom tu poctivost,
Co si ju zachová.

Málo je jich málo
Co ju zachovají,
Néhodnější panny
Ty nó pohrdají. —

Těž odtud.

Čí je to děvčina
S modréma očima?
Přinesla do mléna
Tři vrtle ječmeňa.

Prosila mynáře,
By jí nebral méta,

Že mu dá huběnkou
Dneska lebo zétra.
Huběnkou mu dala,
Méto jí předce vzal.
Bodé tě, mynáři,
Pán Bůh ščestí nedal.

Pán Bůh ščestí nedal
Na tvojem statečku,
Že si ty ošidil
Chudobno děvečku.

Z Osvětman.

Můj milý Janičku,
Černé oči máte,
A já se vás bojím
Že mě oklamáte.

Neboj se Nanynko
Mého oklamání,

Nedal by mně pán Bůh
Žádné požehnání.
Žádné požehnání
Na mojem statečku,
Že sem já oklamal
Chudobnú děvečku.

Chudobná děvečka
Ta jiného nemá,
Jenom tu poctivost
Kerú si zachová.

Z Pavlovic.

Može tě synečku
Može tě hanba byt,
Že's ty se naučil
Za ledačím chodit.

Leda co, leda co
Ledačinu bude,
A tebe synečku
Předce hanba bude.

Chudobná děvečka
Ta statečku nemá,
Kdeby ho nabrala,
Dyž rodičů nemá?

Třeba sem chudobná,
Dyž su jen poctivá,

Ešče milý pán Bůh
Pro mne statek chová.

Ej chová ho chová
A i chovat bude,
Pokud má hlavěnka
Víněk nosit bude.

302. Černé oči.

Z Pavlovic. Zpěv I. 311.

Kdyby černé o-čička, kdyby černé o-čička v krámkách prodá-va-
li, v krámkách prodá-va - li.

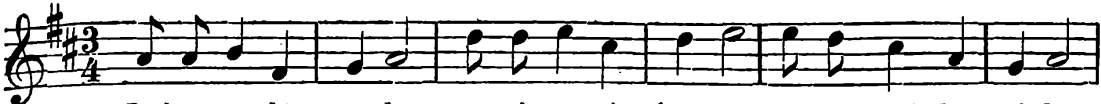
Kdyby černé očička :/
V krámkách prodávali :/

Věru by jich děvčátkům
Chlapci kupovali.

Ale černých očenek
V krámě neprodají,

Lebo si jich kramáři
Sami rádi mají.

Od Brna.

Debe prodá - va-le černý vo-či v krámě, ja bech jich kó - pi-la

pro tebe, ga - láne.

Debe prodávale
Černý voči v krámě,
Já bech jich kópila
Pro tebe, galáne.

Ale jich nemajó,
Hani neprodajó,
Vune jich kramářke
Same ráde majó.

303. Trojí žádost.

Od Rousinova.

Debech be-la so-bě pa-ní, sebra-la bech svý poddany; da-la bech

ve-se - kat há-jí-ček, kde se pro-chá-zí šo-ha-jí - ček.

Debech bela sobě paní,
Sebrala bech svý poddaný;
Dala bech vysekat hájíček,
Kde se prochází šohajíček.

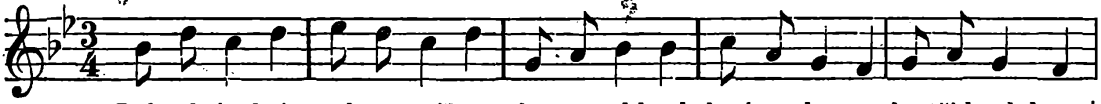
Debech bela sobě paní,
Sebrala bech svý poddaný,

Dala bech vedlážit stezníček,
Kde maširuje šohajíček.

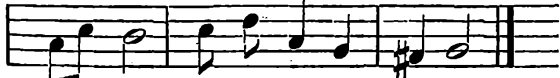
Debech bela sobě paní,
Sebrala bech svý poddaný,
Dala bech velovit rebníček
Kde se utopil šohajíček.

304. Chudoba závada.

Z Lichnova.

Dybych ja byl malym ptačkem, le-ta-val bych krajem lesem, le-těl bych k svej

mi - lej, es - li eš-če ži - je.

Dybych ja byl malym ptačkem,
Letaval bych krajem lesem,
Letěl bych k svej milej,
Esli ešče žije.

Žije, žije, můj synečku,
Seče v zahradě travičku,
Seče a vyžina,
Jakby smutna byla.

Co se mila na mne hněvaš,
Že se mnu nic nerozmluvaš?
Čije ti co ně v nos,
Či tva nerozumnost?

Ja se na tebe něhněvam,
Ale k tobě chuti němam,

Žè ti vaši laju,
Chceť ti mne nědaju.

Ja' jsem děvečka chudobna,
Ja něni sem tobě rovna,
Ober sobě radši
Ktera je bohatši. —

305. Podmíněná hrozba.

Od Rousinova a Brna.

Kdybych já se Bo-ha nebál, ješče bych se po-dí-val, } Nabil bych so-
Kdoby mně s mó miló seděl, nebo mně ju vob-jímal. }

bě pár pisto - lí, střelil bych synko-vi pod nohy.

Kdybych se já Boha nebál, ješče bych se podíval,
Kdoby mně s mó miló seděl, nebo mně ju vobjímal.
Nabil bych sobě pár pistolí,
Střelil bych synkovi pod nohy.

306. Podmínění.

Od Hodon. a od Přib. Erb. I. 91.

Dybych já vě-dě-la, či-je sú to ko-ně, da-la bych já sta-vit

maštalen - ku pro ně, maštalen - ku pro ně.

Dybych já věděla,
Čije sú to koně,
Dala bych já stavit
Maštalenku pro ně.:/

Dybych já věděla,
Že jsú to Jankovy,

Dala bych jim přibit
Stříbrné podkovy.

Stříbrné podkovy
A zlaté cvečky,
Abys ty nešidil
Chudobné děvečky.

Dybych ja věděla
Že sú to milého,
Nažala bych já jim
Žita zeleného.

Jiné čtení. a)

Dybych ja věděla,
Či sú to koníčky,
Já bych jim nažala
Zelené travičky.

Ale já dobře vím,
Že nejsú milého,
Nebudu já kazit
Žita zeleného.

Ale já dobře vím,
Že sú to mamičky,
Nebudu já kazit
Zelené travičky.

b)

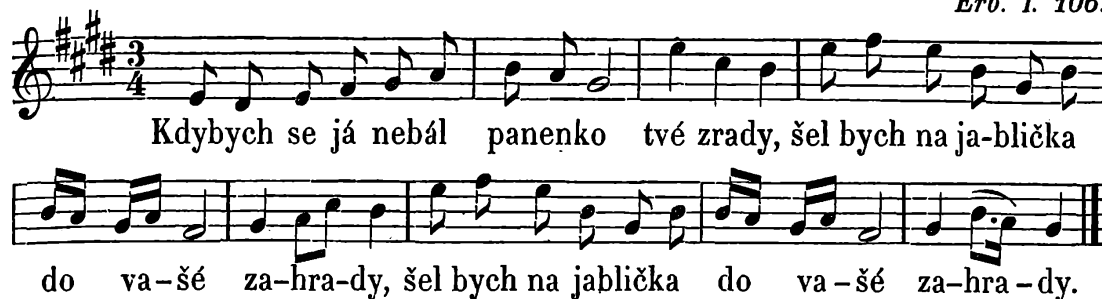
Dybych já věděla,
Či sú to péřečka,
Já bych je schovala
Do svého šátečka.

Dybych já věděla
Že sú bratra mého,
Já bych je schovala
Do šátka bílého.

Dybych ja věděla
Že sú to Janíčka,
Já bych je schovala
Do svého srdečka.

307. Nezrada.

Erb. I. 106.

Kdybych se já nebál
Panenko tvé zradý,
Šel bych na jablička
Do vaší zahrady.

Ale já se bojím
Že bys mě zradila,
Že by mně má služba
Celá nestačila.

»Neboj se synečku,
Já tebe nezradím,
Červeným šátečkem
Okýnko zahradím.«

308. Bývalost.

Dyby mně tak bylo,
Jak mně bývávalo
Dyž mně to sluněčko
Jasně svítívalo.

Svítilo mně slunko,
Bylo naprotivá,
Už se to sluněčko
Za hory ubírá.

Svítilo mně děvče
Jak to krásné slunce,
Ale už nesvítí,
Odešlo za kopce.

Čtení jiné. a)

Dyby mně tak svítil
Jak mně svítíval,
Dyž pěkný měsíček
Naproti bývával.

Svítil mně měsíček
Z hory javorové,
Ale se zatemnil
V síni šohajové.

Švítil mi měsíček
Hezký šohajíček,
Ale už nesvítí,
Zašel za kopeček.

b)

Milo je mně, milo	Z jednoho slunéčko,
Hore dolů jíti,	Z druhého měsíček,
Dyž ze třech okének	A z toho třetího
Jasně slunce svítí.	Švárný šohajíček.

c)

Od Rousinova.

Debe mně tak belo	Zpívám sobě zpívám,	Potěšení nemám,
Jak senečko tobě,	Veselo mně není,	Potěš mě pan Bůh sám,
Kade bech chodila,	Dež já tade nemám	Potěš mě slavičku
Zpívala bech sobě.	Svého potěšení.	V zeleném hájíčku.

d)

Už mi tak nebude,	Nebylo to kvítí,
Jak mi bývávalo,	Bylo to hřebíček,
Dyž mi modré kvítí	Už mě zanechává
V zahradě kvítalo.	Můj milý syneček.

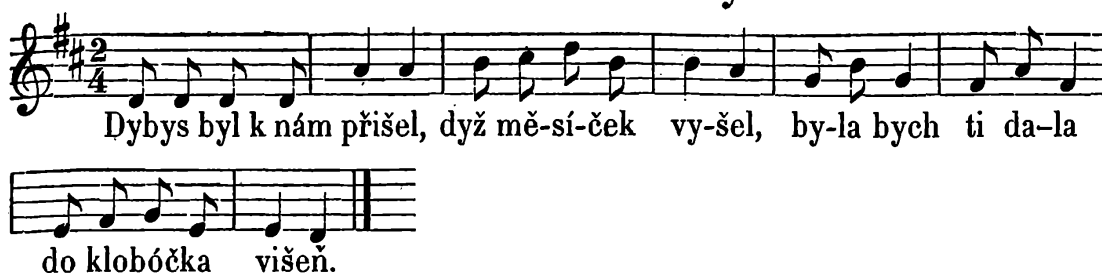
e)

Už mi tak nebude,	Svítilo mně slunce	Včilé mi zarůstá
Jak mně bývávalo,	V malónké chalópce,	K mé milé chodníček.
Dyž mně to slunéčko	Už mně svítit nechce,	Zarůstá, zarůstá
Jasně svítívalo.	Nech svítí komu chce.	Drobnó jetelinó,
Už mně tak nebude	Svítivával mi tam	Že sem se podíval
Jak mně bylo kdysi,	Přejasný měsíček,	Na děvečku jinó.
Dyž mě nosíval		
Můj koníček lysý.		

f)

Debe mně tak belo,	Já ho mám maličko,	Jen tebe, senečko,
Jak mně belo vloni!	Te ho nemáš toli.	Pro krásu chovajó.
Verostlo mně jabko	Ach jak mě to srdce,	Pro krásu chovajó,
Na suché jabloni.	Jak mě vono bolí.	Pro velikó radost,
Na suché jabloni,	Co pak si te meslíš,	Chodobné panence
Na suché halózce;	Že tě seš doví co?	Pro velikó žalost.
Včil mě tvá maměnka	Deť te seš jako já	Už sem zapomněla
Za nevěsto nesce.	Chodobných rodičo.	Na červenó růžo,
Vona za nevěsto	Chodobných rodičo,	Na tebe, synečko,
A já jo za matku,	Voni nic nemajó,	Zapomnět nemůžo.
Večítala be mně		
Že já nemám statku.		

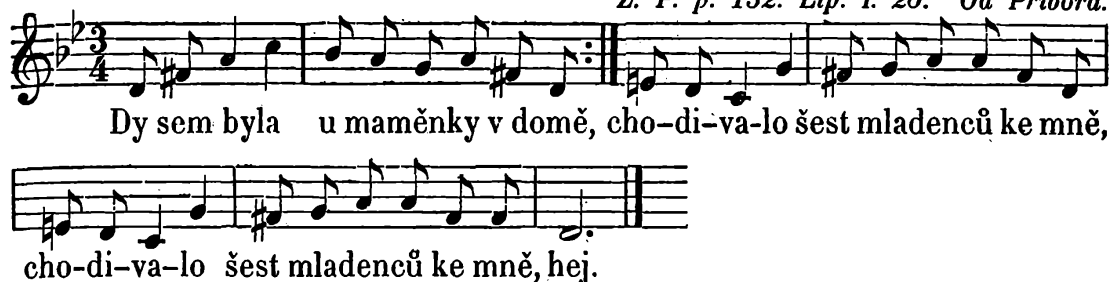
309. Dar míněný.

Dybys byl k nám přišel,	Do klobóčka višeň,
Dyž měsíček vyšel,	Do kapce kadlátek,
Byla bych ti dala	Do pravé ručenky
Do klobóčka višeň.	Vyšívaný šátek.

310. D a r y.

Ž. P. p. 152. Lip. I. 20. Od Příbora.

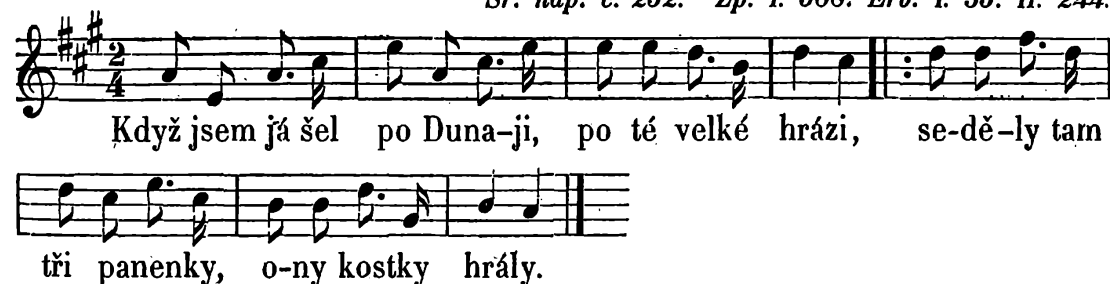
Dy sem byla u maměny v domě,	Najprvšímu cele nove šaty,
Chodivalo šest mladenčů ke mně;	A druhému prsteneček zlaty.
hej.	

Každého jsem pěkně přivítala,
Každému jsem podarunek dala.

A třetímu dobře posedzeni,
A štvrtému šátek vyšívaný.
A patému košulenu tenku,
A šestému vineček zelený.

311. Slib neslibný.

Sr. náp. č. 232. Zp. I. 308. Erb. I. 53. II. 244.

Když jsem já šel po	Seděly tam tři panenky,	Druhé Karolinka,
Dunaji,	Ony kostky hrály.	O té třetí vám nepovím,
Po té velké hrázi,	Jedné říkají Marijánka,	To je má panenka. ¹⁾

1) Když jsem já šel přes mě-
stečko,
Přes jednu uličku,

Viděl jsem tam tři panenky
V jednom okenečku.
Jedné bylo Marijánka,

Druhé Juliánka,
A tu třetí nemenuju,
Byla má galanka.

Jednu jsem vzal za ru- Mariánku, rozmarýnku, Už si sobě pod hájičkem
 čičku, Kerá modře kvetla; Jaré žito zežal,
 A druhou za obě, Co pak by nám, můj Přece si's mě můj sy-
 Vedl jsem je na lodičku synečku, nečku,
 Poplavit na vodě. Panímáma řekla! Přece si's mě nevzal. 2)

A já s tebou nepoplavu, Sliboval's mně, můj sy- »Počkej na mě má
 Ty seš šelma velká, nečku, panenka,
 Otrhal's nám marijánku, Že ty si mě vezmeš, Počkej na mě sto let,
 Kerá modře kvetla. Až sobě to jaré žito Až ti zoubky vypršíjou,
 Pod hájičkem zežneš. Nebudou tě bolet. 3)«

2) Jaré's žito zežal sobě,
 Mě si sobě nevzal,
 Bodej tobě, můj synečku,
 Pán Bůh štěstí odjal.

Bodej tobě štěstí nedal
 Na tom tvém statečku,
 Že si ty oklamal
 Služebnou děvečku.

A ta služebná děvečka
 Mnoho zlého skusí,
 Ledajakéhosi kluka
 Poslouchati musí. —

V koči novém, malovaném,
 Od královny darovaném.

Už si's mia vzal, nebiješ
 mia,

3) Jiný dálejšek: (náp. 256.)
 Keď ťa vezmem, budem
 ťa biť,
 Nebudem ťa v koči vozit.

Duša moja, lituješ mia.

Jiné čtení. Náp. 265.

Což ty jsi mně sliboval, :/
 Dyž jsi za mnó chodíval! :/

Ach duše má, duše má!
 Už je láska zrušená;

Sliboval's mně pod duší,
 Že svou lásku nezrušíš.

Do voděnky hluboké,
 Už je tam zatopená.

Jiné čtení.

Sliboval's že si mne vezmeš,
 Až to zrale žito sezněš.

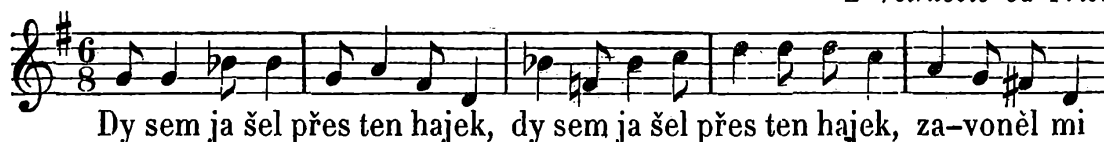
Sliboval's mi že do statku,
 Přived si mne na zlu matku,

Sliboval's mi, že na rolu,
 Přived si mne na něvolu.

Sliboval's mi že do fojstvi,
 Přived si mne do hoferstvi.

312. Příčina neprovodu.

Z Větrkovic od Přib.

Dy sem ja šel přes ten hajek,
 Zavoněl mi marijanek.

Jak tě ja mam sprovoditi,
 Dy už lide všadě sviti?

Marianek najdrobnější,
 Buděš moja, najmilejší.

Su tu lide nic dobrého,
 Vysměju se z chudobneho.

Marijanek, drobne kviti,
 Pod' mne mila sprovoditi.

313. Rozdíl.

(Náp. 303.)

a)

Když sem já šel přes ty hory
Všecí ptáčekové zpívali.
Žádný nepláče, každý zpívá;
Co's tak má milá žalostivá?

Což nemám byt žalostivá,
Má poctivost se kolíbá,

Má poctivost v kolibecce,
Tobě, synečku, svítí slunce.

Tobě, synku, tobě jináč,
Za klobúčkem rozmarýn máš;
Tobě se líčka červenajú,
Moje očička plakat majú.

b)

Ze Zdounek.

Dy sem já šel přes ty lesy,
Zpívali vtáčekové všecí,
Žádný nepláče, každý zpívá:
Proč jsi má milá žalostivá?

A proč bych já neplakala
A nebyla litostivá?
Už má poctivost v celém světě,
Tobě synečku růža kvete.

Tobě je synečku jiná,
Za klobóčkem páví píra,
Tobě se léčka červenajó,
Mé černé oči naříkajó.

Ach vy panenky rozmily,
Kerý ste ješče poctivy!
Ach nemilujte pěti, šesti,
Kladte to sobě za neščestí.

c)

Sr. č. 224. Z Milotic.

U Kyjovskej Boží muky
Sedíjá tam třé kohúti.
Žádný neplače, každý zpívá,
Že si má milá žalostivá.

Ja kerak já a překerak
Mé srdečko nemá plakat?
Dyž si spomenu na milého,
Jaké bývaly slova jeho!

Slova jeho přetajemné,
Mé srdéčko plače ve mně.

Ja mé srdečko plače ve mně,
Ja že je všecko rozželené.

Ešče milá, ešče jednu
Proukaž mně lásku věrnú!
A jak ti ju mám proukázat,
A s tebú si svět zavázat?

Byla láska, už jí není,
Skovala se do kamení.
Do kamení do drobného,
Do srdečka falešného.

314. Znamenání.

Z Pavl.

Když sem kvám, má mi-lá, chodí - vá - val, dycky sem chodníček zname - ná - val.

Když sem k vám, má milá, chodíval,
Dycky sem chodníček znamenával.

Červené bílé růže sem sázel,
Když sem tě, má milá, vyprovázel.

315. Lítost.

Zp. I. 34. 311. Erb. I. 48.

Dyž sem plela len, ne-vě-dě-la sem, že mě mé sr - dečko bo-lí,
že mně milý k jiné chodí, ne-vě-dě-la sem..

Dyž sem plela len, nevěděla sem,
Že mě mé srdečko bolí,
Že mně milý k jiné chodí,
Nevěděla sem. *)

Dyž sem plela mak, škoda na
stokrát,
Škoda toho milování,
Od večera do svitání,
Škoda na stokrát!

*) Dyž sem plela len, usnula sem v něm,
Letěl vřáček jedlabáček :/
Probudil mě v něm.

316. Nehodná.

Z Nemotie od Koryčan.

Když sem šel k mu - zi - ce jeden - krát, zastal sem své mi-ló,
zastal sem své mi-ló s jiném stát, s jiném stát.

Když sem šel k muzice jedenkrát,
Zastal sem své miló :/ s jiném stát.

Muzika mně hrála, břinkala,
Moja nejmilejší plakala.

Jak oni se spolem libali,
A mě přesmutného, synka upřimného
neznali.

Co je po takové panence,
Ta kerá miluje tři štyry mládence.

Dyž ste se nastáli, běžte spat;
Mně bude muzika do dně bílého hrát.

Jeden stojí v síni, dvě venku,
Nechtěl bych takovou panenku.

317. Pentle na odív.

Z Nezdenic.

Dyž půjdu na trá-vu za ten bí - lý ka - meň, u-vá-žu
si pantlu čer-venú jak pla-meň.

Dyž půjdu na trávu
Za ten bílý kameň,
Uvážu si pantlu
Červenú jak plameň.
Červenú jak plameň
S bílýma krajama,

Aby nepravili
Že nemám galána.
A já mám galána
Do svatého Jána,
A po svatém Jáně
Dobrou noc galáne.

Helelo, helelo,
Ztratil šohaj péro,
A já sem ho našla,
Jak sem husy pásla.

318. Zamilovaný.

Žeg. P. p. 154. Erb. II. 144

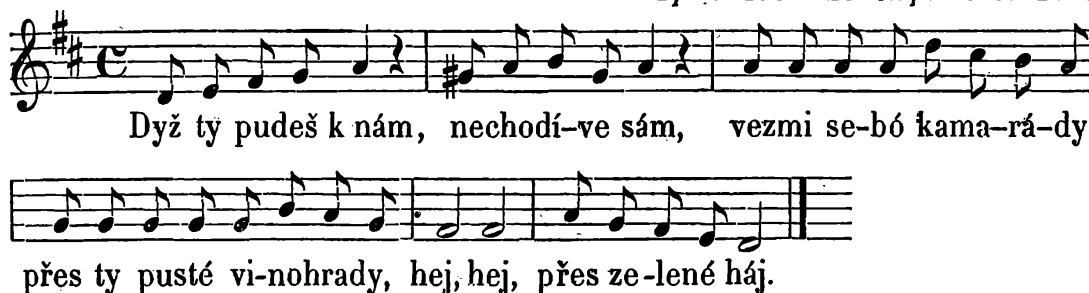

Dyž tě vidím se v Dubianském kosteličku modlit,
Nemožu já, to pro tebe, pánu Bohu slóžit.

Dybych tak myslel na Boha, jak myslím na tebe,
Bylbych přijat za svatého, zaslóžil bych nebe.

319. Výstraha.

Zp. I. 163. Ze Šlapanie od Brna

Dyž ty pudeš k nám, nechodívé sám, Dyž mě zabijó, nech mě zabijó,
Vezmi se-bó kamarády Zabijó mě pro Haničko,
Přes ty pusté vinohrady, Zakopó mě pod jedličko,
Hej, hej přes zelené háj. Hej, hej, pěknó zelenó.

V zeleném hájo na tě čekajó,
Čekajó tam pod hruškama
Železnéma obuškama,
Hej, hej tam tě zabijó. ¹⁾

Dyž mě zabijó, čím mě přikryjó?
Přikryjó mě rozmarýnem, ²⁾
Pěkném bílém tulipánem,
Hej, hej modró fialó. ³⁾

1) dálejšek jiný:

Z Karlovic. a. Nezabijú mia, nebojím sa já;
Mám já svoje ruky pevné,
A každý předemnú uhne,
Haj, haj, vybráním sa já.

Z Lichnova. b. Něžabiju mne, něbojim se ja,
Mam šablenku ocelovu,
Od tisařa darovanu,
Hej, hej, vysekam se ja.

2) marijánkem. 3) bílú šalvijú.

Od Konice z Budějka.

A či je to studýnka, co z ní koně pi-jó? Nechoď tam synečku,

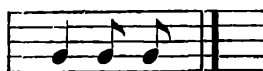

ať tě tam ne-za-bi-jó, ať tě tam ne-za-bi - jó.

A či je to studýnka, Zabijó-li zabijó, Jeli jedna daleko,
 Co z ní koně pijó? Nechají mě ležet; Šak je druhá blíže;
 Nechoď tam synečku, Milá je daleko, Uvijó mně věneček
 Ať tě tam nezabijó.:/ Ta nebude nic vědět. Z pěkné červené růže.

Z Korytné od Brodu.

Sproved' mia miuá, proved' mia miuá, přes tu do-li-nu, přes tu

do-li-nu.

Sproved' mia miuá:/ Nechoď tam Janko, A z tech kosteček
 Přes tu dolinu.:/ Zabijú ta tam. Bude zámeček,
 Učuješ o mně Keď mia zabijú, Budú povídat:
 Smutnú novinu. Bude památka; Byu to syneček.
 Na tej dolině Oстане ze mňa
 Účka zelená. Kostí hromádka.

Z Bělé.

Nechoď Janku za vodu za tu na-šu Zusku, lebo tě tam

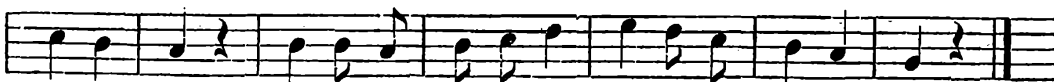
za-bi-ju pod ze - le-nu hrušku.

Nechoď Janku za vodu za tu našu Zusku,
 Lebo tě tam zabiju pod zelenou hrušku.

320. Opuštěný.

Z Rudikova od Třebíče.

Dyž tys mě nechce-la, měla's mně po-vě - dít, měla's mě

za se - bou dvě le-ta ne-vodit, dvě le-ta ne-vo - dít.

Dyž tys mě nechcela,
Měla's mně povědít,
Měla's mě za sebou
Dvě leta nevodit.

Dvě leta nevodit,
Měla's mně dat zprávu,
Měla's nesedávat
Dvě leta na prahu.

Rokyta, rokyta,
Rokytový proutek,
Ponesu pro tebe
Dvě leta zármutek.

Jedličko zelená,
Neopouštěj chvojí,

Jak mě opustilo
Moje potěšení.

Jedličko zelená,
Neopouštěj vrška,
Jak mě opustila
Má panenka hezká.

Od Kyjova.

Dyž si mě nechtěla, měla's mně po-vě - dět, že tvé čer-

né o-či nechcú na mne hle - dět.

Dyž si mě nechtěla,
Měla's mně povědět,
Že tvé černé oči
Nechcú na mne hledět.

A šak budú rády
Pohledávat po mně,
Dyž se mně šablíčka
Po zemi potáhne. *)

*) Dyž si mě nechtěla,
Dyž já sem tebe chtěl,

Včilej sem má milá
Na tebe zapomněl.

Od Val. Mezřič.

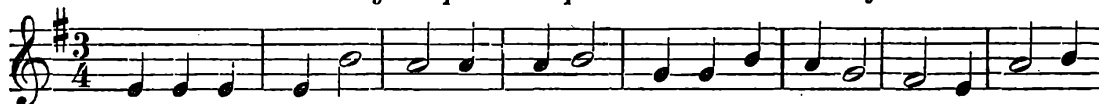
Tichá voda tichá,
Zakalila si sa,
Moje potěšení
Oddálilo si sa.

Kameni, kameni,
Namluvil by's vodu,
A tebe děvečko
Namluviť nemožu.

Jedličko chvojová,
Neopuščaj ty mňa,
Už mia opustila
Gaľanečka moja.

321. Přípověď neslibná.

Z Březové. Žeg. P. p. 222. Zp. I. 122. 215. 222. Voj. II. 175. Ol. 294.

Kedy šo - hajku kedy přijdeš, a kedy enem u nás budeš,

du-ša mo - ja?

Kedy šohajku kedy přijdeš,
A kedy enem u nás budeš, duša
moja?

Až od Javoriny svítat budě,
Ze skály slunko svjetit budě.

Jak živ som o tem něčuvala,
Jak živ som o tem něslýchala,

Aby od Javoriny svitalo,
Ze skaly slunko světjevalo.

Kedy šohajko, kedy přijdeš,
A kedy enem u nás budeš?

Až drobné ryby zpjevát budú,
Bez perja vtáci ljetat budú.

Jak živ som o tem něčuvala,
Jak živ som o tem něslychala,

Aby drobné ryby zpěvaly,
A bez perja vtáci ljetali.

Kedy šohajku kedy přijdeš,
A kedy enem u nás budeš?

Až suchá jabloň rodiť bude,
Ze starej baby mladá bude.

Jak živ som o tem něčuvala,
Jak živ som o tem něslychala,

Aby suchá jabloň rodila,
Ze starej baby mladá byla, duša moja.

Zelenaj se, zelenaj
Zelená trávo v lesi.:/

Jak se já mám zelenat,
Dy už sem na pokosi?

Zelenaj se, zelenaj
Zelená trávo v háju!

Jak se já mám zelenat,
Dy mě už dotínajú?

Zelenaj se, zelenaj
Zelený tulipáne!

Jak se já mám zelenat,
Dy mně už listí vjadne.

Dyž ty mě chceš opustit,
Můj švarný galáne.

Podivaj se, má milá
Tam na tu suchú plánu;

Jesli se rozzelená,
Budeš mojou galánku.

Podivaj se, má milá,
Tam na tu suchú jedlu;

Jesli se rozzelená,
Teprem si tebe veznu.

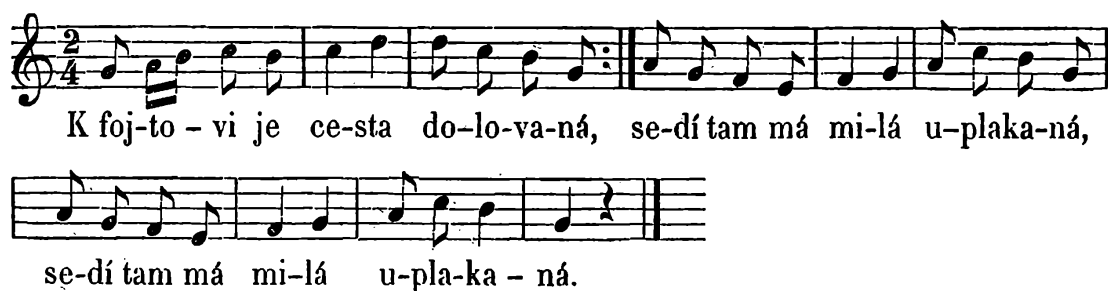
Už sem já se dívala
Ja včera odpoledna;

Zatrápená ta jedla,
Dyž se nic nezelená.

Už sem já se dívala
Včera ba i dneska;

Ja už se tam zeleňá
Ve vršku halúzka.

322. Lehká pomoc.

K fojtovi je cesta dolovaná,
Sedí tam má milá uplakaná.

A syneček jede, zpívá sobě:
„Ja moja děvečko, co je tobě?”

Ja moja děvečko, nestaraj sa,
Uvij si věneček a vydaj sa.«

»Nedaleko cesta do městečka,
Nakúpíme ovsa i senečka.«

»A na cožbych já sa vydávala?
Není koňům ovsa, není sena.«

323. Stálost.

Z Jankovic.

Ko-le Ja-ro - šo-va te-če voda tro-ja, sko-ro-li sa ro-zej-
dem, ga-la-nečko moja, skoro-li sa ro-zejdem, ga-la-nečko mo-ja.

Kole Jarošova
Teče voda troja,
Skoroli sa rozejdem,
Galanečko moja?

Spíše sa rozejdú
Drobné ryby s vodú,
Nežli my sa rozejdem,
Galanečko spolu.

Spíše sa rozejde
Měsíček s hvězdičkú,
Nežli my sa rozejdem,
Švarný šuhajčku.

324. Voda a pláč.

Od Rožnova.

Ko-le našich oken tam te-če voda dobrá, napoj mně má mi-lá,
napoj mého koňa, napoj mně má mi-lá, napoj mé-ho ko - ňa.

Kole našich oken
Tam teče voda dobrá,
Napoj mně má milá,
Napoj mého koňa.

Dyž všecku vypily
Súsedové husičky.
Haj husičky, haj, haj,
Nekalte tej vodičky,

Za našimi okny
Je tam dobrá vodička,
Plakala tam milá
O svého synečka.

Jak ho mám napojit,
Dyž tu není vodičky?

Aby napojila
Má milá koničky.

Erb. I. 50.

Ó-ko-lo há-ji-čka te-če vo-dička, } Já ho nena-pojím, já se
Napoj mně panenka mého ko-nička. }
tu-ze bojím, že jsem ma-lička.

Okolo hájička teče vodička, K nám žádný nechodí, mne se kaž-
 Napoj mně panenko mého koníčka. dý bojí,
 Já ho nenapojím, já se tuze bojím, Že jsem chudobná.
 Že jsem maličká.
 Před našimi okny roste olíva; Před našimi okny růste z růže květ.
 Pověz mně panenko, kdo k vám Pověz mně panenko, proč tě mrzí
 chodívá. svět?
 Mne svět nic nemrzí, mne srdenko
 bolí,
 Plakala bych hned.

325. Komenský dvůr.

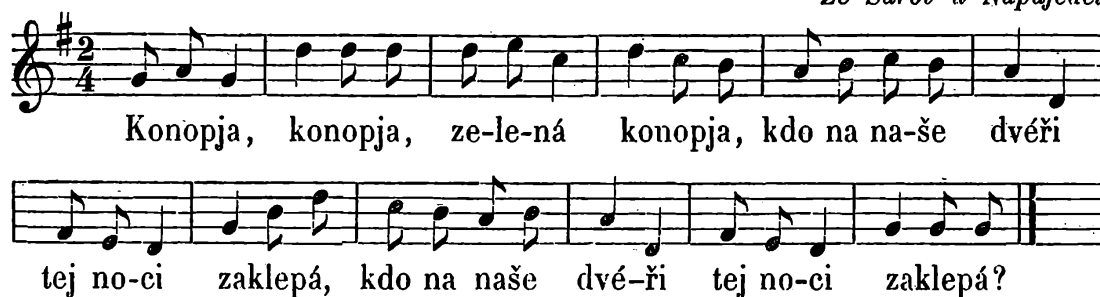
Z Komně.

Komenský dvorečku,	Komenský dvorečku,	Je v tobě jak v pekle,
Aj stojíš na kopečku;	Aj podbere ta voda,	Enom že nepálí.
Líčí ta děvečka	Sú tam hodné dívky,	Nepálí, nepálí,
Aj červenú hlínečku.	Bylo by jich škoda.	Ale pálit bude,
Červenú ta líčí,	Komenský dvorečku,	Až z toho dvorečka
Modrú podrovnává,	Žádný ta nechválí,	Šohajíček půjde. —
To tobě šuhajku		
Na znamení dává.		

326. Nemilý.

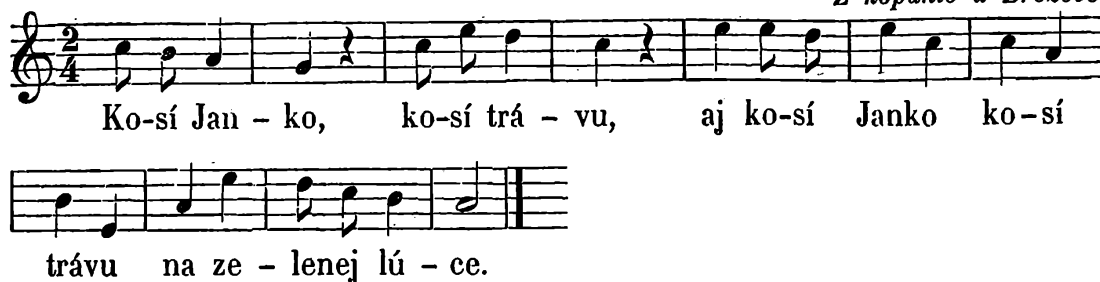
Ze Šárov u Napajedel.

Konopja, konopja,	Zaklepal by na ně
Zelená konopja;	Syneček ledačí,
Kdo na naše dvéři	Ale ho nelúbjá
Tej noci zaklepá?	Moje sivé oči.

327. Kdy tráva uschne.

Z kopanic u Březové.

Kosí Janko, kosí trávu
Na zelenej lúce.

Bůdzěme sa milovaci,
Až do tvrdej noci.

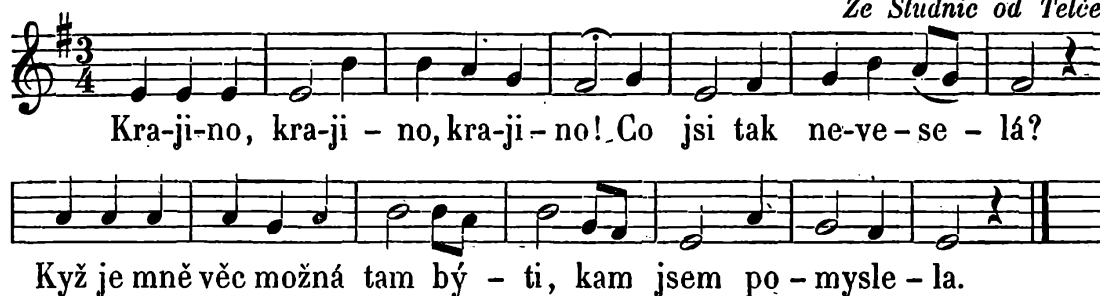
Milá za ním zahrabuje,
Drža hrable v ruce.

Dokel Janko dokel usně,
Dotel tráva uschně.

Polož milá hrable dolů,
Pobudzěme spolu.

328. Krajina želobudná.

Ze Studnic od Telče.

Krajino, krajino, krajino,
Co jsi tak neveselá?
Kyž je mně věc možná tam býti,
Kam jsem pomyslila.

Abych tam mohla spatřiti
Synečka mjlýho.

Pomyslela jsem já sobě
Do pole šerého,

Spatřila jsem tam jelinka,
On si bystře skáče,
Spomněla jsem na synečka,
Mé srdečko pláče.

329. Skromná.

(Náp. 320.)

Krásná moja milá
Jako rozmarýna,
Moja galanenka
Jako fialenka.

»Nejsem rozmarýna,
Nejsem já fialka,
Ale sem galánka
Švárného šohajka.«

330. Nevěrník.

Ke-ré vtáček na dvóch dubech se-dá, každé si on fa-leš-nosti
hledá, tak ja-ko ten mládene-ček, ke-ré se-dá podli dvóch dě-veček.
Ke-rý vtáček na dvúch dubech sedá, do-za-ji-sta po-cti-vo-sti
nemá ja-ko ten fa - lešný mláde - neček, kerý se-dá podle
dvúch dě - veček.

Keré vtáček na dvóch dubech sedá, Přinda k jedné, poví jí slovečko,
Dozajista falešnosti hledá; Přinda k druhé, rozpoví jí všecko.
Tak jako ten mládeneček Ja ne tak, ne tak synečku,
Keré sedá vedle dvóch děveček. Nepovíde všecko na děvečku!

331. Zbraňování neprospěšné.

Erb. II. 96.

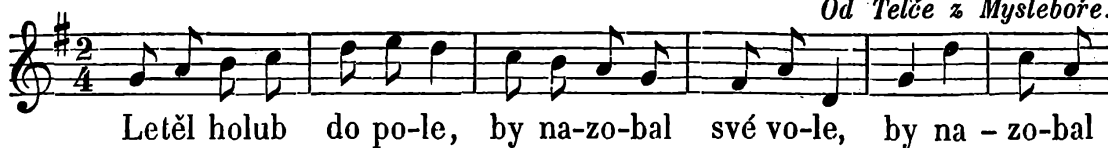

Ku-laj mně maminko ko-šulen - ku, ku-laj mně maminko
ko-šu-lenku, já si po-je-du pro milenku, já si po-je-du
pro milen - ku.

Kúlaj mně maminko košulenku, /	Bránila mně ju brat moja sestra,
Já si pojedu pro milenku. /	Já si ju vezmu, dyť je hezká.
Juž je košulenska vykúlaná,	Bránili mně ju brat moji bratři,
Juž je děvečka vyjednaná.	Já si ju vezmu, dyť mně patří.
Bránili mně ju brat moji máma,	Bránili mně ju brat všeci lidé,
Já si ju vezmu, dyť je moja.	Já si ju vezmu, moja bude.
Bránili mně ju brat moji táta,	
Já si ju vezmu, je bohatá.	

332. Holub na javoře.

Od Telče z Mysleboře.

své vo - le.

Ze Zvolenovic.

Letěl holub do pole, :/
By nazobal své vole. ¹⁾

Dyť své vole nazobal,
Po jaborách posedal. ²⁾

Ohled se na dvě strany,
Do Čech a do Moravy.

Uhlídl tam svou mjlou,
Pěknou, krásnou, spanilou.

Ona byla v tanečku,
V tom růžovým věnečku.

Hraj Marjánko, hraj dosti,
Uživej své mladosti.

Aj se ke mně dostaneš,
Šak si hrati přestaneš.

Zapovím ti ty tance,
Zvolenovský mládence.

Co ty mně zapovídáš?
Dyť ty mě eště nemáš. ³⁾

A já si to dovedu,
Že si pro tě dojedu.

Čtyrma koňma vranejma,
Jako zeman ze mlejna. ⁴⁾

Tam sobě zahoukali,
Marjánku vyvolali.

3) Až mně budeš sám mítí,
Můžeš mi poručiti.

Má matička dost snadná,
Že ona mně tě nedá.

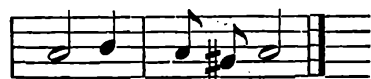
4) Všecky čtyry rohaty,
Že je děvče bohatý.

1) Šel jest synek do pole,
Vyvorat si svý pole.

Dyť si pole vyvorat,
Přijel domů, vypřahal.

2) Sletěli se dva spolu
Na tu jednu stodolu.

Ze Slavičina.

zo-bal své vo-le.

Letěl holúbek na pole, :/
Aby nazobal své vole.

Jak své volátko nazobal,
Pod jaborečkem posedal.

Pod jaborečkem má milá,
Zelený šátek vyšívá.

Vyšívá na něm víneček,
Že ju opustil syneček.

Vyšívá na něm z růže květ,
Že ju opustil celý svět.

333. Svinutí jména.

Z Komně.

Lúbí sa mi lúbí
To troje jménečko,
Janovo, Jurovo,
Šohajkovo všecko.

Janovo, Jurovo
To pomažu blatem,
A to šohajkovo
Vymaluju zlatem.

Janovo, Jurovo
Svinu do listečka,
A to šohajkovo
Do svého srdečka.

334. Z á v a d a.

Majový vršečku,
Ty jsi mi na závadě,
Nevidím synečka
Chodívat po zahradě. ¹⁾

A ty ho roznošíš
A já ti ho rozhážu,
Přiď k nám synečku,
Jak já pro tebe zkážu.

Po nad všechny kopce,
Po nad všechny doliny,
Ja že mě zanechal
Syneček roztomilý.

Po zahradě chodit,
Ani travěnky kosit;
Musíš ty, synečku,
Ten vršeček roznošit.

Zkážu já pro tebe
Po maličkej hrdličce,
Ona mi poletí
Ponad všechny kopce.

Ja dyž mě zanechal,
Šak se já mu neprosím,
Dyť ja ešče ráda
Červenú pentlu nosím.

¹⁾ Nětak po zahradě,
Jako mezi horama,
Žaden člověk něvi,
Co je to mezi nama.

Mezi nama je tak,
Že my se mamy něchať;

My se něněchamy,
Ale se sezdaf damy.

335. Postřety.

Maličké jsem štěstí míval,
Dyž jsem za milou chodíval.

Měl jsem štěstí a neštěstí,
Potkalo mě děvče hezký.

Potkalo mě, neznalo mě,
Zajda za mne, volalo mě.

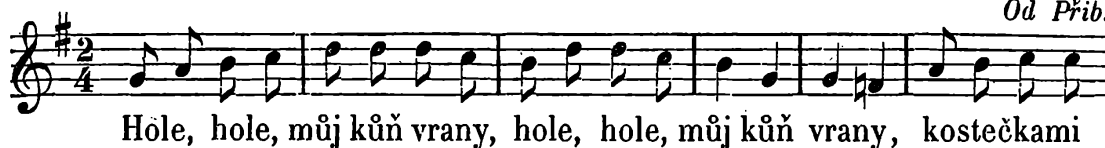
»Vrať mně milý, co je mého,
Já ti vrátím, co je tvého.

Vrať mně milý můj šáteček,
Já ti vrátím prsteneček.«

Malé sobě pole zajdu,
Hezké děvče sobě najdu.

Hezké děvče černooké,
Nemalé a nevysoké.

Od Přib.

vy-kla - da-ny.

Hole, hole můj kůň vrany,
Kostečkami vykladany.

Co sem na nim jezdivaval,
Sveho štěstí pohledaval.

Měl sem štěstí i něštěstí,
Potkalo mne děvče hezky.

Děvče hezské, černooke,
A malučke něvysoke.

Začal sem se vyptavati,
Mali chuť se vydavati?

Musiš byť ma, bys něchtěla,
Půjďem spolem do kostela.

A v tym našem kosteličku
Podamy sobě ručičku.

Ona prosí, že by rada,
Ale ji maměnka něda.

Ale tatíček něbrani,
Esli je šuhajek švarny.

Šuhaj švarny černooky,
A malučky něvysoky.

336. Vzdory na vzdory.

Od Val. Mezřič. Zp. I. 106.

nechce byť.

Mám já v Hodslavicách galánku,
Dal sem jí tolarek závdanku.

Ona mně závdanku nechce vzít,
Ani mů galánku nechce být.

Na našem staveňu roste strom,
Do takej galánky bije hrom.
Nech bije, nech tříská, já nedbám,
Jinú si galánku vyhledám.

U našej zahrádky roste květ,
Pro moju galánku jede čert:
Vem si ju čertičku já nedbám,
Jinú si galánku vyhledám.

Jiné čtení.

Když sem za svou milou chodíval,
Pěkně mně měsíček svítíval.
Svíť měsíčku svíť jasně,
Ať nám láska nezhasne.

Jedna baba nám ju zhasila,
Co k nám ty klebety nosila,

Baba původ nevěry,
Dábli v její matěry.

Z upřímného srdce roste strom,
Do falešné lásky bije hrom.
Bij hrome do ní z jasna,
Ta láska je falešná.

Jiné čtení z Bohdalic.

(Náp. 316.)

Dyž sem šel k muzice jedenkrát, Pod našim okynkem roste strom,
Zastal sem své miló:/ s jiným stát. Do falešné lásky bije hrom.

A ona s něm stála do rána,
A to mně na zdůry:/ dělala.

A na tem stromečku bílé květ,
Za jednoho synka třeba pět.

337. K v í t í.

(Náp. 312.)

Ze Zelinkova od Mistka.

Mom jo řodku marijanku,
To pro tebe švarny Janku.

Mom jo řodku karafije;
Kero panna, vinky vije.

Mom jo řodku mom hřebičku,
To jo chovom na voničku.

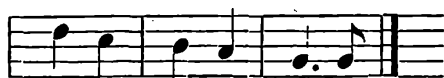
Mom jo řodku bazaliky,
A to pro ty švarne synky.

Mom jo řodku mom poleje,
To jo chovom pro zloděje.

338. První milejší.

Mamulen - ko moja, ža-le mia do - chodá, ti mo - ji fra-je-ři

všetci mia od - chodá.

Mamulenko moja,
Žale mia dochodá,
Ti moji frajeři
Všetci mia odchodá.

Jeden mia odešel,
Druhý sa zjevuje,
Ale moje srdce
Za prvním banuje.

339. Psaní.

Ze Šlapanic.

Má mi-lá mně ve-po-vi-dá, já hí ve-povím spí-še; počké děvče

čer-no-vo-ký, šak mně už hi-ná pi-še.

Má milá mně vepovídá,
 Já hí vepovím spíše;
 Počké děvče černovoký!
 Šak mně už hiná piše.

Napsala mně cedolenko
 Aj stříbrem zlatem psanó,
 Diamantem protkávanó,
 Abech chodíval za nó.

340. Výpověď.

Má panen - ko mi - lá, nic se ty nedur - di, dyž já ti

vypovím, ji-né-ho si na - jdi.

Má panenka milá,
 Nic se ty nedurdi,
 Dyž já ti vypovím
 Jiného si najdi.

Vykvetla mně v krátce
 Vedlivá v zahrádce,
 A ta potěšuje
 Mé upřímné srdce.

Už mně ho odvedla
 Ta vedlejší dáma.

Co pak si ty myslíš
 Že si sám na světě?
 Dyť mně ještě nekde
 Růžička vykvete.

Měla sem galána,
 Měla sem ho ráda,

Dy si's ho odvedla,
 Včil si ho měj ráda,
 Včil ho sobě uvaž
 Na hrbaté záda.

341. Krása — polní kvítí.

Od Jevička z Biskupic.

Máš děvčecko krásu, skové jo do ča-su, jak jo pozbo-deš,

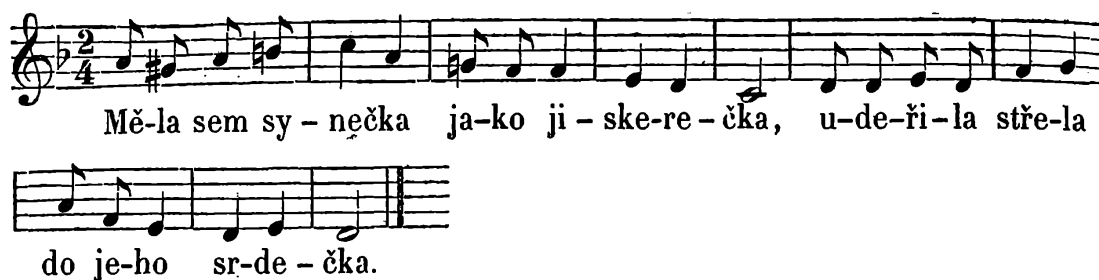
mět jí nebo - deš.

Máš děvčecko krásu,
 Skové jo do času,
 Jak jo pozbodeš,
 Mět jí nebodeš.

Jako polní kvítí
 Ve dně v noci svítí,
 A pak uvadne,
 Do vode spadne.

A tak te děvčecko
 V růžovém věnečko,
 Také ovadneš,
 Do vode spadneš.

342. Dohořelá láska.

Měla sem synečka
Jako jiskerečka,
Udeřila střela
Do jeho srdečka.

Uder střelo, uder,
Enom ho nezabí!
Po čem by hledaly
Moje očka černý?

Galán jsi ty, galán,
Ale na hodinu,
Jakby mé srdečko
Nemělo rozumu.

Ale mé srdečko
Dobrý rozum mělo,

Že se ledakomu
Ošidit nedalo.

Hořelo srdečko,
Hořelo plamenem,
A dyž dohořelo,
Zostalo kamenem. —

343. Lání pro chudou.

Ze Slavikovic.

Měla sem včera synečka,
Měl oči jako trnečka,
Dneska už ho nechco,
Slyšela sem neco,
Láli mo jeho matička.

Přišel k nám včera syneček,
Voněl mně jako hřebíček;

Dneska už ho nechco,
Slyšela sem neco,
Láli mu jeho tatíček.

Láli mu rodiči vobá,
Že su pro něho chudobná;
Chudobná děvečka
Pro toho synečka,
Že su pro ně nešikovná. *)

*) Láli mu oni obadvá:
Vem sobě kerá neco má,
Kerá má dům, rolí,

Vinohrad svobodný,
Ta bude hospodyně dobrá.

344. Památka.

Mé srdečko bolavé
Je těžké jako kameň,
Mého milého slova
Ty mně ležijó na něm.

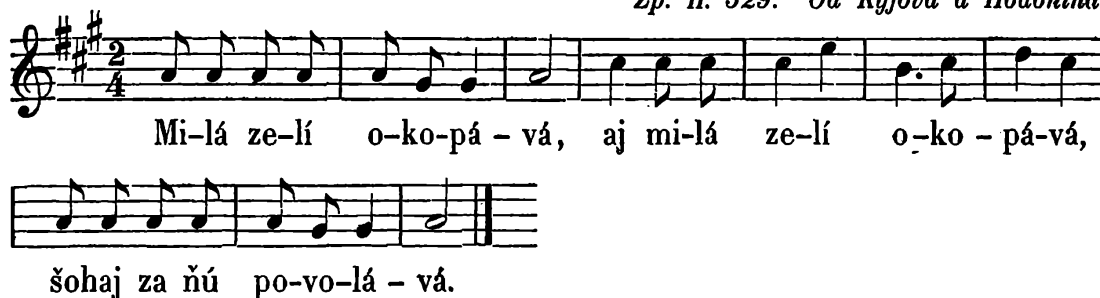
Mého milého slova,
Mého milého řeči,
A dyť on mně sliboval
Hory dolý a lesy.

Ten prstýnek, co's mně dal,
Ten já ti z lásky vrátím,
Pro tebe můj synečku
Srdýčka nezarmótím.

Ten šáteček odemne
Ten sobě dobře schové,
Na mne nezapominé,
Že's bévával můj milé.

345. Zelený strom.

Zp. II. 329. Od Kyjova a Hodonína.

Milá zeli okopává,
Šohaj za nú povolává.

Okopávaj zeli, milá,
Až okopeš budeš moja.

Co ty na mne milý voláš?
Šak's povídal, že mne neznáš.

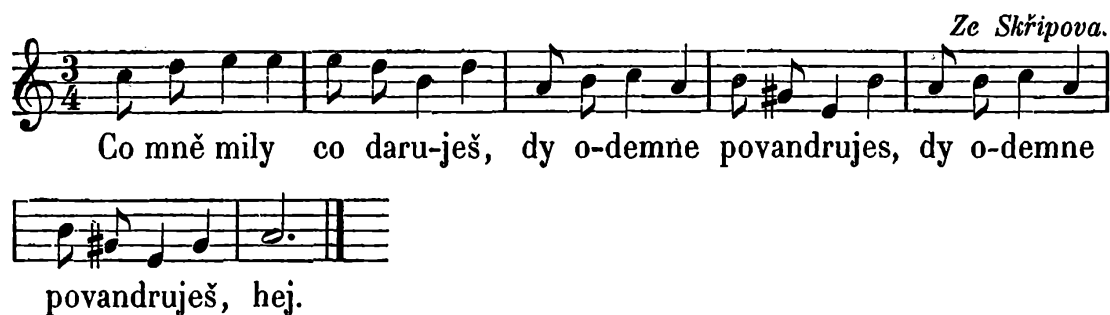
Jak jsem já tě měl poznati?
Nedala mně tvoja máti.

Sadím já ti strom zelený,
Aby's měla potěšení.

Na tem stromě bílá šatka,
Na tej šatce naša láska.

Sadím ti ho pod okénko:
Tu máš moja frajerenko.

Dyž ty na ten strom pohledneš,
Pokaždé na mne zpomeneš.

Co mně mily co daruješ,
Dy odemne povandruješ?

Daruju ci strom zelený,
To budzeš mēc pocěšení.

Už můj mily z lesa jedze,
Malovane dřevo veze.

Veze ci ho po rynečku,
Ku svéj milej k okenečku.

Z Březové.

Co mně milý za dar necháš,
Keď sa už přeč odebíráš? ¹⁾

Zaněchám ti strom zelený,
Pod okjenkem zaščepený.

1) Keď sa do vojny odbíráš?

Pod tym stromem kopaj jamu,²⁾
Najdeš růžčku malovanú.

Najdeš růžčku a i nožík,
Nařežeš si na rovášik.

2) Na tom stromku bílá šatka,
Tam je naša láska šetka.

Nenarezuj si na roky,
Lež si narež až na veky.

Od Brna.

Na to rozlóčení
Mému potěšení
Postavím pod oknem máj;
Abe věděli falešní ledi,
Že já už nechodím k vám.

Obsedlám koníčka
A dám mu senečka,
Přibiju podkověny,
Abe věděli falešní ledi
Že jedu od panenky.

Z Polanky.

Švarný šohaj z lesa jede,
Malované dřevo veze.

Ona sedí na okenku,
Vyšívá mu košulenu.

Veze on ho po rovince,
Svojej milej pod okence.

346. Co mileji.

(Náp. 320 b).

Od Kyj.

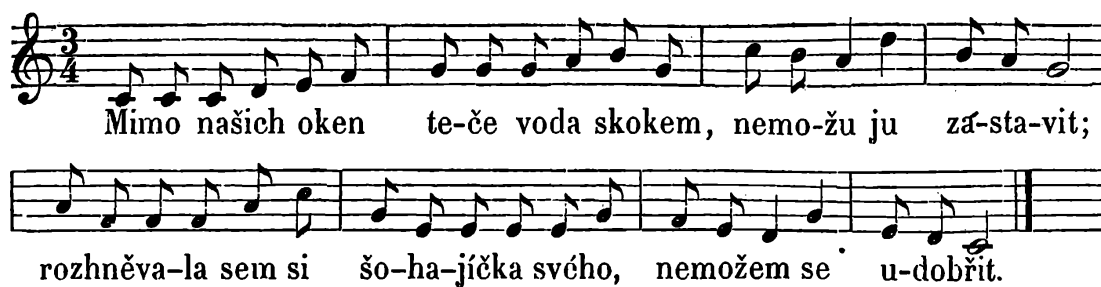
Milo je mně, milo,
Když mi ideš mimo,
Ešče je milejší
Když sedíš před naší.

Milo je mně, milo,
Za tebu pohlédát,
Ešče je milejší
Podle tebe sedat.

347. Udobření.

Od Rousin.

Mimo našich oken	Ale k němu půdu	Pásl tam syneček
Teče voda skokem,	A prosit ho budu,	Štyry vraný koně
Nemožu ju zastavit. ¹⁾	Aby se už nehněval; ³⁾	Na zelené votavě,
Rozhněvala sem si	Že je můj srdečko	Natrhala sem mu
Šohajčka svého,	Zarmócený všecko,	Voňavého kvítí
Nemožu to napravit. ²⁾	Aby mně ho rozebral. ⁴⁾	Za klobóček na hlavě.

1) Nemožu jí ubránit.
2) Nemožem se udobřit.

5) Aby mi to odpustil;

4) Aby mi ho potěšil.

348. Zlá novina.

Z Věteřova.

Můj milý, můj milý,	Bolí mě ta hlava,	Dokud mně nezkáže
Ale nevím kerý;	Bolí mě od rána,	Můj milý dobrý den.
Ja kerý mně bude	Bolí mě celú noc,	Dobrý den, dobrý den!
Od Boha súzený.	Nemožú mně pomoct.	Dycky mně dobrá šla,
Od Boha súzený,	Šak by mně pomohli,	V sobotu na večir
Od rodičů daný,	Dyby jenom chtěli,	Zlá novina přišla.
Od pana faráře	Dyby mně šohajka	Zlá novina přišla
Za ruky svázaný.	Do domu dovedli.	Od mého milého,
Bolí mě hlavěnka,	Nebudu veselá	Abych se vdávala,
Jak mě nemá bolet?	Tento celý tydeň,	Esli mam iného.
Dyž mně šohajček		
Došel vypovědět.		

349. Vedení mysli.

Z Komně.

Myselko, mysel má,
Aj kady ty mně chodíš?
Kady mně ju švárný
Šohajčku vodiš.

Myselko, mysel má,
Jdeš na dvě strany,
Jedna za šohajkem,
Druhá nevím kady.

Nedala mia máti
Šohajkovi brati,
Žeby mně mosela
Barvu kupovati.

A já mám barvičku
V zeleném hájičku,

Jdi mně jí natrhat
Švarný šohajčku.

A já mám barvičku
Jako kerá jiná,
A já bych ani nešla
Za jejího syna. —

350. Vyhlídání.

Od Rousin. ze Slavikovic.

Pod naším hu-menkem nade dvo-rem
To-čí se sy - neček s vraném ko-něm; } panenka vy-hlí-dá,

vra-ta mu o-tví-rá: pojed' ho-nem!

Nad naším humenkem nade dvorem
Točí se syneček s vraném koněm.
Panenka vyhlídá, vrata mu votvívá:
Pojed' honem.

Ach pojed', pojed' mé potěšení,
Potěš mý srdečko zarmócený.
Zarmótí ledakdo, potěšit nemá kdo,
Pojed' honem.

Jiný nápěv.

A u Ša - ra - tic na-de dvo - rem } pa-nen-ka je rá-da,
To-čí se šu-haj s vraném ko - něm, } vra-ta mu vo-tví-rá,

pojed' mi-lé pojed' ho - nem.

A u Šaratic nade dvorem
Točí se šuhaj s vraném koněm,
Panenka je ráda,
Vrata mu votvívá,
Pojed' milé pojed' honem.

351. Lhostejnost.

Od Rousinova.

Nad Slaví-ko - vi-ce ho-luběnka lí-ce. Všecé le-di po-vi-da-jó,
všecé le-di po-vi-da-jó, že mě milé nechce.

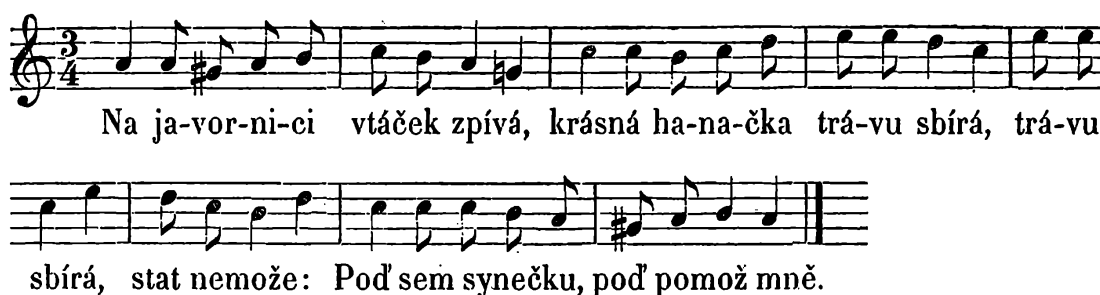
Nad Slavíkovice
Holuběnka líce.
Všece ledi povídají,
Že mě milé nechce.

Dež mě nechce, nechť se,
Já plakat nebodo,

Šak so ješče malý děvče,
Vdávát se nebodo.

Dež mě nechce, nechť se,
Já se ho neprosím,
Šak so ješče malý děvče,
Vdávát se nemusím.

352. Nemluvíti nemožno.

Na ja-vor-ni-ci vtáček zpívá, krásná ha-na-čka trá-vu sbírá, trá-vu
sbírá, stat nemože: Pod' sem synečku, pod' pomoz' mně.

Na Javornici vtáček zpívá,
Krásná hanačka trávu sbírá.
Trávu sbírá, stat nemože:
Póď sem, synečku, pod' pomoz' mně.

Pod' synečku pod' a pomáhej,
Jenom ty ke mně nerozprávěj.
»Jaké by to srdce bylo,
Dyby k své milé nemluvilo.«

353. Uvázaný listek.

Od Brna.

Na o-si - ce, na o-si-ce li-stí va - dne, na o-si-ce
li-stí vadne, dyž u-vadne do-lů spa-dne.

Na osice listí ¹⁾ vadne,
Dyž uvadne, dolů spadne.

Takéli já tak uvadnu,
Dyž uvadnu, dolů spadnu?

Nedej, milá, listku vadnót,
Radši mu dej dolů spadnót. ²⁾

1) Na olívě listek.

2) Dyž uvadne, dolů spadnót.

Než bych já mu spadnót dala,
Radši bych já uvázala.

Na šňůrečku na hedbávnó,
Na pentličku na červenó.

Jiný dálejšek:

Nedej Bože abych umřel,
Až zaplatím co sem dlužen.

Néprv Bohu, potom lidům,
Naposledy šelmám židům.

Z Březnice

Li-bo-ce se li-bo-ce li-steček ze-le-ný na lú-ce, li-steček
ze-le-ný na lú-ce.

Liboce se liboce,
Listeček zelený na lúce.

Ešče by se libotal,
Dyby ním větříček fukotal.

354. Spokojenost.

Od Opavy, z Polomé V. a Klinkovic.

Na Polanskej vodzě bi-la huška plyně; co mi pan Bůh za-o-bě-cal,
to mně to ně - mi-ně.

Na Polanskej vodzě
Bila huška plyně;
Co mi pan Bůh zaoběcal, ¹⁾
To mně to němině.

Ježli tu chudobu,
Poručeno Bohu,
A ježli tež jaku rozkoš,
Chvala panu Bohu. ²⁾

1) Co mně milý Bůh přislíbil.

2) Esli přislíbil bohatství,
Dzěkovač mu budu.

Ve Velké Polomi druhou
slohu tak mění:

Zaoběcal mi un
Černooke dzěvče,

Ale ono mi včil pravi,
Že mne ono něchce.

Aj dy mne ty něchceš
Rychtařova dcerko,
To ja sobě budu nosič
Za klobučkem perko.

355. Zapomínání.

Od Rousin.

Nad Podo - lí je há-jí - ček, v něm se pro - chází, v něm se pro -
chá-zí šu-ha-jí - ček.

Nad Podolí je hájíček, Zapomenu, ale těžko,
V něm se prochází šuhajíček. Kam se vobráťím, všade teskno.

Má na hlavě z pantlé klobók,
Nemůžu na tě zapomenót.

Čtení jiné. Náp. č. 126.

Můj milé má černé klobók,
Nemůžu já zapomenót,
Nemůžu já nemůžu
Na τό červenó růžu.

Můj milé má zlatý pírkó,
Viselo mu přes ramínko,
Viselo mu viselo,
Mý srdečko těšilo.

356. Pomněnka.

Z Nové vsi.

Na ho-ře na do-le, ej na ho - ře na do-le, v tem ze-leném hájku,
v tem ze-le-ném háj - ku.

Na hoře na dole
Ej na hoře na dole,
V tem zeleném hájku: /

Trhaua má miuá
Modrú fialenku.

Trhaua, trhaua,
Do kystek vázaua.

Doše u k ní šohajek,
Perečko mu daua.

Daua mu perečko
Modrej fialenky,

Aby nezapomněu
Svojej frajirenky.

Dyž půjdeš mimo nás,
Zpomeň si na dům náš,
Že v něm frajirku máš.

Dyž půjdeš mimo nás,
Mimo našich dvéří,

Jenom ty zavouaj:
Má miuá otevři.

Dyž půjdeš mimo nás,
Mimo našich oken,

Jenom ty zavouaj:
Má miuá vyndi ven.

357. Láska a závist.

Ž. P. p. 216. Zp. I. 94.

Na ko-ša-tej je-dli dva ho-lu-bi se-dá, lu-dé jim zá-vi-ďa,

že sa rá-di vi-ďá.

Na košatej jedli
Dva holubi sedá;
Ludé jim záviďá,
Že sa rádi viďá.

Milovali sme sa
Jak holubů pára,
A kdo nás rozvedel
Nech ho pán Bůh skárá.

Jaká už nebude
Mezi tisícama.
Chodila, chodila
Po zeleném háju,
Kapaly jí suzy
Od velkého žalu.

Ludé, milí ludé,
Nezávidte toho!
Jaká to pěkná věc,
Kdo miluje koho!

Byla láska, byla
Mezi nama dvěma,

358. Neláti než strojiti.

Od Hradiště.

Na Kromě - řízském mostku hrajú dě - včátka v kostku, aj hrajú,

hra-jú, hra-jú, maměn-ky jim la-jú.

Na Kroměřížském mostku
Hrajú děvčátka v kostku,
Aj hrajú, hrajú, hrajú,
Maměnky jim lajú.

Nelaj, maměnko, nelaj,
Přijede švárný šohaj

Na pěkném vraném koni,
Šablenka mu zvoní.

Nelaj, maměnko, nelaj,
Jenom mně svadbu dělaj,
A dělaj muě ju v létě
Dyž fialka kvete.

359. Výstraha.

Od Příb.

Na Lichnovských ho - rach se-je sy-ne - ček hrach;

ga-la - nečka je - ho di-ve se na ně - ho.

Na Lichnovských horach	Buděli, synečku,	Dyž ty se oženiš,
Seje syneček hrach,	Tvoja kera ina,	Ja budu slobodnu,
Galanečka jeho	S tu tobě milý Bůh	Možu se obratit
Dive se na něho.	Požehnani něda.	Na keru chcu stranu.

Nědivaj se na mne,	Esli mne ošidiš,	Nepřijde-li jeden,
Galanečko moja,	Ten hřich na tě spadně,	Přijde zase inši,
Něbuděš ty moja,	Těžko budě, synku,	Ešče mi može byť
To něni věc možna.	Zapominať na mne.	Memu srdcu milši.

Něvěřiš, synečku,	Ach už budě, synku,	Chudobna děvečka
Něvěřiš ty v Boha?	Něskoro nařikať,	Je rovně dar Boží,
A to je věc možna	Dy vas něrozvodi	Čekaj ty synečku,
Že ja budu tvoja.	Krom ryl a motyka.	Co na tě Bůh vloži.

360. P é ě e.

Z Něčic.

Nasela sem marijánku
Šešla lebeda;

Což budu galánóm dávať,
Běda, přeběda!:/

361. Růže a rozmarýn.

Erb. I. 99.

Na Slavkovském poli
Dvě růže stojjó,
Co só to za růže,
Že mně nevonijó?

Na Slavkovském poli
Rozmarýnu hory,
Už su u samého,
Ešče mně nevoní.

Ani mně nevoní
Rozmarýn zelený,
Jak mně zavonělo
Moje potěšení.

Na Hodeckém poli
Jenom jedna stojí,
Co je to za růža?
Zdaleka mně voní.

Na Hodeckém poli
Jenom jeden stojí,
Ešče su daleko,
Už mně pěkně voní.

Na Hodeckém poli
Kdosi na mne volá,
Já se mu ozývám
Na Slavkovském stoja.

Podobné tresti.

Erb. II. 152.

Co se to čer-ve-ná nad tó dě-di-nó? } A to není kví-tí, to je
Je-li to tam kví-tí, já tam poběhno. }

můj mi-lé, proto se čer-ve-ná, že je upřímné.

Co se to červená nad tó dědinó? Co se to červená nad tó dědinó?
Jeli to tam kvítí, já tam poběhno. Je-li to tam růža, já ju utrhno.
A to není kvítí, to je můj milé, A to není růža, to je má milá,
Proto se červená, že je upřímné. Proto se červená, že je upřímná.

362. Obdar za dar.

Na tej na - šej stře - še, na tej našej střeše la-štove-čka ne-se,

la-štove-čka ne-se.

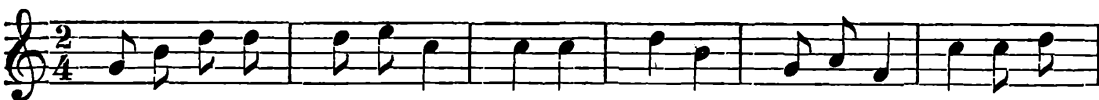
Na tej našej střeše
Laštovečka nese.

Nese on mně, nese
Šáteček hedbávný;

Jide k nám šohajek,
Volaco mně nese.

A já mu přichystám
Rozmarýn zelený.

363. Šanování a milování.

Na té No-vé dě-di-ně, na té No-vé dě-di-ně vím já tam

o švárné dě-vči-ně.

Na té Nové dědině, /
Vím tam o švárné děvčině.

Ve dně bych ju šanoval,
A v noci bych ju miloval.

Kdyby mně ju chtěli dat,
Uměl bych ju šanovat.

Jestli mně ju nedají,
Nech ju pro sebe chovají.

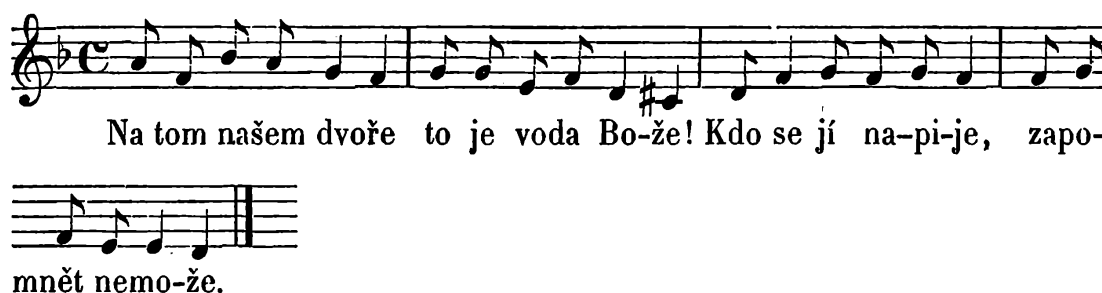
364. Orání.

Z Březolup.

Na tom našem díle
Štyry koně bílé,
Oře něma, oře
Mé srdečko milé.

Oře, něma oře,
Milá mu pohání,
Na každých úvratoch
Huběnky mu dává.

365. Voda podivná.

Na tom našem dvoře
To je voda, Bože!
Kdo se jí napije,
Zapomnět nemože.

Napil se jí napil
Šohajíček z rána,
Nemohel zapomnět
Do svatého Jána.

Do svatého Jána,
Do svaté Trojice,
Nemohel zapomnět
Své švárné děvčice.

Čtení jiné.

Na tom našem dvoře
Je studýnka, Bože!
Kdo se z ní napije
Odejít nemože.

Napil se z ní napil
Jeden šohajíček,
Nemohel odejít
Od našich děvčíček.

Od našich děvčíček,
Ani od okýnka,
Až ho provodila
Ta jeho panenka.

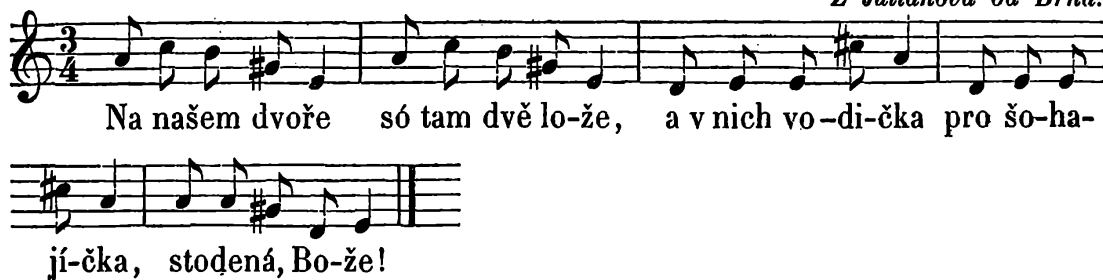
Jiné pění a čtení.

Zp. I. 19. II. 375.

V širém poli stojí hruška zelená,
Pod tú hrušku studenka kamenná.
Kdo tu vodu pit bude
Mladú ženu mět bude,
A ta žena nikdá dobrá nebude.

P o d o b n á.

Z Juliánova od Brna.

Na našem dvoře só tam dvě lože, a v nich vo-di-čka pro šo-ha-jí-čka, stodená, Bo-že!

Na našem dvoře só tam dvě lože,
A v nich vodička pro šohajíčka,
Stodená, Bože!

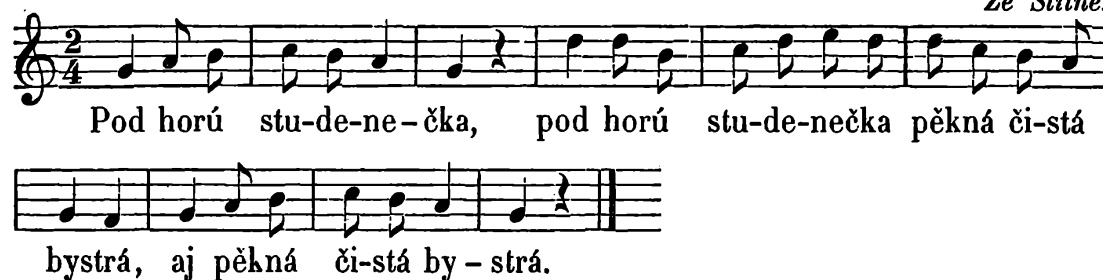
De se napiješ, nic nerozliješ,
Bodeš žena má.

Napi se milá, má roztomilá!

Já pit nebodo, dovi čích bodo,
Z keré stodynke jaké maměnke
Vodo pit bodo.

Jiné čtení a pěnění.

Ze Štitné.

Pod horú stu-de-ne-čka, pod horú stu-de-nečka pěkná či-stá bystrá, aj pěkná či-stá by-strá.

Pod horú studenečka, :/ Ja napí sa jí milá, Ja napí sa jí ešte,
Pěkná čistá bystrá. :/ Budeš pěkná bílá. Budeš hezké děvče.

Jiné čtení.

Na tom našem dvoře
Dobrá voda, Bože,
Nekaždý šohajek,
Napít sa jí može.

Černožoký šohaj
Nabral si jí žbánek,
Připíjal milence
Na zelený vínek.

Na zdraví na stálé,
Abys byla moja.
Pán Bůh daj, šohajku,
Abych byla tvoja.

Jiné čtení a pěnění.

Z Biskupic u Jevíčka.

Stodynka ró-be-ná, stodynka ró-be-ná, voda v ní sto-de-ná.

Stodynka róbená,
Voda v ní stodená.

Napi se jí ešte,
Černovoké děvče.

Napi se jí milá,
Budeš pěkná bílá.

Jak se jí napíla,
Krása jí změnila.

Jiné čtení z Březov.

(Náp. 302).

Na tej hore vysokej
Studňa murovaná.

Není jsi ty, má milá,
Děvka spravedlivá.

Napij sa jej má milá,
Jak si spravedlivá.

Ja keď jsi ty od vody
Barvu preměnila.

Voděňky sa napila,
Barvu přeměnila.

Jiné čtení z Ōchoze.

Za tó našó stodolenkó
Teče voda kolajenkó.

Rozmarýnek, boží dřevce,
Co je po něm, dyž mě nechce.

Napil se jí šohajínek,
Růste z něho rozmarýnek.

366. Slaměný a drnový vínek. *)

Z Ujezda od Vizovic.

Nebudu já robít
Jako sem robíval,
Co bych za svú milú
Frajery vodíval.

Od ní sem odešel,
Slzy mně kapaly,
Po drobném kamení
Jamky vybíjaly.

Nebyla to kráva,
Byla to panenka,
Bodaj neminula
Slaměného vínka.

Dy sem s jiným došel,
Toho zalúbila,
Ze mňa chudobného
Posměchy robila.

Přišel tatík domů:
Šuhaju co ti je?
Utrkla mia kráva,
Ta kráva bezrohá.

Slaměný minula,
Drnový dostala,
Bodaj sa jí hlava
Na prach rozsypala.

*) Slaměný vínek t. zmrhalství; drnový t. smrt.

367. Jediný.

Nebudu se vdávat,
 Budu očekávat
 Až bude sám Pámbůh
 Mládenců rozdávat.

Už jich všechkých rozdal,
 Jenom jednoho má,
 O toho poprosím,
 Toho mi Pámbůh dá.

368. Falešný.

Z Vlčnova.

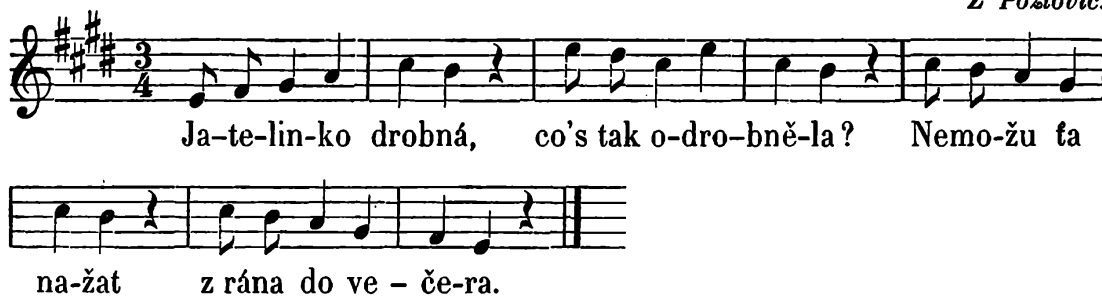
Ne-by-la sem s milým jak v nedělu večer, před na-ši-ma na ko-
 pečku tam sa semnú ze-šel.

Něbyla sem s milým	Dobrou noc ti dávám	Kamarádů nevod,
Jak v nedělu večer,	Ale ne na věčnost,	Prosím ťa velice,
Před našima na kopečku	Aby tebe pominula	Odvalíš mně těžký kameň
Tam sa semnú zešel.	Ta tvoja falešnosť.	Od mojego srdce.

Jak sa semnú zešel,	Falešný šohaju,	K muzidze ju pojal,
Ručenky podával:	Falešný k nám nechod,	Do tanečka volal,
Dobrou noc ti moja milá,	Eště sobě falešnějších	Ona smutně zaplakala
Dobrou noc ti dávám.	Kamarádů nevod. ¹⁾	Pohlédaja k horám.

1) Jiný dálejšek z Vlachovic. A já tebe pěkně prosím
 Falešný synečku, Pojmi mia k muzidze.
 Falešní rodiče,

Z Pozlovic.

Ja-te-lin-ko drobná, co's tak o-dro-bně-la? Nemo-žu ťa
 na-žat z rána do ve - če-ra.

Jatelinko drobná,
 Co's tak odrobněla?
 Nemožu ťa nažat
 Z rána do večera.

Už sem ťa nažala;
 Do čeho ťa svážu?
 Švárný šohajčku,
 Po kom na ťa zkážu?

A zkážu já zkážu
 Po malém poslíčku:

Daj ti Bůh dobrou noc,
 Můj milý synečku.

Dobrou noc, dobrou noc,
 Ale ne na věčnost,
 Až tebe synečku
 Pomine falešnosť.

Falešný galáne,
 Nechod mně na oči,
 Nech sa mé srdenko
 Za tebu netočí.

Z Turovic od Dřevohostic.

Mý červený pantličky, načiž já vás vá-žu, mám sy-nečka

da-le-ko, mám synečka da-le ko, po kém já mu zká-žu?

Mý červený pantličky,	A dobró noc, dobró noc,
Načiž já vás vážu,	Ale ne na věčnost,
Mám synečka daleko	Až tebe můj synečku
Po kém já mu zkážu?	Pomine falešnost.

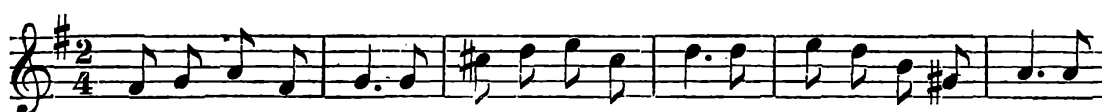
A zkážu mu zkážu já	A pomine, pomine,
Po malým posličku:	Lebo nepomine,
Dé ti pán Bůh dobró noc	Lebo ta naša láska
Můj milé synečku.	Na věky zahyne.

Z Oseka.

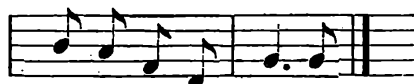
Teče voda studená,	»Rozvijej se, rozvijej,	Jā pomine, pomine,
Nesmím koně brodit,	Modrý tulipáne,	Lebo nepomine,
Má milá je daleko,	Dej ti Pámbuh dobró noc,	Lebo ta naša láska
Nesmím za ňó chodit.	Můj milý galáne.»	Na věky zahyne.

Rozvijej se rozvijej,	A dobró noc, dobró noc,	Zahyne, zahyne,
Červená růžičko,	Ale ne na věčnost,	Zahynóti musí,
Dej ti Pámbuh dobró noc	Ale až tě pomine	A šak tě k nám synečku
Milá galanečko.	Ta tvoja falešnost.	Černí dási nosí.

369. Příčina.

Nebyl bych se že-nil, dyby ne mi - lenky, dyby mně ne - by-la

dá-va-la hu - běnky.

Nebyl bych se ženil,	Nebyl bych se ženil,
Dyby ne milenky,	Dybych nebyl musel,
Dyby mně nebyla	Dyby nebyl přišel
Dávala huběinky.	Od milenky posel.

370. Za vdanou neslušno.

Zp. I. 259.

Necho - dí-vej za mnó,
O-či ti vy - padnó, } te-dy by-lo cho-dit, dyž jsem
by-la pan-nó.

Nechodívej ¹⁾ za mnó,
Oči ti vypadnó,
Tedy bylo chodit, ²⁾
Dyž sem byla pannó.

Dyž sem byla pannó,
Chodívali za mnó
Černovocí chlapci
S pudrovanó hlavó.

1) Nepohlídaj.

2) Měl si ty pohlídat.

371. O d k a z.

Erb. I. 122.

Nechoď k nám sy - nečku, dyž já ti ne - ká-žu, já to-bě chodníček
kamením za - há-žu.

Nechoď k nám synečku,
Dyž já ti nekážu,
Já tobě chodníček
Kamením zahážu.

Dondi k nám šohaju,
Až ti budu kázat,
Bude ti chodníček
Rozmarýnem scházat.

Kamením zahážu
A trním zatrním,
Nechoď k nám synečku,
Já o ta nestojím.

Rozmarýnem scházat,
Modrú fialenkú,
Potom ty uhlédáš
Že máš frajerenku.

Jiné čtení.

Nechoď k nám synečku,
Dyž já ti nekážu,
Já naše dvírečka
Pantlami zavážu. *)

»Zavaž je má milá
Zavaž je modrýma,
Šak já jich rozvážu.
Slovama dobrýma.«

*) Pantlami zavážu,
Špendlíkem zašpendlím,

By všecí věděli
Že o tě nestojím.

Jiné čtení a pěni.

Nechod' k nám sy - nečku, ne-rá-da ta vidím, o-tr - ha-ný
chodíš, já sa za ta stydím.

Nechod' k nám synečku,	Dondi k nám synečku
Neráda ta vidím,	Až budeš mět šaty,
Otrhaný chodíš,	Budu ta mět ráda,
Já sa za ta stydím.	Má maměnka táky.

372. Bednář.

(Náp. 298.)

Erb. II. 227.

Nechod' k nám synečku, nechod',	A ty mě dcérečko neznáš,
Ani k nám muziky nevod',	A já jsu z Wizovic bednář,
Nebudu galanka tvoja,	A já ti udělám denko
Nedá mně maměnka moja.	Přikrývat tvoje srdénko.

373. Nosiči - darův.

(Náp. 314.)

Nechod' k nám synečku, nejsi milý,	Bude k nám chodívat Janek s Jurú,
Bude k nám chodívat nekdo jiný.	Budú nám nosívat levandulu.
Bude k nám chodívat Jura, Janek,	
Budú nám nosívat marijánek.	

374. Žá d o s t.

(Náp. 369.)

Zp. I. 174. 179.

Nechod' šohaj v noci,	Dal by mně to pán Bůh
Vykoleš ¹⁾ si oči,	Co bych ta vodila,
Vykoleš si obě,	Kde největší studňa,
Kdo ta vodit bude?	Tam bych ta shodila.

1) vyštuřeš.

375. Výstraha.

(Náp. 325.)

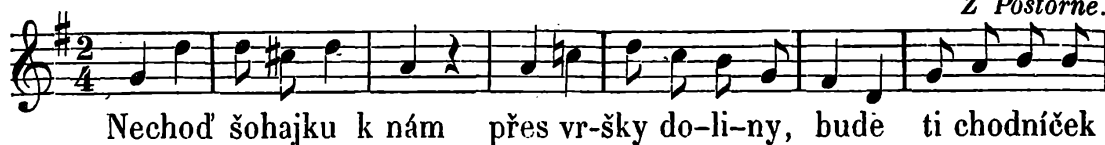
Od Slavk.

Nechodivé synku
Okolo potoka,
Sedí tam panenka
Pěkná černovoká.

Nechodivé synku
Dyž tě děvče nesce,
Ona má za puntem
Samo Boží dřevce.

376. Daremný chodník.

Z Poštorně.

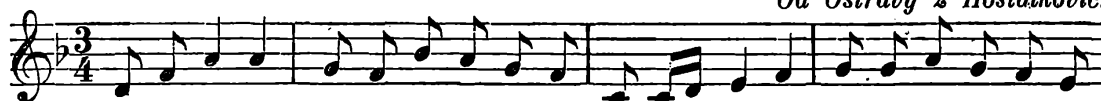

bu-de ti da - rebný.

Nechod' šohajku k nám Kebych já to věděu Před vašima dveřmi,
Přes vršky, doliny, Že bude darebný, Nad okny kolečko,
Bude ti chodníček Dau bych kříž vystavit Zostavaj tu s Bohem,
Bude ti darebný. Před vašima dveřmi. Moja frajirečko!

377. Odvarování.

Od Ostravy z Hošťalkovic.

je pěk-ny ze-le - ny, a ve vrchu pěkny čer-ve - ny.

Něchod' ty mně můj synečku tady, A jak mi to jedno kvitko urveš,
Něšmatlaj mi marijanku všady. To se mne ty synečku něvezmeš.
Je pěkny zeleny, Něvezmeš, něvezmeš,
A ve vrchu pěkny červený. Něni to, synečku, žádná lež.

Jiné čtení a pění.

Ze Štítné a Bystřice p. H.

najpěknější kví-teček u-trhneš, potom si mňa nevezneš.

Nasela sem marijanku všady,
Nechodívaj mŕj synečku taďy:
Najpěknějšj kvíteček utrheš,
Potom si mňa nevezneš.

Dyž sem já šla přes jednu uličku,
Viděla sem v jednom okenečku,
Miluje tam syneček děvečku,
Až mia bolí v srdečku.

Jak bys ty to má milá věděla?
Dys ty semnú málo bývávala.
Poznala sem po jednom slovečku;
Falešný si synečku.

Ešče jednu pána Boha žádám,
Aby přišel starodávný galán;
Aby mně to slunečko svítilo
Co mia těšívávalo.

Všecky hvězdy na nebi tancujú,
Dyž mé oči milého spatřujú.
Ach Bože můj, Bože s vysokosti,
Přidaj trpělivosti.

Těšíval mia ze všech najmilejšj,
Včil miä těší obraz najsvětějšj;
Ten obrázek panenky Marije,
Ten v mojem srdečku je.

378. Svítání.

Zp. I. 115. 171. 179. Erb. I. 142. III. 144.

Nejedno sem obešel,
A nic sem tam nenašel,
Jenom jedno okýnko,
Pod kerým milá spala.

Ja dybych měl ty klíče,
Ty ode dňa bílého,
Nedal bych já svítati
Až do roku celého.

Jiné čtení a pěni.

Holubička lita,
Povídá že svítá,
Svítá svítaníčko
Na moje srdýčko.

Dybych měla klíče
Od toho svítání,
Nedala bych svítat
Zétra do snídání.

Zétra do snídání,
Zétra do poledne,
Aby se vyspalo
Potěšení moje.

Čtení jiné.

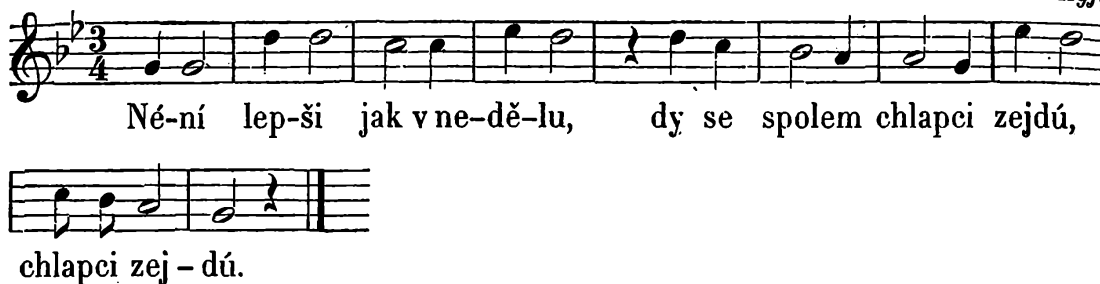
Laštoyěnka lita,
Povídá že svítá;
Vstaň děvečko milá,
Nebo budeš bita.

Budeš milá bitá
Od svojej mamičky,
Že si nenažala
Zelenej travičky.

Budeš vyvaděná
Od svého milého,
Že si nenažala
Ovsa zeleného.

379. Žádost hrobu.

Od Kyj.

Není lepší jak v nedělu,
Dy se spolem chlapei zejdú.

Každý má své potěšení,
Moje leží v černej zemi.

V černej zemi, neoranej,
A motykú zakopanej.

Potěšení moje švárné,
Kdy se s tebou srdce zejde!

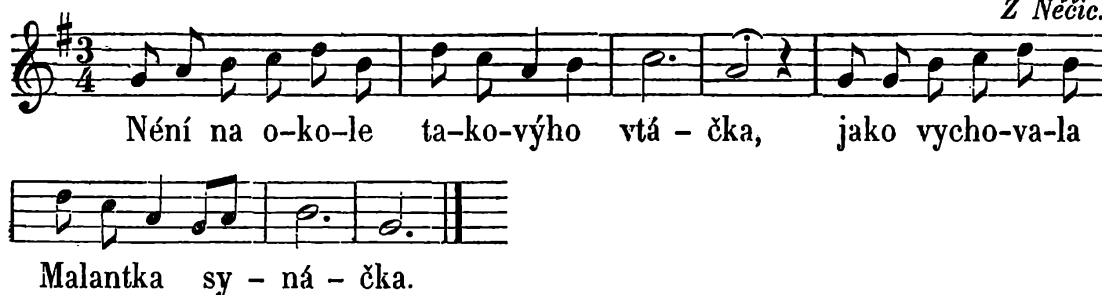
Ja zejde se v onej době,
Dy mě hrobař vloží k tobě.

Tož mé srdce k Bohu volá,
Aby přišla tá hodina.

Bože, Bože, můj Rozbože,
Daj mně brzo v zemi lože!

380. Výtečník.

Z Něčic.

Ze Zbrašova u Hranic.

Není na okole
Takovýho vtáčka,
Jako vychovala
Malantka synáčka.

Vychovala tě ho
V kleci javorové,
Slébila tě ho dat
Dceři Hanákové.

Dceři Hanákové
Na velikó radost,
A druhém děvčatům
Na velikó žalost.

Slébila, nedala,
Dobře udělala!

Tuhle máš Aničko!
Co se's načekala!

Načekala sem se,
Načekám se eště;
O počké Filipku,
Ošidí tě děvče.

Jiné čtení.

Voj. II. 555.

Není na Moravě
Takovýho páva,
Jako u Malantů,
Co koně česává.

Češe ti je češe,
Aby byly vraný,
Že nima poveze
Anu na zdávání. ¹⁾

1) A on jich česává,
Aj sou po nich kola,

Není na Moravě
Takové pavice,
Jako u Hanáků,
Co drhne užice. ²⁾

Drhne ti je drhne,
Aby byly bílý,
Že nima bude jest
Filipek za stoly. ³⁾

Za to je synečku
Tvoje věrná chvála.

Užice pod stolem
Zarostajó hlohem,
Talérky pod lavó
Zarostajó trávó.

2) lavice.

3) Tím droboučkým pískem,
Bude tam sedávat
Terezka s Honzičkem.

381. Samorost.

Zp. I. 79. 161. 248. Erb. II. 130.

Neořu, nekopu,
Samo sa mi rodí;
Mám takú galánku,
Sama za mnú chodí.

Nechodil sem za ňú,
Sama přišla za mnú,
Jako ta ovečka
Za zelenú travu. ^{*)}

*) Jako ten myslivec
Do lesa za laňú.

382. Nevyznání.

(Náp. před.)

Nepovím, nepovím
Koho ráda vidím;
Haňba by mne bylo,
Kdyby mne ošidil.

Nepovím, nepovím,
Koho já ráda mám;
Haňba by mne bylo,
Kdyby mne oklamal.

383. Vínek proměněný.

Od Příbora

Něskoro děvečko,
Něskoro lituješ,
Ach dy už na rukach,
Děťatko pěstuješ.

Bylo třa, děvečko,
Bylo třa zavčasu,
Dokavad si měla
Ješče svoju krasu.

Bylo třa děvečko
Zamknut se v komoře,
A nepustit synka
Do svojeho lože.

Ale ty's pustila,
Slibom's uvěřila,
Tak's při tom věneček
Zeleny pozbila.

Nadarmo děvečko
Hažeš prstenečkem,
On už věc něbudě
Zelenym věnečkem.

Byl pěkný zeleny,
A včilej je černý,
Ach jakej on došel
Škaredej proměny!

384. Otvírání.

Neščasné nekeré domeček,
Neščasné nekeré dům!
Když sem jel vokolo,
Srdce mě bolelo,
Zařehtal můj vrané kůň.

Syneček vobjíždží sem a tam,
Kůň se na vrata spíná;
Ach co se to stalo?

Co je to nového?
Milá mně nevotvívá!

Zatoč se můj vrané koníčku,
A objeď třikráte dům;
Má milá panenka
Stojí u vokénka,
Vona mně vtevře dvůr.

385. Skladatelé neznámi.

(Náp. 213.)

Ze Slavikovic od Rousin.

Neuhódne, aby hádal,
Kdo tuto písničku skládal.

Skládali ju dvě mládenci,
U rychtářů na lavici.

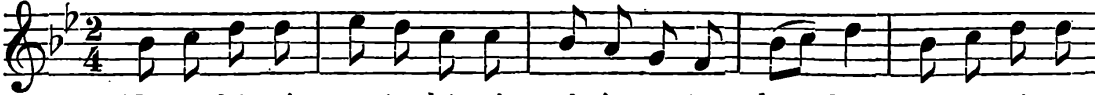
Jeden Janek, druhé Jurka,
Měli vobá zlatý pířka.

Jeden Jurka, druhé Janek,
Měli vobá marijánek.

Janičkovu zlatý péř
U panenky v truhli leží.

386. R a d a.

Voj. II. 214. Ol. 147. Erb. I. 130.

Ne-vy-bí-rej, nepře-bí-rej, aby's nepře - bra-la, a-by si ty

ne-dosta-la, če-ho bys ne - ra-da.

Nevybírej, nepřebírej,
 Aby's nepřebrala,
 Aby si ty nedostala,
 Čeho by's neráda.

Císař pro tě nepřijede,
 Ani pán od stavu;
 Nevybírej, nepřebírej,
 Tu ti dávám radu. ¹⁾

1) Císař pro tě nepojede,
 Chudobný tě mine,

Potom budeš tomu ráda
 Kerý pase svině.

Jiné čtení.

Nevybírej má panenko,	Až jsem sobě naposledy	A včilkej, vy hrdé panny,
Aby's nepřebrala,	Pastýřa dostala.	Ze mne příklad berte,
Aby si ty nedostala	Pastýř žene tamto stádo	Nech je mladý, nebo
Horšího než sama.	S hory vrškem dolů,	starý,
A já smutná neveselá	Ženě dává bič, palicu,	Uctivost mu dejte.
Jsem si přebírala,	A sám bere troubu.	

387. Neveselo bez milé.

Nic mi tu ve-se-lo né-ní, } dyby ta-dy má panenka by-la,
 Dyž tu má panenka né-ní; }

o-na by mě roz-ve-se - li-la.

Nic mi tu veselo není,
 Dyž tu má panenka není;
 Dyby tady má panenka byla,
 Ona by mě rozveselila.

388. Chodění neopravdové.

Z Ořechova u Brodu.

Nic to, má milá, nic to,
Všecko to z lidí přišlo;
Z lidského návodu,
Poručeno Bohu.

Já sem syneček, já sem,
Já sem chodíval špásem,

Myslela's opravdu
Že si tebe vezmu?

Čí to husičky, čí to?
Pozobaly nám žito,
Pozobaly nám jaré,
Ešče nebylo zralé. —

Jest z oněch písní, na které se třistaleté kancionály odvolávají.

389. M a l b a.

Nocovali, nocovali,
Tři malíři u nás, :/

Dala sem si vymalovat
Šohajčkův obraz.

Nocovali, nocovali,
U nás po tři noci,

Dala sem si vymalovat
Jeho černé oči.

Jiné čtení.

Přebývali, přebývali
Tře maléři u nás;

Dala sem si vymalovat
Svatej Anny obraz.

Přebývali, přebývali
U nás po tři rána;

Dala sem si vymalovat
Švarného galána.

Malovali, malovali
Na naše stavení;

Dala sem si vymalovat
Svoje potěšení.

Malovali, malovali
Na tej naší roli;

Dala sem si vymalovat
Šohajkovy nohy.

Malovali, malovali
Na tej naší lúce;

Dala sem si vymalovat
Šohajkovy ruce.

Malovali, malovali
Na tej naší seči;

Dala sem si vymalovat
Šohajkovy oči.

Jiné čtení a pění.

Od Rousin.

Pře můj milý ma-li-rečku, zač já tebe pro-sím! Vy-maluj mně
ten o-brázek, ke-rý já v srdci no - sím.

Pře můj milý maliřečku,
Zač já tebe prosím!
Výmaluj mně ten obrázek,
Kerý já v srdci nosím!

Vymaluj mně svatú Annu
A svatého Jána,
Aby mně dal ná památku
Švárného galána.

390. Mluviti není slíbiti.

Z Lichnova. Sr. č. 211.

O-či černé o-či jak černa mrakava; poviz mi děvečko,
poviz mi děvečko, o kehos plaka - la.

Oči černe oči
Jak černa mrakava,
Poviz mi děvečko :/
O keho's plakala?

Pršely na tebe
Velke krapě dešča,
Něnadala sem se
Takoveho ščesta.

Un se něnavrati,
Un se na mne hněva
Že sem s jinym stala,
Slovečko mluvila.

A ja sem plakala
Synečku o tebe,
Stal si pod okenkem,
Pršelo na tebe.

Něnadala sem se
Ani se něnam,
Že by se mi vrátil
Starodavny galan.

A un sobě myslil
Že sem mu slibila;
A to něni slibit,
Slovečko promluvit.

Jiné čtení a pění.

Z Hoštalkovic.

Je-ze-rečko vyschlo, rybky vyska - ka - ly, poviz mi dzě-
vucho, es-li budžem svoji?

Jezerečko vyschlo,
Rybky vyskakaly,
Poviz mi dzěvucho,
Esli budžem svoji?

Ja ci dněs nēpovim,
Dněskaj ani zitra,
Bo by mi srdečko
Od žalosci puklo.

Rozhněval se hrubě
Můj syneček na mne,
Sama smutna nēvim,
Co za přičina je.

To je ta příčina,
Žech s jiným mluvila;
A un sobě myslil,
Žech mu přislíbila.

Či to hnědž přislíbi,
Jak slovečko mluvi?

Třeba se to najprv
Macičky poradzić.

Macičko, macičko,
Co vy tež pravice?
Něber ty ho sobě,
Roztomile dzicě!

Vy scě sobě vzali,
Co se vam libilo,
Mi si vzać nědacě,
Co by mne češilo.

391. Chmel.

(Náp. 198.)

Ol. 41. 45. Od Opavy.

O chmelu, chmelu, chmelu zeleny, O lasko, lasko, buď mezi nami,
Bez tebe žadneho vesele něni. Jako ta vodička mezi břehami. ¹⁾

Dyby's ty chmelu po plotach nělez, Voda uplyně, břehy podryje,
Něnadělal by si z panenek něvěst. Tebe si dzěvuško syněk něvezme.

A že ty chmelu po plotach lezeš, Dy si něvezme, plakać něbudu,
Nějednej panence věneček vezmeš. Jak jsem prv dělala zas dělać budu.

¹⁾ Jak jasný městček mezi hvězdami.

392. Vzdory neplatné.

(Náp. 380.)

Erb. I. 117. II. 157.

Okolo zahrádky
Laštověnka lítá,
Zkázala mně milá,
Že mě nepřivítá.

Zkázala, zkázala,
Já jí zas odkážu,
Že také panenky
Pod kolena vážu.

Nevážu, nevážu,
Ale je mi líto,
Že jsi s jiným stála,
Povídají mi to.

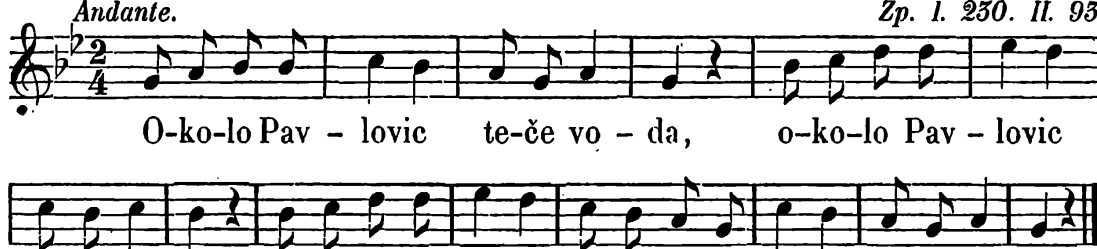
Nestála, nestála,
Ale státi budu,

To synečku tobě
Navzdor dělat budu.

Málo mně, má milá,
Málo vyzdoruješ,
Dyž tobě povídám,
Že moja nebudeš.

393. Zdvořilí.

Andante. *Zp. I. 250. II. 95.*

O-ko-lo Pav - lovic te-če vo - da, o-ko-lo Pav - lovic
te-če vo-da, na-pí se jí mi-lá, ho-luběnko si-vá, šak je do-brá.

Okolo Pavlovic teče voda,
Napí se jí milá, holuběnko sivá,
Šak je dobrá.

Už jsem se napila, už jí mám dost,
Děkuju ti milý, můj holúbku sivý,
Za upřímnost.

394. Písař.

Erb. I. 125. Zp. II. 257.

Pa-nímámo je-đe k nám ze Slavkova pí-sař, švárné vrané
ko-ně má, je-de ja-ko cí-sař.

Panímámo jede k nám	V jedné ruce kalamář
Ze Slavkova písař,	V druhé ruce péro,
Švárné vrané koně má,*)	A on si mě zapíše
Jede jako císař.	Do srděčka svého.

*) štyrma koňma vranýma.

395. Š k o d a.

Sr. č. 290.

Pase šohaj koně na ze-lenej lú-ce, na ze-lenej o-ta-vě;
da-la mu dce - rečka pa-ví-ho pe - rečka za klobúček na hla-vě.

Pase šohaj koně	Ach škoda, přeškoda
Na zelenéj lúce,	Pavího perečka,
Na zelenéj otavě;	Že sem já ho polámal;
Dala mu dcerečka	Ale je škodnější
Pavího perečka	Mojej najmilejší,
Za klobúček na hlavě.	Že sem já ju oklamal.

396. Děva s pávem.

Erb. I. 58. Čel. I. 52. Zp. I. 522. Od Bystřice p. D. Sl.

Pásla hanačka pá-va } a při-je-li k ní páni: pojeď ha-na-
Mezi ho-ra-mi sama; }
čko s námi.

Pásla hanačka páva	A přijeli k ní páni:
Mezi horami sama;	Pojeď hanačko s námi.

Jak bych já s vámi jela,
Kam bych já páva děla?
»Pust' páva dolů vodů,
Pojeď s námi do Brodu.« *)

Jedte vy s pánem Bohem,
Já tu ostanu s pávem.
Nedám se já podvésti
Tej vašej láskavosti.

*) Jiný dálejšek.

A jeli přes hájíček
Sedli si na trávníček;
Děvenka ukonalá
Na travníčku zaspala.

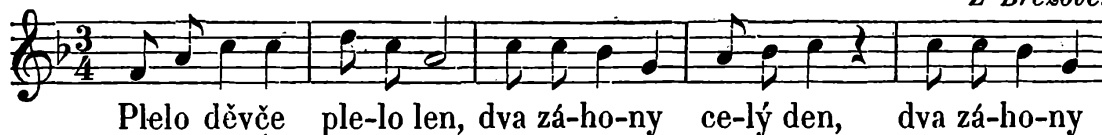
Tak sa jí sníček sníval
Že jí slaviček zpíval.

Ona sa probudila
Žádného neviděla.

A vy panenky, vdovy,
Ze mňa si príklad berte,
Falešným šohajčekom
Víry nepřidávajte.

397. Bití pro lásku.

Z Březové.

ce-lý den.

Plelo děvča plelo len
Dva záhony celý den.

Jak sa za kraj doplelo
Na synečka volalo:

Pod' synečku, pod' ke mně,
Já ti povím co je mně.

Ai bolí mia hlavička,
Pobila mia matička.

Prečo že Ťa pobila?
Keď som teba lúbila.

Nech mia pre Ťa nebijú,
Možeš chodiť za jinú.

Já za jinú nepůjdu,
Radši sa dám na vojnu.

Jiné čtení a pěni.

Žp. I. 197.

ty sú Bože ci-gan - ské.

Ty hodiny Vívanské
Ty sú Bože ciganské.

Dyž se měly čtyry bit,
Kázali mně k milej jít.

Štyry bily, pět bilo,
Milej doma nebylo.

Byla ona v hájíčku,
Žala kravám travičku.

Dyž našala vázala,
Milého zavolala.

Pod' můj milý pod' ke mně,
Já ti povím, co je mně.

Aj bolí mě hlavička,
Pobila mě matička.

Pobila mě po vinu,
Že ty chodíš za jinú.

Podobné tresti.

Má milá je nemocná,
Ona rána nedočká,
Já ju musím navštívit,
V nemoci ju potěšiti.
Přišel do komůrky k ní,
A optal se, co je jí.
»Ach bolí mně má hlavěnka,
Uderila mě maměnka.
Uderila pro tebe,
Nedá milovat tebe.

Už synečku zapomínej,
Pod okýnko nechodívej.«
Pod okýnkem zahrádka,
V ní pěkná marijánka;
Marijánka pěkné voní,
Mé panence zvoník zvoní.
Pod okny je stromeček,
Na něm zpívá slaviček:
Žaluj, žaluj ptáčku semnou,
Už mou milou k hrobu vedou.

398. Kdo vinnější.

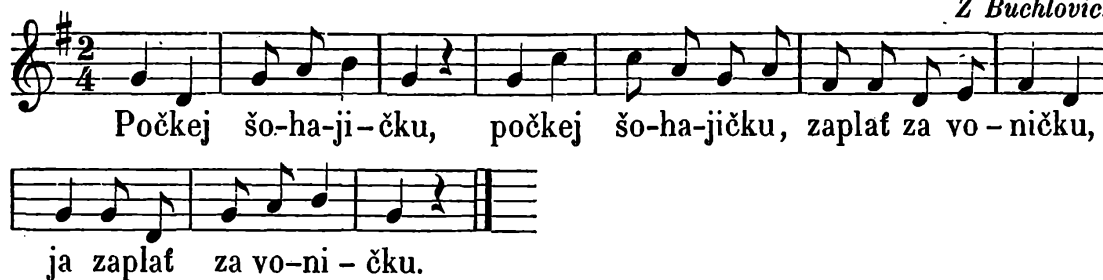
(Náp. 275.)

Ze Šlapánic.

Počké, synečko, já na ti povím, Do síně vaší a do světničky,
Že's nám polámal pěkné rozmarýn. Tam's mně dávala sladké hubičky.
»Ty seš, Nanyňko, ty seš vinnější,
Ty's mě volala do síně vaší.«

399. Vypomínání.

Z Buchlovic.

Počkej šohajčku,
Zaplať za voničku.

Budu na tě volat,
Až pojeděš orat.

400. Výhrůžka.

Počké šuhajínku,
Šak tě pán Bůh sklóní,
Že chodíš za panenkó,
Když klekání zvoní.

Počké šuhajínku,
Šak tě pán Bůh stresce,
Že chodíš za panenkó,
Když ona tě nechce.

401. Loučení.

Od Kyjova.

Po-čuvaj, po-čuvaj, co to v zemi hu - čí, e-si zvony zvoní,

le-bo jabor pu - čí.

Počuvaj, počuvaj,
Co to v zemi hučí,
Esi zvony zvoní,
Lebo jabor pučí?

Zvony to nezvoní,
Jabor to nepučí,
A to se má milá
Se svým milým lúčí.

Z Nové vsi.

Vě-tr-li to fu-čí, le-bo vo-da hu-čí? Lebo sa šo-ha-jek

se svú mi - uú ú - čí?

Větr-li to fučí
Lebo voda hučí?
Lebo sa šohajek
Se svú miuú účí?

Utírajú suze,
Obádvá puakali:
Frajirenko moja,
Čeho smé dočkali!

Zelené pérečka
Odemňa nosívau.

Šak ti ty zelené
Pérečka uvjadnú,

Účí sa on, účí
Na zelenej úce,
Červeným šatečkem
Utírajú suze.

Spomeneš šohajku,
Že's ty k nám chodívau,
Až ti mé suovečka
Na srdečko padnú.

402. Odvykání.

(Náp. 293.)

Pod hájíčkem zelená sa oves;
Enom ty mně má panenka pověz.

Ja odvykne, ale nevím, jak pak,
Bude chodit pod okénko plakat.

Jak já tobě synku mám povědět,
Dyž tvé oči nechcú na mňa hledět?

Pod okénko podle susedovo,
Až uslyší slovo synečkovo.

Pod hájíčkem zelená sa víčka,
Jak odvykne děvča šohajíčka?

„Ne také sem kavalíry měla,
Na všechny sem brzo zapomněla.“

A í na ťa, synku, zapomenu,
Půjdu podle, na ta nepohlednu.

Ztratila sem vyšívaný šátek,
Na něm bylo devadesát lásek.

Škoda tebe vyšívaný šátku,
Ztratila sem od synečka lásku.

Už já lásky tejto nenabudu,
Dokad mia ty nožky nosiť budú.

A už sa ta láska nenavráti,
Co sa Morava dokola obrátí.

403. V ě n e c.

(Náp. 113.)

Z Jičina.

Pod horama trava rostě,
Valašenka pase ovce.

Pase, pase neboja se,
Vije vinky nestyďa se.

Přišel jest k ni puhy Němec:
Valašenko daj mi věnec.

Nežbych Němcu věnec dala,
Radši bych ho roztrhala,
Vranym koňům šlopať dala.

Jedě Němec, jedě polem,
Haže mila věncem po něm.

Tu maš, Němec, tu maš věnec,
Už je našej lasce koněc.

Jiné čtení a pěnění.

Z Rybího u Příbora.

vemu Ja-ni-čko - vi.

Vila věnec livendovy,
Fojtovemu Janičkovi.

Něvila ho z ledačeho,
Z rozmarynu zeleného.

Uvila ho třema řady,
Třema řady pro krajany.

Přijeltě k ni z Uher Němec:
Daj, děvečko, daj ten věnec.

Ežbych ja ho Němcu dala,
Radši bych ho porubala.

Porubala, posekala,
Vranym koňům podestlala.

404. Umírající.

Z Hrozenk.

vo-dy z ní u-bý - vá.

Pod horú studenka, :/ Vody z ní ubývá; :/	Na tebja, šohajku, Na tebja čekajú.	Můj milý šohajku, Už sa s tebou lúčim;
Ponáhľaj, šohajku, Frajerka umierá.	Však já dosci běžím, Až sa všetek třasu,	Už tebja, šohajku, Už Bohu poručím.
Umierá, umierá, Už ju spoviedajú.	Abych sa odprosíl Svej milej za včasu.	

Jiné čtení.

Od Napajedel.

U Piščeků v síni Studénka vylévá;	Já tam ešče půjdu Na ňu se podívám;	Truhlu jí udělám Do ní ju položím;
Nechod tam, synečku, Jozefka umírá.	A esli umírá Truhlu jí udělám.	Ešče se Jozefce Ešče se odslúžím.

405. Kdy líce zbledá.

Z Bránek.

Pod synečkem, pod synečkem z ticha koně kráče, ga-la-
ne-čka pře-ža - lost-ně plá-če.

Pod synečkem z ticha koně kráče, ¹⁾ A proč by mně líčko mé zbledalo?
Galanečka přežalostně pláče. A dyť ešče muža nepoznalo.

Ach mlč, neplač, má milá děvečko, Teprv bude mé líčko zbledati,
Ať nezbledne tvé červené líčko. Ach až bude muža poznávati.

1) Kráče tak zpíváno mi, an jinak mluví
kráčijá.

406. Sliby chyby.

Z Choryně. Erb. II. 109. Karadž. I. 587.

Pod tu černú horú husičky se perú, husičky se pe-rú.

Pod tú černú horú Husičky se perú. :/	Nech žádná panenka Mládencům nevěří.	Ty synkovy sliby Jak na vodě ryby;
Podme, moja milá, Zabijem některú.	Nevěřte, děvčátka, Nevěřte synkovi,	Ony jsou tak stálé, Jak ty hrušky plané.
Ty budeš mět maso Já budu mět peří;	Co on vám slibuje, Dyž za vama chodí.	Hrušky dyž uzrajú Na zem popadajú:

Ty synkovy sliby
Děvče oklamajú.

Proč si mě má milá
Proč si mě nechtěla?

Já sem tě nechtěla
Že za jinú chodíš
A se mnú se vodiš.

Letěla husička
Letěla bez pera;

Jiné čtení a pění.

Ze Skřipova.

So-ko-lo-ve o-či, jastrábo-ve pe-ři; každá panna blazen, co pa-
cholkům vě-ři, každá panna blazen, co pacholkům vě-ři.

Sokolove oči,
Jastrábove peři;
Každá panna blazen,
Co pacholkům věři.

On ma pod jazykem
Devateru zradu.

Pacholek ma v sobě
Tolej falšivosti
Jak v jačmenem snopě
Byva mnoho osci.

Pacholek je lživý
Jako pes prašivý,
Un dzěvuchu svedžě
Jak muchu na medžě.

Pacholkovi věříc
Jako zlemu hadu,

Jiné čtení.

Od Rousinova.

Šuhajova hlava,
Za klobóčkem péří,
Každá panna blázen,
Kerá chlapcům věří.

Nevěřila bych tě,
Dyby se's mně pekl,
Šak's mně včera večír
Za jinó utekl.

Nevěřila bych tě,
Dyby se's mně krájel,
Šak si včera večír
Jinó vyprovázal.

Jiné čtení.

a. Kolik je klásečků
V ječmeném snopečku,
Tolik falešnosti
Při každém synečku.

Nejsi synku hoden
Bych na tě čekala.

b. Kolik je péřeček
Na bílé husičce,
Tolik falešnosti
Při každé panence.

Já sem se užala
Dyž sem trávu žala,

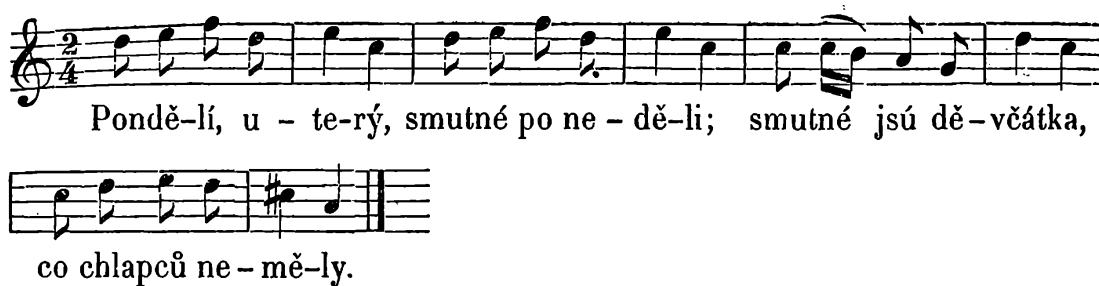
Já sem se usekl
Dyž sem kosu brósil,
Nejsi dívko hodna
Abych se ti prosil.

Jiné čtení.

Nevěř šuhajovi
Ani mu ty nevěř,
Pokud ti neklekne
Před oltář na kameně.

Před oltář na kameně
A zvihne dva prsty,
Potom mu ty uvěř
Že ta neopustí.

407. Potěcha ve smutku.

Pondělí, úterý,
Smutné po neděli,
Smutné jsú děvčátka,
Co chlapců neměly.

A já jsu ta jedna
Co jsem ho neměla,

A už je třetí deň,
Ješče jsu veselá.

Nemámli milého,
Ale si ho koupím,

Některé děvečce
Srdéčko zarmútím.

Dyž nemám milého,
Ani nemám klebet,
Nemajú si lidi
O mně co povědět.

Jiné čtení.

Z Habr.

Já milého nemám,
Teprv si ho hledám;
Nekeré panence
Zármutek udělám.

Já milého nemám
Teprv si ho koupím,
Nekeré panence
Srdečko zarmótím.

Koupím si ho, koupím
Za dva bílý groše,
Nekeré panence
Rozvedu rozkoše.

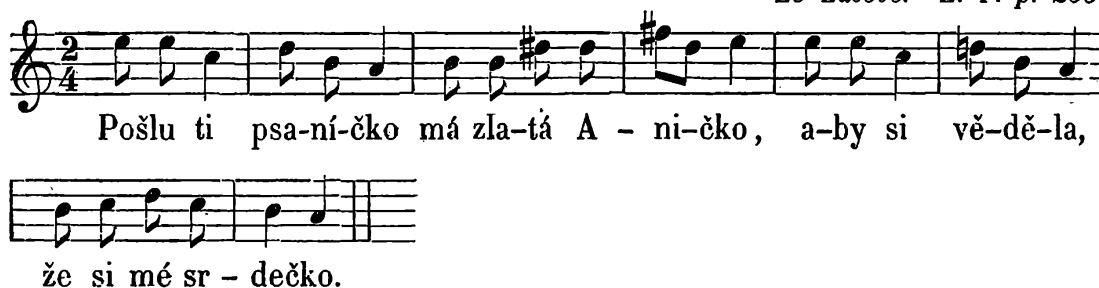
Z Březolup.

Kopřivo, kopřivo,
Kopřivěno řásná,
Snad sem já tej noci
Galána propásla.

Propásla, propásla,
Ale si ho koupím,
Svojí tovaryšce
Srdečko zarmútím.

408. Pošta rybářská.

Ze Zašové. Ž. P. p. 206.

Pošlu ti psaníčko,
Má zlatá Aničko,
Aby si věděla
Že si mé srdéčko.

Vyhliď Aničko
Na Mezřickém mostě,
Pošlu ti psaníčko
Po rybářskej poště. 1)

Nejedna rybinka
Dolů vodú přešla,
Neviděla sem jí
Co by psaní nesla.

1) po ryběnském posle.

409. Malá víra.

Z Buchlovic

Pověz mně děvečko pravdu spravedlivú; es-li mně vy-po - víš,

já půjdu za ji - nú.

Pověz mně děvečko
Pravdu spravedlivú;
Esh mně vypovíš,
Já půjdu za jinú.

Šak já ti synečku,
Spravedlivě povím,
Dyž jiného nemám,
O tebe nestojím.

Ty pérečko nosíš,
Já ti ho nedávám;
Nejsi ty synečku
Spravedlivý galán.

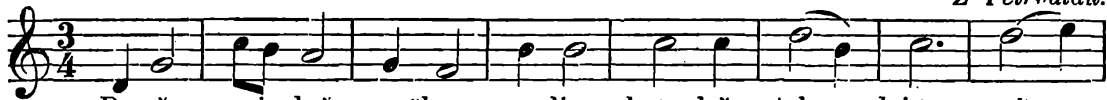
Maličko, děvečko,
Maličko mně věříš,

Dyž já od vás idu,
Z okénečka hledíš.

Maličko, děvečko,
Maličko mně nevěř,
Dyž já od vás idu,
Z okenečka nehleď.

410. Chudoba.

Z Petřvaldu.

Pověz mi dzě - večko, mamli k to-bě cho - dzić, přes

by-stru vo - dzičku, mamli k tobě bro - dzić?

Pověz mi dzěvečko,
Mamli k tobě chodzić?
Přes bystru vodzičku
Mamli k tobě brodzić?

Něbrodz ty synečku
Přes bystru vodzičku,
Je sem ja chudobna
Pro tvoju macičku.

Chudobna, chudobna,
Chudobne mateři,
Něvyrovnám se ja
Žadnej selskej dceři.

Chudobna, chudobna
Z chalupečky malej,
Něvyrovnám se ja
Selskej dceři žadnej.

Chudobna dzěvečka
Rovně je dar Boží,
Něviš ty synečku,
Co ci Pan Bůh vložil.

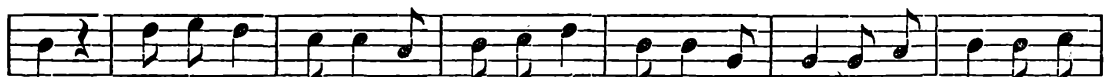
Vloži ci un vložil
Taku staru babu,
Co ci něvyleze
Za tři dni na lavu.

411. Jak otvíratí.

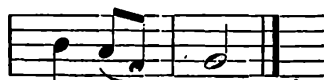
Od Hodonína.

Pověz mně ga-ua-ne-čko mi - uá, jak sa tá brá-nečka o - tví-

rá? Chytni za prová-zek, spadne ti ře-tá-zek; tak sa tá brá-nečka

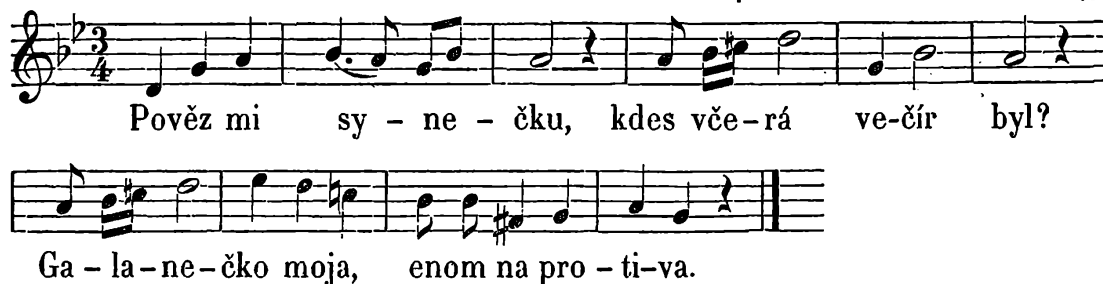

o - tví - rá.

Pověz mně gauanečko miuá,
 Jak sa tá bránečka otvírá?
 Chytni za provázek,
 Spadne ti řetázek;
 Tak sa tá bránečka otvírá.

412. O t á z k y.

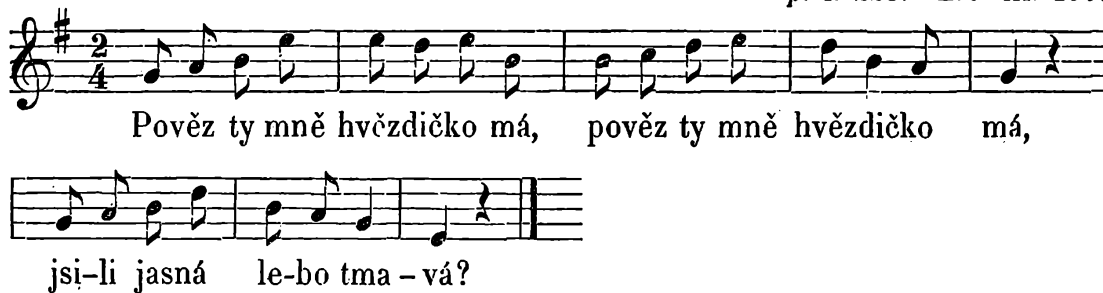
Zp. I. 178. Z Morav. od Kyj.

Pověz mi synečku,	»Galanečko moja,	Eščeli, synečku,
Kdes včera večer byl?	Tebe pomlúvali.«	Eščeli k nám ¹⁾ půjdeš?
»Galanečko moja,	Co's ty jim synečku,	»Galanečko moja
Enom na protivá.«	Co's jim na to říkal?	Dokad živa budeš.«
Co ti tam synečku,	»Galanečko moja,	
Co ti tam pravili?	Smutně sem si vzdychal.«	¹⁾ tam.

413. Rozmyslení.

Zp. I. 225. Erb. III. 150.

Pověz ty mně hvězdičko má,:/	Já sem se už rozmyslíla,
Jsi-li jasná lebo tmavá?	Na tebe sem zapomněla.
Jsi-li tmavá rozjasni se;	Zapomněla, ale těžce,
Má panenka rozmysli se.	Mé srdečko plače ešče.

Čtení jiné.

Když sem já šel přes hraničky,	Jsi-li tmavá, rozsvětli se,
Svítily mně dvě hvězdičky.	A má lásko, proukaž se. ¹⁾

Jedna světlá, jedna tmavá,
 Ach můj Bože, kerá je má!

¹⁾ Má panenka rozmysli se.

Jak pak se mám proukázat,
A s tebou si svět zavázat? ²⁾

Není na rok, na dvě léta,
Než do skonání života.

Do skonání mýho, tvýho
Nepohlednót na žádnýho.

2) A je se co rozmysliti
Když sobě má muža vzíti,

aneb:

Stav páneuský proměnit.

jinak:

Už sem se já rozmyslila,
Své maměnky poradila,
Že by ze mně žena byla.

Nepohlednót, nezasmát se,
Zatvrzelý mítí srdce. ³⁾

Zatvrzelý jako kameň
Až na věky věků, Amen.

Sírotka zpívá:

Těžké moje rozmyšlení
Dy už otca, máti není.

Dyby otec, máti byli,
Přec by něco poradili.

3) Moje srdce jako kameň,
A v něm hoří jako plameň,

aneb:

Hoří ve mně lásky plameň.

Hoří ve mně, ale vadne,
Mé srdečko na tě padne.

414. B a r v a.

(Náp. 277. 279. 280.)

Mein. 76.

Povídají lidi,	Nemá můj tatíček	Nemá můj tatíček,
Že su malovaná,	Za toli sedmiček,	Za toli tolarů,
Že je na mých líčkách	Aby mně kupoval	Aby mně kupoval
Barva kupovaná.	Barvu do mých líček.	Do mých líček barvu.

J i n á.

Kdoby řekl, lhalby
Že já nemám barvy.

Má barvička visí
Na halúzce v lesí.

415. Slunce zatmělé.

Od Rousin.

Po zahradě za rá-na chodi-la, a na jasný ne-be pohlé-da-la:

I mně slunko sví-ti-lo co mně mé srdečko tě-ši-lo.

Po zahradě za rána chodila,
A na jasný nebe pohlédala:
I mně slunko svítilo
Co mně mé srdečko těšilo.

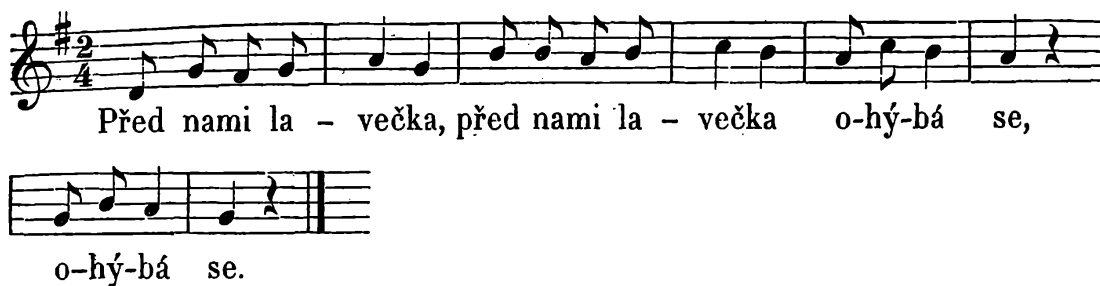
Nechod' synku k našemu vokýnku,
Nerozšlapuj drobnýho kamýnku,

Nerozšlapuj kamení,
Šak je tvý chodění darebný.

Svítilo nám přejasný slunýčko,
Už nebude, už je darímo všecko.
Už nesmíš k nám chodívat,
Sloveček o lásce mluvívat.

416. Odmluvená.

Zp. I. 249. Erb. I. 126. Z Bele.

Před nami lavečka,
Ohyba se.

Moja najmilejší
Odmluvena.

Zachodzi slunečko
V hory v lesy,

Pod ňu je vodzička,
Přeliva se.

Dyž je odmluvena,
Něbojim se.

Že mne v Krmelině
Nic něčeši.

Vyperce macičko
Košulenu.

Přijdzě ta hodzina,
Oženim se.

Cěšivavalo mne,
Už něbudzě.

Juž mi odmluvaju
Mu milenku.

Zeleny jalovec
Juž dozdrava,

Budzě mne cěšivač
Něhdzě indzě.

Juž je košulenska
Vyškrobena,

Že mne ma milenka
Zaněchava.

Jiné čtení.

Proti fáře mostek,
Kolébá se;

Nech ju jen předemnú
Neobjímá. ¹⁾

Dyby se ta voda
Stavovala,

Pod ním jatelinka
Zelená se.

Dyby ju předemnú
Objímali,

Také by panenka
Se vrátila;

Jatelinka drobná
Nekosená;

Těžké by mně srdce
Udělali.

Ale že ta voda
Nestaví se,

Už je má panenka
Odvedená.

Před naše je mostek,
Prohýbá se;

Ani má panenka
Nevrátí se.

Kdo mně ju odvedl
Nech si ju má,

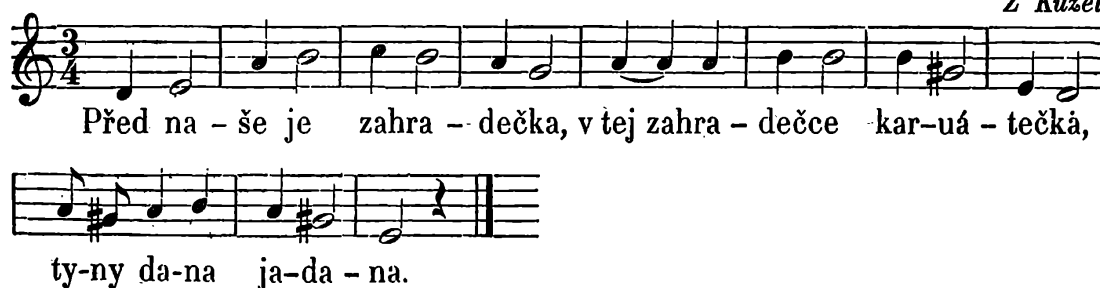
Teče tam vodinka
Nestaví se.

1) jiný dálejšek:

A keď ju objímá, nech len
v noci,
Aby neviděly moje oči.

417. Karlátky.

Z Kužel.

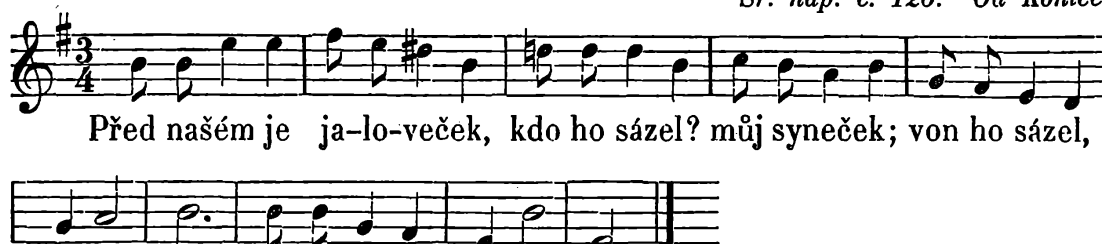
Před naše je zahradečka,
V tej zahradečce karuátečka,
Tyny dana jadana.

Šua děvečka natrhaua,
Před šohajka nasypaua.

Jez šohaju karuátečky,
Šak jsú z našej zahradečky.

418. Jalovec a tanec.

Sr. náp. č. 126. Od Konice.

Před naším je ja-lo-veček, kdo ho sázel? můj syneček; von ho sázel,
za-lí - val, ha-be se mo ho-jí - mal.

Před naším je jaloveček;
Kdo ho sázel? můj syneček.
Von ho sázel, zalíval,
Habe se mo hojímal.

Můj střevíček hrubě tenké,
Píchno si ho do noženke;
Vona be mě bolela,
Tancovat bech nemohla.

Ne tak, ne tak, můj synečku,
Nezalívé jalovečku; ¹⁾
Dyž já půdu z hospode
Píchno si ho do nohe.

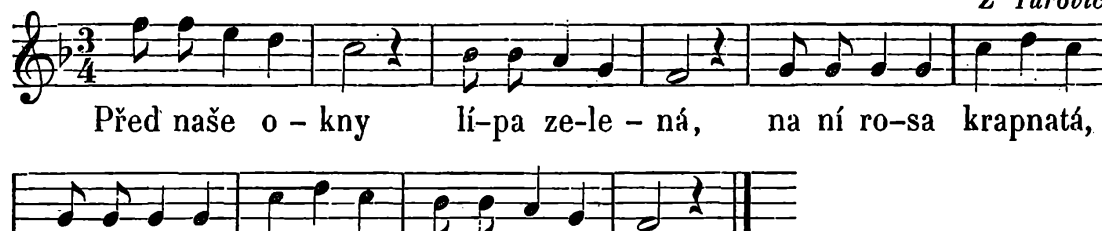
Já nakopím drahé masti,
Dám nožence vod bolesti;
Vona se tě zahojí,
Dáli pán Bůh v neděli.

1) U Brna:

Nesázé ho šohajičko,
Pod to naše vokýnečko.

419. Volení.

Z Turovic.

Před naše o - kny lí-pa ze-le - ná, na ní ro-sa krapnatá,
pod nó se-dí děvčata; ke-rá bude má.

Před naše okny lípa zelená,
Na ní rosa krapnatá,
Pod nó sedí děvčata;
Kerá bude má?

Před sósedovým široký kamenž;
Sedává tam děvečka
Černooká Anička
S synečkem na něm.

Keráž by jiná, leda ta malá?
Je třebas ta maličká,
Co má černý očička,
To bude moja.

Ona seděla, smutně hleděla,
Měla v ruce šáteček,
V každém rožku kvíteček,
Hned mu ho dala, a zaplakala.

420. Dar na rozloučenou.

Ze Slavikovic.

Před naše zahrada ple-te-ná, a v ní je studýnka sró-be-ná,
u ní rozmarýn, o něm dobře vím, jak ho sá-ze - la.

Z Pavlovic.

Před naše zahra-da ple-te-ná, a v ní je studýnka sró-be-ná,
u ní rozmarýn, o něm dobře vím, jak ho sá-ze - la.

Před naše zahrada pletená,
A v ní je studýnka sróbená, *)
U ní rozmarýn, o něm dobře vím
Když ho sázela.

Pěkné rozmariján lámala,
Chlapcům za klobóčky dávala.
Svému milému roztomilýmu
S pantlů vázala.

Nasela tam take marjánku,
Aby měli chlapci památku.
Podte chlapci k nám, já vám - take
dám

Když tě tak do pantlí přistrojím,
Potom ti můj milý vypovím,
Že ty k nám chodíš, falešně mluvíš,
O tém dobře víš.

Rozmarijánku.

*) Před naše je studňa sróbená,
A kdo ju sróbil, je má milá.

A půjdeme spolu na jarmak,
Co pak tam budeme kupovat?
Pantlu zelenó, modró červenó
Na rozlóčenó.

421. Neznámost — nemilost.

Od Kyj.

Před na-ší je ja-te-lin - ka, před na - ší je ja-te - lin-ka,
ja-te-lin-ka ne-kose - ná.

Před naší je jatelinka,
Jatelinka nekosená.

Přišel tě k nám, já ho neznám,
Chtěl mia lúbit, já sa nedám.

Nechám já ju narůst hrubú,
Milovala sem, nebudu.

Přijede k nám šohaj inší,
A ten bude upřímnější.

422. Pláč.

Z Vedrovic. Sr. náp. 405.

Před našima jsó vysoký vokna, Nevylála ani mne nebila,
Zavolal syneček na naspja vystópna. Povídajó lidi, že nejsem poctivá.

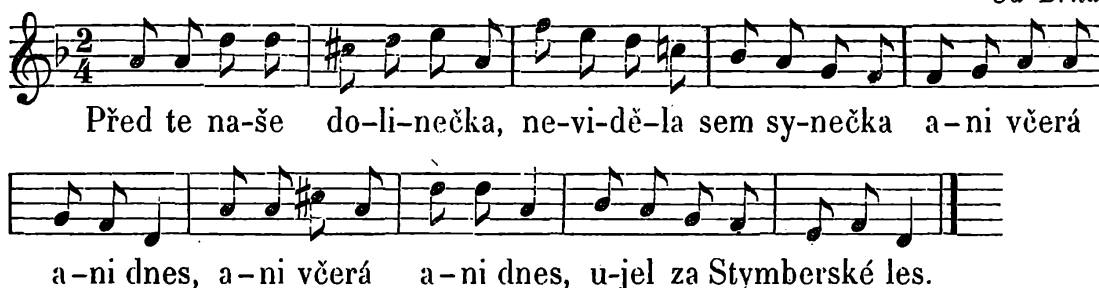
Odevři mně má panenka dveří, Třeba jsu já chudobné maměnky,
Ať si nepolámu za klobóčkem péři. Ale jsu poctivá jak jiné frajerky.

Jedno ručkové dveře odvírala, Třeba jsu já chudobného rodu,
A druhé ručkové slze utírala. Ale mně maměnka nedá ledakemu.

Co pak plačeš a naříkáš, milá? A kdyby mně ledakemu dala,
Vylála ti máti nebo tě pobila? Já bych jí celý den za dveřma plakala.

423. Klíč od srdce.

Od Brna.

Před te naše dolinečka;
Neviděla sem synečka
Ani včera ani dnes, /
Ujel za Štymberské les.

Ujel za slezský hranice,
Vzal mně vod srdýčka klíče;
Vzal vod mýho, vod svýho,
Nenechal mně žádnýho.

Ujel milé do Jevička,
Vzal mně klíče vod srdýčka,
Ach Bože můj, Bože můj,
Kdy pak přijde synek můj! ¹⁾

Vrať se milé vod Jevička,
Vrať mně klíče vod srdýčka,
Vrať vod mýho, vod svýho,
Vrať aspoň vod jednoho.

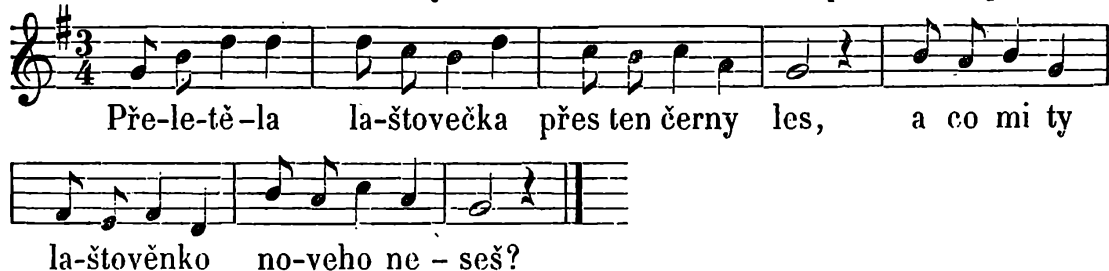
1) Ach Bože můj nebeské,
Kde je syneček hezké.

424. Nepanna.

Ze Skřipova od Hradce Op. Erb. II. 57.

Pře-lec ptačku pře-lec Přes zelenou horu, A pozdrav mi moju milu Že už věc nepřijdu.	Přistav si dzěvečko Červenou pentličku, A to lude zase řeknu Že jsi panenečku.	Jak bylo po roce, Přišla dcera k matce, Přinesla ji draguňatko V strakatem kaftance.
Plakala dzěvucha V tej novej seknici, Ja že už ju opuscili Ci jeji panici.	Choć by přestavilać Lokce třebas oba, A to lude zase řeknu, Že něni podoba.	Mi mili macičko, Pomožte kolibać, Jak uroscě, budžě vam Stařenko povidać.
Plakala dzěvucha V tej novej komoře, Ja že už ji jeji pasek Obestać němože.	Prv jsem letavala Jako laštovička, A včilej se musim kulać Jak pivna bečička.	Ma mila dceruško, Kolibaj si sama, Co's hledala, to's dostala Mezi dragunama.

425. Patero milenců.

Od Přibora. Erb. I. 135. Voj. I. 127. II. 291. Ol. 504. Lip. I. 120. Zp. I. 132.

Přeletěla laštovečka Přes ten černý les: A co mi ty laštověňko Noveho neseš?	Že už tvoju najmilejší Ke slubu vedu. Jeden stojí pod okenkem, Šatečkem točí,	Jeden si ju zamiloval, Druhy si ju vzal, Třetí sobě srdce probod, Že ji nedostal.
Něsu ja ti novinečku Ale nědobru,	Druhy stojí za dveřami Utíra oči.	

Od Ostravy.

Aj ty ptačku kraholačku	Aj slychač tam novinečku	Dva ju vedu, tře ji hraju,
Vysoko litaš;	Něhrubě dobru,	Šestemu je žal,
Poviz že mi novinečku,	Že už tvoju najmilejší	Sedmemu se srdce kraje,
Jaku tam slychač.	Ku slubu vedu.	Že ji nědostal.

Jiné čtení.

Z Bělé.

Vyhledala z okenečka	Jeden chodzi po ulici,	Třeci chodzi po zahradce,
Jako z růže květ,	Klobučkem toči,	Štvrtemu je žal,
Šama sobě povídala	Druhy sedzi v okenečku,	Paty sobě srdce probod,
Že jich měla pět.	Ucira oči.	Že ji nědostal.

Jiné čtení a pění.

Z Březové.

Keď ja pojděm přes ty ho-ry, ja-ko volat mám? Ztra-ti - la som

jasný kameň, kde ho hľadať mám?

Keď ja pojděm přes ty	Kerý svítí vedně v noci	Štvrť stojí u maštale,
hory,	Do mého srdca.	Rukama lomí:
Jako volat mám?		Za čo som já mŕj Bo-
Ztratila som jasný kameň,	Jednemu som ruku dala,	žíčku
Kde ho hľadať mám?	A druhý má žiaľ,	Muzigu vodil!
	A tretímu som pravila,	
Ztratila som jasný kamen	Že nepojďem zaň.	
Od východ slunca.		

426. Moravka upřímná.

Erb. I. 127.

Při-le-těl vtáček z ci-zí kra - ji-ny, do-ne-sl psa-ní,

v něm pozdra-ve-ní.

Přiletěl vtáček z cizí krajiny,	Zůstanu radši v Jihlavském kraji,
Donesl psaní, v něm pozdravení.	Najdu si děvče hezké z Moravy.
Bych se podíval do země české,	Moravka chodí přímo jak svíce,
Že jsou tam taky děvčátka hezké.	Každá má k chlapcům upřímné srdce.
Češka má každá na jazyku med,	
Jak se s ní ozná, potom je jak jed.	

427. Marijánek.

Sr. náp. 423.

Pře můj milý ma-ri-jánku, se-la sem tě na záhonku, se-la sem tě

z rá-na, o-na ze-šla trá-va.

Pře můj milý marijánku!
Sela sem tě, na záhonku.
Sela sem tě z rána,
Ona zešla tráva.

Před našima na protivá,
Rozmarýn se tam zelená;
Už se nezelená,
Maměnka mu nedá.

Pře můj milý rozmarýne,
Už mně všecko štěstí hyne,
Už mně zahynulo,
Co mě těšovalo.

Zelená se mně přes pole;
Ani to nebude moje.
Šohaju zarmócený
Chodíváš v cizí strany.

Podobné trestě.

Ze Štěbořic od Opavy.

U su-seda za-hradečka, } ma-ri-jan - ku do ni, co un
Na-si-la tam ta dzěvečka }

pěkně vo - ni.

U suseda zahradečka,
Nasila tam ta dzěvečka.
Marijanku do ni,
Co un pěkně voni.

Páchołci se dovědzeli
Na marijanek běželi,
Běželi naň prudce,
Měli šatky v ruce. ¹⁾

Ta dzěvuška rano stala,
Do zahradky pospichala,

Marijanku něni,
Krasa se mi měni. ²⁾

U susedů švarny Janek,
Un mi strhal marijanek.
Prošvarny Janičku,
Strhal's mi krasičku.

Marijanku, marijanku!
Sila sem cě na zahonku,
Kdo cě sivač ³⁾ budžě,
Dy mne tu něbudžě? ⁴⁾

1) a. Vytrhali všecek,
Ze svítil měsíček.

b. Vytrhali ho moc,
Bo byla světlá noc.

2) Co un pěkně voni

3) trhač.

4) Mam ja esče jednu sestru
Pěknou, švarnu, nědorostlu,
Ta ho sivač budžě,
Dy mne tu něbudžě.

Jiné čtení. Náp. 425.

Nasela sem marijanku,
On mně nezešel,
Zkázala sem o milého
On mně nepřišel.

Nasela sem marijanku,
Zešla lebeda,
Ach co budu chlapcom dávat,
Běda přeběda!

428. O d b y t á.

Zp. II. 543. Z Vidče od Val. Mezř.

Přes hory přes doly
V té panské zahradě,
Ščeposal tam hezký sy-
nek
Míšenské jabloně. ¹⁾
A on jich ščeposal,
Ani sa nenadál,

Přišlo k němu hezké
děvče,
By si ho namlúval.
Listeček z jabora
Padl mi do mořa;
Nebudu sa milo ženit
Až bude sloboda.

Listeček z osiky
Padl mi do viky,
Nebudu sa milo ženit
Až budu veliký.

Listeček z jabloně
Padl mezi koně;
Nebudu sa milo ženit
Až bude po vojně.

1) Jiný dálejšek :

Ščepuje, ščepuje
A děvče miluje,

Černooký mysliveček
Mu je odvaďuje.

Byla bys byla bys
Červená jako rys,

Dybys byla nechodila
S myslivcem na rybís.

Čtení jiné.

Listeček z jabora
Padl mi do mořa,
Vyprovod' mia moja milá
Ven z vašeho dvora.

Vyprovodit možu,
Tvoja byt nemožu,
Ty si stavu vysokého,
Já k tobě nemožu.

Pozn. Nápěvu té písně užito ku písni svaté: Povstaniž duše věrná, přišla
noční hodina, ovšem s proměnou již vymáhal jiný chod písně posvátné.

429. Děvokrádce.

Z Bránek od Mezříč. Val. Lip. I. 154. Zp. I. 25. II. 376.

Přes po-lečko, ga-la-něčko, namlu-vať je-du, le-si já ta

nedo-stanu, já ta u-kra-dnu.

Přes pólečko, galanečko, Netřeba ti, můj synečku, Už sem já tej tvej ma-
 Namlu-vať jedú; Netřeba ti krasť, měnce
 Lesi já ta nedostanu, Šak ty možeš mej ma- Dobré slovo dal,
 Já ta ukradnu. měnce A tebe sem galanečko
 Dobré slovo dať. Předce nedostal.

Z nové vsi.

Pleuo dívča, pleno len, ej pleuo dívča pleuo len, ej ne-da-

le-ko od hu-men.

Pleuo dívča, pleuo len,
 Ej pleuo dívča pleuo len,
 Ej nedaleko od humen.

Dopleuo sa k nechrašči,
 Chceu ju šohaj ukrasti.

Nekradni mia šohaj sám,
 Dondí večer s ludma k nám.

430. Krátká láska.

Ze Slaviče.

Přes ten Slavič či-stá voda te-če, } Jak já nemám smutna zapla-
 Mo-ja mi-lá přežalostně pla-če. }

ka-ti, mi-loval mě, strojí mě ne-cha-ti.

Přes ten Slavič čistá voda teče,
 Moja milá přežalostně plače.
 Jak já nemám smutna zaplakati?
 Miloval mě, strojí mě nechati.

Miloval mě, ale ne na dlúze;
 Zpomenu si na jiného brze,
 Zpomenu si na svého synečka,
 On k nám přišel, nemluvil slovečka.

On k nám přišel a nechtěl odjít, »Rozpomeň se má panenko na to,
 On si myslil že budu prositi. Že je láska dražší nežli zlato.«
 A já bych tě černým dásom dala, Já sem si to dávno rozpomněla,
 Nežbych já tě synečku prosila. Na tebe sem synku zapomněla.

431. Nespaní.

(Náp. 220.)

Od Příbora.

Přiletěltě slaviček	Nězpivaj tak slavičku,
Na mynařův dvoreček.	Ať nezbudiž Aničku.
Vesele si zazpíval,	Tři noci už nespala
Až Aničku zavolal.	Na mileho čekala.

432. Smutné noviny.

(Náp. 222.)

Přišly mně tej noci	Když ste ho zabili,	Do jednoho hroba
Přesmutné noviny,	Zabijte nás oba,	Do jednej truhličky,
Že mého milého	Dajte nás pochovat	Aby neplakaly
Fojtaši zabili.	Do jednoho hroba.	Vážanské děvečky.

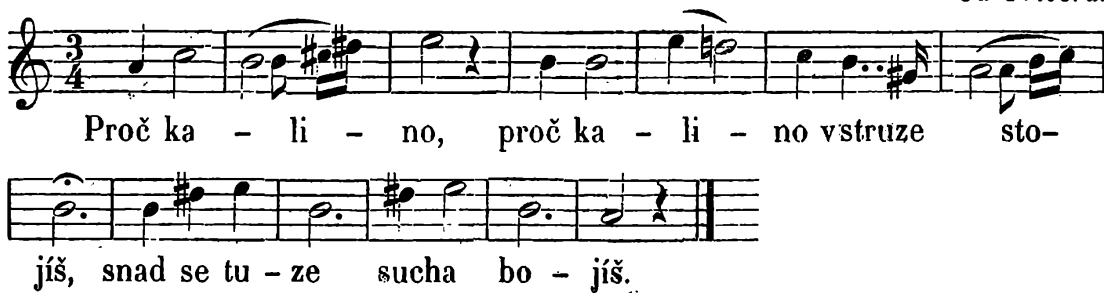
433. Kalina.

Od Slavk. z Těšan.

Proč ka - li - no v struze sto - jíš, proč ka - li - no v struze sto - jíš,
 snad se tu - ze sucha bo - jíš, snad se tu - ze sucha bo - jíš.
 Proč ka - li - no v struze sto - jíš, proč ka - li - no v struze sto -
 jíš, snad se tu - ze su - cha bo - jíš?

Od Příbora.

Proč ka - li - no, proč ka - li - no v struze sto -
 jíš, snad se tu - ze sucha bo - jíš.

Proč kalino ¹⁾ v struze stojíš?
Snad se tuze sucha bojíš?

Já se sucha nic nebojím,
Kde sem zrostla, tady stojím. ²⁾

Proč kalino neprokvetaš,
Malinama nezasedáš? ³⁾

Já sem dávno prokvétala
Červenýma malinama.

S hora vrabci obzobali,
Z dola panny oblámaly. ⁴⁾

Oblámaly na kytečky,
Mládenečkům za klobóčky. ⁵⁾

1) stružinko, linduško, krušinko.

Proč krušino proč nerodíš
Lebo sa ty mrázu bojíš?

Šak sem byla zarodila
Červenýma malinama.

2) Bojím se já sucha teho,
Jak panenka muža zlého.

U Dačic:

Dybych se já sucha bála,
Já bych eště hlejšeje stála.

3) Jahůdkama nezasépáš.

Aneb:

a. Hrozenkama neobsépáš.

b. Stružinkama nezasépáš.

c. Dyť snad ani vrchu nemáš.

4) Vršky vtáci na hnízdečka,
Spodky chlapei na péřečka.

5) Nalámaja vily věnce,
Pro ty ščítenské mládence.

6) a. Já své pustím dolů vodó,
Kde chlapčátka koně myjó.

b. Já své pustím po Dunaje,
Snad ju přece někdo najde.

Ulomila každá svému,
Já ubohá nemám komu.

Já své pustím po potoce,
Snad ju nande někdo přece. ⁶⁾

Já ju pustím po palášó,
Kde mládenci koně pasó.

Pasó jich tam na dolině,
Na té drobné jetelině.

Pasó jich tam na trávníčku:
Chyť kytečku šohajčku.

Ve Štítné končí se tuto tak:

A já smutná nemám komu,
Poručím sa pánu Bohu.

Poručím sa ne samému,
Než šohajkovi švárnému.

V Kostelci takto:

Jakéž dáme Janíčkoví,
Janíčkoví mládencovi?

Temu dáme krušpánkové
Od Františky dřímankové.

Ten bude měř névonnější,
Že jest její němilejší.

Na ten způsob podělují děvy i jiných
mláďenců kytkami z rozmarýnu, z
kopřivy atd.

Podobně u Dačic:

Kerej dáme mládencovi,
Mládencovi Johanovi?

Dáme my mu ten zelenej,
Od Marjánky Rezníkovéj.

A chčešli ty mítí lepčí,
Jdi si pro ni do jalovčí.

To je děvče jako kvítek,
Dej nám za ni dvouzlatníček.

434. D ů v o d.

Od Rousinova.

Proč k nám sy-nečko nechodíš, proč k nám synečko nendeš; já sem

zká-za-la ji-nýmo, nevím co na to řekneš.

Proč k nám synečko nechodíš,
Proč k nám synečko nenděš?
Já sem zkázala jinýmo,
Nevím co na to řekneš.

Dež sem k vám, milá, chodíval,
Chodile take jiní;
Já sem vo tebe namlóval,
Druzí čekale v síni.

435. Rozvedení.

(Náp. 327.)

Ze Studnic u Telče.

Proč pak plačeš a naříkáš
Pro mně tak smutného?
Dy jsi mně nebyla souděná,
Zvol sobě jiného.

A já taky tež tou měrou
Zvolím sobě jinou,
Hezkou holku roztomjilou
Svému srdci mjlou.

Nadala jsi mně falešných,
Sama's neupřímná;

Dalas mi šáteček červený,
Sama's mi ho vzala.

A kdo jest toho příčina
Našeho rozvedení?
Aby mu Bůh v světě nedal
Žádný požehnání.

Aby naňho dešť nepršel,
Slunce nesvítilo,
Aby to lidé věděli
Že to pro nás bylo.

436. Příčina.

Z Habrovan.

Proč pak synečku proč pak se prosíš, Šak bych neprosil, dybych nemosil,
Že ty klobóček pod pažó nosíš? Dybych své milé v srdci nenosil.

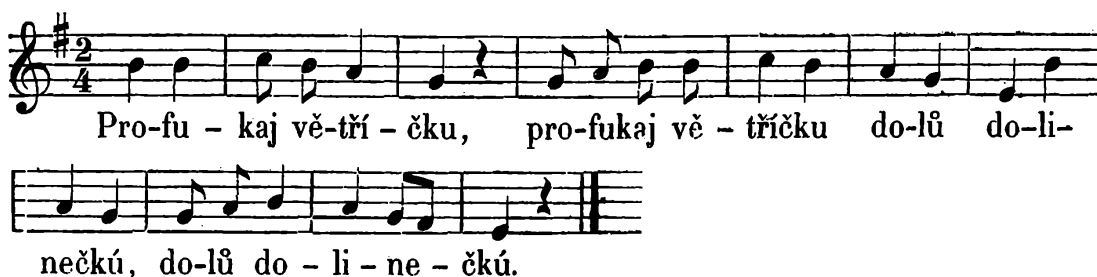
Čtení jiné. Náp. č. 213.

Ej hanba, hanba mládenče,
Že sa ty prosíš panence. *)

Není to hanba nijaká,
Než je to láska veliká.

*) Naučil jsi sa k frajerce.

437. K větříčku.

Profukaj větříčku,
Dolů dolinečkú.

Přifukaj milého
S dobrou nevínečkú.

Větríček nefuká,
Novinky nenese;

Aj pán Bůh ho tom ví,
Jeli už na světě.

P o d o b n á.

Profukaj, profukaj
Větríčku juhový!

Umetaj chodníček
Kady milá chodí.

438. Konvalije.

Od Paskova.

Prokvi-ta - la kon-va - li-ja, ja prokvi - ta-la kon - va-
li-ja; kdo ji trhal? Mo-ja mi - la.

Prokvitala konvalija,
Kdo ji trhal? moja mila.

Trhala ji Majdalenka,
Pravym jmenem ctna panenka.

Uvij vinek, Majdalenko,
A daj mi ho ctna panenka.

Což bych ci ja vinek vila,
Dy sem cě němilovala?

Esli něsmiš před svu matku,
Podaj mi ho přes zavrátku.

Esli něsmiš před svym otcem,
Podaj mi ho nočním časem.

Esli něsmiš před svu sestru,
Podaj mi ho přes tu cestu.

Jiné čtení a pěni.

Z Rybího u Příbora.

U me matky na do-li - ně, u me mat-ky na do - li- ně
prokve-ta-la konva - li - je.

U me matky na dolině, :/
Prokvitala konvalije.

Trhala ju Majdalenka,
Majdalenka ctna panenka.

O ma mila Majdalenko,
Daj mi jednu konvalinku.

A ja ci ji něsmim daci,
Lala by mi moja maci.

Dy ci budžě mama laci,
Přidž se ke mně litovaci.

Mama laje, poličkuje,
Můj mily mne nělituje.

439. Žádost o propuštění.

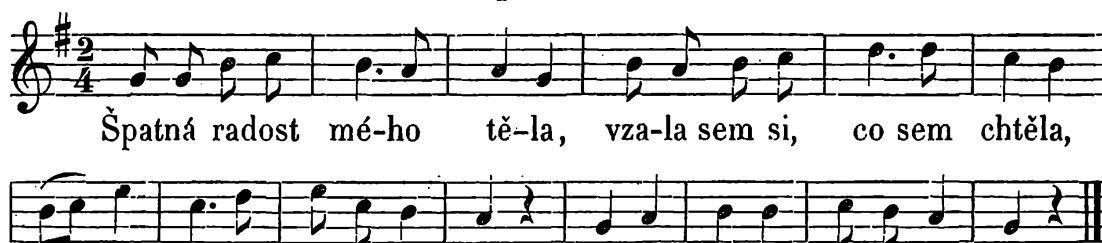
Od Brodu.

Propušt mě můj šo-ha-jíčku, propušt, jsi falešný, Bůh ti odpušt, propušt
mě ze slibu svého, budu čekat na ji-né-ho.

Propušt mě můj šohajíčku, propušt, Ty si myslel, že o ničem nevím;
Jsi falešný, Bůh ti odpušt, A ja se to všechno dovím;
Propušt mě ze slibu svého Co ty, synku, co ty zmiřáš,
Budu čekat na jiného. Že sobě jinší namlúváš.

Jiné pění a čtení.

Špatná radost mé-ho tě-la, vza-la sem si, co sem chtěla,
vza-la sem si tě k rado - sti, tys mě přived do ža-lo - sti.

Špatná radost mého těla,
Vzala sem si, co sem chtěla.
Vzala sem si tě k radosti
Tys mě přived do žalosti.

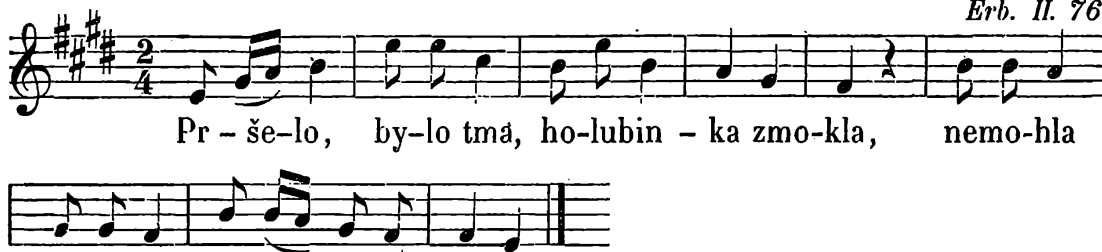
Bože Otče ty mně odpušt,
Můj synečku, ty mne propušt,

Propušt ze slibu velkého,
Budu čekat na jiného.

Na takého jak su sama,
Čiprného jako lana,
Červeného jak růžička,
Co má oči jak trnečka.

440. Vzkázání po holubince.

Erb. II. 76.

Pr - še-lo, by-lo tmá, ho-lubin - ka zmo-kla, nemo-hla
do-le-tět k Na-nin-ce do vokna.

Pršelo, bylo tma,
Holubinka zmokla,
Nemohla doletět
K Nanince do vokna.

Nanince do vokna
Zkázání vyřídit:

Zkázal tě Naninko
Syneček pozdravit.

A když on mě zkázal,
Já mu také zkážu:

Aby on k nám přišel,
Že já mu otevřu.

A já mu zkazuju,
Že už se nehněvám,
Aby on k nám přišel,
Že já ho ráda mám.

441. Tvrđost.

Z Březové.

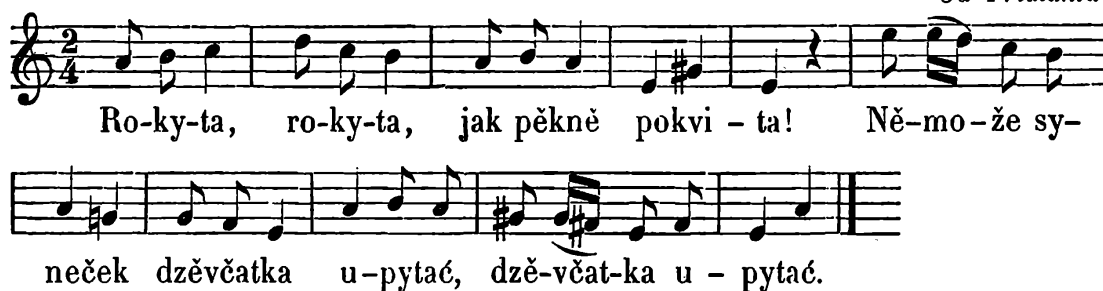
Prvej by z kamenja
Iskerky padaly,
Lež by mé očenka
Za te bů plakaly. ¹⁾

Prvej by z kamenja
Bystrá voda tjékla,
Lež by moja milá
Ke mně slovo řekla.

1) Spíšej by ze skály
Voděnka kapala

Než bych já šohajku
O ťa zaplakala.

442. R o k y t a.

Od Fridlantu.

Rokyta, rokyta
Jak pěkně prokvita!
Němože syneček
Dzěvčatka upytać.

Do tenkej košele,
Do novych nohavic,
A ty ma dzěvečko
Do sukennych střevic.

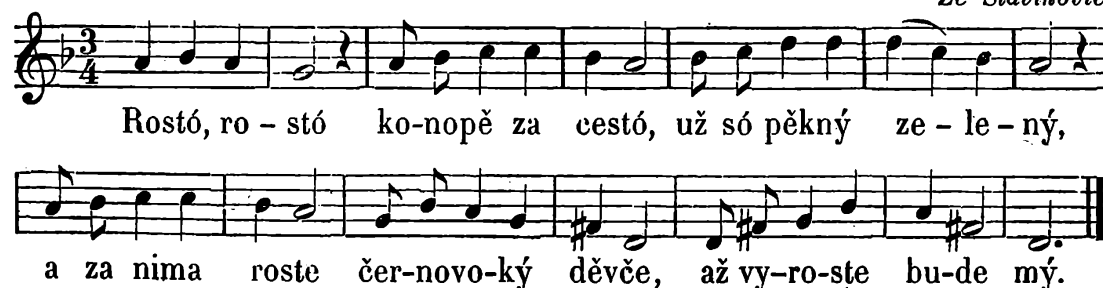
Něhnedž ja synečku,
Střevičky obužu.

Upyta, upyta
Za štyry nědzěle,
Musi se oblekac
Do tenkej košele.

Sukenne střevičky
Tolarke koštuju,

Obuju, obužu
Při samem kostele,
Že moje srdečko
Na cě zapomeně.

443. P ř í š t í.

Ze Slavíkovie.

Ro-stó, ro-stó ko-nopě za cestó, už só pěkný ze - le - ný,

a za nima ro-ste čer-novo-ky děvče, až vy-roste bu-de mý.

Rostó, rostó konopě za cestó
Už só pěkný zelený.

A za nima roste černovoký děvče
Až vyroste bude mý.

444. Rozmarýn.

Z Kunovic a Vlachovic.

Rozmarýn, rozmarýn, ja ze-le-ný roz-ma - rýn, já sa ti dě-

vči-co do ně-ho po - va-lím,

Rozmarýn, rozmarýn
Ja zelený rozmarýn.
Ja sa ti děvčico
Do něho povalím.

Ja poval sa poval,
Jenom ho nepouam,
Ješče ti k neděli
Voničku uděuám. ¹⁾

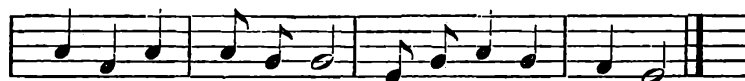
¹⁾ Uvijú ti kystku,
Bude stát za tolar.

445. Nezdár.

Z Buchlovic. Erb. I. 60.

Sa-di-la, sa-di-la, fi-a-len-ku v ro-li, jak ju na-sa-di-la,

hned Boha pro-si-la, a-by dal po - ho-dy.

Sadila, sadila,
Fialenku v roli,
Jak ju nasadila,
Hned Boha prosila,
Aby dal pohody.

Dej Bože dyščíčka,
Tichého větříčka,
Aby se ujala :/
Modrá fialečka.

^{*)} Nepřišla vlažička,
Jen malá rosička,

Dyščíček nepršel,
Fialenka zvadla,
Možeš milá vědět
Že je láska malá. ^{*)}

Tož se neujala
Modrá fialečka.

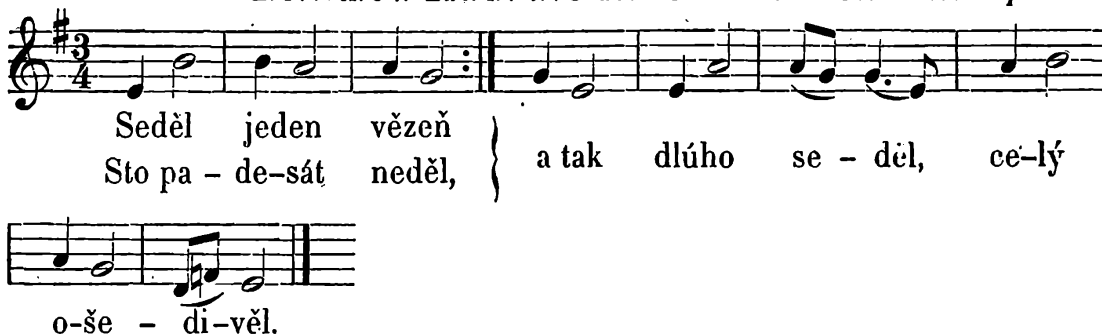
Z Nedvědic.

Dej Bože ourodu	Zelený sem sela,	Procházal, procházal,
Na našu zahradu	A modrý mně scházel	Procházet se bude,
Nasela sem sobě	Že se můj syneček	Co mně pan Bůh soudil,
Záhon rozmarýnu. :/	Za jinou procházel.	Šak mne to nemine.

446. Milá nad rodinu.

Ž. P. r. II. 34. Luž. I. 74. 75. 107. Ol. 226. 495. Čel. II. 107. Zp. II. 13.

Seděl jeden vězeň Sto padesát neděl, A tak dlouho seděl, Celý ošedivěl.	Synáčku můj milý, Než to od tebe dám, Než to od tebe dám, Radši ta tam nechám.	Třetí ráz zaplakal, Třetí psaní napsal, Třetí psaní napsal Za bratříčkem poslal.
V jeho šedej hlavě, Myši hnízda mají, A v jeho životě Žaby řehotají.	Druhý ráz zaplakal, Cedulenu napsal Cedulenu napsal, Za mamičku poslal:	Bratříčku můj milý, Pomož mně z vězení Z vězení tuhého Zámku Tureckého.
První ráz zaplakal, Cedulenu napsal, Cedulenu napsal, K otcovi ju poslal.	Mamičko má milá, Pomož mně z vězení, Z vězení tuhého Zámku Tureckého.	Bratříčku můj milý, Co od tebe ptají? Sto rýnských stříbrných Ešče tolejš drobných.
Můj tatičku starý Vyplat mňa z vězení, Z vězení těžkého, Zámku Tureckého.	Synáčku můj milý Co od tebe ptají? Sto rýnských stříbrných, Ešče tolejš drobných.	Bratříčku můj milý, Než to od tebe dám, Než to od tebe dám, Radši ta tam nechám.
Pověz mi synečku, Co od tebe ptají? Sto rýnských stříbrných, Ješče tolejš drobných.	Synáčku můj milý, Než to od tebe dám, Než to od tebe dám, Radši ta tam nechám.	Štvrtý ráz zaplakal, Cedulenu napsal, Cedulenu napsal, K sestřičce ju poslal.

Sestřičko má milá,
Pomož mně z vězenja
Z vězenja těžkého,
Zámku Tureckého.

Bratříčku můj milý,
Cò od tebja ptajú?
Sto rynských stříbrných,
Ešče tolej drobných.

Bratříčku můj milý,
Než to od tebja dám,
Než to od tebja dám,
Radši ta tam nechám.

Pátý ráz zaplakal,
Cedulenu napsal,
Cedulenu napsal,
Ku svej milej poslal.

Vyplat mia má milá,
Vyplat mia z vězenja,
Z vězenja těžkého,
Zámku tureckého. ¹⁾

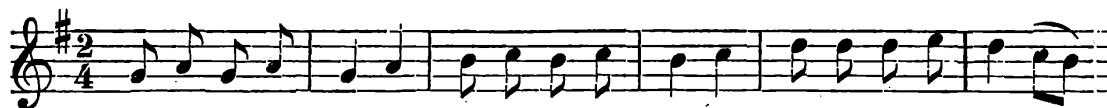
1) Pomož mi z vězenja
Z Turek od pohana.

2) Šila milá šila,
Zlatem vyšivala,
Zlatem vyšivala,
Až ho vyplatila.

Milá nemeškala,
Šňůru kupovala,
Milému podala.
Spust sa milý důle
Po hedbavné šňůře. ²⁾

Šestý ráz zaplakal,
Svej milej děkoval.
Lepší jedna milá,
Než celá rodina.

Lepší je má milá
Než celá rodina,
Ta mia vyplatila
Z Turek od pohana.

Rostó, rostó, rostó ko-nopě za cestó, a jsó pěkný ze - le-

ný, a za nima le-ži mo-je po-tě - še-ní, je celý zmordo-va-ný.

Rostó, rostó rostó
Konopě za cestó,
A jsó pěkný zelený,
A za nima leží
Moje potěšení,
Je celý zmordovaný. ¹⁾

Ponéprv zavolal ²⁾
Na svoju matičku,
By mu vody podala.
Ona šaty prala,
Šaty dopírala. ³⁾
Vodinky mu nedala.

Podruhý zavolal
Na svoju sestřičku,

By mu vody podala.
Ona trávu ⁴⁾ žala,
Trávu dožíнала,
Vodinky mu nedala.

Po třetí zavolal
Na svého tatička,
Aby mu vody podal.
A on drva ščípal,
Ščípal a doščípal, ⁵⁾
Vodinky mu nepodal.

Po štvrtý zavolal
Na svého bratříčka,
Aby mu vody podal,
A on pole voral,

Pole dovorával ⁶⁾
Voděinky mu nepodal.

Po pátý zavolal
Na své nímilěší,
By mu vody podala.
Ona šaty šila,
Zlatem višívala, ⁷⁾
Vodinky mu podala.

Lepší je má milá,
Andulka rozmilá,
Než má celá rodina;
Ona šaty šila,
Zlatem vyšivala,
Vodinky mu podala.

1) Za našima humny
Konopě tam rostú
A sú pěkné zelené,
Leží tam syneček
Porúbaný všecek,
Volá vody studené.

2) A volá on volá.

3) Ona zlatem žila,
Stříbrem vyšivala.

4) zlato.

5) Zlato oral,
Stříbro vyorával.

6) Zlato vláčel,
Stříbro vyvlačoval.

7) Ona zlatem šila,
Všecko zahodila.

Nad hlavú mi zasadte, Keď tam půjde má milá,
 Oj! voničku červenú, Utrhne si voničky,
 A při nohách vykopte, Keď tam půjde jej milý,
 Oj! studýnku kamennú. Napije sa vodičky.

450. Mládenci nevěrní.

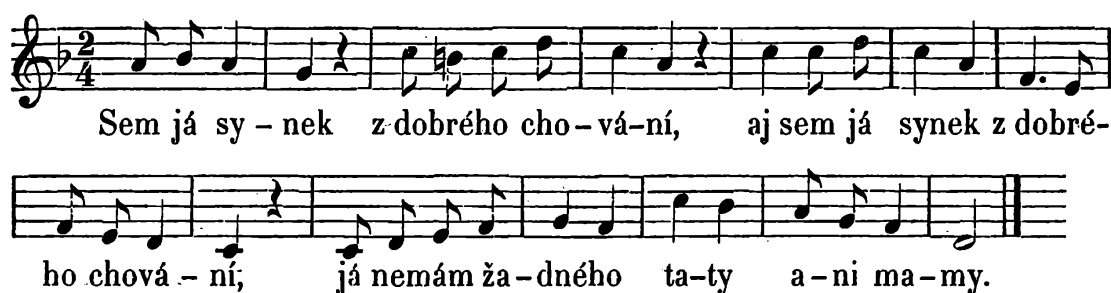
Z Rajnochovic.

Sedí ptáček na kadrátce,	Seděl, dyž ho přinutila,
Žalovala dcera matce:	Mé srdečko zarmútila.
Ach mamko, mamko, mamko milá,	Ach jak mně to, jak líto bylo,
Už mi syneček vypovídá.	Až sa mně do plaču chcelo.
Vypovídá, vypověděl,	Nevěř děvče chlapcom nevěř,
Vcera večer s jinú seděl.	Na řičicu vody neměř.
Viděla sem ho hen v hájičku,	Řičica vody neдрžívá, ¹⁾
Seděl tam s jinú na trávníčku.	Syneček pravdy nemlávívá. ²⁾

1) neдрžíje. 2) nemiluje:

451. Přátelé zlí.

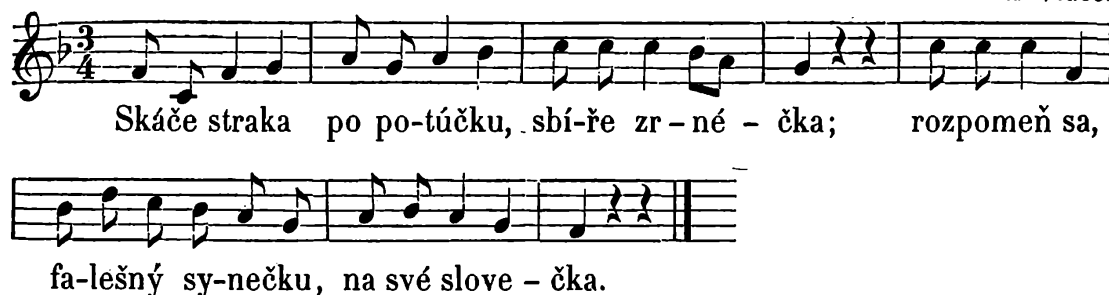

Sem já synek z dobrého chování:/ Roznesó mě po celé dědině,
 Já nemám žádného taty ani mamy. Že só já syneček z chudobné rodine.
 Přátely mám, nic mně platní nésó, Roznesó mě po celém městěčku,
 Co mně majó zakryt ¹⁾, oni mně Jakbych nebyl hoden, chodit za dě-
 roznesó. večkó.

1) vynést.

452. Pleva.

Z Vidče.

Skáče straka po potúčku, Teče voda po potúčku A já bych byl hlupý
Sbíře zrněčka; Přes susedů dvůr, blázen,
Rozpomeň sa, falesný Domníváš sa falešná pa- Dybych si ťa vzal,
synečku, nenko, Dyby nekdo zrnko vy-
Na své slovečka. Že já budu tvůj? opálal,
A já plevu bral.

Jiné čtení.

Z Újezda u Vizovic.

Nejednúc sem, nedva- Našel sem ťa u susedůj Ja byl bych já za blá-
krát sem Na horním konci, zenka,
Tu ves obešel, Štyře stáli namlúvali Abych si ťa bral,
Ešče sem ťa, múdrá Tebe mládenci: Ptáci žito vyzobali
panno, A já plevu bral.
Doma nenašel.

453. J i n ý.

(Náp. 214.)

Od Příbora.

Skoro rano raňusěnko Vyhnala ich na polečko, Ja že ty tak raňusěnko
Rosenka pada, ¹⁾ A šla do domu, Kravy vyhaňáš?
A to moja galanečka Nadejel ju švarny synek Co se ty ptaš, můj sy-
Kravy vyhaňa. Na brany, koňu. nečku,
¹⁾ A v neděli raňusěnko A co pak ty, galanečko, Co za hostě mam,
Rosenka pada. Co za hostě maš, Dy si mne ty už opustil,
Ja jinšihó mam.

454. B o l e s t.

Z Bohutic.

Slunečko zachádí,
Aj za keř malenový,
Zkažte tam dobró noc
Mému šohajovi.

Debech já věděla,
Co můj milé dělá,
Nestarala bech se,
Bela bech veselá.

Debech já věděla,
Kde můj milé vuře,
Já bech tam běžela,
Po hedbávné šňůře.

Ale von nevuře,
A von těžko stůne,
Je tuze raněné,
A von brzo umře.

Milá k němu přišla,
Vode mu podala,
Pěkném bílém šátkem
Hlavo zavázala.

Dež mu jo vázala,
Žalostně plakala,
Čeho sem se milé,
Čeho dočekala.

Bohutické křchov
Pěkně malovaný,
Na něm vodpočívá
Moje potěšení.

Dež já vokolo do,
Srdečko mě bolí,
Dež já se podívám
Na tvůj hrobek nový.

Na tvůj hrobek nový,
Jak ty tam ležíš sám,
Na něm se rozvíjí
Červené tulipán.

Z Lichnova.

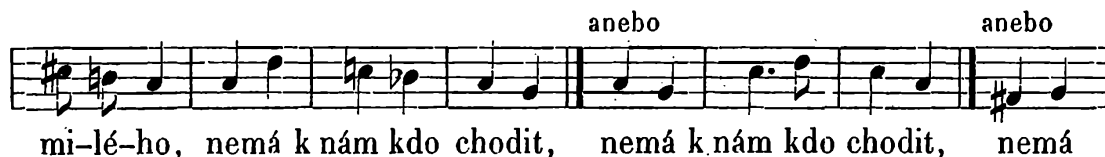
Slunéčko zachodi
Za vršek jáborovy,
Moja mila plače,
Že ju hlava bolí.

Něboli ju hlava,
Ale ju bola oči,
Že se něvyspala
Pro synečka v noci.

Něboli ju hlava,
Ale ju bola zuby,
Že její syněček
Už za inu chodi.

455. Také dobře.

Zp. I. 157.

k nám kdo chodit.

Sobotěny, neděle
Može pro mě nebyt,
A já nemám milého,
Nemá k nám kdo chodit.

Nemám milého nemám,
Ale si ho hledám,

Najít si ho nemožu,
Potěš mě pán Bůh sám.
Hledám si já ho hledám,
Na Šardickém poli,

Najít si ho nemožu,
Hlavěnka mne boli.

A když nemám milého,
Nemám ani řeči,
A nemajú co plakat
Moje černé oči.

456. V ů n ě.

(Náp. 379.)

Z Turovic od Dřevohostic.

Sokolovy oči,
Jeřábkové perí;

Nechod' ty synečku
K sósedové dceři.

Sósedova dcera
Na prosbu se skládá,

Zdali ty, synečku,
Nevíš dále světa.

Já dále světa vím,
Ale nesmím íti,

Pokaď mi zavání
U sóseda kvítí.

Zavání, zavání,
Zavánět mi bude,

Pokaď tá Anička,
Pokaď má nebude.

457. Žalost po milé.

Starojitský kostelíčku,
Stojíš na pěkném kopečku.

Kvete z tebe růža bílá,
Umřela mě moja milá.

Dyž umřela, co mám dělat?
Musím sobě jinó hledat.

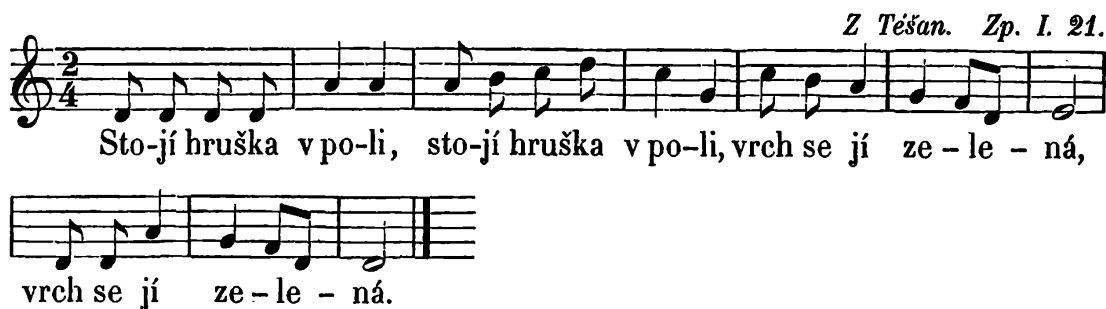
Mám já miló, leda bylo,
Leda by teskno nebylo.

Mám já miló, co je po ní,
Dyž mi za ňó jiný chodí.

Všecky panenky po párách,
Moja milá je na márách.

Všecky panenky v hospodě,
A má milá leží v hrobě.

458. B á z e ň.

Stojí hruška v poli, :/
Vrch se jí zelená. :/

Sedí pod ňó šohaj,
Milenku objímá.

Když se objímali,
Obádvá usnuli,

Když se probudili,
Obádvá plakali.

Dostano já doma
Od svého tatíčka,

Že sem nenapásl
Vraného koníčka.

Dostano ja take
Od své maměnke,

Že sem nenažala
Zelené trávěnke.

Pověž ty mně milá,
Kde na trávu chodíš.

Já ti také povím,
Kde koníčka vodím.

Já na trávu chodím
K zelenému haju.

Já koníčka vodím
K samému Dunaju.

459. Cekání nadarmo.

Z Věteřova.

Studená rosenka
Tej noci padala;

Otvírala jsem jich
Na spodní rygliček.

Šohajíček nejde,
Chlapci u vrat stáli.

Já sem šohajovi
Dvírka odvírala.

Já sem se dívala,
Jde-li šohajíček?

Když k nám šel šohajek,
Snad ho rozehnali.

460. Vzkázání.

Od Brna, od Přib., od Ilodonína. Erb. I. 63.

Studýnka róbená
Mezi vinohrady;
Pověz mně ma milá,
Či užíváš rady?

A ona mně přešla,
Přešla přes tó cestu,
Ani mně neřekla:
Vítám tě nevěsto!

Já sem jí zkázala
Takový otázku:
Uvaž si ho babo
Doma na provázku. ¹⁾

Či bych užívala
Než svého mileho?
A to ví sám pan Bůh,
Buduli já jeho.

Dyž mě nepřivítá,
Já jí neděkuju,
O jejího syna
Prosit se nebudu.

Doma na provázku
Na hedbávné šátek,
Aby nepodváděl
Chudobných děvčátek. ²⁾

Dybych já věděla,
Či nevěsta budu,
Ušlapala bych si
Cestu k tomu domu.

Včera mně zkázala
Ochozká rychtářka,
Že mně syna nedá,
Že mně radš vypráská.

Chudobná panenka
Mnoho zlého zkusí,
Leda jaké šelmy
Poslouchati musí.

Cestu k tomu domu,
Aby byla hladká,
Aby mě vítala
Jeho paní matka.

Zamči si ho zamči
Na devět zámečků,
A já ho odemču
Teňúčků slámečků.

Nechaj mu ho hořet
Ze čtyry neděle,
Až ty šumne panny
Všecky čert pobere.

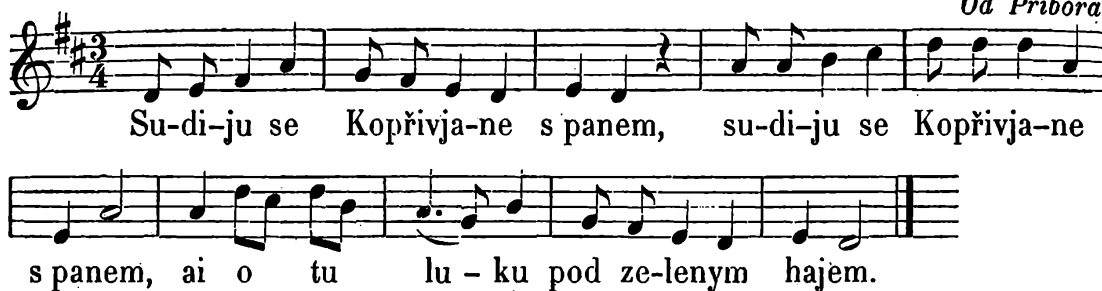
¹⁾ A jak ti nezdrží
Konopný provázek,
Daj sobě udělat
Cigánom řetázek.

²⁾ Doma na provázku
A daj si ho za sklo,
Rozži mu tam světlo,
Aby mu nezhaslo,

A dyž ich pobere,
Zas inši narostu,
Jak tu jetelinku,
Dyž naseje hustu.

461. Kopřivané.

Od Příbora.

Sudiju se Kopřivjane s panem ¹⁾ Dy ho najdu, dam mu pozdravení:
O tu luku pod zeleným hajem. Hdě si bylo, moje potěšení?

A ta lučka v pěkném místě leží, »Ja sem byla doma u mamičky,«
Kole lučky bystra voda běží. »Sazela sem červené hřebíčky.«

Ja tu luku dokola objedu, »Jak vykvětu, udělám voničku,«
Tam ja svoje potěšení najdu. ²⁾ »Dam ju tobě, můj zlatý Janičku.«

1) v... Vadili se Choryňané...

2) Už sem ja si kole vody zašel,
Ai tam ja sem švarné děvče našel.

462. Opuštěný.

Z Čáslavic od Třebiče. Erb. I. 144.

Svěc měsíčku jasně Tam jí požaluju Spomenete jednou,
Až já povandruju, Svoje těžké hoře, Spomenete dvakrát,
Aby má milá věděla, Co ste vy o mně mluvili Až po třetí spomenete,
Kerou cestou půjdu. Na tom vašem dvoře. Musíte zaplákat.

Půjduli, půjdu já, Mluvili, mluvili, Již sem tak osiřel
Každý se podívá Šak víc nebudete, Jako jabor v lese,
Až na tou louku zelenou Až já od vás povandruju, Když z něho listí opadá,
Kde má milá bejvá. Šak vy spomenete. On se smutně nese.

Ze Šaratic

Svítí měsíček jasně	A šak tebe nebolí	Včilka sem už vopuščené
Milé pod vokýnko,	Tak jako se děláš,	Jako holubička,
Staň honem a vtevři	Ale že ty více mě	Kerá líta po poli
Má milá panenka.	V svém srdéčku nemáš.	A hledá samečka.

»Ráda bych vtevřela,	Včilka sem už vopuščené	Včilka sem už vopuščené
Dybych jenom mohla,	Jako hruška v poli,	Jako jabor v lese,
Dyby mě má hlavěnka	Hrušky chlapci vtrhají,	Keré v zímě ani v lítě
Tuze nebolela.«	Hruška smutně stojí.	Ovoce nenese.

P o d o b n á.

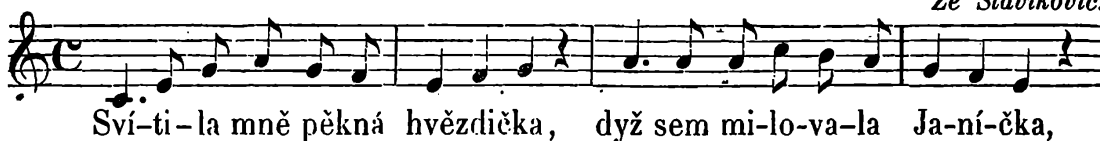
Ze Šlapánic.

Ticho, šohaj, nedupaj, Pod' Janošku pod' ty Nestaraj sa můj milý,
 Ostrohami nebřinkaj; k nám, Vyvedu ta ven humny.
 Naša paní čujno spí, Naša paní spí aj pán. Vyvedu ta chodníčkem,
 Ona řekne, žes to ty. Už je milá bílý deň, Přikryju ta ručníčkem.
 Až já světlo zahasím, Jak já půjdu s hanbú ven? Ručníček je malá věc,
 Sama sa ti ohlásím: Přijde větr, vezne přech.

464. Bylost.

Ze Slavikovic.

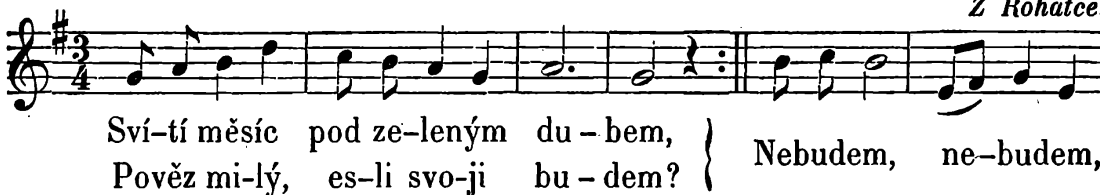

Svítila mně pěkná hvězdička, Dys je vyprovázal, tož je máš,
 Dyž sem milovala Janička, Víc se k mému srdečku nehlas.
 Svítla, nebude, kdo milovat bude Přinde nekdo inší, srdce upřimnější,
 Mého synečka! Nežli ty ho máš.

Včera o půl osmé hodině Teč milá vodičko teč prudce
 Přišle mně přesmutný novine, Až k mého milýho zahrádce,
 Že si vyprovázal, dyž měsíc vycházel, Kde sme spolem stáli a se milovali,
 Děvčátko jiné. Nebudem více.

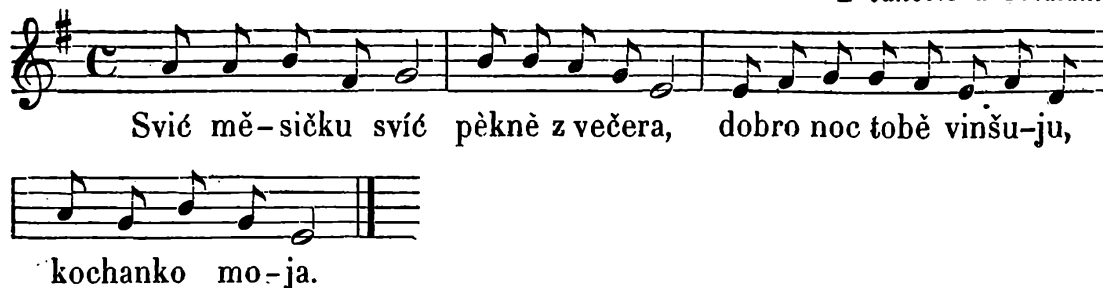
465. Nevdá se.

Z Rohatce.

Svítlí měsíc pod zeleným dubem, Vydaj sa, možešli, moja najmilejší,
 Pověz milý, esli svoji budem? Esli ti dá pán Bůh lepší ščestí.
 Nebudem, nebude, frajireňko moja; Nevydám sa, švarný šohajčku,
 Zpomeň sobě na ty první slova. Zalomila bych svoju hlavičku;
 Co sme my si spolem říkávali, Dycky bych plakala, stávaja léhaja,
 Dy sme spolem pod oknem sedali; Že sem si ta, šohajku, nevzala.

466. Rozmluva.

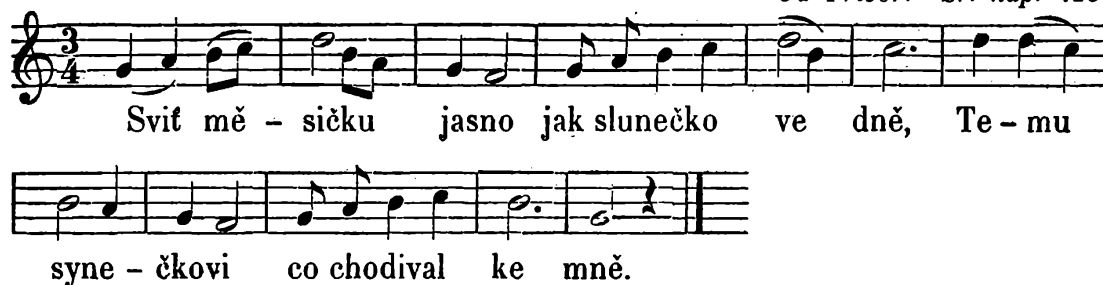
Z Janovic u Friálant.

Svič, měsíčku, svič	Možeš přerundzić	A ta moja kochanečka
Pěkně z večera,	Slovko lebo dvě,	Ze mně se směje.
Dobro noc tobě vinšuju,	Jenom musíš, můj sy-	Svič, měsíčku, svič,
Kochanko moja.	nečku,	Věterku něvěj,
Něměj mně za zle	Pěkně lahodně.	A ty moja kochanečko
Žech cě probudzil,	Měsíček svičí,	Ze mne se něsměj.
Abych jen jedno slovečko	Věterek věje,	
S tebum přerundzil.		

Z Halenkova.

Hora, černá hora,	Včelenky nebrňá,
Čosi to tam volá;	To mia milý volá,
Či včelenky brňá,	Volá mia syneček
Či mia milý volá?	Na dvě na tři slova.

467. Nevěrný.

Od Příbor. Sr. náp. 410.

Sviť měsíčku jasno,	Chodival, chodival,
Jak slunečko ve dně,	Ale už něbudě,
Temu synečkovi,	Něch sobě un chodi
Co chodival ke mně.	Zase hdě chce indě.

Z Petromie a p. C. L.

Na tym Ra-ci-borskym moscě, na tym Ra-ci - borskym mo-scě

pěkny ka-ra - fi-at roscě, pěkny ka-ra - fi-at roscě.

Na tym Raciborskym moscě
Pěkny karafiat roscě.

Tež ćić bych ja ho trhala,
Komu bych ho smutna dala?

Panny ho tam trhavaju,
Mladencům ho rozdavaju.

Můj mily se już oženil,
Mojo srdco zakrvavil.

Z Janovic za Fridlant.

Dy sem jo šel přes dzě - dzinu, dy sem jo šel přes dzědzinu.

čul sem plakać svoju milu, čul sem plakać svoju milu hej.

Dy sem jo šel přes dzědzinu:/ Ješće's dzěvečko hrubě mlada,
Čul sem plakać svoju milu:/ hej. Zajmi kravičky, žeň do stada.

O co, mila, o co plačeš? Zajmi moje mezi svoje,
Že mě, synečku, zaněhać chceš. Možu być to vŕecky tvoje.

Z Janovic.

Co mi doš, mo milo, jak od te - bě půj - du? Hedbovnu

šatečku, jak na ňu na-přa - du.

Co mi doš, mo milo,
Jak od tebe půjdu?
Hedbovno šatečku,
Jak na ňu napřadu.

Dala sem ju dzělać
Všelijake formy,
Jo sem si myslela
Že si synek švorný.

Žalem se rozskoči,
Žalem něskonanym,
Že z meho věnečka
Listky opadaly.

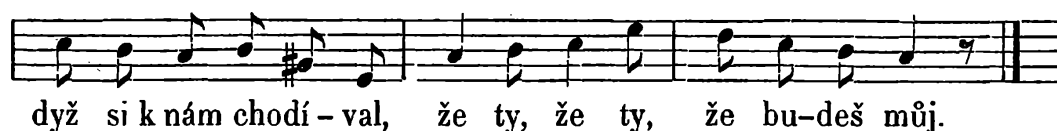
Ach už sem napřadla
A i namotala,
Už sem ju synečku
I do tkoča dala.

A tys je švidraty
Na obě dvě oči,
To moje srdečko
Žalem se rozskoči.

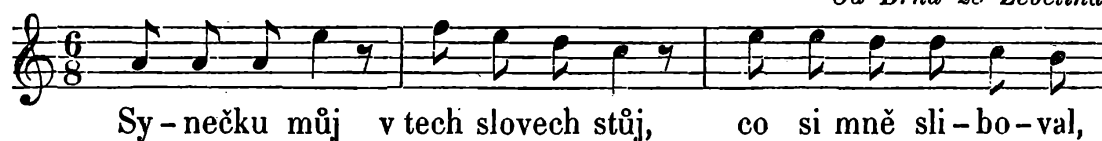
Listky opadaly
Ratolesci stojo,
Něbudu, synečku,
Něbudu ja tvoja.

468. Čekati.

Ode Žďáru. Erb. I. 138.

Od Brna ze Žebětína.

Synečku můj, v tech slovech stůj, Panenko má, není možná,
 Co si mně povídal dyž si k nám Počkej až do jara, až bude fiala, ¹⁾
 chodíval, Pak budeš má.
 Že budeš můj.

1) Počkej až do zimy, až budou beriny.

Jiné čtení a pění.

Z Nasil. a C. L.

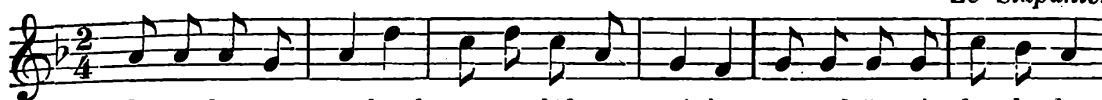
Na Nasilskym poli
 Stromeček stojí,
 A na něm žulty květ;
 O! dočkaj ty dočkaj
 Moja najmilejša
 Hodzinu sedym let.

Co si ty je za pan,
 Dy ja čekaé mám

Hodzinu sedym let?
 To ja mam jinšeho
 Stokrate milšiho
 Co se mne vezme hned.
 Holubek urka
 Kukulenska kuka
 Za dvorem na olši,
 O to se ty myslíš

Moja najmilejša
 Že ja sem najhorší?
 O nejsem nejsem,
 Šatečku daj sem
 Ač ei ju vyperu,
 Abys ju měl bilu
 Když povedzíš jinu
 Do tanečka v nědzělu.

469. Vonička spadlá.

Ze Šlapánie.

Synečku, sy-nečku, kams poděl vo - ničku, co tobě mi - lá da-la,

dyž s tebou ve - čír stá-la?

Synečku, synečku,
Kams poděl voničku,
Co tobě milá dala,
Dyž s tebou večír stála?

Dyž sem šel na hody
Spadla mně do vody,
Do vody do Dunaja,
Voděnka mně ju vzala.

470. Kdy zapomene.

Z Věteřova.

Synečku, synečku, ma-lo-va - né kví - tí!

Dyť ty mně

ne-mo - žeš z mé mysle se - jí - ti.

Synečku, synečku,
Malované kvítí,
Dyť ty mně nemožeš
Z mé mysle sejítí.

Nevezmeš nekerú
A já nekerého,
Teprv zapomenem
Jeden na druhého.

Kdo ho trhat bude?
Moje potěšení.

Před naším okénkem
Červený tulipán;
Kdo ho trhat bude?
Syneček choďa k nám.

Nemožeš, nemožeš,
Ani mně nesendeš,
Pokud si synečku
Nekerú nevezmeš.

Před naším okénkem
Rozmarýn zelený;

Z Rožnova.

Je pěkná ze-le-ná ta naša žin - go-ra, pa-da-ly o - řišky

do na-še-ho dvora.

Je pěkná zelená
Ta naša žingora,
Padaly oříšky
Do našeho dvora.

Komu ty, děvčecko,
Ty oříšky sbíráš?
To tobě synečku,
Že na mňa pohlédáš.

471. Vina a kletba.

Z Komně a ze Skřipova. Zp. I. 50.

Sy-ne-čku, syne - čku, } kerý jich zru-šíme, kerý jich zru-
Velké sliby má - me; }

šíme, počet z něho dá - me.

Sy-nečku, synečku, velké sliby máme, ke-rý jich zru-šíme,

kerý jich zru-šíme, počet z něho dáme.

Synečku, synečku,
Velké sliby máme,
Kerý jich zrušíme,
Počet z něho dáme.

Pěkně já ta prosím,
Moja roztomilá,
Budu já putovat
Za tebe do Říma.

Co by ta držala
Do půl sedma roka.

Do půl sedma roka,
Zrovna sedum roků,
Až by ti padali
Červi z tvého boku.

Snadný já, děvečko,
Snadný já počet dám,
Dojda k farářovi
Hned sa vyzpovídám.

Kdyby si putoval
Do Jeruzaléma,
Před hrubým oltářem
Padl na kolena;

Bodaj ta synečku
Metalo vředisko,
Až by ta hodilo
Na naše smetisko.

Není, můj rozmilý,
Není farář pán Bůh,
On ti neodpustí,
Dyž mu povíš pravdu. ¹⁾

Na kolena padl,
Sedům rázů omdlel,
Ještě ti synečku
Odpuščet nebudem.

Nekleň milá, nekleň,
Už jsu proklnutý,
Snad mosím zahynút
Pod ludskýmá ploty.

1) Nebude ti milý
Vina odpuštěna.
Ty musíš putovat
Do Jeruzaléma.

Dopust Bože dopust
Takového hřmění,
By na ta padalo
Tři noci kamení.

Pod ludskýmá ploty,
Jako ten hnilý klát,
Kerý sa nehodí
Ani do kamen dat.

Aneb:

Dyby si putoval
Do Mariecele
Nejsú ti synečku
Viny odpuštěné.

Bodaj ta synečku
Popadla hodoňka,

472. Falešný.

Synečku v ha - li-ně, } já jsem rozhla-še-ná po ce-lé dě-di-ně.
Nese-dé ve-dle mne, }

Synečku v halině
Nesedé vedle mne,
Já jsem rozhlášená
Po celé dědině.

Po celé dědině,
Po celém městečku,
Nesedé podle mne,
Falešný synečku.

Falešný synečku,
Jako falešný klíč,
Nebudeš odmykat
Mého srdečka víc.

Jiné čtení.

p. C. L.

Němaš tolej vlny
Na každym baraně,
Jako falešnych slův
Při každym galaně.

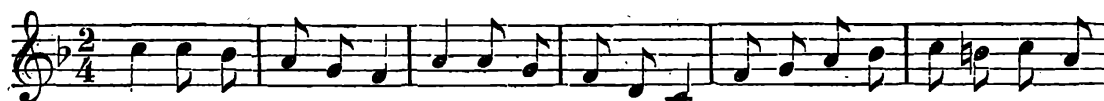
Jako falešnych slův
Při každé děvečce.

Štyry mile lesa
Sameho jalovca,
Němaš v Baborově
Poctiveho chlapca,

Štyry mile lesa
Same jařabiny,
Němaš v Baborově
Poctivej děvčiny.

Němaš tolej vlny
Na bilej ovečce

473. Příkaz a láska.

Sy-nečku zlá rada, maměnka ká-za-la, dyž ty přindeš pod okýnko,

abych tě zahнала.

Synečku zlá rada,
Maměnka kázala,
Dyž ty přindeš pod okénko,
Abych tě zahнала.

Jak pak tě zahnat mám,
Dyž tebe ráda mám?
Dyž ty přindeš pod okénko
Já na tě zavolám.

Čtení jiné.

p. Cypr. L.

Stromečku březovy
Stojiš mi na zavadě,
Němožu uvidět
Potěšení na zahradě. ¹⁾

Mezi nami je tak,
Že se mamy něchat,
My se nēněchamy,
Bo se radi mamy.

Voda z ni nevyschně,
Rok po roku budě,
Pan Buh vi děvucho,
Jak skoro to budě. ²⁾

Nětak na zahradě
Jak mezi horami,
Žaden něuvěři
Jak je mezi nami.

Na fojtové roli
Studenečka stojí,
Jak z ni voda vyschně,
To mi buděm svoji.

²⁾ Z ni voda nevyschně,
To je voda čista,
To ty viš synečku,
Viš to dozajista.

¹⁾ Že ja nesmim chodit
Se svu milu po zahradě.

Jiné pění a čtení.

Od Brna.

Aj synečku, synečku, máš pěkný černý voči, když se na tě zpomenu,

srdce ve mně posko - či.

Aj synečku, synečku,	Voči jak fialenka,	Měli ste mu zbraňovat
Máš pěkný černý voči,	Tvářičky jak růžičky,	Spíš než k nám počal
Když se na tě zpomenu,	Nesmí on k nám cho-	chodit,
Srdce ve mně poskočí.	dívat,	Ale včil už nesmíte
	Bránijó mu rodičí.	Jeho srdečko-ranit.
Má tvářičky červený,		
Voči jak fialenka,	Zbraňuje mu mátička,	Jeho srdce raněné
Ani mu není rovná	Zbraňuje mu tatíček,	Je tvrdé jako kameň,
V tech Medlanech pa-	Aby on k nám nechodil	Moje upřímný slova
nenka.	Ten švárný šohajíček.	Ty mu ležijó na něm.

474. Pomoc pozdná.

Šak sem já ti říkávala,
Dy sem s tebú sedávala,
Aj abys ty k nám nechodil,
Že já o tebe nestojím.

A tys na to nic nedbával,
Předce jsi k nám chodíval
Pod to naše okenečko:
Otevři mě frajirečko.

Šak sem já ti říkávala,
Dy sem s tebú sedávala
Na tej zahrádce pod slivú:
Vem si mě pannu poctivú.

A včil dyž mě začepili,
Líčka se mně proměnily,

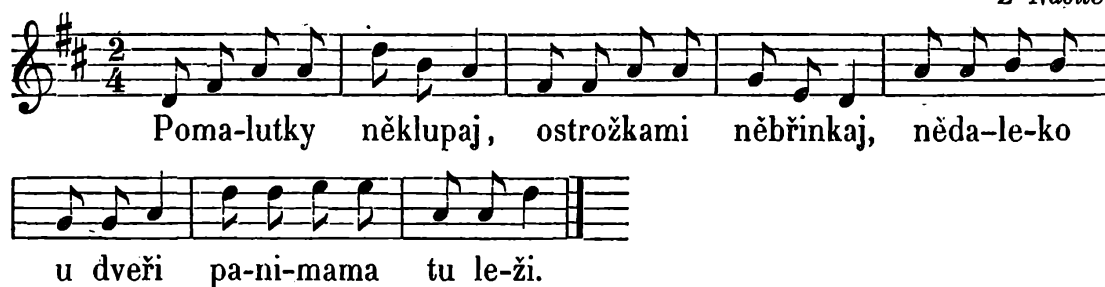
Včilé se ti zdám škaredá,
Že nejsu panna poctivá.

A dyž nejsu, nechať nejsu,
Dyž jenom věneček nesu;
Ty nejsi poctivý mládenec,
Vzal si mně z hlavěny věnec.

Nevzal sem ho, není pravda,
Hodilas ho do Dunaja;
Aj do Dunaja, do moře,
Kdož ti má milá pomože?

Aj pomože, jak kdo može,
Aj pomože, jak kdo može,
Pomože mně ten šohajek,
Až se rozzelená suchý hájek.

Z Nasile.

Pomalutky něklupaj,
Ostrožkami něbřinkaj,
Nědaleko u dveři
Panimama tu leži.

Dcera rano stanula,
Matka se ji pytala:
Dcero, dcero, dcero ma,
S kým si to tam buřila?

Ma mačičko s peřinum
Ktera byla nademnum;
Malum sem se ušila,
Malo sem se přikryla.

Su dzěvčatka poctive,
Peřiny drelichove
S tureckyma nitama,
Běhaju s galanama.

Chodi dzěvče po luce,
Nosi dicje na ruce:
Hulaj, hulaj můj synu,
Maš tačička hrdinu.

475. Cesta zarůstlá.

Erb. II. 158. Zp. I. 167.

Šaratice na pěkné rovince,
Chodil jsem tam k jedné švarné
dívce.

Vezmu paláš, vořeší vysekám,
A tebe tam má milá nenechám.

Chodil jsem tam, ale už nebudo,
Zarůstla mně cesta vořešinó.

Vezmu kosu vořeší vykosím,
A tebe si má milá vyprosím.

Jiné čtení a pěni.

Od Rožnova

Šel bych k vám má milá, dyž nesmím,
Zarost mi chodníček ořeším.

Ořeší a duby vysekám,
Tebe tu má milá nenechám.

476. Bezesnost.

Od Nupajedel.

Šest dní do týdňa, sédmá neděla,
Pověz děvčico, čeho's želela?

Ešče bych mohla po devět nespát,
Dybych tě mohla synečku dostat.

Želela sem já svých černých očí,
Že sú nespaly po devět nocí.

477. Nestarost.

Z Lichnovu. Zp. I. 199.

Široka příkopo,	Něstaraj se synečku	Dy jich maš po světě
Hdo tebe vybrodil?	O jednu děvečku,	Jako rozmarynu.
Moja galanečko,	Dyť jich maš po světě	Něstaraj se synečku
Už sem k vám dochodil.	Jako izobečku.	O jednu galanku,
Dochodil, dochodil;	Něstaraj se synečku	Dy jich maš po světě
Dochodili všeci,	O jednu děvčinu,	Jako marijanku.
Jak sem ja zaněchal,		
Zaněchali všeci.		

478. Voda nezávada.

(Náp. str. 71 c.)

Zp. I. 158. Od Uh. Brodu.

Škoda tě šohajku	Plačeš ty, plaču já,	Hrkoce mé srdce
Že za vodú býváš,	Plačeme obadvá,	Tak nekerú chvílu,
Voda lavky vzala,	Neplač, galanečko,	Jak by mně ho řezal
Ty k nám nechodíváš.	Už je darmo všecko.	Nožem lebo pilú.

Šohajek za vodú	Nebudu vesela
A já z druhej strany,	Ani nemožu byt,
Pohledňa na sebe	Nemože sa ve mně
Obá sme plakali. ¹⁾	Srdco rozveselit.

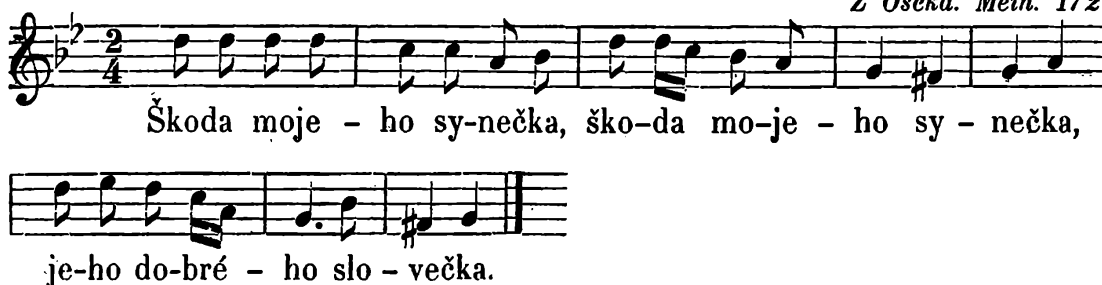
1) „Já utnu vrbečku,
Udělám lavečku,
Ešče si navščívím
Svoju galanečku.“

Jiné čtení.

Z Halenkova

Třeba lavek není,	Přijdi edem přijdi
Přejdi přez kaméní,	Koli razů v týdni,
Přijdi edem přijdi	Po patej v nědělu
Moje potěšení.	Pro pentlu zelenú.

479. Dar rozvodný.

Z Oseka. Mein. 172.

Škoda mojego synečka,
Jeho dobrého slovečka.

Jak on mi ho dobrý dával,
Dyž on za mnó chodíval. ¹⁾

Mám já srdce jako kameň,
Hoří ve mně jako plameň. ²⁾

Hoří, hoří, nepřestává,
Že mě milý zanechává.

Dyž zanechá, nech zanechá,
Šak už na -mně jiný čeká.

1) Říkával mně, má děvečko,
Ty těšíš moje srdečko.

2) Mám já srdce jako višňa,
Že můj milý chodí z pyšna.

Jeden menší, druhý větší,
Majó obá černý oči.

V tem Lipníku jarmak bude,
A můj milý na ně půjde.

Co mě kópiš na jarmace,
Ty moje upřímné srdce?

Kópím já ti pentlu modró,
To máš milá na rozchodnó.

Dyž tu pentlu zapletala,
Přežalostně zaplakala.

A kdež jest ten, jenž ju kópil,
Ten mé srdečko zarmótil.

Chodí z pyšna nástroja se,
A mé srdce pořád plače.

Z Černotína u Hranic.

Ešče se tě jednúc zoptám,
Kolikrát ešče přijít mám.

Choď synečku, choď do jara,
Ež bude modrá fiala.

Choď synečku, choď do zimy,
Ež do svaté Kateřiny.

Choď synečku, choď do roku
Do Hranického jarmaku.

Na jarmaku kup střevíce,
Po jarmaku nechod' více.

480. B e d n á ř.

(Náp. 327.)

Lip. I 103. Voj. II. 211.

Šla děvečka do háječka,
Zablúdila v lesi.

Potkala tam bednaříčka,
Co obruče nosí.

Pověz ty mně bednáříčku,
Kolej máš obručí?

Pobiješ mně mé srdéčko,
Ať sa nerozpučí.

481. Pérečka.

Z Maloméřic.

Škoda je ti vtáčko, že seš lazebník,
Potratil's pírečka, leť přes rebník.

A dež's je potratil, čím bodeš psávat,
Židenském děvčatům psání dodávat?

Židenský děvčátka bele lakomý,
Zebrale pírečka velký he drobný.

A dež je zebrale do perin dale,
Tem Židenském chlapcům postýlke
stlale.

482. Láskou zhynulý.

(Náp. 455.)

Šla milá na zdávání, A malér odpověděl, Běž má milá běž domů,
 Šohajek v okně stál, ¹⁾ Že to nemože byt, Máš tam muža svého,
 Od veliké žalosti Že to jeho srdečko A já tady musím byt
 Na maměnku volal. ²⁾ Musí se v něm rozlít. ⁴⁾ Až do dňa súdného.

Ach má mamulko milá, Když bylo po pohřebě, Ei lásko, lásko, lásko,
 Podte se podívat, Milá na kerchově Jak hoříš plamenem,
 Jak mě srdečko bolí, Přezalostně plakala A spaluješ srdenko
 Vida ju s jiným stát. Na milého hrobě. Spaluješ na hlavě.

Pošlite pro malére, Ach můj milý, rozmilý, —————
 Ať ju vymaluje, Co ty tak tvrdo spíš, 4) Že ten šohajíček
 Ať to moje srdečko A já na tebe volám, Musí hořem umřít.
 Krev hned nezaleje. ³⁾ Ty mně neodpovíš. V Ujezdě u Vizovic:

1) Šohaj v okně ležel.

Z Březolup:

2) Přezalostně zaplakal,
Na svú milú hleděl.3) Ať se moje srdečko
Hořem nepomine.Malér nemá barvy,
Ani nechce jíti,
Že on pro to děvčátko
Mosí z světa jíti.

483. Vínek zelený nejdražší.

Šla panenka, šla na trá-vu blízko ze-le-ného há-ju.

Šla panenka, šla na trávu
Blízko zeleného háju.

»Nežlibych ti věnec dala,
Spíš bych se s tebou sekala.

Potkaltě ju tam myslivec,
Žádal o zelený věnec.

A ten věneček zelený,
To je moje potěšení.«

Čtení jiné. Náp. č. 418.

Šla Naninka na travičku,
Do zeleného hájíčku,
Nadešel ju mládenec,
A žádal ju o věnec.

» »Já jsem byla pro travičku,
A to v zeleném hájíčku,
Nadešel mně mládenec,
A žádal mne o věnec.

»Nežbych já ti věnec dala,
Ráděj bych se rúbat dala,
Pro věneček zelený
Z rozmarýnu pletený.

Než bych já mu věnec dala,
Ráděj bych se sekat dala,
Ten věneček zelený
To je mé potěšení.«

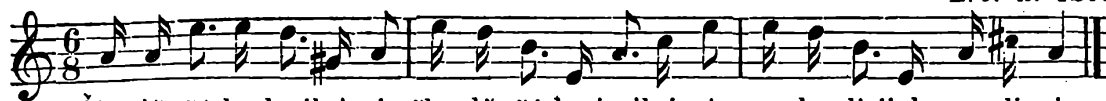
Šla Naninka z trávy domů,
Trefila se máti k tomu.

»Kde's Naninko, kde's byla,
Že se's tak porúbala?« ¹⁾

1) Kaj's ma dcero, kaj's byla,
Že s švu krasu změnila?

484. Vyvolená.

Erb. II. 121.

Šly děvčátka k silni-ci, šly děvčátka k silni-ci, pot-ka-li jich myslivci.

Šly děvčátka k silnici, »A my samy nevíme, A mně by se líbila
Potkali jich myslivci. Která se vám líbíme. Ta Naninka spanilá. ³⁾

Kam děvčátka kam jdete, Čili sestra, čili já, ²⁾ Má na krku korály,
Která mě chtět budete? ¹⁾ Čili naša švagrová.« Mezi nima tolary.

1) s námi půjdete.

2) Jestli sestra nebo já.

3) Třeba táto maličká,

Co má černé očička.

A na krku koraly,

Mezi nimi tolary.

485. Cesta za milou.

Ze Šlapánic.

Šohajku, šo-haj-ku, ty jsi do-brý di-tě; dybys nebyl

dobré, nehle-da-li by tě.

Šohajku, šohajku,
Ty jsi dobrý dítě.
Dybys nebyl dobré,
Nehledali by tě.

Šohajku, šohajku,
Vaši tě hledajó,

Tvý vraný koníček
Po tobě řehtajó.

Tatíčku, tatíčku,
Déte jim vobroko;

Já musím za miló,
Mám tuze daleko.

Bratříčku, bratříčku,
Dé mně tvó sestřičku,
Já ti budu říkat:
Rozmilé švagřičku.

486. Na rozchodnou.

Zp. I. 201.

Šohaj, šohaj černo-o-ký, nemožu ta zabudnu-ti;

a-ni ta já ne-za-bu-du, pokud kolvěk ži-va bu-du.

Šohaj, šohaj černooký,
Nemožu ta zabudnutí!
Ani ta já nezabudu,
Poukud kolvěk živa budu.

Ješče jednu na roz-
chodnú

Vinšuju ti takú věrnú,
Jako sem já tobě byua,
Vinšuju ti duša moja.

Co sem sa k vám na-
chodívau,
Dni a noci s tebú mrhau,

Ale tys byua falešná,
Nech ta pámbůh za to
trestá.

Néni pravda, moj přemiuý,
Robiua sem ti po vůli,
Žáden neví len já sama,
Jako sem ta ráda maua.

487. Řídkost.

Z Nové Vsi.

Šohaju, dušo má,
Lelujo voňavá,
Dokad' ta nevidím,
Všecka su bolavá.

Už sem ta viděua,
Chváua pánu Bohu.

Aby mně má milá
Snídaní chystala.

Jiné čtení.

Z Karlovic.

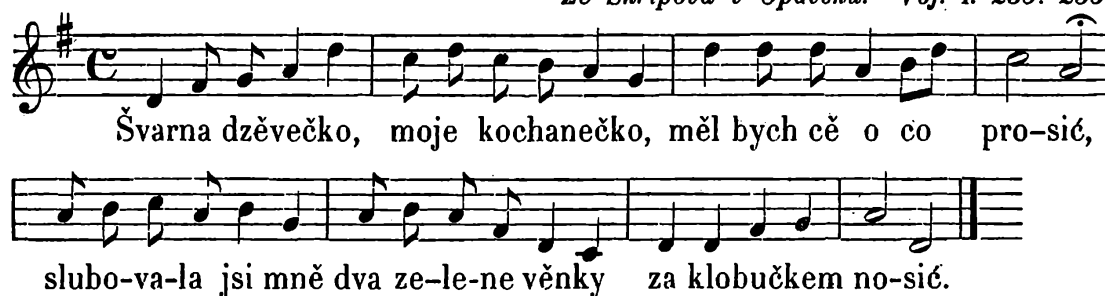
A jak ta uvidím,
Hned z nohy na nohu,

Kukulenska z rána
Vesele zpívala,

Snídaní s obědem,
To já mám každý deň,
A tebe, má milá,
Edem ráz za týdeň.

488. Ztonulý věnec.

Ze Skřipova v Opavsku. Voj. I. 255. 256.

Švarna dzěvečko, moja kochanečko,
Měl bych cě o co prosiě;
Slubovala jsi mně dva zelene věnky
Za klobučkem nosiě.

Ach mam ci ja doma ty dva labudečky,
Pošlu ja ci pro ně.

Labudek plyně, věneček tyně
Až do sameho dna,

Švarny šohajku, můj kochanečku,
Stala se mi škoda;
Ach měla jsem ci ja dva zelene věnky,
Vzala mi jich voda.

A že už ty nějsi, prošvarna dzěvečko,
Toho věnka hodna.

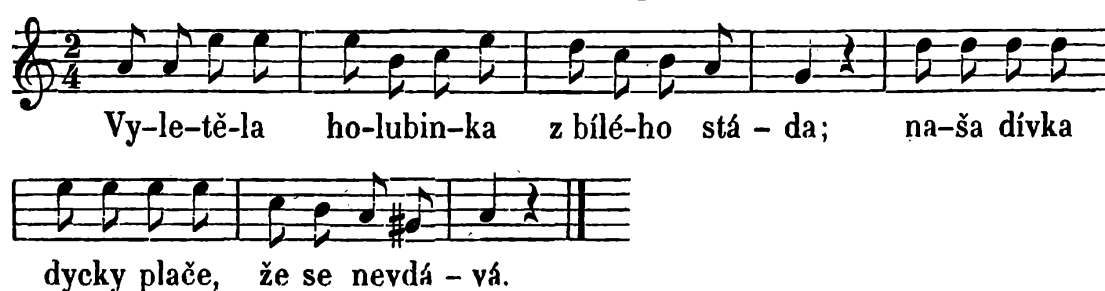
Choć by mi včilej muzika hrala,
Trubače trubili,

Švarna dzěvečko, moja kochanečko,
Něfrasuj se o ně,

Ach to mi už oni mojeho srdečka
Žaden něrozveseli.

Jiné čtení a pění.

Od Napajedel.

Vyletěla holubinka z bílého stáda,
Naša dívka dycky plače, že se ne-
vdává.

A já plaču a naříkám dávnej při-
hody,
Měla sem vínek zelený, spadnul do
vody.

Neplač, neplač galanečko, nenaří-
kaj oň,

Vychoval sem dvě labutě, poplynú
ti proň.

Jedna praví: nepoplynu, neumím
plynút,

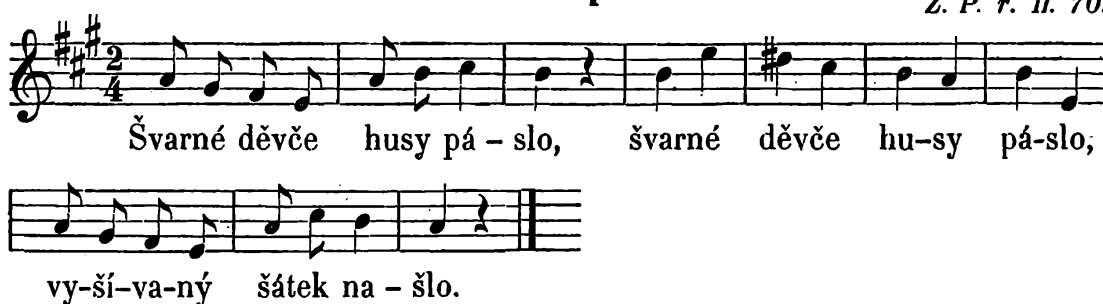
Druhá praví: já poplynu, bych měla
zhynút.

Labuť plyne; vínek tone až na samé
dno;

Těžko je jí ho dosáhat, dyž je ne-
skoro.

489. Nepasení.

Ž. P. r. II. 70.

Švarné děvče husy páslo,
Vyšíváný šátek našlo. ¹⁾

Když ho našlo, ohlídá se,
Kde syneček koně pase.

Pase je on na dolině,
V drobné trávě, jetelině.

»Paste se vy, nebo spěte,
Já miluju švarné dítě.« ²⁾

Žerte koně jatelinku,
Já miluju tu děvčinku.

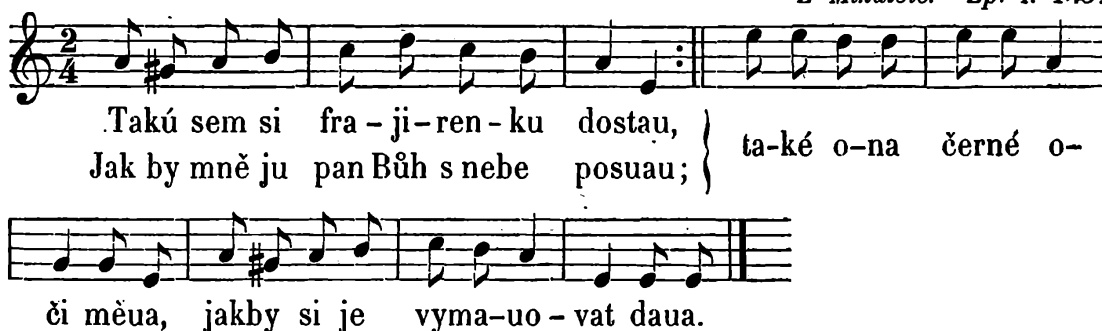
2) Žerte koně lebo ležte,
Já miluju švárné děvče.

Žerte koně, žerte sečku,
Já miluju tu děvčeku.

1) pateraké šaty našlo.

490. Neznalost.

Z Mikulčic. Zp. I. 143.

Takú sem si frajirenku dostau,
Jak by mně ju pan Bůh s nebe
posuau;
Také ona černé oči měua,
Jak by si je vymauovat daua.

Došeu sem k ní, na uavici spaua,
Bozkau sem ju, aby hore staua,
Bozkau sem ju na obě dvě líčka;
Stávaj hore, sívá houbička.

Sedu sem s ňú v síní na stoličku, Mnoho sem já frajirů mívaua,
 Pytau sem ju červenú růžičku: Žádnému sem růže nedávaua;
 A kdebych já tu růžičku vzaua, Ani tebje můj šohajku nedám,
 Dyž sem ešče růží netrhaua? Proto že ta dozajista neznám. ¹⁾

1) v Březové: Co bys přišjol přes sedom
 razy k nám.

Jak ta budu můj synečku znáti,

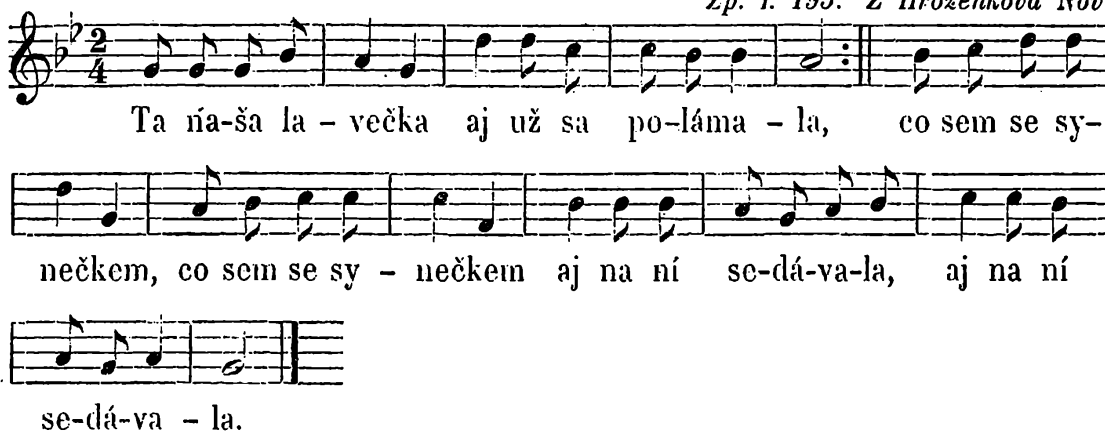
Tepruv budu s tebú sedávati,
 S tebú, s tebú, můj synečku s tebú,
 Pod tú našú javorovú stěnú!

Jiné čtení.

Jahoda, jahoda,	Málo som rozdala,
Jahodový lístek,	Ešče méně rozdám.
Málo som rozdala	A já ta synečku
Synečkovi kystek.	Ani dobře neznám.

491. Lávka.

Zp. I. 195. Z Hrozenkova Nov.

Ta ná-ša la - večka aj už sa po-láma - la, co sem se sy-
 nečkem, co sem se sy - nečkem aj na ní se-dá-va-la, aj na ní
 se-dá-va - la.

Ta naša lavečka
 Aj už sa polámala,
 Co sem se synečkem
 Aj na ní sedávala.

Byla to lavečka
 Z dřeva olšového,

Byl ten můj syneček
 Srdenka falešného.

Ta naša lavečka
 Na dvě sa rozdělila,
 Že naše srdenka
 Obě dvě rozlúčila.

Ty naša lavečko,
 Zrůstni sa mi ešče,
 Starodávny galán,
 Navrať sa mi ešče.

Jiné čtení.

Už sa ta lavečka
 Před naší zlámala,
 Co sem se šohajkem
 Na ní sedávala.

Už sú z tej lavečky
 Štyry polovečky,
 Co na ní sedaly
 Sivé holubečky.

Jestli sem sedala,
 Budu sedat ešče,
 Až sa ta lavečka
 Z bramora vykřeše.

Jiné čtení.

Z Osvět.

Už se ta lavečka
 Před naše zlámala,
 Co na ní děvečka
 S milým sedávala.

Nebyla borová
 Ani jaborová,
 Byla ta lavečka
 Celá bramorová.

Sedala, sedala,
 Sedávat nebude,
 Dokud ta lavečka
 Spravena nebude.

492. Těžkost.

Z Poštorně.

Těžko je mně těžko
Na srdečku mojem,
Jakby naňho vložil
Sedem centů kameň.

Těžko je mně umřít,
Ked' mňa nic nebolí,
Šohajčka si vzít,
Ked' mej vůle není.

Nastane neděla,
Ked' přijdem z kosteua
Uvidím mlucho
Šohajka švarného.

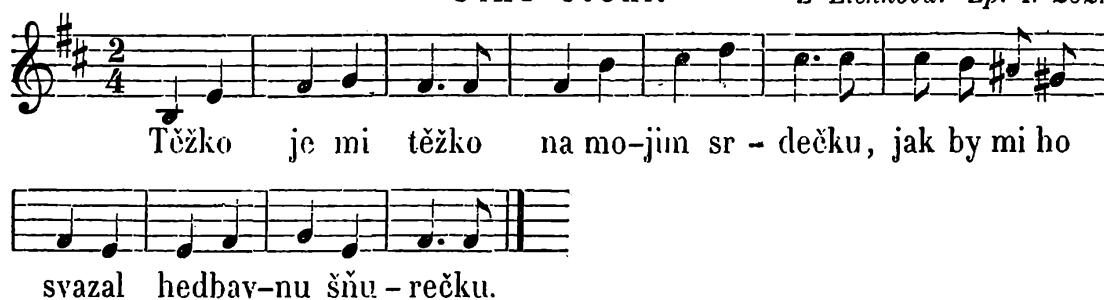
Těžko je mně těžko,
Ani neuléhá,
Není věci možná
Abych neumřela.

Hodina je mně deň,
A deň je mně týden,
Týden je mně rokem
S nemluým čuověkem.

Neděla s pondělkem
To je veselý den,
Dycky mně grmluje
Šohajek pod oknem.

Jiné čtení.

Z Lichnova. Zp. I. 202.

Těžko je mi těžko
Na mojim srdečku,
Jakby mi ho svazal
Hedbavnu šňurečku.

Zapomeneš na mne,
Ma děvečko, snadně,
Dy budu s inšu stat,
Něpohlidaj na mne.

Z velikeho žalu
Sluzenky kapaju,
Na drobnem kamenci ¹⁾
Jamky vybíjaju.

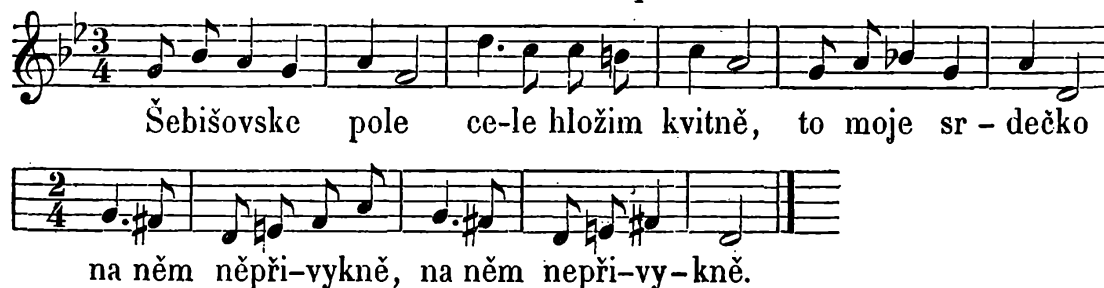
Hedbavnu šňurečku
Ja rozvazat možu,
Na tebe synečku
Zapomnět němožu.

Něbylby mi tě žal,
Dyby's mi byl umřel,
Ale je mi tě žal,
Že's mi vypověděl.

1) tvrdem kameni.

Jiné čtení a pění.

Z Bruzovic.

Šebišovske pole
Cele hložim kvitně,
To moje srdečko
Na něm nepřivykně.

Ale to Bruzovske
Kvitně fialečku;
To je pocěšení
Mojemu srdečku.

Pod tum našum klačum
Podkověňky skaču,
O tebě synečku
Černe oči plaču.

Psala bych cí psala,
Me spanile srdce,
Ale němom času,
Bo sě měnim krasu.

Od velkeho žalu
Selzy mi kapaju,
A můj bile papír
Cele prolivaju.

Na tem našem dumě
Plavy kohut pěje,
Z chudobne dzěvečky
Ledakdo se směje.

Jiné čtení a pění.

(p. C. L.)

Za našimi humny
Vika něsečena,
Stoji tam děvucha
Cela uplakana.

Od velkeho žalu
Sluze ji kapaju,
Na bilym kameně
Důlky vybijaju.

Kdož je ji příčina?
Bobrovsči pacholci,

Že s nimi pasala
Na hradiskoch volky,
Može jich pasé, může,
Ale věděc jako,

Može jich odhaňac
Od lesa daleko.

Ej odehnala jich
Až na třetí pole,
A un za ňu volal:
Vrať se srdce moje.

A ja se něvraćim,
Bo němam ku komu,
Ztracila sem lasku
K svojemu milemu.

Ztracila sem lasku
Juž ji něnabudu,
Juž ji něnabudu
Pokud živa budu.

493. Prozrazená faleš.

Z Oseka.

Teče voda v hulici
Od Hosténa k Bystřici,
Teče voda bílá,
Abys se umyla.

Děvečka se umyla,
Vodička se zkalila,
Voda se zkalila,
Že pannó nebyla.

Jiné čtení. Náp. 198.

Z Bystřice pod H

O hleďte lidí, podívejte se,
Jak můj kůň vraný hlavěňku nese.

Ach nese, nese na pravú stranu,
Že mám galánku jak malovanú.

Ach nese, nese na levú stranu,
Že má syneček falešnú pannu.

494. Možnost.

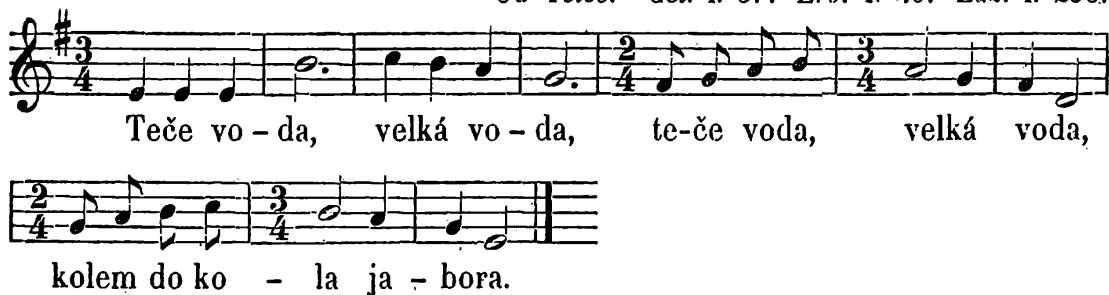
Teče voda po potoku dolů, Na Peršténě čtyři kněží kážou,
Pod' má milá, povandrujem spolu. Pod' má milá, ti nám ruce svážou.

»Jaké by to bylo vandrování, Ruce svážou, naše srdce spojí,
Dyž my nejsme vespolek sezdání.« ¹⁾ Tenkrát budu má panenka svoji.

1) spolu vodezdání.

495. Vzkazka po jablíčku.

Od Telče. Čel. I. 57. Ěrb. I. 40. Luž. I. 238.

Teče voda, velká voda :/
Kolem do kola jabora:

Všecky lavičky pobrala,
Jenom tam jednu nechala.

Po kerej Honzíček chodí,
Marjánku za ruku vodí.

Byl jest tam jeden stromeček,
Na něm bylo moc jablíček.

Utrh Honzíček, utrhl dvě,
Jedno je pustil po vodě.

Kam jablíčko kam pak kráčíš,
Že se ani nevotáčíš?

Kráčím já kráčím po dolu
Až k mej Marynce do domu.

Když připlynulo k okýnku,
Zaklepalo na Marynku.

Vyjdí Marynko vyjdí ven,
Honzíček stojí před domem.

Proč pak bych já ven chodila?
Dyť já nejsem jeho milá.

Proč pak bys milá nebyla,
Dyť's mi dávno slibovala!

Slibovala's mně o duši,
Že se ta láska nezruší.

496. Za jiného pošlá.

(Náp. před.)

Ten Bořetský kostelíček,
Okolo něho chodníček.

Ten chodníček není rovný,
Chodíval tam šohaj švárný.

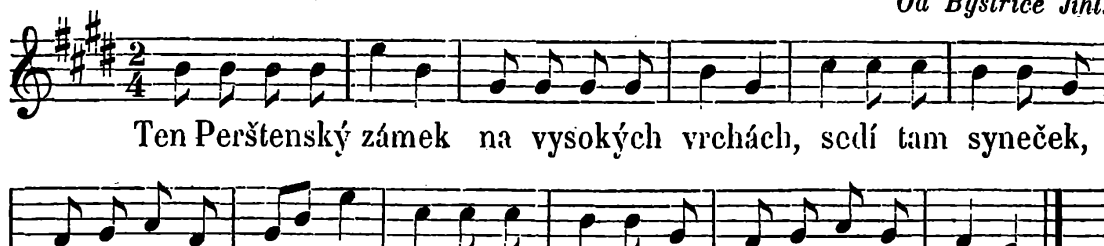
Chodíval tam hezký synek,
Už mu zvadl rozmarýnek.

Není, není, ale přijde,
Až z kostýlka s jiným vyjde.

Chodíval tam, ale nechce,
Že tam není švárné děvče.

497. Rozžehnavání se.

Od Bystřice Jihl.

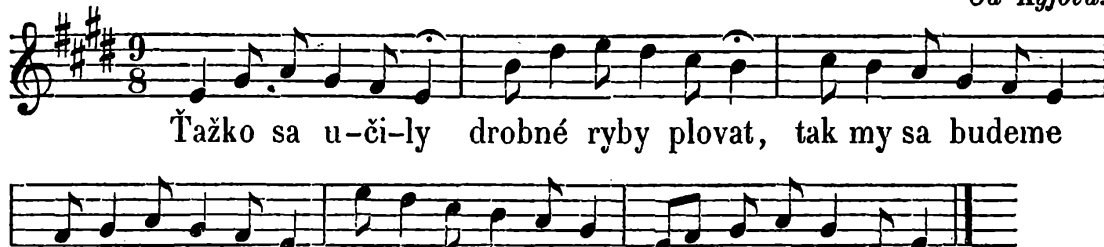
Ten Perštenský zámek na vysokých vrchách, sedí tam syneček,
má no-žičky v putách, sedí tam sy-neček, má no-žičky v putách.

Ten Perštenský zámek Já jsem jeho milá,
Na vysokých vrchách, Ať se rozžehnáme.
Sedí tam syneček, Ať se rozžehnáme,
Má nožičky v putách. Ať se rozloučíme,

Jak se rozlučuje
Malá ryba s velkou,
Tak se rozlučuje
Mládenec s panenkou.

Pustte mě tam k němu Co sme si slíbili,
V té železné bráně, Ať si vyplníme.

Od Kyjova.

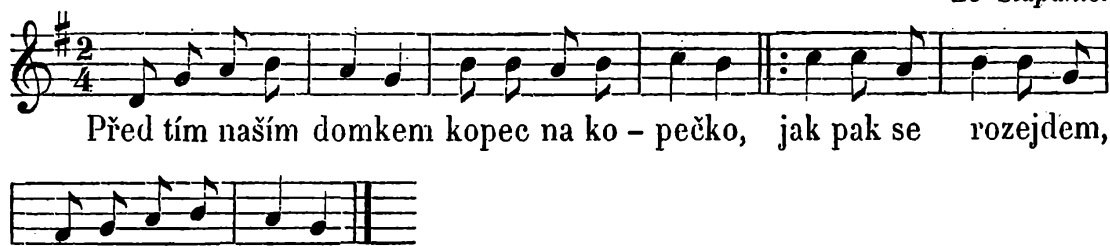

Ťažko sa u-či-ly drobné ryby plovat, tak my sa budeme
s milým rozlu-čovat, tak my sa bu-deme s milým rozlu-čovat.

Ťažko sa učily
Drobné ryby plovat,
Tak my sa budeme
S milým rozlučovat.

Ťažko sa učily
Ai drobné karásky,
Ai my sa budeme
Od veľiké lásky.

Ze Šlapánic.

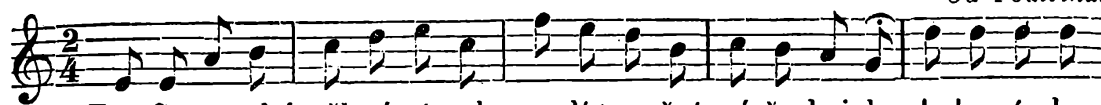
Před tím naším domkem kopec na ko - pečko, jak pak se rozejdem,
moja ga-la - nečko.

Před tím naším domkem
Kopec na kopečko,
Jak pak se rozejdem
Moja galanečko?

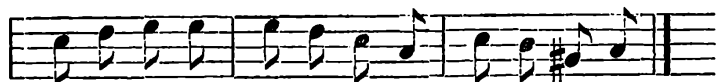
Ai dyž se rozešly
Drobné ryby s vodó,
Taky se rozejde
Šohaj se svó miló,

498. Brána Stupavská.

Od Podivína.

Ten Stupavský pěkný zámek, sedí tam švárny šo-bajek, kole zámku

varta stojí, a nikdá sa nepře-sto-jí.

Ten Stupavský pěkný zámek,
Sedí tam švárny šohajek,
Kole zámku varta stojí,
A nikdá sa nepřestojí.

„Pustte vy mia ze záměčku,
Vyprovodím frajirečku,

Vyprovodím ju na saláš,
Tam mně miuá hubičku dáš.“

Jeho miuá venku stáua,
A žauostně zapuakaua,
Tak zauostně zapuakaua,
Až sa brána otevřeua. *)

*) Podobných hyperbolí tytýž v písněch
nalezáti. Tak v písni rus. u Maciejovsk.
pamietnik. I. 313.

Jak kiňmi zvernuv
Až Lviv sia zdvyhnuv.

A Žeg. P. rus. I. 140

Jak šabelkov zvyv
Lviv sia poklonyv.

499. P ř í š t í.

(Náp. 366.)

Z Čáslavic u Třebíče.

Ten šafářů synek
Píská na lupínek,
Ta jeho frajerka
Nedaleko dvírek.

Nepískej, nehvízdej,
Šak ty můj nebudeš,
Ešče si tři leta
Mládencem pobydeš.

Tři leta mládencem
Já tři leta pannou,
Potom si povíně
Proč's ty chodil za mnou.

500. Samotná.

Z Lidečka. Olesk. 239.

Těžko tomu ka-meňu co pod vodú ply-ne; ešče je to-

mu těžej, ešče je to-mu tě-žej, kdo ko - ho mi-lu - je.

Z Pusté Polomé.

Těžko tomu kameňu co pod vodu plyně; ešče je to-mu těžej,

kdo koho mi - lu-je.

Těžko tomu kameňu
Co pod vodú plyne,
Ešče je tomu těžej,
Kdo koho miluje.

Já su sama taková
Co sem milovala,

Pan Bůh dal, Pán Bůh
vzal, ¹⁾
Ostala sem sama.

Ostala sem samotná
Jak v poli hrdlička,

Ešče si já zavolám
K svej vůli synečka. ²⁾

Pod' synečku pod' ty sem,
Podle mňa si sedni,
Až sa moje srdenko
S твоjím rozveselí. ³⁾

1) Zanechal mia frajer můj.

2) Kerá lita přes pole,
Hledá si samečka.

Leť posličku jako pták
Až k mému milému,
A zkaž mu tam dobrou noc,
Že já ho miluju.

3) Rozpukni se kameňu
Baj na desatero,
Že mojemu srdečku
Něbudžě veselo.

501. Neotevření.

Z Kunovic.

Tluku jsem na dveři:
Má miuá otevři,
Jenom na suovečko
Odevři Aničko.

A Anička pyšná
Ani ven nevyšua,
Ale světuo zhasua,
Zima semnú trásua.

Počkej nedečkáš mně
Ani za dva týdně,
Sama za mnú půjdeš,
Ešče prosit budeš.

Prosit ta, nevím oč,
Nevěděua bych proč,

Takových šohajů
Ješče je v světě moc.
Není jich tak hojně,
Všecí jsú na vojně,
Dostaneš žebráka,
Starého vojáka.

502. Čeho hledá.

(Náp. 32š.)

Ze Suché Lozy.

To je ten, to je ten Jak do roka neděl,
Šuhajček jeden, Jak do roka svátků,
Co má galaneček Nehledá galanky
Jak do roka neděl. Ale hledá statků.

503. Šiditel.

Z Rajnochovic.

To mňa mrzí můj synečku velice, Dobře jsem já to synečku věděla,
 Že ty chodíš přes polečko k muzice; Proto jsem ta na opravdu nechtěla.

Přes polečko chodíváš,

A to bylo v pondělí

A ze mňa se vysmíváš.

Po provodní neděli,

A já to dobře vím, že mňa zanecháš. A to bylo poslední naše lúčení.

Ja už sem já ty střevičky sedrala, Chodívaj si můj synečku kde chceš sám,

Co jsem já od synečka dostala; Není mně o tebe líto, už ta znám;

Kúpil mně jich na svátek,

Chodíš, šidíš velice,

Já jich nosím na pátek.

Nešanuješ děvčice,

Jde ta naša láska všecka na zpátek. Už se mně to natrápilo dost mého
 srdce.

504. Pozdravení.

Čel. II. 58. Erb. III. 62. Od Brna.

To na-še sta-ve-ní z drobného ka-mení; šel synek o-ko-lo,

nedal pozdravení, nedal po-zdra-vení.

To naše stavení
 Z drobného kamení;
 Šel synek okolo,
 Nedal pozdravení

Mámeli se hněvat,
 Hněvéme se vobá,
 Nepromluvmě k sobě
 Celé tédeň slova.

Na naše stavení,
 Na naše vokýnka,
 Slze ti zalejó
 Tvý černý vočinka.

Nedal pozdravení
 Pro malý slovečko,
 Že sem mu neřekla:
 Dobró noc, synečko!

„Dyž se ty
 Na naše stavení,
 Srdce tě zabolí
 Dybys měl z kamení.

Dobró noc si dali,
 Ruce si podali,
 Pro velikó lásku
 Vobá zaplakali.

Jiné čtení.

Z Lichnova.

To naše stavení
 Z drobného kamení,
 Jedě synek vedle
 Něda pozdravení.

Pan Buh ti dej ščesti
 Z dobreho chovani,
 A ja sem děvečka
 Z bidneho chovani. ¹⁾

Něbudu otvirat
 Ledakomu dveře. ²⁾

Něda pozdravení
 Našemu domečku:
 Pan Buh tě tam zprovodí,
 Švarny šohajičku.

A třeba sem třeba
 Chudobne matere

Buduli otvirat
 Budu se ho pytat,
 Buděli za co stat,
 Budu mu otvirat.

¹⁾ Žech ja je pro něho
 Dzěvucha chudobna.

Chudobna dzěvucha
 Z chudobneho stavu,
 Bo mě ma macička
 Něda ledakemu.

Choć by matka dala,
 To taciček něchce:
 Bo moja dceřička
 Prahu něpředepce.

Jak předepce jeden,
 Dam ji zrobić druhy,
 A tobě ji nědam
 Šelmo na ty dluhy.

Jak předepce druhy,
 Dam ji zrobić třeci,

A tobě ji nědam,
 Šelmo na ty dzěci.

²⁾ A jenom takemu
 Co pro mne přijedě
 Šestimi vranyma
 Oširovanyma,
 Červenym daminem,
 Bilym aksaminem
 Pospřikryvanyma.

Esli něodpovi,
To ho nohu kopnu,
Ež un tam odleti
Ode dveři k oknu. ³⁾
Ty si sobě myslel,
Že ty si jurista,

3) Nestojíli za to,
Že před naše blato,

Ja by tě něchtěla,
Choť bys měl štyry sta.
Ty si sobě myslel,
Že ja o tě zkažu,
A ja ten chodniček
Kamenim zahažu.

Štuchnu ho do něho:
Tu máš kluku za to.

Kamenim zahažu
A trnim zanosim,
Takove galany
Pod špalečkem nosim. ⁴⁾

4) Ja se ti synečku
Z tej lasky něprosim;
aneb:
Aby tě synečku
Za mnu čert něnosil.

Jiné čtení.

(p. C. L.)

Pověz mi děvuchu
Ežli buděš moja,
Až moje koničky
Za vraty něstoja.

Bo moje koničky
Penize koštuju,
Až mi podkověnek
Ze zlata něpsuju.

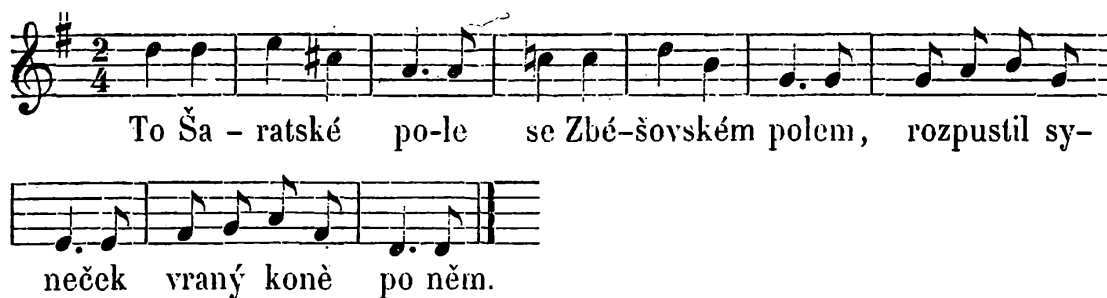
Moje podkověny
Ze sameho zlata,
A tys je děvuchu
Přece ledajaka,

Ně tak ledajaka
Jak se mi nělibiš,
Davno k jinši chodim,
A ty o tym něviš.

Chodim ja k děvušě
Co ma černe oči,
Něchodim ja vedně,
Ale chodim v noci.

»A ty sobě myslíš
Že ku tobě zkažu,
Take gavalery
Pod koleno važu.«

505. Zámek na srdci.

To Šaratské pole
Se Zběšovském polem,
Rozpustil syneček
Vraný koně po něm.

Rozpustil, rozpustil,
Nemůže jich chytnót,
Nemůže od milé
Nadobře ¹⁾ odvyknót.

1) panenky.

Nemůže odvyknót,
Ani neodvykne,
Dokud ty koničky
Syneček nechytne.

Lehko je přivykat,
Těžko je odvykat,

2) Lehko je navykat,
Těžko je odvykat,
Těžko je srdečko
Na zámek zamykat.

Těžko je srdečko
Na zámek zamykat.

Zamknu já ho zamknu
Na tech děvet zámků,
Desáté nemůžu,
Pro tebe šohajku. ²⁾

Zamýkám své srdce
Na tuhém řetázku,
Přece se odmyká
Pro tebe, obrázku.

506. Uhádnutí.

Od Podivína.

Tuším sem, má miuá, tuším sem u-há - du, že mně můj rozmarýn

u te-be u-va - du.

Tuším sem, má miuá,
Tuším sem uhádu,
Že mně můj rozmarýn
U tebe uvadu.

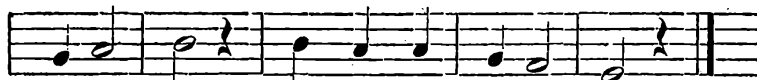
Rozmarýn zelený,
Modrá fialonka;
Nebudeš ma - já
Moja muadá ženka.

507. Toužení.

Z Nezdenic.

Tú-že-ní, tú-že - ní, po kom ho mi-lá máš? Po to-bě

šohaj - ku, že k nám ne-cho-dí - váš.

Túžení, túžení,
Po kom ho milá máš? A druhé je moje.
Po tobě šohajku
Že k nám nechodívaš.

Mé milé, rozmilé,
Mé milé srděčko,

Túžení, túžení,
Po kom milá túžíš?
Po tobě šohajku,
Že daleko slůžíš,

Enom mně ostalo
Po tobě jménečko.

Túžení, túžení,
Túženíčko dvoje,

Jménečko ostalo,
A tebe tu není,
Kde ťa hledat budu,
Moje potěšení?

Už sem zapomněla
Na bílú růžičku,
Na tebe nemožu,
Švárný šohajíčku.

Už sem zapomněla
Na modrú fialku,
Na tebe nemožu,
Rozmilý šohajku.

Z Petrovic u Ratiboře. Karadž. I. 225.

Či-ja to dzě - večka po za - hradzě cho - dzi, svoje bi-le

nožky po ro - sičce bro - dzi?

Čija to dzěvečka
Po zahradzě chodzi?
Svoje bile nožky
Po rosičce brodzi.

Drobne fialečky,
Rosičku zbírala,
Svojemu milemu
Věnek hotovala.

Komuž ja uboha
Ten věnek hotuju?
Něni ho ve svěčě
Co ja ho miluju.

Něni ho ve svěcě
Ani ho nebudzě,
Mily mocny Bože
Teskno je mi všadzě.

Mijales mě, mijal,
Přeces mě něminul,
Bodejes kochanku
Ve svěcě zahynul.

Bodej cě kochanku
Ve svěcě zabili,
Nežli mu hlavičku
Vrunbkem obvinuli.

508. Č á r y.

Z Kunovic.

Tu-žičky, tu-žičky, ne-bohé tu-žičky, moseu sem od - běhnút

na stole u - žičky.

Tužičky, tužičky,
Nebohé tužičky,
Moseu sem odběhnút
Na stole užičky.

Na stole užičky
A na rolu puuha;
Nečaruj děvčinò,
Nečaruj tak z tuha.

Já ti nečaruju,
Ale teprú budu,
Teprú ta šohajku
Prubirovat budu.

509. D ě v y.

(Náp. 312.)

Z Lopeníka.

Ty Březovské sady husté,
Ty Březovské dzjevky tusté.

Lopenické sady rjedké,
Lopenické dzjevky cjenké.

Také tusté jako duby,
To sa mi dzjevča nělúbí,

Také cjenké jako trsci,
Ohýbajú sa mi v hrsci.

510. S r d n a t ý.

Z Moravan.

Ty Moščenský dvorku svědčí ti dvorkem byt, mojí ga-la - necce

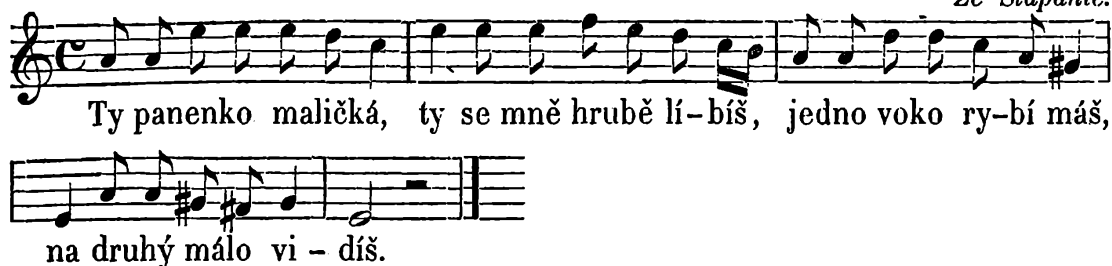
svědčí po něm chodit, mojí ga-la - necce svědčí po něm cho-dit.

Ty Moščenský dvorku,
Svědčí ti dvorkem byt,
Mojí galanecce
Svědčí po něm chodit.:/

Dyby byly šance
Z štyrského železa,
Žádný nezabrání
Do panského dvora.

511. Jedno oko rybí.

Ze Slapánie.

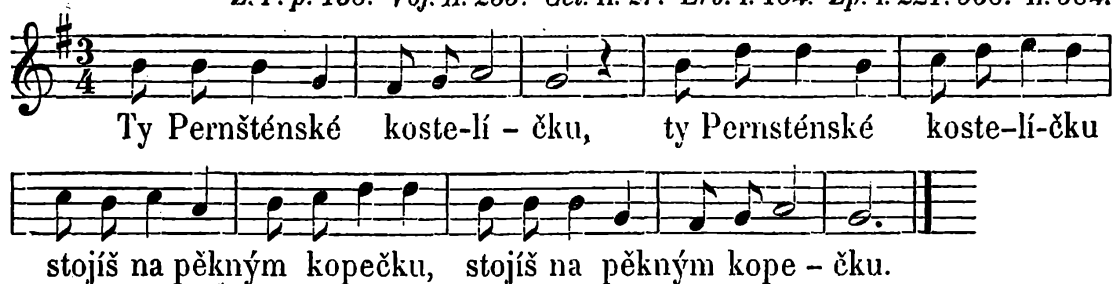

Ty panenke maličká,
Ty se mně hrubě líbíš,
Jedno voko rybí máš,
Na druhý málo vidíš.

Ty panenke maličká,
Ty černovoký děvče,
Dyž se na tě spomenu,
Hned se mně do pláče chce.

512. Přehlídka.

Ž. P. p. 158. Voj. II. 255. Čel. II. 27. Erb. I. 104. Zp. I. 221. 568. II. 584.

Ty Pernšténské kostelíčku
Stojíš na pěkným kopečku!

Vycházijó panny z tebe
Jako andělové z nebe.

Vyšla jedna pěkná bílá,
A tá byla moja milá.

Vyšla druhá ešče lepší,
Tá byla má němiléší.

Vyšla třetí jako máslo,
Až se na ni srdce tráslo.

Vyšla štvrtá jako růža,
Ta už potřebuje muža.

Vyšla pátá jako obraz,
Dyž mě nechceš, hrom tě rozraz.

Hrom tě rozraz na vše strany
Pro falešné milování.

Čtení jiné.

Ty Čučické kostelíčku,
Stojíš na pěkným kopečku.

Vyhlíďajó chlapei z tebe
Jako andělové z nebe.

A můj milé take hlídá,
Take-li on mě uhlídá?

Já ho poznám po klobóčku,
Po červeným praporečku.

513. Výpověď a přípověď.

Z Pavloric.

U Brna se rozednívá,
Má milá mně vypovídá.

Vypověz mně, vypověz,
Připoví mně jiná ještě dnes.

Jiné čtení.

Z Ulianova.

Verůstla krásná růžička
Na prostřed mýho srdýčka,
Verůstla, krásně voní,
Můj milé k hiné chodí.

A dež chodí, já mo kážo,
Ešče za něm dveře zavřo.
S pánem Bohem, synečko,
Měls falešný srdýčko.

514. Modlitba šohajovo.

Od Brna z Komína.

U Brněnské Bo-ží moke, u Brněnské Bo-ží moke klečí tam

šohaj, klečí tam šohaj sepňa ro - ke.

U Brněnské Boží moke :/
Klečí tam šohaj :/ sepňa roke.

Nedělám to milá mnoho,
Jenom se modlím páno Boho.

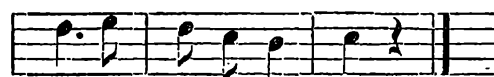
Přišla k němu jeho milá,
A ptala se ho co tam dělá.

Habe mně dal pán Bůh štěstí,
Habech já dostal děvče hezký.

Ze Štitné od Brumova.

U Ščitenskéj Bo-ží mu-ky, u Ščitenskéj Bo-ží muky kle-čí

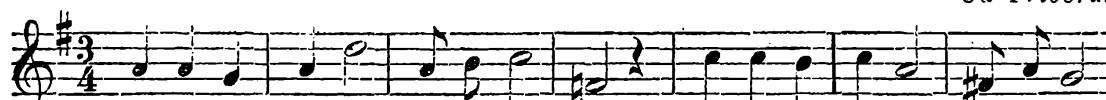
synek sepňa ru - ky.

U Ščitenskéj Boží muky :/
Klečí synek sepňa ruky.

Dyby mně bránil celý svět,
A já to děvče mosím mět.

Klečí, klečí, Boha prosí
Že to děvča dostat mosí.

Od Příbora.

U tej Při-borskej Bo-ží mu - ky, u tej Při-borskej Bo-ží mu-

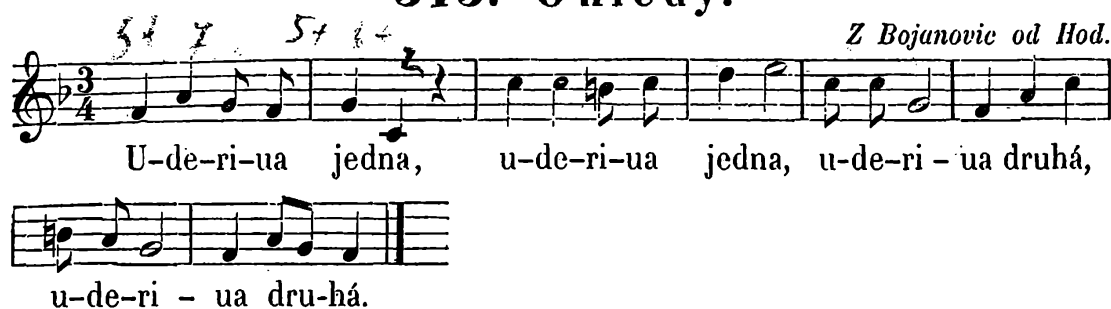

ky klečí tam sy-neček, klečí tam sy - neček sklada rŭ - ky.

U tej Příborskej Boží muky :/ A přišla k němu jeho milá,
Klečí tam syneček :/ sklada ruky. A slovečko k němu promluvila.

515. Ohledy.

Z Bojanovic od Hod.

Uderiua jedna :/
Uderiua druhá, :/ ¹⁾

Ešče sa šohajek
Po dedině tuuá.

Túuá on sa túuá,
Nemože trefiti;

Nechce mu panenka
Dvěří otevřiti.

Otevři mně miuá
Mauované dvěřa,

Nech si nepouámu
Pávového péra. ²⁾

Pávové pérečko
Je velice drahé,

Jedna perutinka
Za čtyry touare.

Otevři mně miuá
Mauovanú bránku,

Nech si nepouámu
Péra z mariánku.

Péro z mariánku
Je velice drahé,

Jedna hauuzenka
Za čtyry touare.

Jak mu odevřeua
Hnedka si ju objau,

To sem ti má miuá
Už dávno slibovau.

1) Odbila hodina,
Už bude bit druhá.

2) Otevři mně milá
Malované vrata,
Nech si nepolámú
Za klobúčkem zlata.

Jiný dálejšek:

Otevři má milá
Otevř okýnečko,
Já s tebou promluví
Jen jedno slovečko.

Já bych otevřela,
Dyby máti dala,
Dyby mě hlavěnka
Tuze nebolela.

Hlavěnka mě bolí,
Maměnka mně brání,
Odejdi synečku,
Jsi tuze chudobný.

Jiné čtení.

(p. Cypr. L.)

Na naši zahradě
Rostě rozmarijan,
Prošvarna děvucho
Povonat mi ho daj.

Povonat ci ho dam,
Ene mi ho nězlam,
Bo jedna haluzka
Košťuje mě tolar.

516. D a r y.

Od Krumlova. Erb. III. 72.

U Jamolic na rohu :/ Točí se tam šohajíček Na vraném koňu.	Zanechám tě bratrovi, Zanechám tě upřímnému Kamarádovi.
Točí se tam semotam, Komu já tě má panenko Tady zanechám?	Já pojedu do Prahy, Kópím ti tam na památku Drahé gorály.

Jiné čtení.

Na tom našem nátoní :/ Zatočil se šohajíček Na vraném koni.	Chytil tě ju vúpoly, Ujžděl s nů pořád cvalu Na pusté hory. ²⁾	A za druhý perníku, A za třetí má panenko Dlúhého věku. ⁴⁾
Zatočil se sem i tam: Kady se já moja milá Kady vymotám? ¹⁾	Posadil ju pod dubem: Živ se tady má panenko Bukví, žaludem, ³⁾	A za štvrtý kadlátek, A za pátý má panenko Hedbávný šátek. ⁵⁾
Vymotaj se kady chceš A šak ty mě můj synečku Milovat nechceš.	Já pojedu do Prahy, Kúpím ti tam má panenko Za troník stravy.	V každém rožku kvítečko, Na prostředku má pa- nenko

Zlaté srdečko.

1) Nemožu já má panenko
Od tebe nikam.

2) a. Zatočil se a vzal ju,
Zanesl ju šohajíček
Do cizých krajů.

b. A jak ju vzal, tak nese
Po horách a po dolinách
Po černém lese.

3) jinde tuto končí tak:
Přinda tam ju obímal
Až se pod nů sedmiletý
Dubec ohýbal.

Tu máš milá milosti
Eslis jí prv nemívala,
Včil jí máš dosti.

4) Abys měla má panenko
Sladkú huběnkú.

5) A za pátý střevíce,
Abys měla má panenko
Taky k muzice.
A za šestý prstýnek,
A za sedmý má panenko
Zelený víněk.

Jinde takto:

A za štvrtý šáteček
A za pátý má panenko
Pěkný čepeček.

Jinde po třetí sloze tak dále
se pokračuje:

Ne tak si mně sliboval

Dyž si ty mě od maměnký
Od tatíčka bral.

Sliboval's mně pod duší,
Že se naša věrná láska
Nikdá nezruší.

Už se láska zrušila,
Už ti jiná galanečka
Šátek vyšila.

Vyšila ho do kola,
Na šátečku na prostředku
Zlatá litera.

V každém rožku kvítečko,
Na šátečku na prostředku
Svoje jmínečko.

Z Nového Jitčína.

Před Holení ¹⁾ na rohu
Ja visi tam zdechlá žaba,
Visi za nohu.

Kdo tu žabu rozkusi,
Ten Zuzanku Holeňovu
Dostati musí.

Rozkusil ju syneček,
A to byl ten Novákůch
Švarny František.

1) gen. plur. pro: Holeňů, totiž domem.

517. T u ž b a.

Od Brna.

Ho-li-an-ský pró-tí mý srdečko rmótí, Židensky vo-ře-ší

mý srdečko tě-ší.

Holianský prútí
Mý srdečko rmótí,
Židensky vořeší
Mý srdečko těší.

Holianský pole
Same kopce, zmole,
Po něm se prochází
Potěšení moje.

Holianský pole
Habe radš nebelo,
Habe mý srdečko
Po něm netóžilo.

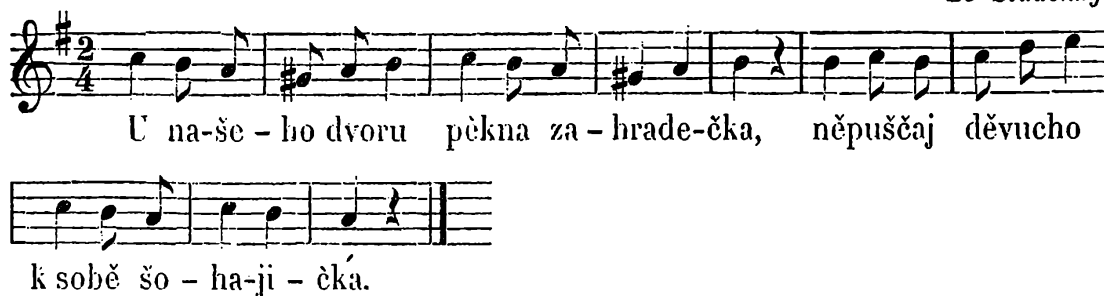
518. D í k y.

Z Bohutic od Kruml.

U na-še - ho dvore - čka pěkná zahra-de - čka, ne-póšcé
má panenka, nepóšcé šo-ha-jí - čka.

Ze Studenky.

U na-še - ho dvoru pěkná za - hra-de - čka, něpuščaj děvcho
k sobě šo - ha - ji - čka.

U našeho dvorečka
Pěkná zahradečka
Nepóšcé má panenka
Nepóšcé šohajčka.

Jak ho nemám pustit,
Dež mě tuze prosí:

Otevři má panenka
Já tobě povím cosi.

Jak mi otevřela,
Hned jí ruku podal,
Za její dobrotu
Pěkně ji děkoval. ¹⁾

Děkuju ti milá
Za tvé otvírání.
A já tobě milé,
Za tvé milování.

1) Ve Studence dálejšek:

Děkuju ci mila
Za tvoju dobrotu,
Ja pojedu na vojnu,
To dal bůh, v sobotu.

Na vojnu pojedu
Na brany koničku,
Komu će tu zaněchaj
Voňavy hřebičku?

Voňavy hřebičku
Nad všechny vonnější,
Komu će tu zaněcham
Moja najmilejší?

Dy němam žadneho
Krom Boha sameho,
Tomu će tu zaněcham
Pod ochranu jeho.

Z Hali od Bohumína.

U su-sěda sum fa-lešne okna, něchodž že tam můj sy-ne-čku,
bo će něhcu dokna.

U susěda sum falešne okna,
Něchodž že tam můj synečku,
Bo će něhcum dokna.

Něch tam něhcum, to ja jen
něpůjdu,
A te svoji frajireče
Pěkně podzěkuju.

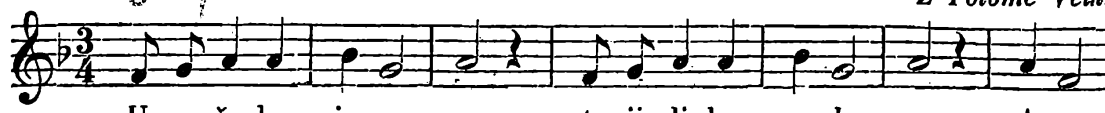
Džekuju ci frajirečko moja,
Že si juž ty připuscila
Jinšihu zlodžěja.

Něpuscila, ale džěprem myslim.
Dočkaj že ty můj synečku,
Až se ja rozmyslim.

519. Rozmluva.

Z Polomé Velk.

8 9

U na-še-ho ja-ze - ra sto-ji lipka ze-le - na, A na

tej li - pě na tej ze - lenej zpiva-ju tři ptačko - ve.

Ze Skřipova.

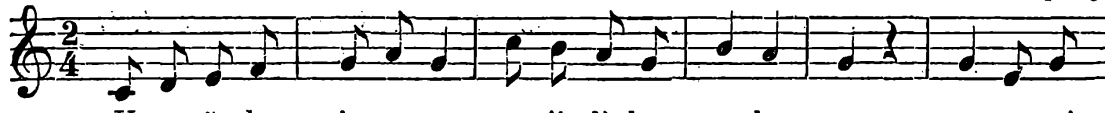

U na-še-ho ja - ze - ra sto-ji lipka ze-le - na,

na tej li-pě na tej ze - lenej zpi-va-ju tři ptačko - ve.

Od Opavy.

U na-še-ho ja-ze-ra sto-ji lipka ze-le - na, a na tej

li-pě na tej ze - le-nej zpi-va-ju tři ptačko - ve.

Z Nové Vsi od Podivína.

U na-še-ho ja-ze-ra sto-ji lipka ze-le - ná, a na tej

li-pě na tej ze - le-nej zpí-va-jú tři ptáčko - vě.

U našeho jezera
Stoji lipka zelena, ¹⁾
A na tej lipě, na tej zelenej
Zpivaju tři ptačkove.

A nějsu to ptačkove,
To jsu šohajičkove,
Rozmluvaju o švarnej děvčině ²⁾
Keremu se dostaně?

1) Z jednej strany jezera
Stoji lipka pochyła.

2) Zamluvili se o švarnu
děvčinu.

Jeden pravi: budžě ma;
A ten druhý: jak Bůh da,
Ten třeci pravi: srdečko moje,
Proč pak si ty tak smutna.

Jak pak němam smutna być,
Za stareho kažu isć,
Rozželilo se srdeňko moje,
Němožu ho ukojić. ³⁾

3) Tebe synečku mé potěšení,
Tebe musím opustit,

anebo:
Zarmutiwo sa we mně srdečko,
Nemá ho kdo potěšit.

520. Z r á d c e.

(Náp. 344.)

U našeho mynařa
Je tam děvče jak zářa,
Chodívá tam fojto syn,
Je mu jméno Vichtorýn.

Dyby's ty byl fojto syn
V noci by si nechodil,
Ale že si zrádce pes
Můj víneček zradit chceš.

521. Poslučky ptáka.

Z Blučiny.

Ho rebníčka ja-bo - rýsek, na něm sedí se-kaví-ček, se-ka-víček.

Ho rebníčka jaborýsek,
Na něm sedí sekavíček.

Von povídá vo své milé,
Že ho ní bel, haž deň bílé. ¹⁾

Já ho bodo poslouchati,
Co mně bode povídati.

Haž deň bílé slunko svítí,
Miloval sem hezký děvče jako kvítí.

1) Švitorá mně o mé milé
Bych dom nešel až deň bílé.

Až den bílé bude švítat,
Až mě tatíček bude vítat.

Přivítal mě s provazami,
Bych nechodil za pannami.

A já předce, moje srdce,
O půlnoci zas k panence.

Jiné čtení. Náp. 330.

Za našimi humny zelená se,
Sedí tam zezulka, ozývá se. ¹⁾
Já ju budu poslouchati,
Co ona mně bude povídati. ²⁾

Ona mně žaluje, že je zima,
Že můj milý chodí za jinýma.
Dyž si chodí, nech' si chodí,
Šak sa mu to kdysi všecko shodí.

1) laštověnka, švitorá se.

2) V susedovem potoce

Tam cosi lupoce,
Červená žunečka na buce.

522. Nepověď.

Zp. I. 163.

U studén - ky stála, na-pá-ja-la pá-va, u studén-ky stá-la,

na-pá-ja-la pá-va; pověz mně dě-večko, si-vá ho - lu-bičko,

es-li mia máš ráda.

U studénky stála,
Napájala páva,
Pověz mně děvčeko,
Sivá holubečko,
Esli mia máš ráda.

A já ti nepovím,
Nebo sama nevím,

Přijdi k nám dnes večer, Na vašu jedličku
Až sa mamky zdovím, O bílú stužičku.
Teprv ti já povím.

A já k vám přijedu Ta naša jedlička,
Na vraném koníčku, Přebílahoslavená,
A si ho uvážu Za léta, za zimy,
Dycky je zelená. Za léta, za zimy,

Z Hati.

Něvědělch, ně-věděl do Ha-čí cestečky, až mi po - vědě-ly

ty Hatske dě-večky.

Něvědělch, něvěděl
Do Hačí cestečky,
Až mi pověděly
Ty Hatske děvččky,

Ani se dovědzěć,
Ani se dočítać,
Kdo mi dal cestečku
Kamenim vysypać.

Cestečku kamenim
A chodniček trnim,
Něchudź tu synečku,
Něrada cě vidzím. ¹⁾

Dy si mě nechcěla
Bylo třa povědzěć,
Že tve černe oči
Něhcu na mne hledzěć.

Bylo třa povědzěć,
Dzěvucho davnejši,
Byl bych sobě hledal
Dzěvuchy švarnějši.

Dzěvuchy švarnějši
A většiho věna,
A přijdzě tež tobě
Za to zla odměna.

1) Zostavaj tu s Bohem
Ty moja panenka,

Něbudu vic chodić
V noci pod okenko.

523. Vabidlo.

Z Rožnova.

U sú-sedů dceru ma - jú, nic jí dělat nedá-va - jú;

a dyž přijde pátek a-ne-bo so-bo-ta, dcera sa ptá, kde bude mu - zi-ka.

Od Kyjova.

U súsedů dceru mají,
Nic jí dělat nedávají;
A dyž přijde pátek anebo sobota,
Dcera se ptá, kde bude muzika.

A v nedělu odpoledňa
Už je dcerka vystrojená.
Už sa tam s ňú chlapei v kole vytáčajú,
Jinši za ňu krávy poklúzajú.

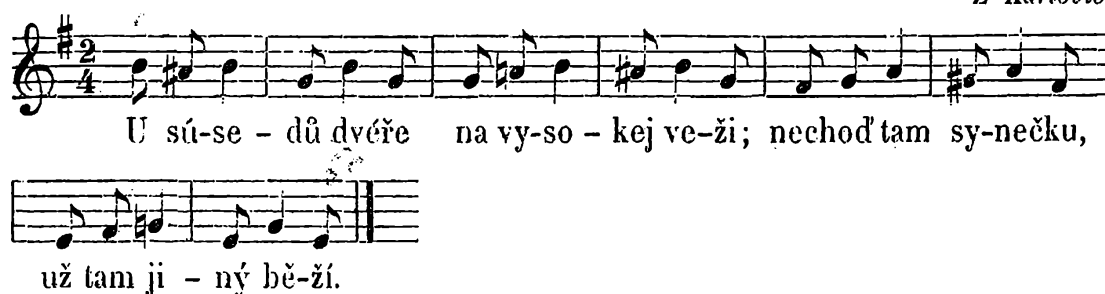
Vytočil sa s ňú nazpátek,
Měla v ruce bílý šátek.
»Na tu máš synečku ten hedbávný šátek,
Co sem ti ho višivala v pátek.«

Dybych věděl že je pravda,
Nešel bych tam, je mňa haňba.
Ja to přeneščasné zelené hedbáví,
Co mia dycky za děvčátkem vábí. ¹⁾

1) Na co ono synečka přivádí.

524. Spolehlost na milenku.

Z Karlovic.

U súsedův dvěře
Na vysokej veži;
Nechod' tam synečku,
Už tam jiný běží.

U súsedův dvěře
Na vysokém prahu,
Nechod' tam synečku,
Probijú ti hlavu.

Ani neprobijú
Ani neporaňá,

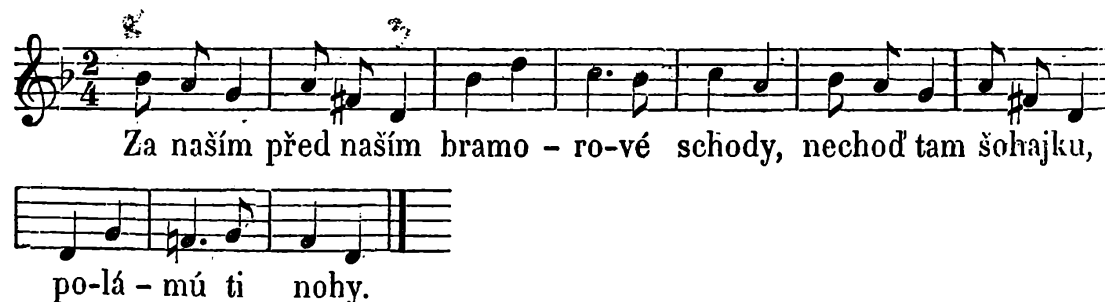
Jsú tam hezké dcery,
A ty mia obráňá.

A skočil do vody
A chytil on lína,
A on ho položil
Svej milej do klína.

A ona ho pekla,
V mléku obracala,
Pohledla na synka
Žalostně plakala.

Vyjal šátek z kapce,
Utíral jí líčko:
Komu sa dostaneš
Moja galanečko!

Vyjal z kapce druhý
Utíral jí obě:
Komužby, komužby?
Můj synečku, tobě.

Za naším před naším
Bramorové schody,
Nechoď tam šohajku,
Polámú ti nohy.

Keď mně jich polámú,
Budú mně ich hojit,
Bude mně má milá
Na zelinky chodit.

Dá milá zelinky,
Mamička šátečku,
Bude polahčeno
Mojemu srdečku.

Čtení jiné.

Okolo Mutěnic
Hluboké jazero.
Všecí lidé pravjá
Že ona zamrzlo.

Ono nezamrzlo,
Rybáři ho lovjá,

Aj drobné rybičky
Co po kraju chodá!

Jeden rybaříček
Ulovil rybičku,
Ta byla podobná
K mojemu srdečku.

Jeden rybaříček
Ulovil tam lína,
Hodil hoovej milej
Do bílého klína.

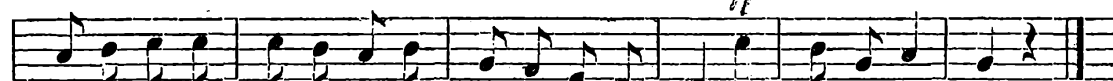
525. Vidání.

Z Nov. Hrozenk.

U sú-sedů na kopečku, Po druhé sem ho zas Nemohel sem já sa
Je tam hezké děvče, viděl, modlit,
Ono sa mně tuze líbí, Keď kvítí zbíralo, Edem naň hleděti.
Edem že mia nechce. Ptal sem já ho o voničku, Po štvrté sem zas ho
Ponajprvé sem ho viděl, Šak mně jí nedalo. viděl,
Keď slunečko zašlo, Po třetí sem ho zas viděl V zahradě sa modlit,
Ach můj Bože, to je děvče, V kostele klečeti, Nemodli sa má panenka,
Až sa srdce trásló. Nebudu k vám chodit.

Z Janovic.

Prvším rozem sem cě Druhým rozem sem cě Och dala's mi ju dala,
vidžěl vidžěl, Vršek z ni 's urvala.
Dys do pole hnala, Dys růže trhala, Možeš poznať můj sy-
Hnedž si se mi ulubila:/ Pytal sem cě o růžičku nečku
Že's pěkně zpivala. *) Tys mi ji nĕdala. Že je laska mala.

*) V Bavorově:

Topolu, topolu
Drobneho nasěni.

V Baborově džěuke švarne
Ale bardzo bojne.
Zašelech tam po prvši raz

Začnulech se bavić,
Musela mě pani matka
Domu odprovodić.

Třecím rozem sem cě Štvrtým rozem sem cě Potem rozem sem cě
 vidžěl vidžěl vidžěl
 Dys lůžko scělala, Dy jsi šata prala. V kostele klečuce,
 Pytal sem cě o peřinku Pytal sem cě o šatečku, Němoh sem se ani modlić
 Tys mně ji nĕdala. Tys mi ji nĕdala. Na tebě patřuce.

Oj dalas mi ju dala, Och dala's mi ju, dala, Dybých tak byl Bohu
 Peři's z ni vybrala. Mně ji nĕvyprala. služil
 Možeš uznać můj sy- Možeš uznać moj sy- Jako dzivča tebě,
 nečku, nečku, Byl bych davno svatym
 Že je laska mala. Že je laska mala. zostal
 _____ S andĕlami v nebě.

526. Stydlivost panen.

(Náp. 238.)

Erb. I. 70.

Utíkej děvče, utíkej, A když jim vyhnout nemůže,
 Zdaleka chlapcům vyhýbej. Začervená se jak růže.

Kerá je dívka poctivá, Vyrazí na ní rosička,
 Zdaleka chlapcům vyhýbá. Jako makové zrníčka.

527. Trest za milost.

Z Paskova.

Už je slu-nečko nad zachodem, } Aj sberem my se me-zi vra-ty,
 Kaj se ma mi-la spolem sberem?

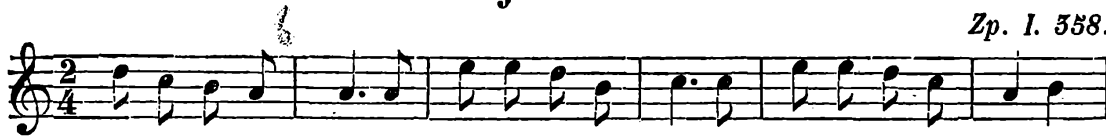

tam se bu-džeme mi-lo-va - ti.

Už je slunečko nad zachodem, Aj za co je to milovani?
 Kaj se ma mila spolem sberem? Dali synečka do vězeni,
 Aj sberem my se mezi vraty, Aj do vězeni do čmaveho,
 Tam se budeme milovači. Dali synečka něvineho.

528. Nejmění neželné.

Zp. I. 558.

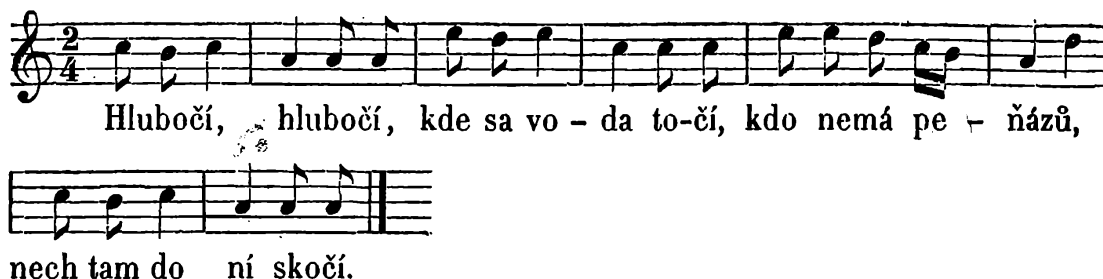
Už sa fa-šaň krá-tí, už sa nena - vrá-tí, sta-ré dívky la-jú,

že sa nevy - da-jú.

Už sa fašaň krátí,	Kdo frajera nemá,	Už sa mně to stalo,
Už sa nenavrátí,	Nech tam do ní skočí.	Co sa mně mělo stat,
Staré dívky lajú,	Já frajira nemám,	Zabili synečka,
Že sa nevydajú.	Já do ní neskočím,	Co sa mně měl dostat.
Hlubočí, hlubočí,	Radši si fěrtušek	
Tam sa voda točí,	Do kola obtočím.	

a.

Hlubočí, hlubočí,	Já peňázů nemám,
Kde sa voda točí,	Já do ní neskočím,
Kdo nemá peňázů,	Radši si šablenkú
Nech tam do ní skočí.	Nad hlavú zatočím.

b.

Okolo Milotic	Já ju tam také mám,
Voděnka sa točí,	Já vodu přeskočím,
Kdo tam má panenku,	Červeným šátečkem
Nechť ju přeskočí.	Já sobě zatočím.

c.

V úbočí, úbočí	Já bych ti ho pojčala,
Tam sa voda točí,	Dyž ho sama nemám,
Kerá má dvóch galánů,	Ale ti synečka
Nech mi jednoho pojčí.	Po čase vyhledám. ¹⁾

1) vyjednám.

P o d o b n á.

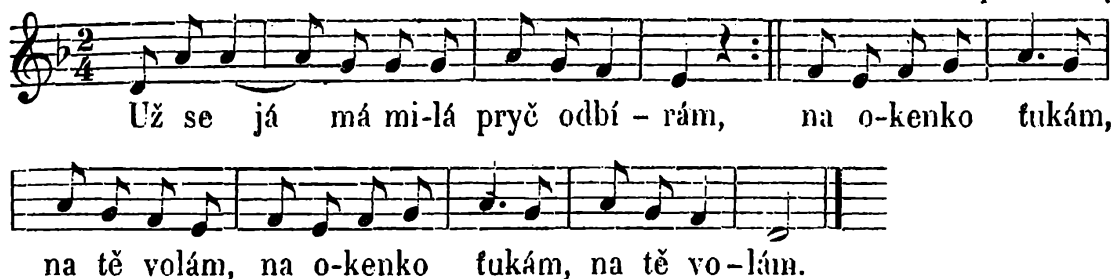
Sr. náp. 406. Z Pozlovic.

Sivá husa sivá :/	Měl sem já galánku,	Byla to lavečka,
Dolů vodú splývá.	Jednej vdovy děvku.	Z dřeva olšového.
Kdo galánky nemá,	Chodíval sem za ňú,	Byla to panenka
Nech sa za ňú dívá.	Polámal sem lavku.	Srdce falešného.
Já galánky nemám,		
Já sa nepodívám.		

529. Na odchodu.

Z Osvětman. Zp. II. 527.

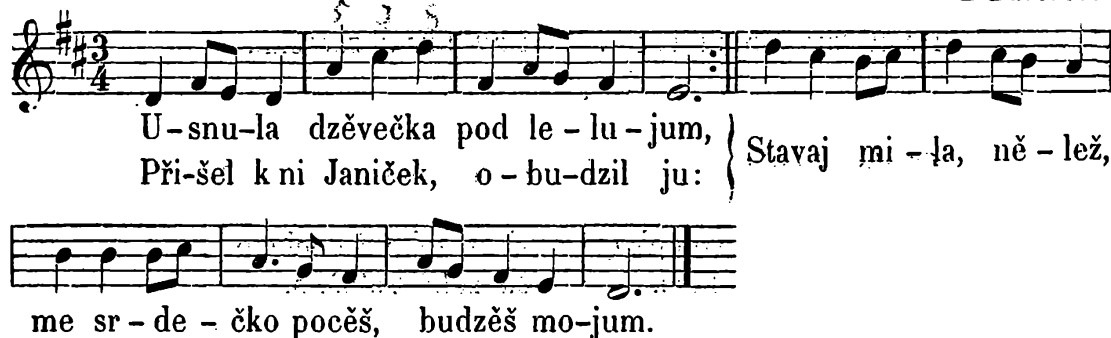

Už se já má milá pryč odbírám, Vyšla ven, vyšla ven, zaplakala;
Na okénko tukám, na tě volám. „Že sem tě synečku kdy poznala.“

Vyndi ven, vyndi ven potěšení, Enom se mně milá, dobře ehový,
Potěš mé srdečko zarmúcený. Svůj zelený vínek nepromrhý. =

530. Přípověď ze sna.

Z Bavorova.

Usnula dzěvečka pod	Dybych ja vědzěla že	Dybych ja vědzěla že
lelujum,	budžeš můj,	budžeš můj,
Přišel k ni Janiček,	Dalać bych ja tobě pr-	Dalać bych ja tobě vju-
obudzil ju:	stynek svůj.	neček svůj.
Stavaj mila, nělež,	Prstynek ze zlata,	Vjuneček zeleny
Me srdečko pocěš,	Krašovska robota,	Ješče nězvědněny,
Budžeš mojum.	Kochanku můj.	Kochanku můj.

531. Ztracený věnec.

Čel. I. 40. Zeg. P. p. 113. 118. Erb. I. 76. II. 78. Zp. I. 326. Ol. 470. Lip. I. 109.

Valaši, Valaši,	Ztratila sem vínek,	My sme ho nenašli,
Kde ste ovce pásli?	Který ste ho našli?	Ale sme viděli,

Červené pantličky
Po vodě plynuly. ¹⁾

Valaši, Valaši
Na lodě sedajte,
Můj zelený vínek
Po vodě hledajte.

1) Jak jsú s ním ptáčekové
Přes hory letěli.

Dybych si najala
Dvacet párů koní,
Můj vínek zelený
Žáden nedohoní.

Dybych si zapřáhla
Sto padesát vozů,
Můj zelený vínek
Žádný nedovezu.

Neplač milá neplač
O vínek zelený,
Já ti koupím vínek
Pěkný pozlacený.

Jak můžeš přirovnat
Zlatý k zelenému?
Jak by tě přirovnal
K synku poctivému.

vrať ze - le-ný vě - nec.

Pověz mně synečku,
Jesli si mě vezmeš,
A jesli nevezmeš,
Vrať zelený věnec.

Já si tě nevezmu
Věnec ti nevrátím,
Radši ti, má milá,
Dukáty zaplatím.

Dybys mně zaplatil
Jak na trnce trnek,
Ty mně nezaplatíš
Můj zelený vínek.

Dybys mně zaplatil
Jak na hrušce listí,
Ty mně nezaplatíš
Té mé poctivosti.

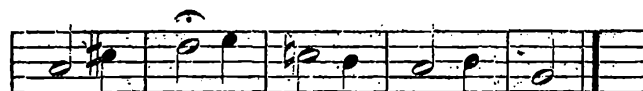
Zpomeň si synečku
Na přísahu svou,
Jak si mně přísahal
Drža ruku moju.

Měla's ty má milá
Na přísahu nedat,

Měla's ty má milá
Poctivost zachovat.

Podívej se milá
Na tú suchú lindu,
Až se rozzelená
Teprv k tobě přindu!

Podívej se milá
Na tú suchú březu,
Až se rozzelená,
Teprv si tě vezmu.

mi-lej - ši na - vraca k němu krav.

Od Přibora.

mi - lej - ši na - vra-ca k němu krav,

Od Přibora.

A na onych horach
Seje Janiček hrach,
Jeho najmilejší
Navraca k němu krav. ¹⁾

Jak ich navratila,
Pod jaborek sedla,
Pod jaborek sedla,
Žalostně plakala. ²⁾

Přišeltě k ni mily
A sednul vedle ni:
Co plačeš, naříčeš,
Moje potěšení? ³⁾

A jak němam plakat
A němam naříkat,
Lebo mně sobě vem,
Lebo mi vinek vrat.

Ja si tě nevezmu,
Vinka ti něvratim,
Radši ti děvečko
Poctivě zaplatim.

Dokulal, dokulal
Tolary po stole: ⁴⁾
Pohledni děvečko,
Esli maš za svoje. ⁵⁾

Aby's mi načítal
Jak maku ⁶⁾ drobného,
Ty mi nězaplatiš
Vinku zeleneho.

Aby's mi načítal
Jak je v rybě kosti, ⁷⁾
Ty mi nězaplatiš
Moji poctivosti.

Už ten můj vineček
Dolů vodu plyně,
Už moja poctivost
Na věky zahyně.

Můj zelený vinek
Po Dunaju skače,
A moja poctivost
V koliběnce plače.

Choť bych se najedla
Kořenu paprati,
Moja poctivost se
Vice něnavrati.

Šífaři, šífaři,
Na šífy sedajtě,

Můj zelený vinek
Po moři chytajtě. ⁸⁾

Abysmy zapřahli
Tři sta vranych koni,
Už tveho věnečka
Žaden nědohoni.

Voláři, voláři,
Kdě ste ovce pasli,
Ztratila sem věnec,
Který ste ho našli?

My sme ho něchýtlí,
Ale smy viděli,
Našli ho šífaři,
Ale něbyl celý. ⁹⁾

Tvůj vinek zelený,
Ten se ti promění,
Tak jak by uhazel
Do vody kameni.

Ten kameň ve vodě
V povod se obrati,
Tvůj vinek zelený
Vic se něnavrati.

1) Pohaňa za nim krav.

2) a. Co kusek uhnala,
To struček urvala,
Na sveho mileho
Žalostně volala.

b. Co struček utrhla,
Dycky zaplakala.

3) Slyšíš můj Janičku,
Slyšíš můj smutný hlas:
Lebo mě se ty vez,
Lebo mi věnec vrać.

4) Odličil on ti ji
Sto zlatých na stole.

Jiný dálejšek z Bavorova:

Svici se mi svici
Baborovsky zumeck,
Budumě mi tam ličíc
Za zelený vjunek.

Ličumě mi je ličumě
Na cisovym stole:
Budželi džěvucho,
Budželi dosć tebě?

Něbudžě, něbudžě,
Musíš ješće přisuć,
Za věnec sto zlatých
Za poccivosć tysjunć.

Šanujčě džěvucho
Svoji poccivosci,

Jako ta travěnka
Svoji zelenosci.

Jak mraz na ňu padně,
Ta travinka zvadně,
Tež tak tej džěvecce
Věnec s hlave spadně.

5) Stojili za tvoje, či: brzoli
dost bude.

6) pisku a neb prachu.

7) na dřevě listi.

8) po vodě hledajtě.

9) červene pentličky
po vodě plyvaly.

Ze Slavikovic.

Za na-šéma humnama na té na šé ro - li, na-pásá tam

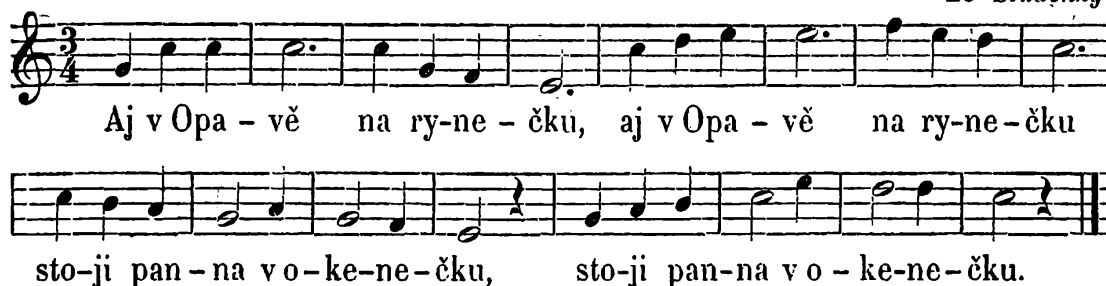
syneček čtyry koně vraný, čtyry koně vraný.

Za našéma humnama Nese ti mu ho nese A já se tě nevezmo,
Na té naší roli, V tém bílým fěrtóšku: Já tě radš zaplatím,
Napásá tam syneček To máš, milé synečku, Saméma tolarama
Štýry koně vraný. *) Svó miló dceruško Tobě se vyplatím.

Napásá jich napásá Prosil ti ju pro Boha, A čítal jí jich, čítal
Pěkně přistroja se, Pro Boha živého: Na dubovém stole:
A jeho galanečka Nesvádě toho na mně, Poď se milá podívat,
Pachole mu nese. Sved' to na jinýho. Brzoli dost bude.

*) Ej na horách, na dolách Na jinýho nesvedu, Dybys mně jich načítal
Vtom Hodonském hájku Měla bych velké hřích, Co písku drobnýho,
Pase šohaj koničky Kdo panenku vošidí, Přece mně nezaplatíš
V drobném marijánku. Ten se ju musí vzít. Věnce zelenýho.

Ze Studenky.

Z Polanky od Klinkovic.

Aj v Opavě na rynečku
Stoji panna v okenečku.

- Čěži mi je s tvým vinečkem,
Nežli tobě s dzicjatečkem.

Stoji, stoi, lamentuje,
Bile ručky zalamuje. ¹⁾

Ty vychovaš, do ludzi daš,
Ešče z něho ucěchu maš.

Dva ptačkove ju čěšili,
Že už jedzě její mily.

Mně tvůj vinek budzě čěžky,
Dyž ja přijdu před sud božsky.

Jedzě, jedzě, už přijechal,
Sliz s konička a zaplakal.

Ty budzěš stać a žalovać,
A ja musim pokutovać.

Jak ho mila uhlidala,
Padla na zem a omdlela.

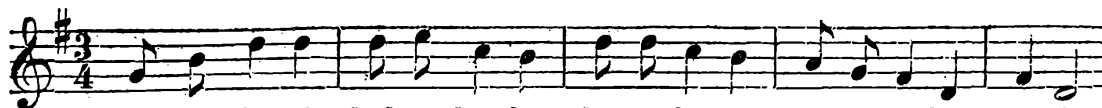
Hraju žily pod koleny
O ten věneček zeleny.

Staň ma mila, něčěž sobě,
Čěži mi je, nežli tobě.

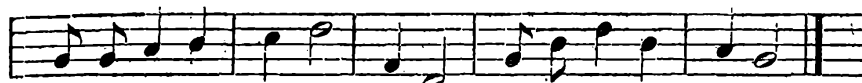
Hraju, hraju, nepřestanu,
Že sem podved krasnu pannu.

1) a. Chodzi dzěvče po podvorce,
Plače a nařiče hoře.

b. Chodí děvče kole vody,
Oplakava svoj přihody.

Když sem já šel kolem dvorka, ka-pa-ly mě sl-ze z oka, pověz

sy-nečku roz-mi-lý, co sú tady za no - viny.

Když sem já šel kolem dvorka,
Kapaly mě slze z oka.
Pověz synečku rozmilý,
Co sú tady za noviny?

Novinečku uslyšela,
Padla na zem a omdlela;
Co sem smutná ¹⁾ učinila,
Že sem víneček pozbyla!

Neplač nenaříkej sobě,
Horší je mně nežli tobě;
Horší je mně s tým vinečkem, ²⁾
Než tobě s dítětkem.

A ty chováš, až ³⁾ vychováš,
Vychovaja na vojnu dáš,
Já se stále trápit musím ⁴⁾
Vzal sem si vínek na svú duši. ⁵⁾

Dyž já přijdu před boží súd,
Bude mi hořký vínek tvůj, ⁶⁾
Zažnú mně svíce pod koleny
Pro tvůj víneček zelený.

Ešče temu horší zažnú,
Co má v domě svoju ženu, ⁷⁾
A se s jinýma zabývá,
Ten hřích odpuščen nebývá.

1) hříšná.

2) Hůře s tím věncem zeleným.

3) Ty dělátko to —

4) A já pokutovat musím.

5) Žech vzal vínek na svu duši.

6) A když půjdu před súd božský,
Bude mně tvůj vínek těžký.

7) Ešče hůře bude tomu,
Co má ženku svoju v domu.

Z Polomé Pusté.

Na tym moscě trava roscě; co to budžě švarne dzěvče, až u-ro-scě.

Na tym moscě trava roscě,
Co to budžě švarne dzěvče, až
uroscě.

Pod tym mostem žulty kvítek,
Kolebala švarna panna dvojo
dzitek.

Kolibala a plakala:
Co sem ja to něbožatko udžělala!

Něhcěla sem maci sluchać,
A včil musim kolibečkum dycky
gruchać.

Gruchy, gruchy ve dně v noci,
Dziv že se mi me srdečko ně-
rozskoči.

Rozskoči se na dva poly,
Ja ach Bože můj, Bože můj, co
to boli!

Od Ratiboře z Petrovic.

Na Pe-trovskym polu ze-le - ni se trav-ka a pa-se tam

Ma-ri-janka malu - čkeho pav - ka.

Na Petrovskym polu
Zeleni se travka,
A pase tam Marianka
Malučkého pavka.

Byl pavek byl malý
Ale ušlechtilý,
A urval tam Marijance
Fortušek červený.

Čijaž byla vina?
Jene mamulčina,
Dy mě oni někarali,
Pokud byla mala.

Rostláčech ja rostla
Jako v lese sosna,
Utracila svůj věneček
Ze sameho zlata.

Půjdu ja se pytat
Tych malých rybiček,
Ježli ony něvidžely
Meho věnca plyvač.

Vidžely, vidžely
Ale něbyl celý,
Dvě modré růžičky
Štýry fialečky,
Co nam darovaly
Petrovske džěvěčky.

Jiné čtení.

(p. G. L.)

Štýry mile lesa,
Lesu březoveho,
Vyprovod' mě moja mila
Na prostřed do něho.

Bojim ja se bojím
Synečka maleho,
Aby mi něukrad
Věnka zeleneho.

Sahaj ho džěvuch
Pravu ručku do dna,
Ježli ho dostaněš
To ho buděš hodna.

Ja bych cě vyvedla
Ba i přez celučky,
Ale se cě synku bojím,
Bo jsi je malučky.

A ty sobě myslíš
Žech ci věnek ukrad,
Jak jsi včeraš šla na
vodu
Do studně ci upad.

Dostala, dostala,
Ale už něcelý,
Bo už ty červene kvitka
Z něho uletěly.

Sr. 259. Z Janovic u Fridl.

Sr. str. 577. náp. 5.

Na Janovských polach
Seje syneček hrach,
Galanečka jeho
Navraca k němu ¹⁾ krav.

Un navracil koni
A sednul vedle ni:

O co tež ty plačeš
Moje pocěšení? ²⁾

Ja plaču lutuju
Věnka zeleneho,
Že sem ho pozbyla
Pro tebe sameho.

Něplač, něnaříkej,
Utři sobě oči,
Ač se ci srdečko
Přes půl nerozskoči.

Ješče's něpoznala
Moji falešnosti.

Ješče'ch něpoznala,
Ale už poznavam,
Že si mne synečku,
Že si mne oklamal.

1) pase tam stado.

2) Jak jich obrátila
Pod stromeček sedla,

Pod stromeček sedla,
Žalostně plakala.

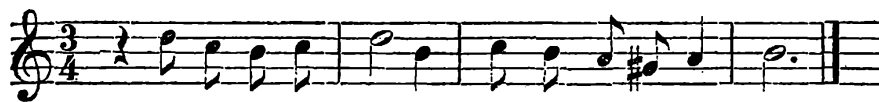
Něplač džěvče něplač
A něnaříkaj si,

Vedla sobě vedla
Jako samajedna,
Z vysoke stoličky
Na nizučku sedla.

Vybírala sobě
Mezi mladenci
Jako lesný ptaček
Mezi malinami.

Vybírala sobě
Jež sobě přebrala,
Jež tu najkyslejšu
Malinu dostala.

532. Odplata.

Včera na po - ledne dyž sem vodu bra - la.

Z Polomé V. od Opavy.

Včera na po-le - dne dy sem vodu bra - la, šu-ha-jo-va

mama, šu-ha-jo-va. mama na mne za-vo-la - la.

Včera na poledne
Dyž sem vodu brala,
Šohajova mama
Na mňa zavolala.

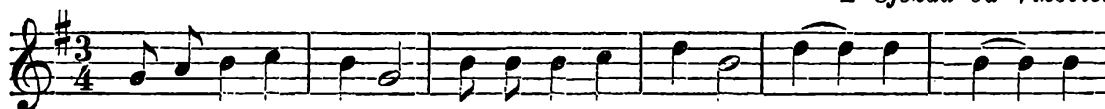
»Naber mně, děvče, Já sem jí nabrala,
Vody do čepáčka; Aj sem jí podala;
Nebude to darmo, A ona mně svého
Já ti dam synáčka.« *) Synáčka nedala.

*) Jiný dálejšek:
Vody nenabrala,
Nabrala jí vína:

To máte matinko
Za vašeho syna.

533. Kosy hvězdy.

Z Ujezda od Vizovic.

Včera od po - ledňa, včera od po - ledňa vy-so-ko ko-sičky

vyšly, vy-so-ko ko-sičky vyšly.

Včera odpoledňa
Vysoko kosičky vyšly.

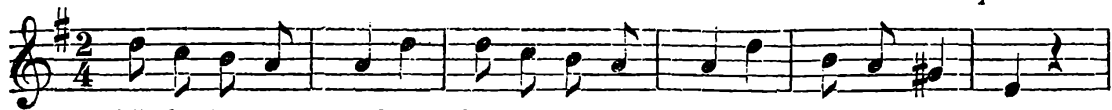
Ošídí ona mňa:
Ošídí ju pán Bůh.

Moja galanečka
Ošídít mňa myslí.

A já si pro tebe
Galanečku najdu.

534. Holubice.

Z Rohatce. Zp. II. 598.

Vi-dě-la sem mého holubka si vého, le-tět k mo-řu:

počkaj mia můj mi-lý, můj holubku si-vý, půjdem spo-lu.

Viděla sem mého holubka sivého, letěl k moři;
Počkaj mia můj milý, můj holubku sivý, půjdem spolu.

Holubečko sivá, jsili ešče živá, jak sa míváš?
Jsi-li v řečách stálá, lebo sa's vydala, lebo čekáš?

Já sem sa nevдала, na tebe čekala, sivý sokol;
Pro tvé péří hladké, hrkotání sladké nemám pokoj.

Esli ta nenajdu, já ta hledat budu u chodníčka;
Kady lidé půjdú, já sa pýtat budu na Janíčka.

Z Provodova.

Vi-dě-li-i ste tu mo-je-ho mi - lé-ho? Letěl do - lu.

Můj si-vý ho - lúbku, ne-dě-laj zár-mutku, budme spo-lu.

Viděli-i ste tu mojého milého? Letěl dolů.
Můj sivý holúbku, nedělaj zármutku budme spolu.

Viděli-i ste tu mojého milého? On sa točí,
Má on péří zlaté, milování sladké, černé oči.

Co celý svět zejdeš, s mých očí nezejdeš, uvidím tě,
Když poletíš dolů k červenému moři, dohoním tě.

Jak sem dolů sešla, hned sem všecka klesla od radosti,
Že nebudu stále na vysoké skále v samotnosti.

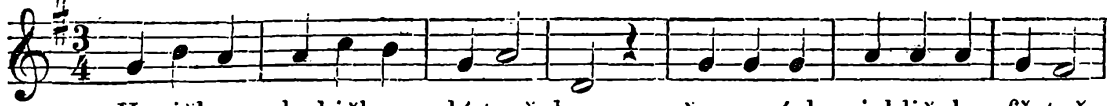
535. Třasení višinkou.

(Náp. 409.)

Vim ci ja zahradku,
A v ni je husty sad;
Pověz mi dzěvečko,
Mamli cě vyjednač?

Vyjednaš synečku,
Vyjednaš mne snadně,
Zachvěješ višinku,
Panenka ci spadně.

O choć bych ja zachvjal
Stromečkami dvěma,
Juž taka něbudže
Jako prvša byla.

Haničko, hubičko, dé troš-ku červených jablíček z fěrtoš-
ku. Kdes ty jabka na-tr-ha-la? V zeleným há-jičku na stromečku.

Haničko, hubičko dé trošku	Co se mám pro milýho trápit?
Červených jablíček z fěrtošku.	Volím já jemu prsteň vrátit.
Kdes ty jabka natrhala?	Já ho vrátím já mu ho dám,
V zeleným hájičku na stromečku.	Za jednoho chlapce deset jich mám.

Ty věil miluješ jiný chlapce,	Měla sem milýho, už nemám,
Já už vím že mě nemáš v lásce.	Kerak jinýho zas vydělám?
Jen povídá, nezapírá,	Jinýho mně bude snadně;
Dyž nésem tvůj milé, prsteň mně dé.	Zatřasu višinkó on mně spadne.

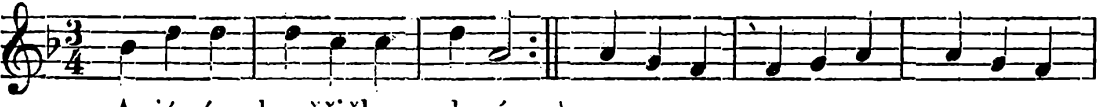
Sem synek svo-bo-dný, sem k světu podob - ný, sem sy-neček
jako vták, sem syne-ček jako vták, pomi-lu-ja nechám tak.

Sem synek svobodný,	Pro jedno koření	Hruštičkou zatřasu
Sem k světu podobný,	Nezhyne stvoření,	Děvčátek natřasu,
Sem syneček jako vták:/	Rozmarýn, levandula	Děvčátek jako kvítí,
Pomiluja nechám tak.	To mně vyrůstá doma.	Všady mně slunce svítí.

536. Hruška.

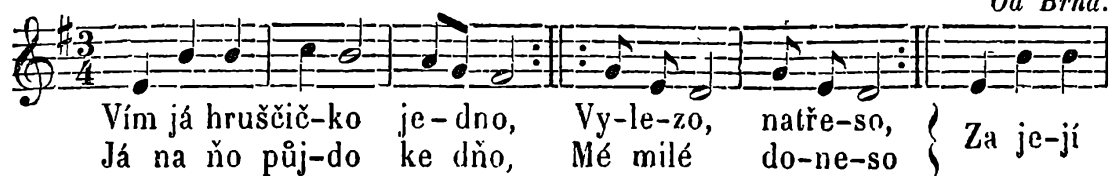

Vím já hrušičku jednu, } natrhám, natřesu, svej milej do-ne-su
Půjdu já na ňu ke dňu; }
za je-jí lásku věrnú.

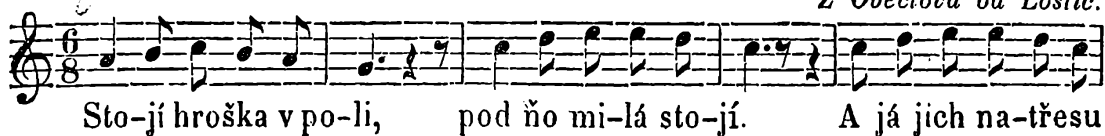

A já vím hrušičku planú, } vy-le-zu, na-třesu, svej milej
A půjdu, vy-le-zu na ňu; }
do-ne-su za lásku věrnú.

Od Brna.

Z Obectova od Loštice.

Stojí hroška v poli,
Pod ňo milá stojí.
A já jich natřesu,
Své milé donesu
Za její dobrodění.

Stojí jablonečka,
Pod ňo studenečka;
U ní milá stála,
Nohe umévala
Abe bílý měla.

Los na milýho, los,
Našidil se mě dost;
A já se vodměním,
Také ho vošidím
Za jeho fortelnost.

Náp. 490.

Ze Želichovic.

Nasadil jsem střěsenečku ¹⁾ v humně, Jak začala střěsenečka rodit,
Dáli pán Bůh že se pro mně ujme. Počal sem já za děvčinu chodit.

1) já hrušečku.

537. Láska nesudna.

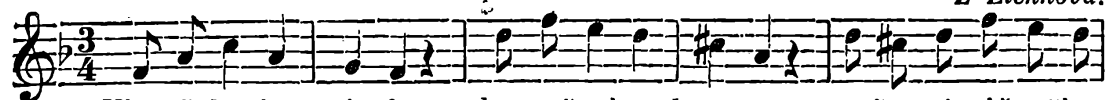
V Kyjově na rohu,
Ja v tom radním domě,
Súdijá synečka,
Že chodil k děvčině.

Nesudte, nesudte,
Vy Kyjovščí páni,
Co by nemiloval,
Není tu z vás žádný.

Syneček miloval
Podle své libosti,
Dyž ste ho chytli,
Máte na tom dosti.

538. Chudoba.

Z Lichnova.

Vle-tě-la hu - sič-ka do naše-ho dvo-ra, pověz mi děvečko,

pověz mi děveč-ko, eš-li bys mne chtěla?

Vletěla husička
Do našeho dvora, ¹⁾
Pověz mi děvečko:/
Ešli bys mne chtěla.

Vysoko vynáší,
Zhůru sobě vedě,
A ja sem děvečka
Chudobna pro tebe.²⁾

Ožeň se synečku,
Choť ja žita němam,
Ale ti ja přece
Svadbeňku udělám.

Ja by tebe chtěla,
Nědaju mi naši,
Že se tva rodina
Vysoko vynáší.

Tatičku, tatičku,
Mocli matě žita?
Ja se vam oženim
Dněska lebo zitra.

Z žitečka jareho,
Z chlebička režneho,
Aby si něšidil
Děvčata švarneho.

1) Letěla husička
Bez jednoho pera,

2) Co sem už synečku
Vystala pro tebe.

jinak :

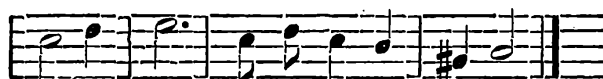
S vysokej stoličky
Na nizenku sedně.

Co sem už vystala
A ešče vystojím,

Ešče se synečku
Tvej maměňky bojím.
Něboj se děvečko,
Ma maměňka stara,
Ona ti neřekně
Ani zleho slova.

Chudobo, chu - do - bo, ty si mně moc vin - na, šel by k nám

sy-ne-ček, ne-dá mu ro-di-na.

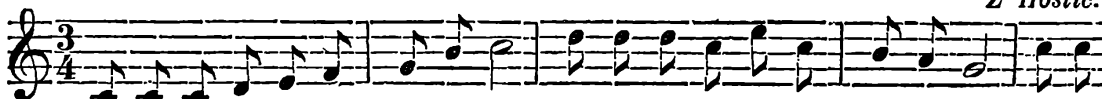
Chudobo, chudobo,
Ty si mně moc vinna,
Šel by k nám syneček,
Nedá mu rodina.

Že su já chudobná
Pro něho děvečka.
Dyž su já chudobná
Pro vašeho syna,
Můžete si zajet
Pro paní do Vídně.

Pro paní do Vídně,
Hraběňku bohatú,
Ja co chodívává,
Po ptáňú v sobotu.

Nedá mu rodina,
Ta jeho matička,

Z Hoštice.

Poma-le konič-ky přes vodu až ku mej Nanynce na shodu a po-

zdravče mi ju na stokrat jež-li je tak zdrava jako ja.

Pomale koničky přes vodu,
Až ku mej Nanynce na shodu

A pozdravče mi ju na stokrat,
Ježli je tak zdrava jako ja.

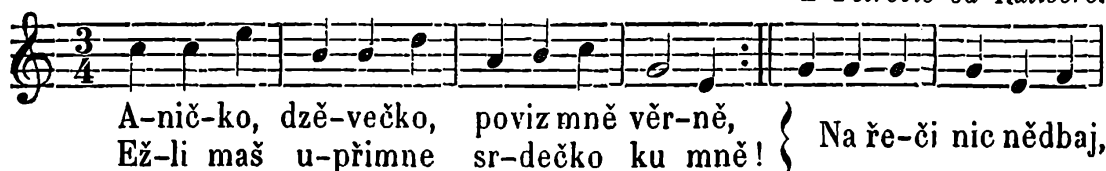
A ja sem tak zdrava jako ty,
Mám fortušek zlatem vyšitý.
A kdo či ho mila vyšival
Za tym ja sem doma něbyval?

Kupim ja či mila domeček
Za ten tvůj zelený věneček.
Ty budeš v tym domku vyšivač,
A ja budu k tobě chodivač.

Proč pak by si ku mně chodival,
Dy sem ja chudobna a ty pan.

Po čem's mě ma mila poznala,
Že si mě ty panem nazvala?
Po tvojim koničku po branym
A po sedelečku červenym.

Z Petrovic od Ratiboře.

Aničko, dzěvečko, poviz mě věrně,
Ežli maš upřimne srdečko ku mně!
Na řeči nic nědbaj,
Ene mě ty kochaj,
Kochaj mě!

Ežli ci zbranujum rodiče tvoji,
Že se me bohactvi něsrovna s твоjim,

Sprav že mi to Bože,
Že to všecko může
Dostać se.

Budzěme se modlić k panně Marii,
Jak ve dne tak v noci a v každú chvíli,
By ona zvolila
Ta panna Maria
Dostać cě.

Z Bukov. od Protiván.

Pověz mně má milá panenko,
Kerá je stezčička k vám?
Jedna je stezčička přes hory
A druhá je přes Dunaj.

Dyž pudo stezčičko přes hory,
Bojím se zablódní,
Dyž pudo stezčičkó přes Dunaj,
Bojím se utopení.

Zkázala mně jedna potřebná
Zkázaly bohaty dvě.
Lepší je ta jedna potřebná
Než te bohatý vobě.

Bohatá je pěkná červená,
Dokad jí matka hledí;
A jak se vod matke dostane
Ledva pro špino chodí.

Potřebná je pěkná červená,
Hoběnkó jako máslo,

Já sem si na ňo chtěl posvítit,
Ono mně světlo zhaslo. ¹⁾

1) Z Březí:

Ta panenka bohatá ona je
Pokud ju máti strojí,
Jak ju strojit přestane
Chytnó se jí kaštane,
Ledva je sebó nosí.

Bohatá panenka je hezká,
Pokud ju matka češe,
Jak se od matky dostane,
Sotva švardy unese.

Ta panenka chudobná ona je,
Ona je všemu zvyklá,
Nechť se jí zle vede anebo
nevede,
Ona si nenaříká.

Jiné čtení.

Od Opavy a Ratiboře.

Poviz mi dzěvečko
Mamli k tobě chodzić,
Zimna je vodzička,
Mamli přes ňu brodzić?

Něbrodz se Janičku
Přes zimnu vodzičku,
Bo ja sem chudobna
Pro tvoju mamičku.

Chudobna, chudobna,
Z chalupečky malej,
Něvyrovnam se já
Selskej dceři žadnej.

Z Petrovic od Ratiboře.

Za-bo-le-la mě hla-vič-ka ba i bo-leć budžě, obmuvil mě

můj kochanek me-zi ludźmi všudžě.

Zabolela mě hlavička,
Ba i boleć budžě,
Obmuvil mě můj kocha-
nek
Mezi-ludźma všudžě.

Žech ja je dla něho
Džěvucha chudobna.
Něch že un mě něob-
mava,

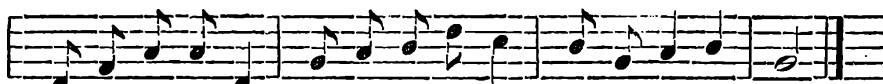
Ma bohactvo i ubozstvo
Dla mě i dla tebe,
Rozlučme se můj ko-
chanku,
Něstojim o tebe.

Něch un patři sebě,
Matka jeho jemu laje,
A tacik mu něda,
Neb pan Ježiš je na nebě,
Ma bohactvo dla mě.

Z Piště u Ratiboře.

A v tym našim Pišču jest tam šumně, a-le že jene v jednym domě.

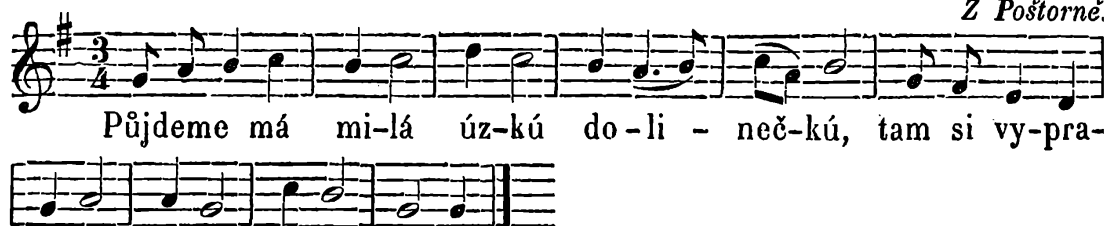
Jest tam džěvucha, chodil jsem ku ni čtyry ně-džě-le.

A v tym našim Pjišču, jest tam šumně, O něchudž něchudž, ty Janičku,
Ale že jene v jednym domě; Boć mi laju ma macička.
Jest tam džěvucha, chodzil sem ku ni, Macička laje, taciček něda,
Štyry nědzěle. Že jsem chudobna.

Oj štyry nědzěle ve dně v noci
Jako rybička na potoce,
Ješće půjdu raz ji se opytać
Mamli chodzić zas.

O choć ty džěvucho statkův němaš,
Dy se mi jene pěkně chovaš,
Pan Bůh statky ma, un nam jeden da,
A ty budžěš ma.

Z Poštorně.

Půjdeme má mi-lá úz-kú do-li - neč-kú, tam si vy-pra-
ví-me smutnú no-vi-neč-ku.

Půjdeme má milá
Úzkú dolinečku,
Tam si vypravíme
Smutnú novinečku.

Ale mně nic není
Od tebe milejší.

Proč ty mia, můj milý,
Z razu zanecháváš,

Jakú mně můj milý,
Jakú hanu dáváš?

Hany ti, má milá,
Hany ti nedávám,

Ale ta má milá
Chudobnú naznávám.

A kde sa můj milý,
Chudobní seberú,
Tam pán Bůh přebývá
S panenkú Mariú.

A kde sa, můj milý,
Pro bohatství berú,
Tam ďábel přebývá
Se svú zlú rodinú.

A co to můj milý
Za novinka bude,
Nezdali si's našel
Frajerenku inde?

Já sem si nenašel
Frajerenku inší,

Jiné čtení (Náp. 114.)

Dybych byl sedláckým synkem, Ale sem já z chalupenky,
Napájel bych panny vínkem; Nemám žádné frajerenky.

539. Kohoutek.

Z Metylovic od Mistka.

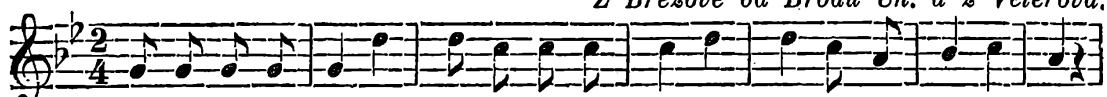
V Metylov-skej vě-ži } sedzi tam ko-hu-tek, mo ze-lene pe-ři.
Zla-to ku-la le-ží,

V Metylovskej věži
Zlato kula leží,
Sedzi tam kohutek,
Mo zelene peři.

Něsedaj kohutku,
Něsedaj na prutku,
Nedžělaj svej milej
Většiho zarmutku.

Jo ji ho něždělom,
Džělo si ho sama,
Dy mne doma něni,
Tancuje s inyma.

Z Březové od Brodu Uh. a z Věteřova.

Na Březovskej vě-ži zla-tá ku-la le-ží, tam kohú-tek zpí-vá,

čer-ve-né pe-ří má.

Na Březovskej věži
Zlatá kula leží,
Tam kohútek zpívá,
Červené ¹⁾ peří má.

Nezpívaj kohútku,
Nedělaj zármutku,
A já ho dosti mám,
Keď maměnky nemám. ²⁾

1) Pávovo.

2) Že milého nemám.

Jiné čtení.

Na tej Brodskej věži
Zlatá panna leží,
Zazpívaj kohútka
Mášli zlaté peři.

Súsedové koně
Majú zlaté oje,
Súsedové slépky
Majú zlaté pérky.

O jednej hodine
Kohútek zazpíval,
O druhej slaviček,
Až se háj rozlíhal.

540. Hněv neplaten.

V našem domě ja-ko v jamě aj hněva-jú se vše-cí na mne.

V našem domě jako v Hněvajú se aj mamička¹⁾ Věru já jim nepřestanu,
jamě Nedajú mně chtět Ja- Pokud si ho nedostanu.²⁾
Hněvajú se všecí na mne. níčka.

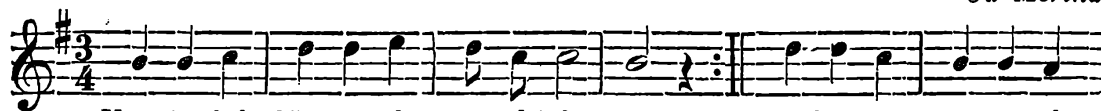
1) Hněvají se pro panenku
Kópil sem hí šato tenkó.

A já kópím ešte tenší,
Že je moja némilěší.

2) Něch se hněva, komu se chce,
Půjdu k milej, pocěším se.

541. Kvítí.

Od Měřina.

Vo-tinský děv-čát-ka co dě-lá - te, ze-le-né roz-marýn.

ze-le-né rozma-rýn ne-tr-há - te.

Votinský děvčátka co děláte?
Zelené rozmarýn netrháte.

Trhejte, lámejte za zelena,
Aby vám nevyrůst do semena.

Trhejte, lámejte hodný prute,
Dávejte svým milým za klobóke.

Jiné čtení a pění.

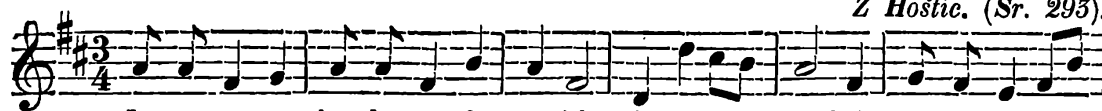
Čí je to děvče na tom vrš-ku, no-sí vo-ničky ve fěr-tuš-ku,

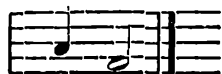
no-sí vo-ničky ve fěrtuš-ku.

Čí je to dívča na tom Aj nosí, nosí všelijaké: Aj nosí, nosí karafiát:
vršku, Přijdi synečku, dám ti Přijdi synečku, mášli mě
Nosí voničky ve fěrtušku. také. rád.

Z Hoštice. (Sr. 295).

Ješče za raz ko-le vo-dy za-jdu, ja až ja so-bě po-če-še-ni

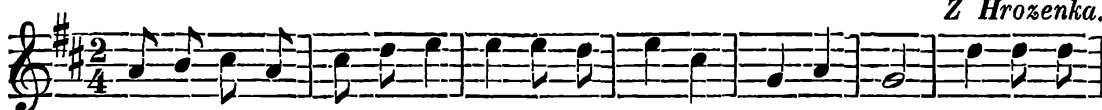
na-jdu.

Ješče ja raz kole vody zajdu
Až ja sobě počesení najdu.

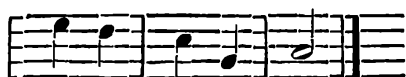
Ja sem byla u svojeji mačičky,
Sadžila sem červene hřebičky.

Jak ho potkam, dam mu pozdravení: Jak rozkvitnu, udželam voničku,
Kaj si bylo, moje počesení? Tu pro tebe, prošvarny Janičku.

Z Hrozenka.

Pod kostelom la-li-ja, aj pod ko-stelom la-li-ja, aj tr-ha-

ua ju má mi-uá.

Pod kostelem lalija, :/ Kedz ju ona trhaua, Podz ty,šohaj, podz tysem,
Trhaua ju má miuá. Na miuého vouaua: Uvijem ci perko z něj.

542. Dar trhový.

(Náp. 482.) Zp. I. 127. Od Klinkovic z Polanky.

V Ratibořu novy kram,
Co ti dzěvče kupié mám?

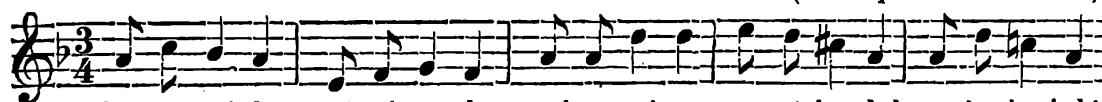
Kup mi radši střevíce,
Půjdzem spolem k muzice.

Někupuj mi ořechů,
Nědzělaj mi posměchu.

Kup mi radši pentličky,
Co si svažem ručičky.

543. Nevrácení daru.

Z Černotina. (Sr. náp. č. 417 a 126).

Vrať mi mi-lá, vrať mi ten dar, co jsem ti na památku dal, vrať mi mi-lá,

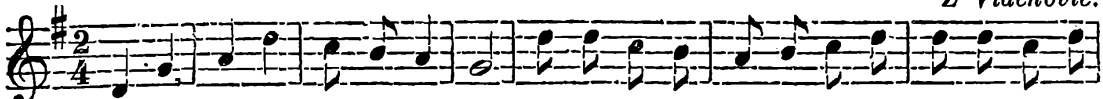

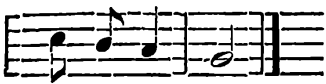
prstýnek, je v něm zlatý kamýnek.

Vrať mi, milá, vrať mi ten dar,
Co jsem ti na památku dal!
Vrať mi milá prstýnek,
Je v něm zlatý kamýnek.

Než bych ti ho, synku, dala,
Radši bych ho roztřískala,
Vhodila do Dunaje
Tam ho žádný nenajde.

544. Dovolávání se.

Z Vlachovic.

Vrať sa šohaj, vrať sa ke mně, vrať sa šohaj, vrať sa ke mně, potěš smutné

 srdce ve mně.

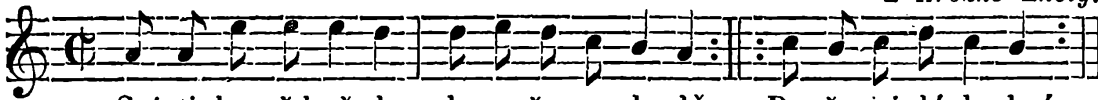
Vrať sa šohaj, vrať sa ke mně,
 Potěš smutné srdce ve mně.

Od slobody od panenskej,
 Od vůličky materinskej.

Vrať sa šohaj vrať od vody,
 Vrať mně klúče od slobody.

Má maměnka dost dobrá je,
 A ona mně pro tě laje.

Jiné čtení.

Z Hrozně Lhoty.

Sví-ti-la mě hvězda od ve-če-ra do dňa, Bo-že mi-lý do-brý,

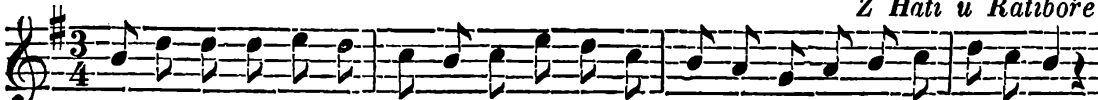
 Bože mi-lý dobrý, co to vy-znamená?

Svítila mně hvězda
 Od večera do dňa;
 Bože milý dobrý,
 Co to vyznamená?

A to vyznamená
 Sněhy lebo deště,
 Přindi k nám šohajku
 Zítřka večer ješče.

Přindi k nám, přindi k nám
 A lebo mně odkaž,
 Lebo mé srdénko
 Po daremně netrap.

545. Věnec darovaný.

Z Hati u Ratiboře.

Vstavaj-cě pani-ci a šmarujcě bi-če po-jedzěme rano do le-sa.

 Na-ru-beme růždža drobneho, uhradzi-me zahrad-ku z něho.

Vstavajcě panici a šmarujcě biče,
 Pojedzěme rano do lesa.
 Narubeme růždža drobneho:/
 Uhradzime zahradku z něho.

Uhryze ji líčko jako pes,
 Po tym se ji šelma zapře přeč,
 Po tym se ji šelma něvezme.

O poznač to poznač šelmu takoveho
 Co se un dzěvuchy něvaži.
 Odbere ji cnotu i její ochotu
 Falešně se ku ni položi.

Něbojí se šelma ani pana Boha,
 Člověka ve svěcě žadneho.
 Oh dy se něbojíš žadneho,
 Boj se aby Boha sameho,
 Navrać panně cnotu, co's ji vzal.

Bo u panny cnota jako kula zlata, Ale se's ho bala rozhněvač,
 Třa ji nad dyamant šanovač; Volila's mu věnek darovač,
 U pacholka viara jako u psa para, Na koho maš teraz nařikač?!
 Nětřa ci ho bylo nocovač.

546. Ž á d o s t.

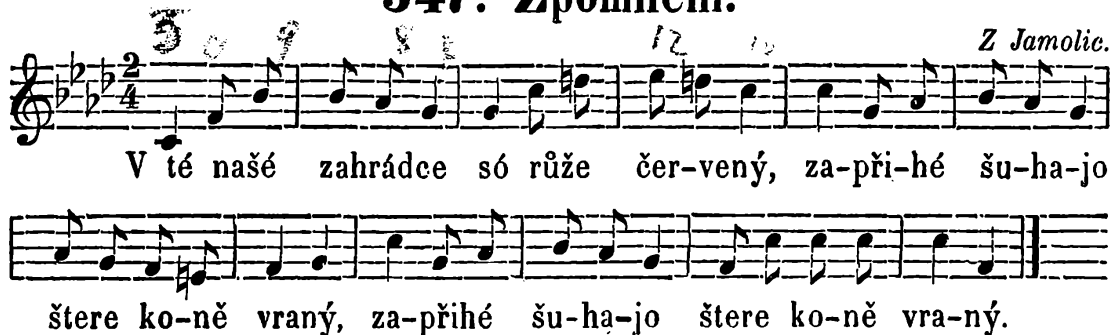
V Šaraticích jeden dům,
 Majó tam děvče, Bože můj!

Tatíčkoví, maměnce,
 Naposlady té panence.

Dyby mně je chtěli dat,
 Uměl bych za ně děkovat.

Vím, že mně ho nedajó,
 Oni se na mě hněvajó.

547. Zpomnění.

V té naší zahrádce
 Só růže červený,
 Zapřihé šohajo
 Štere koně vraný.

Bela nepoznala,
 Ani neviděla,
 Bela bech, synečko,
 Dobře odělala.

Zpomeneš, zaplačeš,
 Na mó lásko věrnó
 Až já bodo ležet
 Pod tó zemjó černó.

Šohajek zapřihá,
 Pořád se vobratí:
 Podé mně má milá
 Biča a voprati.

Zpomeneš, zaplačeš
 Na mó věrnó lásko,
 Až já bodo nosit
 Paláš na řetázko.

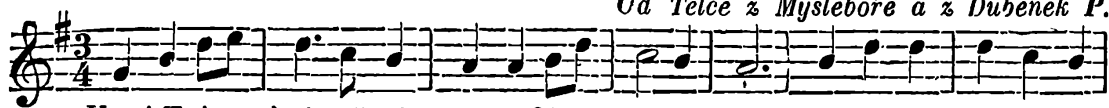
Pod tó zemjó černó,
 Pod tó néčerněši,
 Zpomeneš, zaplačeš
 Moja němiléši.

Jak mo podávala
 Žalostně splakala:
 Kyž sem ti šuhajo,
 Bela nepoznala.

Paláš na řetázko,
 Premované klobók,
 Nemožu na tebe,
 Synku, zapomenót.

Už sem zapomněla
 Na červenó růžo,
 Na tebe šuhajo
 Zapomnět nemůžo.

548. P o h ř e b.

Od Telče z Mysleboře a z Dubenek P.

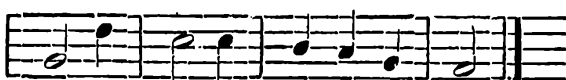
V tej Telec-kej vě-ži tam můj mi-lej le-ží; le-ží tam, tu-ze stů-

ně, za-vi-tej v roz-ma-rý-ně.

V tej Te-lec-kej vě-ži tam můj mi-lej le-ží; le-ží tam, tu-ze stů-

ně, za-vi-tej v rozma-rý-ně.

V tej Teleckej věži
Tam můj milej leží;
Leží tam, tuze stůně,
Zavítej v rozmarýně.

Truhlu jaborovou
Pěkně malovanou,
Maloval je ji malíř,
Je rovna jako talíř.

Modli se: zdrávas, zdrá-
vas. ²⁾

Vyrost mně kvíteček
Zamodralý všecek
Všeliky barevnosti,
Měla jsem na něm dosti.

Hned jak se rozstonal
Hned sobě vyžádal:
Ach Bože vem mě k sobě
Do nebeského ráje.

Ty pudeš po straně,
Poneseš věnec mně;
Pan pater pude za mnou,
Bude říkat nademnou.

Já jsem ho utrhla,
K němu jsem voněla;
Umrličinou vonělo,
Mé srdce omdlelo.

Umřešli pak předce,
Budu plakat hořce.
Dám já ti pohřeb strojit
Na všechny zvony zvonit. ¹⁾

Mládenci pod věnci,
Dvě panny se svící;
Až pudeš, říkej na hlas;

²⁾ Aj si mě položíš,
Jak si mě obložíš?
Oblož mě zlatejm kvítí,
Ať na mě slunce nesvítlí.

¹⁾ Dám ti hrana zvonit
A zlatej kříž ulít.

Na tu tvou modrou truhlu,
Až tě povevou k hrobu.

Od Opavy.

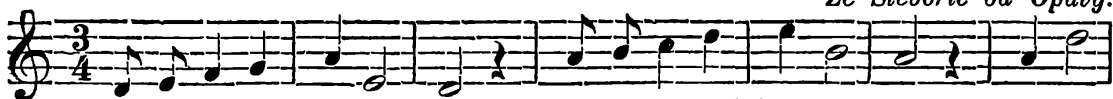
Ty Bobrovsky kosteličku
Stojiš na pěkným travníčku.

Všecky panny jdu po parach
Ta moja leži na marach.

Kvecě z něho růža bila,
Umřela mne moja mila.

A dyž leži co mam dělać?
Musím ju smutny pochovać.

549. Děva jak ryba.

Ze Štěbořic od Opavy.

V tej u-herskej Ska-li-ci v tej uherskej Ska-li-ci, oj pi-

ju tam pi-ju tře my-na-reč-ko-ve, ma-jú ví-no v skleni-ci.

V tej uherskej Skalici:/	Věnečka mi někupuj,	Mezi rajtarama,
Oj piju tam piju	Sama se ho uvěju.	Dy pojedzě z revije.
Tře mynarečkove,	Kup mi ty hedbavu	A juž sem byl v Moravě
Maju vino v sklenici.	Na bilu šatečku,	V Holomucu v Opavě;
Jeden dzěvče napaja,	Sama se ju vyšiju,	Ešče sem něvidzěl
A ten druhý namluva,	Vyšila mu šatečku	Takovej dzěvuchy
A ten třeci ju vzal	Na daleku cestečku,	Tak ta moja mila je.
Za pravu ručičku,	Aby se s ni češil	Ona v tanečku chodzi
Zlaty prstenek ji dal.	A ji v srdci nosil,	Jak ta rybka po lodzi,
A vzal un ju za obě	Že tež měl frajerečku.	Ma červene lička
A ved se ju mezi kram:	Uvila mu voničku	A černe očička,
A včil mi ty poviz,	Z tej bilej konvalije,	Ta dzěvucha se hodzi.
Moja najmilejši,	Aby ho poznala	
Co ja tobě kupic mam.		

550. Zimolencový věnec.

(Náp. 409, 535, 536.)

Od Břeclavy.

V tem Markovém dvorku	Ale ta růžička	Nepytaj, nepytaj,
Dvě růžičky stojí,	Pomali odkvítá,	Naši mnia nedajú,
Ja Bože, Přebože,	Už sa mojej miuej	Po velkej fiauce
Ty mně pěkně voňá.	Srdečko rozpuká.	Ve věnci hledajú.
Jdite ich mamičko,	Na tej našej střeše	Nechcu já šohajku
Jdite ich utrhnút.	Houubička nese,	Tvej fiauky věnca,
Nechaj ich dcero má,	Tak ona hrkotá,	Šak si já uviju
Nechaj ich odkvítnúť.	Děvečku ven pyťá!	Z teho zimolenca.

551. Nářek na rodiče.

V tom Ra-čickým zámku }
Měl jsem já ga-lán-ku, { dyž je-dna ho-di-na by-la, teprv mně

vypro-vo-di-la.

V tom Račickým zámku
Měl jsem já galánku,
Dyž jedna hodina byla,
Teprv mě vyprovodila.

Vyprovodila mě
Až k té myslivárně,

Až k tomu hustému boří;
Mé srdce k ní láskó hoří.

Ach Bože, můj Bože!
Snad to byt nemože,
Bych tě má Terezko dostal;
Na věky bych v smutku ostal.

Ach vy rodičovi,
Co ste vy takoví,

Že nás spolu rozvádíte,
Snad se pomsty nebojíte?

552. Pýcha předchází pád.

Od Jihlavy.

V tomto ze-le-ným há-jič-ku, čekal jsem každý deň, čekal jsem
každý deň na hol-čič-ku.

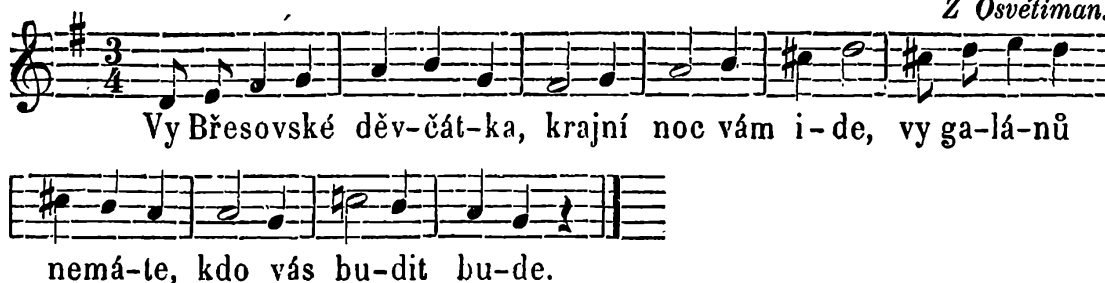
V tomto zeleným hájičku Chtěl jsem ji jen navštívit,
Čekal jsem každý deň na holčičku. Nechtěla mě více ani znáti.

Darmo bylo mé čekání, Hořké bylo mé vzdychání,
Neb za ni jezdili z města páni. Když jsem je vidíval jezdit za ní.

Však jest nyní všemu konec,
Proto že pozbyla cnostný věnec.

553. Buditel kohout.

Z Osvětiman.

Vy Břesovské děv-čát-ka, krajní noc vám i-de, vy ga-lá-nů
nemá-te, kdo vás bu-dit bu-de.

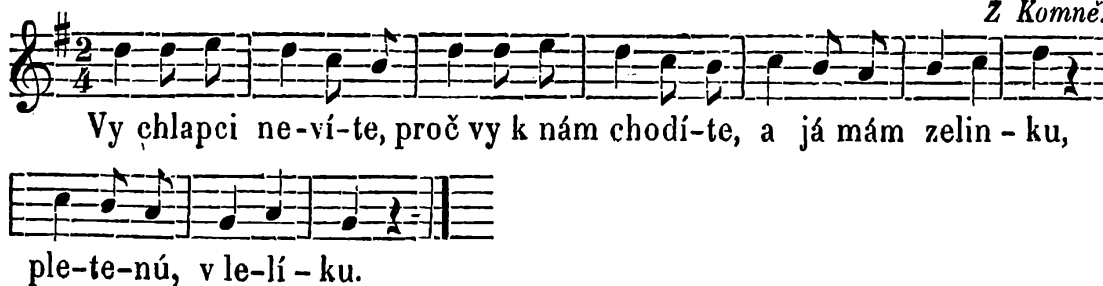
Vy Břesovské děvčátka, Obudí nás obudí
Krajní noc vám ide,¹⁾ Kohútek jařabý,
Vy galánů nemáte, On vesele zazpívá,
Kdo vás budit bude? Dyž poletí z hřady.

Kohútek z hřady letí,
Vesele si zpívá:
Stávej milenko hoře,
Už se rozednívá.

1) Krajní noc, ohlední, žebrácká.

554. Laskavec.

Z Komně.

Vy chlapi ne-ví-te, proč vy k nám chodí-te, a já mám zelin-ku,
ple-te-nú, v le-lí-ku.

Vy chlapci nevíte, Vy chlapci nevíte, U každých rukávec,
Proč vy k nám chodíte. Proč za mnú chodíte. U každé kordulky,
A já mám zelinku A já mám laskavec Abyste chodili
Pletenú v lelíku.¹⁾ U každých rukávec. Za mnú do komůrky.

1) A já mám zelinky
V kabátě zašité.

555. Lhostejný.

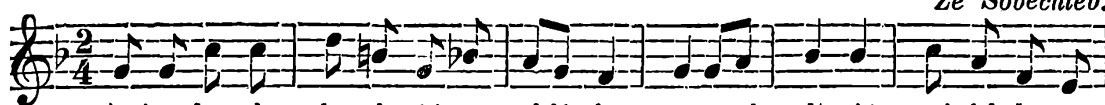
Čel. II. 24. Erb. II. 154. Zp. I. 187. II. 82.

Vyletěla holuběnka ze skály, Dyby byly modré oči nespaly,
Probudila modré oči ze spaní. Byly by tu holuběнку dostaly. *

To nebyla holuběnka, to byl pták,
Dyž mě nechceš má panenko, nechej tak.

Ze Soběchleb.

lá byt mu-sím.

A já dycky do dvéří pohlídám;
Nezdali já milýho uhlídám.
Ach uhlídám, uslyším,
Své srdečko potěším,
Veselá byt musím.

Ach můj milé štepované pásku,
Ztratila sem od milýho lásku.
Kdo jí našel nech ju dá,
Ať se láska nemrhá,
Syneček se hněvá.

Už můj milé už do dvéří kráčí,
Ach což je on neveselý jaksí!
Proč tak smuten, nevesel?
Hlavičku dolů svěsil,
Syneček můj milé.

Ach můj milé štepované všecek,
Vypověděl mně milé syneček.
Vypověděl mně milé,
Připověděl zas jiné
Syneček rozmilé.

Jiné čtení.

p. C. L.

O což to tam buří
Po te dubině?

Prošvarny Janiček
Koničky ženě.

O ženě jich ženě,
Oni zerzaju;

Poviz mi děvečko
Buděšli moju?

O budu ja tvoju,
Eno mne nězradz,
Kupim ti šatečku
Eno ju něztrać.

Bo moja šatečka
Draho vyšita,
Služila sem na ňu
Blizko tři leta.

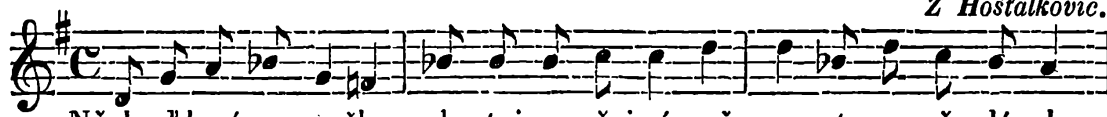
Ach choć ja ju ztracim
Něvelka škoda,
Dam ci tolareček,
Zas budžě nova.

Z Uhřic.

vo-bá vy - dr-ží - me.

Z Hoštalkovic.

Vo - bá vydr-ží-me.

Nechoď k nám synečku
Do té naše síně,
Pro tu našu lásku
Vobá vydržíme.

Měl bych ja vydržet
A tebe nedostat,

Volím ja jít domů
A ráno skoro vstat.
A ráno skoro vstat,
Koničky pucovat,
Aby se svítily
Jak pojedu orat.

Já pojedu orat
Na Žarorské pole;
Přindi se podívat
Potěšení moje.

556. Oklamaná.

Čel. I. 23. Erb. II. 13. Ze Zvolenovic u Telče.

Vy-le-těl holoubek ze zla-ta, le-těl až k Novákům na vra-ta.

Vyletěl holoubek ze zlata,
Letěl až k Novákům na vrata,

My sme ho počali chytati,
Zlaté péřičko trhati.

Vyšla panimama: Nechte ho,
A to je synečka našeho.

Byla je stežička šlapaná,
Šla po ní panenka, plakala.

Šel za ní syneček, vejskal si,
Dohonil panenku, stejskal si.

Co pak si, synečku stejskáte,
Snad vy mě v zármutku necháte? ¹⁾

1) Šak vy mně Marjánko neznáte.

A já vás Pepinku dobře znám,
Že vy máte přijít večír k nám.

Přidte k nám synečku v neděli,
Já vám dám věneček zelený.²⁾

Opršel, opršel, opadal,
Že mě můj syneček oklamal.³⁾

Syneček v neděli nepřišel,
Zelený věneček opršel.

3) Včil si vás Pepinku nevezmu,
Že ste vy podobný k nedvědu.

2) A dyž vy k nám večír přindete,
Zelený rozmarýn vezmete.

Nedvěd má noženky chlupatý,
Vy máte obyčej proklatý.

557. Okna snižená.

(Náp. 422.)

Ze Špiček od Hranic.

Vysoké jsú u súsedů okna,
Nejednúc ne dvakrát má hlavěnka
zmokla.

Namluvil ju súsedů pacholek,
Ona mu upekla nadívaný vdolek.

Vysoké jsú, už se ponížily,
Že už si mú milú chlapci namluvili.

Byl ten vdolek nadívaný hrubě,
Že on se rozsypal synečkovi v hubě.

558. Tři pérka.

(Náp. str. 380 posl.)

Od Klinkovic.

Vyšel na polečko,
Hledzěl na slunečko,
Vysokoli ono ešče,
Moja galanečko?

Položil ji druhe,
To bylo truchlive:
Zostavaj tu s panem Bohem
Me srdce rozmile.

Položil ji pírko
Na její ramenko:
Zostavaj tu s panem Bohem
Ma mila milenko.

Položil ji třeci,
Ešče truchlivější:
Zostavaj tu s panem Bohem
Moja najmilejší.

Z Osvětman.

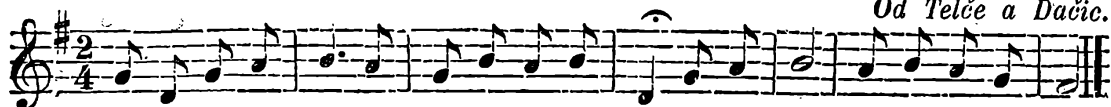
To Cvečkovo pér - ko } podej mu ho podej Vr-ta-lo-
Vi - sí přes ra - mén - ko

va dcer - ko.

To Cvečkovo pérko visí přes raménko. To Cvečkovo péří dolů vodú běží,
Podej mu ho podej Vrtalova dcerko. Zastav ho Aničko vyběhna ze dvěří.

559. D a r y.

Od Telče a Dačic.

Vyšla je Mar-ján-ka z rána pro vo-du, hejdum hej z rána pro vo-du.

Vyšla je Marjánka
Z rána pro vodu,
Hejdum hej z rána pro
vodu.

Prstýnek se počal
Mrazem pukati.
Milého synečka
V pantlech neznati.

Na zelenou sukni
Jsem jí daroval.
Překrásný synečku
Kdes ten šátek vzal?

Spatřila milého
S kordem na ledu.

Překrásný synečku,
Kdes ty pantle vzal?

Od panny Marjánky
Daru jsem dostal,

Co pak tak, synečku,
Co tak rousnatý?

Od panny Marjánky
Daru jsem dostal.

Hejdum hej daru jsem
dostal.

Ešče rousnatější
Než prsten zlatý.¹⁾

Překrásný synečku,
Co si za ně dal?

1) jinde začínají:
Rousnatý holouhek

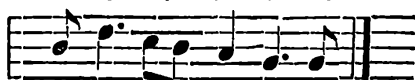
Na ledě stojí,
Ešče rousnatější atd.

560. Nepomysl.

Z Lidečka.

Vy-šly ry-by vy-šly z Mora-vy do Vi-sly; pověz mně dcerečko,

máš-i ty mia v mysli?

Vyšly ryby vyšly
Z Moravy do Visly;
Pověz mně dcerečko,
Máš-i ty mia v mysli?

Že bych si synečku,
Na tebe myslela!
Do našeho dvora
Teče voda dvojá,

V tom našem dvorečku
Kopec na kopečku,
A já tebe nechcu
Falešný synečku.

Byla bych já blázen
Dybych pověděla,

Nemysli synečku
Že já budu tvoja.

Jiné čtení.

p. V. ze Vsetína.

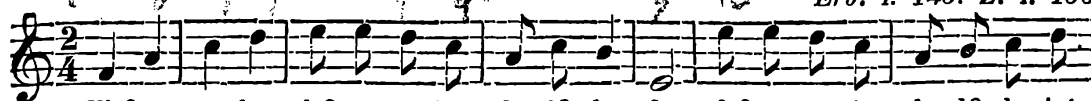
Vyšly rybky vyšly
Z Dunaje do Visly,
Není tu děvčiny
Podle mojí mysli.

Co sem se nachodil
Po tej tmavej noci,
Ešče sem neviděl
Dubovej nemoci.

Dubovej nemoci,
Hrabového sádla,
Už je má galánka
U černého dábla.

561. Loučení.

Erb. I. 146. Z. I. 136

Zhůru stežka, zhůru stežka, do-lů dru-há, zhůru stežka, do-lů druhá,

rozlučme se spolem mi - lá.

Zhůru stežka: dolů druhá,
Rozlučme se spolu milá!

Jaké naše rozlóčení,
Dyž sme spolu naučení! ¹⁾

Vrát mně milá co je mého,
Já ti vrátím, co je tvého.

Vrát mně milá prsténeček,
Já ti vrátím tvůj šáteček.

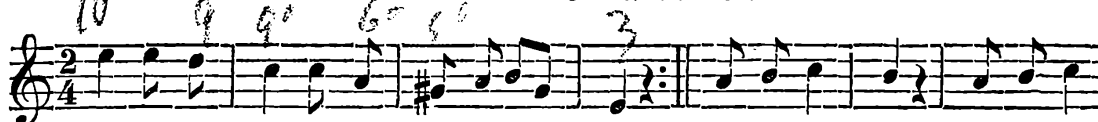
Prsténeček, zlaté očko,
S Pánem Bohem, má děvečko.

1) jiný dálejšek:

A dyž my se rozloučíme,
Dvě srdenka zarmoutíme.

Dvě srdenka, čtyry oči
Budou plakat ve dne v noci.

562. Rada nenásledovaná.

Dycky mně maměnka ří-ká-va - la, { a já pře - ci mám je v srd-
Abych si mláden-ců ne-vší-ma - la,

ci, dyž só ti mláden-ci hod-ní chlapci.

Dycky mně maměnka říkávala,
Abych si mládenců nevšímala.

A já předci mám je v srdci,

Dyž só ti mládenci hodní chlapci.

Šla sem včera zeleným trávníčkem,
Potkala sem se tam s mládenečkem

Bílých tváří, černých očí,

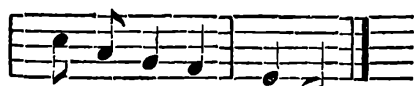
Div že srdečko mně nevyskočí.

563. Svědectví.

(Sr. náp. 460.) Od Ostravy.

Zabřeš - či pacholci na tom druhem konci, šen-kyrečka svědči,

že chodzicě v no-ci.

Zabřešči pacholci
Na tom druhem konci,
Šenkyrečka svědčí,
Že chodzicě v noci.

Šenkyrečko mila,
Kaj si nas vidžela?
Včera u suseda
Plna siň vas byla.

Šenkyrečko mila,
Jak to nědovedžěš,
Jak to nědovedžěš,
Utopena budžěš.

Což bych nědovedla
Dyž sem to vidžela,
Včera u suseda
Plna siň vas byla.

Škoda je mladžěže,
Že sem povědzěla!
Dyž sem mlada byla,
Tež sem tak dzělala.

Jak to povědzěla
K Dunaju běžela,
K Dunaju běžela,
Utopic se chcěla.

564. Zpomenutí.

Za-jel mi-lý za mo - ře, za-jel mi-lý za mo - ře,
pomož mu moc - ný Bo - že.

Zajel milý za moře, Dybych měla poslička, Psaníčko bych napsala,
Pomož mu mocný Bože. Dost malého ptáčka, A milému poslala.

565. Touha pro ztrátu mladosti.

Zp. I. 69. Ž. P. p. 231.

Za-hu - ča-ly ho-ry, za-hu-ča-ly le-sy, kam ste sa po-dě-ly
mo-je mladé ča-sy, mo-je mla - dé ča - sy.

Zahučaly hory,
Zahučaly lesy,
Kam ste sa poděly,
Moje mladé časy!

Moje mladé časy
Neužily krásy,
Moje mladé leta
Neužily světa.

Mladost moja mladost,
Vyšlas mi na márnost,

Vyšlas mi na márnost,
Pro moju nedbalost.

Mladost moja mladost,
Jak sem ta strávila!

Jak bych byla kameň
Do vody vhodila!

Ten kameň ve vodě
Přece se obrátí,

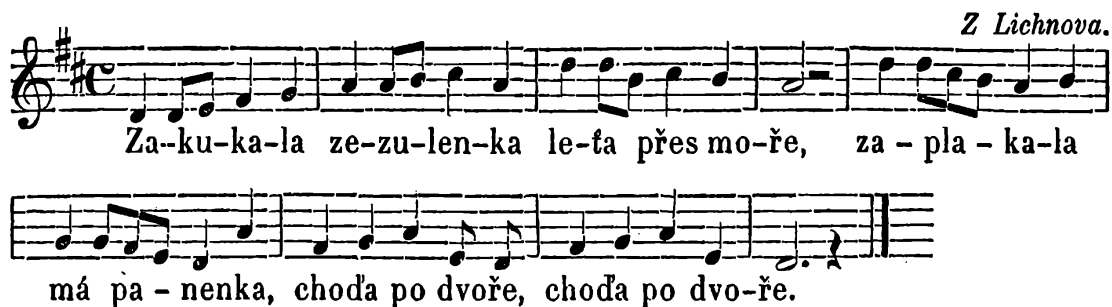
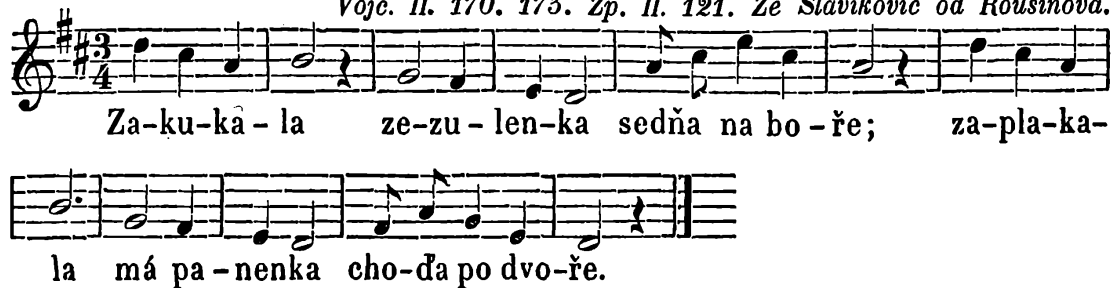
Ale moja mladost
Nikdá sa nevrátí.

Ach Bože, můj Bože,
Co sa semnú vodí,
Že mia každý člověk
Zdaleka uhodí!

Rozlúčils mia Bože
Se šuhajem švárným,
Rozluč už mia taky
S tímto světem márným.

566. Možnost.

Vojc. II. 170. 173. Zp. II. 121. Ze Slavikovic od Rousinova.

Zakukala zezulenka	Až zezulka na vánoce	Pán Bůh mocné, pán Bůh
Sedňa na boře,	Třikrát zakuká.	dobré,
Zaplakala má panenka	Jak pak bych já neplakala,	On to může dat,
Chođa po dvoře.	Šak nebudu tvá,	Že zezulka na vánoce
		Může zakukat.
Ja co plačeš a naříkáš,	Dyť zezulka na vánoce	
Dyť ty budeš má,	Nikdá nekuká.	

567. Báha a zavržení.

(Náp. 347 b.)

(Olesk. 42.) Z Březové.

Zamiloval som si	Dával som im ovce,	Dával som i šaty,
Černooké dzěvče,	Maly zlaté zvonce,	Strjebro aj dukáty.
Ale mi ho nechcú dať.	Ešče mi ho nechcú dať;	Ešče mi ho nechcú dať;
Ale mi ho dajú	Ale mi ho dajú	Ale mi ho dajú,
Len mia prevadzajú,	Len mia prevadzajú,	Len mia prevadzajú,
Netreba mi vzdorovať.	Netreba mi vzdorovať.	Netreba mi vzdorovať.
Dával som im voly	Dával som im koně,	A včil sa tak stalo,
Čo orali v poli,	Čo byli na vojně,	Djevča sa prespalo,
Ešče mi ho nechcú dať;	Ešče mi ho nechcú dať;	A už mi ho dávajú;
Ale mi ho dajú	Ale mi ho dajú,	Ale im ho něhcem,
Len mia prevadzajú,	Len mi prevadzajú,	Obrátim sa kdě chcem,
Netreba mi vzdorovať.	Netreba mi vzdorovať.	Nech si ho len chovajú.

568. Svítidlo.

(Náp. 261.)

Zamrku šohaj
Mezi dolinama,

Svítí mu děvča
Dvěma světídlama.

Nesviť mně děvča
Dvěma světídlama,

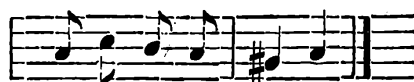
Sak mně posvítí
Měsíček s hvězdama.

569. Otevření slovečkem.

Ze Vsatska.

Za-mykaj maměnko, za-mykaj ku-chy-ňu, aj máš hez-ku dceru,

u-kra-deme ti ju.

Zamykaj maměnko,
Zamykaj kuchyňu,
Aj máš hezkú dceru,
Ukrademe ti ju.

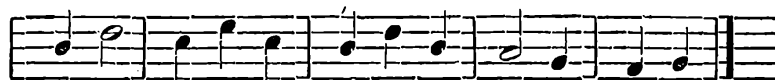
Šak jsem zamykala
Z ocele zámečkem,
Přišel tam syneček,
Otevřel slovečkem.

570. Vrácené dary.

Z Moravičan.

Za na-še ho-mne pse šče-ka-jí, vendi tam Andul-ko, co tam

ma-jí, vendi tam Andul-ko co tam ma-jí.

Za naše homne pse ščekají, Vrať mně Andulko bílé šátek,
Vendi tam Andulko, co tam mají. Šak jož naša láska jde nazpátek.

Andulka vešla s kamarádkó, Te mně Janičko můj červené,
Stál on tam Janíček za zahrádkó. A dež te nebodeš, bode jiné.

571. Nestydění-se.

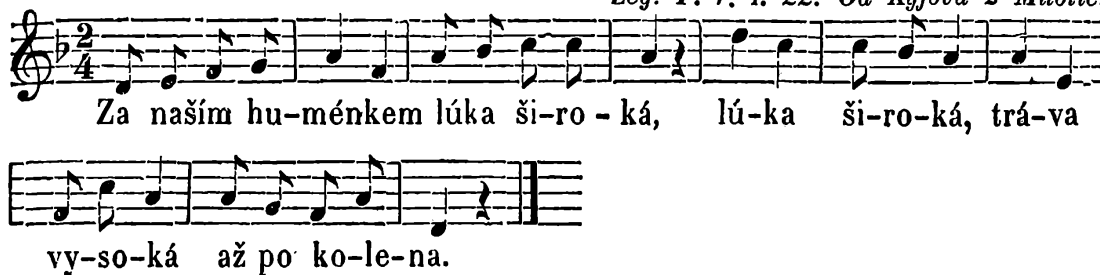
(Náp. č. 212 c.)

Za našima humny
Za našum stodolum
Kvitně kvítkem rež;
Ach poviz mi
Prošvarna dzěvucho,
Jestli mě ty chceš?

Ja bych cě baj chcěla, A což bych ja se
Prošvarny šuhajku, Prošvarna dzěvucho
Ale že šidziš; Za cěbe stydzěl?
Bo dy ty idzěš A dy ja sem už
Kole našich oken U tvojej macičky
Za mne se stydziš. Kelko razy byl.

572. Mladý a starý.

Žeg. P. r. I. 22. Od Kyjova z Milotic.

Za naším huménkem lúka široká, Není mně mamulko, není mne k vůli,
Lúka široká, tráva vysoká Není mne k vůli, všecko mia bolí,
Až po kolena. Všecko mia bolí.

Po ní sa prochází panna rozená, Pověz mně mamulko pověz ešče ráz,
Panna rozená, pěkná červená, Pověz ešče ráz, kemu mia chováš
Jako malena. A kemu mia dáš?

Pověz mně mamulko pověz první ráz, Chovám ta dceruško, chovám starému,
Pověz první ráz, kemu mia chováš, Chovám starému, dám ta mladému,
A kemu mia dáš. Dám ta mladému.

Chovám ta dceruško, chovám mla- To je mně mamulko, to je mně k
dému, vůli,
Chovám mladému, dám ta starému, To je mně k vůli, nic mia nebolí,
Dám ta starému. Nic mia nebolí.

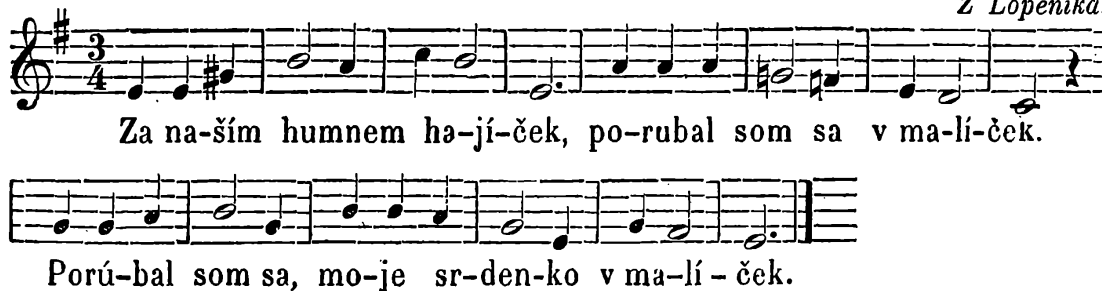
573. Příčina.

(Náp. 535 b.)

Za našim humenkem na luce Něprijdu děvucho až jutro.
Pasla tam děvucha kačice, Prošvarny synečku, čemu to?
A volala jich těž, těž, těž, Prošvarna děvucho to temu,
Prošvarny synečku přijdže zas. Žes dala hubičky jinšemu.

574. Malíček.

Z Lopenika.

Za naším humnem hajíček, Porúbal som sa moje srdenko v
Porúbal som sa v malíček. malíček.¹⁾

1) Tak sloha každá opětuje se.

Porúbal som sa, bolí mia,
Prijde má milá, zhojí mia.

Keď mi ho milá vázala,
Žalostne nad ním plakala.

Neplač má milá žalostne,
Šak mi malíček zarostne.

Ej narostne on narostne,
Jako travěnka na mosce.²⁾

Jak něnarosce, zahojí,
Šak mia malíček něbolí.

2) Až na něm tráva narosce...

575. J a b l k o.

Erb. I. 112. Od Brodu.

Za na-ši-mi humny za na-ši-mi humny pěkná ro-vi-neč-ka

pěkná ro-vi-neč-ka.

Za našimi humny
Pěkná rovinečka,
A na tej rovince
Pěkná zahradečka.

A v tej zahradečce
Stojí jablonečka.

A na tej jabloni
Červené jabučka.

Červené jabučko
Po zemi sa kúlá,

Moje potěšení
Po světě sa túlá.

Červené jabučko,
Nekulaj sa tolej,
Moje potěšení
Netulaj sa tolej.

Z Bořetic.

Červe-né ja-bličko }
Po ze-mi se kú-lá, } Moja nejmi-lej-ší po světě se tú-lá.

Červené jabličko
Po zemi se kúlá,
Moja nejmilejší
Po světě se túlá.

Červené jabličko
Po zemi se nekúlej,

Moja nejmilejší
Po světě se netúlej.

Červené vínečko
Ve sklenici skáče,

Moja nejmilejší
V světě za mnú pláče.

Červené vínečko
V sklenence neskač,
Moja nejmilejší
V světě za mnú neplač.

Od Hustopeče.

Sviť mě-síč-ku vy-so-ko, až já po-van-dru-ju, a-by mi-lá

vi-dě-la, ke-ró cestó půdu.

Sviť měsíčku vysoko,
Až já povandruju,

Aby milá viděla
Keró cestó půdu.

Půduli tó vrchnější,
Anebo spodnější,

Bude plakat, naříkat Nemohlo se dokólet S pánem Bohem tu bévé
 Moja němíleší. K mé milé na lůžko. Moja milá panno.
 Kólelo se kólelo A dyž se dokólelo,
 Červené jabličko, Odpověď jí dalo:

Ze-le-ná se ze-le-ná stromeček fiko-vý; jak pak se má ze-le-nat

ja vršek u-lo-me-ný?

Zelená se zelená	Kólelo se kólelo	Kólely se kólely,
Stromeček fíkový;	Červený jabličko;	Kólely se obě,
Jak pak se má zelenat	Nemohlo se dokulet	Nemohly se dokulet
Vršek ulomený? ¹⁾	K mé milé na lůžko.	Má panenka k tobě. ²⁾

1) Zelenaj se zelenaj
 Jatelinko v lesí.
 Jak se ja mam zelenat

a) Dy ja němam rosy?
 b) Dy sem na pokosí.
 2) Kulelo se kulelo

Ešče červenější,
 Němohlo se dokulet
 K mojej najmílejší.

Z Karlovic.

Kulalo se kulalo	Kulaly se kulaly	Kulaly sa, kulaly
Červené jabličko,	Kulaly sa obě,	S vršku do doliny,
Komu ty sa dostaneš	Komu bych sa dostala	Komu bych sa dostala?
Moja galanečko?	Leda synku tobě.	Tobě synečku milý.

Z Uhřic.

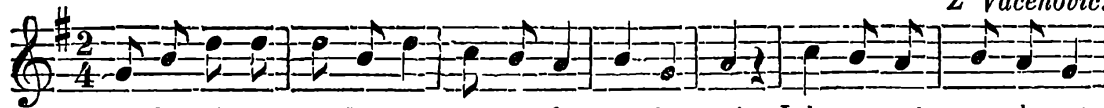
Červené jabličko
 Po zemi se točí,
 Otevři mně milá
 Mášli černé oči.

Já ti nevotevřu,
 Černých očí nemám,
 Pro tebe synečku
 Malovat se nedám.

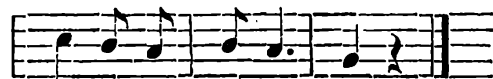
A tebe synečku
 V Brně malovali,
 Na tvé bledé líce
 Drahé barvy dali.

Podobná.

Z Vacenovic.

Ze-lenaj sa ze-le-naj tra-věnko ze-le-ná! Jak sa mám ze-lenat

dyž nemá koře - na.

Zelenaj sa, zelenaj
 Travěnko zelená!
 Jak sa mám zelenat,
 Dyž nemá kořena. ¹⁾

1) Červenaj sa, červenaj
 Růžičko červená,
 Jak sa mám červenat
 Dyž nemá kořena.

Zelenaj sa, zelenaj
 Zelený rozmarýn,
 Budeš sa zelenat
 Enom do nových vín.

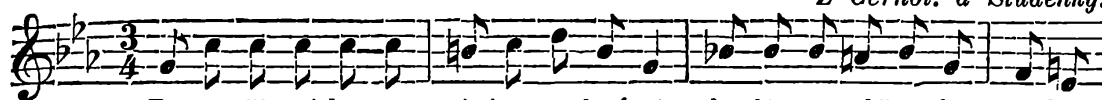
Zelenaj sa zelenaj
 Zelený krušpánku,

Budeš sa zelenat
 Enom do fašánku.

Zelenaj sa zelenaj
 Chrástku rozsochatý!
 Jak sa mám zelenat
 Dyž su podeťatý.

576. Nářek.

Z Černot. a Studenky.

Za na-ší-mi humny vi-ka prokví-tá, chodí tam děvečka, so-bě

na-ří-ká, cho-dí po dvoře na-ří-ká so-bě na u-řed-ní-ka.

Za našimi humny vika prokvítá,
Chodí tam děvečka, sobě naříká.
Chodí po dvoře, naříká sobě na úředníka.

Já tobě, děvečko, pomoc nemožu,
Tobě mládenečka nutit nemožu,
Dybych ho nutil, on by se rmútil, vzal by na vojnu.

Šla do zahrady, listí hrabala,
Našla tam zelinku, nad ňú plakala:
Bože jediný, kde je můj milý? pojel do Brna. ¹⁾

1) Z Černot. přídavek:

Enom ty děvečko pána Boha pros,
Dostaneš synečka, co má peněz dost,
Dostaneš synka, co stříbrem břínká,
ale ne letos.

Jiný dálejšek:

(p. C. L.)

Ach pojed' Janičku, pojed' do Brna,
Zkazuje pro tebe sama kralovna,
Že ti da šaty, klobuček zlatý, vraneho
koňa.

Jiné čtení a pěni.

Od Vranova ze Sv. Kateřiny.

A to na-še voký-nečko je plné ra-to-le-stí, má mi-lá je

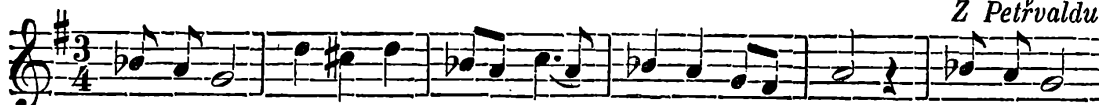
u-plaka-ná, ach je pl - ná ža - lo - sti.

A to naše vokýnečko
Je plné ratolestí,
Má milá je uplakaná,
Ach je plná žalosti.

Meč, má milá nenaříké,
Ty potěšena budeš,
Až ti přijde tvůj syneček,
Ach ty mu požaluješ.

577. Podání ruky.

Z Petřvaldu.

Za na-ši - ma okny ze - le - na tra-vič - ka, pře-lecě-

la přes ňu ta dzi-vo - ka husič-ka.

Za našima okny
Zelena travička,
Přelecěla přes ňu
Dzivoka husička.

Lecěla lecěla
Z Uher do Moravy;
Poviz mi dzěvečko,
Kaj jsu tu vinohrady?

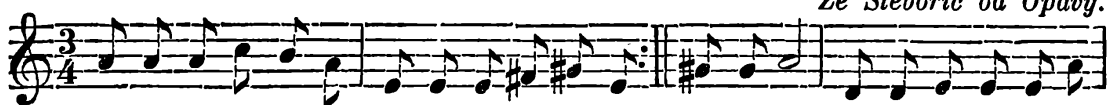
Ja bych ci podala
Synečku baj obě,
Dy bych ja vědzěla,
Že ty mne vezmeš sobě.

Lecěla lecěla,
Něvim kady padla;
Poviz mi dzěvečko
Kaj jsu tu Napajadla?

Přelecěly husky
Přes Petřvalské lučky,
Podaj mi ma mila
Tej svoje pravěj ručky.

578. Nerovný.

Ze Štěbořic od Opavy.

Za našum stodolum, za našum pivnicum, }
Sedzi tam Janiček, ma v rukach šklenicu, } na-paja, prošvarnu dzěvuchu

namlu-va.

Za našum stodolum
Za našum pivnicum,
Sedzi tam Janiček,
Ma v rukach šklenicu,
Napaja,
Prošvarnu dzěvuchu na-
mluva.

Běžela
Z dalekej krajiny vitala.
Vitam cě Janičku
Z dalekej krajiny,
Něbudzeš ty mici
Z moji dcerky ženy,
Chudobnys,
Pro moju dcerušku ně-
rovnys.

Šak ja tež něvidzim
Stříbra zlata na ni;
Rovně je,
Takova dzěvucha jak jine.

Ta její macička
Dy se dovědzěla,
Hnědky Janičkovi
Naproci běžela;

Džěkuju macičko
Za vaše vitani:

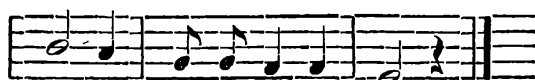
Ona na lůžčku
A on na stolečku,
Ona mu jablečko
A on ji hrušečku,
Přaje mu
Vyšiva šatečku, daje mu.

579. Překvapení smutné.

Od Příbora.

Za Ostra-vu v malo-va-nej tej kame-ni-ci, tan-cova-ly štyry

pan-ny, šty-ře pani-ci.

Za Ostravu v malovanej Tancovaly štyry panny Jeněm jedna ta panenka
Tej kamenici Štyře panici. Nětancovala

Kera sveho kochanečka Na vojně měla.	Otevřtě mu, tatuličku, Široko dveři,	A na ten stůl, tatuličku, Obrus tažený.
Děť tato, tatuličku, Za ten nový dvůr,	Ať un sobě nĕpomatle To zlate peři.	Na ten obrus, tatuličku, Taliř točeny,
A jesli z tej vojny jedě Ten kochanek můj? ¹⁾	Posteltě mu tatuličku, Bile peřiny,	Na ten taliř tatuličku, Kaplun pečeny.
Ach nejedě, ach nejedě, Ale se něse,	Ať un sobě nĕpomatle Šaty stříbrny.	Sedni dale, můj ko- chanku,
Od stříbra a i od zlata Cely se třese. ²⁾	Postavtě mu, tatuličku, Pod nohy ³⁾ stolek,	Pokravaj sobě, A esli ty nĕmaš noža, Pojčam ja tobě.
Otevřtě mu, tatuličku, Široko vrata,	Ať un sobě nĕpomatle Zlatych podkovek.	O ja se tě, ma panenko Noža nĕprosim,
Ať un sobě nĕpomatle Stříbra i zlata.	Postavtě mu, tatuličku, Ten stůl červený,	Ani tebe ma panenko V srdci nĕnosim. ⁴⁾

1) O pozdřičiž ma macičko
Š vysokej věže,
Ežli ten můj milý
Z vojny nĕjedzě?

2) Jedzě, jedzěma mamičko,
Koniček řehť,
A od stříbra od zlata
Cely se mĕhta.

3) Ten nový —

4) Oj vidzim ja ma dzěvucho
Vidzim po tobě,
Oj že mi ty lepši přaješ
Nežli ja tobě.

580. Neodstrašený.

(Náp. 194.)

Zapalejte sa zelené višně od slunka!
Ja nezavíraj, má roztomilá, okenka!

Okenko zavřeš a dvěře zatkneš, proto nic,
Budu chodívat, má roztomilá, stokrát víc.

581. Tajná tesknost.

Ze Suché Lozy.

Zašeu mně šoha-jek da-le-ko za ho-ry, jak mně tam osta-ne,
Bo-že mi-uý dobrý.

Zašeu mně šohajek
Daleko za hory,
Jak mně tam ōstane
Bože miuý dobrý!

Za hory za hory!
Nad záhory jasno,
Je-i tě šuhajku,
Je-i tě tam teskno?

Je-i tě tam teskno,
Mňa je tady dvakrát,
Ale nedám toho
Ani na sobě znat.

582. V z d á l e n ý.

(Náp. 299.)

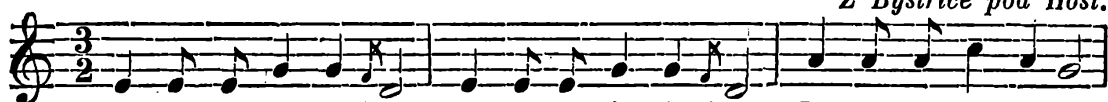
Z Litenčic.

Zatmělo se mně slunečko.
Kdo mě potěší, můj nejmilejší,
Mý zarmócený srdýčko?

Zatmělo se mně ze všech stran.
Že mně šohajek můj nejmilejší
Odešel nevím kam.

Letěly tady labutě;
Překerak se máš, můj nejmilejší,
Překerak se máš na světě?

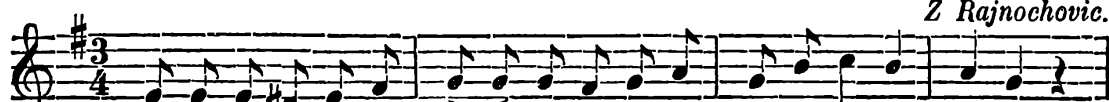
583. Vršek ulomený.

Z Bystřice pod Host.

Za-toč se syneč-ku na vraném konič-ku! Já se ne-za-točím,
až mi dáš voničku.

Zatoč se synečku
Na vraném koničku!
Já se nezatočím,
Až mi dáš voničku.

Voničku mu dala,
Vršek ulámala,
Možeš dobře vědět
Že je láska malá.

Vy-jel do pole, stře-lil z pisto-le do té na-ší brá-ny,
a-by u-sly-še-la je-ho najmi-lej-ší jak mu pěkně hrá-li.

Vyjel do pole, střelil z A jak uslyšela, hlasem Voničku mu dala,:/
pistole zavolala: Vršek utrhal,
Do té naší brány, Pod sem můj synečku, Možeš synku vědět :/
Aby uslyšela jeho naj- Aby tady bylo na tisíce Že je láska malá.
milejší, lidu,
Jak mu pěkně hráli. Já ti dám voničku.

584. Umytí očí.

Erb. II. 150. Od Slavkova.

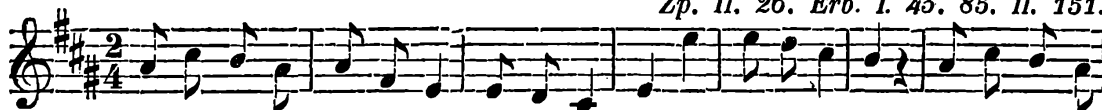

Zbéšovský děvčát-ka, } Jenom mně povězte, čím je u-mé-vá-te.
Pěk-ný vo-či má-te,

Zběšovský děvčátka,
Pěkný voči máte,
Jenom mně povězte :/
Čém je uméváte.

My je uméváme
Jedenkráté v roce
Studenó voděnkó :/
Co je na potoce.

585. Sen smutný.

Zp. II. 26. Erb. I. 43. 85. II. 151.

Zdálo sa mi té no-ci, té no-ci, v poste-li le-ží-ci, že můj milý

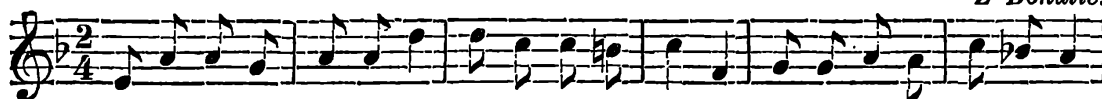
vandru-je, vandruje k u-herské hranici, k u-herské hrani-ci.

Zdálo sa mi té noci, Ach poctivosť, poctivosť, Ale sa ta poctivosť
V posteli ležící; Což je to pěkná cnost; Na vodě nerodí,
Že můj milý vandruje A kdo si ju zachová, Nejedna panenka
K uherské hranici. Trvá mu na věčnost. Nepoctivá chodí.

Ach vandruje, vandruje, Kdyby sa ta poctivosť
Už sa nenavrátí; Na vodě rodila,
Ach kdo už mně ubohé Nejedna by panenka
Poctivosť navrátí! Pro ňu sa brodila.

Podobná.

Z Bohutic.

Te-če voděn-ka teče, s hora tó dě-di-nó, a tó na-šo děveč-ko

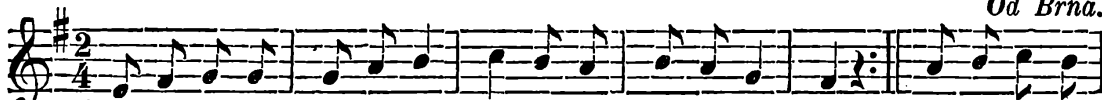

sluze po-lí - va - jó.

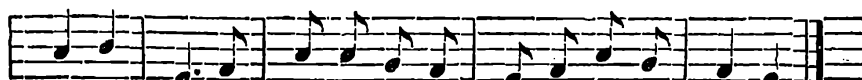
Teče voděnka, teče A po voné voděnce A jak be neplakale,
S hora tó dědinó, Drobný rybe skáčó; Dež poctivá néso?
A tó našo děvečko Pověz ty mně, má milá, Zavedla sem se s milém,
Sluze polívajó. Proč tvý voči plačó? Ztratila sem krásu.

586. Ztracený šátek.

Od Brna.

Zdá-lo se mně dnes v noci dnes v noci o půl no-ce, že se mně u-

to-pil šohaj na po-to-ce, šohaj na po-to-ce.

Zdalo se mně dnes v noce,
Dnes v noce o půl noce,
Že se mně utopil
Šohaj na potoce.

A von se neutopil,
Jenom šáteček ztratil.
Šak mně ještě posud
Za ně nezaplatil.

587. Klevetnice.

Z Klobouk.

Zdalo se mně zdálo,	U ní chlapců málo,	Třema řade stále
Oj na nedělu ráno,	A dívek na tisíce,	A klebete vázale,
Že byla muzika	Třema řade stále,	Na jedno panenka
A u ní chlapců málo.	Same klebetnice.	Všecke jich skládale.

588. V z d o r.

Z Kunovic.

Zdáuo sa mi zdáuo	Pověz mně milenko	Co ty sa zdomíváš,
Tej noci po vŭli,	Pravdu spravedlivú,	Že já sa ti prosím?
Přišeu k nám šuhajek	Mámli si já hledat	Takové gauánky
V teňunkej košuli.	Galanečku inú?	Za holenkú nosím.

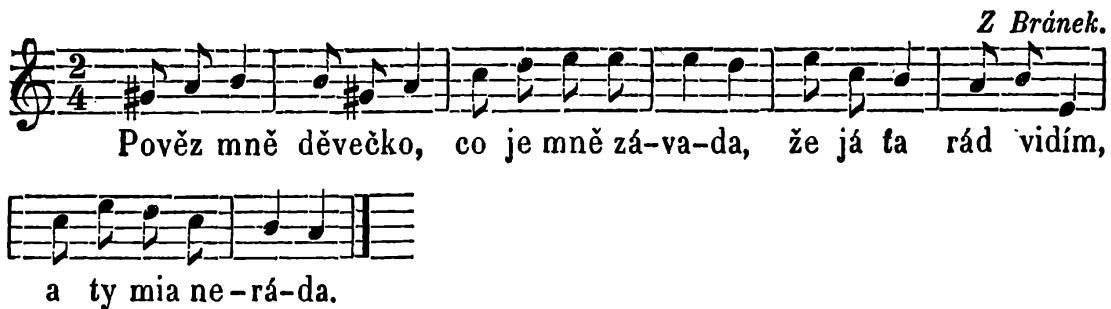
V teňúnkej košuli	Hledaj sobě inú,
A v červeném pásku:	A já si iného,
Pověz mně milenko	Hledaj sobě miuú,
Mášli ke mně uásku?	A já si miuého.

Z Hrozn. Lhoty.

Pěkné zkázáníčko	Dyž sem já šel domů,	Vyndi ven, vyndi ven
Milá mně zkázala,	Nešla za mnú,	Potěšení moje,
Abych já k ní přišel	Poslala Aničku	Mám nůž za holenkú,
Že je sama doma.	Najmladší sestřičku.	Utopím ho v tobě.

Dyž sem já k ní přišel	A já dom nepůjdu,	Utopím ho v tobě
Na mňa nehleděla,	A já tady budu,	A lebo sám v sobě,
S leda jakým synkem	Dokad se svú milú	Nech ta naša láska
Po straně seděla.	Řečnovat nebudu.	Spěšej konec vezme.

Pověz mně děvečko,
Co je mně závada,
Že já ta rád vidím
A ty mia neráda.

To je ti synečku,
To je ti závada,
Že všechno propiješ,
To ta mám neráda.

p. C. L.

Holubičko bila	Ješče něpoletim,	Chleba něnajedla,
Holubek cě vola,	Bo mi něpotřeba.	Vody něnapila,
Abys přilecěla	Ješčeš se u matky	Ješčeš ja u matky
Do šireho pola.	Něnajedla chleba.	Bydla něužila.

589. Záře od milého.

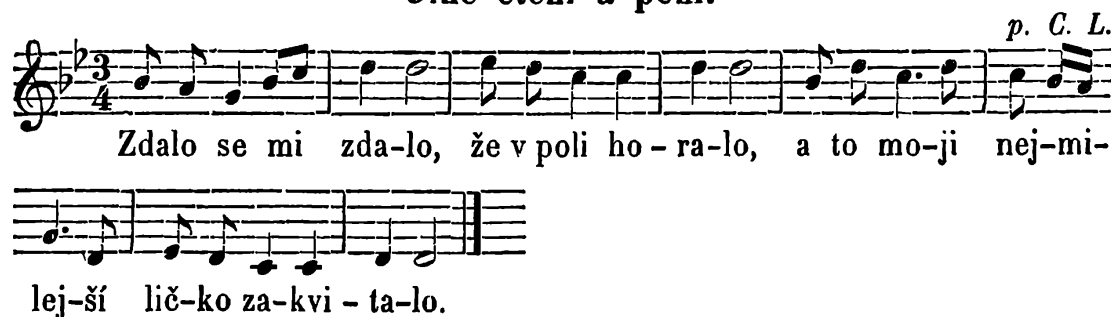
Z Hroznové Lhoty.

Zdalo se mně zdálo A to sa černajú Zdalo se mně zdálo A červenajú sa
Že sa od hor mračí, Šohajovi oči. Že se od hor blyská, Šohajovi líčka. ¹⁾

1) Povídají lidi A to synečkovi
Že v poli hořelo, Líčka červenajó.

Jiné čtení a pění.

Zdalo se mi zdalo Zapřahaj milý Janičku, Něch tam lude mluvju,
Že v poli horalo, Ty brane koničky. Ščekaju jako psi,
A to moji nejmilejší Dyť mi oni něomluvu
Ličko zakvitalo. Kerak jich zapřahat Moji počtivosci.
Dy se mi motaju,
Něbylo to ličko, Tebe prošvarna dzěvucho
Byly to hřebičky, Lude omuvaju.

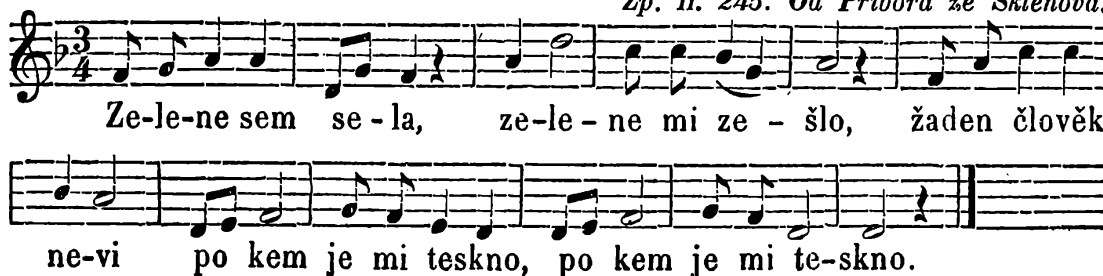
Od Břecslavy.

Horauo, horauo Až sa dohorauo Než to byua žára
Od konca dolního Do srdečka mého. Žára šohajkova,
Aj od konca dolního. Nebyua to žára
Žára ohníčková,

590. Cesta neznámá.

Zp. II. 245. Od Přibora ze Sklenova.

Zelene sem sela,
Zelene mi zešlo.
Žaden člověk něvi,
Po kem je mi teskno.

Tesknó je mi tesknó
Bez meho mileho,
Že něvim cestečky
Do krajiny jeho.

1) Ja cestečky něvim,
Chodničkem nepřůjdu,
Mily mocny Bože,
Koho se ptač budu.

Dybych ja věděla
Cestečku k milemu,
Poslala bych ja tam
Pisemečko k němu.¹⁾

Ach vim ja cestečku,
Ale že je bludna,
Nědošla by ja tam
Do třetího tydňa.

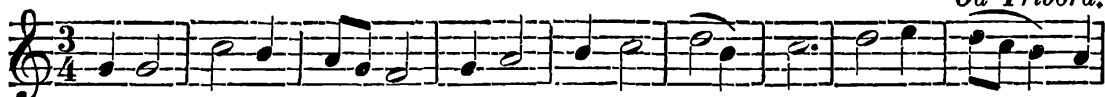
Červene pentličky
Na čo ja vás važu,
Môj milý daleko,
Po kým ja mu zkažu?

Do tydňa třetího,
Do dňa devateho,
Že něvim cestečky
Do krajiny jeho.
Dala bych pozdravít
Na stokrát mileho.

Zkažu mu ja, zkažu,
Po malým posličku,
Že mě němiloval,
Jene na chvílečku.

Podobné tresti.

Od Přibora.

Ně-zachod' slu-neč-ko, ně-zachod' mi eš - če, eš-če je můj

mi-ly na da - lekej ce - stě.

Nězachoď slunečko
Nězachoď mi ešče,
Ešče je můj milý
Na dalekej cestě.

Slunečko zachodi
Za les javorovy,
A rosička pada
Na stromek višňovy.

b) Jeli on daleko,
Šak je iný blíž;
Uviju mu věnec
Z té červené růže.

Dyby ja věděla
Na kerej jdě straně,
Poslala by ja mu
Štýry koně brane.

Padaj ty rosičko
Na můj rozmarijan,
Jak mi on urostě
Milemu ho podam.

c) Ne tak na daleké
Jak se nekemu zdá,
Ješče bych tam došla
Třikrát do večera.

Jiný dálejšek.

Štýry koně brane,
Sedlo malovane:
Vysedni synečku,
Vysedni si na ně.

a) Na dalekej ceste
Něpřichodi bliže;
Kemu ja mam chystat
Ty červene růže?

**Třikrát do večera
Třikrát do půlnoci,
Přec by se vyspaly
Moje černé oči.**

Jiné čtení a pění.

Z Uhřic od Zarošic.

Svit mě-síč-ku jasně, neza - cházej je - šče, ješče je má mi-lá

na da - le - ké ce - stě.

**Svíť měsíčku jasně
Nezacházej ješče**

Ješče je má milá
Na daleké cestě.

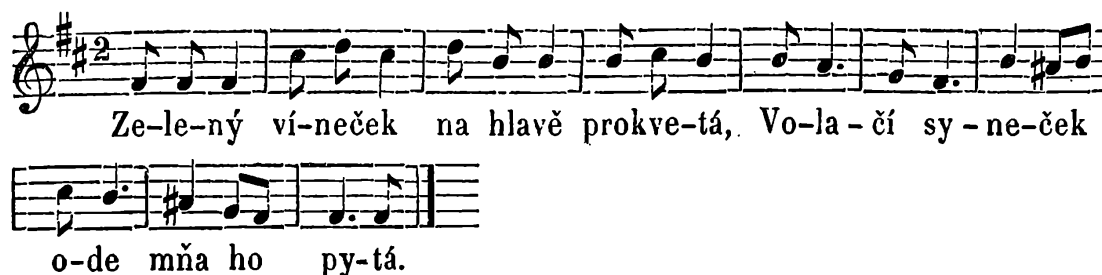
Na daleké cestě
Mezi dolinama,

Žádný člověk neví
Jak je mezi nama.

Mezi nama dvěma
Láska nejstálejší,

A ta má trvati
Do smrti nejdelší.

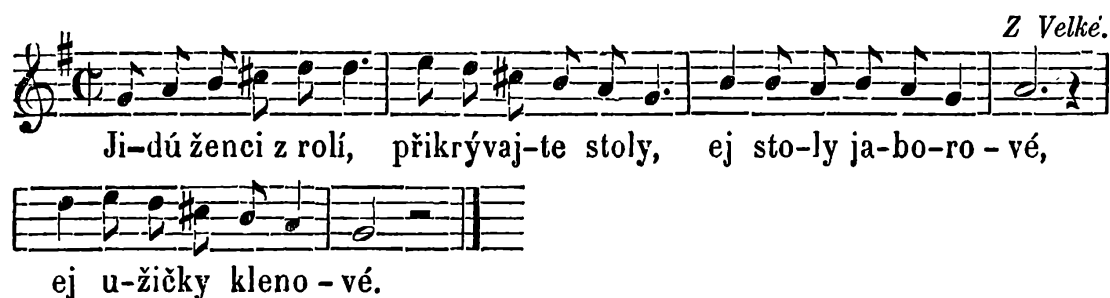
591. Věneček.

Zelený víneček
Na hlavě prokvetá,
Volačí syneček
Ode mňa ho pýtá.

Nepytaj nepytaj
Ode mňa od samej,
Ale si ho pytaj
Od mamičky mojej.

Mamičko má milá
Mámli mu ho dáti,
Nebo si ho nechat
Déle prokvétati?

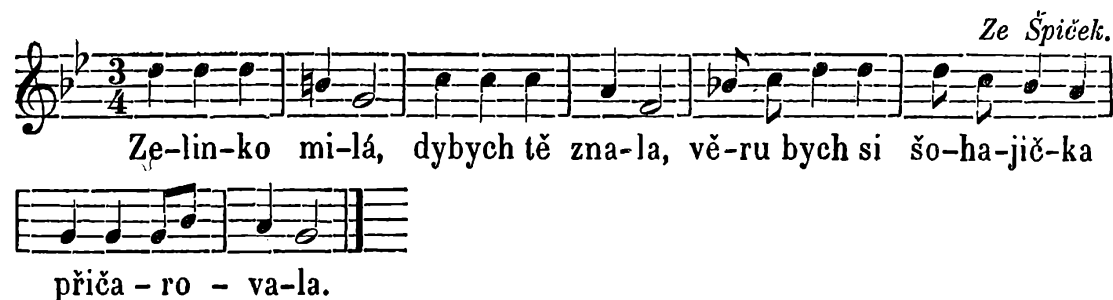
Jidú ženci z rolí,
Přikrývajte stouy,
Stouy jaborové,
Užičky klenové.

Šeu mně pro ně synek,
Byuo mu Martinek,
Já sem mu slúbila
Svůj zelený vínek.

Mámli ťa opustit?
A lebo ťa nechat?
Má panenka krásná,
Nestrhaj mia zjasna,
Trhaj mia na podzím
Až sa já zhotovím.

Kdo mně pro ně půjde Vínku můj vínku můj
Ten můj miuý bude; Co ti mám uděuat?

592. Zelinka.

Zelinko milá, dybych tě znala Zelinko milá, nedej se mi znat, ¹⁾
Věru bych si šohajička přičarovala. Musela bych svoje líčka barvú
malovat. ²⁾

1) nedej se znáti.

2) pérkem mazati.

Ja ne tak barvú, zeleným vínkem, Ne tak lenivým, jako nemilým;
Naščívil mě milý Pán Bůh lenivým Ja vem mi ho milý Bože, rád by
synkem. mě iný.

Jiné čtení.

Zelinečko má, dybych tě znala, A nekaždému, jenom jednomu,
Každému bych šohajkovi učarovala. Vybrala bych z padesáti, zesta jednoho.

Ze sta jednoho švarného synka,
Ja co k našemu chodívává pod ty okýnka.

593. Hoře.

Z Vidče od Meziříče Val.

Zrá-lo jabko zrá-lo, jak dozrálo spadlo, že moje srden-ko

do žalo-sti vpadlo.

Zrálo jabko zráló,	Ne tak do žalosti,	Ne tak nožem krájat,
Jak dozrálo ¹⁾ spadlo,	Do velkého hoře,	Ale pilú řezať,
Že moje srdenko	Že moje srdenko	Dyž tebe nemožu
Do žalosti vpadlo.	Nožem krájat može.	Můj synečku dostať. ²⁾

1) Vadlo jabko vadlo, jak uvadlo. 2) Musím ťa, má milá,

Musím ťa zanechať.

594. Ženitba milého.

Zp. I. 212. Od Podivína.

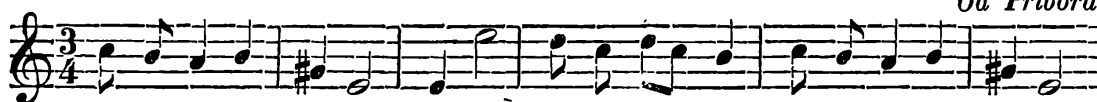

Žení sa mi že-ní mo-je po-tě-še-ní, a-ni mia ne-vo-uá

na svo-je ve-se-lí.

Od Přibora.

Můj mily se že-ni v sedmohradské ze-mi, a-ni mne ně-pozval

na svo-je ve-se-lí, na svo-je ve-se-lí.

Žení sa mi žení
Moje potěšení,
Ani mia nevouá
Na svoje veselí.

Dybych sa já byua
Spěše vydávaua,
Na svojo veselí
Bych ho zavouaua.

Posadiua bych ho
Za ten najpřední stůu,
Nepoveděua bych
Že bývau miuý můj.

Jiné čtení.

Želí sa mi želí,
Miuý sa mi žení,
Ani mia nepozvau
Na svoje veselí.

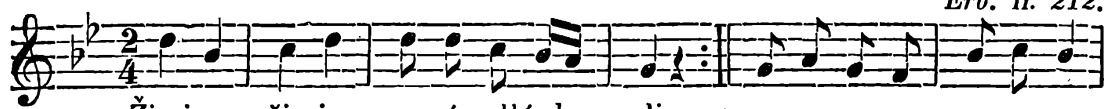
Neměua bych želu
Ani pouovečku.
To jeho veselí
Tři neděle stáuo,
A moje srdečko
Žauostně puakauo.

Puačte oči puačte
Enom nezuykajte,
Čeho ste navykuy
Toho odvykajte.

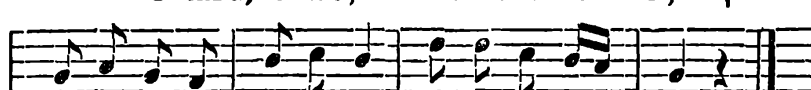
Dyby mia byu pozvau
Za najmenší družičku,

595. Nevěda.

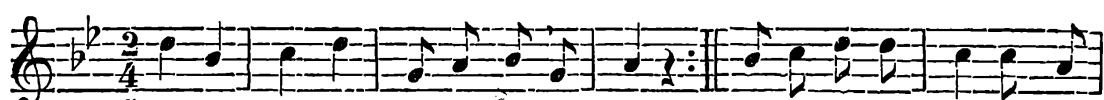
Erb. II. 212.

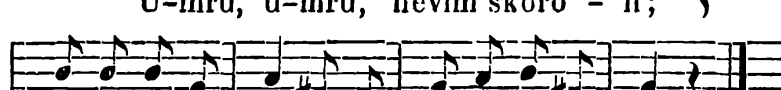
Živ jsem, živ jsem, nevím dlú-ho - li; { a co po mně zůsta-ne,
U-mřu, umřu, nevím sko-ro - li; }

všecko milá do-sta-ne, nevím mnoho - li.

Živ jsem, živ jsem, nevím dlúho - li, { a co po mně zů-sta-ne,
U-mřu, u-mřu, nevím skoro - li; }

všecko mi-lá do-sta-ne, nevím mnoho - li.

Živ jsem, živ jsem, nevím dlúholi,
Umřu, umřu, nevím skoroli;
A co po mně zůstane,
Všecko milá dostane,
Nevím mnoholi.

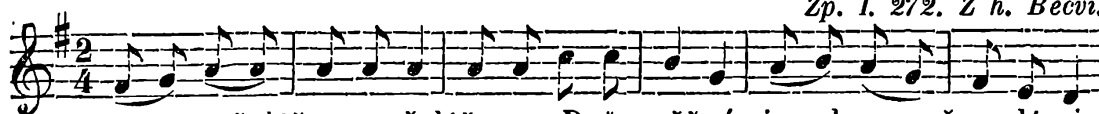
IV. Písně svadební.

I. Zvláštní.

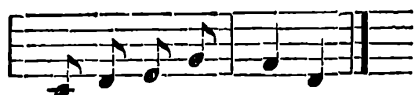
A. Před oddavkami.

596. Ž á d b a.

Zp. 1. 272. Z h. Bečvi.

A co mně dáš, to mně dáš, pane Bože věčný, ja edem mně nedávaj

sta-rej baby s dětmi.

A co mně dáš to mně dáš, A stará dudle
Pane Bože věčný, Jako pivná bečka,
Ja edem mně nedávaj A mladá podskakuje
Starej baby s dětmi. Jako veverěčka.

Dáme starej osucha
Aby ho žuchlala,
Tej mladej na střevičky
Aby si šupkala. ¹⁾

1) klopkala.

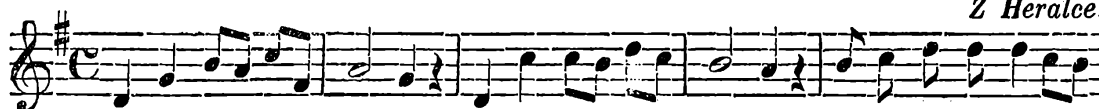
Od Brna.

Dej mně Bože dej mně Abych ja věděla
Co mně míníš dati, Za co děkovati.
Jenom mně nedávej Dej mně Bože dej mně
K čemu nemám chuti. Co mně míníš dati,
Dej mně Bože dej mně Jenom mě nedávej
Co mně míníš dati, Na ty cizí děti.

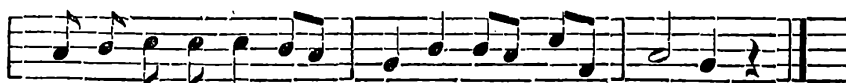
Na ty cizí děti
Na ty nekáraný,
Oni nechcú slyšet
Mého příkázání.

Podobná vojenská.

Z Heralce.

Dej mně Bo-že, dej mně, co mně míníš dá - ti, jenom mně nedávej

jenom mně nedá-vej ty vo-jan - sky ša-ty.

Dej mně Bože dej mně Má panenka rozmilá, Já sem nezapomněl,
 Co mně miníš dáti, Jak se ti to líbí? Brání mně rodiče,
 Jonom mně nedávej Ty vojenský šaty. To se mně tak líbí Že nemáš má milá
 Ty vojenský šaty Jako bys svoje měl; Že nemáš tisíce.
 Ty sou pěkný bílý, Žes ty na mně můj milej;/
 Pověz ty mně má milá, Na jednu zapomněl.

597. Námluva.

Z Rybího u Jičina.

ko-le dvora foj-to-va.

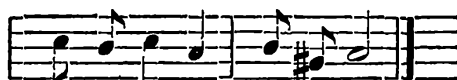
Běži voda Lindava:/ Chodi po ni šýneček Hděs děvečko, hděs byla
 Kole dvora fojtova. Štýry koně napajel. Hdě si krasy nabyla?

Všecky lavky sebrala Jak jednoho napojil V studni jsem se umyla,
 Enom jednu nechala. Hezke děvče namluvil. Tam sem krasy nabyla.

598. Cnosti nevěstiny.

Dyby mně dal pán Bůh děvče tako-vé, } bo-ha-té a švárné, boha-bojné
 Co by mě-lo všecky cnosti při sobě, }

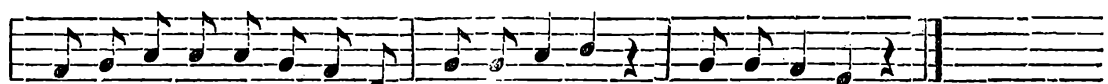
pe-ně-ži-té a dobré.

Kdyby mně dal pán Bůh děvče takové, Bohaté a švárné
 Co by mělo všecky cnosti při sobě: Bohabojné, peněžité a dobré.

599. Vyjednání nevěsty.

Dal sem sobě v Vele-šo-vě psa-ní psat, } Už je o-na vy-jednaná
 Abych mohl svó Nany-ku vy-je-dnat. }

od samé-ho milostpána, má Nanyinka, ctná panenka.

Dal sem sobě v Velešově psaní psat, Od samého milostpána,
 Abych mohl svó Nanyňku vyjednat. Má Nanyňka, ctná panenka.
 Už je ona vyjednaná

600. Kdy čas.

Z Budikova.

Haj husič-ky chochola-tý, ma-tič-ko já se vdám. Nevdávě se
 má dceruško, až já jich podšklubám.

Haj husičky, chocholatý,
 Matičko já se vdám.
 »Nevdávě se má dceruško,
 Až já jich podšklubám.«

Husy vzala, podšklubala,
 Pěřičko dala drat.
 »Včil se můžeš má dceruško,
 Včil juž se můžeš vdat.«

Z Rybiho.

Ta-nov-ska ša-fař-ka, Ta - novska ša - fař-ka, chodi jak ze-
 man-ka.

Tanovska šafařka
 Chodi jak zemanka.

Pěknú dcerku měla
 A ta husky pasla.

Buděmy šklubati,
 Mam se vydavati.

V červeněj leknici,
 V modrej kasanici.

Aja husky domů
 K tanovskemu dvoru.

601. Husy.

Ze Zbrašova od Hranic.

Hu-sičky, hu-sičky, vy-so-ko le-tí-te, vy-so-ko le-tí-te,
 kaž-dého vi-dí-te.

Husičky, husičky,
 Vysoko letíte,
 Vysoko letíte,
 Každého vidíte.

Zatočte se kolem
 Nad milého dvorem,

Zkažte mu novinu,
 Že se vdávat budu.
 Už jsem naň čekala
 Pět a padesát let,
 Už mi má hlavěnka
 Počíná šedivět.

Ten zlatý prstýnek
 Do prsta zarůstá,
 Stříbrná tkanečka
 K čelu mi přirůstá.

(Čel. II. 52.) Od Kojetina.

Husy bí-lé husy, husy bí-lé hu - sy, vyso-ko le - tí - te.

Husy, bílé husy,	Mají pro mně jeti	Bič zlatem spletený,
Vysoko letíte!	Konima třiceti.	Spletal ho můj milý.
Zatočte se kolem	Kola perníkové,	
Nad milého dvorem.	Košiny cukrové.	
Zkažte tam milému,	Koničky ve zlatě,	
Že se vdávat budu.	Můj milý v šarlatě.	

602. Kdo pannu povede.

Te-če voda Lidečkem, teče voda Lidečkem, hej, hej tím fojtovým

dvo-reč - kem.

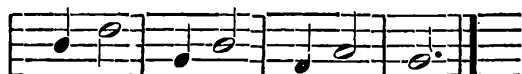
Teče voda Lidečkem:/ hej hej	Kdo tu vodu pobře:/ hej hej
Tým fojtovým dvorečkem.	Ten panenku povede.

Kdo tu vodu pít bude:/ hej, hej
Hezkú ženu mět bude.

Z Choryně.

Zro-ji-li se čme-lo-vé, zro-ji-li se čmelo - vé, hej nam hej

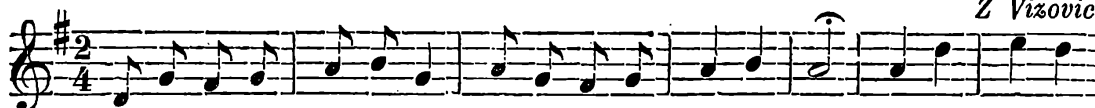
v sú-se - do - vé sto-do - le.

Zrojili se čmelové:/	Kdo ty čmele vyvede,	Janiček je vyvede,
Hej nam hej	Ten Haničku povede.	On Haničku povede.
V susedové stodole. ¹⁾		

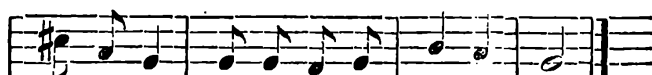
1) Nebyli to čmelové,
Byli Strnadlovi synové.

Zrojili se od medu,
Že už Strnadleně nevěstu vedú.

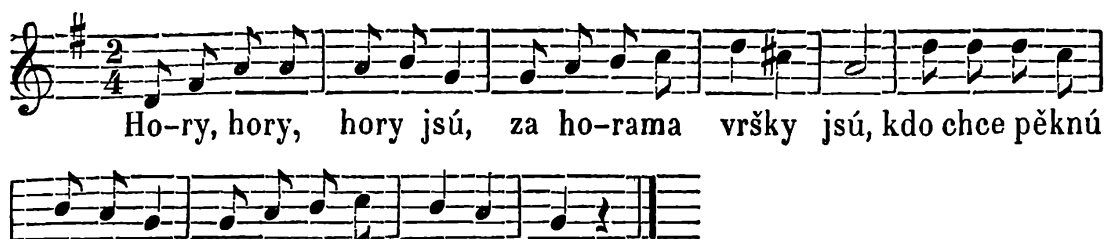
Z Vizovic.

Hory, hory, hory jsú, za hora-má vršky jsú; kdo chce pěknú

že-nu mět, musí sobě pro ňu jet.

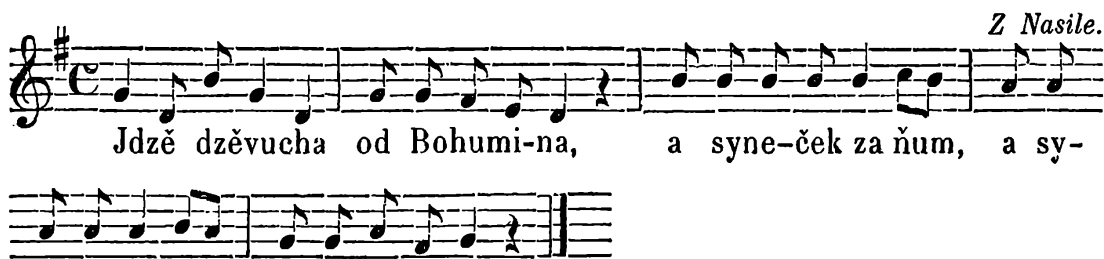

Ho-ry, hory, hory jsú, za ho-rama vršky jsú, kdo chce pěknú
ženu mět, musí so-bě pro ňu jet.

Hory, hory, hory jsú,
Za horama vršky jsú,
Kdo chce pěknú ženu mět,
Musí sobě pro ňu jet.

A já si to dovedu,
Já si pro ňu pojedu
Štyrma koňma vranýma
Jako sedlák do mlýna.

603. Bezděčná.

Jdzě dzěvucha od Bohumi-na, a syne-ček za ňum, a sy-
neček za ňum s flašečkum vina.

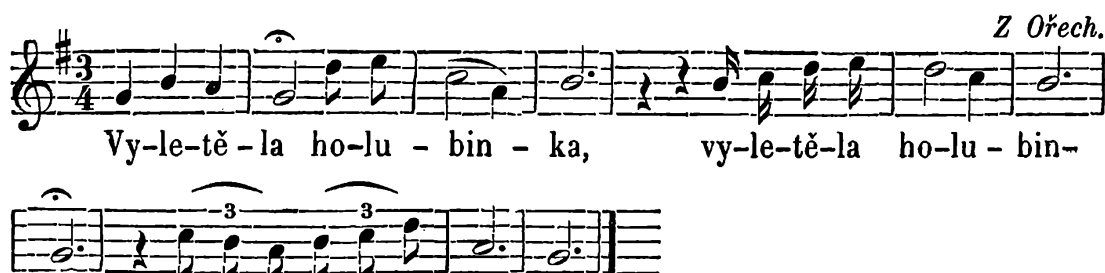
Jdzě dzěvucha od Bohumina, Před kamenicem vrany kůň stojí,
A syneček za ňum s flašečkum vina. Že se juž ma mila ku slubu stroji.

Dzěvucho vrać se, bo tam sum hoscě. Ku slubu stroji, hořce plakala.
O ja se něvracim, bo sem na moscě. Až se všechny vlasy z hlavy trhala.

Předala prsteň i zaušnice, O ty synečku, tys temu vinen,
Kupila se zamek i kamenice. Že si mne napajal červenym vinem.

Červenym vinem, ostrum gořalkum,
Včil ja juž musim być tvojum manželkum.

604. Nabídavá.

Vy-le-tě-la ho-lu - bin - ka, vy-le-tě-la ho-lu - bin-
ka od suse-dů z oký - nen - ka.

Z Věteřova.

Vyle-tě - la vyle - tě - - la holu - bin - ka
od suse - - dů z o-ký-nen - ka.

Ze Šardie.

Vy-le-tě - la, vy-le-tě - la ho-lu - bička od su-se-
dů z oké - neč - ka.

Vy-le - tě - la vy-le-tě - la ho-lubič - ka, vy-le-tě-la
ho-lubič-ka od mi-lé-ho z o-kéneč - ka.

Vyletěla holubička :/
Od susedů z okénečka.

Letělatě hore dolů
Až k milému na stodolu.

Sedla si tam na bránečku,
Pohlédala po synečku. ¹⁾

1) Co tu děláš můj synečku?
Co bych dělal? sečku řezu,
To koničkom na večeru.

Nech synečku, nech řezání,
Vypravuj se na zdávání.

aneb:

Co bych dělal? řezu sečku,
Pojedu si pro děvečku.

Slyšela tam dřeva rúbat,
Počala na něho volat.

Nech šohajku dřev rúbání,
Půjdem spolem na zdávání.

Rádo děvče rádo mě máš,
Dyž mě na zdávání voláš. ²⁾

Až co bych tě nevolala,
Dyž sem tebe milovala. ³⁾

Pro děvečku pro hezčúčkú,
Pro děvečku černoočkú.

2) Smělé milá srdečko máš,
Sama na zdávání voláš.

3) Dyž bych ráda muža měla.

605. Výstraha.

(Náp. 410.)

Z Březové.

Vydaj sa len vydaj
Tovariško moja,

Šak sa veru zdovješ,
Jaká je to vuola.

Vydaj sa len vydaj
Tovariško moja,

Čaká ťa za dvermi
Ta dubova hola.

Vydať sa je vydať,
Ale odvydávať,

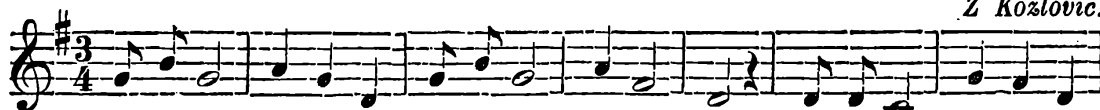
Nění to můj Bože
Chleba vypožčjávať.

Chleba sa vypožčjá
Chlebiček sa vrátí,

A mojej slobody
Žaden nĕnavrátí.

606. Zámek a slovo.

Z Kozlovic.

Mamičko, mamičko pěknú dce - ru ma - tě, šak my ju vám vezmem

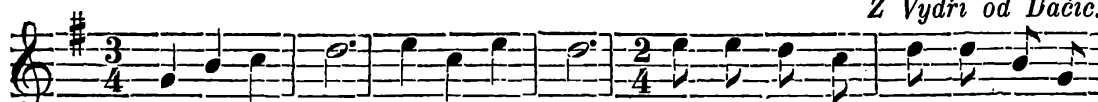
choť vy ju chova - tě.

Mamičko, mamičko
Pěknú dceru matě,
Šak my ju vám vezmem
Choť vy ju chovatě.

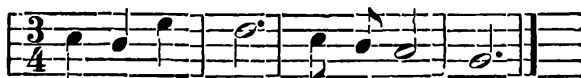
Choť by ste ju zamkly
Čtyrema zamkami,
My ju dostaněmy
Dobryma slovami.

607. Rozmyšlená.

Z Vydři od Dačic.

Stůj jabluň-ko, nehej-bej se, stůj jabluň-ko, ne-hejbej se,

má panen-ko rozmejšlej se.

Stůj jabluňko, nehejbej se,
Má panenka rozmejšlej se.

Na jablunce jsou jablička,
Na kytijce je pantlička.

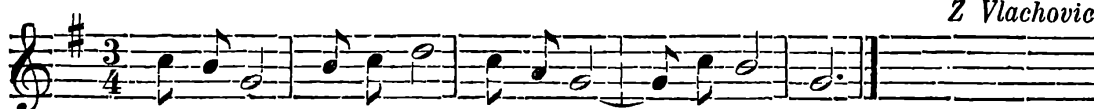
Já už sem se rozmyslila,
Mou matičku opustila.

Pustila sem po Dunaji
S červenýma fábory.

608. Hádka o nevěstu.

Když prosí vně o nevěstu u zavřítých dveří, tedy zpívají vzájemně vně i vnitř sobě odpovídající:

Z Vlachovic.

Má maměnko mi-lá, ho-lu-bĕn - ko si - vá!

A. Má maměnko milá,
Holuběnko sivá!	Vy byste před námi
Dveří nezavřeli.	B. My vám i nedáme,
Dokaď my synečka
Volat nečujeme.
B. Pěkně vás vítáme,
S radostí čekáme!	Dajte nám ju dajte
Máte-i ju dati	A. Puste nás do síně,
Pěkně vás prosíme.
A. Ja kdyby ste vy nás
S radostí čekali,	Poslala nás pro ňu
Synečkova máti.	Puste nás tam během,
Připádáme sněhem.

Jiné čtení a pění.

Z Luhač.

Ujis, nevěsto, ujis stala,
Ujis snídání nachystala?

Už sem, ženichu, už sem stala,
Už sem snídání nachystala.

va má - ti.

A. Dajte nám ju dajte
Máte-i ju dati,
Poslala nás pro ňu
Synečkova máti.	A. Už vy ste jí mohli
Sukničku zjednati,
A věil nám mosíte
Dcerečku vydati.	A. Už ste vy jí mohli
Střevíčky zjednati,
A věil nám mosíte
Dcerečku vydati.
B. My vám ju nedáme
My ju rádi máme,
Až my jí zelenú
Sukničku zjednáme.	B. Nedáme, nedáme,
Až sá jí namáme,
Až my jí červené
Střevíčky zjednáme.	B. My vám ju nedáme
My ju rádi máme,
Až my jí zelený
Víneček zjednáme.

609. Netajení.

Od Přibora.

pe-řiny, vyda - vať se budu.

Tajila sem tajila,
Už tajit něbudu,

Chystaj mamko peřiny, Nědaleko za vodu
Vydavať se budu. Do suseda půjdu,

Za to vaše vydání Co ste vy mne chovaly Už já u vás nebudu,
Děkovat vám budu. Dy sem byla malá. S panem Bohem půjdu.

Děkuju vám mamičko Sprovodíte mne mamičko
Děkuju vám stará, Od vašeho dvoru,

610. Chvála.

(Náp. 601.)

Maměnko, tatíčku,
Pěkná vaša chvála,
Že se vám dceruška
Poctivá vydává.

Poctivá vydává,
Bere si mládence,
Budú mět obadvá
Z rozmarýnu věnce.

611. Při odprášení se rodičů.

Musical notation for the first line of the song. It features a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/2 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics 'Zazpí-val-tě kohút v Lu-háčovskej vě-ži; od-pros sa ne-vě-sto' are written below the staff.

Zazpí-val-tě kohút v Lu-háčovskej vě-ži; od-pros sa ne-vě-sto

Musical notation for the second line of the song. It continues the melody from the first line, ending with a double bar line. The lyrics 'ot-co-vi, ma-teri.' are written below the staff.

ot-co-vi, ma-teri.

**Zazpívaltĕ kohút
V Luhačovskej veži:
Odpros sa nevěsto
Otcovi, materi.**

Odpros sa jim, odpros,
Padni na kolena:
Pro Boha Vás prosím,
Otče, matko milá.

612. Ž^v e l.

Od Batelova.

Stroj se, stroj se, je-nom roz-po-meň se, né-ni to

na rok a-ni na le-ta dvě.

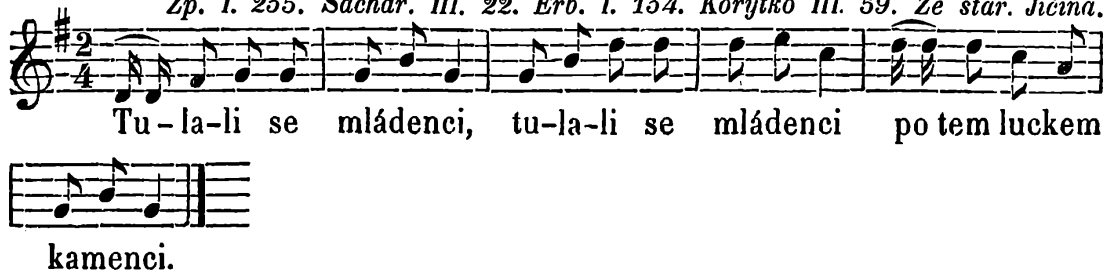
Stroj se, stroj se, jenom rozpo-
meň se,
Není to na rok ani na leta dvě.
Je to, je to do smrti nejdelší,
Hleď můj Janičku ze všech nej-
milejší.

Až já vyjdu ještě se podívám,
Ještěli já tam tatíčka uhlídám.
Uhlídala tatíčkovu žito:
Teprva je mně toho slibu líto.
Až já vyjdu, ještě se podívám,
Ještěli ja tam matičku uhlídám.

Uhlídala matijčino zelí: Neuhlídám ani neuslyším,
 Teprva nyněčko mé srdečko želí: S kejm pak se já přesmutná tu po-
 těším!

613. Odvádění nevěsty.

Zp. I. 255. Sachar. III. 22. Erb. I. 134. Korytko III. 59. Ze star. Jičina.

Tulali se mládenci Mlynkova peče kolače, Ona nějida kaše, krup:
 Po tem Luckem kamenci. Že se ji dcera vytače. Jen ty Františku masa
 kup.
 Tulali se tulali, Mlynkova křičí: Kde jděť
 Ež se k Mlynkem dostali. Kde mi mu dceru ve- František křičí: Něně-
 dětě? cham,
 Ona mete světničku, Patery vrata rozsekam.
 Dcerka stavi stoličku. Aj nědaleko přes cestu,
 Poseďte si mladenci Veděm k Novakům ně- A ešče k tomu dverečka,
 Na červenej stolicí. věstu. Keryma chodi Anička.
 Mý tu seděť něbudem Novačka křičí: Něch
 Vezma dcerku preč pů- ju tam,
 jděm. Ona je pyšna pani k nam.

Od Telče.

Toulali jsou se mlá- Poseďte u nás mládenci Jak jí na šaty zjednali,
 denci Na té červené stolicí. Hned ji těm hochům
 Po tej Vanovskej vesnici. vydali.²⁾
 O lásko, zalíbení, A my nechceme seděti,
 Ty jsi moje potěšení, My chceme Marjánku Mládenci zpívají, vejskají,
 Po tej Vanovské vesnici. vzíti. Že už Marjánku dostali.
 A toulali se toulali, My vám Marjánku ne- U Mlejnků plačou, želejí,
 Aj se ke Mlejnům do- dáme Že už Marjánku nemají.
 stali. atd. Až jí na šaty ¹⁾ zjednáme.

1) peřinky.

2) Haničku hochům vydali.

Od Kojetina.

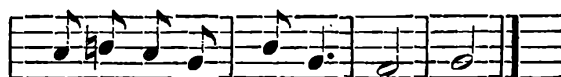
Vím já jeden hájíček, Tólali se tólali, A šak hrachu nejídá,
V tom hájíčku domeček. Až se k oknům dostaliatd. Do hospody chodívá.

V tom domečku děvečka Podťechlapci, podťepřýč, Ani hrachu, ani krup,
Vykóká z okenečka. A už nedostanem nic. Do hospody šupy šup.

Černovocí mládenci
Tólali se po noci.

Z Choryně. (Náp. 211.)

Co ste vy tu Choryňané chtěli My sme nešli na nijakú bitku,
Že ste sobě zbroje nenabrali? Ale sme šli, kdo má hezkú dívku.

Z Vidče.

hezký synek po-le o - ře.

Široký list na javoře:/
Hezký synek pole oře.

Oře, oře, a i seje
Hezké děvča sobě vede.

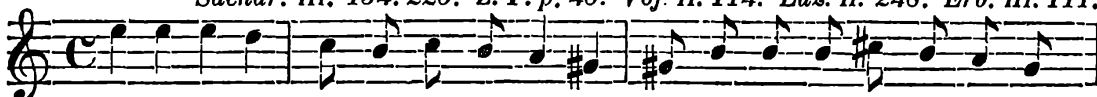
614. Konec lásky.

(Náp. 490.)

Z Věteřova.

Pověz ty mně má panenko z rána, Pověz ty mně má panenko, pověz,
Kdy bude ta naša láska stálá? Kdy bude té naší lásce konec?
•Tedy bude naša láska stálá, •Tedy bude naší lásce konec,
Až my půjdeme spolem od oltáře. • Až já umřu a ty budeš vdovec. •

615. Na cestě k oddavkám.

Sachar. III. 134. 226. Ž. P. p. 40. Voj. II. 114. Luž. II. 248. Erb. III. 111.

jsi-li žena má?

Už mó miló do kostela vedó.
Pověz ty mně má panenko,
Jsi-li žena má?

Nejsu, nejsu, švarný šohajčku!
Ješče su já všady rovná
Mezi panama.

O d o d a v e k.

Už mó miló dom z kostela vedó! Už jsu, už jsu, švarný šohajinku,
 Pověz ty mně má panenko, Ja už jsu já všady rovná
 Jsi-li žena má? Mezi ženama.

Jiná na cestě do kostela.

(Náp. 196.)

A já už přiklekávám
 A idu k oltáři,
 Svó miló očekávám
 S jasno její tváří.

Dróžička už přichází
 Věnc na hlavu sází;
 Pozorujte mládenci,
 Už můj stav dochází.

Z kostela jdouce.

Lá-sko, lá - sko ku - po - va - ná, ne - jsi, ne - jsi
 ni - kdá stá - lá. A - le je stá - lej - ší, moja nej - mi - lej - ší, štó - lú,
 štó - lú za - vá - za - ná.

Lásko, lásko kupovaná,
 Nejsi, nejsi nikdá stálá
 Ale je stářejší,
 Moje nejmilejší,
 Štólú, štólú zavázaná.

Já jsem ti synečku slibovala,
 Svůj vínec zelený darovala,
 Od stříbra od zlata,
 To je má podstata,
 Sem ti, sem ti darovala.

616. Přicházejíce do kostela.

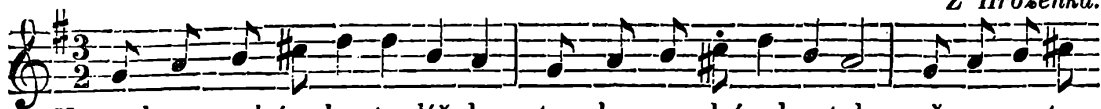

Z Hrozně Lhoty.

Vím já jednu skálu, vím já jednu ska - lu, v tej skale je fa - ra,
 v tej skale je fa - ra.

Vím já jednu skálu,
 V tej skale je fára.
 V tej fáře falář je,
 Pěknú kázeň káže.
 Nejednu panenku
 S mládenečkem sváže.

Kněže, milý kněže,
 Nesvazuj nás štólú,
 Nebudeme spolu.
 Svaž nás přes stoličku
 Na malú chvílečku.

Z Hrozenka.

V tem hrozenském koste-líč-ku, v tem hrozenském kostele, našua som tam

za ol-tá-řom dva strjébrné prsteně.

V tem hrozenském kostelíčku,
V tem hrozenském kostele,
Našua som tam za oltářom
Dva strjébrné prsteně.

Jeden si já sebe něchám,
A druhý dám miuému.
Kedz pojdzeme od oltára
Dáme jeden druhému.

B. Po oddavkách.

617. Již naše.

Od Val. Meziříče.

Juž jsi A-ničko, již jsi naša, již tě vedeme ze sobá-ša,

juž tě vedeme ze sobá-ša.

Juž jsi Aničko, již jsi naša :/
Juž tě vedeme ze sobáša. :/

Z Kuželov. (Náp. 601.)

Už jsi ty Aničko
Už jsi ty roznaša,
Už sme ťa dovedli
Domů od sobáša.

Ja cože's ty puakaua,
Dyž ťa sobášili?
Bodaj's ty mysleua
Běžat za inými.

A já sem sa báua
Tej tvoje matere,

Dyž ona má jazyk
Ze samej ocele.

Neboj sa Aničko
Tej mojej matere,
Šak ona ten jazyk
Do roka zedere.

„A dyž ho zedere,
Dá ho oceuovat,
A mně nebožátku
Bude ubližovat.“

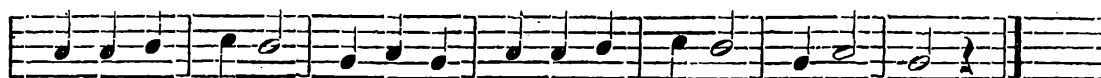
Neboj sa Aničko
Tej mojej matere,
Dyž ti neco poví,
Dáme ju za dveře.

Já bych sa, Janičku,
Pána Boha báua,
Dyby tvá maměnka
Za dveřama stáua.

618. Hosté.

Když sme sem přišli, budme tu, když jsme sem přišli, budme tu,

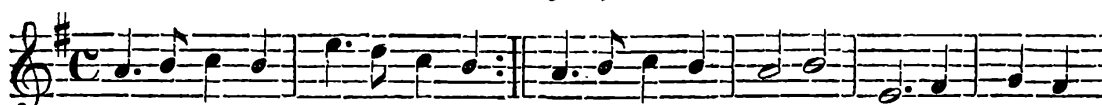
šak nás bo-teč-ky nehnětú, šak nás bo - tečky nehně - tú.

Když sme přišli, buďme tu,
Šak nás botečky nehnětú.

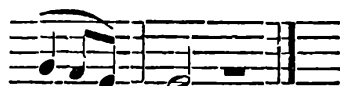
Dovolil nám sem tatíček,
Že má dnes pro nás chlebiček.

Dovolila nám matička,
Že má dost pro nás masička.

619. Hody svadební.

Hody, hody, hody, hody, } v Káni ga-li-lejské, na sva-dbě an-
U-či-nil Pán ví-no z vody,

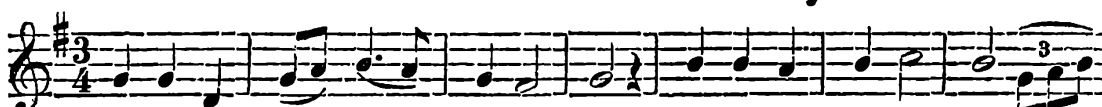

děl - ské.

Hody, hody, hody, hody,
Učinil Pán víno z vody
V Káni Galilejské
Na svadbě andělské.

Víno, víno, víno, víno,
Nikdás tak dobré nebylo,
V Káni Galilejské
Na svadbě andělské.

620. Při sedání za stoly.

Se-daj-te druž - ky za sto - ly, se-daj-te družky za sto-

ly, a já pů - jdu do komo - ry.

Sedajte družky za stoly,
A já půjdu do komory.

Jak do komory vkročila,
Hned svůj vrkůček zbořila.

Jak do komory vkročila,
Hned svůj věneček složila.

Ach můj vrkůčku rozmilý,
Ze zlatých vlásků pletený!

Ach můj věnečku zelený,
Za sto tolarů zjednaný!

Sedajte družky za stoly,
A já půjdu do komory.

Sedajte družky za stoly,
A já půjdu do komory.

Jak do komory vkročila,
Hned své pantličky složila.

Ach mé pantličky červené,
Za sto tolarů kúpené!

Jiné čtení.

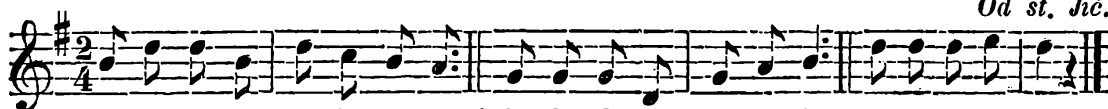
Z Nasile.

Šla do komory plakala, Hraj mně muziko vesele, A jak věnek pozbudu
 Tam zeleny věnek Dokad mam prstenek Smutku a žalosci
 A zlaty prstenek A zeleny věnek Nabudu.
 Skladala. Na hlavě.

621. Slépka a kohout.

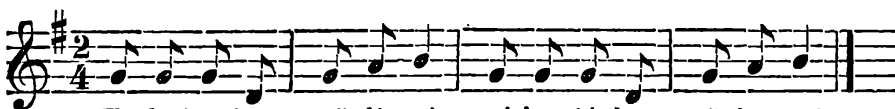
Na svatbě starosvatka upečenou kouru do šatky zavazuje, tak aby jí hlava rozmarýnem okrášlená vyhlídala. I vyleze s ní na stolicí a zpívá, an jí hudba hraje:

Od st. Jič.

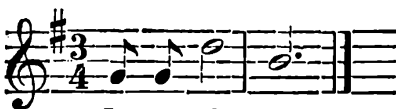
A když bylo ko-le vesna, } ko-ko-ko-ko-ko-kdak } kokokokokdak.
 To kuříč-ka vaj-co sněsla, } sněsla vejca za pa-tak }

Se strany druhé družba chytá kouru vylezev na druhou stolicí u stolu a při slově posledním (kokokokokdak) rovnýma nohama na stůl skočí; zevšad mu zpívají:

Ty kokošku ně-li-taj, tej ku-říčky něchy-taj;

načež odpovídá:

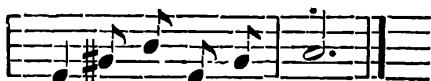
Ja ju chy-tnu.

622. Při lámání stromu.

Ze Slavikovic od Rousinova.

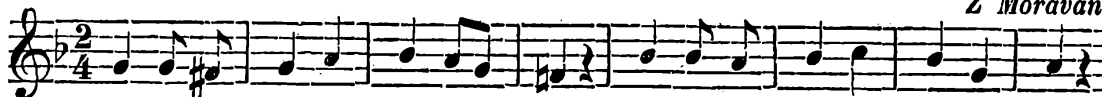

Fó-ké vě-tříčku z Duna-je, fó-ké vě-tříč-ku z Du-na-je, u-raz

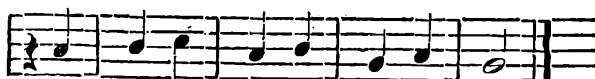

jabličko le-bo dvě.

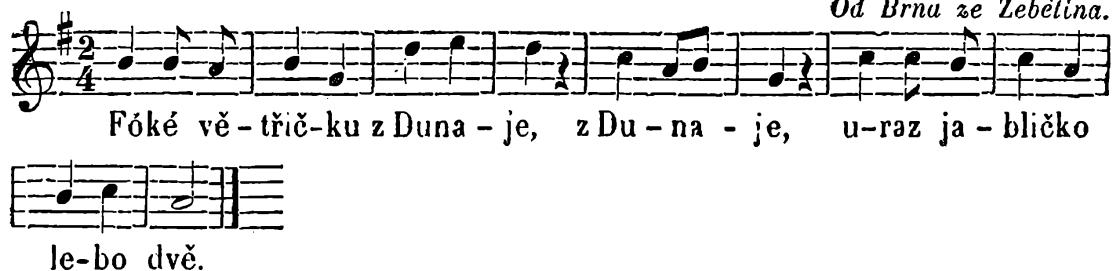
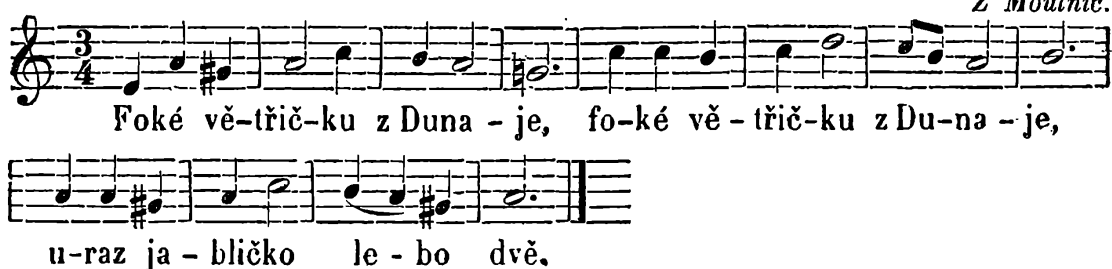
Z Moravan.

Fúký vě - tříčku z Du-na - je, fú-ký vě-tříčku z Du-ná - je,

u - raz ja - blič-ko le-bo dvě.

Od Brna ze Žebětína.*Z Moutnic.*

Foké větříčku z Dunaje, Půč mi synečku dlóhýho A našla dobrý místečko
Uraz jabličko lebo dvě. Ať ho vykrojím celýho. Kde nesvítilo slůnečko. ¹⁾

Urazil jedno jediný, Jak do jablička krojila,
A i to bylo červivý. V půly nožéček zlomila. 1) Kady svítilo slunýčko.

Půč mi synečku nožíčka, A po zahrádce chodila,
Nechť vykrojím červíčka. Místo jablonce hledala.

Jiné čtení.*Od Kyjova.*

Jak po zahradě chodila
Místo jablonce volila.

Požčaj mně milý nožíčka
Nech já vykrojím červíčka.

Jak jednu rýčem zaryla,
Hned tam jablonku vsadila.

Jak jednu doňho vkrojila,
Hned ten nožíček zlomila.

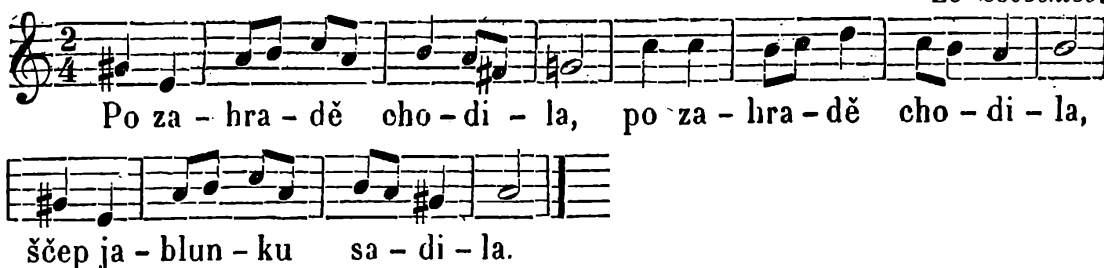
Ešče nebyly dvě leta
Měla jablonka jabuka.

Požčaj mně milý druhého
Nech já vykrojím celého.

Fúkni větříčku z podolé
Shoď mi jabučko nebo dvě.

Už je můj milý už je zle
Už sem zlomila dva nože.

Shodil mně jedno jediné
A i to bylo červivé.

Ze Soběchlebo.

Po zahradě chodila Dyž už bylo půl roka Věň větříčku z Dunaje
Šcep jablunku sadila. Už jablunka prokvetá. Zvěň jablečko lebo dvě.

Sadila ju z hlyboka: Dyž už bylo po roce, Zvěnul jedno jediný atd.
Růst jablunko z široka. Na jablunce ovoce.

Z Blatnice. Zp. I. 255.

Fuká vě-tr po do-li-ně, po do - li-ně, po do - li-ně,

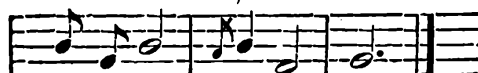
Fuká větr	Jatelinka	Nebudu	Má mamičko
Po dolině:/	Prokvetala,	Má mamičko	Na daleko.
Po tej drobnej	Matka dceru	U vás dlúho.	Nebudu já
Jatelině:/ ¹⁾	Zaplétala.	Než mia zapleť	Má mamičko
		Má mamičko	Vaša dcera;

1) v Strážnici:	Nezaplétaj	Na široko;	Lež já budu
Mezi kopci	Má mamičko		Má mamičko
Je dolina	Mňa na tuho!	Půjdu od vás	Mladá žena.
A v ní roste			
Jatelina.			

Z Kunovic.

Z jednej strany po-to-ka hanaj dynom dajnom, sto-jí linda

ro-ky-ta, haj-dy-nom.

Z jednej strany potoka,	Pod tú lindú stolica,	Nespletajte na tuze,
Hanaj dynom dajnom	Na ní sedí děvčica.	Šak nebude na dlúze.
Stojí linda, rekyta, haj-	Maměnka ju česala,	Spletajte na slabúčko,
dynom.	Do vrkúčka spletała.	Půjde dolů brzúčko.

Z Blatnice.

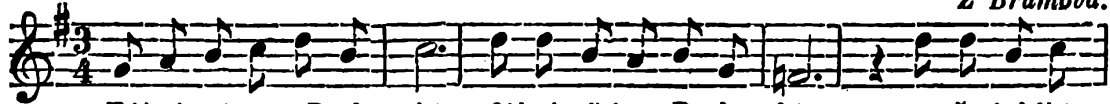
Z tejto strany Dunaja	Mé milé černé oči,	Mé milé bílé nohy,
Stojí linda zelená.	Neshlednete kam chcete.	Neskočíte kam chcete.

Sedí pod ňú má milá	Jak ste prvej sblédaly,	Jak ste prvej skákaly,
Češe své zruštlé vlasy.	Kdy ste slobodné byly.	Dyste slobodné byly.

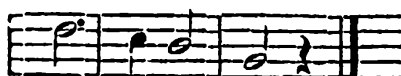
Mé pěkné husté vlasy,	Mé milé bílé ruce,
Nepláchnete kde chcete.	Nesyhnete kam chcete!

Jak ste prvé pláchaly,	Jak ste prvej syhaly,
Kdy ste slobodné byly.	Kdy ste slobodné byly.

Z Brumova.

Fúkaj větře z Podo - lé, fúkaj větře z Podo - lé, zroň jablič-

ko le-bo dvě.

Fukaj větře z Podolé:/	Požčaj milá nožíčka,	Někde přidávají:
Zroň jabličko lebo dvě.	Nech vykrojím červíčka.	Bude jarmak v Libavé
Zronil jedno jediné,	Jak ponajprv zakrojil	Bude nožéček nové.
Aj to bylo červivé.	Nožíček sa přelomil.	

Z Klokočova od Příbora.

Po za-hradce cho-di-la, po zahrad-ce cho-di-la, roz-ja-blun-ku sa-di-la.

Od Příbora.

Po za-hrad-ce, po za-hradce cho-di-la, rozja-blunku sa-di-la.

Ze Sklenova.

Po za-hrad-ce, po za-hrad-ce chodi-la, roz-ja-blun-ku sa-di-la.

Po zahradce chodila Fuč větříčku z poledne, Do městečka jednoho
Rozjabluňku sadila. Shoď jabličko lebo dvě. Pro synečka švarneho.

Rost jabluňko vysoko, Fuč větříčku z půlnoci Kera dobra děvečka,
Rozkládaj se široko. Shoď jabličko lebo tři. ¹⁾ Něch posbíře jablečka. ³⁾

Bilym kvetem prokvitaj, Kaj jabličko dopadně, Jako sem ja sebrala,
A jablečkem zasedaj. Tam se mila dostaně. ²⁾ Za synečkem poslala. ⁴⁾

Pěknym, bilym červe- ¹⁾ Aby sme se sebraly,
nym, Po jabličku dostaly.

Na me ličko podobnym. ²⁾ Kaj jabličko poslala,
Sama se tam dostala.

³⁾ Něch posila jablečka.
⁴⁾ Tak jak sem ja poslala,
Za nim sem se dostala.

Jiné čtení a pění.

Z Dobré od Frydka.

Z ve-če-ra ja-blunku sadi-la, na u-svi-cě se ji u-ja-la.

Z Veselé od Meziř. Vař.

Z ve-če-ra ja-blun-ku sa-di-la, na ú-svi-tě sa jí u-ja-la.

Z večera jablunku sadila,
Na úsvitě sa jí ujala.

Vyrostaj jablunko vysoko,
Rozkládaj ratolesť široko.

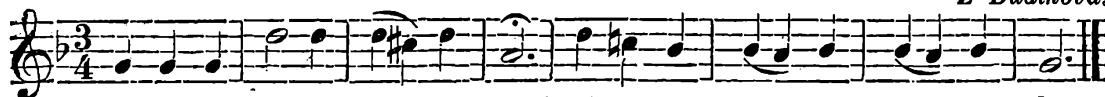
Zakvitaj bělúčkým kvítekem,
Zasedaj červeným jablíčkem.

Zaduchaj větříčku z Dunaje
A zroň mi jablíčko jedno, dvě.

Zaduchaj větříčku z půlnoci,
A zroň mi jablíčko jedno, tři.

Ve žně jdouce z pole.

Z Budíkova.

Zavěj vě-tříčku z Du-na-je, shod' mně ja-blič - ko le - bo dvě.

Zavěj větříčku z Dunaje
Shod' mně jablíčko lebo dvě.

Běží jablíčko dolínó,
Můj milé jede rovinó.

Kudy jablíčko poběhne,
Tudy můj milé pojede.

Z Ostravice (ve žně.)

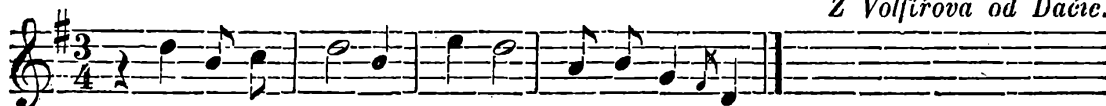
Fuč větříčku od po-ledne, shod' jablíčko le-bo ze dvě.

Fuč větříčku od poledne,
Shod' jablíčko lebo ze dvě.

To červene Janičkovi,
A to bile jeho mile.

623. Při čepení.

Z Volfířova od Dačie.

A pod Vacko-vým hu-sy ště-beta - jí,

A pod Vackovým
Husy štěbetají,
Krásné Nanynce
Vlasy rozplétají.

Bejvávaly jste
A už nebudete,
A takyli vy
Na mne zpomenete?

Jiné panenky
Půdou do hospody,
A já přesmutná
Musím strojit hody!

Rozplejte mě
Krásné družičky,
Které ste bejvaly
Moje tovaryšky.

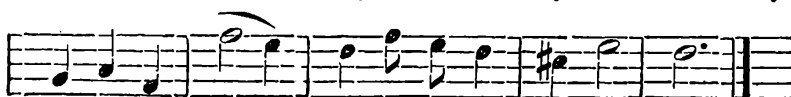
Jiné panenky
Půdou do kostela,
A já přesmutná
Musím bejvat doma.

Jiné panenky
Půdou tancovati,
A já přesmutná
Musím kolébat!

Z Pusté Polomé.

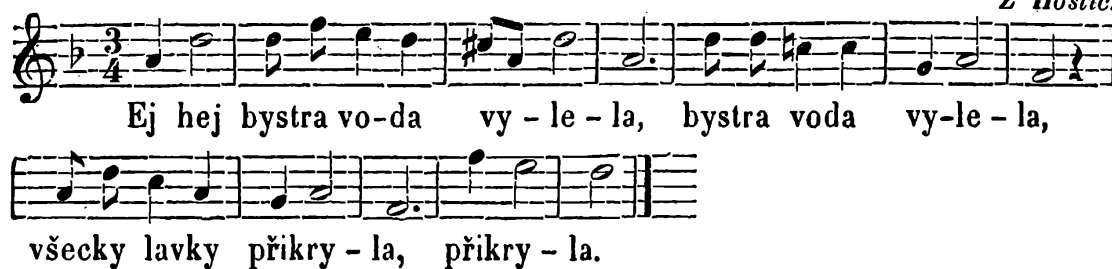

Bystra voda vy-le - la, bystra voda vy-le-la, všechny lavky

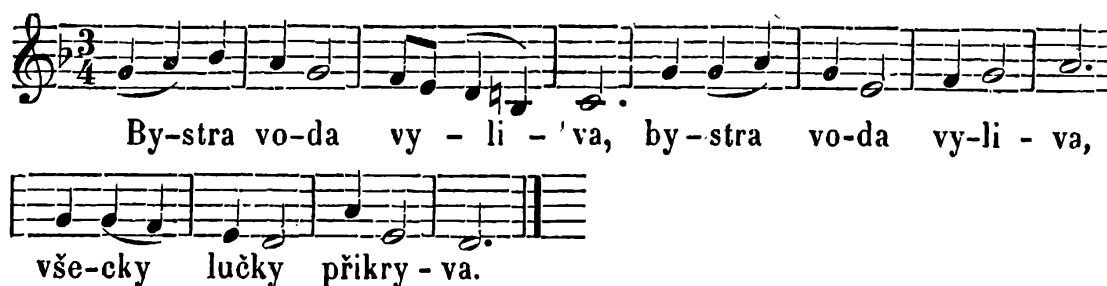
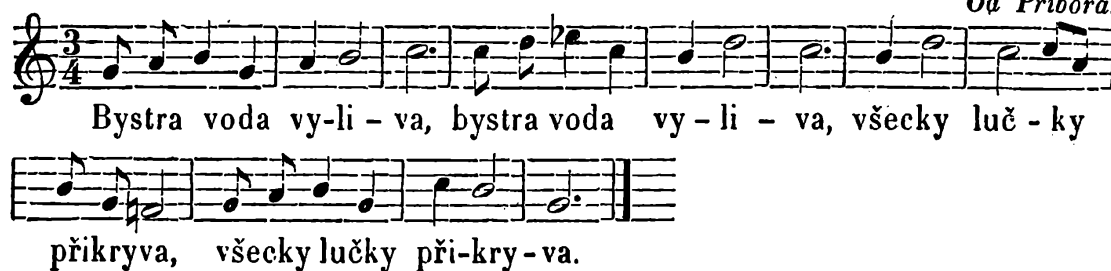

zebra-la, ej všechny lavky ze-bra - la.

Z Hoštic.

Od Příbora.

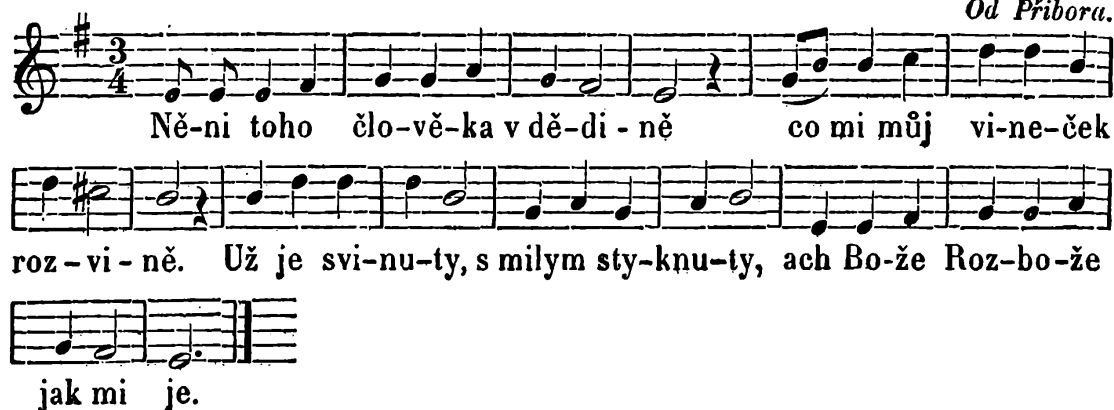
Bystra voda vyliva, Žulte vlasky do země Němohla jich rozčesat,
Všecky lučky přikryva. Do travičky zelenej. Do věnečka zapletat.

Jenom jednej něchala Česala jich hřebeněm, Něni teho v dědině,
Co ma mila sedala. Na nich zlate prsteně. ²⁾ Co můj vinek rozvině.

Co ma mila sedala, ¹⁾ Žulte vlasky česala. ²⁾ Česala jich hřebeněm, Něni teho ve světě,
Dělala z nich prameně. Co můj vinek rozpletě.

1) A žalostně plakala.

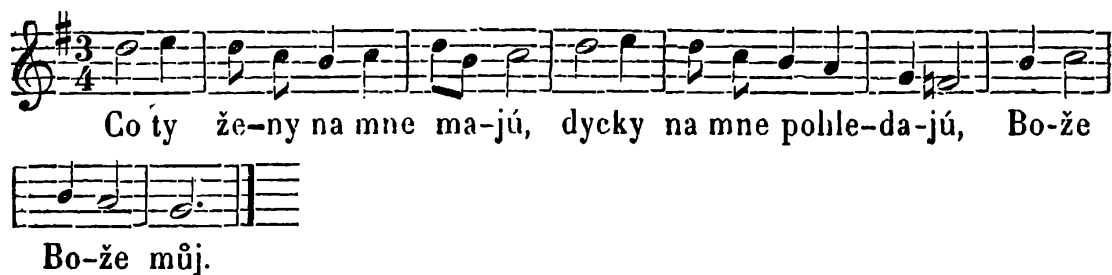
Od Příbora.

Něni toho člověka v dědině
Co mi můj vineček rozvině.
Už je svinuty, s milym styknuty,
Ach Bože Rozbože jak mi je!

Něni toho člověka na světě
Co mi můj vineček rozpletě.
Už je spleteny, s milym stočeny,
Ach Bože Rozbože jak mi je!

Z Bránek.

Co ty ženy na mne mají,
Dycky na mne hledají.

Rády by mne připravily
O můj vineček zelený. ¹⁾

Můj vinečku fialový,
Vila sem ta šuhajkovi.

Vila sem ta helekaja,
Rozpletám ta naříkaja.

Jeli tady kdo z rodiny,
Můj tatíček roztomilý?

Budú-li oni při mně stát,
Až mně budú věneček brat?

Jeli tady má rodina
Má maměnka roztomilá?

Budú-li oni při mně stát
Až mně budú věneček brat?

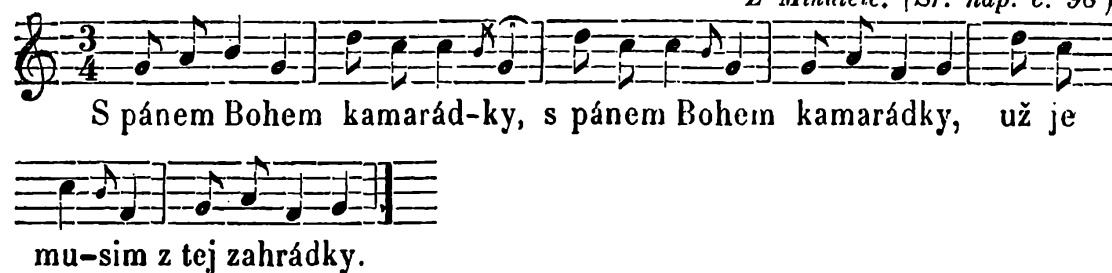
1) Co si ženy povídají?
Na mó hlavo poblídají?

Vone mně chcó pantle vzíti,
Na mó hlavo čepec dáti.

A tak dále se přičiňuje:

Braříček roztomilý, a
Sestřička roztomilá.

Z Mikulčic. (Sr. náp. č. 98)

S pánem Bohem kamarádky,
Už já mosím z tej zahrádky.
Z tej zahrádky z rozmarýnu,
Ja Bože můj snad zahynu.

Nezahyneš moja milá,
Kam ty půjdeš, půjdu aj já.

Můj vinečku polajkový,
Viua sem ta v širém poli.

Viua sem ta helekaja,
Včiu ta skuádám naříkaja.

Viua sem ta z rozmarýnu,
Včiu ta skuádám v bílém klínu.

Iné panny v šenku skáćú,
A já smutná doma puaću.

Iným pannám všecko hrajú,
A mně smutnej čepec dajú.

Jeli tady má mamička
Jeli tady má sestřička,
Jeli tu rodina všecka?

Nech mia idú ubrániti,
Ženy mně chcú vínek vzíti.

Od Kyjova.

Červe-ná rů-žička rozkve-tá, } za stolem na lav-ce, nebu-de
Už se nám A-nič-ka rozple-tá,

pohle-dat na chlapce.

Červená růžička rozkvetá,
Už se nám Anička rozpletá

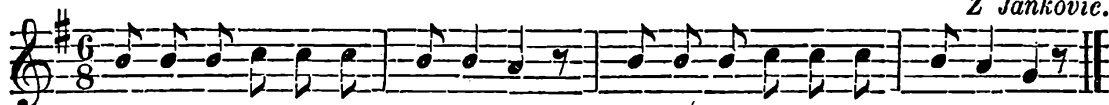
Za stolem na lávce,
Nebude pohlédát na chlapce.

Nápěv č. 212.

Voj. I. 219. II. 372. Ž. P. p. 148 Erb. III. 156. Od Telče ze Zvolenova.

Ha ty vtáčku sokolíčku Že už tvoji nejmilejší Nežel, nežel, má panenko
Vysoko lítáš, Čepiti budou. Věvec zelenej,
Co mně neseš za novinu, Ona sedí za stolečkem, Šak ti bude lepší slušet
Nic mně neříkáš. Jako růžička, Věvec stříbrnej.
Já ti nesu novinečku Nedá sobě rozpletati
Krásnou spanilou, Svého věnečka.

Z Jankovic.

Ne-vrkoc, děvečko, nevr-koc, lep-ší o-ba-lenka než vrkoč.

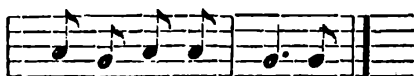
Nevrkoc, děvečko, nevrkoc,
Lepší obalenka než vrkoč.

Lepší obalenka ze slámy
Nežli vrkoček hedbávný.

Z Karlovic.

Ty Karlovské zvony o-ny pěkně zvoňá, už to-bě dě-več-ko

tvůj ví-neček zro-ňá.

Ty Karlovské zvony,
Ony pěkně zvoňá,
Už tobě, děvečko,
Tvůj víneček zroňá.

Zroňá ti ho, zroňá
Devětima konci, ¹⁾
Abys nechodila ²⁾
S jinýma mládenci.

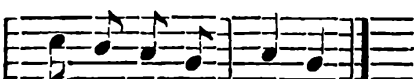
1) zvonci.

2) abys měla pokoj.

Z Vlachovic.

Ši-ro-ka, ši-ro-ká le-lí-ček rozplé-tá. Je-i tu maměnka,

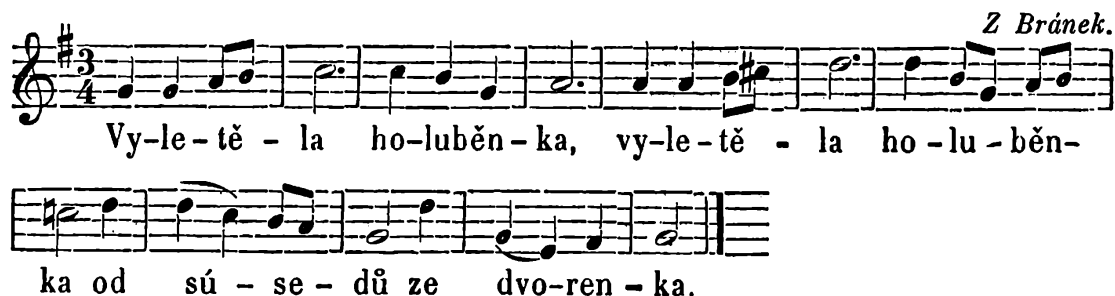

co í ho za-pletla.

Široká, široká,
Lelíček rozpletá;
Je-i tu maměnka,
Co í ho zapletla?

Široká, široká,
Nechaj mně lelíka,
Nač mně ho rozplétáš,
Dy's ho nezapletla.

Já sem nezapletla,
Ale včil ho splétám,
Okolo hlavy dám,
Ženú ta udělám.

Vyletěla holuběnka
Od súsedů ze dvorenka.

Jak letěla, zahrkala,
Na druženky zavolala:

Ach družky, milé druženky,
Braňte mně mojej hlavěny.

Jakž my ti jí bránit máme,
Když my jí v rukách nemáme? ¹⁾

Ony mají ostré meče ²⁾
A my máme krásné věnce. ³⁾

2) Ženy mají ostrý meč,
Ony tě nám vezmó přece.

1) Dyž my holé ruce máme.

3) A my máme holé ruce.

Jiné čtení.

(Náp. str. 436 b.)

Z Buchlovic.

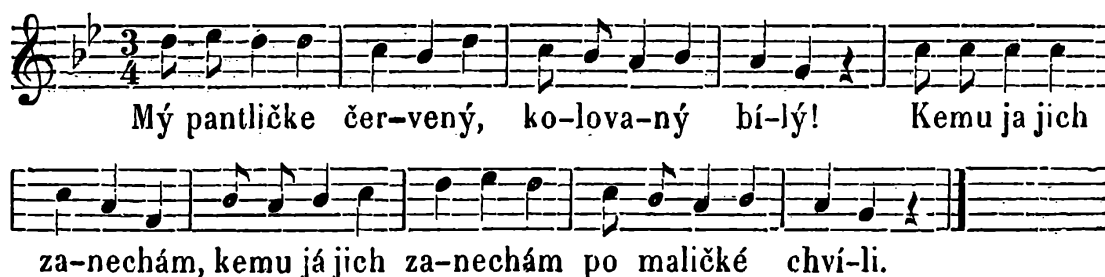
Mé pantličky červené, Hejnom tynom danom Po dukátě placené! Hejdanom.	Maměnka ich jednala, Po dukátě platila. Můj vineček zelený, Po dukátě placený.	Maměnka ho jednala, Po dukátě platila. Můj vrkůčku zelený, Po dukátě placený.
--	---	--

J i n é č t e n í.

(Náp. 196.)

Mý pantličky červený,
Nadarmo vás vážu.
Syneček je daleko,
Po kém já mu zkážu?

A zkážu mu já zkážu,
Po malém poslíčku,
Aby už pro mne přijel
Na švarném koníčku.

Mý pantličky červený
Kolovaný bílý, ¹⁾
Kemu já jich zanechám
Po maličké chvíli?

Kemu bech jich nechala
Leda kamarádce,
Ona na mně spomene
Dež půde k mozice. ²⁾

- 1) Pře mý milý pantličky
Paterový bílý,
2) Kamarádko tobě
Abys na mě zpomněla
V tvém svobodném stavě.

aneb :
Po malenké chvílence
Budem rovni sobě.

aneb :
Tobě kamarádko,
Co sme spolu sedali
Za našó zahradkó.

Z Čučic.

Už sem te pantlič-ke zedra-la, co mně má maměnka zjedna-la.
Ešče jedne ze-de-ru, potom od maměnke po-je-du.

Už sem te pantličky zedrala
Co mně má maměnka jednala. ¹⁾

Ešče jedne zederu :/
Potom vod maměnke pojedu. ²⁾

- 1) Už já ty pentličky dodíráám,
Co mně můj tatíček obíral.
2) a) Potom si šuhajka vyberu.
b) Včil budu drat šáteček,
Co mně ho jednal ten syneček.

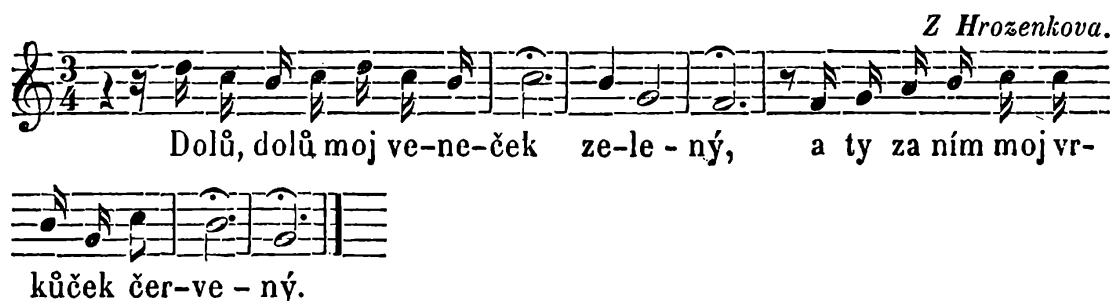
c) Vybíral mně bílý,
Já nescu takový,
Kupte mně tatíčku červený.

Už sem ty střevíčky zedrala
Co sem od milého dostala,
A to bylo v pondělí,

Po provodní neděli,
To bylo poslední lúčení.

Z Rajnochovic.

Z Hrozenkova.

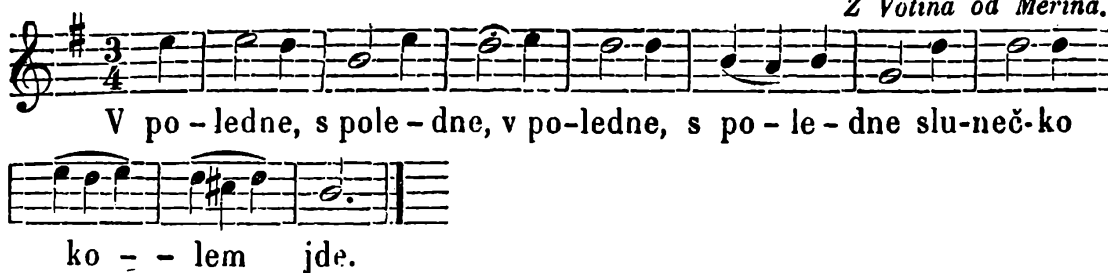

Dolů, dolů moj ve-ne-ček ze-le - ný, a ty za ním moj vr-
kůček čer-ve - ný.

Dolů, dolů moj veneček zelený, Z jednej strany věterenko povjévá,
A ty za ním moj vrkůček červený. Z druhej strany moj tacičko pozjérá.

Dolů, dolů má paretka perlová, Ach vítajce moj tacičko zdaleka,
A ty za nů má šnorečka červená. Dali sce mja za cudzeho človeka.

Moj tacičko prenocuje, přeč pojdze,
A mia smutnú s cudzým chuapom odejdze.

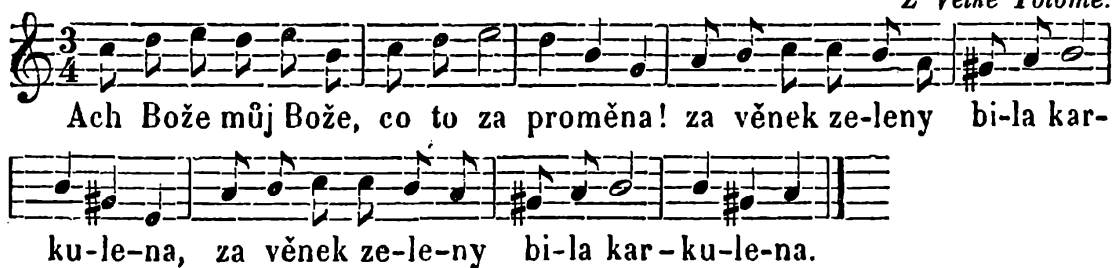
Z Votina od Měřina.*Z Komina u Brna.*

V poledne s poledne: Pře mé milé vlasy, Pojeď milá semná,
Slunečko kolem jde. Škoda vaši krásy! Ať já nejsem šelmó.

To nebylo slunce: Že já vás zavít mám Pojeď milá skokem,
Bylo švárné děvče. Do rócha bílýho. — Ať já nejsem klukem.

Srp, plachetku vzala, **Jinde přidávají:** S tebou nepojedu,
Na trávu se brala. A já tvá nebudu.
Na trávu zelenó, Mám koně yraného
Na lóku širokó. Zostra kovaného. Proč by's má nebyla?
Dyť s' mně slibovala.

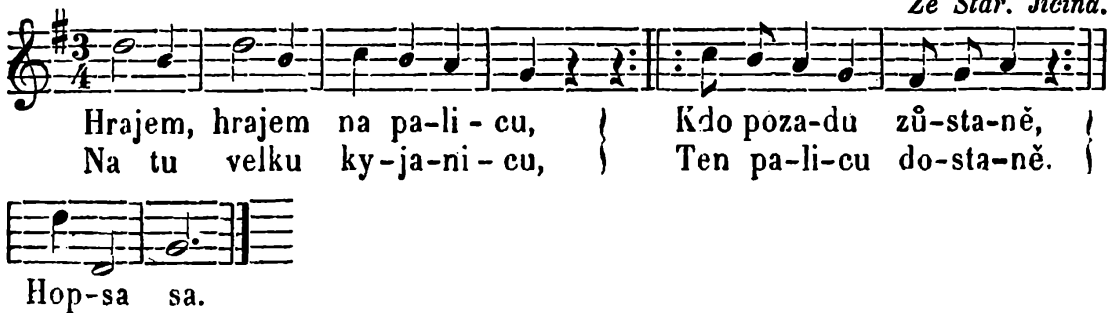
Rozčesala vlase Sedla bych na něho,
Po svém zlatém páse. Jela bych na vojno.

Z Velké Polomé.

Ach Bože můj Bože, co to za proměna!
Za věnek zeleny bila karkulena. :/

624. Kyjanice.

Při čepení nevěsty dají si ženy samy zahrátí, anať jedna nese kyjanicu (palici.)

Ze Star. Jičina.

Hrajem, brajem na palicu
Na tu velku kyjanicu;

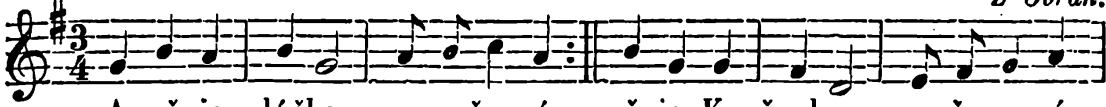
Kdo pozadu zůstaně,
Ten palicu dostaně, Hopsa sa.

Při tom tancuj, pozorujce, kdo se se skokem opozdí, ten tu «kyjanicu» nésti musí.

U Brodu Uh. starší družba palici o tlu opírá, načež se hosté k tanci berou; komu ženské tanečnice nedostalo se, ten palici tu nésti a hudebníkům platiti musí.

625. Po čepení.

Z Obřan.

A už je lóčka ve-seče-ná, už je Ka-čenka za-če-pená

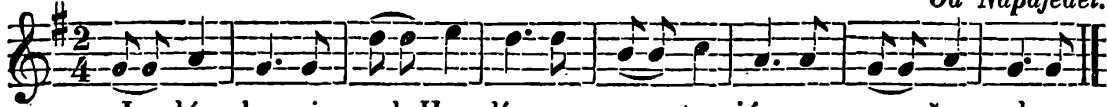
už je Ka-čenka za-če-pe - ná.

A už je lóčka vesečená,
Už je Kačenka začepená.

A kdož jo čepil? Všecí ledi,
Já se jo vezmo, mně se líbí.

626. Při prodávání nevěsty.

Od Napajedel.

Je-dú kupci od Hu-lí-na, py-ta-jú sa po čem vlna.

Jedú kupci od Hulína,
Pytajú sa po čem vlna?

Pod' kupečku, pod' holečku,
Prodáme ti jalůvečku.

A tá bílá po tolaru,
A ta černá po grýcaru.

Z jalůvečky bude kráva,
Z tej nevěsty mladá žena.

Ta strakatá jak kdy platí,
Poďte kupci kupovati.

Jiné čtení. (Náp. 617 h.)

Otvíraj, ženichu,
Otvíraj své sklady,
Pili by gořalku
Ty Vlachovské baby.

Otvíraj, ženichu
Otvíraj pivnice,
Jak nemáš gořalky
Daj aspoň zelnice.

Bude-i gořalka
Budem pit z pohárka,

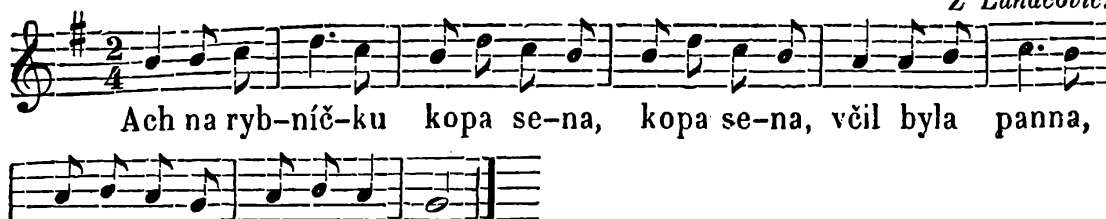
Bude-i vínečko
Budem pit ze žbánka.

Co sa ty ženichu
Před námi zдалuješ,
Že ty jej ženičky
Od nás nekupuješ?

Co sa ty ženichu
Před námi schováváš,
Že ty jej ženičky
Od nás neodbíráš?

Daj ty nám, synečku,
Daj ty nám skleničku,
Až my sa napijem
Dáme ti ženičku.

Až my sa napijem
Bohu poděkujem,
Panence Marii
Za to dobrodiní.

Z Luhačovic.

Ach na ryb-níč-ku kopa se-na, kopa se-na, včil byla panna,

už je žena, už je že - na.

Ach na rybníčku kopa sena,
Včil byla panna už je žena,

Ach na rybníčku seno hrabú,
Už tu nevěstu zavíjajú.

Ze Zdounek.

Pojed' pojed' můj kupečku, prodáme ti ja-lůveč-ku; a ta

ja-lů-večka chlebem krmená, vče-rá byla panna a dnes je žena.

Pojed' pojed' můj kupečku,
Prodáme ti jalůvečku;

A ta jalůvečka chlebem krmená
Včera byla panna a dnes je žena.

627. Při prodávání a potomném odvážení peřin.

Od Měřina.

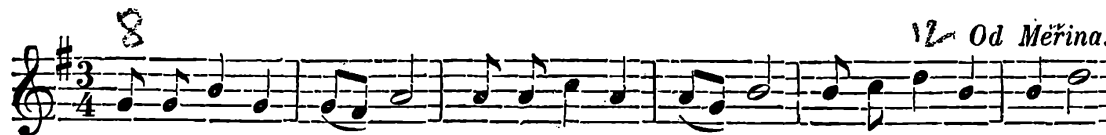
Hej, hej, hej, máme na prodej, máme tady dobré zboží, co se na

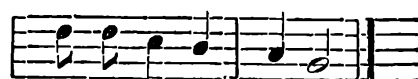
něm hezky leží. Hej, hej hej, máme na prodej.

Hej, hej, hej, máme na prodej!
Máme tady dobré zboží,

Co se na něm hezky leží,
Hej, hej, hej, máme na prodej.

Od Měřina.

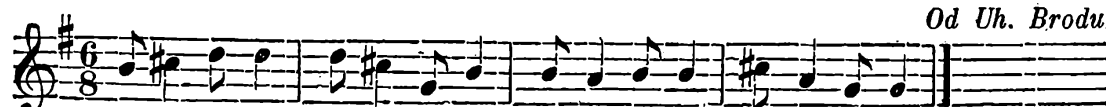
My ve-zeme zbo-ží co se na něm le - ží, nedá-te - li dukát,

poje-deme odtad.

My vezeme zboží
Co se na něm leží,

Nedátele dukát
Pojedeme odtad.

Od Uh. Brodu.

Kolik rožků, to-li grošků u-tr - ží-me chvála Božku.

Kolik rožků, toli grošků
Utržíme, chvála Božku.

Pod ženichu, kup peřiny,
Nebudeš sa bávat zimy.

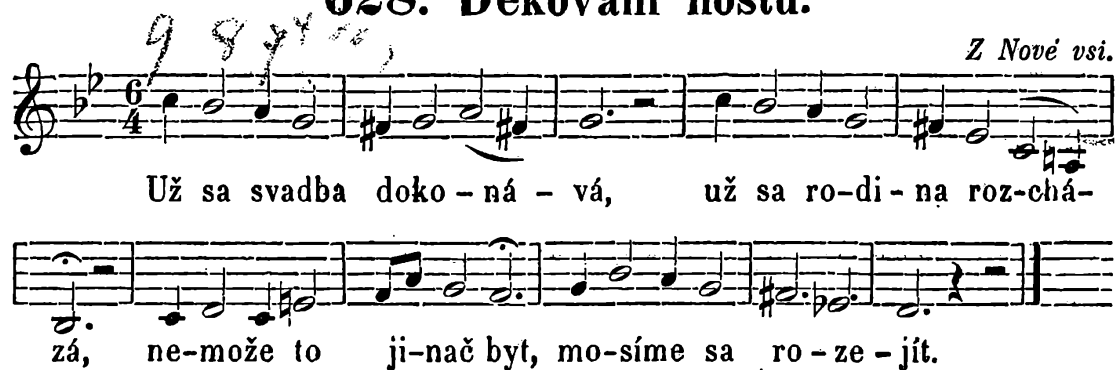

Peřiny peřiny,
Mý milý peřiny!
Už my vás vezeme
Do cizí dědiny.

Nejednó maměnka
Nejednó zdrímala
Než ona dcerušce
Peřiny schystala.

Matička zdřímala,
Tatiček posvítil,
Aby své dcerušce
Peřiny nalíčil.

628. Děkování hostů.

Už sa svadba dokonáva,
Už sa rodina rozchádza;
Nemože to jinač byť,
Musíme sa rozejít.

A vy svadební tatíčku,
Děkujeme vám za všechno,

Nechť vám pán Bůh zaplatí
A všecí Boží svatí.

**A vy mamičko svadební
Vy ste nám dobře dělali!
Něcht vám pán Bůh zaplatí
A všeci Boží svatí.**

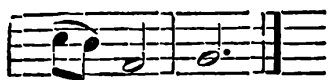
Děkujeme tomu domu,
Měli sme tam dobrú chuťvu.

Děkujeme hospodáři,
Ať se mu vždy dobře daří.

**Děkujeme hospodyni,
Dělala nám dobrodiní.**

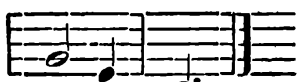
629. Při odbírání-se nevěsty od rodičův.

Zp. 1. 257.

zo-stat mám.

Z Turovic u Dřevohostic.

zostat mám?

Ješče sa vás, má maměnko,
Zoptat mám,
S váma-li já, má maměnko,
Zostat mám.

Ne semnú, moja dceruško,
Ne semnú,

Koho's ty si vyvolila,
Ten s tebú!

Já sem sobě vyvolila
Z růže květ,

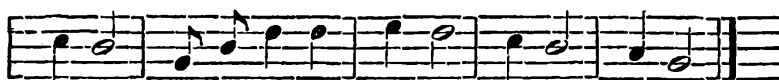
Lepší je ten můj malžen
Než celý svět. ¹⁾

1) Milejší je mně syneček, — Než ten svět.

Z Polanky.

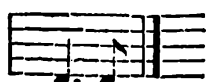
Stro-ji-la mia ja-ko jabko v poli; }

zbyla, a já nebo - žát-ko musím od ní.

Dy sem byla u maměňky svojí, Leda mia vyzbyla,
Strojila mia jako jabko v poli; A já nebožátko musím od ní.
Ona mia strojila,

Z Moravan.

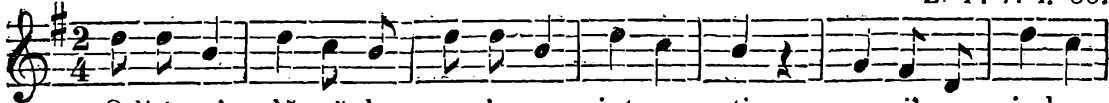
vníček.

Z jedné strany za Moravú
Zelený travníček.:/
Už mě všeci opustili
A i můj tatíček.

Z druhé strany za Moravú
Zelená travička;
Už mě všeci opustili
A i má mamička.

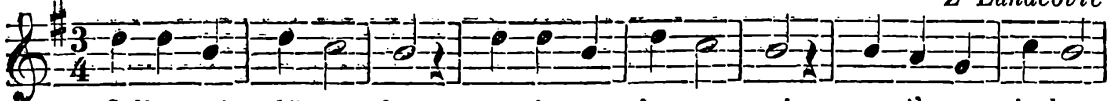
630. Při nakládání šatu.

Z. P. r. I. 88.

Odbí-rej děveč-ko svo-je ma-jet-no-sti, co si's na-jedna-
la od svej malič-ko-sti.

Ž Luhačovic

Odbí-raj děveč-ko svo-je ma-jet-no-sti, co si's na-jedna-
la od svej ma-lič-ko-sti.

Odbírej děvečko
Svoje majetnosti,
Co si's najednala
Od svej maličkosti.

Všecko sem sebrala,
Nic sem nenechala ¹⁾

Enom ten klineček,
Co visel víneček. ²⁾

1) Šak já si odbírám,
Nic tudy nenechám.

2) přidávají:
Kolem husy kolem

Nad tím naším dvorem,
Maměnko, tatíčku,
Ostaňte tu s Bohem.

Od Lachů.

U-bi - raj se dcer-ko ma, dcerko ma roz - to - mi-
lá, dcer - ko ma roz-to - mi - la.

Ubiraj se dcerko ma,
Dcerko ma roztomila:/

Co's ešče zapomněla,
Dcerko ma roztomila?

Už sem se ja ubrala,
Stříbra zlata nabrala:/

Věnečka zeleného,
Prstenečka zlateho.

Od Přibora.

Před suse-dovym dva duby, dva duby, hr-ka-ju na nich ho-lu-bi,
holu - bi.

Před susedovym dva duby;
Hrkaju na nich holubi.

A jeden pravi: hdě jděťě,
Kaj tu něvěstu veděťě?

A my ju veděm přes cestu
Ja k tem susedom něvěstu.

Z Palkovic.

A před Volným stoja dva duby, na nich tam hr-ka-ju ho-lu-bi.

A před Volným stoja dva duby,¹⁾ Pod už ty synečku pod domů,
Na nich tam hrkaju holubi. Uviju ci vinek z hedbovu.

Co vy tam holubei hrkacě, Potočim ci jo ho harasem,
Dy vy tam dzěvečky němace? Tvoja sem synečku tvoja sem.

A zůstal tež po ni klineček, Potočim ci jo ho liliju,
Na kerem věšala věneček. Tvoju sem, synečku, tvu milu!

Ach dzěvečka sedi pod lipu, Potočim ci jo ho pentličku,
Syneček se vodi s muziku. Tvoja sem, tvoja sem, synečku.

1) Za našimi humny dva duby.

Z Karlovic.

Co je ve vo-zi, všecko je mo-je. A ješče sem za-pomněla

vě-nečka ze-le-ného doma na sto-le.

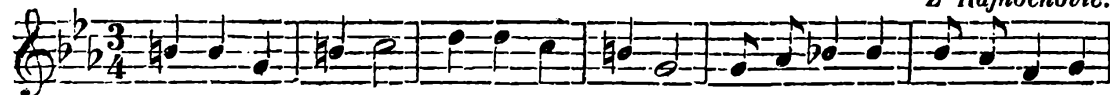
Co je ve vozi, všecko je moje, Tam je potěšení moje malovaný
A ješče sem zapomněla dvůr.¹⁾
Věnečka zeleného na stole.

Pohůnečku můj, koničky šíruj, Když tam přijeli, všeci hleděli,
Pojedeme přes to pole, Ja co je to' za panenka,
Dy se veze jak hraběnka
Šestima koni.²⁾

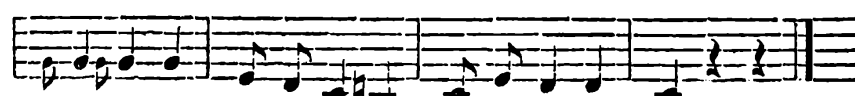
1) Pohoniču můj,
Vrať že se mi průň!
Pro věnek zelený,
Pro prsteň stříbrný
Do domu na stůl.

2) Šestima koni,
Štyrmy kočáry,
A to Karlovským pacholkům
Všecko na zdůry.

Z Rajnochovic.

Co je ve vo-zi všecko je mo-je, ja ešče jsem za-pomněla

víneč-ka ze-le-ného doma na sto-le.

Co je ve vozi, všecko je moje; Tvého vínečka na stole není.
Ja ešče jsem zapomněla Povídají, že ho vzalo
Vínečka zeleného Co se s tebou sezdát dalo
Doma na stole. Tvé potěšení.

Nevracaj se proň, nenačíkaj oň.
Prvej si byla panenka,
Včil je z tebe mladá ženka,
Dosvědčí to on.

Zachovala si čistý svůj věnec,
Za to ti pán Bůh požehnal,
Že si tebe objednal
Švarný mládenec.

Z Rajnochovic.

Už sme to dostali,
Oč sme pracovali,
Už to vezem domů,
Chvála pánu Bohu.

Dobrá noc, dobrou noc Dobrou noc tatíčku,
Ale ne každému, Obtulám ručičku,
Jenom té maměnce Že ste mi dopřili
Co mně dala dceru. Tu vašu Aničku.

Stálo mi to za to,
Že sem šlapal blato,
Dostal jsem děvčátko
Milejší jak zlato.

Dobrá je maměnka Rád sem tě mívával
Co mě vychovala, Dys byla panenkú,
Ale je ta lepší Včil jsi mně milejší
Co mně dceru dala. Dyž si mojou ženku.

631. Při loučení-se.

(Sachar. II. 251. 520.) Z Kozlovic.

A dyž na vůz sedala,
Na maměнку volala:
Maměńko ma nědajtě mně vzat.

Jeď už enem dceruško,
Už je toho malučko,
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

A dyž na vůz sedala,
Na tatička volala:
Tatičku můj nědajtě mne vzat.

Jeď už edem dceruško,
Už je toho malučko,
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

Dyž vyjela za vrata,
Zavolala na brata:
Bratřičku můj, nědaj mne brat.

Jeď už edem sestřičko,
Už je toho malučko,
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

Když vyjela na cestu
Zavolala na sestru:
Sestřičko ma, nědaj mne brat.

Jeď už edem sestřičko,
Už je toho malučko,
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

Trefiš tamo na otce
Jako na trni, pchače,
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

Trefiš tamo na mamku
Jak na horucu plaňku;
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

Trefiš tamo na bratry
Jako na vysoke Tatry;
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

Trefiš tamo na sestry
Jak na pekelné čerty;
Jeď edem jeď, chtěla's ho měť.

Dzevečka bě-lá zá-ra, tra-fi-la's na ka-za-ra.

Dzevečka bělá zára, Budze ca kazarovac, Tvé vlásky jako zlato,
Trafila's na kazara. Tvé vlásky roztahovac. Něstojíš Janko za to.

Dě-ku-ju vám má milá ma-měňko, děku-ju vám na sto-krát,

že ste vy mě těžko vycho-va-li, me-zi dobrý lid da-li.

Děkuju vám ¹⁾ má milá maměnko,
Děkuju vám na stokrát,
Že ste vy mě těžko vychovali,
Mezi dobrý lid dali. ²⁾

Děkuju vám můj milý tatičku,
Děkuju vám na stokrát,

Že ste vy mě těžko vychovali,
Mezi dobrý lid dali.

Děkuju vám moji bratři, sestry
Děkuju vám na stokrát,
Že ste semná dobře bévávali
A já už jedu pryč od vás. ³⁾

1) Líto je mně.

2) S pánem Bohem, my staří rodiči,
Už se od vás ubírám;
Oči plačó, srdečko se třase,
Tělo ve mně omdlévá.

3) Dé vám Pámbů, mí staří rodiči,
Dé vám Pámbů dobró noc,
Já si vezmu panenku Mariu,
Pána Bóla na pomoc.

Kam se smutná obrá-tit mám? Dyž tu svých ro-di-čů nemám?

Už já mosím z tohto domu, }
Ža-lo-vat sa nemám komu, } Bože, Bože můj!

Kam sa smutná obrátit mám?
Dyž tu svých rodičů nemám?
Už já mosím z tohto domu,
Žalovat sa nemám komu;
Bože, Bože můj!

Můj tatičku roztomilí,
Odpustte mně moje viny,
Co sem vás kdy rozhněvala,
Odpustte mně to pro Boha,
Bože, Bože můj!

Má maměnko roztomilí,
Odpusťte mně moje viny,
Co sem vás kdy rozhněvala,
Odpusťte mně to pro Boha,
Bože, Bože můj!

Má rodina všecka spolem,
Ostaňte tu s pánem Bohem!
Já už mosím z tohto domu
Žalovat sa nemám komu.
Bože, Bože můj!

Lóčení, lóčení,
Což je to věc těžká,
Dyž se musí rozlóčiti
S maměnkó dceruška.

Nermuťte se máti,
Že já od vás půdu;

Dyť já předce až do smrti Jak by se mně vedlo?
Vaša dcera budu. Dobře má matičko.

Nermótím se dcero, A dyť sem já obdržela
Že půdeš odemně, Co žádalo srdečko.

Ale nad tym se já rmótím,
Jak se ti povede.

Podobné tresti mimo svadbu.

Zp. I. 120. Erb. II. 262. č. Od Rožnova.

Lúčení, lúčení,
Co je to těžká věc,
Dyž sa musí rozlúčiti
S panenkú mládenec.

Dyž sme sa lúčili,
Obá sme plakali,
Obá sme s jedním šátkem
Oči utírali. ¹⁾

Umřuli v cizině,
Kdo dá pohřeb strojít?
Kdo sa bude za mú duši
Na mém hrobě modlit?

Ten svět je široko,
Rodiči daleko,
Nežli sa oni dověďá,
Červíci mia sněďá.

Červíci mia sněďá,
Ptáckové roznesú;
Prikryj ty mia má panenka
Tú bilú lochtušú.

Tú bilú lochtušú
Zeleným věnečkem,
Už sem sa já rozlúčila
Se svojím synečkem.

1) Jiný dálejšek.

Od Opavy.

Umřes ty, umřu ja,
Umřemy my oba,
Damy se pochovač
Do jednoho hroba.

Do jednoho hroba,
Do jednej kaplice,
Damy se napsači
Na zlate tablice.

Kdo tum cestum půjdže
Přečitač se može,

Že v tym jednym hrobě
Dvě čela při sobě.

Nejsu to jen čela,
Jsou to ba i kosči,
Že ony umřely
Od velkej milosči.

Z Křeptova u Doubravnicka.

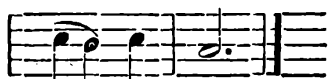
Na pra-hu tě stá - la, na prahu tě stá - la, s má-tí se

že-hna - la.

Na prahu tě stála:/
S máti se žehnala.Keré ráno stává:/
Vraným koňom dává.Co ju milá žala
Biléma rukama,
Žalostně plakala.Žehné se ty sama:/
Co sobě zvolila.Vraný koně řečcó:/
Obroku jest nechcó.Zvolila sem sobě:/
To švarné pachole.Jenom tó belenko:/
Drobnó jetelinko.*Z Bohutic.*

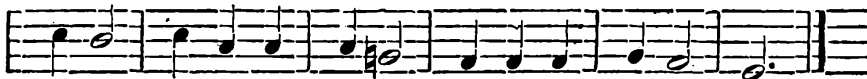
Do vo - za se - da - la, do vo - za se - da - la, s matkó se

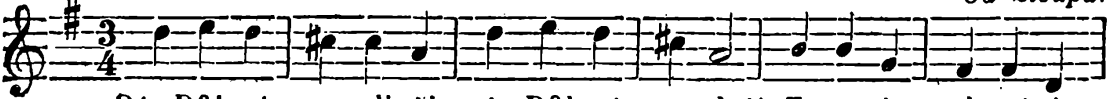
že-hna - la.

Z Vlčnova.

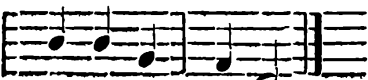
Na prahu stála, pěkná se zdá-la jak růža rů-žič-ka, s prahu kro-

či-la, krásu ztra - ti-la moja ga - la-neč - ka.

Na prahu stála, pěkná se zdála,
Jak růža, růžička;S prahu kročila, krásu ztratila,
Moja galanečka.*Z Ostravice. (Náp. č. 500.)*Nědalečko za cestu
Do suseda půjdu,
Roztomila mamičko,
Už jo vos odejdu.Moja mila dceruško, Moja milo mamičko,
Němom tobě co dać, Co by scě mi dali?
Něch ci pon Bůh šče- Něch vom pan Bůh šče-
sci do, sci do,
Budu ci vinšovać. Že scě mě chovali.*Od Sloupa.*

Pán Bůh vám ro-di-či, pán Bůh vám zaplat! Za va-še chování

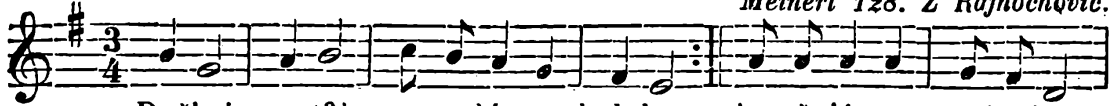

dě-kujem stokrát.

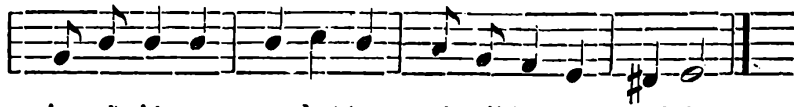
Pán Bůh vám rodiči
Pán Bůh vám zaplat!
Za vaše chování
Děkujem stokrát.

Za vaše chování
Za vaši lásku,
Maměnko, tatičku,
Zlaté obrázku.

Meinert 128. Z Rajnochovic.

Počkaj, postůj ty malý pa-chol-ku, ja až já sa rozlučím

ja až já sa roz-lučím s mú milú ma-měnkú.

Počkaj, postoj ty malý pacholku? Počkaj, postoj, nepoháňaj koní,
Až já sa rozlučím s mú milú ma- Mám tady sestřičku, nechce sa mi
měnkú od ní.

S Bohem buďte moja maměnečko, Počkaj, postoj, enom na chvíličku,
Co ste mě vychovali zaplat vám Až já sa rozlučím s bratrem, se
Bůh všecko. sestřičku.

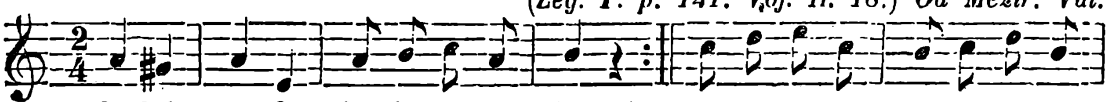
Počkaj, postoj, nerochaj bičičkem, S Bohem buďte, moje kamarádky,
Až já sa rozlučím s milým svým Už mia od vás odvezú, nepustá
tatičkem. mia zpátky.

S Bohem buďte můj milý tatičku, S Bohem buďte Rajnochovské kopce,
Už vám slúžiť nebudu, mám inú Už vás šlapat nebudu, nech vás
matičku. šlape kdo chce.

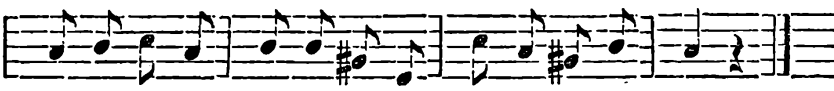
1) Postůjte, postůjte hnědovrané vranky,
Až já se odprosím moje kamarádky.

Postůjte, zastavte vraného koníčka,
Až já se odprosím starého tatička. atd.

(Žeg. P. p. 141. Voj. II. 18.) Od Meziř. Val.

Sedaj na vůz kochá-ní mo-je, } ne-pomo-že milý Bože,
Nepo - mo-že plaká-ní tvo-je; }

dy už konič - ky ve voze sú zapřáhnú - té.

• Sedaj na vůz kochání moje,
Nepomože plakání tvoje.
Nepomože milý Bože,
Dy už koničky ve voze
Sú zapřáhnuté. •

A jak bych já na vůz sedala,
Dy sem matce neděkovala?
Děkuju vám má mamičko
Za to vaše chováníčko,
Za to chování.

• Sedaj na vůz kochání moje. atd.
A jak bych já na vůz sedala,
Dy sem otcí neděkovala?
Děkuju vám otče milí
Že ste mne dotad živili,
Už nebudete.

• Sedaj na vůz kochání moje. atd.
A jak bych já na vůz sedala,
Dy sem bratrům neděkovala?

Děkuju vám bratři milí
Co ste na mne dobří byli,
Už musím od vás.

•Sedaj na vůz kochání moje atd.

A jak bych já na vůz sedala,
Dy sem sestrám neděkovala?
Děkuju vám sestry milé,
Co ste na mne byly dobré,
Dobře se mějte.

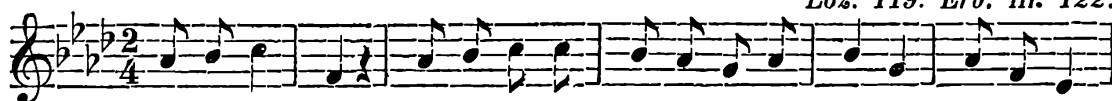
•Sedaj na vůz kochání moje. atd.

A jak bych já na vůz sedala,
Dy sem prahům neděkovala?
Děkuju vám dvěři, prahy,
Co mé nožky chodívaly,
Už víc nebudú.

•Sedaj na vůz kochání moje, atd.

A jak bych já na vůz sedala,
Dy sem stolům neděkovala?
Děkuju vám stoly, lavy,
Co mé ruce myjávaly,
Už víc nebudú.

Loz. 119. Erb. III. 122.

S pánem Bohem, s pánem Bohem má matičko stará, jenom ste

se za mnú z okna podí - va - la.

S pánem Bohem, má matičko stará, S pánem Bohem, mé mamičky krávy,
Jenom ste se za mnú z okna po- Nebudú vám nosit moje záda trávy.
dívala.

S pánem Bohem, Pavlovské děvčátka,
S pánem Bohem, mé mamičky Kerá jste bývala moja kamarádka.
lžičky, S pánem Bohem Pavlovčí mládenci,
Nebudú vás drhnút mé bílé ručičky. Keří ste bývali moji tanečníci.

Od Žďanie.

S pánem Bohem buďte ro-di-či roz-mi-lí, Já už se dnes s vama

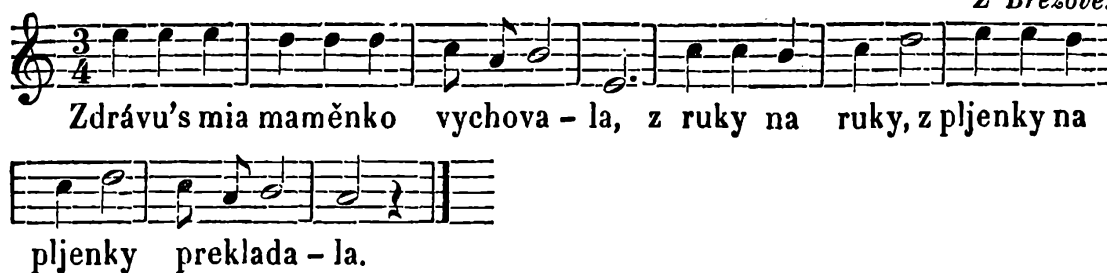
lúčím na - po - sle - dy.

S pánem Bohem buďte	S pánem Bohem tu buď	S pánem Bohem buďte
Rodiči rozmilí,	Kamarádko věrná,	Maměňčiny krávy,
Já už se dnes s vama	Co sme bévávaly	Už vám neponesu
Lóčím na posledy.	Jako ruka jedna.	Ode dneška trávy.

S pánem Bohem buďte	S pánem Bohem buďte	S pánem Bohem buďte
Bratříčku, sestričko,	Svobodní mládenci,	Tatíčkovy ovce,
Nechť vás opatruje	Co ste bývávali	Nechť vás opatruje ¹⁾
Tatíček s matičkó.	Moje tanečníci.	Ode dneška kdo chce.

1) Nechť si vás obchází.

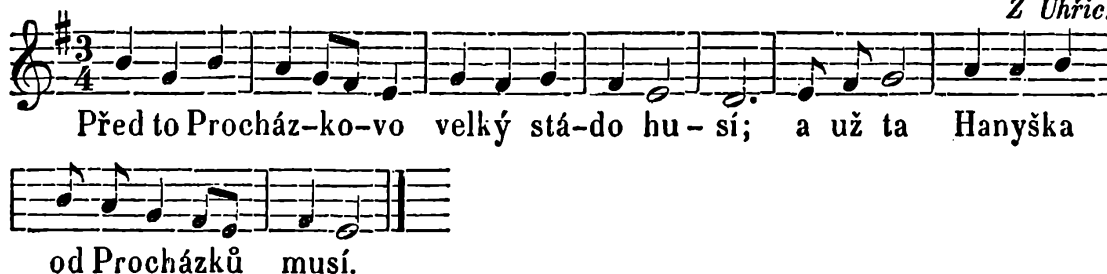
Z Březové.

Zdrávu's mia maměnko vychovala, Vet jsi ty dcero má sebe volná,
Z ruky na ruky, z pljenky na pljenky Kedy robit máš :/
Prekládala. Puoš ¹⁾ ode mňa.

Včil sa vám maměnko odsluhujem, _____
Kedy robit mám :/
Povandrujem. 1) Půjdeš.

Z Uhřic.

Před to Procházkovo
Velký stádo husí;
A už ta Hanyška
Od Procházků musí.

Před to Procházkovo
Velký stádo káčen;
A už ta Hanyška
Od mamičky s pláčem.

632. Při odjíždění.

(Čel. II. 50. Žeg. P. p. 162. Zp. I. 239.) Z horní Bečvi.

Půjdeme, půjdeme,
Chodníčka nevíme,
Dobří lidé vědā,
Oni nám povědā.

Půjdeme, půjdeme
Přes hory zelené,
Budeme tam sbírat
Maliny červené! ¹⁾

Maliny červené
A jahody zralé,
Už my si vedeme
To děvčátko švarné.

1) Jiný dálejšek:

Jedeme jedeme
Od nového města,

Povězte nám lidé,
Kady je ta cesta.

Povězte, nevíme,
Až jí nezbludíme.

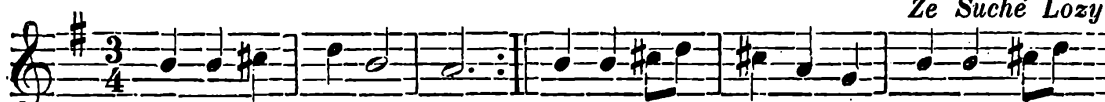
Z Bělé.

Ka - dy my půj - demy, chodníčka ně - zna - my.

Kady my půjděmy, :/
Chodníčka něznamy.Půjděm - li do lesa,
To nas tam zavěsa.Půjděm - li dolinu,
To nas tam zabiju.Půjděmy horami,
Pán Bůh rač byt s nami.

Ze Suché Lozy.

Je - deme je - de - me, { do - brí lu - dé ví - ja, o - ni nám
Chodníčka ne - ví - me, }

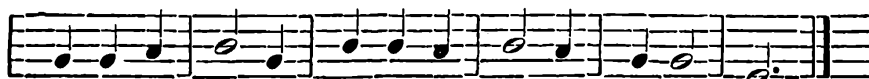
po - ví - ja.

Jedeme jedeme,
Chodníčka nevíme,
Dobří lidé víja,
Oni nám povíja.Půjdeme tú cestú Horami, dolami
Kde šel brat se sestru. Půjde pán Bůh s námi.Půjdeme chodníčkem
Kde šel syn s tatíčkem.

Z Blatnice.

Dyž my do těch hor půjde - me, co my tam je - sti bude - me?

co my tam je - sti, moje sr - den - ko bude - me.

Dyž my do těch hor půjdeme,
Co my tam jesti budeme?
Co my tam jesti, moje srdenko, bu -
deme?Dyž my do těch hor půjdeme,
Co my tam píti budeme?Lepší voděnka z kolaje,
Nežli vínečko v poháře.Lepší šišečka borová,
Nežli pečenka lojová,
Nežli pečenka, moje srdenko, lojová.A dyž je lepší, pij si sám,
A já sa s tebú rozezdám.A dyž je lepší, jez si sám,
A já sa s tebú rozezdám.Dy sa's ty chtěla rozezdat,
Měla's ručenky nedávat.Dy sa's ty chtěla rozezdat,
Měla's ručenky nedávat.Já sem ručenku dávala,
Přežalostně sem plakala.Já sem ručenku dávala,
Přežalostně sem plakala.

Kamy my půjdeme:/ Dyž tam dojedeme, Dyž tam dojedeme,
 Dyž povandrujeme?:/ Co tam jest budeme? Co tam pit budeme?
 Dolů dolinama, Ty šíšečky z horů, Voděňku z Dunaja,
 Sám pán Kristus s nama.¹⁾ Co padajů dolů. Vínečko z kolaja.²⁾

1) Hore tú dolinků
 K ženichovém dvorku.

2) Gořalenku z rána,
 Milý pán Bůh s náma.

Půjdeme my tam Vezů ju oni Vraný koníček
 K tisovému lesu, V tom krytém vozěčku, Pod Janíčkem skáče,
 Podíváme se Pěkný Janíček Pěkná Anička
 Jak Andulku vezů. Na vraném koníčku. Žalostivě pláče.

Od Brna.

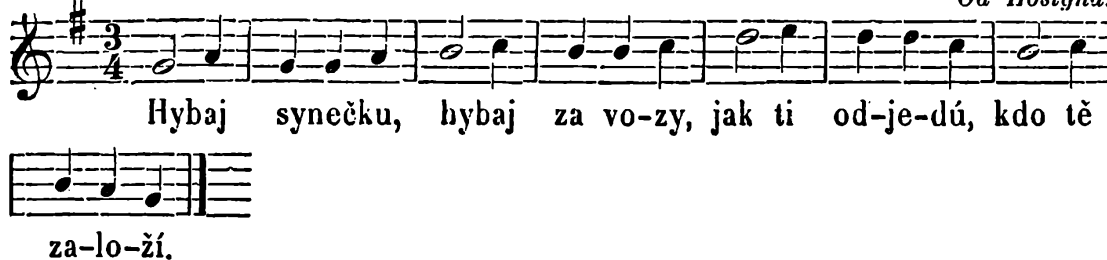
Juž ju vezó od maměnky ze vrat, Otvíráte dvoje nový vrata,
 Pěkně vám děkujem maměnko na Vezem vám nevěstu ze samýho zlata.
 stokrát.

Z Vigantic.

Otvíraj maměnko otvíraj dvůr, Vedeme ti zeta šikovného,
 Vedeme ti zeta, bude tvůj Přijmi ho maměnko za svého.

Od Hostýna.

Hybaj synečku, hybaj za vozy, Moja milá má čtyry volečky,
 Jak ti odjedů, kdo tě založí? Ona založí přes ty kopečky.

Nechť si založí neb nezaloží,
 Šak my vyjedem s pomocí Boží.

Z Moutnic.

Aj stupaj stupaj můj koníčku po malúčku po lehúčku na most,
A-bychme do - je-li k mojí mi - lé na noc.

Aj stupaj stupaj můj koníčku po malúčku
Po lehúčku na most,
Abychme doješli k mojí milé na noc.

Z Komína od Brna. (Sr. náp. 510.)

Stupaj, stupaj, stupaj můj koníč-ku na most, abych já se dostal
k mé panen-ce na noc, abych já se dostal k mé panen-ce na noc.

Stupaj, stupaj, stupaj Stupaj, stupaj, stupaj Do cezího kraje,
Můj koníčku na most, Můj koníčku vrané, Do cezí dědiny,
Abych já se dostal Abych já se dostal Aby o mně lidi
K mé panence na noc. Do cezího kraje. Dycky nemluvili.

Jiné čtení. (Náp. 597.)

Koníčku můj, stupaj na most,
Co bych přijel k milé na noc.

Jak mám tebe přenocovat,
Nemám koníčkům co dávat.

Moja milá, přenocuj mě,
Pacholka a čtyry koně.

Nedaleko do městečka,
Tam je oves a i sečka.

Od Dačic z Volšřova.

Až vy-jedem na ko-peček na kopeček na kopec } praporeček
U - ká - že - me pra-poreček, pra-poreček, praporec, }
pěkný bílý, na něm pentle červe-ný.

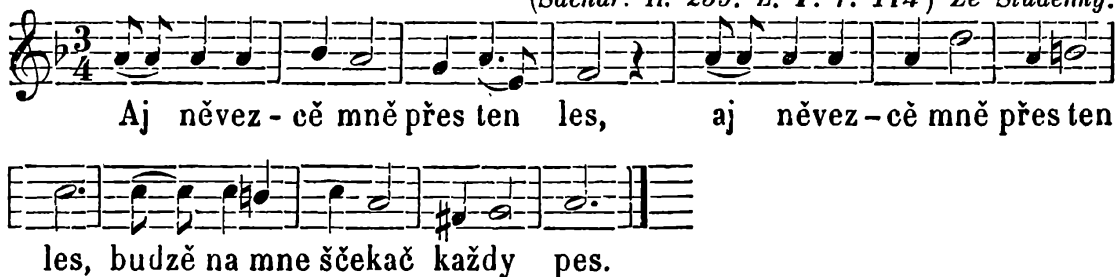
Až vyjedem na kopeček, na kopeček na kopec,
Ukážeme praporeček, praporeček, praporec,
Praporeček pěkný bílý,
Na něm pentle červený.

Vezouce nevěstu ztrácejí bič, aby naň od ženských mohli peněz žádati. —

Pomožte, pomozte,	Nestojí na mostě,	Ani prázdným vozem,
Lebo mně založte,	Ale nad vývozem,	Prázdnýma konima,
Ať moje koničky	Nemožu já pohnout	Co mi přitížila
Nestojí na mostě.	Ani prázdným vozem.	Moja roztomilá.

(Sachar. II. 239. Ž. P. r. 114) Ze Studenky.

Něvezcě mne přes ten les:/ ¹⁾	Aj zpivaj, ptačku slavičku,
Budžě na mne ščekač každý pes.	Na mojem veselíčku.
Vezcě mne přes hajiček,	Tvého veselí je na male,
Kaj spiva ptaček slaviček.	Dokud maš vineček na hlavě.

1) Přes tu ves.

Jak vinka z hlavy pozbudžěš,
Teprem ty plakaci budžěš.

Z Choryně.

Když v úterý raníčko :/
Vychodilo jasné slunečko.

Nad tú horu vysokú,
Nad tú lindu, lindu zelenú.

Nad té lindě ptáčekové,
Prospěvují oni vesele.

Rozličné hlasy mají,
Švarné děveče porokují.

Ptám se já tě slavičku,
Aby's mně pověděl pravdičku,
Na dlúze-li mého veselí?

Tvého veselí nic déle
Enem od pátku do neděle.

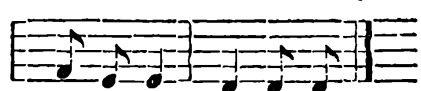
Ty to ptáčku ty to lžeš,
Mého veselí je enem dnes.

633. Přijedouce do dědiny bytedlné.

Od Brña.

Pro Boha vás prosím v té vaší dě-dince, ne-u-bli-žuj-te tu

naše Maj-da-lence.

Pro Boha vás prosím
V té vaší dědince,
Neubližujte tu
Naše Majdalence.

Ona je jediná
Zavodskýho dcera,
Neublížila jí
Židenská dědina.

634. Při vjezdu do domu bytedlného.

(Náp. 163.)

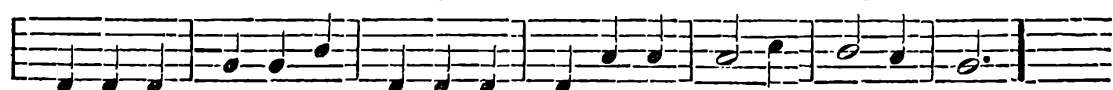
Z Osvět.

Okolo Buchlova
Veliká inovat:
Staral se syneček
Kde bude nocovat.

A u tech susedů
Majú červený stůl,
Tam bude synečku
Tam bude nocleh tvůj.

Šel mysli-ve-ček do po-le, nade-šel dzěvča v tej hoře, ho-rý

ho-rasa, fa-ladry hopsasa, na-dešel dzěvča v tej ho-re.

Šel mysliveček do pole,
Nadešel dzěvča v tej hoře.
Hory horasa faladry hopsasa,
Nadešel dzěvča v tej hoře.

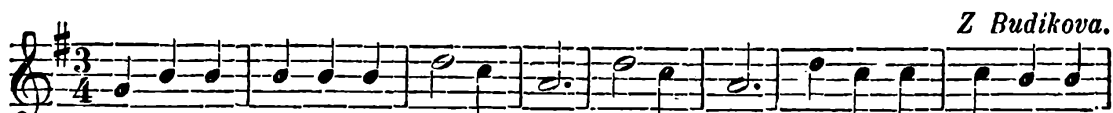
Chycil sobě ju za ruku,
Kludzil sobě ju do dumku.

Jeho panimama kuka:
Co mi to vedzěš za tluka?

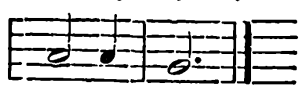
Začal se ho un vyptovač,
Skoro se budzě vydovač. atd.

Ně tak panimamo zostra,
Budu jo vaša něvěsta.

Jo se vydovač něbudu,
Jech mlado, nimom rozumu.

Haj, haj, haj husičky, přes cestu, přes ce-stu, veze-ma Martinkom

nevě - stu.

Z Budikova.

Haj, haj, haj husičky /: přes cestu:/ Martinek ten kóká ven z vokna:
Vezeme Martinkom nevěstu. »Co nám to vedete za tlóka.«

To není Martinku žádné tlók,
A to je pro tebe zlaté slóp.

Jiné čtení.

Z Komné.

Haj husičky od vodičky,
Už já musím od mamičky.

Haj husičky od potůčka,
Už já musím od tatíčka.

Z Ořechova u Br. U.

Vím já v horách
Vím já v horách březinečku:/
V té březince studenečku.

Tak si u ní spočivali,
Večera sa dováhali.

My si u ní spočineme
Když od tatíčka půjdeme.

Běž milá stlat bílé lože,
Už to jinakč byt nemože.

Ze Slušovic.

Medu, maměnko, medu,
Už vám nevěstu vedú.
Lesti nedáte medu
Nevěstu vám odvedú.

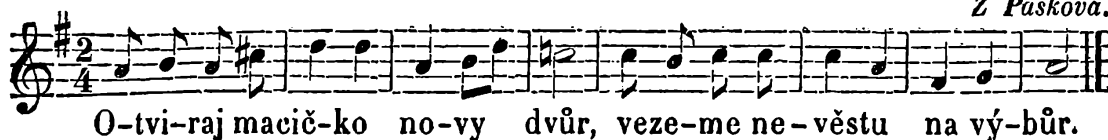
Soli maměnko, soli,
Nevěsta venku stojí;
Sýra maměnko sýra,
Nevěsta bude shnilá.

(Náp. 603.) Z Vlachovic.

A. Daj maměnko medu,
Nevěstu vám vedú.	A. Jak nemáte medu
Hned vám ju zavedú.	A. Daj maměnko sýra,
Nevěsta je silná.
B. My medu nemáme,
My včel nechováme. ¹⁾	Daj maměnko másla,
Nevěsta je krásná!	B. My nemáme sýra,
Nech si tam ide ptat
Kde trávu nosila.
B. My nemáme másla,
Nech si tam ide ptat
Kde kravičky pásala.		

¹⁾ Nech vám medu dajú,
Kde včely chovajú.

Z Pásková.

Otvíraj macičko nový dvůr,
Vezeme nevěstu na vybůr.

Hotujcě ty ležky, taleře,
Už tluče nevěsta na dveře.

Přikryjčě stoly obrusami
Už jest dceruška před dveřami.

Hotujcě už ložo, peřiny,
Už jest ta nevěsta při sini.

Rožněcě už světlo v komoře,
Půjdzě ta nevěsta do lože.

635. V bytedlném domě.

Z Veselé u Val. Meziř.

va-né dřevo ve - ze.

Hezký Janek z lesa jede, Jak to paní uslyšela Bude Janek večerati,
Malované dřevo veze. Na kuchařa zavolala. Po večeri půjdem spati.

Veze on ho po rynečku, Ty kuchaři černofúsý, Hezký Janek tak dlúho
Uhled paňu v okenečku. Rubaj maso drobné kusy. spal,

Daj mně Bože, daj mně Rubaj maso a i kostě, Štýry koně vrané prospal.

ten dar, Budeme mět dneska Štýry koně pěkné vrané,
Abych s tú paňu večerál. hostě. K tomu sedlo malované.

Z Veselé u Val. Meziř.

za - šlo.

Svit měsíčku jasno :/
Už slunečko zašlo.

V tej našej komoře
Malované lože.

A dyž pro ňu jeli,
Nové voze měli.

Osvit hore dole
Na to naše pole.

V malovaném loži
Hezká panna leží.

Měli všecko nové,
Kola perníkové,
Košíny cukrové.

Osvit hory doly
Do našej komory.

Majú pro ňu jeti,
Koňma čtyrydceti.

Ze Sklenova.

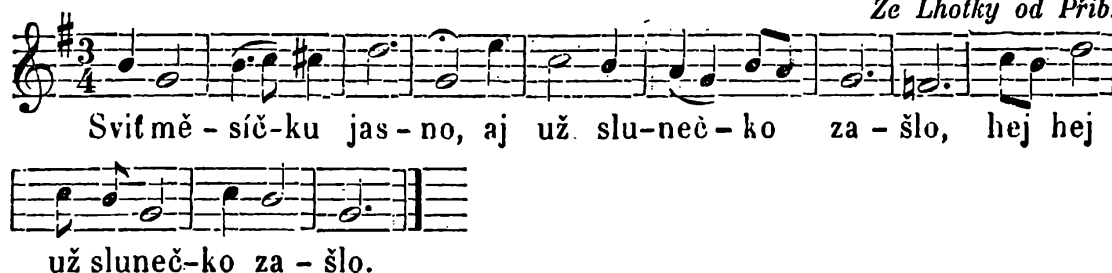
Svit měsíčku jasno,
Už slunečko zašlo.

V tej novej komoře
Stele bile lože.

Budēm v něm ležeti,
Jako dvoje děti.

Osvit doly, hory
Do novej komory.

Něstel ho vysoko
Ustel ho široko.

Ze Lhotky od Přib.

Svit měsíčku jasno,
Ai už slunečko zašlo,
Hej hej
Už slunečko zašlo.

V tej novej komoře
Ai malovane lože.
V malovanem loži
Ai dvoje malých leži.

O vinku zelenym,
Ai o prstenku zlatym.

Osvit doly hory
Aj do novej komory
Hej hej
Do novej komory.

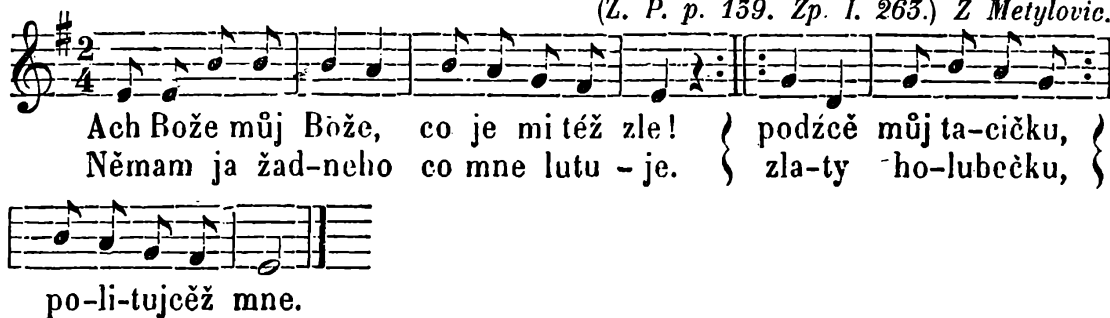
Povědaju sobě
Ai o vinku zelenym.

Co je mi po vinku,
Ai jako po prstenku.

Vineček uvadně
Ai prstenek se zlame.

II. Obecné.

636. Zlé vdání.

(Ž. P. p. 159. Zp. I. 263.) Z Metylovic.

Ach Bože můj Bože,
Co je mi těž zle!
Němom jo žadneho,
Co mne ltuje.

Podzcě můj tacičku,
Zlaty holubečku,
Politujcěž mne.

A taciček idžě,
Dveři odviro,
Na svojeho zacja
Ručičku dviho:

Počkej zacju ostre,
Něbij moji dcere,
To je krev moja.

Ach Bože můj Bože,
Což je mi těž zle!
Němom jo žadneho
Co mne lutuje.
Podž mily bratříčku,
Zlaty holubečku,
Politujže mne.

A bratříček idžě,
Dveři odvíro,
Na svojeho švagra
Ručičku dviho:
Počkej švagře ostre,

Něbij moji sestře,
To je krev moja.

A Bože, můj Bože,
Což je mi těž zle!
Němom jo žadneho,
Co mne lutuje.
Podzcě mo mamičko
Sivo holubičko
Politujcěž mne.

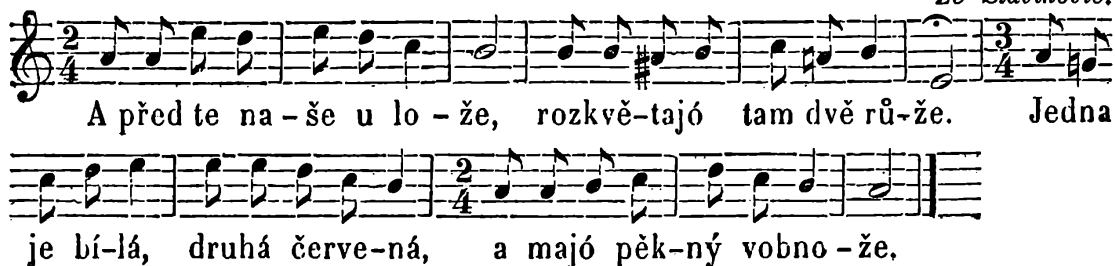
A mamička idžě,
Dveři odvíro,
Na svojeho zacja
Ručičku dviho:
Počkej zacju ostre,
Něbij moji dcere,
To je krev moja.

Ach Bože, můj Bože,
Co je mi těž zle!
Němom ja žadneho
Co mne lutuje.
Podž milo sestřičko,
Sivo holubičko,
Politujže mne.

A sestřička idžě,
Dveři odvíro,
Na svojeho švagra
Ručičku dviho:
Počkej švagře ostre,
Něbij moje sestře,
To je krev moja.

637. Koho přidržeti se.

Ze Slavikovic.

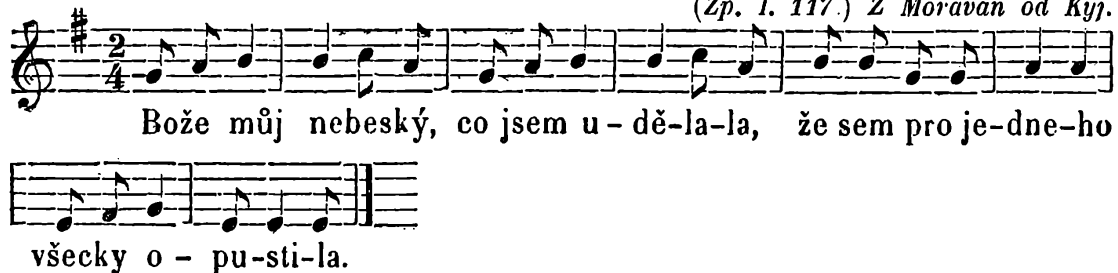

A před te naše u lože
Rozkvětajó tam dvě růže.
Jedna je bílá, druhá červená,
A majó pěkný vobnože.

Z jedné vykvětá bílé květ,
Musím vopustit celé svět,
Matku, tatička, sestru, bratříčka,
Přidržet se šuhajčka.

638. Páv a sokol.

(Zp. I. 117.) Z Moravan od Kyj.

Bože můj nebeský!
Co sem udělala,
Že sem pro jednoho
Všecky zanechala!

Zanechala sem já
Sokola pro páva,
Včil bych ho šla hledat,
Nevím kde sedává.

Sedává sedává
V okenečku v síni,
Odleť sokoličku
Než přiletí jiný.

Poslala bych proňho
Tu malú včeličku,
Ona se mně staví
Na bílém kvítečku.

Poslala bych proňho
Vtáčka jeřabího,
On by se mně stavil
U křa zeleného.

(Náp. str. 375 b.)

Z Březnice.

Bože můj Otče můj,	Spíš bych zapomněla	Spíše zapomenou
Co sem učinila,	Na celú rodinu.	Na máti, na otce,
Že sem pro jednoho	Na tebe synečku	Na tebe synéčku
Všecky opustila!	Nemožu hodinu.	Nemožu dokonce.

Od Uh. Brodu.

Daj mi Bože vědět, ej s kým já bu-du sedět za stolem červeným,

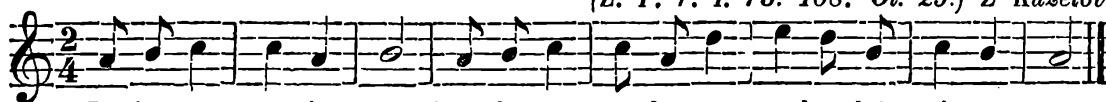
pod vínkem ze-leným.

Daj mi Bože vědět	Opustila sem já	Hlavičko, hlavo má,
Ej s kým já budu sedět	Sokola pro páva,	Co mia tolej bolíš?
Za stolem červeným	Včil bych ho šla hledat,	Ani neodpadáš,
Pod vínkem zeleným.	Nevím kde sedává.	Ani sa nchojíš.

Ach Bože Přebože,	Sedává on v lesi	Hlavičko, hlavo má,
Co sem udělala,	Nebo v čirém poli,	Už mia tolej nebol;
Že sem pro jednoho	Šla bych já ho hledat	Radši mně odpadni,
Všeckých opustila.	Hlavěnka mia bolí.	Lebo sa mně zahoj.

639. Sirota.

(Ž. P. r. 1. 78. 108. Ol. 29.) *Z Kuželov.*

Bude sa vy-dá-vat, bu-de sa vydá-vat u-bo-há si-ro-ta.

Bude sa vydávat:/	Ach Bože můj dobrý,	A já tam sám půjdu,
Ubohá sirota.	Pust' mia na svět bídny.	Místo jim požehnám,
		Požehnání jim dám.

Svých rodičů nemá,	Mám tam jednu dceru,
Sú u Pána Boha.	Chcú ju brat za ženu.

A ta její máti	Kristus jí povíďau,
Tam u Boha klečí:	Zostaň tuto ženo.

Jiné čtení. (Náp. č. 12.)

Vystup ty děvečko	Tatíčka tu není,	Ludé ju vdávají,
Vystup na stolíček!	On před Bohem klečí,	Svadbu jí dělajú.
	Pána Boha prosí.	

Pohledni po lidech
Jeli tam tatíček.

Pust' mia Bože domů,
Mám tam jednu dceru.

Od Lachů.

že, Bo-že můj.

Vim ja jednu lipku v Jak košulku došivala, Dělaťu mi ho přátele,
 poli, Přezalostně zaplakala. To moje smutně vesele.
Pod ňu chalupečka stojí. Dyby můj taciček žili, Bych se byla utopila,
Ach Bože, Bože můj. Kravy by mi uchovali. Dy mne ma macička myla.
V tej chalupce mám mi- Dyby ma macička žili, Hned v tem najprvším
 lenku, Peřin by mi nasypali, kupeli
Ona šije košulenku. Veseli mi udělali. Dokad lide něvědzěli.
Ach Bože, Bože můj.

640. Nevole.

Z Bruzovic.

Co sem vos tak mo mamičko v domě mrze - la, da-li scě mě za ta-
Dy scě mě tež tak mladičku vydač muse - la?

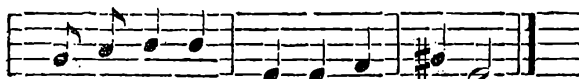

ke-ho, něni hoden psa do-breho, mamičko mo-ja.

Co sem vos tak mo ma- Dy vy tamo přijedzěčě, Sednu sobě v okenečku
 mičko Mamičko moja, Jako z růže květ,
V domě mrzela, To mně un tež pěkně Zaplaču se, rozpomnu se
Dy scě mě tež tak mla- řeče: Na ten bidny svět.
 dičku Ženičko moja. Řeknu sobě: Mily Bože,
Vydač musela? Jakž tam odtel odjedzěčě, Juž mi žoden nepřemože
Dali scě mě za takeho, Každý kutek mnu vymecě, Z moji něvole.
Něni hoden psa dobreho, Mamicko moja.
Mamičko moja.

641. Nenadání.

Z Rajhradu.

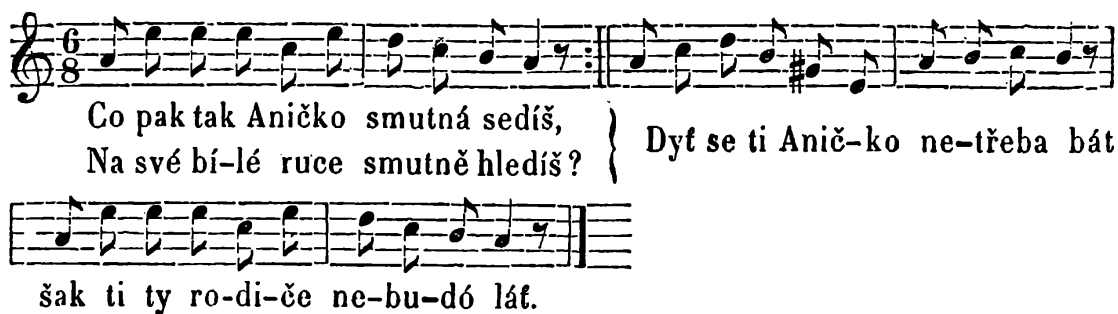

že ji ně-ni v Mora-vě v Slezko.

Ani sem se nenadál,
Že mně pán Bůh ženu dal.

Takovó hezkó,
Že jí néni v Moravě v Slezko.

642. Přítěcha.

Co pak tak Aničko smutná sedíš,
Na své bí-lé ruce smutně hledíš? } Dyť se ti Anič-ko ne-třeba bát

šak ti ty ro-di-če ne-bu-dó lát.

Co pak tak Aničko smutná sedíš, Tatiček je starý, máti stará,
Na své bílé ruce smutně hledíš? Ona ti synečka vychovala,
Dyť se ti Aničko netřeba bát, Vychovala ti ho dle libostí,
Šak ti ty rodiče nebudó lát. Včil ti ho zadává do věčnosti.

643. Konec záletům.

Či je to svadbička, či je to ve-se-li? To toho synečka,
co se ně-ska že-ni.

Či je to svadbička,
Či je to veselí?
To toho synečka,
Co se něska ženi.

Uchla nam hrušečka,
Už něbudě rodiť,
Něbuděš synečku
Za děvčaty chodit.

644. Příchuť nevěstina.

(Náp. před.)

Děvečka svobodná
Jak ryba povodná,
Chodí po svobodě
Jak ryba po vodě.

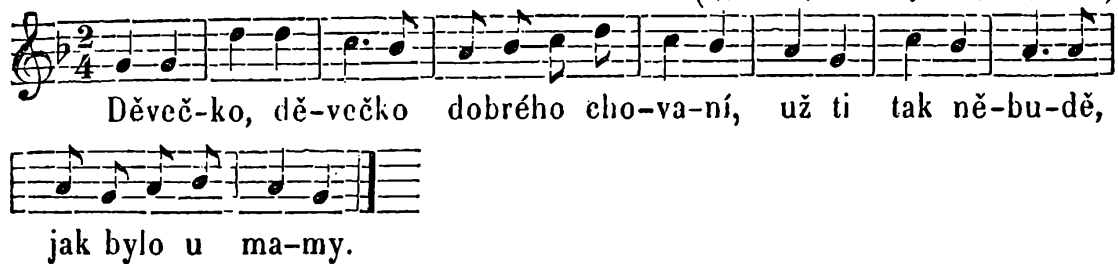
Dyž rybu vyloví
Ráda by do vody,
Jak sa dívča vydá
Ráda by svobody.

1) Sloboda, sloboda,
Jak je ona dobrá,
Ešče lepší šťastí
Komu ho pán Bůh dá.

Dyby mně pámbiček
Slobodu navrátil,
Nevdávala bych se,
Dyby mně zaplatil.

645. Změna.

(Nesselm. č. 244. Erb. III. 131.)

Děvečko děvečko
Dobrého chování,
Už ti tak nebudě
Jak bylo u mamy.

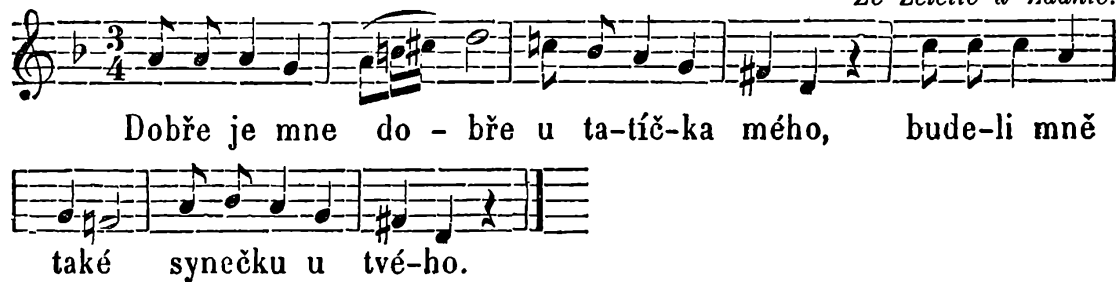
U mamy si jedla
Žitné haluščky,
A všelij musíš jest
Dost chore klusečky.

Jiné čtení.

Vdala sem se vdala:
Co je po tem vdaju,
Dy sem se dostala
Kde chleba nemajú.

Kde chleba nemajú,
Koláčů nepečú,
Já tady nebudu,
Já odtud uteču.

Ze Želetic u Ždánic.

Dobře je mně dobře
U tatíčka mého,
Budeli mně také
Synečku u tvého?
U mého tatíčka
Chlebiček na stole,

U tvého synečku
Není ho v komoře.
Dobře je mně dobře
U maměnký mojej,
Budeli mně také
Synečku u tvojej?

U mojej maměnký
Dobrá polivečka,
U tvojej synečku
Falešná slovečka.

(Zp. II. 230.)

Už mi tak nebude
Jak mi bývávalo,
Dyž mi dvoje, troje
Slunce svítávalo.

Jedno od východu
Druhé od západu,
Třetí mi svítilo,
Vyjda na zahradu.

Dobře mi bývalo
U tatíčka mého,
Už mně tak nebude
Synečku u tvého.

Dobře mi bývalo
U matičky mojí,
Už mi tak nebude
Synečku u tvojí.

Už mi tak nebude
Jak mi bylo vloni,
Vykvetla mi růža
Na suché jabloni.

Už mi tak nebude
Jak mi bylo kdysi,
Vykvetla mi růža
Na zelené misi.

646. Bodromyslný.

Děvečka chudobná,
Šohajek nic nemá,
Ja nech se seberú,
Pán Bůh jim požehná.

Děvečka vyšije,
Šohajek vymlátí,
Ach Bože Rozbože,
Ti budú bohatí.

Za rok za dvě leta
Všecko se potratí.

A já sem syneček,
Třeba já nic nemám,
Ale sem syneček,
Že si zas vydělám.

Pán Bůh jim požehná Někteří se sberú
Požehnáním svatým, Velice bohatí,
Dá jim všecko dobré
Tak jak tem bohatým.

647. Svekruse nad matku.

(Sr. 630. str. 451. Zp. I. 179.) Z Bohutic.

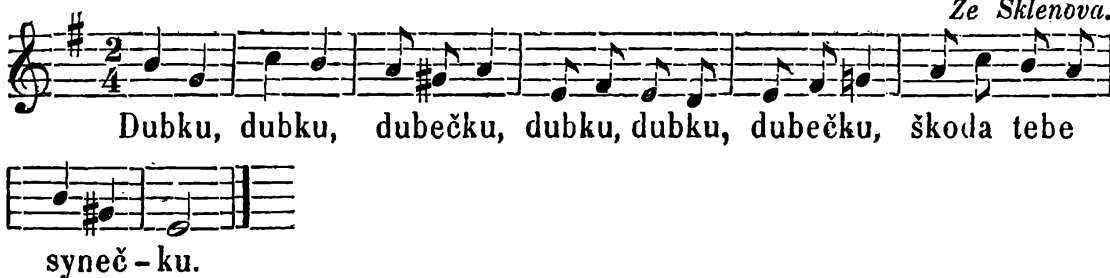

Dobró noc, dobró noc,
Ale ne každému,
Jenom té maměnce,
Kerá mně dá dceru.

Něni ta maměnka
Co mně vychovala,
Ale ta maměnka,
Co mně dceru dala.

648. Škoda.

Ze Sklenova.

Dubku, dubku, dubečku,
Škoda tebe synečku.

Že jsi se ty oženil
Svoju krasu proměnil.

1) Lípo, lípo lipatá,

Lipko, lipko, lipečko,
Škoda tebe děvečko! ¹⁾

Že jsi se ty vydala,
Svoju krasu prodala.

Škoda jeho vydatá.

649. Holubinka.

Z Moravce

Holuběňko siva,
Holóbek tě volá.

Do širého pola
Na vorané rolí,

Drobné vybírala,
Velkýho nechala;

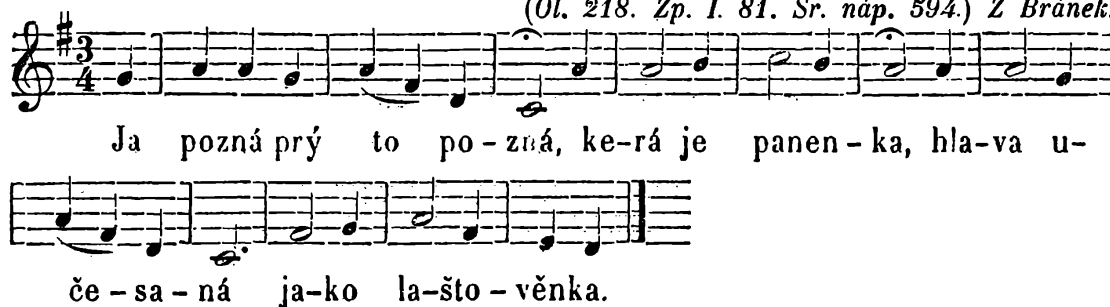
Aby's vyletěla
Do širého pola.

Aby vybírala
To drobné kamení.

Dobře holuběnka
Dobře udělala.

650. Poznání.

(Ol. 218. Zp. I. 81. Sr. náp. 594.) Z Bráněk.

Ja pozná prý to pozná Očka nevyspané
Kerá je panenka, A zbledené líčka.

Hlava učesaná
Jako laštověnka. ¹⁾

Pozná prý to pozná
Kerý je mládenec,

Hlava učesaná,

Za klobučkem věnec. ²⁾

Pozná prý to pozná,
Kerá je ženička,

Pozná prý to pozná,
Kerý je ženatý,

Očka má nevyspané,
Klobúk na očách klapí.

Pozná prý to pozná
Kdo se v noci žení,
Očka má nevyspané
A líčka krásu mění.

1) Zdaleka poznati
Kerá je panenka,
Kerá je panenka
Jako fialenka.

1) Zdaleka já poznám
Keré je mládenec,
Keré je mládenec
Jak růžové věnec.

Od Dačie z Volšř.

Pozná, pozná, pozná, Kerá je panenka; Ona když jde k tanci, Jako majholenka.	A on když jde k tanci, Jak růžovej věnec. Pozná, pozná, pozná Kerá je už vdaná: Ona když jde k tanci, Jak hus podškubaná.	Pozná, pozná, pozná Kerej je ženatej, A on když jde k tanci, Jak pes cafrnatej. ¹⁾
Pozná, pozná, pozná, Kerej je mládenec;		1) rozstřápený.

651. Č a s.

(Náp. 422.)

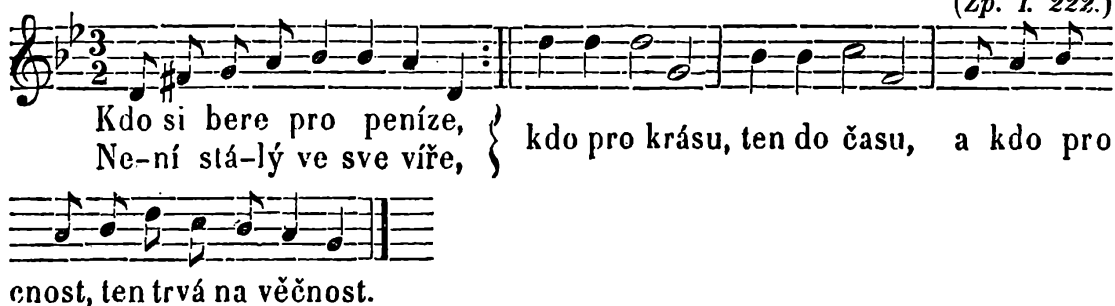
Z Lipovce.

Juž ty můžeš, můj synečku přestat, Šak již sem já má panenka přestal,
Juž se's dost našidil tech Lipov- To mé srdce těší, že sem tebe dostal. ¹⁾
ských děvčat.

1) Nepřestanu, ješče si povolím,
Potom tě má milá do Dunaja hodím.

Do Dunaja do tej hlubočiny,
Co by se nad tebú klokočky točily.

652. Co trvá.

(Zp. I. 222.)

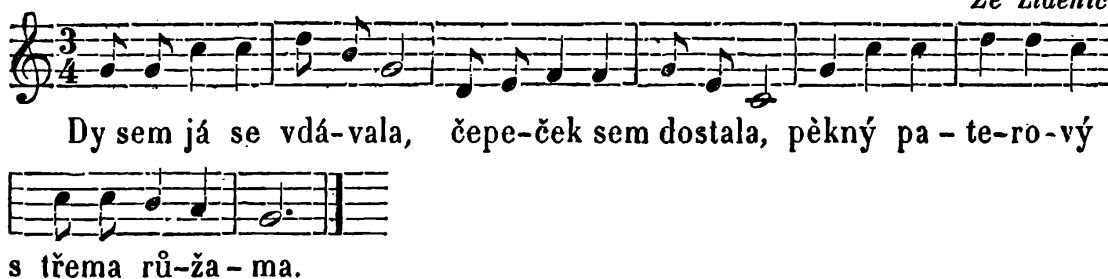
Kdo si bere pro peníze, } kdo pro krásu, ten do času, a kdo pro
Ne-ní stá-lý ve své víře, }

cnost, ten trvá na věčnost.

Kdo si bere pro peníze	Kdo pro krásu,	A kdo pro cnost ¹⁾
Není stálý ve své víře,	Ten do času,	Ten trvá na věčnost.

1) Kdo pro milost.

653. Smečka.

Ze Židenic.

Dy sem já se vdá-vala, čepe-ček sem dostala, pěkný pa - te-ro-vý
s třema rů-ža - ma.

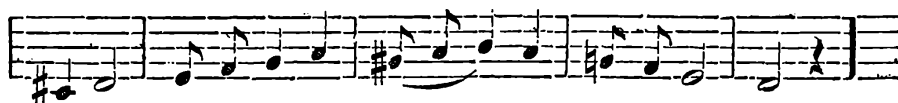
Dy sem já se vdávala, Cos mně milý dokázal:/ A zavázal, zavázal
 Čepeček sem dostala Žes mně stav panenský A udělal smečku,
 Pěkný paterový Brzo zavázal. Vodpusť ti to pán Bůh,
 S třema růžama. Hezké synečku.

654. Rozdíl.

(Zp. 1. 214.)

Mláde-nec má vůlu, { co mu srdce ká - že. A-le panna ne tak,
 On si volit mů-že

o-na mu-sí če-kat, až jí synek zká - že.

Mládenec má vůlu,
 On si volit může,
 Co mu srdce káže;
 Ale panna ne tak,
 Ona musí čekat
 Až jí synek zkáže.

Jiné čtení.

Synečkovi dobře,
 Oženit se může
 Třebas v jedné košulence.
 A děvčeti ne tak,
 Ono musí čekat
 V fialové kordulence.

655. Obrázek živý.

(Zp. I 241. Erb. II. 140.) Z Bojanovic.

Náš paná - ček dě-ua-jú kázeň, ži-vé o-bráz-ky há-žú na zem.

Náš panáček děuajú kázeň,
 Živé obrázky hážú na zem.

Dám ho do knížek, nehodí sa,
 Dám ho do truhuy, zadusí sa.

Já na tu kázeň také půjdu,
 Živý obrázek žádat budu.

Dám ho na uávkú, sednu k němu,
 Dá mně huběňky, a já jemu.

Od Slavkova.

Slavkovský pan farář pěkně ká-že, rozdá-vá o-brázky, ruce vá-že.

Slavkovský pan farář pěkně káže,
 Rozdává obrázky, ruce váže.

Slavkovský pan farář milostivý,
 Dal mi on obrázek, ten byl živý.

Já na to kázání také půjdu,
 O jeden obrázek prosit budu.

Dáti ho do knížek, nesměštná se,
 Zamknót ho do truhly udusí se.

Dám si ho na lávku sednu k němu,
 On mi dá huběňky, já dám jemu.

656. Zámek Lopenický.

Z Lopeníka.

Na vrch Lope - níč-ka věžka vy-so-ká, věž-ka vy-so-ká,
věžka vy - so - ká.

Na vrch Lopeníčka
Věžka vysoká.

Na vrch Lopeníčka
Zámek stavajú.

Dzevča povedalo,
Mamka nedala.

Přeleccla přes ňu
Huska dzivoká.

Kryštalové okna
Doňho dávajú.

Že je ona mladá,
Aby robila.

Něbola to huska,
Boly húsata.

Kryštalové okna,
Zelené rámy.

Aby do kláštera
Vodu nosila.

Pod Lopeníkem jsú
Švarné dzevčata

Povedalo dzevča,
Že pojdze s námi.

657. Lítosť.

Z Kunovic.

Néni mňa naj - lu-těj, jako maměn-ko vás, vychova - li ste mia,
vychova - li ste mia a včil mo-sím od vás.

Néni mňa najlutěj,
Jako maměnko vás,
Vychovali ste mia:/
A včil mosím od vás. ¹⁾

Vychovali ste mia
Jak v zahrádce kvítí,
A včilej maměnko
Mosím od vás jíti.

Vychovali jste mia
Jak v ořeše jádro,
Včilej stě mia dali
Synečkovi darmo. ²⁾

¹⁾ Může vám maměnko,
Může vám líto být,
Vychovali ste mia,
Nebudu vám robit.

²⁾ Vychovali jste mi ,
V kleci jaborovej,
Včilej mosím slúžit
Paní císařovej.

658. Listek z rozmarýna.

(Náp. 591 b.)

Nepůjdu od milej
Až bude bílý den,
Naberu si lásky
Na celý ten týden.

Nepůjdu od milej
Až bude svítati,
Budu si od milej
Znamení pytati.

»Dyž sem ti šohaju
Znamení dávala,
Pána Boha jsem si
Na pomoc žádala.

Pane Bože věčný,
Buď mi nápomocný,
Co sem si zvolila,
Pomož mi to nésti.

Já sem si zvolila
Listek z rozmarýna,
Už mi nespomůže
Má celá rodina.

Já sem si zvolila
Z růže červený květ,
Už mně nespomůže
Celý široký svět.

659. R a d a.

(Náp. před.)

Nežď se synečku
Do cizí dědinke,
A šak máš v Obřanech
Dost hezký panenke.

Óžeň se synečku
Do svýho místečka,
Bode ti to chválit
Tvá stará matička.

660. Nechuť.

Polívečka hovězí,
Šuhajčku nejez jí;
Dala sem do ní jedu,
Já s tebo nepojedu.

Polívečka hovězí,
Šuhajčku nejez jí;
Dala jsem do ní žluti,
Že k tobě nemám chuti.

661. Nepřísaha.

Pověz mi děvečko
Pod přísahú svojú,
Co's mi přísahala
Drža ruku moju.

„Já jsem přísahala
Klobúčku tvojemu,
Kde já ho položím,
Že ho zas tam vezmu.“

662. S e n.

Z Vanova od Telče.

Před naši-ma sto-jí ka-li-na, na tej ka-li-ně ma-li-na.

Před našima stojí kalina,
Na tej kalině malina.

Jak pak nemám smutná bejti,
Usnul mně milej na klíně.

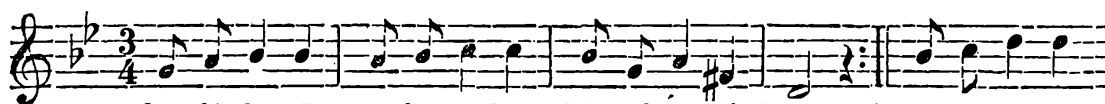
Trhala je ji Františka
Svejma bilejma rukama.

Budila sem ho polehoučku,
Dávala sem mu hubičku.

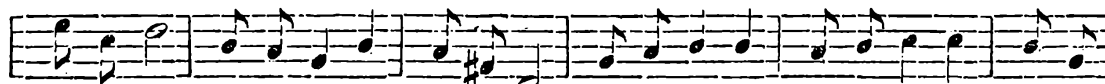
Přiletěl je k ní z hory pták;
Co seš Františko smutná tak?

„Zdál se mně o tobě ljbíý sen,
Že sem k oltáři s tebou šel.“

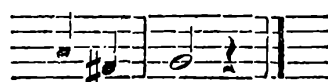
663. Věnce.

Se-dě-la-tě na kopečku jak růžo-vý květ, } Do šá-tečka
Vi-la vínky z rozmarýnky, u-vi-la jich pět. }

svá-za-la sy-nečko-vi po-slala: můj synečku rozto-mi-lý, budeš-

li mě chtět.

Sedelatě na kopečku
Jak růžový květ,
Vila vínky z rozmarýnky,
Uvila jich pět.
Do šátečka svázala,
Synečkovi poslala:
Můj synečku roztomilý,
Budešli mě chtět?

A on napsal písaničko
Na pargamíně:
Budešli se milá vdávat
Lebo čekat mě?
Já se vdávat nebudu
Na tebe čekat budu,
A dybys byl na kraj světa
Za tebu půjdu. ¹⁾

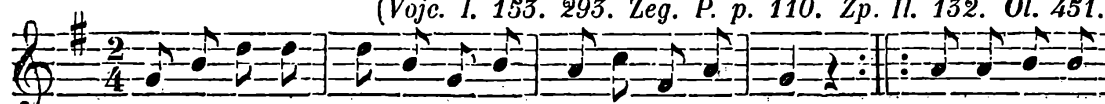
A seděla u okénka
Jako růžička,
Nedala si rozplétati
Svého vrkůčka:
Můj vrkůček zelený
Za peníze stříbrný,
Kdo ho bude rozplétati?
Syneček milý.

1) Jinak dále:
Nechcu tebe má panenko
Černé nohy máš.

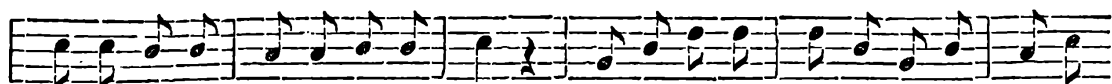
A já tebe můj synečku
Že ty v karty hráš.
A já skočím do vody,

Umyju si své nohy;
A ty prohráš své peníze,
Budeš ubohý.

(Vojc. I. 153. 293. Žeg. P. p. 110. Zp. II. 152. Ol. 451.)

Sedí brablec na koste-le, jako mláde-nec, } A já te-be
Při-letě-la k němu vrana, dala mu vě-nec, } Já po-letím.

vrano nechcu, černý nohy máš. A já te-be můj brablečku, že ty
přes Mora-vu, no-hy o-pe - ru. A ty pudeš do karba-nu, prohráš

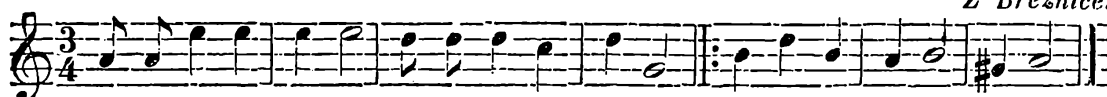

v karty hráš.
ha-le - nu.

Sedí brablec na kostele jako mládenec,
Přiletěla k němu vrana dala mu věnec;
A já tebe vrano nechcu, černý nohy máš.
A já tebe můj brablečku, že ty v karty hráš.
Já poletím přes Moravu nohy operu,
A ty půdeš do karbanu prohráš halenu.

664. Přípěvek.

Z Březnice.

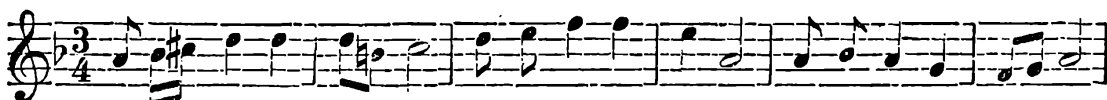

Se-dí káčer v okně, o-casek mu mokne { kač, kač káčerku, kač kač,
a ty dcérečko ne-plač.

Sedí káčer v okně,
Ocasek mu mokne.

Kač, kač, káčerku, kač, kač,
A ty dcérečko neplač.

665. Co spíše.

Spiše sa roz - lú - čí Duna-jek s písečkem, než sa já roz - lúčím

se svým sy - nečkem.

Spiše sa rozlúčí
Dunajek s písečkem,
Než sa já rozlúčím
Se svým synečkem.

Spiše sa rozlúčí
Drobná rybka s vodú,
Než sa já rozlúčím
Má panenka s tebou.

Spiš voda Lidečkem
Hore zpátkem půjde,
Než na mé hlavěnce
Věneček zas bude.

Poslední sloha prozírá ku pověsti, již v ústech lidu zhusta nalézati. Děva nemohouc provdati se, prohlásila, že sobě i samého raracha vezme, kdyby se o ni v podobě pěkného mládence ucházel. I přišel prý ten zlý host co ženich. Matka však děvu té sobě vymínila, že ovšem jemu dceru dá, jestli zastaví a zpětí potok, jenž Lidečkem teče, a sice dříve kuropění. Tu zloch veškery koury a kohouty v Lidečku skoupil, aby všeho kuropění zabránil. Leč matka nevěstina schovala kohouta pod

peřiny. Když zloch již měl ze skály valný kus zdi vystavěný a hodlal dále zeď tu potokem vésti, tu vypustila máť ona kohouta, za jehožto pěním zloch při svoji propadl. Na dolíčení pověsti té ukazují skálu, jenž co zeď rovná s hory ku potoku nedaleko Lidečka se kloní.

666. Podívání se do věnce.

Z Heralce.

Svíť měsíčku svíť jasně až do na-ší sekni-ce, a-bych se moh
podí-vati mé Pepi-ce do věnce.

Svíť měsíčku, svíť jasně Jak se na něm kvítka tře- Stávala tam stávala,
Až do naší seknice, pou, Juž tam stávat nebude,
Abych se moh podívati Že má bejt dnes zďelanej. Sázela tam marijáнку,
Mé Pepice do věnce Ještě já se podívám Juž ji sázet nebude.
Podívej se, podívej K heraleckým zahradám,
Na můj věnec zelenej, Stojíli tam má panenka,
Já si na ni zavolám.

667. Stav manželský.

Od Rousinova.

Těžký, těžký kameň mlénský, ješče je těž-ší stav manžel-
ský, ješče je těž-ší stav manžel-ský.

Těžký, těžký kameň mlénský,
Ješče je těžší stav manželský.

Nerozvede, nerozloučí
Leda sám pán Bůh všemohoucí. ¹⁾

Kameň mlénský se omele,
A stav manželský nerozvede.

¹⁾ Kamen mlejský může svalit,
Ale ženy se nemůž zbavit.

J i n é č t e n í.

(Náp. 660).

Čemu jsi se oženil
Synečku černooky,
Včilej ti něspomůže
Ani ten svět široky.

Na co si se vydala
Děvečko černooka,
Včilej ti něspomůže
Ta Morava široka.

668. Netřeba muže.

Ty dě-več-ko bí-lá rů - že, ne-by-lo ti tře-ba mu - že.

Ty děvečko bílá růže,
Nebylo ti třeba muže.

Mohla's chodit po slobodě
Jak ryběnka v bystrej vodě.

Ani muže ani dítek,
Mohla's chodit jako kvítek.

Mohla's chodit po jarmakoch
Jak kuřátko po hambálkoch.

669. Nemluvení k nevěstě.

(Náp. 661.)

(*Erb. III. 154.*) *Z Moutnic.*

U oltáře stojí,
Pěkně se vyznává,
A svému milému
Ručenku podává.

A žádného slova
Ke mně nemluvíj.

Aspoň vy mamičko
Promluvte slovečko
Šak už mě ztratíte
Jak jablůň jabliško. ¹⁾

Můj zlatý Františku,
Pod podej ručičku,
Šak nemám žádnýho,
Jenom tě samého.

Aspoň vy, tatíčko,
Promluvte slovečko,
Šak už mě ztratíte
Za maló chvílečko.

Budeš-li se zle mět,
K pánu Bohu volé:
Ach Bože, Rozbože,
Buď mně nápomocné.

Všecí mí přátelé
Za stolem sedíj,

¹⁾ Vinšujem, dceruško,
Vinšujem ti šťastí,
By ses dobře měla
V tvém stavě manželským.

670. Naučená.

(Nápěv č. 389 str. 299.)

Už sem se já naučila
Jak mužovi vařit,
Polívečku votrubovó,
Plevama ju zasmažit.

Už sem se já naučila
Jak mám muža trestat;
Tři dni na ně provaz močit
A štvrté deň já mrskat.

671. Pláč nevěstin.

Včilej ty, dzěvečko, včilej plač, něhcelas ma - cič-ky po-sluchač.

Včilej ty, dzěvečko, včilej plač,
Něhcelas macičky posluchač.

Volila's posluchač Janička,
Ach nežli svojiho tacička.

Volila's bileny čepeček,
Nežli svůj zeleny věneček,

Volila's bilu podvičku
O nežli zelenu pentličku.

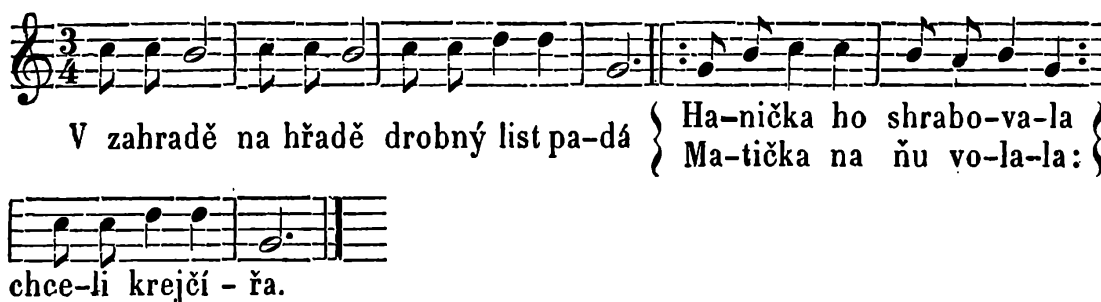
672. Veselost jde s nevěstou.

(Náp. 591 a.)

Z Březnice.

Veselú mamičko,	Všecky veselosti	Budú za mnú plakat
Veselú jizbu máš,	Za mnú plakat budú.	Maměňčiny krávy,
Pokad mne mamičko,		Že nebudú mívat
Pokad mne doma máš.	Budú za mnú plakat	Za rosenky trávy.
	Užičky, talěrky,	
Až já má mamičko	Že už včil nemajú	
Až já od vás půjdu,	Takovej malěrky.	

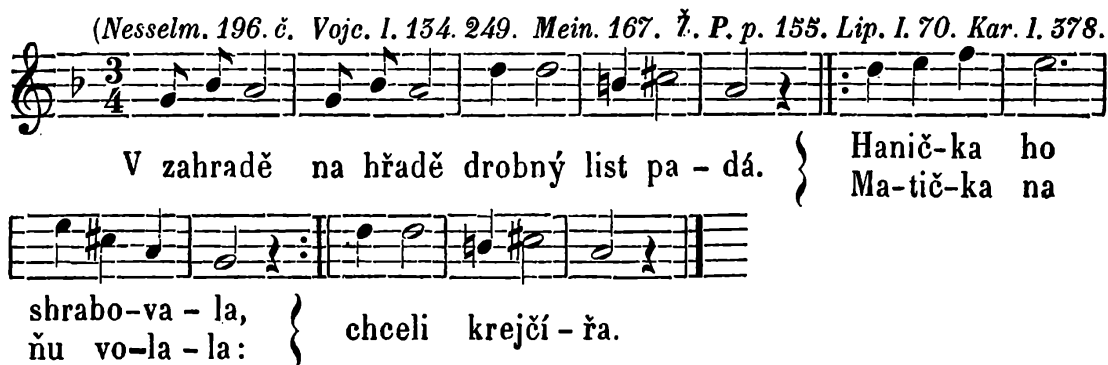
673. Výbor.

V zahradě na hřadě drobný list pa-dá { Ha-nička ho shrabo-va-la
Ma-tička na ňu vo-la-la: }

chce-li krejčí - řa.

(Nesselm. 196. č. Vojc. I. 134. 249. Mein. 167. Ž. P. p. 155. Lip. I. 70. Kar. I. 378.)

V zahradě na hřadě drobný list pa - dá. { Hanič-ka ho
Ma-tič-ka na
shrabo-va - la, { chce-li krejčí - řa.
ňu vo-la - la: }

V zahradě na hřadě drobný list padá, Popukala bych se smíchy,
Hanička ho shrabovala, Matičko milá. ¹⁾
Matička na ňu volala:
Chce-li krejčířa.

V zahradě na hřadě drobný list padá,
Hanička ho shrabovala,
Nechcu já, nechcu já, matičko milá. Matička na ňu volala:
Krejčíř děla píchy, píchy, Chce-li kovářa.

1) v Opavsku:
Oj něchcu, něvezmu, mamičko moji!
Dy sem byla panenečku,

Pichnul mne un jehelečku
Ešče mne boli.

Nechcu já, nechcu já, matičko milá! Skovává do nich dušičky,
Kovář stojí u komína, Matičko milá.
Kúká z něho lotrovina,
Mamičko milá. ²⁾

V zahradě na hřadě drobný list padá,
Hanička ho shrabovala,
Matička na ňu volala:
Chce-li ovčáka?

Nechcu já, nechcu já matičko milá. Dycky se on na mne směje,
Stolář dělá ty truhličky, Matičko milá ³⁾

V zahradě na hřadě drobný list padá.
Hanička ho shrabovala,
Matička na ňu volala:
Chce-li ovčáka?

A chcu já, a chcu já matičko milá,
Dyž ovčáček ovce žene
Dycky se on na mne směje,
Matičko milá ³⁾

2) Oj něchcu, něvezmu, mamičko moji.
Dy sem byla děvčatečkem,
Piznul mne un kladivečkem,
Ešče mne boli.

Jinak:

Kovář dycky v kuzni kuje,
Nikda ženky němíluje.

A podobně i dále se pokračuje o
rehtorovi:

Rehtor křičí na pavlaču,
Doma všecky děti plaču,
Mamičko moji.

O mydlářovi:

A ten mydlář ma moc mydla,
Byla bych ja hrubě bita,
Mamičko moji.

Pak o písařovi:

Toho chcu, toho chcu, matičko moji,
Pisař dycky pilně piše,

Do srdce si mne zapiše,
Mamičko moji.

3) V zahradě na sadě drobný list pada,
Dzěvucha ho zahrabuje,
Matka na ňu vyvoluje
Chce-li sedlaka.

Něchcu, něvezmu, něchcu sedlaka.
Sedlak dycky v roli robi,
Nikda ženky něpolubi.
Něchcu sedlaka.

V zahradě na sadě drobný list pada,
Dzěvucha ho zahrabuje,
Matka na ňu vyvoluje:
Chce-li vojaka.

Chcu, vezmu, chcu vezmu,
Vezmu vojaka.
Vojak po prochazce chodzi,
Ženku za ručičku vodzi.

Od Jihlavy.

Ká-za-la mně mo-je má-ti, ševca sobě namlouva - ti;
toho ne - chci. Má ve-li-ké zu - by, hubu má na ru-by, toho
nechci, toho ne - chci.

Kázala mně moje máti
Ševca sobě namlouvati;
Toho nechci.

Má veliké zuby,
Hubu má na ruby,
Toho nechci.

Kázala mně moje máti
Krejčího si namlouvati;
Toho nechci.

A on dycky píchá
Křivo vedle štýcha,
Toho nechci.

Kázala mně moje máti
Kováře si namlouvati;
Toho nechci.

A on dycky buch buch,
Dělá dycky na dluh,
Toho nechci.

Kázala mně moje máti
Provazníka namlouvati;
Toho nechci.

A on coufá zpátkem,
Pohybuje zadkem,
Toho nechci.

Kázala mně moje máti
Šifláře si namlouvati;
Toho nechci.

A on dělá šifličky,
A miluje děvečky;
Toho nechci.

Kázala mně moje máti
Rasa sobě namlouvati.
Toho já chci.

Pár valášků stáhne,
Pár tolárků shrábne,
Toho já chci. ¹⁾

1) Ještě jest mnoho různocnění a různopění písně této, z nichž tuto toliko prostředních několik veršův stůj (an se ostatek vždy opakuje).

Mynař dycky bílý,
Nebyl by mně milý.

Kovář dycky tlúká,
Byla bych já hlúpá.

Naposledy volíc pastýře dí

Pekař dycky pleská,
Nebyla bych hezká.

Myslivec ten střílá,
Já bych se mu smíla.

Dyž půjdu za stádem
Plesknu si tatarem.

674. Čekání.

(Sr. náp. 622 č. 5.) Z Kunovic od Hradiště.

Zabe-če-la kravič - ka, že by ráda na po - le, zapla-

kalo devčát - ko, če-ka-ja pa-cho-le.

Zabečala kravička,
Žeby ráda na pole,
Zaplakalo devčátko
Čekaja pachole.

Čekaj, čekaj kravičko Jak sem se jí dočkala
Tej zelenej travičky, Od tatíčka svého,
Tak jak já sem čekala Hned sem sa vydávala
Tej modrej sukničky. Za synka švarného.

Z Babie u Brna.

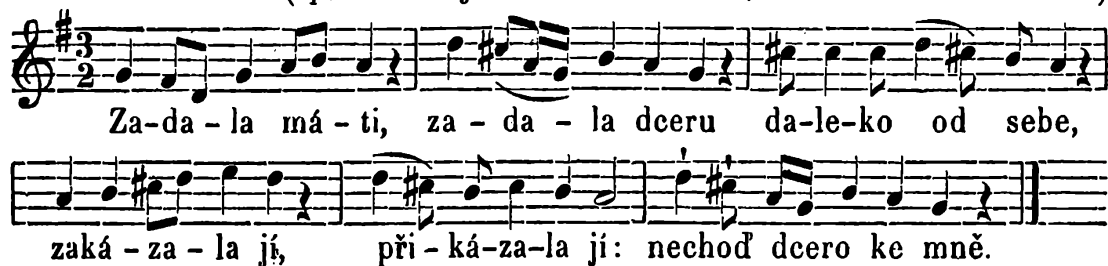
Pta-la se tě matka dcere, brzo-li se vdá? A maměnko ne tak,

a já musím čekat, co mi pán Bůh dá.

Ptala se tě matka dcere, brzoli se vdá?
A maměnko ne tak, a já musím čekat,
Co mi pán Bůh dá.

675. Daleko provdaná.

(Zp. II. 3. Žeg. P. r. II. 145. Sach. IV. 45. Nesselm. lit. 281.)

Zadala ¹⁾ máti, zadala dceru
Daleko od sebe ²⁾,
Zakázala jí, přikázala jí:
Nechod dceru ke mně.

Já se udělám ptáčkem jařabým,
Poletím k maměnce, ³⁾
A sednu si tam na zahradečku
Na bílú leluju.

Vyjde maměnka: Co to za ptáčka?
Tak vesele zpívá,
Jak zpívala má dcera milá,
Dyž doma bývala.

Ei kšohej, kšohej, ptáčku jařabý,
Nelámaj leluje! ⁴⁾

Jak mně ju zlomíš a nedolomíš,
Ona mně uvadne. ⁵⁾

Nepřišla sem já, maměnko milá,
Leluje lámati,
Ale sem přišla, maměnko milá,
Sobě stěžovati. ⁶⁾

Dobře vám bylo maměnko milá,
Leluju saditi,
Ale mně je zle, maměnko milá,
Se zlým mužem býti.

Nechod dceru má, nechod má dceru,
Křivdu žalovati.
Když jsi to chtěla, to jsi se dceru
Měla nevdati. —

1) vydala. — 2) přes pole. — 3) mamulce.
4) nekutaj.
5) Ona mi zvadne, ona mi uschne, — aneb:

A já stará, a já dcery nemám,
Kdo mi ju zaleje?

6) Křivdu žalovati.

Z Hošťalkovic.

Od Příbora.

Zadala ¹⁾ matička,
Zadala dcerušku
Daleko od sebe;
A jak ju zadala,
To ji zakazala
Chodniček do sebe.

Udělam se ptačkem,
Malým jarabačkem,
Poletím k matičce,
Sednu na zahradce,
Na poslední řadce ²⁾
Na bílé leluje.

1) Vydala.

2) Sedla bych na řadku
Na malou zahradku.

3) Přišla by tam přišla
Nejmłodší sestřička.

Jiný text:

Kšohaj ptačku jarabaty
Z tej bílé leluje,

A budě mne honit
Najmladší sestřička ³⁾
Z tej bílé leluje;
Kšaha, kšaha ptačku,
Malý jarabačku,
Nězobaj leluje ⁴⁾

Dobře je ti tudy,
Najmladší sestřičko,
Při matičce sedat, ⁵⁾
A mi je horší ⁶⁾
Bože najmilejší ⁷⁾
Po světě se tulať.

Bo kaj mi ty sedněš,
To mi všecko uschně.

Ja vám to zaleju
Vodu ze srdečka,
Čemu scě mě vydali
Dyž bylach malička.

4) Bo si na ňu něryl,
Aniž ji něsadzil,

Dy tě mamka vola,
To tě pěkně hlašče: ⁸⁾
Staň dcerko rozmila;
A dy mne muž budi,
Tu mne kyjem cudi:
Staň mrcho leniřa.

A mi po ni chodíš.
Jach si na ňu ryla
Ba i ju sadzila,
Vinkach z ni něvila.

5) bujač.

6) hoře.

7) mily mocny Bože.

8) Matička tě budi,
Hlavičku ti hladí.

Jiný konec:

Tulam ja se ve dně,
Tulam ja se v noci,
Hlavička mně boli;
Nědiv se mi ona,
Mily mocny Bože,
Na poly rozkroji.

676. Odjezd.

Tardissime. (Erb. III. 122.) *Od Slavkova.*

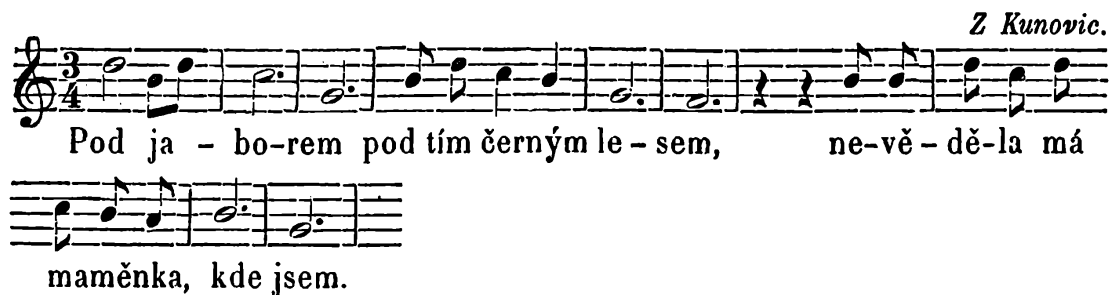
Za ho - ra-ma tam za čer-ném le - sem, ne - ve-dě - la
má ma - měn - ka kde sem.

Od Brna.

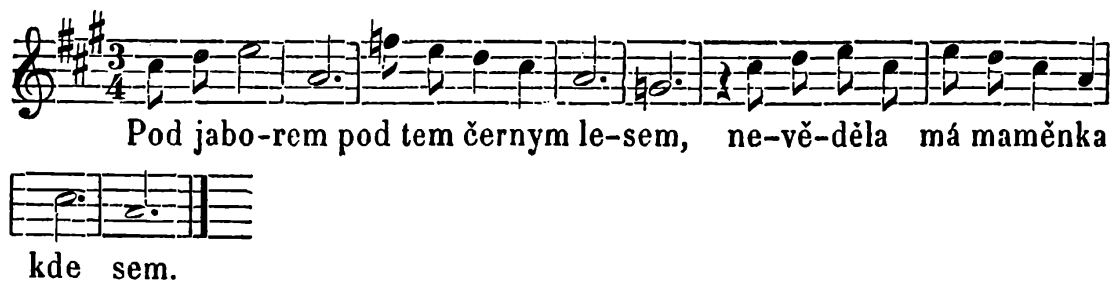

Za ho - ra-ma tam za čer - ném le - sem, ne-vě-dě-
la má ma-měnka kde sem.

Z Kunovic.

Pod ja - bo-rem pod tím černým le - sem, ne-vě - dě-la má
maměnka, kde jsem.

Pod jabo-rem pod tem černym le-sem, ne-vě-děla má maměnka
kde sem.

Za horama, za tém černém lesem, Dobró noc vám Vážanščí mládenci,
Nevěděla má maměnka, kde sem. Co ste beli moji tanečníci.

Kdyby o mně maměnka věděla, Dobró noc vám Vážanšský panenke,
Veřím silně že by pro mně jela. Co ste byle moje kamarádke.

A jela by šesti plesnivěma, Dobró noc vám maměncine kráve,
Pro synečka taky takovéma. Co sem já vám nosívala tráve.

Votvíréte rodičové vrata,
Vezeme vám plný vůz zlata.

Jiné čtení.

Pod jaborem za zeleným lesem, Kdyby o mně můj tatíček věděl,
Neví o mně můj tatíček kde sem. On by pro mne na vozičko přijel. ¹⁾

¹⁾ Ale o mně můj tatíček neví,

Teda pro mňa přijeti nestrojí.

A přijelby v pěkném komorníčku, Pod šuhajkem vraný koník skáče,
A šuhajek na vraném koníčku. A milenka přežalostně pláče.

677. Hudebníkům.

(Zp. I. 144.)

ať se nám zasmě - je.

Zahrej nám muziko
Zahrej nám vesele,
Nevěsta nám plače,
Ať se nám zasměje.

Dybys nám muziko
Vesele nehrála,
Věru by nevěsta
Žalostně plakala.

V červeney korduli,
V tenkej košulence,
Stalo se po vůli
Stalo se panence. ²⁾

1) a) Že se jí zle vede.
b) Dokud má nevěsta
Věneček na hlavě.

Stalo se děvečce,
Stalo se po vůli,
Dostala synečka
V červeney korduli.

2) Může poděkovat
Té jeho maměnce.
Té jeho maměnce,
Také tatíčkoví,
Že jí vychovali
Synečka po vůli.

(Náp. str. 146.) Ze Šlapánic

Zahré mně muziko,
Zahré mně vesele!
Nevěsta nám plače,
Ať se nám zasměje.

Františko, Františko,
Ty seš dobré dítě,
Dyby's nebyl dobré,
Nevzala bych si tě.

Má stará maměnko
Děkujo vám za to,
Že ste jé chovale
Jako ryzí zlato.

Neplačo, neplačo,
Sestřičko má milá,
Dyž jsem jenom svýho
Františka dostala.

Má stará maměnko
Pěkně vám děkujo
Za dobré chování
Synečka vašeho.

Jako ryzí zlato.
V čistotě poctivé;
Děkujo vám za to,
Můj tatinko milé.

678. Hospodářství.

(Náp. str. 427 b.)

Ženichovy stěny
Velice pršíja,
Když ich nevěstiny
Ruce neličíja.

Ženichova niva
Nikdá nerodívá,
Když na ňu šohajek
Hnoja nevozívá.

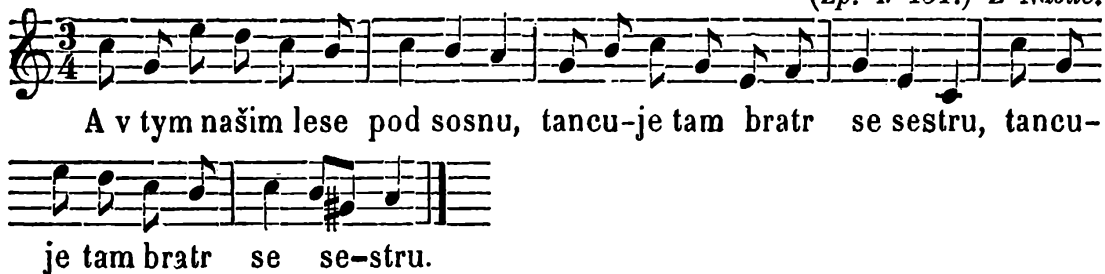
Hnoja nevozívá,
Kamení nezháže,¹⁾
Když on svojí chasi
Nikdy nerozkáže.

1) tam háže.

V. Písně o rodině.

679. Bratr a sestra.

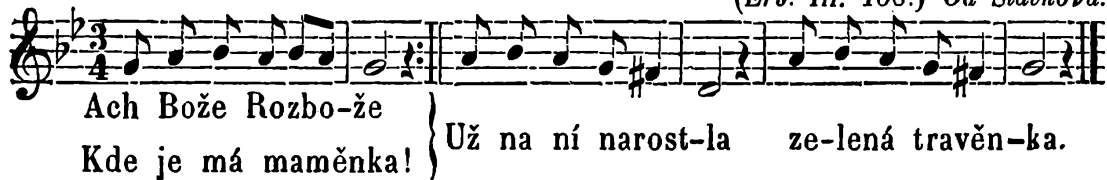
(Zp. I. 101.) Z Nasile.

A v tym našim lese pod sosnum Tancuje tam bratr se sestrum.	Půjdžeme bratříčku k Dunaju, Kaj nas tam ludkove něznaju.
Tak se jim tam dobře libilo, Že jim tam slunečko svicilo.	A chodž nas tam oni něznaju, Ale se nas oni optaju.
O pojdzme bratříčku pojdzme přeč, Bo by nas tu vzali ludžě v řeč.	Odkadž jscě ludkove dva mladzi, Že vas tak smuteček nadchodzi?
A kaj my to sestro půjdžeme, Dy žadnej cestečky něvime?	A my sme su oba z Novej vsi, Tam su horši ludžě jak zli psi.
Bo psi ščekaju, zas přestanu, A ludžě jene omuvaju.	

680. Sirotek.

(Erb. III. 108.) Od Slavkova.

Ach Bože, Rozbože, Kde je má maměnka! Už na ní narostla Zelená travěnka.	Zelená travěnka Modrým kvílím kvete, Že už mě maměnko Vdávát nebudete.	Ach Bože, Rozbože, Kde je můj tatíček? Už na něm narostl Zelený trávníček.
---	---	---

Zelený trávníček,
Červený hřebíček,
Že už mně nebude
Vdávat můj tatíček.

Požalovala bych
Svému bratříčkovi,
Předce to tak nebude
Jako tatíčkovi.

V slavkovském křehově
Holubička sívá,
A tam odpočívá
Má maměnka milá.

Já nemám maměnky
A nemám tatíčka,
Já tady mám jenom
Jednoho bratříčka.

Požalovala bych
Své milé sestřince,
Předce to tak není
Jako své maměnce.

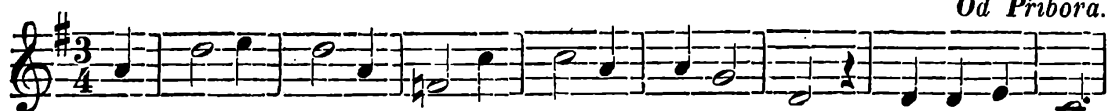
V slavkovském křehově
Vyrůstá hřebíček,
Tamto odpočívá
Můj milý tatíček. ¹⁾

Ach Bože, Rozbože
Jakó já křivdu mám!
Komu požaluju,
Dyž rodičů nemám.

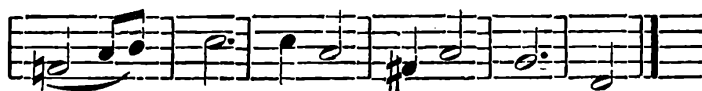
¹⁾ Zelený trávníčku,
Nerost na tatíčku,

Než ty rost na zemi,
Trávníčku zelený.

Od Příbora.

Ach Bože můj Bo - že, kaj su můj ta - ti - ček! Už mi na nich

ro - stě ze - le - ny tra - vni - ček.

Ach Bože můj Bože,
Kaj su můj tatíček!
Už mi na nich rostě
Zeleny travníček!

Travička zelená,
Fialenka modrá,
Kaj stě se poděli,
Ma mamičko dobra? ¹⁾

Ty Příborske zvony,
Ony pěkně hrajú,
Mojemu srdečku
Velky žal dělajú.

Travniček zeleny,
Karafiat modry,
Kaj stě se poděli
Můj tatíčku dobry!

Dobře mi pravili
Můj stary tatíček,
Že budu polivať
Slzami chodniček.

A půjdu ja půjdu
Na zeleny křehov,
A tam ja oplaču
Svojich rodiči hrob.

Ach Bože Rozbože
Kaj su ma matička!
Už mi na nich rostě
Zelena travička!

Dobře mi pravili
Ma stara matička,
Že budu spominať
Na jejich slovečka.

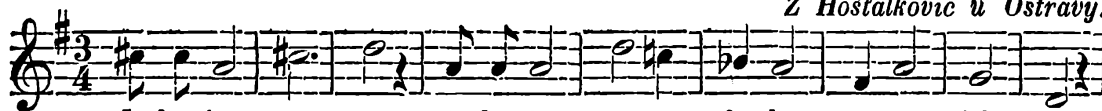
Tatíčku stavajtě,
Požehnani dajtě,
Bostě ho nědali
Dy stě umirali.

¹⁾ Ukryli stě se mi
Do tmavej těmnice,
Už ja vas mamičko
Něuhlídam více.

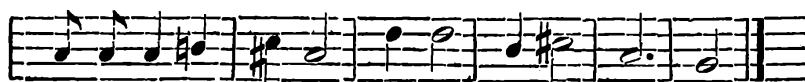
Přikryli scě se mi
Černými dveřami,
Kdy kole vas půjdu,
Obleju se lzami.

Matičko stavajtě
Požehnani dajtě,
Bostě ho nědali
Jak stě umirali.

Z Hoštalkovic u Ostravy.

J-du ja ce - stu i-du ja cestu, dycky se o - hli-dam,

skoro-li ta - tič-ka za se - bu u - hli-dam.

Jdu ja cestu,
Dycky se ohlidam
Skoroli tacička ¹⁾
Za sebu uhlidam.

Ach roscě na nich
Rozmarijan ³⁾ drobny,
Co by scě' mi byli
Můj tacičku, ⁴⁾ dobři!

Srpeček ja vezmu,
Rozmarijan sežnu
Na sveho tacička ⁵⁾
Ešče raz pohlednu.

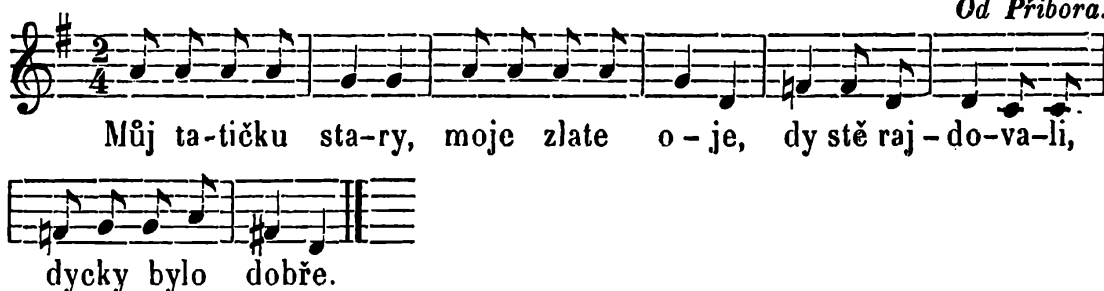
Ach něuhlidam,
Bo mi možne něni,
Bo su můj taciček ²⁾
Su hlyboko v zemi.

O vem bratříčku,
Vem ty tu kosičku
A seseč s tacička
Zelenu travičku.

Spěše se kamynek
Na vodcě obraci,
Než se mi rodziči
Z krchova navraci.

1) mamičku. — 2) ma mamička. — 3) izobeček, aneb fialenka modra. — 4) ma mamičko
dobra. — 5) na svoju mamičku.

Od Přibora.

Můj tatičku stary,
Moje zlate oje,
Dy stě rajdovali,
Dycky bylo dobře.

Ma mamulko mila,
Moja rado dobra!
Dy stě radiť měli,
Hlyboko stě lehli!

Ma maminko mila,
Hlyboko ležitě,
Dyž vy o mej křivdě
Velikej něvitě.

Jak stě vy tatičku
Přestali rajdovať,
Hned smy my museli
Po světě vandrovať.

Můj mily tatičku,
Proč tak tvrdo spitě?
A inně je tady zle,
Vy o tom něvitě.

Ma křivda velika,
Můj zarmutek těžky;
Šak mně ho pomůže
Mily pan Bůh snesti.

Z Buchlovic.

Když ja si zpomenu
Na svého tatička,
Slzy mě poleju,
Nevidím chodníčka.

Zhůru ke krchovu
Cestička dlážená,
Tam je má mamička
Na něm pochovaná.

Krchove, krchove,
Ohrado zelená,
Už sem na tě vsela
Své drahé semena.

Když já si zpomenu
Na svoju maměнку,
Slzy mě polejú
Iđa na travěнку.

Zhůru ke krchovu
Dlážený chodníček,
Tam je pochovaný
Můj dobrý tatiček.

Už sem si nasela
Mamulku, tatička,
Ešče si naseju
Sestřičku, bratříčka.

Hrobaři, hrobaři
Hluboko sázíte,
Předrahé semena
Nikdá nezcházíte.

Mamulko, mamulko,
Hluboko ste lehly,
Své ubohé dcery
K místu nepřivedly.

Tatičku, tatičku
V hrobě jako v kleci,

Mně ubohé dceři
Ublížujú všecí.¹⁾
Ublížuj, ubližuj,
Mášli ubližovat,
Moja těžká křivda
Bude k Bohu volat.²⁾

1) Bola sem já bola
Jako huska bjelá,
Ale ty pérenka
Opadaly se mňa.

Vy Buchlovské zvony
Na dva hlasy zvoňte,
Vy moji rodiči
Vy mne hore vstaňte!

Keby má mamička
Z černej země stala,
Šak by ty pérenka
Na mňa pověšala.

2) Ublížujte lidé
Co najvčec můžete,
Šak vy moju křivdu
Všecku ponesete.

Od Příbora.

Vanoce, vanoce,
Skoroli budětě?
Ubohe siroty,
Kaj se podějetě?
Co maju rodiče
To půjdu do domu,
A ja sirotečka
Ze služby na službu.¹⁾

1) Kerá má rodiče
Půjde k své matce,
A kerá jich nemá,
Naříká velice.

Ach Bože, Rozbože,
Ke komuž já půjdu,
Dyž já svých rodičů
Na světě nenajdu.

Dobře mi pravili
Můj starý tatiček,
Že budu polívat
Slzami chodníček.

Dobře mi pravili
Má stará mamička,
Že se budu tůlat
Jak bludná ovečka.

Už já ten chodníček
Slzami polívám,
Na vás rodičové
Těžko zapomínám.

2)a. Zelená travička
Bílým kvítkem květe,
Už já svej maměnky
Nenajdu na světě.

Ja němam tatička
A němam matičky,
Ja němam bratříčka
A němam sestříčky.
Ach Bože Rozbože,
Kaj su můj tatiček?
Už na nich narostl
Zeleny travniček.

Zeleny travniček,
Bily krvavniček,
Už mi věc něstanu
Rozmily tatiček.

Krupina, Krupina,
Nešťasná dědina,
Ta mně mú mamičku
Do země vložila.

b. Zelená travička,
Už je ozobaná,
Už jsou má mamička
Na prach rozsypaná.

c. Zelená travička,
Červené ořeší,
Už mia má maměnka
Už mia nepotěší.

3)a. Od Těšína k Vidňu,
Až bych ju odnesla,
Až bych si tatička
Do domu donesla.

b. Dy hlinu ponesu,
Odpočnuť si možu,
A na vás maměnko
Zapomnět nemožu.

Ach Bože Rozbože,
Ka su ma mamička!
Už na nich narůstla
Zelena travička.

Zelena travička,
Bila lelujička,
Už mi věc něstanu
Rozmila mamička.²⁾

Dyby ja věděla
Že jich z hrobu zvihnu,
Nosila bych hlinu
Od Těšína k Vidňu.³⁾

c. Nosila bych vodu,
Až dolu ke mlýnu,
Tam bych ju sypala
Na ty mlýnské kola:
Stavajte maměnko
Z hlubokého dola.

O dyť ja dobře vim,
Že vy něvstaněcě,
Bo vy tam ležicě
Jako ptaček v kletce,
A mně ubožatku
Ublízuje kdo chce.

Spěše se ta hlína
Ve zlato obrátí,
Než se má maměnka
Z krchova navrátí.

d. Tam bych ju sypala
Na ten mlýnský kamen,
Odpočívajte tam
Věčně věkův Amen,

Ale ja dobře vim
Že už jich nězvihnu,
Že jejich hlavěnky
Nikda něuhlidnu.

Dy ja si zpomenu
Na svoju mamičku,
Jak by mi rozpalil
Pod srdečkem svičku.

Vyjda na zahradu,
Chytila se pnička:
Ach Bože, Rozbože,
Už němam tatička.

Vyjda na zahradu
Chytila se přičky:

Ach Bože Rozbože,
Už němam matičky.

Vyjda na zahradu
Chytila se plota:
Ach kaj se poděju
Uboha sirota!

Jiné čtení.

Kerchove, kerchove,
Zahrado zelená,
Do tebe se sejú
Ty drahé semena.
A dycky se sejú,
Nikdá nescházejú,

1) Dyž jich ti hrobařé

Ach Bože Rozbože,
Kde se podívajú. ¹⁾
Já si sem naseju
Širokého listí:
Skoroli se milý
Skoroli se vyspí.

Hluboko sázajú.

Dvě leta minuly
Co tam milého mám,
A ješče nezešel
Ten drahý tulipán.

Ach dybych já měla
Takový srpeček,
Co bych si prožala
Dó hrobu chodníček!

Z Věteřova.

Ten Stražovský zámek
Mezi kaštanama,
Darebný pořádek
Mezi sirotkama.

Dyž vánoce přindú,
Sirotci se zendú,
Ubozí sirotci
Závdanky skládajú.

Jedna groš, druhá dva,
Třetí půl tolara,
Rychtářova dcera
Sama tolar dala.

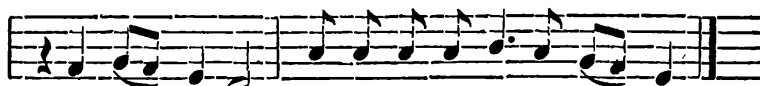
Sama tolar dala,
Aby se vydala,

Aby se vydala
Do svatého Jána.

Do svatého Jána
Do svaté Trojice,
Aby nechodila
Přes pole k muzice.

Bud' synečku bud' vese-lý, nebud' dycky zarmú-ce-ný! Kterak já mám

být ve-se-lý, ro-di-či mně odu-mře-li.

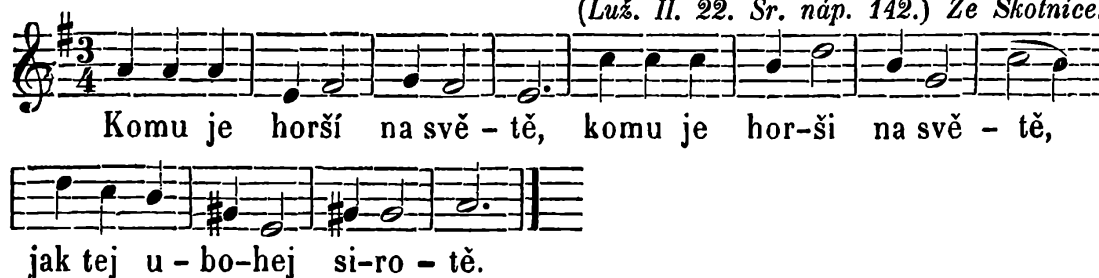
Bud' synečku bud' veselý,
Nebud' dycky zarmúcený!
Kterak já mám být veselý,
Rodiči mne odumřeli. ¹⁾

Můj tatíček v hrobě leží
V třetím hrobě zadních dveří,
A matička u kostnice,
To mně rmútí moje srdce.

Můj tatíčku z hrobu vstaňte
A na mne se podívejte,
Jak já smutný neveselý
Jsem ode všech opuštěný!

1) Bud' synečku bud' veselý,
Rodi se ti řepka v zeli,
Řepka v zeli, čočovička,
Može tobě hrač muzička.

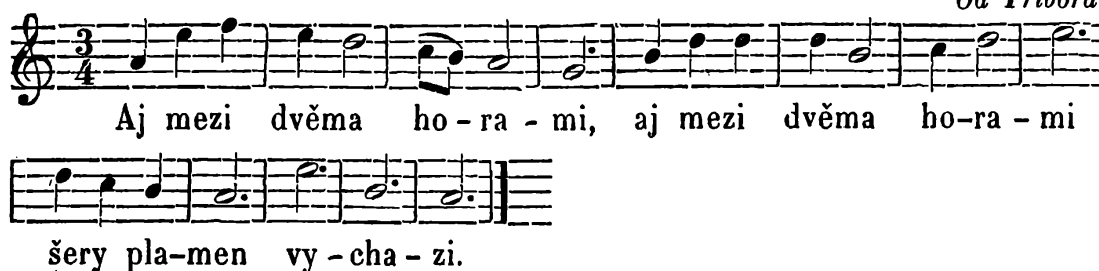
(Luž. II. 22. Sr. náp. 142.) Ze Skotnice.

Komu je horší na světě Už můj tatiček tvrdo spi, Moje dítětko něvolaj,
Jak tej ubohej sirotě. Moja mamička nėslyši. A mi těžkosti nedělaj.
Co svych rodiči nĕmaju, Ach můj tatičku stavajtĕ, Bó ja už věcej nĕstanu,
A po světě se tulaju. Požehnani mi davajtĕ. Ležim tu pod tvrdu zemu.
Ach každý laje a bije Ach dajtĕ mi ho s ru- Sem od tebe daleko
A žaden nĕpolituje. čičku, Ležim ve hrobĕ hlyboko.
Ach polituj mne sam Můj roztomily tatičku. Ležim blízko kostela
Bože Ach můj tatiček nĕstava, Nĕslyšim ja zvonĕňa.
Dy můj tatiček nĕmože ¹⁾ Požehnani mi nĕdava. Ani ptačka zpivati,
1) Ach polituj ich sam Bože, A sam pan Bůh je vy- Ene tvůj hlas nařikati.
Dy už tatiček nĕmože. soko
A sešli jim už andĕla A můj tatiček hlyboko.
Seber sirotky do neba.

681. Sirotkům neublížeti.

Od Přibora.

Aj mezi dvěma horami:/ Ony plaču, volaju, Nĕplačte, něvolajtĕ,
Šery plamen vychazi. Dy matičky nĕmaju. Že mamičky nĕmatĕ.
Sedi tam otec stary Mamička je hluboko,
S drobnými sirotkami. A Pambiček vysoko.

Z Pavlovic.

Teče voda, teče
Pod Pavlovské mlýny,
Ubozí sirotci
Plakávali u ní.

Teče voda teče
Pod široký kamenĕ,
Ubozí sirotci
Plakávali na něm.

Kde sirotek plače
Všude se zem třase,
Kde slza upadne
Znamení oстане.

Z Karlovic.

Sígotĕ, sigotĕ,
Zelené sigotĕ,

Ach je-li komu horši
Jako mnĕ sirotĕ.

Kam sirota dojde
Všady křivdu najde,

A kde vdova kročí, Na co jsi v zahrádce Frajerů's neměla,
Všady o ní řeči. Dyž frajerů nemám? Ani měť nebudeš.

Tulipán, tulipán, Jako mia vykopáš
Já tebe vykopám, Tak mia sadit budeš,

Z Benešova. (Text napsal p. Lelek.)

Cho-di-la děvucha po u-li-ci, no-si-la jablečka v zapas-ni-ci,

no-si-la jablečka v za-pas - ni - ci.

Chodila děvucha po ulici, Jablečka vy sobě zvybirejče,
Nosila jablečka v zapasnici. Mojeho fertuška nětrhejče.

Pacholci se ku ni pozbirali, Bo je můj fěrtušek hrubě drahý,
Všecky jablíčka ji zvybirali. Bo un mi koštuje tře tolary.

A sjednali mi ho otec, mači,
To dy mi juž měli umirači.

682. Nemilý manžel.

Z Rožnova.

Ach slobodo mi-lá, na co si mně dala toho chlapa staré-ho?

Ani s ním posedět, ani s ním promluvit, ani hledět na něho.

Ach slobodo milá,	Dyž sem byla mladá,	Dyž sem byla mladá,
Na co si mně dala	Byla sem si volná,	Byla sem vesela,
Toho chlapa starého?	Mohla sem kam chtěla	Šla sem sobia k muzice.
Ani s ním posedět	jít, ²⁾	Včilej sem sa vdala,
Ani s ním promluvit, ¹⁾	Včilej sem sa vdala,	Starého si vzala,
Ani hledět na něho!	Starého si vzala,	Ach běda mně velice. ³⁾
	Včilej mosím doma byt.	

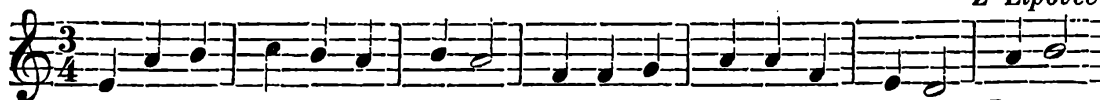
1) Ani pomilovat,
Ani pozomnívat.

2) Obráta sa šla sem pryč.

3) Co je za súžení
Dyž se chlap ožení
Mladá ženka, starý muž!

Kde to spolem bývá,
Tam dobře nebývá,
Tvrdé maso, tupý nůž.

Z Lipovce.

Decky mně maměnka lá-la, že sem se tak mladá vda-la. Dosta-

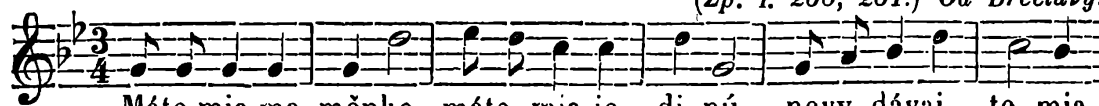

la sem muža tra - pi - če, on mně mó hlavěнку tlu - če.

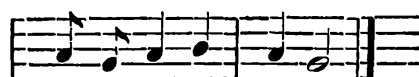
Decky mně maměnka lála
Že sem se tak mladá vdala.
Dostala sem muža trapiče,
On mně mó hlavěnko tluče.

Nedá k musice chodívat,
Káže mně doma kolíbat:
Vem si milá kolíbkú sebó,
Bodeš mět moziko celó.

(Zp. I. 260, 261.) *Od Břeclavy.*

Máte mia ma-měňko, máte mia je - di-nú, nevy-dávaj - te mia

na druhú dě - di-nu.

Máte mia maměnko,
Máte mia jedinú,
Nevydávajte mia
Na druhú dědinu.

Kyseuú, kyseuú,
Takovú kyseuú,
Neuvidíte mia
Jak živa veseuú.

Já sem sa vydaua,
Leda muža měua,
Leda ludé řekli,
Že jsu muadá žena.

Keď mia tam vydáte,
Banovat budete,
Má stará matičko,
Včiu mně pomahajte!

Vedua jsem si vedua
Jako ze sta jedna,
Z vysokej stoličky
Na nízku sem sedua.

Já sem si mysleua,
Že mně dobře bude,
Že mně mojej kráse
Jak živ neubude.

Vybiraua jsem si
Mezi malinama,
Ale jsem si, Bože,
Kyseuú vybraua.

Já sem si mysleua
Že si já provedu,
Že z nízkéj stoličky
Na vysokú sednu.

Už mně mojej kráse
Po mali ubývá,
Už mně ju šohajek
Na chrbtě odbíjá.

Ze Suché Lozy od Uh. Brodu.

Zle ste mia, mamičko,
Zle ste mia vydali,
Jak by ste mia byli
Za humno vyhnali.

Zle ste mia vydali
Mamičko má miuá,
Dycky mia muž bije,
Že nejsu podaná.

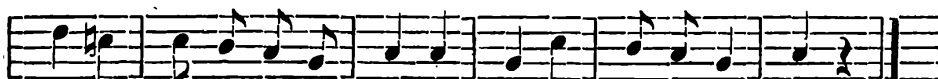
Dceruško má miuá
Nemožu ti radit,
Musíš byt poddaná,
Nebude ta muž bit.

683. Sirotek služebný.

Z Moštěnice od Kyjova.

Bože můj nebe - ský, jak je mně hrubě zle, kdo mně nevy-

choval, kdo mně nevy-cho-val, ten mně rozka-zu - je.

Bože můj nebeský,
Jak je mně hrubě zle,
Kdo mě nevychoval:/
Ten mně rozkazuje.

Ten by rozkazoval,
Vjec mu možná není.
Ach rodiči milí,
Vy ste pochovaní;

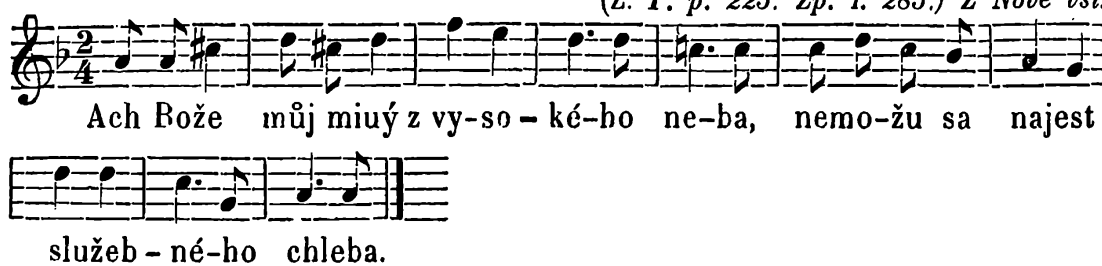
Súží mě chudoba,
Nemám místa svého,
A já dycky prosím
Pána Boha svého,
By mně dal místečko
U Jána svatého.¹⁾

A kdo mně vychoval
Leží v černej zemi,

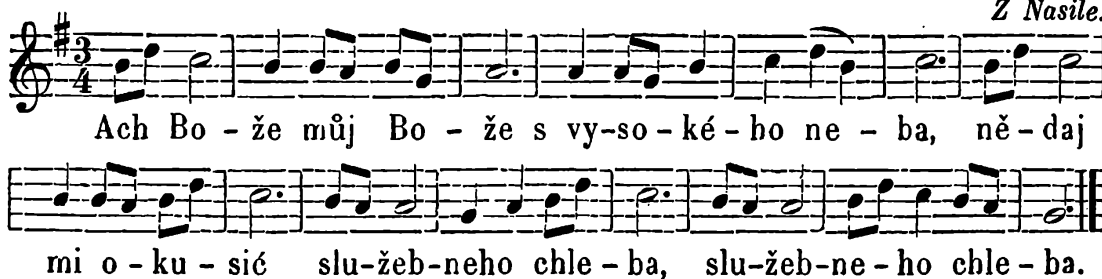
Vy o tom nevíte
Jaké mám súžení.

¹⁾ Na hřbitově, jež druhdy okolo chrámu bývaly.

(Ž. P. p. 223. Zp. I. 283.) Z Nové vsi.

Z Nasile.

Ach Bože můj Bože
Z vysokeho neba!
Nědaj že mi dočkać
Služebneho chleba.

Služebny chlebiček
Čěžko zarobený;
Ješče ho někraju
Juž jest omuveny. ¹⁾

Jeden ho omuvi,
Druhy ho odudle,
Třeci špetně hledzi,
Dy sobě ho kraju. ²⁾

1) Služebny chlebiček
Ten je hrubě hořky,
Lepši u mamičky
Z drobnej stoklasečky.

2) Lepši u mamičky
Jeden kobzol za deň,
Nežli na tej službě
Kolače každý deň.

Z Moravan od Kyjova.

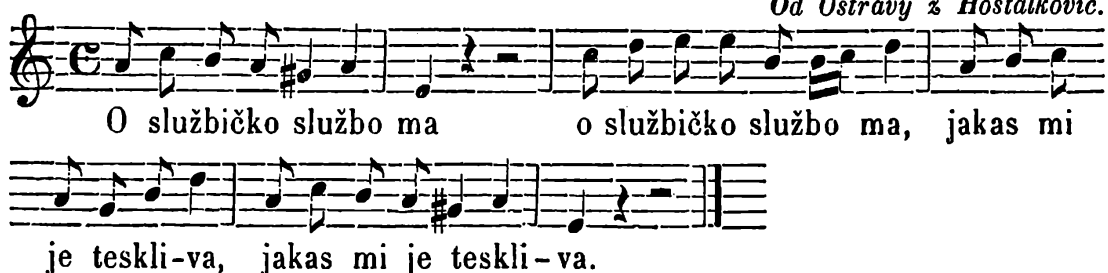

Bože můj nebeský
Z vysokého neba,
Nemožu se najest
Služebného chleba.

Ja kdy si ho krájím
Všecí pohlédajú,
Mne ubohú dívku
Slza polévajú.

Ukrojím si krajíc,
Nenajím se ho nic,
U maměnky skybku,
Ta je mně k užitku.

Od Ostravy z Hošťalkovic.

O službičko službo ma, Mam ja hospodyň pani, Ešček ji nězrobila,
Jakas mi je teskliva. Co mi robotu hani. Už mi ju pohanila.

Hospodař ešče horši, Kdo siroce nalaje, Dyby oni slyšeli,
Pobudza na sirotky. Tomu pan Bůh nepřaje. Zaplakač by museli.

Kdo siroce ubliži, Zpivaj ptáčku slavičku,
Toho pan Bůh poniži. Zbudž mi moju macičku.

684. Služka a manželka.

Od Kyjova.

Co mně žalujete
Na tu moju ženu?
Dyť jsem si ju nevzal
Za děvku služebnú. :/

Služebná děvečka
Musí ráno vstáti,

A moja ženička
Možé si pospati. :/
Služebná děvečka
Musí na trávu jít,
A moja ženička
Može si povolit. :/

Služebná děvečka
Na robotu chodí,
A moja ženička
Semnú se provodí. :/

685. Svekruše.

Z Benešova. Text napsal p. C. L. Náp. z Budějcka.

Dřime se mi dřime, Do rana's lehala,
Ba i se mi spač chce, Dys uboha byla,
Něrekla mi jeho matka: Směla si ty se to vydat
Nevěsto uklad se. Za mojego syna?

Ale ona řekla: A vyšla do sině,
Nevěstečko moja, Oblela se sluzmi:
Nažni travy, vydoj kravy, Nemušu ja tu zavazač
Vyžen jich do pola. Pod vašimi dveřmi.

Ja krav něvyženu, Ončič vyšel za ňu,
Bo jich nēnahnala, Utřel ji to ličko:
Bo ja při svojej mačiče
Do rana lehala!

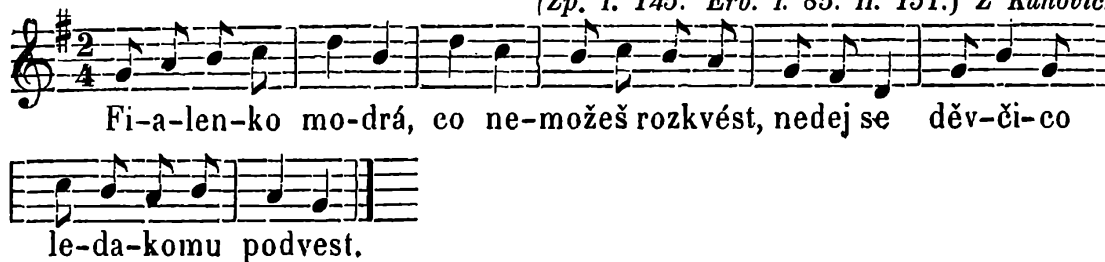
Což tak plačeš, lamentuješ
Ty moja ženičko?

Vyšla přede vrata,
Chyčila se plota:
A čijam ja teraz je,
Uboha sirota.

A čija bys byla?
Dy jsi ene moja,
Viš dychmy se slubovali,
Minul roček včera.

686. Poctivost nade vše.

(Zp. I. 143. Erb. I. 85. Il. 151.) Z Kunovic.

Fialenko modrá,
Co nemožeš rozkvést;
Nedaj sa děvčico
Ledakomu podvest. ¹⁾

Esli ta podvede,
Šak si ta nevezme,
Sedna na koníčka
Do vojny pojede.

1) Nedaj sa ty milá
Ledakomu podvest,
Ešče tobě može
Karafiat rozkvést.

Važte si děvčátka
Svojí poctivosti,
Jako ta travěnka
Svojí zelenosti.

Karafiat rozkvést,
Fialenka dozrát,
Ešče sa ti može
Švarny šohaj dostat.

2) Dyž na ňu snih padne,
Panenka se změní,
Dyž muža dostane.

Travěnka uvjadne,
Jak na ňu mráz přijde,
A vaša poctivost
Na věky zahyne. ²⁾

Dycky děvče růža
Dokáď nemá muža,
Dyž dostane muža,
Opadne s ní růža.

Dycky děvče kvítek,
Dokáď nemá dítek,
A dyž už má dítky,
Opadnú s ní kvítky.

Z Provodova.

Poctivost, poctivost,
Co ona panuje!
Kerá panna švárná,
Nech si jí šanuje.

Nech si jí šanuje,
Do papírka sková,
Nech si jí mládencom
Opatrovat nedá.

1) Na vodě.

Ona by ju každá
Panna zachovala,
Dyby se synečkem
V noci nesedala.

Poctivost, poctivost,
Co je to pěkná cnost!
Kdo si ju zachová
Trvá mu na věčnost.

2) Nejedna by panna.

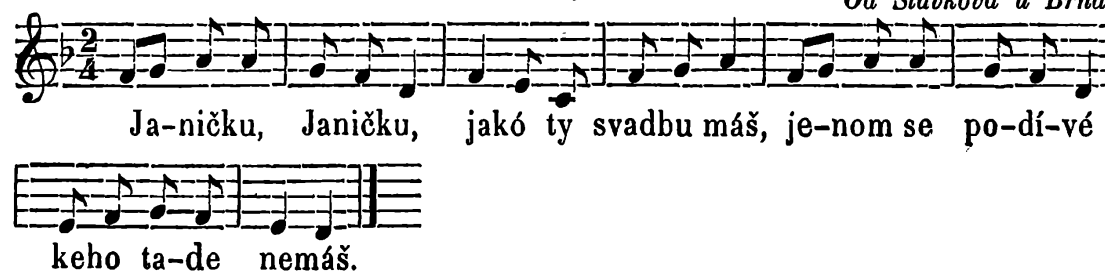
Kdyby sa poctivost
Na skale ¹⁾ rodila,
Nejedna panenka
By na ňu chodila. ²⁾

Ale sa poctivost
Na skale nerodí,
Nejedna panenka
Bez věnečka chodí.

Pro ňu sa brodila.

687. Sirotek na svadbě.

Od Slavkova u Brna.

Janičko, Janičko,
Jakó te svadbo máš!
Jenom se podívé
Keho tade nemáš.

Ach te tade nemáš
Svojiho tatička,
Už na něm narostla
Zelená travička.

Zelená travička
Modrém kvítkem kvete,
Že už mě tatičku
Ženit nebudete.

Marjánko, Marjánko
Jakó te svadbo máš,
Jenom se podívé
Keho tade nemáš. ¹⁾

Ach te tade nemáš
Své staré maměnke,
Už na nich narostle
Zelený travěnke. ²⁾

Zelený travěnke
Modré karafiát,
Škoda vás maměnko
Škoda vás nastokrát.

1) Veseló Haničko
Veseló svadbo máš.

2) Jak se ti povede
U jeho maměnke.

A u své maměnke
Koláče na stole,
U jeho maměnke
Tam chleba nebode.

A u své maměnke:
Stávé dcerko milá,
U jeho maměnke:
Stávé mrcho shnilá.

Jiné čtení a pění.

p. Sloboda.

Na rynku v Bystřici je vyso - ká vě - ža, ta moja maměnka
dávno pod nů le - žá.

Na rynku v Bystřici
Je vysoká věža,
Ta moja maměnka
Dávno pod nů ležá.

Ležá oni ležá
Nedaleko dveří,
Nedaleko dveří
Rozmarýn zelený.

Černá zem, černá zem,
Daj ven maměnku mů,
Nech sa já jim ešče
Věrně vyžaluju.

A keď já jim počnu
Věrně žalovati,

Věru ta černá zem
Musí zaplakati.

„Má dcero rozmilá,
Co si ty vymýšláš,
Když mi v černé zemi
Odpočinku nedáš?“

Má milá maměnko,
Jak bych vám ho dala,
Když sem vašej lásky
Ani nepoznala.

Přindite maměnko,
Budu sa vydávat,
Přindite maměnko
Věnec odevzdávat.

Neskoro maměnko
Neskoro idete,
Už mého věnečka
Už neuvidíte.

Vážú mi ho vážú
Na štyry uzličky,
Co ho nerozvážú
Ty vaše ručičky.

Vážú mi ho vážú
Na jeden veliký,
Co ho nerozváže
Všecek svět široký.

Z Komně.

Ta Komenská věža
Pěkně malo-vaná, } tam sú má maměnka pod nů pochova-ná.

Ta Komenská věža
Pěkně malovaná,
Tam sú má maměnka
Pod nů pochovaná.

A já tady půjdu
A já ho utrhnu,
A já svú mamičku
Ešče voňat budu.

Dcero moja milá
Já hore nestanu,
Já za tvoju křivdu
Nikdá nezastanu.

Tam sú oni tam sú
Nedaleko dveří,
Na nich mi vyrostel
Rozmarýn zelený.

Staňte mně mamičko
Staňte vy mně hore,
Urobte pořádek
V tom sirotském domě.

Z Bojanoviček. (Náp. 458.)

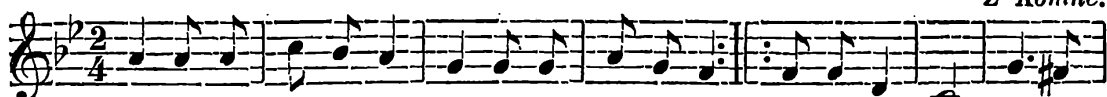
Bojanovský krehov
Na kopečku stojí;
Dyž idu okolo
Srdečko mně bolí.

Srdečko mě bolí,
Slzy polívají,
Že mně mí rodiči,
Dlóho nevstávají.

Dlóho nevstávají
A vstávat nebudó;
Už jejich kostečky
V hromadě ležijó.

688. Žena a panna.

Z Komně.

In-dá pan-ny by-ly, pěkně si cho-di-ly, { měly vlá-sky u - če-
pantlička-mi u-ple-

sa-né, { tak o-ny chodi-ly.
ta-né,

Indá panny byly, pěkně si chodily, Včilek nerozezná panenky od ženy,
Měly vlásy učesané, Ona nosí obalenku,
Pantlíčkama upletané, To nepatří ¹⁾ na panenku,
Tak ony chodily. To patří na ženy ²⁾.

1) Nesvědčí.

2) Šátečkem sa přiodí.

689. Závět.

Ze Strážnice.

Dybych já ma-mičko v sobo - tu u-mřela, věru bych v nedě-lu

vě-ru po - hřeb mě - la.

Dybych já mamičko
V sobotu umřela,
Věru bych v nedělu
Věru pohřeb měla.

To by bylo pěkně
K mojemu sobášu.

Zavolala bych si
Štýry krásné panny,

Dala bych si zvonit
Sedemdesát vršů,

Ja co by mia ony
Do tej zemi daly.

Štýry krásné panny
A pátý mládenec,
Co by mně odnesl
Můj zelený věnec.

Zp. II. 299. Erb. III. 24.

Kdybych já věděl, kerý deň umřu, dal bych si dělat dubo-vou truhlu

všem pannám lí-to.

Kdybych já věděl, kerý deň umřu, Do toho věnce červenou růži,
Dal bych si dělat dubovou truhlu, Aby věděli, kdo to tu leží.
Dubovou truhlu, stříberné víko, Do každé ruky ¹⁾ z rozmarýna prut,
Aby to bylo všem pannám líto. Aby věděli, že už jdu odtud.

A na to víko ulitý kalich, Šest krásných panen a šest mládenců
Aby věděli že sem katolík; Ti mně do mého hrobu ponesou.
A na kalichu zelený věnec, Moji rodiči, neplačte o mne,
Aby věděli že sem mládenec. Radš se pobožně modlete za mne. ²⁾

1) Do levé ruky prut rozmarýnu,

Aby věděli že už nestanu.

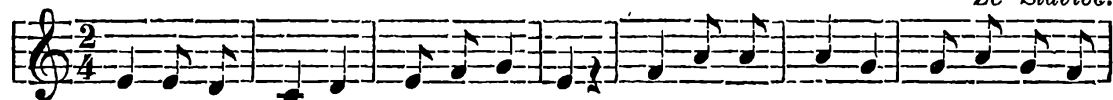
2) Pod hlavu dejte zelené listí,

Že sem já býval mládenec čistý.

A na té truhli křížek zlacený,

Že sem já býval mládenec hodný.

Ze Slaviče.

Kdybych já vě-děl kdy já u-mřu, dal bych si dělat pěknú truhlu,

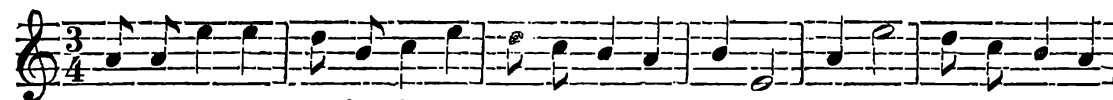
dal bych si dě-lat pěknú tru-hlu.

Kdybych já věděl kdy já umřu, Ej leží, leží šohaj mladý,
Dal bych si dělat pěknú truhlu. :/ Nezaplače o něho žádný.

A na tej truhle slovo Boží,
Aby věděli kdo tu leží.

Nezaplače otec ani matka,
Jenom ty chudobné děvčátka.

660. Povole.

Dyž sem u maměnky by-la, dyž sem u ma-měňky by-la, dycky sem se

dobře mě-la.

Dyž sem u maměňhy byla :)
Dycky sem se dobře měla.

Těžko mně dělat nedali,
Po svadbách mně vodívali ¹⁾.

Povol sobě zlaté dítě,
Dokud jsu já na tom světě.

Až já z teho světa zendu,
Naděláš se leda komu.

1) O službách mně povídali.

Naděláš se, nenajíš se,
Oškubaná nachodíš se.

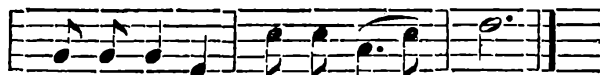
Každý o tebe zavadí,
Jak na cestě o kamení.

Nech je v pátek, nech je v svátek,
Budeš chodit v jedných šatech.

Dyž ti pán Bůh zdraví vezme,
Žáden na tě nepohledne.

Povol so-bě, po-vol sobě dcero mi-la, pokudž je ma-cička ži-va,

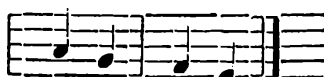
pokudž je ma-cička ži - va.

Povol sobě:/ dcero mila
Pokudž je macička živa.

A ja sobě povoluju
Jak ty rybky v tym Dunaju.

Napi sa ty synku piva, napi sa ty synku pi-va, za-kel je tvá

máti ži-va.

Napi sa ty synku piva
Zakel je tvá máti živa.

A jak máti oči zamže,
Dost sa synek hladu namře.

Od Podivína.

Zvůlečko, zvůlo má,
Dobře je kdo ťa má!
Ale já ťa nemám,
Po polu ťa hledám.

Na dubě nerosteš,
V poli ťa nesejú;
Zvůlečko, zvůlo má,
Kde ťa druzí berú? ¹⁾

Druzí tebia berú
U svoje mateři,
Ale já jí nemám,
Už mi v zemi leží.

1) Kde ťa smutný najdu!

Od Kyjovã.

Povole, povole,
Malé povolátko!
Málo si povolí
Služebné děvčátko.

Povol si děvečko
Pokud jsi panenkú,
Šak si nepovolíš
Zavija hlavěнку.

Povol si synečku
Dokad jsi slobodný,
Pokud ti rozmarýn
Za klobúčkem voní.

691. Mládí a stáří.

(Náp. 643.)

Od Přibora.

Mladost, mila mladost,
Kerak tě ožalít!
Dy sobě zpomenu,
To musim ožalít.

Starost, mila starost,
Kerak tě dočekat,
Dy sobě zpomenu,
To musim zaplakat.

692. Hospodářství.

(Náp. 647.)

Můj tatíčku starý,
Byste z hrobu stali,
A se podívali
Jak já hospodařím.

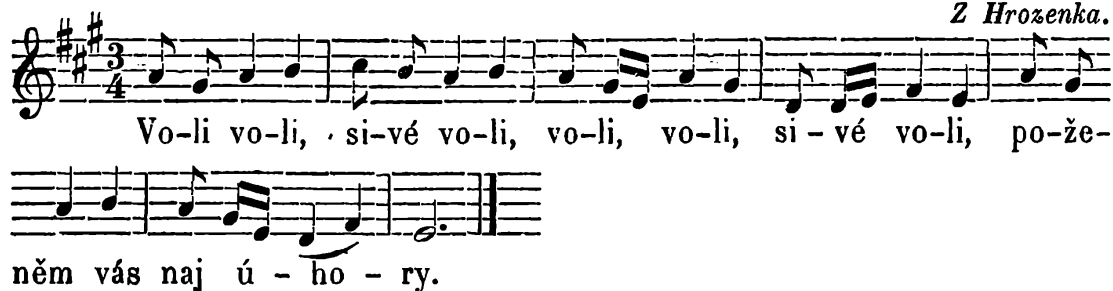
Stodolenka prázdná,
Slunce do ní svítí,
Role nezorané;
Roste na něm kvítí.

Stodolenka prázdná,
Střechy na ní není,
Role neorané
Plno je kaméní. ¹⁾

A já hospodařím,
Už věci nemožu,
V karty hraju, piju,
Už stačit nemožu.

1) Stodolenka prázdná,
Střecha otrhaná,

Role neorané,
Roste na něm tráva.

Z Hrozenka.

Voli, volí, sive volí, :/,
Poženěm vás naj úhory.

«Cudza žena smrc hotová,
Zabijú ca, budze škoda.»

Naj úhory na zelené,
A sám pojdzem k cudzej ženě.

Něch zabijú, šak som márný,
Něbudze mia plakac žádny.

Ani ocec, ani maci,
Ani moje drobne dzeci.

Ze Skřipova a Hošťalk.

Oře sedlak na roli
A ženka mu pohoni.

Strůj se ženko strůj se zas,
Pojedžěmy orač zas. ²⁾

Navrať ženko ku domu,
Pojedžěmy k snidaňu. ¹⁾

Než bych měla zas orač,
Volila bych vandrovač.

Dy do domu přijeli
Kuska chleba něměli.

Vandruj ženko letko, dvě,
A na třeci přidz ku mně.

Jak na sebe pohledli,
Tak jak by se najedli.

Třeci letko přichodzi,
Ženka domů něchodzi.

1) Oře sedlak za dvorem
Jednym koněm a volem.
Obrať ženko ku dvoru,
Pojedžěmy do domu.

2) Vař ženičko vař obid,
Bo bych ja již hrubě jid.
Což bych ja ci vařil,
Dy ja ci pohonila?

Rolo, rolo, rolo ma,
Tys je velka něvola.

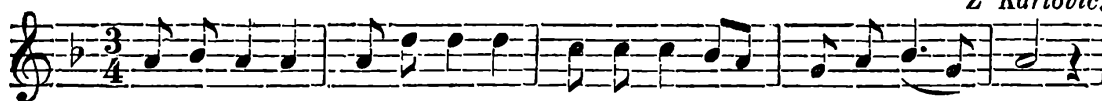
Dyby přišla ženka ma,
Už by mi něrobila.

Ach dyby ju pan Bůh dal,
Nic bych ji dělać nědal.

Ene bile lože stlać,
Svoje děci kolibać.

693. Žádba.

Z Karlovic.

Ne-daj Bože, abych umřel, nedaj Bo-že, abych u - mřel,

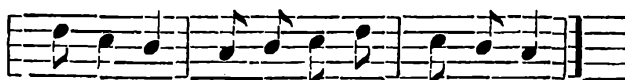
ja až po-platím co jsem dlu - žen.

Nedaj Bože, abych umřel,
Až poplatím, co jsem dlužen!

694. Změna.

Pokud jsem byl mládenečkem, chodíval jsem pod perečkem, klobúček por-

to-va-ný a boty s o - stro-hami.

Pokud jsem byl mládenečkem,
Chodíval jsem pod perečkem,
Klobúček portovaný,
A boty s ostrohami.

Věilej vlasy přerostajú,
Nohy z botů vylézajú,
Na kabátě mnoho lat,
Komu mám požalovat!

695. Soužení.

(Náp. 674.)

Z Kelče.

Pověz ty mně pověz
Ty ptáček malý,
Jaké je v tom světě
Největší soužení?

První je soužení
Dyž rodičů není,
A to je ve světě
Největší soužení.

Druhé je soužení
Dyž se zle ožení,
Třetí je soužení
S milou rozvedení.

696. Rodina.

(Náp. před.)

Ze Zašové.

Rodinečko moja,
Marněs mně zbynula,
Bratra mně zabili,
Sestra utynula.

Bratra mě zabili
V městě při muzice,
Sestra utynula
Na zelenéj říce.

694. Starý tatiček.

(Erb. II. 207)

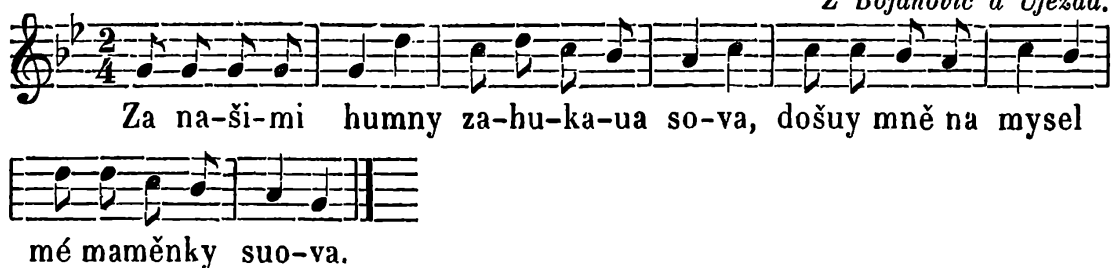
Tatíčku starý náš,
Šedivú hlavu máš,
Šedivú hlavičku
Jako makovičku.

Dobře je dycky s námi
Dokud si mezi námi.
Tatíčku starý náš,
Neopuščaj ty nás,
Jak ty nás opustíš,
Co tu bude po nás!

Tatíčku starý náš,
Šedivú hlavu máš,
Dokel tvoja hlava,
Dycky dobrá správa.

698. Sirotek a routa.

Z Bojanovic a Ujezda.

Za našimi humny
Zahučaua sova,
Došuy mně na mysel
Mé maměňky suova.
Mé maměňky suova
A synečkova řeč,
Ale bych nedbaua,
Dyby vandrovau přeč.
Vandruj, miuý vandruj,
Třeba na kraj světa,

Jenom nezapomeň
Že sem ja sirota.
Dyby si ty byua
Ubohá sirota,
Nenosívuas by
Věnečka ze zuata.
Ale bys nosiua
Ze zelenéj rúty,
Jako nosívajú
Ubohé siroty.

Ubohé siroty,
Ludé na ně lajú,
A sami nevědá
Nač své vychovajú.
Teče voda teče
Přes Dunaj široký:
Co sa napuakauy
Ubohé siroty!

699. Země.

Ze ze-mě sem vy-šel, na ní živnost na-šel, po ní chodím
jako pán, do ní budu za-kopán. Pomož mně pán Bůh sám.

Ze země sem vy-šel, { po ní chodím ja-ko pán, do ní budu
Na ní živnost na-šel, {
zako-pán, pomoz mně pán Bůh sám.

Z Janovic.

Ze ze-mě sem vy-šel, { po ní chodím jako pán, do ní budu
Na ní živnost na-šel, {
zakopán, pomoz mně pán Bůh sám.

Ze ze-mě sem vy-šel, { po ní chodím ja-ko pán, { pomož mně
Na ní živnost na-šel, { do ní bu-du za-kopán, {
pán Bůh sám.

Ze země sem vyšel,	Ach už tech ruk není,	Kterak se odměním
Na ní živnost našel,	Ty už hnijó v zemi,	Rodičům svým milým
Po ní chodím jako pán,	Co mě kolébávaly,	Za lásku, vychování,
Do ní budu zakopán.	K srdci přitiskávaly	Za toli dobrodiní,
Pomož mně pán Bůh sám.	Dyž sem byl maličký. ¹⁾	V mojim věku mladým!

1) U Brna:
Kde só te ročinke

Mé milé matinke,
Keré mě chovávale,

K srdco přetiskávala,
Dež sem bel malinké.

700. Ženění.

(Zp. 1. 253.)

Za pa-desát rýnských mladé vol-ča - ta; kyž sem se ne - že-nil,
kyž jsem se ne - že-nil mi-lé děvča - ta.

Za padesát rýnských mladé volčata, Neošidil jsem se jako na ženě,
Kyž jsem se neženil milé děvčata. Volky možu prodat, ale ženu ne.

(Olesk. 140. Zp. 1. 256.)

Ženě-ní, že - ně - ní horší než vě-ze-ní; z věze-ní po-mů-že,
od ženy ne - mů - že.

Ženění, ženění,	Z vězení pomůže	Už jsem se oženil,
Horší než vězení,	Mamička tatíček,	Jak by mně hlavu stal,
Z vězení pomůže,	Od ženy nemůže	Strela mu v matěři,
Od ženy nemůže.	Leda sám Pámbíček.	Kdo mě tu radu dal.

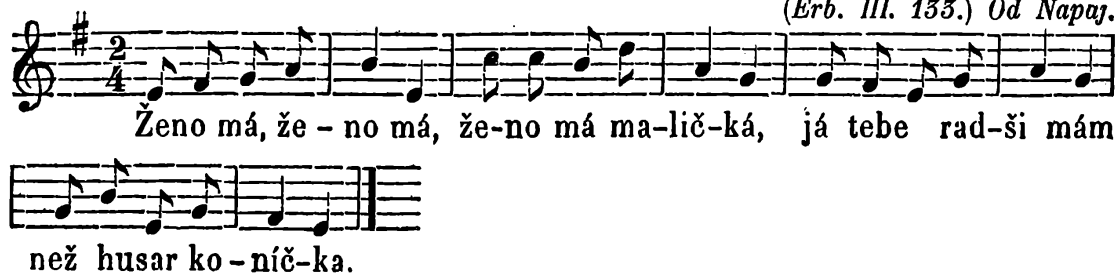
701. Uvítaná.

(Náp. str. 146.)

Ženičko, ženo má,	„Vítám ťa mužičko
Nehněvaj sa na mňa,	Z těj dalekej cesty,
Keď dondo z hospody	Postel máš ustlanú,
Pěkně privítaj mia.	Lehni, odpočiň si.“

702. Žena a kůň.

(Erb. III. 133.) Od Napaj.

Ženo má, že - no má, že-no má ma-lič-ká, já tebe rad-ši mám
než husar ko - níč-ka.

Ženo má, ženo má,	Já tebe radši mám	Husar má konička
Ženo má maličká,	Než husar konička.	Za tři sta tolarů,

A tebe ženičko
Za darmo dostanu.

A ty mně usteleš
Podušenku pod bok.

A já tě ženičko
Pro své potěšení.

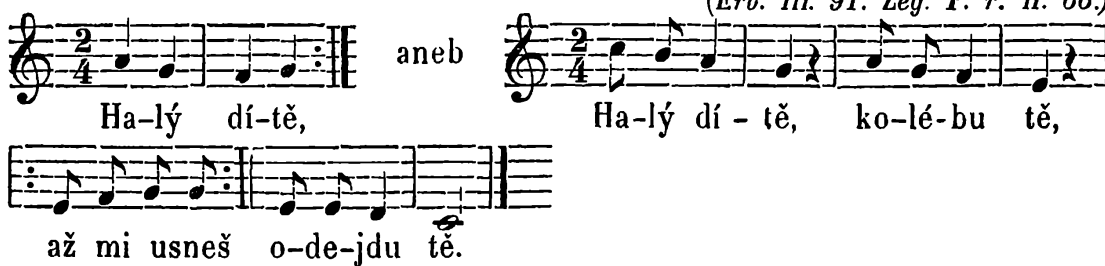
Husar koníčkovi
Musí dati obrok,

Husar má koníčka
Pro svoje ježdění,

703. Kolíbavky.

1.

(Erb. III. 91. Žeg. P. r. II. 66.)

Halý dítě,
Kolébu tě,
Až mi usneš

Odejdu tě, ¹⁾
Nedaleko,
Enom blízko

K susedovi
Pod okýško ²⁾.
Bude s tebú
Pan Bůh spáti,

Andělíček
Kolébati.
Halý, belý,
Koně v zeli,
A hřibátka
V petrželi.

1) Odendů fa
Na dva kroky,
Nedondů ti
Za dva roky.

2) Do zahrádky
Na kadlátky,
Do chaloupky
Na škařóčky,

Do světničky
Na černičky.

2.

Hajej dítě,
Kolébu tě,
Abys spalo,
Neplakalo

Své maměnce
Pokoj dalo.
Jesli nedáš
Pokojíčka,

Hodíme tě
Do rybníčka,
A z rybníčka
Do potůčka,

A z potůčka
Do Dunaje:
Chyť si ho tam
Hastrmane.

3.

Hululu, hululu,
Ztratila košulu;

Kdo našel nech vrátí
Našemu dítěti.

4.

Luňák ¹⁾ letí,
Nemá děti.
A my máme,

Neprodáme,
Do dolinka
Zakopáme. ²⁾

Dáme mu tam
Hrnc mlíka,
Krajíc chleba,

Aby spalo,
Neplakalo,
Své maměnce
Pokoj dalo.

1) Vrana.

2) Odleť vrano,
Odeleť prudec,

Držím na tě
Kameň v ruce.

5.

Hu hu hukše,
Mama vaří lukše,
Až uvaří také dá,
Janíček se napapá.

Haló haló,
Koně v zeló,
Matička só
Na veseló.
Přinesó nám vtáčka,

Pěknýho luňáčka.
Haló haló,
Koně v zeló,
Kozenka je
V petrželó.

6.

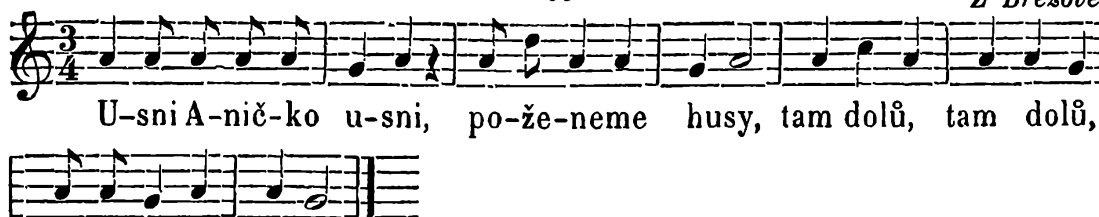
Z Karlovic.

Hulu, belu, koně v zelú, Mama v městě, tata v Na peřinku katunová
A kravičky v petruželú. rynku, A čepičku samínová.
Kupíjí ti na peřinku.

7.

Z Březové.

k myna-rovém dvoru.

Usni Aničko usni,
Poženeme husy

Tam dolů tam dolů
K mynarovém' dvoru.

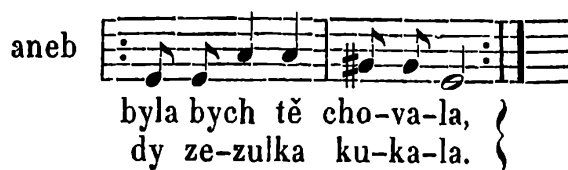
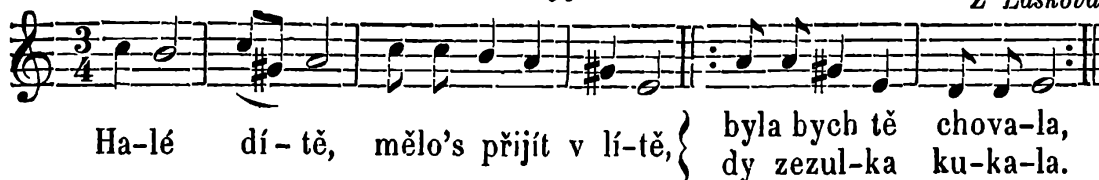
8.

Od Ivančic.

Hompé Bartoší,	Vít není doma,	Pozvala pacholků.
Co to neseš na koši?	Jel do Kořima,	Pacholátka jezte
Nesu, nesu, nesu,	Jenom sama nevěsta,	Šak je to v městě a. t. d.
Půl míry žita	Ukradla nám kus těsta,	
Od pana Víta.	Napekla vdolků,	

9.

Z Laškova.

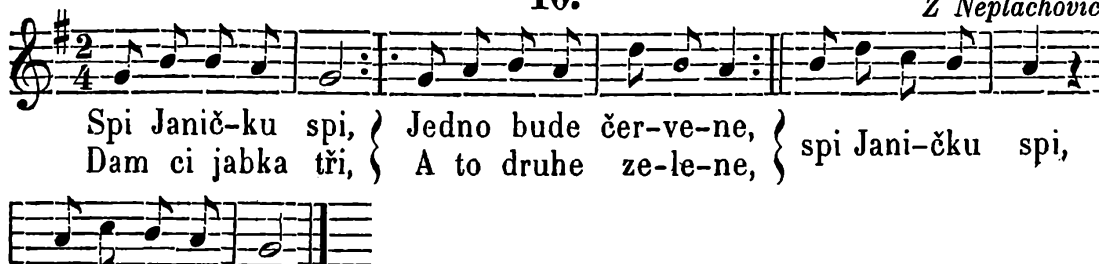
Halé dítě,	Halé Janko,
Mělo's přijít v lítě,	Kolíbé Zuzanko,
Byla bych tě chovala,	Zuzanka je v lese,
Dy zezulka kukala.	Voříške tam třese.

Halé nečasu ¹⁾
Všecko trvá do času.

1) Nečas, plačlivé dítě.

10.

Z Neplachovic.

o-čič-ka za-mři.

Spi Janičku spi,
Dam ci jabka tři.

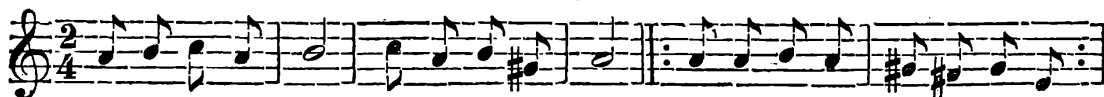
Jedno budě červene
A to druhe zelene,

Spi Janičku spi.
Očička zamži. ¹⁾

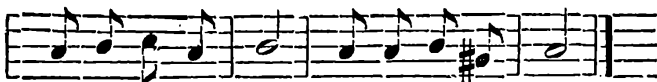
1) A to třetí modré,

Spi díťatko dobre.

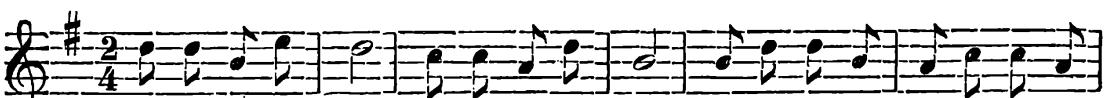
11.

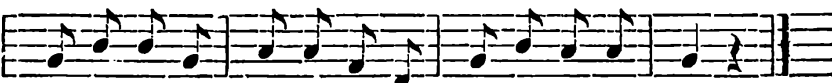
Spi děťát-ko spi, zamži vočka svý, { bude s tebó pámbů spáti, }
an-díl-ci tě ko-lí-ba-ti, }

spi ty jenom spi, o-čič-ka za-mži.

Spi děťát-ko -spi, zamži vočka svý, bude s te-bó pámbů spati,

an-díl-ci tě ko-lí-ba-ti, spi ty jenom spi.

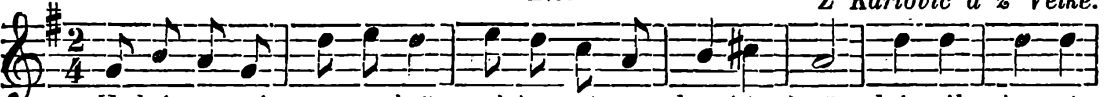
Spi děťátko spi, zamži vočka svý Matička Boží kašičku vaří,
Bude s tebó pámbů spati, andílci Bude tebe nakrmovat, kašu medem
tě kolíbatí, oslaďovat,

Spi ty jenom spi.

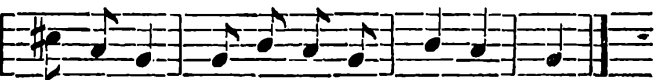
Spi děťátko spi.

12.

Z Karlovic a z Velké.

Hulaj nynaj a neplač, pil by pi-vo ko-lé-bač, kú-pil by si

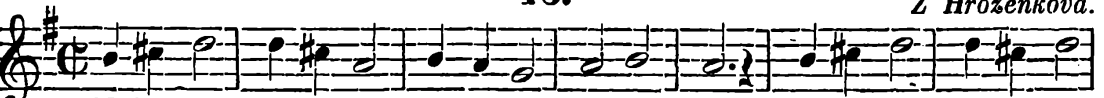

ne-má zač, hulaj nynaj a ne - plač.

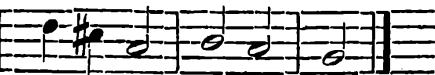
Hulaj nynaj a neplač,	Kúpil si ho za halěř,	Hulaj belaj a neplač,
Pil by pivo kolébač,	Vypil mu ho náš talěř.	Pil by víno kolébač,
Kúpil by si nemá zač,	Hulaj belaj a neplač,	Kúpil si ho za babku,
Hulaj nynaj a neplač.	Pil by víno kolébač,	Vylel si ho za lavku.
Hulaj nynaj a neplač,	Kúpil si ho za zlatý,	
Pil by pivo kolébač,	Vypil mu ho Bachratý.	

13.

Z Hrozenkova.

Hulič-ky be-lič-ky, za-vři si o-čič - ky, něch ci ně - na-padá

studzenej ro-sič - ky.

Huličky, beličky, zavři si očičky,
Něch ci něnapadá studzenej rosičky.

14. Z Hroz.

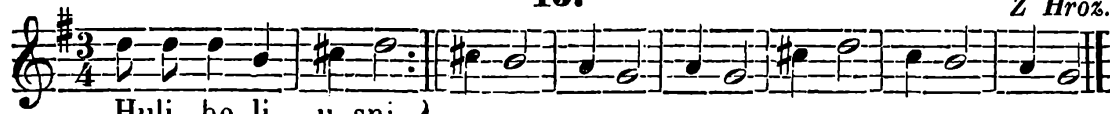

Ho-li, be-li, hodša, { I-šel do Budí-na pre dva sudy ví - na.
Ně-ři doma ot-ca, }

Holi beli, hodša,
Něni doma otca,
Išel do Budína
Pre dva sudy vína.

Pre dva sudy vína
A pre tretú bečku,
Že budze vydávac
Najstaršú dzevečku.

15. Z Hroz.

Huli, be-li, u-sni, { Budzeš ty jich hnuci k myna-řo-vej ha-ci.
Puojdzeš rano s husmi, }

Huli, beli, usni,
Puojdzeš ráno s husmi,
Budzeš jich ty hnaci
K mynarovej haci.

Holušky, holušky,
Pletu ci pančušky,
A to také nové
Na noženky tvoje. ¹⁾

Čo tam budze robic?
Po Beluši chodzie,
Bělú růžu trhac
A červenú voňac.

Huli, beli, usni,
Puojdzeš ráno s husmi,
Budzeš ty jich pasci
Po zelenej chrasci.

Holiže, holiže,
Mamka ca kolíše,
Kedz ca ukolíše,
Puojdze do Beluše.

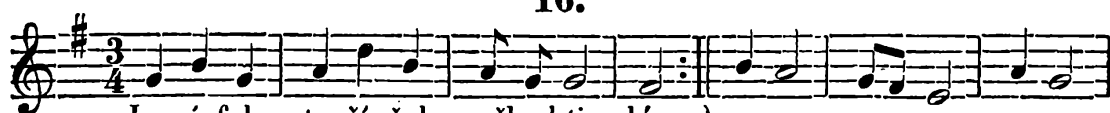
Buvaja, buvaja, ²⁾
Puodzeme do haja,
Nabereme kvěca
Obložíme dzjéca.

1) A to také bjelé.

Že půjdú do zeme.

2) Buvati, spáti.

16.

Jo-zí-fek sta-ří-ček ušlechti - lý, { dyž ko - lé-bal lí-bě
Kolí-bal dí-tát-ko roz-to-mi-lý, }

spí-val: To-bě můj Je-žíš-ku ru-ce lí-bám.

Jozífek staříček ušlechtilý
Kolíbal dítěátko roztomilý.
Dyž kolíbal, líbě spíval:
Tobě můj Ježíšku ruce líbám.

Chcešli byt Ježíšku chcešli byt můj,
Já chci byt pokorný služebník tvůj;
Tebe chci velebiti,
Tobě můj Ježíšku chci sloužiti.

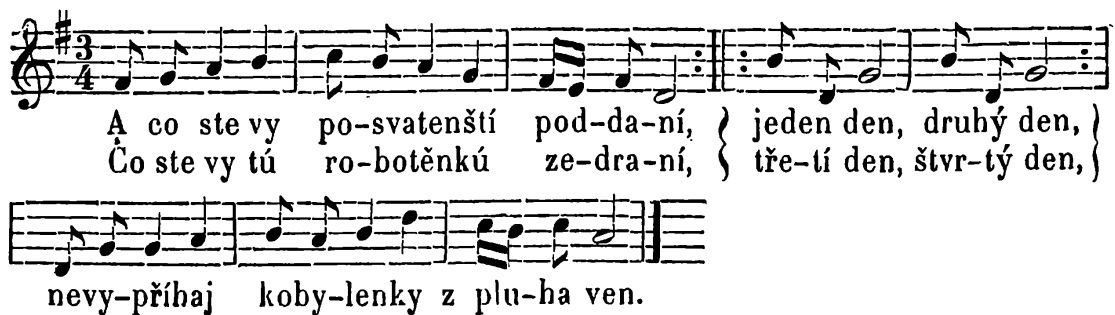
O Ježíšku, o Ježíšku,
Rač přijat do nebe mou dušičku.

VI. Při zaměstnání.

A. rozličném.

704. R o b o t a.

A co ste vy po-svatenští pod-da-ní, } jeden den, druhý den, }
Co ste vy tú ro-botěnkú ze-dra-ní, } tře-tí den, štvr-tý den, }
nevy-příhaj koby-lenky z plu-ha ven.

A co ste vy posvatenští poddaní
Co ste vy tú robotěnkú zedraní!
Jeden den, druhý den, třetí den, štvrtý den,
Nevypřihaj kobylenky z pluha ven.

(Sr. náp. st. 589 a.) Od Brna.
Zabrdovské vrchní, ten má zlýho drába, vi-sí mu ka-rabáč
s ra-mena na zá-da.

Zabrdovské vrchní
Ten má zlýho drába,
Visí mu karabáč
S ramena na záda.

Máme drába máme
V černým dolamáně,
Dyž on hlavú kévá
Nerád večer bévá.

Zlýho pána máme
V modrým baladráně,
Nesce nás dům pustit,
Me mo zhotíkáme.

Z Komně.

Ti Světlovčí páni,
To sú grobijáni,
Puščajú z roboty
Až modlení zvoní.

My na tej robotě
Co sa naděláme:
Doma nám pravíja
Že tam postáváme.

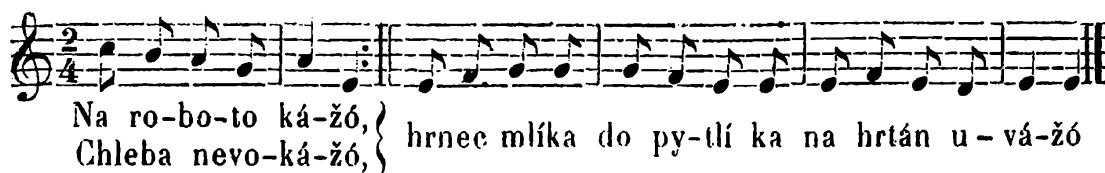
A kdo nechce věřit
Nech ide sprubovat,
Jak mu tam bude dráb
Na záda bubnovat.

(Sr. 525.) Z Komně.

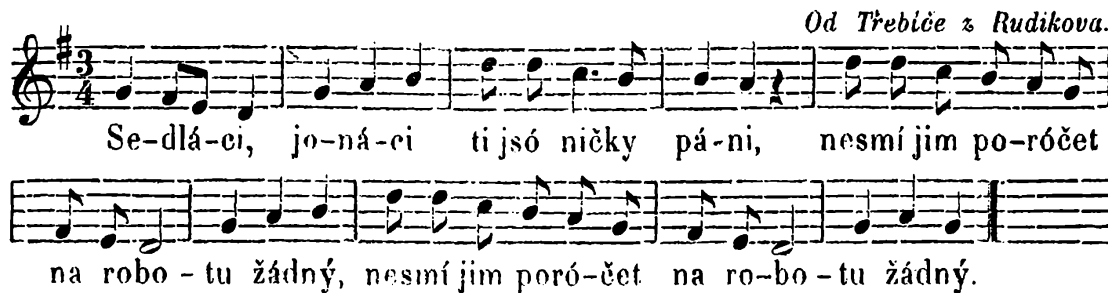
Komenský dvórečku,
Co by do ťa hrom bil,
A toho švajčara
Co by napřed zabil,

Komenský dvorečku,
Žáden ťa nechválí,
Je v tobě jak v pekle,
Enom že nepálí.

Nepálí, nepálí,
Ale pálit bude,
Až ten starý švajčar
Z toho dvora půjde.

Na roboto kážó, chleba nevokážó,
Hrnec mlíka do pytlíka
Na hrtán uvážó.

Sedláci, jonáci
Ti jsó ničky páni,
Nesmí jim poróčet
Na robotu žádný.

Desátku nedají
Ze žádné slepice,
Mužó dat sedláci
Na stranu čepice.

Svoboda je zlatá,
Poddanost proklatá,
Z toho se radujem
Že padla robota.

Sedláci jonáci
Ti mají svobodu,
Robota jim padla,
Milujó hospodu.

Modli se sedláčku
Modli se každý den,
Že nemusíš smekat
Čepicu před dráhem.

Z toho se radujó
Všichny selsci volí,
Že se té proklaté
Roboty zbavili.

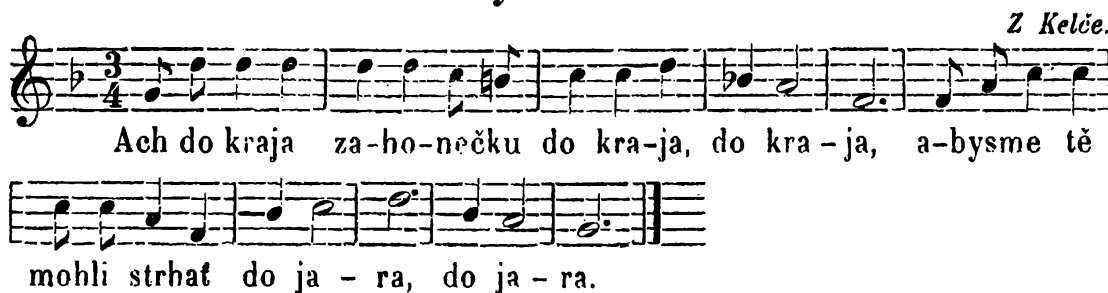
Robota jim padla,
Desátku nedají,
Budó sa jmenovat
Sedláci zemani.

Modli se sedláčku
Modli se den každý
Že nemusíš nosit
Čepicu pod paží.

Nevstane robota
Nevstane už více,
Hrany jí zvonili
Na staré hrabice. ¹⁾

1) Na osy, radlice.

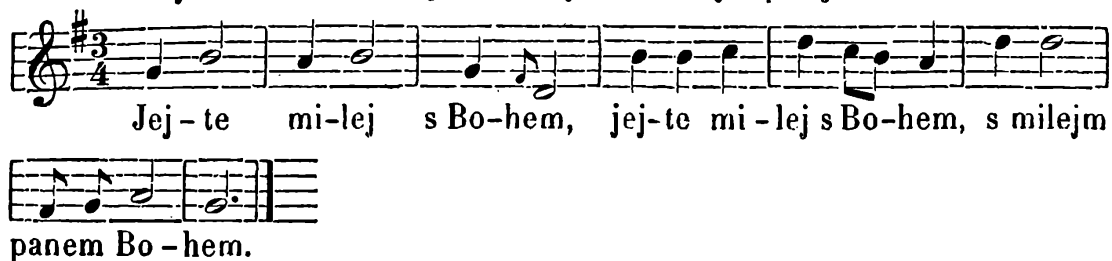
705. Když se trhá len.

Ach do kraja zahonečku do kraja, Ach do meze zahonečku do meze,
Aby sme tě mohli strhat do jara. Ať nějaký pomocníček přileze.

Ach do konca zahonečku do konca,
Abychme tě mohli strhat za slunca.

Když někdo okolo jede, tedy mu děvy zpívají u Telče:

Jejte milej s Bohem
S milejm panem Bohem.

Vemte na vrácení
Jabličko červený.

Z Lešné od Hranic.

Podte chlapci podte sem,
Budeme tu trhat len.

Když se vlétě trhají **konopě poskonné**, některé mezi nimi nalezají se kurvičky; jsou to s rozstřápenou hlavičkou, a po řídce jich bývá. Děva když takové dostane, posílá ji družici své a dává jí říci:

Vzkázal ti tvůj milý dobrý deň,
Aby's nejedla a nepila celý deň.
Až mně jich takových devět odevzdáš
A svého milého uhlídáš.

Anebo jí vzkazuje takto:
Posílám ti lásku po provázku,
A konopu po holi,
Aby se ti vedlo po voli.

706. Cestování.

Z Halenkova.

Ach dolina, dolina,	Ach dolino, dolino,	Ach co by sa dolinky
Malá se mně zdála,	Proč jsi tak široká,	S vrškami zrovnaly,
A když sem do ní vešel,	Ach dyť ta nepřeletí	Co by sa mé nožky
Ledva sem z ní vyšel.	Kačena divoká.	Po nich nelámaly.

Zp. I. 213. Žeg. P. p. 185. Voj. II. 531. Od Rožnova.

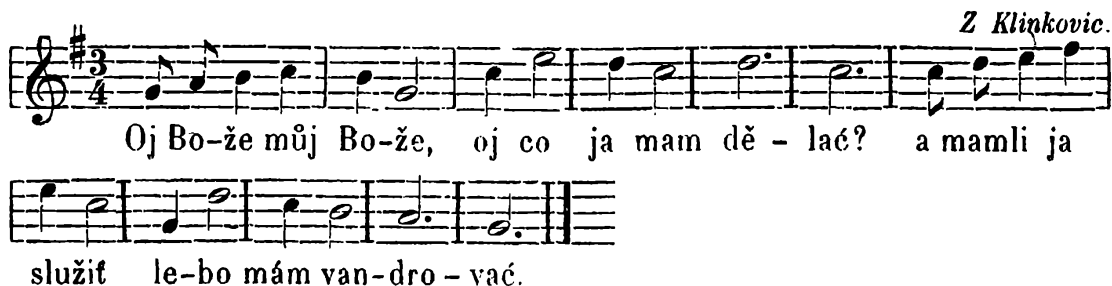
Ach můj Bože, co mám dělat,
Mám sa ženit, / či vandrovat.
Vandroval bych, nohy bolá,
Ženit sa mi nedovolá. ¹⁾

1) Od vandrování nožičky bolí,
Od milování všechno se zhojí.

Jiný text:

Ach můj Bože, co mám činit,
Vandrovat-li, či sa ženit?
Vandroval bych, nevím kady,
Zarůstly mně cesty všady.
Zarostly mně drobným gúčím,
Už sa milá s tebou lúčím.

Z Klínkovic.

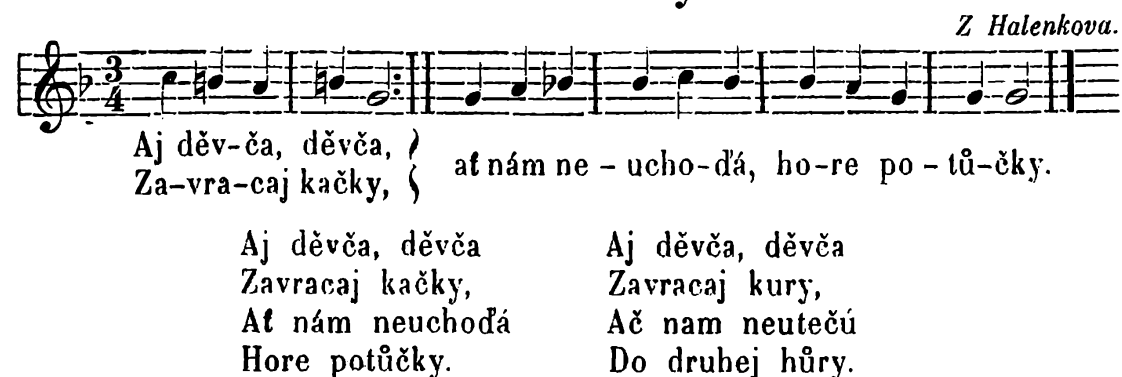

Oj Bo-že můj Bo-že, oj co ja mam dě - lač? a mamli ja
služít le-bo mám van-dro - vač.

Oj Bože můj Bože,	Ešče tam potracim	Budu pustelníkem
Oj co ja mam dělač?	Svůj panensky věnec.	Célo je nězvykle,
A mamli ja služíc,		Dvakrát třikrát v týdni
Lebo mam vandrovač.	Buduli vojakem,	Posty spravedlive!
	Nejsem prubovany,	
Oj vandroval bych ja,	Zhyne brzy v kratce	Buda ja putníkem
Nožičky mne bolu,	Jak rosička ranní.	Budu putovaci,
Oženil bych se ja,		Nad svými hříchami
Mam velku něvolu.	Buduli žebrakem,	Pokani činici.
	Budu torbu nosit,	
Půjduli do světa,	Nad svými krajíčky	
Budu cuzozemec,	Budu se honosit.	

707. Kačky.

Z Halenkova.

Aj děv-ča, děvča, / at nám ne - ucho-dá, ho-re po - tů-čky.
Za-vra-caj kačky, /

Aj děvča, děvča	Aj děvča, děvča
Zavracaj kačky,	Zavracaj kury,
Ať nám neuchodá	Ať nam neutečú
Hore potůčky.	Do druhej hůry.

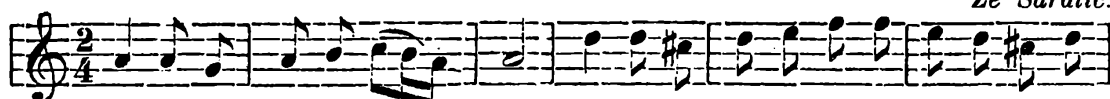

Přes potok skáka - la, / ka - če - ny di - vo - ké, děv - če mo -
Ka - če - ny la - pa - la, /
dro - o - ké.

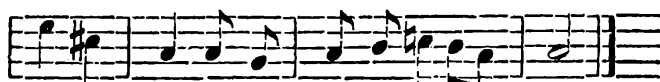
Přes potok skákala, Přes potok neskákej
 Kačeny lapala, A kačen nelapej,
 Kačeny divcké, Šak jich nedostaneš
 Děvče modrooké. Je velká voda dnes.

708. Úroda.

Ze Šaratic.

Aj kópil sem si ro - lí, aj kópil sem si ro-lí na hodonském

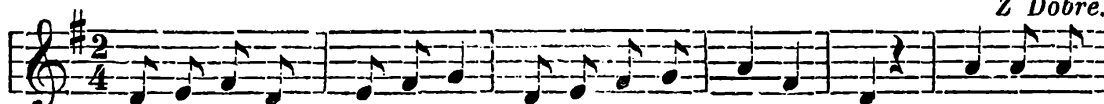
po-li aj na ho-donském po - li.

Aj kópil sem si rolí Aj dal sem si je zaset
 Na hodonském poli. Grécary, paťáky.

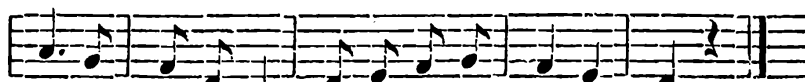
Aj dal sem si je zorat Aj ony mně tam zešly
 Uherskýma voly. Tolary, dukáty.

709. Orání.

Z Dobré.

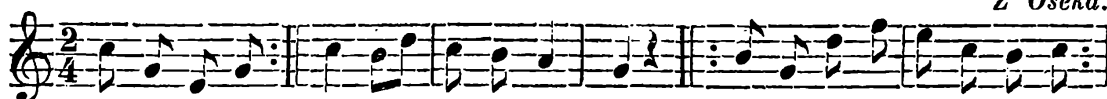
Aj o-ra-my, o-ra-my su-se-do-ve žit-nis-ko, po-ho-nič

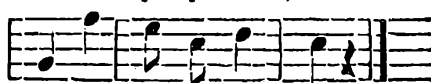
něchce pohonič, že mo krotke bi-čis - ko.

Aj oramy, oramy Dobre koně, dobre bič,
 Susedove žitnisko, Ale šelma pohonič,
 Pohonič něchce pohonič De mo koničke širovač
 Že mo krotke bičisko. Voli dzivča milovač.

Z Oseka.

Mám já po-le } na pěk-né ro-vi - ně; } kdo chce moje pole o-rať, }
 To je po-le } mo-sí pěkný koně mívať, }

pěkně je ši-ro - vať.

Mám ja pole, to je pole
 Na pěkné rovině.
 Kdo chce moje pole orat

Mosí pěkný koně mívať,
 Pěkně je širovať. ¹⁾

¹⁾ Rostě na ni dětělínka
 Ona nevyhyně.

Mám já pole, to je pole
Při pěkném potůčku.
Kdo chce moje polo orať,

Mosí koně oširovať
Pěkně ²⁾ po lehóčku.
2) orať.

Z Lopeníka.

(Náp. 476.)

Na panskej roli orú mladzenci, Přibíjala ju se dvoma klinci,
Pohaňajú jim dzěvky pod věnci. Tu máce haňbu švarní mladzenci.

Odtrhla sa im z pluhu deščička,
Přibíjala ju švarná dzěvčička.

Od Přibora.

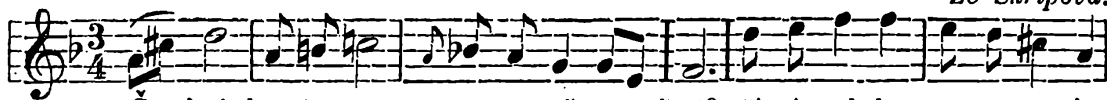
O-ra-lo tam mlade pacholatko, or - a - lo.

Oralo tam mlade pacholatko, A už peče naša hospodyňka,
Oralo. Kolače.

Naoralo tej černej zemečky, Udělala naša hospodyňka,
Němalo. Včera kvas.

Orajtě vy mali oračkove, Přijedťe vy mali oračkove,
Orajtě. Zitra zas.

Ze Skřipova.

Šo-haj-ku švarny čemu ně - o - řeš? či ci vol-ky u-sta-va-ju,

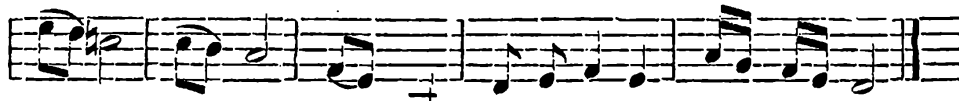
či sam němo - žeš.

Šohajku švarny,	Džěvečko švarna,	Šohajku švarny,
Čemu něořeš?	Oralcíć bych ja;	Dyć němam biča,
Či ci volky ustavuju,	Dybys ty mně pohonila,	Nědala mne ma macička
Či sam němožeš?	Volil bych cě ja.	Za pohoniča.

Od Hodonína a Rožnova.

Už sme všecko zo - ra - li, eš-če máme ú-vra-tě; pod' mně

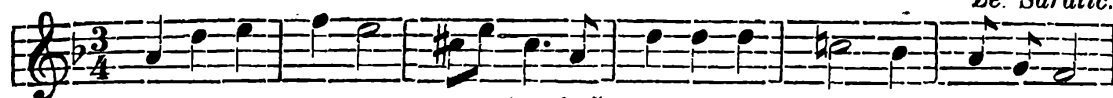

mi-lá pod' po - há - ňat vrané ko-ně v o - pra-tě.

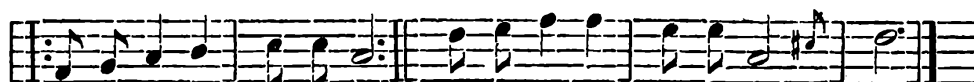
Už sme všecko zorali,
Ešče máme úvratě;
Pod' mně milá pod' poháňat
Vrané koně v opratě.

Už sme všecko zorali,
Ešče máme úvratě,
Nechce synek pohoniť,
Že tu nemá děvčatě.

710. Ráno.

Ze Šaratic.

Aj už je rá-no, už je deň, pro vo-ta-vě-n-ku po-je-dem.

Vo ta-va je ze-le-ná, } má milá je červenóč ká.
 má milá je červená, }

Aj už je ráno, už je deň, Má milá je červená,
 Pro votavěnkú pojedem. Má milá je červenóčká.
 Votava je zelená,

Z Milotic.

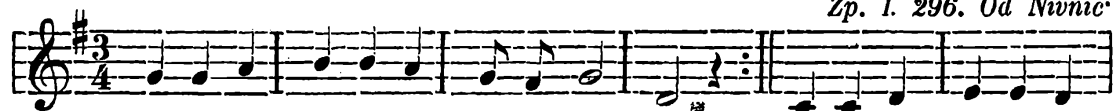
Aj rá-no, ráno, kde si sa vza-lo! že sa mé o-čič-ko nevyspalo.

Aj ráno, ráno, kde si sa vzalo! Aj ráno, ráno, kohútek zpívá,
 Že sa mé očičko nevyspalo. Stávaj hore, už sa rozednívá.

(Mel. 205.)

Aj ráno, ráno, kde se vzalo! Aj nevyspalo a nevyspí,
 Že se ani ešče A že ono dycky
 Černooké děvče Ve dně taky v noci
 Nevyspalo. Na mne myslí.

711. Zarosená.

Zp. I. 296. Od Nivnic

A-nič-ka mi-lúč-ká kde si bo-la, } hola sem v há-ji-čku
 Keď si ty čiž-mič-ky za-ro-si-la? }

žala sem trávičku, du-ša mo-ja.

Anička milúčká, kde si bola, A já sem u Váhu lúčku kosil,
 Keď si ty čižmičky zarosila? Já sem si čižmičky nezarosil;
 Bola sem v hájičku Větříček ovějá,
 Žala sem trávičku, Slunéčko ohřívá,
 Duša moja. Duša moja.

712. Zima.

Ze Šardie.

Bude zima, bude mráz, kam sa vtáčku, kam schováš? Já sa schovám

pod mezu až přestane vy-le - zu.

Bude zima, bude mráz,
Kam sa vtáčku, kam schováš?
Já sa schovám pod mezu
Až přestane vylezu. ¹⁾

Bude zima, bude mráz,
Kam sa schovám neboráz!
Pojeďu já do Říma,
Neuškodí mně zima.

- 1) a. Schovám se do jabora,
Tam bude má komora.
b. Schovám se já do kříba,
Strčím hlavu pod křídla.

Až přestane vyletím,
Širý svět rozveselím.
Půjde milá na trávu,
Zazpívám jí nad hlavú.

Od Žďáru.

Je zima, bu-de mráz; je zi - ma, bu de mráz; kam se

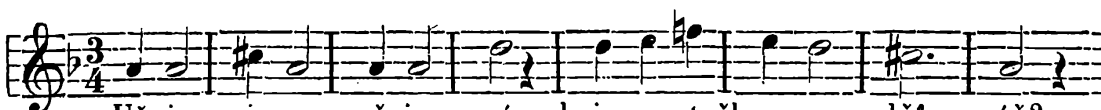

ptáčku scho-váš?

Je zima, bude mráz; Můj zlatý holoubku, Neskládej o pannách,
Kam se ptáčku schováš? Kdybys měl chaloupku! Skládej ji o vdovách.

Schovám se za lesy, Já bych v ní sedala Neskládej o vdovcích,
Kde nikdá neprýší. ¹⁾ Písničky skládala. Skládej o mládencích.

- Neskládej jí o mně,
1) neprší: tak ve zpěvě. Skládej sám o sobě.

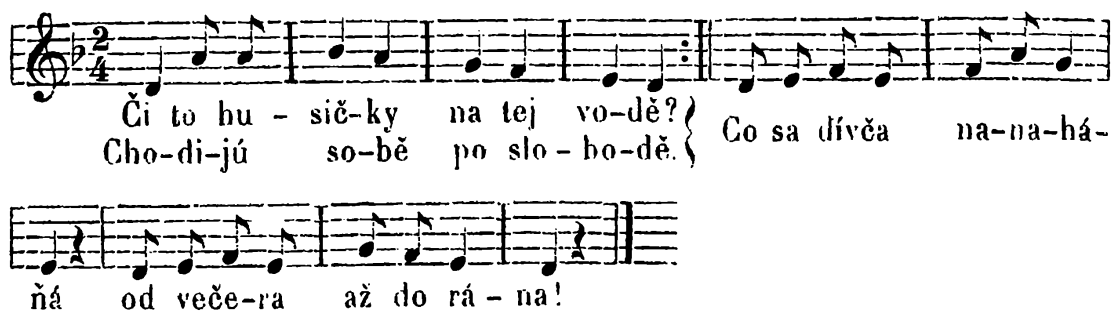
Už je zi-ma už je mráz; kaj se ptačku po - děť máš?

skovám se ja pod hru-du, tam ja zi - mu pře-bu - du.

Už je zima už je mráz, Budě padat budě dešť, Skryju se ja do lesa,
Kaj se ptačku poděť máš? Kaj se ptačku poděješ? Tam je moja potěcha
Skovam se ja pod hrudu, Poděju se pod mezu, Ty jedlove chojiny
Tam ja zimu přebudu. Pod travičku zelenu. To jsu moje peřiny.

713. Husy na vodě.

Či to hu - sič-ky na tej vo-dě? } Co sa dívča na-na-há-
Cho-di-jú so-bě po slo - bo-dě. }

ňá od veče-ra až do rá - na!

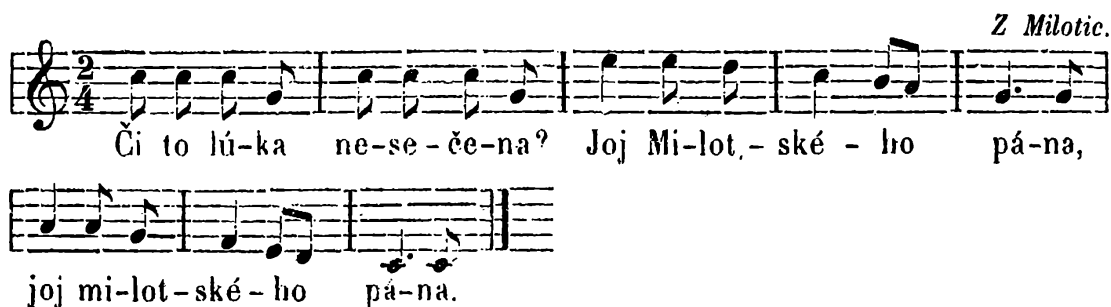
Či to husičky na tej vodě?
Chodijú sobě po slobodě.
Co sa dívča nanaháňá
Od večera až do rána!

Vezmi synečku vem flintičku,
Zabij húsírka neb husičku,

Ony budú poletovat
Ty jich budeš postřelovat.

Kúpil on žita za tři groše,
Posypal husičkám po troše.
Dyž se husy nazobaly
Na voděнку posedaly.

714. Při sečení luk.

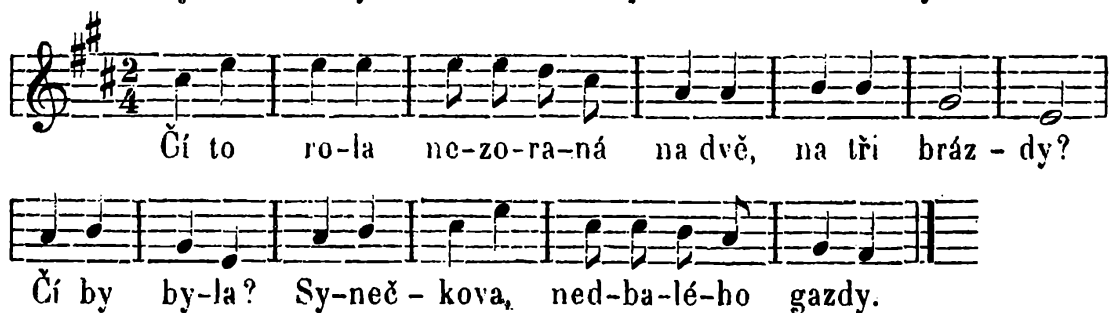
Či to lú-ka ne-se-če-na? Joj Mi-lot, - ské - ho pá-na,
joj mi-lot - ské - ho pá-na.

Či to lúka nesečená?
Joj Milotského pána.

Půjdem na ňu, sesečem ju
Joj za rosenky z rána.

Či to lúka nesečená?
Joj Milotskej hraběny.

Půjdem na ňu, sesečem ju
Joj z rána za rosenky.

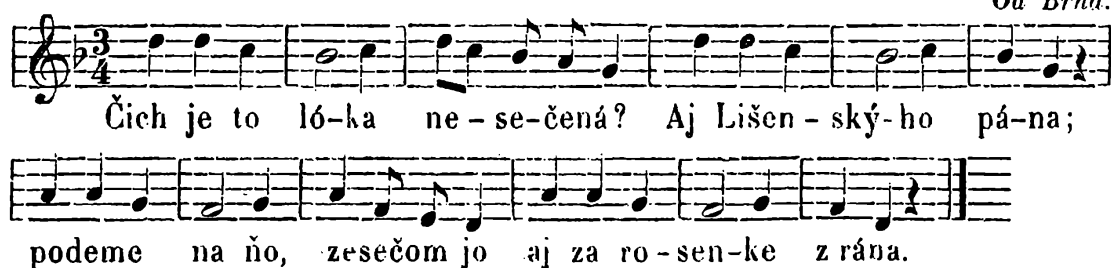
Či to ro-la ne-zo-ra-ná na dvě, na tři bráz - dy?
Či by by-la? Sy-neč - kova, ned-ba-lé-ho gazdy.

Či to rola nezoraná
Na dvě, na tři brázdy?

Či by byla? Synečkova,
Nedbalého gazdy. ¹⁾

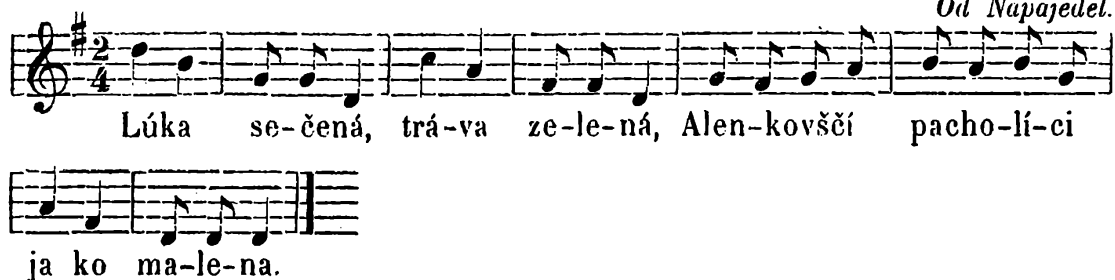
1) Vjem, já lúku nekosenú
Ostrozského pána.

Kosjá na ní štyrja kosci
Od Božjeho rána.

Od Brna.

Čich je to lóka nesečená?
Aj Lišenskýho pána.
Podeme na ňo, zesečem jo
Aj za rosenke z rána.

Aj tráva sochá, kosa topá,
A šohajek jo seče.
Ja seče, seče, neposeče,
Jak mo s hlavénke teče!

Od Napajedel.

Lúka sečená, tráva zelená,
Alenkovščí pacholíci jako malena.

Lúka sečená, tráva zelená,
Alenkovské panenky jako malena.

Ale ne všeci, jenom nekeří,
Keří mají za klobúkem pávové peří.

Ale ne všechny, jenom nekeré,
Keré mají na rukávech pantle zelené.

A je to lúka velmi široká,
Haj, velmi široká.

A na tej travě dva koně vrané,
A při tech koňích pachola švarné.

A na tej lúce tráva vysoká,
Haj, velmi vysoká.

Pachola švarné budešli moje?
Haj já budu tvoje.

Ze Soběchleb.

Z rána travěnka zelená,
Do snídání posečená.

Do poledňa obrácená,
Do večera seno bévá.

Do snídání posečená,
Do poledňa obrácená.

Když ju větříček provívá,
Jasný slunečko ohřívá.

715. Čižmy.

(Náp. č. 401.)

Od Podivína.

Čižmáři, čižmáři,
Co ste vy tak pyšní?
Nechtěli ste ušit
Mojej miuej čižmy.

My sme ich ušili
Od večera do dňa,

Nebyua ich miuá
Nebyua ich hodna.
Kováři, kováři
Co ste vy tak pyšní?
Nechtěli ste kovat
Mojej miuej čižmy.

My sme ich kovali,
Peníze dostali,
Miuá sa hněvaua,
Čižem si nevzaua.

716. Neslužba.

(Náp. 368.)

Z Bělé.

Daj mi Bože daj mi
Do tech vanoc dobyć,
Nebudu už moje nožky
Po tej Bělej chodić.

Až ja půjdu z Bělej,
Otevřu si vrata,
S panem Bohem tady budžcě,
Vy Bělské dzěvčata.

Až ja půjdu z Bělej
Budžě větr fukać,

Budžě na mne švarne dzěvče
Z okenečka kukać.

Až ja půjdu z Bělej
Budžě sivy mrazek,
Budžě o mne plakać dzěvče
Švarne jak obrazek.

Až ja půjdu z Bělej
Udzělam kolečko,
S panem Bohem tu ostavej
Moja galanečko.

(Sr. Náp. 136. 630.)

Z Kopřivnice u Příbora.

Ši-ro-ke, dale-ke, }
To Raškovo pole, } Ně-budú tu chodit na rok nož-ky mo-je.

Široke, daleke
To Raškovo pole,
Něbudú tu chodit
Na rok nožky moje.

Něbudú tu chodit,
Ani ručky robiť,
Co by se tu mělo
Zlato, stříbro rodit.

Něbudu, něbudu
Už u Rašků sloužit,
Něbo mi nědajú
Kratochvile užít.

Něbudu, něbudu,
Něni mi to třeba,
Už sem se najedla
Raškového chleba.

Něbudu, něbudu
Ja v Příboře byvat,
Je tam voda kalna,
Němožu ju pijať.

Radši budu radši
V Zelinkově byvat,
Je tam voda čista
A možu ju pijať.

717. Myslivec.

(Náp. 235.)

Z Ujezda u Vizovic.

Daj myslivečku daj si pozor
A nechodívaj do cizých hor.

Aj v cizých horách zabijú Ťa,
Tam pod stromečkom zakopú Ťa,
Aj pod stromečkom pod zeleným.

Že's tam chodíval na jeleny,
Och na jeleny, na srnčátka,
Že's tam podvedl dvě děvčátka.

Oj dvě děvčátka tuze hezké
A to dcerušky myslivecké.

(Náp. 426).

Z Březnice u Zlína.

V Buchlovských horách lúka zelená, Žena naříká, patero děti,
Zabili synka místo jelena. Měls ty synečku zvěře nechat.

Proč tě synečku, proč tě zabili?
Žes nechtěl nechat panské zvěřiny.

Ze Skřipova.

Vimť ja bařinečku,
Bařinku zelenú,
Na tej bařinečce
Studenku studenú.

Něčihej, něčihej
Myslivečku na mne,
Bo ešče ten tydeň
Budžě s tebu amen.

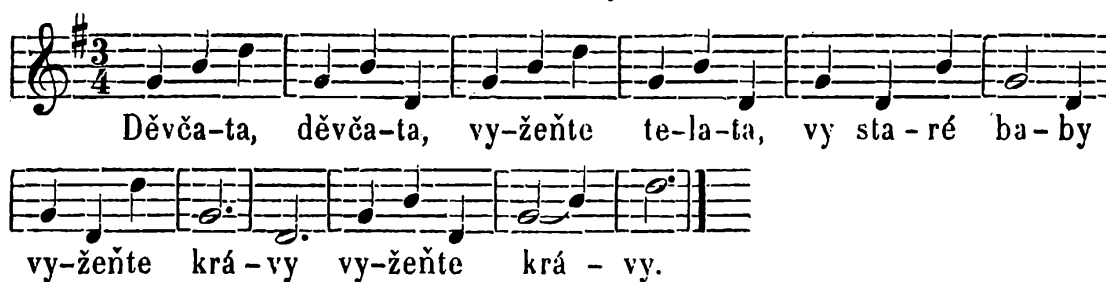
Už teho jalenka
Na kolese vezú,
A teho myslivca
Na krchovo nesú.

A v tej studenečce
Jalenek pijaval;
Na teho jalenka
Myslivec čihaval.

Už teho jalenka
V lese zastřelili,
A temu myslivcu
Zvonami zvonili.

Už teho jalenka
Na rožeň strkaju,
A teho myslivca
Do hrobu spuščaju.

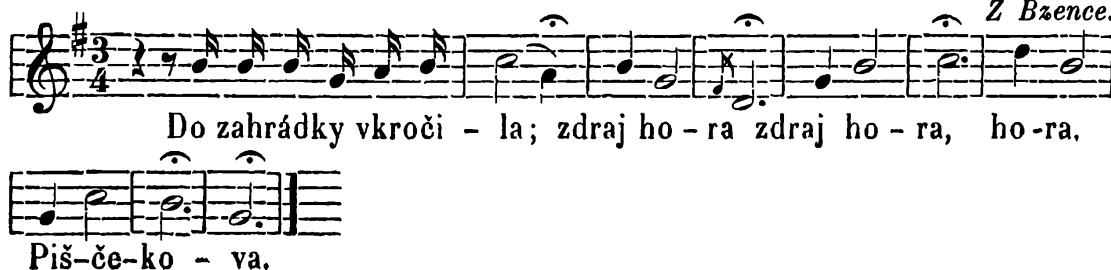
718. Pastýřská.

Děvčata, děvčata, vyžeňte telata,
Vy staré baby, vyžeňte krávy.

719. Ve vázky vinohradů.

Z Bzence.

Do zahrádky vkročila; Vila ona věnečky. Jeden dala družbovi.
 Zdraj hora, zdraj hora, Jeden vila harasem, Druhý dala bratrovi.
 Hora Piščekova. Druhý vila hedbávem. Třetí dala milému.
 Tři růžičky utrhl; zdraj atd. Třetí vila v všem zlatě.

Od Kyjova.

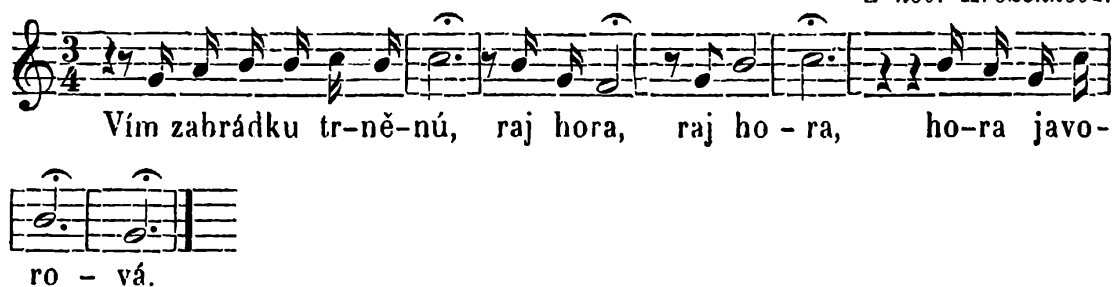

Do zahrádky vkročila,
 A já sama, a já sama,
 Růže bílá červenavá,
 Už mi moja bazalenka
 Zem přemáhá. ¹⁾

Tři růžičky utrhl,
 A já sama atd.
 Vila ona věnečky.
 Jeden vila nitama.
 A vajdovi kúdelú.
 Vezmi bratře ostrý meč.
 Utňi hlavu zahod' přeč.

1) Vím to pole vím,
 Ach pole, pole zelené pole
 Zdravému veselé.

Z nov. Hrozenkova.

Vím zahrádku trněnou, Raj hora atd. Druhú dala starému.
 Raj hora, Tři růžičky utrhl. Třetí dala milému.
 Hora javorová. Jednu dala mladému. Štvrtú sama voňala.
 Do zahrádky skočila.

720. Sedlák a hofer.

Zp. II. 95.

Dycky sa sedláci ptajú,
 Jak sa ti hoferi majú;
 Počkaj sedláče
 Šak ti vyskáče
 Z komory koláče. ¹⁾

A dyž je po velké noci
 Jde sedlák na hofera v noci;

1) Dycky sa bohatý duje
 Že dobré vinečko pije;

Tluče na dveři:
 Bratře otevři,
 Založ mne penězi.

A dyž je po svatej Aně,
 Když sobě sedláček nažne,
 Jide na pivo
 Klobúk má křivo,
 Jak je mu to snadně!

Počkaj boháču šak ti vyskáčú
 Ty dukáty z truble.

721. Pltař.

Z Rajnochovic.

Eš-če já si ko-pu desek na-re-žu, } do-lů do Mo-ra-vy, {
 A já si jich do Mora-vy dove-zu, } daj mně Bože zdraví, {
 a co by mně muzikan-ti za-brá-li.

Ešče já si kopu desek nařežu, Kdyby Pán Bůh hodnej vody ráčil dat,
 A já si jich do Moravy dovezu; Co by mohli naše putě umýkat;
 Dolů do Moravy, Dolů od Vsetína
 Daj mě Bože zdraví, Až do Hodonína,
 A co by mně muzikanti zahráli. Potem bych já sobě mohl zaspívat.

722. Travačky.

Ze Štěpánova u Olomouce.

Jdouce na trávu děvy, kdež daleko mají, scházejí se u Boží muky a zpívají (Nap. 72).

Stojí v poli Boží muka
 Krista pána pravá ruka,
 Pozdravuj ji duše má,
 Abys byla spasená.

Rač nás o Pane chrániti,
 V naší práci posilniti,
 Ať se šťastně vrátíme
 A se spolu shledáme.

(Náp. 380. a.)

Z Turovic u Dřevohostic.

Helekám, helekám,
 Kde trávy naflekám,
 Na naší ločině
 Tý naší Stračeně.

Až já z trávy pudu,
 Maličko ponesu,
 Pudů si přitrhat
 K zelenému lesu.

K zelenému lesu,
 K turoským zahradám,
 Zuhlídám synečka,
 Ani se nenadám.

Zuhlídám zuhlídám,
 On se bude ptati,
 Lesi moja milá
 Umí helekati,

Zuhlídám, zuhlídám,
 A bude poslouchat,
 Lesi to ta jeho
 Umí tak helekat.

Helekám, helekám,
Kde trávy naflekám!
V zeleném hajíčku
Na vyschlém rybníčku.

Až na trávu pudu,
Koho volat budu?
Kamarádky nemám,
Koho si zavolám?

Zavolám milého:
Pod' milý na trávu,

Sama ti natrhám
A i ti navážu.

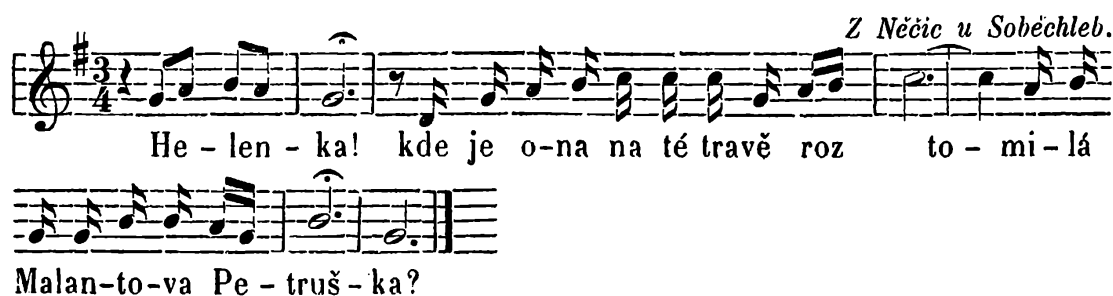
Už sem natrhala
A i navázala,
Milý nejde zvihat
Lebo není doma. ¹⁾

¹⁾ Už sem natrhala,
Až nemožu svázat,
Milý je daleko
Nemám po kým zkázat.

Ja on není doma,
On je na robotě,
On je na robotě
V chropinské forotě.

Ja zkážu já, skážu
Po malém posličku,
Přindi lebo přijed
Můj milé synečku.

Když chlapci buď pasou buď kolem jedou, tu děvy děvám jiným a chlap -
cům těm zpívají ony těmto jako namlouvající.

Helenka! Kde je ona na té travě
Roztomilá Malantova Petruška?

Sokole! Kdež ono ty koně pase,
Roztomilý Hanákovu pachole?

Helenka! Šak ona to jistě slyší,
Roztomilá Malantova panenka.

Sokole! Šak ono to jistě slyší,
Roztomilý Hanákovu pachole.

Helenka! Ja co pak nám za to kópiš,
Roztomilá Malantova panenka?

Sokole! Ja co ty nám za to kópiš,
Roztomilý Hanákovu pachole?

Helenka! Lesiž smy ti vyhověly,
Roztomilá Malantova panenka?

Sokole! Lesiž smy ti vyhověly,
Roztomilý Hanákovu pachole?

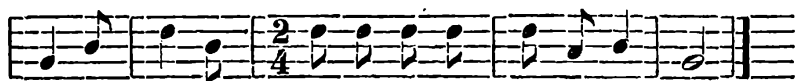
723. Kravarky.

Kravarka na kravarku heleká ač sobě daleko jsou a jedna druhé ani
tytýž nevidí.

A mi se zle pa-se; a po-žeň ty semkaj, tu je tra-va vel-ka.
Me kra-vy bě-ha-ju, a travy hleda-ju, že ji tu ně-ma-ju.

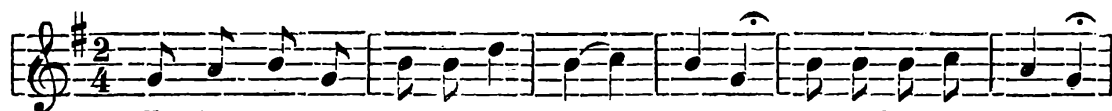
napa - se se ti kravěnka ho-ja, ho-ja.
Ho-ja ho-ja He-len-ko roz-to-mi - la.

Hoja, hoja,	A požeň ty semkaj,	Že sem škodu dělala
Ty Madlenko Mlynkova,	Tu je trava velka,	Hoja, hoja
Dobře se ti pase?	Napase se ti kravěnka	Madlenko moja.
•A mi se zle pase.	Hoja, hoja.	Dy nechceš helekat,
Me kravy běhaju	•Ja bych k tobě hnala,	Daj sobě vyflekat
A travy hledaju,	Ty bys mne zahrnala,	Ja staru lopatu,
Že ji tu nemaju.	A moju Malenku	Co leži za latu;
Hoja, hoja	Do škody vehnala,	Tym starým pometlem
Helenko roztomila.	Maměnka by mi hřebala,	Co leži za peklem.

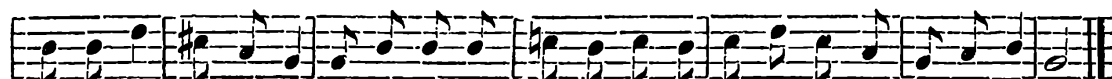
Od Vizovic.

Ja Helo, Helelíško	Pánu Bohu roztomilá.
Skoroli ty poženeš tovaryško?	Nejenom pánu Bohu,
Tovaryško věrná moja,	Než nekому jinému
Ja ty Terezko Mykalova,	Aj tomu Ozefkovi Alexovému.
Skoroli ty poženeš z pola?	Orala, kopala,
A já ešče nepoženu,	Kopu žitečka nažala;
A já tě neodeženu.	Kopu oziného,
Já poženu dolem,	Kopu jarého.
Sřetnem sa tam pod zeleným javorem;	A to všecko pro Jozefa Alexového,
Je tam studenečka,	Aby ho měla čím krmiti,
Napije sa ti tam kravička.	Gořalenu napájati,
Co kravička nevypije,	Bílým šátečkem utíratí.
Tým sa Terezka umyje,	Ej helo, helo.
Aby byla pěkná bílá,	

Z Vidče.

Ho-ja ho-ja! da-le-ko li paseš, Malenku na-pa-seš

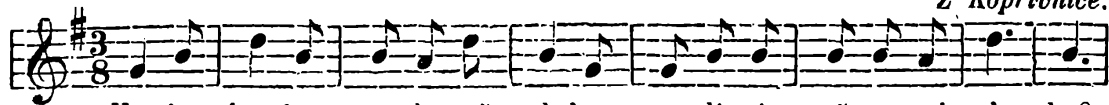
na ze-le-nej trávě, na ze-le-nej trávě na pěkněj o-ta-vě; ho-ja, ho-ja.

Hoja, hoja	Je tam studenečka,	Ne tak pánu Bohu,
Dalekoli paseš?	Co sa napije Malenečka,	Svojemu milému
Malenku napaseš.	Malenečka se napije,	Synečkovi černoookému.
Na zelenej trávě; /	Děvečka sa umyje;	Hoja, hoja.
Na pěkněj otavě.	Aby byla bílá,	
Hoja, hoja.	Pánu Bohu milá.	

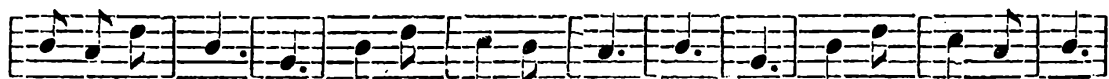
Druhá odpovídá :

Mně sa kravičky dobře pasú, Zelenej travěnky.
 Ony mně neletajú, Dobrej dětelenky.
 Zelenej travěnky nehledajú, Hoja, hoja.

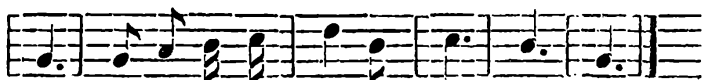
Z Koprivnice.

Ho-ja, ho-ja ma-la ně-vel-ka, es-li si už posni-da-la?

Madlenko hers-ka ho-ja ho-ja, naj-do-bna Madlen-ko Buč-ko-

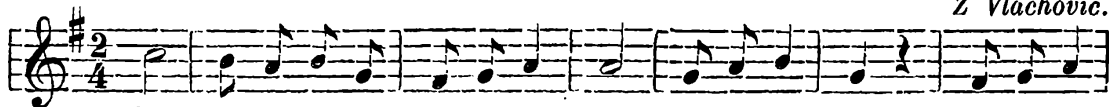

va. Hoja, ho-ja helan-ko ho-ja.

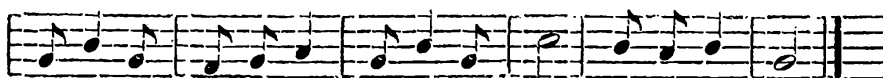
Odpovídá druhá

Hoja, hoja mala něvelka!	Hoja, hoja mala něvelka!
Esli si už posnidala?	A ja sem už posnidala,
Madlenko herska, hoja, hoja.	Aničko herska, hoja, hoja.
Najdobna Madlenko Bučkova,	Najdobna Kačenko Valova!
Hoja, hoja helanko hoja!	Hoja, hoja helanko hoja.

Z Vlachovic.

Ei ho-ja ho-ja to-varyš-ko věr-ná mo-ja. Pones mně

snída-ňa, kamarád-ko moja. Ej ho-ja ho-ja.

Ej hoja hoja
 Tovaryško věrná moja,
 Pones mně snídaňa,
 Kamarádko moja.
 Ej hoja, hoja.

Ej hoja, hoja
 Tovaryško věrná moja!
 Už sem posnidala;
 Kamarádko moja.
 Ej hoja, hoja.

Ej atd.
 Proč mně nenechala?

Ej atd.
 Dy sem nevěděla,
 Že ty tu poženeš.

Ej atd.
 Šak sem ti pravila,
 Že já tu poženu.

Ej atd.
 Toho sem nečula,
 Co jsi mně pravila.

Ej atd.
 A co si dělala,
 Žes toho nečula.

Ej atd.
 Krav sem obracala.

Ej atd.
 Mohlas krav tak nechat,
 A jenem počuvat.

Ej atd.
 Dyž do škody zašly.

Ej atd.
 Už sa tak nechajme,
 Na sebe nehelekajme.

Ej atd.
 Pěkně ti děkuju,
 Za tvé helekání.

Ej atd.
 Žes na mňa helekala,
 A sa nehněvala,

Ej atd.
 Což bych sa hněvala,
 Nic mně's neudělala.

Ej hoja, hoja
 Tovaryško věrná moja,
 Ani já snad tobě,
 Nemáme nic proti sobě.
 Ej hoja, hoja.

Z Pozlovic.

O-ko-lo Ja-ro - šo-va te-če vo-děn-ka tro-ja.

1. Okolo Jarošova
Teče voděnka troja;
Proč na mňa nehojakáš,
Kamaradečko moja?

1. Okolo Jarošova
Teče voděnka troja;
Užis posnídala
Kamaradečko moja?

2. Okolo Jarošova
Teče voděnka troja;
A já na ťa hojakám
Kamaradečko moja.

2. Okolo Jarošova
Teče voděnka troja;
A už sem posnídala
Kamaradečko moja.

atd. sebe otazujú a sobě odpovídají. Neslyšili hned děva druhá hlasu
děvy první, tedy tato silněji hojaká:

1. A proč sa na mňa hněváš,
Proč sa mňa duješ?
Já na ťa hojakám,
Ty mně neděkuješ.

2. Já tobě děkuju,
Ale pomalúčky,
Aby mia neučuly
Moje kamaradečky.

Z Vlachovic.

Krávy mo-je krásy, nažer - te sa trávy, šak sem vám na-

ža-la v tom ze - leném há-ji, v tom ze-leném há - ji.

Krávy moje krásy, nažerte sa trávy,
Šak sem vám nažala, v tom zeleném
háji.

Nedali, nedali, ani ho neměli,
Šak oni ho dajú, až ho nadělajú.

Pas sa mně teličko bez jednoho
rožka,

Nedali tvarůžka, ale dali másla,
Aby sa telička zavracaia páska.

Nedali maměnka na pole tvarůžka.

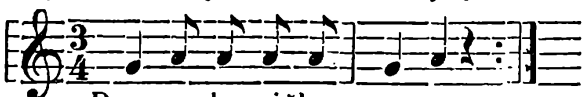

Pa-su krásy, pa-su, { Krávy hore hájem a já se šuhajem.
A-le nevím kde jsú.

Pasu krásy, pasu,
Ale nevím kde jsú.
Krávy hore hájem
A já se šuhajem.

Zajdi slunce zajdi
Za zelenú horu,
Rádyby kravičky
Rádyby ke dvoru.

Kravičky ke dvoru
Kravarky ke stolu,
Maměnko, tatíčku,
Dajte nám večeru.

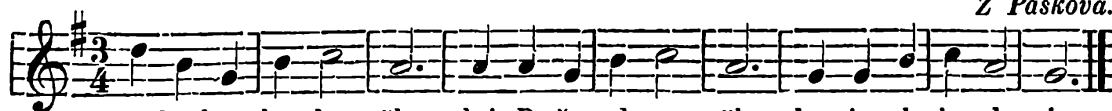

Pas sa kravičko pas sa.

Pas sa kravičko pas sa,
Naběr na sebe masa,

Nebudešli sa pásti,
Nabereš enom kosti.

(Když prší).

Z Paskova.

Hu-lečka, hu-le - čka, daj Bože slune - čka, ho-jo, hojo, ho-jo.

Hulečka, hulečka,
Daj Bože slunečka,
Hojo, hojo, hojo.
Na tu dobrou chasu,
Co na polu pasu, hojo atd.

A na ty daj zimy,
Co maju peřiny.
A na ty daj krupy,
Co maju chalupy.

Z dolné Bečvi.

Bes-kyde, Beskyde, kdo po to - bě i - de? Černo-

horský ba - ča o-večky za-tá - čá.

Beskyde, Beskyde,
Kdo po tobě ide!

Černohorský bača
Ovečky zatáčá.

724. Husa a kachna.*Zp. I. 285. 346. Od Ždánic.*

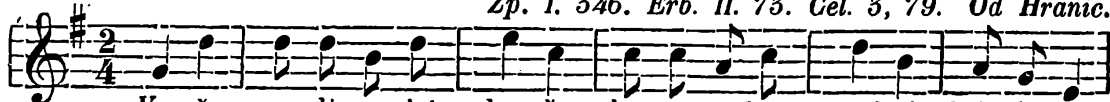
Hu - sička di - vo - ká le - tě - la z vy - so - ka, za - vo - la - la

na synečka nevoř tak z hlubo - ka.

Husička divoká
Letěla z vysoka,
Zavolala na synečka
Nevoř tak z hluboka.

Já vořu jak možu,
Už dále nemožu,
Koníčky mně ustávají ¹⁾
A já sám nemožu.

¹⁾ ochořely.*Zp. I. 346. Erb. II. 73. Čel. 3, 79. Od Hranic.*

Ka - če - na di - vo - ká le - tě - la s vysoka, šo - haj dobrý stře -

lec, šo - haj dobrý střelec, střelil jí do bo - ka.

Kačena divoká
Letěla s vysoka,
Šohaj dobrý střelec
Střelil jí do boka.

Do boka levého
Pod pravú noženku,
Ona zaplakala
Sedňa na voděnkú.

Hořko zaplakala
Na Boha volala,
Ach Bože, Rozbože,
Už jsem dolétala.

Co by's ani nežil,
Ani neokřival,
Na svoje střelení
Dycky si zpomínal.

Ubohá kačica
Už sem dolétala,
Už sem své kačátka
Už sem dochovala.

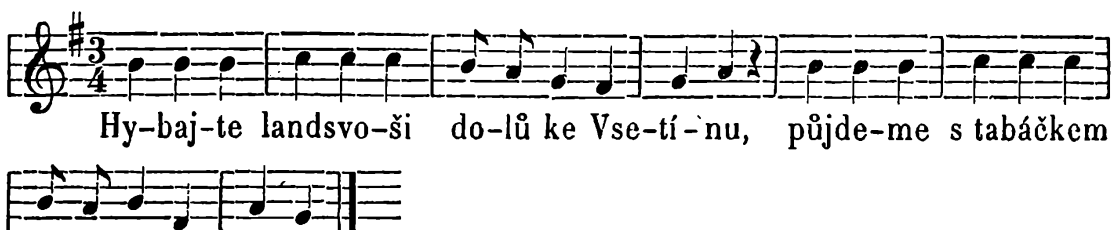
Vy drobné kačátka
Polette vy za mnú,
Šak my poletíme
K suchému Dunaju.

Moje dobré děti
Nedělajú škody,
Sednú na Dunaju,
Napijú sa vody.

Vody sa napijú,
Nažerú sa písku,
Otřepú ěubáčky
O zelenú lísku.

Moje drobné děti
U potůčka sedá,
Kalnú vodu pijú,
Tvrďý písek jedá.

725. Šverčovská.

Hy-baj-te landsvo-ši do-lů ke Vse-tí-nu, půjde-me s tabáčkem
přes novú dě - di-nu.

Hybajte landsvoši
Dolů ke Vsetínu,
Půjdeme s tabáčkem
Přes novú dědinu.

Za Javorník vyjdem,
Spočinem si trošku,
Ešče sa spodívem
Na tu svoju nošku. ¹⁾

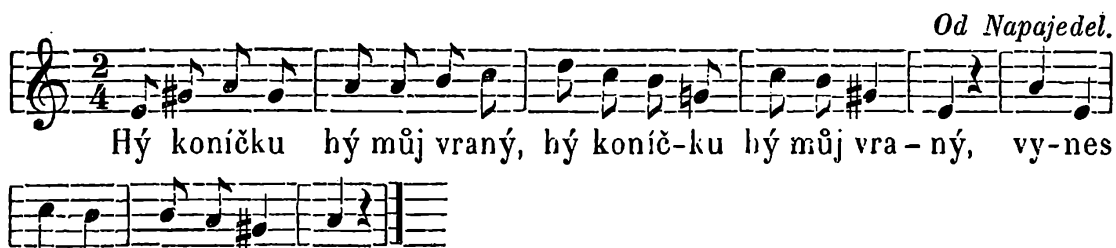
A co na nás vytáhne
Korman ²⁾ ve Slovákoch,
Je šak mi to vytáhnem
Dole na Hanákoch.

1) na kerú krkošku.

2) páleník, žid.

726. Kůň v stáří.

Od Napajedel.

Hý koníčku hý můj vraný, hý koníč-ku hý můj vra - ný, vy-nes
ty mě ven z Mora - vy.

Hý koníčku hý můj vraný,
Vynes ty mě ven z Moravy,

Dám ti ovsa mláceného
A senečka sečeného.

Teprův mně chceš ovs dávat,
Když nemožu hore stávat.

Měl's galánku o tři míle,
Jezdíval's k ní pořád na mně.

Dvě tři míle na mně běžíš,
Div mě párú neudusíš!

Vyvedeš mě na trávníček,
Smekneš se mne kantáryček.

Nech mě snijú straky, vrany,
Nebudeš mět žádné hany.

Z Vydři.

Měl jest sy - nek ko - ně ' švar-na nechtěl kněmu rá - no vstá - vat,
nech - těl k němu rá - no vstá - vat.

Měl jest synek koně švárna,
Nechtěl k němu ráno vstávat, atd.

(Náp. 426.)

Stávaj koníčku stávaj můj vraný, Z mladus mi dával pět mírek na den,
Vez mě koníčku, vez mě z Moravy. Včilé mi dáváš jednu na týden.

Šak bych já stával, ale nemožu, Z mladu sem jezdil z hradu do hradu,
Včilé mi dáváš slabú potravu. Včil mě povede kat na zahradu. ¹⁾

Z mladus mě česal zlatým hřebelcem, Z mladu sem vozil hrabjata, pány,
Včilé mě tlučeš do hlavy tylcem. Včil mě budú žrat straky a vrány.

1) Prvės mně dával
Mírku obroku,
Včilej mi dáváš
Hůlkú po boku.
Prvės mě vodil
Od města k městu,

Včilej mě vodiš
Čertovú cestú.
Prvs mě utíral
Zlatú výděrkú,
Včil mě utíráš
Leskovú hůlkú.

Prvės mně stýlal
Drobné peříčko,
A včil mně steleš
Drobné kameníčko.

Z Pavlovic.

Koníčku bělavý
Vyvez mě z Moravy,
Esli nevyvezeš
Střelím ti do hlavy.

Vyvezu, vyvezu
Na tureckú mezu,
Tam odtuď uvidíš
Tu Brněnskou vežu.

Ta Brněnská veža
Velice vysoká,
Nemohla přeletět
Kačena divoká.

Ne - tak ta divoká
Ta nedělá škody,
Přiletí k rybníčku
Napije se vody.

Přeletěla přes ňu
Jenom jednu v roce,
Vypila voděnkú
Všecku na potoce.

Voděnkú vypila
Kalíska nechala,
Po tobě synečku
Památka zůstala.

Z Loučky u Kelče.

Můj koníčku sivovraný
Vynes ty mě ven z Moravy,
Najdu tobě maštal teplú
A já sobě pannu pěknú.
»Netřeba mě maštal teplá,
Ani tobě panna pěkná.

Než mě vyved' na trávníček,
Zejmi ze mně kantaráček.
A vytáhni z pošvy šablu
A zetni mně moju hlavu.
Nech mě žerú straky, vrany,
A ty miluj švárné panny.

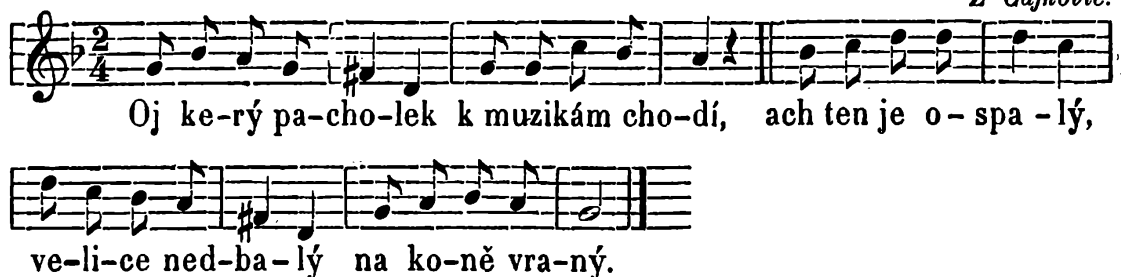
Z Bruzovic.

Oj na te Ly - se ho - ře tam se - dloček o - ře, ko - ničky mu
os - ta - ly juž o - rač nimo - že, juž o - rač nimo - že.

Oj na te Lyse hoře O jakož by oraly,
 Tam sedloček oře, Ovsu nědostaly,
 Koničky mu ostali Jak na koněc dojely
 Juž orač nimože. Pěkně si zarzaly.

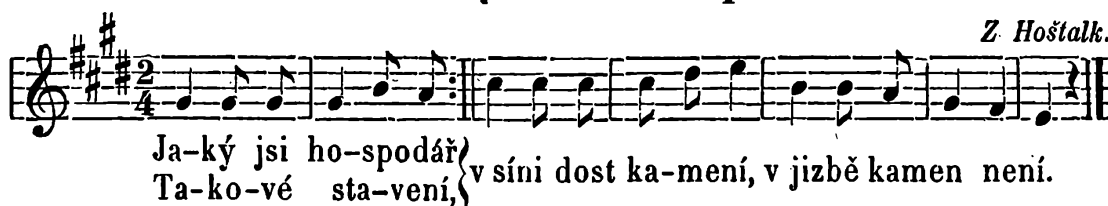
Z Čajkovic.

Oj kerý pacholek	Jde do maštale,	Och šak bych já stával,
K muzikám chodí,	Koníček leží.	Dyž nic nemožu.
Och ten je ospalý,	Och stávej koníčku,	Och stávej koníčku,
Velice nedbalý	Nesu ti travičku,	Nesu ti travičku,
Na koně vraný.	Můj milý vraný.	Já ti pomůžu.

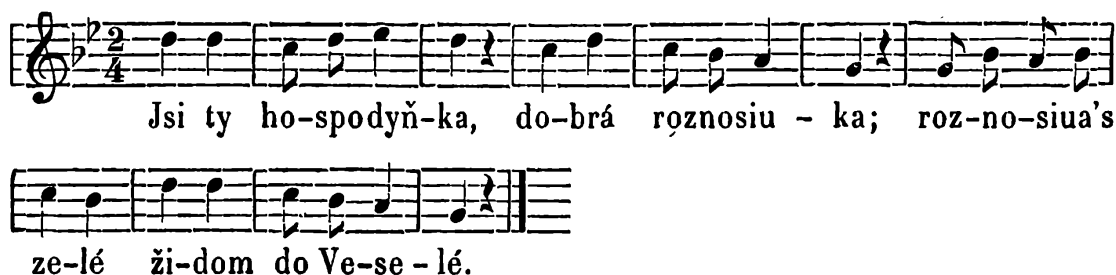
727. Hospodářství špatné.

Z Hošťalk.

Jaký jsi hospodář,	Máš na ní rukávce,	Jakový hospodář,
Takové stavení,	Jako na cigánce.	Taková gazdina,
V síni dost kamení,	Jaký jsi hospodář,	Nabrali popela,
V jizbě kamen není.	Takovou máš ženu,	Vezli ho do mlýna.
Jaký jsi hospodář,	Ty piješ v palérni,	
Takovou ženu máš,	Ona pije v šenku.	

(Sr. Nap. 532.)

Jsi ty hospodyňka,	K muzice jsi dívka,
Dobrá roznosiuka;	Krávu ti zvalí slípka;
Roznosiua's zelé	Rukávečke tenké,
Židom do Veselé.	A robota v pekle.

Na tom holešovském mostě
Počítá tam ovčák ovce.
Jedna se mu z nich ztratila,
Kerá napřed chodívala.
Esli já té ovce nemám,

Já ty druhé všechny prodám.
Prodám ovce, koupím krávu,
Dám peníze do cimbálu.
Prodám krávu, koupím voly,
Peníze dám do hospody.

Náp. 630. str. 451.

Nemarni synečku,
Abys nepromarnil,
Co tobě tvůj staré
Otec nashromáždil.

Co tobě máti dá,
Hleď si toho vážit,
Ona to musela
Těžko hospodařit.

Esli ho promrháš,
Bude po něm veta,
Nenandeš ho nikde,
Bys zešel kraj světa.

Co ti nashromáždil
A pracně nastaral,
Hleď si to zachovat,
Až by's se zestaral.

Janičku, Janičku
Pěkné jmínečko máš,
Dej si na ně pozor,
Ať ho nepromrháš.

Erb. II. 197. Olesk. 203.

Nepohlídaj na širáček,
Jaké na něm stužky máš,
Podívaj sa do maštale,
Jakové tam koně máš.

Koně vrané nečesané
Ani na nich ohlavek,
Podívaj sa můj šohajku,
Jaký jsi ty pacholek.

Od Opavy. p. C. L.

V našem dvoře kvitnu růže,
Ja jich trhač něbudu,
Milovalach dvou mladencův,
Milovač jich něbudu.

Dy něbuděš, to něbuděš,
Ja se prosič něbudu,
Jak tu přijdu susedovi
Namuvač se jich budu.

Už tu přišli, už tu stoju,
Nas do tańca něberu,

To su šelmy ci pacholci,
Ješče se z nas vysměju.

Žaden nějest taky šelma,
Jak susedův pacholek,
Ma na veseč z stříbra bortu,
Na klobučku faborek.

Nězahlidaj na tu bortu,
Ani na ten faborek,
Vezřičiž mu do maštalně,
Jaky tam ma pořundek.

(Náp. 253.)

Zp. I. 288. Erb. I. 185. II. 193

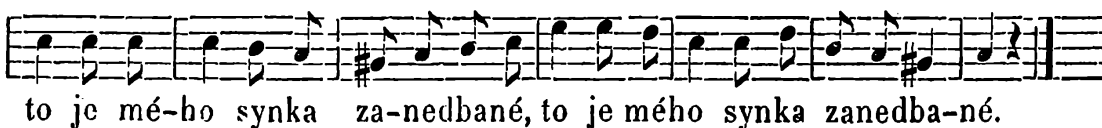
Oj Janičku, Janičku, kde jsi?
Tatíček se ptal, oral-li jsi? ¹⁾

A kolečko dám kolářovi,
A od koláře kovářovi.

A já jsem oral, ale málo,
Kolečko se mně polámalo.

Už je kolečko obložené,
Už je děvčátko namluvené.

¹⁾ Janku, synku, oral-ly's ty,
Tvé koničky domů přišly.

Čí je to polečko nevorané?
To je mého synka zanedbané.

Dyž se polámalo, dej ho spravit,
Překterak se tě mám, synku, zbavit.

Co pak jsi můj synu, co jsi dělal,
Že jsi svého pole nezavoral?

„Co pak mě tatíčku nerád máte,
Že vy mě od sebe vyháníte?

„Zvorál jsem, tatíčku, ale málo,
Že se mně rádylo polámalo.“

Nevyhánějte mě, já půjdu sám
Sedna na koníčka budu husar.“

Z Rakvic.

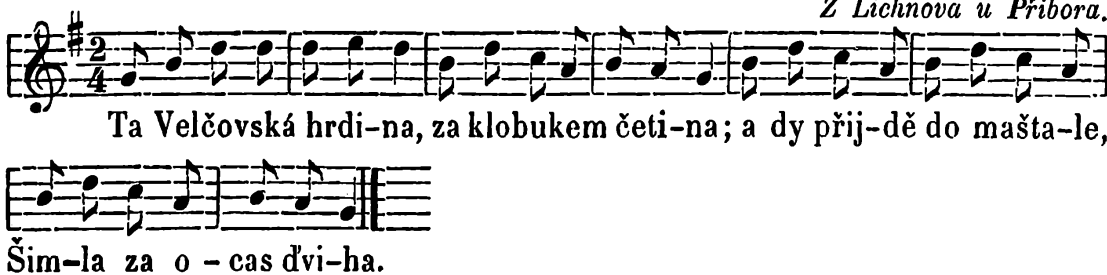

Šohaju, šohaju,
Vaši tě hledají,
Že koníčky vrané
Obroku nemají.

Nemajú, nemajú,
Nech trochu počkajú,
Šak já čekat mosím
Než mně na stůl dajú. ¹⁾

1) Šak mě nečekali
Se žádnú večerů.

Z Lichnova u Příbora.

Ta Velčovská hrdina,
Za klobukem četina,
A dy přijde do maštale,
Šimla za ocas dviha.

Štyr takych by moje ručky
Na obušku uněsly.
A ta dívka leniva,
Jak živa noh němyla;

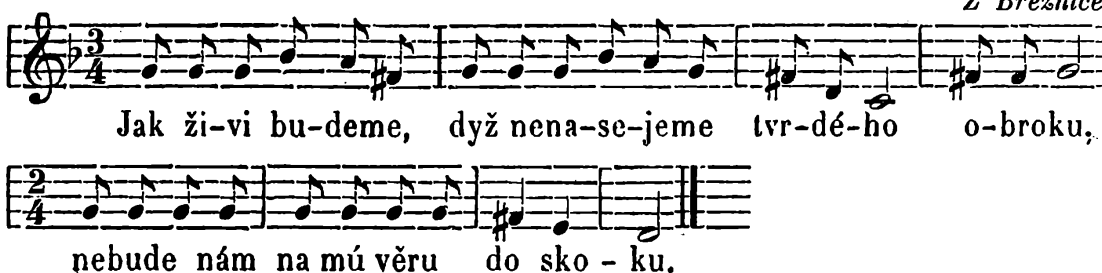
V lyžniku su chrobaky,
Maju křídla, dobaky,
Ta vařecha jak palica,
Švrlak jak plužne kolca.

Pohonič je lenivy,
Koně stoja, jedli by,

Ruky ma jak vrana bile,
Přece by se vdavala.

728. Starost.

Z Březnice.

Jak živi budeme,
Dyž nenasejeme
Tvrdeho obroku,
Nebude nám na mú věru do skoku. ¹⁾

Pohanka chybila,
Rěz se nezrodila,
Po mále zemáků,
Přibude nám ve Březnici žebráků. ²⁾

1) Bude nám běda,
Kúpil nás Breda,
Z dubových sedláků
Nadělá žebráků. (dubový = zámožný).

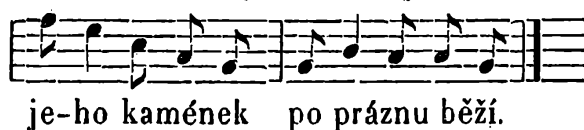
Já sem celý ztvdnul,
Jak mi obrajt strhnul
Tu háru ze zádů
Dalo mi to na mú kušu do hábů.

2) Pobereme hárky,
Půjdem na Slováky,
Naberem duhanu,
A odnesem do Moravy na Hanu.
Já když idu polem
Ohledám sa kolem,
Zhlédnu-li obrajty,
A on už byl na mú kušu za paty.

Obrajt také ztvdnul,
Kamárád mu vtrhnul
Po zádach kyjákem,
Zdrhali sme dolů grúněm s tabákem.
zdrhat = utíkat
grůň = hřeben hory.

729. Mlynář.

Z Vigantic.

Janko mynáří na půdě leží,
Jeho kamének po práznu běží.

Já ti zemelu mýta nevezmu,
Jen ta děvčino pěkně obejmú.

Švarná děvčina, pones do mlýna,

Já sem přinesla tři štvrti reži,
Ešče nezemlel, ešče tam leží.

Z Hrozenka.

Jan-ko my-ná-rov }
Na pod-ze le - ží, } Jeho mlyneček na prázno bě - ží.

Janko mynárov na podze leží,
Jeho mlyneček na prázno běží.

Nech sa mu mele, lebo němele,
Janko mynárov dzjevča miluje.

Z Provodova a z Březnice.

ke-rý nemá domu své-ho.

Nepůjdu já za takého,/
Kerý nemá domu svého.

Domu svého klenutého,
Šindelečky pobitého.

Nepůjdu já za masařa,
Věru bych sa pořezala.

Radši půjdu za mynářa,
Za dobrého hospodáře.

Mynář mele až sa třese,
Voda mu užitek nese. ¹⁾

Kameň bere, koš podává,
Pán Bůh mu to požehnává. ²⁾

1) Voděnka mu kolem točí;
Sedláček mu žito vozí.

2) Jednym bere, druhým dává,
Tak ho pán Bůh požehnává.

730. Oprať.

Od Kruml.

Od Dačic.

Jel synek vorati,
Zapomněl oprati.

Jdi mně milá pro ni,
Šak víš dobře o ní.

Visí tam na sloupě,
Na zlatém chomoutě.

Já pro ni nepudu,
Šak já tvá nebudu.

Jdi mně milá předce,
Mám koníčky v řece.

Až já jich napojím,
Já si tě namluvím.

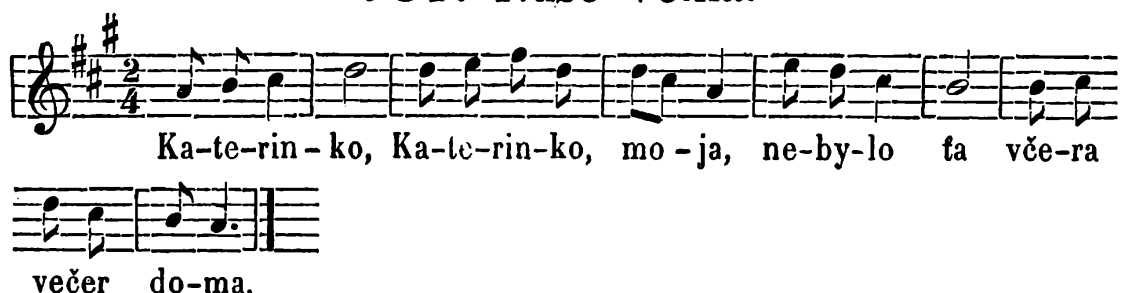
Z Kunovic.

Jel synek orati,
Zapomněl oprati
V maštali na klínku
Mysla na děvinku.

Když přijel na roli,
Přesmutné stvoření,
Nechtěl sa dat do ní,
Že je v ní kamení.

Ty sedláče hlupý,
Máš ty rozum tupý,
Kamení vybíraj
A roli pooraj.

731. Nůše velká.

Katerinko, Katerinko moja,
Nebylo ta včera večer doma.

„Já jsem byla v zeleném hájičku,
Žala jsem si pro krávy travičku.

Dyž našla, nóšu navázala,
Na pravú stranu sa podívala.

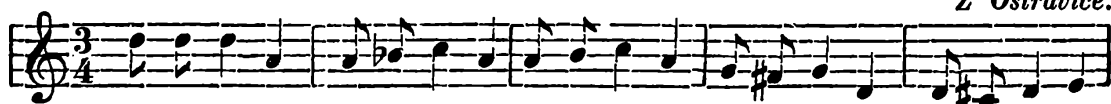
Pod šohaju, pod' ty z pravej strany,
Zazvihneš mně nóšu rosnej trávy.“

Tažší tráva, než byla otava,
Nač si milá, nač si tolé brala?

„Já jsem brala ke svojej libosti,
Abych měla pro své krávy dosti.“

(Sr. Náp. 122.)

Z Ostravice.

V černym le-se sla-vik zpivo, tamo dzěvča tro-vu zbiro, na-sbi-ra-la

moc, němo-hla i zmoć.

V černym lese slavik zpivo,
Tamo dzěvče trovu zbiro,
Nasbirala moc,
Němohla i zmoć.

Podž synečku, podž mi zdvihać,
Možu se ci ešče přidać,
Podž synečku podž,
Zastihla mě noc.

(Náp. str. 81. a.)

Z Halenkova.

Žalo děvča žalo trávu
Nedaleko vinohradu.
Přišel na ňu šelma hájný,
Vzal jí plachtu a šel od ní.

Co's má milá od ní dala?
Prsten zlatý sem mu dala.
Dala sem mu prsten zlatý,
Koštoval mia tři dukáty.

732. Vyhružka.

Zp. I. 338. Z Bojanovic od Hodon.

Kazaua mně máti
Babuuenky hnáti,
Tam dole po dole
K mynařovej vodě.

Mynářka vyběhua
S velikú lopatú,
Zabíua babuuku
Pěkně dubenatú. ¹⁾

Až naša mamička
Na tebe vypadne.

A já sem ich hnaua
Až na kraj Dunaja,
Abych uviděua
Švárného šohaja.

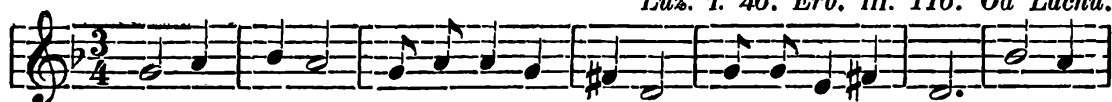
Počkej ty mynárko,
Co sa tobě stane,

Ručenku ti zuomí,
Pěkně až na pouy,
Není taký lékař,
Co ti ju zahojí.

¹⁾ popelatú, ilovatú (=černú a bílú).

733. Líná.

Luž. I. 46. Erb. III. 116. Od Lachů.

Ku-pa - la se prošvarna dě-več-ka v vodě stude - nej; ku-pa-

la se prošvarna dě-več-ka v vo-dě stu-de - nej.

Kupala se prošvarna děvečka
V vodě studenej.

Přijel tě k ni prošvarny syneček
Na vranem koni.

Co tu dělaš moje potěšení
V vodě studenej?

Viju vinky prošvarny synečku
Vinky zelene.

Uvij mi těž prošvarna děvečko
Jeden věneček.

Jak jsem živa, vinka jsem něvila,
Něchcu začínat.

A co pak tě tvoja panimama
Učila dělat?

Učila mne moja panimama
Šatky vyšívat.

Vyšij ty mně prošvarna děvečko
Jeden šateček.

Jak jsem živa šatky jsem něšila,
Něchcu začínat.

Co se to tam prošvarna děvečko
V poli zelena?

Zelena se prošvarny synečku
Meho otce hrach.

Vem srpečky prošvarna děvečko
Pujděmy ho žat.

Jak jsem živa hrachu jsem něžala,
Něchcu začínat.

Od Slavkova.

Co se to tam můj synečku
V poli zelená?

Že se mně to můj synečku
Hrubě pěkný zdá?

Zelená se má děvečko
Mýho otca hrach,

Až uzraje má děvečko
Budeme ho žat.

Jak živa sem můj synečku
Hrachu nežala,

Ani ve svých bílých rukách
Srpa neměla.

V létě srpa můj synečku,
V zimě přaslice,

Jenom sem se dívala
Na bílý ruce.

Učila sem se synečku
Chlapce milovat,

Ale sem se neučila
Rukama dělat.

Vojc. II. 401. Lip. I. 214. Od Rousin.

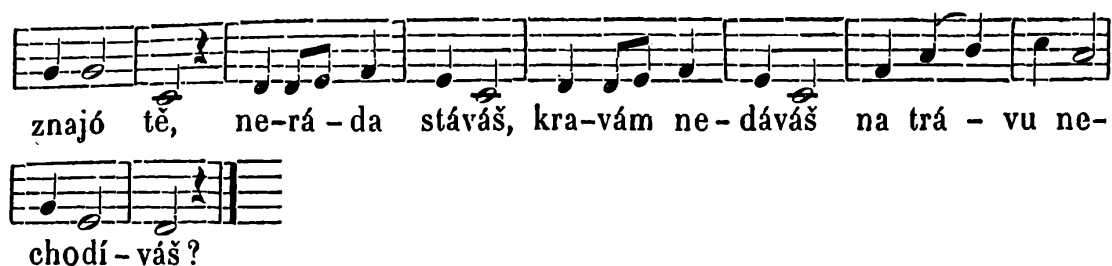

ti, ne-ráda stáváš kravám ne-dá-váš, na trá-vu necho-dí - váš.

Od Bozkovic.

Nechcu tě panen-ko nechcu tě, só li-di na svě-tě

Nechcu ti panenku nechcu ti,
Jsó lidi na světě znajó ti,
Neráda stáváš,
Kravám nedáváš,
Na trávu nechodíváš.

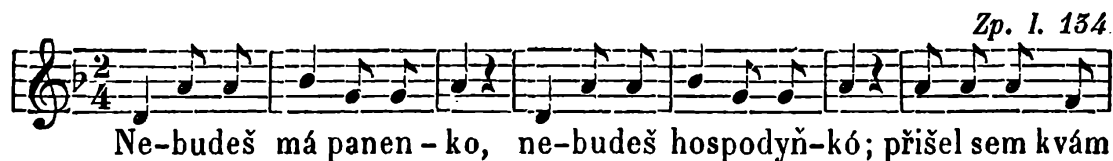
Přišel šohajíček na ráně,
Zastal svó panenku na slámě,
Děvečka spala,
Kravička řvala:
Staň děvečko vospalá.

Přindi šohajčku ráno k nám,
Uvidíš u nás co dělávám,
Že ráno stávám,
Kravičkám dávám,
Na trávu chodívám. ¹⁾

„Boděž ti kravičko pořádem!
Dyť sem tě dávala předednem;
Dyť sem tě dala,
Bys se nažrala,
Té travěnky zelené.“

1) Přindi k nám synečku, ozvi sa,
A co já dělávám zdovíš sa,
Já ráno stávám,

Malenkám dávám,
Kúdélenu přádávám.

Nebudeš má panenko,
Nebudeš hospodyňkó;
Přišel sem k vám v poledne,
Stávala si z postele,
Nebudeš hospodyňkó. ¹⁾

Ráda přadeš, ráda len,
Co se táhne z bečky ven,
A to pěkně tenúčko,
Až je v bečce malúčko.

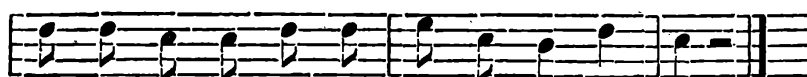
Ráda piješ, ráda jíš,
Ráda si pěkně chodíš;
Ráda pěkné krávy máš,
Neráda jim trávy dáš.

Budeli kamen plývat,
Budeš v mém domě bývat.
Kdes to synku kdes viděl,
By kamen po vodě jel.

1) poslední tento verš se opětuje po každé sloze.

Ze Štěbořic od Opavy.

Prošvar-na dže-vu-cho chcělbych cě; } Že ně-ra-da ro-biš
A - le ce mně ha-ňu, bra-ňu mně, }

ra-da šum-ně chodíš, ra-da dlu-ho spiš.

Prošvarna dzěvucho chcělbych cě,
Ale cě mně haňu, braňu mně,
Že něrada robiš,
Rada šumně chodíš,
Rada dluho špiš.

Prošvarny šuhajku něvěř to,
Přidz sy skoro rano spatříš to,
Jak ja rano stavam,

Svym kravičkam davam,
Kudžělku přadu.

A un cié tam přišel už byl dzeň,
Ta dzěvucha spala jako peň,
Ta dzěvucha spala,
Kravička ryčela,
Kudžělka stala. ¹⁾

1) Syneček přišel v poledně,
Ona děprem z lůžka vyhledně:
Dobře lude maju,

Keří tebe znaju,
Na mu (kušu) pravda je.

Od Brna.

Za-spa-lo děvče ne-vyhna-lo krav, Huhnal hí pastěř pod

ze-le - né haj.

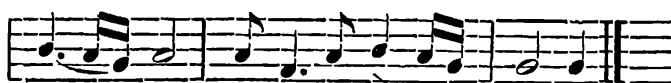
Zaspalo děvče
Nevyhnało krav,
Huhnal hí pastěř
Pod zelené háj.

Počké pastěru
Hu naše roli.
Až já podojím
Naše chomolý.

Jen počké troško
Pod našó hruškó,
Až já podojím
Taky Černoško.

Z Nové vsi.

Sto-jí hruška v sa-dě, vrch sa jí ze - le - ná, pod'ňú sa Ja-

ní - ček s Andul-kú v kar - ty hrá.

Stojí hruška v sadě,
Vrch sa jí zelená,
Pod ňú sa Janíček
S Andulkú v karty hrá.

Tak sa oni hráli,
Až sa rozehráli,
Od velikej lásky
Obádvá zaspali.

Andulka zaspala
Na červeném líčku,
Zaspal Janíček
Na bílém fěrtošku.

Zaspíval slaviček
V zeleném hájíčku,
Probudil Janička,
Janošek Aničku. ¹⁾

Staň Andulko hore
Dojit krávy svoje,
Než si jich podojíš,
Kravač ta užene.

Dočkaj mia kravačku
Pod zeleným hájem,
Zaspala sem krávy
Se švarným šohajem.

Dočkaj mia kravačku
Za tu našú stěnú,

A já ti vyženu
Krávu nedojenú.

Dočkaj mia kravačku
V zeleném hájíčku,
A já ti uviju
K neděli voničku.

1) Jiný dálejšek:
Staň Andulko hore
Víněčko měřati,

„Něni půl hodiny,
Jak sem lehla spati.“
Kdybych měla klůče,

Klůče od svitaňa,
Nedala bych svitaň
Zajtra od poludňa

V ze-le - nej du-bi - ně, tam ne - vě-sta dří - me, do-šua k ní sve-

gru - ša: staň ne-vě-sto ho - re.

V zelenej dubině,
Tam nevěsta dříme,
Došua k ní svegruša:
Staň nevěsto hore.

Staň nevěsto hore,
Už sa's dost vyspaua,
Podoj krávy svoje,
Keré jsi dohnaua.

Dyž sem nedohnaua,
Ale možu dohnat,
Možu sa vašemu
Synovi vyrovnat.

Na prácu, na krásu,
To sa mu vyrovnám,
Na statek, bohatství,
To mně není možná.

Šak ste vy věděli,
Že sme krav neměli,
Na co ste vy synka
Za mnú posíuali?

Měli ste si vybrat
Nevěstu bohatú,
Co by vám dohnaua
Kravičku rohatú.

Snad se's má mi-lá vo-dy bá-la, vo-dy bá-la, že's mně ko-šel-ky

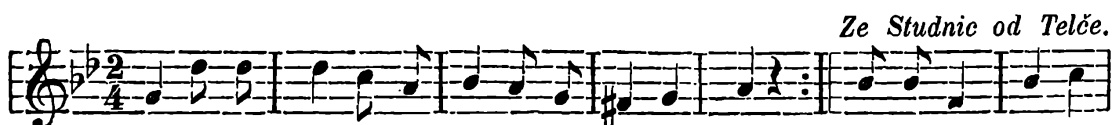

ne-o-pra-la, že's mně ko-šel-ky ne-o-pra - la.

Snad se's má milá vody bála,
Že's mně košelky neoprala.

Nebála jsem sa vody bystrej,
Než jsem sa bála mamy ostrej.

734. Pasení.

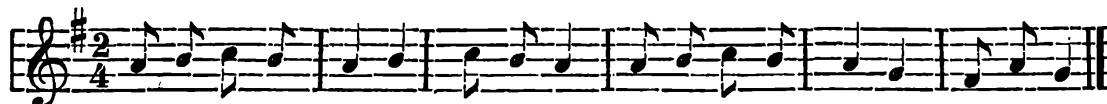

Když jsem šel k Jihla-vě po louce ze-le - ny, pás-lu tam šo-ha-

jek, pá-slu tam šo-ha-jek čty-ry ko-ně vra-ny.

Když jsem šel k Jihlavě Čtyry koně vrany
Po louce zeleny, I také hřibátka,
Páslu tam šohajek S pánem Bohem bujte
Čtyry koně vrany. Studnický děvčátka.

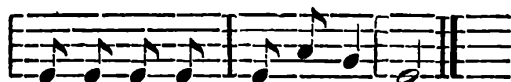
Komu je tak dobře ja-ko nám, neře-že-me seč-ky ko-bylám

Komu je tak dobře jako nám, Od svatýho Jiří do Havla
Neřežeme sečky koby-lám. Růste pro ně zelená tráva.

Z Oseka.

Šoha-jíč-ku ma-lu-šen - ky, aj šo-ha - jíč-ku ma-lu-šenky

nařež sečky dobrušen-ky.

Šohajíčku malušenky,
Nařež sečky drobušenky.

Nařež sečky jako jehlí,
Co by ti ju koně snědli.

tardiss.

Z Milotic.

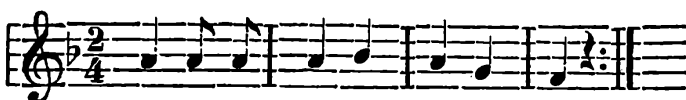
Stude-ná ro-sa pa - dá, Šo-ha-jek ko - ně hle - dá.

Studená rosa padá, Černo-jokého synka, Perme ju, milá, perme,
Šohajek koně hledá. Co na husličky břínká. Enom jí nezederme.

Nehledaj šohaj koně, Jede šohajek hájem, A dyž ju zedereme,
Poslala jsem já pro ně. Černá košelka na něm. Na druhú zebereme.

Na to Milotské pole Permu ju, milá, z mydla,
Černo-joké pachole. Bude košelka bílá.

Z Lopenika.

Pás-la som o-vce pod lej - šú, }
U-chy-cil mi vlk najlep - šú. }

Pásla som ovce pod lejšú,
Uchycil mi vlk najlepšú.

»A já ci jej něvrácím,
Ešče si druhú uchvácím,«

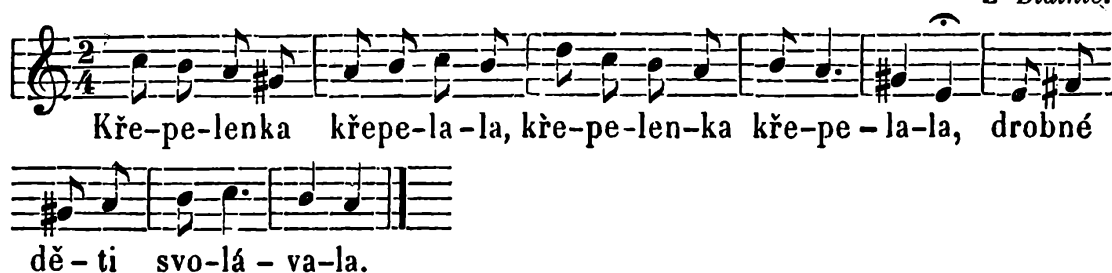
Prosím ca vlčku vrać mi ju,
Lebo mia doma zabijú. ¹⁾

Tak ci je budzem chvátaci,
Až sa naučím pásaci.

1) t. j. pobijí.

735. Křepelenka.

(Sr. náp. 143.)

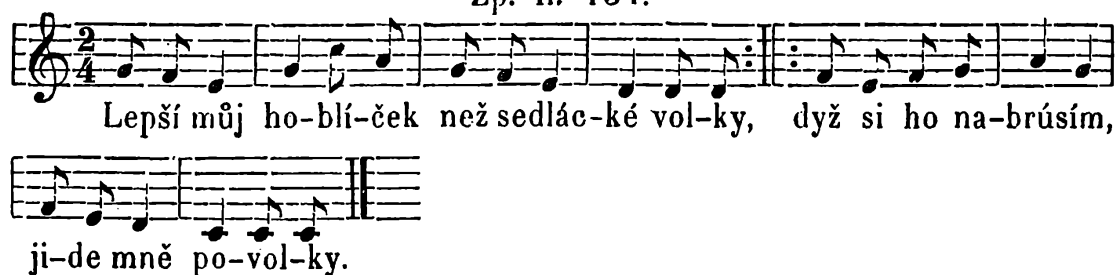
Z Blatnic.

Křepelenka křepelala, /
Drobné děti svolávala.
Křepelátka dobré děti,
Kam sa mám s váma poděti?
Ludé lúky pokosili,
A mandely odvozili.

Ešče jeden mandel stojí,
A na ten sa sedlák strojí.
Za Dunajem krásné pole,
Tam půjdeme, děti moje.

736. Stolař.

Zp. II. 154.

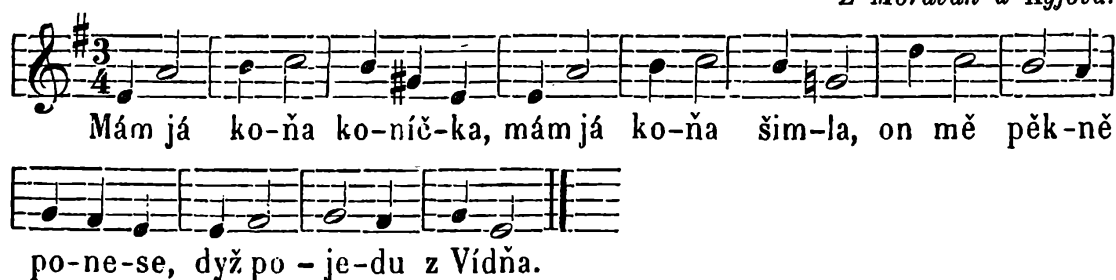

Lepší můj hoblíček
Než sedlácké volky,
Dyž si ho nabrúsím,
Jide mně povolky.

Ty sedlácké volky
Řezníci zabijú,
A moje hoblíčky
Nikdá nezahynú.

Hoblíček a pilka,
To je má špacírka,
Kdy si to pobrúsím,
Jde mi to zlehúnka.

737. Kosa.

Z Moravan u Kyjova.

Mám já koňa koníčka, Mám já kosu vykutú,
Mám já koňa šimla, Mám já kosu dobrú,
On mě pěkně ponese Ona kosí dyž mosí
Dyž pojedu z Vidňa. Jetelinku drobnú.

Dyž sem začal kositi,
Kosenka mně spadla,
Než sem kosu osadil,
Jetelinka svadla.

738. Páv.

Zp. I. 322. Z Vlčnova.

Pás-la dě-več-ka na do-li-ně pá-va, { Až na ten osmý ja-
A tam ne-růst-la se-dem roků tráva. }
te-lin-ka zeš-la, teprů ta dě-večka páva na - pás-la.

Pásla děvečka na dolině páva,
A tam nerůstla sedem roků tráva.
Až na ten osmý jatelinka zešla,
Teprů ta děvečka páva napásla.

(Náp. 406.)

Ze Šardic.

Ale kdes ty byla,	Ale já sem pásla	Ale na ten úsmý
Ulianko moja?	V Duchonově pávy,	Počala tam růsti,
Že tebe nebylo	Ale tam nebylo	A zas jí dal šohaj
Sedum roků doma.	Sedum roků trávy.	Vraným koňom sněsti.

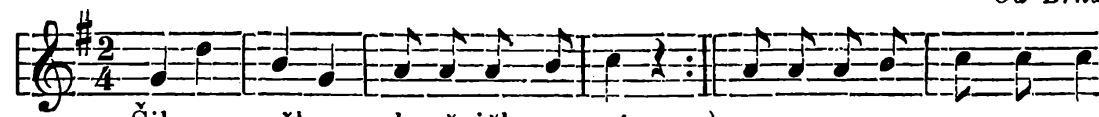

Ej sedí, se-dí na ko-la-ji vtá-ča, na ko-la - ji vtá-ča.

Ej sedí, sedí	Ej sedí, sedí	Kdes ty má milá,
Na kolaji vtáča, :/	Na kolaji druhé.	Kdes ty bývávala, atd.
Pěkné perenka.	Ej vytahuje	
Hedbávem otáčá.	Konopenky dúbé.	

739. Lišňák.

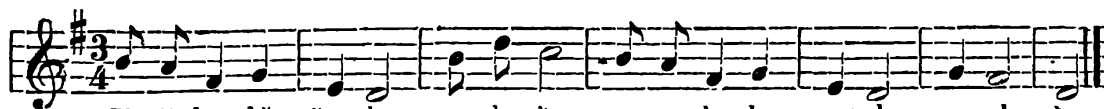
Od Brna

Šil sem, měl sem skrošničko nu-vó } Pot-ka-li mě hu-sa-ři,
Šil sem, měl sem va-ji-ček pl-nó }
va-jič-ka mně zebra-li, nacpa - li mně se-na vo-ta-vy.

Šil sem, měl sem skrošničko nuvó,
Šil sem, měl sem vajíček plnó.
Potkali mě husaři, vajíčka mně zebrali,
Nacpali mně sena, votavy.

740. Husarka.

Čel. II. 53. Z Větrkovic.

Služi-lo děv-čat-ko ve dvoře, pa-sa-lo hu-sat-ka na ho-ře.

Služilo děvčátko ve dvoře,
Pasalo husatka na hoře.

Nělajtě, mamičko, nělajtě,
Su husičky doma, sčítajtě.

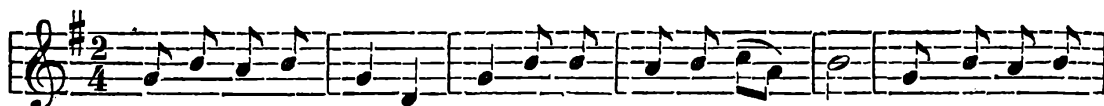
Přiletěl mezi ně černý ptak,
Rozehnal husatka po horach.

A ty stare husky prodajtě,
Zelenu sukničku zjednajtě.

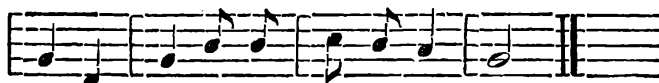
A ty černý ptačku škovranku,
Něrozhaňaj husek po hajku.

Prodajtě kravičku strakatu,
Dělajtě svadbičku bohatu.

Naša panimama lať budě,
Dy husatek doma něbudě.

Děv-če husy pa-se, ja pěkně nastro-ja se, hu-sy po-pe-

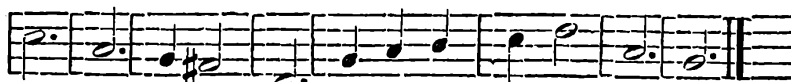
la-té, ja ma-jú pírká zla-té.

Děvče husy pase,
Ja pěkně nastroja se,
Husy popelaté,
Ja majú pírká zlaté.

Děvče husy pase,
Ja pěkně nastroja se,
Husy potratila,
A sama zablúdila.

Od Přibora.

Z jednej stra-ny Du-na-ja dě-več-ka ša - ty pra-la, z dru-hej

stra-ny Duna - ja druha na ňu vo - la - la.

Z jednej strany Dunaja
Děvečka šaty prala,
Z druhé strany Dunaja
Druha na ňu volala.

Nad Dunajem z nizučka,
Letěl ptaček zlahučka,
Zpíve un tam velice,
Milej pronika srdce.

Ma rozmila děvečko,
Maš husičky v jačmeňu.
Něch mi ich tam sestřičko,
Něch sobě ich vyženu.

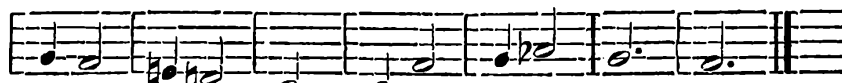
Ach letěli havrani
Nad dolinku nad nami.
Ach litajtě, litajtě,
Potěšeňa hledajtě.

741. Těžká vrata.

Zp. II. 24. Z Poštorné.

Šuo děv-čat-ko ži-to žat, k ze - le-né-mu há - ju ; na-de-

še-u ho mla-de-nec, za-lu - bi-uo sa mu.

Šuo děvčatko žito žat
K zelenému háju,
Nadeše-u ho mládenec,
Zalubiuo sa mu.

Pod ty dívča suúžit k nám,
K temu mému pánu,

Nebudeš nic děuávat,
Enom pásat pávů.

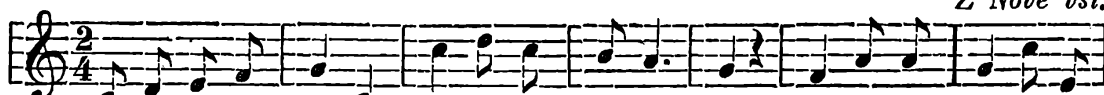
Já bych šua k vám suúžiti,
Máte těžké vrata,
Nemohuy by chodívat
Za mnú pachouata. ¹⁾

1) Já k vám suúžit nepůjdu,
Máte tuhé vrata,
Nemohua bych chodívat
Mezi pachouata.

Já k vám suúžit nepůjdu,
Máte tuhý zámek,
Nemohu by k nám chodit
Ten švárný šohajek.

742. Vyučený.

Z Nové vsi.

Švarný šo-ha - jič-ku šak máš mnoho ře - čí, co ti na - dě-ua-li

lu - dé le - da - ja - cí.

Švarný šohajíčku
Šak máš mnoho řečí,
Co ti naděuali
Ludé ledajací.

Ludé ledajací
Řečí naděuali,
Před svobodnú chasú
Tebja pomúvali.

Že si z múdra vedeš,
Že si z múdra chodiš,
Že si z múdra chodiš
A robit neumíš.

Bár si z múdra vedu,
Bár si z múdra chodím,
Co mně k rukám donde,
Všecko robit umím.

Umím v poli orať,
Vinohrady kopat,
Jatelinku sekat,
Aj kosu nakovat.

Nakovaja kosu
A travičku kosit,
Zelený rozmarýn
Za širůškem nosit.

743. Tesaři a zedníci.

Z Pozlovic.

Tesaři, tesaři
Řemesla čistého,
Vy ste udělali kříž svatý
Pro syna Božího.

Zedníci, zedníci
Vy ste chasa čistá,
Vy ste ustavili chrám Páně
Pro Ježíše Krista.

Ze Slavikovic.

Jede synek s hory,
Veze dřevo dlóhý.
Pytal se ho hájné:
Nač to dřevo dlóhý? ¹⁾

Budeli se hodit,
Budem kostel robít.
Až ho urobíme,
V něm se pomodlíme. ²⁾

1) Šohaj s hory jede,
Dlúhé dřevo veze,
Milá sa ho pyτά:
Nač to drvo bude.

2) V něm sa budem schodit.

Od Slavk.

Stavijó zedníci, stavijó lešení,
Take-li tam majó:/ moje potěšení.

744. Při vaření trnek.

Z Dražovic.

Vařím trnke Helenko, Pod'okusit, pod' jich hned, Odpovídé Helenko,
Mynářova mazlenko. Máme sladký jako med. Mynářova mazlenko.

Pod'okusit Helenko, Snad's usnula Helenko,
Mynářova mazlenko! Mynářova mazlenko.

745. Lípa bohatá.

Ze Slavikovic.

Vorali, vorali
Mládenci nedbali,
Pod jednó lípečkó
Peníze sbírali.

Lípečko, lípečko,
Co si tak bohatá,
Vod samýho stříbra,
Vod samýho zlata.

Zlata sme pobrali,
Stříbra je tam dosti,
Škoda tě lípečko,
Spadnó s tebe listí.

746. Kukulenka.

Z Březolup.

Zakukaj zezulko,
Zakukaj mně z rána,
Enom mně vykukaj
Přes pole galána.

Zakukaj, zakukaj,
Zakukaj mně ešče,
Aby's vykukala
Mojí tovarišce.

Tovaryšenko má,
Choďme my si v modře,
Nevydávajme sa,
Šak je nám tak dobře. ¹⁾

1) Kukulenka kukaj, kukaj skoro z rána,
Aby's vykukala do svatého Jána.

A po svatém Jáně za štyry neděle
Už sa kukulenka od nás odebere.

747. Zpěv.

Z Komně.

Zpívaj si děvečko,
Rozveseluj pole,
Rozveseluj pole,
Aj srdenko moje.

Neráda chleba dá,
Neráda ho peče,
Že dolů Komniců
Kalná voda teče.

Teče voda teče,
Nemože protěkat,
Mosí ju šohajek
Šablenkú prosekat.

Zpívalabych ráda,
Nemožu od hlada,
Šohajova mama
Neráda chleba dá. ¹⁾

Teče voda, teče
Dolú kolajičkú,
Naplač sa mně, naplač
Švárný šohajičku.

1) Jiný dálejšek:
Zpívala bych sobě,
Šohajku o tobě,
Ale si pomyslím,
Co je mňa po tobě.
Co je mňa po tobě,
Po tvojí hodnotě,

Dyž sa ty neučíš
Sedlskej robotě.
Co je mňa po tobě,
Po tvojí hodnoti,
Dyž při tobě není
Rozumu, múdrosti.

Co je mňa po tobě,
Po tvej bílej hubě,
Dyž mně ukazuješ
Halúzku na dubě.

(Náp. 591 b.)

Sr. náp. 468.

Poštorské děvčata
Može vás hanba byt,
Aj že vy neumíte
Aj pole rozveselit.

A ty novoveské
To jsú zpěvulenky, ¹⁾
Ty si rozveselá
Pole za rosenky. ²⁾

1) Ščebulenky.

2) Rozveselá pole,
Z rána za rosenky.

Z Buchlovic.

Ten mladý panáček
Je jako slaviček,

Kerý hodně spívá,
Pána Boha vzývá.

748. Ztracená kravarka.

Z Kopřivnice Příbor.

Ztratila se kravařenka v lese, :/
A hdo ji tam :/ večeru přinese?

Něse ji ju prošvarny Janiček
Pozobchodil kaj jaky chodniček.

Už sem zešel všechny hory a les,
Ešče sem tam kravarky nĕnalez.

Nalez sem ju v lese u studenky,
Ona prala tenke košuleny.

Komu ty to ma dĕvečko pereš?
A to tobĕ, můj synečku,
Že mne sobĕ vezmeš. ¹⁾

Budu ti ja dobře hospodařit,
Od půl noci až do rána
Snidaničko vařit.

Dyby si mi tak dluho vařila,
Často by si po hubĕnce brala.

Nĕtak, nĕtak můj milý synečku,
Nĕnašel's mne v lese při chodničku.

Našel si mne u mamĕnky v domku, ²⁾
Vtym zelenym, v tym zelenym vinku. ³⁾

1) Pomož pan Bůh, mala kravarečko,
Pasalas mi dvě leta stadečko.
Pasala sem, a baj ešče budu,
A baj tobĕ za ženičku budu.

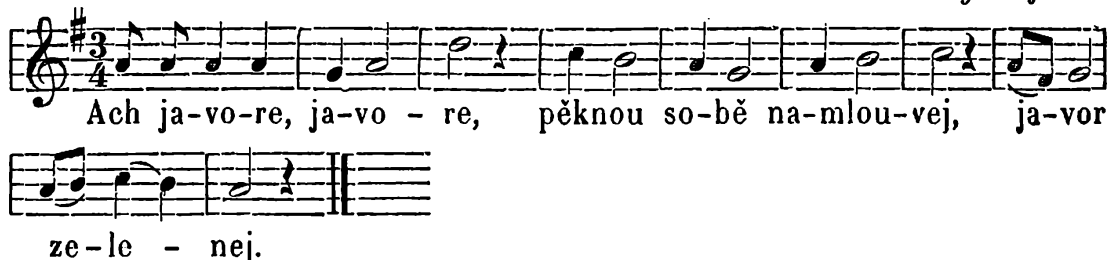
2) v domĕ.

3) dy sem šila košulenu tobĕ.

B. O žních. *)

749. N á m l u v y.

Ze Dvořiště u Bystř. jihlav.

Ach javore, javore,
Pěknou sobĕ namlouvej,
Javor zelenej.

A dyž si ju namlouval,
Okolo se opletal,
Javor zelenej.

Z Vlčnova.

*) Veškery melodie tyto s prodlouženým vyzvukováním a slavným hlaholením velmi zdoulhavě se zpívají až na některé slabky, které spěšně a jakoby přesmyknutím se pronášejí. Jestli kde tedy jistě tuto se nám z pohanských ještě dob nápěvy zachovali, a bez mála vnímáme v nich zvuky druhdy k úctám bohův a bohyní pronášované. Odtud ta slavnost a velebnost jejich. Melodie takové však i při jiných písničkách v užívání jsou, jakož v naší sbírce č. 104 b, 157, 158 b, 163, 173 d, 284, 705, 719 a jiné zvláště svatební a zaměstnanské, které chodem svým dythirambickým a rečitativním snadno se poznati dávají. Všady by za tempo státi mělo tardissime. Ale neveškerí nápěvové tuto položení, jak každému hned patrné bude, právě ráz ten na sobě nesou.

Daleko široko
To ptáča letělo,
Co v nedělu večer
Podle mňa sedělo.

Podle mňa sedělo,
Podle mňa samúnkej,
Ptalo si ode mňa
Voděňky studenej.

Z Těmic u Bzence.

Hory se černajú
Lúky zelenajú. ¹⁾

Těmičci pacholci
Koně shledávajú.

Ten Cyria ²⁾ Piščku
Neskoro jich našel.

Až ho u milenky
Bílúcký den našel.

Požči mně Tonečko
Požči mně šatečka. ³⁾

Ať já se zakryju ⁴⁾
Od východ slunečka.

Nač by's se Cyrijko
Nač by's se přikrýval?

Na to tě pán Bůh dal, ⁵⁾
Abys k nám chodíval.

Z Osvětim.

¹⁾ Slunečko zachází,
Hory zelenajú.

²⁾ Cyria = Cyrill.

³⁾ Bílého fěrtúška.

⁴⁾ Ať já si zadělám.

⁵⁾ Na to jsem vyrůstla.

(Náp. str. 436 a.)

Z Březové.

Kde sme žali, tu sme žali,
Na dolině, na dolině.

Tam sa vtáček jarabatý
Preletuje, preletuje.

Skočila som do zahrady,
Červená som.

Utrhla som tři růžičky
Obledla som.

Červený hřebíček
Červený je.

Ber ho mladý páňko
Ber ho hore.

Z Hrozenka.

Pri Morave má paretka,
Pri Morave, pri Trenčíně pás.

Vymeň mi ho, můj šohajko,
Vymeň mi ho, už je temu čas.

Z Rychaltic od Příbora.

A. Na dole, na dole
Tam je cosi moje.

Ale je galanka,
Co mi slovo řekně.

Hajovščí mladěnci,
Podtě sem, podtě sem.

Daj mi pane Bože
Ať to idě hore.

B. Helesem, helesem,
Sama sem pod lesem.

A jak nepřijděť,
My vas nepřoněsem.

Něni to falka,
Co se po plotě pne.

(Náp. str. 156.)

Z Osvětiman.

Nasela jsem marijánku
Do zahrádky po záhonku.

U Vrtalů hezký synek
Bude trhat marijánek.

Nasela sem zeleného
Pro synečka pro milého.

U Kosného hezké děvče,
Bude trhat Boží dřevce.

Od Brna.

Pod ko-peč-kem, { hrá-lo děv-če s brableneč-kem.
Nad ko-peč-kem }

Pod kopečkem, nad kopečkem
Hrálo děvče s brablenečkem.

A to nebyl brableneček,
To byl hezký šuhajíček. ¹⁾

¹⁾ Hrálo, hrálo, až dohrálo,
Šak se potom naplakalo.

Od Přibora.

Po-lovniček po - lovni - ček ze - le-ny je, ze - le-ny je.

Polovniček, polovniček
Zeleny je.

Že můj milý, že můj milý
Zdaleny je.

polovniček = trojačka = oves, ječmen a žito.

(Náp. 163.)

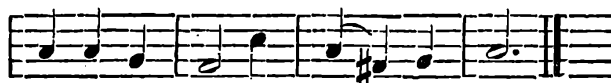
Stodolenka prázdná,
Větr do ní věje,
Kerý dobrý galán
Zdaleka se směje.

Stodolenka prázdná,
Větr do ní fúká,
Kerý dobrý galán
Srdečko v něm puká.

Od Perštýna.

Ve-jou pan-ny ve-jou věn-ce, ve-jou pan-ny ve-jou věnce,

pro ty dvořis-ký mlá - den - ce.

Vejou panny vejou věnce,
Pro ti dvořiský mládence.

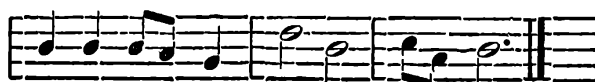
Veje, veje každá svému,
A já smutná nemám komu. ¹⁾

¹⁾ při tom hokají a volají hejno.

Z Ubyčtova.

V tom klášte-ře za-ká - za - li, v tom klášte - ře za - cá - za - li

a-by pi - va ne-va - ři - li.

V tom klášteře zakázali
Aby piva nevařili.

Že je pivo nevykyšný,
Že jsou z něho chlapi pyšní.

A ten jeden nejpyšnější,
Proto že jest nejhezčejší.

Ten šáteček pěkný bílý
Od Barušky darovaný.

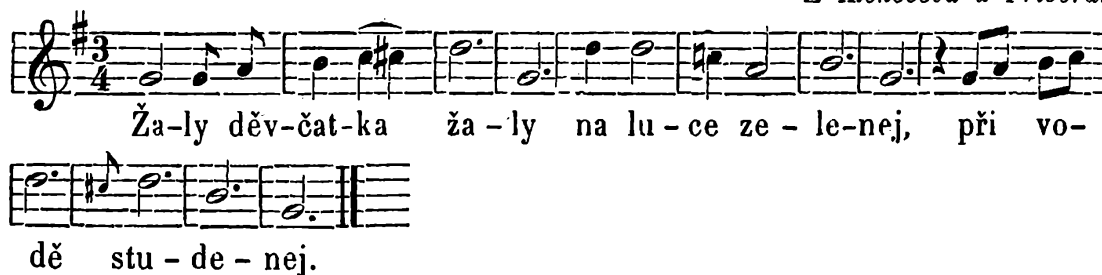
Ona mu ho darovala,
Proto že ho milovala. ¹⁾

Z Louček.

1) Sekej synko sekej lipko,
Své panence na kolíbko.

Sekej synko sekej líjan,
Své panence na povíjan.

Z Klokočova u Přibora.

Žaly děvčatka žaly	Bůh pomahej děvčatka,	Nejmladší se rozsmíala,
Na luce zelenej,	Na luce zelenej,	Tať semnu musela,
Při vodě studenej.	Při vodě studenej.	Nejšvarnější byla.

Nadejel jim recepán	Kera se mi rozsměje,
Na vranem koni sam.	Ta semnu pojede.

750. Ženci.

Z Myšíko od Přibora.

Ai žali ženci žali rež,	Ženci žali, vazali,
Můj nejmilejší s nimi tež.	Meho mileho něchali.

Ženci žali po snopě,
Můj nejmilejší po kopě.

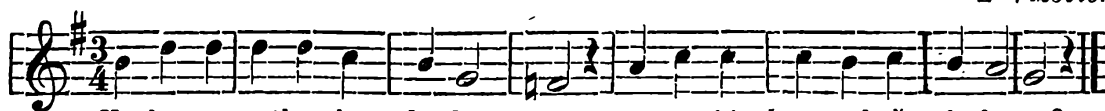
(Náp. násled.)

Z Polešovic.

Ach žito zelené jak tráva,	Ach vejše práva, vejše kopy,
Je na něm žencou vejše práva.	Váže syneček, váže snopy.

Ach váže, váže, povazuje,
Za ním milenka poskakuje.

Z Vizovic.

Ke koncu, záhonku ke kon - cu, na - va - ří hospodyň škubanců.

Ke koncu, záhonku ke koncu,
Navaří hospodyň škubanců.

Do konca záhonku do konca,
Najdem s křivú nohu mládenca.

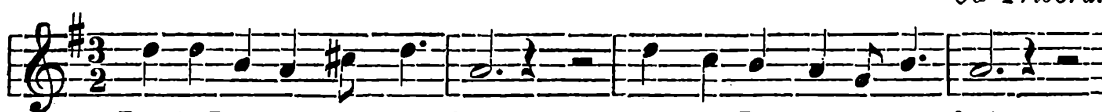
Do konca záhonku do konca,
Peče nám hospodyň baranca.

Já by pána Boha prosila,
By sa křivá noha sprostila. ¹⁾

Baranca pěkného, tlustého,
Našla ho za plotem zdechlého.

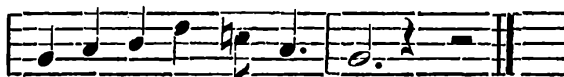
1) urovnala.

Od Příbora.

Paně Bo - že po - ma - haj,

pa - ně Bo - že poma - haj,

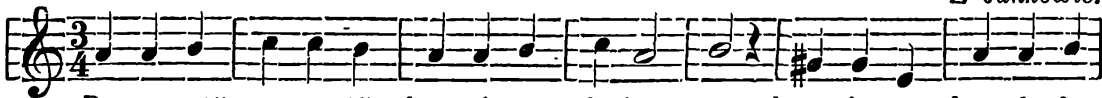

sta - reho nam neda - vaj.

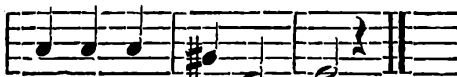
Paně Bože pomahaj :/
Stareho nám nědavaj.

Mladeho nam daj Bože :/
On nam robiť pomůže.

Z Jankowic.

Pa - ne náš, pane náš, chystaj nám al - da - máš, chystaj nám ho z lásky,

sbí - ra - ly sme klás - ky.

Pane náš, pane náš, Co sme sa nažaly,
Chystaj nám aldamáš, Klasů nasbíraly,
Chystaj nám ho z lásky, Na tom panském poli,
Sbíraly sme klásky. ¹⁾ Až nás hlava bolí.

Hostinské děvčátka,
Malú vůlu máte,
To je vaša vůla,
Co si zazpíváte.

1) Daj nám panáčku aldamáš,
požali sme ti, kde co máš.

Nažali sme ti žitečka,
Daj nám panáčku vínečka.

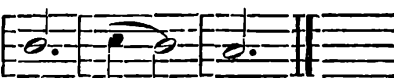
Od Brna.

Ho - li - anské pasto - cha

má ho - dnýho le - no - cha,

hej - no,

le - no - cha.

Holianské pastocha
Má hodnýho lenocha,
Hejno, lenocha.

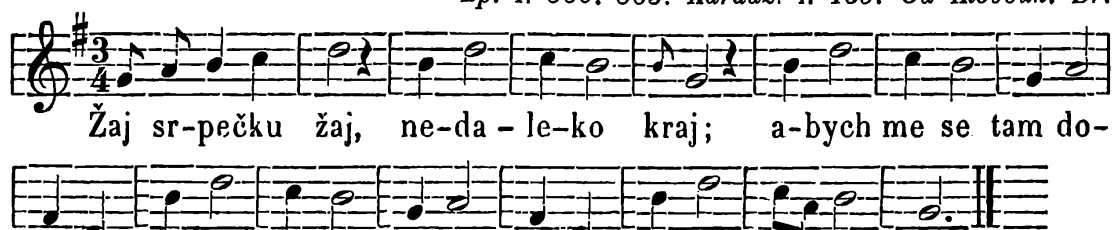
Navařil mo baňo moch,
Na, lenocho, naper břoch,
Hejno, naper břoch.

Z Kašavy.

Uš sme se-ža-li, už nic nemáme, kom'ty ko-sá-ky po-cho-
vat dáme, kom'ty ko-sá-ky po-cho - vat dáme.

Už sme sežali, už nic nemáme, Chystaj, sedláku chystaj stolicu,
Kom' ty kosáky pochovat dáme? Na tú stolicu hodnú sklenicu;

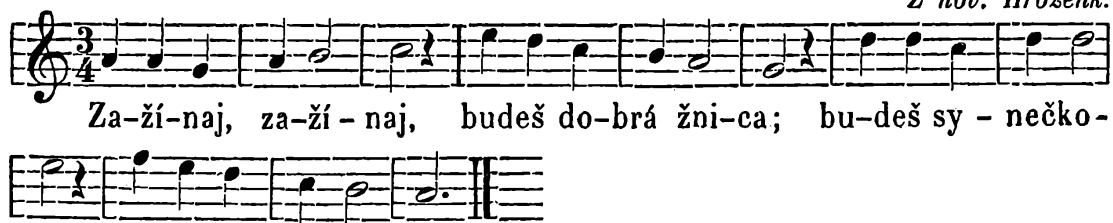
Do tej sklenice dobrej pálenky,
Ať sa napijú vdovy, panenky.

Zp. I. 300. 303. Karadž. I. 169. Od Klobouk. Br.

Žaj sr-pečku žaj, ne-da - le-ko kraj; a-bych me se tam do-
sta-lí, se svým milým rozprá - vě-li; pán Bůh nám to daj.

Žaj srpečku žaj,
Nedaleko kraj.
Abychme se tam dostali,

Se svým milým rozprávěli,
Pán Bůh nám to daj.

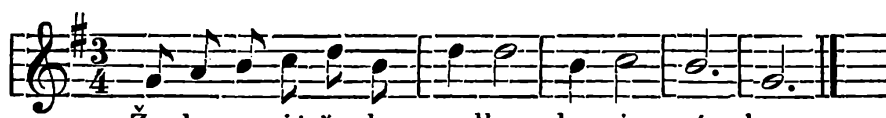
Z nov. Hrozenk.

Za-ží-naj, za-ží - naj, budeš do-brá žni-ca; bu-deš sy - nečko-
vi dobrá pomoc-ni - ca.

Zažínaj, začínaj,
Budeš dobrá žnica,
Budeš synečkovi
Dobrá pomocnica.

Žalo by sa žalo
To drobré žnivečko,
Dyby mně vázalo
Moje srdenečko.

Žalo by sa žalo,
Ai by sa vázalo,
Dyby potěšení
Za innú posedalo.

Z Jankovic.

Ža-la sem já ža-la podle le-ni - vé - ho.

Žala sem já žala
Podle lenivého.

Chládku studeného
Chlapa lenivého.

Až sem sa dožala
Chládku studeného.

Vezmi mně ho Bože
A daj mně jiného.

Náp. 753. (níže.)

Z Buchlovic.

Žněte, žněte, dobře zažinejte, Esli hore hlavy pozvihnete,
Ani hlavy hore nezvihejte. Na veliké kozi ostanete.

Žněte, žněte, mlynářovi ženci,
Peče se vám komár ¹⁾ na roženci.

¹⁾ jelen, husa.

751. Pochvilování.

Od Brna.

Až tú jánu až dožneme
K večeri se poženeme.

Z Hrozenka.

Hore, slunečko, hore Tam hore pod polodně,
Tam hore pod polodně. Kdže moj milý žitko žne.

K lúkám, slunečko, k lúkám,
Dávno na tebja kúkám. ¹⁾

(Z Drahan.)

¹⁾ Žečke jož só na stole
A voběd na stodole;

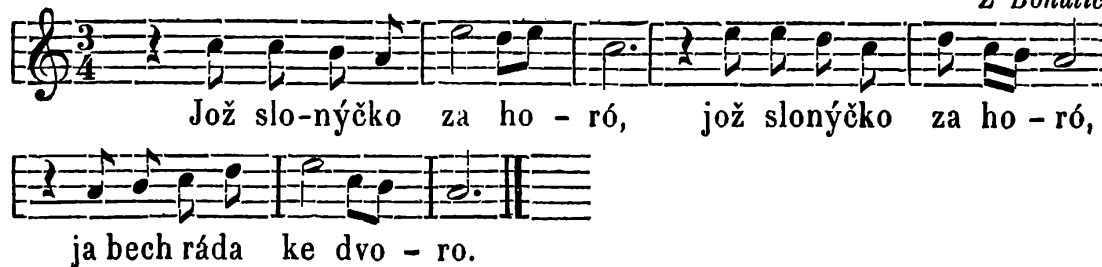
Hdo tam pro ně poleze,
Hlavěnka mo vobleze.

Od Brna.

Jož to slonýčko kolem de, Jož to slonýčko zachází,
Jož se nám blíží poledně. Jož nám dobrá noc přichází.

Z Bohutic.

Jož slonýčko za horo, :/
Já bech ráda ke dvoru.

Jož slonýčko za kostel,
Já bech ráda na postel.

Stroj šafárko zázvorem,
Žence jož dó za dvorem. ¹⁾

Ze Studnic.

1) Panímámo, ženci dó,
Večeřa je na uhló.
Panímámo vtevřte,

Večeřo nám přeneste!
Náš hospodář dobré pán,
Naleje nám piva žbán.

Ze Zvoly.

na ru-by su-kňu o - blí - kla.

Ženci jsou už za dvorem,
Vařte polivku zázvorem.

Panímáma se ulekla,
Na ruby sukňu oblíkla.

Od Holešova.

Strojte pajmámo s zázvorem,
Už máte žence za dvorem.

Byla studýnka róbená
A v ní voděnka studená.

Strojte pajmámo s vopoňó,
Už se vám ženci přiženó.

A kdo ju róbil svatý Ján,
A naposledě Pán Bůh sám.

Ode Bzence.

Kdo snídání zaspal
Bodaj hore nestal:
Stavaj hore, stavaj hore,
Srdečko moje, neskoro je.

Já sem nezaspala,
Já sem skoro stala:
Stavaj hore, stavaj hore,
Srdečko moje, neskoro je.

Máme pána máme
V černém baladráně,

Svačino nám nesce dat,
Me mo zhotikáme.

Od Brna.

Od Brna.

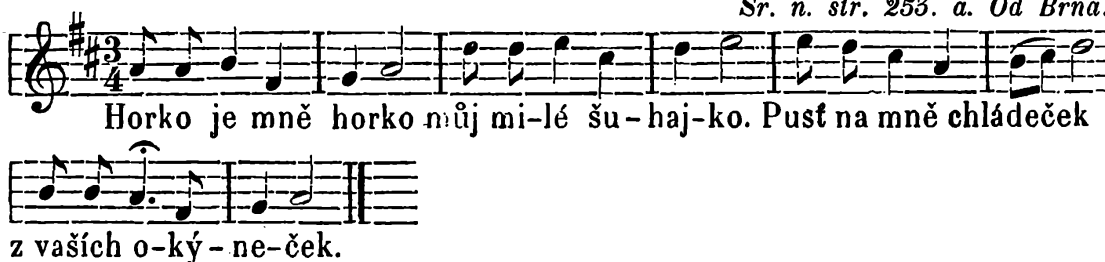

Veče-ro nám mo-sí dat,
De-be jo měl vy-žebrat
Jabor zelený. ¹⁾

Z Drahan.
¹⁾ A jož sme to dožale
Dostaneme gořale.
O te pane, pane náš,
Brzole nás zavoláš?

O te pana, pane náš,
Svačine nám nedáváš.
Veče-ro nám mosíš dat,
Debes jí měl vežebrat.

Sr. n. str. 253. a. Od Brna.

Horko je mně horko
Můj milé šuhajko.

Puť na mně chládeček
Z vašich vokýneček.

Z Rožnova.

Večere, večere,
Lebo ta nebývá;
Lebo ta hospodyň
Ve vínku vypijá. ¹⁾

Na víně propijá,
Na zemličkách projí.
A nás nebožátka
Hladem, sňadem moří.

¹⁾ Čechera, čechera
Daj Bože večera,
Daj ho Bože spíše
Než ho bylo včera.
Večera skorého
Rána neskorého.

Z Hrozenka.

Večera nám, Paně Bože, večera,
Budzeme jesc pečeného káčera.
Na koněc nám, Paně Bože, na koněc

Čaká nás tam černojojký muadzenec.
A kedz sa tam, Paně Bože, dožňeme
Muadzenca si, Paně Bože, pojmem.

Z Hrozenka.

Svěc mesačku jasno,
Už slunečko zašuo.

Za hory vysoké
Za pole široké.

Z Osvětiman.

tam do-brú noc mé - mu fraje - ro - vi.

Slunečko zachází	Je tuze nemocná,	Žala milá žala,
Za keř malenový;	Do večera umře.	Zralé žito žala,
Zkažte tam dobrou noc	Už nám ta děvinka	Ale ju nezralú
Mému frajerovi.	Už nám zahynula,	Smrtolka sežala.
Zkazuje, zkazuje,	Slunečko a láska	
Ale ne na dlúze,	Ta ju ukosila.	

Z Habrovan.

pod' synečku do sedni-ce už je zi-ma ven-ku.

Žala milá žala trávu	Pod' synečku do sednice,
U šumických přínků; ¹⁾	Už je zima venku.

¹⁾ přínky = meze vinohradní.

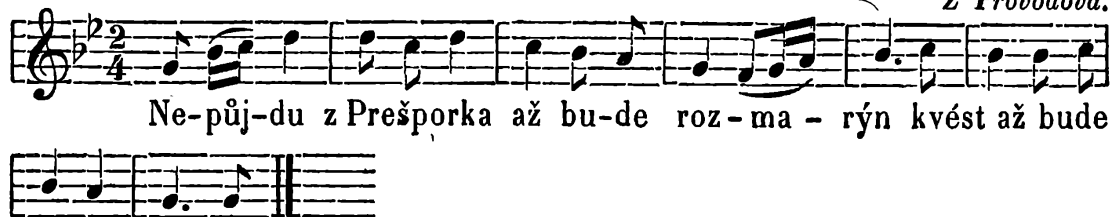
752. Pouť na žně a ode žní.

(Náp. str. 232 a.)

Z Ořechov. Zp. I. 299.

Kdosi na mně volá	Už vám dozrávají,	Kontribucí dávat,
Z rakúskeho pola,	Žita zadunajské.	Na robotu chodit,
Já se ohlašuju,	Nic se nestarajte,	Jenom se budete
Na moravském stoja.	Co se máte starat,	S galánama vodit.
Nic se nestarajte,	Dyť vy nebudete	
Děvčata moravské	Kontribucí dávat.	

Z Provodova.

rozma-rýn kvést.

Nepůjdu z Prešporka	Ja štyrma konima
Až bude rozmarýn kvést,	Až k samej Moravě.
Až mia dá můj milý	Ostávaj tam s Bohem,
Štyrma konima odvezí.	Potěšení moje.

753. Křepelka.

*Helekavo.**Z Osvět.*

Křepelila malá křepelenka,
Křepelila překrásná panenka.

Dyž ti bude otec, máti láti,
Přijdi ke mně křivdu žalovati.

Křepelil s ňú ¹⁾ malý krahuliček,
Křepelil s ňú ²⁾ překrásný Janíček.

Já tě budu věrně litovati, ³⁾
Až se budú hory zelenati. ⁴⁾

Co tu děláš malá křepelenko,
Co tu děláš překrásná panenka?

Křepelila nad lúkú zelenú,
Zobala tam jetelinku drobnú.

Viju vínky, malý krahuličku,
Viju vínky, překrásný synečku.

Ešče se jí dosti nenajedla,
Pravú nožkú si ju pomrvila.

Dej mně jeden, malá křepelenko,
Dej mně jeden, překrásná panenka.

Křepelila nad studňú studenú,
Popíjela voděnkú ⁵⁾ studenú.

Já ti nesmím mého vínka dáti,
Láli by mně otec aj i máti.

Ešče se jí dosti nenapila,
Levú nožkú si ju zakalila.

1. 2) přiletěl k ní.
3) milovati.

4) Až se budeš po zemi spínati; anebo
Nebudu s tebe kyja skládati.
5) žeby pila.

754. Chvála.

Vychvalují přechoť ne bez ironie chasníka nebo děvku zpívající.

Od Doubravníka.

Martinek je hezké,
Což je galánské!
Má botky na šupavo,
Aby mu to necupalo,
Což je galánské!

Nanyňka je hezká,
Což je galánská!
Má čepeček s krajama,
Podvázané pantlame,
Což je galánská!

Na to děva odpovídá, děkujíc :

Pěkně vám děkuju, že ste mně zpívaly Pěkně vám děkuju skrz slunko a měsíce,
A tak hezkýho chlapce daly. Že je mně můj syneček milejší než jiných tisíc;
Pěkně vám děkuju skrz slunce a sklo, Až půjdete podle našich voken
Že je mně synek milejší, než jiných sto. Vynesu vám mísu koláčů s makem atd.

Z Vavřince u Sloupa.

V té Vavřince ce - sta po-se-pa - ná so - ló;

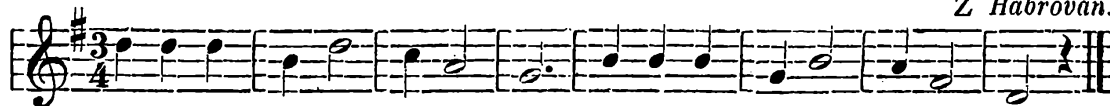
V té Vavřince cesta
Posepaná soló;

V té Vavřince cesta
Posepaná kmínem;

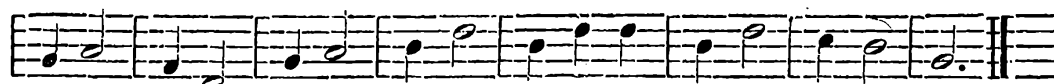
Vonijó tam chlapce
Samó levandoló.

Vonijó tam chlapce
Samém rozmarýnem.

Z Habrovan.

Sto-jí hruš-čič-ka na kop - ci kde só ha - brovčí pa-chol-ci;

né-só do-ma šli do Br-na, ma-jó klo - bóčky s pantla-ma.

Stojí hrušička na kopci
Kde só habrovčí pacholci?

Nésó doma, šli do Brna,
Majó klobóčky s pantlama.

(Náp. č. 751. str. 560 a.)

Z Osvětim.

Voňavý, voňavý
Z rozmarýnu věnec,
Ešče voňavější
Bětíků mládenec.

Voňavá, voňavá
Z rozmarýnu kytky,
Ešče voňavější
Šilůčkova dívka.

Z Crhova.

U tech Prudkejš mají člupek,
Mají syna jak vejlupek.

Ty Cacovské pa-nenke, { Ja-bor ze - le - ný.
Chodijó jak hraběnke, }

Ty Cacovské panenke Jsó bílého života,
Chodijó jak hraběnke, Jak holinka vod bota,
Jabor zelený. Jabor zelený.

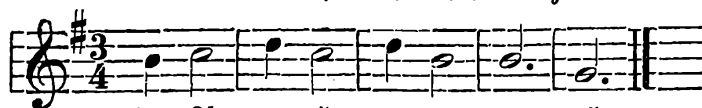
Hejno, hejno, hejno, hej,
Co's slíbila jenom dej,
Šátek červený,
Jabor zelený. ¹⁾

1) Šafářovy žnice
Só samé věběrke

Strčil be jich žebrák
Do malé kabelke.

755. Pávi péra.

Luž. I. 39. II. 91. Voj. I. 170. Ž. P. p. 60. r. I. 3. Z Čeladné.

Na půl mostě tra-va ro - stě.

Na půl mostě tráva rostě.

Do te trave choďa pavě.

Traťa perko zelenave,

Běž děvečko, zber perečko.

Uvij z něho po věnečko.

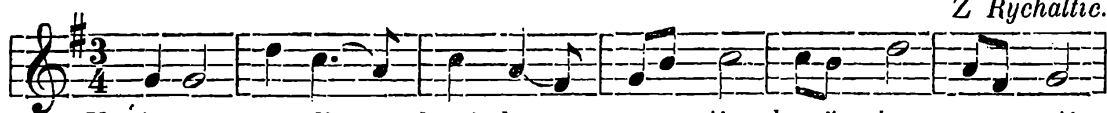
Vila bych ho, němam z čeho.

Z marijanku zeleneho.

A z hřebíčka červeného.

Přidaj k němu fijalečko.

Buděš moja galanečko.

V ši-rem po-li hruš-ka sto - jí, hruš - ka sto - jí

na po - do - lí.

V širem poli hruška stojí,
Hruška stojí, na podolí. ¹⁾Pod tu hrušku Dunaj bystry,
Dunaj bystry, kamen ostrý. ²⁾Pod kamenem trava rostě,
Trava rostě, zelena se. ³⁾Po tej travě pavi choďa,
Pavi choďa, perka traťa. ⁴⁾Staň děvečko, zber perečko,
Musiš to měť na lůžečko.Na lůžečko, na to nove,
Prostěradlo kartunove.Už sem perek nasbírala,
Za klobuček nastrkala.Za klobuček za vysoký,
Že syneček černojojky.1) V širém poli stojí hruška
Malovaná až do vrška.2) Pod tó hruškó kameň bílé,
Kameň bílé bramorové.3) Pod kameněm prsten zlaté
Šohajkovi z prsta vzaté.4) Stojí limba v širým poli,
Pod tu limbu kameň leží,
Na kameni prsten zlatý,
Přes ten prsten trava rostě.

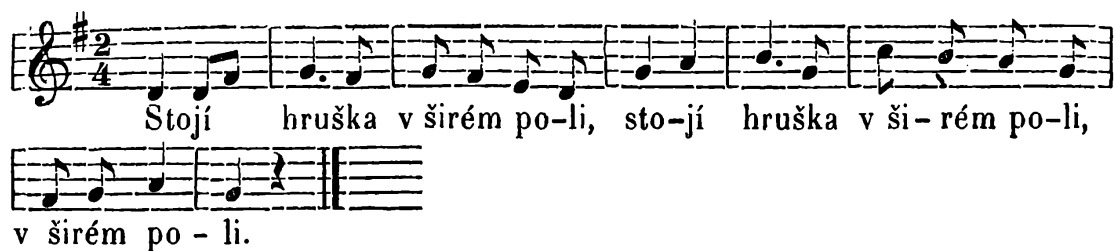
U mej mat - ky pře-de vrat - ky pře-de vrat - ky tra-

va ro - stě, ze - le - na - se.

U mej matky přede vratky
Trava rostě, zelena se.Po tej travě pavi chodi,
Perko trati zelenave.Staň děvečko, staň raničko,
A posbiraj to perečko.Vij vineček třema řady,
Třema řady pro krajany.

Ze Studnic u Telče.

Stojí hruška v širém poli.
Pod tou hruškou Dunaj běží.
V tom Dunaji troje ryby.
Kdo ty ryby lovit bude?
Lovil on je jen Jozef sám.
Maruška mu nadháněla.
Vylovil si rybu štika.
Přineslu ji před svou matku.
Hádej matko, co v tej rybě?
V tej rybě je zlatý prsten,
V tom prsteně drahej kamen.
Skroz ten prsten tráva roste.

Po tej trávě pávi chodí.
Kdo ty pávi pásti bude?
Páslu on je jen Jozef sám.
Maruška mu nadháněla.
A ty nedej do pšeničky!
A já nedám do pohanky.
Spolu pásli, spolu hráli,
Aj jsou všechno proso spásli.
A ty budeš louky síti.
A já budu věnce víti.
Věnce vila skroz modrej květ.
Že je Jozef Nováků zet.

756. Zahrada.

Z Čeladné.

Stoji lipka stojí
Dřeva vysokeho.
Dřeva vysokeho,
Listu širokeho.
Půjděme, půjděme
Do lesa husteho.

Narubeme sobě
Jedliče drobneho.
Uhradíme sobě
Zahradečku z něho.
Nasejeme do ni
Kukole drobneho.

Zučil se nam chodit
Syneček do něho.
Ja něch se tam zučil,
Bylo to pro něho.
Pro něho sameho
Synečka švarného.

757. Klam.

U Maryny
Na dolině,
Tam koničky
Napojíme.
Nalej milá
Nalej vína,

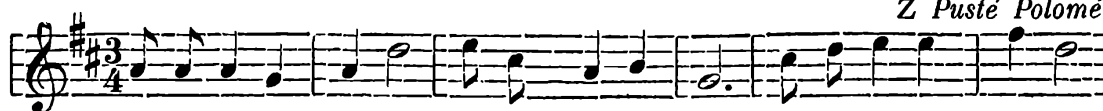
Šak mi ti ho
Zaplatíma.
Ne tak groši
Širokýma,
Než dukáty
Než žlutýma.

Dva naléla,
Tři napsala,
Tak synečka
Oklamala.

VII. Písně o vojně.

758. Ztracená šata.

Z Pusté Polomé.

Ach co to tam šu-sci v tej-to ol-ši - ně? Prošvarny šu - ha-jek

navra-ca ko ně.

Ach co to tam šusci v tejto olšině?
Prošvarny šuhajek navraća koně.

O navraća un jich, ony mu rzaju,
Poviz mi dzěvuchó, budžěšli-moju?

O budu ja tvoju, ene mne nězradž,
Dam ci ja šatečku, ene ji něztrać.

Bo moja šatečka hrubě draha je,
Na každym konečku vyšivana je.

Na každym konečku, na prostředku
květ,

Milši's mi dzěvuchó, než ten celý
svět.

O juž jsi, dzěvuchó, juž jsi zrazena,
Ta tvoja šatečka juž je ztracena.

O ztracil sem ja ju, ztracil sem ju
dněs,

Dy sem šel od tebe přes ten černý
les.

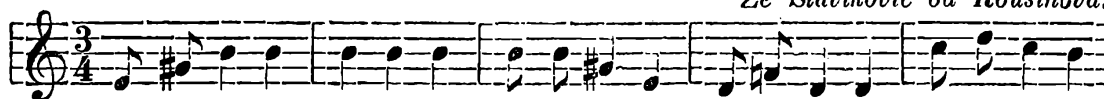
Ně tvoja dzěvuchó ně tvoja škoda,
Zaplaćim ci ja ju baj tolaroma.

Něstojim šuhajku o tve toлары,
Jenom mi ty poviz, kaj si oddany.

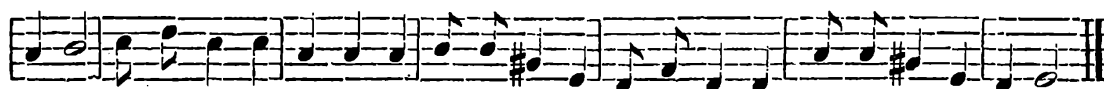
A sem ja oddany pod komendury,
Vemu sobě jinšu tobě na zdůry.

759. Odvod.

Ze Slavikovic od Rousinova.

Ach dybys ty vě-dě-la, má panen-ko roz-tomi-lá, ja-ký já mám

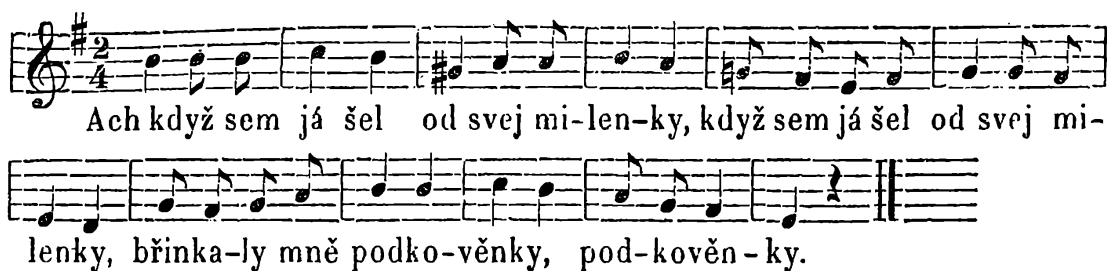

ša-ty, o co by si plakala má panenka roztomi-lá, a já s te-bó taky.

Ach kdybys ty věděla,
Má panenka roztomilá,
Jaký já mám šaty,
O co bysi plakala

Má panenka roztomilá,
A já s tebou taky!
Já mám šaty zelený
A červeném vyložený,

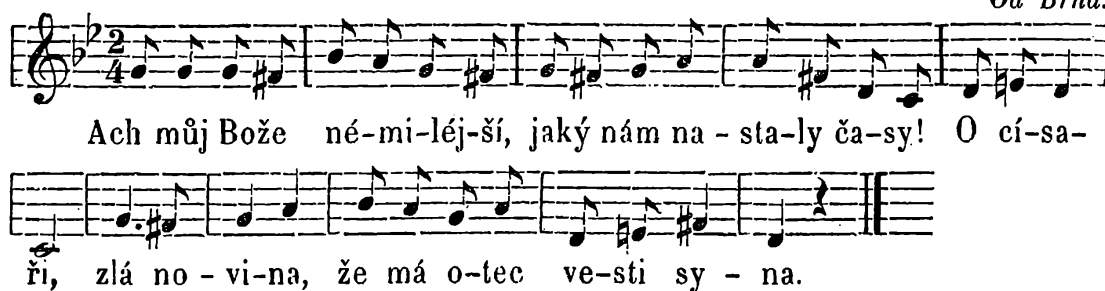
Klobók lemovaný,
To já musím nositi,
Má panenka roztomilá,
Do nédelší smrti!

Ach když sem já šel od své milenky, Ach černé oči, což vy plačete?
Břínkaly mně podkověňky. Šak vy moje nebudete.

Ach břínkaly mně, a už nebudú, Ach bude vojna, vojna nešťasná,
Černé oči plakat budú. Dyž umřu, modli se za mňa.

Od Brna.

Ach můj Bože némilější,
Jaký nám nastali časy!
O císaři, zlá novina,
Že má otec vésti syna.

Dy sme na voze sedali,
Děvčátka vo nás plakaly,
Má maměnka hrubě stará,
Ta mně těžko vechovala.

A ve milí kamarády,
Keří ste mně měli rádi,

Podte semnó, nemeškéte,
Potěšit víc nepřindete.

Já mám kyrys na svém těle
Nebojím se nepřitele,
Nepřitele, ani Turka,
Neudělá mně nic kulka.

Ani kulka, ani šable,
Proto že mám kříž na hlavě,
Kříž na hlavě vocelové,
Že sem synek vokované.

Erb. I. 204.

Ach pane, panáčku,
Já vás pěkně prosím,
Učte mia otčenáš,
Já sa ženit mosím.

Šablička brúsená
To je moja žena,
Ona mia vyseká
Keď mně bude třeba.

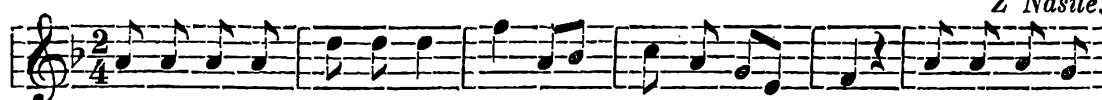
Dobře mně říkali
Má stará maměnka,
Že mně bude dobrá
Z kolaje voděnka.

Dobře mně říkali
Můj starý tatíček,
Že mně bude dobrý
Komisní chlebiček.

Ach Bože, Rozbože,
Kde já mám rodiče,
Na vojnu jít musím,
Mé srdečko plače.

Má stará maměnko,
Hluboko ležíte,
Na vojnu mia vzali,
Vy o tom nevíte,

Z Násile.

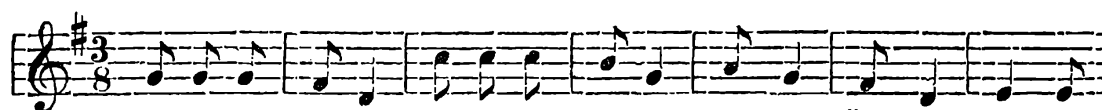
A dycky mi pra-vě-li můj sta - ry ta-ci - ček, že ja bu-du

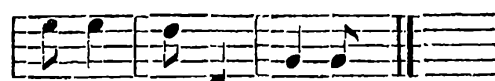
po-levaé sluza-ma chodni-ček, slu - za - ma chodni - ček.

A dycky mi pravěli
Můj stary taciček,
Že ja budu polevaé
Sluzama chodniček.

Ja nětak to chodniček,
Jak široku cestu,
Jak ja pomaširuju
K tomu Brnu městu.

Ach voj-na voj-na, neščasná voj-na, dyž na ňu jít mu-sím,

dyž na ňu jít musím.

Ach vojna, vojna, neščasná vojna,

Dyž na ňu jít musím ! :/

Sama královna a císařovna

Do Moravy ¹⁾ psala,

Aby Janoška :/

Do vojny dostala.

U bílej vody Janošek stojí,

Hlavěnka ho bolí.

Janíčku nestoj, koničky nastroj,

Pojedeš do vojny.

Já nepojedu,

Hlavěnka mně bolí.

Moja hlavěnka

Všecka porubaná;

Moja galánka

Všecka uplakaná.

Ach vojna, vojna, neščasná vojna,

Dyž na ňu jít musím.

Mám hezké děvče

Odejít ho musím. ²⁾

1) Cedulenu.

2) Dyž na ňu musím jít,
Mám ženku, děti,
Kerak jich odejít.

Od Kyjova.

Ach ta vojna, vojna,
Ta neščasná vojna,
Čekaj moja milá
Sedum roků na mňa.

A po sedmém roku
Čekaj ešče pět let,

Potom sa mňa pytaj
Buduli tebe chtět.

A i po tech pěti
Čekaj ešče po dva,
Potom sa mňa optáš,
Esli budeš moja.

Nebudešli moja,
Budeš bratra mého,
Přece musíš přijít
Do roda našeho.

(Náp. 196.)

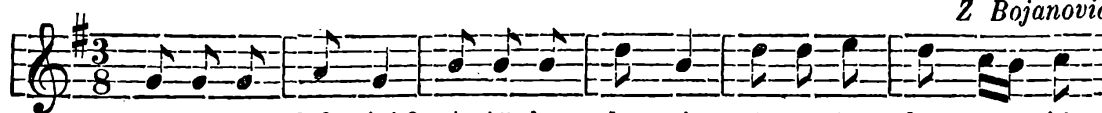
Od Slavkova.

A ta naša maměnka
Žalostivě plače,
Pěkný bílý koláče
Hétmanovi peče.

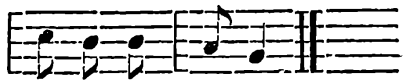
O hétmane, hétmane
Pust' mně syna mého,
Aby nosit nemusel
Munduru těžkého.

O má milá rozmilá
Má maměnko stará,
Šak von ho neponese
Než kobyłka vraná.

Z Bojanovic

Ja-ničku kde jsi? Anič-ko v le - si, už mně podva - zu - jú

pantličkú vla-sy.

Janičku kde jsi? Aničko v lesi, Teprv mia vezú zelenú mezú,
Už mně podvazují pantličkú vlasy. Už mně ukazují Brněnskou věžu.

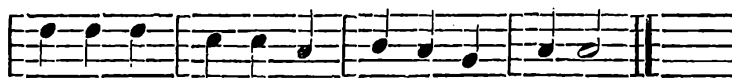
Pantličku bílou pro moju milú, Neukazujte Brněnské věže,
A už sem já dostal frajerku jinú. Radše mně ukažte mej milej dveře.

Pantličkú černú, líčka mně blednú,
Pan Bůh ví nebeský, jak bude semnú.

Ze Lhotky u Přib.

Něrek sem dnes tydeň, že budu vo-jak, Vza-li mne s moci
A dy mne sva-za-li, co budu dě-lat? U mi-lej v noci;

Ja plaču, na-ři-ču, němam po - moci.

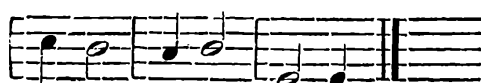
Něrek sem dnes tydeň, A dy ja pojedu
Že budu vojak, Přes tu krajinu,
A dy mne svazali, Ešča si spomenu
Co budu dělat? Na svoju milu.
Vzali mne s moci Hajičku, lesi
U milej v noci; Ma mila, kde si?
Ja plaču, nařiču, Ach už mi splitaju
Němam pomoci. Pentličkú vlasy.

Pentličku černú,
Líčka mi blednú,
Pan Bůh ví něbesky,
Jak budě semnu.
Dali mně šaty
Palašek zlaty,
Už su něbožatko
Cely zajaty.

Z Březnice.

Dobře je ti Janku v tom Vi-zovském zámku, lu-dé ko - pú, o-řú,

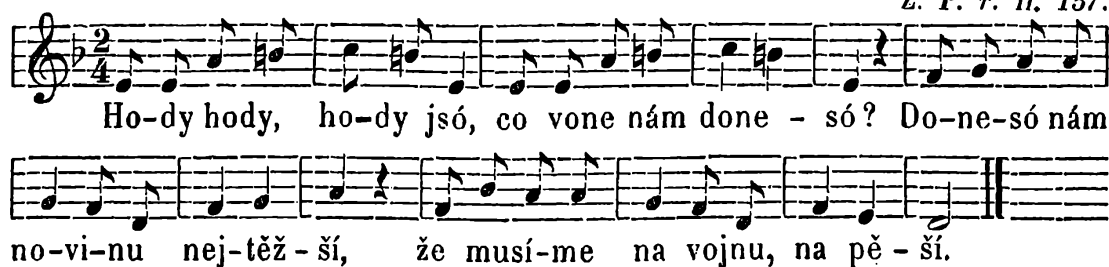

a ty le-žíš v chládku.

Dobře je ti Janku Nežádaj si milá
Vtom Vizovském zámku, Takovej dobroty,
Ludé kopú, ořú, Dyž já musím nosit
A ty ležíš v chládku. Od železa boty.

Od železa boty,
Na ručičkách puta:
Radujte se páni,
Vedem vám regruta.

Ž. P. r. II. 157.

Hody, hody, hody jsó,
Co vone nám donesó?
Donesó nám novinu nejtěžší,
Že musíme na vojnu, na pěší.

(Náp. 522.)

Z Vlachovic.

Hore Vlachovici
Blážený chodníček,
Po něm sa prochází
Švarný šohajíček.

A dyž sa procházel,
Na vojnu ho brali,
Bohatých rodičů,
Nic si nevšimali.

Dyž ho svazovali,
Na maměnku volal,

Má maměnko milá,
Svazovat mňa nedaj.
A vý radní páni
Z trenčanskej stolice,

Pustte mně synáčka,
Prosím vás velice.

Dívaj sa maměnko
Na ten suchý topol,
Až sa rozzelená,
Teprv bude pokoj.

Já sem sa dívala
Večer a i ráno,
Co je to za topol,
Zelená sa málo.

Já sem sa dívala
Jednúc o poledni,
Chvála pánu Bohu
Topol je zeleni.

(Náp. 522.)

Z Osvětiman.

Ja cos mně to má milá
Za perečko dala,
Modrá fialenka
Z něho vykvetala.

Modrá fialenka
Velice voňavá,
Moja frajerenka
Všecka uplakaná.

Co pláčeš, naříkáš
Galanečko o mně,
Šak já ti dojedu,
Až bude po vojně.

(Náp. 238.)

Erb. I. 72.

Jedou myslivci ¹⁾ od Vídně,
Vezou Janóška v košině.

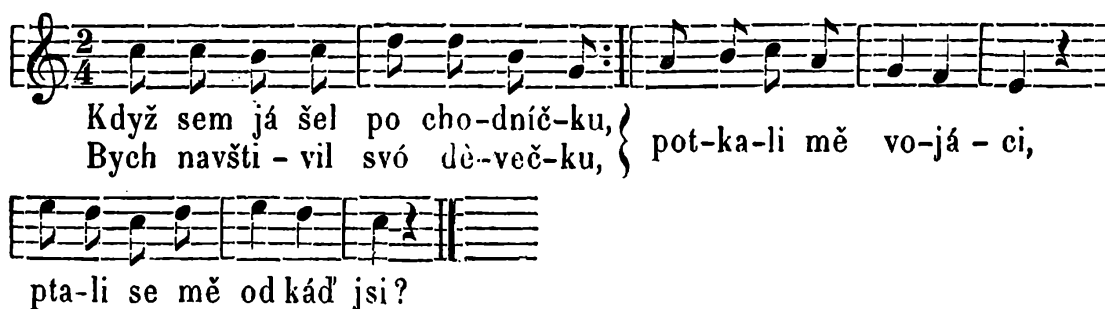
„Ach co's udělal Janóšku,
Že tě zakuli za nožku?“

„Zabil jsem srnca, jeleňa,
Prozradila mě má milá.“ ²⁾

Vezmi má milá dva nože,
Rozřež putečka na noze.

Ach jaké jest to řezání,
Když jsou putečka železny. ³⁾

1) fortáši.

2) Udělal sem já nemnoho,
Zabil sem srnca jednoho.3) Dybych já měla pět nožů,
Já ti jich řezat nemožu.
Šak ti jich páni rozřežó,
Až tě do Brna dovezó.

Když sem já šel po chodníčku
Bych navštívil své děvečku, ¹⁾
Potkali mě vojáci
Ptali se mě odkud jsi?

Já su synek z Kojetína,
Jdu na hody do Jičína,
Jdu navštívit děvečku
K potěšení srdečku. ²⁾

Vemte dráby, vemte puta,
Odvedem ho za rekruta,

Odvedem na zámek,
Šak je hodný šohajek. ³⁾

Putečka mně nedáváte
Ani ruky nesvázíte,
Déte mně radš koníčka,
Bude plakat Anička.

Ach jak bych neměla plakat,
Dyž slyším podkovy klapat,
A koníčka vranýho
Šuhajčka milýho.

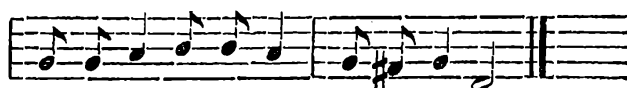
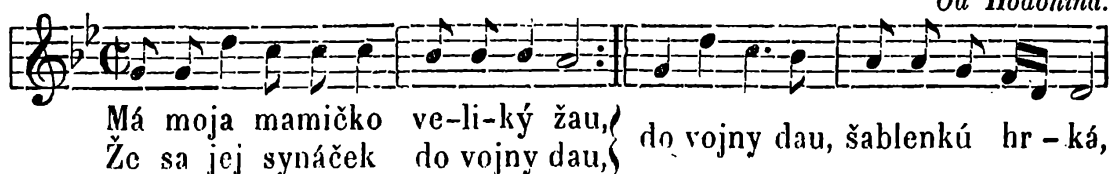
1) Dyž sem já šel kole mléna
Chetili mě dezentéra.

2) Já so senek z Moščenice,
Já sem přišel sem k muzice.

3) Jiný dálejšek:
Ja kdyby mě všecí bili
Přece by mě nedobili,

Já su synek jediný,
Vybiju všem z dědiny.
Ja všechny já budu rážat
A z hospody ven jich házat
Do tej jamy vyryté
Vhážu všechny zabité.

Od Hodonina.

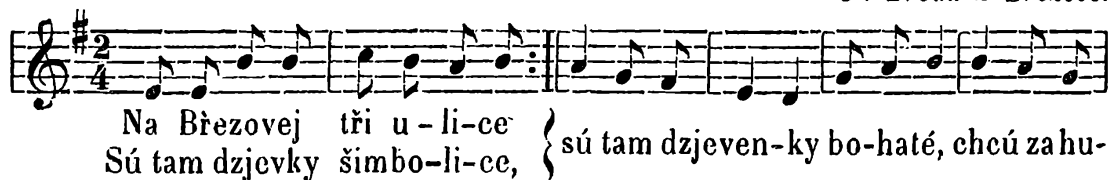

už sa mej mamičke srdco puká.

Má moja mamička veliký žau,
Že sa jej synáček do vojny dau,
Do vojny dau, šablenkú hrká,
Už sa mej mamičke srdco puká.

Nepuačte mamičko za tym synem,
Šak vám on ve vojně nezahyne,
O rok, o dva, mamičko dobrá,
Bude vám synáček z vojny doma.

Ol Brodu z Březové.

běňku tři zla - té.

Na Březovej tři ulice,
Sú tam dzjevky šimbolice,
Sú tam dzjevenky bohaté,
Chcú za huběňku tři zlaté.

Já som sa šjol domů pytať,
Mám - li za ňu tolko čítať,

Za její huběňku spanilú,
Lebo mám běžat za jinú.

A doma mi radu dali,
Koníčka mi osedlali:
Sedaj šohajko na něho,
Pojdžeš do pola širého.

Sr. 256. 555. Náp. 549.

Na Bystřickém poli
Pěkná růža stojí,
Ešče sem daleko,
Už mně pěkně voní.

Ach voní mně voní
Už a i prokvítá,
Ach jejda přejeje,
Už musím do světa.

Daleko do světa
Do pole širého,

Tam mně dali lámat
Kamení těžkého.

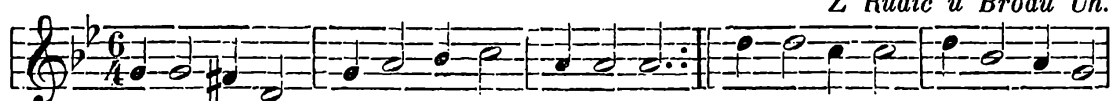
Kamení těžkého,
Nalámať ho možu,
Na tebe děvčino
Zapomnět nemožu.

Zapomeneš na mne,
Můj šohajku snadně,
Dyž pomaširuješ,
Nepohlídaj na mne.

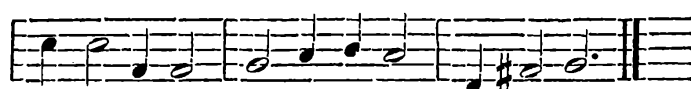
Nepohlídaj na mne,
Na moje stavení,
Snadno zapomeneš
Moje potěšení.

Jednú zapomenu,
Po druhé zpomenu,
Po třetí má milá
Za tebe poběhnu.

Z Rudic u Brodu Uh.

Na tu svatú Ka-te-ři-nu v ne-dě-lu { Vše-cí lu-dé za-pla-ka-li,
Verbova-li mia hu-sa-ři na voj-nu

že Janoška zverbova-li v ne-dě-lu.

Na tu svatú Kateřinu v nedělu
Verbovali mia husaři na vojnu.
Všecí lidé zaplakali,
Že Janoška zverbovali
V nedělu.

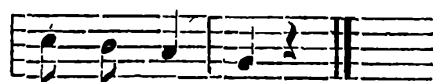
Nač ste vy mia zverbovali v nedělu?
A nač ste vy nečekali na chvíli?
Bude ze mňa mrcha voják,
Já vám budu uskakovat
Za milú.

Dyž budeš uskakovat za milú,
Budú tobě dva kapráli za sluhu.
Vynesú ti dvě stolice,
Vyprášá ti nohavice
Za chvíli.

Od Uher.

Ně-vandruj moj mi-uý ně-vandruj sám, ve-li-ké ne-šča-sci

po te-be dám.

Něvandruj moj miuý, něvandruj sám,
Veliké neštěsti po tebe dám.

Tam dolu za horú na tej lúce,
Tam si my podáme pravé ruce.

A jak že já němám vandrovac sám,
Kedz já kamarádov žadných němám.

Ně tak ruce, ně tak, jako líčka,
Moja přežalostná frajirečka.

Nětřeba ci, miuý, kamaráda,
Pojim ma za ruku, pojdzem ráda.

(Náp. 401 b.)

Zp. l. 565. Ze Šardie.

Okolo Hradišča
Teče voda kolem,
Šardiččí pacholci
Sedijú za stolem.

Za stolem sedijú,
Dobré vínko pijú,
Svojima slzama
Vínko dolévajú.

Kdo je ti synečku,
Kdo je ti příčina?
Šardický pudmistr
A jeho rodina.

Z Poštorné.

Poštorščí pacholci
Zuá novina na vás,
Za rychtarským stolem
Je tam rada o vás.

Co sa stauo v nově
Ve Vídni v ulici,
Pochytali chuapců
Ve středu s půlnoci.

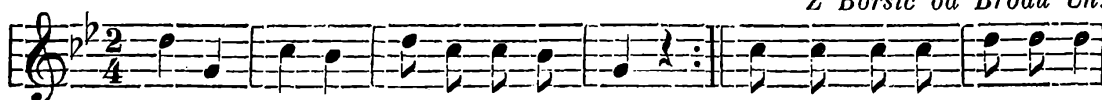
Poštorščí pachouci
Na Dunaj sedali,
Na Dunaj sedali,
Suze jim padauy.

O vás radu majú,
Že vás pochytajú,
Poštorščí úradé
Na vojnu vás dajú.

Když ich pochytať,
Hned jim povídali,
Připravte sa chuapci,
Budete vojáci!

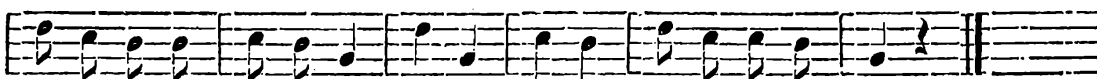
Nebyuy tak hrubé,
Jak byuy krvavé,
Budú jich účastní
Poštorščí úradé.

Z Boršic od Brodu Uh.

Pá-ni, pá-ni, vo-jenščí pá-ni,
Nač ste vy mia na vojnu vza-li?

{ Tam mám strávit mladý věk,

co sem mo-hl děvča mět, ach přeško-da mojich mladých let.

Páni, páni, vojenščí páni,
Nač ste vy mia na vojnu vzali?
Tam mám strávit mladý věk,
Co sem mohl děvča mět,
Ach přeškoda mojich mladých let.

Můj koníček v trávě zelené,
Pod čabrakem celý zemdlený;
Můj koníček sa leká,
Viďa Turka zdaleka,
Že tam bude vojna veliká.

Můj koníček v trávě zelené,
Pod čabrakem celý zemdlený;
Můj koníček sa třese,
Že mňa na smrt ponese,
Má maměko, pomodlete se.

(Náp. 591. b)

Od Břeclavy.

Po čom's mia má miuá,
Po čom's mia poznaua?
Po vraném koníčku,
Keď sem ho seduaua.

Keď sem ho seduaua
Červeným čabračkem,
Abych ta poznaua,
Keď budeš vojáčkem.

Keď sem ho seduaua
Zeleným hedbávem,
Abych ta poznaua,
Jak budeš husarem.

(Náp. str. 377.)

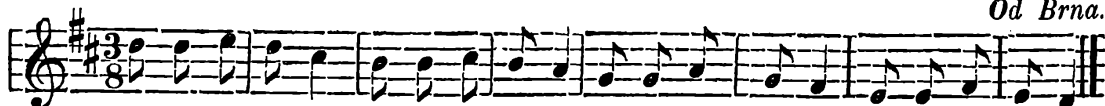
Z Pozlovic.

Poslala královna
Do Moravy psaní.
Aby sa mládenci
Na vojnu chystali.

Oni odepsali
Na široké listy
Aby sa nebála,
Že jsú dycky jistí.

Bude vojna bude,
Bude verbovaná,
Půjde na ňu chasa
Samá vybíraná.

Od Brna.

Ptajó se ptajó, kemo to hrajó, šu-ha-jič-ko-vi ko-ňa se-dla-jó.

Ptajó se ptajó, komo to hrajó,
Šuhajičkovi koňa sedlajó.

Nic se neptéte, a jenom hréte,
Šuhajičkovi koňa sedléte.

Přisedla k němo, šeptala jemo:
Hezké senečko, nechod na vojno.

Včilé mi šeptáš, dež už mám paláš?
Mělas mně šeptat, dež sem bel u vás.

(Náp. 165.)

Z Nové vsi od Hodon.

Skalička, skalička,
Pod nů je hranička,
Chytali na vojnu
Pískové bratříčka.

Keď ho svazovali,
Na sestřičku vouau:
Aničko, sestro má,
Svazovat mne nedaj.

Co ti já, Janičku,
Co ti já pomůžu,
Řetazem's svázaný,
Já ta nerozvážu.

Kdo je ti Janičku,
Kdo je ti příčina?
Ten pohan židovský,
Skáua ho zabíua.

Skáua ho zabíua,
Kameň ho roztrískau,
Ten pohan židovský
Ceduľenku pisau.

A jak ju napisau,
Do Brna ju posuau,
Aby tam Janiček
Za vojáka ostau.

Ti Brněňščí páni
Z okna vyhlédali,
Regruta-li vezú,
Či hrdeuních věžňů.

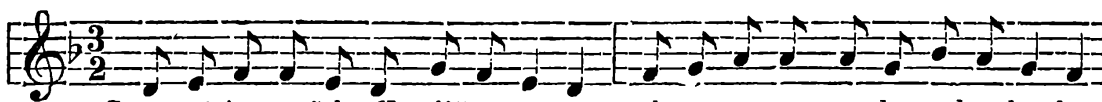
Nevezeme věžňů,
Vezeme regruta;
Tak sa on nám brániu,
Třech úradů zmorniu.

A Brněňščí páni
Ti jim povídali,
Že je kuřa maué
A smrti sa brání.

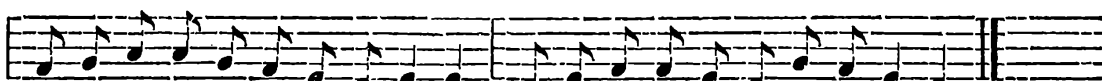
Jak ho tam dovezli,
Na uávku si sedeú,
Na uávku si sedeú,
Do okénka hleděú.

A co tam Janičku
A co tam pohlédáš?
Šak ty tam, Janičku,
Svej maměnky nemáš.

Bar nemám maměnky.
Ale mám Aničku,
Ale mám Aničku,
Najmuadší sestřičku.

Smutná je mně ke Hradišću ce-sta, plače o mne ga-lanečka hezká;

plače o mne ru-ce zalo-mu-je, že se pro mne koníček ši-ru-je.

Smutná je mně ke Hradišću cesta, Neplač o mne potěšení moje,
Plače o mně galanečka hezká; Šak mne šijú v Brně šaty nové.
Plače o mně ruce zalomuje, Šaty nové a kamaše černé,
Že se pro mne koníček širuje. Neplač o mne potěšení věrné.

(Náp. 163.)

Od Hodonina:

Ta Brněňská brána
Kolem malovaná,
Pod nů sedí mamka
Ceua upuakaná.

Došeú k ní syneček,
Ruce jí podává:
Nepuačte mamičko,
Šak je to svadba má.

Nepuačte mamičko,
Nepuačte vy toho,
Šak ta moja svatba
Nekoštuje mnoho.

»Co je to, synáčku,
Co je to za svatba,
A že na ní není
Žádná rodina tvá.«

A ten starý rychtář
A ten je ten můj svat,
Tak mňa dau on svázat,
Jako šibenca kat.

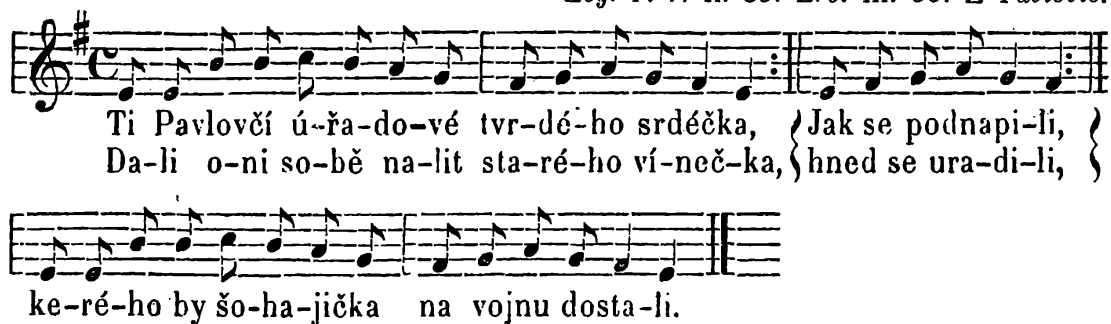
Tolé mně dau družbů,
Všecek sem sa strápiu,
Ešče mně povídau,
Abych sa nevrátu.

Nepuačte mamičko,
Už je všecko darmo,
Musím maširovat
Večer lebo ráno.

Už tambor bubnuje,
Šohaj maširuje,
Ta jeho mamička
Ruce zauamuje.

Ruce zauamuje,
Za svoju huavičku;
Komu mia tu necháš
Chudobnú mamičku.

Zeg. P. r. II. 56. Erb. III. 66. Z Pavlovic.

Ti Pavlovčí ú-řa-do-vé tvr-dé-ho srdéčka, { Jak se podnapi-li, {
Da-li o-ni so-bě na-lit sta-ré-ho ví-neč-ka, { hned se ura-di-li, {
ke-ré-ho by šo-ha-jička na vojnu dosta-li.

Ti Pavlovčí úřadové tvrdého srdéčka,
Dali oni sobě nalit starého vínečka.
Jak se podnapili, hned se uradili,
Kerého by šohajíčka na vojnu dostali.

Vezmeme-li bohatého, toho bude škoda,
Kerý má co doma robit, toho doma třeba.
Vezmem chudobného, co nemá žádného,
A ten může maširovat do pole širého.

Stojí šohaj v maštalence, vrané koně češe,
Ohlídá se z boka na bok, co mu milá nese;
A nese mu dárek, řetaz, puta, zámek,
Tu máš milý šohajíčku císařský závdanek.

O takový o závdanek já vám nic nestojím,
Šak vy o tom dobře víte, že se ženit stojím.
Můj tatíček starý, má matička taky,
Komu jich mám zanechat, ubohé žebráky.

(Náp. str. 146.)

Z Mokré od Brna.

Trnó chlapci trnó, Už jich vezó k Brno, Poskákali s voža, Báli se Francóza.	Pod ňó stojí chasa, Všecka vebíraná. Má milá tam stojí, Utírá se šátkem, Neplač milá vo mně, Šak já přendo spátkem.	Jednoho vodvedli, Teho vodvádijó, A temu třetímu Koníčka sedlajó.
Brněnská kasárna Pěkně malovaná,		

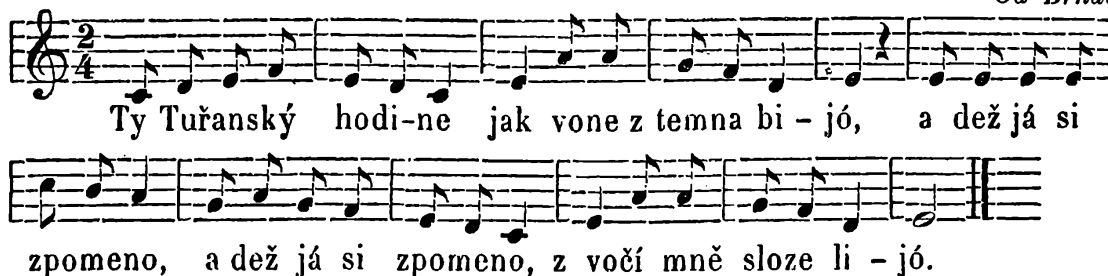
(Náp. 522.)

Už je vás Mokerščí Už je vás na mále, Jako té rosičky Na zelené trávě.	Málo je nás málo Takovéch jonáků, Co by z nás císař pán Nadělal vojáků.	Málo je nás málo, Kdeby se nás bralo, Ja prostě děvčátka Aby nás stačilo.
Málo je nás málo, Kde by se nás vzalo, Dyž nás odvádijó Skoro každý jaro.	Císař pán vojáků A Francóz žebráků, Málo je nás málo Takovéch jonáků.	

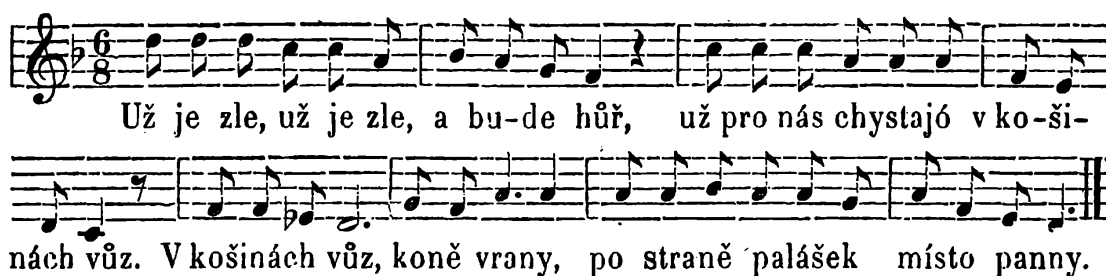
Od Biteše.

My Březovcí chlapci,	Peníze na voze,	Ta Březovská chasa
Není nás na mnoze,	Děvčata v kočáře,	Je samá pěchota,
Vozijó za nama	Kerá to dědina	Ona se to staví,
Peníze na voze.	Na panství dokáže?	Jak tyčky do plota.

Od Brna.

Ty Tuřanský hodine,	Ti keří se hí báli,	Ach svó maměnko miló
Jak vone z temna bijó,	Ti doma zvostali,	A tatíčka starýho.
A dež já si zpomeno,	Mě smutného pacholka	Už se mosím přidržet
Z vočí mně sloze lijó.	Na vojno odevzdali.	Pána Boha samýho.
A debe mně pán Bůh dal	Není tém žádné vinen,	Pána Boha samýho
A matička Tuřanská,	Jak pudmistr s rehtářem,	A matičke Tuřanské,
Ja abe mně svědčila	Beli na mně žalovat	Aby mě zachránila
Ta šablička vojanská.	Před samém milostpánem.	Vod šabličke vojanské.
A debe mně pán Bůh dal	Před samém milostpánem	Té šabličke vojanské,
A všecí milí svatí,	Na vrcho u hétmana,	Každé se hi bojí,
Ja abe mně svědčily	Že mám dostat kabátek	Ani jeden šohajek
Ty vojanský šaty.	S modréma véložkama.	Bez ní nevobstojí.
O hétmane, hétmane,	S modréma véložkama	
Jak ste mě hrozně strestal,	A kamizolko bíló,	
Já sem se vojne nebál	Už já mosím vopustit	
A na ňo sem se dostal.	Ach svó maměnko miló.	

Už je zle, už je zle, a bude hůř, už pro nás chystajó v ko-ši-
nách vůz. V košinách vůz, koně vrany, po straně palášek místo panny.

Už je zle, už je zle, a bude hůř, V košinách vůz, koně vrany,
Už pro nás chystajó v košinách vůz. Po straně palášek místo panny.

Erb. I. 184. III. 60. Od Bystřice Jihl.

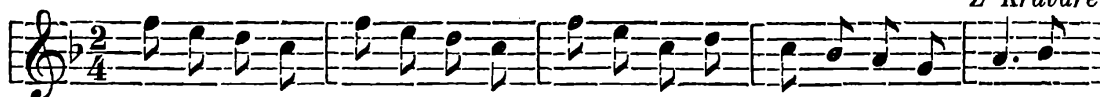

cesta modrým kvítím.

Dycky mně bývalo Veselé vyjití, A včil mně zarostla Cesta modrým kvítím.	Oni na vojáka Mě odvesti dali, Že mně budou svědčit Véložky červený.	Koňa na řetázku, Po straně palášek, Už jsem se oženil Beze všech ohlášek.
Stezka modrým kvítím, Bílou jetelinou, Všecí mně zbraňujou Chodit za děvčinou.	Véložky červený, Pojedu na koni, Spomenež má milá Na mé milování.	Já jsem se oženil, A ty se's nevдалa, Na koho má milá, Na koho's čekala?
„Pověz mně synečku, Kdo tobě v čem brání?“ Zbraňujou, zbraňujou Ti perštenští páni.	Na mé milování, Na mou věrnou lásku, Až já si povedu Koňa na řetázku.	Na tebe synečku S modréma očima, Byla bych pro tebe Do vody skočila.

Z Jihlavska.

Dycky mně bývalo Veselé vyjití, Dyž se rozvíjalo Před našima kvítí.	Kdo mě ho zbavuje? Vojanščí stavové, Psali mě psaníčko, Abych šel do pole.	Neplač, nenaříkej Nanyňko má milá, Šak jsi mně nebyla Od Boha souzená.
Včile nám nastalo Přesmutné loučení, Já mám být zbavený Svého potěšení.	Do pole širého, Před císaře pána; Plakala má milá Do bílého rána.	Od Boha souzená, Od rodičů daná, Neplač, nenaříkej Nanyňko má milá.

Z Kravaře.

V Rači-bo-ru v jednom domě ší-ju se tam ša-ty pro mě, ší-ju

mi tam ka-batek na všední deň, na svatek.

V Račibořu v jednom domě
Šiju se tam šaty pro mě,
Šiju mi tam kabatek
Na všední deň, na svatek.

Když ty šaty oblíkáme,
Co my smutně pohlídáme,
O Bože můj, Bože můj,
Cy my máme smutný strůj.

V Račibořu v jednom domě
Šiju se tam šaty pro mě,

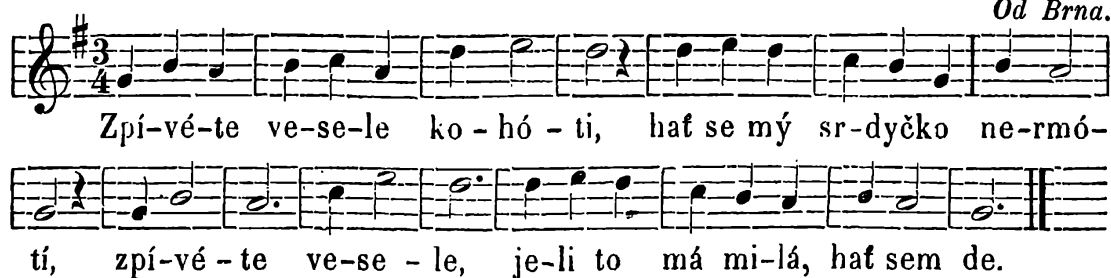
Šiju se mundyrunky,
Že musím od milenky. ¹⁾

O ma mila lito če mně,
Že ja musím jisč od tebe,
O kdybys ty věděla,
Kaj budu od večera!

Budu ja stač na ulici,
Co jdu podle peru všici,
A kdybys ty věděla.
Kaj budu od večera.

1) Kamizolka zelená,
Budeš plakat má milá,
Budeš plakat a naříkat,

Až ti budú sluze kapat,
Do šatečka bílého,
Pro synečka milého.

Od Brna.

Zpíváte vesele kohóti,
 Hať se mý srdyčko nermótí.
 Zpíváte vesele,
 Jeli to má milá, hať sem de.

Maměnka s tatínkem plakale
 Dež mě na tó vojno chetale,
 Maměnko neplačte,
 Radš mě páno Boho poročte.

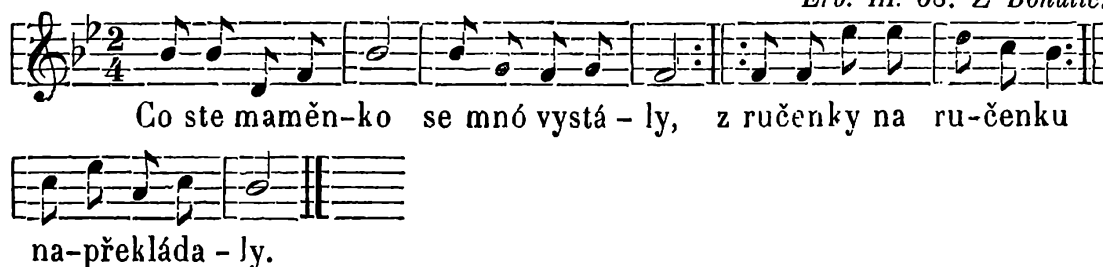
760. Nezachovalá.

Z Pusté Polomi.

Ach ma mila rozmila
 Pojedžěmy do pola;
 Ach tum užučkum cestěčkum
 K Holomuci městečku.
 Do kostela chodzila
 Pana Boha prosila,
 Aby svojeho mileho
 Za sedym let spatřila.
 Sedmy roček dochodzi,
 Mily z vojny přichodzi
 Na pěknym vrany koničku,
 Prstenek ma na prstu.
 Když ho mila spatřila
 Hnedky k němu běžela,

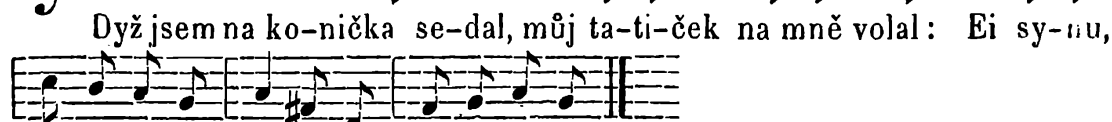
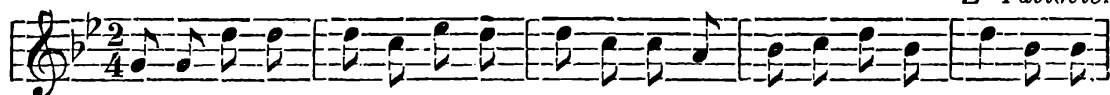
Jak prstenek uzdržela
 Před koničkem omdlela.
 Ptam se ci ja ma mila,
 Jak si se mi chovala?
 A jesli si ty keru noc
 Při sobě keho měla?
 Ja sem se ci chovala
 Jako na mne naleži.
 Jedno v kolibečce leži
 To druhe za mnou běži.
 Dy si se tak chovala
 Jak na tebe naleži,
 Tu maš svůj zlaty prstenek,
 Odemne pryč odejdi.

761. Těžko vychovaný.

Erb. III. 68. Z Bohutic.

Co ste maměnko se mnó vystály! A už já musím pryč mašírovat
Z ručenky na ručenku napřekládaly. A mý starý rodiče tady zanechat.
Ledva dorostám, mám byt vojákem, A mý rodiče starý rozmilí,
Ani jsem nepočal byt chvílkou sedlákem. Jak mě pro vás velice mé srdce bolí.

Z Pavlovic.

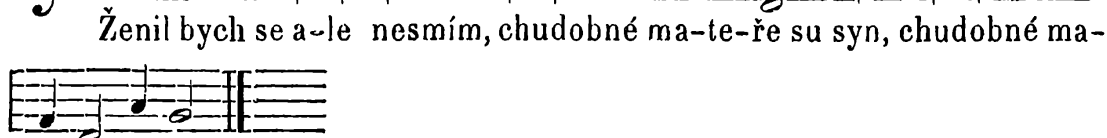
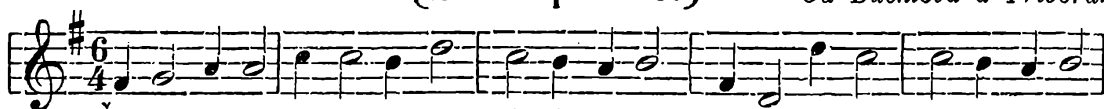
Dyž jsem na ko-nička se-dal, můj ta-ti-ček na mně volal: Ei sy-nu,
sy-nu milý, já jsem tě těž-ko choval.

Dyž jsem na koníčka sedal,
Můj tatíček na mně volal:
Ei synu, synu milý,
Já jsem tě těžko choval.

Třeba ste mě, můj tatíčku,
Třeba ste mě těžko choval,
To je mně nejlitější,
Že ste mě na vojnu dal.

(Sr. Náp. 156.)

Od Buchlova a Přibora.

Ženil bych se a-le nesmím, chudobné ma-te-ře su syn, chudobné ma-
te-ře su syn.

Ženil bych se, ale nesmím
Chudobné matere su syn.
Chudobná mě máti měla
Poctivě mě vychovala. ¹⁾

Ve dně šila košulenu
V noci přadla kúdelenku.
Ve dně šila, v noci přadla
Poctivě mě vychovala. ²⁾
Když mě těžko vychovala
Na vojnu mě dat musela.

¹⁾ Chudobné jsem matičky syn
Po světě se tulať musím.
Moja matička chudobná
Vychovala mě jak mohla

²⁾ A přec na mně nic nekradla.

762. Listy.

Z Lopenika.

Červené jablučko
Nad vodú sa kníše,
Moje pocěšenje
Za mnú listy píše.

Jeden mi napisal
Abych sa vydala,
Druhý mi napisal,
Abych ho čekala.

Červené jablučko
Nad vodú sa někniš,
Moje pocěšenje
Za mnú listuov něpiš.

(Náp. 529.)

Ej už mia po druhé k Brnu vezli,
Ešče mia má milá neodvedli.
Ej už mia po třetí k Brnu vezú,
A už mia má milá už odvedú.

Už su tu má milá naposledy,
Mosím jít má milá už do vojny.
Pošlu ti má milá malé psaní
Po vodě po moři po Dunaji.

V tom malém psaníčku bude státi,
Ty mosíš má milá zaplakati.

Od Kyjova. Zp. 1. 359. Erb. I. 110. Koryt I. 20.

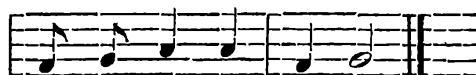
Dybych byla vtáčkem,	Jeden koně češe,	Bude moja žena
Takovým sokolem	Druhý seno nese,	Šablička brúsená,
Zatočila bych sa	A ten nejmilejší	Ona mňa vyseká,
Nad milého dvorem.	Cedulenu piše.	Dyž mně bude třeba. ¹⁾
Netak nade dvorem,	Komu to, můj milý,	Neumřu na zemi,
Jako nad maštálú,	Cedulenu pišeš?	Než umřu na koni,
Podívala bych sa,	Tobě, moja milá,	A dyž s koňa spadnu,
Co chlapi dělajú.	Že moja nebudeš.	Šabla mně zazvoní.

1) Šablička brúsená
Na obě dvě strany,

Ona mia vyseká
Z Uher do Moravy.

763. Husaři.

Žeg. P. p. 203.

Husaři, husaři,
Pěkné koně máte,
Já s vámi pojedu
Kerého mně dáte?

Teho-li vraného
Lebo teho hlinku,
Já na něm pojedu
Zrovna do Štimberku.

Dáme ti dáme ti
Koníčka vraného,
On tebe donese
Do pola šírého.

Husaři, husaři,
Pěkné koně máte,
Já s vámi pojedu,
Kerého mně dáte.

Vyber si šohaju
Kerý se ti lúbí,
On tebe zaveze
Pod zelené duby.

Pod zelené duby,
Pod zelenú lipku,
Uvidíš synečku,
Tu husarskú bitku.

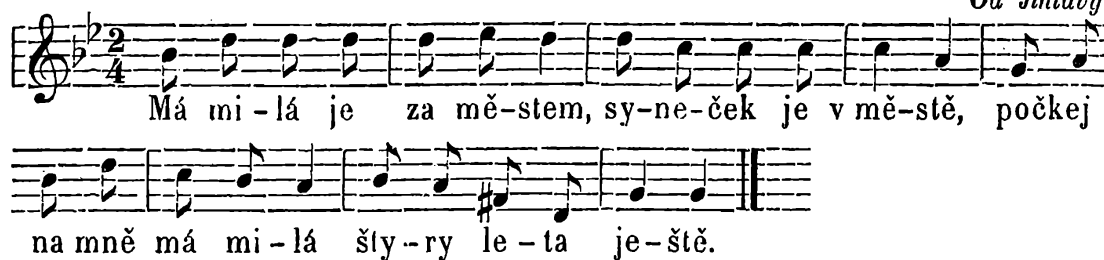
Husaři, husaři,
Do Uher jedete
Mé nevěrné děvče
Pryč sebu vezete.
Počkej jenom počkej
Mé nevěrné děvče,
Bude tebe teskno
Po tvém milém ješče
Až přijdú husaři
Do města Trnavy,
Nechajú tě sedět
Děvečko z Moravy.

hlavských lukách, na ji - hlavských lu-kách ko - ně kr - mi-jou.

Husaři jedou pod modrou vodou Děvečka mladá po poli chodí,
 Na jihlavských lukách koněkrmijou. Hledá bylinečku, hlava bolí.
 Dyž nakrmijou, pak napojijou; Bylinečko má, dyby's věděla,
 Jihlavské děvčátka pojedte s nama. Kterak bych já svému synečku mi-
 lemu,
 My nepojedem, jsme holky mlady,
 Za rok, za dvě leta půjdem za vami. Z vojny pomohla.

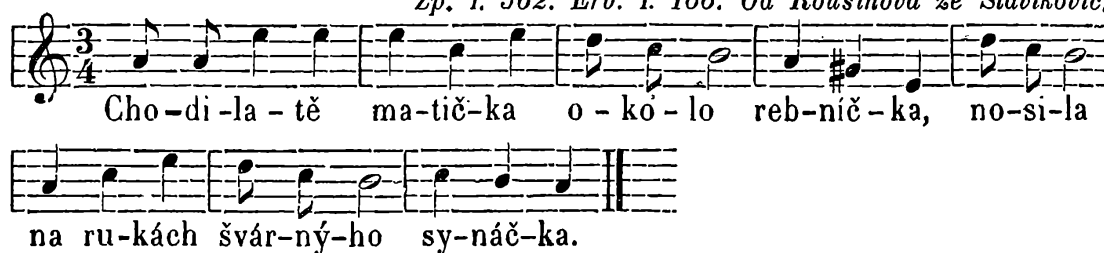
Od Jihlavy.

Má milá je za městem, syneček je v městě.
 »Počkej na mně má milá štyry leta ještě.«
 Štyry leta čekala, nemohla se dočkat,
 Musel se jí syneček pod husary dostat.

764. Neutopený.

Zp. I. 562. Erb. I. 166. Od Rousinova ze Slavikovic.

Chodilatě matička	Co tě mám udělat?	Radši mě chovíte
Okolo rebnička,	Mámli ti utopit,	Na vojno mě déte.
Nosila na rukách	Lebo ti mám chovat?	Bode o vás maměnko
Švárnýho synáčka. ¹⁾	Ach maměnko má milá	Bode o vás chvála,
Ach synáčku, synáčku	Teho neděláte,	Že ste vechovala
		Královně husara. ²⁾

Od Brna.

1) Chodilatě matička
 Chodila po lóce,
 Krásnýho synáčka
 Nosila na ruce.

2) Každá matička je hodná chvále
 Kerá vechuvá švárný pachole!
 Dež já vechuvá vezmó hí já přech,
 Musí bojuvat pod torecké meč.

765. Modlitba za vojáky.

Jestli mě ráda máš	Vinohrad prodala	Jestli mě ráda máš,
Poprodej kde co máš,	Peníze mu dala :	Dej říkat otčenáš,
Poprodej vinohrady,	Tuhle máš můj synečku	Zdráva Maria taky
Vyplat mě milá z vojny.	Vyplat si své hlavičku.	Za ty naše vojáky.

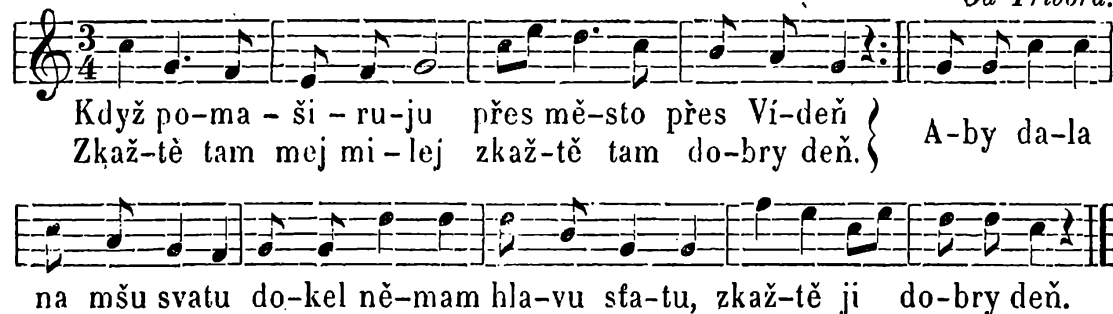
Z Klobouk u Brumov.

Dybych byla vtáčkem	On tam nic nedělá,	Pamatuji, pamatuji
Tak jak jsu panenku,	On se dobře má,	Na ten závazek svůj
Letěla bych do pole	Napájí koníčka	U svatého Petra, Pavla
Malenku dírenku.	Z nového okova.	Mšu svatou obětuji.

Letěla bych do pole	A dyž ho napojí	Aby nás chránila
Za celú armadú,	Sám sebe přistrojí	Panenka Maria,
Abych uviděla	A připna sobě palášek	Tebe synečku na vojně
Co můj milý dělá.	Po procházce chodí.	A mě smutnú v domě.

Od Přibora.

Když pomaširuju přes město přes Videň	Když pomaširuju přes město Olomouc
Zkažtě tam mej milej zkažtě ji dobry deň.	Zkažtě tam mej milej zkažtě ji dobru noc.
Aby dala na mšu svatu Dokel němam hlavu státu, Zkažtě ji dobry deň.	Aby dala na modlení Dokel němam hlavy v zemi, Zkažtě ji Dobru noc.

Z Věteřova.

Konec Věteřova
U tej Boží muky,
Stojí tamto milá,
Zalomuje ruky.
Zalomuje tě jich
Za svoju hlavičku:
Kemu's mě zanechal
Švarný šohajčku.
Kemu bych tě nechal
Leda Pánu Bohu,
Aby se's chodila
Modlit k mému hrobu.

Na mojem hrobečku
Rozmarýnek roste,

1) Od kterých sem nosiu
Perečko zelené.

Věterský děvčátka
Vínky z něho neste.
Ale vy ne všechny
Enom ta nekerá,
Kerá má na vojně
Synka za galána. ¹⁾
Kerá má děvčeka
Na vojně synečka,
Nechat se podívá
Z rána do slunečka.
Z rána do slunečka,

2) Budeli krvavý,
Bude porúbaný,
Budeli zmodralý,
Bude pochovaný.

Já sem pohledala
Večer a i ráno.

Večer do měsíčka,
Ona tam uvidí
Svého šohajčka.
Budeli modravý,
Bude šohaj zdravý,
Budeli červený,
Bude šohaj v zemi. ²⁾

Šak sa mi slunečko
Dycky pěkné zdálo.

A jak sem pohledla
V noci do měsíčka,
Hned sem tam uhledla
V krvi šohajčka

A hned mně polily
Slzy moje líčka,
Že mně tam zabili
Na vojně synečka.

Ze Zábřehu u Ostravy.

Můj mi - ly roz-mi-ly, kaj si se mi po-dziul, a-ni cě ně-
vi-dač, a - ni cě ně - sly-chač, či si se u - to-piul?

Můj mily rozmily,
Kaj si se mi podziul?
Ani cě něvidač,
Ani cě něslychač,
Či si se utopiul?

Něutopil sem se,
Ale sem na vojně;
Ma mila, rozmila
Jak půjdzěž z kostela,
Pomodlí se za mně.

Ona se modlila!
Před arendu stala,
S inšimi galany,
S inšimi galany
Sobě rozmluvala.

766. Rozloučení se.

Ode Žďaru.

Je-ště jed-nou na roz-chod-nou touto stezcičkou si pospíším;
co mně řekne tvůj ta-tí-nek, je-ho slo-va vyslyším.

Ještě jednou na rozchodnou
Touto stezcičkou si pospíším;
Co mně řekne tvůj tatínek.
Jeho slova vyslyším.
Řekneli mně: můj synečku,
Darmo říkáš o mé dítě;
Zatočím se na koníčku,
S pánem Bohem tu buďte.

Děvče pro pláč nemluvílo,
Podalo mně pravou ručičku:
Dyž to jinač byt nemůže,
S pánem Bohem, synečku.
Dyby vrata mluvit mohly,
U kterejch sme spolu stávaly,
Ony by vám pověděly,
Jak sme se milovali.

Dyby stezka mluvit mohla,
Po které sme spolu chodili,
Ona by vám pověděla,
Jak sme se milovali.

Tamhle jedou dva husaři
Mají oba koně sedlaný:

Sedlejte mně koně mého
A já pojedu s vámi.

A jak na koníčka skočil,
Bílým šátkem sobě zatočil:
S pánem Bohem moje milá
Pěkně se ti poroučím.

(Náp. str. 385. b.)

Z Petrovic od Ratiboře.

Ja sem s Opavy syn,
Maširovač musím,
Pistole na stole
To moje vesele,
Maširovač musím.

Jak pomaširuju

Všeckym podzěkuju,
Tej svoji milence
Tej svoji frajerce
Šatečku daruju.

Ostavej tu s Bohem
Frajirečko moja,

Při tobě byvala
Svobodečka moja.

Byvala, byvala,
Ale již něbudžě,
Ku komu me srdce
Teraz smutne půjdžě!

(Náp. 507. b.)

Ze Skřipova od Opavy.

Moja najmilejší
Po zahradě chodzi,
Svoje bíle nožky
Po rosičce brodzi.

Aj brodzi jich brodzi,
Fialku trhala,
Svojemu milemu
Kytku udžělala.

Ach komu ja smutna
Voničku hotuju,
Dy tu teho němam
Kereho miluju.

Vzali mi ho vzali
A na vojnu dali,
Těžky žal rodičům
I mně udžělali.

Dy mileho vedli,
Ja sem tvrdo spala,
Mily mocny Bože,
Muzika mu hrala.

Dyby toho byla
Smutna ocutila,
Se svym najmilejším
Slůvko promluvila!

767. Košile.

(Sr. Náp. 444.)

Od Přibora.

Co su to za ko - ně v tej na - ši du - bi - ně, pa - se ich ma
mi - la, ko - šu - len - ku ši - je.

Co su to za koně
V tej naši dubině?
Pase ich ma mila,
Košulenu šije.

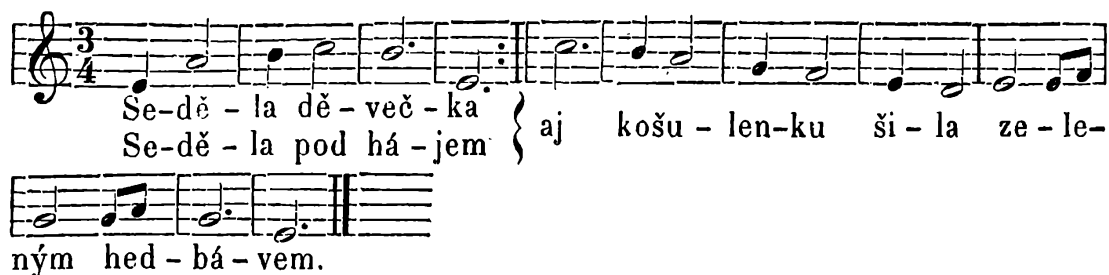
Dyž ju vyšivala,
Žalostně plakala,
A bilym šatečkem
Oči utírala.

Aj něplač ma mila
Něutiraj oči,
Můj vrany koníček
Podemnu se toči.

Komu ty, ma mila,
Košulenu šiješ?
To tobě synečku
Jak pomaširuješ.

Ach vyšij ju vyšij
Zhůru na přiramku,
Abych pamatoval
Že sem měl galanku.

Ja ti ju vyšiju
Zelenym hedbavem,
Abych tě poznala
Dy budeš husarem.

Seděla děvečka,
Seděla pod hájem,
Košulenu šila
Zeleným hedbávem.

Pověz mně ty milá,
Komu ty ju šiješ?
Šohajinku tobě,
Až pomaširuješ. *)

Pověz ty mně milá,
Keró cestó půjdeš?
Nepovím ti milá,
Nebo plakat budeš.

Co by se srovnaly
Kopce s dolinama!
A ty taky milá
S inšíma chlapcama.

Pověz ty mně milý
Keréma horama?

Nepovím ti milá,
Přišlabys za nama.
Co by se srovnali
Dvě dolenky spolem,
Zůstaň tady milá
Taky s panem Bohem.

*) A jak ťa pobijú
Budeš mět na rany,

A jak ta zabijú
Budeš mět do jamy.

Jiný dálejšek:

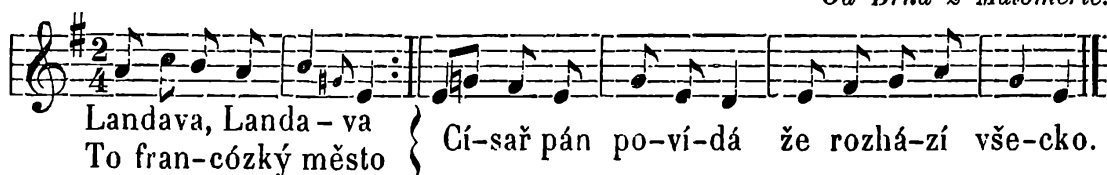
Nedělej má milá
Nedělej si škody,
Schovaj košulenu
Až já přijdu z vojny.

Neschovám, neschovám,
Máti by mně lála,
Že sem košuleny
Do vojny nedala.

Když mu ju dávala
Žalostně plakala:
Tu máš košulenu
Abý si ju sedral,
A mě si v ní nevzal.

768. Landava, Olomouc, Kolín, Hradiště, Bělehrad, Temešvár.

Od Brna z Maloměřic.

Landava, Landava
To francózký město,
Císař pán povídá
Že rozhází všecko.

Landava, Landava,
Francózký podmezí,
Nejedné maměnky
Synáček tam leží.

Maměnky synáček,
Sestřičky bratříček,

Nejedné panenky
Hezký šohajíček. *)

Landavo, Landavo
Ty se v prach obrátíš,
Než jedné panence,
Synečka nevrátíš.

U města Landavy
Je rybník krvavý,
Kdo ho okrvavil?
Syneček z Moravy.
Okolo Strasburka

Teče Raň krvavá.
Kdo ju okrvavil?
Francózská armáda.

My sme odepsali
Že se nebojíme,
Že celó Landavo
Na prach rozházíme.

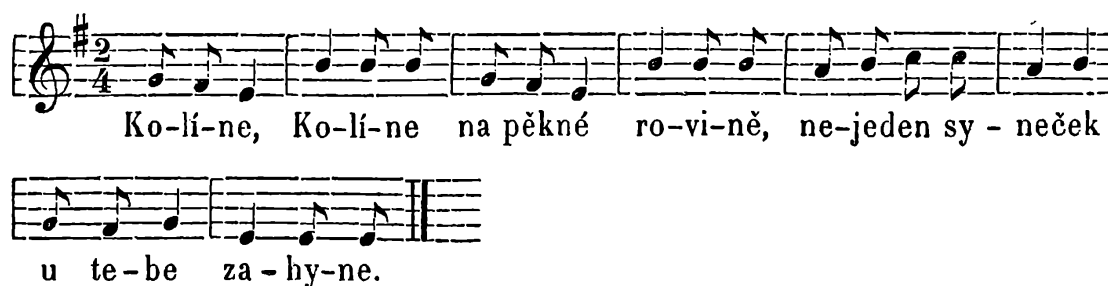
Ani netrvalo
Tři hodiny z plna,
Že celá Landava
Rozházena byla.

*) Holomúc, Holomúc,
To je Bože město!
Odkázal Vanderburg
Že rozhází všecko.

Laudon mu odepsal
Že se ho nebojí,
Že okolo něho
Kolem voda stojí!

Ach počkaj Vandrburku
Jakú ti ukážu,
Až přijdeš do pole,
Šance ti rozházu.

Landava vzata od Francouzů 1703; a l. 1793 vzata od nich opět Hochem, jenž od konventu z Paříže obdržel alternativu: Landavu nebo smrt.

Kolíne, Kolíne,
Na pěkné rovině,
Nejeden syneček
U tebe zahyne. ¹⁾

Můj starý tatíček
Má stará maměnka,
Musí zaplakati
Má milá panenka.

Matička synáčka
Sestřička bratříčka,
A milá milého
Sokola sivého.

Nejeden syneček
Nejeden bratříček,
Musí zaplakati
Můj starý tatíček. ²⁾

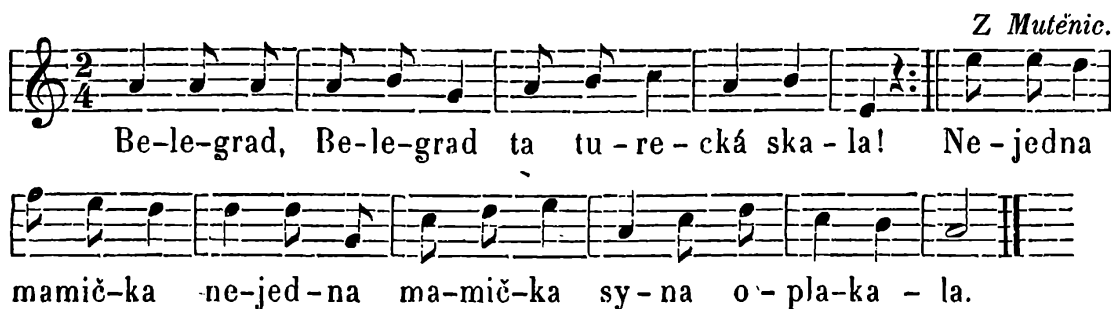
Kolíne, Kolíne
Nejsi hoden státi,
Nejedna matička
Pro tě syna ztratí.

Ach Bože Rozbože
S vysokého neba,
Abych já nejídal
Komisného chleba.

1) Hradišću, Hradišću,
Nech do ta hrom bije,

Nejeden synáček
Pro tebe zahyne.

2) Mosí oplakati
K Hradišću chodníček.

Z Muténic.

Belegrad, Belegrad,
Ta Turecká skála,
Nejedna mamička
Syna oplakala.

Mamičko má milá,
Šak mia nic nebolí;
Než to mně chybuje
Že milý nechodí.

Běželi, běželi,
Ze všeckej svej sily,
S túto novinečku
Aničku křísili.

Plakala aj plače,
Slza jí padajú,
Na tvrdém kameni
Jamy probíjajú.

Aj skřikla mamička:
Sedlajte koníčka!
Jeďte pro faláňa,
Omdlívá Anička.

Aničko srdečko,
Povstaň hore z lože,
Už ten lékař jede
Kerý ti pomože.

Plače aj ta milá
O svého milého,
Že sa jí nevrací
Z polečka čírého.

Sedlajte druhého,
Jeďte pro milého,
A on v ní zadrží
Sám ducha živého.

Dycky mně noviny
Za novinama šly,
Že mého milého
Na vojně zabili.

Máti sa jí pyτά
Co je ti dcéro má?
Jakú to bolest máš
Že mi nepovídáš?

Běželi, běželi,
Viděli z daleka,
Že milý s ostrohú
Pobodá koníka.

Ale včil mně přišla
Novinečka istá,
Že můj milý přijel
Od Nového Města.

Z tišl. listu.

Chaso braniborská	Vy švarní holáni,	Nečekejte taky
Je vám cesta úzká,	Jak už vám nahání	Na sebe Hanáky,
Že vás obklíčila	Už se na vás berou	Ti vás párat budou
Ta královna česká.	Uhři, Moravani.	Svojima křiváky.
Špatná vaša chvála	Ti vás brzo zbaví	Počkej ty Šverýne,
Pudrovaná hlava;	Celé vaší slávy,	Čerta's snědl, kmíne;
Uvidíte brzy,	Když vám budou lítat	Bude tě čert udit
Co umí Morava.	Pudrované hlavy.	V pekelném komíně.

Z Kostelce u Holešova.

Košute, Košute, bude se ti stéskať, Košute, Košute, škoda tvoje kráse,
 Až se naše šably budou na tě bléskať. Že ti vyškubali v Temešváru vlase.
 V Temešváru vlase, v Sedmihradsku bradu,
 To ty máš Košute maďarské náhradu.

769. Francouzi.

(Náp. 457.)

Od Telče.

Maširuju na Francouze,	Má hlavička je bolavá,
Abych věděl co je nouze.	Od Francouzů posekaná.
A s Francouze na Turečka	Můj koníčku vraný schop se,
Tam mně spadne má hlavička.	Proskoč semnou přes ty kopce.
A když spadne bude dole,	Přes ty kopce přes ty lese,
Budou po ní šlapat koně.	Má milá mně šátek nese.
Podkověňky budou klapat,	Šátek nese na hlavičku,
Modré oči budou plakat.	Zhojí mně ji za chvílečku.

Na za-hrádce kví-tí rva-la } sko-da sy-nečku, škoda tě,
 Pře-ža-lostně na-ří-ka-la }

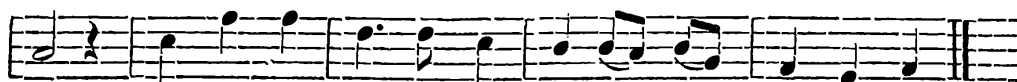
je - dú Fran - cú - zi, ve - mú tě.

Na zahrádce kvítí rvala,
 Přezlostně naříkala:
 Škoda synečku, škoda tě,
 Jedú Francúzi, vemú tě.
 Jede Francúz třema koňmi,
 Žáden se mu neubrání;
 Braň se synečku obuškem,
 Já tě zastínu fěrtuškem.
 Fěrtušek mi nespomůže,
 Přecej musím milý Bože,

Dám si obušek na uško,
 Buď už tu s Bohem Maruško.
 Jede synek, jede pryče,
 Vzal mi od srdečka klíče,
 Aj od srdečka mojeho,
 Jede do kraja ciziho.
 U studýnky vodu brala,
 Přezlostně naříkala;
 Ach Bože, Bože, Bože můj,
 Kdy se mi vrátí synek můj.

Z Āaslavic od Třebiče.

Dy-cky ta no - vi - na mně za no - vi - nou

jde, že už můj bra - tří-ček br - zy z voj - ny přij-de.

Dycky ta novina
Mně za novinou jde,
Že už můj bratříček
Brzy z vojny přijde.
Přišla mně novina
Z Francouské krajiny,

Že mého bratříčka
Francouzi zabili.
Již je naše radost
U věčného Boha,
Již si náš bratříček
Nebude stěžovat.
Jeho bílé tělo

V černé zemi leží,
A jeho srdcečko
O žalosti neví.
Černá zem, černá zem,
Jen ty se rozpomeň,
Moravce nám propuť,
A Francouza si vem.

770. Ozebalá.

(Náp. 763. c.)

Lip. I. 22. Ž. P. p. 130. Voj. I. 56. 229. 285. Zp. II. 22. Z Lichnova..

Na onej hoře
Stoja verbiře.
Buch na okenečko,
Stavaj galanečko
Daj koňům vody.

Kerak ja mam vstať
Koňom vody dať.
Je tam zimna rosa,
A ja sem včil bosa,
Budu ozabať.

Vem ty cukličky
Na sve nožičky; ¹⁾
Jak mi Bůh pomůže
Ja ti kupim nove
Pěkne střevičky.

Byť bys ich kupil,
Chodiť něbudu.
Mamka zakazala
Bych v nich něchodila
Že by mne bila.

Mamky se něbůj,
Sedaj na můj kůň,
Pojedem v cizi kraje
Tam su inši obyčeje,
Malovany dvůr.

- 1) a) Vyjal šatečku
Dal pod nožičku.
b) Maš dva šatečky
Otoč nožičky.

771. Dobrovolník.

Z horní Bečvi.

Oj při-šlo mi při-šlo vče - raj ve - čer pís - mo,

a že už já tuším ma - ši - ro - vat mu-sím přes Fridecké mě-sto.

Oj přišlo mi přišlo
Včera večer písmo
A že už já tuším

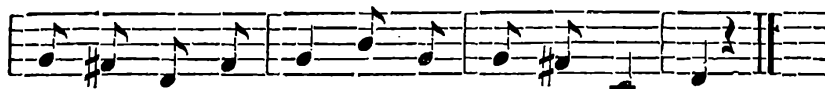
Maširovat musím
Přes Fridecké město.
Neplač děvča o mne

Že sem já na vojně,
Šak mne nechytali
Ani nevázali,
Šel sem dobrovolně.

Kterak nemám plakat? Zapomeneš snadně A dyž ono spadne,
 Vidím ta oblíkat. Má děvečko na mne, Po zemi se kúle,
 Pěkný kabát bílý, Tak jak to jablečko: Už sa můj syneček
 Můj synečku milý, Dyž s jabloně spadne. Po tom světě túle.
 Kerakž ta odvykat?

A na Br-ně ver-bu-jú, já jsem se dal na vojnu, má mi-lá

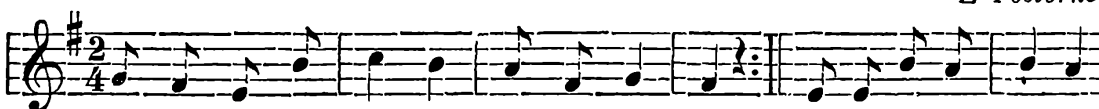

ne-plač pro mně, dal sem se do-bro-vol - ně.

A na Brně verbujú,
 Já jsem se dal na vojnu,
 Má milá neplač pro mně,
 Dal jsem se dobrovolně.

Pěkný bílý kabát mám,
 Palaš sobě připínám,
 A boty s ostrohama,
 Jsem šohaj mezi váma.

Z Poštorně.

Už sa vše - ci chuapci po - že - ni - li, Ze-le-né pé-re-čka

do-no - si - li, ze - le - ne pé - re - čka do-no - si - li.

Už sa všeci chuapci poženili,
 Zelené pérečka donosili.
 Oženili sme sa milí braši,
 Co nám budú říkat doma naši?

Mati bude puakat, a otec uát,
 Že sme jim nedošli poděkovat.
 Děkovali bysme, neumíme,
 Vzali sme na vojnu z dobré vůle.

772. Návrat.

Z Hoštalkovic a C. L.

Oj vim ciť ja v po - li li - sku na ni o - ře - chy, }
 Ně-bu-děš měc ma pa - nen - ko, sem-nu po - cě - chy, }

oj ho-je ho-je děv-če mo - je semnu po-cěchy luskač o-ře - chy.

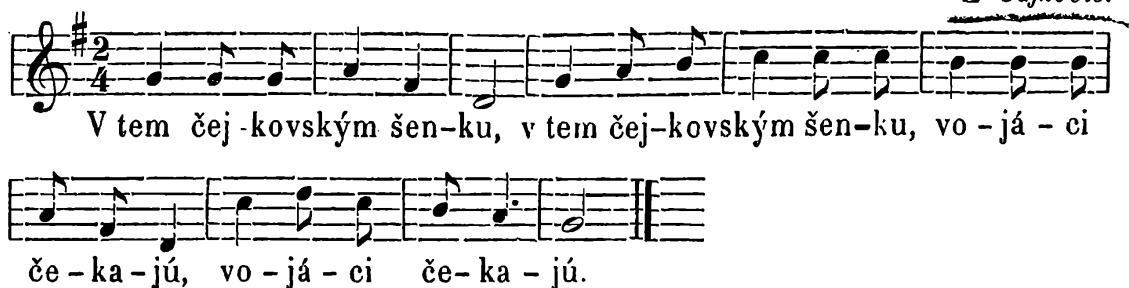
Oj vim ciť ja v poli lisku,
 Na ni ořechy,
 Něbuděš měc ma panenka
 Semnu pocěchy.

Oj hoje, hoje děvče moje,
 Semnu pocěchy,
 Luskač ořechy.

Měla sem ja milučkeho
Velmi švarneho,
A přišli mi vojačkove
A vzali mi ho.
Oj vojačkove, něchtež mi ho,
Bo ja němožu byc bez něho,
Bez milučkeho
Velmi švarného.

A my ho tu něněchamy,
Švarna děvečko,
Choć by si ty vyplakala
Černé očičko.
Choć by si vyplakala obě
To my ho něněchamy tobě,
Švarna děvečko,
Černe očičko.

Z Cajkovic.

V tem čejkovským
šenku
Vojáci čekají,
Ti čejkovští chlapi
Na voze sedají.
Švárnyho šohajka
Napřed posadili;

Té jeho maměnce
Srdce zarmútili.
Ta jeho maměnka
Plače pod návratím.
Že se jí synáček
Z Brna nenavratí.

On se nenavratí,
Ani možná není.
Už on maširoval
Do Francúzskej zemi.
K Brnu je cestečka
Od Brna chodníček;

Už se nenavratí
Švárnej šohajček.

Ze Skřipova.

Vylezu, vylezu
Na Krakovsku vežu,
A tam se podzivam,
Kaj mileho vezu.
A vezu ho vezu
K městu Olomuci,

Nech cě tam provodzi
Pan Bůh všemohuci.
Pan Bůh všemohuci,
Všickni Boží svaci,
Že se mně šohajek
Jak živ něnavrací.

Pocěšení němam,
Pocěš mě pan Bůh sam,
Pocěš mě Janičku
Na vranem koničku. ¹⁾

¹⁾ Pocěš mě synečkem
jako karafiat.

773. Plečka.

Erb. III. 12. Voj. I. 103. Čel. I. 58. Zp. I. 389. Ž. P. p. 149. Nápěv z Mautnic.

Panimamo švarnú dceru máte,
Ale že jí doma nemíváte, zle je.

Dyby ste ju doma mívávali,
Chlapci by k vám za ňú chodívali,
zle je.

Vaša dcerka, ona doma není,
Ona pleje rozmarýn zelený.

Než ona ho záhonek vypleje,
Nejedno sto husarů přejede.

Husarenko, husarenko malá
Pojeď s nama, s nama husarama.

Než bych měla s husarama jeti,
Volila bych do vody skočiti.

Do tej vody, do tej hlubočiny
Kde jsou ryby samy divočiny. ¹⁾

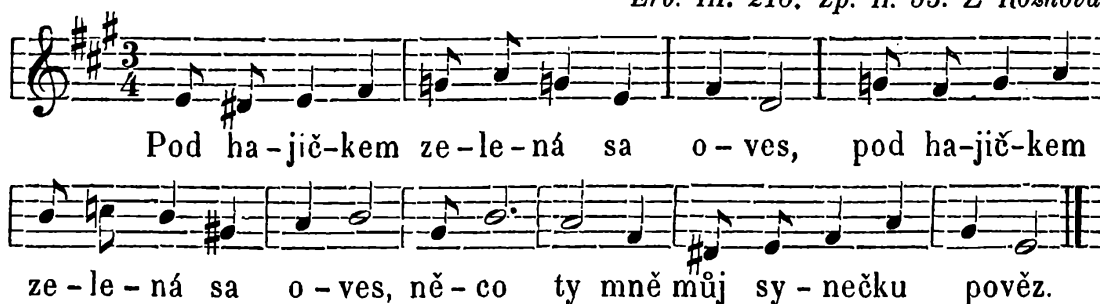
Viděla sem krev v kolaji běžet,
A husarky porubané ležet.

1) Kde sa perú divoké kačeny.

774. Život vojenský.

(Sr. Náp. 293.)

Erb. III. 210. Zp. II. 35. Z Rožnova.

Pod hájičkem zelená sa oves
Něco ty mně můj synečku pověz.

Povím já tobě něco nového,
Že pojedem do pola čirého.

Co tam budeš, můj synečku, jíst?
Chleba komisi, vodičku zapíjáš.

Kde tam budeš můj synečku léhat?
V polu léhat, zbrojů sa přikrývat.

Pozdrav mi ju, kamaráde bratře,
Ať ona o mne už věc neplače.

Pozdrav mi ju, aby neplakala,
Aby na mne tři leta čekala.

Za tři leta, až já z vojny přijdu,
Po tom si ju za ženičku vezmu.

(Náp. 441.)

Zp. I. 299.

Císaři, císaři,
Malú krajinu máš,
Dyž si nás odvedl,
Kerak nás vychováš?

Nebůjte se chlapi:
U císaře hladu,
Už se u Břeclavy
Žita zelenajú.

U Břeclavy žita
U Telnice oves,
Nebůjte se chlapi
Budete mět co jest.

(Náp. str. 247. a)

Já sem sobě umínil
Že stoupím v stav manželský,
A když se mně zle povede
Stoupím ve vojansky.

Místo domu zděného
Mám koníčka vraného,
Na bok si připnu šabličku
Sednu si na něho.

Místo ženy spanilé
Mám dvě pistole v sedle,
Karabinu taky paláš
Víc mě neuhlídáš.

Jedu do pole širého
Mezi své kamarády;
Podívej se moja milá
Jak mě mají rádi.

Jiné čtení.

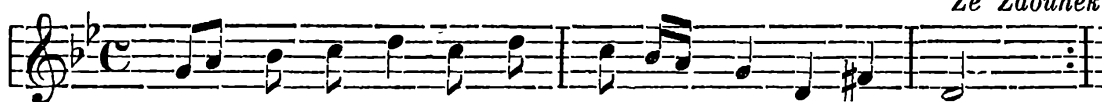
Vyšla hvězda krásná
Jak dennice jasná,
Svítila ona panence
Až šohajka našla.

Přišla, žalovala:
Máti povídala,

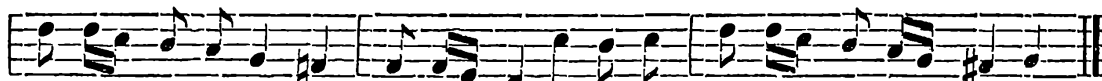
Že sem děvčina chudobná, Mám koňa vraného
Voják domu nemá. Na bok si připnu šabličku,
Třeba domu nemám Sednu si na něho.

Ani chaloupečky, Místo krásných panen
A já přece nemiluju Pěkné sedlo na něm.
Špatné frajerečky. Pár pistolí, karabinu,
Místo domu mého Odjedu já na něm.

Ze Zdounek.

Mo - ra - včí vo - já - ci 'to só hod-ní pá - ni.
Jak voj - nu za - ča - li na Bo - ha vo - la - li,

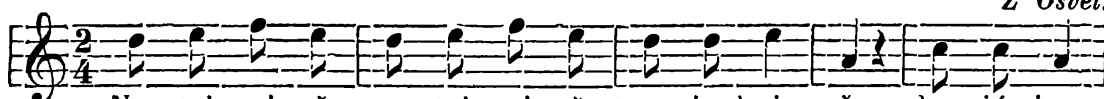

Ach po-mož nám Bože v na-šem bo-jo-vá-ní, v na-šem bo-jo - vá-ní.

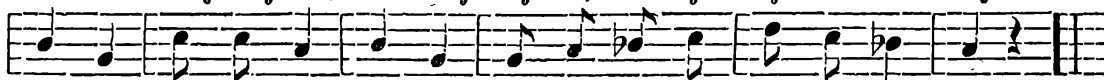
Moravčí vojáci to só hodní páni,
Jak vojnu začali, na Boha volali ¹⁾
Ach pomoz nám Bože v našem bojování.

1) Od východu slunce vojnu započali.

Z Osvět.

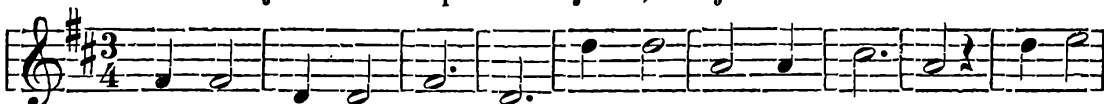

Na tej voj-ně, na tej voj-ně, tam je hoj - ně; da - jů ko-

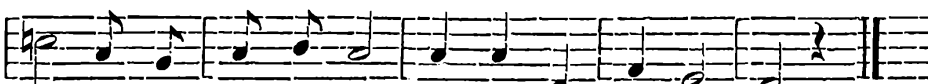

níč - ka, pod šo - ha - jíč - ka, to je dobře, to je do - bře.

Na tej vojně, tam je hojně,
Dajů konička pro šohajíčka, to je dobře.

Pře-le - cě - la hu - ská z Mo-ra - vy do Slez - ka, všecku

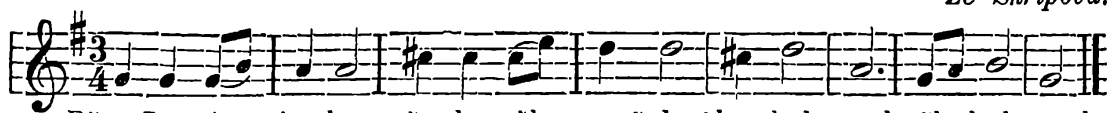

vod - zi - čku zka - li - la, vod - zi - čku zka - li - la.

Přelecěla huska
Z Moravy do Slezka,
Všecku vodzičku zkalila,
Vodzičku zkalila.

Dy si ju zkalila,
To si ju vypije,
Ač se můj brany koníček
Ač se mi nětruje. ¹⁾

1) Už meho konička
Už mi ho otruje.

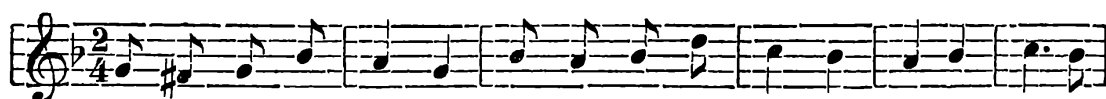
Ze Skřipova.

Přes Bu - ko - vin - ku pře - le - cěl pta - ček, šku - bal mech, škubal mech.

Přes Bukovinku přelecěl ptaček, A u dzěvuchy sladke huběny
Škubal mech. Jako med.

Daj mi dzěvečko sladkej huběny Přelecěl ptaček přes javorníček
Jako med. Škubal mech.

U starej roby jsu zimné nohy Komu to ptačku? tobě vojačku
Jako led. Na pelech.

Pře - ško - da na sto - krát mé kr - ve čer - ve - né, že má být vy -

li - tá po trá - vě ze - le - né.

Přeškoda na stokrát
Mé krve červené,
Že má být vylitá
Po trávě zelené.

Po trávě zelené
V zeleném hájičko.
Kemu tě zanechám
Má zlatá Haničko!

Zanechám, zanechám,
Šak vím dobře kemu,
Co k vám chodíval
Do vašeho domu.

1) Po trávě zelené
Po studené rosi,
Že mě můj koníček
V podkovách roznoší.

Nezhynu na zemi
Zhynu na koňovi,
S koně dolů spadnu
Paláš mně zazvoní.

Chodívali k vám
Modrovocí chlapeci;
Už k vám nechodí
Už só z nich vojáci.

Z Bojanovic.

Byua vojna byua,
Byua patalia,
Byuo za Moravú
Krví po kolena.

Krví po kolena,
Puné voze masa,
Co to pohynuu
Bojanovská chasa.

Ja škoda, přeškoda
Tej krvi červeněj
Co sa rozlévaua
Po trávě zelenej. ¹⁾

1) Okolo Moravy
Chodníček krvavý,
Povídala milá,
Že je to z mé hlavy.

Není to z mé hlavy
Ale je z koníčka,
Co ho posekala
Francúzská šablička.

(Náp. 457.)*Z Ubyčtova.*

Svět se točí jako kolo,
Milůj děvče mášli koho.

Tam zahynu jako srnka
Nezví o mně má panenka.

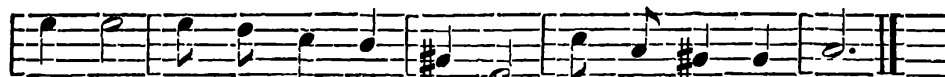
Koho pak mám milovat
Když pobrali všechny chlapy.

Tam zahynu jako jelen
Nezví o mně bratr jeden.

Tam zahynu jako laňka,
Nezví o mně má maměnka.

V mě-stě Ho - lo - mú-ci sto-jí vra-ný kůň, a na tom ko-

níč - ku, můj sta-rý ta - tíč-ku, ce - lý mundur můj.

V městě Holomúci
Stojí vraný kůň,
A na tom koníčku,
Můj starý tatíčku,
Celý mundur můj.

U teho koníčka
Vojáci stojí,
Švarného šohajka
Do vojny strojá.
Strojá tě ho strojá,
Že už pojede,
A tebe má milá,
Holuběnko sívá
Sebú nevezme.

Dyž za bránu vyjel,
Šátečkem točil:
Navrať mně má milá
Holuběnko sívá,
Co sem ti půjčil.

Já ti nenavrátím,
Nejsem povinna,
Šak ti ho navrátí,
Můj milý šohajku,
Ta bude jiná.

A my tam nesmíme

Panny milovat,
My se tam musíme
Má milá panenka
Execirovat.

Kdo zná execírku,
Tomu je dobře,
Sedne na koníčka,
Připne si šabličku,
Jede do pole.

Ale já jí neznám,
Musím se učit,
Nejednů zaplačů
Mé černé oči. *)

A psal milej psaní
Na pargamině,
Jak se mu tam vede
V cizí krajině.

Chcešli milá vědět
Jaká strava má?
Koňská to pečeňa
A nedopečená,
To je strava má.

Chcešli milá vědět
Jaká postel má?
Patrontáš pod hlavú,

Šabličku na stranu,
To je postel má.

Chcešli milá vědět
Jaké víno mám?
Na tom čirém poli
V té francúské zemi
Voda lužová.

Chcešli milá vědět
Jaká svadba má?
Přindi se podívat,
Jak se bude kúlat
Hlava krvavá.

Chcešli milá vědět,
Jaká zpověď má?
Přindi se podívat,
Jak já budu volat
Ježíš Maria.

Chcešli milá vědět,
Jak mně zvonijú?
Z karabin, z kanonů
Z kusů házijú.

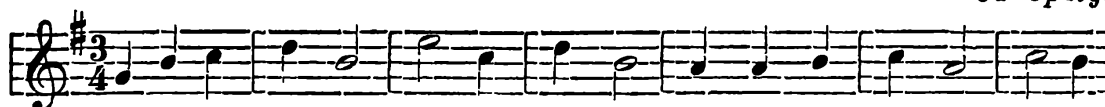
Chcešli milá vědět,
Jaký je můj dům?
V té francúské zemi
Kopajú mně důl. 1)

*) Kdo chce tu francúzku
Vojnu viděti,
Ten sa musí na ňu
Smělo strojiti.

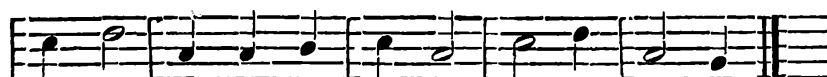
A kdo chce francúzský
Pohar vína pít,
Musí sa k němu
Smělo postavit.

1) Dyhy si věděla
Jaký je hrob můj?
Přindi sa podívat
Až sa bude šlapat
Po mně vraný kůň.

Od Opavy.

Vo-jaček id - zě kra-jem, le-sem, ně - ji un chle-ba čas za

ča-sem, ně - ji un chle-ba čas za ča-sem.

Vojaček idžě krajem, lesem,
Něji un chleba čas za časem.
Třeba vojačka ušanovać,
Chleba, syra mu nahotovać.

Lebo vojaček trpi rany,
Leje se mu krev rukavami.
Sukenko modre vyblechuje,
Dziurama větr zadmuchuje.

Od Opavy.

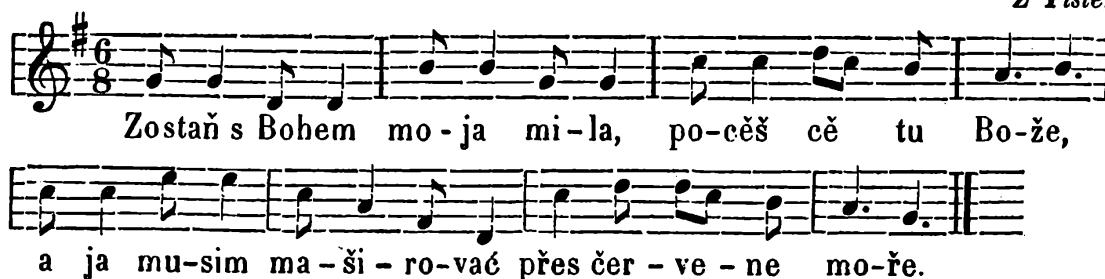
Vojačku, vojačku,
Ty švarny junačku,
Co ty musíš mnoho vystač.
Dyž ty musíš tu vartu stač
V noci při měsíčku.

Vojačku, vojačku,
Čěžka služba tvoja.
Jak učuješ zabubnovać
Musíš maširovać.

Do šireho pola
Do cizej krajiny,
Že ty něviš můj synečku
Z kerej je's dzědziny.

A v tym širym poli
Kapky vody neni.
Čim ten ubohy vojaček
Konička napoji!

Z Piště.

Zostaň s Bohem moja mila,
Pocěš cě tu Bože,
A ja musim maširovać
Přes červene moře.

Jak přes moře přetahnuli
Tam se rozložili,
A potym jeden druhemu
Na smrcé odprosili.

Jene jeden něodprosil
Co ten buben nosil,
A on myslel že nězhyně
Že ho kula mině.

Žaden toli něvystoji
Co vojaček musi,
Choćby strely s nebe praly
Maširovać musi.

775. Výplata.

(Náp. 261.)

Pozorský zámek
Nad vodú nahnutý; ¹⁾

Leží tam synek
V železách zakutý.

Kdo ho dal zakut?
Brněnská hraběnka;

Kdo ho vyplatí?

Jeho frajerenka.

Nedej mně milá

Nedej mně zahynút;

Ty máš zástěrku

Můžeš mě zavinút.

Nedej mně milá

Nedej mě utrácet,

Ty máš peníze

Můžeš mě vyplácet.²⁾

1) Dokola obitý,
Šindelem pokrytý.

2) Máš tvrdé tolary
Můžeš mě vyplácet.

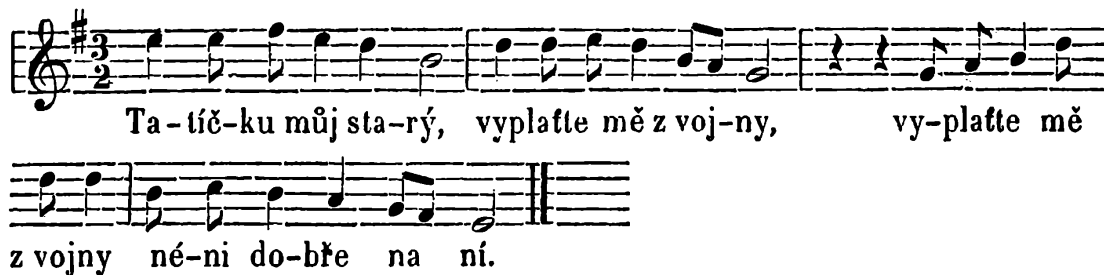
Ne tak tolary
Jak stříbrné groše,

Možeš mě děvečko
Vyplácet po troše.

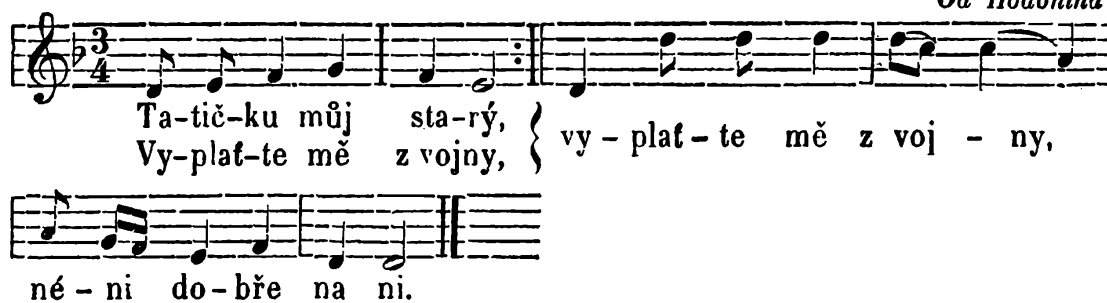
Těžké synečku,
Tvoje vyplácení,

Dyž si už vojanskú
Vartú obstavený.

Z Pavlovic.

Od Hodonina

Tatíčku můj starý,
Vyplatte mě z vojny!
Vyplatte mě z vojny,
Není dobře na ní.

Synáčku můj milý,
Co po tobě ptajú,
Co po tobě ptajú,
Dyž tě dom pustijú?

Tatíčku můj starý,
Štýry sta tolarů,
Štýry sta tolarů,

Tak sa dom dostanu.

Synáčku můj milý,

Nech trochu poshová,

Nech trochu poshová,
Nemám jich hotových.

Tatíčku můj starý
Já nemožu čekat,

Já nemožu čekat,
Musím maširovat.

My pomaširujem
Tři sta míl za Vídeň,

Uvidím Francúza

A jeho celú zem.¹⁾

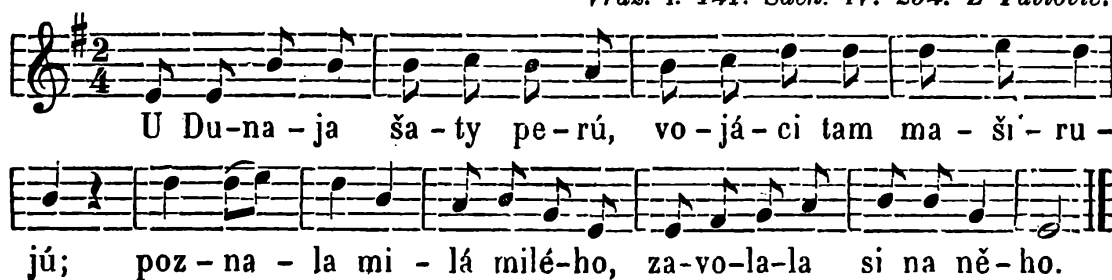
¹⁾ My pomaširujem
Na prajské hranice,
Už já vás tatíčku
Neuhlídám více.

Pošlu vám psaníčko
Psaníčko napsané,
Za každým slovečkem
Bude zaplakané.

Plakali maměnka,
Plakali tatíček,
Oj dyž pod ním skákal
Ten vraný koníček.

Neplačte maměnko
Neplačte tatíčku,
Šak já vám dojeđu
Na vraném koníčku.

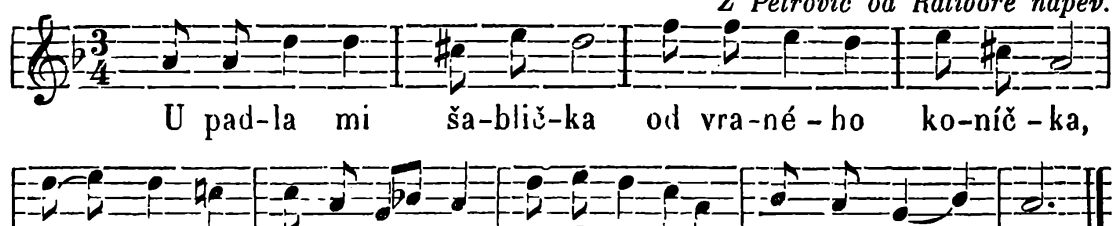
Vraz. I. 141. Sach. IV. 294. Z Pavlovic.

U Dunaja šaty perú,
Vojáci tam maširujú;
Poznala milá milého
Zavolala si na něho.
Počkej, synku vyplatím tě,
Za sto zlatých dajú-li tě.

Za sto zlatých mě nedajú,
Kyrisarů málo majú.
Jak to milá uslyšela
Přežalostně zaplakala:
Ach Bože, Bože, Bože můj,
Už nebude šohajek můj.

Z Petrovic od Ratiboře nápěv.

U pad-la mi ša-blič-ka od vra-né - ho ko-níč - ka,
podž mi ju mi-lá po-dač, bo juž musím ma - ši - ro - vač.

Upadla mi šablíčka
Od vraného koníčka,
Pod mně ju milá podat,
Já musím maširovat.

Ona mu ju podala
A žalostně plakala:
Neplač milá neplač o mě
Že já sem juž na té vojně.

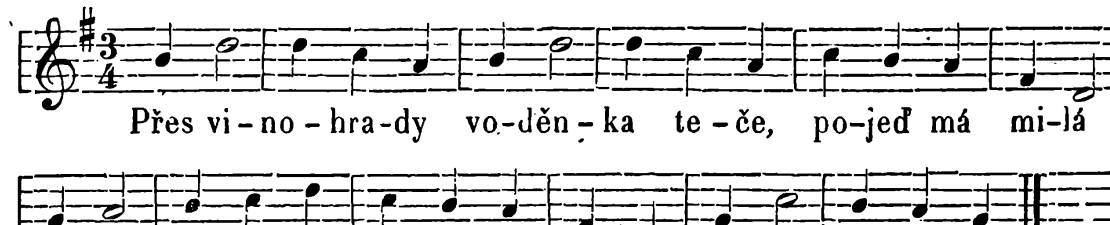
Ešli mě ráda máš
Poprodé kde co máš,
Vinohrady i rolí,
Vyplat mě milá z vojny.

Já nebudu utrácet,
Tebe z vojny vyplácet,
Nejsem já ti toho vinna,
Jenom ta tvoja furia. ¹⁾

1) Ach Bože můj s nebe
Dy já musím od tebe
Roli bych prodala

Tebe bych neměla,
Já budu roli orat,
Ty můžeš maširovat.

776. Vojna vnitřná.

Přes vi-no-hra-dy vo-děn-ka te-če, po-jeď má mi-lá
do voj - ny předce po-jeď má mi-lá do voj - ny předce.

Přes vinohrady voděnka teče, Do vojny jela, šable neměla,
Pojeď má milá do vojny předce Cím se's bránila má roztomilá?

Bránila sem se bílým šátečkem,
Bojovala sem se svým synečkem.

777. Dary.

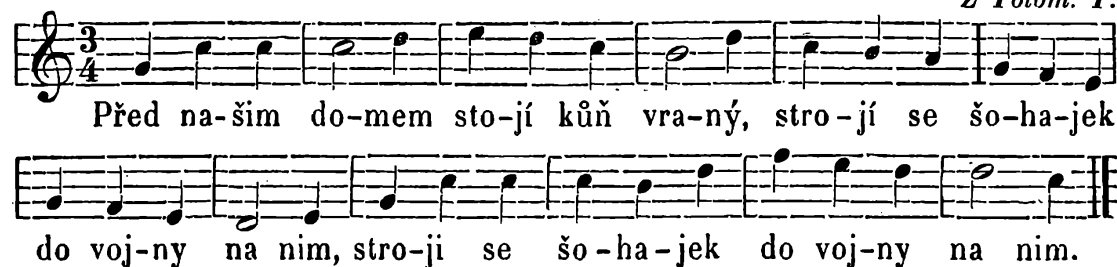
Vandroval šohajek z města ven,
Milá naňho volala z okna ven.
Kam můj nejmilejší vandruješ?
Že sa ty ani u nás nestavuješ.
Nemám sa já kdy bavit s tebou,
Kamarádi čekají za bránou. ¹⁾
Co mně dáš má milá na cestu?
Ten prstýnek kerý mám na prstu.

Prstýnek s prsta dat, marná věc,
A s milým sa rozlúčit těžká věc. ²⁾

1) Už mně má panenka, čas vyšel,
Kamarádi čekají, abych šel.

2) Prstýneček s prsta lehko jde,
Ale to moje srdce smutné je.

Z Polom. P.

Před našim domem stojí kůň vráný,
Strojí se šohajek do vojny na nim.
Strojí se strojí, ba i pojedě,
Prošvarnu dzěvuchu sebum něvezme.
Dy mě něvezmeš, plakać něbudu,
Jak sem prv dzělala zas dzělać budu.
Vylez dzěvucho na vysoký prah,
Podaj mi ručičku na ostatni raz.
Na prah vylezla, ruky podala,
Sve žlute vlasy z hlavy trhala.

Vyjel za humny, šatečkem točil,
Navrať mi ma mila, co sem ci kupil.
Dy sem ci kupil, to si nědbala,
Dy sem ci někupil, to si plakala.
A jedž juž ty jedž, něvolaj vice,
Bo si mi někupil enom střevíce.
O dzěvče, dzěvče, dzěvče ze dvora,
Dalas mi šatečku, něbyla tvoja.
Dybych byl vedžěl, že něni tvoja,
Byl by ju pořezal, podstlal pod koňa.

Jiná.

(Náp. před.)

Rozvi se rozvi, krásná růžičko,
Kdo tě má milovat, srdce perličko.
Miloval sem tě, už víc nebudu,
A už já pro tebe na vojnu půjdu.
Koně sedlejte, pistoli dejte
A mou nejmilejší mně zavolejte.

Na koňa sedal, za paláš se bral:
Navrať mně má milá, co sem ti
zavdal.
Nezavdal si mně jenom prstýnek,
Ještě si vyloupil jeden kamínek.
Já ho nevylop, on jest sám vypaď.
To máš znamení že budeš plakat.

Předemnou za mnou nepřátel dosti,
Můžeš si vybírat, co chceš k libosti.

(Náp. 476.)

V Brně na placu koníček stojí, A jede, jede; ešče se vrátil:
 Už se syneček do vojny strojí. Vrať mně má milá, co sem ti koupil.
 Strojí se strojí, že už pojede, Nic mně's nekoupil všecko daroval,
 Že na svú milú nezapomene. Červené pantle cos mě miloval.

Z Osvět.

Ve Bzenci na rynku	Dal synek muzice	Kúpil jí kórdulku
Na červeném víně	Tolar do cimbála.	Z černého damínu,
Vzal šohaj na vojnu,	Tolar do cimbála,	Voničku mu dala
To k vůli děvčině.	Štýry rýnské propil,	Pěknú z rozmarýnu.
Muzika mu hrála	Než by byl děvčině	Voničku mu dala,
Do bílého rána.	Na šatečky koupil.	Vršky ulámala,
		Može synek poznat
		Že je láska malá.

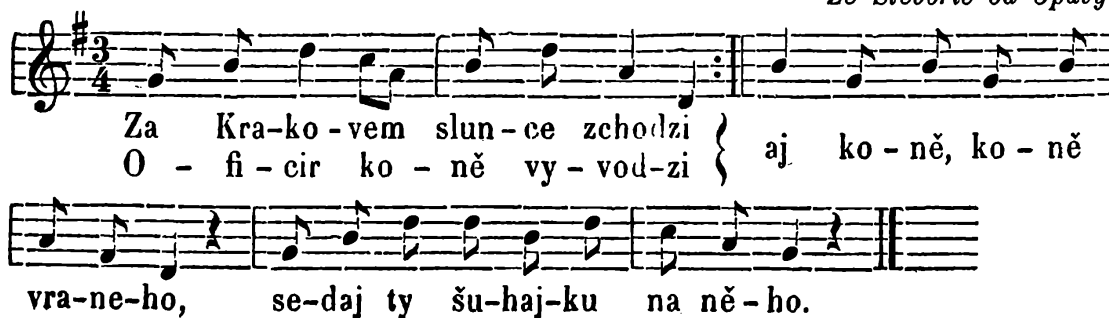
Erb. I. 170. Zp. I. 215. 375. Vojc. I. 244. Ol. 427.

V šířím poli hruška stojí,
 Vršek se jí zelená,
 Pod ní stojí má panenka
 Je celá uplakaná.
 Co pak plačeš a naříkáš,
 Má zlatá holubičko,
 Tu máš šátek a utři si
 Svoje černé očičko.
 Nač bych si ho utírala,
 Dyž ješče plakat budu?
 A to proto falešníku
 Že já tvoja nebudu.
 Ten prstýnek cos mně dala
 Ten já nosit nebudu,
 Pustím ho po Moravěnce
 A sám se dám na vojnu.

Už byl od ní na dva hony,
 Ješče na něj volala:
 Pověz ty mně můj synečku,
 Čím sem tě rozhněvala.
 Hněvalas mě, už nebudeš,
 Ješče na mně spomeneš
 Dyž já sednu na koníčka
 A ty tady zůstaneš.
 Můžu zůstat neb nezůstat,
 Nebo taky s tebou jet,
 Rodiči jsou na křehově
 Ti nebudou nic vědět.
 Bratr sestra sou na živě,
 Ti mně bránit nebudou
 Co je mně od Boha daný,
 Já pojedu za tebou.

Ze Štěbořic od Opavy.

Za Krakovem slunce zchodzi,
 Oficir koně vyvodzi,
 Aj koně, koně vraneho,
 Sedaj ty šuhajku na něho.
 Sedać, sedać jako sedać,
 Dyž bych moh s milu povědać.
 Nic ma mila nic něplać,
 Ješče se mi ty možeš dostać.
 Vrać mi mily vrać mi šatku,
 Dala sem ci na pamatku.
 Aj vrać mi šatku co najspěš,
 Něbo to maju inši přisć. ¹⁾

Ja ci šatečky něvracim,
 Na kusečky ji obracim,
 Aj na kusečky pořežu,
 Pod moje koničky poscělu.
 Jak budžě měć vrba střešņu,
 To ja se cě dzěvča vezmu.
 Aj vrba střešeň něrodzi,
 Jene to zelene haluzi.

1) Tež ciec bych ja něplakala
 Dybych se ci jen dostala.
 A ty do vojny pojedžěš,
 A mne smutnu sebu něvezmeš.

778. Malování.

Z Moravan od Kyj.

Ta Ky-jov-ská brá-na pěk-ně ma-lo-va-ná,

kdo ju vy-ma-lo-val, bar-vy ne-ša-no-val.

Ta Kyjovská brána
 Pěkně malovaná,
 Kdo ju vymaloval,
 Barvy nešanoval.

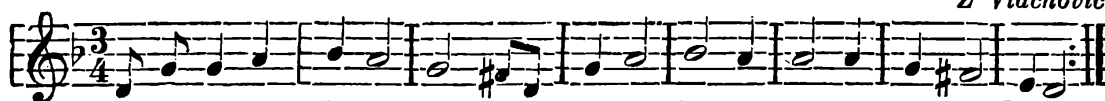
Vymaloval na ní
 Štvero koní vraných
 Vymaloval ješče
 Černojoké děvče.

Žádný nezabrání
 Ptáčkovi lítati,
 Jak mně zabraňují
 Děvče milovati.

Vymaloval taky
 Koníčka hnědého,
 On si ho osedlá,
 Sedne si na něho.

Teče voda teče,
 Po ní ryby skáčú,
 Pověz mně má milá,
 Proč tvé oči pláčú.
 Pláčú ony pláčú
 Pro svého synečka,
 Vzali ho na vojnu,
 Dali mu koníčka.

Z Vlachovic.

Nat om našem dvoře na tom našem dvoře to sú vra-ta Bože

Na tom našem dvoře
 To sú vrata Bože.

Pěkně malované,
 Hledět na ně može.

Kdo ich namaloval
 Barvy nešanoval.

Maloval ich malíř,
 Učený tovaryš.

Vymaloval na nich,
 Štvero koní vraných.

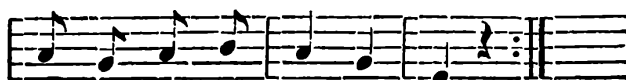
Vymaloval ešče
 Černojoké děvče.

Vymaloval také
 Dva chlapce jednaké.

Z Pavlov.

Do-li-neč-ka do-li-na, ej do-li-neč-ka do-li-na

ma-lo-va-ná do-ko-la.

Dolinečka dolina,
Ej dolinečka dolina
Malovaná do kola.

Kdo dolinu maloval, Maloval ju do kola :
Hezké děvče miloval. Jeho zlatá podkova.
Maloval ju Janíček :
Jeho vraný koníček.

779. Prosba.

Ze Šardie.

V tej Šardickej bažantnici	A prosila galanečka	A ja půjdu sama prosit
Kukačky kukajú ;	Pro Boha živého :	Císařa samého.
Už mojeho přemilého	Nechytajte, nelapajte	Aby on mně neodváděl
Na vojnu chytajú.	Mojeho milého.	Mojeho milého.

(Náp. 757. c.)

Od Brna z Komína.

Debe vojna vojnó bela,
Já bech synka uhájila,
A já bech teho synečka
Od vojny vyplatila.
Šla bech k císařskému dvoru
K císařovi do pokoju,
A na kolénka bech klekla
Tyto slova bych řekla :

Císaři pěkně vás prosím,
Pusťte mně co v srdci nosím,
Pusťte mně synečka z vojny,
Poradte se královny.
Královna odpověděla
Že by ho ráda viděla :
Jeli synek jeli k světu
Že musí k regimentu.

Z Lanžhotu.

Na lanžotském pěkném poli
Kukačky kukajú :
Ti Brněnščí rádní páni
Na vojnu verbujú.

Mosím jíti poprositi
Císařa samého,
Ja aby mi propustili
Mojeho milého.

Keď verbujú nech verbujú
Pro Boha živého.
Nech mně jenom neverbujú
Mojeho milého.

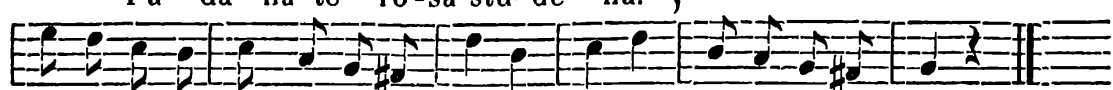
Ja vy pane císaříčku
Pro Boha živého,
Enom mně dom propustite
Mojeho milého.

780. Loučení se rekrutovo.

Zp. I. 371. Erb. II. 217.

Trá-vo, trá-vo, trá-vo ze-le - ná! } Kdo tě bu-de trá-vo kosit,
Pa - dá na-tě ro-sa stu-de - ná. }

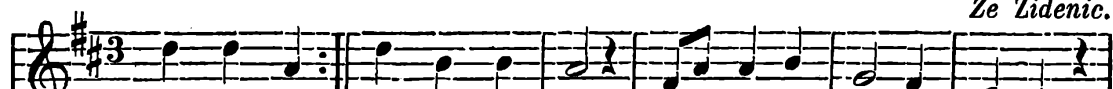

až já budu pa-laš nosit, trá-vo, trá-vo, trá-vo ze-le - ná.

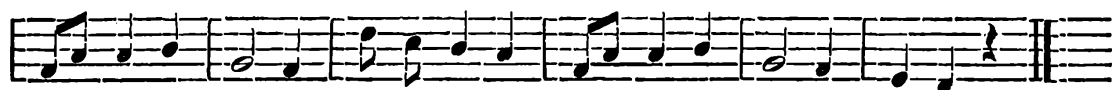
Trávo, trávo, trávo zelená!
Padá na tě rosa studená.
Kdo ta bude trávo kosit,
Až já budu paláš nosit,
Trávo, trávo, trávo zelená!
Role, role, role oraná;
Kdo ta bude role orat,
Až já budu maširovat,
Role, role, role oraná!
Koso, koso, kosenko moja;
Brúsit už víc nebudu tebia;
Kdo tebú koso sečť bude,

Až tu šuhajka nebude;
Koso, koso, kosenko moja.
Cesto, cesto, cesto rozmilá!
Po tobě chodit radost byla.
Kdo po tobě chodit bude,
Šuhaj ve Francúzách bude.
Cesto, cesto, cesto rozmilá.
Anka, Anka, Anka rozmilá,
Ty jsi mé potěšení byla.
Kdo ta milovati bude,
Když šohaj na vojně bude?
Anka, Anka, Anka rozmilá!

Ze Židenic.

Ha-nač-ko } srd-ce mo - je, aj z te-be bu-de že-na,
Dě-več-ko }

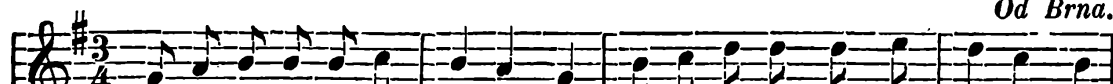

a ze mně bu-de vi-sí-vá-vat pa - lá-šek do-lů s koňa.

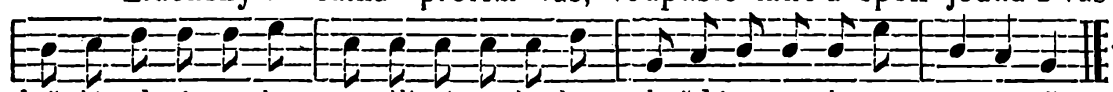
Hanačko, děvčečko, srdce moje,
Aj z tebe bude žena,
A ze mně bude visívávat
Palášek dolů s koňa.
Palášek, palášek dolů s koňa
A klobók lemovaný,

Aj zpomeneš ty má panenko
Na moje milování.
Na moje, na moje milování
A na mó věrnó lásko,
Hanačko, děvčečko srdce moje,
Aj můj zlaté vobrázko.

Od Brna.

Židenský děvčátka prosím vás, vodpuste mně a-spoň jedna z vás

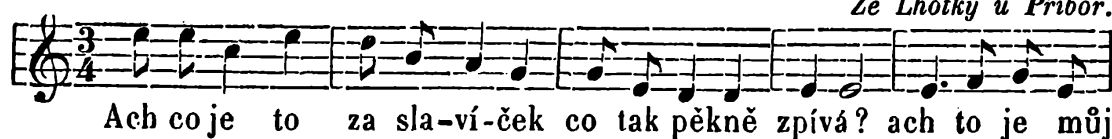
dež já od vás pudu, modli-ti se budu za každó panenko ot - če - náš.

Židenský děvčátka prosím vás, Za každó panenko otčenáš,
Vodpuste mně aspoň jedna z vás! A za tó miló růženec,
Dež já vod vás pudu, modliti se budu Habe každé věděl, habe každé vědel,
Za každó panenko otčenáš. Že sem béval jehí mládenec.

VIII. Písně hospodné.*)

781. Chudoba.

Ze Lhotky u Příbor.

Ach co je to za sla- Ty se ze mne něvy- Jenom ten vinek ze-
víček smívej leny
Co tak pěkně zpívá? Z chudobnej sirotky, Kery mam na hlavě,
Ach to je můj najmi- Choť ja němam žádných A ten jeden šurane-
lejší, peněz. ček, ¹⁾
Ze mne se vysmívá. Ani žádné šaty. Kery mam na sobě.

1) Šuránek, potykanec, letnica.

Z Vacenovic.

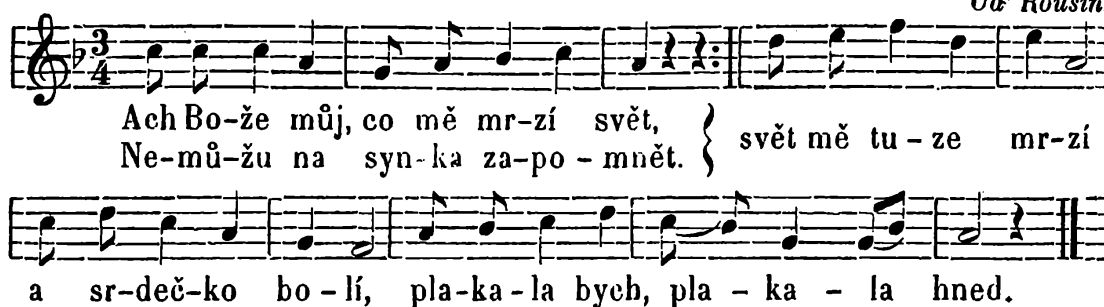
*) Větší částka oddílů tohoto jsou popěvky tanečné, které totiž při rozličných tancích se zpívají či raději říci zpívaly, anož novotná dechová hudba a zánovní tancův způsobové zpěvu hrubě nepřejí. Bzikota, Blatská, Čert, Koníček, Ležák, Rajdák, Praskáč, Plesková, Marevská, Smyk, Švihák, Bělmka, Hoptáč, Křížná, Obtulány, Sekerenka, Točák, Kot, Zahradnická, Ztracená a jiní druhové tanců, při kterých se ponejvíce zpívalo, ano i Vlačítá, Choďavá, Třesavá, Přikleková již málo známi jsou, ba již velikým dílem vyhynuli. My tu nápěvy a slova tancův uvodíme, v jich popis jak samozřejmě jest se vydati ovšem nemohouce. Pořádek písní nevede se podle rozličnosti tanců, nébrž podle stejnosti a blízkosti obsahu, aniž pojati jsou tuto všickni taneční jichž užívalo se do nedávna a jejichž hudebný chod a text se nám napsati událo. Příčina toho jest, že taneční způsobové ti, jejichž text a nápěv tu pro nepatrnost svou vypuštěn, nejvíce v písních národních českých r. 1825 vydaných (od Rittersberga) nalezájí se. Dokládáme, že nápěvové tříčtvrtního taktu ponejvíce patří k tanci nejzamilovanějšímu jenž choďavá, přikleková, vlačitá, třesavá, tanec vesměs (u Lachů) a ještě všelijak se nazývá a jenž jménem svým již na tempo ukazuje.

Červený bílý tulipán,
Pust' mia děvečko
Na tvé slovečko
Pust' mia k vám.
Ach kerak já ťa pustit mám,
Já su chudobná, nič nemám.

Šak mia mamička vydělí,
Dá mně peřiny bez peří.
Ješče sem byla maličká
Slibovali mně Janíčka,
Ješče byl Janek v povitú
Juž mu říkali: můj zetú.

782. Bolest a rány.

Od Rousin.

Ach Bo-že můj, co mě mr-zí svět, { svět mě tu - ze mr-zí
Ne-mů-žu na syn-ka za-po - mnět. }
a sr-deč-ko bo - lí, pla-ka - la bych, pla - ka - la hned.

Ach Bože můj, co mě mrzí svět;
Nemůžu na synka zapomnět.
Svět mě tuze mrzí
A srdečko bolí;
Plakala bych, plakala hned.

*) Ach můj Bože co je láska zlá,
Ach je věru, věru nedobrá.
Děvečka se vdává, své mamičky nemá,
Ach je věru, věru nedobrá.

Ach můj Bože, co je láska zlá,
Ach je věru nedobrá!
Synček se žení, tatička má v zemi,
Ach je věru, věru nedobrá.

Ze Soběchleb.

Ach o - vej, co je lá - ska zlá, { Eš - če by - lo hor - ší,
Dyž jed - na mi - lo - va - la dva, }
ka - ma - rá - di bra - tři, dyž jed - na mi - lo - va - la tři.

Ach ovej, co je láska zlá,
Dyž jedna milovala dva.
Ešče bylo horší,
Kamarádi bratři,
Dyž jedna milovala tři.
S tým jedným v síni postála,
Druhýmu ruku podala,
A třetímu prála:

Mám tě synku ráda,
Ach radši než ty obadva.
Ach ovej, co je věc těžká,
Otec mně brání synečka.
Zbraňuje mi máti,
Nedá sa tě bráti,
Ach ovej, co je věc těžká.

Můj nemilší synečku,
 Ňi popros moju matičku,
 By mi nezbránili,
 A mi dovolili
 Podat ti pravó ručičku.

Ach ovej, co sem slyšela,
 Ach ovej, co sem myslela,
 Že já nejsem hodna
 Jedinýho slova.
 Ach láske, jak jsi podvodná.

Erb. I. 42. Od Brna.

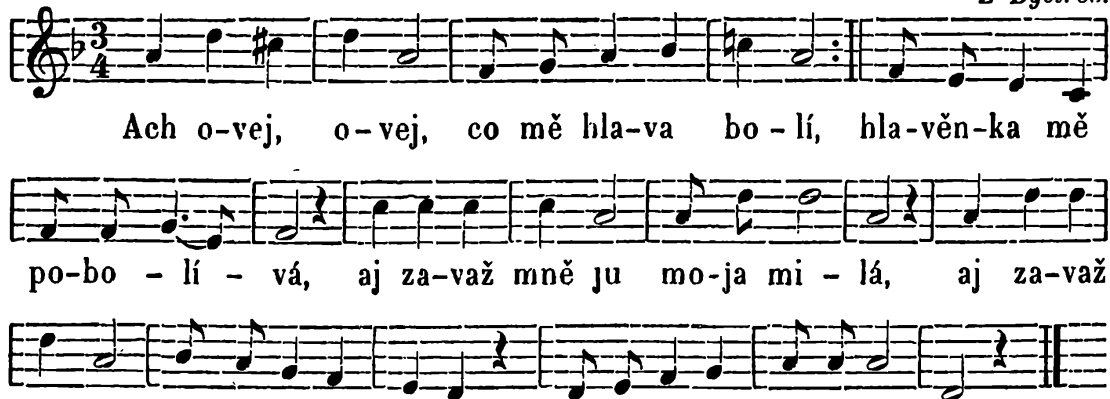

At vče-rá be-la ne - dě - la, a já sem du-ma ne-be-
 la, be-la tam mša sva-tá za na - še děv - ča - ta, a já sem
 na ní ne-be - la.

At včera bela neděla,
 A já sem дума nebela.
 Bela tam mša švatá
 Za naše děvčata,
 A já sem na ní nebela.

Včera bel zasvěcené deň,
 Kde pak ten šohajíček bel?
 Dala sem mu kvinde,
 Šel k panence jinde,
 Ach snad už na me zapomněl.

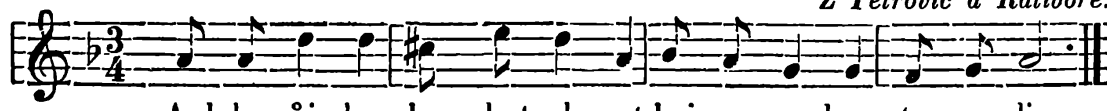
Z Bystree.

Ach o-vej, o-vej, co mě hla-va bo - lí, hla-věň-ka mě
 po-bo - lí - vá, aj za-važ mně ju mo-ja mi - lá, aj za-važ
 mně ju čer-veném šá - tečkem, ať mně už víc ne-bo-lí - vá.

Ach ovej, ovej co mě hlava bolí,
 Hlavěnka mě pobolívá,
 Aj zavaž mně ju moja milá,
 Aj zavaž mně ju červeném šátečkem,
 Ať mě už víc nebolívá.

Z Petrovic a Řatiboře.

A kdy půj-du ko - le tych vrat kaj sme spolem sta - va - li,
 Zpomnim ja si na ty slo - va co sme spolem mlu - vi - li.

A kdy půjdu kole tych vrat
Kaj sme spolem stavali,
Zpomnim ja sy na ty slova
Co sme spolem mluvili.

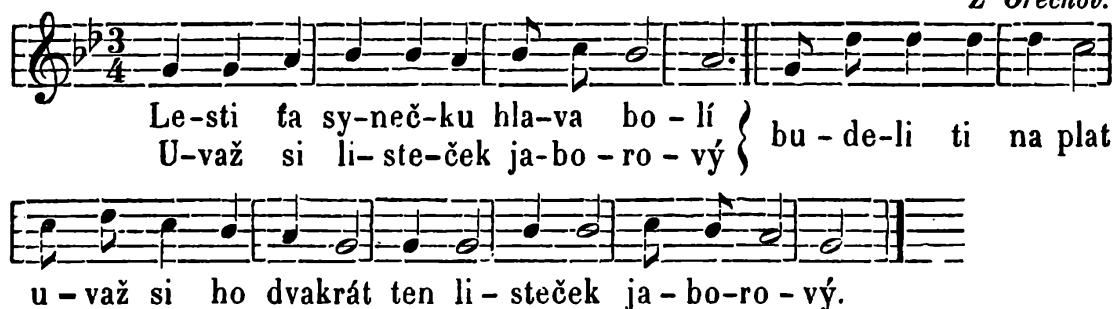
Ach Bože můj všemohuci :
Nědaj že mi teho věcej,
Velku bolesť v srdci mam
Že cě věc něuhlídám.

Z Bojanovic horn.

Klečela má milá, klečela,
Hore do měsíčka hleděla :
Podívé se synečku, podívé,
Aj jak je ten měsíček krvavé !

Z Ořechov.

Lesti ta synečku hlava bolí
Uvaž si listeček jaborový ;
Bude-li ti na plat,
Uvaž si ho dvakrát
Ten listeček jaborový.

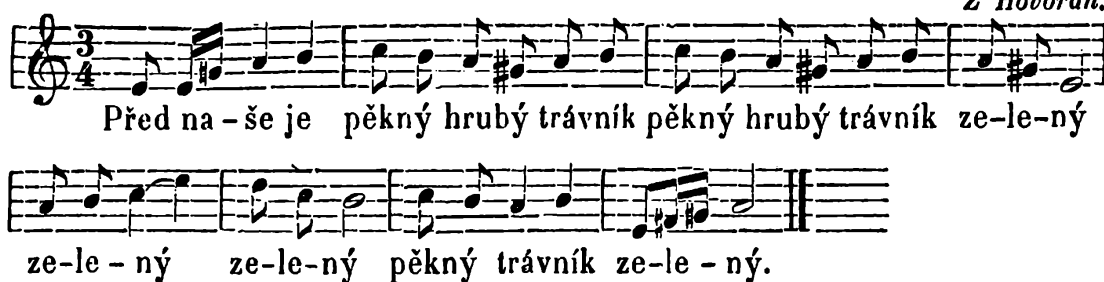
Z Lichnova.

Pod městem Štramberkem
Žala tam travičku zelenou.
Dy travičku žala
Všeckych pět prstů si požala.

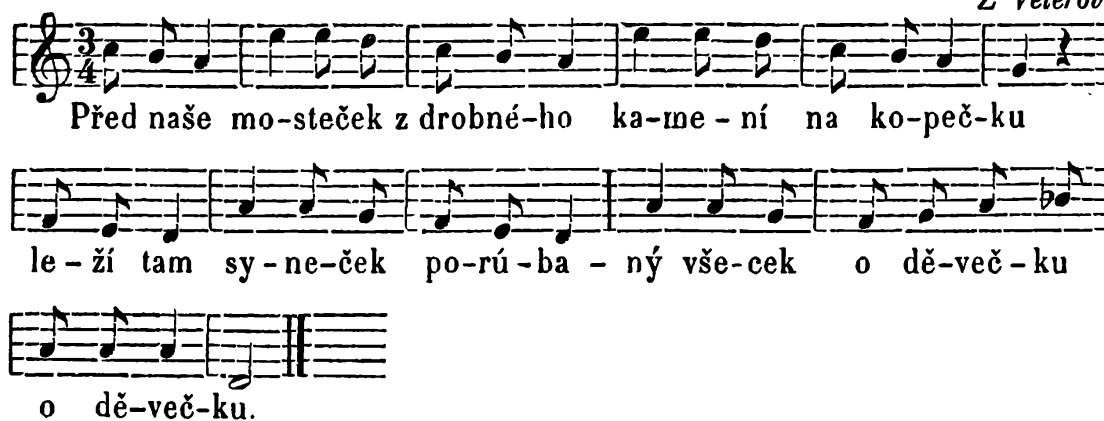
Všeckych pět požala :
»Moja panimamo, felčara.«
Felčara mladého
To každou hodinu jineho.

Z Hovorán.

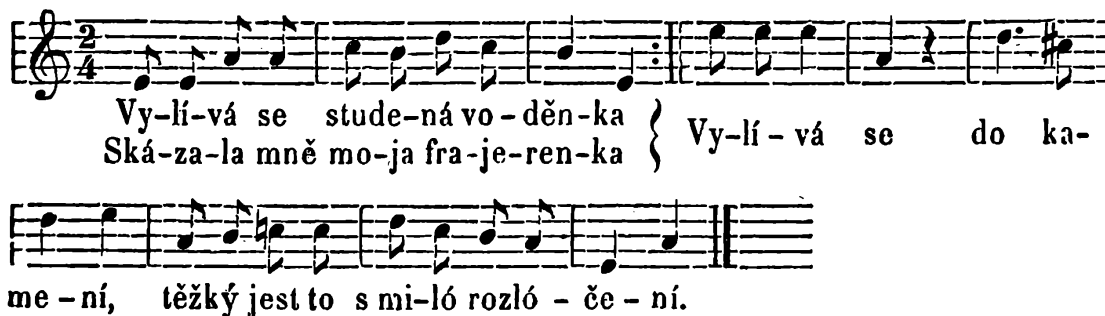

Před naše je pěkný hrubý trávník	Červený hřebíčku, sivý holubečku
Zelený, zelený, zelený	Poranil, poranil, poranil,
Pěkný trávník zelený.	Že tě pořád nezabil?
Na něm leží můj milý syneček	Ranili mne má milá děvečko,
Sivý holubeček, červený hřebíček	Sivá holubičko, červená růžičko,
Raněný, raněný, raněný je raněný.	Zlí lidi, zlí lidi, zlí lidi,
Ja kdože tě můj milý synečku	Že mně tebja nepřili.

Z Věteřov.

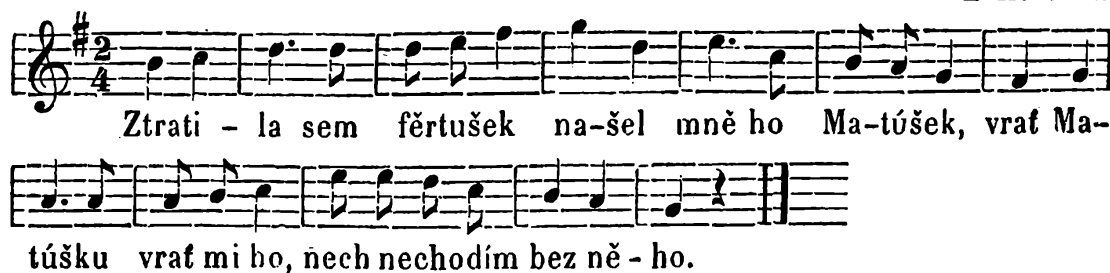

Před naše mosteček z drobného	O kdo ho porúbal, ten musel byt
kamení	šohaj
Na kopečku	Obíraný,
Leží tam syneček porúbaný všecek	Musel mět pérenka na obě ramenka
O děvečku.	Na dvě strany.

Vylívá se studená voděnka,
Skázala mně moja frajerenka
Vylívá se do kamení,
Těžký jest to s miló rozlóčení.

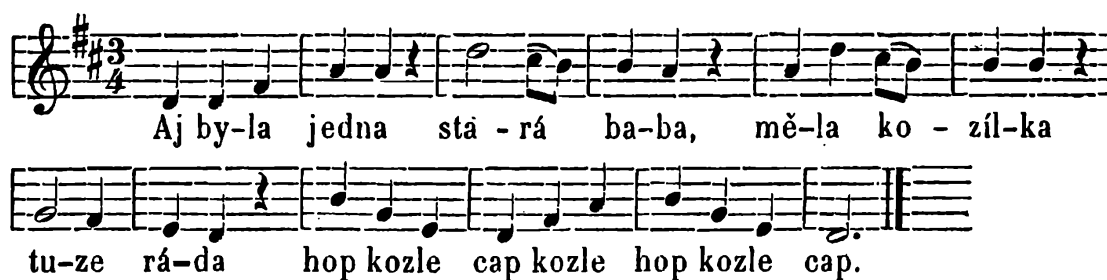
Z Hovorán.

Ztratila sem fěrtušek,
Našel mně ho Matúšek,
Vrať Matúšku vrať mi ho,
Nech nechodím bez něho.
Ztratila sem víneček;
Kdo ho našel? Janíček.

Vrať Janíčku vrať mi ho,
Jě mně haňba bez něho.
Po zahradě chodila
Šátek v ruce držala,
Točila s ním točila,
Až do vody skočila.

783. Babička.

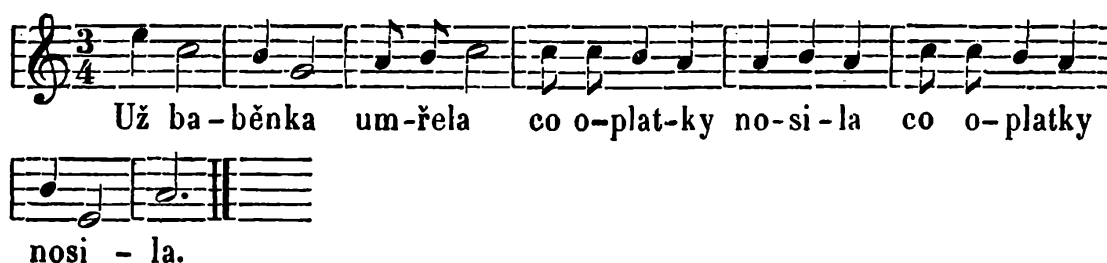

Aj byla jedna stará baba, A on jí vlezl do police,
Měla kozílka tuze ráda. Poklókl jí tam všechny hrnce.
Hop kozle, cap kozle, hop kozle, cap. Hop kozle, cap kozle, hop kozle, cap.

Měla babička strakatú krávu,
Vzala košíček šla jí na trávu.

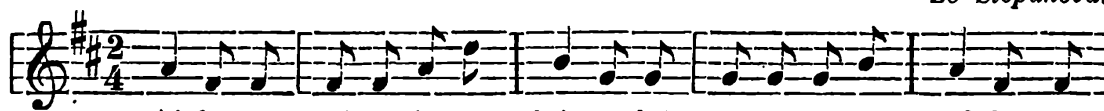
Měla babička kozílka ráda,
Vodívala ho do vinohrada.

Už baběnka umřela, Už jich nosit nebude, Podívá se šenkýři,
Co oplatky nosila. Už umřela v hospodě. Jak ju vedó ke křížu!

784. Hospodářství.

Ze Štěpánova.

Aj děvče zima je ti, dej so-bě za-to-pi-ti, kůrka-ma
du-bové-ma ať to-bě není zima.

Aj děvče zima je ti, dej sobě zatopiti,
Kůrkama dubového, ať tobě není zima.

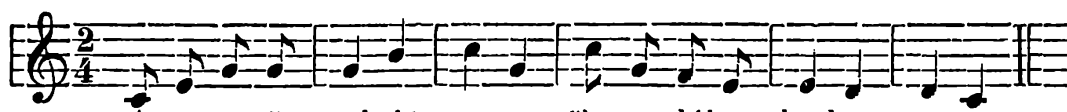
Z Osvět.

Aj šel Franta me-zi Franty, prodal kabát koupil karty.

Aj šel Franta mezi Franty
Prodal kabát, koupil karty.

Lepší karty nežli kabát,
V karty si můžeme zahrát.

A ta na-ša mladá panna, šla na lúku hrabat sena.

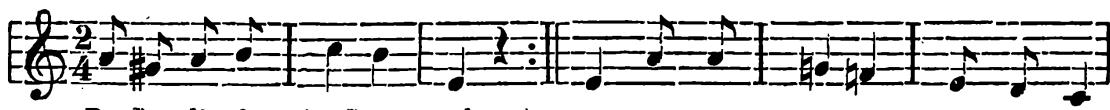
A ta naša mladá panna
Šla na lúku hrabat sena.
Nahrabala votýpečku
Synečkovi pod hlavičku.

Větr jí ho rozhazuje,
Ona za ním poskakuje.
Nerozhazuj větře sena,
Bude ze mne mladá žena.

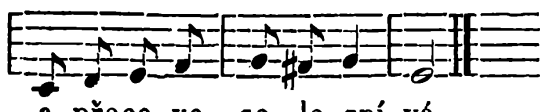
Od Náměst.

A ta naša mladá žena
Šla do lesa hrabat sena.
Větr jí ho rozfukuje,
Ona za ním poskakuje.

Nerozfukuj větře sena
Bude mi ho v zemi třeba.
Dyž mně bude muž bijávat,
Abych měla na čem spávat.

Buď sedláčku buď ve-sel, { Šak vtáček nikdá ne-sí-vá
Třebas ješ-če neza-sel.

a přece ve-se-le zpí-vá.

Buď sedláčku buď vesel,
Třebas ješče nezasel,
Šak vtáček nikdá nesívá
A přece vesele zpívá.

(Náp. předešlý).

Z Březové.

Jsom já synek z Orešan,
Nemám ženy len som sám,
Aj načo je mi žena má,
Keď já bývám málo doma.

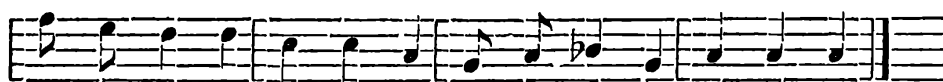
Žena lúbí toľary,
A já lúbím poháry.
Aj načo je mi žena má,
Keď já bývám málo doma.

Žena lúbí čižmičky,
A já lúbím krčmičky.
Aj načo je mi žena má,
Keď já bývám málo doma.

Žena lúbí šáteček,
A já lúbím chládeček.
Aj načo je mi žena má,
Keď já bývám málo doma.

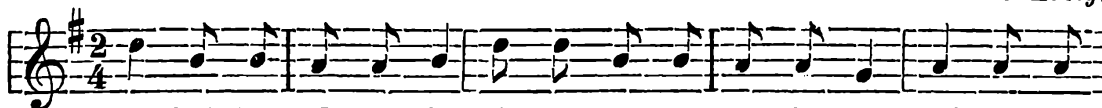

Ha-nač-ka v ko-šu ry-by ne-se, směje se až se všecka třese,

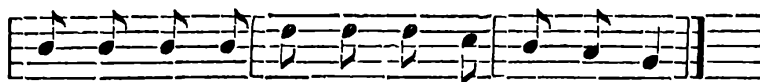

že bu-de jest ry-bič - ky ze stu-de - né vo-dič - ky.

Hanačka v košu ryby nese,
Směje se až se všecka třese,
Že bude jest rybičky
Ze studené vodičky.

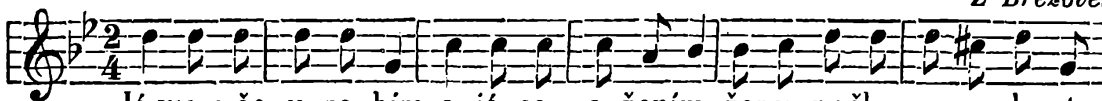
Ze Zvoly.

Hop hol-ka z Po-do-lí, kdo ti krá-vu po-do - jí? Paň-ma-ma

ne-ni do-ma a pan - tá - ta ne-u - mí.

Hop holka z Podolí
Kdo ti krávu podojí?
Paňmama není doma
A pantáta neumí.

Z Březové.

Já vjem čo u-ro-bím, a já sa o-žením, ženu pošlu na ro-bo-tu

a sám si po-le-žím.

Já vjem čo urobím,
A já se ožením,
Ženu pošlu na robotu
A sám si poležím.

Od Konice.

Dy sem slóžil v Obranicích,
Pásával jsem na hranicích,
A jak vony ty vovečky j-dó,
Jedna za druh-ó.

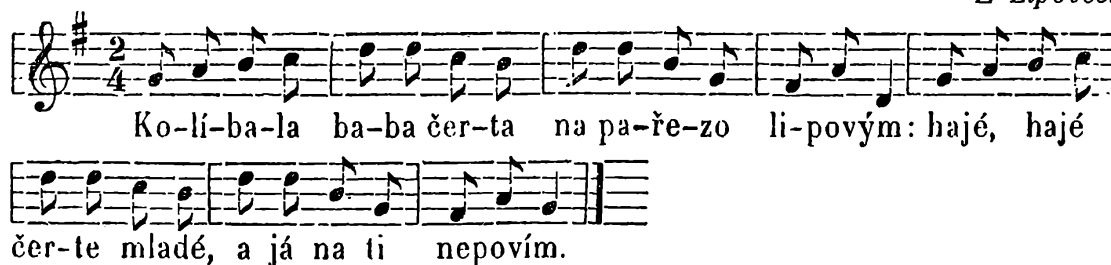
(Náp. 484 a 783).

Z Bludova.

De's te milé koně děl?
De's ho ješče včera měl.
Zaved sem ho do města,
Prodal sem ho za dvě sta.

De's milé peníze děl?
De's je ješče včera měl?
Neco sem propil, prohrál,
Vostatek panám rozdál.

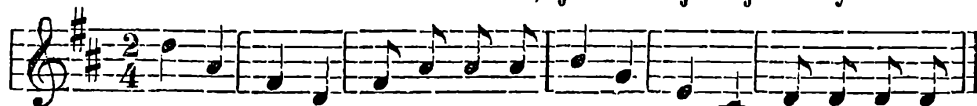
Z Lipovce.

Kolíbala baba čerta
Na pařezo lipovým:
Hajé, hajé, čerte mladé,
A já na ti nepovím.

(Náp. předešlý).

Můj tatíček nebožčíček, já su jejich vlastní syn,
Měli oni měch ořechů, já sem jim jich vymlsil.

Mám já ženu nekáranú,
Koupím já si tatar na ňu.

Budu já ju tatarovat,
Ona bude vyskakovat,

Mal jsem, mal jsem, promaral jsem,
Štyry koně vrané, a děvčátko švarné promaral sem.

Z Pavlowic.

Máš, máš, má panenko, černé o - či máš, černé o - či ja - ko trnka,
z te - be bu - de hospodyňka, ze mně hospo - dář.

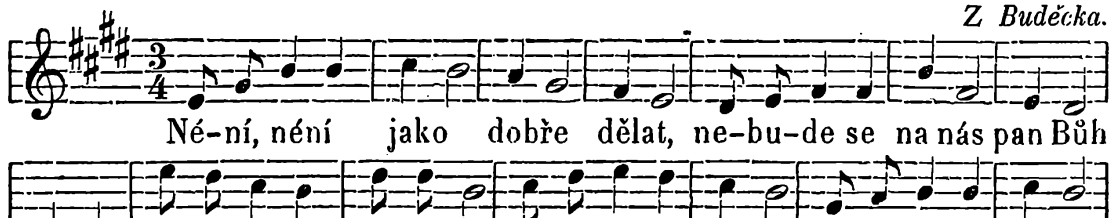
Máš, máš, má panenko, černé oči máš,
Černé oči jako trnka,
Z tebe bude hospodyňka
Ze mně hospodář.

Náp. č. 774. a.

Z Knězdubu

Na Velických kopcích šibeničky, A dyž jich pověsá, viset mosá
Budú na ně věsat dvě děvečky. Ani jich maměnka nevyprosá.

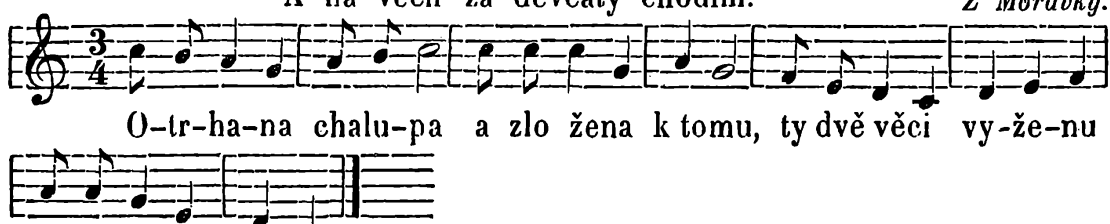
Z Budějcka.

Né - ní, není jako dobře dělat, ne - bu - de se na nás pan Bůh
hněvat, stana ráno kříž dělám, v poledně se modlím a na večer za děv -
ča - ty chodím.

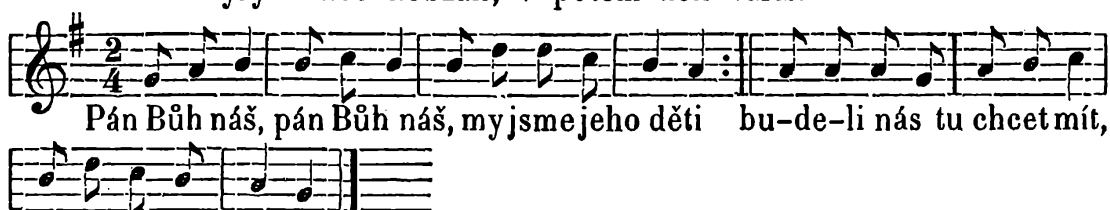
Není, není jako dobře dělat,
Nebude se na nás pán Bůh hněvat,
Stana ráno kříž dělám, v poledně se modlím
A na večír za děvčaty chodím.

Z Moravky.

O - tr - ha - na chal - u - pa a zlo žena k tomu, ty dvě věci vy - že - nu
ho - spodá - ra z do - mu.

Otrhání chalupa a zlo žena k tomu,
Ty dvě věci vyženu hospodáře z domu.
O ženo ma, ženo ma, zle mi hospodaříš,
Štýry hrnce kobzali, v potem zeli vaříš.

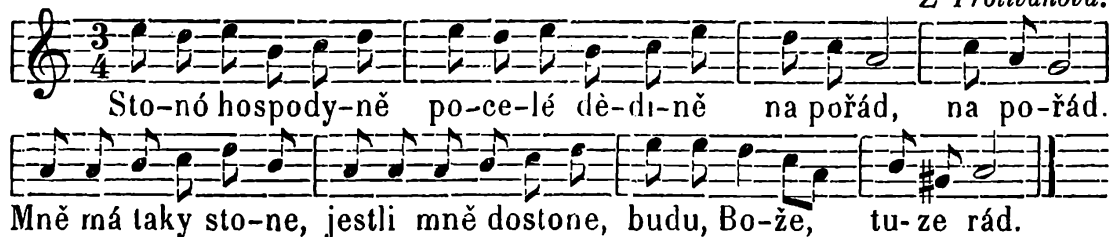
Pán Bůh náš, pán Bůh náš, my jsme jeho děti bu - de - li nás tu chcet mít,
musí nás ži - vi - ti.

Pán Bůh náš, pán Bůh náš, my jsme jeho děti,
Budeli nás tu chcet mít, musí nás živiti.

Propil gazda voly a gazdina krávy;
Poradme sa mužu, propijme i chýžu.

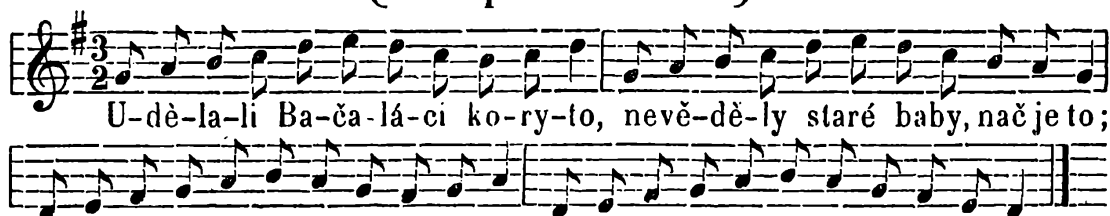
Z Protivanova.

Stonó hospodyně
Po celé dědině
Na po-řád.
Mně má taky stone,
Jestli mně dostone
Budu, Bože, tuze rád.

Vezmo sobě hinó,
Safárovo dcero
Ze dvora.
Vona má sokničko
Lemovanó všecko
Do kolečka, do kola.

(S. náp. str. 198 b.)

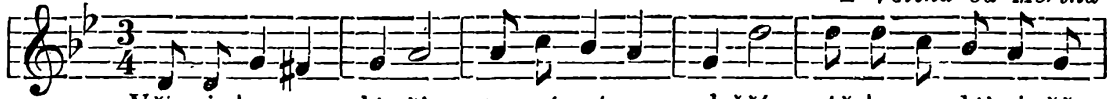
Udělalí Bačáláci *) koryto, Dycky praj se Bačáláci divili,
Nevěděly staré baby, nač je to. Pročby jejich ženy zubů tratily.
Až jim jeden Bačáláček pověděl Odepsala stará baba penzlíkem,
Že prý je to korytečko na prodej. Že prý do nich tuze melú jazykem.

*) Bajčáláci, čapáláci, papučáci, krpčáři.

Z Křezdubu.

Stávaj, stávaj hospodáru, stávaj lenivý,
Všecí ftáci povstávali, letá k snídání.
Ej napřed letí kos,
To je ten drahý host,
Za ním letí křepelenka, jiných ftáků dost.

Z Votína od Měřína

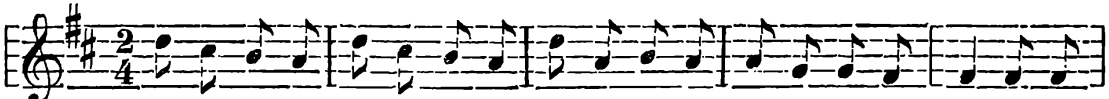
Vši-ci hospo - dá-ři sta-nó rá-no, běží, náš hospodář ješče
doma spí. Bu-de-li tak spá-vat, až budem ží-návat, bu-de hospodářství
zlý, bu-de hospodářství zlý.

Všici hospodáři stanó ráno, běží,
Náš hospodář ješče doma spí.
Budeli tak spávat, až budem žínávat,
Bude hospodářství zlý.

Všecky hospodyňky peró u studýnky ¹⁾,
Naša hospodyňka ješče spí.
Budeli tak spávat, až budem žínávat,
Bude hospodyňství zlý. ²⁾

1) Do své kochynky.

2) Uděláme gajdy z ní.

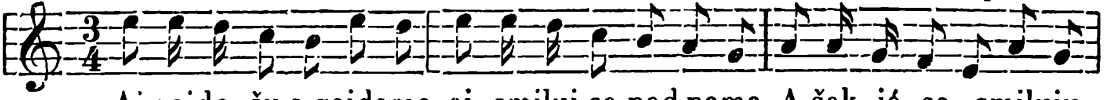

V širém poli sto-jí hruška, malova-ná až do vrška, a kdo ju
maloval? má milá, když tam na travěнку chodila.

V širém poli stojí hruška,
Malovaná až do vrška,
A kdo ju maloval? má milá
Když tam na travěнку chodila.
V širém poli stojí hruška,
Obrúbaná až do vrška.

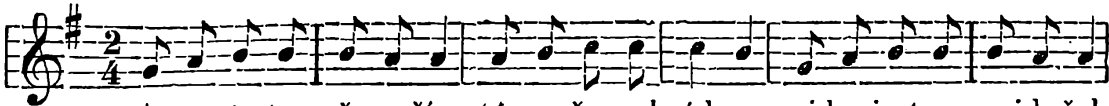
Kdo ju obrúbal? Hofeři,
Vaša zemiáky k večeri.
V širém poli hruška stojí,
Porúbaná až do poly;
A kdo ju porúbal? můj milý,
Když šel tam z hospody opilý.

785. Zpěv, hudba, tanec.

Zp. II. 79

Aj gajdo-šu s gajdama, aj smiluj sa nad nama. A šak já sa smiluju
až si gajdy nadu-ju.

Aj gajdošu s gajdama,
Aj smiluj se nad nama.
A šak já sa smiluju
Až si gajdy naduju.

Od Brna.

A co to tam šamoří v té na-še zahrádce, gajdu-je tam gajdušek
se-đa na kad-látce.

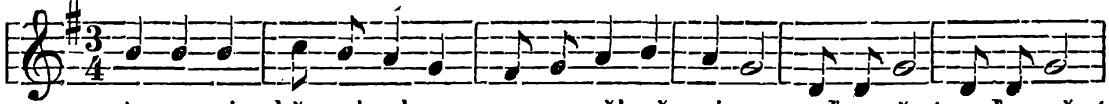
A co to tam šamoří v té naše zahrádce,
Gajduje tam gajdušek seđa na kadrátce.

Z nové vsi.

Ach Bože, přebo-že, co robit mám? Vinobrání přešuo ví-na ne-mám,
vyva-lám sudy na prostřed budy a půjdu do šenku, kde hrajú dudy.

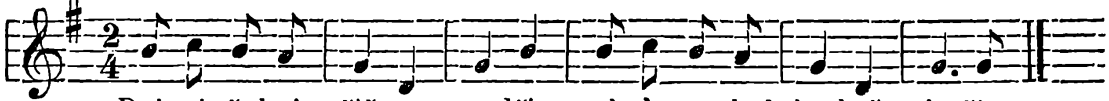
Ach Bože, přebože, co robit mám?
Vinobrání přešuo, vína nemám.
Vyvalám sudy na prostřed budy, ¹⁾
A půjdu do šenku, kde hrajú dudy.

1) napuním vody.

Z Janovic od Friedlant.

A mom jo křepelenku o-na pěkně zpivo: podz požać podz požać
moja rozto - mi-lo.

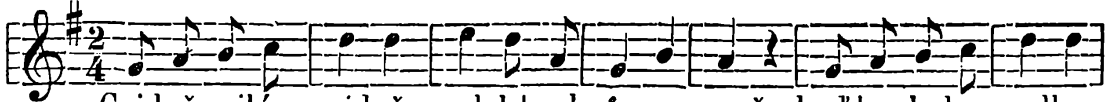
A mom jo křepelenku
Ona pěkně zpivo:
Podz požać, podz požać,
Moja roztomilo.

Daj si šohaj čizmy podšit, aby's mohel hodně skočit.

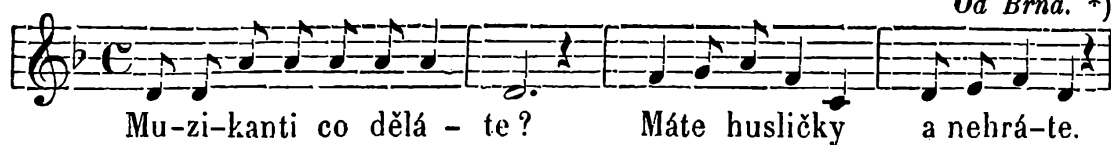
Daj si šohaj čizmy podšit,
Aby's mohel hodně skočit.
Daj si šohaj čizmy kovat,
Aby's mohel vyskakovat.

Ja čizmičky od čizmáři,
Podkověnky od kováři.

Gajdoš, milý gajdoš, nedal bych ťa za groš; keď by bola svadba
nedal bych ťa za dva.

Od Brna. *)

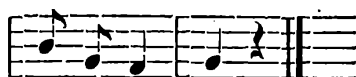
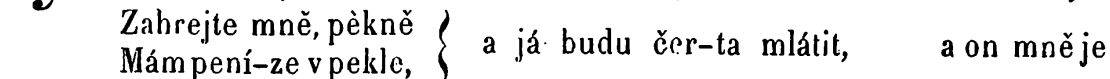

Muzikanti co děláte?
Máte husličky a nehráte.
Zahréte mně na husle,
Take na cimbálek,
A ve staré na baso

Pokad držím žbánek.
Zahréte všecí,
Jak vám to svědčí!
Nasypu vám dukátů,
Pude vám lepší.

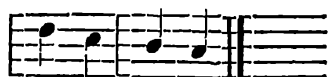
*) Při písni této z počátku hudba nehrá, nébrž dle slov písně hudec po hudci hráti počíná.

Od Jihlavy.

Zahrejte mně pěkně,
Mám peníze v pekle,
A já budu čerta mlátit,
A on mně je musí vrátit.

Z Boršic od Hrad.

Zahrejte mně muzikanti, dám vám paták,
Jesli sem ho nezapomněl v starých gatách. *)

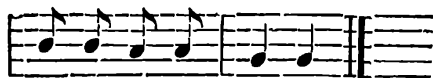
*) Hýlečku Hurákovské,
Zahré mně za vídenské.
Počké mně do novýho,
Já nemám hotovýho!

Hýlek-Jilek, přijmění s přidechem h.

Z Ořech. od Kounic.

Zahré-te mně zhůro, já mám v gatěch šňůru, jesli vy mně nezahráte

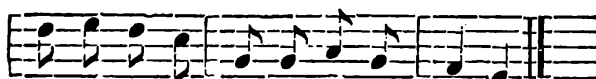

pošlu na vás můro.

Zahréte mně zhůro,
Já mám v gatěch šňůro,
Jesli vy mně nezahráte
Pošlu na vás můro.

A-ló páni mu-zi-kanti, na mně pozor dej-te, na-u-čil sem

se pěsničku, vy mně ju zahréte.

Aló páni muzikanti,
Na mně pozor déte,
Naučil sem se pěsničku
Vy mně ju zahréte.

Především začnu chválit
Tam toho s huslama,
Žeby lepší jindá dělal,
Dyby vostal doma.

Cimbalista pořád z husta
Na svůj cimbál pere,
Dyž mu do ně často hází
Po straně se směje. *)

*) Muzikanti to só svatí
Ti chcó přijít do nebe,
Kde só svatí popelati
Růžky majó na čele.

Z Vacenovic.

Odkud že ti chlapci byli, } Ze Žďá - ru, ze Žďá-ru.
Že tak pěkně tan-co -vali ? }

Odkud že ti chlapci byli,
Že tak pěkně tancovali?
Ze Žďáru, ze Žďáru. ¹⁾

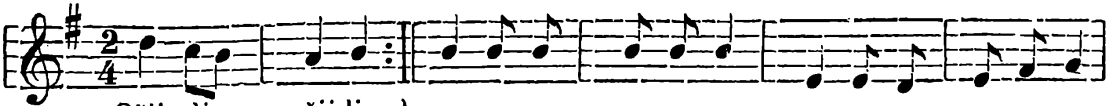
Měli bílé košuleny,
Dostali jich od panenky,
Z pergálu, z pergálu.

Oni měli zlaté pýrka,
Visely jim na ramýnka,
Ai z pávů, ai z pávů. ²⁾

¹⁾ od Váhu.
²⁾ z hedbávu.

(Náp. 423).

O můj milý kominičku
Zazpívám tobě pěsničku.
Ješče jednu ti povím
Abys mně vymet komin.

Ze Lhoty franc.

Přij-di přijdi, } dám ti já perečko, mé mi-lé srdečko,
 Šo-haj švárný, }

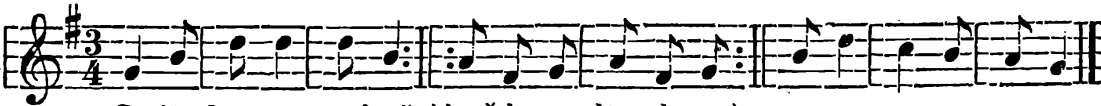
prodám čížmy.

Přijdi přijdi, šohaj švárný,
 Dám ti já perečko,
 Mé milé srdečko,
 Prodám čížmy.

Prodám čížmy aj sukničku,
 Žes ty mia vyvedl
 Mé milé srdečko
 Do tanečku.

Při kotu.

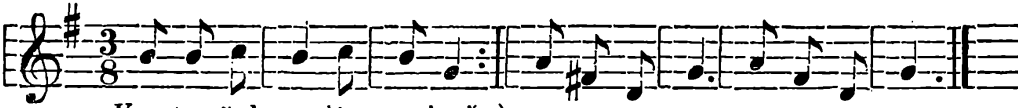
Kotem se nazývá tanec proplítavý, probíhavý neb prolézavý, při němž pod šátkem vyzdviženým celá řada za ruky se držíc probíhá. Tanec ten na Hané u Kroměříže od ženáčů na svatbách, jindy ode mladé chasy, u Konice obzvláště na ostatky užívá se.

Sedí kocór v okně, } hoň kota do plota, } vo-cá-sek mu mokne.
 Vocá-sek mu mokne; } sedí tam Doro-ta, }

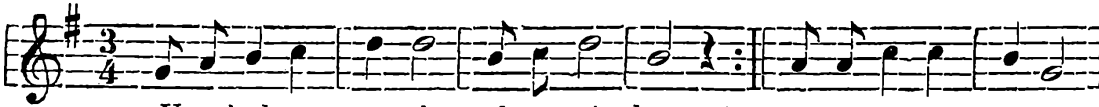
Sedí kocór v okně,
 Vocásek mu mokne;
 Hoň kota do plota,
 Sedí tam Dorota,
 Vocásek mu mokne.

U Brodu Uh. družba na svatbách zavodí kota, ovázán jsa obřislem, jímž při vodění kota bije a zpívá.

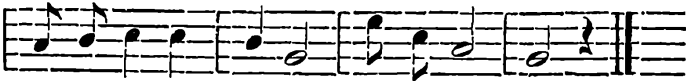

Ko-te-ček sedí v okně, } bí kota, bí, uder, zabí.
 A o-cá-sek mu mokne, }

Koteček sedí v okně,
 A ocásek mu mokne,
 Bí kota, bí, uder, zabí.

Při kotu.

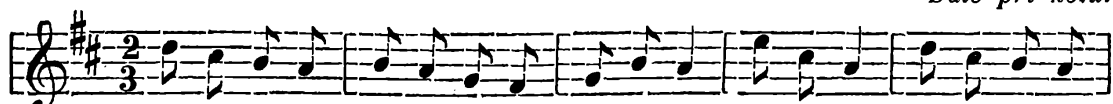
U-tek-la nám myška do strnis-ka, } hledejme tu myšku
 Nemůžem jí na-jít od včerejška; }

v ovesném strnisku honem dneska.

Utekla nám myška do strniska,
 Nemůžem jí najít od včerejška;
 Hledejme tu myšku
 V ovesném strnisku
 Honem dneska.

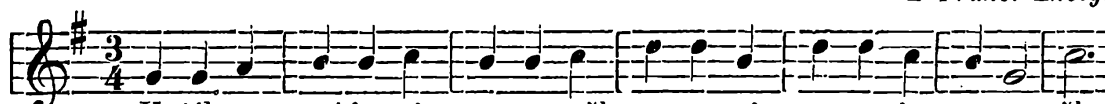
Dále při kotu.

Dejme my se za tó myškó do skoku, do skoku, a-by se nám
 neschovala do snopu, do snopu.

Dejme my se za tó myškó do skoku,
 Aby se nám neschovala do snopu.

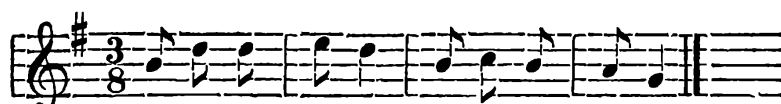
Z Franc. Lhoty.

U-čil sa gajdovať, ne-u-měl tancovať, tancovať ne-u-měl,
 nohy li - po - vé měl.

Učil sa gajdovať, neuměl tancovať,
 Tancovať neuměl, nohy lipové měl.

Text napsal P. Cyp. L.

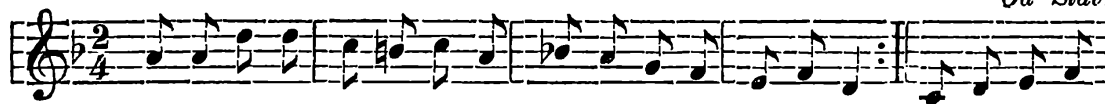
Tancujtě myši, kai ke-ra sly-ši.

Tancujtě myši,
 Kaj kera slyši.

Kera je chroma
 Něch sedi doma.

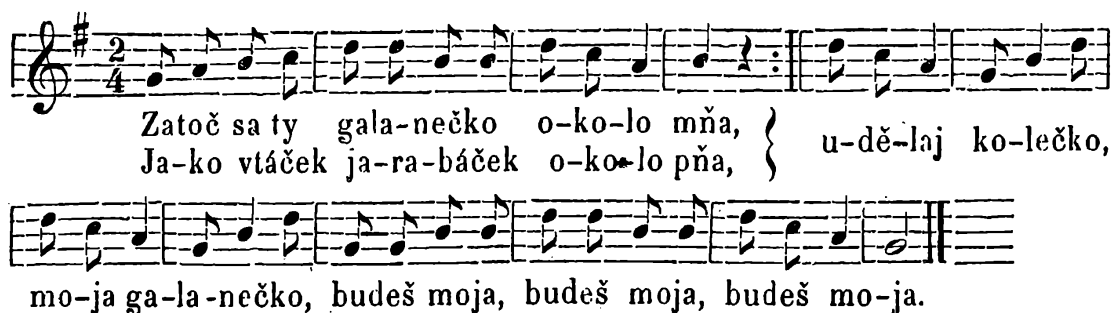
Kera je hlucha
 Něch něposlucha.

Od Slav.

Za-toč se mně ga-lanečko na dobró noc do ko-la, { do polečka
 A já se ti ne-za-točím, já musím jít do po-la, {
 ši-rého, ne-vi-dět tam žádného, jenom vtáčka soko-líčka, pá-na Boha
 samé-ho.

Zatoč se mně galanečko na dobró noc do kola;
 A já se ti nezatočím, já musím jít do pola.
 Do polečka širého, nevidět tam žádného.
 Jenom vtáčka sokolíčka, pána Boha samého.

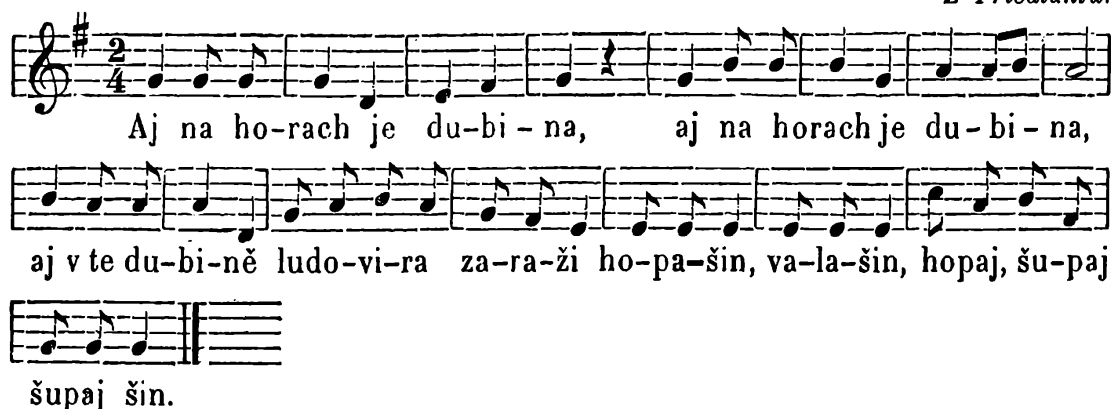

Zatoč sa ty gala-nečko o-ko-lo mňa, { u-dě-laj ko-lečko,
 Ja-ko vtáček ja-ra-báček o-ko-lo pňa,
 mo-ja ga-la-nečko, budeš moja, budeš moja, budeš mo-ja.

Zatoč sa ty galanečko okolo mňa
 Jako vtáček jarabáček okolo pňa.
 Udělaj kolečko, moja galanečko,
 Budeš moja, budeš moja, budeš moja.

786. Společenské.

Z Friedlantu.

Aj na ho-rach je du-bi-na, aj na horach je du-bi-na,
 aj v te du-bi-ně ludo-vi-ra za-ra-ži ho-pa-šin, va-la-šin, hopaj, šu-paj
 šupaj šin.

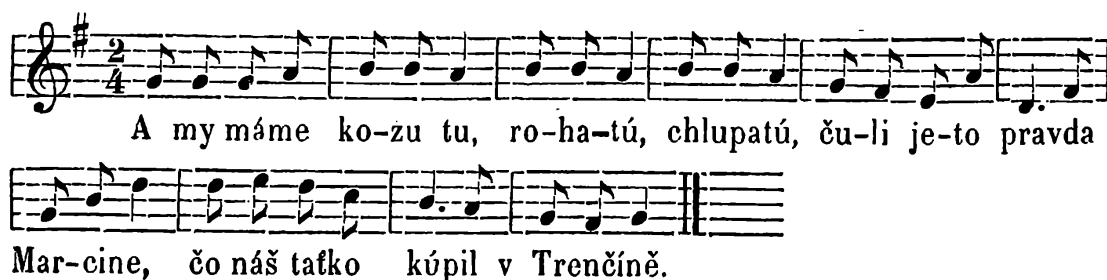
Aj na horach je dubina,
 Aj v te dubině ludovira zaraží
 Hopašin valašin, hopaj šupaj, šu-
 paj šin.

Aj za dubina vrbina atd.
 Za vrbinu dolina,
 Za dolinu kopeček,
 Za kopečkem dubeček,
 Za dubečkem mlyneček,
 V tym mlynečku tři dcery,

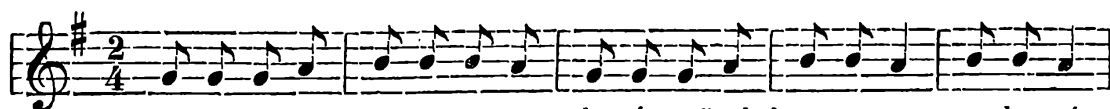
Te jedne je Maruša,
 Te druhe je Katruša.
 Ale te třetí ludovira atd. *)

Maruša šla za pana.
 Katruša šla za krala.
 Ale ta třetí ludov. z. atd. *)
 A ta Maruša panuje
 A ta Katruša kraluje,
 Ale ta třetí lud. z. *)

*) Tu se vynechá osm prvních taktů.

A my máme ko-zu tu, ro-ha-tú, chlupatú, ču-li je-to pravda
 Mar-cine, čo náš taľko kúpil v Trenčíně.

A my máme, vl-ka to-ho, kerý sežral ko-zu tu, ro-ha-tú,

chlupa-tú; ču-li je to pravda atd.

A my máme kozu tu,
Rohatú, chlupatú,
Ču-li je to pravda Marcine.
Čo náš tatko kúpil v Trenčíně.

A my máme vlka ¹⁾ toho,
Kerý sežral ²⁾ kozu tu,
Rohatú, chlupatú;
Čuli je to pravda Marcine?
Čo náš tatko kúpil v Trenčíně.

A my máme kyják ten
Kerý zabil vlka toho,
Kerý sežral ³⁾ kozu tú atd.

A my máme oheň ten,
Kerý spálil kyják ten,
Kerý zabil vlka toho atd.

A my máme vodu tu,
Kerá zhasila oheň ten,
Kerý spálil atd.

A my máme psíčka toho,
Kerý rozlél vodu tu,
Kerá shasila oheň ten atd.

A my máme rasa toho,
Kerý zabil psíka toho,
Kerý rozlél vodu tu atd.

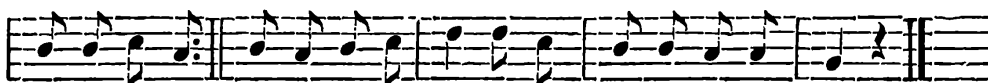
A my máme cinter zas,
V kerém leží tento ras,
Kerý zabil atd.

-
- 1) Psíka.
2) Co pokúše.
3) Do pokúsal.

*Erb. III. 157. Zp. II. 49. Karadž. I. 505. Korýtko II. 98.
Dle potřeby.*

Když sem slúžil druhé le-to vy-slúžil sem ká-če za to, a to ká-če

pěkně skáče, a to ku-ře grágo-ře chođa po dvo-ře.

Když sem slúžil první leto,
Vyslúžil sem kuře za to;
A to kuře grágoře chođa po dvoře.

Když sem slúžil druhé leto,
Vyslúžil sem káče za to.
A to káče pěkně skáče,
A to kuře grágoře chođa po dvoře.

Když sem slúžil třetí leto
Vyslúžil sem húse za to.
A to húse lidi kúše,
A to káče pěkně skáče,
A to kuře grágoře chođa po dvoře.

Když sem slúžil štvrté leto,
Vyslúžil sem ovca za to.
A ta ovca běží s kopca,
A to húse lidi kúše,
A to káče pěkně skáče,
A to kuře grágoře chođa po dvoře.

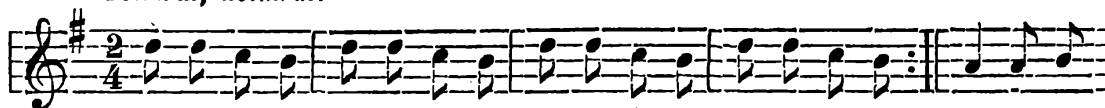
Když sem slúžil páté leto,
Vyslúžil sem kanca za to.
A ten kanec vede tanec,
A ta ovca běží s kopca,
A to húse lidi kúše,
A to káče pěkně skáče
A to kuře grágoře chođa po dvoře.

Když sem slúžil šesté leto,
Vyslúžil sem tele za to.
A to tele hlavú mele,
A ten kanec vede tanec,
A ta ovca běží s kopca,
A to húse lidi kúše,
A to káče pěkně skáče,
A to kuře grágoře choda po dvoře.

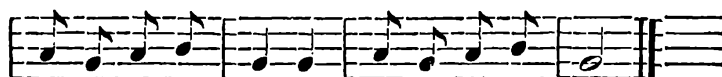
Když sem slúžil sedmé leto,
Vyslúžil sem krávu za to.
A ta kráva mléka dává,
A to tele hlavú mele,
A ten kanec vede tanec,
A ta ovca běží s kopca,
A to húse lidi kúše,
A to káče pěkně skáče,
A to kuře grágoře choda po dvoře.

Všady zpívá se hra tato spěvná ač jiné a jiné výsluhy se uvozují, np. Vyslúžil sem kozla za to; a ten kozel nese uzal; a ta koza spadla s voza atd. Děvy spívají: Slúžila sem první léto, dostala sem atd.

Tolikrát, kolikrát.

Měl sedláček jednu sljepku nanes-la mu vajec čepku.
Na-sadil ju na dvaná-sti a měl z nich kuřat dvanásti. } O-li-a,
Při-le-tě-la jedna vrana hned mu jedno kuře vzala.

ve-le-li-a, bra, bra, brezo-vi-ca tam.

Měl sedláček jednu sljepku,
Nanesla mu vajec čepku.
Nasadil ju na dvanásti
A měl z nich kuřat dvanásti.
Přiletěla jedna vrana
Hned mu jedno kuře vzala.
Olía, velelila, bra, bra, brezovica tam.

Přiletěla druhá vrana,
Hned mu druhé kuře vzala.
Olía, velelía, bra, bra, brezovica tam.
Přiletěla třetí vrana
Hned mu třetí kuře vzala.
Olía, velelía, bra, bra, brezovica tam.

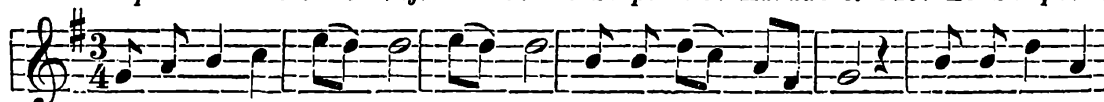
Tak se opakuje, až do vrány dvanácté a kuřete dvanáctého.

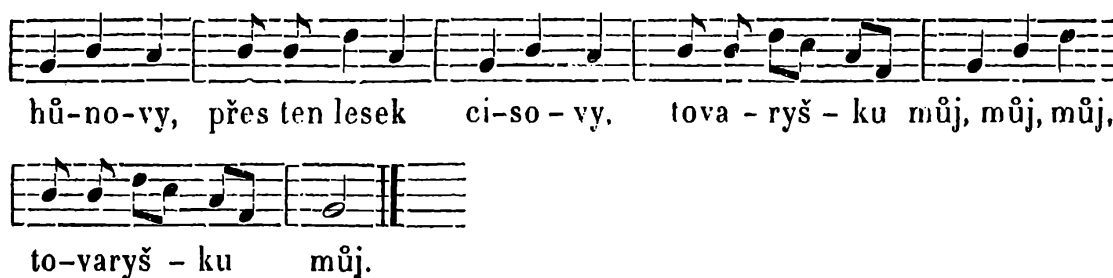
Po-buda neb. dem, { kam se ti podě-li co před nama byli.
Světa nepřebudem,

Pobuda nebudem,
Světa nepřebudem;
Kam se ti poděli
Co před nama byli?

Zp. I. 544. Ol. 64. Voj. II. 144. Ž. P. p. 170. Karadž I. 519. Ze Skřipova.

Pojedzěmy na hůn, na hůn, tovaryš - ku můj, na ten hůnek

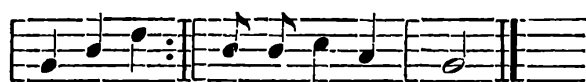

Pojedžemy na hůn, na hůn,
Tovaryšku můj.
Na ten hůnek hůnovy
Přes ten lesek cisovy,
Tovaryšku můj, můj, můj,
Tovaryšku můj.
Hynaj běží zajíc, zajíc,
Tovaryšku můj.
Pusé ty chyrty ež k němu,
Ež zajica přiženu.
Tovaryšku můj, můj, můj,
Tovaryšku můj.
Pojedžemy na hůn, na hůn,
Tovaryšku můj.
Na ten hůnek hůnovy atd.
Hynaj běží syrna, syrna,
Tovaryšku můj.
Pusé ty chyrty eč ku ni,
Ež tu syrnu přižoni,
Tovaryšku můj, můj, můj,
Tovaryšku můj.

Hynaj běži liška, liška,
Tovaryšku můj.
Pusé ty chyrty ež ku ni,
Ež tu lišku přižoni,
Tovaryšku můj, atd.
Hynaj běži panna, panna,
Tovaryšku můj.
Pusé ty chyrty ež ku ni
Ež tu pannu přižoni atd.
Včil se budem dzělic, dzělic,
Tovaryšku můj.
Tobě zajíc a syrna,
A mi liška a panna;
Tovaryšku můj, můj, můj,
Tovaryšku můj.
Esli je ci křivda, křivda,
Tovaryšku můj.
Tobě všecka zvířina,
A mi sama děvčina,
Tovaryšku můj, můj, můj,
Tovaryšku můj.

Bě-ží za-jíc po po-li, po po-li, ka-mará-de můj. { Pustme chrty
Ať za-jí-ce

po vůli, {
u - loví, } ka-mará-de můj.

Běží zajíc po poli,
Kamaráde můj,
Pustme chrty po vůli,
Ať zajíce uloví,
Kamaráde můj.
Běží srna po poli,
Kamaráde můj,
Pustme chrty po vůli,

Ať nám srnu uloví,
Kamaráde můj,
Běží sokol po poli,
Kamaráde můj,
Pustme chrty po vůli,
Ať sokola uloví,
Kamaráde můj.
Běží panna po poli,

Kamaráde můj.
Pustme my se po vůli,
Který pannu uloví,
Kamaráde můj.
Všecko sme polovili,
Kamaráde můj,
Jak zajíce tak srnu,
Jak sokola tak pannu,
Kamaráde můj.

Budeme se dělit,	Jestli se ti málo zdá,	Jestli se ti to zle zdá,
Kamaráde můj,	Kamaráde můj,	Kamaráde můj,
Tobě zajíc a srna,	Tobě všechna zvěřina,	Tobě sedlo a mně kůň,
A mně sokol a panna,	A mně švárná děvčina,	A ty sobě pannu hoň,
Kamaráde můj.	Kamaráde můj.	Kamaráde můj.

Korytk. I. 64. Erb. III. 160. Mein. 91. 195.

bré ví - no.

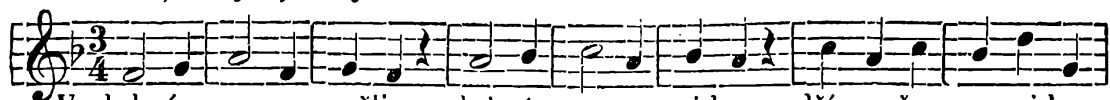
Šel Jura na víno, na to dobré víno.	Jura nechce domů jít,
Šla pro něho žena.	Že se mu chce ještě pít;
Jura nechce domů jít,	Šel Jura na víno, na to dobré víno.
Že se mu chce ještě pít;	Poslala pro vola.
Šel Jura na víno, na to dobré víno.	Volek nechce vody pít,
Poslala pro péska.	Voda nechce ohňa hasit,
Pések nechce Jury kousat,	Oheň nechce kyja pálit,
Jura nechce domů jít,	A kyj nechce péska mlátit,
Že se mu chce ještě pít;	Pések nechce Juru kousat,
Šel Jura na víno, na to dobré víno.	Jura nechce domů jít,
Zas poslala pro kyj.	Že se mu chce ještě pít;
A kyj nechce péska bít,	Šel Jura na víno, na to dobré víno.
Pések nechce Jury kousat,	Poslala k řezníku.
Jura nechce domů jít,	Řezník nechce vola bít,
Že se mu chce ještě pít;	Volek nechce vodu pít,
Šel Jura na víno, na to dobré víno.	Voda nechce ohňa hasit,
Poslala pro oheň.	Oheň nechce kyja pálit,
Oheň nechce kyja pálit,	A kyj nechce péska mlátit,
A kyj nechce péska mlátit,	Pések nechce Juru kousat,
Pések nechce Jury kousat,	Jura nechce domů jít,
Jura nechce domů jít,	Že se mu chce ještě pít;
Že se mu chce ještě pít;	Šel Jura na víno, na to dobré víno.
Šel Jura na víno, na to dobré víno.	Poslala pro babu.
Poslala pro vodu.	Baba nechce čarovati,
Voda nechce ohňa hasit,	Řezník nechce vola bít,
Oheň nechce kyja pálit,	Volek nechce vody pít,
A kyj nechce péska mlátit,	Voda nechce ohňa hasit,
Pések nechce Jury kousat,	Oheň nechce kyja pálit,

A kyj nechce péska mlátit,
Pések nechce Juru kousat,
Jura nechce domů jíti,
Že se mu chce ještě píti.
Šel Jura na víno, na to dobré víno.

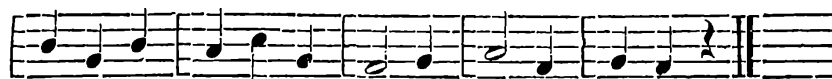
Poslala pro čerta.
Čert hned počne babu bráti,
Baba počne čarovati,

Řezník počne vola bítí,
Volek počne vodu píti,
Voda počne oheň hasit,
Oheň počne hned kyj pálit,
Kyj hned počne péska mlátit,
Pések počne Juru kousat;
Jura musel domů jíti,
Že se mu už nechce píti;
Vzal ho čert do pekla,¹⁾ ubohého Juru.²⁾

1) dřury 2) Jury.

V dobrém sme se sešli, v dobrém se ro-zejdem; dřív než se rozejdem,

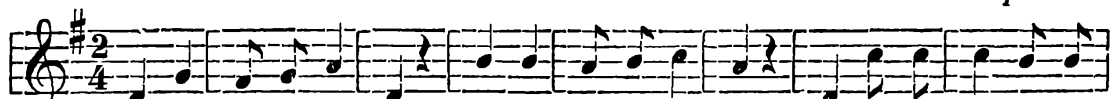

eš-če se napi-jem, s pánem Bo-hem půjdem.

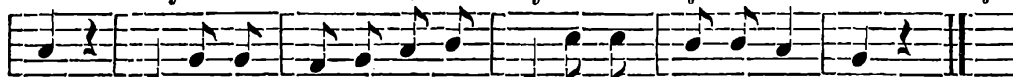
V dobrém sme se sešli,
V dobrém se rozejdem;
Dřív než se rozejdem,
Ešče se napijem,
S pánem Bohem půjdem.

S pánem Bohem půjdem,
Povídat si budem:
Dobře sme se měli,
Rádi nás viděli,
Po druhé zas přijdem.

Z Lipovce.

V dobrým sme se se-šli, v dobrým se rozejdem, ta-ke-li můj syneč-

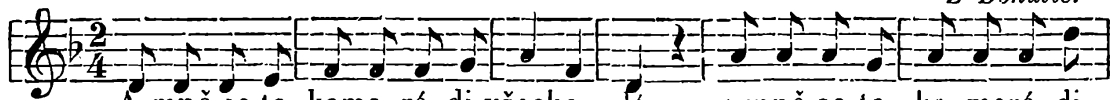
ku na sebe za-pomenem, na sebe zapome - nem.

V dobrým sme se sešli,
V dobrým se rozejdem,
Take-li můj synečku
Na sebe zapomenem?

Já na tě zpomenu,
To nejedno v roce,
Já na tě, má panenko,
Já na tě v každém kroce.

787. Vzдоры.

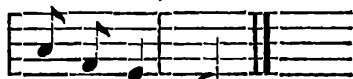
Z Bohutic.

A mně se to kama-rá-di všecko zdá, a mně se to ka-mará-di

všecko zdá, že se má panen-ka na mně hněvá, že se má pa-nenka

na mně hněvá.

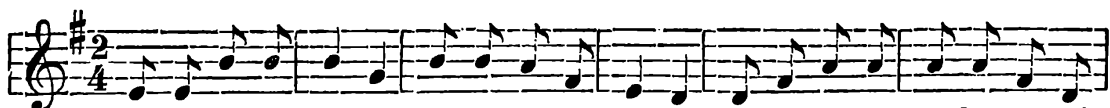
A mně se to kamarádi všechno zdá, A debech já kamarádi to věděl,
Že se má panenka na mně hněvá. Sedl bech na koňa, pryč bych hojel.

Z Kněžduby.

Jaborník, Jaborník,
Na Jaborník chodník,
Až sa milá vydáš
Kam já budu chodit.

Jedna sa mně vydá
Druhá mně doroste,
Nad Javorník chodník
Nikdá nezaroste.

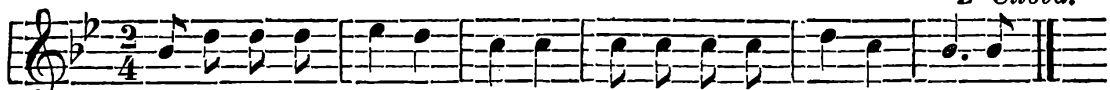
Z Bohutic.

Já sem synek švarné, nemám panne žádné, hodné se mně nechce prosit,
za darebnó da-re nosit, rad-ši nemám žádné.

Já sem synek švarné,
Nemám panne žádné
Hodné se mně nechce prosit,
Za darebnó dare nosit,
Radši nemám žádné.

Z Citova.

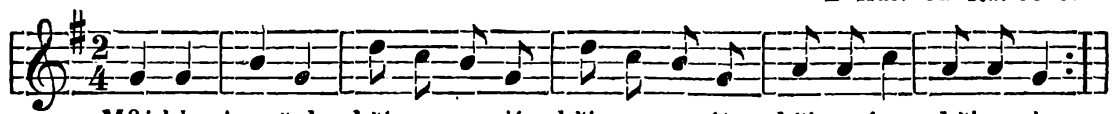
Mám synečka le-da by-lo, le-da mě teskno ne-by-lo.

Mám synečka leda bylo,
Leda mě teskno nebylo.

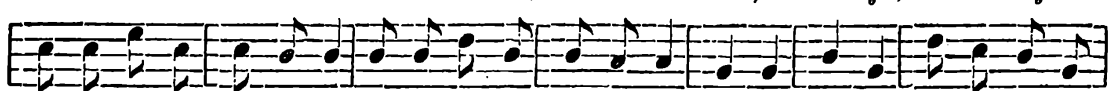
Mám synečka což je po něm,
Dyž mně chodí jinam dvorem.

Jiným dvorem dvířečkama,
Za jinýma děvčatkama.

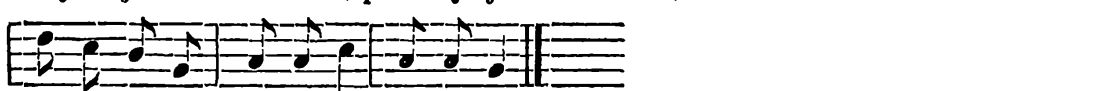
Z Hatí od Ratiboře.

Můj klo-bu-ček křivo sto-jí, kři-vo stojí, křivo je, křivo je,
Ku dzě-vu-še šelma chodzi, šelma chodzi, šelma je, šelma je.

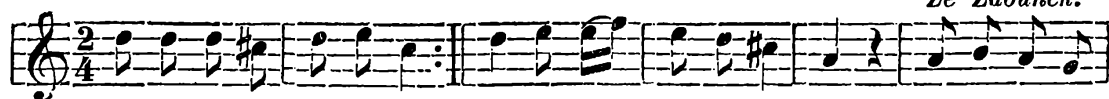
a jak ja ho za-stanu, piznu ja jim o scěnú, a on mu-si ma-ši-rovač

maši-rovač ja u ni zůstanu.

Můj klobuček křivo stojí,
Křivo je,
Ku dzěvuše šelma chodzi,
Selma je.

A jak ja ho zastanu,
Piznu ja jim o scěnu.
A on musí maširovač,
Ja u ni zůstanu.

Ze Zdounek.

Na náspěčkách sedě-la } vy-so-ko - li je ješ-če. Ja vyso-ko
Do měsíč-ka hledě-la }

mo-že byt, my se možem ro - ze-jít, ach černo - o-ký děv-če.

Na náspěčkách seděla,
Do měsíčka hleděla:
Vysokoli je ješče.

Ja vysoko může byt,
My se možem rozejít,
Ach černooký děvče.

Oj ma-sa-re masa - rič - ku, ne-nakládej na dě-več-ku,

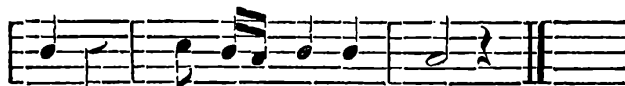
co na-ložíš na dě-več-ku, kup si za to ja-lo - več-ku.

Oj masare masaričku,
Nenakládej na děvečku;
Co naložíš na děvečku,
Kup si za to jalovečku.

Z jalovečky bude kráva,
A z panenky stará baba,
Z jalovečky bude masa,
A z děvečky spadne krása.

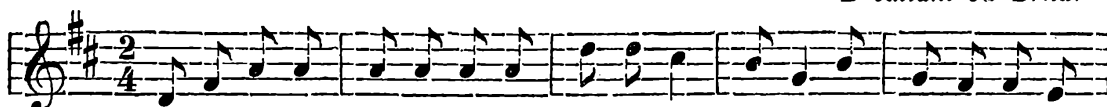
Poč-kaj děvče bu-deš banovat, a-ni o-ken ani vrat } Počkaj
Nechtě-lo's mně oken otvá-rat, a-ni semnú hovárat }

děvče budeš bano - vat.

Počkaj děvče budeš banovat,
Nechtělo's mně oken otvárat.
Ani oken ani vrat,

Ani semnú hovárat,
Počkaj děvče budeš banovat.

Z Julian. od Brna.

Trá-va ma-lá, ro-sa žádná, srp topé, srp to-pé, jenom ty mně

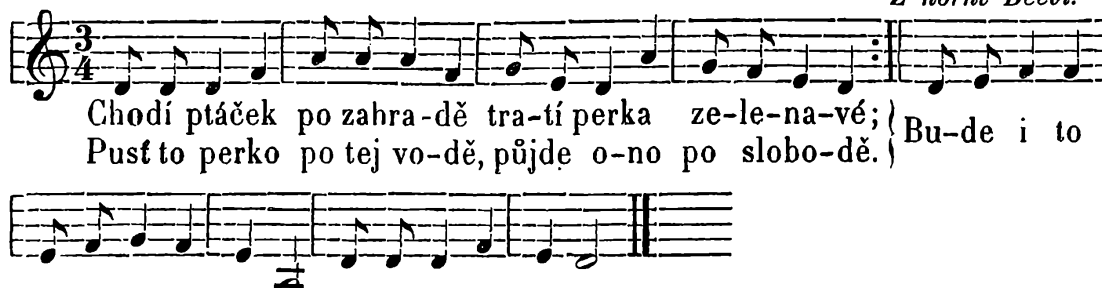
můj Ja-ničku vy-klupé, vy-klupé.

Tráva malá, rosa žádná,
Srp topé:
Jenom ty mně můj Janičku
Vyklupé.

Nechce von mně můj srpeček
Dobře žit,
Nechcela mně má panenka
Votevřit.

Byla sem veselá, jak bych nebyla,
 Dy sem sobě nasela
 Maděranečke do zahradečke,
 Abe se mně ujala.
 Na nedělo v noce přišle dvě mládence,
 Potrhale jo, pošlapale jo,
 Při měsíčku v noce.

Z horní Bečvi.

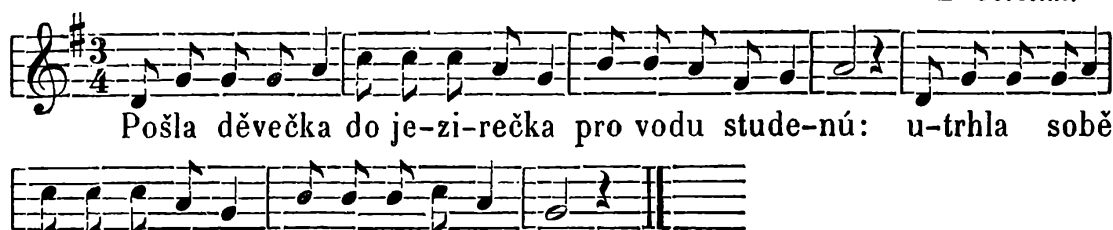

Chodí ptáček po zahra-dě tra-tí perka ze-le-na-vé; } Bu-de i to
 Pust to perko po tej vo-dě, půjde o-no po slobo-dě. }

perko plyvat, budeš mú galankú bývat.

Chodí ptáček po zahradě, tratí pérka zelenavé;
 Pust to perko po tej vodě, půjde ono po slobodě.
 Bude i to perko plyvat,
 Budeš mú galankú bývat.

Z Osvětim.

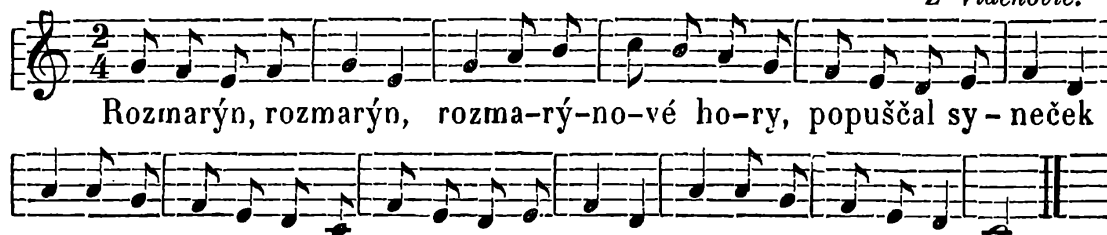
Pošla děvečka do je-zi-rečka pro vodu stude-nú: u-trhla sobě

za kordulunku rezetku ze-le - nú.

Pošla děvečka do jezirečka
 Pro vodu studenú;
 Utrhla sobě za kordulunku
 Rezetku zelenú.

Švarný šohajek na vraném koni
 Jede naproti ní.
 Dej mně děvečko dej tu růžičku,
 Ona pěkně voní.

Z Vlachovic.

Rozmarýn, rozmarýn, rozma-rý-no-vé ho-ry, popuščal sy - neček

červené vo-ly po nich, popuščal sy-neček červené vo-ly po nich.

Rozmarýn, rozmarýn,
 Rozmarynové hory,
 Popuščal syneček
 Červené voly po nich.

Popuščal, popuščal,
 Nemohl jich polapat,
 Moselo děvčátko
 Ja moselo zaplakat

(Náp. před.)

Z Kněžduby.

Šuhajkovo pérko
Visí přes raménko,
Naprav mně ho naprav
Súsedova dcérko.

Budeli rozmarýn
Já ti ho napravím,
Budeli pérečko,
Temu nerozumím.

Z Bohutic.

Vedle našich u sóse-dó je syne-ček, on mě bude chtět,
on mě bude v za-hradečce ma-dě-rá-nek plet.

Vedle našich u sósedó je syneček, On mě bude v zahradečce
On mě bude chtět, Maděránek plet.

Od Brna.

Zdá-lo se mně dneska v noci, že sem vila věneček, vě-neček roz-
ma-ry-no-vý, že je můj sy - ne-ček hodný, on přinde k nám,
ja mu ho dám na hlavu.

Zdalo se mně dneska v noci, že sem vila věneček,
Věneček rozmarinový, že je můj syneček hodný,
On přinde k nám, já mu ho dám na hlavu.

789. Láska, děvka, žena.

A můj milý šo-hajínku, má maměnka ká-za-la. } A já to ne-
Dyž ty přindeš pod okenko a-bych tebe zahna-la. }
u-dělám, a já te-be ráda mám; dyž ty přindeš pod okénko
já na tebe za-volám.

A můj milý šohajínku, má maměnka kázala,
Dyž ty přindeš pod okénko, abych tebe zahнала.

A já to neudělám,
A já tebe ráda mám.

Dyž ty přindeš pod okénko, já na tebe zavolám.

Od Hodonína z Bojanovic.

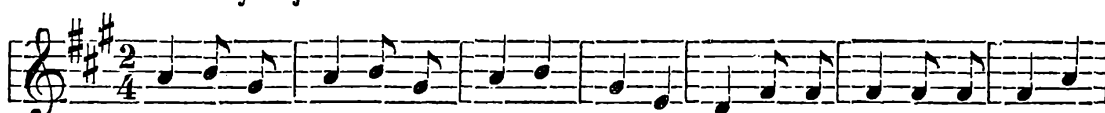
Čer-vené jabůčko v klíně mám, koho já ráda mám, tom'ho dám.

Červené jabučko v klíně mám, Tobě bych ho miuý nedauá,
Koho já ráda mám tom' ho dám. Dybys mia miuoval do rána.

Tybys ho odemňa nedostau,
Dybys i do rána u mňa stau. ¹⁾

1) Z Hrozenka dálejšek:
Tak se mia maminka pytała,
Kde som tych jabůček nabrala.

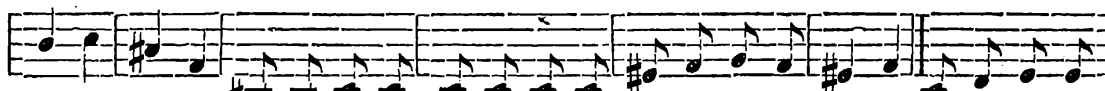
V zeleném hájíčku na stromku
Zatrjásol Janíčko jabloňkú.

Ho-ja-sa, ho-ja-sa, nožky mo-je, šel bychjá za milú ne-sko-

ro je, { už jsú kosy ná-de mlý-nem, } A-ni tam tej noci, a-ni
{ nespa-la jsem ce-lý tý-den. }

tejto noci, če-ka-la sem na mi-lé-ho, co má černé o-či, čeka-la sem

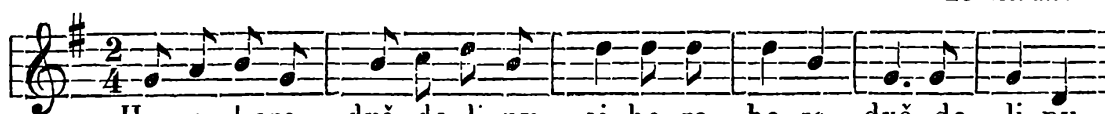
na mi-lého co má černé o-či.

Hojasa, Hojasa, nožky moje,
Šly by do hospody ¹⁾ neskoro je,
Už jsú kosy nade mlýnem;
Nespala sem celý týden,

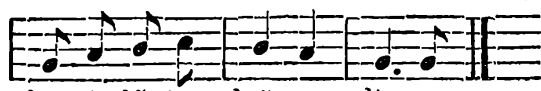
Ani tam tej noci,
Ani tejto noci,
Čekala sem na milého, co má
černé oči. ²⁾

1) Šel bych vám nevím kam
2) Zpomenú, zaplačú o mne černé oči.

Ze Strani.

Ho-ra hora dvě do-li-ny, aj ho-ra ho-ra, dvě do-li-ny,

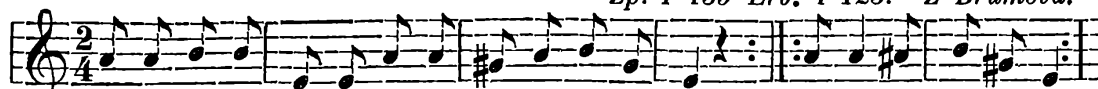

lepší děvča lež ma-li-ny.

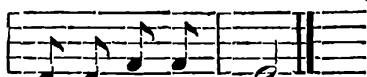
Hora hora, dvě doliny,
Lepší děvča lež maliny.

Na maliny slunko svítí,
Na děvčata krása letí.

Zp. I 159 Erb. I 125. Z Brumova.

Chodí šohaj ko-le domu radby vešel k nám, } pro te-be syneč-ku }
Na-še dvéře vr-zí-ga-jú, já je za-lé-vám } stu-denú vo-dič-kú }

že ta rá-da mám.

Chodí šohaj kole domu, rádby
vešel k nám,

Zalévám ich sladkým mlékom
sladkú smetanú,

Naše dvěře vrzigajú, já je zalévám, Zalévala bych ich máslem, naši
Pro tebe synečku, studenó vodičku, nedajú. ¹

Pro tebe synečku, studenó vodičku, nedajú. ¹⁾

Že ta ráda mám.

Pro tebe synečku, studenú vodičku,
Že ťa ráda mám.

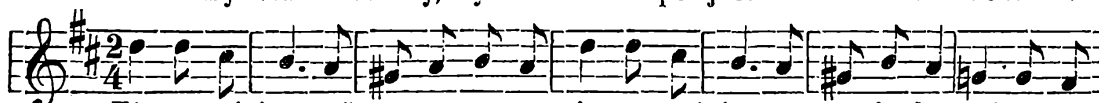
1) Nemajú.

Na člupečku sedávala: poďte chlapci k nám,
Naše vrata nevrzajú, já je zalévám.

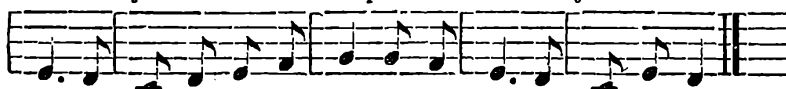
Z Moravičan.

Na poledne teplým mlékem, večir smetanó,
Aby vrata nevzaly, dyž k nám chlapci jdó.

Z Hrozenka.

Ej mosela's mně poča-ro-vac, ej mose-la's mně podzelac, ej mose-

la's mnè včera večir ej do vineč-ka co-si dac.

Ej mosela's mně počarovac,
Ej mosela's mně podzelac,
Ej mosela's mně včera večír
Ej do vinečka ¹⁾ cosi dac. ²⁾

Ej nědala som můj synečku
Ej nědala som, nědala;
Ej ani som ca můj synečku,
Ani dobre něžnala.

1) pagáčka, šátečka, čépečka.

2) čárû navázat.

(Náp. 330.)

Z Cáhnova.

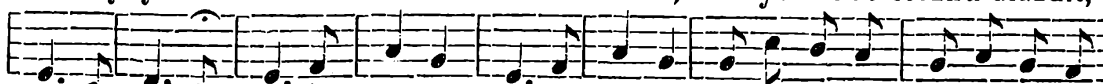
Jide šohaj po zelenej lúce,
Drží si on bílý šátek v ruce.

**Bílý šátek, červenú harasku,
Vyměřává svojei milei lásku.**

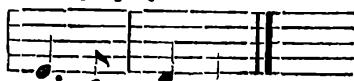
Z Bohutic.

Dybych věděl má Aničko že má budeš, dal bych tobě stezku dláždít,

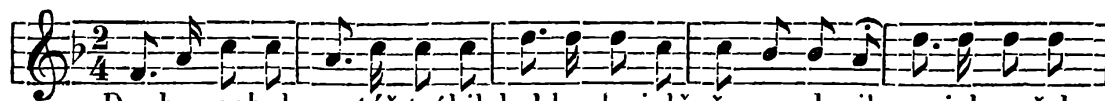

kady půj-deš, stezku dláždit dláždič-kama, kady půjdeš má Aničko

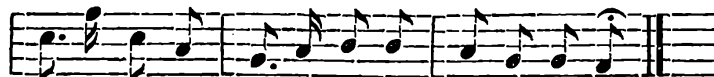

nožič - ka-ma.

Dybych věděl má Aničkko, že má budeš,
 Dal bych tobě stezku dláždit, kady pudeš.
 Stezku dláždit dláždičkama,
 Kady pudeš má Aničko nožičkama.

Dy-by nebyl pastýř tróbil, byl bych si děvče namluvil; a jak začal

pastýř tróbit mu-se-la jít krávy dojit.

Dyby nebyl pastýř tróbil,
 Byl bych si děvče namluvil.
 A jak začal pastýř tróbit
 Musela jít krávy dojit. *)

Rozmarýnu zeleného
 Do šátečka červeného.

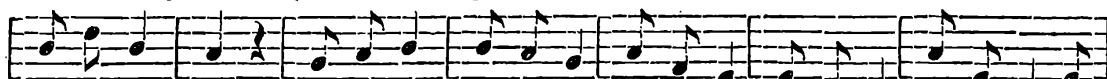
Dyby bylo nespívalo,
 Bylo by mi děvče dalo
 Huběnku a neboli dvě
 Na té zelené otavě.

Dyby bylo nespívalo,
 Bylo by mi děvče dalo

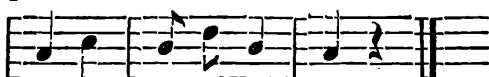
*) Nechceuo mna dyévča súbit.

Když sem byla malá, pěkně sem chodi-la, když sem byla malá,

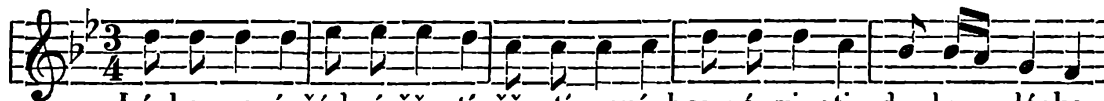
pěkně sem šla; no-si-la sem vínek, na ru-ce pr-stýnek, abych se mlá-

dencům za-lí-bi - la.

Když jsem byla malá, pěkně sem chodila,
 Když jsem byla malá, pěkně sem šla;
 Nosila sem vínek, na ruce prstýnek,
 Abych se mládencům zalíbila.

Z Březnice.

Láska není žádné štěstí, štěstí není bez zá-vi-sti, dy-by láska

plamenem hoře-la, ne-by-lo-by dříví potřeba.

Láska není žádné štěstí,
 Štěstí není bez závisti;

Dyby láska plamenem hořela,
 Nebylo by dříví potřeba.

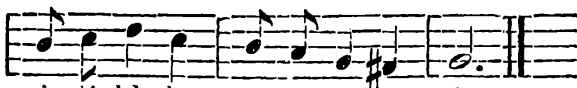
(Náp. str. 710. b).

Moja milá roztomilá, ty jsi moja útěcha.

Dyž já tebe mám nejradší, strčil bych tě do měcha.

Na Slavkovských lókách rúste koře-ní { a já že-ny nemám, a já
A kdo ženy nemá, nech se vožení, }

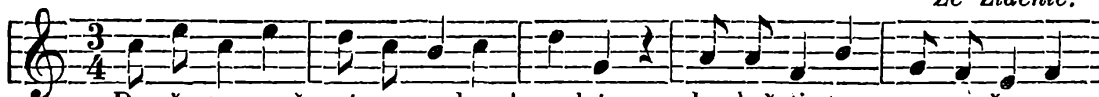

si jí hledám pro potě-se - ní.

Na Slavkovských lókách rúste koření,
A kdo ženy nemá, nech se vožení,
A já ženy nemám, a já si jí hledám,
Pro potěšení.

Na Slavkovských lókách roste vořeší,
Těšival mě synek, už mě netěší,
Bude mě těšivat:/ syneček inší.

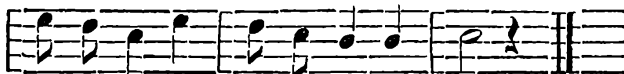
Ze Židenic.

Pověz te mně má panenka hez-ká, bodeš-li te ta naša ne-

vě-sta? a nebo-do, ne-bodo, a ve máte zlé mamó; vona be mě

bi-já-va-la každó ho-di-no.

Pověz te mě má panenka hezká,
Bodešli te ta naša nevěsta?

A nebodo, nebodo,

A ve máte zló mamó,

Vona be mě bijávala každó hodino.

Nebůj te se má panenka bití,

A deť seš te jak to jarní kvítí;

Pěkná bílá červená

Jak růžička sázená,

Te mosíš bét má panenka předci
žená má.

Z Vlachovic.

Přišel sem sa po-dí-va-ti bu-deš-i mia mi-lo-va - ti.

Přišel sem sa podívati,

Budeš-i mia milovati.

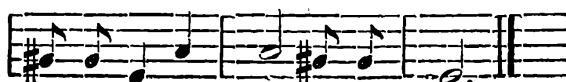
Budu, budu a i mosím,

Lebo já tvůj prsteň nosím.

Z Vlčnova.

Rada na pút chodím, kostel navštěvuju { chlapi na mňa pohledajú, }
Ráda se v něm modlím, vlasy si spravuju { o-ni na mňa pozor dajú, }

když já z ko-ste - la půj-du.

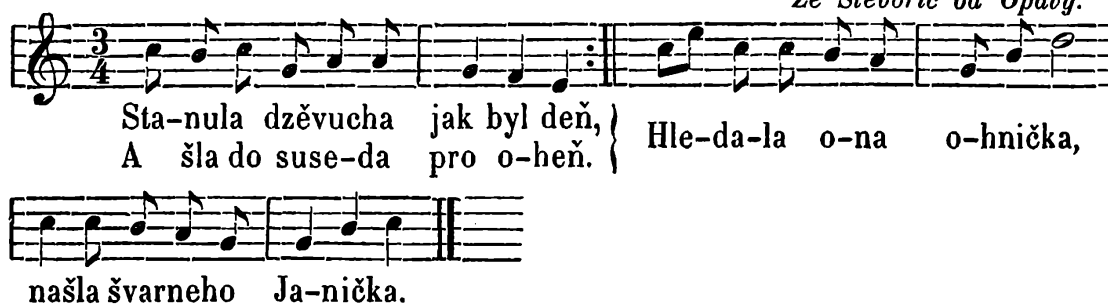
Ráda na pút chodím, kostel na-
vštěvuj, Co je po domečku pěkném, malo-
vaném,
Ráda sa v něm modlim, vlasy si zpra-
vuj. Jako po lůžčku pěkném vystý-
laném;
Chlapci na mňa pohledajú,
Oni na mňa pozor dajú, Sama na něm líhat musím,
Když já z kostela půjdu. Svůj mladý věk trávit musím
Jako panna v klášteře.

Ze Slavíkovíc.

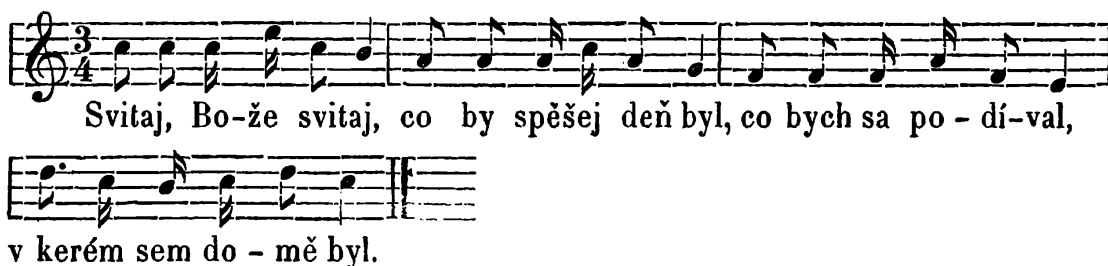

Slavíkovský polečko malý, Co pak je nám po naše mamě,
Nebudeme synečku svoji. Naša mama nama nevládne;
Nebudeme, nebudeme, není to možná Jenom ty mně má panenko, jenom
Ani nám to můj synečku tvá mama ty mě chceš,
nedá. Jenom ty mně na dobró noc ru-
čenky podej.

Ze Štěbořic od Opavy.

Stanula dzěvucha jak byl deň Hledala ona ohnička,
A šla do suseda pro oheň. Našla švarneho Janička.

Svitaj Bože svitaj,
Co by spěšej deň byl,
Co bych sa podíval
V kerém domě sem byl.

Byl sem já v domečku,
Majú tam děvečku,
Majú obrovnané
Červenú hlínečku.

Od Brna.

Trajda, rajda, rajda,
Oženil se Klajda,

Vzal sobě kadrátku
V červeném kabátku.

Klajdovka, známá hospoda u Brna, jméno vzala od Klajdy Lišnáka, jenž prvním hostem se v ní octnul. On pak si vzal děvku, již pro útlost a hubenost přezdělil kadrátku.

Erb. I. 100.

V Jitčíně pod okny travička zelená, Než tráva vyrostě, panenka doroste,
V Jitčíně pod okny tráva roste. Pak bude panenka, pak bude má.

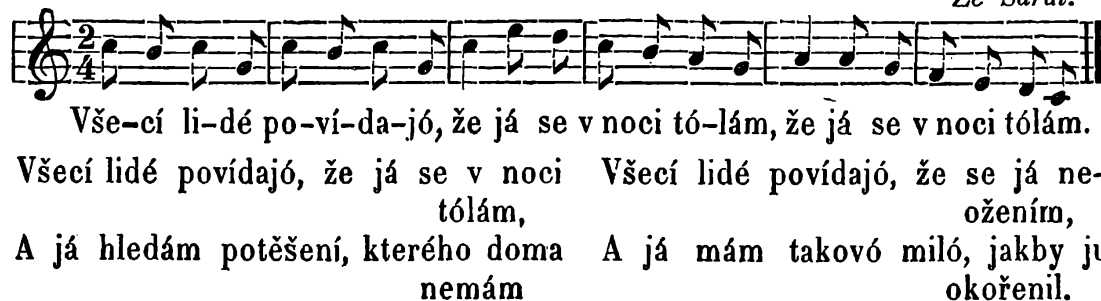
Z Pavl.

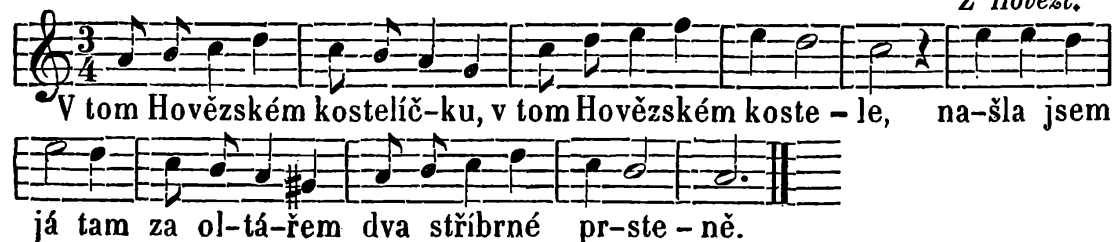
Vsadila sem hrušku v humně,
Nevím esli se mi ujme;

Ujmeli se bude rodit,
Budú za mnú chlapei chodit.

Ze Šarat.

Z Hovězl.

V tom Hověžském kostelíčku
V tom Hověžském kostele,
Našla jsem tam za oltářem
Dva stříbrné prsteně.

Jeden sa mi na prst hodil,
A ten druhý milému,
A až půjdeme od oltára
Dáme jeden druhému.

Voj. II. 51 Zp. I. 310. Z Knězdubů.

Vy-le-tě-la kře-pe-lenka z prosa, a já za ňú bo-sulen-ka bo-sá.

Vyletěla křepelenka z prosa,
A já za ňú bosulenka bosá.

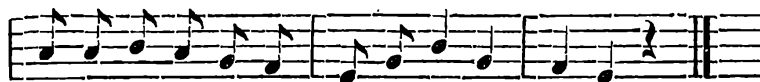
Chytaj si ju můj synečku chytaj,
Enom sa jí pérek nedotykaj.

Mosím sa já našej mamky pytat,
Mámli já tu křepelenku chytat.

Jak sa ty jěj jednu pérka dotkneš,
Hnedky její pravú nožku potkneš.

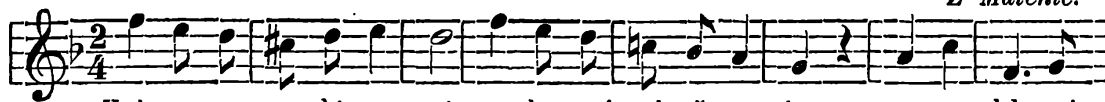
V ze-leném hájíč-ku mi-lo-va-li se dvě, pa-dlo na ně dře-vo

padlo na ně dřevo, za-bi-lo je o-ba.

V zeleném hájíčku milovali se dvě. Dobře udělalo, že oba zabilo,
Padlo na ně dřevo :/ zabilo je oba. Nebude bédovat jeden pro druhého.

Z Mutěnic.

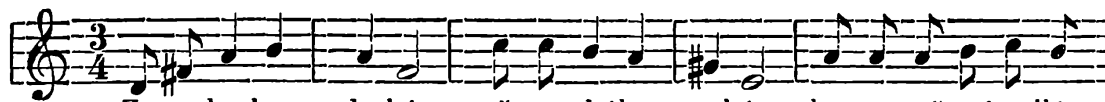
Zaj-tra sa vy-dá-vat mám, ze-le-nej sukně nemám, proste chlapci

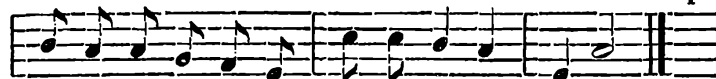
moju ma-mu ať mně kú-pí zajtra na ňu.

Zajtra se vydávat mám,
Zelenej sukně nemám.

Proste chlapci moju mamu
Ať mně kúpí zajtra na ňu.

Ze-zulenka kuká až se skála puká, do-staneš má milá,

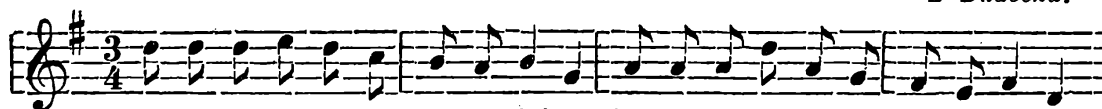

dostaneš má milá, dosta-neš haj-du-ka.

Zezulenka kuká, až se skála puká, Esli ne mynáře, dostaneš myslivce,
Dostaneš má milá dostaneš hajduka. Budeš mět má milá zarmoucené srdce.

Esli ne hajduka, dostaneš mynáře,
Budeš mět má milá zlého hospodáře.

790. Seč.

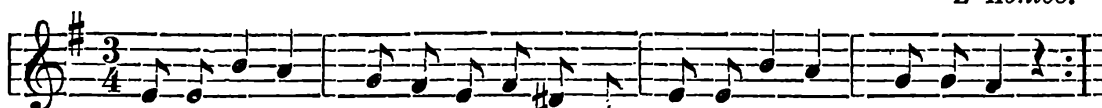
Z Budějcka.

A mám já lóčič-ku při vr-šičku, já ju nejradš seču při měsíč-ku,

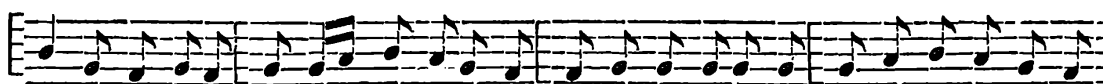

dyž je pěkná rosa, pěkně mně jde kosa, dyž si ji za - brósám.

A mám já lóčičku při vršičku, Pěkně mně jde kosa,
Já ju nejradš seču při měsíčku. Dyž si ji zabrósám.
Dyž je pěkná rosa,

Z Konice.

Dy-by byla kosa na-bróšená, dyby by-la vo-ta-va,)
Co by vona drobnó je-te-linku, co by vo-na šu-pala;)

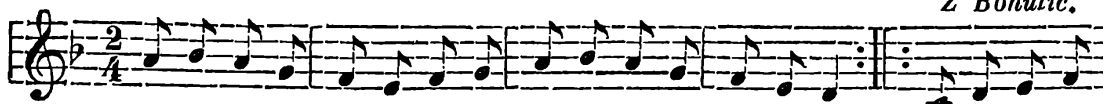

a šu-paj šupaj drobná je-telinko co je mně po tobě, má zlatá panenka,

dys ty se mně provdala.

Dyby byla kosa nabróšená, dyby byla votava!
Co by vona drobnó jetelinku, co by vona šupala!
A šuhaj šuhaj drobná jetelinko,
Co je mně po tobě, má zlatá panenka,
Dys ty se mně provdala.

Z Bohutic.

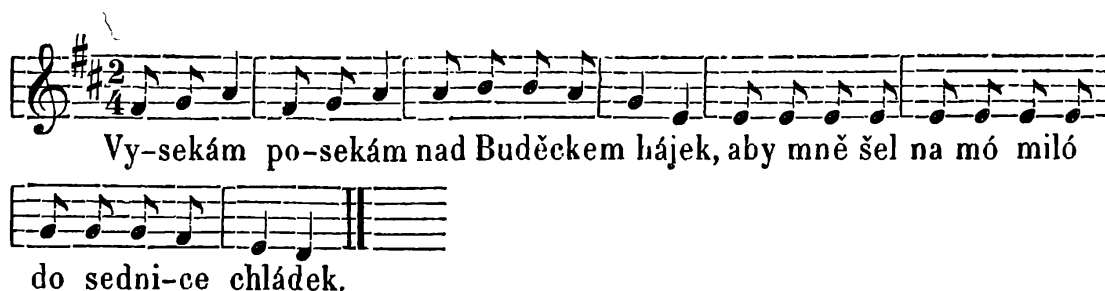
Pře-kerak jsem já sem přešil, překerak so ta-de sám?) mám palášek,
Pře-kerak se má pa-nenko překerak se ve-sekám?) vy-se-kám se

šab-lo,)
snadno,) ka-ma-rá-di zho-tí-ka-li, jož je všecko darmo.

Překerak sem já sem přišel,
Překerak so tade sám?
Překerak se má panenka
Překerak se vysekám?

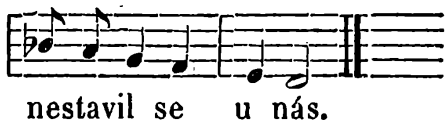
Mám palášek, šablo,
Vysekám se snadno,
Kamarádi zhotíkali,
Jož je všecko darmo.

Vysekám posekám nad Buděckem hájek,
Aby mně šel na mó miló do sednice chládek.

791. Otázka a odpověď.

Z Moutnic.

Čí je to syneček, co má ten černý pás?
Šel zhůru, šel dolů, nestavil se u nás.

Ze Židenic u Brna.

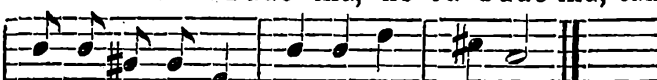
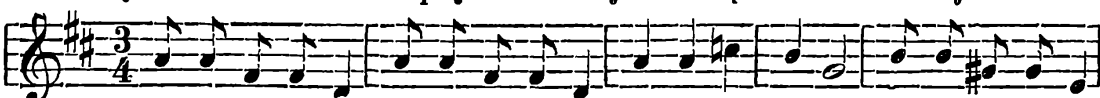

Co ma černý vočička? } vo-na na mně kóká.

Čich pak je to děvčička Má zlaté prstýneček Vona na mně, já na ňo,
Co má černý vočička? A zelené věneček; Esli já jo dostano!
Vona na mně kóká. Vona na mně kóká. Vona na mně kóká.

Jenom ty mně má panenko pověz, A půjdu já půjdu do Včelína,
A kam ty zítra na travěнку půjdeš? A je tam pěkná drobná jetelina.

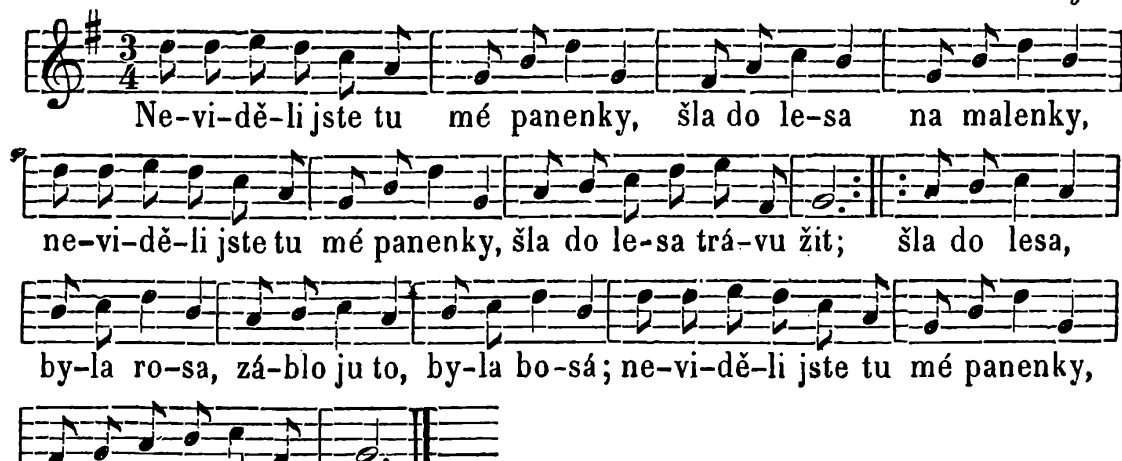

čer-ný o-či má, jak lašto - vič-ka.

Kerá bude má, kerá bude má?
Tam tá maličká;

Černý oči má, černý oči má,
Jako laštovička.

Tanec Ztracená řečený.

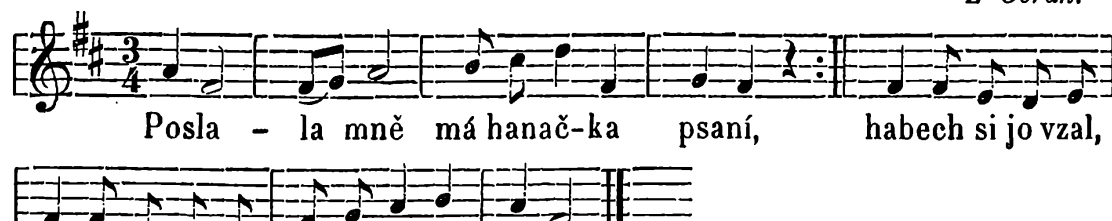

Ne-vi-dě-li jste tu mé panenky, šla do le-sa na malenky,
ne-vi-dě-li jste tu mé panenky, šla do le-sa trá-vu žit; šla do lesa,
by-la ro-sa, zá-blo ju to, by-la bo-sá; ne-vi-dě-li jste tu mé panenky,
šla do le-sa trá-vu žit.

Neviděli jste tu mé panenky?
Šla do lesa na malenky;
Neviděli jste tu mé panenky,
Šla do lesa trávu žit.

Šla do lesa, byla rosa,
Záblo ju to, byla bosa;
Neviděli jste tu mé panenky,
Šla do lesa trávu žit.

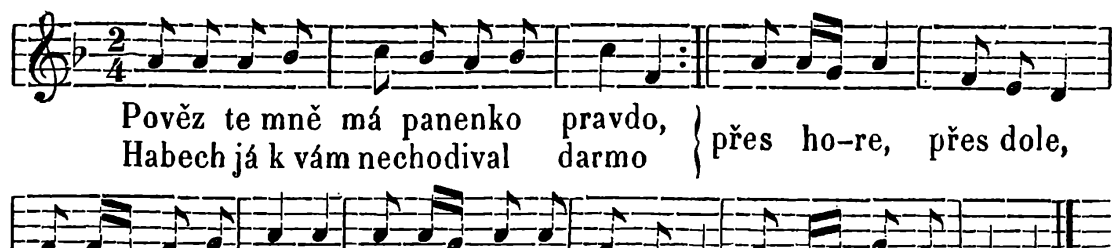
Z Obřan.

Posla - la mně má hanač-ka psaní, habech si jo vzal,
habech si jo vzal že bude-me sami.

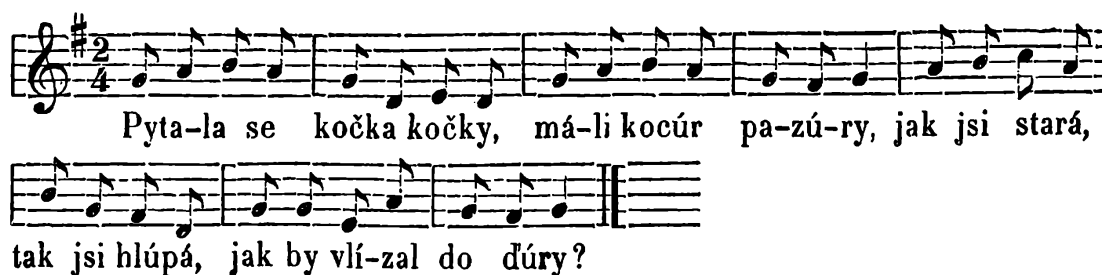
Poslala mně má hanačka psaní,
Habech si jo vzal:/ že budeme sami.

A co te mně moje milá, pišeš? :/
Já bech se ti vzal:/ nevím či jseš.

Pověz te mně má panenko pravdo, { přes ho-re, přes dole,
Habech já k vám nechodíval darmo }
přes ze-le-né há-jek, ha-be mně nepo-róbal ne-ke-ré šu-há-jek.

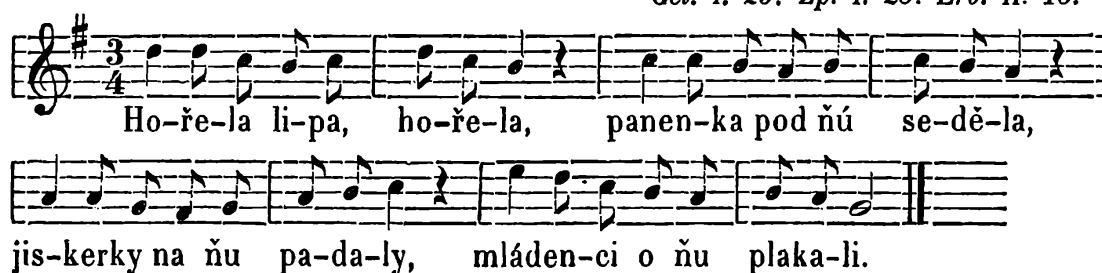
Pověz te mně má panenko pravdo,
Habech já k vám nechodíval darmo
Přes hore, přes dole, přes zelené hájek,
Habe mě neporóbal nekeré šuhájek.

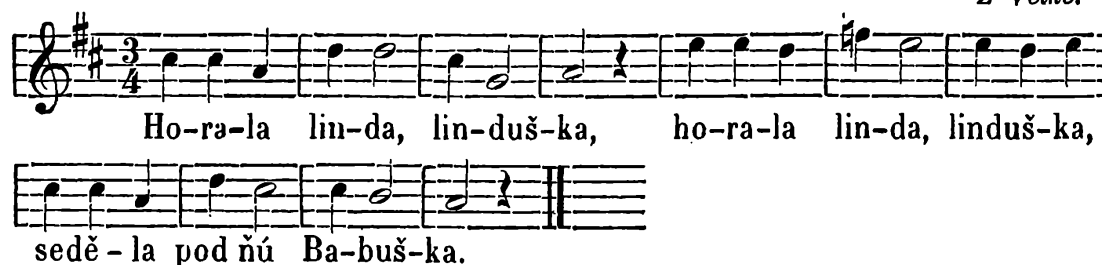
Pytala se kočka kočky, má-li kocúr pazúry?
Jak jsi stará, tak jsi hlúpá, jak by vlízal do dŕury?
Pytala se kočka kočky, máli kocúr kořata?
Jak jsi stará, tak jsi hlúpá, dyť je to náš pantata.

792. Shořelá.

Čel. I. 29. Zp. I. 23. Erb. II. 10.

Z Velké.

Horala linda, linduška,
Seděla pod ňú Babuška.

Jiskerky na ňu padaly, ¹⁾
Mládenci o ňu plakali.

Jenom ten jeden neplakal
Co jí prstenky posmekal. ³⁾

Není tě hanba, mládenče,
Posmekat krůžky panence?

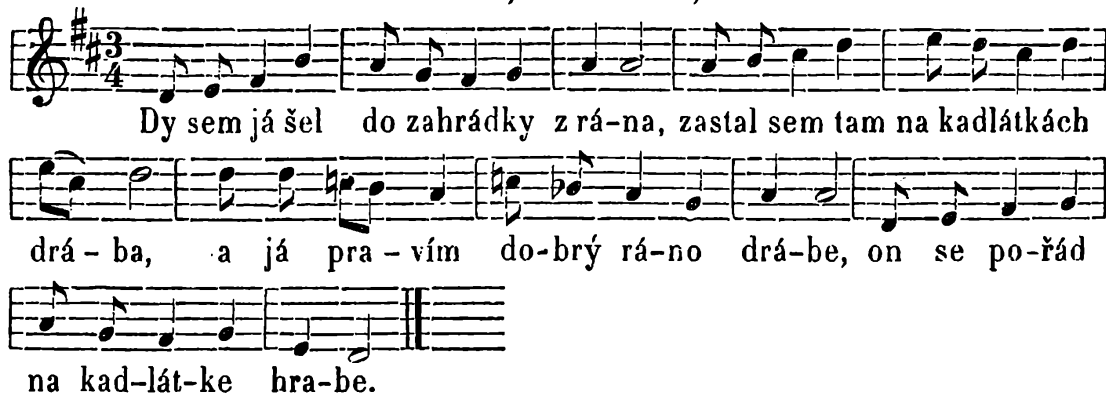
- 1) Hořela lipka zelená
Pod ňú seděla ma milá.
- 2) Červené jiskry padaly,
- 3) Kerý jiskerky polapal.

Jiný dálejšek:

Ten jeden plakal nejvíce
Co jí kupoval střevíce
A pěkné přasky s očima,
Aby se pěkně točila.

(Aneb: Střevíce bílé s přaskama.
Aby mu byla upřímná)
A eště se jí zachtělo
Červené pentle na čelo.
Oj což vy o mne plačete
Dyť nejsem sama na světě.
Dyť nejsem sama jediná,
Dyť je nás plná dědina.

793. Dráb, bednář, malér.

Dy sem já šel do zahrádky z rá-na, zastal sem tam na kadrátkách
drá - ba, a já pra - vím do-bry rá-no drá-be, on se po-řád
na kad-lát-ke hra-be.

Dy sem já šel do zahrádky z rána,
Zastal sem tam na kadrátkách drába.
A já pravím: dobrý ráno drábe,
On se pořád na kadrátce hrabe.

Od Vizovic.

Šla dceruška do hájič-ka na čerstvú vo-dičku, postřetla tam
bed-naříč-ka vzal jí pute - neč-ku.

Šla dceruška do hájička
Na čerstvú vodičku,
Postřetla tam bednaříčka,
Vzal jí putenečku.

Aj ty milý bednaříčku,
Já ťa pěkně prosím,
Pobij mi tu putenečku,
Co v ní vodu nosím.

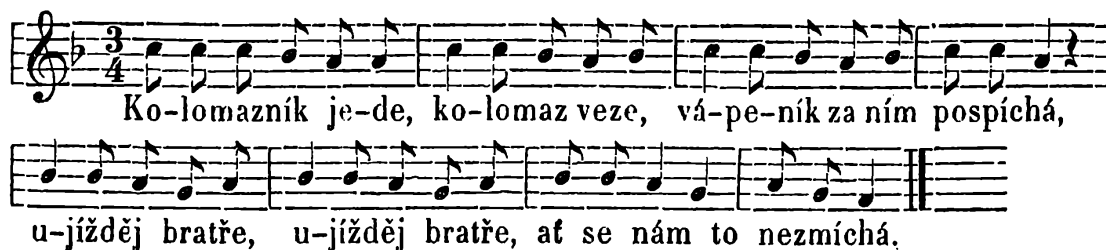
(Náp. předešlý).

Šla Anička s Marijankou přes zelené lcsy, ¹⁾
Potkala tam obrazníčka co obrázky nosí. ²⁾
O to já tě obrazníčku o to já tě prosím,
Vymaluj mně ten obrázek, co pod srdcem nosím.

1) listí.

2) čistí.

794. Cesta.

Ko-lomazník je-de, ko-lomaz veze, vá-pe-ník za ním pospíchá,
u-jížděj bratře, u-jížděj bratře, ať se nám to nezmíchá.

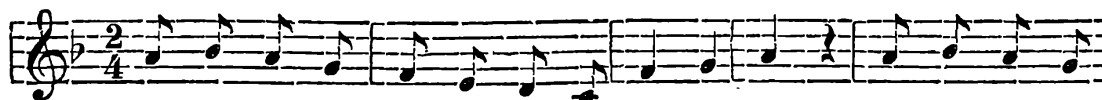
Kolomazník jede, kolomaz veze, vápeník za ním pospíchá,
Ujížděj bratře:| ať se nám to nezmíchá.

(Náp. str. 570 b.)

Z Franc. Lhoty.

Měla sem já šohajčka,
Černé oči, bílé líčka,
Byl to Bože šohajko,
Chodíval za mnú daleko.

Daleko je za horama,
Ešče dalej za vodama,
Daleko je za vrškem,
Chodíval za mnú s obuškem.

A to je ten šo-ha - jí - ček co mia chtěl, šty-ry mí - le

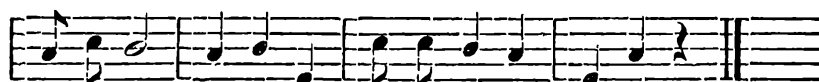

na ko - by - le za mnú jel.

A to je ten šohajček co mia chtěl,
Štyry míle na kobyle za mnú jel.

Od Holešova.

Na svatém kopečku vzdává-ní mět budem, a po tem vzdáváňó

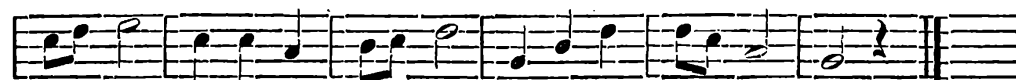
do Rakós po-jedem, do Ra-kós po - jedem.

Na svatém kopečku vzdáváníí mět budem,
A po tem vzdáváňó |: do Rakós pojedem :|.

Do Rakós, do Rakós, na to dobré vínko,
Tam se ho napijem, má zlatá Nanyňko.

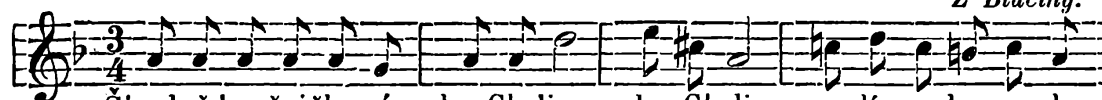
Po - je - dem do mlé-na, se šterma vra - né-ma; po-jedem

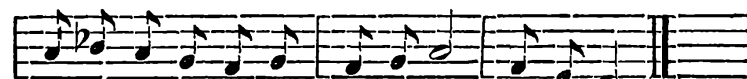
ta - ky, zapřihnem stra - ky, panenka má mi - lá.

Pojedem do mléna
Se šterma vranéma:
Pojedem taky,

Zapřihnem straky,
Panenko má milá.

Z Blučiny.

Šle dvě kvašničkuvý do Chrlic, do Chrlic, na-lí-va-le vo-do

dí-ravém škrambalem do kvasnic, do kvasnic.

Šle dvě kvasničkuvý
Do Chrlic:|

Nalívale vodo díravém škrambalem
Do kvasnic:|

Z Lišně od Brna

Vod Kostelca stežka
Hošlapaná všecka,
Co jo hošlapale

Dež maširuvale
Hadrláce z města.

795. Koně.

(Sr. náp. 211. 251. c. 330 b. 461.)

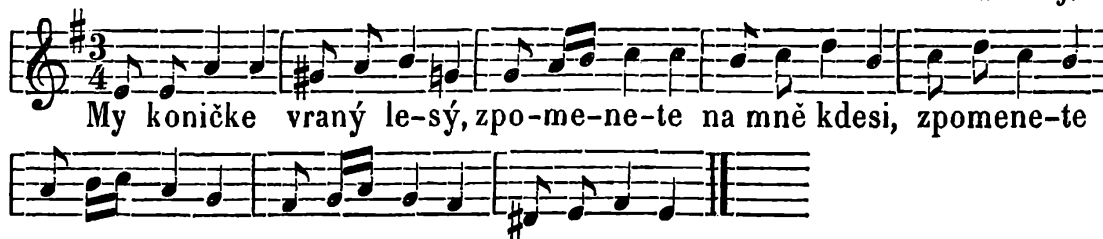
Ze Soběchleb.

Dy sem já jel kole Prostějova,
Klapala mně klisence podkova.
Ach hoje, hoje, klisence podkova.

Kdež já toho kovaříčka najdu,
Aby přibil klisence podkovu? atd.
V Soběchlebích je takové kovář,
Co on kuje na zlatých podkovich.

Z Blučiny.

Mý koníček vraný lesý,
Zpomenete na mně kdesi,

Zpomenete, a já na vás,
Že sem býval pacholek váš.

Erb. I. 85. Z Morušan.

Můj koníčku sivý, nebuď tak lenivý, Šohajičku mladý, poslechni mé rady,
 Nebudem tu nocovat; Zanech toho ženění;
 Pojedem do Kelče, je tam švarné Oženíš se jednú, líčka tvoje zblednú
 děvče, Krása se ti promění.
 Budem si ho namlúvat.

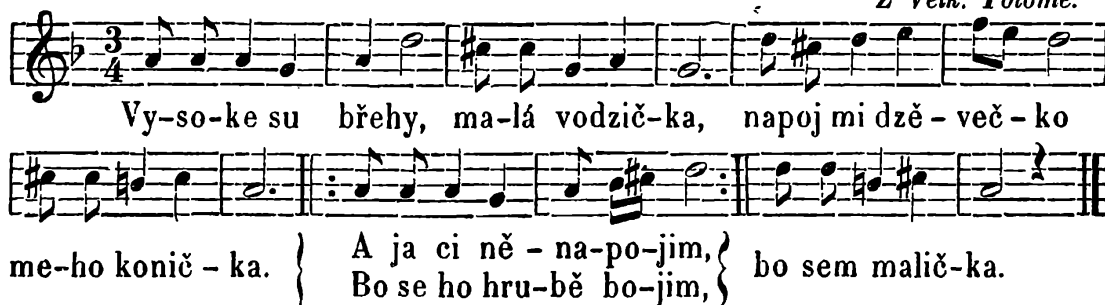
Z Moravky.

Aj roscě roscě haluzka na chroscě Sedňa na konička oblapim tacička,
 Němožu ju ulomić, Oni mi ho muso dać.
 Ulubilo se mi dzěvča u susěda, Sedňa na kobyľku oblapim maminku,
 Němožu ho namluvić. Oni mi ho muso dać.
 Slubovali mi ho dy bylo malučke, Sedňa na hřibiatko oblapim dzěv-
 Věile mi ho něchcu dać. čatko,
 Ona moju musi byc.

To je Bože to je, potěšení moje, Oje přeskakujú, brdca přelamujú.
 Dyž moje koničky přeskakujú oje. To je Bože to je, potěšení moje.

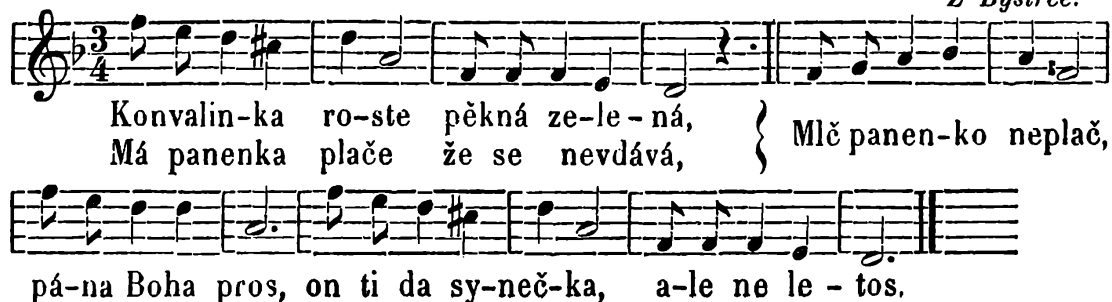
Z Velk. Polomě.

Vysoke su břehy, malá vodzička, Bo se ho hrubě bojim,
 Napoj mi dzěvečko meho konička, Že sem malička.
 A ja ci něnapojim,

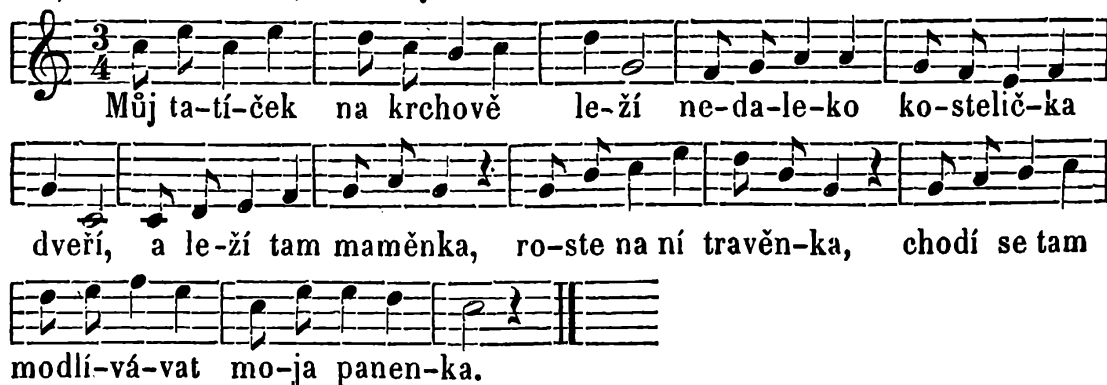
796. Modlitba.

Z Bystree.

Konvalinka roste pěkná zelená ¹⁾ Mlč panenko neplač, pána Boha pros,
Má panenka plače že se nevžívá. On ti dá synečka, ale ne letos.

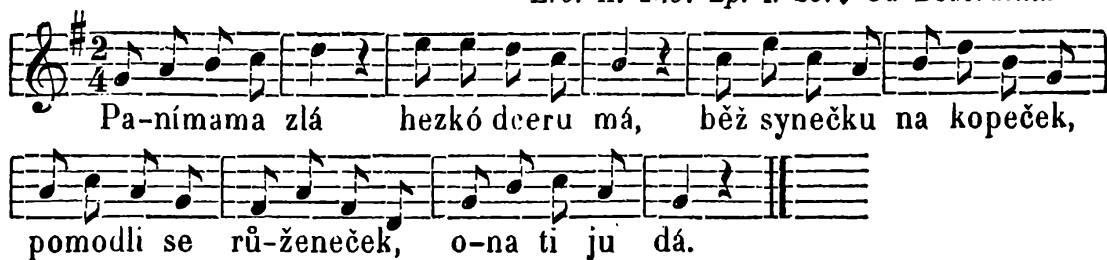
1) Černá kráva bečí, bílé rohy má.

Můj ta-tí-ček na křehově le-ží ne-da-le-ko ko-stelič-ka
dveří, a le-ží tam maměnka, ro-ste na ní travěn-ka, chodí se tam
modlí-vá-vat mo-ja panen-ka.

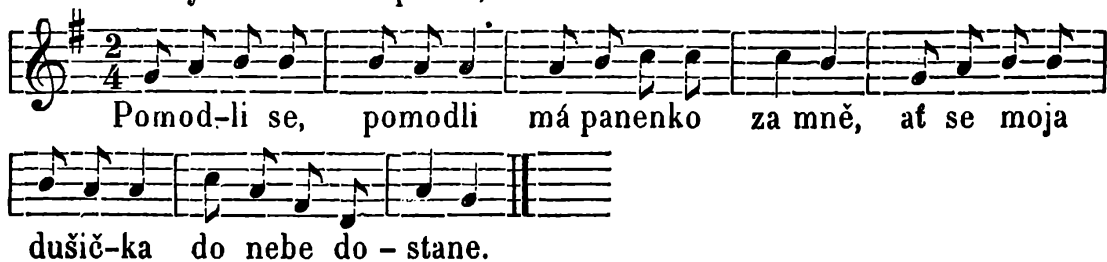
Můj tatíček na křehově leží Roste na ní travěnka,
Nedaleko kostelíčka dveří. Chodí se tam modlívávat moja pa-
A leží tam maměnka, nenka.

Erb. II. 149. Zp. I. 207. Od Doubravníka.

Pa-nímama zlá hezkó dceru má, běž synečku na kopeček,
pomodli se růženeček, o-na ti ju dá.

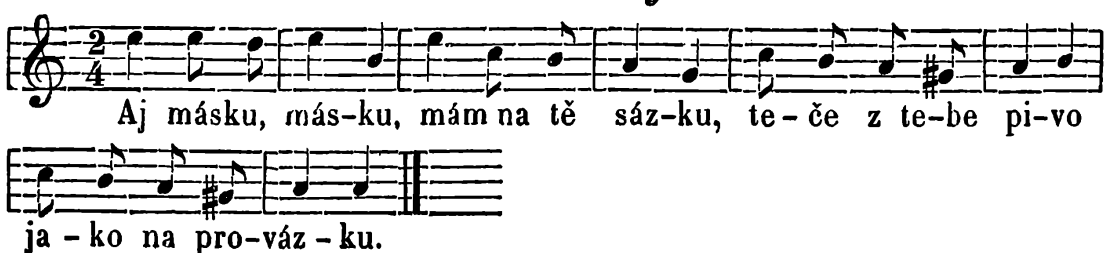
Panimama zlá Pomodli se růženeček,
Hezkó dceru má, Ona ti ju dá.
Běž synečku na kopeček,

Pomod-li se, pomodli má panenko za mně, ať se moja
dušič-ka do nebe do - stane.

Pomodli se, pomodli má panenko za mne,
Ať se moja dušička do nebe dostane.

797. Pití a jídlo.

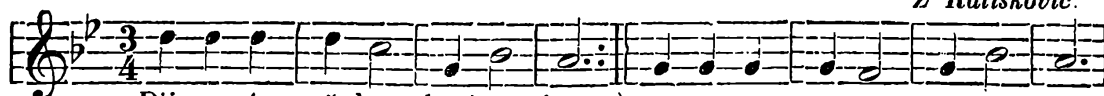
Aj másku, más-ku, mám na tě sáz-ku, te - če z te-be pi-vo
ja - ko na pro-váz - ku.

Aj másku, másku,
Mám na tě sázku,
Teče z tebe pivo
Jako na provázku.

Vínečko milé,
Mám k tobě lásku,
Ty do mne poběhneš
Jako po provázku.

Mám málo na dně,
Vypiju snadně,
Vypiju dám nalit,
Půjdu dom bez galit.

Z Ratiškovic.

Pijme ví-neč-ko, do-bré je, } na-le-je nám ho sva-tý Ján,
Ej kdo-že nám ho na-le-je?

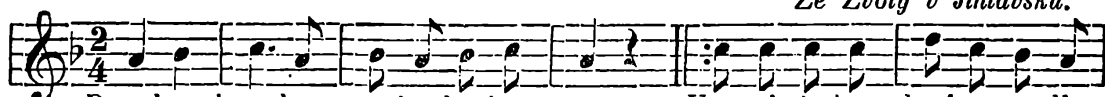

požehná nám ho Kristus Pán.

Pijme vínečko, dobré je,
Ej kdože nám ho naleje?
Naleje nám ho svatý Ján,
Požehná nám ho Kristus Pán.

My sme vínečko pójali,
Pannu Mariu vzývali,
Pannu Mariu Žarošskú,
Našu patronku Moravskú.

Ze Zvolu v Jihlavsku.

Brucko, brucko go-řa-lenko má. Včera's byla v zlatým soudku,

a dnes seš juž v mém žaloudku, brucko, brucko, gořa-lenko má.

Brucko, brucko gořalenko má,
Včeras byla v zlatým soudku,
A dnes seš juž v mém žaloudku
Brucko, brucko, gořalenko má.

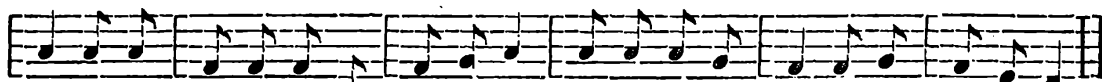
Dnes ses juž nademnou paní;
Brucko, brucko, gořalenko má.
Včeras byla celá zlatá,
Dnes semnou štoucháš do blata,
Brucko, brucko, gořalenko má.

Včeras byla v zlatý bání,

Ze suché Lozy.

Go-řa-lenka na svět při-šla, a-by starost z hlavy vy-šla.

Pijme ju sedláč-kové po vů-li, požehná nám pán Bůh náš na ro-li.

Gořalenska na svět přišla,
Aby starost z hlavy vyšla.

Pijme ju sedláčkové po vůli,
Požehná nám pan Bůh náš na roli.

Od Jihl.

Ješ-tě ků-ža na te-le-ti pi-je ta-ta pi-jou děti.

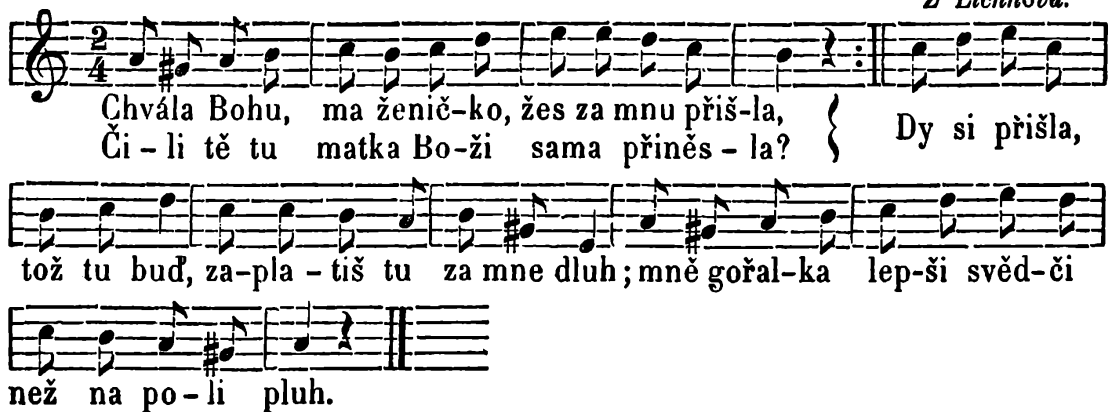
Ještě kůža na teleti,
Pije tata, pijou děti.

Pije tata, pije mama:
Šak se nám juž běhá kráva.

Z Moravky.

Dobře mi je, dobře mi je bez že - ne, mo - žu se pič od ně - dě - le
do stře - de, { a jak už přijdzě ta prv - ša stře - da, { podz domů
ženič - ka kři - či, bě - da, probě - da,
můj mužič - ku, už si se na - piul trošičku, a ja ci dyc - ky zpivam
ta - ku pěsničku.

Dobře mi je, dobře mi je bez žene, Nech mne tež tu ma ženičko ze dva
Mužu se pič od něděle do střede, dni,
A jak už přijdzě ta prvša středa, Budže potom ze mne člověk šikovny.
Ženička křiči, běda, proběda, A jak už přepiul penize vsecky,
Podz domů můj mužičku, Mo ženičko přiněš chleba za česky.
Už si se napiul trošičku, Podz domů můj mužičku,
A ja ci dycky zpivom taku pěsničku. Už si se napiul trošičku.
A což jo mom dzělaci s taku ženičku.

Z Lichnova.

Chvála Bohu, ma ženič - ko, žes za mnu přiš - la, { Dy si přišla,
Či - li tě tu matka Bo - ži sama přiněs - la?
tož tu buď, za - pla - tiš tu za mne dluh; mně gořal - ka lep - ši svěd - či
než na po - li pluh.

Chvala Bohu, ma ženičko, žes za mnu přišla,
Čili tě tu matka Boží sama přinesla?
Dy si přišla, tož tu buď,
Zaplatiš tu za mne dluh;
Mne gořalka lepší svědčí než na poli pluh.

(Náp. str. 566. b).

Z Lichnova.

Kdo gořalku rad pijava,
Nerad domu chodiva,
Potřebuje ludi k tomu
Co by ho dovedli domu.

Dva ho drža za ramena
Aby nepad na kolena,
Třetí mu pověda drahu
Keru ma dať napřed nohu. ¹⁾

A když přijde do stavení,
Dava slupu pozdravení,

Pozdvihuje k nebi oči,
Cely svět se pod nim točí. ²⁾

1) Dva ho veda za ramena
Aby nepad do kameňa,
Třetí mu musí povídat,
Kerú má nohu napřed dat.

2) Lidi kúkajú z okna ven,
Pravjá že idú s nedvėdem,
Dyž na rynku lidí není
Dává slúpům pozdravení.

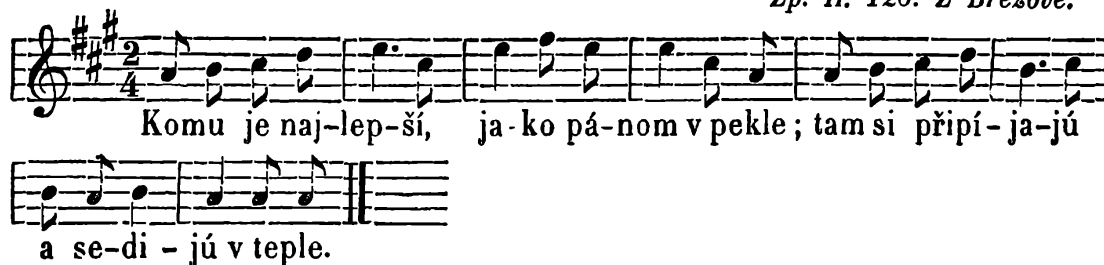
Ze Studnic u Vyšk.

Kdo se ten masopust vožení,
Dostane pučálky vod ženy.
Od lesa k lesu pučálky nesu,

Pupupu, pupupu, pučálku,
Nesu ju milému na šálku.

Zp. II. 120. Z Březove.

Komu je nejlepší, jako pánom v pekle;
Tam si připíjajú a sedijú v teple.

(Náp. str. 612. a.).

Z Bránek.

Letěla husička letěla z vysoka, Spadla do potoka, vodičku vypila,
Nemohla přeletět, spadla do potoka. Aby jí šenkýři nelili do piva.

Z Kounic horn.

Mám maličko ve žbánečko, nevepijo,
Já ten žbáneček vo ten trámeček hned rozbijo.

Zpěv. II 101. Z Buchlovic.

Musím domů jí - ti, mu - sím domu jí - ti, nemám na co pí - ti,
nemám na co pí - ti.

Musím domu jíti:|
Nemám na co píti.:|

Šenkýřka neznámá:|
Na zvirku¹⁾ nedává.:|

1) zvirka-ouvěrek.

Z Protiřanova.

Né-ní vi-na má, a-ni ba-bi-na, a jest vinen panáček
že mně solil ja-zé-ček, chce se mně vína.

Není vina má, ani babina,
A jest vinen panáček, že mně solil jazéček,
Chce se mně vína.

Nepij Janko ne-pij, } na dětičky drobné, na že-ničku rovně.
Pama-tuj na dě-ti, }

Nepij Janko nepij,
Pamatuj na děti,

Na dětičky drobné,
Na ženičku rovně.)*

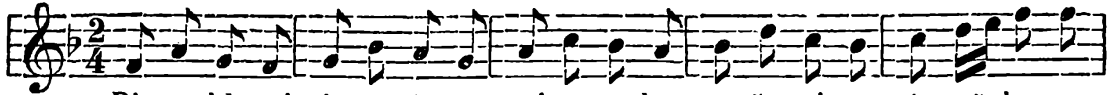
*) Nepí, Janko, nepí,
Stodola ti letí.
Proč pak bech já nepil,
Deť já nemám děti.

Nepí Janku nepí,
Střecha na tě letí,
Zabije ti ženu
A tvé drobné děti.

Zp. I. 213. Z Černotina.

O-že-ním se, ne-vy-spím se, přijde na mně všeli-ja-ká darka,
potom nesmím po-zvihovat žbánka.

Ožením se, nevyspím se, přijde na mně všelijaká darka,
Potom nesmím pozvihovat žbánka.

Pi-te chlapci pi-te ví-no, nech ta voda te-če mimo, ví-neč-ka se
na-pijem, voděn-kó se u-myjem.

Pite chlapci pite víno,
Nech ta voda teče mimo.

Vínečka se napijem,
Voděnkó se umyjem.

Z Pavlovic.

Skleničko skleněná, dobré víno z te-be! pozdrav Bůh sklenáři,
kte-rý ro-bil te-be.

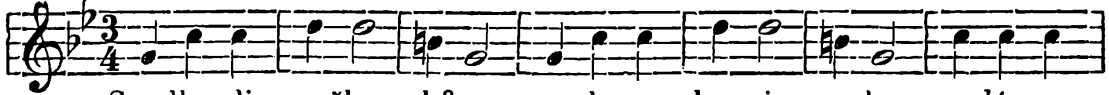
Skleničko skleněná,
Dobré víno z tebe!
Pozdrav Bůh sklenáři,
Který robil ¹⁾ tebe.

Skleničko skleněná,
Dobré víno z tebe,
Dokad v tobě kapka,
Nepůjdu od tebe.

1) sklenil.

(Sr. náp. 358).

Z Cítova.

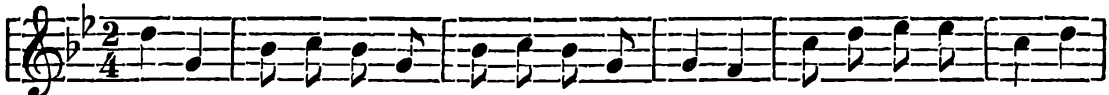
Spadla sli - pečka s hůry, po-lama - la si no-hy, po-lá-ma-
la se všeka bu-de z ní pe-čé-neč-ka.

Spadla slípečka s hůry,
Polámala si nohy,

Polámala se všeka,
Bude z ní pečenečka.^{*)}

*) Spadla tutěnka s hřady,
Polámala se všady,

Polámala se všeka,
Už je z ní polévečka.

Stá-la u studénky, bra-la do pu-tén-ky: na-pij se sy - nečku,
šak je od pa - nenky.

Stála u studénky, brala do puténky:
Napij se synečku, šak je od panenky.

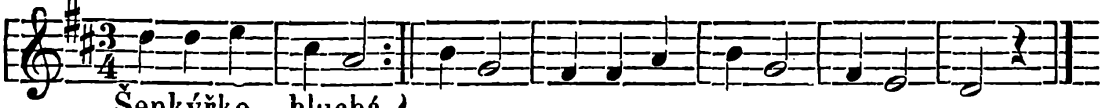
Z Pavl.

Sy-neček se u mu-ziky to-čí, že má černé o-či, sklínkuvína so-bě
na-lí-vá; na - pí se, šak se můžeš napít, máš hodnú galánku,
pomůže ti platit, hodnú, bí-lú černo-o-kú, čer - ve-nú ja
čer - ve-nú.

Syneček se u muziky točí, že má černé oči,
Sklínku vína sobě nalívá:
Napí se, šak se můžeš napít,
Máš hodnú galánku, pomože ti platit,
Hodnú, bílú černoookú, červenú ja červenú.

Z Medlan od Brna.

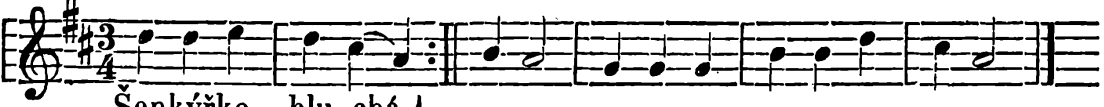
Šenkýřko hluchá, { nalej nám do ní, ať nám nezvo - ní.
Skleni-ca suchá, {

Z Uhřic od Slavkov.

Šenkýřko hluchá, { nalej nám do ní, ať nám ne-zvo-ní.
Skleni-ca suchá, {

Z Vacenovic.

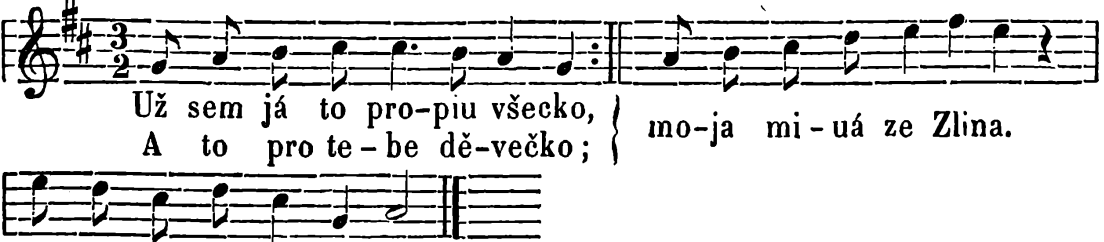

Šenkýřko hlu-chá, { nalej nám do ní, ať nám ne-zvoní.
Skle-nica su - chá. {

Šenkýřko hluchá,
Sklenice suchá.
Nalej nám do ní
Ať nám nezvoní.

Šenkýřko hluchá,
Sklenice suchá,
Basama lelky,
Nalej pálenky.

Z Korytné od Brodu Uh.

Už sem já to pro-piu všechno, { mo-ja mi - uá ze Zlina.
A to pro te - be dě-večko; {
po-věz, po-věz, chceš mi?

Už sem já to propiu všecko,
A to pro tebe děvečko;
Moje miuá ze Zlína,
Pověz, pověz chceš-i mia?

• A já za tebe nepůjdu,
A já radši suúžit budu.
Ty si chuape nedbauý,
Dycky chodíš opiuý.

(Náp. str. 636. a).

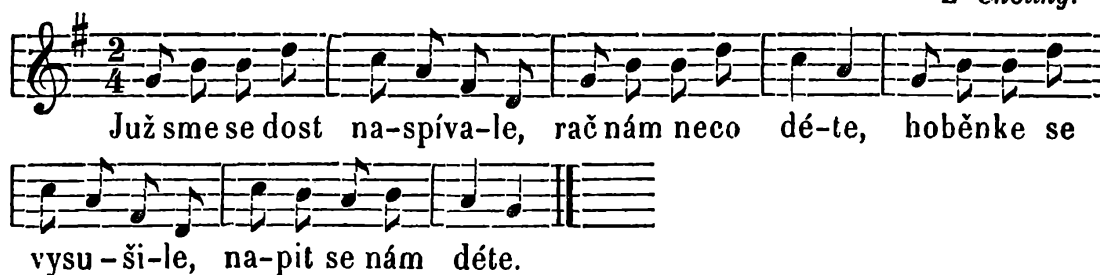
Už sem propil všecko,
I to sédelečko,
Jenom dvě košulky mám,
I ty muzice dám.

Už sem propil všecko,
I z koníčka širu,
Nemožu zapomnět
Na svú roztomilú.

Už sem propil všecko,
I to sédelečko,
Ješče mám propíjat
Tebe galanečko.

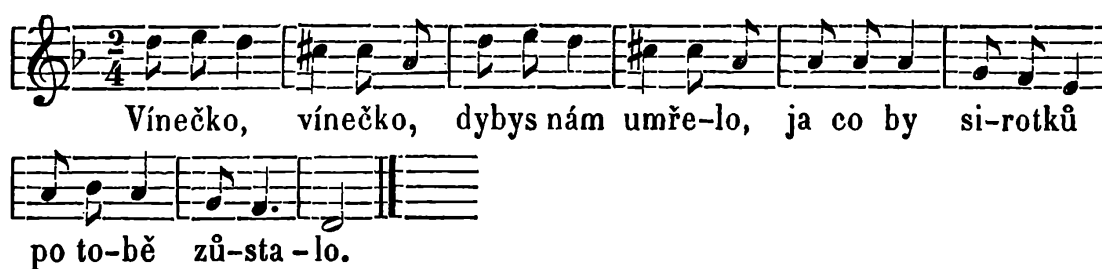
Už sem propil všecko,
I to sédelečko,
Nemožu zapomnět
Na tebe děvečko.

Z Choliny.

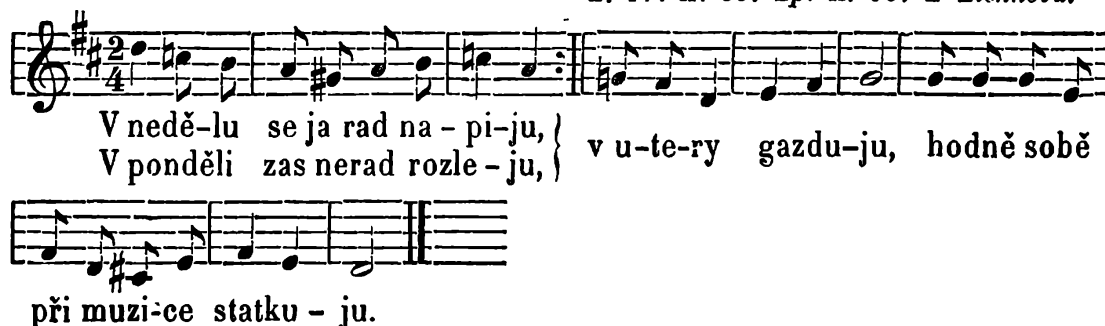
Juž sme se dost naspívale,
Rač nám neco déte,
Hoběnke se vysušile,
Napit se nám déte.

Déte piva lebo vína,
Lebo gořalenke,
Abe se nám ovlažile
Te naše hoběnke.

Vínečko, vínečko, dybys nám umřelo,
Ja co by sirotků po tobě zůstalo!

Z. Pr. II. 86. Zp. II. 96. Z Lichnova.

V nědělu se ja rad napiju,
V ponděli zas něrad rozleju,
V utery gazduju,
Hodně sobě při muzice statkuju.

Ve středu třeba se zas napít,
Ve štvrtek třeba to zaplatit,
V pátek a v sobotu
Už se lehko porachuje s robotu.

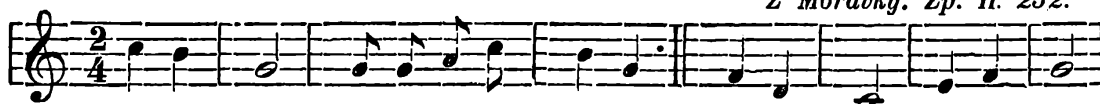
Jak přijde svata nědělička,
Zas by se pozdvihla sklenička.

To je tak deň jak deň,
Pila by se gořalenka každý deň.

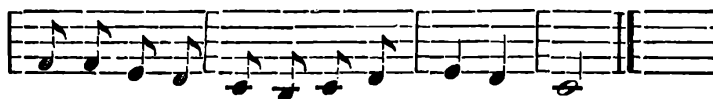
Pila by se dyby byla kasa,
Edem že peňaze nestača,
Když něrad pracuju,
Edem nejrači po šenkach fechtuju.

Už mi baj o to lude lali,
Že sem ja hospodař nedbaly,
Němožu za to byť,
Slibil sem že budu k šenkyřům
chodit.

Z Moravky. Zp. II. 232.

V ně-dě - lu to se rad na - pi-ju, { v u-te - ry po-se-dím
V pondě - lek eš-če ně roz - le-ju, }

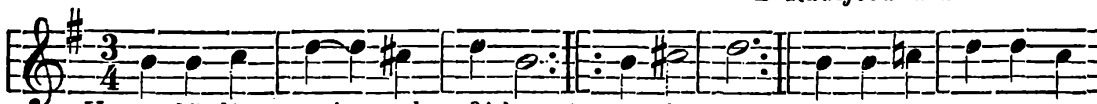
a na svoje hospodarstvi po-hle-dím.

V nědělu to se rad napiju,
V pondělek ešče něrozleju,
V utery posedím

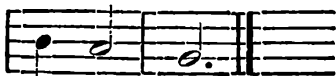
A na svoje hospodařstvi pohledím.

Ve středu začnu hospodařic
Ve štvrtek se ženku se vadić,
A v pátek v sobotu,
Porachuj se moja ženko robotu.

Z Radějova u Strážnice.

V pondě-lí na jarmak půjdem, { ve stře-du }
V ú-te-rý ku-po-vat bu-dem, { z jarmaku } ve štvrtek z hospody

do šen - ku.

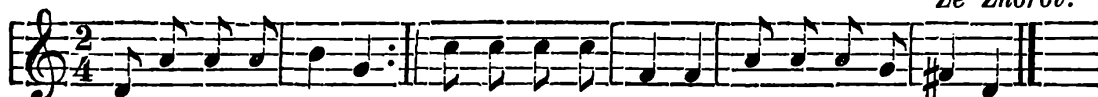
V ponděli na jarmak půjdem.
V útery kupovat budem,
Ve středu z jarmaku,
Ve štvrtek z hospody do šenku.

A v pátek hoja hoja,
Budešli děvečko moja,
V sobotu pérečko,
V nědělu zavř sa děvečko. ¹⁾

¹⁾ a) V sobotu perko dáš,
V nědělu půjdeme na sobáš.

b) V sobotu pérko dat,
V nědělu za pérko tancovat.

Ze Znorov.

V nedělu sa na-pit, { v ú-te-rý tan-co-vat, ve středu za-platit.
V ponděli popra-vit, }

V nedělu se napít, v pondělí popravít,
V úterý tancovat, ve středu zaplatit.

Ve čtvrtek sa vyspat, v pátek sa prochodit,
V sobotu se pytat co budeme robit.

Pluml.

Dycky jsem ti říkávala,
Nepí té gořalenky.

Máš koníčka vranatého, ¹⁾
Hodí tě do voděnky.

Do voděnky do hluboké,
Do širokého moře,

Ja už tobě můj synečku
Nikdo nepomůže.

1) divokého.

Od Kyjeva.

Za zdraví Marie Terezie,
Za zdraví císaře pána,

Za zdraví našeho hospodáře ¹⁾
Který nám vínečko dává. ²⁾

1) Co nám ty klobóčky lemovaný
Na naše hlavěnky dává.

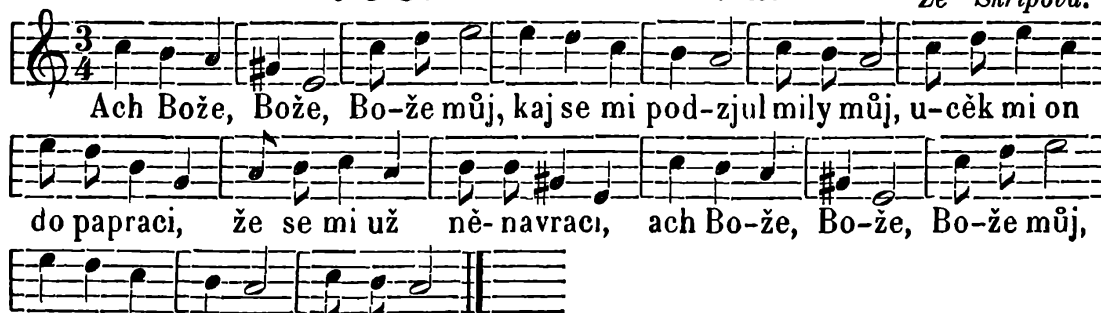
2) Píme za Mariu Terezii,
Píme za císaře pána,
Dá nám klobóčky lemovaný,
A botečky so s ostrohama.

IX. Písně žertovné, allegorické a naivné.*)

798. Mládí a láska.

Ze Skřipova.

Ach Bože, Bože, Bo-že můj, kaj se mi pod-zjul mily můj, u-cěk mi on
do papraci, že se mi už ně-navraci, ach Bo-že, Bo-že, Bo-že můj,
kaj se mi podzjul mi-ly můj!

Ach Bože, Bože, Bože můj!
Kaj se mi podzjul mily můj!
Ucěk mi on do papraci,
Že se mi už něnavraci,
Ach Bože, Bože, Bože můj!
Kaj se mi podzjul mily můj!

Ach Bože, Bože, Bože můj!
Kaj se mi podzjul mily můj!
Ucěk mi on do kameni,
Že se mi už tam oženi,
Ach Bože, Bože, Bože můj!
Kaj se mi podzjul mily můj.**)

*) Senický hodine pěkně bijó,
Mládenci naši pryč povandrujó.

Pudeli můj milé, já pudu s ním,
Máli co v uzlíku, já mu to sním.

Z Obřan u Brna.

Ach Bo-že Rozbože, ješ-če jednó Bo-že, že se mně šu-hajek
veda-řit ne-mů-že.

Ach Bože, Bože, Bože, He ten ledas jaké,¹⁾
Ješče jednó Bože, Skuvé si šuhajko
Že se mně šuhajek Pod lopen široké.²⁾
Vedařit nemůže. Pod lopen široké,
Vedaří se jeden, Habe neuvadl,

Na krk panence
Za krk nezapadl.
Měla sem synečka
V červené čepice,
Velezl na hůro
Snědle ho slepice.

- 1) Vedařil se jeden
Měl hoběňko s medem,
Pod jeho jazykem
Černé ďábel seděl.
- 2) Má bet ledajaké,
Nech není nijaké.
Aneb : skuvé mi je Bože
Pod kameň široké.
Pod kameň široké
Do vođe hluboké,

Habe neplakalo
Děvče modrovoké.
Ach Bože Rozbože,
Co mám za trápení,
Že mně vepovídá
Moje potěšení.
Dež mně vepovídá
Nech ať mně vepoví,
Šak se mě zas biné
Seneček namloví.

*) Nalézá se tu několik písní, jenž se při tancích zpívají či raději zpívaly, jež jsme ale pro obsah tuto položili. Pro ušetření místa více písní jak již dříve v oddílu předešlém pod jedno číslo zahrnutý a tudy jim prostrannější název dán.

Od Hranic.

Nenadála sem se,
Jak se nenadávám,
Že by se mně vrátil
Starodávný galán.

Na mále, na krátce,
Synečku navrať se,
Navrať se mně milý,
Jsili spravedlivý.

Měla sem galána,
Měla sem ho ráda,
Než se k nám dočabral
Snědli mu vši záda.

Měla sem galána
Na tom druhém konci ¹⁾,
Než se k nám došprtal ²⁾,
Snědli ho brabenci.

1) Byl trochu hloché
Vylezl na hůro snědle mi já móche.

2) Dotlapal.

Z Ostrahoty.

Aj počkaj Janku vydržíš,
Že sa jednej nedržíš.

Já sem sa jednej přidržel,
A přece sem vydržal.

Valaský tanec.

Hospodár mně kázal,
Abych milú svázal

Podal mně nítečky,
Svázal sem jí ručky.

Já šohajek chudák,
Nevěděl sem kerak.

Na mů milú dušku,
Už mám z ní ženušku.

(Náp. před).*Z Mutenic.*

Chytlas mia má milá
Chytlas mia na sidla,

Svázalas mně křídla
Hedbávnú šnúrečkú,

Nemožu uletět,
Svázalas mně křídla.

Nemožu uletět
Za jinú děvečku.

Ze Šarov u Napajedel.

Janek můj
Vozil hnůj.
Do bařinky skácal,

Nohavičky zmáčal,
Bože můj.
Janek můj
Vozil hnůj,

Přiletěla vranka,
Uchytila Janka,
Bože můj.

Z Něplachovic od Karnova.

Kaj jsi přebyvala;
Moja Uliano?
Za humnama, za humnama,
Moja panimamo.

Co's tam dělávala,
Moja Uliano?
Věny vila, šaty šila,
Moja panimamo.

Komus jich davala? atd.
Jozefkoji, Jakobkoji atd.

Čemus mu jich dala?
Dycky chodil, jakba nošil.

Bylo že ho kyjem,
Ja do kyja, on se svi-ja.

Z Lipovce.

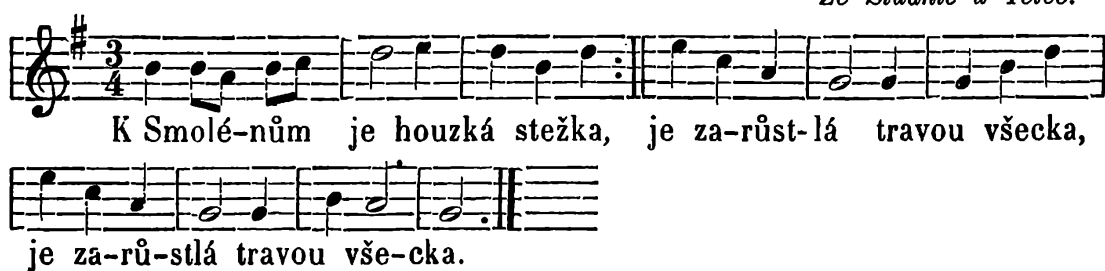
Dež sem šil dolinó,
Potkal sem své miló.
Vona praví, že mně nechce,
Že je vona hezký děvče,
Habech se šil za hinó.

Nechal sem koní stát,
Šil sem se namlóvat:

Chcetele mně, má maměnko,
Vašu dceroško dat.

Dež bech jí nedala,
Co bech s ňó dělala?
Dež bes te si nevoženil,
Vona be si nevдалa.

Ze Studnic u Telče.

K Smolénům je houzká stežka,
Je zarůstlá travou všecka.

Za svou milou roztomílou,
Dám si řezat srdce pílou.

A tou travou jetelovou
Abych nemoh za svou milou.

A tou pílou papírovou,
Teplým pívem nabroušenou.

(Náp. str. 627. b).

Má panenka starodávni,
Brzoli tě čert udáví?

Neudáví, nemá moci,
Já se modlím ve dně, v noci.

Jiné čtení.

Můj synečku starodávny,
Pro tebe mě nechce žádný.

Pro tebe mě nemilujó,
Na tebe mně ukazujó.

(Náp. předposlední.)

Máti sa dcery pytala,
Ešli by sa ráda vdala?

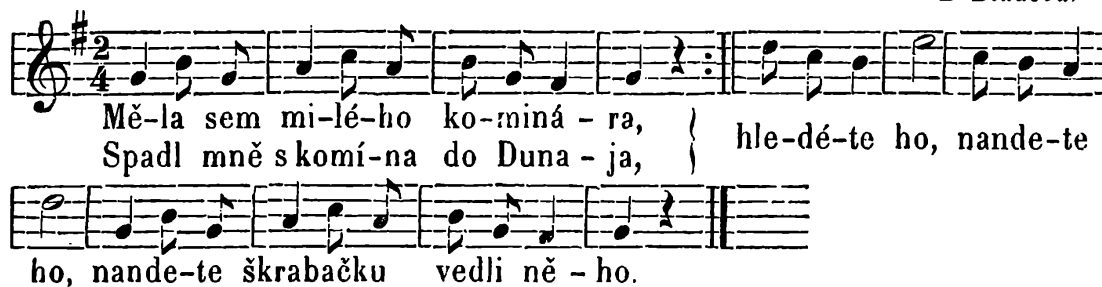
Aj co sa na to pytáte,
Keď ty věci dobre znáte.

Že je mně už muža treba
Jako toho kusa chleba. *)

*) Pytala se matka dcery
Brzoli se vdá?
Ne maměnko, ne tak,

Dyť musíme čekat
Až to pan Bůh dá.

Z Bludova.

Měla sem milého kominára, Hledéte ho, nandete ho,
Spadl mně s komína do Dunaja. Nandete rozmarýn vedli něho.
Hledéte ho, nandete ho,
Nandete škrabačku vedli něho. Rozmarýn zelený jako tráva,
Že mě už můj milé zanechává.
Měla sem milého zahradníka, Zanechává, lebo musí,
Spadl mně se stroma do rebníka. Vod iné panenke prsteň nosí.

(Náp. 522.)

Můj milý se strojí
Do cizé krajiny,

Za naším huménkem
Lehl do doliny,

Ta cizá krajina,
Za naším huménkem
Hluboká dolina.

Ja to je má milá

Z Uhřic.

Na Čajču, na Čajču,
Mám galanku Kaču,

Já si tam pojeďu
Pro ňu na tragaču.

(Náp. str. 503 b.)

Za Kravařem Kutý jsu,
Švarné dževky tamyk jsu.

Z Kravaře.
A ja se to dovedu,
Pro jednu si pojeďu.

Jedným koněm s půl vozem,
S uzlovitým provazem.

(Náp. 484).

Naša paní dceru má
Taková jak je sama.

Má na krku goraly,
Mezi níma tolary.

Z Obřan.
Má pančošky s kvítkama,
Ráda tančí s chlapcama.

Má na hlavě čepeček
A na krku šáteček.

Má fěrtušek z brukátu,
Plnó kapeu dukátů.

Má střevičky klapy klap,
A já za ňó taky tak.

(Náp. str. 317. b.)

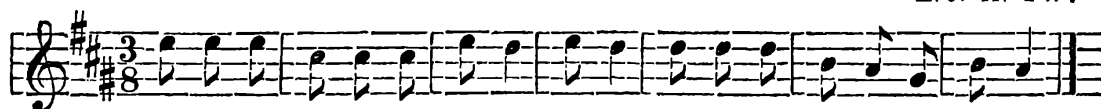
Není hezčíší panenky
V celé dedině,
Jak ta naša Marijána
Dyž se umyje.

Z Moravičan.
Má rukávy vyškrobený
Tak jak pargamín;
Chodí za ňó kancelárský,
To je gavalír! *)

*) Obecky děvčátka jak palec,
Dávajó mládencům laskavec.

Jedna mně ho dala do botů,
Abych za ňó přišel v sobotu.

Erb. II. 147.

Nechce mě pa-nenka žádná, žádná, že je má kapéska prázdná.

Nechce mě panenka žádná,
Že je má kapéska prázdná.

Do jednej nasypu hrachu, ¹⁾
Do drugej nasypu máku. ²⁾

Já půjdu od vdovy k vdově,
Naplním kapésy sobě.

Do třetí nakladu zelí,
Aby mně panenky chtěli.

1) prachu.

2) hrachu.

Do třetí dám si kadrátek,

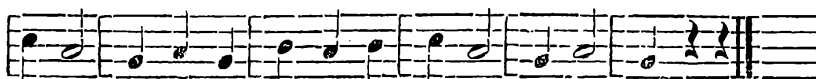
Do štvrtej červený šátek.

Do pátej nakladu zelí.

Erb. III. 16.

Pro-dala rubáč rukávce, prodala ru-báč rukávce, da-la si

hádat ci-gánce, da-la si hádat cigán-ce.

Prodala rubáč, rukávce:
Dala si hádat cigánce.

O ciganičko má milá,
Přičaruj ty mně šohaja. *)

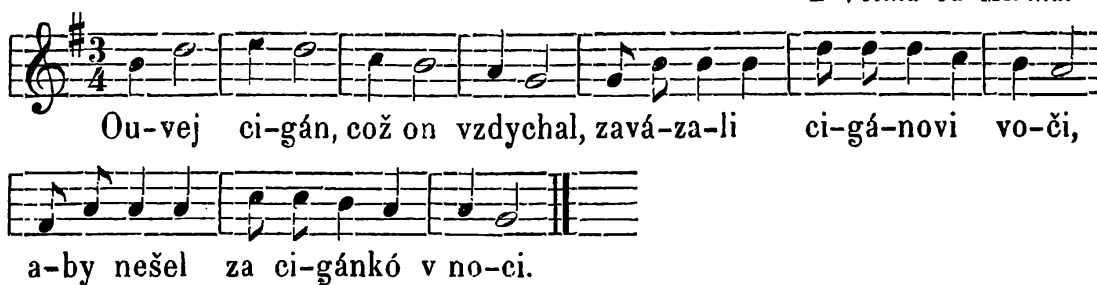
Buduli ti ho čarovat
Musíš mně za to darovat.

Štyry dukáty lebo pět,
Bude syneček jako květ.

*) O ciganičko hadaj mně,
Jakový sa mně dostane.

A ciganička hádaia
Leda rukávce dostaua.

Z Votina od Měřina.

Ouvej cigán, což on vzdychal!
Zavázali cigánovi voči,
Aby nešel za cigánkó v noci.

Ouvej cigán, což on vzdychal!
Povídalo cigánovo děvče,
Že on chodí za cigánkó ješče.

Ouvej cigán, což on vzdychal!
Zavázali cigánovi obě,
Aby nešel za cigánkó ve dně.

Od Rousin.

Pře mý milý vostatke.,
Už vás tady zas mám;
V lůni sem se nevda-la,
Letos se zas nevdam.

V lůni sem se nevda-la
Že su malóšenka,
Letos bech se vdávala
Zas nemám šuhajka.

V lůni sem se nevda-la
Že su malý děvče,
Letos bech se vdávala,
Už mě žádně nechce.

V lůni sem se měla vdat,
Mama mně nedala,
Letos bech se vdávala,
Zas nemám galána.

Sohajku co robíš,
Že už k nám nechodíš?
Naša máti povídala
Že ti mia nelúbíš.

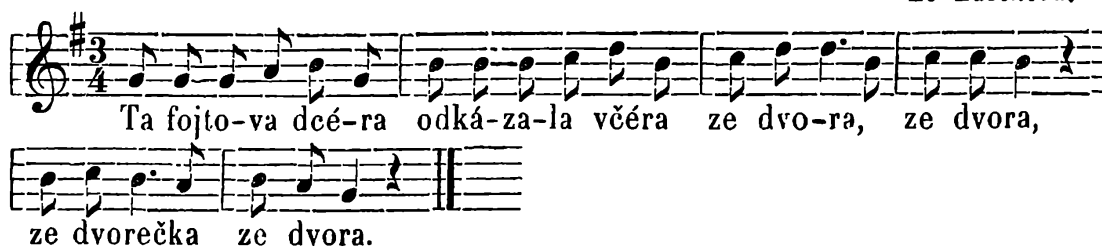
Šohajku nechutný,
Strčím ťa do putny,
A tak dlúho ťa budu nosit,
Až mia budeš prosit.

Ze Zbraslavce.

Stála láska stála	Dopust Bože, dopust	Devět dní kamení,
Mezi nama dvóma,	Na tu babu hřmění,	Desátý deň hlína,
Až nám ju zrušila	By na ňu pršelo	Aby nerušila
Jedna stará baba.	Devět dní kamení.	Lásky mezi nama.

Ze Zděchova.

Ta fojtova dcéra	Kolem lemovala	Novina, novina,
Odkázala včéra	Za dubem, za dubem,	Novinečka, novina.
Ze dvora, ze dvora,	Za dubečkem, za dubem	Potěšení vzali,
Ze dvorečka ze dvora.	Šaty svazovala	Do vězení dali
Po dvoře chodila,	A pryč vandrovala	Do Brna, do Brna
Kolem se točila	Za židem, za židem;	Do Brnečka, do Brna.
Do kola, do kola,	Za židáčkem za židem.	Kdybys mně tam umřel
Do kolečka do kola.	Ohledni sa žide,	Dala bych ti trubiť
Sukňu kupovala,	Co za tebou jde,	Tralala, tralala,
		Tralalenka, tralala.

Zp. I. 106.

Dycky mně má milá slubovala,	Řezat chtěla, nůž neměla,
Že by my půl srdca darovala.	Chtěl jsem jí ho podat, už nechtěla.*)

*) Slíbila mně včera moja milá
Že by se mnou srdce rozdělila.

Chtěla ho dělit neměla nůž,
Já jsem jí chtěl půjčit, nechtěla už.

Z Halenkova.

Za kostelem fíjala, ¹⁾
 Trhala ju má milá.
 Trhala ju trhala,
 Na synečka volala.

Přid' ty synku přid' ty k nám,
 Já ti cosi nachystám.
 Růžu, růžu, tulipán,
 Já ťa tuším zanechám. ²⁾

1) Pod kostelem leluja.

2) Já ťa pěkně přivítám.

Z Obřan.

Žádný nevychová
 Takového vtáčka,
 Jako vychovala
 Uhrová synáčka.

V kleci jaborové
 A zadala ti jej
 Dceři Trávníčkové.

Dala si vyšívat
 Na sukni zajíca.

Vychovala ti jej

Trávníčkova dcera
 Velká parádnic,

Na sukni zajíca,
 Na fěrtušek háček,
 Aby se ji připjal
 Ten Uhrůj synáček.

799. Manželství.

Z Buchlovic.

Ach Bože s nebe, já prosím tebe, Starého muža mám.	Ach Bože s nebe, já prosím tebe, Jak já ho pochovám?
Rač mně ho vzáti, mladého dáti, Ať hříchu nepáchám.	Na starém došku, zapřáhnou kočku, Tak já ho pochovám.
Ach Bože s nebe, já prosím tebe, Jak já mu zvonit dám?	Ach Bože s nebe, já prosím tebe Jak já plakat budu?
Na staré hrnce, hotové zvonce, Tak já mu zvonit dám.	Na jeho hrobě vyskočím sobě, Co je mně po tobě.

Zp. I. 10. Z Milotic.

Aj ženy, ženy, poraďte ženy,
Já zlého muže mám;
A on mě bije, velice pije,
Co si s ním počat mám.

Vyjdí do pola, natrhaj zela, ¹⁾
Zela králového,
Jak ho okusí, hned umřít musí
Do dňa devátého.

A jdi na pole, nařež cibule,
Pod oči si namaž,
Aby neřekli lidé klebetní
Že ho neráda máš.

Cibulu plela, oči si třela,
Smutně naříkala,
Pod starú švestku na starém došku
Tam ho pochovala.

*) Choj tam do pola, naber kořeňá
Jakého, takého,

Daj sa mu napic, nebude ca bic
Do dňa dzevjatého.

A já svoju ženu
Na jarmak poženu,

A jak jí neprodám
Věru ju darmo dám.

Ej škoda mého manžela!
Kde jsem ho smutná poděla!

Nasekal sekánky, nasekal mi trávy,
Zametal kuchyňu, podojil mně krávy.

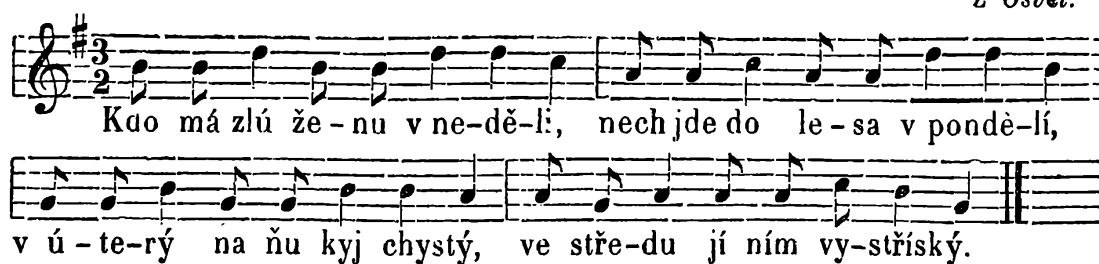
Z Březnice.

Ešče sem se neoženil,
Už mě ženička bije.

Už si na mně nachystala
Štýry dubové kyje.

Z Osvět.

Kdo má zlu ženu v neděli,
Nech jde do lesa v pondělí,
V úterý na ňu kyj chystý,
Ve středu jí ním vytríský.

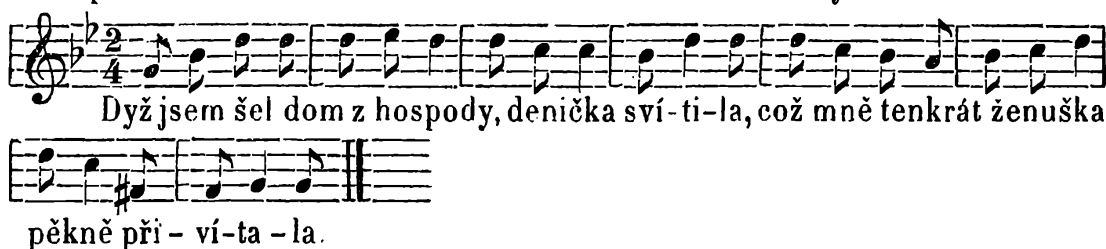
Ve čtvrtek bude stonati,
V pátek bude umíratí,
V sobotu bude umrlá,
To bude novina dobrá.

V nedělu půjdem namlúvat,
V pondělí o věno smlúvat.

V úterý budeme zváti,
Ve středu s nevěstú hráti.

Ve čtvrtek zbijeme volky,
Zazveme na ně pacholky,
V pátek se svadba dokoná,
V sobotu žena hotová.

Jak jsem chtěl, tak se mně stalo,
Peněz mně málo zostalo.
Skazímli druhú mršinu,
Chcu vám nachystat hostinu.

Dyž jsem šel dom z hospody,
Dennička svítala,
Což mě tenkrát ženuška
Pěkně přivítala.

Pěkně mě přivítala,
Popadla na mne hůl;
Já ubohý hospodář
Musel sem vlezť pod stůl.

Tu jsem si teprum spomněl,
Že já su hospodář,
Tukel jsem si na trnož:
Jakú večerú máš?

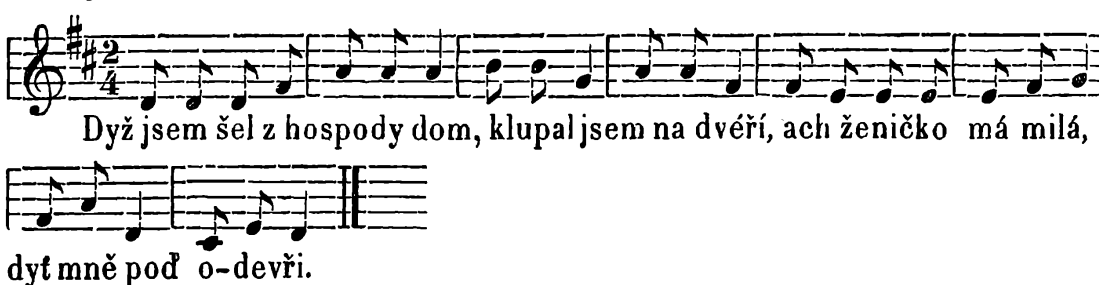
Ja ona je feryna,
Popadla motyku:

Jestli ješče hubú hneš,
Hned tě ňú vykopu.

Já ubohý hospodář
Nesměl jsem hubú hnůť,
Jenom jsem pořád hleděl
Jak se mám vyvrsknúť.

Jak jsem se z domu dostal,
Radostú jsem výskal,
Do hospody jsem běžel,
Tam sem si postýskal.

A vy paní hospodská,
Nalejte mně vína,
Ať mé srdce okřeje,
Žena mě pobila.

Dyž sem šel z hospody dom,
Klupal jsem na dvěří:
Ach ženičko má milá,
Dyť mně poď otevři.

O ženičko má milá,
Co děláš, jak se máš?
Ach pusť mě do sednice,
Dyť jsem já hospodář.

Ona mně šla otvírat,
Vzala si na mne hůl,

Já ubohý hospodář
Musel jsem vlézt pod stůl.

Vy chasnici svobodní,
Dobře poslechněte,
Takové si opice,
Jak já mám, neberte.

Pokud chasník svobodný,
Dycky je svým pánem,
Jak se jednou ožení,
Smrti naší amen!

Ze Šlapanic.

Mě-la žena muža on se schořa bál,
Po štyry ne-dě-le doma ne-lí-hal; } do-ma, doma, doma, doma,
doma nelí - hal.

Měla žena muža,
On se schořa bál,
Po štyry neděle
Doma nelíhal.

O ty milá ženo,
Přijdeli ten schoř,

Já tě pěkně prosím
Do pytle mně vlož.

Ach má milá ženo,
Pytel dřavý,
A když ten schoř přijde,
Hned mě uvidí.

To ti milý muži,

To ti dokážu,
Mám tam staró cíchu
Tu ti rozpáru.

Mám tam staró cíchu
Tu ti rozpáru,
Potom tě mužíčku
Do ní zavážu.

Ne-berte si ka-marád-ky mu-ža malý - ho; ne-bo vonse
v no-ci bo-jí schó-řa černý-ho.

Neberte si kamarádky
Muža malýho,
Nebo von se v noci bojí
Schořa černýho.

Mám já muža maličkýho,
Schořa se bojí,
A dycky doma pro schořa
V kótě si stojí.

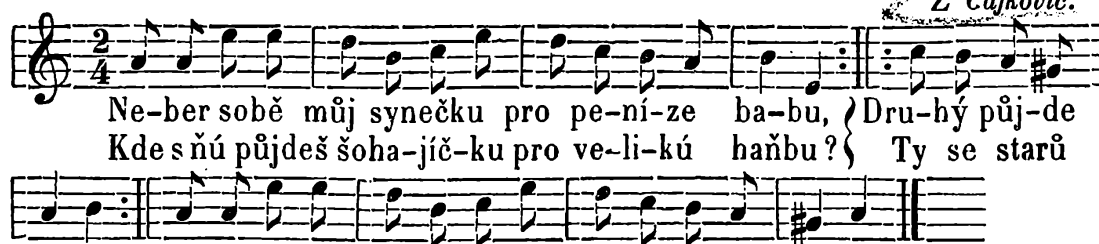
Černý schoř prý dycky skáče
Za lomenicó.

A muž strachem sedávává
Večír za pecó.

Nechce mně chodit na hůru
Pro seno koňům,
Ach co si já s ním mám počat,
Pane Bože můj?

Zašiju si je do měcha,
A dám je pod hnůj;
Odpočívě můj možíčku,
Schořa se nebůj.

Z Čajkovie.

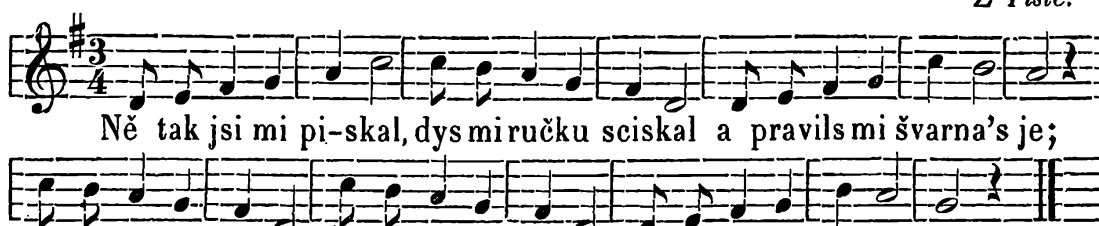

Ne-ber sobě můj synečku pro pe-ní-ze ba-bu, { Dru-hý půj-de
Kde s ňú půjdeš šoha-jíč-ku pro ve-li-kú haňbu? } Ty se starů
s mladú, { u-dě-láš si můj synečku me-zi lidma hanbu.
ba-bú,

Neber sobě můj synečku
Pro peníze babu,
Kde s ňú půjdeš šohajíčku
Pro velikú haňbu?
Druhý půjde s mladú,
Ty se starú babú,
Uděláš si, můj synečku,
Mezi lidma haňbu.

Dy s ňú půjdeš do hospody
Dáš si v tancu hráti,
Stará baba už u dveří
Bude ti mrmlati:
Pod márníče dom spat,
Zanech mladých děvčat,
Šaks mě viděl starú babu,
Měl jsi si mě nebrat.

Z Piště.

Ně tak jsi mi pi-skal, dys mi ručku sciskal a pravils mi švarna's je;
a te-raz mě pereš, me srdečko de-reš a praviš mi špatna's je.

Ně tak jsi mi piskal,
Dys mi ručku sciskal,
A pravils mi: švarna's je!
A teraz mě pereš,
Me srdečko dereš,
A praviš mi: špatna's je.

Vybil jsi mně zuby
Z moji sličné huby,
A praviš mi: stara's jest.
Vybod jsi mi oči
Na lůžčku v noci,
A praviš mi: slepa's jest.

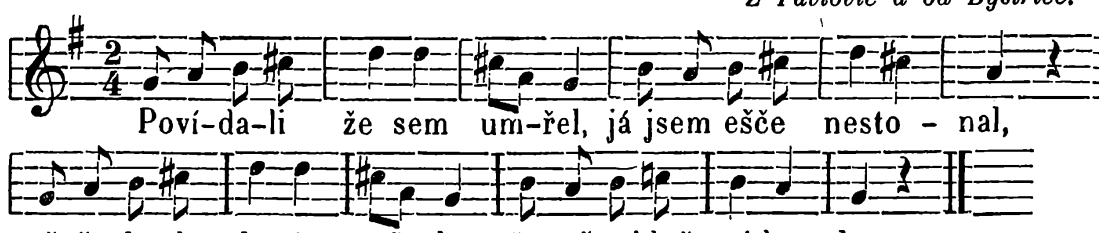
Z Nové vsi.

Počkaj Janku za rok za dva zapomeneš na muzi-ku až ti ju
bu-de že-na nosit ve dně v noci na ja-zy-ku.

Počkaj Janku, za rok za dva zapomeneš na muziku,
Až ti ju bude žena nosit ve dně v noci na jazyku.

Z Pavlovic a od Bystřice.

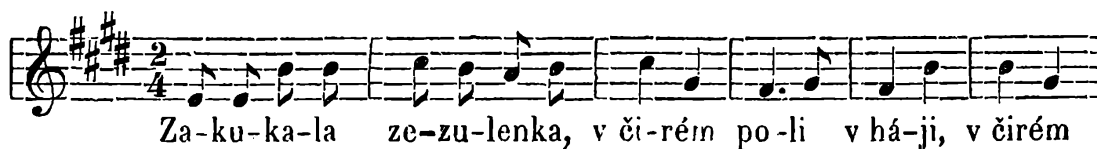
Poví-da-li že sem um-řel, já jsem ešče nesto - nal,
eš-če by-la du-ša v tě - le už mně gajdoš gajdo-val.

Povídali že sem umřel,
Já sem ešče nestonal,
Ešče byla duša v těle,
Už mně gajdoš gajdoval.

Povídali že sem umřel
Já sem ještě nestonal,

Dávali mně starou babu
Abych si jí namlouval.

Starý babě dejme hrabě
Aby s něma hrabala,
Mladý ženě dejme muže
Aby se s ním těšila.

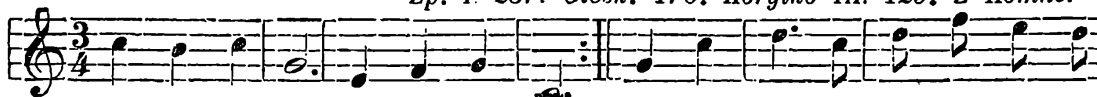
Zakukala kukulenka
V čirém poli v háji:
Kerá žena muža bije,
Každá bude v ráji.

Zakukala kukulenka
V čirém poli pěkně:
Kerý muž svú ženu bije
Každý bude v pekle. ¹⁾

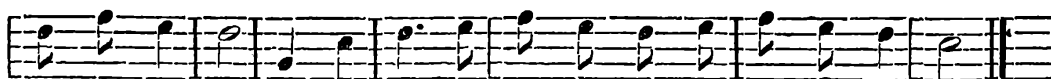
1) Zakukala zezulenka vyleta na rozcestí

Kerá žena muža bije, té nedá pan Bůh
štěstí.

Zp. I. 257. Olesk. 170. Korytko III. 129. Z Komně.

Co's tam po-čul za no-vin - ku, }

Kdes byl Janko? Na jarmaku.
Co's tam počul za novinku?
Co to byla za novina!
Jedna žena muža býla.

Kde ho byla? Pod komínem.
Čím ho bila? Motovidlem.
Bývaj muži bývaj dobrý*),
Nechodívej do hospody.

Čím ho bila? Rukavicú;
Kde ju vzala? za policú.
Bývaj atd.

Sama pila ze sklenice,

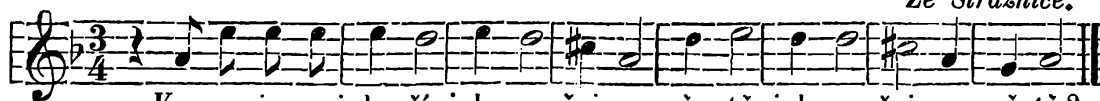
Jemu dala ze střevíce.
Bývaj atd.

Sama jedla ryby, raky,
Jemu dala dva zemiáky.
Bývaj atd.

Sama jedla na šálečku,
Jemu dala na střípečku.
Bývaj atd.

Sama lehla do peřiny,
Jemu dala brachoviny.
Bývaj atd.

*) po mej vůli.

Ze Strážnice.

Komu je naj-lepší jak na-šej ne-vě-stě, jak na-šej ne-věstě?

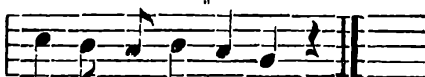
Komu je nejlepší	Ej ženo, ženo má,	Jako tú palicú,
Jak našej nevěstě?	Nedělaj mi toho.	Co je pod lavicú.
Muž jí leží doma,	Radši mě daj pojest	A chytňá palicu
Ona pije v městě.	Něco vařeného.	Kam honí, tam honí.
A jak přišla domů,	Ja co bych ti dala,	Hleďte milí lidé,
Kázala mu skákat.	Jako tú palicú,	Jak sa mňa muž bojí.

A on nebožátko

On sa jí dal plakat.

Od Hodonína.

Ke-rá je žena zlá mu-ža nerá-da má, str-čí ho pod la-vu,

do-ká-že svú hlavu.

Kerá je žena zlá	Kerá je žena zlá,	On ju pěkně prosí,
Muža neráda má,	Muža neráda má;	Ona sa honoší;
Strčí ho pod lavu,	Strčí ho pod fěrtoch,	Znova si ho míchá
Dokáže svú hlavu.	Má sa tam po čertoch.	Až chlap sotvá dýchá.
Kerá je žena zlá	Tož ho válcem mlátí	Dábli ti v matěri,
Muža neráda má,	Až sa celý klátí,	Ty chrtáne šerý,
Strčí ho pod necky,	Pomocť si nemože,	Měj sa včil po čertoch,
Učí ho německy.	Trpí jako kuře.	Já odpášu fěrtoch.

Olesk 170. Od Napajedel.

Na horách na dolách sr-nička vo-du pi - je; neščasná ho-dina

dyž že-na mu-ža bi - je.

Na horách na dolách
Srnička vodu pije;
Neščasná hodina
Dyž žena muža bije.
Mužiček pobožný
Tam pod pecú sa modlí:
Nebij mňa ženuško
Šak já už budu dobrý. ¹⁾

Nebij mňa ženuško,
Šak já už budu dobrý,
Až na mně naroste
Rozmarýneček drobný. ²⁾
Rozmarýnek drobný
Travěнку převyšuje,
Nekaždá ženuška
Svého muža miluje.

1) Strčila ho pod necky
Aby se jí tam modlil:
Neščasná ta hodina
Že sem se kdy voženil

2) Nebij mia ženuško,
Ja už já budu dobrý,
Nebudu chodívat
Ze šenku do hospody.

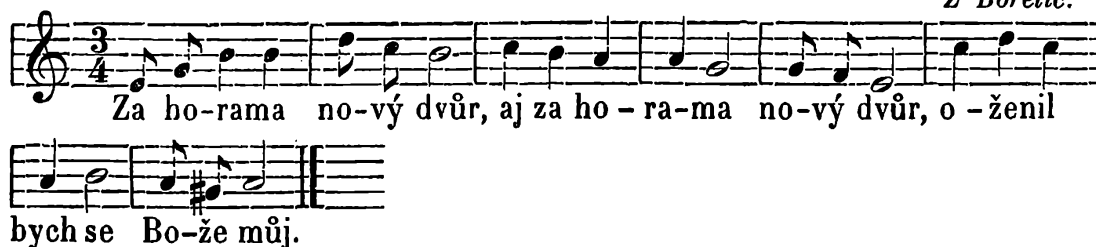
Nebij mia ženuško,
Ja už já budu dobrý,
Napeču ti chleba
A donesu ti vody.

(Náp. str. 614. b).

Oženil bych se brzičko
Ale mám peněz maličko.

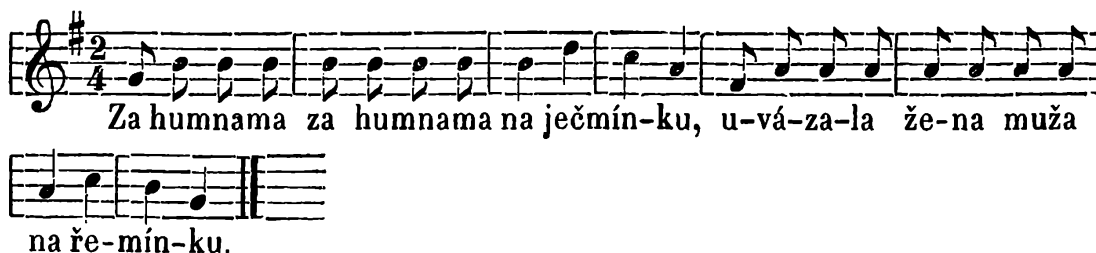
Ale až grécar proměním
Tož se já teprv ožením.

Z Bořetic.

Za horama nový dvůr,
Ej oženil bych se, Bože můj.
Ženil bych se milerád,
Ale mně brání kamarád.

Ženil bych se lehůčko,
Ale je peněz maličko.

Za humnama na ječmínku
Uvázala žena muža na řemínku. ¹⁾
Co mě, ženo, co mě vážeš?

Kážešli mně pro kvasnice,
A já pro ně hopkem běžím bez
čepice.

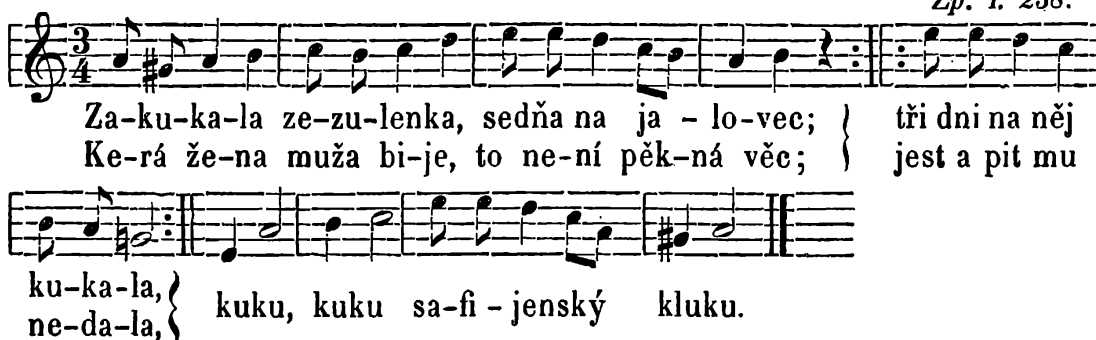
Dyť já tobě všecko dělám co mně Kážešli mně drva rúbat,
kážeš. A já běžím do světnice tebe lúbat.

¹⁾ A v tej našej stodolence je tam klínek,
Uvázala žena muža na řemínek.

Puť mě ženo, puť mě z něho,
Neřeknu ti do své smrti slova zlého.

Buď si tady do pondělka,
Abys věděl safiente co je ženka.

Zp. I. 258.

Zakukala zezulenka, sedňa na ja-
lovec:

Tři dni na něj kukala,
Jest a pit mu nedala.

Kerá žena muža bije, to není pěkná
věc.

Kuku, kuku, safijenský kluku.

Zavřela ho do posady že se jí ne-
kořil,
Prut na něho naměřila aby se jí
modlil. ¹⁾

V kotle vodu vařila,
Ruce líce pařila,
Kuku, kuku, safiinský kluku.

Má ženuško nejmilejší, já tě pěkně
prosím,
Nedělej mně té potupy, já tě bít
musím.

Nepřestala žehradi,
Nechtěla se podati,
A on počal jí na zada hrati. ²⁾

A ta přemilá hra celú hodinu trvala,
Až její zádečka modrým kvítím
prokvétala.

A už já to dobře znám,
Že je muž nad ženú pán;
Už já dycky mu slovo dobré
dám. ³⁾

1) Zavřela ho do posady, a to na popelec,
Troje hody mu chystala, topila proňho
pec.

2) Jenom oprobuj kluku,
Natáhni na mňa ruku,
Dám ti šklofec, až přeletíš přes pec.

3) A ten přeneščasný tanec tři hodiny trval,
Muziky nepotřeboval, sám sobě v tanci
hrál.

Její chrbet husle byl,
A šmytec dubový kyj,
Řemenáče ja to byly struny.

Od Brna.

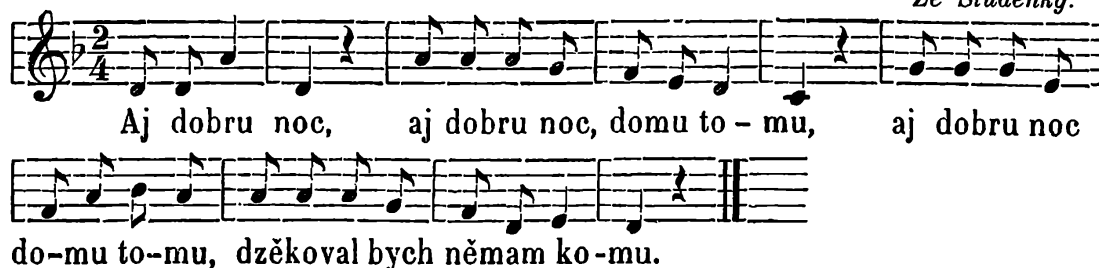

Zapomněl jsem doma gatí,
Košulenu na hůvratí,
Včil nesmím domů jít,
Bude mě žena bit.

Jaká by ho haňba byla,
Dyby žena muže bila,
Ach Bože jediný,
Snad musím z dědiny.

800. Nedíky.

Ze Studenky.

Aj dobru noc,
Aj dobru noc domu tomu:
Džěkoval bych, němam komu.

Džěkoval bych,
Džěkoval bych svej galance,
Ona praví že mne nechce.

Džekoval bych svemu otcí,
Un mi pravi: jdzi mhi z oči.

Džekoval bych svej mateři,
Ona pravi: jdzi ze dveři.

Džekoval bych svoje sestře,
Ona pravi jdi mi lotře.

Džekoval bych svemu bratru,
Un mi pravi: jdzi ty lachu!

801. Nábytek.

Voj. I. 185. Ze svatě Kateřiny.

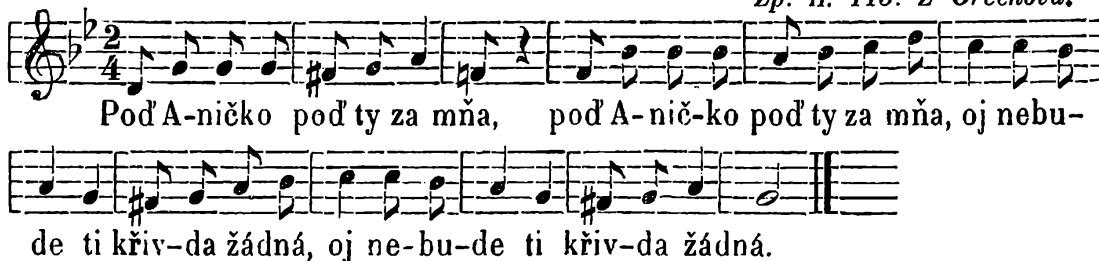
A kdo si mě vezme
Já mu povím věrně,
Co já mám, to mu dám
Všecko z mé truhle.

Mám štyry homolky,
Hrst móky na vdolky,
Ostatek pazdeří
A dvě perótky.)*

*) Dost je na hanačku na chudobnou,
Dyž má čtyry krávy, jednu dojnou.
Pěkný bílý nožky,

Červený pančošky,
Sukni modrou.

Zp. II. 115. Z Ořechova.

Pod Aničko pod ty za mňa:
Oj nebude ti křivda žádná.
Nebude ti žádný láti,
Ani otec, ani máti.
Štyry jamy žita máme
Nebožízem vyvrtané ¹⁾.

Štyry myši okované,
To jsú naše koně vrané.
Dva brablce oškubané,
To jsú naše voly tažné.
Tři sýkory naběhané,
To jsú naše krávy dojnë.

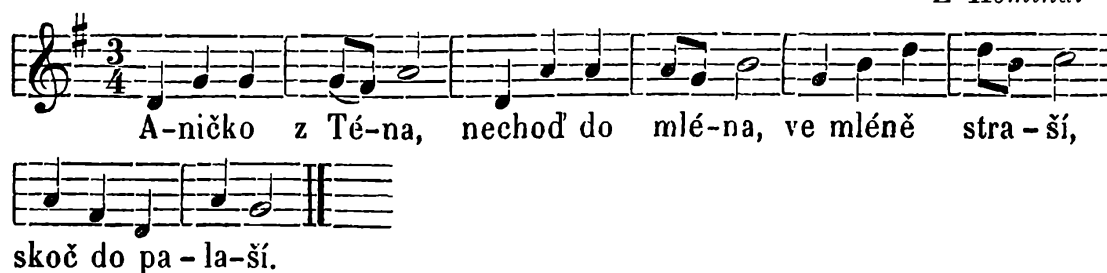
1) Ešče k tomu bečku ví

Ze žaludí, škarupína.

Všeci lidi povídají, že pré my nic nemáme,
A my máme devět psotek zavrtaných na trámě.

802. Nepodajnost.

Z Komina.

Aničko z Téna, nechod' do mléna, *V palaší píchá, skoč do rybníka,
Ve mléně straší, skoč do palaší. V rybníku kapr, on by mě lapl.

Ze Znorov.

Kačenko, pod' do kostela!
Nepůjdu, byla sem včera.

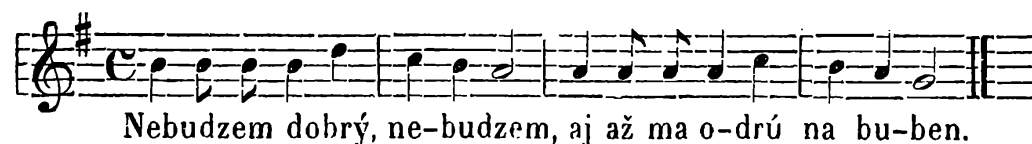
Kačenko, pod' na mšu svatú!
Nepůjdu, nemám tu šatů.

Kačenko, pod' bude kázeň!
«Nepůjdu, byla bych blázen.»

Kačenko, hrajú husličky!
Hned půjdu, obuja čižmičky.*)

*) Děvucho, děvuchu
Jdiže do krčmičky!

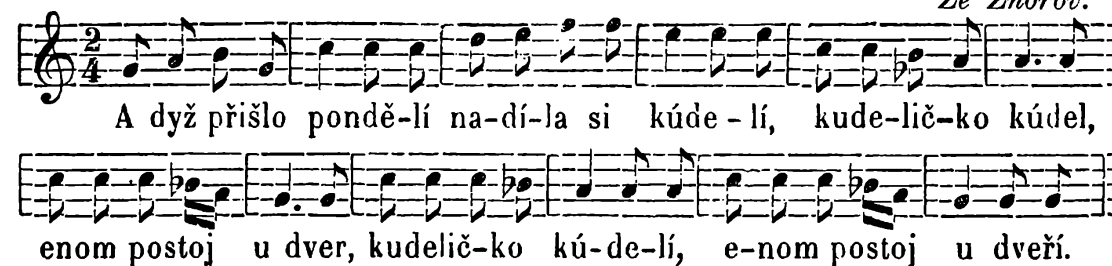
Dočkajťe matičko,
Obuju střevičky.

Nebudzem dobrý, nebudzem,
Aj až ma odrú na buben.

Keď na mňa budú bubnovac,
Ešče jim budu hubovac.

803. Hospodárství.

Ze Znorov.

A dyž přišlo pondělí
Nadíla se kúdelí.
Kúdeličko kúdel,

Enom postoj u dver!
Kúdeličko kúdelí,
Enom postoj u dveří.

A dyž přišlo v úterý,
Postavila u dverí. Kudeličko atd.

A dyž přišlo ve středu,
Běžala na besedu.

A dyž přišlo ve čtvrtek,
Měla velký zármutek.

A dyž přišlo na pátek,
Pravila že má svátek.

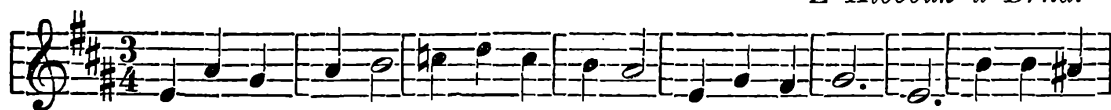
A dyž přišlo v sobotu,
Měla inú robotu.

A dyž byla neděla,
Do tanečka běžela.

Kudeličko, kúdel,
Kdo ta bude přásti

Já půjdem do tanečka,
Budem tylem třásti.

Z Klobouk u Brna.

A poje - de-me z rá-na do le-sa, no ženo, že - no, a po-je-

deme z rá-na do le-sa, no ta-de no ta-de no.

A pojedeme zrána do lesa,
No ženo, ženo.

A pojedeme zrána do lesa,
No tade no tade no.¹⁾

A co v tem lese dělati budem?
Nasekáme si drobného próti.

A co s tím próti dělati budem?

Upleteme si pěknó zahrádku.

Co v té zahrádce mívati budem?

Nasázíme si bílé revule.²⁾

A kdo nám toho hlídati bude?

Postavíme tam chlapa s palec.

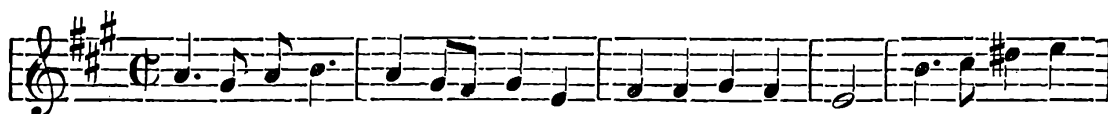
A von nám teho hlídati bude.

A co mu bodem dávatí jesti?

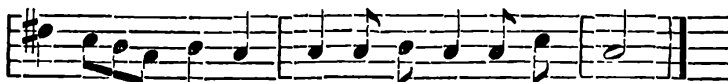
Navaříme mu z votrub koláčků.

1) Tak se každá sloha opětuje.

2) modré regule aneb drobné fazule.

Přišel sem k vám nic ne-říkám, nu-že, nuže, nuž, počajte nám

se - ke - ren-ky, hraj dudy na dudy dud.

Přišel sem k vám, nic neříkám,
Nuže, nuže, nuž,

Počajte nám sekerenky,
Hraj dudy na dudy dud.

Nač vám bude sekerenka?
Nuže atd.

Budem rúbat prútiříčko,
Hraj dudy atd.

Nač vám bude prútiříčko?
Budem plésti zahrádečku.

Nač vám bude zahrádečka?
Budem séjat kvítiříčko.

Nač vám bude kvítiříčko?
Budem dávat chlapcom pérka.

Budú k nám chlapci chodívat,
Budú pěkné pérka mívati.

(Náp. str. 299.)

Z Nemotic.

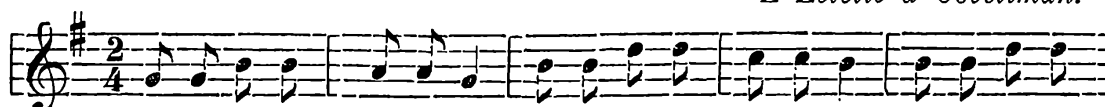
A už sem se naučila
Jak mám mužovi vařit,
Polivečku s otrubama,
Plevama ju zasmažit. ¹⁾
A už sem se naučila
Jak mám mužovi hovět,

Křemelíček na randlíček:
Tu máš mužíčku oběd.
A už sem se naučila
Jak mám já muža trestat,
Tři dni provaz namočené,
Štvrté deň ho s ním mrskat.

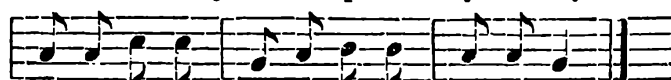
1) Polivečku jahloškovó,

Popelem ju zasmažit.

Z Želetic a Osvětman.

Bě-ží pso-ta přes hory, až jí nožky br-ně-ly; a tak sobě

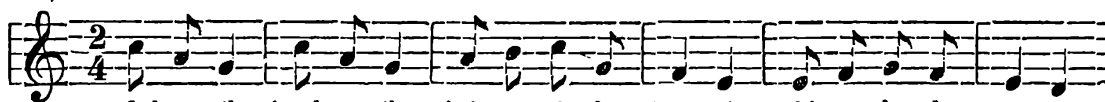

zaspí-va-la, až ty ho-ry zahřměly.

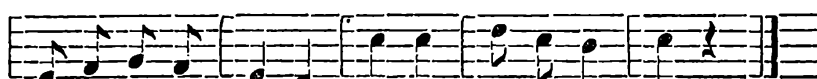
Běží psota přes hory,
Až jí nožky brněly;
A tak sobě zaspívala,
Až ty hory zahřměly.
Potkala ju povaha:*)
Kdes ty sestro, kdes byla?

U takého hospodára
Co do poledňa léhá.
Staň sedláče, staň hore,
Už je psota na dvoře.
Než sedláček s lůžka slezl,
Psota byla v komoře.

*) váhavost, mizera.

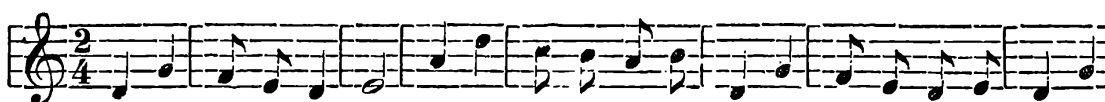

Jaborník, ja-borník, jabor-níček šu-stí; při-sa-ha-la psota,

dr-ža-ci se plota, že nás ne - opu - stí.

Jaborník, jaborník, jaborníček šustí;
Přisáhala psota, držáci se plota,
Že nás neopustí.

Bože můj, Bože můj, Bože můj, Bože můj, co je to za matka co je

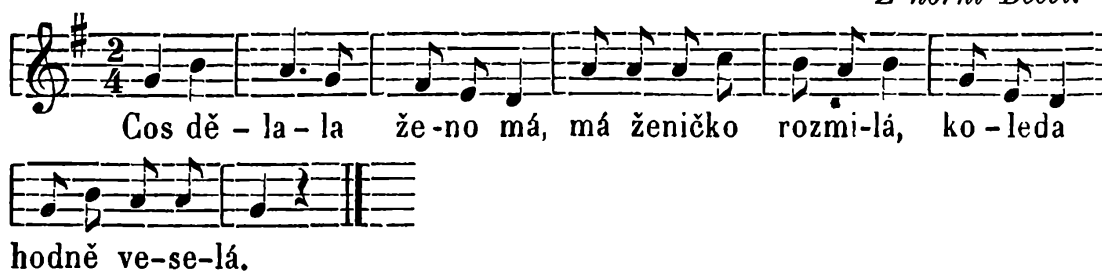

to za mat-ka.

Bože můj, Bože můj,
Co je to za matka!
Prodala dcerušku
Za míšenské jabka.

A když ju prodala,
Tož si povídala:
Bože milý dobrý
Co sem udělala!

Z horní Bečvi.

Co's dělala ženo má,	Chde máš ženo přadeno?	A dyť jsem tam včera jel,
Má ženičko rozmilá?	Prodala jsem přadeno.	A jich sem tam neviděl.
Koleda hodně veselá.		A on po ní hroticú,
Přadla jsem já kúdelí,	Chde máš ženo peníze?	Ona po něm přaslicú.
Můj mužičku rozmilý	Kúpila jsem hrnečky	Cvičila ho německy
Koleda hodně veselá.	Chde máš ženo hrnečky?	Strčila ho pod necky.
Chde máš ženo potáček?	Rozstřepali je děti.	
Má ženičko rozmilá atd.		1) Vyšlo také povětří,
Zmotala jsem potáček,	Chde máš ženo škarupy?	Bralo kopce, doliny,
Můj mužičku rozmilý.	Hodila jsem za bránu. ¹⁾	Aj drobné škarupiny.

Od Brna.

Sel sedláček lebedo:
Na tom panským hódělo.¹⁾
Di ženičko, di domo,
Hovař neco k vobědo.
Sedlák jede z vorání,
Žena stává ze spání.
Co's ženičko dělala,
Že's voběda nedala?

Třela sem já konopě
Na té panské robotě.
De's konopě potřela,
Kam's pazdeří poděla?
Strhla se tam víchora,
Pazdeří nám pobrala.²⁾

1) Za humnama v ječmenu.

2) Přišlo na mně vichoří
Pobralo mně pazdeří.Sedlák popad radličku
A ženička přesličku.Začali se honiti
On jí uťal kus ř.Nestaré se ženo má.
Bude zase ř. nová.Utnem kůru dubovó,
Uděláme ř. novó.

(p. C. L.)

Jedě člověk z pola, z role
Usiluje sobě,

Jeho ženka z krčmy idě
Poska kuje sobě.

Pytam se tě můj mužičku,
Vela's mi pooral?
Jene štyry zahonečky,
Bochtě se obaval.

Pytam se tě ma ženičko,
Vela's tam přepila?
Ene štyry tolarečky,
Boch se něbavila.

A jak tiť přišel domů
Zapřah ju do voza,
Uvazal ji pecen chleba
A nědal ji noža.

A vypřah ju, vypřah z voza,
Zapřah ju do tačky,
Navařil ji z otrub klusek
A nědal ji mačky.

A vypřah ju, vypřah z tačky,
Zapřah ju do brany,
Divajtě staři, mladi,
Jak to cviču ženy.

A vypřah ju, vypřah z tačky,
Zapřah ju do radla:
Divajte se všeci lude,
Jak ta žena zbladla.

(Náp. str. 663. c.)

Z Březolup.

Čí je to dceruška? chce se vdávat,
Neumí tutěnkám ohlédávat.

Chytla tučku, nesla matce;
Ohledaj maměnko malé vajce.

(Náp. 562).

Ze Znorov.

My máme dcerušku chce se vdávat,
Neumí na buchty zadělávat.
Staňte mámo, už je ráno,
A šak je na buchty zaděláno.

A kedy ich pekla, spálila ich,
A přinda k muzice chválila ich.
A co já dbám, galánů mám,
A šak jim spálených buchtíček dám.

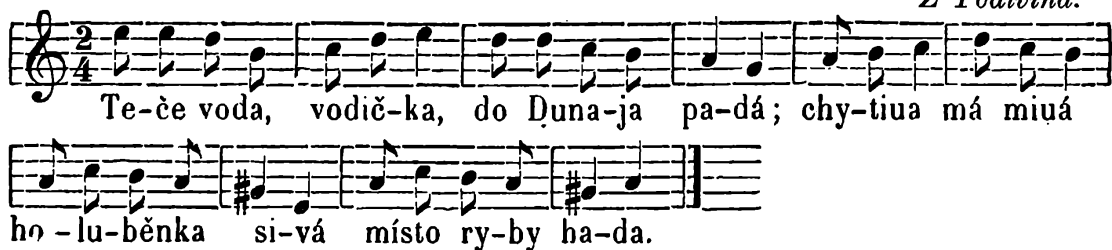
Z Charvát.

Dyž na-sí mlá-ti-li, já sem si le-žel, { Co pak ty bě-žíš, dyts ty ne-
O-ni šle k snída-ní ta-ky sem bě-žel, }
mlá-til, dyž juž su na ce-stě, juž se ne-vrá-tím.

Dyž naši mlátíli, já sem si ležel, Co pak ty běžíš? dyts ty nemlátíli.
Oni šle k snídání taky sem běžel. Dyž juž su na cestě, juž se nevrátím.

Z Podivína.

Te-če voda, vodič-ka, do Duna-ja pa-dá; chy-tiua má miuá
ho-lu-běnka si-vá místo ry-by ha-da.

Teče voda, vodička,
Do Dunaja padá,
Chytiua má miuá
Holuběnka sívá
Místo ryby hada.

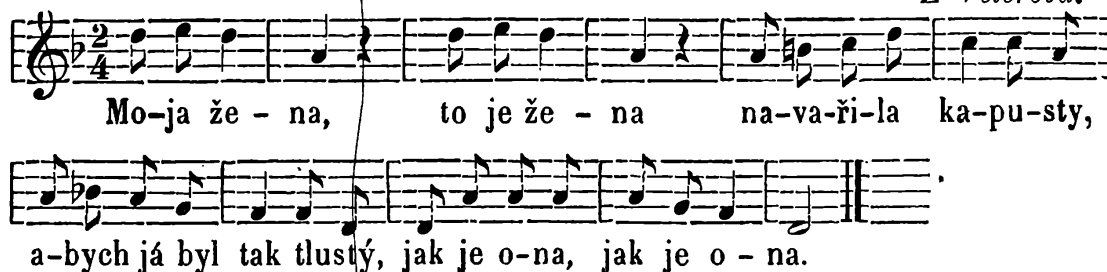
A dyž ho chytiua,
Nesua ho mateři:
Tu máte matičko,
Sívá holubičko,
Uvařte k večeri.

(Náp. 663. c).

Z Rajnochovic.

Čím jsi ty děvečko vychovaná?
Dyt jsi ty jak malovaná.

Hrachem, zelím a zemiáky,
Přindi k nám, synečku, dám ti taky.

Z Věteřova.

Moja žena, to je žena;
Navařila kapusty,
Abych já byl tak tlustý
Jak je ona, jak je ona.

Není možná, není možná
Abych já byl tak tlustý
Z ledajaké kapusty,
Jak je ona, jak je ona.

Z Provodova.

Chodí já chlapci po ulici,
Děvčata skupují,
Vyšla jedna stará máti:
Kupte vy si moju.

A my si vašej nekúpíme,
Vaša je lenivá,
Štyry týdně hrnce močí,
Na pátý umývá.

Z Černotína.

Já sem zeman, já nic nemám, Kúpím za ňu starú Hanu,
Enem jednu košulenu, a tu prodám, Ona bude na mně hledět, a já na ňu.

(Náp. č. 721.)

Z Bystřice.

Dybys měl byt můj synečku dobrý Až mně bude sedumdesát sedum let
muž, Až mně začne má hlavěnka šedivět,
Zavolal bys: má panenko, poďme už. Hlava od starosti
Už toho máme dosti, Brada od šelmovství,
Tej našej veselosti, Teprv já zanechám světa marnosti.
Už sme my užili světa radosti.

Ze Znorová.

Pu-ste mia mamko kde hu-dú, } budu-li tam do rá-na } dá-li Bůh.
 Šak já tam dlúho ne-bu-du, } dove-du si ga-lá-na, }

Puste mia mamko kde hudú,
 Šak já tam dlúho nebudu.
 Buduli tam do rána,
 Dovedu si galána.
 Dáli Bůh.

Dyž budú děti plakati,
 Co já jim smutná mám dáti?
 Napeču jim plaganců,
 Sama půjdu do tancu.
 Dáli Bůh.

Dyž budú koně řehtati,
 Co já jim smutná mám dáti?
 Nasypu jim obroku,

Sama půjdu do skoku,
 Dáli Bůh.

Dyž budú krávy bečati,
 Co já jim smutná mám dáti?
 Položím jim prosnice,
 Sama půjdu k muzice,
 Dáli Bůh.

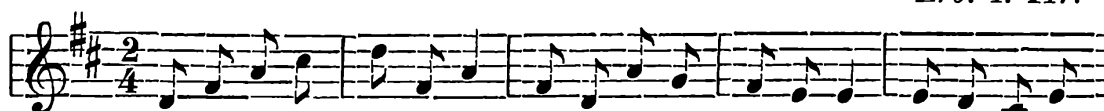
Dyž budú svině kvičati,
 Co já jim smutná mám dáti?
 Nasypu jim žaludu,
 Sama půjdu kde hudú,
 Dáli Bůh.

(Náp. str. 612. c.)

Voj. II. 375. Zp. I. 206. Z Kuželova.

Letěu vtáček po tem poli sem i tam: Douapaš sa muadej ženi pod jeseň,
 Keby sa já muadej ženi douapau. Až opadne drobný lístek z čerešeň.

Erb. I. 117.

Má-lo pšeníc, má-lo žit, musí-me se ne-že-nit; má-lo sypú

ječ-meny, musí-me byť bez ženy.

Málo pšeníc, málo žit,
 Musíme se neženit;
 Málo sypú ječmeny,
 Musíme být bez ženy.¹⁾

Málo sypú zemňáky,
 Musíme na Hanáky,
 Málo sena i trávy,
 Musíme prodat krávy.

1) Až bude moc ječmena,
 Bude žena laciná.

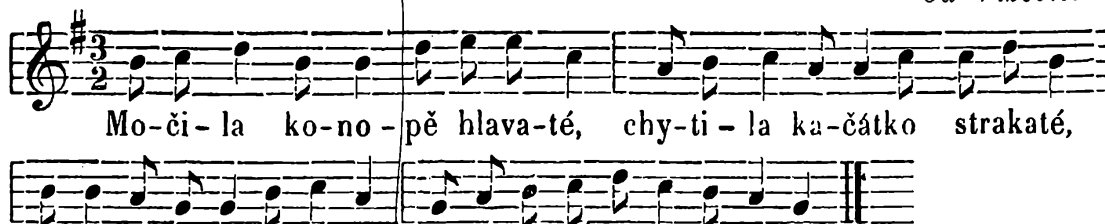
Zp. I. 264. Od Kelče.

Mám já múdrú že-nu, } dy šla krávy do-jit sedla pod bujá-ka.
 Mám já to mudráka; }

Mám já múdrú ženu, mám já to Jak dojí, tak dojí, ocasem mrdolí:
 múdráka! Ach jojda jojdanku, kráva nic nedojí.
 Dy šla krávy dojit, sedla pod bujáka.

Od Vizovic.

Mo-či - la ko - no - pě hlava - té, chy - ti - la ka - čát - ko straká - té,

by - la tá děv - či - na chytrá, dyž ona to kačátko chytla.

Močila konopě hlavaté,
Chytla kačátko strakaté,

Byla tá děvčina chytrá,
Dyž ona to kačátko chytla.

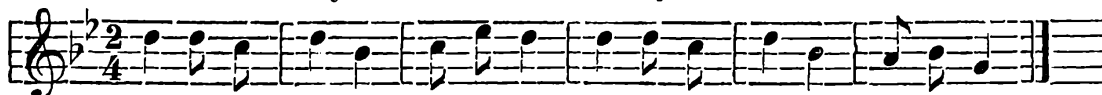
(Náp. str. 450. a.)

Močila konopě hlavačky,
Lehla si do vody na značky.

Močila konopě močila;
Žaba jí do klína skočila.

Močila konopě poskonné;
Lehla si do vody studené.

Močila, močila také len:
Vyskoč mně žaběnko z klína ven.

Na pe - ci mlátil, v pe - ci vil, so - póchem na ně vě - tr šil.

Na peci mlátil, v peci vil.¹⁾
Sopóchem na ně větr vil.

1) vjal.

2) Komínem větru nahaňal.

(Náp. před.)

Na polí mandel, doma dva,
Za pecó dětí hromada.

Máma je shání lopató,
Běžte, pré, děti za tató.

Z Budějcka.

Na - ša Hanička krupi - cu va - ří, to sám pán Bůh ví, jak se jí daří.

Naša Hanička krupicu vaří,
To sám pán Bůh ví, jak se jí daří.

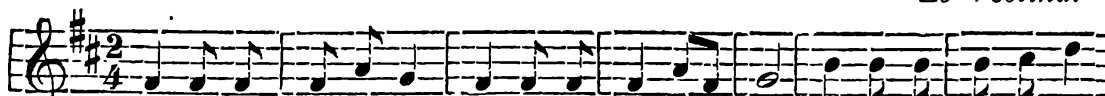
Za maló chvílu volala k Bohu,
Že vytahuje z krupice nohu.

(Náp. str. 647. d.)

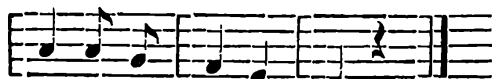
Nepůjdu já za takého Radši půjdu za mynáře A mynářka ešče lepší,
Kerý nemá domu svého. Za dobrého hospodáře. Ta vybírá kerý větší.

Domu svého klenutého Mynaříček dobře mele,
Šindelečkem pobitého. Z pěti měchu jeden bere.

Ze Vsetína.

Nežeň se syneč - ku nežeň se na le - to, lehni pod jedlič - ku

bude to - bě te - plo.

Nežeň sa synečku,
Nežeň sa na leto,
Lehni pod jedličku,
Bude tobě teplo.

Ožeň sa synečku,
Ožeň sa na zimu,
Teprv ťa oděje
Ženuška peřinú.

Jednú ťa oděje,
Druhú ti podstele,
Předce ťa ženička
Předce ťa zahřeje.

Zp. I. 249. 207. Z Březové.

Na čo je ti šoha-jenko že-na } Narú-beme šty-ry fů - ry trnja,
Keď ty nemáš zimoviska doma?

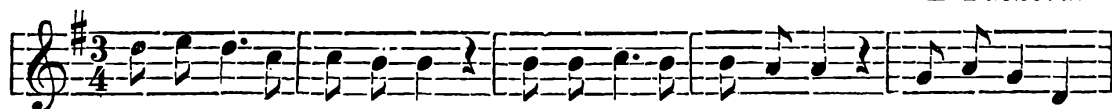

bu-deme mať zi-movis - ko doma.

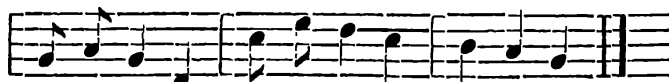
Na čo je ti šohajenko žena,
Keď ti nemáš zimoviska doma?
Narúbeme štyry fůry trnja,
Budeme mať zimoviska doma.

Na čo sa ty k mládenečku rovnáš,
Dyž ty žadnej poctivosti nemáš?
Ulom si ty z duba haluzečku,
Spomeň si ty na svú galanečku.

Z Paskova.

Oj je-de chlop z Osiny ztracjul babu z ko-ši-ny, baba plače

a na-ří-če že se smyči po blacě.

Oj jedě chlop z Osiny,
Ztracjul babu z košiny.
Baba plače a naříče
Že se smyči po blače.

A dybys bul dobry muž,
Kupjul bys mi novy vůz,

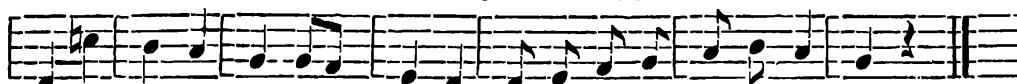
Vozul bys mě po rynečku
Jako hesku panenečku.

Bys byla dobra žena,
Seděla by si doma.
Ale že si jen něvěsta,
Rada jezdiš do města.

Z Nivnice.

Py-tal se svej milej chlapec, pytal se svej mi-lej chlapec,

u-mi-li juž chle-ba napéct, u-mí-li juž chleba na-péct.

Pytal sa svej milej chlapec,
Umi-li juž chleb napéct.

Šla v nedělu múku brala,
V pondělí ju osívala,

Ve štvrtek ho poválala
A v pátek ho posázala.

A v úterý kvas dělala,
Ve středu ho zaměšala.

V sobotu jí z peci vyšel,
Na to šťastí milý přišel.

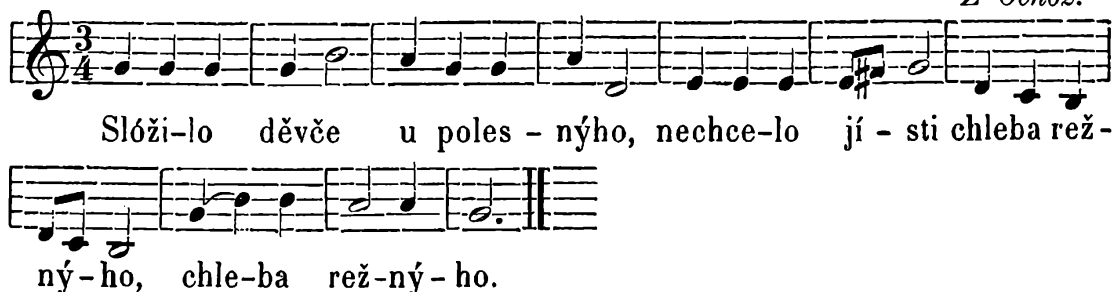
Jaký sa ti chléb podařil?
Já bych si ho rád ukrojil.

Vysoký je jako tanýř¹⁾
A lehůčky jako kameně.

Ze střídečky voda tekla,
Za kůřečku myš utekla.

1) talíř.

Z Ochoz.

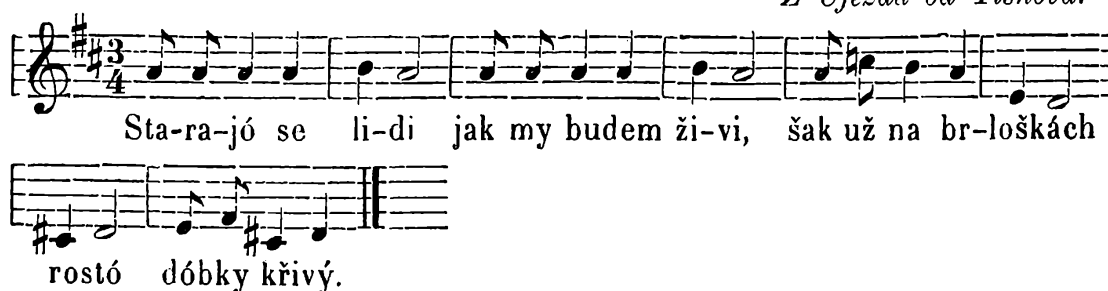

Slóžilo děvče u polesnýho,
Nechcelo jísti chleba režného.
Vylezla na pec, nadula hubu,
Pane polesný, já tu nebudu.

Já radši půjdu, kde sem bévala,
Kde sem jídala¹⁾ buchty s trn -
kama.
Buchty s trnkama, víno ze sklínek,
A tady musím vodu z putýnek.

1) Kde sem mívala.

Z Ujezda od Tišnova.

Starajó se lidi jak my budem živi,
Šak už na brloškách rostó dóbky křivý.¹⁾

1) Starám se já, starám
Strča hlavu za trám

A ručičky za rošt
To je moja starost.

Z Kunovic.

Starám se já starám
Staré rodiče mám.

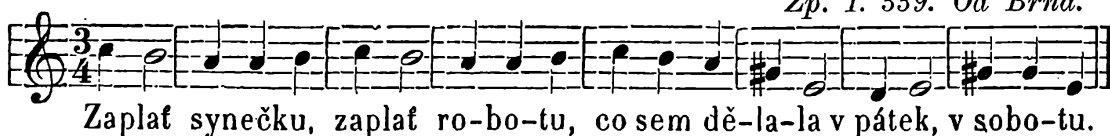
Dyby mě umřeli
Kerak jich pochovám.
Prodaja kravičku

Pochovám mamičku,
Prodaja konička,
Pochovám tatíčka.

(Náp. 565. a.)

Súsedova dívko proč se nečešeš? Půjdu ráno do hor, je tam suchý
Jak jiné panenky hlavy neneseš? peň,
Budu se tam česat zítra celý deň.

Zp. I. 339. Od Brna.

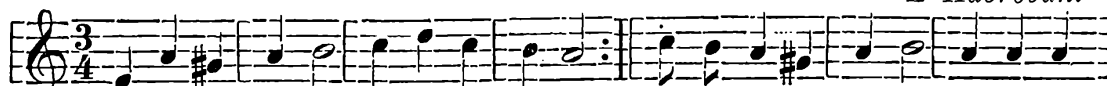
Zaplať synečku, zaplať robotu. Vodu hrabala, písek vázala,
Co sem dělala v pátek, v sobotu. Uřezala se, tédeň ležela.

804. Nedověcnosti.

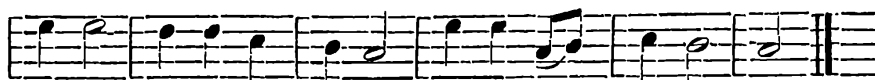
(Náp. str. 639. a.)

Ze Slaviče.

A ty naše vranky mají zlé caňky,
Papírové pobočníky, železné prostranky.

Z Habrovan.

Byl tě po-božný mládenec je-den, { a z mrkvy husličky a z ře-py
Dal si u-dě-lat z kóde-le buben }

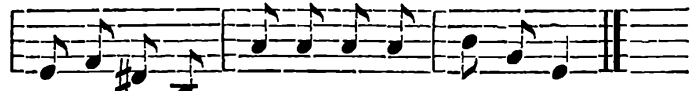

cimbal, tak sobě cingal, z ci-bu-le pa-lič-ky.

Byl tě pobožný mládenec jeden, A z řepy cimbal,
Dal si udělat z kódele buben, Tak sobě cingal,
A z mrkvy husličky, Z cibule paličky.

Skočná. Od Brna.

Bu-de vojna, bu-de mor, pu-dó na ňo chlapei z hor; pudó na ňo

že-lezná-ci, to jsó Bože vo-já-ci.

Bude vojna, bude mor,
Pudó na ňo chlapei z hor;
Pudó na ňo železnáci,
To jsó Bože vojáci.

Majó kulke z ředekve;
Brandeburko hotěké;
Pracho není hani zrnka,
To bude vojna velká.

Bude mor, bude mor, budú lu-dé mřéti, a já ne a já ne,

skovám sa do plévně.

Bude mor, bude mor, budú lidé mřéti,
A já ne, a já ne, skovám se do plévně.

(Náp. 785. b.)

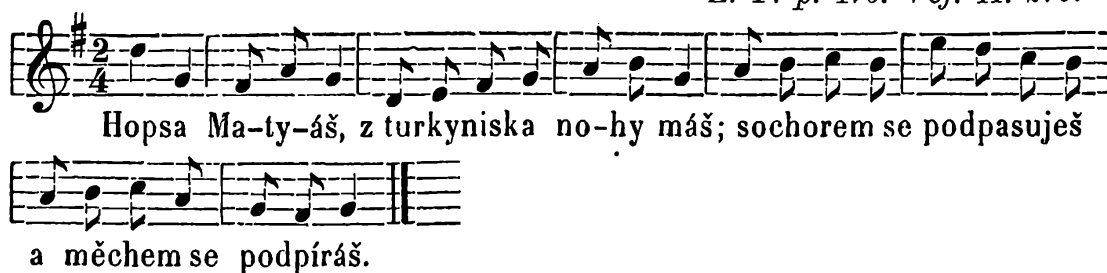
Erb. II. 176. Z Bohutic a z Mokrě.

Divijó se divijó,
Nač kovári pijó,
A jak pak be nepili,
Dež lidi šidijó.

Divijó se divijó
Nač kovári pijó,
Ze starýho železa
Nový cvoke bijó.

Divijó se, divijó
Nač Mokršči pijó,
Voni majó peníze
Za humne v kameňó.

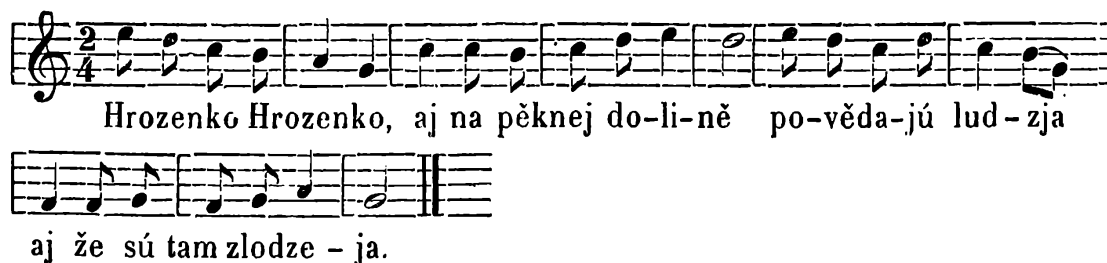
Ž. P. p. 176. Voj. II. 270.

Hopsa Matyáš, z turkyniska nohy máš,
Sochorem se podpasuješ a měchem se podpíráš.

Podobná.*Od Ostravy.*

Jede Polach po draze s tým malym toporkem,
Obuchem se podpasa, podpira se vorkem.

Hrozenko, Hrozenko	Povědajú ľudzja	Sú tam hodní ľudzja, ³⁾
Na pěcknej dolině, ¹⁾	Že sú tam zlodzeja. ²⁾	Čo vedně uvidzjá
	Nejsú tam zlodzeja,	To v noci uchycjá.

1) rovnici.

2) zbojníci

3) Něni sú zbojníci
Lež sú dobří ľudzja.*Z Jankovic.*

Chvála pánu Bohu, zlámal mynár nohu,
A mynárka ruku, by nekradla múku.

Chvála Pánu Bohu, ďábel zlámal nohu,
A ďábelka ruku, přesypaje múku.

(Náp. 689. b.)*Od Brodu Uh.*

Dybych já věděl, skoroli umru, Z pálenky truhlu a z vína víko,
Dal bych si dělat z pálenky truhlu, Co by mi pěkně do huby teklo.

Od Brna.

Dyž sem já byl malý chlapec
Na husle sem hrával,
Struny se mně potrhaly,
Šmytec se mně zlámal. *)
Poslali mně na vobróčky,
Nařezal sem hůlek,
Abych se měl čím brániti,
Když pojede Turek.
Turek jede od Skalice,
Šabla se mu blýská,

Utikáme všecí bratři,
Ať nás nepotříská. 2)
Nebojím se ani Turka,
Ani toho Švédy,
Vylezu si na skalinu,
Nabiju si kedy.
Jak já budu kédovati
Na ty moje kedy,
Bude Turek střechkovati,
Bude konec vojny.

- 1) Dyž jsem já byl malý chlapec
Měl sem gatě z protí,
A čepičku z hrachoviny
Jak se mně to króčí!

- 2) Turek jede po dědině,
Šabla se mu blyščí,
Ramenama pohybuje,
S hlavy mu krev piščí.

(Náp. předešlý).

Od Slavkova.

Přešiltě k nám kancafirék
O krátkých nožátkách,
Počál sobě vebíratí
V tech hezkých děvčátkách. 1)
A vone povídale
Žebe ho vohrále,
Aby sobě takovýho
Kancafirka vzale.
Přešil von k nám na námlove,
Bela kapca prázna,

Jak živa sem neviděla
Takovýho blázna.
Šate nový papírový,
Nohe jako sochory,
Jak živa sem neviděla
Takovýho Jury.
Měl čepičko z pavočine,
Za ňó myší pírkó,
Nesco já ti kancafirko,
Polub mě za týlko. 2)

- 1) Ledajaké hasafírek
Chtělby ženu mítí,
Nežby radši si vzal jehlu
A učil se šíť.
Dyž má kabát sešívati,
Hlasem nad něm pláče,
Dyž má pannu milovati
Srdečko mu skáče.
2) a) Dyž sem béval v Holomócu
Měl sem šate nový,
Klobók pěkné papírové
A gafke slaměný.
A střevičky z čočovičky
A punčošky z vičky,
Podívá se má Hanačko,
Jak se mně to blyščí.

- b) Dy sem slóžil na Grumbercích
Měl sem nový šaty,
Kabát nový papírový,
Slaměný galoty.
A klobóček z pavučiny,
Za něm muší pírkó
Za tebo sem přivandroval,
Má zlatá Terinko.
c) A čižmičky z makytečky
Makové podešvy,
Ešče mia ty švarné panny
V tem tanci odešly.
d) A pančošky z husí kožky
Střevíce ze sítí,
Děvča hopsa, podívaj sa
Jak sa mi to svítí.

Jiné čtení.

Od Brna.

Take sem já pacholíček,
 Take sem já béval,
 Take sem já nuvý šate
 Take sem jich míval.
 Kabát nuvé papíruvé,
 Galhoty slaměný,

Bote nuvý cibulový.
 Podešvě makuvý.
 A čepico palachuvó,
 Na ňó vtáčí pírko,
 Take sem já chodíval
 V noce na špacírko.

Z Karlovic.

Kterak bys ty sy-nečku vyšel, dy-by na tě pan rychtář přišel?

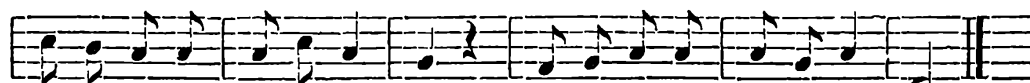
u-dě-lám si z okenka dvérka, vyskočím ja-ko vever-ka.

Kterak bys ty synečku vyšel, Udělám si z okenka dvérka,
 Kdyby na tě pan rychtář přišel? Vyskočím jako veverka.

Erb. II. 48.

Poslechně-te li-dé má-lo co se v české ze-mi sta-lo,

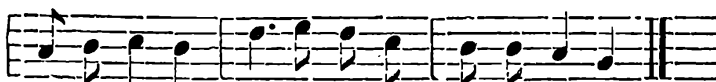

u-dě-la-li ško-du hroznó u-ře-za-li kap-su prázno.

Z Blučina.

Poslechněte li-dé má-lo co se v české zemi sta-lo, udě-la-li

škodou hroznó u-ře-za-li kap-su prázno.

Poslechněte lidé málo,
 Co se v české zemi stalo,
 Udělali škodu hroznó
 Uřezali kapsu prázno.
 Udělali ešče více
 Bosýmu zuli střevíce,
 A nahýmu dvě košule,
 Co jich neměl na svém těle.

Beznohé na lípu leze,
 Só tam vtáci že jich vezme,
 Bezruké na něho hází,
 Němé křičí že ho srazí,
 Slepé na ně z trní kóká,
 Hluché jich pilně poslouchá,
 Bezzubé vořeche lóská,
 Homrlýmu nedá kóska.

(Náp. 785 a.)

Nechcejte ho děvčata
 Ja dy on je nechuta.

Dy on se nám staví
 Jak prázny měch do kúta.

Radošina mesto Radošina,
Mauo dzevča černé pod očima.

Dyby boua dzevka spravedlivá,
Nemaua by černé pod očima.

Od Brna a Kyjova.

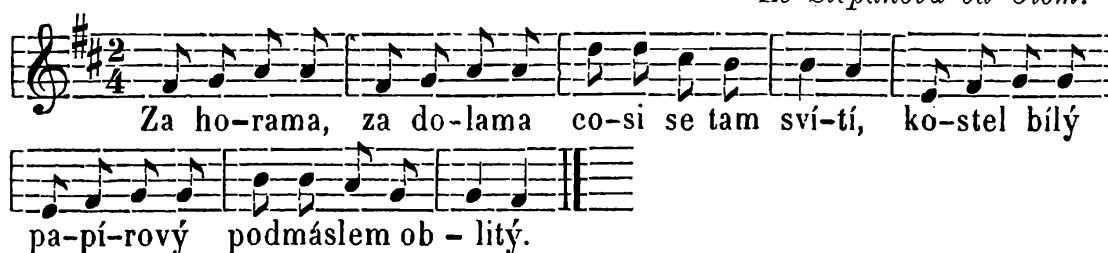
Šafářova dcera hokradla hosečko, Papákova dcera ukradla húsera,
Hokradla hosečko chlapcům na ky- Ukradla húsera, nesla do kláštera.
tečko. Nesla do kláštera aby se modlili,
A jož jo tam vedó, čím jo mrskat budó? Aby hezcí chlapei za nů chodívali.
Březovó metličkó; hokradla hosečko.

(Náp. č. 500 a str. 378.)

V Židenicích na rynko
Podli perníkára
Vlezl židák na kozo;
Běžte pro rychtára.

Pane rychtář podte k nám,
Soďte podli práva,
Shodte žida vlezte sám,
Bode dobrá správa.

Ze Štěpánova od Olom.

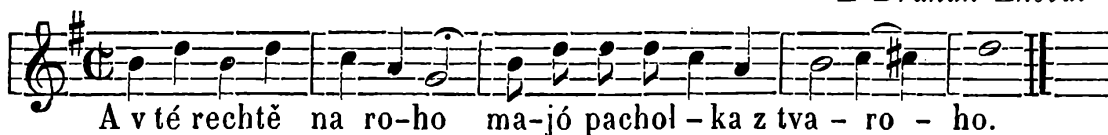
Za horama, za dolama
Cosi se tam svítí,
Kostel bílý papírový
Podmáslem oblitý.
Zvony nový, smetanový,
Provaze z tvarohu,

A kdo na ty zvony zvoní,
Zalíbí se Bohu.
Kdo nevěří, nech tam běží,
Optá se zvoníka,
Šak tam ješče srdce leží
Z kyselého mlíka.¹⁾

1) Zvonek leží pod zvonícó

Z kyselého mléka.

Z Drahan Žnová.

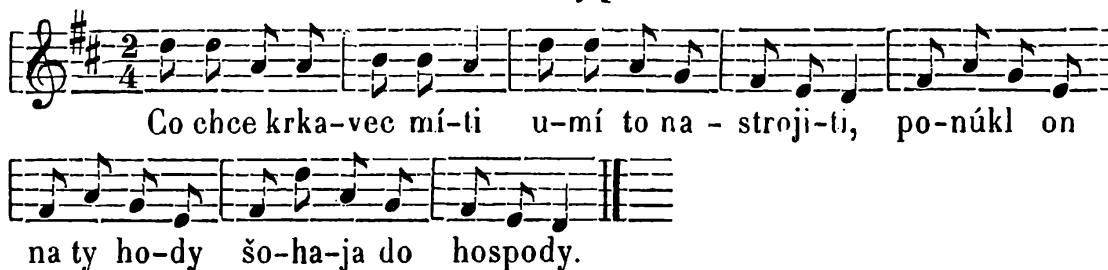
A v té rechte na roho
Mají pacholka z tvaroho.

A to dívko z podmásli,
Že na nic dobrýho nemeslí.¹⁾

1) U Martinků na rohu
Mají dívku z tvarohu.
Kady chodí, všudy spí,
Kde co nande, všecko sní.

A pacholka ze světidel,
Já sem ho tam včera viděl.

805. Výprask.

Co chce krkavec mítí Tož hospody zanechal Dyž se ho dost nabily,
Umí to nastrojiti A hned domů pospíchal. Do jamy ho shodily,
Ponúkl on na ty hody Šak ho neštěstí čekalo, A z tej jamy on ubohý,
Šohaja do hospody. Šest na něho číhalo. Nemohl vstat na nohy.
Káča mu vyčítala Jedna chytne za ruce, Předce musel kleknúti
Koli mu grošů dala. Druhá sází lepance, Svůj klobúček smeknúti.
A ty kluku za mé piješ Ostatní ho přebírajú, O panenky prosím já vás
A s jinýma tancuješ. Záda mu brohýbajú. Nezabíte mne na ráz.

Jiné čtení.

Od Konice.

Křeček to tak chtěl mítí, Šest jich na mne čekalo. Já chudátko, nebožátko
Kázal se mně strojiti Sedmý s holí u stodoly, Kolinka mně vrzaly
Na ty hody do hospody, To mě nejvíce bolí.
Mohl sem nechoditi. Běžel sem já k rychtáři
Tak oni mě pobili, Myslel sem že se zdaří.
Dlóho to netrvalo, Do luže mě vhodili. On obrátil ke mně srdce
Strčil mě do trdlice.

Z Ulian.

Te Holianský hode,
Te nadělale škode,
Šel sem já tam smutné na ně,
Habech se rozveselil,
Ďábel mně tam dlužen byl.

Jedna tahá za ruce,
Druhá sází trgance,
A ta Kača Modrónova,
Ta mě hákem dosíhá,
Až se mně hřbet ohýbá.

Z hodů domů pospíchám,
Vezma kabát utíkám.
Tu u dědiny po cestě
Tu mě štěstí potkalo,
Šest jich na mně číhalo.

Já sem běžel k rychtáři,
Mysla že se mně zdaří
A pan rychtář poukázal,
Velkó milost mě ukázal.
Do klady mě dat kázal.

806. Láce a neláce.

(Náp. 238.)

Karadž I. 298.

Červený modrý rojovník, A oni ešče plakali
 Kopa mládenců za trojník. Že sú tak draho prodaní.
 Červený bílý z růže květ,
 Jdna panenka za pět set.

Z Bohdalic.

Buď-te panny ve-se-lý, mládenci só la-ce-ní; pět a dvacet
 za půl jabka, pět a dvacet za půl jabka a pa-desát za ce-lý.

Buďte panny veselý, Pět a dvacet za půl jabka:|
 Mládenci só lacení. A padesát za celý.

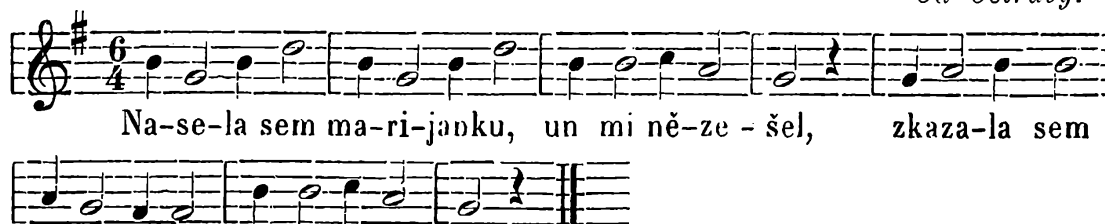
(Náp. 522.)

Měla sem galánů Nehodí sa světu, A židé, židáci,
 Jak na hrušce květů, Ani dobrým lidom, Kupte si galána!
 A včil mám jednoho, Bude brzo jarmak, Za čtyry grajcary²⁾
 Nehodí sa světu. Prodám ho tam židom. ¹⁾ Za dva ho dám ráda.³⁾

1) Já ho musím prodat
 Na vepalky židům.

2) Za čtyry procením.
 Přindi žide z rána,
 Prodám ti galána,
 Za čtyry grajcary
 Prodám ti ho ráda.

Ty čtyry grajcary
 To je malá cena,
 Ešče tobě přidám
 Otepečku sena.
 3) Za čtyry grécary
 Za votýpku sena,
 Proto že bévával
 Dycky hodné šelma.

Od Ostravy.

Na-se-la sem ma-ri-janku, un mi ně-ze - šel, zkaza-la sem
 pro mi-le-ho un mi nepří - šel.

Nasela sem marijanku, un mi nězešel,
 Zkazala sem pro milého, un mi nepřišel.
 Dyž nepřišel něch něchodi, bude zitra mráz,
 Oběsimy šest pacholkův na jeden provaz.

(Náp. 789. a.)

Dal's mně to Matúšku,
 Dal's mně to za dary!
 Prstýnek mosazný
 Za čtyry krajcary.

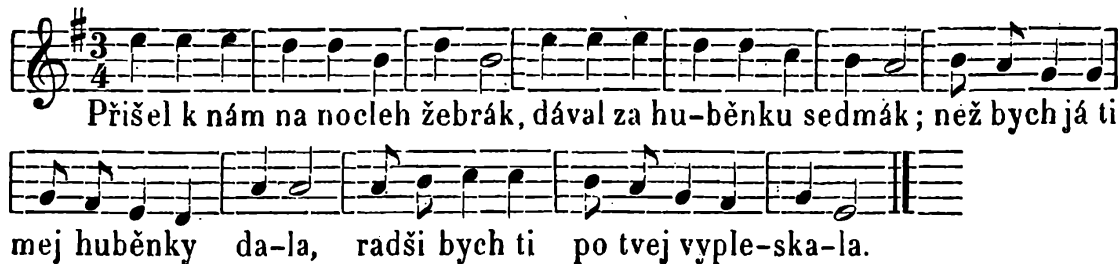
Mosazný prstýnek,
 Olověnou krůžku,
 Lahko sa ti vrátá
 Ty dary, Matúšku.

Pod tím naším oknem
Jsou tenké jedličky;
Měla sem já včera
Kupce na hubičky.

Jeden dával šestku
A druhéj sedmerku;
Co pak bych já měla
Lacinou huběnkou?

Od Jihlavy.

Od Hradiště.

Přišel k nám na nocleh žebrák, dával za hu-běnkou sedmák; než bych já ti
mej huběnkou da-la, radši bych ti po tvej vyple-ska-la.

Přišel k nám na nocleh žebrák, Než bych já ti mej huběnkou dala,
Dával za huběnkou sedmák. Radši bych ti po tvej vyple-skala.

(Náp. str. 612. c.)

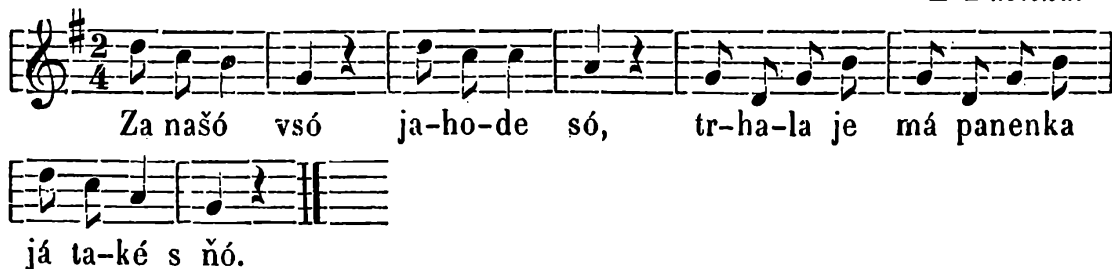
Od Brna.

Už je teho masoposto na mále, Prodáme jich na křenuvó holicu,
Komo me te starý dívke prodáme? *) Budó něma napravuvat silnico.

*) Prodáme jich do Bilovic polovic,

Dostaneme za ně trocho borovic.

Z Dubicka.

Za našó vsó ja-ho-de só, tr-ha-la je má panenka
já ta-ké s ňó.

Za našó vsó jahode só,
Trhala je má panenka,
Já také s ňó.

Trhala je do fěrtóška,

Dávala je synečkovi
Do klobóčka.

Jez je milé, jak só sladký,
Trhale je mý ručičke,
Bele hladký.

Z Bohutic.

Za našó vsó jahode só,
Trhala je má panenka,
Husaři s ňó.

Za našéma stojí mája,
Tancovala má panenka
S husarama.

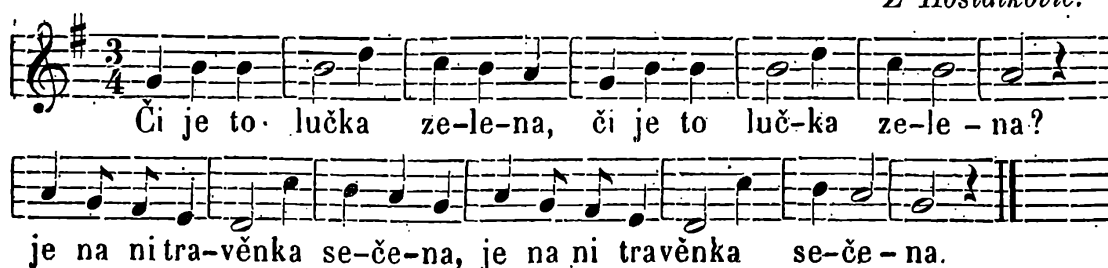
Husaři só hodní chlapi,

Voni dajó za hóběňko
Štere zlatý.

Štere zlatý, ješče více,
Naší chlapi ti dávajó
Dva tisíce.

Dva tisíce, to je přemoc;
Měla bes te má panenka
Štere sta dost.

807. Neslika.

Z Hošťalkovic.

Či je to lučka zelena?
Je na ni travěnka sečena.
Čija by byla? Fojtova;
Sekli ju synove oba dva.

A jak ju oni posekli,
Oba na galanku hleděli.
A ja ji něchcu, vem ju ty,
Bo ona ma zadek zepsuty.

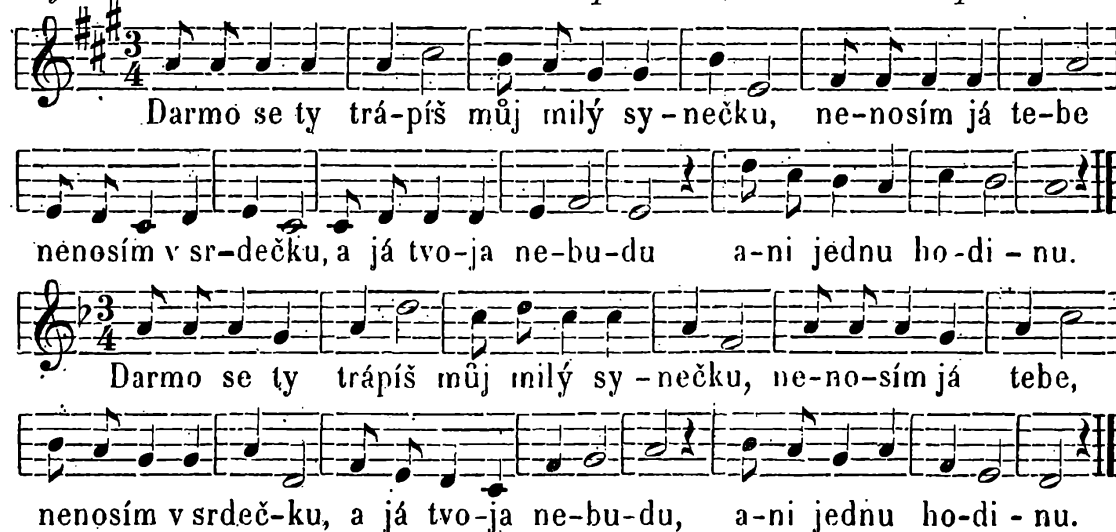
(Náp. str. 627. b.)

Od Jihlavy.

Hrbatá se s krejčím hádá,
Že jí ušil křivý záda.

Nehádej se hrbatino,
Je s tím tělo tvoje vinno.

808. Proměny.

Vojc. I. 141. 243. 340. Olesk. 417. Z. P. p. 133. Karadž I. 434. Lip. I. 155.

Darmo se ty trápíš
Můj milý synečku,
Nenosím já tebe,
Nenosím v srdečku,
A já tvoja nebudu
Ani jednu hodinu.

Co pak sobě myslíš
Má milá panenko,
Dyť si ty to moje
Rozmilé srdenko;
A ty musíš býti má,
Lebo mi tě pán Bůh dá.

A já se udělám
Malú veveričkú,
A uskočím tobě
Z dubu na jedličku,
Předce tvoja nebudu,
Ani jednu hodinu.

A já chovám doma
Takú sekerečku,
Ona mi podetne
Buk a i jedličku:
A ty přece budeš má,
Lebo mi tě pán Bůh dá.

A já se udělám
Maličkým zajíčkem,
A já ti uteču
Zeleným hájíčkem,
Předce atd.

A já chovám doma
Takového psíčka,
Co on mně uhoní
Každého zajíčka.
A ty atd.

A já se udělám
Maličkú myšičkú,

A já se ti schovám
Doma pod pšeničku.

A já chovám doma
Takovú kočičku,
Co ona vychytá
Kde jakú myšičku.

A já se udělám
Tú malú rybičku,
A já ti uplynu
Preč do dunajíčku.¹⁾

A já chovám doma
Takovú udičku,
Co na ní ulovím
Kde jakú rybičku.

A já se udělám
Divokým holubem,
A já budu lítat
Pod vysokým nebem

A já chovám doma
Takové havrany,
Co mně vychytají
Kde jaké holuby.

A já se udělám
Tu velikú vranú,
A já ti uletím
Na uherskú stranu.

A já chovám doma
Takovú tu kušu,

Co ona vystřelí
Všechným vranám dušu.

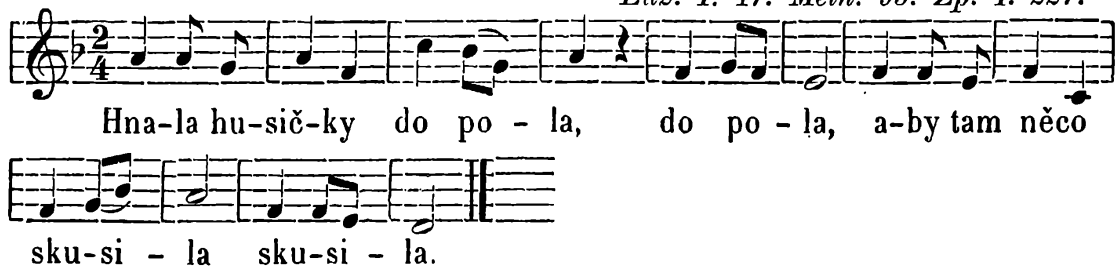
A já se udělám
Hvězdičku na nebi.
A já budu lidem
Svítiti na zemi.

A sú u nás doma
Takoví hvězdáři,
Co vypočítají
Hvězdičky na nebi;
A ty předce budeš má,
Lebo mi tě pán Bůh dá.

1) dolů Moravičku.

809. Dorada.

Luž. I. 47. Mein. 95. Zp. I. 227.

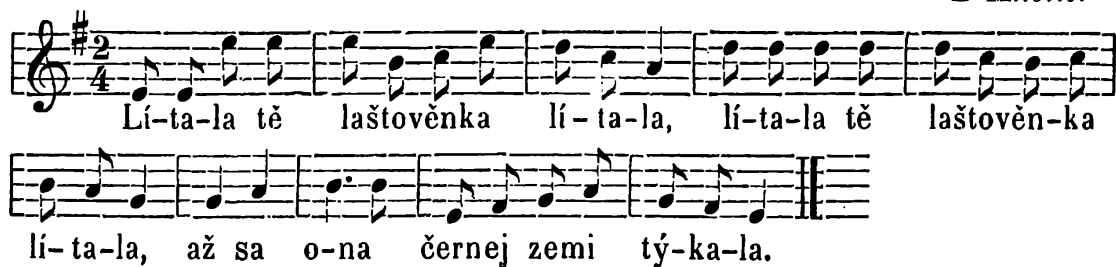

Hnala husičky do pola,
Aby tam něco skusila.
Uhlídala tam keř zelený;
A u něho stál kůň vraný.
A na tem koni mládenec,
Prosil Kačenku o věnec.

Věnečka ti nemožu dat,
Až se budú lipky zeleňat.
Kúpil damašku zeleného,
Obinul lipky do něho.
Juž seš Kačenko juž ses má,
Juž se ta lipka zelená.

Jiné čtení a pění.

Z Milotic.

Lítala tě laštověnka lítala,
Až sa ona černej zemi týkala.

Přiletěl k ní kraholiček malý
vták
Budešli sa laštověnko vydávat?

Nebudu sa kraholíčku vydávat,
Až sa bude suchá linda zeleňat.
A proletěl kraholíček do krámu,

Nakúpil tam zeleného hedbávu,
A omotal suchú lindu zelenú.
Už ty budeš laštovénko žena má,
Už sa ona suchá linda zeleňá.*)

*) Nebudu já kraholíčku tvú ženú
Až ustaviš Jerúzalem z bramoru.
A letěltě kraholíček do města,

A zjednal on pokrivačů štyry sta.
Štyry roky Jeruzalem stavjali
Co žádnému vědomosti nedali.

Ze Zápříboři.

Ptam se ja cě dzěvečko prvni raz, Ptam se ja cě dzěvečko třeci raz,
Skoroli mi šatku daš? Brzoli moju byc maš?

Až budžě v tom městečku jarmaček, Až se budžě sucha lipka zelenac,
To ci kupim šateček. Bila růža červenač.

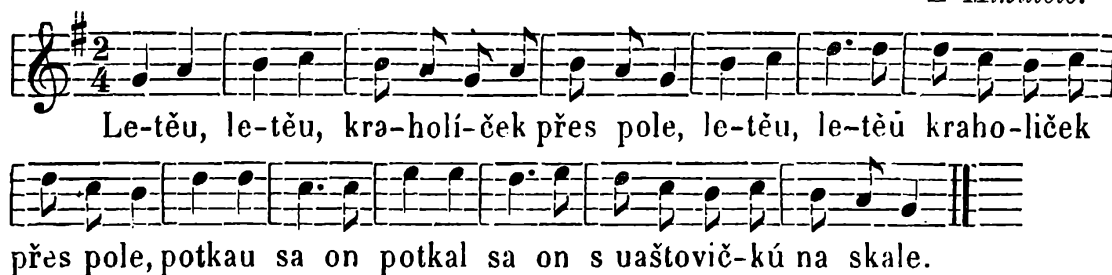
Ptam se ja cě dzěvečko druhý raz, Kupil synek zeleného harasu,
Brzoli mi vinek daš? Přikryl lipku za včasu¹⁾.

Čekaj mily synečku do leta, Podivaj se už ty dzěvečko ma,
Až budžě hojně květa. Jak se lipka zelena,
Bila růža červena.

1) O kupim ja zeleného harasu
A tu lipku opašu.
2) O vyjdi ma panenka ze sině,

Jak se sucha lipka vině.
3) O vyjdi ma panenka ze dveři,
Jak se ta lipka ččeři.

Z Mikulčic.

Letěu, letěu kraholíček přes pole, Já sa budu kraholíčku vydávat
Potkau sa on s uaštovič-kú na skale. Až sa bude suchá linda zeleňat atd.

Počau sa jí kraholíček vyptávat:
Budešli sa uaštovičko vydávat?

Nebudu synečku
Nebudu tvá žena,
Až se v naší peci
Dřevo rozzelená.

Doradil se synek
Rozumu chytrého,

Donesl do pece
Dřevo zeleného.
Nebudu synečku,
Nebudu tvá žena,
Až na naší věži
Kohútek zazpívá.
Doradil se synek

Od Kyjova.
Rozumu chytrého,
Donesl na věž
Kohotka živého.
Už budu synečku
Už budu tvá žena,
A už ten kohútek
Na tej věži zpívá.

810. Zvířecí radovánky a žely.

Šachar IV. 102.

Chtěl se komár ženiti, ženiti,
Chtěl sobě brat mušku.

Přiletělo hovado, hovado,
Chtělo byt za družku.

Cuky, euky, hovado k. hovadu,
Nemať se nám do řádu.

Vezmuli já sekyrku,
Já ti utnu hlavu.¹⁾

A šel komár do šenků,
Ubožátko chudý!

Upadl tam přes slámku,
Vyrázil si zuby.

1) A hovade, hovade
Vypuča si metlu

Ty potvoro škaredá,
Já ti hlavu setnu.

Z Kunovic.

Koza leží za plotem,
Natahuje trubu,
Přiletělo hovado,
Dalo i přes hubu.

Ach hovado, hovado,

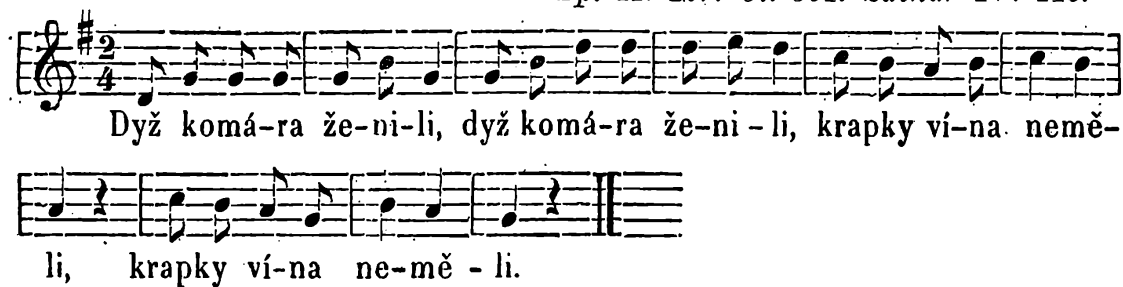
Nejsi toho rodu,
Já vytáhnou palášek
A tebe probodnu.

Koza leží na seně,
Ona se mně směje,

Chytím kozu za bradu,
Povedu do Brodu.

V Brodě koze nemajú,
Šidlēm mléko idajú,
Pantokem chleb krajajú,
Měchem drva ščípajú.

Zp. II. 127. Ol. 364. Šachar IV. 418.

Dyž komára ženili:
Krapky vína neměli:

Komár leží na dvoře, Sádlo z něho vybrali,
Muška plače v komoře. Za sto zlatých prodali.

Přiletěl k nim slaviček, Neplač muško, co ti je? Kůžu ešče za tolar,
Dal jim vína židliček, Šak komárek ožije. To byl Bože za komár.

Jak se vína napili,
Hned komárka zabili.

A jak mně má ožiti
Dyž je na smrt zabítý.

*) Prodali ho řezníci
Na turecké hranici.

Z Boršic od Velehrad.

Dyž komára ženili, joj joj ženili Přiletěl k nim slaviček,
Joj joj ženili; Dal jím chleba krajíček
Kouska chleba neměli. K tomu vína žídlíček atd.

(Náp. str. 614. d).*Z Budečka.*

Napila se muška vína,
Postavila nožky zpřima.

Napila se muška vódky,
Postavila zpřima botky.

Ze tří Ujezdů.

Na tej lúce zelenej A přiběhňa na kopec Už sa medvěď šuchoce,
Pasú sa tam jeleně, Sedl si pod jalovec, Přivléká mu tři ovce;
Zajíc s liškú tanec vede Zaval srně páleného Vlk je zdravý jako prvý,
A srna jim gajduje. Aby gajdovala věc. Eště lepší fukoce.

Hájny se psem počúvá, Srna gajdovala dál, Sysel s laskú do díry,
Co to za muzika hrá, Jeleň při tom husle hrál Mislivcůj pes za nimi,
A sám začne poskakovať, Vlk na píščelky tudlíkal Sysel se naňho obořil,
Pes na naňho ohlídá. A nedvěď hrál na cimbál. Že mu poláme nohy.*)

A liška skok na jedli: Přišel tam jež s veverkú Myslivoj pes do domu,
Uteč zajíc můžešli, Dal si zahrát štajerku, Myslivec protiv němu:
Čihá na ťa mysliveček; Vlk mu nechtěl po notě Už pantáto věc nepůjdu
On ťa myslím zastřelí. hrát, Na tu lúku zelenú.

A jež naňho s sekerkú.

Ten zajíc sa polekal,
Gatě sobě oblekal,
Chyť pálené s lavicú
Hore kopcem pospíchal.

Vlk sa po zemi válí Byli tam dvě zbojníci,
Že jeho hlavu bolí: Obá v jednej světnici,
Zajděte mňe pro nedvěda Čhtěli mňe nohy polámat
Ať mi hlavu zahojí. Že proč chodím s myslivci.

*) Sochořem mu pohrozil.

(Náp. str. 694. a.)*Zp. II. 125. Z. Pr. II. 96. Od Slavkova.*

Seče komár votavu,
Muška nahrabuje,

Komár hází do žebřin, Muška praví nepůdu,
Muška našlapuje. Já bych spadla dolů
Skládali ju na půdu, Zlámala bych nohu.

Vlk seče, liška nahrabuje, Komár sa prisahá, že sa ženit bude,
Komár na vůz dává, mucha utlačuje. Liška boty natahuje, že na svadbu
půjde.

Z Budíkova.

Dva kohóti mlátijó, Liška seče votavu, Komáre ty komáre,
Slepica nim věje, Zajíc jí shrabuje, Vezmulí já šavlu,
Kapón chodí po patře, Mucha na vůz podává, Jak se na tě rozhněvám,
Z ticha se nim směje. Komár podšlapuje. Utnu tobě hlavu.

Z Lanžota.

Seděl sokol na topole,
Přebíral¹⁾ si peří svoje.
Došel k němu střelec mladý,
Co tu děláš, sokol sivý?
A já sedím na topole,
Přebírám si peří svoje.

Nestřílaj mia střelče mladý,
Perečka mně vypadaly²⁾,
Sem já sokol velmi starý.
Letěl bych já přes to moře,
Není možné, široké je.
Poletím já až do Váhu
Kde tvá milá kosí travu.

1) Rozhrňal.

2) Nestřílaj mia myslivečku,
Já mám mladých sokolečků.

Sokolátka moje děti

Kam se mám s vama poděti?

Straka řechoce¹⁾ v černém potoce.

Syn se jí žení v uherské zemi.

Bude si bráti horku sykorku²⁾.

Má pěkné šaty, zedrané paty,

Poletíme důle k háju,
Kde nekosl císar travu.

Do travičky posedáme,
Hnízdečka si poděláme.

Ž. P. p. 177. Zp. II. 132.

Sukničku zlató, hlavu střapató.³⁾

A ty rybičky budó družičky,

A ty kaprové budó družbové.

Kdo bude otcem? Sekera s dubcem.⁴⁾

1) žaba krkoce

2) bere si Dorku v černém obojku.

3) Aj Dorko Dorko, co si tak tenka?
Co bych nebyla, šak su panenka.

4) Jeden kapr kuje peníze,

Co nakuje, všecko propije.

Jeden chodí do školy,

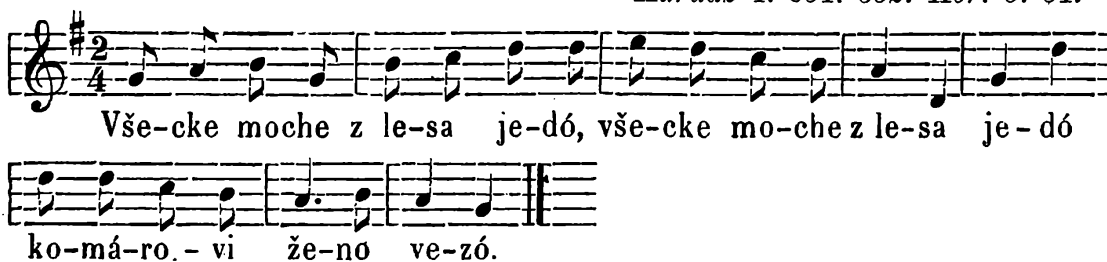
Druhý si šije bačkory,

Třetí sedí na kaménku, sobě hrá,

V černý fěrtoch nabírá.

Od Brna. Z. P. p. 177. Voj. II. 335, 373. Ol. 473. Sachar II. 59.

Karadž I. 531. 532. Kor. 5. 51.

Všecke moche z lesa jedó: |
Komárovi ženo vezó.

Komár všecke vtáke pozval,
Jenom jedné sove nezval.

Jak se sova dověděla,
Hned na svadbo přeletěla.

Sedla sobě na kraj pícke,
Spívala sobě písničke.

Tři písničke vespívala
A tak se do pláče dala.

Oženilo se nám trdlo,
Vzalo sobě motovidlo.

Všecky vtáky si pozvalo,
Jenom sovy zanechalo.¹⁾

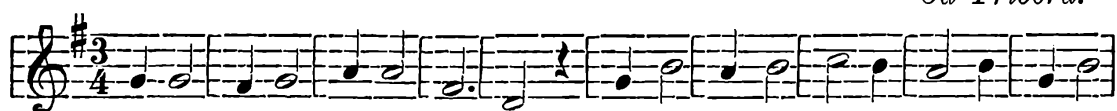
Jak se sova dověděla,
Hned na svajbu přiletěla.

Sedla sobě na kraj pícky,
Dala si hrát po německy.²⁾

- 1) Naše trdlo se vdávalo,
Motovidlo sobě bralo.
Všecky zvířata pozvalo,
A na vranu zapomnělo.

Jinde u Lachů:

Štyry míle za Opavu
Oženil se vrabec s kravu.
Jak se sova dověděla
Na veseli doletěla.

Vim ja ptačka v černem le-se, vim ja ptačka v černem lese, on ze-
le-ne vajca ne-se, hej.

Vim ja ptačka v černem lese,
On zelene vajca nese, hej.

Nanosil ich tři tisíce,
Poveze ich do Bystřice.

Kupi za ně dům i rolu,
Za ty vajca, chvala Bohu.

Jak se ptaci dověděli,
Hned na jarmak přiletěli.

- *) U Hranic v Černotíně:
Z mála bych ti vrabče dala,
Ežby z tebe hlava spadla.

Vzal jo brablec v první tanec,
Šlápl jí na pravé palec.

Jenom brabče s upřímností,
Polámu ti všecke kosti.

Od Kroměř.

Staré brablec zajíkavec
Stópil jí na pravé palec³⁾.

Dyby tu nebylo hostí,
Polámala bych ti kosti.

Ale že só tady hosti,
Nechám tobě tvoje kosti.⁴⁾

Jinde.

Navařil brabenec piva,
By sa mu minula chvila.
Všecky si ptačatka pozval,
Jenom jedné sovy nezval.

- 2) Sedla sobě na vohnisko,
Dala si zahrát štajerskó.

- 3) Ty si brabče ty si hlópé,
Na můj palec mně nestópé.
Jen ty vrano nic nebróké,
Jen ty mně do vočí kóké.

- 4) A to máš sověnko za to
Nebyla si zvaná na to.

Od Přibora.

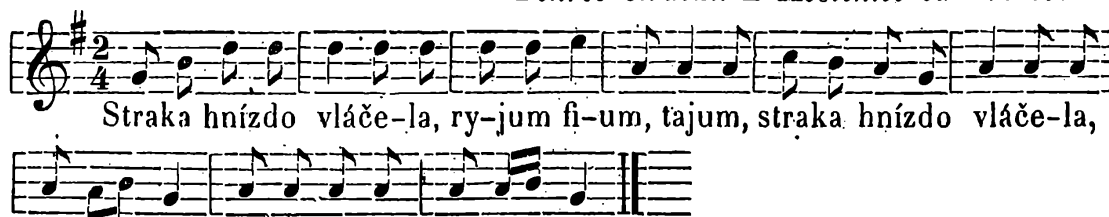
Přiletěla ba i sova,
Povidala že je vdova.

Sedla si tam podle pecky,
Švandrkala po německy.

Vzal ju vrablec v jeden tanec,
Stupil jí na pravý palec.

Z mála vrabče, vrabče z mála,
Pohlavek bych ja ti dala.

- Nechcu dělať mrzutosti
Že sú tady iní hosti.¹⁾
1) Ale že só tady hosti,
Užívejme veselosti.

Pohřeb stračin. Z Moštěnice od Přerova.

sa-kaj-dum, ta-naj, dunaj ta - naj dum.

Straka hnízdo vláčela, ryjum, fium,
tajum,

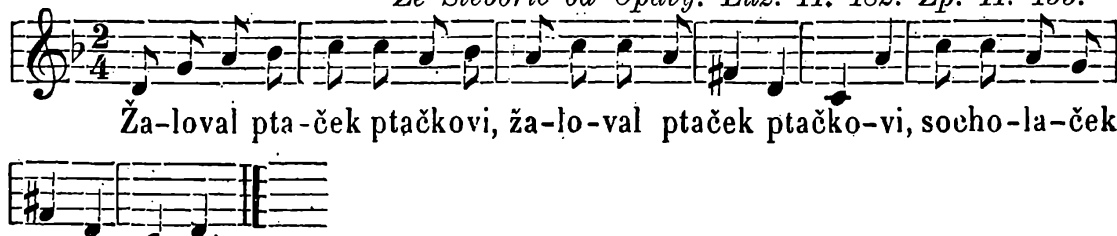
Straka hnízdo vláčela, sakajdum,
tanaj, dunaj, tanaj dum.

Tři mladý vyseděla, atd.
Jedno dala do služby,

A druhý si nechala,
A třetí jí umřelo.

Sviňa mu hrob kopala,
Slípka zahrabávala.

Kohótek mu odzpíval,
A kocór se odprosil.

Ze Štěbořic od Opavy. Luž. II. 182. Zp. II. 133.

sedlač-ko-vi.

Žaloval ptaček ptačkovi,
Socholaček sedlačkovi,

Že mu mlade vybiraju
A hnízdečka popsuvaju.

Pravím ja ci polni ptačku,
Němivaj ty při chodníčku.

Žaloval si vrah vrahovi,¹⁾
Krahulíček jastrabovi;

Ža mu mladé vyhubili
A samičku zastřelili.

Krahulíčku pěkný vtáčku,
Nerob hnízda při chodníčku.

Bo chodníček je svobodny,
Choďu po nim zli i dobři.

A mivaj ty v černym lese,
Kaj děvucha travu seče.

Od Kyjova.

Rob hnízdečko při dolině,
Při zelenej bukovině.

Tam sedláček nedojede,
Tobě mladých nevybere.

1) Litoval se brat bratovi.

Od Mezříče.

Plha, plha pěkný pták,
Nerob hnízda při cestách.

Cestů ide dobrý, zlý,
Hnízdečko ti pohubí.

Udělej si na horách,
Při zbojnických komorách.

811. Pýcha žebrácká.

(Náp. 522.)

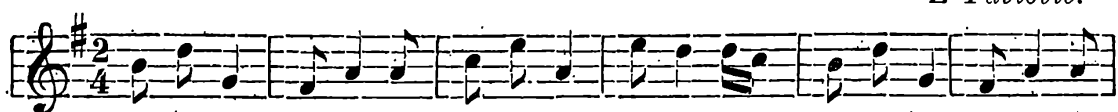
Z Bystřice pod H.

Na tech Lhotských lukách
Pasú se dva volci,
Že sú vysměvaví
Ti lhotščí pacholci.

Z nás se vysměvají,
Sami nic nemají,

Jednu košulenu
A tú roztrhanú.

V pátek ju vypere,
V sobotu ju válí,
V nedělu obleče,
Parádu provádí.

Z Pavlovic.

Ti Pavlov-čí chlapci sú hodní švi-há-ci, jenom jim to schází,

že sú vy-smě-vá-ci.

Ti Pavlovčí chlapci
Sú hodní šviháci,
Jenom jim to schází,
Že sú vysměváci.

Ti se vysmívají
Z chudobných děvčátek,

A sami nemají
Kabátu na svátek.
Kabátu na svátek,
Ani do kostela.
Bodaj jich nechtěla
Šafářova dcera.
Šafářova dcera,

Ona sobě vede,
Ona sobě myslí
Že pro ňu král jede.

A on pro ňu přijel
Hunkovský abdekr,
Čtyrech psů zapřáhl,
Pátý mu utekl.

Ze Stupavy.

Stupavčí chlapci
To sú hodní chlapci,
Jenom to jim škodí,
Že sú vysměváci.

Oni se vysmějú
Z chudobných děvčátek,
A sami nemají
Košulí na svátek.

Košulí na svátek;
Na všední den botů,

Oni se vysmějú
Jeda na robotu.
Hore chlapci hore,
Děvčata dolinú,
Stupavčí pacholci
Žebroty neminú.

František Kohůtků
Bude kapitánem,
Bude šit mišečky
Seda za špitálem.

Janíček Vaverdů

Ten jich bude nosit,
Josef Mikulčáků
Bude do nich prosit.

Martin Nedopilů
Veliký hrdina,
Nemohl zaplatit
Za půl másu vína.

Bartákova dcera
Půjčila mu peněz,
Aby s ňu tancoval
V hody za interes.

(Náp. před).

Z Janovic.

Žitečko obilí
Pěkně se zelení,

Jarovščí pacholci
Žebráka zabili.

Vzali mu kabelu

A všecky krajice,
A šli se statkovač
Na Krasno k muzice.

812. Výmluvy.

(Náp. 218. 231. atd.).

Z Radějova od Strážnice.

Ja proč ty k nám nechodíváš
Můj milý Janíčku?
Nezdali sa na mia hněváš,
Sivý holubečku.

Šak bych já k vám chodíval
Má milá Aničko,
Před vaší je hrubé blato,
Sivá holubečko.

Já dám blato odházeti,
Můj milý Janíčku,
Možeš ty k nám chodívati,
Sivý holubečku.

A já bych k vám chodíval
Má milá Aničko,
Ale u vás krávy ručá,
Sivá holubičko.

Daj ty kravám kúsek soli
Možeš k nám chodit po vůli.

A já bych k vám chodíval,
Ale u vás koně řečcú.

Já dám koňom ovsu, sena,
Nech neřečcú dyž netřeba.

A já bych k vám chodíval,
Ale vaší staří brblú.

Já dám starým holbu vína,
Nech nabrblú do komína.

A já bych k vám chodíval,
Ale u vás děti bečá.

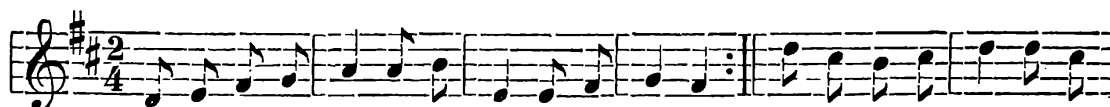
Já dám dětom po krajíčku,
Budú sedět po tichúčku.

A já bych k vám chodíval,
Ale u vás myši piščá.

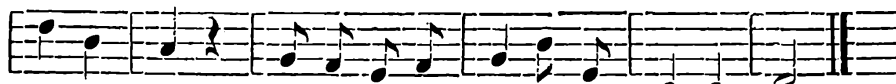
Já dám myši vylapati,
Možeš ty k nám chodívati.

A já bych k vám chodíval,
Ale u vás muchy vrndžá.

Já dám muchy vychytati,
Možeš ty k nám chodívati.

Dy-by by-la Mo-rava ja-ko je Vídeň, { A-le že je Mora-va
Da-la bych ti huběňky na ce-lý tý-den, }

malič - ká, o-ši-di - la děveč-ka syneč - ka.

Dyby byla Morava jako je Vídeň,
Dala bych ti huběňky na celý týden.
Ale že je Morava maličká,
Ošidila děvečka synečka.

Dyby byla Morava jako jsou Čechy,
Dala bych ti huběňky ze čtyry měchy.
Ale že atd.

Dyby byla Morava jako je Slezko,
Dala bych ti huběňky až by to plesklo,
Ale že atd.

Dyby byla Morava jako jsou Uhry,
Dala bych ti huběňky na všechny uhly.¹⁾

Ale že atd.

1) Dyby byli Těšany,
Jak jsou Borkovany,

Dala bych ti huběňku
Na obě dvě strany.

813. Kudrna.

Jede Ku-drna vo-ko-lo Brna ve-ze ko-lomaz do Koje-tí-na.

Jede Kudrna vokolo Brna,
Veze kolomaz do Kojetína.¹⁾

Milé Kudrno, namaž si kolo,
Ať ti nevrzá přes celé Brno.

1) Kolo mu vrzá, Kudrna mazá.

Jede Kudrna okolo Brna,
Potkala ho tam jeho rozmilá.
Kam pak jedete, pane Kudrno?
Vezu kolomaz nekam za Brno.
Já pudu s vama, pane Kudrno,

Ze Zvolý.
Vyprovodím vás na starý Brno.
Moje rozmilá od voza jděte,
Ať si fěrtoušek nepomažete.
Já sem dnes ráno kola namazal,
By mně přes Brno vozejk nevrzal.

814. Žid boháč.

Z Lichnova.

Kam půjděm, mladenci kam půjděm? hdě my tych peňazův na-buděm?

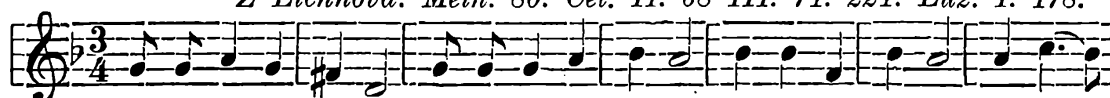
půj-děmy pod zamek na ži - da, un ma moc peňazův, něch jich da.

Kam půjděm mladenci kam půjděm?	Půjděmy do přední komnaty,
Hdě my tych peňazův nabuděm?	Najděmy tam v kufrach dukaty;
Půjděmy pod zamek na žida,	Něbudě-li nas tam chceť pustit,
Un ma moc peňazův, něch jich da.	Buděm ho natahať za fusy.

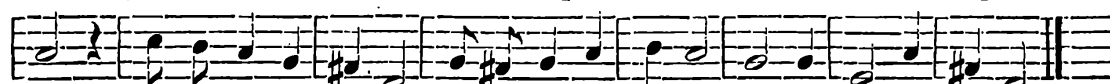
Půjděmy do zadní světničky,	Poslechni mej rady židaku,
Najděmy v kufrach dvacetničky,	Nělituj tych svojich dukatů,
Napylñime svoje puchyře	Šanuj radši svojího zdraví,
Ať mamy čím platit šenkyře.	Nědavaj natahať svej brady.

815. Vymiňování.

Z Lichnova. Mein. 80. Cel. II. 68 III. 71. 221. Luž. I. 178.

Dy-by mi pan Bůhdal tako-vu panen-ku, ja ta-ko-vu tu pa-nen-

ku, a-by o-na sa-ma sy-na poro-di-la, a zas pannu by-la.

Z Blatnic.

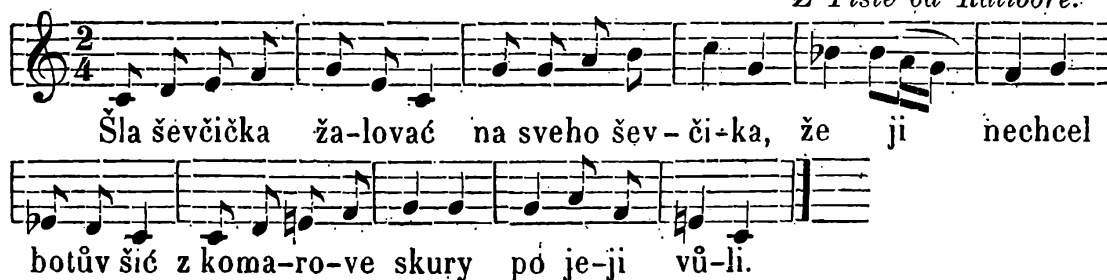
Namlúval mia Dřímalo	Buduli ti sukňu šit	Buduli ti dratvy přást
Bych s ním vandrovala	Z květa makového:	Z komára mladého,
Z jedné země do druhé,	Budeš ty mně niti přást	Budeš ty mně lože stlat
Do krajiny cizí,	Z deště majového. ¹⁾	Z Dunaja bystrého. ²⁾
Nenamlúvaj Dřímalo,	Buduli ti niti přást	Buduli ti lože stlat
Napřadla sem málo,	Z deště majového,	Z Dunaja bystrého; ³⁾
Až napřadu potáček	Budeš ty mně střívě šit	Budeš ke mně přeplyvat
S tebou povandruju.	Z roha jeleního.	Na mlynském kamení. ⁴⁾
Po rynečku chodila	Buduli ti střívě šit	Plynul milý pro milú,
Krajčího hledala,	Z roha jeleního:	Milá pro milého,
Kterýby jí sukňu šil	Budeš ty mně dratvy přást	Zhynuli tam obadvá,
Z květu makového.	Z komára mladého.	Jeden pro druhého.

1) Ušiješli čizmy
Z komára mladého.

2) 3) Na bystrém Dunaji.

4) Já ti je vystelu
U prostřed Dunaja:
Jestli na ňu lehneš
Suchýma nohama.

Jiné čtení a pění.

Z Piště od Ratiboře.

Šla ševčíčka žalovač	Z makového listu	Z volového ryku,
Na svého ševčíka,	Po moji vůli.	Ty mi musíš lůžko stlačit
Že ji něchtěl botův šic	Ja či sukňu ušiju	Na bystrém Dunaju
Z komarove skury	Z makového listu,	Po moji vůli.
Po její vůli.	Ty mi musíš niti přást	Ja či lůžko uscělu
Ja či boty ušiju	Z drobného deščíku	Na bystrém Dunaju,
Z komarove skury,	Po moji vůli.	Ty ho musíš přeplynout
Ty mi musíš bratvy přást	Já či niti napřadu	Na mlynském kamení,
Z te ječmene slomy	Z drobného deščíku,	Po moji vůli.
Po moji vůli.	Ty mi musíš pás ubíct	Ja či Dunaj přeplynu
Ja či bratvy napřadu	Z volového ryku	Na mlynském kamení,
Z te ječmene slomy;	Po moji vůli.	Ty mě musíš přidržet
Ty mi musíš sukňu šic	Ja tobě pás ubiju	Na muším řemeňu
		Po moji vůli.

Z Vydři.

Stojí hruška v širém poli
Listu makového,
Hej kej listu makového.

Pod ní byla má panenka
Líčka červeného,
Hej hej atd.

Jel jest tady její milý
Na vraném koníčku, hej atd.

Pozdrav pán Bůh má panenku,
Ty má musíš býti hej hej,
Do nejdelší smrti.

Dejž to pán Bůh, můj synečku,
Žes mi to směl říci.

Proč bych nesměl má panenku,
Sloužil otcí tvému hej atd.

Dys ty sloužil otcí mému,
Kaž si zaplatiti.

Já nesloužil má panenku
Z platu ze žádného,

Já jsem sloužil má panenku
Z líčka červeného.

Dys ty sloužil z líčka mého,
Nebudeš ho míti, hej, hej.
Do nejdelší smrti.

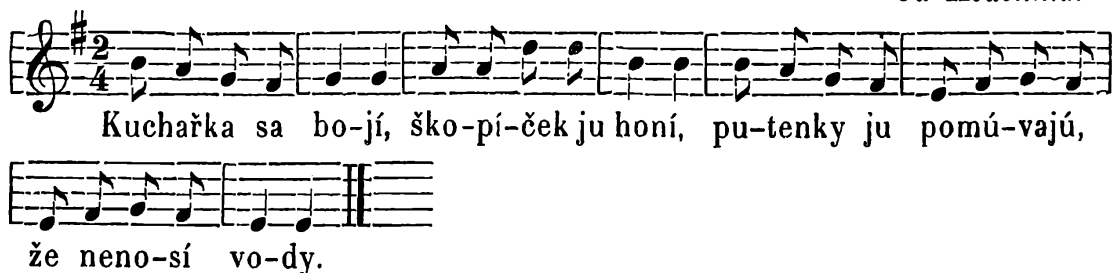
Dám já tobě košili šít
Bez jehly bez niti.

Dám já tobě zámek stavět
Na zelným košťále.

Košťál zvadne, zámek spadne,
Ty má musíš býti hej, hej,
Do nejdelší smrti.

816. Broj nářadí v kuchyni.

Od Hodonína.

Kuchařka sa bojí,
Škopíček ju honí,
Putenky ju pomývajú,
Že nenesí vody

Pec chlebová praví:
Daj vám pán Bůh zdraví;
A vy kamna nemazané
Nebudu vám tady.

Ta křenová chasa
Na poli sa pasua,
Redekva jak tam doběhua,
Zabiua jí prasa.

Vařeje, užice
Berú svoje rance,
Podme sestry roztomilé,
Nechť si míchá čím chce.

Ohnisko sa pukuo,
Tak to hrozně buchuo,
Pýření ven vyskočiuo,
Všecko sa potlukuo.

Doběhua tam kvačka,
Hned sa strhua rvačka,
Co ste mně prasa zabili,
Mojeho kmocháčka?

Doběhu tam špenát, Počau jim hubovat: Co že ste vy za junáci, Já vás chcu sprubovat.	Ta křičí: přeběda, Co bych radši mohua Od teho oběda.	A ono poharečesko Na huavu si dali. Tykva byua chytrá, Dyňu přeškobrta, A na břuch jí naskočiua Až sa dyňa pukua.
Ta gulatá řepa Ta křičí ze sklepa, Že jak na ně ven vyběhne Že jim hned vyklepá.	Oharek a dyňa Sú velká rodina, Tykva do sklepa běžaua, Donesua jim vína.	Píseň sa zavírá, Už je všemu konec, Kočka s masem utěkaua Ostau prázny hrnec.
Mrkua na hanýza, Ešče ho pobízá: Chytni mrkvu a zatáhni Nekde do vývoza. ¹⁾	Jak víno vypili, S tykvú sa pobili,	Až ta mrkva naňho mrkua: Co sa buázne bojíš.
Ta panská lebeda		

(Náp. str. 703. a.)

Míšačka z hrnce vyšla, ¹⁾ Začala se vadit, Že ani ten pohrabáč Nemůže napravit.	Kaša v hrnci breptala, Pravila k mēděnci: Dobře že sem nebyla Mezi tejma hrnci.	Hned tu predlík ²⁾ na zdury Popad ty bandury ³⁾ , A hned do másla skočil, Jak blázen se točil.
---	--	--

1) vařecha

2) Svítek

3) Bačkory.

Z Bohuslavic.

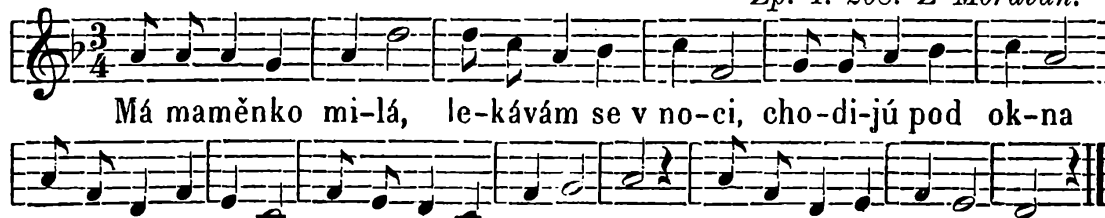

Tan-cova-la ry-ba s rakem a petruška s pastrnákem.

Tancovala ryba s rakem
A petruška s pastrnákem.Cibula se posmívala
Dyž petruška tancovala.

817. Odrazování.

Zp. I. 208. Z Moravan.

Má maměnko mi-lá, le-kávám se v no-ci, cho-di-jú pod ok-na

Mo-ravanščí chlapci, pod okenko chodi - jú, poko-ja mně neda-jú.

Má maměnko milá Lekávám se v noci ¹⁾ , Chodíjú pod okna Moravanščí chlapci,	Pod okenko chodíjú, Pokoja mně nedajú. ²⁾ Má maměnko milá, Nemusi to bývat,	Nemusím já chlapců Nemusím se bávat, Já se budu vdávati, Nebudu se bávati.
---	---	---

Čtení od Lachů:

1) Strašuje mě v noci.

2) Dceruško moja

Spravimy to dobře,
Složimy peřiny
Do jednoho lože,Buděm spolem lihaci,
Něbuděm se bavaci.

Má dceruško milá,
Nevdávej se ešče,
Všecí povídají
Že si mladé děvče,

Že ty mladé ženy mřú,
A že jich ti muži dřú.³⁾
Má maměnko milá
Přes krchov chodíte,

Mnoho-li tam hrobů
Z mladých žen vidíte?
Co ty mladé ženy mřú,
A co jich ti muži dřú.

Mamuličko moja,
Ja na to nězvolim,
Bo se ja už nice
Strašidla něbojim;

Kdo mě ve dně miluje,
Ten mě v noci strašuje.
3) Mamuličko moja,
Na jarmak choditě

Hojně-li vy tež tam
Tych koži viditě,
Co ty mlade ženky dřú,
Co se skoro vydaju.

Z Uhřic.

Mamko, mamko, maměnko moja!
Zjednejte mně nové šaty,
Já se budu vydávati, ¹⁾
Maměnko moja.

Mamko, mamko, maměnko moja!
Já napřadu přádenečko,
Mužičkovi na vínečko, ⁵⁾
Maměnko moja.

Dcerko, dcerko, dceruško moja!
Nechaj toho vydaváňá, ²⁾
Ty si ešče hrubě mladá,
Dceruško moja.

Dcerko, dcerko, dceruško moja!
On to vínečko vypije,
Tobě do zádů vybije, ⁶⁾
Dceruško moja.

Mamko, mamko, maměnko moja!
Také ste vy mladí byli,
Rádi ste se vydávali ³⁾,
Mamičko moja.

Mamko, mamko, maměnko moja!
Já napřadu potáčeček
Mužičkovi na tabáček, ⁷⁾
Maměnko moja.

Dcerko, dcerko, dceruško moja!
Muž tvůj tě bude bijávat,
Budeš ke mně běhavávat, ⁴⁾
Dceruško moja.

Dcerko, dcerko, dceruško moja!
On ten tabáček vypuká,
Tobě do zádů vybúchá, ⁸⁾
Dceruško moja. ⁹⁾

1) A mě ten svět tuze šidí.
Vydejte mě mezi lidi.
V Lichnově
Vydejtě mne mezi lidi,
Ať mne už ten svět něbludi.

2) Ty si ješče mladá tuze,
Nepotřebuješ ty muže.

3) Nehledte vy na mú mladost
Dajte vy mně chlapcům v radost.

4) Měla sem já muža ráda,
Až sem měla modré záda.
Dyť ty budeš muža syta,
Budeš třikrát za den bita.

5) Dyž mně bude muž bijávat
Já mu budu utíkávat.

6) Dy budeš na jeho chlebě
Půjdě on s kyjem pro tebe.

7) Stavi se un s klevetami,
Něcha kyja za dveřami.
Když bude stát za dveřama
Já se opřu klepetama.

8) Nepostačujú klepeta,
Musíš nadstavití hřbeta.
Nebudě un klebet sluchac,
Edem tebe kyjem buchac.

9) Půjdu jo do domu zase
Navařim jo dzěcom kaše,
Zas budze cicho.

Od Příbora.

Ej mamó, mamó, mamičko mo-ja, ej mamó, mamó mamičko mo-
ja, kup-te vy mně nove ša-ty, ja se budu vy-da-va-ti, ej mamó,
ma-mo, mamičko mo-ja.

Z Lichnova.

Mamko, mamko maměnko mo-ja, kupte vy mně no-ve ša-ty
ja se budu vy-da-va-ti maměnko mo-ja.

Zp. I. 213.

Maměnko, vo-žením se, ma-měnko vo-žením se. Meč synku,
vo-ši-diš se, meč synku vo-ši-diš se.

Maměnko, vožením se, Meč synku, je hubatá. Maměnko, pěkně šije,
Meč synku, vošidíš se. Maměnko, pěkná bílá. Meč synečku, ráda pije.
Maměnko nevošidím, Meč synku, mrcha sbnílá. Maměnko, jen voděnku,
Dyť já ju dobře vidím. Maměnko, pěkně chodí. Meč synku, kořalenu.
Maměnko je bohatá, Meč synku, do hospody.

818. Pišťala.

Z Poštorně.

Mám já piš-čelen-ku z lí-po-vé-ho dřeva, ta mně šecko po-ví,
keď sa má mi-lá hně-vá.

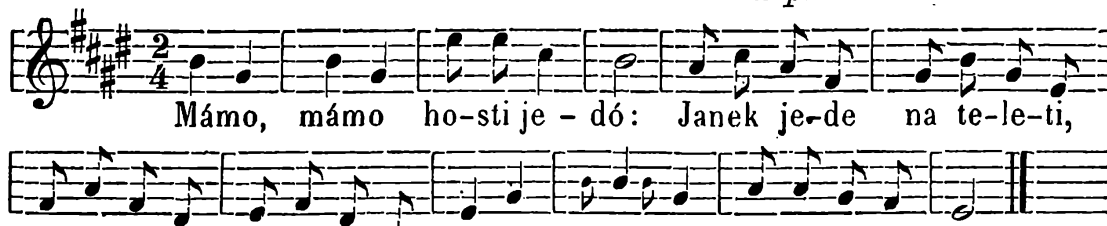
Ze Sucholazy.

Měl jsem já pí-šťalku o de-ví-ti dír-kách, nechtěla mně pískat
o chudobných dívkách.

Měl sem já písčalku o devíti dírkách,
 Nechtěla mně pískat o chudobných dívkách.
 A jak jsem si zpomněl na jednu bohatú,
 Hned mně zapískala až na tu devátú.

819. Hosté.

Lip. I. 186. Z Kuřítma.

chlupač jede na prase-ti, a můj mi - lý na vraném ko - ni.

Mámo, mámo hosti jedó:
 Janek jede na teleti,
 Chlupač jede na praseti,
 A můj milý na vraném koni.

Mámo, mámo co jim dáme jest?
 Jankovi dáme masiska,¹⁾
 Chlupačovi kus kostiska,²⁾
 Mému milému dobré pečeně.³⁾

Mámo, mámo, co jim dáme pit?
 Jankovi dáme piviska,
 A Chlupačovi vodiska,
 Mému milému dobrého vína.

Mámo, mámo kam jim ustelem?
 Chlupačovi* pod lavicu
 A Jankovi na lavicu,
 Mému milému na zlaté lože.

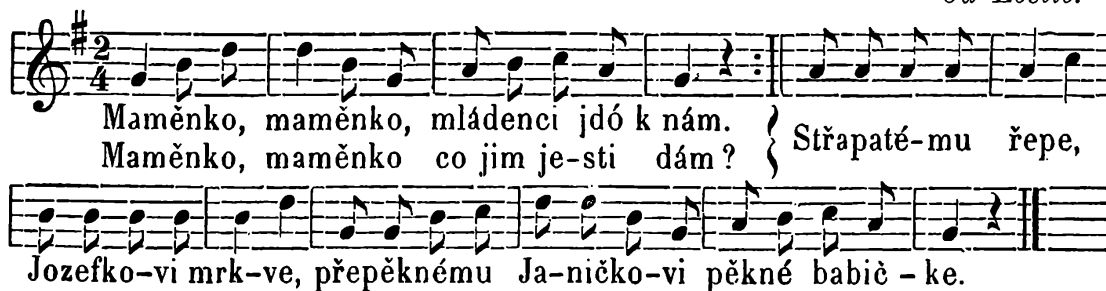
Mámo, mámo, čím jich zakryjem?
 Janka zakryjem halinó⁴⁾
 A Chlupatého pruždinó⁵⁾
 Mého milého pěknó peřinó.⁶⁾

Mámko, mámko, kam jich vyvedem?
 Janka vyvedem za vrata,⁷⁾
 A chlupatého pod vrata⁸⁾,
 Mého milého až k svému domu.⁹⁾

- 1) Kašice, kus masa.
- 2) Krupice, kelbasa.
- 3) Slepice, pečené kuřa.
- 4) Radlicú.
- 5) Trdlicú.

- 6) Duchnicú.
- 7) před humny.
- 8) za humny.
- 9) na kamenný most.

Od Loštic.

Maměnko, maměnko, mládenci jdó k nám.
 Maměnko, maměnko co jim je-sti dám? } Střapaté-mu řepe,
 Jozefko-vi mrk-ve, přepěknému Ja-ničko-vi pěkné babič - ke.
 Maměnko, maměnko, mládenci jdó k nám
 Maměnko, maměnko, co jim jesti dám?
 Střapatému řepe, Jozefkovi mrkve,
 Přepěknému Janičkovi pěkné babičke.¹⁾

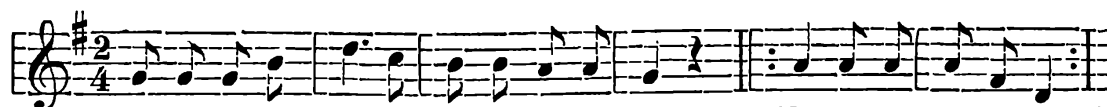
- 1) buchy.

Maměnko, maměnko, mládenci jdó k nám.
 Maměnko, maměnko, jaké lžičky dám?
 Štrapatému dřevěno, Jozefovi cínová,
 Přepěknému Janičkovi pěknó stříbrná. atd.¹⁾

1) Což za nimi hodíme?
 Za Čapatým měšiskem,

Za Jozefem kožušiskem,
 A za tym Janičkem zlatým prsteněm.

Z Paskova.

Moja pani - ma-mo, ga-la-ni je - du. } Mo-ravec na voze }
 Moja pani dce-ro, na čím se ve-zu? } a Němec na koze }

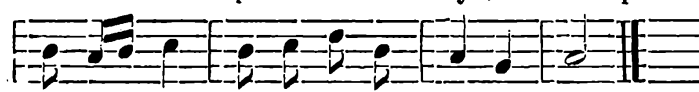
a můj nejmi-lej-ši v zlatym koča-ře.

Moja panimamo galani jedu. Moravcovi masíčko a Němcovi polevku,
 Moja panno dcero, na čím se vezu? A nejmilejšimu dobru pečenku.
 Moravec na voze, a němec na koze Moja panimamo, kaj budu ležec?
 A můj nejmilejší v zlatym kočaře. Moja panno dcero, ty musíš věděc.
 Moja panimamo, co jim dame jest? Moravcovi na lavu a Němcovi pod lavu,
 Moja panno dcero ty musíš věděc. Memu nejmilejšimu v pěknym lůžecu.

820. Šiditelka.

Na kopečku drobná rýž, na kopečku drobná rýž, ty mě milá

o - ši - díš ty mě mi-lá o-ši - díš.

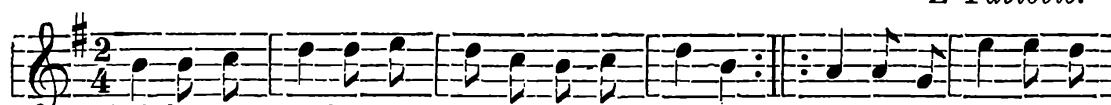
Na kopečku drobná rýž,
 Ty mě milá ošidíš.

Minulo mi sedum let,
 Ošidila jsem jich pět.

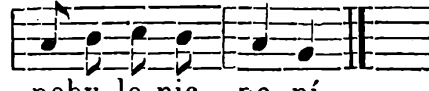
Na to jsem se zrodila,
 Abych chlapce šidila.

Ještě tebe šidit mám,
 Ale to neudělám.

Z Pavlovic.

Ach le-tos je lepší než-li by-lo vloni, měl sem já milenku

neby-lo nic po ní.

Ach letos je lepší
Nežli bylo v loni,
Měl sem já milenku,
Nebylo nic po ní.

Ale co mám letos
Každému se líbí,
Jenom tu chybu má,
Že mládence šidí.

A když mě ošidí,
Neopůjdu k ní více,
Zaroste cestečka
Přes ty Bilovice.

821. Nesyta.

Z Polanky od Klinkovic.

O-že-nil se náš Adam, o-ženil se náš A-dam, kdoby se ho byl
nadal, kdo-by se ho byl nadal.

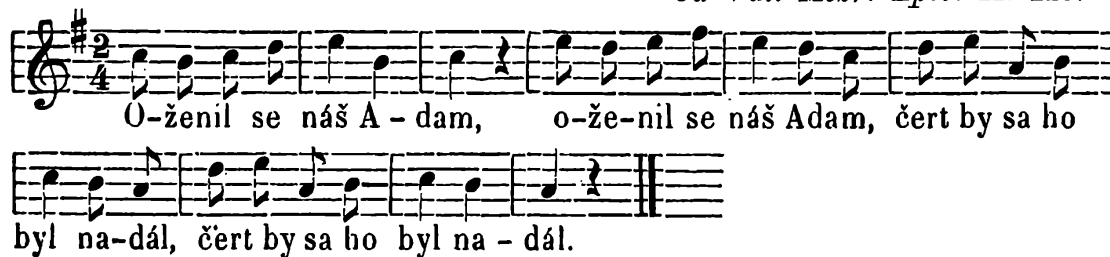
Oženil se náš Adam, Kupil pečivo chleba,
Kdo by se ho byl nadal. Ešče se něnajedla.

Kupil ji z vola kože,
Byly střevíce male.

Vzal sobě ženu tenku, Kupil ji varku piva,
Němohla vylezt z venku. Ešče se něnapila.

Kupil ji postav sukna,
Byla jen mala grytka.

Od Val. Mezř. Zpěv. II. 118.

O-ženil se náš A - dam, o-že-nil se náš Adam, čert by sa ho
byl na-dál, čert by sa ho byl na - dál.

Oženil se náš Adam:| Ešče ona plakala,
Čert by sa ho byl nadál.:| Žeby ešče papala.

Kúpil on jí var piva,
Všecko ona vypila.

A žena mu plakala, Upekł jí dvě krávy,
Že by hrubě papala. Ostalo jen kus hlavy.

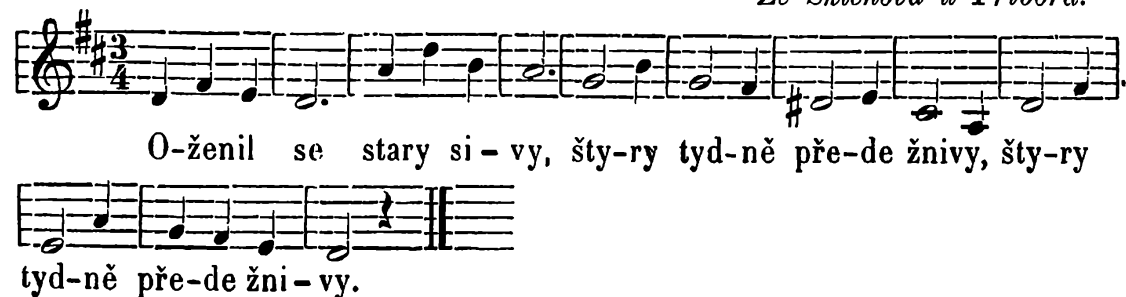
Ešče ona plakala,
Že by ešče bumbala.

Napekl jí chleba pec, Ona zase plakala
Neostalo jen skrojec. Že by zase bumbala.

Kúpil on jí druhý var,
Neostalo jen pohár.

822. Sivá brada.

Ze Sklenova u Přibora.

O-ženil se stary si - vy, šty-ry tyd-ně pře-de žnivý, šty-ry
tyd-ně pře-de žni - vy.

Oženil se stary sivy,
Štýry tydně přede žnivy.

A vzal sobě ženku mladu,
Kyval na ňu sivu bradu.

Něstaraj se ženko mila,
Choť je moja brada siva.

A my sobě poradimy,
Sivu bradu opařimy.

Jak se budě voda vařit,
Buděm sivu bradu pařit,

Hodime ju do jezera,
Něch tam mokně do večera.

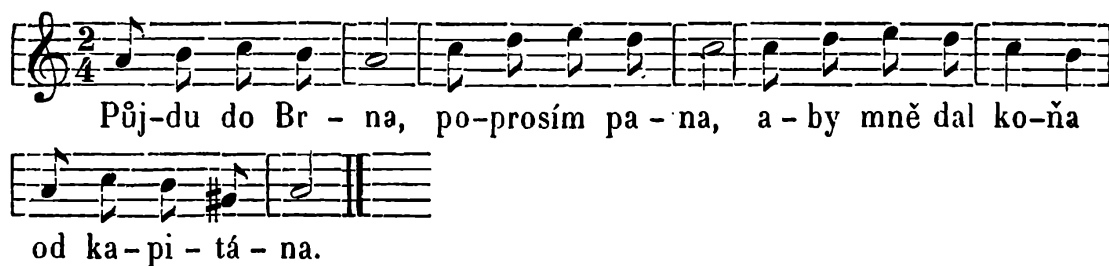
823. Kocour.

Ode Zlína.

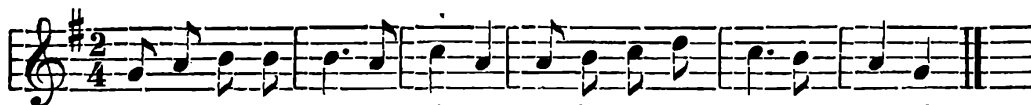
Plače kočka celý den:	Jak počala kúřiti	Ten mě dobil velice;
Kde se její kocúr děl.	On se začal šknuřiti.	Zedral na mě tři biče.
Plačú s ňú aj kořata,	Jak začala mazati,	Dyž třetí bič dotrhal,
Kde se poděl náš tata!	Kocúr skočil na koty	Ešče sekryry hledal.
On tam leží za ploty,	A přeskočil tři ploty.	Jak sekyrku popadl,
Ocásek má uřatý.	Kdes kocúrku kdes býval,	Hned ocásek odpadl.
Jak se kočka zvěděla,	Žes ty doma nebýval?	Vyhodil mě za vrata,
Hned za vrata běžela,	Chodil sem po komorách,	Tam mě našly kořata.
Kúřit, mastit hledala,	Zastal mě tam hospodár.	

824. Prosba.

Půjdu do Brna, poprosím pána	Pane kapitán, pěkně vás prosím,
Aby mně dal koňa od kapitána.	Dejte mně koníčka, já se rád vozím.

825. Hruška.

Sadi-la jsem hrušku v humně, také-li se po mně ujme?

Ja což by se neujala, Zalívala ze žbánečka, Zbírala je do fěrtuška,
Dyž ju milá zalévala. To je Bože galanečka! To je Bože dobrá hruška!

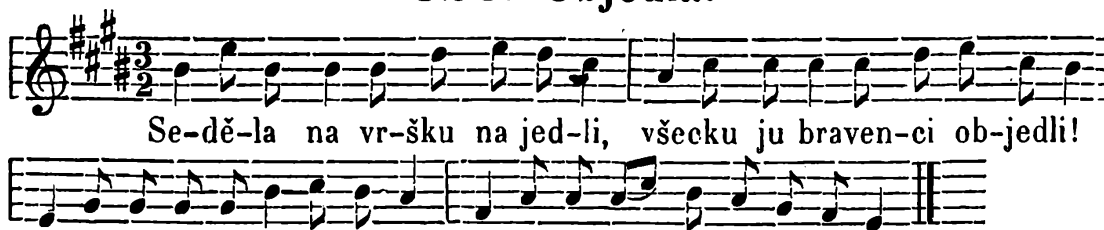
Z Moštěnice.

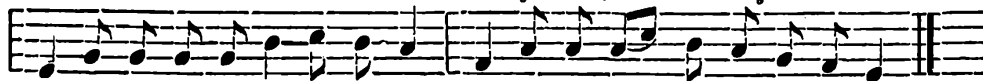
Hrušky zrajó sa-dověnky, neda-la mně má panenka dnes huběnký.

Hrušky zrajó sadověnky, Dnes huběnký ani včera,
Nedala mně má panenka dnes hu- Musím čekat do soboty do večera.
běnký.

826. Objedlá.

Se-dě-la na vr-šku na jed-li, všecku ju braven-ci ob-jedli!

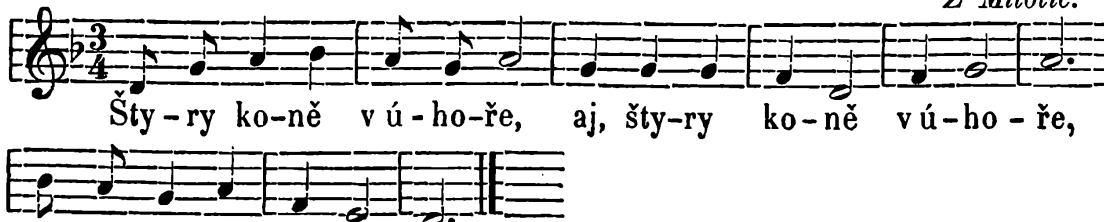
Ne-sedaj na vršku na jed-li, a-by ta bravenci nesjed-li.

Seděla na vršku na jedli,
Všecku ju bravenci objedli!
Nesedaj na vršku na jedli,
Aby ta bravenci nesjedli.

Seděla na vršku na jedli,
Všecku ju bravenci objedli!
Oj nenech se sjesti bravencům,
Dochovaj se radši mládencům.

827. D v é.

Z Milotic.

Šty-ry ko-ně v ú-ho-ře, aj, šty-ry ko-ně v ú-ho-ře,

žá-den s ně-ma ne-o-ře.

Štyry koně v úhoře:	Súsedova Malenka.	Pro Františka s ohřebem,
Žáden s něma neoře.	To je Bože pár dětí!	Pro Malenku s ómetlem.
Oře s něma rychlíček,	Anděl pro ně doletí.	Pro Františka s vidlama,
Janalíkůj František.	Pro Františka svatý Ján,	Pro Malenku s rohama.
Poháníá mu rychlenka,	Pro Malenku pán Bůh sám.	

828. Tatínek přísnější.

(Náp. str. 623.)

Teče voda voděnka podle kováře, „Bytby máti kázala, tatíček nedá,
Podej milá huběnky, maměnka káže. Že je moja huběnka velice mladá.“

(Náp. podoben 198.)

Zamračilo se, bude pršet, A na tom vršku červené jabka,
Pod našima okny zelený vršek. Utrhni Janičku, kázala matka.

A co po matce, dyž táta nedá!
Utrhni Janičku, kázali obá.

829. S l i b.

(Náp. č. 418).

Ze Slavikovic.

Třeba seš ty hodné jonák,
Ty seš předce jenom voják,
Musíš jíti na vojno,
A já tade zůstano.
„Můj tatíček má peníze;
Von mně z vojne pomoct může,
Tví přátelé nemůžó,
S chalupó ti chcet kážó.
Jak já můžu s chalupó chcet,
Dyž já nemám peněz pět set,

Vinohrádek, roličko,
Tatička a matičko.
Debech já rodiče měla,
Dávno bech se bela vdala,
Voni be mě chválili,
Chlapci by se scházeli.
Decke be mně slibovali,
Jak be mně moc peněz dali,
Nechť be třebas nedali,
Debe mě jenom vdali.

830. Slanina.

U-hynu-la na sa-la-ši sla-ni-na, sla-ni-na, slani-na.

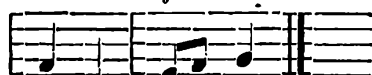
Uhynula na salaši slanina. Že on ani na slaninku nečahal.
Hovorili na našého Martina. Vzal prý sobě ze slaninky len kúsek,
Martin ale k živém Bohu přísáhal, Až prý ostal na hambálku motúzek.

831. Hůl.

Od Kruml.

Už já mosím domů, důmka, už já mosím domů, důmka za dveřa-ma

sto-jí hůl-ka.

Už já mosím domů, důmka,
Za dveřama stojí hůlka.

Stojí hůlka malovaná,
Na mý záda nachystaná.

Kdo ju chystal? Můj tatíček,
Že sem nečesal koníček,

Ani dneska ani včera
Jak v nedělu od večera.¹⁾

A dyž přišel do sednice
Sedl sobě na lavice.

Tatíček k němu promluví,
Tó hůlku juž v ruce drží.

Jak ty šelmo, darebáku,
Kde se tóláš až do pátku?

Matička se přimlávala,
Za vlase ho potáhala.

Líto je mně, je velice,
Neudělám teho více.

A jak přinde nedělička,
Už si sedí u žedlička.

1) Ani včera ani dneska,
Co mně řekne moja ryzka.

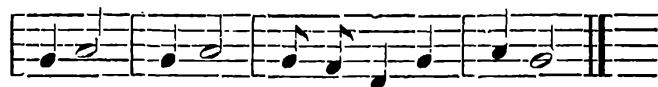
Moja ryzka dycky řehce,
Ovsa nemá, sečky nesce.

832. Záluší.

Z Bohutic.

Za našéma humnama za-bi-le tam hétmana, to máš, pane hétman

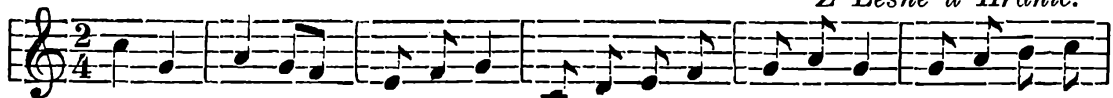

to máš, proč nás na to vojnu dáváš.

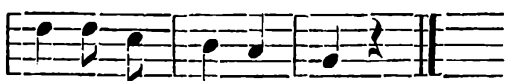
Za našéma humnama
Zabile tam hétmana,
To máš, pane hétman, to máš,
Proč nás na to vojnu dáváš.
Bela za ně mša svatá,
Slóžile jo děvčata,
To máš atd.

Bele za ně rekvie
V Ořechově na pivě,
To máš atd.
Belo za ně modlení
Za homnama no trní,
To máš atd.

Z Lešně u Hranic.

Za Bzencký-ma humnama, za Bzenckýma humnama za-bi-li tam

Bzenčané hejtma - na.

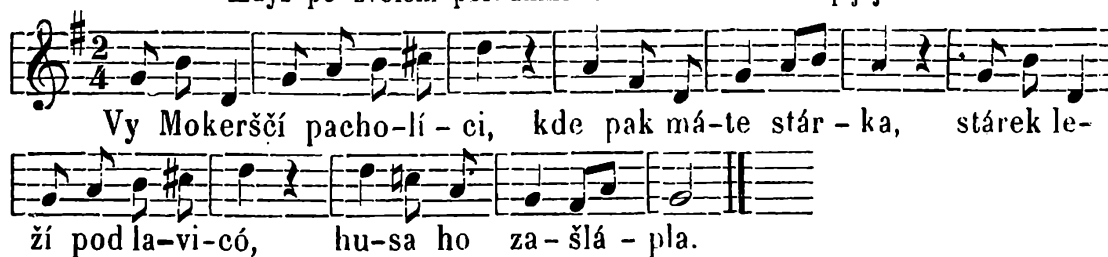
Za Bzenckýma humnama:
Zabili tam Bzenčané hejtmana.
Šťrelili mu do boku,
Štýry kulky, pět broků do boku.

Zpívali zaň rekvie
V tej Bzeneckej hospodě na víně.
Slúžila se mša svatá,
Slúžily ju ty Bzenecké děvčata.

X. Písně obřadné a pořadné.

833. Na hody.

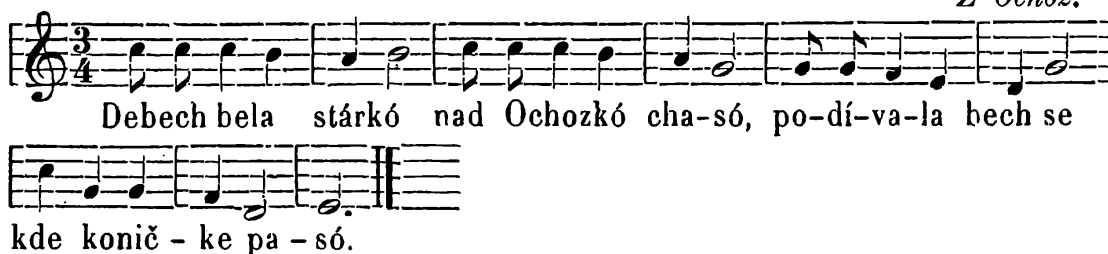
Když po zvolení pořadníků či stárků stárka zapíjejí.

Vy Mokeršči pacholí - ci, kde pak má - te stár - ka, stárek le -
ží pod la - vi - cо, hu - sa ho za - šlá - pla.

Vy Mokeršči pacholíci, kde pak máte stárka?
Stárek leží pod lavicí, husa ho zašlápla.

Z Ochoz.

Debech bela stárkó nad Ochozkó cha - só, po - dí - va - la bech se
kde konič - ke pa - só.

Debech bela stárkó nad Ochozkó chasó
Podívala bech se kde koničke pasó.

Aj pasó je, pasó na zelených lókách,
Každé sobě drží frajerenko v rokách.

Ho - li - anščí za - ká - za - li, { že je pi - vo ne - ve - kešný,
Ha - be piva ne - dá - va - li,
že só z něho stárke pešný.

Holianščí zakázali
Habe piva nedávali,
Že je pivo nevekešný,
Že só z něho stárke pešný.

Ta jedna je népyšnější,
Má kordulo za pět groší,
Má kordulo jako hiná,
Žádná se hí neveruvná.

Z Jiřikovic.

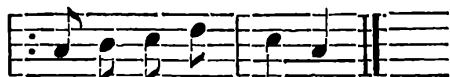
Ji - ři - kov - ské stárek to je Bo - že stárek, nedá so - bě vzí - ti
ze své ru - ke žbánek.

Jiříkovské stárek to je Bože stárek, Jiříkovští chlapei spíváte, véskéte,
Nedá sobě vzíti ze své ruke žbánek. Vojna pominula, na ňu nepůjdete.
Jiříkovská chasa, to je Bože chasa, Jedna pominula, druhá zas nastala,
Nedá sobě vzíti ze své hlave vlasa. Pros panenka Boha, abys mě dostala.

Ze Židenic. Při stavení máje.

Ta Židenská pěkná bí-lá má-ja, } dež husič-ke vy-háně-la, }
Sta-vě-la ju první stárka sa-ma, } na májo se po-dí-va-la, }

haj husič-ke háj-há
ze-le-ná se má-ja.

Ta židenská pěkná bílá mája,
Stavěla ju první stárka sama¹⁾,
Dež husičke vyháněla,

Na májo se podívala,
Haj husičke hájhá,
Zelená se mája.

1) Viděla ju má panenka z rána. Mája t. vysoká tyč, otesaný strom, na jehožto vrchol chovjina se připevní, aby tyč stromu se podobala. Okolo ní chasa tancuje.

Od Brna z Bosonoh.

Boso-noská má-ja tenká, boso-noská má-ja tenká, aj viděl

sem jo, aj vi-děl sem jo ze Špimberka.

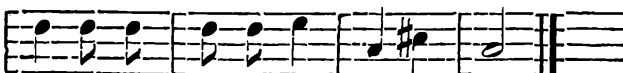
Bosonoská mája tenká:
Aj viděl sem jo ze Špimberka.
Viděl sem jo, zelená se,
Na ní šáteček červená se.
Hovázala jo tam milá,

Habe se chlapeům zalíbila.
Hovázala na hyňtečko,
To pro tebe šohajičko!
Na hyňtečko na hedbávnó,
Aj to pro lásko starodávnó.

Při obcházení po vsi s hudebou.

Zhůru chaso zhů-ru, ho-dy už nám táhnú, pav-lovské děv-čát-ka

červené pantličky kupu - jú.

Zhůru chaso zhůru, Moja milá taky
Hody už nám táhnú, Kúpila si šátky,
Pavlovské děvčátka Že bude zavádět
Červené pantličky ku- U tej našej novejs za-
pujú. hrádky.

Zaváděj si jak chceš,
Předce má nebudeš,
Já si jinú najdu,
A ty po hodech plakat budeš.

(Náp. str. 642 a.)

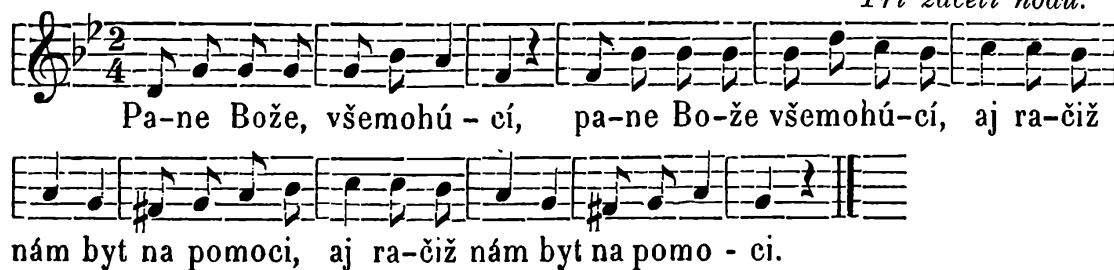
My Pavlovčí hodné dívky máme, Kdo by nám tu z nich odvedl jednu,
Ale si jich odvádět nedáme. Černí ďáši hned do něho sednú.

(Náp. str. 716. b.)

Z Jiřikovic.

Posvícení chrámu Páně
Jenom jedná za rok máme.

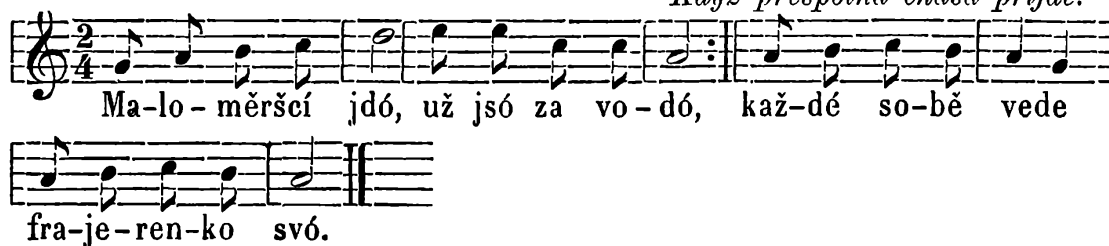
Chrámu Páně posvícení
To je naše potěšení.

Při začetí hodů.

Pane Bože, všemohúci,
Račiž nám byt na pomoci.

Jdouce na hody.

Haj, haj hajičko, je nás maličko, Jak jsme tam přišli hned nás vítale,
Až nás přebude, budem na hode. Až nám klobóčke s hlave lítale.

Když přespolná chasa přijde.

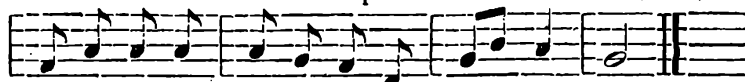
Maloměřsí jdó, už jsó za vodó, Ale ne všecí, jenom nekeří,
Každé sobě vede frajerenko svó. Co majó za klobóčkem pávovo peří.

Když chasa z okolí pozvaná došla.

Pochválen buď Ježíš Kristus, páni mládence!
 Jesli ve nám dovolíte k vaší muzice?
 A me vám dovolíme, me vás rádi máme,
 S našéma frajerkama tancovat vám dáme.

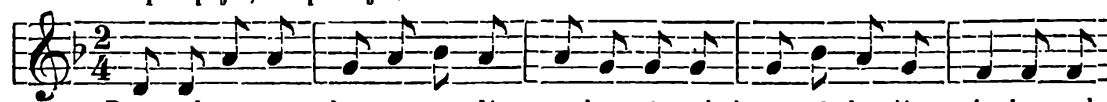
Ti Komenščí pacholí-ci hod-ní só, { Co propi-jó, zapla-ti-jó
 Voni so-bě na pa-rádo ne-ne-só,

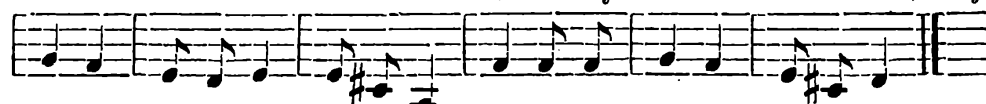
žád-nýho se ne-bo-ji-jó hodní só.

Ti Komenščí pacholíci hodní só, Žádnýho se nebojijó,
 Voni sobě na parádo nenesó. Hodní só.

Co propijó, zaplatijó,

Do-vol-te nám ka-mará-di, co by nám ti hud-ci hráli, aj do-vol-

te nám do-vol-te, do-vol-te a le-bo nás ven ve-hodte.

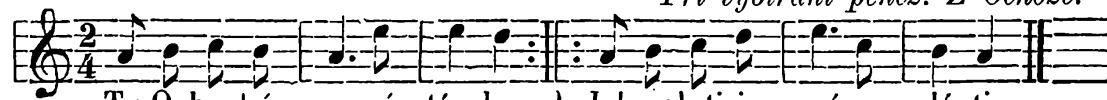
Dovolte nám kamarádi,

Aj dovolte nám dovolte,

Co by nám ti hudci hráli,

A lebo nás ven vehodte.

Při vybírání peněz. Z Ochoze.

Ty Ochozké prv-ní stár-ku, { Jak pak ti je má-me dá-ti,
 Ty chceš na nás po to-lár-ku; { Des nás nebral tanco-va-ti.

Ty Ochozké první stárku,
 Ty chceš na nás po tolárku;
 Jak pak ti je máme dáti,
 De's nás nebral tancovati.

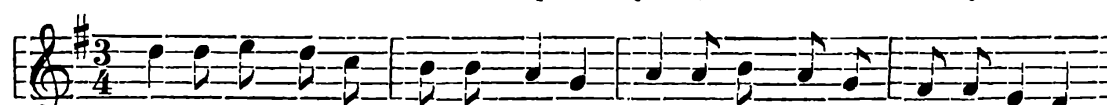
Škovéte děvčátka šajne,
 Šak nás nebral k tanci žádné.

Celý hode stále v dole,
 Neviděl's nás stárku v kole.

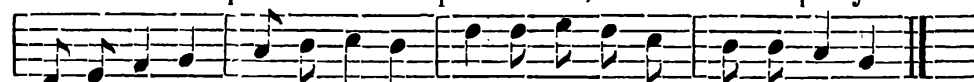
Debes nás bral tancovati,
 Chcele sme ti šajne dati.

Okolo nás chodívávals,
 Tancovat nás nebírávals.

- 1) Kromě šolaře sedícího za kadečkou (za kolem z desek, na němž se v kostky hrá) a po penízi do šolářky, t. j. škatule, vybírajícího děje se při zasaďování děvíc takové peněz požadování. Zasazují se děvy za stůl jako do vězení, z něhož se na svobodu vypláceti musejí, obdržujíc tím právo, pro tanec jeden chasníka sobě obrati. Někde se to peněz vybírání bez zasedání na stojánce stává.

Ke-rá pa-nenka nepla-tí-vá, ať do ho-spody necho-dí-vá;

nemůžó ju chlapei vestát, rad-ši be mohla du-ma zvostat.

Kerá panenka neplatívá,
Ať do hospody nechodívá,

Nemužó ju chlapeci vestát,
Radši be mohla duma zvoštát.

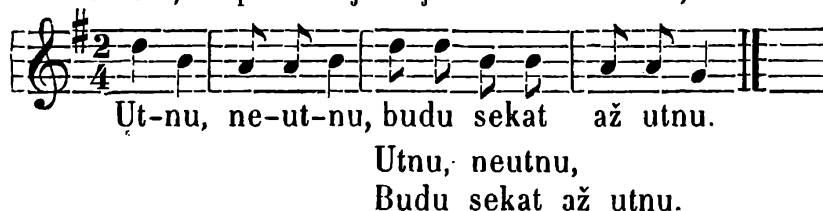
Při stínání berana 1).

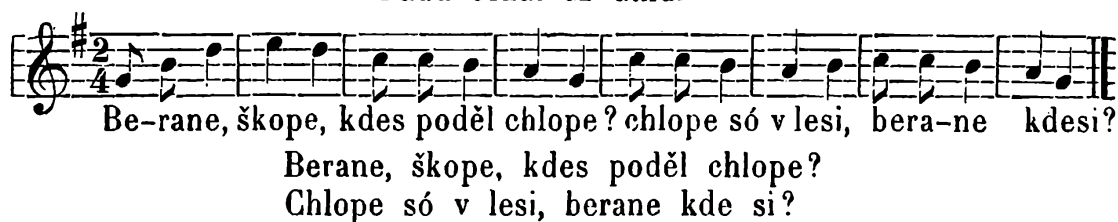
Bě-že-la oveč-ka z hů-ru do kopečka, a za ňó be-ránek
ža-lo-vat na zámek, a za ňó be-ránek ža-lo-vat na zámek.
Bě-že-la oveč-ka z hů-ru do kopečka a za ňů be-ránek
ža-lo-vat na za-mek.

Běžela ovečka	Co děláš beránku	Nežaluj beránku
Zhůru do kopečka,	Na tom našem zámku?	Na svoju galánku,
A za ňó beránek	Já idu žalovat	Ona ti uvije
Žalovat na zámek.	Na svoju galánku.	Kytku z marijánku.

1) Stíná se beran neb kohout. Por. Zp. II. 70. Jinde se káčer cepem mlátí. Káčer v zemi zaklopen, že toliko hlava vyniká. Šohaj, jemuž jest káčera umlátiti, má zavázané oči, an ho gajdoš vodí. Tytýž ho i do bahna zavádí pro učinění smíchu, až pak silněji hraje mu znamení dává, že cíle blížek jest.

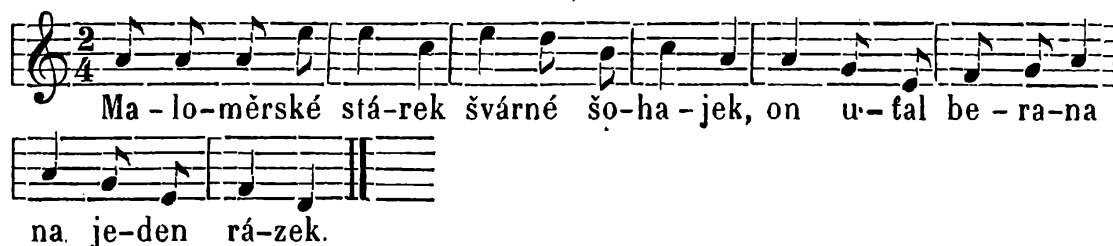
Ut-nu, ne-ut-nu, budu sekat až utnu.
Utnu, neutnu,
Budu sekat až utnu.

Be-rane, škope, kdes poděl chlope? chlope só v lesi, bera-ne kdesi?
Berane, škope, kdes poděl chlope?
Chlope só v lesi, berane kde si?

(Náp. str. 703. a.)

Pásl sem já beránka v Zabrdovské seči,
Ulítla mu hlavěnka, viděli ste všecí.

Ma-lo-měřské stá-rek švárné šo-ha-jek, on u-tal be-ra-na
na je-den rá-zek.

Maloměřské stárek švarné šohajek,
On utal berana na jeden rázek.

Keď sme šli na hody,
Byuo nás jedenást,
Keď sme šli z hodů dom,
Chybovau ¹⁾ jeden z nás.

Počkajte bratrové,
Nech sa spočítáme,²⁾

Néni tu jednoho
Kamaráda mého.³⁾

Budeme chodívat
K frajence jeho.

- 1) Ostal tam.
2) Počkejte pacholci
V dědině na konci,
Tam se spočítáme
Smeli tady všeci.
3) Jiný dálejšek (z Velké):
Leží na chotari,
Šabla podla něho.
Pojedú tu páni
Z Uher do Moravy,

A budú sa pytat,
Kdo to tady leží.
Leží tu Janíček,
Červený hřebíček.
Červená fiauka
Ta jeho gauanka.
Rukama uámaua
Smutně naříkaua:

Janíčku, Janíčku,
Voňavý hřebíčku!
Šak sa's mně rozvoňau.
Po čirém políčku!
Ne tak po políčku,
Jako po srdečku.
Po srdečku po mém,
Ležíš jako kameň.
Ty Vrbovské dívky
Trema rady stáuy,
A tak naříkauy,
Jakby husle hráuy.

(Náp. násl.)

Jož nám pominule Čermákovský hode,
Mosíme se napit ze studenke vode.

Škoda z hodů. Od Brna. Sr. Voj. I. 73. Erb. I. 26.

Ho-li-anský hode aj na-dě-la-le škode, po-bi-li To-máška
v ho-li-an-ské ho-spo-dě.

Holiánský hode
Aj nadělale škode,
Pobili Tomáška
V holiánské hospodě.

Nebili ho rukó,
Ja nebili palico,

Než ho píchli nužem
Ach zrovna proti srdco.
Brzoli Tomáško,
Aj brzoli vzdravíš?
Šak už te Tomáško
Aj hrozně dlóho ležíš.
Šak já vám tatíčko

Šak já vám vzdravím,
Haž na vašim stole
Aj vyroste rozmarýn.
Zelené rozmarýn
A ta drahá perlička,
Přinde vám povědět
Aj s nebe holubička.

834. Hry.

1. Na sv. Blažeje.

Na sv. Blažeje pozdě onde chodívají školáci rožeň nesouce a sobě živnosti, toho čeho právě mohou dostati, n. p. mouky, masa atd., hledajíce. Jest to jakoby ostatní poslední koleda, jejížto i zbytek se býti zdá. Dokavad školy zřízeny nebyly a děti snad také pro zimu a nedostatek šatstva stále vyučovány býti nemohly, tenkrátě zdá se chodíváno, když zimy ubylo, po domech, a zváno a napomínáno rodičů, aby děti pilně do školy posílali. Prohlídalo se při tom též k tomu, aby děti dorostlejší náležitě ke sv. zpovědi a ke sv. přijímání se připravití mohly. Stávalo se to na sv. Blažeje, bez mála proto že dítě, jemuž od zádavy žádný lékař pomoci nemohl, podivně vyhojil. Jinde se to děje na sv. Gregoria Velkého ještě příhodněji, anoť o tom

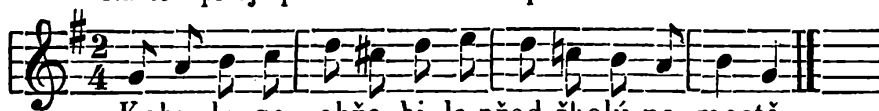
sv. papeži víme, že kupoval mladé na prodej vystavěné otroky, a že je potom vy-
učovati a vychovávatí dával. Počínají pak děti, mezi nimiž jedno co biskup oblečeno
jest, zvoláním slov těchto: dnes je svatého Řehoře, přeletěla laštvička přes moře.
Na to pokračují recitativem na p. tímto:

Milá paní, pro tvou čest
Dej nám slanin jako pěst;
Pakli nám nic nedáte,
Šak na hrncech poznáte;

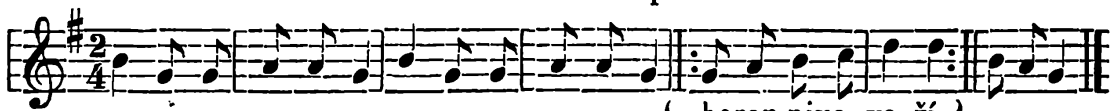
Budou lítat z police
Jak mynářovy slepice,
Dy se nažerú pšenice
Z tej nedoměřanej měrice.

Na to zpívají písně skotačivé n. p.

Voj. II. 271.

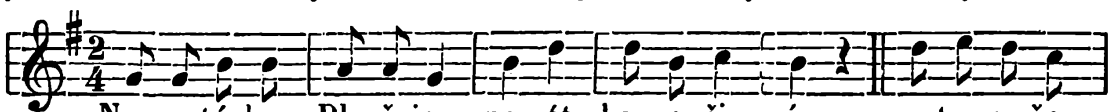

Koby-la se ohře-bi-la před školú na mostě
Devět Turků zanecha-la a Ži-dů patnáste.

Vlk s kozú tancu-je, nedvěďjim gajduje, } baran pivo va-ří, }
kocúr hospodaří } v komoře.

Na to počínají vážně zpívati píseň, kterou tuto pokládáme ve dvojím čtení, jak
ji totiž buď na sv. Blažeje, anebo na sv. Gregoria V. užívají. Melodiá tatáž jest oběma.

Na svaté-ho Bla-žeje památ-ka se či-ní, a to se všem

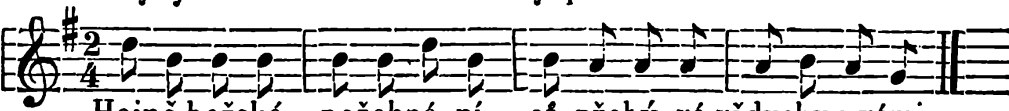
o-znamuje, který o tom ne-ví.

Na svatého Blažeje	Aby ste nám něco dali	Jestli záčka nemáte,
Památka se činí,	Dnes k našemu stolu.	Na papír nám dejte,
A to se všem oznamuje,	Svatý Blažej zas to vám	Jedným grošem nebo
Který o tom neví.	Všecko vynahradí,	dvůma
My pak malý záčkové	Dejte masa nebo hrachu,	Málo schudobnete.
Chodíme pospolu,	Nebo trochu soli.	

Na sv. Gregoria Vel. takto zaměňují:

Na svatého Řehoře	Nejprvé Boha znáti	Jedným grošem nebo
Památka se činí,	Stvořitele svého,	dvouma
Svatá církev všeobecná	Víru svatou rozmnožovat	Málo schudobnete.
Po všem světě nyní.	Dle rozkazu jeho.	Však vám Bůh nahradí,
Kdo své dítky miluje,	Pakli záků nemáte,	Dá vám požehnání,
Vede jich k dobrému,	Na papír nám dejte,	A po smrti věčnou radost
A posílá jich do školy,		V nebi přebývání.
Ať se učí tomu.		

Na jiných osadách na konec užívají písně:

Hojně božské požehná-ní ať přebý-vá vždycky s vámi.

Hojné božské požehnání Na den svatého Řehoře
 Ať přebývá vždycky s vámi. Chválí Boha země, moře.
 Načež přejí všeho štěstí a žádají o podělení dárky nějakými.

2. Dešť.

Když dlouho prší a slunka dlouho neviděti, tedy děti malé točice se, rukama pleskajíce a do mračen jakoby slunka se dohlédaly, pohlédajíce, zpívají:

Neprš neprš dýšču.

Neprš, neprš dýšču,¹⁾ Tvaroha mu nechcó, Jenom jedno ostalo,
 Tvá matička v klíšču,²⁾ Syrovátku chlemcó, Do nebe se dostalo.
 A tatiček pod prahem³⁾ Spadla na ně deska A z nebe do ráje,
 Krmí děti tvarohem.⁴⁾ Všecky jich rozpleskla. Pámbů ho tam miluje.

1) dýščku

2) půdem na podliščku.

3) A z podliščky důmka.

4) Kóknem do vokynka.

Jinde zpívají tutohle (kterou někde i králky zpívají) tolikéž proti mračnům pohlédajíce.

Vyndi, vyndi slunko	Píte, píte páni,	Tož ty rohy našli.
Za ¹⁾ makovo zrnko,	Šak ste s nama známí.	Skoč babo do vody,
Nevyndešli, já vyndu,	Pojedeme na kopec,	Podé mně podkovy.
Povedu tě k Závindu. ²⁾	Uvidíme šest ovec,	Nač bych já tam skákala,
Od Závindu k sloupku,	A sydmýho berana	Sukničku si máchala?
Zatoč se holóbkú!	Se zlatéma rohama,	Kde bych ju sušila?
Holóbek se zatočil,	Kdo ty rohy nande,	U pámbička v kótku,
Konvu vína natočil.	Štyry míle zande.	Na tem zlatým prótku;
Vynesl ho na kopeček,	Náš tatiček nebožtíček	Ten prótek se ohébá,
Vypil ho tam beráneček.	Štyry míle zašli,	Kohút na ně kokrhá! ³⁾

1) jak, 2) Táboru.

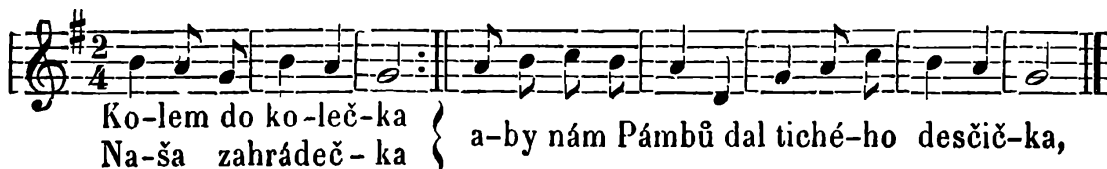
3) U pámbička v komoře

Na zlaté rohoře.

Od Zábřehu.

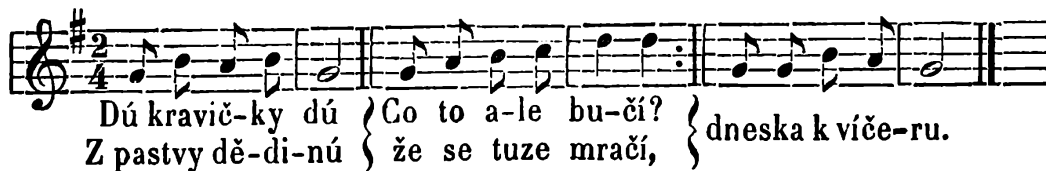
Prší prší jalovec,	Honili tam šmatlavó,	Boty spadly s kolka,
Ztratili sme pět ovec,	Šmatlavá jím utekla,	Zabily pacholka.
A šestého barana	Oni sklouzli do pekla.	Vdávalo se motovidlo
Se zlatýma rohama,	Liška sedí na cestě	Bralo sobě starý trdlo,
Kdo ty rohy nande,	Šije boty nevěstě,	A struhádka plakalo,
Štyry míle zande.	Nevěsta se raduje,	Že se trdlo vdávalo atd.
Štyry míle za Prahó	Že ty boty obuje.	

Když dlouho neprší, tedy dítky do kola se točice vespolek zpívají o dešť:

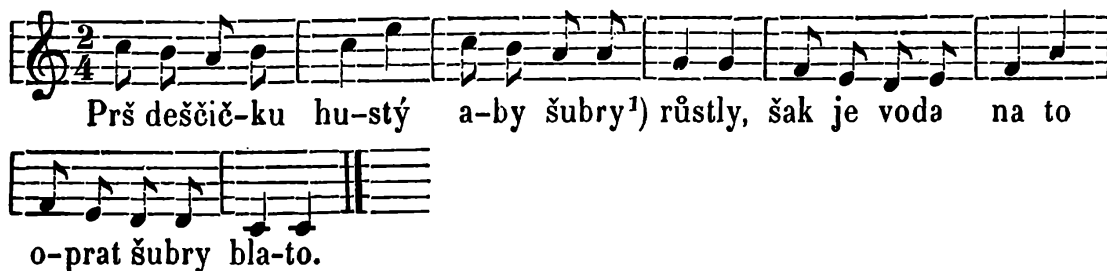
Ko-lem do ko-leč-ka } a-by nám Pámbů dal tiché-ho desčič-ka,
 Na-ša zahrádeč-ka }

Kolem do kolečka Aby nám Pámbů dal Daj nám ho Bůh milý!
 Naše zahrádečka, Tichého deščička. Aby nám narostl
 Deščiček májový, Chlebiček na zemi.

Dú kravičky dú Ach co by chtělo Nebeská manna
 Z pastvy dědinú. Aby pršelo Prš nám do rána;
 Co to ale bučí? To májové zlato, Aby réž narůstla
 Že se tuze mračí My prosíme o to A pšenička zhustla,
 Dnes k vícerú. Aby se lilo. Šak to Panbůh dá.

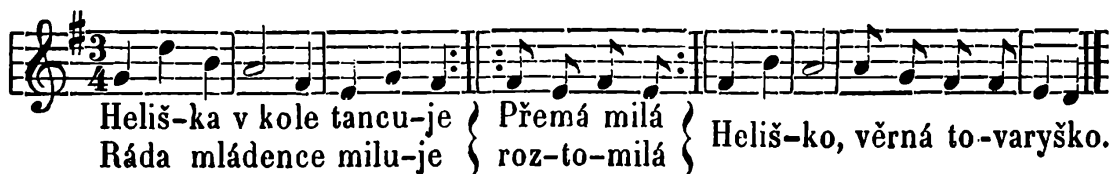
Když poprchati či poprskávati začíná, děti po dvou se točíce zpívají v Ořechově u Brodu:

1) šubra = bláto okolo spodku na šatech.

3. Hra na Helenu a podobné.

Z jara děvy provádí hru na Helenu. Učiníce kolo, za ruce se drží a okolo jedné se točí, Elišky, Heryšky, Helušky, Lišky a jinak zvané, jenž sama v prostředu stojí. Zpívají:

Od Strážn.

Heliška v kole tancuje,
 Ráda mládence miluje.
 Přemá milá roztomilá Heliško,
 Věrná tovaryško.

Pohlad' si svoju hlavičku,
 Tak jak hladkó laštovičku.
 Přemá milá atd.

Pohlad' si svoje léčičky,
Tak jak červené růžičky atd.
Vyber ty sobě z těch pěti,

(A nebo z dvaceti, desíti atd.)
Kerá tebe bude chceti.
Třeba tutohle na koncu,
Ja v tom růžovém ve věncu.

Na to ostanou státi; Eliška jde a vybere sobě některou děvici, zavede ji do prostřed kola a tancuje s ní, an ostatní děvce zpívají:

Heliška v kole tancuje,
Ráda mládence miluje

Leč brzo dovolávají se děvce opět té propuštěné družce svojí, dáleji takto zpěvem pokračujíce:

Málo nás, málo nás,
Pod' ty Marjánko
(A nebo jak se jmenuje) mezi nás.

Na to volaná děva utíká opět mezi družice, a hra se opětuje.

Jinde ale děva ta od Helišky vyvolená při ní ostanouc a s ní tancujíc volá druži po druži, až je všechny do prostředka svolala k Helišce, načež se hra opakuje. Opět jinde Heliška v kole sedí, an jí přizpěvují družky točíce se okolo ní:

Má nejmilejší paní Heliško, sedni na stoličku, obuj sobě boty, půjdem do roboty; obleč sobě sukni zelenou, půjdem na mši svatou atd. Pak Eliška vstane a vyberouc si jednu, s ní tancuje.

Ze Želetic.

Heryška v kole tancuje, Připni sobě pásek
Ráda mládence miluje, Na zlatý řetázek.
Má milá Heryško Má milá atd.
Červená bílá růžičko.
Heryška atd.

Klekni na stoličku
Vypí gořaličku.

Vyber sobě z pěti,
Kerú budeš chtěti.

Z Vlachovic.

Herlička umývaj
Svoje bílé líčka.

Podepři, podepři
Své rozkošné bočky.¹⁾

Poskoč sobě do Dunaja,
Ober sobě kvítko z rája,
Keré najšumnější.

1) Podepři své bočky

O zlaté vidličky.

Nebyla Heliška pyšná,
Přece k nám na jarmak přišla.
Má milá Heliško, děvečko.

Opaš svůj červený pásek,
Jakožto na každý svátek.
Má milá Heliško, děvečko.

Kde je-deš forma-ne? do Nykyšpurka můj mi-lý pane.
Kde jedeš formane? Co vezeš formane? Zač jedna formane?
Do Nykyšpurka, můj mi- Pěkné panenky, m. m. p. Za čtyry torale, m. m. p.
lý pane.

Jinde poslední část činí zvláštní hru hojadunda zvanou. Děvčata v pořadě stojí, dvě pak různě jich se postaví, jenž odpovídají co překupnice, až všechny odkoupí.

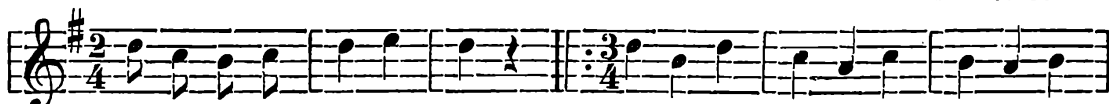
Z Radějova od Strážn.

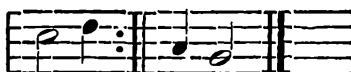
Kam je - deš for - ma - ne? do Ko-li-benky vezem pa-
nenky můj mi - lý pa - ne.

Potom se ptají: Zač ta klisna jedna? Za půl osma kosma, za půl deváta a za vědro vína, aby sa jí ta huběnka smíla, a za užíčku másua, aby sa jí ta huběnka spásua.

Z Polešov.

Přemá mi-lá Heliš - ko { Zaple-tám, přepletám, přepleta-
Červe-ná bí - lá roužičko! } Červe-ným ze-le-ným bí-lým ha-
1mo. 2do.

la

- rasem

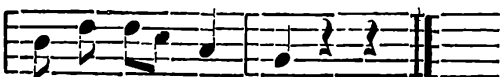
A-le kdo nám pomůže toho plota plesti.
Pomůže nám Terezka toho plota plesti.

Pak stojí všechny a jedna probíhá a když obejde, zas skáče a druhá přepletá.

Od Mistka.

Herlič-ko, umy-vej svo-je bi-le lič-ko { poskoč do Duna-ja }
Po-depři, podepři svůj rozkošny boček, { vyber so-bě ra-ja }

z rů-že kvi-te - ček.

Z Lovětina od Batelova.

Má milá Hejliško,
 Utři si své černé očičko!
 Učeť si vlásky kadeře,
 Dokad' seš u své matere.
 Až u své matere nebudeš,
 Česat si vlásky nebudeš.

Seš-li holka z Batelova? Nejsem.
 Máš-li jaký bílý šátek, dej sem.
 Proč bych já ti bílý šátek dávala,
 Čím bych si černé oči utírala?
 Vyber si z růže květ,
 Kterého budeš chcet.

Podobná hra jest „na konópky.“

Děvčátka dvě se chytanou, tancují a zpívají, takto družce svoje svolávající:

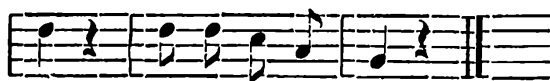

Hrále bech me na ko-nop-ke, } má-lo nás, pod E-vičko me-zi nás.
 Debe be-le vět - ší snop-ke, }

Nyní děvka přivolaná jde mezi ně a s nimi kolo činí. Avšak často zdráhajíc se mocí přivedena bývá, načež jí zpívají:

E-vička nechtě-la jí - ti, } za ty je-jí pa-če-se, } hré s nama
 Muse-ly sme ju tá - ha - ti } proč ona jích neče-še. }

hré, le-bo vlasy dé!

Nyní znova jinou děvku volají. — A když tak již všechny do kola svolány jsou a poněkud se byly naskákali, počínají propouštětí děvče po děvčeti z kola, říkajíce:

Hrale bechme na konopke,
 Debe bele menší snopke.

Moc je nás, moc je nás,
 Běž Evičko přeč od nás.

A pak podle libosti se opakuje hra ta.

Podobná hra jest na Petra; Zasednou děti, jedno však zůstává v prostředku a obcházejíc klade na hlavy dětí sedících ruku podle sylab písne následující. Na kterou hlavu poslední sylaba padne, to dítě vstává a s ním zpívá:

Sel Petr proso i pšenicu,
 Vývorat tam křepelicu,
 (aneb)

Křepeličku máme,
 Křepela nemáme.

Žal Petr proso, rýž, pšeničku,
 Našli sme tam křepeličku,

Málo (aneb moc je) nás,
 Běž ty Martine mezi nás.

Dítěti, jenž naposled sedět zůstalo, děti všechny jako na posměch nad hlavou rukama tleskají a hra znova začíná.

Sil Petr pro-so i pše-ničku } křepe-lič-ku máme } Málo nás
 Našli sme my tam křepe-ličku, } křepe-la ne-máme }
 kerak my se vdáme }
 dyž kněza nemáme. }

pod' Anič-ko me-zi nás.

Jinde zvou hru tu na křepelku a ji provozují jako hru o Elišce. Křepelka se v prostředku točí a zve k sobě křepela, až všickni do kola se sešli, načež se propouštění děje, jak tam výše při Elišce.

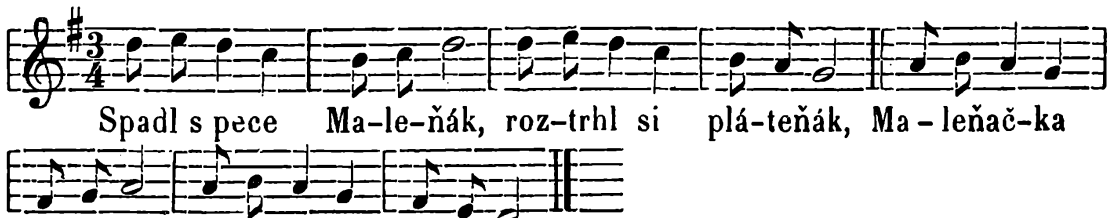
U Brna v Žebětíně zvou hru podobnou „na myšku.“ Stojí děvy v kole a jedna v prostředku chodí do kola a volá jednu po druhé zpívajíc:

Utekla nám myška do strniska,
Nemáme jí duma vod včereška.
Málo nás, málo nás,
Poď Marjáno mezi nás.

A když byly již všechny až na jednu vyvolaly, tedy se na tu ostalou shluknou a pleskají po ní rukama.

Podobná hra u Brna v Kouřimě, již jmenují: „Vibírej sobě,“ a v Polešovicích „na holoubka.“ Jedna děva stojí prostřed kola děv skákajících, pak stanou a ona prostřednice chytne některou z tlupy a poskákavši s ní pustí ji a jde se s jinými chytnout, ona ta druhá v prostředku zůstala. Zpívá se při tom píseň:

Z Uhřic.

Spadl s pece Ma-le-ňák, roz-trhl si plá-teňák, Ma-le-ňač-ka
plaka-la dyž pláteňák lá-ta-la.

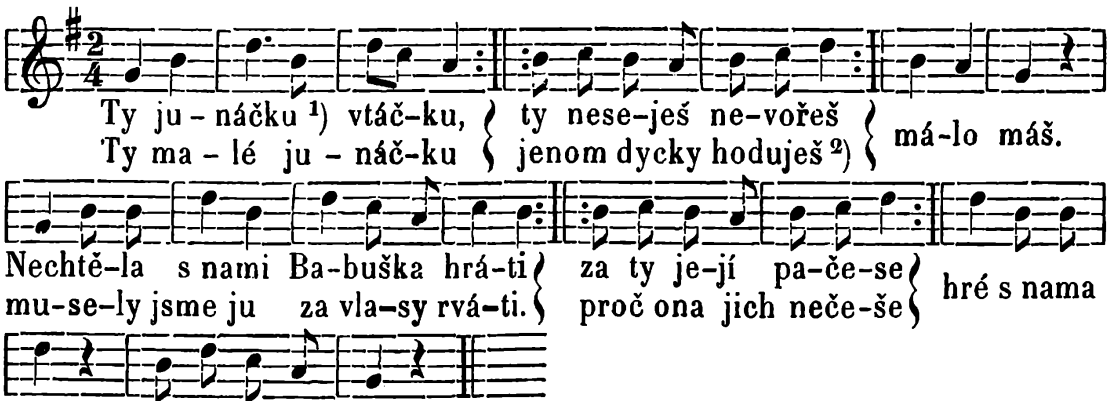
Spadl s pece Maleňák, Maleňáčka plakala Roztrhl si žalódek.
Roztrhl si pláteňák. Dyž pláteňák látala. Fuk s holóbkem do pece,
Spadl s pece holóbek, Ať se nám tam upeče.¹⁾

1) Holubička plakala, Dyž žalódek látala.

Přidáváme ještě hru poněkud podobnou na luňáka.

Hra na luňáčka.

Hrají na luňáčka (junáčka) na Hané děvčátka malá, až asi do desíti let. Postoupají sobě na trávníčku na řádek jedna za druhou, a každá se chytá rukama ramen své předky. Jedna ale (luňák) vně jich jsouc okolo nich pochází kolek v ruce držíc, a ony stojíce zpívají:

Ty ju-náčku¹⁾ vtáč-ku, ty nese-ješ ne-vořeš } má-lo máš.
Ty ma-lé ju-náč-ku } jenom dycky hoduješ²⁾ }
Nechtě-la s nami Ba-buška hrá-ti } za ty je-jí pa-če-se } hré s nama
mu-se-ly jsme ju za vla-sy rvá-ti. } proč ona jich neče-še }
hré, le-bo vlasy dé.

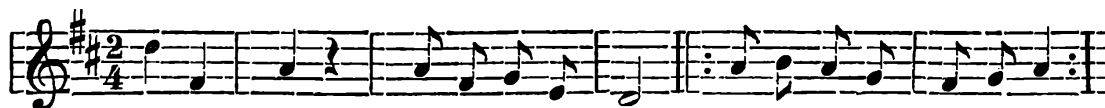
1) střížičku.

2) landuješ.

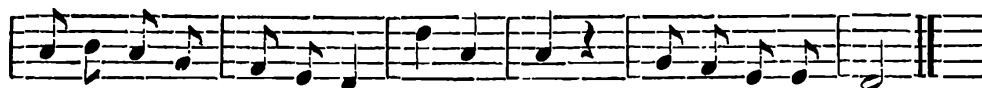
Když dozpívají, „luňák“ zahodí kolek co nejdále, a zadní děvce běží pro něj, an zatím luňák třikrát obíhá řadu těch děvčátek. S kolkem-li spíše doběhne, než luňák třikrát obejde, tedy se hra prosto opětuje. Pakli luňák spíše děvčata obejde, než ona s kolkem došla, tedy tatohle musí sama za luňáka vně děvčat s kolkem státi, an dřívější „luňák“ k děvčatům ostatním se připojuje.

4. Hra na husy, na mostek a podobné.

Děvčata stojí řadem. První v řadě jest houser neb husa zlá; hospodyň a hospodář o sobě stojí a ruce drží spolem vyzdvížené jako bránu, zpěvem s husou zlou rozmlouvajíce. Viní se husy, že chodily na oves. Zadní se zajímává a tak pořád, až jsou zajaty všechny.

Hu-sa zlá, Bo-hu nemi - lá! kam po-le-tíš? do U-her
co tam budeš dě-la-ti?
své hu-sátka pá-sa-ti,
A já ti jich se-be-ru,
A já se tě ne-bojím,

pře-ce skrz tě po-le-tím. Husa zlá ga ga ga ga - ga.

Nyní gagotajíc běží skrze ruky pozdvížené; děvka poslední nevysmekne-li se, bývá zajímána, načež na straně státi neb seděti musí, a vlkem jest; a tak pořád, až se toho po straně stání všem děvám dostalo. Když všechny jsou pozajímány, tu se hospodář na zlou husu domlouvá:

Husa: A ty pane sousede,
Vrať mně mého housete;
Budeli chromati,
Nebo hlavu lámati,
Kdo za to bude?

Hospodář: Já za to nebudu.
Proč do škody chodívalo,
Z koretečka jídávalo,
Ze střípečka píjávalo.

Husa: Haj na oves.

Naposledy husu zlou honí a pokutují, že na př. drahnou část cesty kulhati musí atd.

U Brna děvčata hrajíce na husy za ruce se drží; obzvláště a o sobě stojí jedna vlček zvaná, a druhá houser, ona opodál, tato blíže co strážná husí. Počiná rozmluva zpěvná:

Hu-sa, husa, pod-te dom. Nesmíme. Pro koho? atd.

Houser: Husa, husa, podte dom.

Husy: Nesmíme.

Houser: Pro koho?

Husy: Pro vlčka.

Houser: Kde je vlček?

Husy: Za plotem.

Houser: Co tam dělá?

Husy: Honí nás.

Houser: Co vám dělá?

Husy: Husy šklobá.

Houser: Husa, husa! podte dom!

Nyní utíkají, vlček je chytá a houser brání; kterou chytne, ta bude vlčkem, a vlček jde do řadu.

Ve Štěpánově u Olom. tak říkají:

A. Zlatý husy poleťte.

B. Nesmíme.

A. Pro koho?

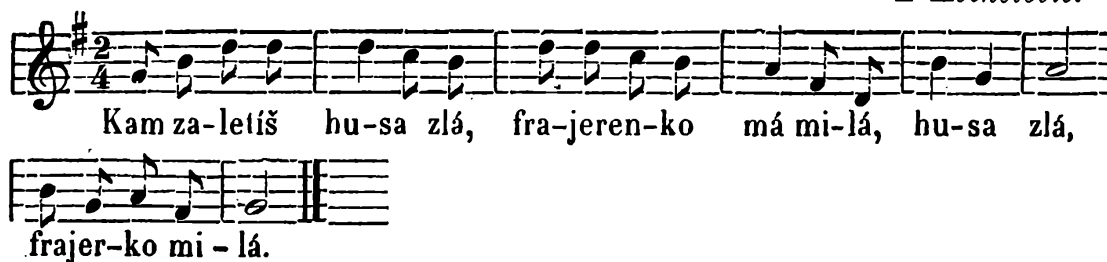
B. Pro pána.

A. Pán není doma, jel do Beróna.

Pro čtyry ovce, pro pátého škopce.

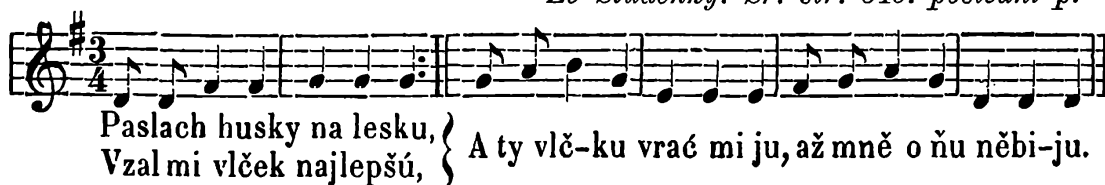
Zlatý husy, poleťte.

Z Kochotovic.

Kam zaletíš husa zlá, Abys o mně nevěděl, Na rybníce lítati.
Frajerenko má milá, Vlčku zlé, šohajku milé. Vlčku zlé, šuhajčku milé,
Husa zlá, frajerko milá. Co tam budeš dělati? Dybys byla seděla,
Já zaletím do Uher, Byla bys vyseděla
Husátka, kačátka.

Ze Studenky. Sr. str. 543. poslední p.

Paslach husky na lesku,¹⁾
Vzal mi vlček nejlepší.
A ty vlčku vrać mi ju,²⁾
Až mne o ňu něbiju.

A já ci ju něvracím,
Na ruby ju převracím,
Budu na ní gajdovać,
Dzivky budu tancovać.

1) nade vsu.

2) Ach vilačku vrać mi ju,
Bo mi duma vebiju.

V Zápříboří při hře na husky děvy stojí kolem jedné, jenž s holí v prostředku předkuje. Když vyzpívá se píseň ta, tedy ta prostřednice počítá holí husky svoje, říkajíc: ne jedna, ne dvě atd., a na kterou poslední číslo padlo, ta hůl beře, a prostředničku dělá.

Hra na mostek.

Dva chlapci, aneb dvě děvčata stojíce o sobě činí mostek (B); druzí chlapci neb druhé děvy stojí před nimi (A) a běžeti hodlají skrze ty dva první.

A. Jeli váš mostek tvrdý?

B. A co to vy nám za to dáte,

B. On je tvrdý jako kameň,

Co vy přezeň přejecháte?

Jsú dubové trámy na něm.

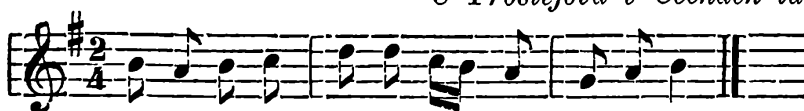
A. Chyťte si toho zadního Ďundu

A. Dáteli nám přes něj jeti?

(= hlupáka.)

Tu pozdvihnou onyno dvě (neb onino dva) ruky a tyto (neb tito) běží pod ruky jejích, zadního pak chytanou.

U Prostějova v Čechách takto při tom zpívají.

B. Před naším je kamenné most,
jajunda.

A. Dáme mi vám hodnó dceró, jajunda,
Co je nás tu, leda keró, jajunda.

A. Dáteli nám přes něj jíti? jajunda.

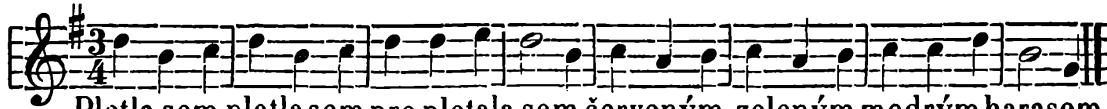
Naše dcera dost je hodná, jajunda,

B. A co vy nám za to dáte? jajunda,

Dež napeče chleba do dňa, jajunda.

Dyž vy nám ho porócháte? jajunda.

Nyní rozběhnou se, aby skrze mostek prochodily; běžíce ale zpívají:

Pletla sem pletla sem pro pletala sem červeným, zeleným modrým harasem.

Tedy poslední sobě zadrží, a ta musí býti na straně, až tak všechny byly zadržovány. Na to je hra skončena, a ovšem znova se počítí může.

Z Mutěnic.

Tvrď - li je ten váš mostek ho - ja ho - ja.

Tvrď-li je ten váš mostek,

Dyž mi přežen pojecháme?

Hoja, hoja.

Co by ste nám za to dali,

On je tvrdý jako kameň,

Dy ste ješče nejechali.

Sú mosazné trámy na něm.

Dáme my vám zezulenu

Ja co my vám za to dáme,

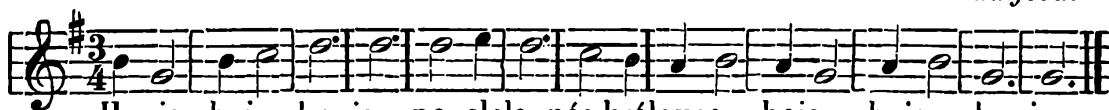
Ja dvúletú konopěnkú.

Ja kdo nám pomůže toho plota zaplést? Jakdo nám pomůže toho plota rozplést?

Pomož, pomoz má milá Aničko toho plota zaplést. Pomož, pomoz má milá Aničko toho plota rozplést.

Hra na královnu.

Od Strážnice z Radijova.

Ho-ja, hoja, ho-ja, po-slala nás královna hoja, hoja, ho-ja.

Hoja, hoja, hoja,

Nač vás ona poslala?

Dáte-li nám přez ně jet?

Poslala nás královna,

Hoja, hoja, hoja.

Jaké dary nesete?

Hoja, hoja, hoja.

Jsúli mosty hotové?

Černojoké divčátko.

Hoja, hoja, hoja,

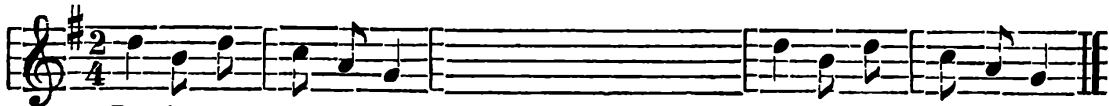
Už sú mosty hotové.

Jeli ono poctive?

Jak jste vy volakeré.

Hra na pojeďte.

Dvě řady chlapců hrají; jednou řadou stojí chlapec za chlapcem, v druhé řadě opodál dva proti sobě stojí. I volá první z první řady:

Po-je-te, po-je-te A ti dvě odpovídají

nesmime, nesmime,

Pro kého, pro keho?

pro pá-na, pro pána.

Na to zpívá celá první řada:

Naš pán není do-ma, a-ni na-ša pa-ní, je-le se do Br-na

Vra-ta vote-vřený, mečem za-lo-že-ný, kdo se to-ho dotkne

pro drahý koře-ní, }
hned mu hlavo hotne } Po-je-te, po-je-te.

Na to celá první řada probíhá vyzdvíženými oněch dvou rukama. Leč poslední z té řady od oněch dvou zachycen bývá. A to se tak dlouho vede, až všickni pochyceni byli kromě dvou, kteříž rolu proměnice zdviženými rukama veškeru ostatní shluklou řadu propouštějí.

Podobná jest: na Němce

Sestoupnou děvčata do kola a drží se za ruky; dvě ale v kole běhají, jedna druhou honíce. Když ta onu chytne, tedy ji vystrčí z kola do řady děvčat a nyní opět jiná děva honí tu ostalkyni. Při tom ostatní děvčata zpívají:

Přišel ti k nám z Pouzran Němec, z Pouzran Němec.

Přišel ti k nám z Pouzran Němec, Ješče růža nerozkvíta,
Chcel abych mu pletla věnec. Dcerky milé, roztomilé!
Jakpak bych mu věnec pletla,

Když ji byla chrytila, tančí s ní, a všechny v kole tančí též zpívajíc tutéž píseň jak při Pletavé. Pletavá jest hra, při nížto chasa mladá do kola sešedší a chytnouci se poskakuje; brzo však pustíc se část proplétá se, až přijde dvě každé k sobě zádama; na to část druhá pohýbá se pro rozplet. Při tom zpívá se jak výše:

Pletla sem pletla sem, přepletala sem Dyž bylo půlnoci, zavolala sem:
Červeným, zeleným, bílým harasem. Staň milý rozmilý, už dopletla sem.

5. *Chůze s medvědem.*

V outerý masopustní, ponejvíce večer, někde i na škaredou středu, chodí chasa mužská s medvědem. — Hlavní osoby při tom jsou tři: Medvěd neb opice tak jmenovaný, celý hrachovinou obložený; pak chasník oblečený v ženské šaty a tak opoutaný, že mu toliko oči viděti; třetího mají husara, t. j. chasníka přistrojeného za husara, který na místo koně má dvě řičice, z předu jednu, ze zadu druhou, šlema k tělu připevněné, s nichžto plachty jdou až na samu zem, aby nohou viděti nebylo. Na přední „hřečici“ má uvázanou hlavu konskou (obyčejně sotor slámou nastrokaný) a na ní ohlav; v ruce pak drží stihel, v druhé paláš a šablu, a tak chodě jezdití zdá se. Takto chodí po dědině s hudbou od domu k domu, doprovázeni od jiných chasníků 3 nebo 6 v šatech obyčejných, kteřížto poslední, když všickni do domu vešli, říkají:

Skákej, skákej medvěde,
Čert pro tebe pojede
S drátovaném měchem,

Stojí za vořechem,
S drátovaném talířem,
Budeš v pekle malířem —

pak provádějí své rozvery, smýkají s medvědem atd.

Porovnej s tím, co Vojc. I. 261 — 263 píše o podobných rozverách v čas tentýž v starodávném Mazoví. — Jinde samotný takový do hrachovin povázaný člověk „hřebenař“ po vsi chodí blátem šplichaje a volaje: Staré baby na hřebeň a mladé ženy na rožeň; baby hany té mstí, ve vodě ho omákajíce.

Ve Vlachovicích, v Bánově a vůbec v dolsku slovenském zvou to babkováním, že mají při tom šátky na zad uvázané jak babky; jinde to zvou choděním po škárkách. Zpívají pak tam v sednici tuto píseň skočnou, při ní poskakujíce: (náp. pod str. 730 a.)

Pod šable, pod šable ai pod obušky, Dejte nám kus slanin jako dvě dlaně.
Všecko my vezmeme, aj plané hrušky. Tudy nám nedali, tady nám dajú,
Pod šable, pod šable můj milý pane, Komára zabili, slaniny mají.

Pak změňujíce tanec pěj:

Vlk s kozú tancuje,
Húser jím bubnuje,

Baran pivo vaří,
Kocúr hospodaří atd. viz str. 722.

Kde jím neotvírají, tam medvěd, jenž štětku nese, sazemi nebo blátem zeď líčí.

V Nezděnicích se přistrojí mládenci do svátečních šatů, vypůjčí si šátků červených, opáší se jimi z předu i zadu, do ruky vezmou každý dřevěnou šablu, jejíž držadlo pentlou jest omotáno; za klobouk strčí chochol z péří a ze stuh. Tak upraví se čtyři; pátý drží pravidlo na způsob žezla, omotané pentlami a šátky do kona. Přišedše do nějakého domu, žádají o dovolení, což se jim vždy dává; tu začnou se přetáčet se šablami a zpívají: Pod šable atd. — Na to:

Já do budy, tam budenka práz-ná, měly mě tam dvě čekati

neče-ka-la žád-ná, žád-ná.

Já do budy, já do budy, tam bu- Já do třetí, já do třetí, tam vařili
denka prázna, krúpky,

Měli mě tam dvě čekati, nečekala Byli by mě rádi dali, ale sem byl
žádná. hlupý.

Já do druhé, já do druhé, vařili tam Já do štvrté, já do štvrté, tam vařili
kašu, zelé,

Dali mi tam na vařečku, ještě po- Byli by mně rádi dali, bylo mně
dnes kašlu. kyselé.

Pak tancují s domácími ženskými.

Někde se to děje na tučný čtvrtek; načež v úterý masopustní chodí hřebenaří, t. j. s medvědem, chasníkem, slámou neb hrachovinou docela omotaným, jenž na hlavě má vysokou papírovou čepici, v ruce baldu, s cepíkem ze slámy, jímž bije a mlátí pro smích.

U Jevíčka chasa přestrojená do starých šatů a slámou otočená chodí po dědině a vyvolávají ženy pod okny, t. j. přezdívaly jim co nejškareději, končíce obyčejně s pokřikem: Hej, hej na hřebeň (či na hřeblo). Ženy pak chrstávají na ně vodou. — Leč předce do domu některého naposledy zajdou, dají se po dvou nebo po třech od žen řetězy svázati a do hospody vésti; tam se tancuje. Naposled ženy ty zapalují ty chasníky maškary, jenž hořice skáčí a válejí se po zemi. Odstrojením a hodováním hra se končí.

Má se za to, že odtrhané z medvěda kousky zvláštní do sebe moc mají, aby na př. hojněmu se urození drůbeže napomáhaly, a protož jich též k věcem takovým užívají.

U Lichnova při tom medvědu v poslední masopust tancují opačitý tanec. Když byli poněkud potančili, tedy mužští jdou ven, an ženské zatím samy tancují. Brzo ale mužští okny do jízby vskakují, a pak tancujíce přes stolice a tabuly skáčí, an ženské hudbařům peníze hází. Při tom však ředitele musejí míti, aby všechno v pořádku šlo.

U Valachů v Rožnově chodí s klátem; chasník v ženské kasance sazemi obličej sobě očerniv, místo šavly má v ruce dřínku (hublované dřívko) 2 sáhy dlouhou, a hledí klát, jež v ruce drží, v domě kam ho pustili, děvě o nohu opevniti, aby se děvka vykupovati musela. Což když ona učiní, tedy jí klát s nohou odejme, a dále napřed s ní potancoval obejde.

6. Některé dětské a pověrečné popěvky.

Z Cholíny.

Hom, hom Bartoňo	Kop mně take. jeden,	Hop, škrk, (náp. str. 723 a.)
Kde pojeděš na koňo?	Dám ti chleba s medem	Černó pantlo pod krk,
Pojedu já do Němec	A tvarůžka s chlebem.	A červenó pod rokáve,
Své panence pro věnec.		Co sem dostal od Rozále.

Mrskút či na pomlásku.

Dávě vajec,	Pod posteló v kótko	Metlička se šupeří,
Kázal kadlec,	Na březovým prótko.	Poženem se do dveří,
He kadlička,	Daj paničko, daj vajíčko,	A ze dveří do kuchyně,
Habes dala dvě vajíčka.	Daj vajíčko lebo dvě,	A z kuchyně šup do síně,
Jedno bílý, dvě červený,	Šak ti málo ubude.	Budem se sekat upřímně.
Šak slepička snese hiný,		

Jiná.	A ty panenke,	Za kamny v koutku,
Hou, hou, krávy jdou,	Skoč mně do vody	Na zeleném proutku.
Nesou mlíko pod vodou:	Pro ty čtyry jahody.	Pròutek se votočí,
A ta naše jalová	Proč bych já tam skákala,	Pár vajíček vyskočí.
U Božího kostela.	Svou sukničku mákala?	Má žilečka se šupeří,
Kostel se boří,	Kde bych si ji sušila?	Vaše děvečka mně nevěří.
Stodola hoří,		Poženem se do dveří atd.

Na sv. Matěje chodí hospodář po zahradě od stromu ku stromu a třesa jimi říká:

Z Komína u Brna.

Milý svatý Matěji,	Abys nám dal kadrátke
Máme v tobě nádeji,	Do té naší zahrádke.

Při pálení ohně na sv. Jana.

Jáno, milé Jáno,	Už slunéčko vyšlo	Mému marijánku,
Budívej nás ráno,	Na našu zahrádku.	Máte u súseda
Ej ráno, ráničko,	Netěšte sa chlapci	Rozkvětlú fialku.
Než vynde slunéčko.		

Z Březové.

Hoří, hoří svatojanský ohní - ček.

Hoří, hoří svatojanský ohníček,	Hoří, hoří svatojanská lalija,
Nakládal ho ten volačí syneček.	Nakladla jí ta volačja Marina.

24. Junia pálí se Svatoján; nakopí chasa mužská 6 hromad haluzí na způsob kup senných, do protředu každé kupy zakládá se máj (borový neb raděj březový); na máj ten dávají věnec z polního kvítí. Pak večer chasa ta svátečně oblečená s hudbou jdou na to místo, kde hranice ty stojí; zapalují kupy po jedné, při tom tancujíce. Když dohoří to šestero kup, teprve (asi o půl noci) vracují se domů. — Slaví se den ten již dřívě hostinou, hudbou a zpěvem a děvy podělují milovníky svoje voničkami.

Na sv. Ondřeje pacholek děvku vezma na záda nese ji ke chlívu a oslovuje svini, na chlév udeřiv:

Milá plemenico,	Přinesl sem dívku	Kolik dáš rochetů
Povíš nám neco;	K tvojemu chlívku,	Za toli se vdá roků.

Také chodí na sv. Ondřeje děvy na nátoní pro dříví a s náručí ho nabravše donášejí do kuchyně. Tu čítají polena; jsouli sudem, tedy prý dostane mládence, jsouli lichem, dostane vdovce. Nad to všickni domácí pásy své dávají na necky a je tam opálají; kterého pás nejspíše vyletí, ten prý nejspíše umře; anebo nejspíše se vdá jestliže jenom samé děvy pásky daly a žena je opálala. Podobně buď na ten den buď nejraději na štědrý večer jde sobě děvka ke kurníku a zaklepá dřevkem, aby se jí něco ozvalo. Ohlásí se kohout, dostane prý mládence; když ale se koura ohlásí, tedy toliko o vdovcovi jí mysliti.

Jinde na tyž den děva ku plotu neb stromu se uberouc jím třese recitujíc nebo pravíc:

Třesu, třesu tímto plotem,
Všecí svatí mým životem.

Kde je můj milý dnes
Ať mne tam zaštekne pes.

Sem přičisti ono předpovídání:

Zrada je mamičko, zrada je nademnú,
Stúpla sem na kameň, podvrtel se semnú.

Nejprvěji u Brna kvete z jara sisí (či syst? aneb sisílek, anemone pulsatilla). Děti si jím oči natírají říkajíce při tom slova tato:

Sisí, sisí, sisíčko,	Bolí mě vočíčko.	Bolí mě vočíčko;
Tebe bóli očíčko.	Tebe nebolí, mě bolí:	Tebe nebolí, mě bolí.
Tebe bóli, mě nebolí	„Šak se ti do rána za-	Ešli mě nebude boleti,
Šak ti ho pán Bůh za-	hojí.“	Teprv si mu dám zvoniti.
hojí.	anebo též:	Bolijó mě vobě dvě,
aneb:	Siselko, siselko,	Nevím vo sobě.

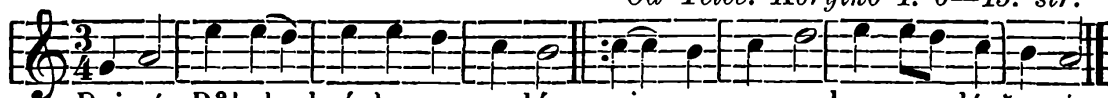
Mý milý sesíčko,

O Sise bohyni viz Jungm. sl. s. h. v. J. Grimm Myth. 2. A. 269. Jména bohů a bohyní přenášeno na byliny. Sésnouti či sísnouti (sýsnouti?) značí u Brna prohlídati, dívati se.

Zmíniti též udobno o terantě květině erigerou acris (u Presla turan 866) ta mocna jest proti čárům. Pro člověka jakéhosi přicházela pod večer koza a musel na ní k své milence jezdit. Koza ho častěji napomínala: Zdvihej rapanty (t. nohy) aby se's nedotkl teranty. On však jednou spustiv nohy utrhnul prsty nohou květinu tu a od doby té nepřišla koza t. rarach. v. str. 22. Sr. Grimm D. Myth. str. 1164.

834. Koledy. a) pobožné.

Od Telče. Korytko I. 6—15. str.

Dej pán Bůh do-brý den ve-se-lý nej-prv pa-nu ho-spo-dá-řo-vi.
Dej pán Bůh dobrý den veselý Ukázal se mu anděl ze sna:
Nejprv panu hospodáři. Neodcházej od panny Marije.
Potom pak paní hospodyně, Co se z ní kolivěk narodí,
Naposlady všem vašim lidem. Z ducha svatého se to zplodí.
O račte dále poslouchati, Narodil se nám z ní spasitel,
O čem my vám budeme zpívati. Všelikého světa vykupitel.
O narození slavném Jeho, Že jsme přišli za zlé nemějte,
Byl jest děťátkem, přetrpěl mnoho. S Kristem pánem tudy přebývejte.
Jozef pak s panenkou Maryjí
Chcel ji opustit a jít pryč od ní.

Z horních Kounic.

Dej Bůh sčesti to-mu domu; } malé-mu dě-tát-ku, } on nám dává
My spí-váme, ví-me kōmu, } Kristu Je-zu-lát-ku, } jabka, hrušky
chleb žemlič-ky } za na-še spí-vá-ní } dej Bůh požehná-ní.
i vo-říš-ky, } za ko-le-do-vá-ní, }

Z Boršic od Buchlov.

Pacholík s dvěma děvicema obcházejí po vsi, nosíce palmičku a na ní mašličku. Napřed pacholík drže palmu a jí hýbaje zpívá:

Já su malý žáček, zpívám jako vtáček.

Ešče bych lépe zpíval, dybych žemličky s medem jídal.

Ale já nemám hlasu, jídávám s olejem kašu.

Na to podá palmičku děvčeti, jenž zpívá:

Já su malá panenka, chcu byt Kristova milenka

Ráda do kostela chodím, Pánu Bohu se tam modlím.

Na to dá děvice družici své palmičku, a ta pokračuje ve zpěvu:

Já su malá Apolenka, vyletěla sem z komínka.

Lidé se mne polekali, na kolena poklekali,

Lidé se mne nelekejte, na kolena neklekejte.

Nyní veškeři spolu.

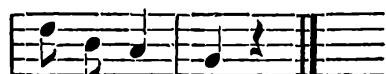
O Kriste králi, my žáci malí Na zemi's bydlel, tomus ty sám chtěl.

Víme o tobě žes přišel s nebe, Protož my všickni dnešní vršečky

Stoupils k nám dolů, byls s námi Tobě zpívat budem až na věky,

spolu.

Amen.

Od Ratiboře z Petrovic.

můj kocha - ny.

Jozef, můj kochany Jozef!

Juž hodzina již nastala,

Můj kochany.

Panno moja, slična panno!

Do čeho ho položíme,

Dy kolibečky němame?

Slična panno!*)

Položíme ho do žloba,

Bo to jest slična osoba.

Do čehož ho poviněme,

Dy povijačka němame?

To do mojich do fěrtušků

A do tvojich do pasečků.

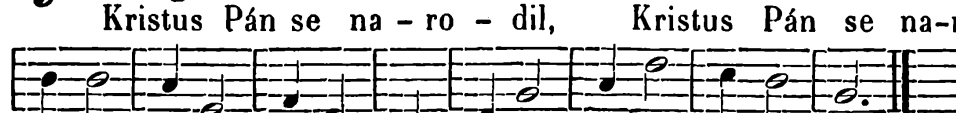
Což se to tam v polu běli,

Nejsu to z něba anděli?

Klašterne to panny idu,

Co dzicjatko vitać budu.

*) Tak se opakuje při každých dvou strofách.

Z Trnavky od Přibora.

po ko - ledič - ce cho - dil, po ko - le-dič - ce chodil.

Kristus Pán se narodil, Půjdem spolem ku dvoru, Hospodaři cnostlivi,
 Po koledičce chodil. Buděm zpívat o Bohu. Děkujem vám z hostiny.
 Chodil po ni celý deň, Ten hospodař němeškal Hostili stě hostě sve,
 Chodil po ni celu noc. Na hospodyň zavolal, Koledničky pocestne.
 Jak už bylo na rano: Koledničky jim poslal.
 Svaty Jene pod' pomoz.

Z Klinkovic. Dětská.

Maria panna krmi dzicjatko,
 Papu, papu, papu Jezulatko.
 Svaty Jozefe, kolib dzicjatko,
 Hulu, hulu, hulu, Jezulatko.

Zabrň kocurku tomu dzicjatku,
 Brňou, brňou, brňou, Jezulatko.
 A ty kuříčko, sněs nam vajičko,
 Koko, koko, koko, Jezulatko.

Zabeč, beranku, v tom novem zamku,
 Bebe, bebe, bebe, Jezulatko.

Husličky hraječ, plakač nědaječ,
 Dydlí, dydlí, dydlí, Jezulatko.

Zaščekni psičku, v tom novem sničku,
 Hafi, hafi, hafi, Jezulatko.

Od Telče.

Na nebesích hvězdička vychází,
 Že se nám narodil Syn Boží.

Spíšli hospodáři, čili nespíš,
 Takéli nám koledy udělíš?

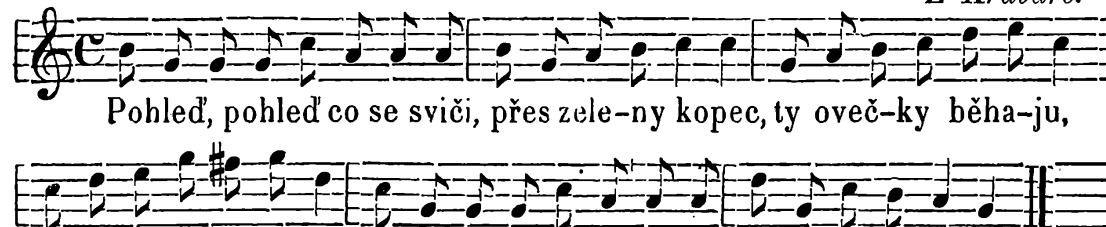
Narodil se ve velkej chudobě,
 Neměl než dva anjeličky při sobě.

Paněnka Maria kázala,
 Aby se nám koleda dávala.

Ti andělé překrásně zpívali,
 To malé děťátko vítali.

Udělte nám vaší štědry koledy,
 Šak vám zas pán Bůh nadělí.

Z Kravaře.

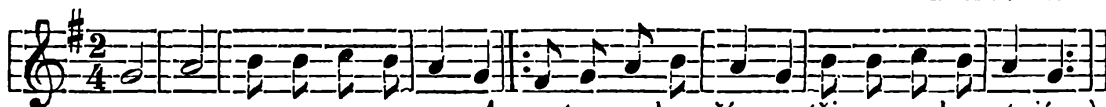
Pohleď, pohleď, co se svičí, K Betlemu spichaju.

Přes zeleny kopec,
 Ty ovečky běhaju,
 Přes potůček skakaju.
 A což vy tež daruječe
 Vy paně hospodař?

Ja daruju klobasu,
 Třikrát se s ňum opašu,
 A to temu Ježíškovi
 To ja mu doněsu.

A cuž vy tež daruječe, A cuž vy tež daruječe A cuž vy tež daruječe
 Vy pani hospodyň? Vy švarne dzěvuchy? Vy pani synove?
 Ja daruju plenečky My darujem věneček My darujem voničku
 A zlate peřinečky, A zlaty prsteneček. Ze zlateho hřebičku,
 A to temu Ježiškovi A to temu Ježiškovi A to temu Ježiškovi
 Do tej kolibečky. Do jeho jeslíček. Pro jeho mačičku.

Z Kuřima.

- Só, só bramoro-vé dveři;
1. za tema dve-ří-ma tři panenky stojí;
 2. zepté-te se jich jak ke-ré ří-ka-jí.
 3. té první ří - kají Ma-ří Majda-le-na,
 4. té druhé ří - kají sva-tá Ka-te-řina,
 5. té tře-tí ří - kají vše-ho svě-ta máti,
 6. ta nám slí - bila všem ko-le-dy dáti.

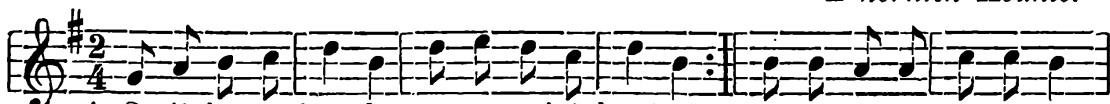
1. Přišli jsme my na tó sva-tó ko-le-du,
2. u-de-ri-me na tó no-vó komoru.
3. Svaté Ště-pa-níč - ku jes-li ty tam spíš
4. ta-ké-li nám té ko - le-dy udě-liš?
5. Kdo to ko-le-du bu-de roz - dáva-ti,
6. budu za ňu pá - nu Bo-hu děkovati.

Svatý Štěpán, svatý Jan,

na-posledy matka Boží, pán Bůh sám.

Z horních Kounic.

1. Stojí koste-lí-ček na vy-soké ho-ře
2. A v tom kostelíčku bramo-ro-vé dveře
3. Za téma dve-řima tři pa-nenky stojí,
4. Zeptéte se jich jak ke-ré ří - kají,
5. Té první ří-kají Ma-ří Majda-lena,
6. Té druhé ří-kají svatá Ka-te - řina,
7. Té třetí ří - ka-jí vše-ho světa máti,
8. Ta nám slí-bila všem koledy dati

po trojníčku po zlatým,

po ko-láči ro-hatým.

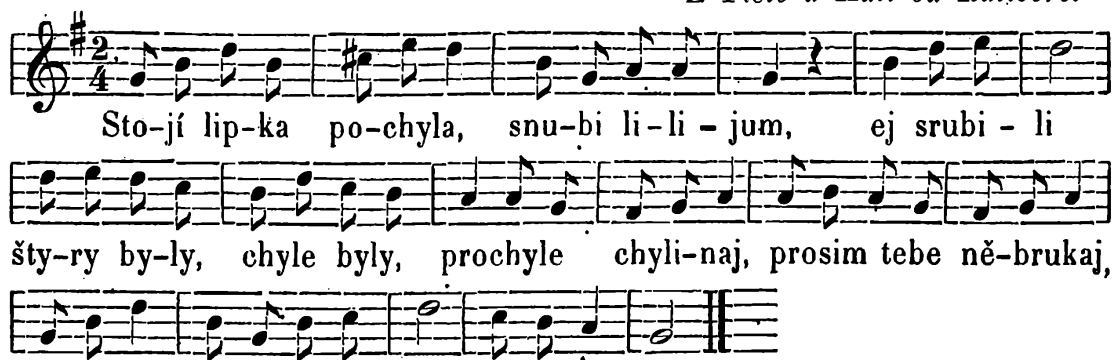
Hned na to :

1. U kamen stá - la,
2. Pěk-ná se zdá - la,
3. Dy se u - my - la,
4. By - la pěk-ná bí-lá,
5. Dyž se za - plet-la,
6. Ja - ko rů - že kvetla.

A-le - lu-ja zdravas Mari - a.

Z Piště a Hatě od Ratiboře.

Sto-jí lip-ka po-chyla, snu-bi li-li - jum, ej sru-bi - li
šty-ry by-ly, chyle byly, prochyle chyli-naj, prosim tebe ně-brukaj,
chy-li-naj, promachajer bur, ze-le-ny haj.

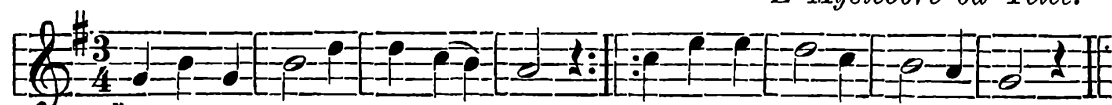
Stoji lipka pochyla.	Chylinaj, promachajer	Do jesliček vložila.
Snubi lilijum.	bur,	Do kostela běžela.
Ej srubili	Zeleny haj.	Zvony samy zvonily,
Štry byly, chyle byly,	Pod tum lipkum stu-	Dyž Marii viděly.
Prochyle, chylinaj,	denka atd.	Dveře se zotviraly,
Prosim tebe, něbrukaj,	V ni panna Syna myla atd.	Svice se rozžihaly,
	Jak umyla povila, atd.	Sam pan Ježíš mšu služil.

Svatý Ščepán ko-le - doval, v ú-dolí, ú-do-lí před Jeru-za-lémem,
Byl od ži-dů ka-me-nován, my-ni se ra-duje v nebi s Kristem pánem.

Svatý Ščepán koledoval,	Podťe dítky zaspívejte,	Svatý Ščepán koledoval,
Byl od židů kamenován	Krista Pána přivítejte:	Chyťa pecen ohledoval,
V údolí, údolí	Vítám vás, vítám vás,	Chyťa druhý dělil ludi,
Před Jeruzalémem,	Pane Jesu Kriste,	Chyťa třetí dělil děti.
Nyní se raduje	Že ste se narodil	
V nebi s Kristem pánem.	Z panenky čistě.	

Z Mysleboře od Telče.

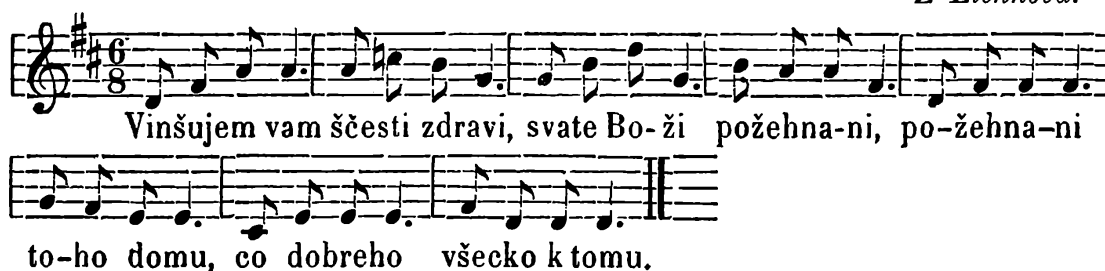
Šla jest Mari - a do rá - je, potkal jest ji an-děl pá-ně.

Šla jest Maria do ráje,	Jak jest ten prah překročila,
Potkal jest ji anděl Páně.	Hned synáčka porodila.
Kam jdeš Maria, nedojdeš,	Slíkej Jozífku košilku,
Těžko pod svým srdcem nesěš.	Budeme my stlat postýlku.
A Maria nevěřila,	Tomu malému děťátku,
Předce do ráje vkročila.	Kristu Pánu, pacholátku.

V Mašůvkách u Znojma jdouce po koledě chlapeč nosí štěstí, t. j. prut z břízy neb z chvojky uříznutý, strčený do hrnce, na němž jabka, kadtáky, hrách, kousky ze sukna, na způsob růžence nastrčeny jsou. Dole utvoří chlév, do něhož dávají změť, t. štěpový mech, a do jeslí pokládají děťátko, a k němu holubičku. Jdouce pak zpívají nápěvem koledě druhé podobným:

Sčestí, zdraví, pokoj svatý	Narodilo se tam dítě, Leží na seně,	Ach prosím vás, odbyte mě,
Vinšujeme vám, Napřed pánům hospo- dářům	Narodil se tam spasitel, Posílá mě k vám, Udělte mu koledničku	Já nemám kdy stát, Já musím jít do Betléma, Dítě kolíbat.
A potom dítkám. Z daleka se vedeme, Novinu vám neseme, Co se stalo, přihodilo V městě Betlémě.	A já mu ji dám. Chlebička nechce bráti, Nakrmila ho máti; Pár dukátů na žemličku Máte poslati.	To dítě jest pán velký, Šak on vám to zaplatí, Budete se radovati V nebi na věky.

Z Lichnova.

Vinšujem vam sčestí zdravi,	A vam pani hospodyně Ať se vám daří na svině,	Ten peníze s míškem ztrati,
Svate Boží požehnání. Požehnání toho domu, Co dobreho všecko k tomu. ¹⁾	A ať mate kravy dojne A po nich užítky hojne, Kravy se budu těliti, Svině se budu prasiti,	A dostaně zlu odměnu, Škaredu dudlavu ženu. ⁵⁾ Zla žena je ďura v střeše, A dy prší všudy teče.
Nesem vam dobrou novinu, Dal pan Bůh šťastnu hodinu, Panna syna porodila Panenství neporušila.	Kury, husy budu něsti, Buděť měť všeho dosti. ³⁾ Kera je dobrá matička Da nam kusek makov- nička,	Kera poctiva děvečka Da groš byly do pitlička, Esli nam da o groš více To buděť měť na střev- vice.
Porodila ho v Betlémě, Mezi hovady na seně, Duchem svatým ho po- čala,	A da nam toho kolače Ať nam to dítě něplače, Kery poctivy mladěněc Da nam groš česky na věnec;	Kera nam nic něchce dati Ta se němini vdavati, A dostaně zleho muže, Co z ni bude dříti kuže.
Nynej nynej mu zpívala. Zpívali jemu anděle Svate písničky vesele. Daj vam sčestí mili pani, Ať se vam na koně daří. ²⁾	Esli nam da o groš více To buděť měť na střev- vice. ⁴⁾ Kery nam nic něchce dati	Amen amen ať se stane Ať se nam to nědostane Takoveho zleho muže, Ať nam nědře naše kůže. ⁶⁾

1) Zdař vám pán Bůh milí páni,
Šťestí, zdraví, požehnání,
Všecko jiné dobré k tomu
Vždy přebývej v tomto domu.

2) Nejprv pane hospodáři,
Ať se voli, ovce daří;
Co ste prodali z stodoly
Dejte groš, dva do toboly.
Ten rok velmi šťastný bude,

Obrodí se vám cibule,
Křen, mrkev i sladké zelí,
Řepa, ředkev s petruželí.

Obrodí se vám pšenice,
Ječmen žito i jařice,
Naplní se vám stodola,
Zaraduje se tobola.

3) Mléka, sýra i omastku
Přijde vám bez nedostatku.

4) Pomůžte panně na věnce.

Dá-i grajcar lebo český,
Zaplatí mu Bůh nebeský.

5) Bude ho strkat pod lavu,
Oškubú mu švrcci hlavu.

Obdrževše zpívají:

6) Proto nás tu nezdržujte,

Spěšně váček rozvazujte.

A již písničku zavírám,

Poberu se od vás jinam.

Pán Bůh zaplať pa-ne hospo-dá-ři za tu kole-du, } co matě na
A vam ta-ke pa-ni hospo-dy-ně ať se vám daři. } v zahradě, na

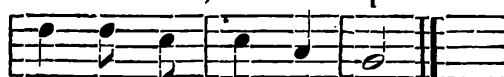

po-li, } slivky, jabka, pšeni-ca ži-to, surži-ca.
ro-li, }

Z Černotina od Hranic.

Zhů-ru, zhů-ru pa-stuš-ko-vé, povím vám že se již nám

na-ro - dil Kri-stus pán.

Zhůru, zhůru pastuškové, Zajdeme si tu uličku Včera se nám milý pan Bůh

Povím vám, Ke dvoru, Narodil,

Že se již nám narodil Zaspívejme tu písničku Dneska s námi po Koledě

Kristus pán. O Bohu. Již chodí.

Koledy říkat edlné.

1. Studynka rájská, moc andělská, Počítám své rány

Andělé jdou, zpívají,

Krista Pána hledají.

Našli tě ho našli na té rajské lóce,

On drží korunku v ruce.

Podte vyvoleni, podejte mu ji

Na pravó ruku.

Bože dej mně šťastně umíratí,

Tělo Krista Pána požívati.

A dej aby byla duše čista

Dyž se postaví před pána Krista.

O pane Jezu Kriste pane náš,

Který snímáš světa hříchy, nepravosti,

Přiveď dušičku do radosti.

2. Šel pán Kristus do zahrady

Tam na tu louku zelenou

A na rosičku studenou.

Naklonil svou svatou hlavu

Na studenou travu.*)

Přišel k němu svatý Petr, Pavel:

O Kriste náš! co tu děláš.

Co mně židi udělali.

Jednu do nohy, druhou do ruky,

třetí do hlavy,

Čtvrtou do boku, pátou do srdce.

Svatý Petře vemte klíče,

Chodte s něma po celém světě,

Povězte starému i mladému

Aby se tu modlitbu vymodlil,

Tři dušičky vysvobodil.

Jednu otcovu, druhó matčinu,

Třetí svou nejmilejší.

3. Svatá panna Barborka

Ráno vstávala, do knížek hleděla.

Co tam viděla? Svaté Pozory,

Svíce hořely, andělé zpívali.

Panna Maria se všema svatýma

Stoj při mně až já budu umíratí.

Nedej ďáblům přistúpiti.

Přístup sama s andělama,

Se svým synem Kristem Pánem

Až na věky věkův, amen.

*) Stojí stoléček prostřed nebi,

Na něm náš Pámbuček sedí.

836. b) Koledy světské.

Od hran. Uh.

Na záhumňú
Straky vrany orú,
Liška pluží¹⁾,
Zajáček jí tuží.²⁾

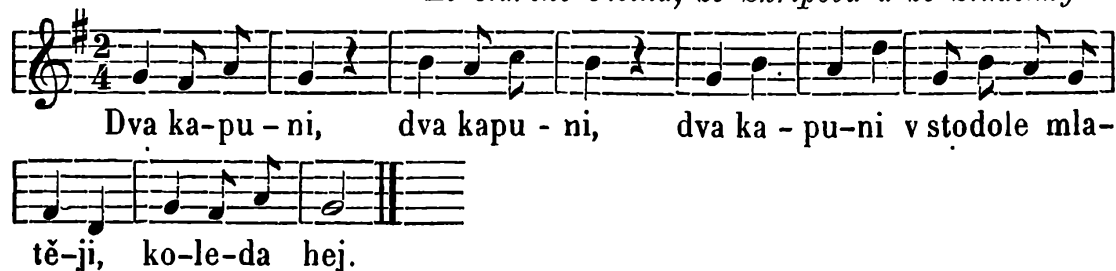
Veverka žne,
Nedvěd snopy váže.
Baran skáče,

Snopy na vóz hádže.
Kuna leze,
Do stodoly veze.

1) Pluh drží.

2) Jí přivaluje aby šel pluh do země.

Ze starého Jičína, ze Skřipova a ze Studenky.

Dva kapuni
Dva kapuni:|
V stodole mlatěji¹⁾,
Koleda hej.²⁾
Kokot věje,
Kokot věje:|
Kura se mu směje.
Koleda hej.
Kocur měří,
Kočka mišek drží.
Baran veze
Do mlyna na voze.

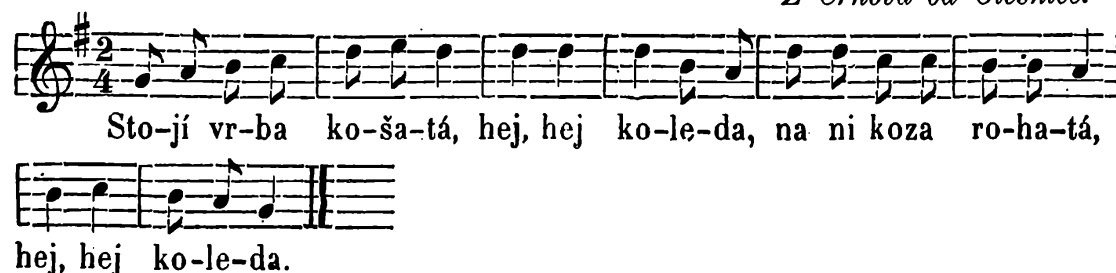
Koza mele,
Ovca muku seje.
Kůň pec pali,
Kobyła mu chvali.
Komar misi,
Muška vodu nosi.
Huska bílá
Pecenečky vala.
Hus sedlata³⁾
Křídlem pec vymeta.

Liška saže,
Zajíc ji to maže.
Vlk vybírá,
Chleob nepřebývá.
Vrana ličí
A na vilka křičí,⁴⁾
Počkej vilku
Na maličku chvílku.
Vilk něčeka,
Do lesa utěka.

1) Mlatili na humně.

2) Dva strnadle:|
Kuju na kovadleKoleda hej.
3) Popelátá.4) Kocur ličí,
Už ostatní smyči.

Z Črňova od Olešnice.

Stojí vrba košatá, Přišel tě k ní kmotr A já dolů nepudu.
Hej, hej koleda, vlk atd. Ty máš velký zubiska,
Na ní koza rohatá, Paní kmotra pod' dolů! Natáh bys mně kůžiska.
Hej, hej, koleda.

Erb. III. 168. Zp. 64. Od Třebiče z Čáslavic.

Kampak povandruješ koz-le můj, do Drážďan do mlejna pane můj.

Kam pak povandruješ, Kozle můj?	Vodičku z vantroka Kde pak líhat budeš?	Jaky dáš koláče? Co vlezou do pece.
Do Drážďan do mlejna, Pane můj.	V kuchyni u pece. Čím pak se přikryješ?	Proč pak tak veliké? Taky dám kozičce.
Co tam dělat budeš? Násypky přenášet.	Pometlem od pece. Kdy se ženit budeš?	Jak budeš tancovat? Hup hup hup, šupšupšup.
Co pak tam jest budeš? Vopišky s plevama.	Za čtyry neděle. Kerou si brat budeš?	Jak pak budeš zpívat? Bebebe, mememe.
Co pak tam pit budeš?	Kozičku Vavrovu.	

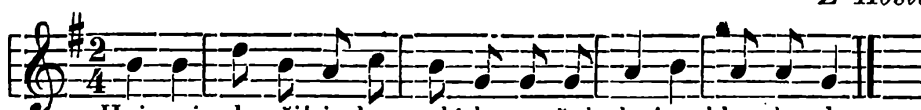
Od Telče.

Kde pak jsi bejvával, Kozle můj?	Kde paks tam spávával? Na peci, na peci.	Jak jsi tam plakával? Be éé, be éé.
Ve mlejně za práška, ¹⁾ Pane můj.	Co paks tam jídával? Ořechy, ořechy. ²⁾	Kdy se ženit budeš? Za rok, za dvě leta.
Co paks tam dělával? Prach smetal pometlem.	Čím pak tě bívali? Koštištěm, koštištěm.	Jakou máš nevěstu? Kozičku rohatou.

1) V židovni, v židovni.

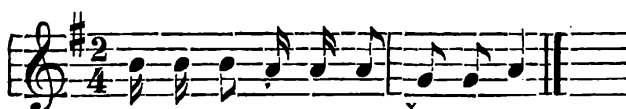
2) Hrach kašu, hrach kašu.

Z Hoštic u Opavy.

Hej vej slu-žil jeden mláde-neček, hej vej ko-le-da.

Hej, vej,	Vyplacajče hospodařu!	Hned na to místo běžela,
Služil jeden mladeneček,	Hej atd.	Ty kostečky pozбирала.
Hej vej koleda.	Širokyma tolarama.	Tym kostečkam zvonice dala.
Hej vej,	Přes černý les pojechali,	
Na druhý rok něhcel	Tam míleho porubali.	Hej vej koleda.
služící.	Jak se mila dovědzěla,	
Hej atd.		

Ko-le-da ko-le-da Ščepáně.

Koleda koleda Ščepáně, Nesu¹⁾ nesu koledu, Husičky se sběhly
Co to neseš ve žbáně? Upadl sem na ledu, Koledu mně snědly²⁾

Koleda koleda Ščepáně, Nesu¹⁾ nesu koledu,
Co to neseš ve žbáně? Upadl sem na ledu,

Husičky se sběhly
Koledu mně snědly²⁾)

Pastýři to slyšeli, Jak masopust nastane, Tož dostane taková
Do Betléma běželi, Esli nám koledu dá, Co ho bude dycky bit,²⁾
Nesli dítě s matičkou Dobrú ženu dostane.¹⁾ Starú babu dudlavú,
A stařečka s hůlečkou. Esli bude tak skúpý Co ho strčí pod lavu;
Syneček se chce ženit, A nedá nám zhola nic: Vytáhne ho z pod lavky
Dá mu štyry pohlavky.³⁾

1) Esli se nám udaří
Ječmínek a pšenička,
Pan starý nám ňavaří
Napijem se pivečka.

2) Kerý nám nic nechce dáti Dá mu p. B. starou, starou
Všecky peníze potratí, Motouzema svazovanou.
Dá mu pán Bůh starou bábu, 3) Pod lavkú mu vybije,
Musí s ní sedávat v zadu. Starú metlú přikryje.

Vně pod okny koledujícíe.

Od Příbora.

Koledníci idú, koledovat budú,
Leluja, zemo zelena,¹⁾
Přede dvorem jablunečka
Ovoce něma.

A co nam ty daš, prošvarny hospodař?
A ja vam dam dva bite tolary,²⁾
Leluja atd.

Což nam ty daš prošvarna hospodynň?
atd.

A ja vam dam dva vdolky mazane.³⁾

Což nam ty daš propěkný pacholče?

A ja vam dam svůj prstenek zlatý.⁴⁾

Což nam ty daš propěkná děvečko?

A ja vam dam svůj vinek zelený.

Což nam ty daš prošvarny pohůnče?

A ja vam dam dvě stavečky šnury.

Což nam ty daš prošvarna kravařko?

A ja vam dam kolečko, pohludky.⁵⁾

1) Maria bila leluja.

Přede vraty stromek zlatý ovoce miva.
Tak se vezdy opakuje.

2) A dam ja vam taky dva svoje pataky,
A my vam tež dame čtyry koně vrane.

3) A dam ja vam tež dam svůj okruhly kolač.

A my vam tež dame čtyry kravy dojne.

4) A my vam tež dame po žedličku vína.

5) Pohludek, pohlodek, škrabánek.

Z Čeladné.

Půjdu, půjdu tu uličku ku dvoru, Ach o Bohu, o panence Marii:
Budu zpívat tu písničku o Bohu. Spi-li, spili pan hospodař lebo ni.

Něspim, něspim, koledničky ja čuju, Ešče ja vam, koledničky, česky dam.
Ešče ja vam koledničku hotuju. Buděm chodit po koledě celu noc,
Nahotovach konev piva, vina žban, Vemem sobě pana Boha na pomoc.

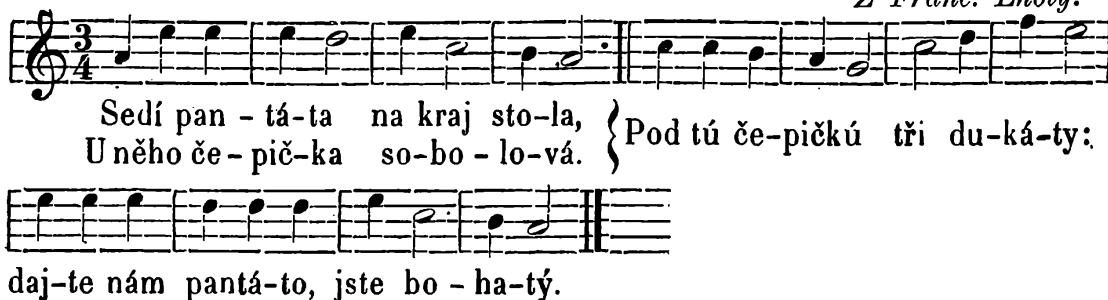
Ž. P. r. I. 12.

Tulemy se tulemy	A už smy jich tu našli.	Seda sobě jako pan,
Koleda hej!	Seda sobě za stolem,	Při nich stojí piva žban.
Mladěnečkův hledamy	Kulu sobě tolarem.	Seda sobě na stolku,
Koleda hej,*)	Seda sobě na stolku,	Chystaju nam po vdolku.
Nědalečko smy zašly,	Piju sobě rozolku.	

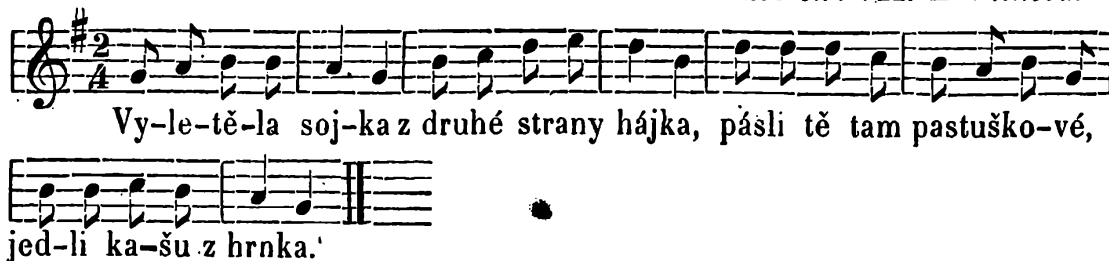
*) Tak pokaždě se opětuje.

Z Franc. Lhoty.

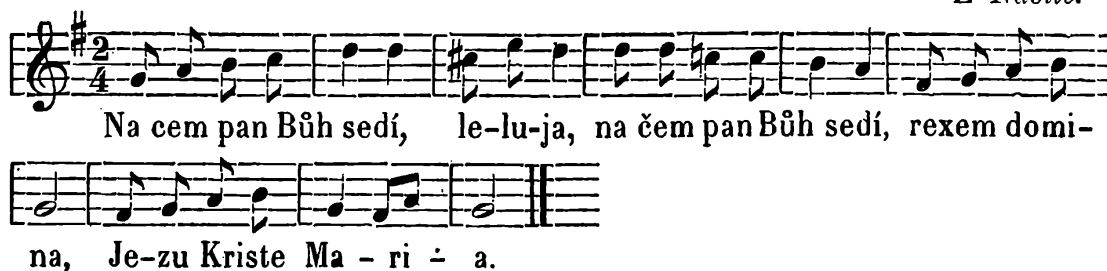

Sedí pantáta na kraj stola,	Dajte nám dajte, máte-i dáti,
U něho čepička sobolová.	Je nám tu zima pod okny státi.
Pod tú čepičkú tři dukáty:	Jeden je nahý, druhý je bosý,
Dajte nám pantáto, jste bohatý.	A tom je nejhorší co koš nosí.

Sr. str. 744. Z Vlčnova.

Vyletěla sojka	Aby každý věděl.	Všecky hrnce vám potlu- čem,
Z druhé strany hájka,	My sme žáci malí,	
Pásli tě tam pastuškové,	Rádi bychme brali	Co v polici máte.
Jedli kašu z hrnka.	Koledničku na ručičku,	To malé děťátko,
Přiletěl k nim anděl,	Dybyste nám dali.	To by se chovalo,
A jim rozpověděl:	A jak nám nedáte	Po trůničku na ručičku
Že se Kristus pán narodil	Brzo uhlédáte,	Rádo by dostalo.

Od Zábřehu.*Z Nasile.*

Načem pan Bůh sedí? Na zlaté stoli-ci.

leluja Rexem domina

Načem pan Bůh sedí¹⁾? Jezu Christe, Maria.

Sexem domina,

Jezu Kriste, Maria.

Co drží v ručice, leluja atd.

Ten zlatý bičéček atd.

Na zlaté stoli-ci²⁾, leluja, Co ním pomrskuje?

Ty zlatý holóbký.³⁾

Až z nich peří lítá.⁴⁾

Vyběhni děvečko,

Seber to peříčko.

Uvij z nich věnečky,

Rozdej koledničkům.⁵⁾

1) Sedá, klečí.

2) Na zlatém stolečku

3) Husičky

4) Kam mu uletěli?

Na ty rajske vrata.

Co oni tam žrali?

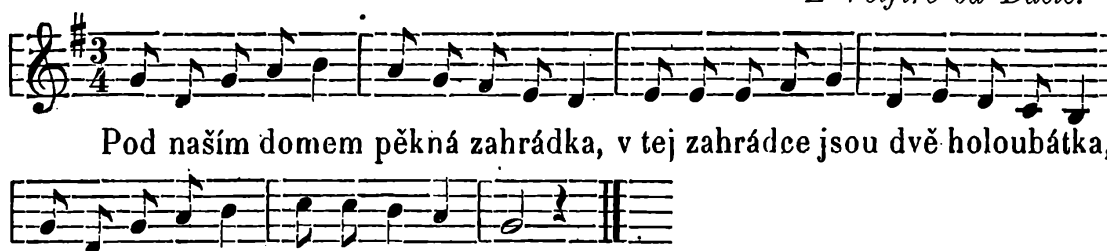
To rajske žitečko.

5) Byla jedna děva,

To peří sbírala,

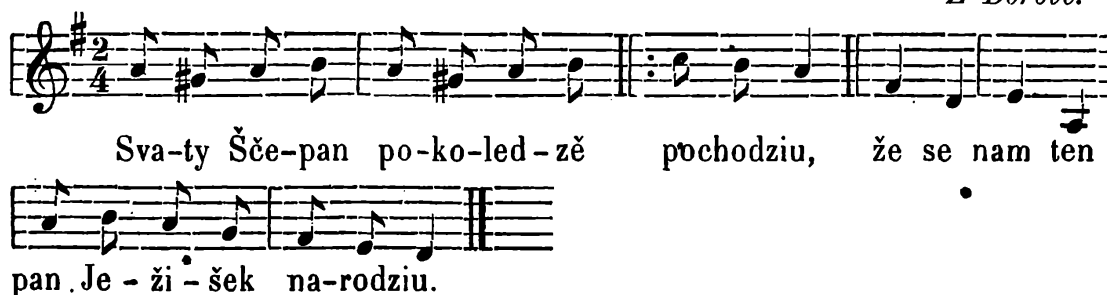
Věnec z něho vila

Koledničkům dala.

Z Volfíře od Dačic.

Pod naším domem pěkná zahrádka. Ta holka vzala ten bílej šátek,
V tej zahrádce jsou dvě holoubátka. Dala nám doňho červených jablek.

Dvě holoubátka pěkný červený, Červených jablek taky vořechů:
Vem holka šátek, dej nám koledy, Tu máte chlapci, máte koledu.

Z Borové.

Svatý Štěpan po koledzě pochodziu, Pana Boha i panenku Marii,
 Že se nam ten pan Ježíšek narodiu. Doma-li je ten hospodař či něni?
 A temu se matka Boží rozsmiala O spiš-li ty hospodaři či čuješ,
 Dy Štěpanka po koledzě vidžela. Či-li nam ty koledničku hotuješ?²⁾
 Chodzil un tež od večera celu noc, Hotuju vam pecen chleba a kolač,
 Vzal un sebje pana Boha na pomoc.¹⁾ Ešče k temu česky peniz na pomoc.

1) O vylez že svaty Petře na horu
 A posluhaj tych panenek koledu.

Zaplaci ci mily svaty Mikulaš.

2) Nahotuj nam pecen chleba i kolač,

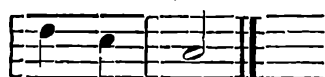
Zaplaćum ci všickni svaci, zaplaćum,
 Matka Boží stokrat vice nahradzi.

837. c) Koledy milostné.*)

Od Ostravy.

Aj pojedzě-my my na tu kolednič-ku, { Hej nam hej spomen na nas
 A přive-ze-my my prošvarnu dzěvečku. }

s ko-le - dú.

Z Kravaře.

Pojedzěm po-jedzěm po tej kole - di-ce, { hej nam hej prošvarny Fran-
 Co my namlu-vi-my Františ-ka A-ničce, }

tišku, spomeň na nas s kole - du.

Aj pojedzěmy my
 Na tu koledničku,
 A přivezemy my
 Prošvarnu dzěvečku.
 Hej nam hej
 Spomeň na nas s koledu.

Take bystre oči,
 Co ona vyšije
 Černu šatku v noci.
 A ma ta dzěvucha
 Taku veverčku,
 Co ona skače

Takovy prstenek,
 Co se un ji svici
 V noci jak ohenek.

Aj pojedzěmy my
 Nědaleko pro ňu,
 A přivezemy ci
 Švarnu bohatu ženu.
 Hej nam atd.

V noci po lůžčku.
 A ma ta dzěvucha
 Takove rybaře,
 Co ji oni chycu
 Rybečku ve vodžě.

A ma ta dzěvucha
 Takove tesaře,
 Co ji oni setnu
 Jaborek ve dvoře.

A ma ta dzěvucha

A ma ta dzěvucha

Z toho jaborečka
 Budžě kolibečka,
 Co budžě dzěvucha
 Kolebač synečka.

*) Po koledách *dětských scházejí se někde děvy a mládenci spolehn obyčejně v hospodě; tam děvy zpívají chasníkům kteříž jim za to koledy udělují.

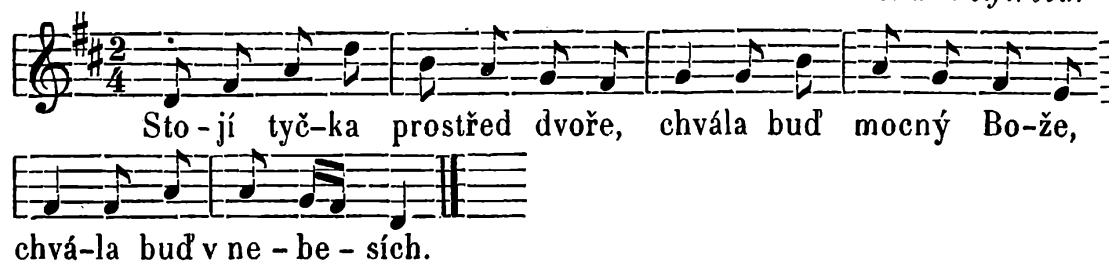
Od Telče z Vanova.

Ková synek ková vrata, V tej komoře bílé lože.
Růže červená, růžičko červená, li- Na těch ložích panna leží.
lium fiala. Ta panna má zlatej prsten.
Ty vrata jsou z stříbra, zlata, Kdo ten prsten símat bude?
Růže červená atd. Sejmul tě ho její milej.
Svítilo se po všem dvoře. Sejmul jí ho, ji obejmul.
Po všem dvoře i v komoře.

Od Telče ze Zvolenic.

Tři sta ptáček štěbetalo Po všem dvoře až v ko- Kdo ten prsten símat
V tom lésku jaborovým*). moře. bude?
Co jsou oni štěbetali? V tej komoře bílé lože, A kdož inej, než můj
Aj se hory zelenaly, Na těch ložích milá leží, milej,
Svítilo se po všem dvoře, Zlatej prsten v ruce drží. Prsten, sejal, milou objal.

*) Tento druhý verš v každé strofě se opakuje.

Od Dačic z Volfířova.

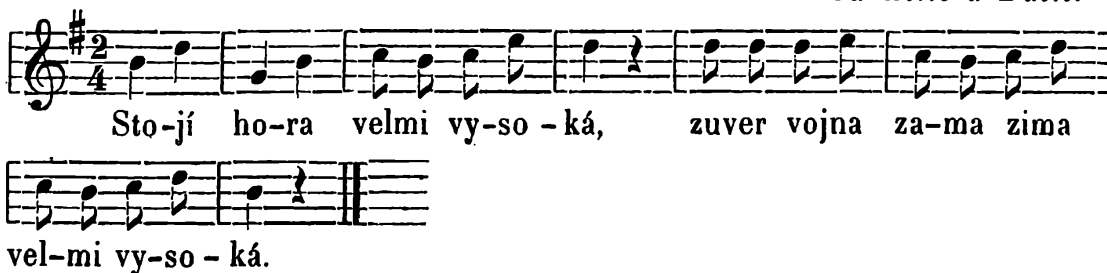
Stojí tyčka prostřed dvoře,
Chvála buď mocný Bože,
Chvála buď v nebesích.
Na tej tyjce chmélí roste.
Až to chmélí otrháme,
Píva z něho navaříme.
Koho my s ním opojíme?
A kohož bychom jiného,
Než mládence Staňkového.

Kam pojedem pro nevěstu?
Přes ty hory, přes ty doly
Až k těm Římkům do komory.
V tej komoře bílé lože.
Na tom loži panna leží.
Zavázanou hlavu drží.
Na prstě má zlatý prsten.
Kdo ten prsten símat bude?
Ten zajistě její bude.

Od Dačic z Vydří.

Od Dačic.

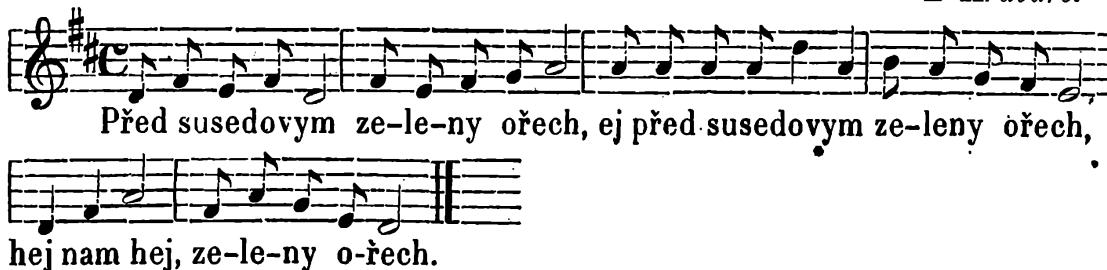
Stojí hruštička v jaboru¹⁾ Syneček ráno brzi stal, Nemám si ho kam scho-
Širší na horu než dolu. Všecky hruštičky očesal, vati.
A svej milence dar poslal.
Jsou na ní hrušky zeleny, Tu máš truhličku zelenou,
Odslunečka jsou červený. Přijmi má milá tento dar Schovej hruštičku čer-
Jakobych tobě na sta dal. venou.
Kdo ty hruštičky očese
Ten svej milence dar Já ten dar nesmím při-
pošle. mouti, 1) vejboru.

Od Telče a Dačic.

Stojí hora velmi vysoká,
Zuver vojna zama zima
Velmi vysoká.
Na tej hoře jáborový stůl,
Zuver atd. jáborový stůl.
Na tem stole míska oříšků.
Jez můj milý, nevyklam zubů.

Esli si ty zuby vylámeš,
Veti, vati, trume, trati,
Ty můj nebudeš.
Na tom stolku míska smetánky,
Jez můj milej, nepokap¹⁾ brádky.
Esli ty si brádky pokapeš,
Veti vati trume trati
Ty můj nebudeš.

1) nezamaž.

Z Kravaře.

Před susedovým zelený ořech,¹⁾ Pod tym ořechem rajská¹⁾ muzika
Ej před susedovým zelený ořech, Ej pod tym ořechem atd.
Hej nam hej, zelený ořech.

Vytača se tam švarna Anička.³⁾
 Priněš František flašečku vīna:
 O pi Aničko, jen se něopi.
 Ona přiněsla v klině ořechů:

1) javor.

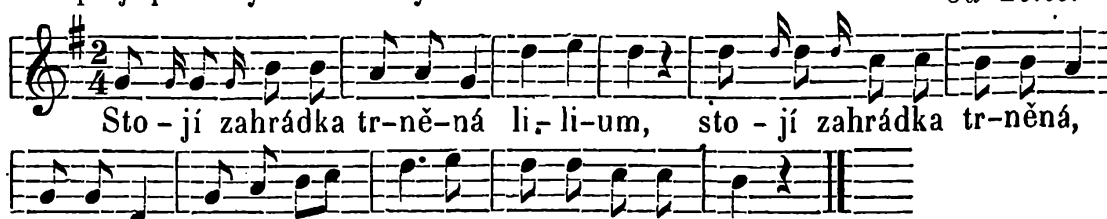
2) slavná.

3) Tancuje při ní dceruška švarna,
 Vleče se za ňu sukňa zelena.
 Šlape ji po ní syneček švarny.

Na, Francišku, hryz, zubkův něpolam.
 Abych se mohla ten rok vydači,
 Tebe Francišku tebe dostači,
 Ej tebe Francišku tebe dostači.
 Hej nam hej, tebe dostači.

Něšlap mi po ni, nezjednals mi ji.
 Zjednal mi ju otěc a mati,
 Abych se mohla ten rok vydati,
 Tebe synečku tebe dostači:

Od Telče.

z humen ven, pěkná Mar - jánko stůj za humny stůj.

Stojí zahrádka trněná lilium,
 Stojí zahrádka trněná, z humen ven.
 Pěkná Marjánko stůj za humny stůj.

V ní je růžička červená, lilium
 V ní je růžička červená, z humen ven,
 Pěkná Marjánko stůj, za humny stůj.

Do zahrádky vkročila lilium atd.

Tři růžičky utrhl,

Tři věnečky uvila,

Jeden vila ze zlata,*)

Druhý vila ze stříbra,

Třetí vila z vorličku.

Ze zlata dala milému,

Ze stříbra dala bratrovi,

Z vorličku dala švagrovi,

Se švagrem jsem byla chvíličku,

S bratrem jsem byla z mladosti,

S milým chci být do smrti.

*) Ze Zvolenovic u Telče, dálejšek tento:

Jeden vila, zpívala, Tent jest sobě nechala Von jí prsten stříbrný,

Ten jest milému dala, Aby se s ním těšila. Vona šátek červený.

Druhý vila, plakala,

Od Telče, ze Zvolenic.

Stůj březo ze-le-ná! Pod městečkem vojna silná, stůj březo ze-le-ná.

Stůj březo zelená!

Pod městečkem vojna silná.

Stůj březo zelená.

Stůj březo zelená!

Můj bratříček na ni jede.

Stůj březo zelená.*)

Což on si tam vybojuje?

Můj bratříček z vojny jede,

Tři jablíčka v ruce nese.

Jedno jest dal szej matijce.

Druhé jest dal szej sestrijce.

Třetí jest dal szej milence.

Milenka se rožněvala,

Že všech jablek nedostala.

Matička mě vychovala.

Sestřička mě kolíbala.

Ty's mně milá nic nedala.

Bílej šátek jsem tí dala.

Tys zašpinil, já vyprala.

*) Tak se při každé sloze z předu i zadu slova ta opakují.

Z Mrakotína

Šel je mjilej po rybníce,
Ztratil zlaté rukavjice, koleda.
Jeho mjilá je za něj m šla,
Zlaté rukavjice nášla.
Vrať mi mjila rukavjice,
Což mě zabe tuze ruce.
Já ti rukavjice nevrátím
Až přislíbíš že můj budeš.
Seli proso po rybníce,
Štiky proso vozobaly.

Panny kvítí potrhaly,
Na věnečky zuvíjely.
Zhůru ptáci do hubjiček,
Z vrchu panny na věneček.
Kerej dáme synečkovi,
Šafránkovému Franckovi?
Dáme my mu krajíc chleba,
Že mu není holky třeba.
Dáme my mu polejový
Od Marinky Novotnovy.

Z pusté Polomě.

Ta dzěvucha nyní
Chova koňa v sini.
Co mu ona dava?
Kůň vrany v jaborovej
sini.¹⁾

Ovsa, bubru, vičky
Pro take koničky.
To jim ona dava.
Kůň vrany atd.

Z čeho jich futruje,
Prošvarna dzěvucha
Z čeho jich futruje?
Kůň atd.
Ze zlateho žlábka,
Prošvarny Janičku,
Ona jich futruje.²⁾
Na čim jich vyvedzě?

Prošvarna dzěvuch,
Na čim jich vyvedzě?
Na řemennej uzdzě,
Na hedbavnej šnuře
Ona jich vyvedzě.³⁾
Na konička skočil,
Šatečkem zatočil:
Ostaň s panem Bohem.

¹⁾ V Urbanově;
Co ten synek míní?
Chová koně v sini,

Ráno vstává koňům dává
V jaborovém lísku.
²⁾ Čím je očesává?

Tím zlatým hřebelcátkem.
³⁾ Čím je pošlahuje?
Tou hedbávnou šnurkou.

Z Fridlantu a Staříče.

U suseda nova stajňa, koleda, Chytl un tam pěknú laňku,
 A v tej stajně koně vrane, koleda. Laňku, laňku jmenem Anku.
 A kdo na ně sedať budě? Měla ona zlate rožky,
 Kdoby jiny jak syneček. Zlate rožky, stříbrne nožky.
 A čím un ich krmit budě? Ty rožky ji ulomime
 Pěknú drobunku sekanku. A žbankův z nich nalať dame.
 Z čeho un jich pojit budě? Kdo z tych žbanků pijať budě?
 Z pěkne ze zlate putenky. Kdoby jiny jen syneček.
 Kaj un na nich jezdit budě? A co un z nich pijať budě?
 V čirem poli chytať laňky. Co by jinši jak vinečko?*)

Z Moravky.

*) Měla pani kuňa,	Drobne sekaničko.	Zlatým sedelečkem.
Kaj ho postavila?	Co mu pić davala?	Kaj mu isc kozala?
Do jedlove sině.	Studenu vodzičku.	Do suseda k dzivce.
Co mu jesc davala?	Čím ho osedlala?	

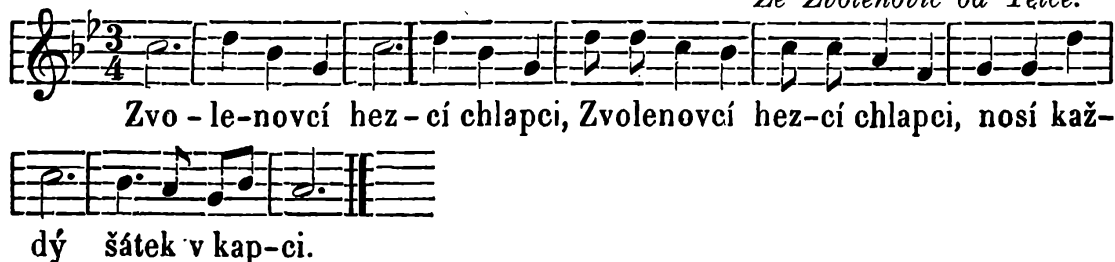
Ze Zvolenovic od Telče.

Vím já hájíček zelený:| Na ní studánka roubená. Hned falešně myslela.
 Ach má milá, V ní se má milá umejvá. Co jsem se tebe nahledal,
 Pěkná's má milá červená. *) Dyž je se bíle umyla, Hory doly jsem obešel,
 Pod ním je louka zelená, Bílejm šátečkem utřela. Nikde jsem tebe nenašel.

*) Slova Ach atd. vždy se opakují.

Ze Zvolenovic od Telče.

Zvolenovcí hezcí chlapani:|
 Nosí každý šátek v kapci.

A šáteček pěkný bílý,
 A kraje má malovaný.

Kerej dáme mládencovi
 Horákovému Frantovi:

Dáme my mu ten růžový
 Od Kačenky Chaloupkovy.

To je děvče jako kvítek,
 Dáte za ni dvacitníček.

«Esli vy to dobře víte,
 Dvacitníček dostanete.»

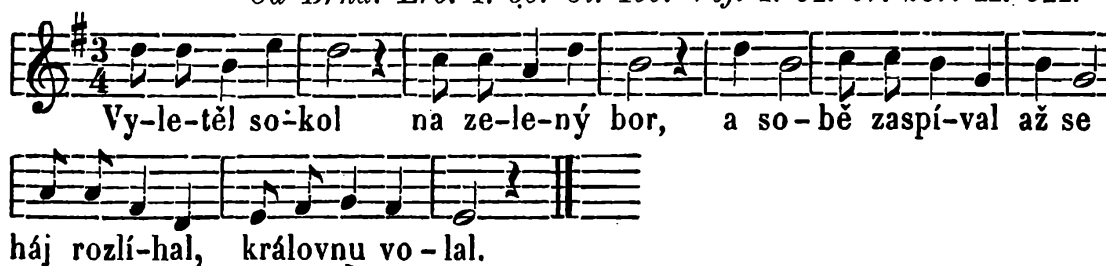
Jak bychom to nevěděli,
 Dyž sme vás spolu viděli?

V tej komůrce jste seděli,
 Spolu jste se mjiľovali.

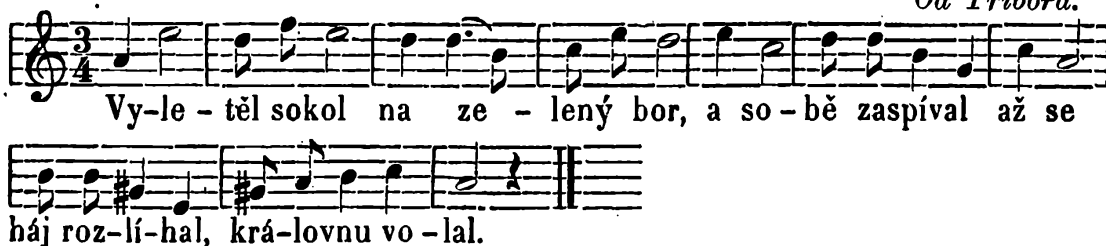
838. Králky.

O letnicích aneb okolo nich, onde jednou onde vícekrát, chodí králky či královničky neb králenky, ale ne jedním všady způsobem. Obvykle dvě děvčátka pěkně ustrojená v bílé sukně, stuhami, šátky, perlami a věnci — z předu a zadu z pestrých květin, na hlavě růžovými — ozdobená, jedna králku druhá krále představující chodí dům od domu; doprovází je neurčitý počet děvčat jiných, z nichž jedna nese škatulu na vybírání peněz, jedna chvojí či máj. Někde n. p. u Hradiště, u Kelče a j. jedna toliko královna chodí, a sice vedena pod šátkem jako pod baldachýnem okrášlená jánkou t. j. vínkem ze skleněných perel na hlavě; tři královničky ji provázejí hlavu kvítím ozdobenou majíce, z nichž jedna nese košík na dary a druhá májek výdumy barevnými, pentlemi a pozlátkem ověšený. Jinde opět jinak. Když byly do domu vešly, tedy pozdravivše počínají tancovati a sice obvykle král s kráskou, napřed kolibavý tanec potom skočný, anť jim komonstvo přispěvuje. Píseň ta co při tom spívají všady známa jest a všady týmž téměř nářevem se spívá ač jiným a jiným taktem.¹⁾

Od Brna. Erb. I. 30. Ol. 409. Voj. I. 51. 67. 287. II. 311.

Od Přibora.

Vyletěl sokol na zelený bor²⁾, A vy vozičé spravujte biče,⁵⁾
A sobě zaspíval až se háj rozlíhal, Koně zapřihejte voze vytlačujte,
Královnu volal. Pro paní jedte.
Královno milá, král tebe volá, Pro paní jeli lidi hleděli
Abys k němu vyšla, nebyla tak pyšná Co to za panenka, co to za hraběnka
Sama jediná.³⁾ V kočáře sedí.⁶⁾
Králka nevyšla, poslala posla. Sedí u ní pán, ten syneček sám,
A ty milé posle, spravuj mně to dobře, Chtěl oklamat děvečku v růžovém
Jako já sama. věnečku,
Posel spravoval, sobě namlóval, Oklamal se sám.
Tó krásná děvečko v růži ve věnečko
Sobě namlóval.⁴⁾

1) Podlé tance totiž, jež provodí, zaměňují nářev týž na ten neb na onen takt. Nářev u Vojc. I. 32. týž jest, a co do textu por. Voj. I. 32—40. 51. 87. 229. 285. Zp. I. 377. II. 17. Erb. I. 43. 44.

2) Na přemnoha místech začíná píseň tak:
Letí, letí vták Zvíhá k nebi oči,
Přes zelené háj, Smutně pohlídá.
Nad dubem se točí,

V Lichnově u Příb.

V našem dvoře dub,
Je na něm holub,
Tak on pěkně vrká,

Do okenka kuká:
Děvečko moja.

Někde začátek v nesmysl proměňuje se, n. p. Vyletěl tě vůl; neb vyletěl
tě brún. Začíná těž Letěl, letěl roj. U Příb.

Přeletěl havrun
Přes ten panský dvůr,
Sednul v okenečku
Na zlatem stolečku,
Rozložil (č. roztočil) ogun.

5) A vy šnoraře
Šnorujte biče,
Koně vyvaďajte,
Koče vytlačujte,
A pro ňu jeďte.

3) Že ti něco dá,
Šáteček bílý, červený,
Modrý vyšíváný.

A nebo na Hané:

A vy pohůnci hrubě malincí,
Bičíky šmarujte, pro královnu jeďte.
Sem ju dovezte.

4) Posel spravoval,
Sobě namlóval,
Zeleného vinka,
Zlatého prsténka
Na stole nechal.

A nebo:

A vy pacholci malí i velcí,
Drobnó sečku řežte, koně dobře češte,
S královnó jeďte.

Podobně i tato slova v ústech některých děv v nedomysl přechodí n. p.
Vy milí viči; anebo. jinde a vy kočíše. Kočíš slovo sice dostupné (t. j. kočí)
leč co znamená viči či Viči?

6) Pěkně si hledí, anebo

Hudci jí hrajó.

V Lichnově u Příbora píseň ta spívá se při odvážení nevěsty.

Vyletěl sokol sednul na topol,
Sednul na sluněnko na pěkně okenko,
Vesele spíval.¹⁾

Pacholičku můj, koničky širuj,
Koničky vyvaďaj, do voza zapřahaj,
Pojeděmy přeč.²⁾

Děvečko moja synek tě volá,
Abys k němu vyšla, něbyla tak pyšna
Sama jedina.

A dy s ňu jeli, ludě hleděli
Co to za panenka, co to za hraběnka
Ve voze sedí.

Ona něvyšla, poslala posla:
Ach můj milý posle, spravuj mi to dobře,
Jako ja sama.

Přijeli v pole, stanuli v kole:
Pověz mi děvečko, jeli tyoje všecko
Co je ve voze?

Posel spravoval, sobě namluval,
Ale se s tím stranil a dcerušku hanil,
Že je leniva.

Všecko je moje, co je ve voze,
A sem zapomněla vinka zeleného
Doma na stole.

Ona zaslechla, vñ vyskočila.
V zelenem vinečku, v zlatem prstenečku
Se vytočila.

Pacholiček šel, vinka nenašel;
Jak to uslyšela, zaplakat musela
O věneček svůj.

1) Přiletěl havrun na susedův dům,
Sednul v okenečku v zelenem věnečku,
Tam se rozvinul.

Vyjeli v pole, stanuli v dole
Zapomněli věnka, zlateho prstenka
Doma na stole.

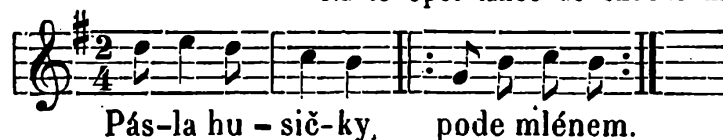
2) Posel spravoval sobě namluval,
Prošvarnu děvečku v růžovým věnečku
Sobě namluval.

Kochanečku můj, vrať že se mi proň,
Bo jak se něvratiš, to mi ho zaplatíš
A něbudeš můj.

Když vyzpívána jest píseň ta, změňuje se tanec, ač jinde jinak, a píseň jiná se
zpívá při něm již dvojítm již trojitým chodem.

Na to opět tanec do skočné měnice:

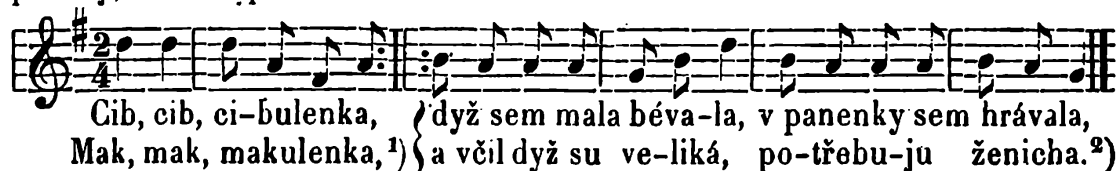
Pásla husičky pode mlénem,
Umávala se černobélem.

Ja aby byla pěkná bílá,
Aby se chlapcům zalíbila.*)

*) Pásla husečky po zahrádko,
Umávala se sírovátko,

Aby byla atd.

Na to zase tanec proměňují a cibulují či čapají t. p. k zemi při něm přisedají, ano se spívá:

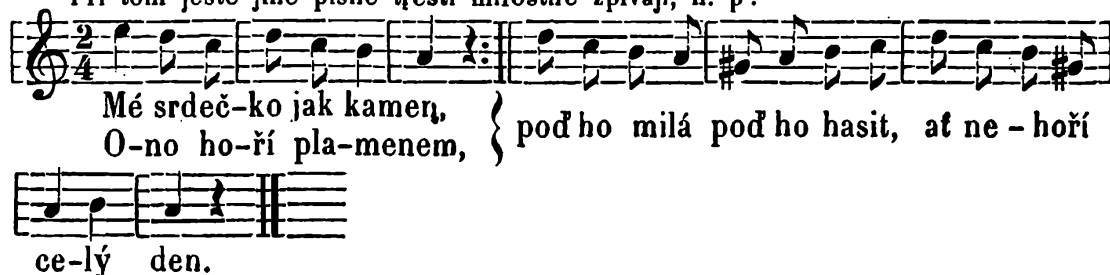
1) neb : makověnka

2) A ty holko, ty se vdej
A ty na mně nečekej.

• Já se vdávat nebudu,
Pacholátkem pobudu;
anebo: s pacholátkem pojedu.

Již pak zas do tance vážnějšího se dávají, an se jim přispěvuje (nápěvem hajsa):
A co ten král za královnu dostal, A do díla jako pivná bečka.
Jakoby ju vymaloval vypsal. První krávu stoličko zabila,
Do tanečka jakoby plynula, Druhé krávé nohu přerazila,
A do díla jakby neuměla, A té třetí ještě pánbůh chránil,
Do kolečka jako laštovička, Že se sám král před královnou bránil.

Při tom ještě jiné písně třesti milostné zpívají, n. p:

Mé srdečko jak kamen,
Ono hoří plamenem,
Pod ho milá, pod ho hasit
Ať nehoří celý den.

Než bych já ho hasila
Radši bych přiložila,
Aby ta falešná láska
Na popel shořela.

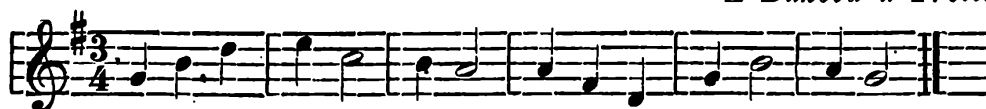
(Náp. 665 b. c.)

Budemeli žito žít
Budem taky vázat,

Můj milé je daleko,
Nemám po kém zkázat.
Jeli jeden daleko

Šak je druhé blíže,
Uvijme mu věneček
Z rozmarýny, z růže.

Z Bukova u Protivanova.

Stude-ná ro-sa pa-dá, syne-ček koní hledá.

Studená rosa padá, Povím synečku, povím Namlóval tenké tenkó,
Syneček koní hledá. Chde na travěnko chodím, V zahrádce pod višinkó.
Koničky na bařince, Pod tó zelenó limbó Dyž pro tó tenkó jeli,
Syneček na peřince. Tam se děvčátka zendó. Stříbrný voze měli.
Pověz děvečko, pověz, Pod tém zeleném dubem Dyž pro tó klostó jeli,
Chde na travěnko pudeš. Tam se namlóvat budem. Slaměný voze měli.

Jiná.

Voj. II. 243. Ol. 450.

U našeho fojta
Zelená se chvojka.
Povězte mně pane fojte
Kde je vaše dcerka.

V zahradečce byla,
Tři věnečky vila,
Jeden tobě, druhý sobě,
Třetí pověsila.

Pověsila tě ho
V komoře na kolku,
Miluj ty mě a já tebe,
Sousedů pacholku.

Ze Slavíkovíc.

Vi-la věnec vi-la no-vé, ze-le-né rozma-rino-vé, cos-děveč-ko

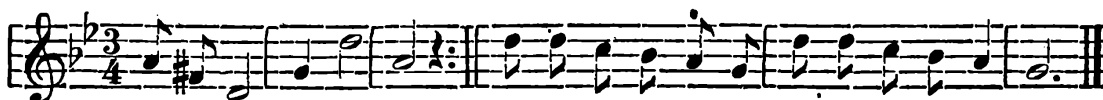

myslela, mysle - la, žes ten vě-ne-ček vila?

Vila věnec vila nové, Myslela sem sama sobě, Než bych tebe vopustila,
Zelené rozmarinové; Že se nedostanem k sobě. Radš bych do vody skočila,
Cos děvečko myslela, Myslela sem a myslím, Do vody do néhlubší
Žes ten věneček vila? Že tě vopustit musím.*) Kde mě žádné nespatri.

*) Myslela sem já myslela,
Že se milé na mě hněvá.

A já se ho neprosím
Šak ho v srdci nenosím.

Za panskými humny } žala ju Anič-ka, panská, služebnička.
Ze-le-na travič-ka,

Jak travy našala	Tento vam Jozefku;	Paty byl z šalvie,
Pět vínků uvila.	Třetí byl z poleji,	Sama v něm chodzuje.
Jeden byl z marjanku,	Tento vam Ondřeji.	Hodila ho na střešku
Ten vam švárny Janku.	Štvrtý byl z miříčku,	K svému potěšku;
Druhy byl z izopku,	Tento vam Juříčku;	Jak ta střeška spadně,
		Můj vinek uvadně.

Pustim ja ho, pustim ja ho do-lu vo-du ka-dy ne-bo-žat-ko,
ze-le - ny vi-nek

ka-dy pachol-lat-ko ko-ně myje, ko-ně my-je.

zla-ty pr - stenek k němu plyně, k němu ply-ně.

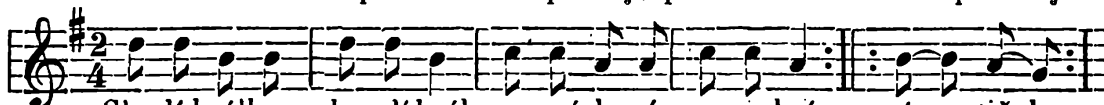
Naposledy pějí píseň v níž žádají o dárky udávající příčinu, pročby jim darové ti dáni býti měli.

Vyhořela fára blízko pivovára,

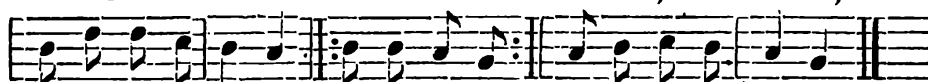
Všecko zlato shořelo, jen olovo ostalo.

A hned hrozí, že co v polici jest, všecko potlukou, nedostanouli darů slušných,
Ještě se vrátíme a vás promlátime, Dejte jí dejte ať se nehněvá.

U Tovačova v Citově prošením tím počínají, píseň tresti milostné příkládající:

Chodí králka cho-dí král ne-má koní, a-ni kráv, má matič-ko

na u-žičku másla a-by se jí ta huběnka spá-sla.

Chodí králka, chodí král,	Děte jí na užíčku másla,	Budeli více, hezkého
Nemá koní, ani kráv.	Aby se jí ta huběnka.	mládence,
Zhořela mu fára	spásla.	Třebas toho co leží v
Blízko pivovára.	Děte jí děte na zlatý stře-	kolébce.
Nechcť mu jí stavěti,	více,	Králka se nám roznemo-
Musí na ňu žebrati.	Ať se ona prochází z	hla,
Má matičko z lóky,	jizby do sednice.	Nemůže dělati,
Děte misu móky.	Děte jí děte na stříbrný	A my smutny zarmócený
Pár vajíček vod slepiček,	pásek,	Musíme žebrati.
Žičko másla vod kraviček.	Ať je na něm sto pade-	
	sát krásěk. ¹⁾	

1) Klásek.

A nebo též tímto způsobem:

Z Bohutic.

Na-ša krá-lovna bo-sa chodí } Pomůž - te, }
Sedmákem grošem pomůžte hí. } prosí - me } na-ší chody

králov - ně.

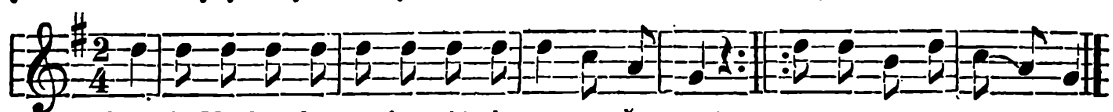
Naša královna bosa chodí,
Sedmákem, grošem pomůžte hí.
Pomůžte, prosíme naší chodý krá-
lovně.

Debe královna střevíce měla,

Ona be bosa nechodila,
Pomůžte atd.

Naša královna šátka nemá,
Sedmákem, grošem pomůžte nám.
Pomůžte, prosíme, naší chodý
královně.

Někde n. p. u Krumlova ve Vedrovicích chodívaly králky po dvě neděle; jednu neděli chodily čtyry, druhou neděli dvě, pokaždé mnoha děvami provázené, rusadelnou slavnost s králenkou spojující. Ty čtyry totiž chodí okolo studně, jsouce oblečeny dvě bílo a dvě červeno. Když třikrát kolem studně ocházejí, drží děvy jiné nad nimi větve ponejvíce z vrb, zpívající nyní ovšem píseň svatokřesťanskou, jenž ale druhdy jistě jinaká byla. Píseň tato jest:

Svatý Micha-le archandě-le spomeň na nás,
Prosí-me Je-zu Krista Mari-e sy-náč-ka,
By nám ráčil pomoci ze všeckých nou-zí } Ky-ri-e e-lej-son.
A nás nezapomenout pro svou hořkou smrti.

To u studně jedné odpravivše jdou k druhé, až veškery studně v osadě obejdou. Na neděli druhou teprvá králky chodí a sice dvě toliko jsou ustrojeny, jedna červeno (král), a jedna bílo (králka).

Poněvadž již o vodě mluvíme, nebude od místa připomněti, že na velký pátek ráno před východem slunce děvy chodí se umývat a pacholci koně brodit v řekách na památku prý, že Kristus Pán šel přes Cedron, nadějíce se, že neduhů oproštěny ostanou po celý rok. Říkají při tom: Na velký pátek raníčko dřív než vyjde slunýčko, židé Krista Pána jali. On se jim třás, oni se ho ptali: mášli zimnici aneb psotnici? Já zimnice ani psotnice nemám, ale kdo na mé třesení zpomíná, žádné zimnice nemívá. Kde řeky neb potoka není, tam čerstvě ze studně vážená voda službu tu zaujímá. Jinde chodí posud na štědrý večer k vodám domínějíce se, že o dvanácté hodině řeky vínem aspoň za minutu tekou.

Když dlouho neprší, chodí děvy k studénkám a vylévají vodu rukama z nich; na cestě se modlí a zpívají svaté písně. Někde též studánky čistí modlíce se při tom, aby Bůh pramen občerstvil a s nebe rosu dal.

Tuto připomenouti dlužno o šťastné vodě, na nížto chodí děvy na letnici nebo na bílou sobotu anebo před svátky panny Marie letními. Nalezá se pak šťastná voda ta v studánce, do které se ze všech čtyř stran světa voda stíká a jenž blíže křížných cest se nachází. Děva jenž na ni jde (z řídka jdou děvy dvě, víc jich téměř nikdy) nesmí s nikým mluvit, nesmí se ohlédati, na potřebu jíti atd., jinak by se zlých následků tím dočinila, žeby n. p. veškerým mládencům zle páchla, všady sama státi, samou ostávat musila atd.

Přišedši k vodě praví jí nabírajíc: Beru ta vodičko pěti prstama a pátú dlaňú, aby švární pacholci chodili za mnú, a slova ta říká po čtyřkráte totižto na všech světa stranách vodu berouc. Přijdeli navracejíc se s vodou k nějakému stromu, tedy hned oslovuje ho n. př. ty jablón, ty mně ho nakloň; ty trň, ty mně ho hrň. Jdouc okolo plota domů toho, v němž šohaj bydlí, ulamuje několik roždin a to na více místech aby víc milovníků dostala. Doma z roždí toho udělá oheň, dá do šťastné vody té zelinky v té věci jako mní účinné, n. p. laskavec, polajku, májovník, a tak uvařenou vodou se umývá, a nejinák očekává, než že se za ní milovníci pohnou.

Na letnici v Moravě netoliko králky provodí obřady své, ale se také jízda s králem na koních čin. Někde jak n. p. v Něčicích volí se král takto. Nastrčí se věnec na hůl tak vysoko, co by ho z koně, ač těžko, předce dosáhnouti mohl; i jede všechna chasa jednou ránou, a kdo ho po třetí jízdě nejprvnější chytne, ten ostane

králem. Jinde n. p. u Blatňákův vyvolují krále, obyčejně syna asi čtrnáctiletého bohatých rodičů. — Král jest docela bílo oblečen a na hlavě korunu má, kterou mu pozdě onde z „pěnký“ t. j. z plíška zlatého, jak papír tenkého, dělávají. Nese pak paláš, červenými stuhami docela obdaný, ježž „právo“ jmenují, jako prapor vztýčený se zakrouceným jilším (jilcem). Jinde zas bývá králem chlapec, v ženské šaty oblečený, samý obojek, samé stužky, na ramenou má věnec. — Doprovází ho několiknácet párů (tu více, onde méně) chasníků, na koních. Královnou a královnicí zvou se někde chasnici, jenž králi po boku jedou, za nimižto jiná chasa na koních co královo komonstvo jede; poslední jest ocásek, jenž jede na herce v kožichu obráceném, larvu má na tváři.

Jsou ti chasnici buď jako kyrysaři anebo jiní vojáci ustrojeni, buď opět jinde zvláštní oděv starého kroje oblékají, kabát totižto až pod lýtku dlouhý, jehožto tři praménkové řás (každý ten pramének třemi v zadu od života dolů se vypouští řasami) třemi různými z modrých stužek spletenými ozdobeni jsou při svém počátku. Okraje vniterné oděvu toho podšity jsou damízem a výložky či lemůvky stužkami pěkně obtaženy. Rovně i koně (ovšem nejpěkněji kůň králův) upravené mají stuhami a zvonky, jakož i každého dvěma plenama mřížovanými a krajkovými, jednou za jezdcem druhou z předu, ozdobují. Krále v prostředku mají tak, že vždy dva z každé strany co nejúžeji ho obkličují, an ostatní opodále jedou, avšak předce nikda se neoddalují. Král se nesmí nijak brániti, byť i od chasy z jiné dědiny přepadeni byli, nébrž hleděti musí aby se v prostředku udržel, a tak od komonstva svého obráněn býti mohl. Pakli ale předce zajat bývá, musí ho chasa draho vyplatiti, obyčejně za cenu koně a nářadí králova, sice král ve vězení ostává, až ho vyplatí, což s někdy 100 zl. stříbra a více stojí, a ovšem ne hned se děje.

Mají pak s sebou řečníka také, buď jednoho z chasníků, buď též starce anebo soused je vyprovází a řeč za ně odbývá. U Olomouce v Štěpánově jeden ze provoditelův, jenž ozvláště ustrojen jest co králka, má je totiž obojek na krku, řeč tu říká, a spolu i pokladnici nesa do ní běře poklady dosahované od lidí. Řeč jest tato aneb podobná:

Náš pán král s králkó pěkně	Dobře že tam neměl nic,	Pokad se bude keré klásek
prosí,	Byli by mu vzali ješče víc.	na pole trásti,
A nebo mosí.	Děléte, děléte,	Od óvratí až do konce
Máme krála chudobného,	Náš tady dlóho stát nene-	Neuživíte kohóta ani slepice.
Na horách obraného,	chéte.	Sáhnite paňmámo s pantátem
Ale poctivého.	Budemeli tady dlóho státi,	hodně z hluboka,
Zajali ho nám na dolách, na	Budeme vám střechy trhati,	Ať vás nebolí ruka do roka
horách,	Pod naše vraný koně stláti	A hlava na věky.
Na velkých pustinách.	Pojedeme za město,	Také milá matičko
Vzali mu dvě sta	Spaseme vám obilí všecko.	Přidáte nám vajíčko,
Z prázdného města,	Pojedeme za dědinu,	K tomu hodnó klobásu,
Dvě sta volů	Spaseme vám všecku jetelinu.	Co se s nó třikrát opášu
Z prázdných dvorů.	Pojedeme na osení,	A po štvrtý se na ňu pod-
Tři sta koní	Spaseme vám všecko zelení.	pirám,
Z prázdných maštálí,	A budeme tam tak dlóho pásti	Ať svó huběnkú na darmo
		neotvírám.

Dař paňmaměnko dobrotivá,	Že to býti mosí.	V Citově u Tovačova.
Králka s králem naprotivá,	Dyby to býti nemosilo,	Ani by se to neprosilo.
Králka na krále prosí,		Mámy krále chudobného atd.

Poslouchéte horní, dolní,	Máme krále chudobného,	Ve Štěpánově u Olom.
Jak domácí, tak přespólní,	Na tři strany poctivého.	
Co se stalo v raníčku	Ukradli mu tři sta, z prázdného místa,	
Na tem zeleném trávníčku.	Tři sta volů z prázdných dvorů,	
Honili jsme krále, po horách, po dolách,	Ukradli mu tři sta koní	
Po štrnásti hřebcích, po dvanásti kobylách.	Z prázdných stání.	
Králička jsme nedostali,	A ty voly měli tak dlóhý rohy,	
Koničky jsme stumlovali.	Že než vrána k vráně doletěla	
Skoval se nám do salaší, chraší,	Patero mladých vyseděla,	
Nemohli jsme ho dostati, ani dopásti.	A to šesté vajíčko pokazila,	

Proto že na ně místečka neměla.
Podarujte nám paňmaměnko klobáse
Co se nimi štyrykrát opáše,
A po pátý, co bych si svýho vranýho
koníčka

Ešli nepodarujete,
Dyž se vaše dcerka bude vydávati,
Budeme se jí posmívati,
Střechy bráti, ploty lámati,
Pod naše nejmilejší vraný koníčky stláti.

Podepřítí mohl.

Někde také tři z chasy (u Slováků) volají u domu:

Hylom, hylom
Posluchajte domáci, horní, přespolní,
Co vám budu povídat v svatodušní pondělí.
Před tímto domem ptáčekové zpívají.
Že ty panenky všecí mládenci rádi mají.

Co vám budu povídati v svatodušní pondělí.
Že je tu mračenko jasné,
Že jsou tu děvčátka krásné.

Hylom.

Hylom (vyzvučí.)

A opět začíná:
poslechněte domáci, horní, přespolní,

Posluchajte domáci, horní, dolní, přespolní,
Co vám budu povídati v svatodušní pondělí.
Že jsou tu u domu kláty,
Že jsou tu děvčata jak karafiáty.

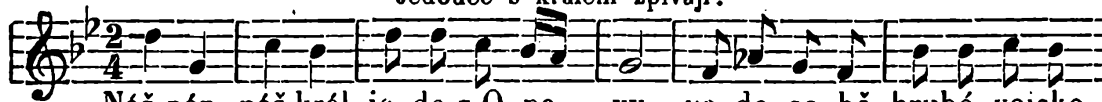
U Brna řečník stojí s praporcem napřed, a říká:

Posloucháte horní, dolní, domáci, přes-
polní

Před tímto domem hruška kamenka,
Je tu švarná panenka atd.

Co vám budu povídati v svatodušní pondělí.

Jedouce s králem zpívají:

sa-mé hu-sa - ry.

Něco podobného děje se ve Vlachovicích a okolních dědinách. Okolo svatě Anny ustanovuje se z mladých lidí čtvero hlídačů, jenž celého „kotáru“, luk, ovoce atd. střehou až do Václava; jmenují tři z nich dráby, čtvrtého pánem, vesměs všem pohunští páni říkají. Když služba jejich po sv. Václavě došla, tedy pán ten odchodí na obec jinou, a ti tři drábové s pohůnky aspoň čtyřiceti o praporcích na koněch pěkně upravených pro něho berou se, zvláštního nejkrásněji ustrojeného koně proň vedouce. Dovádějí ho do vlastní vsi do hospody s hudbou, kdežto se jim z pokut a ze skladek hostina strojí.

839. Přístky.

O jeseni scházívali se děvy v prostranném obydlí na přístky. O přístkách těchto chasnici přicházejí což děvám ne libo, any je zvláštním někde způsobem přilákati moci se domnívají. Smeti smetajíce z koutův do prostřed sednice říkají: smetáme smetí, mládence, vdovce, nechť přijde kdo chce, s hory doly od stodoly. Načež smetí to na rozcestí odnášejí v přednici. Přitom chasnici přibudouce dávají pozor, až by upadlo vřetenno na zem děvě té, kterou který zamiloval. I hned když se toho mu dostane, uchytá vřetenno. Ona pak ho musí o ně prositi, jej hladiti a říkati jemu (v Osvětimanech):

Má hlavičko bílá, Kapce pro ně nemáš. Snědijú ti ho ploščice.*)
Pán Bůh v tobě bývá. Skováš-li ho pod stání, Dý mně ho do mý ru-
Upadlo mně břetýnečko, Snědí ti ho potkáni; čičky
Podý mně ho mé srdečko. Skováš si ho do police Já tobě dám dvě hubičky.
Kam si ti ho skováš?

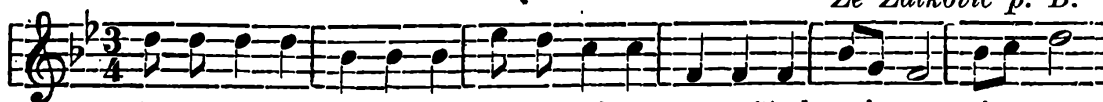
*) Ze sv. Kateřiny dálejšek:
Pustíš-li je po potoce
Nemáš koníčka na poskoce,
Musíš se za ním pustiti

Dyby se's měl utopiti.
Můj potáček je zlaté
Od mýho tatíčka daté.
Můj potáček malovaný,

Od maměnky darovaný,
Spadl s hrušek do podušek
Spadl jako vtáček,
Dě mně můj potáček.

Nedává pak otřepáč ten vřetena, leč ho políbí děva; nechceli ho políbiti, tedy jí přijde políbiti ruce šohajovy nebo svícen, načež vřetena dostává. Jinde dává se šuhajovi poslinek. Nosívali chlapci děvčatům dary, zvláště krajánky, t. suchá jablka. Dary ty slují u Hanáků odvážky, u Brumova jim dějí poslinek. Na ten obyčej vztahuje se píseň tato:

Ze Žalkovic p. B.

A ty mi-lé Pospíšku, přindi ty k nám na přístku, skoro, sko-ro,

ať je nám to na ty cívky sporo.

A ty milé Pospíšku,
Přindi ty k nám na přístku,
Skoro, skoro,
Ať je nám to na ty cívky sporo.
Nekupuj mně ořechů,
Neměj ze mně posměchu!
Hoje, hoje,
Hoj přemilý potěšení moje.
Nekupuj mně prstýnka,

Nésu malá pěstónka,
Hoje, hoje, atd.
Kup mně radši střevičky
Na mý bílý nožičky,
Hoje atd.
Kup mně radši šáteček,
V každém rožku kvíteček.
Hoje atd.

Na přístkách hrávají děvy na hus. Omotá se kus kouděle o dřevko (obyčejně o louč) a obrací se. ten kus nad světídem, při čemž ta děva, jenž to činí (hus peče) říká: Peču, peč, peč hus, přijde kmotra dá mi kus.

Když poněkud byla to obracovala, dí že již hus upečena. I chodí nyní s tou husí okolo děvčat, trhá tu koudel a kousek každé dávajíc praví: Kus husi. Na to po malé chvílce opět chodí a sbírá ty kousky a dí: Z husi kosti, z husi kosti. Posbíravši to chodí pozpěvu od děvy k děvě a táže se: Co to nosím? Každá děva musí jiný úd husi jmenovati n. p. z husi drdol, z husi zobák atd. To všecko naposled vyhodí ven psovi jak praví. Nyní vezme paličku, a štourá či škrtá po zemi semotam říkajíc: Škrk sem škrk tam, s kým jsi tu hus jedla? Neodchází dále až jí ta děva, které se tak táže, milého svého potichu poví. Načež ona zatuká na trám a praví: Já ťa zavěsím na holi v kabeli, aby všecí lidé o tobě věděli. Na to potom poví milého na hlas.

Chlapci vně stojící dávají sobě tytyž donášeti na ulici nebo do síně kužel děvy, kterou kdo zamiloval; ponejvíce hospodář ten v jehož domě přístky se drží, službu tu zastoupá. To stává se jenom, aby se s děvou sejítí mohl; děva ta zajisté, jejíž kužel vynešen, sama proň jíti musí.

Někdy ale synek, co sobě dal donést kužel, uteče, provodiv smích z děvy té jenž ovšem se velmi za to stydí.

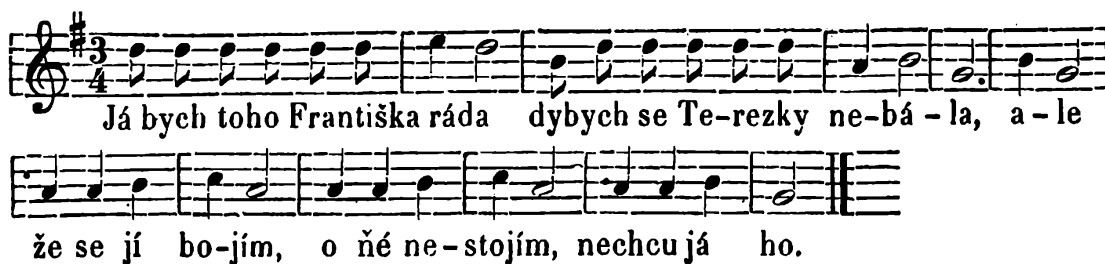
Hrávají děvy také na hrneč. Děva A. vzavši hrnec sedne pod stůl a do hrnce zpívá, an druhá děva B. sedící a s jinými přadoucí jí za matku jest a co taková jí odpovídá.

Z Moravičan; v Oseku podobně.

Kemu mě dáš má milá matičko, ke - mu mě dáš? kemu mě chováš?

A. Kemu mě dáš, má milá matičko, A. Františkovi má milá dceruško,
Kemu mě dáš? Kemu mě chováš? Temu tě dám, temu tě chovám.

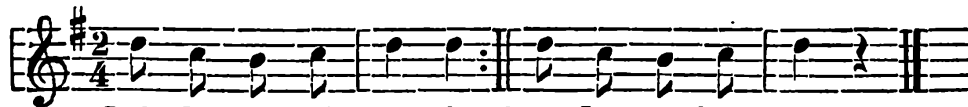

Na to děvka z podstolí vylízá a zasedne s jinými.

Hrávají také děvy na čančaráčka či čančaráška, čenčábura. Vezme děvka poněkud přestrojená do jedné ruky hrnek s vodou, a špuněk (kousek koudelky) ovije o posvitek či louč aneb jiné dřevko a chodí od děvy k děvě, hledíc aby ji buď v odpovídání pomátla, buď k smíchu přivedla, a tak aby ji špuněkem či čančarákem udeřiti mohla po hubě. Říkání pak při tom jest na rozdílných místech rozdílné. N. p. A. Čančarara! Kdo se tomu čančarášku bude řečotati, šplechotati, ten ho bude chtěti. B. Já se mu neřečocu, nešplechocu, ani ho na sebe nechcu. Pochodivši po všech děvách znova chodí a táže se děvy každé, načež tato vždy určitou (níže psanou) odpověď dáti musí, nechceli čančarákem plesknuta býti. A. Přišel k vám Smíšek? B. Přišel. A. Měl kožený míšek? B. Měl. A. Plhal se po stěně? A. Plhal. A. měl gality do země? C. Měl. A. Byly-li to galotiska z pěti loktů bez kósička lebo galitky? B. Byly. A jak ten čančaráček čančará = mokrva. Aneb rozmluva jest ta: A. Jakou ti tvůj milý pantlu koupil? B. Pantlu. Anebo: A. Co ti koupil tvůj milý? B. pás (nešmí říci pantlu) A. Jakýmas drvama topila? B. drvama atd. Když již byla se dosti nachodila, zdřímne v koutku; i přijde jiná děvka a vezme ji špuněk. Tedy ta z dřimoty se vzchopí a hledá špuněk říkajíc a chodíc od děvy k děvě: Nevídeli ste mou hus? B. Jaká byla? A. Na pysku lysku, u zadu zvoneček. Na to se soudí s děvou tou, co ji byla čančárek vzala u rychtáře t. j. u děvy přední, jenž jim vypoví soud aby rozdaly chudým hus tu. Tu roztrhají špuněk a podělí kousky těmi každou děvku, načež děvka čančaráčka opět obchází děvy ostatní a ptá se: S kým jedla hus? B. S milým. A. který je tvůj milý? B. Kocórek bílý. A. Po čí hůře běhá? B. Po Krópalové t. j. musí jmenovati rodinu svého milého, nechceli trestána býti rukou děvy obchozí.

Hra na Libušu provozovaná v Oseku a okolí téměř totožná jest se hrou čančaráka. Chodí tu děvka s koudelí a vodou od děvy k děvě a mumlá do vody. I otazuje se ji přadlena: Co chceš? děvka ta pořád do vody mumlá. Chceš toho N. a dává ji, o němž ví, že by se ji nelíbil, za což ji ta špuněkem postříkne, až naposledy ji dá toho, jenž se jí líbí. Na to děvka ta poděkuje se odchází. — Podobná hra na Skřetušku. Chodí děvka převlečená v kožích na ruby s rozskřepcem nebo posvitem (děvka skřetuška) od děvy k děvě, každé pravíc: Pověz mně o nějakém mládenečku. Pojmenuje-li ji nemilého, lokty ji poštouchá; a když ji posléze dala milého, tu ji hladí.

Hrávají na přístkách taky na Janíčka. Oblekou děvku do mužského kožicha, převrátí ji rukávy do poly, zástěrou ji zaobalí hlavu a obličej, slovem přistraší ji co strašidlo. Ten Janíček nyní po kolenou leze, od druhá k druhu, jak kdo sedí, k děvám i k chlapcům hře přítomným a tak dlouho lokty osobu trká až tato mu zpívá. Dokud pje, co se mu líbí, tu Janíček se radostí poviklává, když ale ho nabírá anebo mu zpívá co se mu nelíbí, tedy lokty jej tříská až ho někdy i s lavice shodí. Písňe při tom užívají i této:

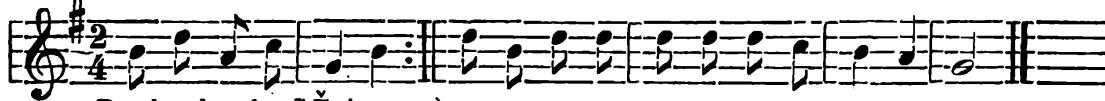
Byl Janíček krásný,
Měl kožíšek řásný.

Sedl na ohnisko
Zdalo se mu hnízko.

Posedl on výše,
Koza na něj dýše.

Hop Janíčku hop,
Snědl's misu króp atd.

U Valachů hrají na přístkách na Želmana. Některá z děv jest fojtem; jiné dčvy jdou k ní o dceru jeho žádajíce a zpívajíce.

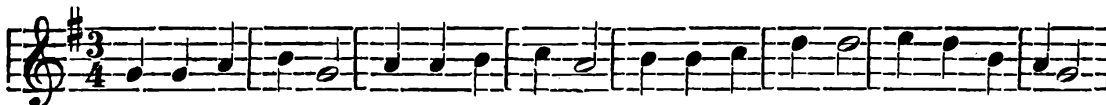
Pochválen buď Želman, { pochválení všecí je-ho ry-tí-ré.
Pochválen buď Jodro, }

Pochválen buď Želman, Co jste chtěli, Želman, Vašu dívku Želman
Pochválen buď Jodro, Co jste chtěli, Jodro, Vašu dívku Jodro atd.
Pochválení všecí jeho. Co jste chtěli, všecí jeho Na jaký chléb,
rytíré! rytíré? Na ovesný atd.
Nedám vám jí atd.

Teď začínají z nova Pochválen buď atd. opakujíce všecko až na j. chléb? a odpovídají na vikový. I opět jím praví: nedáme jí. Tolikéž jim odvětjuje se když znova všecko zpívati počavše, proměňují: na (chléb) ječmený; a dále: na ten rezný. Až pak když opět všecko opětovavše dokládají: na chléb žitný tedy jim fojt odpovídá:

Tu ju máte, Želman,
Tu ju máte, Jodro,
Tu ju máte všecí jeho rytíré.

Nejobyčejnější písně na přístkách jsou písně pořadové, trestí svou hrám oněm velmi podobné. Slují pořadovými, že po řadě děv za děvou píseň nějakou pěti musí. Taková pořadová píseň jest n. p. tato z Moravičan:

Před Křópa-lovém ze-le-né voves, schází-jó se tam děvčát-ka podnes,
není tam žádná ta-ko-vá, ja-ko Křó - palka dce-ru má.

Pod Křópalovém zelené voves, Vona děvečka jako růžička,
Scházíjo se tam děvčátka po dnes Vona ščeboce jako husička.
Není tam žádná taková, Ach Bože což ona hoboří,
Jako Křópalka dceru má. Dyž se k ní šohajek posadí.

Na to děv ta, o níž to zpíváno, děkuje říkajíce:
Děkuju ti děkuju, že ho věrně mi- Děkuju ti skrz gróšku,
luju. Dyž se budu vdávat, udělám tě za
Dybych ho nemilovala, ani bych ti dróžku.
neděkovala.

Ta Křópalová s Vítková A bílýma vázó Že by ráda dyby mohla
To je jedna pára, Jedna druhé povídají, Svém milém promluvit.
Podvazujó svý rukáve Co svém milém skážó. A Vítkova ta zkázala
Červenýma pantlama. Ta Křópalova zkázala Všecky dobrý skutke,
Červenýma podvazujó Na stokrát pozdravit, Aby za nó přičapale
Šohajkove botke.

O-ra-li, kopa-li od mezi k mezi, až se do - kopa-li k Vrtalové dceři.

Orali, kopali od meze k mezi, Vrtalka plakala, že jim ju vezmó,
Až se dokopali k Vrtalové dceři. Františka se smála že bude ženó.

U těch Vítků v zahradě ščejuje tam šoha-jíček dvě mišenský jabloňe.

U těch Vítků v zahradě:
Ščejuje tam šohajiček
Dvě mišenský jabloně.

Oščeponal jednu, dvě,
Pro Františku, pro sebe,
By se měla čem těšiti
Dyž on bude na vojně.

Ze Stěpánova Olom.

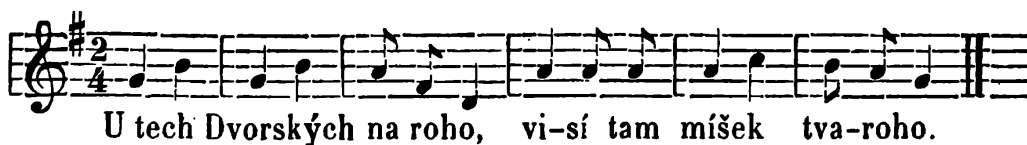

Od východu k zápa-du hore ze-le-nají, Ščepa-novčí mládenci

panen si hle-da - jí.

Od východu k západu	Vítková ho budijó:	Ešče se k ní obrátil,
Hore zelenají,	Staň Jozefku domů,	A dal jí hubičku:
Ščepanovčí mládenci	Klekaničko zvonijó	Jak pak tě mám opustit,
Panen si hledají.	Řezat sekaninu.	Červený hřebíčku.

Ten Jozefek ten ju má,	A nechť zvoní jak zvoní	Ten červený hřebíček
Ten ju sobě našil,	Já domů nepudu,	Květe jak ten bílé,
U těch Vítků na sadě	Sekaničky dosti mám,	Jak pak tě mám opustit
Bílý den ho zašil.	Sekati nebudu.	Můj synečku milé.

U tech Dvorských na roho, vi-sí tam míšek tva-roho.

U tech Dvorských na roho,
Visí tam míšek tvaroho.

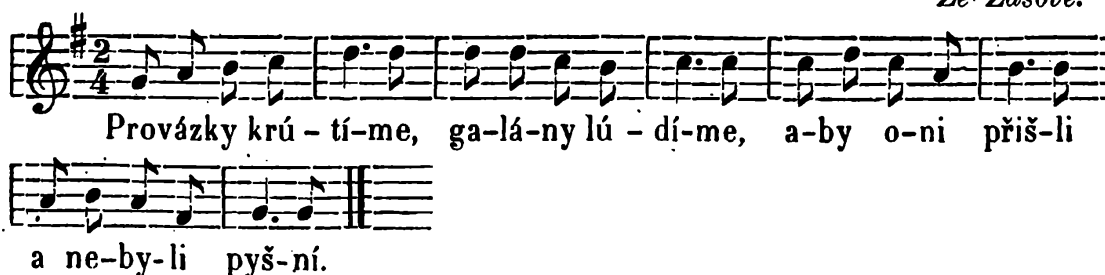
Kdo tém míškem zatočí,
Ten si Jenófkó vzít musí.

Z Jankovic.

Přadte, přadte, přaduleny
Bude zítra mráz,

Uvážeme šest pacholků
Na jeden provaz.

Ze Zášové.

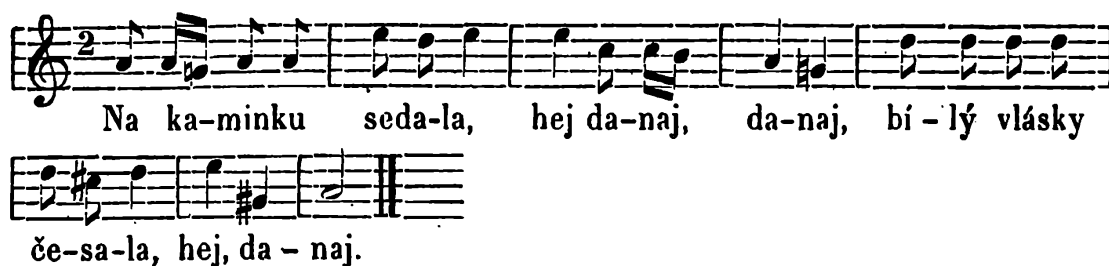
Provázky krú - tí-me, ga-lá-ny lú - dí-me, a-by o-ni přiř-li

a ne-by-li pyš-ní.

Provázky krútíme,	Přijed na koníčku,	Místa ti nedalo,
Galány lúdíme,	A i ty Jozefku	S pece ťa shodilo,
Aby oni přišli	Přijed na oščepku.	S pece ťa shodilo,
A nebyli pyšní.	Aby ťa tam pchalo,	Žebra ti zlomilo,
A i ty Janíčku	Aby ťa tam džgalo,	A sem na tu přístvu
		Tebú dohodilo.

Na den sv. Lucie neprede se. Hospodyň jedna dělala si z toho smích pravíc: Lucka pucka, jenom přede, a přinutila čeled' svou ku předení. Leč svatá Lucia přišla prý a nasypala té rouhatekyni neřádu do hlavy, že ji po celý rok bolelo. Když ale sobě umyslivši na rok v den sv. Lucie nepředla, přišla opět sv. Lucie a neřád ten jí z hlavy vybrala, načež ona ozdravla. O jiné ženě vypravují, na oči za příčinou tou krhavé, že přadla na den sv. Lucie. I zjevila se jí sv. Lucie a přinesla jí špich plný vřeten: Jsi-li taková přadlena, napřed mně do rána na všecka ťa vřetena; staneli se to, tedy ti zrak vrátím. Po dlouhých rozpacích a bázních napradši potáček, z něho na všecka vřetena rozmotala. Na druhý večer v týž čas přišla sv. Lucie a spatřivši práci tu odebrala vřetena a zrak jí navrátila. Pro upamatování na příhodu tu prý se neprede na sv. Lucii.

Ku konci přístek nebo již na škaredou středu v Olomoučtě horním slaví se rozhonky. Rozhonkové ti záležejí v hostině a tanci. Tu ustrojují děvy 'Kyselku či Přadlenku, upravují totiž došek slámy do šatů ženských, dávají motovidlo do ruky jedné, do druhé potáč s přízí neb vřeteno, a přičinivše kužel na přeslici pověsují tu kyselku na strom a provázek ze špunkův usoukaným ji uvazují ke stromu aby nespadla. Děvy tu pod ní do hromady sesednuvše zpívají:

A nebo.

Na kamýnku sedala, hej danaj danaj,	On jí shodil jediný,
Bílé vlásky česala, hej, danaj.	Ješče bylo červavý.
Ach mý milý vlasečke,	Puč mně milá nožiček,
Pozbýle ste krásečke.	Ať vykrojím červíček.
Buď Přadlenko vesela hej atd.	Kyseličko kyselá,
Přinesem ti kysela atd.	Proč tak dlóho visela?
Fókní větře z dunaje,	Tři leta sem visela,
Shoď jablečko lebo dvě.	Ješče neokysala.

Kyselo, jídlo z kvasu do vody zavařeného.

Přináší také buď děva buď chasník po přístkách kysela, totiž nese hrnec a přijda neb přijdouc do světnice kam zaměřil neb zaměřila, roztlouká hrnec ten o zem jím vhrnouc a dí k tomu: přinesli jsme vám kysela; anebo: nesu ti kysela.

Majíce se rozejíti zpívají děvy na přístkách:

Podme do-mů ve jménu Je - ží - še, ty jsi o-bra-na
na - še, } ty nás chráníš o-pa-truješ, o-de všeho zlé-ho }
} té-to no-ci ná-hle smrti, dá-bla šered-né-ho, }

sva-ti Otco-vé jsou by - li na pou-šti, jed-li mannu nebeskou,
} jed-li zemskou i nebe-skou, potom zemře - li jsou, }
} budiž chvála neskona-lá na věky pože - hnaná, } skrz Krista
za všechno Ti dě - ku - jem, a ve jménu páně domů půjdeme,
srdce a - le před Tvým trůnem dáme do zásta-vy, Bo-že A-men.

838. Smrtná neděle.

Po celé Moravě na tu nebo blízkou jinou neděli smrt vynáší se ač ne všady týmž dokona způsobem. Někde zajisté vynášením smrti se spokojují, ponejvíce ale přinášení léta k obřadu tomu přičiňují, májek či strom z lesa domů donášejíce a po vsi s ním obcházejíce. Marena, mořena, smrt, smrtnica, smrtelníčka, smrták, smrt-holka, smrtoch, květnica a jak jí ještě jinde říkají, bývá došek hůlkou prostrčený a co děva s ústy i rukama přidělanýma vystrojený. Obvyčejně smrt tu ze slámy na rahýnku asi loket dlouhém aneb ze dvou holí na způsob kříže svázaných utvořenou obláčejí do šatů bílých dle kroje svého jak kde který panuje, a ověšují stuhami, škaroupkami z vajec čili výtuky či výdumky, mezi něž kladou kousky sukna červeného, což obojí na niti provlékají. Tolikéž i májek výdumky či šupkami vaječnými všelijak barevnými, také obrázky na nitkách a ratolistkách upevněnými a klebetami či gorály t. j. kousky ze sukna, z dykytu, ze slámy atd. o halouzky motanými ověšují, obzvláště tam, kde toliko jediný máj se nosí, smrtholky pak se zapomnělo. Slova, jež při tom buď recitují buď spívají nejsou všady stejná. O významu toho obnášení viz Grimm Mythol. 2 vyd. 729 n. Podáváme tuto ze všech končin Moravy obvyčejné při tom propěvy, jež se opětují až se přijde na určité místo.

Smrt-ná ne - děla.

Smrtná neděle
Kams klíče poděla?
Dala sem je dala
Svatému Jiří.
Svatý Jiří vstává,
Zem odemykává,
Aby tráva růstla.¹⁾

Tráva je zelená,
Fijala, růže,
Pomož nám Bože.
Prala plinky u studýnky,
Nohy, ruce myla.
Čím jich utírala?
Listečkem, plístečkem.

Zlatým papírečkem.
Vij matko věnce
Své Kateřince,
Šak je dosti kvítí
Až se hora svítí,
A pod horó kamení,
Až se hora promění.

1) Svatý Juří kořen buří
Aby rostla tráva,

Všelijaké kvítí
Na věnečky vití.

Tráva bude růsti,
Pšenička metati.

Smrtná neděle, ¹⁾	A ty nový léto	Nám nám tém židen-
Kdes tak dlóho byla?	Cos nám doneslo?	ském pannám,
U studýnky u hlubínky ²⁾	Všeho dobrého,	Ne tém husovském ža-
Nohy ruce myla.	Kvíti modrého,	bám.
Čím's jich utírala?	Svatý Jiří jede k nám,	Ty husovský žaby
Šátečkem, listečkem,	Po věnečku veze nám,	Pod mostem škrkajó,
Červeným kvítečkem. ³⁾		Židenský panenky
		Vesele zpívajó.

1) Smrtničko, Lidičko.

2) místo slova hlubínky říkají též ruběny, rubánky, vodánky, ludánky a jinak.

3) Zámečkem sem se zamykala,
Listečkem sem se odmykala.

Smrtolenka, smrtolo,	Aby otevřel	Jedny vrata otevři,
Kams klíče děla?	Do nebe dveří,	Druhý mečem podepři.*)
Dala sem jich, dala	Všelijaké kvíti	Svatá Kateřina,
Svatému Jánu,	Kde on ráčil jíti.	Nalejte nám vína,
Aby otevřel	Klíčnice z nebe,	Abychme se napili
Do nebe bránu.	My prosíme tebe,	A veseli byli.
Dala sem jich dala	Až budem žíti,	My chválíme Boha
Svatému Jiří,	Otevři nám nebe!	I celá obloha.

*) A ty svatá Markyto

Dej nám dobrý leto
Na pšenice, na žito,

Na všecko objilí,
Čím nás pán Bůh nadělí.

Na to žádají dárků nějakých n. p.

Pár vajíček vod slepiček

A nebo:

Na pěkné střevíce.

A trochu másla

Ide paní z lúky,

Naša smrt je bledá,

Aby se ta smrtelnoška spásla.

Nese misu múky,

Ona by jedla;

Přidajte nám více

Až ona se nají

Už nás neudáví.

Z Moravičan.

Ach provode, pro-vode, } až od dneška za dvě ne-dě - le.
Sko-ro-li te - be bude?

Ach provode, provode, Provod jede proti nám, A horenským k vůli,
Skoroli tebe bude? Po věnečku nese nám, Dolenským na zdůry,
Až do dneška za dvě Nám nám tem horenským Nám nám tem horenským panenám. ským panenám.

Z Jakubovic.

Smrtná nedě-le kdes klíče da-la? da-la sem je dala květné nedě - li.

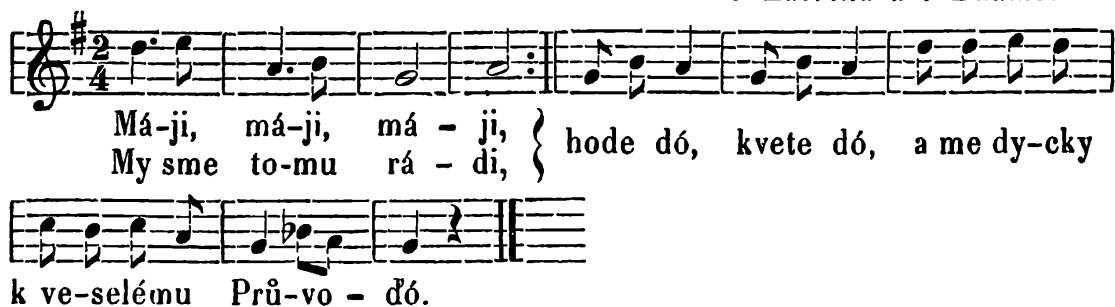
Smrtná neděle, kdes klíče dala? Květný pondělku, kdes klíče poděl?
Dala sem je dala květné neděli. Poděl sem je poděl zeleným
Květná neděle kdes klíče děla? štvrťkům.
Dala sem je dala květným pondělkům.

Zelený štvrtku, kdes klíče poděl? Svatý Jiří stal, země vodmykal,
Poděl sem je poděl svatýmu Jiří. Aby růstla tráva, tráva zelená. *)

*) Ve Slavkově u Opavy,
Krasna') Krasna, kaj si husi pasla?
A ja sem jich pasla, kaj se zema třasla.
Bila, Bila, kaj si kluče dila?
V komořici na polici, tam sem jich hodila.
Ditky, ditky, půjdžemy na kvitky,
Sedněm vedla cesty, budžem kolače peci. 1) Smrtnice.

Jake, jake? same makovane,
A za dvě nedžele same tvarohove.
Vyšla gvězda do hlinika,
Dajcě vajce do košika,
Ten košík je bezedna,
Něnapylni se do poledňa.

U Zábřeha a v Budikově.

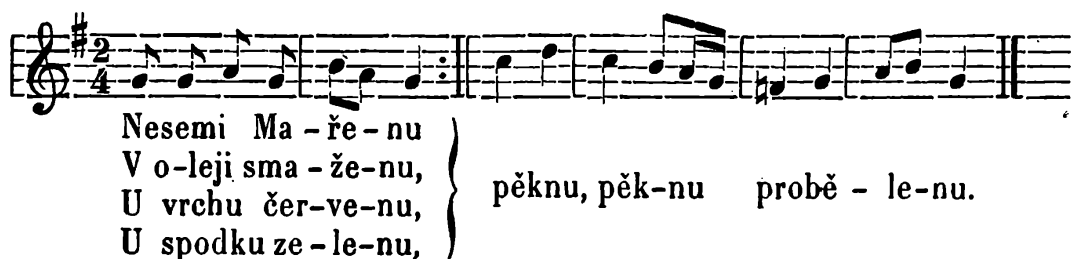

Má-ji, má-ji, má - ji, } hode dó, kvete dó, a me dy-cky
My sme to-mu rá - di, }

k ve-selému Prů-vo - dō.

Oď Příbora.

Vynášejí ustrojenou v šaty černé čarabaňu a na dub pověsivše kamením po ní házejí.

Nesemi Ma - ře - nu
V o-leji sma - že - nu, } pěknou, pěknou probě - le - nu.
U vrchu čer-ve - nu,
U spodku ze - le - nu, }

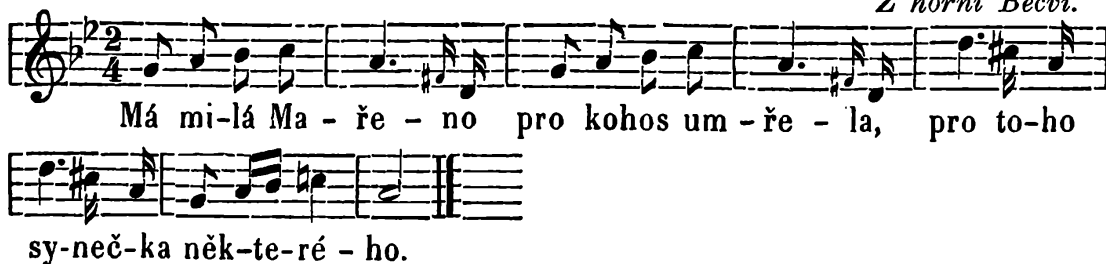
Nesemi Mařenu	U spodku zelenou,	Smrt nas o ňu prosí.
V oleji smaženu,	Pěknou, pěknou probělenou.	Už Mařena leží
U vrchu červenou,	Nesem babu v koši,	A zubami škeři.
		Helo, helo, helo, helo.

Pak ji v lese roztrhavše zpívají:

Už Mařena leží	Pro kohos umřela?	aneb:
A zubami škeři,	Pro ty, pro ty, pro pa-	Pro Velčovské panny
Ma mila Mařeno	cholky:	Aby se vydaly.

Aneb: Pro Pasaka stareho jmenujíc totiž člověka nejstaršího z dědiny smrti nejbližšího.

Z horní Bečvi.

Má mi-lá Ma - ře - no pro kohos um - ře - la, pro to-ho
sy-neč-ka něk-te-ré - ho.

Ze Zabřího.

Má mi-lá Ma-ře-no, }
Pro kohos um-ře-la? } pro toho synečka některé-ho.

Má milá Mařeno pro kohos umřela? U Malínů v poli sú ovečky v roli,
Pro toho synečka některého. Pěkné bílé vybelané.²⁾

Na tej Bečvi horní sú brabenci v roli, Jaké sú ovečky, také sú děvečky,
Černí, černí obhoření.¹⁾ Pěkné bílé, vybelané.

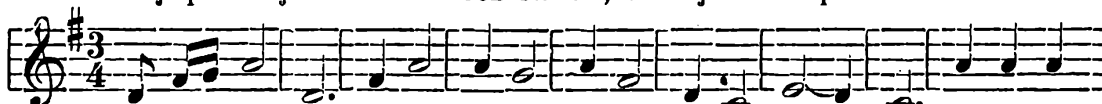
1) Na Zuberském poli
Sú bravenci v roli,
Nejsú to bravenci
Ale sú mládenci.

2) Na Zuberském poli
Sú ovečky v roli,
Nejsú to ovečky
Ale sú děvečky.

Vezmouce na tu hůl zelený majíček zpívají:

Nesemy majíček, Uťal ho Janíček, Pěkný, pěkný prozelený.

Dávají-pak majíček ten na vrch stavení, aneb jinde do plotu.

Cos Ma-ře - no, cos Ma-řeno, cos v po-stě jí - da - la? Ach jí-dá-

va-la sem já že-lí s ko-při - va-ma.

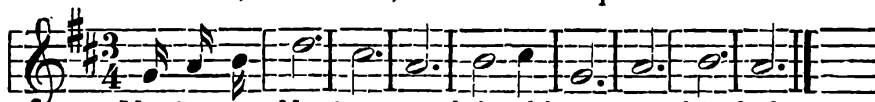
Ve Všemíně u Vizovice: Na pátý rok spadlo, Kyselico nechutná;
Nesem, nesem kyselo, Jak spadlo hned zvjadlo. Kyselicu zíme,
Štýry leta viselo, Smrt, smrt ukrutná, A smrt utopíme.

Obyčejně se Mařena spaluje, potopuje aneb aspoň hroudím a kamením uhazuje; i utíkají děvy jenž tak byly Mařenu popravily bojíce se, aby za nimi Mařena neletěla. Ukamenování se tytýž i pacholkům, jenž děvy vyprovázejí, ponechává; v Libošti a jinde u Příbora děvy samy došek ten mařenový co nejvýše na strom vyhodivše kamením uhazují věstíc, že prý ta nejspíše se vydá, jenž nejspíše ho uhodí.

Z Hrozenka.

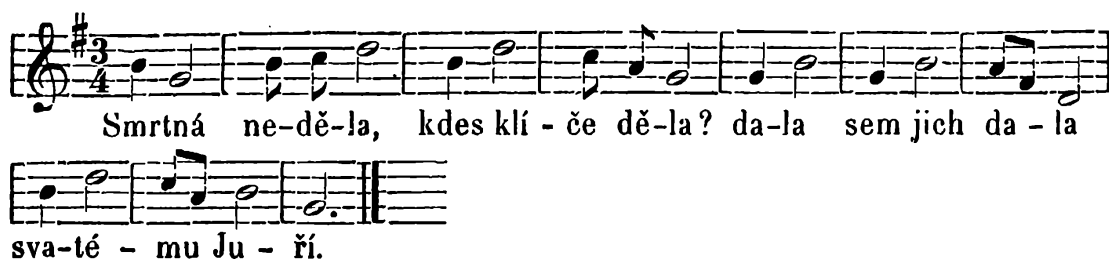
Ma-ře-na, Ma-ře-na, kdes kluče po - dě - la.

Ma-ře-na, Ma-ře - na, kdes kluče po-dě - la?

Mařena, Mařena	Aby odmykala	Pro teho, pro teho,
Kde's kluče poděla?	Ze země koření.	Šohaja švarného.
Dala sem ich dala	Mařena, Mařena	
Tej květněj neděli,	Pro kehos umřela?	

V Rajnochovicích a v okolí nosí přístevnice, co totiž za zimy na přístvu chodily, Mařenu a zakopávají ji do země v k, aby jí pacholíci nenašli; sic jinak by se děvy ty nevдалy. Děvy zpívají písně jak'již uvedené nápěvem výročitým a jakoby posvátným takto helekajíce:

Smrtná neděla, kdes klíče děla? Všelike kvítí rozkrásně rozkvetá.
Dala sem jich dala svatému Juří. Smrti sme odnesli a máj ešče v lesi,
A svatý Juří země odmyká, A naši pacholci ležá na peci.
Aby tráva růstla, fiala modrá.

Když byli pacholíci uťali máj v lese, tedy ho děvy přistevnice přistrojují v domě, kde za zimy přistvy bývali, an zatím pacholíci svačí pučálku a pagáčky. Na to pacholíci šindel ve střeše vyrazivše máj ten na střeše vystrkají a majetník domu toho povinen dávatí pozor, aby máj ukraden nebyl, an by ho jinak pacholíci ti vykoupiti museli. Nechává se májek na střeše do pondělí velkonočního; tenkrát zajisté snávše májek přibíjejí ho na vrch mládky t. j. mladé jedle oloupané z kůry, zastrčí ho v zemi, a tancují okolo něho; po čemž stárek ten máj u země stíná.

Dochovanému tomu z pohanstva obyčejí tytýž i roucho křesťanské oblékají, jak to z následujících řádků patrno, z nichž i vysvítá, že pozde onde, ano zhusta, obyčej mařenový splítají s králenským zvykem.

Od Jevička.

Smrtná neděla dnes nám nastala,	Troje brány odevřený
A my sobě rozjímáme smrt Ježíše	A zlatéma podepřený.
pána.	Až se smrti dotkli
Jenž umřel pro nás, chtě vykoupit	A jí hlavu setkli.
nás,	Královničko, královno,
S nebe dolů na zem stoupil,	Mazaničko mazaná.
Aby nas hříšné vykoupil.	Dejte nám dejte nového koláče,
Maria pros za nás.	Ať se nám smrtka nerozpláče.
Svatá Marketo, dej nám nový léto	Máme smrtko maló
Na pšeničko, na žito,	Tuze rozmazanó;
Až nám bude žíti,	Nechce s nama choditi,
Rač nám otevříti.	Musíme ju nositi.

Pak rozstrojí a zahodí smrtolku a praporeček ustrojivše zpívají:
Smrtisko sme zanesly, Hody dó, kvety dó,
Praporec sme přinesly. Kamáradi všecí rádi s právem dó.

Právo či praporec jest hůl opentlená.

tardiss.

Z Černotína u Hranic.

Smrtná neděla kams klíče děla?	Dáme jí dáme šátek červený.
Dala sem jich dala svatému Júří.	Ona šátek vzala, předcej plakala.
A svatý Juří země odmyká,	Dáme jí dáme pěkný prstýnek.
Aby tráva růstla, tráva zelená.	Ona prsteň vzala, předcej plakala.
Tráva zelená, fiala modrá,	Smrt sme vynesli, máj ešče v lesi,
Všelijaké kvítí v letě prokvetá.	Černocci pacholci sedí na peci.
Aa onú vodú formani jedú; ¹⁾	A sedte, sedte, pro máj nám běžte,
A co oni vezú? Nevěstu mladú. ²⁾	Ze štyrema vršky máj nám doneste.
Nevěstu mladú a uplakanú. ³⁾	Máj nám doneste, pěkný zelený,
A což my jí dáme, by neplakala?	A my vám zas dáme šátek červený.

Podobně ve Spálově:

1) Králové jedú.

2) Královnu mladú

3) Královna mladá smrt oblúpila

A svému milému šátek vyšila.

To any děvy ve Spálově zpívají, tedy jim pacholci pokřikují: Kadibudí, kadibudí, ať se smrtoch neprobudí.

Stůjte tuto ještě některá čtení, ač bezsmyslná, ale snad jen spotvořená a na věci pohanské dávno zapomenuté se odnášející. Tak za Příborem ve Sklenově:

Něsemy majiček,	Prosil Boha za nas,	A nebo:
Utal ho Janiček,	A my tež za něho.	Pěkná pani stojí,
Pěkný, pěkný prozeleny.	Pěkná pani jeho	Do sukně se stroji,
Kaj ho poněsamy?	V zlatej sukni chodi,	A dy do ni sahně
Na ščur, na ščur,	Do tej sukně sahla,	Zlaty groš vytahně,
Na karase.	Zlaty groš vytahla.	Nam ho daruje. atd.
Byl tam jeden karas,	Nam ho darovala.	

Tak u Bystřice jihlavské přidávají toto:

Číms jich utírala?
Červenýma vejci,
Bílýma koláči.

My koláče sníme
Tebe utopíme.

Podobného nedomyslu a bezpomyslu i jinde z husta doslýchati se; n. p. u Měřína:

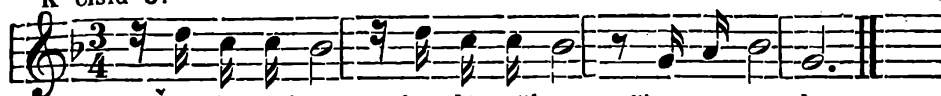
Nosím, nosím smrtku	Na červený vejce,	Rychtářové dcerce,
K zelenému čtvrtku,	Na žlutý mazance.	Ona plete věnce.
Kam tu smrtku zanesem?	Svatý Petr půjč nám klíč;	Věnce só pod prahem
Nové leto přinesem.	Nepůjčíšli půjdem pryč.	Posypaný tvarohem.
Fiala růže	Kam, kam? za hory	My tvaroh sníme,
Kvísti nemůže,	To té zlaté komory.	Věnce zahodíme.
Až jí sám pán Bůh	Co tam budem dělati?	Děvčatom par vajec
S nebe pomůže.	Stříbro, zlato lámati.	A chlapcom růženec.
Svatý Petr jede k nám	Kam je budem dávati?	

Ostatně výlohy na ošacení a ustrájení mařeny dává ponejvíce nejmladší v osadě provdaná nevěsta.

Dostavky a doplňky.

K číslu 3.

Z Ratiškovíc.

Šla děvečka, šla děvečka, šla pro vo-du.

Šla děvečka, šla pro vodu.

Potkal ju tě jeden stařec.

Daj děvečko, daj mi vody.

Milý stařec, není čistá.

Voda čistá, tys nečistá.

A tys měla devět mužů,

Devět mužů nezdávaných.

S každým's měla pacholátko,

Pacholátko, nemluvňátko.

Hned's ho každé zmordovala,

A pod pécku zakopala,

Nehašené vápno dala,

Černú hlínú zašlapala.

Odpusť Bože hříchy moje.

Já ti hříchy neodpustím,

Až spočítáš v moři písek,

V moři písek, stromě lístek.

Odpusť Bože hříchy moje.

Já ti hříchy neodpustím,

Až spočítáš v nebi hvězdy,

V nebi hvězdy, po světě cesty.

V nebi hvězdy vysoko sú,

V světě cesty široko sú.

Než jich ona spočítala,

Celá v prach se rozsypala.

K č. 8.

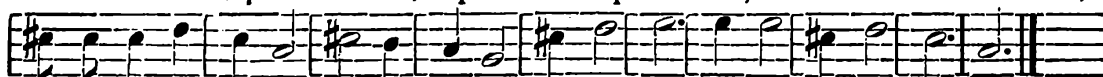
Stínej kate, dy máš stít, A jak já mám stínati, I ta panna Marija
Dorota musí umřít. Před nů, za nů sú svatí, Co Krista porodila.

K č. 9. tardiss.

Z Karlovic.

Poná-hli, po - ná-hli, pa-ne hospo-dá-ři; ne-ber nic na ce - stu,

dyť půjdeš na hody, ach na hody na věčné, nikdy ne-ko-neč-né.

Počkaj milá smrti Mám já cо činiti atd.

K č. 11.

V nedělu po obědě, Jak nas přes ňo nepřustiš, Mytny, mytny, mytničku,
Chodil pán Bůh po světě S nami putovat musíš. Staň na levu nožičku.
S dvuma apoštolami, Ja putovat něumim, Co tam budeš uhlidať,
Štyrmi evanjelistami. Myto vybírat musim. To nam budeš povidať.
Přišli do jednoho města Mytny mily mytničku, O viděl sem tam viděl
Ptali se kaj mytny meška. Staň na pravu nožičku. Štyry kadě penize
Mytny, mily mytničku, Co tam budeš uhlidať, A to peklo horuce.³⁾
Pusť nas přesto mytečko. To nam budeš povidať. Jestli kadě pozdvihneš,
Ja vas přes ňo nepřustim, O viděl sem ja viděl To kralovstvi dosahneš.⁴⁾
Myto vybírat musím²⁾ Štyry kůry andělské, Němuh kadě pozdvihnuť,
To kralovstvi něbeské. Musil v pekle zahynuť.

1) Se dvěma anděloma,
S třema apoštoloma.

2) A ja vas nepřepuscim,
Patačka něodpuscim.

3) Viděl tři kadě peněz
Na penězoch černy pes.
4) To ty pekla vymineš.

K č. 12.

Píseň ta pochodí od Šim. Lomnického. Viz: Písně nové na evangelia od Š. L. v Praze 1580. Přidej:

My prosíme tebe, Aj jak věrní tvoji Bouř tu prudkou staviž V přeblaženém běhu
Pohleď na nás s nebe. Ve zlé bouři stoj. V lodi své nás plaviž! Veď ji k nebes břehu.

K č. 13.

Od Opavy p. C. L.

Chodi smrti po předdvoru,
A pta se po hospodařu.

Hospodařu, jsili doma,
Porovnaj se s dlužnikama.

Pošlite mně pro dlužniky
Pošlite mně pro hněvníky,

Ať dlužníkům zaplatíme
A hněvníkům odprosíme.

Pošlete mně pro přátely
Pokud moja duša v těle.

Přatele moji rozmili,
Co ste semnu dobři byli!

Včil ja se s vami rozlučim
A cely svět vam poručim.

Zazvoň začku malym zvonkem,
Už ja idu malym domkem.

Zazvoň začku na velký zvůn,
Už ja idu v nebesky dům.

Tělo do hrobu kladuce
Ditky nad hrobem plačuce.

Naš tatičku nejmilejší,
Něnarodiš se nam inši,

Přatele nas nepoznaju
Kuska chleba nam nědaju.

K č. 20.

Z Bavorova.

V nedzěličku za rana Šedej dzěvče na můj kůň Tak s ňum tam tancoval
Vyšla panna kochana. Podjedzěme před můj Ež ji kosci rupěly.

A přijechol do ni pon dům. Vezdřela tam pod věka,
Z pjeklarodemjedensom. Tři dni, tři noci jeli Uzdřela tam člověka.

Ščesti Bože, dzěvečko, Po trni po chavucnym. Jdzi člověče jdzi domů
Troje dziotek macičko.¹⁾ Po kameni horucnym. A něprov tam nikomu,

Vitaj, že ty můj paně, Přijechali před pjeklo: Jen otcí a matce.
Z pjekla poslan sataně. Otvirej brače, čeplo, Že jich majum ješče dvě,

Po čemžeš mě poznala, Posadil ju na stolce, Něk jich kořum lepší jak
Že's mě tak jmenovala? Dal ji vina ze škopce. mně.

Po kuničku po brunym, Pi že pani, pi vino, Něk do kostela chodzjum,
Po šedelku červenym. Něk piláš jakěš živo. Chlapců za sum²⁾ něvod-

Po šatečce hedbavne, Pilacěch ja s panama, zjum.
Po šabličce opravne. Něk s takymi durňama.

¹⁾ Jedno leži pod mezum,
O tym lude něvědzum.

Jedno leži pod hruškum,
Jest přikryte pěluškum.

A to třeř pod prohem
Leži tam s panem Bohem.
²⁾ sebou.

K č. 22.

Tluče to tam anděl
Za ním stojí hříšná duša,
Co se bojí, co se třese.

Pytaj se ji maci mila,
Esli se tež spovídala?

Tu hodinku dych kořala
Joch se tedy spovídala.

K č. 23.

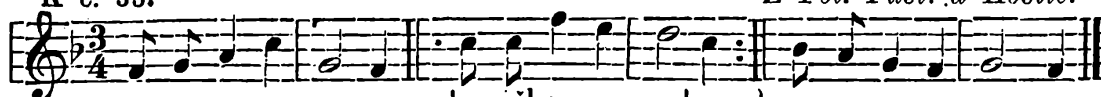
A byl ti un hrubě pěkný,
K dřevu k olivě podobný.

Když mšu, vatu celebroval,
Těžky vřeď ho narušoval.
Něni to Valentin svaty,

A to je člověk proklatý.
Jak te slova vymluvíli
V kameni se obrátili.

K č. 33.

Z Pol. Pusi. a Hoštic.

Měl cě svaty Ju-ři konička vra-ne-ho, { do po-le šči-re - ho
vyjechal se na nim }

Mašli ty děvečko	Dost široka byla,	Svatemu Juřimu,
Zlaty pas při sobě,	Ješče se ta sanuť	Čest, chvalu vzdavali.
Zadrhni te sani	V ni směscie němohla.	Děkujem ci, svaty Juři,
Zadrhni na hlavě.	A tu svateho Juřiho	Za tvoju usluhu,
Sedmeracka brana	Pěkně povitali,	Že jsi nam ochranil
		Našu milu dceru.

K č. 35.

Svaty Michal trúbí trubú,	Dušičky se polekali,	Skály, skály přikryté nás
Vstaňte hřišní, počte k	Hned na hory posedaly.	Sám pan Ježíš zapřel se
súdu.	Hory, hory přikryte nás,	nás.
Na tom súdě což tam	Sám pán Ježíš zapřel	A jak my vás přikryt
bude?	se nás.	máme,
Sám pán Ježíš súdit bude.	Jakož my vás přikryt	A my sami se pukáme.
Kteří budú na pravici,	máme,	Dušičky se polekaly,
To do nebe půjdú všeci.	Samy se propadnút	Hned na vody posedaly.
Kteří budú na levici,	máme.	Vody, vody, potopte nás,
Budú všeci pekelníci.	Dušičky se polekaly,	Sám pán Ježíš zapřel se
Řekla sestra k druhé	Hned na lesy posedaly.	nás.
sestře :	Ach vy lesy přikryté nás,	A jak my vás potopíme !
Počme k Bohu, prosme	Sám pán Ježíš zapřel se	A my samy vysycháme.
ješče,	nás.	Dušičky se polekaly,
A padněme na kolena	Ajak my vás přikryt máme,	Hned na peklo posedaly.
Před stolicú Krista Pána.	A my sami shořet máme.	Peklo se jim otevřelo
Odpověď jim Kristus pán,	Dušičky se polekaly	A na věky se zavřelo.
Jistě, jistě, já vás neznám.	Hned na skály posedaly:	

K č. 40.

Z Bavorova.

O pošlať mi pošla svata Helena, A na tejto hoře koščjul funduje,
A pošlať mi pošla na jednu horu. A v tomto koščjule tři hrobe ležum atd.

Z Bohuslav. Opav.

Pošlic mi pošli s nebe andele
A hledali su panny Marie.
Našli ju našli v B. kostele.

A ona kleči při B. stole,
A Jezu Krista v rukach pěstuje
Synačka sveho pana našeho.

Z Dalečína.

Zpomněl na mně Pán Bůh můj,
Abych vydal počet svůj.
Zpomněl na mně s nemocí,
Nebylo mně k spomoci.
Starala se máti má,
Kde mně pán Bůh místo dá?
Nestarej se matičko,
Dá mně Pán Bůh místečko.

Na daleckém krchově
Tam je místo hotové.
Až mně budou zvony hrát,
Bude hrobař postel stlát.
Místo peřin prachových
Dají třísek jedlových.
Místo vrchní peřiny
Dají mně na vrch hlíny.

Všickni anjelé s nebe
Budou na mojí svadbě.

Kantor přijde zpívati
A přátele plakati,

Vy přátelé neplačte,
Pánu Bohu poručte!

Ponesou mě na marách,
Jak nevěstu v peřinách.

Přátelé se rozejdou
A mě tady zahrabou.

K. č. 87. p. C. L.

Moja mamuličko,
Já bych vandrovala
S tym švarnym šohajkem
Do cuzeho kraja.

Vandruj že dceřičko,
Bys tam co skurala,
By si se mi věcej
Dceřičku nězvala.

Jak přivandrovali
Ku černemu lesu:
Vrac že se Kačenko,
Ešče maš dosć času.

Jak přivandrovali
Na ty bile pisky:
Odpočin Kačenko,
Bo cě bolu nožky.

Jak přivandrovali
K Pasečnemu dvoru,

Jas ti koňa sedlal,
Ona šaty prala
Namluval si Jasu
Že by s nim jechala.

Jechala bych s tebu,
Bych ene věděla,
Že bych v mem panenství
Nazad přijechala.

Jak tiť přijechali
Do cuzeho kraja:
Odstroj se panenke
Z panenskeho stroja!

K. č. 89.

Kateřinko dcero moja,
Prosilasi za to Boha?

Zahrabou mě do jámy,
Kde jsou ščiři a hadi.

Tam já musím zůstatí,
Soudného dne čekati.

A když přijde soudný den:
Vstaňte mrtví z hrobů ven.

Anděl Páně zatroubí,
Pán Bůh všecky rozsoudí.

Zlí budou na levici
A dobří na pravici.

Sedla se Kačenka
Na bilem kameně.

Co volíš Kačenko,
Přez ten dunaj plynout,

A mižli Kačenko
V mojich rukach zhynout?

A volim ja volim
Přez ten dunaj plynout,

Mižli ty zradco
V tvojich rukach zhynout.

Chycil un ju chycil
Za oba vrkočky,

A vřucil un ju
V ten dunaj hlubočky.

Zostal ji fěrtošek
Viseti na kole,

Obracil se zradce,
Přecjal ho na dvoje.

Čtení jiné (p. C. L.)

Ně potoch jechala,
Bych se odstrojala,
Jene tobě Jasu
Košulěňky prala.

Jak tiť přijechali
Na ten most vysoký,
Vřutil Jas Jašenku
V ten dunaj hluboky.

Onať tam něvpadla,
Za fortuch visela:
Retuj mě kochanku,
Bo ja Jaše tvoja.

Abys sa ty vydávala,
A takovou svadbu měla?

Plyň že ty fěrťušku
Za tu moju paňu,
Bo juž moje oči
Něchcu hleděć na ňu.

Moje bile nožky
Sahajcě pisečku,
Moje bile ručky
Chytajcě se břežku:

A jak přeplynula,
Sedla na kameni,
Rozpuscila vlasky
Po pravem rameni.

Moje černe vlasky,
Coch se naplakala,
Svojeho mileho
Přec sem nēdostala.

Ně na toch tě vřucil
Že bych tě retoval,
Ene tobě Jašo,
Dunaj veflastroval.

Juž tiť Jašinečce
Pěkne zvony zvoňu,
A teho hultaja
Na sto koňach hoňu.

Juž tiť Jašinečce
Na jurganach hraju,
A teho hultaja
Tře kati stinaju.

Z Ratiškovíc.

Na kantneřách bečka vína,
Kateřinka není živa.

Drůžičkystojá pod věnci, Její matka naříkala: Nic bych si to nehořela
 A mládenci na ulici. Nic bych si to neho- Dybych ešče dceru
 Staň Kačenko přivítaj řela: měla.
 jich

Do sedničky zavolaj jich.

K č. 92.

Ze Strádní.

Každá panna proti pánu
 A Šandorka proti synu.
 Jedným nožem jamu kopal
 A druhým si do srdca pchal.
 A tu leží tělo s tělem,
 A tři duše s pánem Bohem.

Nech tu roste fialečka,
 Nech sa karhá má mamička.
 Nech tu roste nech hřebíček,
 Nech se karhá můj tatíček.
 Nech tu roste všeliký květ,
 Nech se karhá široký svět.

K č. 94.

Z hrota pomyj nabrala
 Na hlavu ji vylela.
 Vračila se po druhéj
 A stanula pod okno:
 Ach ma mila švagrova
 Prosim če ja pro Boha,
 Bys mi dala kus chleba.

Ona ji ho nědala
 A psa na ňu počvala.
 Růb tež ty tak jako ja,
 To budžeš měc kus chleba.
 Ach ujičku, ujičku,
 Něsetě vy nam chleba,
 Už nam ho něpotřeba.

Bo nas mati pobila,
 Na haluž pověšala.
 Na haluž na dubovu,
 Sama na jaborovu.
 Ja sem se jen vyprosil
 Že se budu učiti,
 Boha za ně prositi.

K č. 96.

Všecky panny v želenym Všecky panny tancuja, Všecky panny v bělině,
 Ene ta ma spi v zemi. Ene moja pod zemju. Ene moja ve hlině.

Všecky panny v kolečku,
 Moja mila v dolečku.

K č. 99.

Z Ostrohoty.

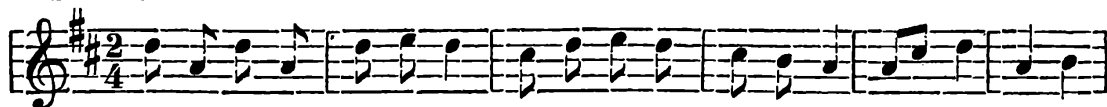
Ti Lhotcí pacholci
 Na formanku jeli,
 A Lhotské děvčátko
 Na cestě přejeli.
 Kamarádi bratři,
 Co sme udělali,
 Že sme to děvčátko
 Na cestě přejeli.
 Její starý otec
 Naprotiv ní běžel:

Kerý ťa dceruško
 Kerý ťa to přejel?
 Přejel mě tatíčku,
 Přejel mia můj galán,
 Už ho odeslali
 Na panský kancelár.
 Tam ho odeslali,
 Patnást ran mu dali,
 Jeho galanečku
 Včera pochovali.
 Ti Lhotcí pacholci

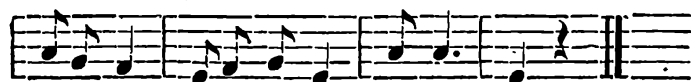
Šesti řady stáli,
 A tak naříkali
 Jakby hudci hráli.
 A ten její galán
 Na samém kraji stál,
 Červeným šátečkem
 Očka si utíral.
 A ty Lhotské zvony
 Pěkně vyzvňajú,
 Moju galanečku
 Do hrobu dávajú.

K. č. 108.

Z Mutěnic.

A když na dvůr vkročila, na tem dvoře nic ne-ní, e-nom tráva

zele-ná, po ní chodí vý-vo - da.

Do maštale vkročila, V maštale nic není, Enom holé mostnice Co ty koně stávaly.	Kerá panna poctivá, Každá je tak červená Jak růžička saděná.	Kerá není poctivá, Ta je jak charba modrá Co na úhoře sedá.
--	--	---

K č. 143.

Podme milá dolinama, Budem živi malinama. Malinama červenýma, Podme jenom, moja milá.	A když bylo po půl noci, Začal deščiček prehati, Švarné dívča naříkat: U mého otca, mateře	Pod tú lindú hudci hrajú, Mladší sestru namlúvajú; Mladší sestře krávy, voly, Za mnú skáču straky, vrany.
--	---	---

Přeneščasné přeživení,
Dyž tech malin tolik není.

K č. 147.

Tatičku, tatičku, Enom mně povězte, Kerý ten můj bude.	Dceruško má milá, Dá se ti znamení, Dvů budú zelení A ten tvůj červený.
--	--

K č. 450.

Z Lanžota.

Nač jsi za mňa išla, keď s mia nelúbila?
Já som za ťa išla z ľudského návodu, z mnohých nedostatků.
Klínek nad postelkú, šablenka na klínku,
Mámli já šablu vzít, hlavu ti urazit?
Chytil on šabličku, uťal jí hlavičku.
Jak bylo na ráně, hosti se schádzajú,
Co mladí dělajú, či sa rádi majú?
Její stará máti šla sa podívať.
Přes prah překročila, do krvi kročila.
Kerá múdrá máti nech nenutí dětí,
Jak sem já nutila, dceru sem pozbyla, zeta sem neznala.

K č. 151.

Z Franc. Lhoty.

Na konec v tom prahu Zakopala tálu. Do kosně běžala, Bílé groše brala. Zahrajte mně hudci Za mé bílé groše,	Abych já užila Panenskéj rozkoše. Kačenka sa točí, Krev sa za ňú značí. Kačenko divoká, Pohleď do okenka.	Jde pro ťa máti, Jdú sestra i brati. Nejde pro mňa máti Ani sestra, brati. Než to idú kati. Co mia majú stati.
--	--	---

K č. 155. Grimm D. M. 437.

Z P. Polom.

A byla jedna mynařka, Zaknula sveho synačka. Přiletěli dva ďablove Dítě vzali, jine dali. Do něho moci neměli, Do travy ho položili. A jeli tam furmanove, Našli dítě male v travě. A tu se spolu hadali, Kterak by mu jmeno dali.	Damemu jmeno Benekda, Kdo ho zaknul, temu běda. Do školy ho posílali, A šaty mu jednávali, Za mladu ho cvičt dávali. Děti se mu vysmívali, Že je na cestě najdeny. Bych měl troje šaty po- trhač	Svej maměnky půjdu hledáč. Troje šaty dotrhaval, Svej maměnky nĕnaj- daval. A klupe klupe na dveři, Otevřte mi ma mateři. Ja sem dítě vlasni vaše. Macě jine na kolibce; Žaden vam ho vzici něchce.
---	---	---

Vyleč ďable z tej ko-
lebký
Od mej spanilej ma-
měnky.

Ďabel z kolibky vylečel¹⁾
Tři kola jest v okně vybil.
To macě lude znameni

Teho ďabla kolibani.
Štyry kravy mu dojila,
Na kotle kašu vařila,
Ešče ho něnasycila.

1) Hybaj děcko šeredné
Z mé kolibke zelené,
A z peřinke tiščené.

**A von se hned zatočil,
Vokynečkem veskočil.**

K č. 164.

Šlo děvčátko na travičku Kdo chce milá ryby jesti, Převezl ju přes Moravu
Do zeleného hájčku. Musí na kraj člúna vlézt. Dolů k zelenému háju.
Postřetla tam šohajčka, Dosti sem ryb pojídala, Nohy, ruce jí povázal,
Rybařového Janíčka. Na kraj člúna nesedala. Černé očka jí vylúpal.
Ty Janíčku rybaříčku, Tak ju lúdil až přilúdil,
Chytni mně jednu rybičku. Až ju na kraj člúna hodil.

K č. 169.

Začínají: Trudova žena nemocna leží,	Trudova žena už dokonala. T. ženu už pochovali,
A Trud jí nevěří:	Už jí Trud uvěřil:
Staň má Aničko,	Ostaň tu s Bohem,
Vař snídaničko,	Srdenko moje,
Šak tě nic nebolí.	Už sem ti uvěřil.

Trudova žena už dokonává atd.

K. č. 175.

Ej hora, ho-rič-ka pod ho-rú krčmička, tam šenkýř-ka bývá,

vínko, pi-vo lí - vá.

K č. 185.

Z jedné strany Dunaje Dorna nohy myje;	Což je tomu přebлаze, Komu je podáte.	Ach maměnko má milá, Puste mě z hradu ven, Ztratila sem prsteň.
Z druhé strany Dunaje Ján napájí koně.	Ach můj milý Janíčku, Přiјdi ty dneska k nám, Tobě já jich podám.	Já tě nepustím z hradu, Sama ti proň půdu.
Ach má milá Dorničko, Bílý nohy máte:	Ach má milá Dorničko, Bévá tma z večera, Donaj je hlyboká.	Dorna z hradu vyběhla K rybářom běžela.
Což je tomu přebлаze Za kým pokráčáte.	Ach můj milý Janíčku Já zažnu svíčečku Proti okýnečku.	Ach rybáři, rybáři, Chyťte mi tu rybu Mému srdci libú.
Ach má milá Dorničko, Černý oči máte.	Až ty Donaj přeplyneš Já podám ručičku.	Rybáři sak zatáhli, Rybičku vytáhli
Což je tomu přebлаze Za kým pohlédáte.	Dorna svíčku zažala, Ján po vódě plyvá.	Ach to není ta ryba Mému srdce libá.
Ach má milá Dorničko, Bílý ruce máte;		

Po druhý sak zatáhli, Měla milá dva nože, Ach tu leží Dorníčka,
 Janíčka vytáhli. Oba metalové. Panská služebnička,
 Ach to je ta ryba Jedném hrob ukopala, Vedle leží Janíček
 Mému srdci libá. Druhém se zabila: Panské služebniček.
 Ach což je mně už po ní, Kdo tu půže, pojede, Zhynul milé pro miló,
 Dyž už není živá. Každé si zpomene! Milá pro milého.
 Ostali tam obádvá
 Jeden pro druhého.

K. č. 186.

p. Cypr. L.

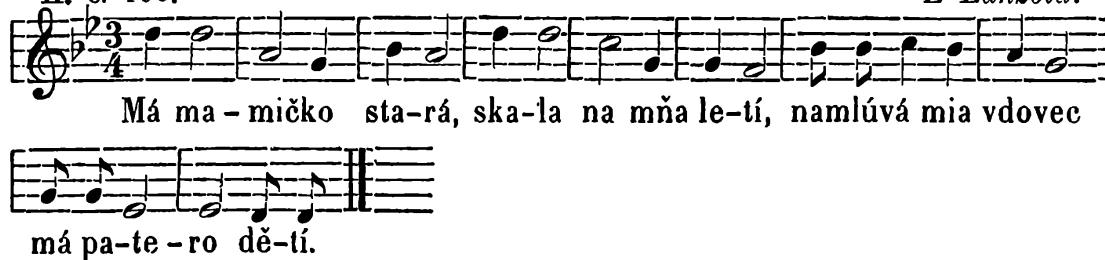
Biju se tam o galanku, Žid měl koňa, šuhaj Ten tu děvuchu obdrží.
 Co služi v štramberskym druhého, Ten židův kůň tuhší bě-
 zamku. Jeli do pole šireho. žel,
 Kery ten kůň tuhší běži, Ten tu děvuchu obdržel.

K. č. 190. strofa 2.

strof. 4.

Ale cěch já chodzila Dyby se mi vracilo Cěprem bych vědzěla
 Dycky o půlnoci, Za slunečka chodzie, Jak mladence zvodzie.
 Teraz mi něoschnu
 Moje černe oči.

K. č. 196.

Z Lanžota.*Z Lanžota.*

Zingaj mně hubo má, Budú ti zingati Budeš jim krájávat
 Dokad jsi slobodná, Jeho drobné děti, Po malém krajíčku,
 Šak zingat nebudeš, Keď budú chleba ptať, Budú si naříkat
 Až za vdovca půjdeš. Nebudeš ho měti. Tu jejich mamičku.

K. č. 219.

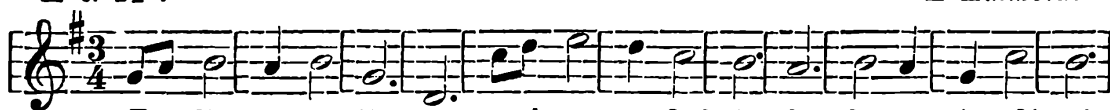
Co sem se nabuřil něchtěľa otevřít, Kaj se smutny poděju?
 Musel sem svu hlavu na.kameň, Včil se ja sluzama zaleju.
 položít.

K. č. 224.

Pod kamení, pod popráti,
 Už sa ona nenavrátí.

K č. 247.

Z Lanžota.

Tu - li - pán, tu - li - pán, se - dem rá - zů kvi - tel, jak s ty mi, můj mi -

lý, jak s ty mně od - vy - kel ?

Já sem ti odvykel	Červené jabučko,	Červený tulipán
Velice lahúčko,	Po zemi se kúlá,	Není trvanlivý,
Tak jakby odpadlo	Dojdi k nám šohajku	Černojoký šohaj
Se stromu jabučko.	Je-li tvoja vůla.	Není spravedlivý.

K č. 260. p. C. L.

Dy sem se tě něvzal za ženičku,	Dy sem tě nědostal za družičku,
To tě budu prosit za družičku,	To tě budu prosit za kmotřičku.
Abys v mojem domě přece byla,	Abys v mojim domě přece byla
A na moju hlavu věnka vila.	A moju ženičku navščívila.
A ja v tvójim domě němožu byt,	To ti ja udělám tu posluhu,
A na tvoju hlavu věnka uviť.	Abych se libila panu Bohu.
Z mojich černých oči sluzy leju,	
Ani bych němohla na ofěru.	

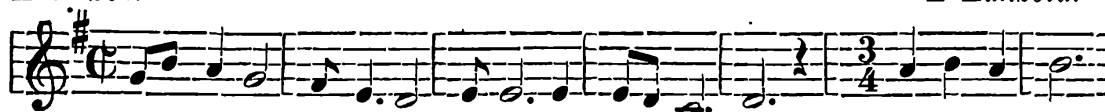
K č. 266.

Z Hovorán.

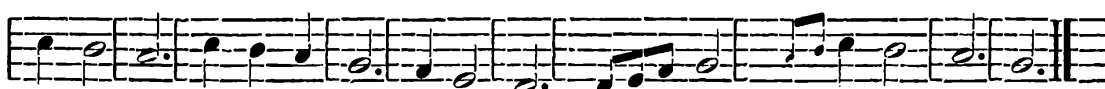
Ja co sa stalo ten týdeň nového,	Že sem mu neřekla, jdi s Bohem
Rozhněvala sem si svojeho milého.	srdečko.
Rozhněvala sem si pro jedno slo-	Ja hněvaj ty sa třeba celý týdeň,
večko,	Enom sa nehněvaj, dyž přijde krajní
	deň.

K č. 267.

Z Lanžota.

Pr - ša - lo by - lo tma nad našú za - hrádkú; tě - ší - va - li

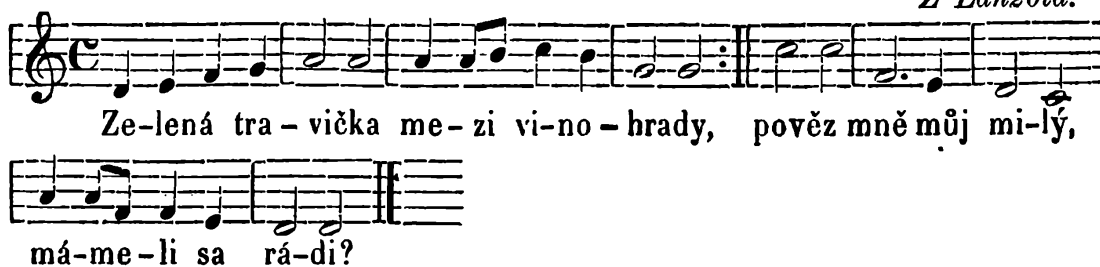

sa chlapci, těší - va - li sa chlapci mé - mu ma - ri - jan - ku.

Pršalo bylo tma	Netěšte se chlapci	Co je po fjalce
Nad našú zahrádkú;	Mému marijánku,	Keď mi nic nevoní.
Těšivali se chlapci	Súsedové děvčata	Co je po tej frajirce
Mému marijánku.	Majú fjalenku.	Keď k ní vůla není.

K č. 291.

Pověz mi děvče pověz, kaj na travičku chodiš?
K dubu Janičku k dubu, tam ja travičku škubu.

Z Lanžota.

My sa máme rádi, my sa budem lúbit
Až nám budú hudci na kerchově trúbit.
Na kerchově trúbit, na bubny bubnovat,
Potom se přestanem, šohajko, milovat.

K č. 297.

Suzičky suzené, nepadajte na zem,
Radši mně padnite do srdečka rázem.

K č. 301.

Z Lanžota.

Dal by mně to pán Bůh, Panenka Maria, Abych do dnes týdňa V černej zemi byla. Co si to má milá Co si to vinšuješ? Šak se v černej zemi Dosti nanocuješ. Co bych si šohajku Co bych vinšovala,	Keď ti za mňa bráňá Celá tvá rodina. Ani tak rodina Jak tvoja mamička, Že jsu já chudobná Pro tebja děvečka. Keď jsu já chudobná, Hledaj si bohatší, Keď ti to šohajko S chudobnú nesvědčí.	Chudoba, chudoba, Ona cti netratí, Vychádzajú na ňu Nádherní bohatí. Kde chudoba chodí Všady kamen raní, Že sa za chudobu Žádný nezastaví.
--	--	---

K č. 310.

Najprvšimu pěkne po- zdravení,	A třetimu perko za klobuček	A patemu pěkne po- sezeni,
A druhemu šateček čer- vený.	A čtvrtému červený hře- biček.	A šestému svůj vinek zelený.

1) pero za čapečku.
2) hedbávnú šatečku.

3) červenú šnúrečku.
4) hedbávnú voničku.

5) nové šaty.
6) svůj vineček zlatý.

K č. 306.

Dybych já věděla Kde já budu bývat, Já bych tam chodila Lavice umývat. Lavice umývat	Aby byly bílý, Aby na ně sedlo Moje potěšení. Dybych já věděla Kdo mě s milým lóčí,	Nasypala bych mu Soli plné oči. Soli plné oči, Mezi zuby písku, Aby nerozváděl Našu věrnó lásku.
--	---	---

K č. 344. náp. 345.

Mé srdenko zarmúcené Na tři strany rozdělené.	Jedna strana za tatíčkem Druhá strana za bratříč- kem.	A ta třetí nevím za kým, Za šohajkem černojo- kým.
--	--	--

K č. 345.

Toto je strom po mém milém, A to jedno je červavé,
Co k nám chodíval každý den. Fúkne větr, ono spadne.
Na tem stromě dvě jabučka, Ono spadne, odgúlí se,
To sú ty naše srdečka. Mé srdenko zarmútí se.

K č. 384. str. 2.

str. 4.

str. 5. *Z Medlan.*

Neřechtej můj vraný ko- Obrat se můj vraný ko- A dyž sem kus do pola
ničku, ničku odjel,
Objedeš třikrát ten dům, Pojedeš do pola pryč. Posla za mnó poslala:
Budeli má milá S Bohem buď má milá Navrat se můj milý,
Ke mně tak upřímná, Nanyňko fortelná, Synečku rozmilý,
Otevře jejichý dvůr. Nespatriš mě tady víc. Já juž sem votevřela.

K č. 425.

Osmý praví: kamarádi, počme jen Aby sobě hledal pannu v jiné kra-
za ňú, jině.

Ať ju ještě uvidíme, pokaď je pannú. Ona stojí u oltáře mezi družbama
Devátému napisala na pergamině, Jako kvítek lelujový mezi vrškama.

K č. 432.

Dejte nám napisat na kříž na hranici:
A tu v hrobě ležá ti dvě milovníci.

K č. 433.

Ze Znorov.

Dúbravěňko zelená, Až ti mrazové přendú Mládencom na kytečky,
Co's ty tak ošumělá? Pěkná zelená budú. Panenkám na vínečky.
Přišli na mně mrazové, Široký list ponesu, Panenky vínky vijú,
Velicí nečasové. Modrým kvítkem pokvetu. Mládencom kytky dajú.

K č. 446.

Od Uher.

Zahnauo dzjevča krávy Moje kravičky najšeu, Moje kravičky našeu,
Do hájka, do otavy, Ma z hájka ven vyvvedu. Ma z hájka ven vyvvedu.
Do hájka zeleného. A už moj tacko idze, A už moj miuý idze,
Kravičky potraciuo, Mých kraviček něženě, Moje kravičky ženě
A samo zabludziuo, Má z hájka něvyvedze. *) A ma z hájka vyvedze.
Do hájka zeleného. Kedzby moj milý prišeu, Lepší je jeden miuý
Kedz by moj tacik prišeu, Jak všecek svět rodinný.

*) Tak se zpívá dále: Kedzby mamička přišla, k. backo přišel, sestra přišla atd.
Posléze o milém, jak v textu.

Z Rakovic.

Pase šohaj dva voly Poďé synu, poďé jest. Donesla mu milá jest atd.
Nedaleko hobory. A já jesti nepůjdu A já jesti už půjdu,
Donesl mu otec jest: Dokad úhor nezořu atd. Třeba úhor nezořu.

K č. 487

Z Cáhnova.

Frajer můj, frajer můj, má zlatá ratolest,
Keď ta deň nevidím, ani nemožu jest.
Frajer můj, frajer můj, keď ta enem čuju,
Všecky moje údy všecky poskakujú.

K č. 546.

Potom celé rodině za to děvče jediné, to je Bože děvče mé.

K č. 583.

Hněvám sa já hněvám
Na svého galána,
Že mně nepostavil
Borového mája.
Postavil, postavil,
Ale je jedlový,

Nemyslela jsem si
Že by byl takový.
Hněvám sa já hněvám
Na svoju galánku,
Že mně neuvila
Pérka z marijánku.
Uvila, uvila,

Ze Lhoty Franc.

Vršky vylámala,
Možeš dobře vědět,
Že je láska malá.
Není to vonička
Na poli trhaná,
Ale je vonička
V krámě kupovaná.

K č. 620.

Za stoły sedáme,
Krásnú nevěstu máme.

Máme my ju máme
V zeleném vinečku.

Od Strážnice.

On sa jí promění
Za malú chvílečku.

K str. 440.

Můj Janíčku dobrotivý,
Budešli na mňa horlivý.
Neb já sa ťa hrozně bojím,
Kerak já s tebou obstoím.

Budešli zlá, varuj sa mňa,
Budešli dobrá, neboj sa mňa,
Sám pán Bůh dnes stúpil s nebe
A dal mně Aničko tebe.

Z Ostrolhoty.

K str. 4.

Postůj můj formánku,
V tom višňovém hájku.
Až já se rozloučím
S mou milou matičkou,
S mejm milejm tatičkem.
S Otcem se žehnala,

S matkou se žehnala,
Žalostně plakala.
Jeď má dcero s Bohem,
S milejm pánem Bohem.
Žádnej nepotěší
Než můj nejmilejší.

Z Mrákotína.

Žádnej nerozváže,
Jen sám pán Bůh káže.
Žádnej nerozvede,
Jen sám pán Bůh s
nebe.

K č. 636. str. 465.

Ej Bože Bože, co mia muž bije,
Keď mňa to žádný nepolutuje.
Dojdite tatičku, sivý sokolíčku,
Polutujte mne.

Tatiček ide, dveřa otvírá,
Na pana zeta ručičkú kývá:
Dobře, zetu, dobře, do deváté kože,
Nech ťa poslúchá.

Ej Bože Bože, co mia muž bije,
Keď mňa to žádný nepolutuje.
Dojdite mamičko, sivá holubičko,
Polutujte mne.

Z Lanžota.

Mamička ide, dveřa otvírá,
Na pana zeta ručičkú kývá:
Dobře, zetu, dobře, do deváté kože,
Nech ťa poslúchá.

Ej Bože Bože, co mia muž bije,
Keď mia žádný nepolutuje.
Dojdi ty bratříčku, sivý sokolíčku,
Polutujže mne.

Bratříček ide; dveřa otvírá,
Na pana švagra ručičkú kývá:
Netak švagře, netak, budeme sa
sekat,

To je sestra má.

K č. 645.

U mojej mamičky sýra, chleba dosci,
U tvojej šuhajku, néni co pojesci.

U mojej mamičky pečené jarábky,
U tvojej, šuhajku, hotové pohlavky.

Z Cáhnova.

K č. 666.

Sdělám já ho, sdělám já, komu já ho odevzdám?

Odevzdám ho Pánu Bohu, on mně za něj muže dá.

Str. 707.

Má, maminko, peníze. Synečku na papíře.

K č. 655.

Na tom Lhotském poli pěkný ko-
stel stojí,
A v tom kostelíčku devět oltáříčků.

Ze Lhoty Franc.

A při tom desátém panáček v or-
natě,
Sezdává synečka se švárným děv-
čatem.

K str. 677.

Vem sobě synečku ze dvora dě-
večku,
Bo ona ma zvonky kole mezulanky,
Jak se veme šprtač, vemu všecke
ščkač.

Z Vodky.

A což je mi po ni, dy robíť něumi,
Kravy něpodoji, ocase se boji,
Hrotka něumyje, ceditko ji shnije,
Jizby něvymetě, vrkočka něspletě.

K č. 722. Náp. 280.

Oboro, oboro, zelenaj sa skoro,
Jak sa rozzelenáš, hned nám krásy
dodáš.

Na trávě. Od Ostroha.

Už sa ta obora trikrát zelenala,
A ešte nám nikdá krásy nedodala.

K č. 798.

Pod Mrákotínem zelená volše,
Koupil synek koně za dva groše.

Z Mrákotína.

Klusej, klusej, můj vranej koníčku,
Až se doklusáš pro mou Aničku.

Sbírka nová.

*A. Legendy. 1. S. Vavřin.**Z Pusté Polomě a Petrovic.*

A-de-si-aš dal Vavřince vzi-ci, Ade-si-aš dal Vavřince vzi-ci,

dal na ně - ho velky oheň klasci.

Adesiaš¹⁾ dal Vavřince vzi-ci,
Dal na něho velky oheň klasci.

Bo do nebe je cesta uzučka
Jak do šatnej jafelečky uška.

Palili ho beze vší milosci,
Bylo vidac jeho svate kosci.

A do pekla je široka brana,
Na padesat vozův murovana.

Obrať mistře na tu druhu stranu,
Až ma cisař hotovu pečeňu.

Kdo ňum půjdzě, zbavěny něbudzě,
Na svoje rodiče běda volac budzě.

Jak obracil, na kroček odkročil,
Uciral si bilum šatkum oči.

Běda, běda co scě učinili,
Nic dobrego nas něvyučali,

Vidzim mistře že si litoscivy,
Budzě ci sam pan Bůh miloscivy.

A v tym pekle hrubě velky plamen,
Uchovej nas paně Kriste amen.

Budzěš s nami dněs večerů jesci,
A na věky s nami přebývaci.

1) Padision.

2. Sv. Pátek. náp. 22.

Z Petrovic u Ratiboře.

A dneska je svatý patek, Přišel ku nim ten stary
Celeho světa počatek. muž,

A ten umdlel, upad vše-
cek.¹⁾

Tře rytíře za stůl sedli,
A to maso v patek jedli.

Strčil jednomu do ust Temu třecimu povídal,
krvavy nůž. By masa v patky nějidal.

A druhemu dal poliček,

Ale ty jez. ten chlib s Zpomnicě mě raz za A boch ja je svaty patek,
 vodum, tydeň, Celeho světa počatek.²⁾
 Modli se za deň třikrát Ja vas před Bohem každý
 k Bohu. deň.

1) Přišel ze dveří stary muž,
 Držel v ruce krvavy nůž.

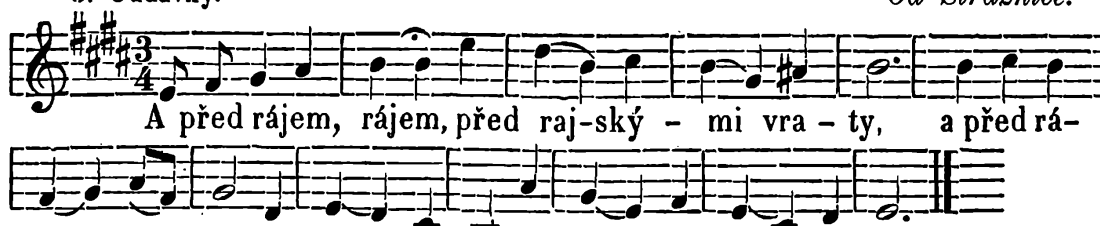
Jednemu sfal hlavu dolu
 A druhemu žgnul do boku.

2) Ty člověče zakon mivaj,

A v patek masa nějidaj,
 Pošť pateček, svěť svateček,
 Požehna ti Bůh stateček.

3. Oddavky.

Od Strážnice.

A před rájem, rájem, před raj-ský - mi vra - ty, a před rá-
 jem ra-jem Bo - že mi-lý před raj-ský - mi vra-ty.
 A před rájem, rájem, Za tým stolem sedí A oni žádají
 Před rájskými vraty, Pán Bůh s apoštoly. Svatého sobáše.
 A před rájem rájem A za něma stojí Sobaš ty jich Petře,
 Bože milý, Překrásný mládenec. A já jich požehnám.
 Před rájskými vraty.¹⁾ A za tým mládcem A co Pán Bůh slúčí²⁾
 Stojí tě tam stojí Překrásná panenka. Žádný nerozlúčí.³⁾
 Cypřiš malé dřevo. Zeptaj se jich Petře, Leda ryl, motika
 A pod tým cyprišem Co oni žádají? Co sa zemi týká.
 Pěkný stůl okružlý.

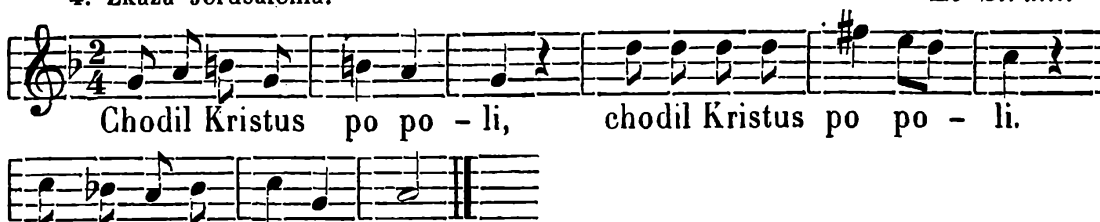
1) před rájskú zahradú.

2) spojí.

3) nerozpojí.

4. Zkáza Jerusalema.

Ze Strání.

Chodil Kristus po po - li, chodil Kristus po po - li.
 s an-dě-ly, s a - pošto - ly.
 Chodil Kristus po poli Petře, Petře rozmilý, Nedělej to z přisnosti,
 S anděly, s apoštoly. Služebníče můj věrný! Snad sa město polepší.
 Přišli k Jeruzalému Vyjde město k zkažení, Nechtělo sa polepšit,
 K temu městu slavnému. Z kořena vyvrácení. Musilo v zkázu vyjít.*
 Třikrát město obešli, Pane, Pane můj milý, *) Město se nepolepšilo
 Noclehu v něm nenašli. Až nad ním Sodoma hořela.

4. Duše v očistci.

Z Hoštic u Opavy.

Poku-to-va-ly tři du-še, ky-ri-e e-lej-son, poku-to-valy
 tři du-še, pomoz jim Ma-ri-a.

Pokutovaly tři duše, Ty dvě dušičky plakaly. Patnacte let ma pannum
 Kyrie elejson, Ta třecja sobě zpivala. byc.
 Pomož jim Maria. Proč tak dušičko vesela? Po tym ma syna porodzić.
 Tej jednej bylo po kůstky Kterakž němam byc ve- A ten syn knězem ostaně.
 atd. sela? Jak prvšu mšu služić
 Tej druhej bylo po paže. Ma se mi sestra narodzić. budžě,
 Tej třecěj bylo po uši. To mi do nebe spomůžě.

6. Sv. Anna.

Z Hrozenka a z Lanžhota. Znová.

Svatá An-na sunce stá-la, sva-tá An-na sunce stá - la.

Svatá Anna sunce stála, Na galije na ty bělé, Kdžě Kristus Pán obe-
 Pěkný obraz malovala¹⁾. Kdže Kristus Pán obe- duje,
 Kedz ho ona vymaluje, duje.²⁾ Svatý Ján mu posluhuje.
 Odešle ho na galije.

1) Kateřina v slunci stála, Zlatem obraz malovala. 2) obětuje.

7. Adam a Eva.

Od Ratiboře. (Sr. Klonov. 171.)

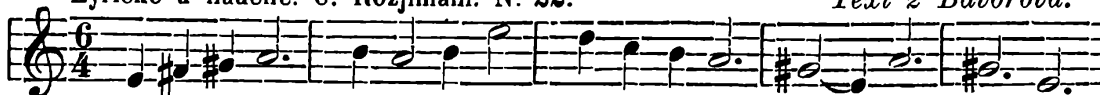
Z ra-ju, pěkne - ho mě-sta, z raju, pěk-ne-ho mě - sta,

vyhnana jest ne - vě - sta.

Z raju pěkneho města, Ach běda mně nuznemu, Bys byla dobra ženka,
 Vyhnaná jest nevěsta. Ach běda strapenemu. Poslechla bys malženka.
 Vandruj že Evo z raju, Do raje mne víc něhcu, Byla bysi se bala
 Už cě tu dobře znaju. A ja sem tam ztracil Rozpravky zleho hada.
 Vychodzil Adam z raju, cestu. Ach jak sem ja bidně
 Stanul na zemske kraju. Tam byly dobre časy, pad,
 Puste krajiny oral, Zlate na polich klasy. Vida že cě zradil had!
 Nastojte, s plačem volal. Nikdych němusel orać, Něhcěl sem cě zarmucić,
 Na voly hejsa volać. Volil sem jabka skusić.

Lyrické a náučné. 8. Rozjímání. N. 22.

Text z Bavorova.

Ach Bože můj všemohuci, ach Bože můj vše-mo - hu - ci,

račils mě na svět stvoři - ci.

Ach Bože můj všemohuci,
 Račils mě na svět stvořici.

Ach jako to polne kvici,
 Na ktere milo patřici.

A pokud sum mlade leta,
Kvici to pro mne rozkveta,
Na duši se nĕpamata.
A jak přijdu stare leta,
To se duše to se leka.
Vidzi ona smrci smutnu,
Vidzi střelu přeukrutnu.
Ach jak ona měři po mně,
Ohnivým šipem střeli do mne.
A jak duše z cĕla vyjdzĕ
To před sudce smutna půjdzĕ.

Pan ji budzĕ ukazovac,
Ruce, nohe přebodzene,
Svate boky odevřene.
Pohledz človĕče zuchvaly,
Na svu duši jsi nĕdbaly.
Jak sem pro tebe pracoval,
Než sem cĕ ja z pekla pojal.
A tys nĕbyl temu vdĕčny,
Musiš teraz v oheň věčny.
Ach pane Ježiši Kriste,
Vedz nas po te svate cescĕ.

9. Maria v ráji. tarde.

Z Nivnice a Strani.

Usnu - la, u - snu - la, ja Ma - ri - a v rá - ji, ja Ma -

ri - a v rá - ji, ja v rá - ji na kra - ji.

Usnula, usnula,
Ja Maria v ráji :|
V ráji na kraji.
Uzdál se jí sníček,
Z jejího srdečka
Vyrůstla jí na něm
Krásná jablonečka.¹⁾

A ešče se ptala
Čím ty lúky kvitnú?
Tú červenú růží
Či matičkú Boží?
A ešče se ptala,
Čím to pole kvitne²⁾,

Tú bílú lelijú,³⁾
Či pannú Marijú?
A ešče se ptala
Čím ty hory kvitnú?
Tým zeleným listem
Čili pánem Kristem?

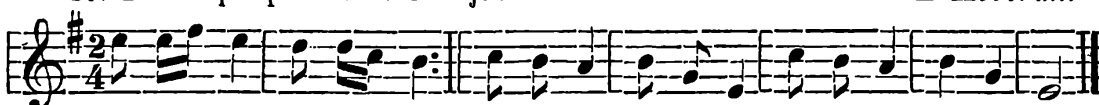
1) A tak krásna byla,
Celý svět zakryla.

2) Čím je lúka krásná.

3) Či tú konvalijú.

10. Poutní při plavení se Dunajem.

Z Hovorán.

Už se my Ma - ri - a { pomož nám Mari - a ať ne - za - hy - ne - me.
Od břehu be - reme,

Už se my Maria od břehu bereme, Už jsme my Maria na prostřed Du -
Pomož nám Maria ať nezahyneme. naja,

Maria, Maria, jméno tvé přeslavné, Roztáhni matičko svým pláštěm nad
Jméno přelíbezné matičky bolestné. náma.

Už se my Maria zas k břehu bereme,
Pošli nám naproti svatého anděla.

II. Dějpravné. 11. Nevěrná. Náp. č. 153.

Z Pusté Polomě.

A byla ci jedna
Překrasna dzěvečka,
Co se vyřikala
Sveho mladenečka.

Ja se ho něvezmu Nĕminulo temu
By mě měl ďabel vzić, Jedenact nĕdzĕli,
By mě měl ďabel vzić Nastalo dzěvuše
Ja se ho něchcu vzić. To jeji veseli,

Přišel pan jeden
 Prosil un ženicha:
 Dovolčě mi jenom
 Tři tance s něvěstu.
 Jak ty tři tanečky
 Do kola obešly,
 Pod paže ju popad,
 Oknem s ňu vylečel.

Sědnu un s ňu sednu
 Na jednu stodolu,
 Nohy ji ulamal,
 Ruky pozukracal.
 Ješče zavolala
 Na svoje družičky,
 Na svoje družičky
 Věrne tovaryšky.

Něvyřikajčě se
 Ach žádná žádného,
 Ach žádná žádného
 Mladenečka sveho.
 Tak jako sem se ja
 Sveho vyřikala,
 Včil sem se ja živa
 Do pekla dostala.

12. Přeměna. Náp. 22. p. C. L.

Byla jedna sira vdova
 Co patero ditek měla.
 Ene jednu kravu měla,
 Co syrotkům nalezela.
 Byla panu mnoho dlužna,
 Zaplatit něbylo možna.
 Ten pan ji dal tu kravu
 Do svého chleva zavřít.
 Divky šly rano k dojení,
 Žadnej kravy živej něni.

Ene jedna živa byla
 Co ty sirotky živila.
 Šly, oznamily panovi
 I take jeho sluhovi.
 Ten pan něchtěl temu
 Poslalsveho sluhupozdřít.
 Mily paně, jest temu tak,
 Stal se u nas velký zazrak.
 Konička mi osedlajtě,
 Pistule mi nabijajtě.

Vyjechal do pole zlostně,
 A střilal do neba hrozně.
 Dy's mi, pane, mrch na-
 dělal,
 Sešli mi psa by jich sežral.
 Ten pan se hned psem
 udělal,
 Všecky kravy z chliva
 sežral.

13. Ďáblu zaprodaná. Náp. str. 119.

Byla jedna vdova,
 Jednu dceru měla,
 Jednu dceru měla,
 Ďablám zapředala.
 Jak matka umřela,
 Přijeli Ďablove,
 Černi zemanove.
 Měli šaty kněžské,
 Klobučky zemanske
 A kopyta konske.
 Strůj sa dzěvče s nami,
 Maš byé našum pani.
 Na svěcēs něbyla,
 Matka cě předala.
 Počkajcěž panove
 Černi zemanove.
 Až ze dvora přijdu
 Vašum paňum budu.
 Na krchov běžela,
 Na matčin hrůb padla,
 Žalostně plakala.
 Moj mili macičko,
 Komu scě mě něchali?

Komuž by inšemu:
 Ďablu pekelnemu.
 Do domu běžela,
 Na roh stola sedla,
 Žalostně plakala.
 Strůj sa dcero s nami,
 Maš byc našum pani.
 Na svěcēs něbyla,
 Matka cě předala.
 Počkajcěž panove
 Až ze dvora přijdu,
 Vašum paňum budu.
 Na krchov běžela,
 Na otcův hrůb padla,
 Žalostně plakala.
 Tacičku rozmily,
 Komuž scě mě něchali?
 Komuž by inšemu,
 Bohu nejmilšemu,
 Panence Mariji
 Pod ochranu její.
 Tatičku rozmili,
 Maci mě předali,
 Ďablám poručili.

Z Vodky od Karnova.
 Do domu běžela,
 Na roh stola padla,
 Žalostně plakala.
 Strůj sa dzěvče s nami,
 Maš byc našum pani;
 Na svěcēs něbyla,
 Matka cě předala.
 Počkajcěž panove,
 Až ze dvora přijdu,
 Vašum paňum budu.
 Na krchov běžela,
 Na bratrův hrůb padla,
 Žalostně plakala.
 Bratříčku můj mily,
 Komus mě poručil?
 Komuž by inšemu?
 Bohu nejmilšemu,
 Panence Mariji
 Pod ochranu její.
 Do domu běžela,
 Na roh stola sedla,
 Žalostně plakala.
 Strůj sa dcero s nami,
 Maš byc našum pani;

Na svěčes něbyla, Matka cě předala. Počkejcež panove, Až ze dvora přijdu, Vašum paňum budu.	Panence Mariji Pod ochranu její. Sestřičko rozmila, Matka mě předala, Djablam poručila.	Mam ja sa strojici, Paňum jejich byci. Dzi sestřičko domů, Zavolaj slepice A daj jim pšenice.
Na krchov běžela, Na sestřin hrůb padla, Žalostně plakala. Sestřičko rozmila, Komus mě něchala? Komuž by inšemu, Bohu nejmilšemu,	Přijeli panove, Černi zemanove, Šaty majum kněžske, Klobučky hetmanske A kopyta konske.	Volala slepice, Dala jim pšenice. Kohot sa nadziubal, Libezně zazpival, A djabli pekelní Ci sa v zem přepadli.

14. Posmrtné sezdání. Náp. 10.

Od Opavy.

Štýry mile za Opolem
Milovali se dva spolem,
Tak se spolem milovali,
Až i sobě slubu dali.
O Marjanko srdce moje,
Něvišli ty, co sem ja je?
Jach řemesla šlosarskeho,
Už sem zkusil světa mnoho.
Ešče jednu povandruju
A tobě tu prikazuju,
Bys se mi pěkně chovala,
Žadnemu něslubovala.¹⁾
A ja tež tobě Janičku,
Za to ti davam ručičku,
Abys se mi pěkně choval,
Jinších panen němiloval.
Jak do světa zavandroval
Marjance se něvracoval;
Nemoc naňho Bůh dopustil
Až i duši svu vypustil.
Marjanka dycky čekala,
Nic ineho nědělala
Jen věnečky uvijala,
Janičkovi schovavala.
Ach Božečku, Božečku můj,
Kaj tež je ten Janiček můj?
Vrať se Janičku můj mily,
Jsili mrtvy lebo živý.
A ve štvrtek nočním časem
Přišel Janiček s vozem,
A zaklepal na okenko:
Spíšli ty ma Marjanko.²⁾

Marjanka hned stanula,
Okenko mu odevřela:
Vitaj, vitaj můj Janičku,
Dam ti věnek na hlavičku.
Marjanko srdce moje,
Mily tvůj pro tebe jedě,
Sedni sobě na voziček,
Poveze nas můj koniček.
Na vozeček sobě sedla,
Se svym milym pryč jechala:
Budťe s Bohem ma matičko,
Jak mě boli me srdečko!
Dy ujeli drahý malo
S oblaků na ňu volalo:
Co's Marjanko učinila,
Žes s umrlym pojechala?
Jak přijeli na půl drahý,
Upad ji střeviček z nohy:
Staň Janičku staň můj drahý,
Upad mi střeviček z nohy.
Co to slovo promluvila,
To tři sta mil ujechala.
Přišli na krchovek,
Tam byl murovany domek.
Něch mila konička běžet,
Budeme tu spolem ležet.
Ona venku a un v hrobě,
I po smrti přeju sobě.
A když bylo na svitani,
Šel rector zvonit klekani,
Spatřil tam jednu osobu,
Klečela na novem hrobu.

Zajdi ty nam pro faraře
Co ty ruky štolů važe.
Farař počne zaklinati,
Ona něchce uhybati.

- 1) Až do ročku do sedmeho,
Do navracení mojeho.
2) A ve čtvrtek po večeri
Ontiř sobě jede pro ňu
Na půl vozu sivým koněm.

15. Opovídaná smrt.

Ej měla máti, mě-la dceru, ej pěkným jménem Kate - ři - nu.

Ej měla máti, měla dceru,
Ej pěkným jménem Kateřinu.
A tak si s ňú hore vedla,
Žádnému jí dat nechcela.
Jak v nedělu ráno stala,
Na ulici umetala.
Shodil jí Bůh cedulenu,
Zlatem psanú literenu.
Že má v pondělí umřiti,
S tým světem sa rozlúčiti.
Jak v pondělí ráno stala,
S pléjači sa ubírala.
Podme, pletci, plet do pola,
A já půjdu také s vama.
Jak poledne docházelo,
Na slunečko pohledala.
Běžte pletci poobědvat,
A já půjdu dom umírat.
Jak ke dveřám dochádzala,
Na mamičku zavolala.
Má mamičko otvírajte,
Šaty k svadbě vykládajte!
Kordulenu damaškovú
Co mám k svadbě přichystanú.

Němohli jich rozvazati,
Museli jim slubu dati,
Ona venkú a un v hrobě,
I po smrti přali sobě.³⁾

- 3) Moji panny a mladženci,
Ze mne sobě příklad vemce
Žádnému věc něslubujce,
Tak jak ja sem slubovala
S mrtvým Janičkem slub brala.

Z Velké.

Tu fěrtušku tu s pantlama,
Co sem si ju šila sama.
Ty rukávce ty kmentové,
Co mám ke svadbě hotové.
Ten damašek ten zelený
Co mám tepruv k svadbě nový.
Ty čižmičky ty telací,
Co sem jich měla dycky v tanci.
Tu truhličku s modrú barvú,
Budú plakat chlapei za mnú.
Tu truhličku tu s pokrovem,
Budú plakat nad mým hrobem.
Ej s Bohem, s Bohem má mamičko
S Bohem, s Bohem, má sestřičko!
S Bohem, s Bohem, můj tatíčku.
S Bohem, s Bohem, můj bratříčku,
S Bohem, s Bohem, šohajíčku.
S Bohem, s Bohem, ostávajte
A za mňa sa modlívajte.
Ke krehovu docházela,
Na černú zem pohlédala.
Ty černá zem neoraná,
Sedem roků nekopaná.
Budeš zajtra překopaná,
A já v tobě pochovaná.

16. Nepoznaní. tarde.

Ze Lhoty Francové.

Při-je-li, při-je - li, při - je-li, při - je - li, ti Turci poha - ni.

Přijeli přijeli Zajali, zajali Kačenku s Janičkem,
Ti Turci pohani. Dvě mladé čeledi. Sestřičku s bratříčkem.

Kaču do světnice,
Janka do temnice.
Sedum roků šila
Oka nezmrůžila.
Až na ten osmý rok
Očičko zmrůžila.
Uzdál sa jí sníček
Sníček neveselý.
Že její bratříček
Ve velkém vězeňu
Hluboko pod zemjů.¹⁾
Rukama lámala,
Žalostně plakala.
Co je ti Kačenko,
Přepěkná švadlenko?
A či je ti křivda
Od tych mojich dětí,
Lebo od čeledi?²⁾
A mně není křivda
Od tych vašich dětí
Ani od čeledi.
Ale je mně křivda
Od vašeho pána,
Čirého pohana.
Vězí mně bratříčka
V tom těžkém vězení
V tej tureckej zemi.
Neplač ty Kačenko
Přepěkná švadlenko,
Pána opojíme,
Klíče mu ukradem,
Temnicu odemknem.

- 1) Sedí pod kuchyňú,
Šaty na něm hñijú,
A dívky z kuchyně
Lejú naň pomyje.
2) Nedostává se ti
Stříbra čili zlata,
Či toho hedbáva?
3) Žaběnky škřekajú,
Z mojich černých očích
Švrčky vyhlédajú.
4) Maměnko má milá,
Dajte nám nocleha
V tej novej maštali
Na tem novém stání.

Klíče mu ukradli,
Temnicu odemkli.
Dvanást vrat odemkla
Žádného nenašla.
Třinásté odemkla,
Tam bratříčka našla.
Bratříčku můj milý,
Jsili ješče živý?
Já jsu, má sestřičko,
Ale juž maličko.
Moje bílé nohy
Po kolena v zemi.
Moje ruce bílé
Po loktě uhnílé.
V mojí bílej hlavě
Myši pelech mají.
V mém bílém životě
Žaby řehtotajú.³⁾
Podme můj bratříčku
Do svojí krajiny,
Ješče-i najdeme
Koho svej rodiny.
Na záda ho vzala,
K rodičům spíchala.
Když k matce přijeli,
Noclehu žádali,
Sýra, chleba ptali.⁴⁾
Sýra, chleba nemám,
Noclehu vám nedám.
Chyba bych vám dala
V tej pustej stodole
Na tej shñilej slámě.

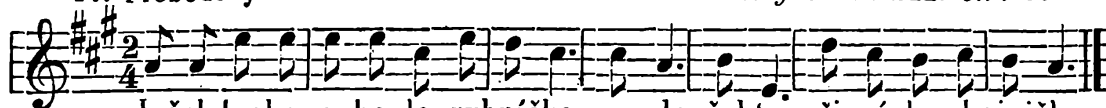
- Jak já vám ho tam dám
Dyž plnú koní mám?
Mamičko má milá
Dajte nám nocleha
V tej starej maštali,
Na tem starém stání.
Jak já vám ho tam dám,
Dyž plnú hřibjat mám.
Mamičko má milá
Dajte nám nocleha
V tej novej stodole
Na tom novém seně.

Když bylo půlnoci,
Janíček vody ptal.
Sestra nemeškala
K matce hned běžela,
Od ní vody ptala.
Jak já ti vody dám,
Dyž já žádné nemám?
Kohútek zazpíval,
Janíček umíral.
Kačenka švadlenka
Hlasem zaplakala.
Nebylo by mně žel,
Dybys mně byl umřel
V tom těžkém vězení
V tej tureckej zemi.
Ales ty mně umřel
U maměnky mojí.
V tej pustej stodole,
Na tej shñilej slámě.
Súseda slyšela,
Hned k matce běžala.
Súsedo, súsedo,
Co si ty za matka.⁵⁾
Syn tvůj ti umírá
V tej starej stodole
Na tej shñilej slámě.
Děti, moje děti,
Proč ste sa neznali?
Šak sme sa dost znali,
Mamičku vás zvali.
Noclehu žádali,
Sýra, chleba ptali.

- Jak já vám ho tam dám,
Dyž plnú sena mám.
Mamičko má milá,
Dajte nám nocleha
V tej starej stodole
Na tém shñilém seně.
A tam jim ho dala,
Nic jim neustlala.
5) Chceteli věděti,
To sú vaše děti.
Poznali švadlenku
Po zlatém prsténku,
Jejího bratříčka
Po zlatém křížičku.

17. Probodený.

Z Hroznové Lhoty sr. č. 211. str. 391.

I-šel Janko o-ko-lo rybníčka, na-de-šel tam či-ré-ho zbojníčka.

Išel Janko okolo rybníčka,
Nadešel tam čirého zbojníčka.

Odkážte tam na mého tatíčka,
Ať mně chystá vraného koníčka.

Išel dalej, nadešel druhého,
Ten mu bodl do srdenka jeho.

Odkážte tam na moju maměnku,
Ať mně chystá proňho maštalenkū.

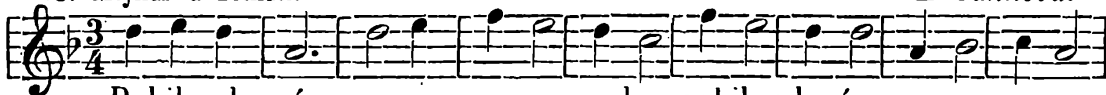
Štýry vrané koně zařehtaly,
Jakoby ťa, Janko, litovaly.

Vraný koník v maštalence skáče,
Moja milá na postelce pláče.

Odkážte tam na moju milenku,
Ať mně šije tenkú košulenku.

18. Mlynář a zeman.

Z Cáhnova.

Pobil mly-nár zema - na pro vodu, pobil mlynár zema - na pro

vodu, u-ro-bil on sam se - bě svobodu.

Pobil mlynár zemana pro vodu,
Urobil on sám sebe svobodu.

Mlynár běží všecek polekaný,
Žaluje sa otcovi, materi.

Počal zeman vodu propuščaci,
Mlynárovi mlýn zastavovací.

Ach mamičko dajte vy mi radu,
Probil sem já zemanovi hlavu.

Mlynár na to tuze rozhněvaný
Vrazil on mu ryl do jeho hlavy.

Mámli sa dac katom rozsekaci
Lebo za vojskem maširovaci.

A jak mu on ryl do hlavy vrazil,
S tu ranú ho do potoka srazil.

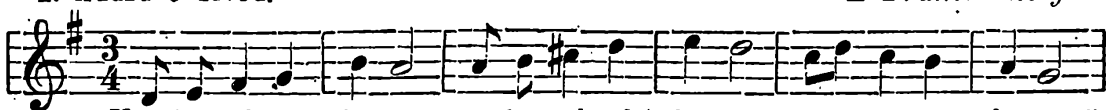
Pri Prešporku verbunkoši hrajú,
Moj tacičku, já mezi nich půjdu.

Zeman leží krvjů obvalený,
Vyhrabal sa z potoka do trávy.

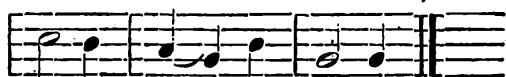
Počkajte vy verbunkoši málo,
Prindite vy zajtra skoro ráno.

1. Hudba o závod.

Z Franc. Lhoty.

Vandroval mlá-denec, vandroval mlá-de-nec od ot-ce matky přeč,

od ot - ce mat - ky přeč.

Vandroval mládenec
Od otce matky přeč.
Přišel tě tam přišel
Na jednu lučinu.

Přišel tě k něm přišel
Ten šeredný ďábel.

Počal mládenec hůsti
O šesti žalostí,
O sedmej radosti.

Ocelku v ruce vzal,
Ohňa si rozkřesal.

Hudme my dvě spolem,
Kerý lép zahudem.

Mládenečku mladý,
Kdož ti dodal rady?
A kdož by mně jiný
Chyba Bůh jediný?

Tak sa uňho zhříval,
Až sa uňho zdřímal.

Ty na ty dřevěné
Či já na měděné.
Počal ďábel hůsti,
Jala sa zem trásti.

Byl bych ta naučil,
Světlem vandrovati,
Otee zanechati.

20. Vítěz pobožný.

Ze Soběchleš.

Zíždže-li se pá-no-vé na turecký po-me-zí, zíždže-
 li se pá-no-vé na turec-ký pome-zí.
 Zíždželi se pánové Kněz Boží tělo zdvíhá, Bych měl vojnu zmeš-
 Na turecký pomezí. Druhý posel přibíhá. kati,
 Mezi nima jeden pán, Co Lužinský děláte Sám na place zostati.
 Co tu vojnu začínal. Že lid mordovat dáte? A když z kostela vyšel,
 Dyž se vojna začala, Mše svaté neodjedu, Už málo lidu našel.
 On ušel do kostela. Bych měl vojnu zmeš- Pán Bůh semný, svaté
 Mše svatá se začíná, kati, Ján,
 První posel přibíhá. Sám na place zostati. Už já málo lidu mám.
 Co Lužinský děláte, Mše svatá se skonává, Dal mu Pán Bůh ví-
 Že lid mordovat dáte? Třetí posel přibíhá. tězství,
 Mše svaté neodjedu, Co Lužinský děláte, Nebál se jeden šesti.
 Bych měl vojnu zmeškati, Že lid mordovat dáte? Tak mu Pán Bůh ščestí
 Sám na place zostati. Mše svaté neodjedu, dal,
 Že mše svaté nezmeškal.

III. Písně milostné. 21. Svízel.

Z Cáhnova.

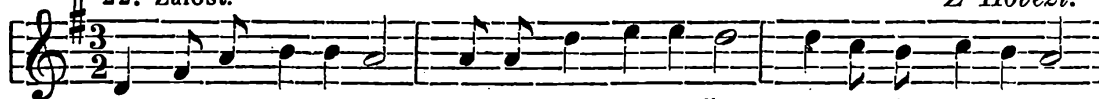

Ach Bo-že můj, ty dobře víš, ach Bože můj, ty do-bre víš,
 ja-ky já mám na so-bě kříž.

Ach Bože můj, ty dobře víš, Odvalilby, néni ho tu,
 Jaký já mám na sobě kříž. Mosím čekat sedum roků.
 Mám na srdci čažký kameň, Sedem roků tri měsíce,
 Neodvalí mi ho žádný. Co potěší moje srdce.

22. Žalost.

Z Hovězí.

Da-le-ko ši-ro-ko kameň od kame-ňa, eš-če da-lej ši-řej,
 můj mi-lý o-demňa, můj mi-lý o-demňa.

Daleko široko Na nebi vysoko, Tak je mé srdenko
 Kameň od kameňa, Tak je můj syneček Ve mně zarmúcené.
 Ešče dalej šírej Ode mňa daleko. Ani tak nemele
 Můj milý odemňa. Jak je to slunečko, Ve mlýně odrážka,
 Jak je ten měsíček Na nebi skrúcené, Jako mé srdenko
 Banuje šohajka.

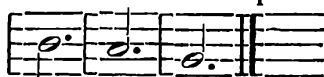
Ani tak nehoří	Nebudu synečku,	Ešče sa prstének
Svíčka nad oltářem,	Nebudu veselá,	Na vódě zaklátí,
Jako mé srdenko	Dokud nedostanu	Ešče sa můj milý
Želí za ogarem.	Z tvej ruky prsteňa.	Zase k nám navrátí.

23. Modlitba od děvů.

Z Radějova od Strážnice.

Dyž sem slúžil na tej fá - ře, } tak sem sa já modlí-val, pá-na Boha
 U te-ho pa-na fa - rá - ře, }

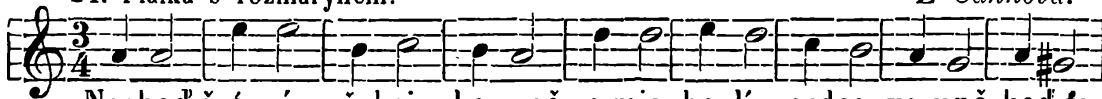

pro - sí - val.

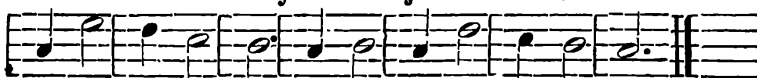
Dyž sem slúžil na tej	Za to dívča černojoké,	Jane, Jane já ťa prosím,
fáře	Za to nízké nevysoké,	Já to dívča dostat mosím,
U teho pana faráře,	Aby mně ho pan Bůh	Já to dívča mosím mět
Tak sem se já modlíval,	dal,	Co by bránil celý svět.
Pána Boha prosíval.	Nepomucký svatý Ján.	

24. Fialka s rozmarýnem.

Z Cáhnova.

Nechoď švárný šuhaj ke mně, a mia bo-lí srdce ve mně, keď ťa

čujem u dve - rí, nesmím ti jít o - te-vříť.

Nechoď švárný šuhaj ke mně,
 A mia bolí srdce ve mně,
 Keď ťa čujem u dverí,
 Nesmím ti jít otevříť.

Dzi mu dcerko otevřici,
 Já půjdu světlo rozžnúci,
 Pusci si ho do síně,
 Daj mu slovo upřímné.

Dcerka dvera otvírala,
 Maci světlo rozžihala:
 Víťaj milý víťaj k nám,
 Cos donesl, pověz nám.

Počkaj milá já ci povím,
 Došel sem si pro rozmarýn,
 Daj mi z něho pérečko,
 Potěšíš mé srdečko.

Vyndzi milý k okénečku,
 Máš tam modrú fialečku,
 Fialku s rozmarýnem
 Omotanú s hedbávem.

S tým hedbávem pěkným bílým,
 Abys vědzel žes byl milým,
 Žes k nám večer chodzíval,
 A mia ze sna budzíval.

25. Nedovolená láska

Od Strážnice.

Toto je ten chodní-ček přes ty vi-no-hrady, co sem já jím chodíval

k milej na pře - zvě - dy.

Toto je ten chodníček Toto je ten šáteček
 Přes ty vinohrady, Od mého milého,
 Co sem já jím chodíval A já mu ho navrátím,
 K milej na přezvědy. Půjdu za jiného.

Toto je ten šáteček
 Co mně milá dala,
 A já jí ho navrátím
 Aby neplakala.

Toto je ten prstenek Za jiného půjdem, A co bys to má milá
Od mého milého, Tebja lubit budem, To peklo robila,
A já mu ho navrátím A na tebjá duša má Za jiného bys išla
Půjdem za jiného. Jak živ nezabudem. A mia bys lúbila.

26. Plač.

Z Lanžota.

U Dunaja šaty prala, plakala A včil si mia v mém srdečku
Své myšlenky na šohaja skládala. oklamal.
Ja co bys ty šaty prala, to je nic, Keď si vezmeš pannu jinú, vezmi si,
Ale plačeš a naříkáš, to je víc. A keď s ňu půjdeš na sobáš, zpo-
meň si.
Neplaču já, můj šohajku, za nikým,
Jenom za tvým slubováním velikým. Ja keď půjdeš přes ty schody ka-
Dycky si mně můj šohajku sluboval, menné,
Zpomeň sobě na srdečko raněné.

27. Neskončená láska.

Od Podivína. Zp. II. 40.

Vyšla děvčina vyšla jediná Šak ty budeš má, Ty půjdeš horú
Jak růžový květ, Ludé ti mia přejú A já dolinú,
Stála ona stála A celá rodina, Ty zakvitneš růží,
Hořce zaplakala A pán Bůh to dá. A já kalinú.
Změnil sa jí svět. Ty budeš paní t. b. p. Až my umřeme,
Čeho ty plačeš, čeho Na velkém dvoře, Zkážeme sobě
naříkáš, A já budu pánem Zlaté litery
Děvčino moja? Při tvém táboře.¹⁾ Vybit na hrobě.
Jak já nemám puakat Ty půjdeš cestú Kdo to přečítá,
Jak nemám naříkat, A já hostýncem, Spomene sobě,
Nebudu tvoja. Ty budeš pannú Neskončená láska
Ach nepuač, nepuač a A já mládencem. Leží v tem hrobě.
nenaříkaj,

1) A já budu pánem na velké fáře.
Před tebou budú klobúk smekati,
A mně budú ludé ruce lúbati.

Ty budeš pannú v panském klášteře,
A já budu knězem při tvojem dvoře.

IV. Svadební. 28. Přísaha.

Z Vrahovic.

Cos má milá udělala
Žes při oltáři před bozkú tváří
Přesáhala?

Nechtěla sem musela sem
Před oltář kleknút, ručičke sepnút,
Plakala sem.

Včeras byla tatíčková,

A dneska juž se mý zlatý dítě
Žena moja.

Včeras byla matičena,
A dneska juž se mý zlatý dítě
Moja žena.

Včeras měla z růže věnec,
A dneska juž máš
Bílé čepec.

29. Žel. Náp. 98.

Čeho želiš moja milá, Či vínečka zeleného, Neželim tak obojího,
Má Katuško roztomilá? Či prstenka stříbrného? Jak tanečka poskočného.*)

Z Mutěnic.

*) Jako tatíčka starého.

30. Věnec.

Z Mrakotína od Telče.

Dvanáct tru - ba-čů trou-bi - lo, a to všecko pan-ně ne-
vě - stě slouži - lo.

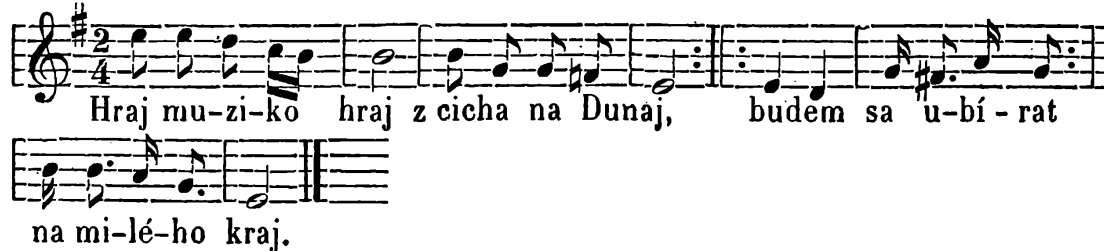
Dvanáct trubačů troubilo,
A to všecko panně nevěstě sloužilo.
Trubte trubači vesele,
Dokad já mám zelený věnec na hlavě.

Skládala věnec na stole,
Vem ty si ho mý černovoký pachole.
Pachole bralo, vejskalo,
To děvčátko přezalostně plakalo.
Dys měla pro něj plakati,
Měla si tys raděj věneček nechatí.

Až já věneček pozbydu,
Tenkráté já už víc veselá nebudu.

31. Prsten.

Z Cáhnova.

Hraj mu-zi-ko hraj z cicha na Dunaj, budem sa u-bí - rat
na mi-lé-ho kraj.

Hraj muziko hraj
Z cicha na Dunaj,
Budem sa ubírat
Na milého kraj.

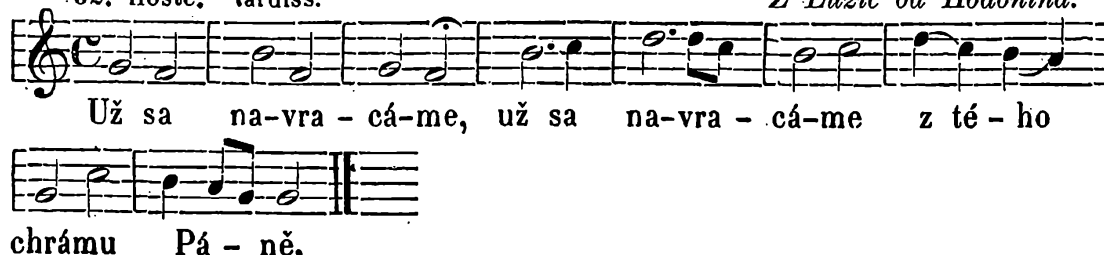
A vy družbové
Sedajte na ně.
Ztracila sem vínek,
Můj zlatý prstýnek,
U mamičky mej.

U mej matery
V truhle zamčený,
Červeným jabůčkem
S milého srdečkem
Zapečacený.

A vy formané
Širujte koně,

32. Hosté. tardiss.

Z Lužic od Hodonína.

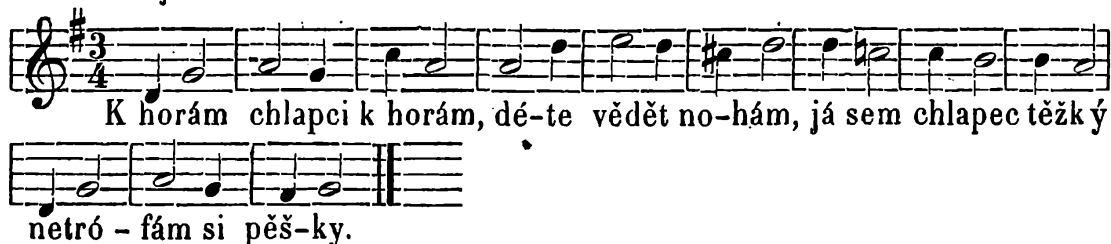

Už sa na-vra - cá-me, už sa na-vra - cá-me z té - ho
chrámu Pá - ně,

Už sa navracáme	K tym talérom dajte	Štyry sta v zeleně,
Z teho chrámu Páně.	Užičky stříbrné.	Štyry sta v červeně.
Chystajte nám stoly,	K tym užičkám dajte	Starala sa máti
Stoly mramorové.	Nože metalové.	Co jim jesti dáme.
Na ně prostírajte	Vyhledni sokole	Tři sta volů máme,
Obruse hedbávné	Vyhledni do pole,	To jim zanecháme.
Na obruse dajte	Mnoholi to hostů	Starala sa máti,
Mise tufarové.	Nevídaných jede.	Co jim píti dáme.
A k tym misám dajte		Tři sta beček máme,
Talěře cínové.		To jim píti dáme.

VII. Vojenská. 33. Pochod.

Z Bohuslavic.

K horám chlapci k horám,	Tó só chlapci, to só,	K horám chlapci k horám,
Déte vědět nohám,	Co paláše nesó,	Kdo trófáte nohám,
Já sem chlapec těžký,	Co nesó pagnéty,	A já take k lesu
Netrófám si pěšky.	To só jenom děti.	Ten palášek nesu.

VIII. 34. Tanečná.

Z Kobeřic u Opavy.

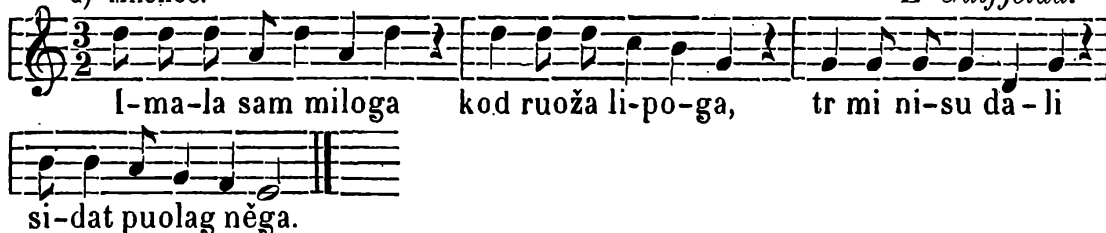

Nědaj Bože dluho služic,	Co se sednu vedle něho,	To mu zvařim vodu na ňu,
A daj mi rozkoše užic	Kamaradko moja.	Tak se mi chlopek vyleni,
Daj mi chlopka baj starého	Choc budžě mēc sivu	Brada se mu začerveni,
	bradu,	Kamaradko moja.

35. Ukázka písní moravských Charvátův od l. 1583 v některých osadách obliže Dřínovce či Drnoholce osazených.

a) Milenec.

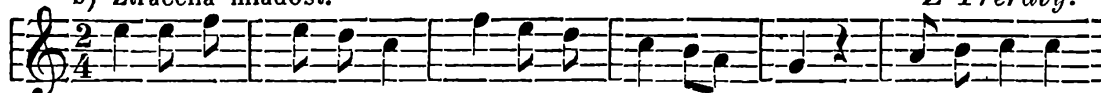
Z Guttfelda.

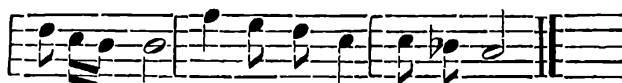
Imala sam miloga kod ruoža lipoga,	Kadbi te moj ljubi kadbi te sbatřila,
Tr mi nisu dali sidat puolag něga.	Verubi za tobum va Dunaj skočila.
Sada imam jednoga, tr mi ni Buože	Va Dunaj, va Dunaj, va široko more,
	drag, Kadby te sbatřila, drago srce moje.
Ani nisam mogla od tuge zapřit vřat.	

b) Ztracená mladost.

Z Preravy.

Ej kad sam ja biv mlad, sa-komu sam biv drág. Lipi moji

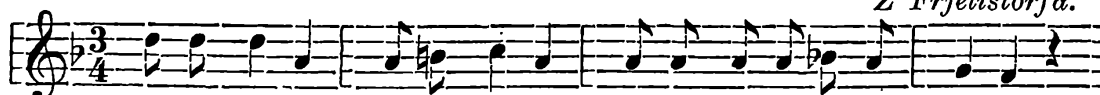

mládi dni, ja vas jiskam a vas nji.

Ej kad sam ja biv mlad,
Sakomu sam biv drag.

Lipi moji mládi dni,
Ja vas jiskam a vas nji.

Z Frjélištorfa.

Po-vi ti mi draga mi-la, bi-li te mi majka da-la?

ča bi mi te aj ne - dá-la, kad sam s tobum v noci sta-la.

Povi ti mi draga mila, bili te mi majka dala?

Ča bi mi te aj nedála, kad sam s tobum v noci stala.

S tobum sam ja v noci stala, i veru sam tebi dála

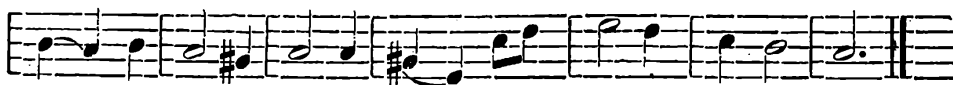
Zlát prstenak na ručicu, z rozmarina kítčicu.

d) Koleda.

Z Gutfjelda.

Ta zvez - da ta je i - ziš - la i - ziš - la z o - ne stra -

ně čr - ne gore z o - ne stra - ne čr - ne go - re.

Ta zvezda ta je izišla V zvezdi stoji dite mlado, Na križu je napisano,
Z one strane črne gore. V rukah drži ta zlati Da je to ditě pravi Bog.

Ona nam sviti široko,

križ.

Široko ino visoko,

